

رؤننامهی

"کوردستان"

مههاباد

۱۳۲۴-۱۳۲۵ ی ههتاوی (۱۹۴۶)

رؤژنامهی
"کوردستان"

مههاباد
۱۳۲۴-۱۳۲۵ی ههتاوی (۱۹۴۶)

ناماده کرنی

رهفیق سالج
سدیق سالج

پروژهی هاوبهش

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره‌ی پۆشنبیری

خاوه‌نی ئیجتیمار: شهوگه‌ت شیخ به‌زدین
سهرنووسیار: به‌دران شه‌مه‌د شه‌یب

***

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، شه‌قامی گولان، هه‌ولێر

ناوی کتیب: پۆژنامه‌ی "گوردستان"
ئاماده‌کردنی: ره‌فیق سألح و سه‌دیق سألح
بلاوکردنهوهی ئاراس - ژماره: 638
سهرپه‌رشته‌ی چاپ: ئاوپه‌حمانی حاجی مه‌حمود
چاپی یه‌که‌م، هه‌ولێر - 2007

۰۵۹،۹۱۵۹۷

پ ۹۴۴ رەفېق سالىح

پۇرۇننامە "كوردستان" - مەھاباد، ۱۳۲۴-۱۳۲۵ ھىتاۋى (۱۹۴۶) / نامادەكردنى رەفېق سالىح و سىدىق سالىح، سىلېمانى، بىنگەي ژىن: ۲۰۰۷.

۴۰۰ ل: (۲۹،۷ × ۴۲ سم)، ۋىنە، بەلگەنامە، پاشكۆ.

۱- پۇرۇننامە "كوردستان": مەھاباد، ۱۳۲۴-۱۳۲۵ ھىتاۋى (۱۹۴۶)

۲- سىدىق سالىح (نامادەكەرى دوۋەم)

۳- ناۋىشان

كتىبخانە گىشتى سىلېمانى زانىيارى سەرەتايى پېرست و پۇلىنى نامادە كردوۋە

سەرپەرشتى لە چاپدراۋەكانى بىنگەي سىدىق سالىح

زىنجىرە: ۶۸

كتىب: پۇرۇننامە "كوردستان"،

مەھاباد ۱۳۲۴-۱۳۲۵ ھىتاۋى (۱۹۴۶)

نامادەكاران: رەفېق سالىح و سىدىق سالىح

سكان و پاككردنەۋەي كۆمپىيووتەرى: ئەقىن

مۇنتاج: لاس

بەرگىسازى: قادر مىرخان

خەتى بەرگ: ئەحمەد سەئىد

ژمارەي سپاردن: ۱۷۰ ھىتاۋى ۲۰۰۷

بىنگەي ژىن

بۇ بوورۇندىنەۋەي كەلەپوورى بەلگەنامەيى و پۇرۇننامەۋانى كوردى

ھەرىمى كوردستان: سىلېمانى، ئەندازىياران، گەرەكى ۱۰۵، كۇلانى ۵، خانوۋى ۲۳

نۇرمان: ۳۱۲۹۱۰۲ ناسىيا: ۰۷۷۰۱۵۶۵۸۶۴ يا ۰۷۷۰۱۴۶۴۸۳۳ ساتا: ۱۱۲۸۳۰۹

سنوۋقى پۇست: ۱۴ E. Mail: bnkaizhin@yahoo.com

بەھەشتی "رەشید باجەلان"ی رۆشنبیر و مافناس و سەرکردەییەکی
"حیزبی هیوا" و ئەندامی یەكەم کۆمیتەیی ناوەندیی "پارتی
دیموکراتی کورد"؛ بەدریژایی سالانی سەختی رابوردوو ئەم
گەنجینە گرانبەهایەیی هەردوو رۆژنامەیی "کوردستان" و "ھاواری
نیشتمان"ی لەلای خۆی پاراست؛ بۆ وەفاداری نواندن ئەم
بەرھەمەیی پیشکەشە.

پيشه‌كى

سەرەتا كە بىر لە دامەزراندنى "بنكەى ژين" كرايه‌وه، وا پيشنيار كرا كە ھەر تەرخانى ژياندەنەوه و چاپ و بلاوكردەنەوهى گۇقارو پۇرئامە كوردىيە كۆنەكان بى. بەلام لەبەرئەوهى پۇرئامەى كى وا سنووردارو كەم بەرھەم ئەبوو، چونكە كەسانىكى بە ژمارە يەكجار كەم لەناو كورددا كارى جددىي تيدا ئەكەن، پيوست بىنرا ئەركى مەيدانىكى تىرى فەرامۆشكراوى پۇشنيارى كوردى پاپەرىنى كە ئەويش زىندووكردەنەوهى سامانى بەلگەنامەيه، تا وەك دەزگايەكى تايبەتمەند جيى خۇى بكاتەوه.

ئيمە كە نامەخانەيهكى تايبەتى دەولەمەند بە زۆر گۇقار و پۇرئامەى كوردىي كۆن شك ئەبەين و بەردەوام لە ھەولى دۇزىنەوه و پەيداكردن و كۆكردەنەوهى ئەوانەيانىن كە نىمانن، لە سالى ۲۰۰۰ بەدواوه بە بەرنامە دەستمان دايە ژياندەنەوهى پۇرئامەوانىي كوردى؛ بەشيوەيهك كە جگە لە بلاوكردەنەوهى نمونەى راستەقىنەيان، - بۇ ناساندن و ئاسانكارى - ساغ بكرىنەوه و لەسەريان بنووسرى و ژياننامەى نووسەرانىان ساغ بكرىتەوه و ئەلبوم بۇ وینەيان ساز بكرى. خۆشەختانە لەو كاتەوه توانيمان تا دامەزراندنى بنكە، گۇقارو پۇرئامەكانى (نزار، ديارى كوردستان، بانگى كوردستان، پۇرئامەى كوردستان، بانگى حەق، ئومىدى ئىستىقلال، ژيانەوه، دوو بەرگ لە "ژيان")، ئەو بەدوايش (دوو بەرگى تر لە "ژيان"، پۇرئامەى كورد، يادگارى لاوان و ديارى لاوان) چاپ و بلاو بكەينەوه.

پۇرئامەى "كوردستان" ى دەورانى حكومەتى ميللىي كوردستان لە مەھاباد، يەكك بوو لەو پۇرئامەنى وا لە پيش پاپەرىنى ۱۹۹۱هـ، لەپى مامۇستا عەبدوپەقىب يووسفەوه، ناگادار بووين كە سەرجمەى ژمارەكانى لە بەغدا لەلاى تىكۆشەرى گومناو بەھەشتى پەشىد باجەلان پارىزاوان، چونكە خۇى لە مالى ئەو زاتە دىبوونى. لەسەركاربوونى پۇرئامەى بەس تا پروخانى، كۆسپى بەردەم دەست راگەيشتنمان بوو پىيان. ئەو ماوئەيه، بەتايبەت لە كۆتايىي سالانى نەوئەوه، بەھوى دۇستانى بەپىزى وەك مامۇستايان جەمال بابان و محەمەدى مەلاكريم و ئىبراھىم باجەلان و كەمال غەمبار و عەبدوللا عەباسەوه لە ھەولى دەستخستنياندا بووين.

وەك ئيمە لىرە بەو شيوەيه لە كوردەوكۆششدا بووين، چەند خەمخۆرىكى تىرى ئەم مەيدانەيش لە دەرەوهى ولات لە پەيجورى دۇزىنەوه و پەيداكردنى ژمارەكانى ھەمان پۇرئامەدا بوون؛ لەوانە، دكتور ئەمىرى حەسەن پوور سالانى ھەشتاي سەدەى پابوردو ئەو ژمارانەى ئى كۆپى كوردبوون كە "ئارچى پۇرئامەى" كاتى خۇى پيشكەشى (كتىبخانەى كۆنگرىس) ى كوردبوون لە ئەمريكا و ۳۰ ژمارەيهكىشى ئى دەست كەوتبوون بە مايكروكليم. كاك حەسەنى قازى پىبەپى كۆپىي ۲۰-۲۵ ژمارەى لەوانە كە "ئەدمۆندز" دابوونى بە كتىبخانەى زانكۆى SOAS، كوردبوو. كاك "نەوشىروان مستەفا ئەمىن" ىش، وەك جارىكى تر بۇ سۇراخ چووبووه كتىبخانەى كۆنگرىس، بۇى دەرەكتىبوو ئەو ژمارانەى وا لەوى بوون، سووتىنراوان و نەماون؛ ھاوكات ھەر خۇى لەلايهكى ترەوه وینەى ۴۰-۵۰ ژمارەيهكى سەرەتاي "كوردستان" ى پەيدا كوردبوو و بردبوونىيە لەندەن، سالى ۱۹۹۶ دابوونىيە كاك عەلى كەرىمى. كاك حەسەن و دكتور ئەمىرىش ژمارەكانى "كوردستان" ى لای خۇيان دابووه كاك عەلى كەرىمى؛ ئەوانە برىتى بوون لە كۆپىي ژمارەكانى (۱-۳۰؛ ۴۱-۵۰، ۵۲-۶۲؛ ۶۶-۷۸؛ ۸۵)، واتە تىكرا ۶۵ ژمارە بوون.

ھەر ئەو سەردەمە، كاك عەلى كەرىمى لەگەل خوالىخۆشبوو مەحمودى مەلا عىزەتدا كە چەند كارىكى گرانبەھى لەسەر حكومەتى ميللىي كوردستان لە مەھاباد كوردووه، پىك ھاتووه پىكەوه ئىش لەسەر ئەو

ژمارانەى "كوردستان" بكەن و نامادەيان بكەن بۇ چاپ. بەلام بەداخەوه مەرگ مەوداى مامۇستا مەحمودى نەدا ئەو پۇرئامە بەجى بەپىنرى و كۆچى دوايىي كورد.

سالى ۲۰۰۴، لە پىي كاك "نەوشىروان مستەفا ئەمىن" ەوه، كاك "عەلى كەرىمى" مان ناسى. كاك نەوشىروان پيشنيارى كورد كاك عەلى ئەو ژمارە كۆپىكاروانەى "كوردستان" بەپىنئەوه بۇ ولات، تا پىكەوه خەرىكانى بىن و نامادەيان بكەين بۇ چاپ. ئەوئەبوو، كارى راست بى، بە چەند جارىك ھەمووى ھىنايەوه. ئەوكاتە تازە (بنكەى ژين) دامەزىنرايوو، بۇيە وا برىار درا وەك بەرھەمىكى بنكە لەچاپ بدرى. ھەتا بانگەوازيكى سى قۇلىش بە ناوەكانى (عەلى كەرىمى، رەفىق سالىح، سدىق سالىح) ەوه لە پۇرئامەى "كوردستانى نوئى" و "گۇقارى" مەھاباد" دا "پۇرئامەنووسىي گۇقارى سەنديكاي پۇرئامەنووسانى كوردستان بلاو كرايه‌وه، داواى تيدا كرا ھەر كەسىك ژمارەكانى ئەو پۇرئامەيهى لەلايه، بە ھىمەت بى يا قىمەت، ھاوكارى بكات و بيانداكە بنكەى ژين تا زۆرتىن ژمارەيان ئى كۆپىرتەوه و وینەيان بگىرتەوه و نامادە بكرىن بۇ چاپ. ئەمە دەقى بانگەوازهكەيه كە - بۇ مپو - ئەيخەينەوه بەرچاوا:

* * *

بانگەواز

بۇ لەچاپدانەوهى پۇرئامەى "كوردستان" ى

سەردەمى كۆمارى كوردستان لە مەھاباد

خویندەوارانى بەپىز، ئيمە پىمان وايە كە پۇشنيارى و مپووى كورد، بە حوكمى نالەبارىي ھەلومەرجى كوردستان و لەبەر كەم دەرەستىي پۇشنياران، خزمەتتىكى شايانىان نەكراوه و تا ئىستا زۆرىيەى لايەنەكانىان بە شاراويى ماوئەتەوه. يەكك لەو مەيدانە گرنگانە كە بەشىكى زۆرى راستىيەكانى مپوومانى وەك سەرچاوهى دەستى يەكەم تيدا پارىزاوه، پۇرئامەوانىي كوردىيە. خۆشەختانە چەند سالىكە، لە ناوئەوه و دەرەوهى كوردستان، بە بەرنامە كار بۇ ژياندەنەوه و سەرلەنوئى بەرچاوخستەنەوهى ئەكرى و، لەم پووهو كۆمەلئىك بەرھەمى بەنرخ خراوئە كتىبخانەى كوردىيەوه.

كارىك كە حالى حازر ئيمەيش لەم مەيدانەدا سى قۇلى دەستمان داوئەتى، زىندووكردەنەوهى پۇرئامەى "كوردستان" ى زمانى حالى جەمھورىي كوردستانە لە مەھاباد، كە تا ئىستا ھەر (۶۶) ژمارەى لە كۆى دەورى (۱۱۲) ژمارەى بە لىپران و ھىمەتى چەند دلسۆزىك پەيداكاراوه و، بەشىكى لەبەر نەبوونى دانەى ئەسلى و چەندجار وینەگرتەوه پوون و وەكو پيوست نىيە.

جا بۇ پىزلىنەن لە ماندوويى و گيانى پاكى بەرپىرسان و پۇرئامەوانانى ئەو پۇرئامەيه و سەرجمەى شەھىدانى ئەو كۆمارە كوردىيە و، بۇ فەراھەمكردنى سەرچاوهيهكى دانسقە و گرانبەھا بۇ نووسىنەوهى مپووى ئەو پۇرئامە و، بۇ پزگارکردنى ئەم يادگارە مپوويىيە لە فەوتان، خەمخۆرانە و بەپەروشەوه پووتان ئى ئەنئىن بەدەنگمانەوه بىن و، ئەگەر ھەر ژمارەيهكى "كوردستان" شك ئەبەن، يا ئەتوانن پەيداي بكەن، ھاوكارو پىنوئىنمان بىن و يارمەتىمان بەن؛ تا زۆرتىن ژمارە و، ئەگەر بكرى تىكپراى ژمارەكانى ئەم پۇرئامە گرنگە بە پاكى و چاكى زىندووبكەينەوه و، بەپىزەوه ناوتان بۇ مپووى بەپىنن، چاوهپوانى ھەموو يارمەتى و

ھاوکارىيەكتان ئۆتكەن. پېشەكەش سوپاس بۇ ھەر ھاوبەشىيەكتان لەم پېرژە نىشتامىيەدا.

سەدىق سالىھ رەفىق سالىھ عەلى كەرىمى

۱۱ شوباتى ۲۰۰۴

ئەتوان بەم ناوئىشانەنى لاي خوارەو پېئەندىمان لەگەلدا بگرن:

۱. عەلى كەرىمى

E. mail: hallgord @ aol. Com

Tel/fax: + 44 - 20 - 85404757

۲. رەفىق سالىھ/ پەيمانگاي تەكنىكى سەلىمانى - بەشى پېرژنامەنوسى

E. mail: rafiqsaleh @ yahoo. Co

Tel: 3128108

۳. سەدىق سالىھ/ ئەرشىقى ئەتەوئەيى كوردستان - وەزارەتى پۇشنىرى/ سەلىمانى

Tel: 3136875

* * *

وختىك بەوردى تەماشاي ئەو ژمارە كۆپىكاراوانەنى "كوردستان" كرا، دەرکەوت بەشى ھەرە زۆريان ئەوئەندە كال و بى داروبار و ناتەواون، كە مەگەر لە ناچارىدا، ئەگەر نا كەلگى ئەوئەيان نىيە سەرلەنوئى سگان و خاوين بگرئەو و ئىنەنى تەواويان ئۆ پەيدا بگرئ، بۆيە ئىش تىدا كرنى راگرا.

پووخانى پېرژىمى بەعس، دەرگاي خىرى ئۆ كرنىنەو، چونكە پېئەندى كرنەوئە ئاسانتر و گەرمتر بوو؛ ئەو بەرپزانەنى وا ناومان بىردن، بە بەرپز دكتور كەمال مەزھەرىشەو، لىپراوانەتر تى كۆشان و پوويان لە خاتوو بەھار خانى كچى رەحمەتى رەشىد باجەلان نا ژمارەكانى "كوردستان" ئى ناو كتئىخانەنى باوكى، بۆ سگانكرن و لە چاپدان و بلاوكرنەو، بداتە (بنكەنى ژين). خوا كاربان راست بىنى. سەرەنجام تانئىيان قەناعەت بە بەھار خان بەئىن كە داواكرنەكە بۆ كارئىكى پېرژە.

ئىتر ئەوئەبوو كە بەھار خان ھاتە سەلىمانى، لە پىئى مامۇستا جەمال بابانەو، پېئەندى پېئە كرنىن. لە نىكەوئە ئاگادارى ئامانچ و كاروبارى دەزگاكەمان بوو؛ وەك بەئىنى دا، بەئىنەكەنى خۆى بەجئ ھىنا، لەپال ھىندى پېرژنامە و گۆقارى تردا، (۷۹) ژمارەنى "كوردستان" ئى لە جىياتى بنەمالەكەنى تەسلىم بە بنكە كرن. ئەو ژمارانە زۆر بە چاكى و پىكوپىكى و خاوين ھەلگىرابوون.

پاشان لەو كاتەو دەست كرا بە سگان و پاكرنەوئەنى ئەو ژمارانە؛ تا ژمارە (۶۴) نەبئ كە كەم و زۆر لە قەوارەنى تابلۆيدايە، ئەوانى تر لە قەوارەنى پېرژنامەنى گەرەدان. بنكە، سگانەرى گەرەنى نەبوو، بۆيە ئەمانەنى دوایی بە دوو پارچە سگان و پاكرانەو، دواترىش ھەر دوو پارچەكان لىك دران و كرانە يەك. دوای بەراوردكرن، دەرکەوت ھەر سئى ژمارەنى (۷۸، ۷۹، ۸۵) لەناو كۆپىكاراوانەكانى كاك "عەلى كەرىمى" دا ھەبوون، بۆيە خاوين كرانەو و خرانە تەك ئەو (۷۹) ژمارەنى و سەرەنجام (۸۲) ژمارەيان ئۆ دەرچوو.

ھەر لەناو ئەو كۆمەلە پېرژنامەو گۆقارەدا كە بەھار خان سپاردنى بە بنكە، پېنچ ژمارەنى پېرژنامەنى "ھاوارى نىشتان" ىش دەرکەوتن، لەكاتىكدا پېشتر ھەر وا زانرابوو كە يەك ژمارەنى بە گۆقار ئۆ بلاو بووئەو؛ تەنيا رەحمەتى محەمەد شاپەسندى لە بىرەوئەرىيە لەچاپنەدراوئەكانىدا وتوويە بە پېرژنامەنىش دەرچوو. بۆ پزگاركرننى لە فەوتان، بە چاك زانرا بگرئە يەكەم پاشكۆئى ئەم بەرھەمە. جگە لەو، ئەم ماوئە بەياننامەنى راگەياندى دامەزنانى حىزبى دىموكراتى كوردستان، لەرئى بەرپز دكتور كەمال كەمال فونئادەو خرايە روو و پووناكى دى. لەبەر ئەوئەنى بەياننامەكە بايەخىكى مېژووئەنى زۆرى ھەيە و كاتى خۆى بە قەوارەنىكى گەرە بلاو كراوئەو،

دىسان وەك پېئوست بىنرا پەزنامەندى دكتور كەمال فونئادى بۆ وەرگىرا و پچووك كرايەو و كرايە دووئەم پاشكۆ.

بايەخى ئەم شاكارە كە بنكە بە سەرتۆپى ھەموو كارەكانى تا ئىستاي خۆى ئەزانى، لەوئەدايە كە يەكەمجارە زۆرتىن ژمارەنى ئەم بەلگەنامە مېژووئەنى گرانبەھا و دانسقى و خۆماليىە ئەخرىتە بەردەستى خويندەواران و لىكۆلەكان؛ ئەشى پىشت بەستوو بە "كوردستان" خويندەوئەنى نوئى بۆ مېژووئەنى حكومەتى مىللى كوردستان و ئەو سەردەمەنى مەھاباد بگرئ. "كوردستان" ھەر لەوئەتر لەبارىدايە بىئە سەرچاوەنى دەستى يەكەم بۆ لىكۆلەوئەنى ھەمەجۆرى زمانەوانى و ئەدەبى و كۆمەلەئەتى و...

نايشارىنەو، بنكەنى ژين بەتايبەتى ئەم دواییە كەوتە بەر گەئەنى ھىندى دلسۆز و خەمخۆرى نىكى خۆى، لەسەر ئەوئەنى كە ژياندەوئەنى گۆقارو پېرژنامەنى كوردى پىشتگوى خستوو و ھەر خەرىكى لەچاپدانى سەرچاوەنى مېژووئەنى ترە. ئىمە ئەگەرچى ئەزانى ئەم گەئەنى راستى تىدايە و لە بەدەرەستەوئەنى بنكە بەدەر نىيە، بەلام ناچار بوون، بۆ زياتر خۆناساندى، ئەو كۆمەلە كتئە مېژووئەنى بەئەنى بەردەست، كە دلىيان جىئى شىاوى خۆيان ئەگرن. لەگەل ئەوئەنىشدا، ھەر ئەو ماوئەنى پىشوو بەدەم ئەو كارانەو سەرقالى ئامادەكرننى كۆمەلەك گۆقارو پېرژنامەنى تر بوون، كە ھىوامانە ئىتر بتوانىن بەرودوا لەچاپان بەدىن و بلاويان بگەئەو.

ئىمە كە ئەم ژمارانەنى "كوردستان" وەك كارئىكى ھاوبەش لەگەل (دەزگاي چاپ و بلاوكرنەوئەنى ئاراس) دا ئەخەئەنى كتئىخانەنى كوردىيەو، بەتەماين لەمەودا ژمارەكانى ترىشى بۆ چاپئىكى ترى بىناتەواوى پەيدا بگەن. بۆيە لىرەوئەنى ئەتەوئەنى و نىشتامنى ئەو بەرپزانەنى كە پاشماوئەنى ژمارەكانى "كوردستان" ئان لەلايە، بەدەنگەو بىن و ھاوبەشى لە بەتەواوئەنى گەياندى ئەم پېرژەئەنى بەكەن؛ پىشەكەش سوپاسى بەدەنگەوئەنى دلسوزىيان ئەكەن*.

بنكەنى ژين
تەمبۆزى ۲۰۰۷

* بۆ ھەندى راستى سەبارەت بە سەرەتاكانى ھەلدان بۆ كۆكرنەوئەنى پېرژنامەنى "كوردستان"، سوود لە نووسىنئىكى تايبەتى بەرپز كاك عەلى كەرىمى بەناوى (مېژووئەنى كورتى بىرۆكەنى ئەم بەرھەمە) وە وەرگىراو، سوپاسى ئەكەن.

رۆژنامەى "كوردستان"

مەھاباد، ۱۳۲۴-۱۳۲۵ى ھەتاوى (۱۹۴۶)

سدىق سالىح

قەلەيەكى ئاسنىن لە ئىتىحاد و برايهەتى بىننىنە بەرھەم كە بناغەكەى بە زانست و ھونەر و لەشساغى داندرابى و بتوانى دەگەل سىلاوى دووبەرەكى و بىدنى و ھەموو جۆرە پەشتىك كە بۇ سەرىستى زەرەر بىت، بەرەرهەكانى بكا. ھىوامان وايە ئەم قەلەيەى كە خەرىكىن قايىمى بكەين، وھە قايىم و بەھىز بىت كە ھىچ ھىزىك نەتوانى بەرەرهەكانى لەگەلا بكا.))

۱. ۱. ۲. مودىرى مەسئول و ھەيئەتى نووسەران (تەھرىرىيە):

"كوردستان"، بە گۆقار و پۆژنامەو، ھەر لە سەرەتاو سەيد مەمەدى ھەمىدى مودىرى مەسئول و سەردەبىرى بوو؛ لە (جىژنى كردنەوھى ئىدارەى پۆژنامەى كوردستان: ۳، ۴، ۵) دا بە پەسىمى ئەو لىپرسراوئىيەى پى سپىردراوھ. تا (ژ ۸۸) یش نووسىن و وتارى ھەيە.

مامۇستا سەيد ناكام لە بىرەوھرىيەكانىدا نووسىوھ: كە ھاوینى ۱۹۴۶ ھاتووه بۇ مەھاباد، مانگىكى پى چووھ ھىچ ئىشىكى نەدراوھتى. دواتر بە داواى سەيد مەمەدى ھەمىدى و پەزنامەندى قازى مەمەد كراوھ بە لىپرسراوى چاپخانە و پۆژنامەكە، سەيد مەمەدەش چووھتەوھ بۇ دائىرى ئامار^۱. لە چاوپىكەوتنىكىشدا وتووھ: ((من درەنگ گەيشتمە كۆمار، تەقربەن نىكى نەوھد ژومارەى ئى دەرچووبوو [واتە لە "كوردستان" كە من چووم])^۲.

سەرچاوهيەكى تر شك نابرى ئەم زانبارىيەى جەخت كرديتەوھ، تەنەت "مەمەد شاپەسندى" كاركەرىكى ديارى چاپخانەى كوردستان، وھك شايەتخالىكى ئاگادار، شتى وای لە بىرەوھرىيەكانى نەوتووھ. ئەم ژمارەنى بەردەستىش لە "كوردستان" ئامارەيەكى لەو جۆريان لەناوئا نىيە، لە كاتىكدا وەزىفە گۆپىنى چەند كاربەدەستىكى ترى ئەو پۆژگارەيان تىدا بلاوكراتەوھ. جگە لەوھ، ھىچ بابەتلىكىشيان بەناوى "سەيد ناكام" ھوھ تىدا نابىرى. لەكاتىكدا ناوبراو لە (گۆقارى "كوردستان"، ژمارە ۶-۷، پووشپەر- سەرمائەى ۱۳۲۵، ل ۱۲-۱۵) دا بەناوى "ناكام" ھوھ شىعەرى (نازادىم دەوى) ى ھەيە. پاشان ئەوھندەى زانراوھ، لىپرسراوئىيەى چاپخانە و پۆژنامەكە ھەر لە سەرەتاوھ جيا بووھ و دوو كەس ھەلىان سووراندووه، نەك يەكەى پىكەوھ ھەردوکیانى بەرپوھ بردى. لەبەرئەوھ، ئەم خالە، تا دەستكەوتنى پاشماوھى ژمارەكانى ترو بەلگەى ترى پرواىپىكراو، ھەر لە گوماندا ئەمىنىتەوھ.

ھەرچى دەستەى نووسىن (ھەيئەتى تەھرىرىيەى) پۆژنامەكەيشە، نەزانراوھ ئەندامەكانى كى بوون؛ تەنيا ھاشمى خەلىل زادە وھك ئەندامىكى ناسىنراوھ (ژ ۱۹، ۴). زۆر پى تى ئەچى ھەسەن قزلىجى و دلشادى پەسوولى و ەبەدوھەمان زەبىجى و ھىمىن و ھەژار و مەمەد توفىق وردى، دواتر ئىبراھىم نادىرىش، بەپىي بەشدارىيە گەرم و تارادەيەك بەردەواميان بە نووسىن، لەو ھەيئەتەدا بووین.

"سەيد مەمەدى ھەمىدى" ى سەرنووسەر لە (ژ، ۱، ۲) دا ئامانجى پۆژنامەكەى، وھك ئۆرگانى پەسىمى ھىزبى دىموكراتى كوردستان و ھكوومەتى مىللىى كوردستان، بەم شىوھەيەى لای خواروھ پوون كر دووھتەوھ؛ تەماشاكردنىكى خىراى ئەم ژمارەنى بەردەست، پاستى ئەو بىرو بۆچوونە ئەخاتە پوو:

((لەم كاتەدا كە خاكى كوردستان لە ھەموو وختىك زياتر پىويستى فیداكارىيەى كورەكانىيەتى؛ لەو ئانەدا كە ھەموو نەتەوھەكانى گىتى بۇ راگرتن، بۇ وھدەستەيئاننى سەرىستى و ئازادىيەى خويان وھ بۇ وھدەس خستنى وھسائىلى پىشكەوتنى ھاوئىشتمانەكانىان دە تەقەلادان؛ لەم وختەدا كە ھەموو نەتەوھەكانى عالەم غەيرەز سەرىستى و گەورەيىيە نىشتمانەكەيان ئامانجىكان نىيە و بە شەو و بە پۆژ بۇ گەيشتن بەم ئامانجانە ھەول دەدەن؛ ئىمە خەرىكى چىن و ئامانجان چىيە ؟

پاش چەندىن سال دەربەدەرى و سەركزى و بەند و تىھەلدانى بىژمار و قورپەسەرى و ھەژارى، لەپاش ئەوھى بە ئىشارەتى دوژمنان بە نىوى مەنگوڤ و مامەش و زەرزا و دىبوكرى و گەورك و گەلباغى... كەوتبووینە گيان و مالى يەكتەر، خويى يەكترمان دەمژى و دەرشت و بۇ قازانجى شەخسىيەى خۆمان ھىچ شتىكمان نەدەھاتەوھ بەرچاو و ھەر خەرىك بووین دووبەرەكى و تەفرەقە بخەينە نىو يەكتەر؛ بەكورتى پاش ئەوھى ھىچ وختىك لە بىرى ھاوئىشتمانى خۆماندا نەبووین و لە تەپوتۆزى زەمانەدا بە غەيرى نەفەى خۆمان بىرىكمان نەبوو و دوژمنەكانمان نەياندەھىشت بە زمانى خۆمان بخويىن و لە تىشكەى زانستى دەورەى بىستەم بىبەش كرابووین، بىرى سەرىستى لەلامان خەيالى پوچ بوو و ئەوانەش كە بىرىكمان ھەبوو كەم بوون، بەتايبەتى غوولى ئىستىبدادى پەزا خان بە جارىك پشتى ئىمەى شكاندبوو، پياوھ نىشتمانپەرورەھەكانى كوردستان يا كوژران يا لە شىراز و تاران و خوراساندا بەند كرابووین. لەو كاتەدا كە زىللەت و دەربەدەرى بە نوقتەى ئاخەر گەيشت، خوداى بەرز ھاتە سەر پەحم و بەزەيىيە بە ئىمەدا ھات.

شەھرىوھەرى ۱۳۲۰ ھاتە پىش. ئىمە لە زنجىرى دىلى پزگاريمان بوو و دەستى بەستراومان كراوھ، چاوى نوستوومان وھخەبەر ھات. كۆمەلىك لە لاوان و گەنجانى كوردستان كۆبوونەوھ، دەستى برايهەتى و يەكەتییان دا دەس يەك، بىوچان سەيىيان بە خەرج دا تا ھىزبى دىموكراتى كوردستانيان بەوچوود ھىناو ھەر بەرھەلست و خائىنىك كە لەناو كوردستاندا ھەبوو، لەئىويان ھەلگرت؛ ھىزبى دىموكرات لە مەودايەكى كەمدا توانى لكى خوى لە تەواوى شارەكانى كوردستانى ئىراندا بكاتەوھ. ئىستا لە كوردستاندا نىوى مەنگوڤ و مامەش و زەرزا و دىبوكرى... و ھەر پىتى كە بۆنى جودايىيەى ئى، ناكوترى. ھەموو بە يەك دەنگ دەلین ئىمە كوردىن كوردمان دەوى، ئىمە سەركزيمان بە سەرىلندى و ھەژاريمان بە دەولەمەندى و دووبەرەكيمان بە يەكەتتى گۆپوھتەوھ. ھاوئىشتمانان بە چاوىك تەماشە دەكەين و ھەموومان بۇ مىللەت كار دەكەين و بە زمانى شىرىنى كوردى دەخويىن، ئەخلاقى خەراپمان گۆپوھتەوھ بە ئەخلاقى چاك.

ئىمە كە بە دلمانا نەدەھات خاوەنى چاپخانە و ئىنتىشارات بىن؛ ئەوا بە يارمەتییى خودا نامەى كوردستان داندرە و ھەوول ژمارەى بلاو كراوھ. ئەم نامەيە كە لەلایەن ھىزبى دىموكراتى كوردستانەوھ بلاوئەبىتەوھ، دەپەوى

^۱ بىرەوھرىيەكانى سەيد ناكام، دەزگای ئاراس، ھەولیر، ۲۰۰۳، ل ۶۱، ۶۲.

^۲ مەمەد ئەحمەدىان، بىرەوھرىيەكانى سەيد ناكام، "مەھاباد" (گۆقار)، مەھاباد، ژ ۴۹، سالى پىنجەم، خاكەلىوھى ۱۳۸۴، ل ۱۴-۱۵.

۱. ۳.۱. شیتۆه:

ئەم پۇرئانامەيە بە چوار پىۋانەي جياۋازى لاپەرە دەرچوۋە: ژمارەكانى (۳۳، ۳۴، ۳۸، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰) نەبى كە پىۋانەي لاپەرەيان (۲۷ × ۲۷ سم) و تىكىست (۲۴ × ۴۴، ۵ سم)؛ لە ژمارە (۱-۶۴) پىۋانەيان (۲۸ × ۲۸ سم) و تىكىست (۲۴ × ۲۶ سم)؛ ژمارەكانى (۶۶، ۸۷، ۸۸، ۹۲) نەبى كە (۳۴ × ۴۸ سم) و تىكىست (۳۰ × ۴۵ سم)؛ ئەوانى تر لە (۶۵-۷۷) (۲۴ × ۵۲ سم) و تىكىست (۳۰ × ۴۵ سم) ن.

لاپەرەكان، سەرۋەر تا (۵۴) بە ۳ يا جاروبار بە ۲ ستوون پراۋپىرى درىژايىيى لاپەرە دارىژراۋن؛ لە (۵۵) ھوۋ ۴ ستوون ھەيە، لە (۶۵) ىشەۋە لىرە ھوۋ ۵ ستوونيان تىدا لى دراۋە. ستوونەكان، پانىيان جياۋاز و گۇپرا لە (۳، ۵ سم) ھوۋ بۇ (۱۱ سم)؛ ھىلەكانى نىۋانىشىيان ھەكو پىۋىست رىك و پاست نىن. جاروبار شىۋەكەيان لە ھوۋ ئەندازەيىيە ھەكو پىۋىكە. مانشىت لە پۇرئانامەكاندا نىيە، بەلام لە ژمارەكانى (۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۳، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۷، ۶۱) دا ناۋنىشانى وتارىكى گىرنگ يا پاپۇرتە ھەۋالىك بە گەۋرەيى خراۋتە بەشى سەرھوۋى ناۋەپراستى يەكەم لاپەرە. ژمارەكانى تر ئەۋەيان نىيە، رەنگە ئەۋە چاۋلىكەرى نەرىتىكى باۋى پۇرئانامەۋانىي تەۋرىز و تاران بى.

۱. ۴. دەرچوۋن:

كوردستان، يەكەمجار بە شىۋەي گۇقار نۇرگانى حىزىي دىموكراتى كوردستان بوۋە يەكەم ژمارەي لە سەرماۋەزى ۱۳۲۴ (كۇتايىي تشرىنى دوۋەمى ۱۹۴۵) دەرچوۋە. تا بوۋە بە پۇرئانامە، دوۋەم ژمارەي بە گۇقار لە ھەمان مانگ (۲۱ دىسامبرى ۱۹۴۵) دا بىلۋ بوۋەتەۋە. دواترىش ھەر پىبەپى بە گۇقار درىژەي ھەبوۋە.

"كوردستان"، ھەك پۇرئانامە لە ناۋنىشانەكەيدا دىارى نەكراۋە ئاخۇ پۇرئانە يا نىۋەھەفتانە يا ھەفتانە يا لە ھەر ۋادەيەكى تردا دەرئەچى، لەپراستىدا لە ۋادەي جياجىادا دەرچوۋە، ھەك لەم لىستەدا نوئىنراۋە:

سەرۋردى يەكەم لاپەرە لە پانتايىي (۲، ۶ × ۲۳ سم) دا، كە درىژيەكەي لە ژمارە (۶۵) ھوۋ بوۋە بە ۳۰ سم، لە ناۋەپراستدا ناۋى "كوردستان" و لە سەرۋىيە ھوۋ (بەنىۋى خوداي بەرز و بىھاۋتا) و لە خوارىيە ھوۋ ناۋنىشانى (بىلۋكراۋەي بىرى حىزىي دىموكراتى كوردستان) ھەن. چوارگۇشەي لاي راستى ناۋەكە (كوردستان لەلەين ھەيئەتى تەحرىرىيە دەرئەچى)، ھى لاي چەپ (ناۋونمان: يەكسالە ۳۰۰ رىيال، شەش مانگە ۱۶۰ رىيال، دانەي ۱ رىيال) تىدا نوۋسراۋە. شىرتى (۱ سم) پانى درىژايىيى بارى پانىي لاپەرەكە، بە رىز لە راستەۋە (ژمارە، سالى يەكەم، پۇژى ھەفتە، پۇژ و مانگ و سالى ھەتاۋى، پۇژ و مانگ و سالى زاین) تىدا جى كراۋنەتەۋە.

ناۋەكە، لە ژمارە (۱۰) ۋە تاسەر بوۋە بە "كوردستان"؛ ناۋنىشانەكە، لە ژمارە (۶۵) بەدوۋە بوۋە بە (نۇرگانى حىزىي دىموكراتى كوردستان)؛ (بەنىۋى خوداي بەرز و بىھاۋتا) لە ژمارە (۲۷) ھوۋ بەيەكجارى ھەلگىراۋە. ھەردوۋ چوارگۇشەكە لە ژمارە (۶۵) ھوۋ كراۋە بە لاكىشە، ھى لاي راست (پۇژى ھەفتە، پۇژ و مانگ و سالى ھەتاۋى) و (ھەيئەتى نوۋسەران ۋە دەرى دەخەن) لە ئىزىدا نوۋسراۋە؛ ھى لاي چەپ (ژمارە، سالى يەكەم، دانەي قرانىك) و (لە چاپ و دەست لىدانی وتاردا ئازادىن) لە ئىزىدا نوۋسراۋە. ئىتر شىرتەكە، كە لە ژمارە (۲۳) ۋە پۇژو مانگ و سالى كۇچىشى تى خراۋە، نەماۋە و كراۋتە راستەھىلىكى ئەستور.

لە ژمارە (۱۸) ۋە ناۋى "كوردستان" لە گۇشەيەكى بچوۋكى بەشى سەرۋى دەستە راستى لاپەرە (۴) دا دانراۋە؛ لە ژمارەكانى (۳۶، ۵۴، ۶۱، ۶۴، ۶۶، ۶۷) دا نىيە. لە ژمارە (۵۳-۶۴)، (ناۋونمان) ي ناۋ چوارگۇشەي دەستە چەپ ۋى لى ھاۋوۋە (يەكسالە ۱۵۰ رىيال، شەش مانگە ۸۰ رىيال، دانەي ۱ رىيال)؛ ئەۋەبەدۋا شوئىنەكەي جىگۇرپكىي پى كراۋە، لە (۶۵، ۶۷)؛ ژمارە (۳، ۶۶) دا بوۋە بە (يەكسالە ۱۵۰ رىيال، شەش مانگە ۸۰ رىيال، سى مانگە ۴۰ رىيال)؛ لە (۷۵، ۷۶)؛ ژمارە (۴) يىشدا بوۋە بە (۷۵، ۷۶) رىيال، شەش مانگ ۸۰ رىيال، دانەي ۱ رىيال). ژمارەكانى تر ئەۋە زانىارىيەيان تىدا نەماۋە.

ژمارە	پۇژى ھەفتە	ھەتاۋى	زاینى	كۇچى
۱	پىنجشەممۇ	۲۰ بەفرانبارى ۱۳۲۴	۱۱ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۲	شەممۇ	۲۲ بەفرانبارى ۱۳۲۴	۱۲ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۳	دوۋشەممۇ	۲۴ بەفرانبارى ۱۳۲۴	۱۵ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۴	چوار شەممۇ	۲۶ بەفرانبارى ۱۳۲۴	۱۷ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۵	شەممۇ	۲۹ بەفرانبارى ۱۳۲۴	۲۰ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۶	دوۋشەممۇ	۱ رىببەندانى ۱۳۲۴	۲۱ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۷	شەممۇ	۶ رىببەندانى ۱۳۲۴	۲۶ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۸	دوۋشەممۇ	۸ رىببەندانى ۱۳۲۴	۲۸ ژانۋىيە ۱۹۴۶	
۹	شەممۇ	۱۳ رىببەندانى ۱۳۲۴	۲ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۰	دوۋشەممۇ	۱۵ رىببەندانى ۱۳۲۴	۴ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۱	چوار شەممۇ	۱۷ رىببەندانى ۱۳۲۴	۶ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۲	شەممۇ	۲۰ رىببەندانى ۱۳۲۴	۹ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۳	دوۋشەممۇ	۲۲ رىببەندانى ۱۳۲۴	۱۱ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۴	چوار شەممۇ	۲۴ رىببەندانى ۱۳۲۴	۱۳ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۵	شەممۇ	۲۷ رىببەندانى ۱۳۲۴	۱۶ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۶	دوۋشەممۇ	۲۹ رىببەندانى ۱۳۲۴	۱۸ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۷	چوار شەممۇ	۱ رەشەمە ۱۳۲۴	۲۰ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۸	شەممۇ	۴ رەشەمە ۱۳۲۴	۲۳ فىورىيە ۱۹۴۶	
۱۹	دوۋشەممۇ	۶ رەشەمە ۱۳۲۴	۲۵ فىورىيە ۱۹۴۶	
۲۰	چوار شەممۇ	۸ رەشەمە ۱۳۲۴	۲۷ فىورىيە ۱۹۴۶	
۲۱	شەممۇ	۱۱ رەشەمە ۱۳۲۴	۲۹ مارتى ۱۹۴۶	

۲۲	دووشه مموو	۱۳۲۴ ی ۱۳ ره شه مهی	۴ ی مارسى ۱۹۴۶	
۲۳	چوار شه مموو	۱۳۲۴ ی ۱۵ ره شه مهی	۶ ی مارسى ۱۹۴۶	ربيع الاول ۱۳۶۵
۲۴	چوار شه مموو	۱۳۲۴ ی ۲۲ ره شه مهی	۱۲ ی مارسى ۱۹۴۶	۸ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۲۵	یه کشه ممه	۱۳۲۴ ی ۲۶ ره شه مهی	۱۷ ی مارسى ۱۹۴۶	۱۲ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۲۶	دووشه مموو	۱۳۲۴ ی ۲۷ ره شه مهی	۱۸ ی مارسى ۱۹۴۶	۱۳ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۲۷	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۵ خا که لیوهی	۲۵ ی مارسى ۱۹۴۶	۲۱ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۲۸	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۷ خا که لیوهی	۲۷ ی مارسى ۱۹۴۶	۲۳ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۲۹	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۰ خا که لیوهی	۲۰ ی مارسى ۱۹۴۶	۲۶ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۳۰	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۲ خا که لیوهی	۱ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۲۸ ربيع الثاني ۱۳۶۵
۳۱	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۴ خا که لیوهی	۲ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۱ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۲	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۷ خا که لیوهی	۶ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۴ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۳	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۹ خا که لیوهی	۸ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۶ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۴	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۱ خا که لیوهی	۱۰ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۸ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۵	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۶ خا که لیوهی	۱۵ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۱۳ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۶	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۸ خا که لیوهی	۱۷ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۱۵ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۷	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۳۱ خا که لیوهی	۲۰ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۱۸ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۸	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲ بانه مه پری	۲۲ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۲۰ جمادي الاول ۱۳۶۵
۳۹	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۴ بانه مه پری	۲۴ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۲۲ جمادي الاول ۱۳۶۵
۴۰	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۷ بانه مه پری	۲۷ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۲۵ جمادي الاول ۱۳۶۵
۴۱	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۹ بانه مه پری	۲۹ ی ئاوریلی ۱۹۴۶	۲۷ جمادي الاول ۱۳۶۵
۴۲	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۱ بانه مه پری	۱ مهی ۱۹۴۶	۲۹ جمادي الاول ۱۳۶۵
۴۳	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۴ بانه مه پری	۴ مهی ۱۹۴۶	۲ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۴	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۶ بانه مه پری	۶ مهی ۱۹۴۶	۴ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۵	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۸ بانه مه پری	۸ مهی ۱۹۴۶	۶ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۶	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۱ بانه مه پری	۱۱ مهی ۱۹۴۶	۹ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۷	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۵ بانه مه پری	۱۵ مهی ۱۹۴۶	۱۳ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۸	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۸ بانه مه پری	۱۸ مهی ۱۹۴۶	۱۶ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۴۹	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۴ جۆزهردانی	۲۳ مهی ۱۹۴۶	۲۱ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۵۰	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۶ جۆزهردانی	۲۷ مهی ۱۹۴۶	۲۵ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۵۱	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۸ جۆزهردانی	۲۹ مهی ۱۹۴۶	۲۷ جمادي الثاني ۱۳۶۵
۵۲	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۱ جۆزهردانی	۲ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱ رجب ۱۳۶۵
۵۳	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۳ جۆزهردانی	۴ ی ژوینی ۱۹۴۶	۳ رجب ۱۳۶۵
۵۴	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۵ جۆزهردانی	۶ ی ژوینی ۱۹۴۶	۵ رجب ۱۳۶۵
۵۵	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۸ جۆزهردانی	۹ ی ژوینی ۱۹۴۶	۸ رجب ۱۳۶۵
۵۶	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۰ جۆزهردانی	۱۱ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱۰ رجب ۱۳۶۵
۵۷	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۲ جۆزهردانی	۱۲ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱۲ رجب ۱۳۶۵
۵۸	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۵ جۆزهردانی	۱۶ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱۵ رجب ۱۳۶۵
۵۹	دووشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۷ جۆزهردانی	۱۸ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱۷ رجب ۱۳۶۵
۶۰	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۹ جۆزهردانی	۲۰ ی ژوینی ۱۹۴۶	۱۹ رجب ۱۳۶۵
۶۱	شه مموو	۱۳۲۵ ی ۱ پووشپه پری	۲۳ ی ژوینی ۱۹۴۶	۲۲ رجب ۱۳۶۵
۶۲	چوار شه مموو	۱۳۲۵ ی ۵ پووشپه پری	۲۷ ی ژوینی ۱۹۴۶	۲۶ رجب ۱۳۶۵
۶۴	سیئشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۱ پووشپه پری	۲ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۲ شعبان ۱۳۶۵
۶۵	سیئشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۴ پووشپه پری	۲ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۳ شعبان ۱۳۶۵
۶۶	سیئشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱۸ پووشپه پری	۹ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۹ شعبان ۱۳۶۵
۶۷	یه کشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۳ پووشپه پری		
۶۸	پینجشه مموو	۱۳۲۵ ی ۲۷ پووشپه پری	۱۸ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۱۸ شعبان ۱۳۶۵
۶۹	یه کشه مموو	۱۳۲۵ ی ۳۰ پووشپه پری	۲۱ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۲۱ شعبان ۱۳۶۵
۷۰	سیئشه مموو	۱۳۲۵ ی ۱ گه لایژی	۲۳ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۲۳ شعبان ۱۳۶۵
۷۱	یه کشه مموو	۱۳۲۵ ی ۶ گه لایژی	۲۸ ی ژوئیهی ۱۹۴۶	۲۸ شعبان ۱۳۶۵

دوا ژماره ۵(۹۲)، ۱۱ پەزىرە ۱۳۲۵ ھەتاۋى (۲ى ئۆكتۆبىرى ۱۹۴۶) دەرىجىسى. زانراۋىشە كە خۇسازدانى ئەرتەشى ئىران بۇ پەلاماردانى ئازەربايجان و كوردستان لە ۱۴ى سەرماۋەزى ۱۳۲۵ (۱۲/۵/۱۹۴۶) دا تەۋاۋ بوۋە؛ پەلامارەكانى لە ۱۸ى سەرماۋەز (۱۲/۹) دا دەستيان پىكىرد، ۲۲ى سەرماۋەز (۱۲/۱۳) تەۋرېز، ۲۶ى سەرماۋەز (۱۲/۱۷) یش مەھابادى گرتۈتەۋە.^۴

بە پەچاۋەكردى لەلەيەكەۋە ۋادەكانى پىشۋوى دەرىجىسى پۇژنامەكە، لەلەيەكى تەرۋە ئالۋېۋون و شىۋانى بارودۇخەكە، بەتايەت دۋاى دەست پى كرىدى ھېرىشى ئەرتەش و ئەمجا گرتنى تەۋرېز، پى ئەچى پۇژنامەكە لە دۋاين مانگ - ۋەرتەر بلېن - دۋاين ۱۰ پۇژيا حەفتەدا ۋەستابى؛ دۋا ژمارە كەم و زۇر خۇى لە ۱۱۳ دابى. ئەم خالە، تا دۇزىنەۋە و پەيداكردى ژمارە ۋەنەكان، ھەروا لە مەزەندەدا ئەمىنېتەۋە.

۱. ۱. ۵. بىلابوۋنەۋە:

"كوردستان"، ھەر ناۋچەيەك تەشكىلاتى حىزبى دىموكراتى كوردستانى تىدا بوۋى، كە بە ھىندى (ئاگادارى) دا ديارە ئەم پۇژنامەيەيان بۇ نىردراۋە، لە سەرتاسەرى قەلەمپەرى ھكۈمەتى مىللىي كوردستان و ناۋچە كوردنشىنەكانى ئازەربايجان (ئازەربايجانى پۇژاۋا) دا، ۋەك نەغەدە، شنۆ، ماكو، خۇى، سۆما، سىندوس، شاپوور، ۋەرمى، لاهيجان، پىران، ميانداۋ، بۇكان، مەنگور، مەھاباد بىلابوۋنەۋە. بىگومان بەنھىنى لىي گەيەنراۋەتەۋە ناۋچەكانى تىرى كوردستان و كرماشان^۵ و دىۋى كوردستانى گەرمين (عبراق) یش^۶.

۱. ۱. ۶. بارى دارايى:

"كوردستان"، ۋەك بىلابوۋنەۋە ۋە بىرى حىزبى دىموكراتى كوردستان، بە ھوكمى ئەۋەى ئەو حىزبە ھكۈمەتەكەى بەرپۈۋە بردۋە، ئۆرگانى رەسمىي ھكۈمەت یش بوۋە. بەو پىيە ھكۈمەت خەرجىي پىۋىستى و كەرەستەى چاپ و لە چاپدانىي كىشاۋە.

فرۇشى پۇژنامەكە سەرچاۋەى سەرەكىي دەرىجىنەۋەى خەرجىي بوۋە. نرخى دانەيەكى تا (۶۴) يەك پىال، لەۋبەدۋا بوۋە بە قرانىك. ھەردۋو ژمارەى (۷۵، ۷۶؛ ۴، ۷۶) دانەى بە پىالىكىش نووسىۋە، كە ھەلەيە. (ئابوونمان) پۇژنامە لە ژمارە (۱-۵۲) يەكسالە ۳۰۰، شەش مانگە ۱۶۰

تېكۆشانى سياسىي ئەحمەد تۇفيق "عەبدوللا ئىسحاقى"، سلىمانى، ۲۰۰۷، ۸۸؛ بىرەۋەرىيەكانى مەمەدى شاپەسندى، كە بە چەند پاشكۆيەكەۋە نامادەم كىرۋە بۇ چاپ.

دوۋم سەرچاۋەيان لە پۇژنامەى (دەنگى كورد، ۲۳، ۱۳/۸/۱۹۶۰) ۋەگرتۋە كە (۱۶۰) دۋا ژمارەى "كوردستان". ماۋەى نىۋان دەرىجىسى ژمارە (۹۲) ۋە پۇژى داگىركردنى مەھاباد (۷۶) پۇژە. بەدۋورى نازانم لە ۱۴ى سەرماۋەز (۱۲/۵) بەدۋاۋە كە سەرانى كوردى تىدا لەسەر ھەلۋىستىكى يەكگرتۋو كۆك نەبوون و چارەنۋوس بە نادىارى ماىۋە و نانۋمىدى سەرى ھەلدا، خالۋىارى چاپ و بىلابوۋنەۋەى "كوردستان" یش تىك چوۋى و ۋەكو پىۋىست لە كاتى خۇيدا دەرنەچوۋى. پىم وا نىيە دۋاى گىرانى تەۋرېز بەردەۋام بوۋى. بۇيە پى تى ناچى ژمارەكانى گەيشتبنە (۱۶۰). لەۋنەيە ئەو (۱۶۰) ھەلەى چاپ و (۱۱۶) یش بوۋى.

۴ نەۋشېروان مستەفا ئەمىن، ھكۈمەتى كوردستان: كورد لە گەمەى سۇقېتىدا، چ، ۲، سەنتەرى لىكۆلېنەۋەى ستراتىجىي كوردستان - سلىمانى، ۲۰۰۷، ۲۷۴-۲۷۷.

۵ نۆينەرى ئەو شوپانە لە يەكەم كۆنگرەى دامەززانى حىزبى دىموكراتى كوردستاندا بەشدار بوون. بېۋانە: حىزبى دىموكراتى كوردستان، "كوردستان" (گۇقار)، مەھاباد، ژا، سەرماۋەزى ۱۳۲۴، ۱۱.

۶ گۇتوگۇ پۇژى ۲۰۰۷/۶/۲۴ لەگەل مامۇستا "حەسەن عەبدولكەرىم" دا، كە لە ۱۹۴۶ دا فەقى بوۋە لەلەى رەھمەتى سەيد تاھىرى ھاشمى ئەندامى (ژ. ك) ۋە دۋاتر حىزبى دىموكراتى كوردستان لە دىي (دەۋلەتاۋا)؛ لەۋئ ئەم پۇژنامەيە و بىلابوۋنەۋە تىرى حىزبى دىموكراتى دىۋە. سەيد مەمەد حىسېنى براى مامۇستا مەلا زاھىدى پاۋە تەتەرى ھىنان و بردنى ئەو بىلابوۋنەۋە بوۋە.

۷ ۋەك ئەم ژمارانە كە كاتى خۇى گەيەنراۋەتە دەستى خوالىخۇشبوۋ رەشىد باجەلان.

بوۋە. لە ژمارە ۵(۳) ۋە سالانە بۇ ۱۵۰ پىال شەش مانگە بۇ ۸۰ پىال دابەزىنراۋە؛ لە ژمارە (۶۵) ۋە ئابوونمانى سى مانگەيش بە ۴۰ پىال قىۋول كراۋە.

سەرچاۋەيەكى تىرى داھاتى، مىزى ئاگادارى بىلابوۋنەۋە بوۋە، كە سەرەتا (۱۶، ۴) بەم شىۋەيە بوۋە:

- ۱- لاپەرى ۱ دىرى ۳ پىال
- ۲- لاپەرى ۲ دىرى ۲.۵ پىال
- ۳- لاپەرى ۳ دىرى ۱.۵ پىال
- ۴- لاپەرى ۴ دىرى ۱ پىال
- ۵- كاغەزو پاكتە: سەدى ۲۰ پىال

بەلام لە ژمارە (۹۲، ۳) بەدۋاۋە ئاگادارى لە ھەر لاپەرىيەكىدا بىلابوۋنەۋە، ۳ پىال بوۋە.

ئىدارەى چاپخانە لە (تكا: ۲۵، ۳) دا، بۇ دابىنكردى داھات بۇ رايىكردى كارى خۇى، نووسىۋە: ((حىزبى دىموكراتى كوردستان، دارائى، شارەۋانى، ھىز، شاردارى و... بىخویننەۋە:

رچامان وايە بۇ ئەۋەى مىللەت لە كارى ھەموان ئاگادارىي ھەيىت، ھەموو پۇژى نەتىجەى كارى پۇژانەى خۇيان: ئىنتىسابات، ئىنتىقالات، بودجە، موزاتات، دەستگىركردنى خائىنان و ھەر كارى كە بۇ نووسىن لە پۇژنامەى "كوردستان" دا بگونجى، بە ۋەسىلەى مەنمورىك كە دەيكەنە باۋەرپىكرارى ئەم كارە بە ئىدارەى پۇژنامەى كوردستان ۋەلام بەدىن كە بۇ ئاگادارى ھەموو كەس دە پۇژنامەدا بىلابوۋنەۋە، دەپارپىنەۋە كە دەم كارەدا زۇر تەۋەجۇھ بفرمۋون.))

كىشەيەكى ئىدارەخانەى پۇژنامەكە پىمل نەبوۋنى كىرارانى بەردەۋامى بوۋە بە دان و ناردىنى پارەى ئابوونمان، بۇيە چەند جارىك (ژ، ۴؛ ۱۷، ۳؛ ۱۸، ۴؛ ۲۳، ۳؛ ۳۲، ۳؛ ۳۳، ۳؛ ۹۲، ۴) تىكا كراۋە ئەو پارەيە بنىرن. لە (ئاگادارى) يەكى (ژ، ۴۰، ۴) دا ۋەرتەرو پەۋانتر و تراۋە: ((براىانى خۇشەۋىست، خۇينەۋارانى بەرز - بۇ خۇتان گەۋامى دەفرمۋون كە پۇژنامە و گۇۋارى كوردستان لەلەين حىزبى دىموكراتى كوردستانەۋە چاپ دەكرى و بىلابوۋنەۋە و چاپى ئەمانەش خەرجىكى زۇر ھەلدەگرى و بىجگە لە ھىمەتى برايان و خۇيندەۋاران جىگى داھاتىكىيان نىيە، لە تەۋاۋى لكەكانى حىزبى و برايان و خۇيندەۋارانى بەرز تىكا دەكەين بۇ ئەۋەى لاي كەم پۇژنامە و گۇۋار بتۋان نىۋەى خەرجىي خۇيان دەرىنن، تەۋەجۇھ بفرمۋون ئەو كەسانەى كە بۇ ئابوونمانى گۇۋار يا پۇژنامەى كوردستان ئەشىن سۋورەتمان بۇ بنىرن و لە زىادبوۋنى ئابوونمان تەۋەجۇھ بفرمۋون كە بە نىۋى خۇيان پۇژنامە بنىرن.

دەفتەرى پۇژنامە و گۇۋارى كوردستان))

۱. ۱. ۷. چاپخانە:

موكرىان، پىشتر چاپخانەى بەخۇۋە نەدىبوۋ. ئەو پۇژگارە كە حىزبى دىموكراتى كوردستان پىك ھىنرا، دوو چاپخانە ھىنرايە ناۋچەكە: يەكىان بۇ مەھاباد، ئەۋى تر بۇ بۇكان. "كوردستان" لەو چاپخانەيە لەچاپ درا كە پۇژى ۲۰ى بەفرانبارى ۱۳۲۴ (۱۹۴۶/۱/۱۰) ناھەنگ بۇ بەرەسمى كىردنەۋە و ناساندنى بەرپىرس و كارمەندانى و ئىدارەخانەى پۇژنامە و گۇقارى "كوردستان" ساز كرا. لەۋىدا، قادرى مودەرىسى بە سەرۋكى بنگامى چاپخانە، ەلى خوسرەۋى بە مودىرى داخلىي چاپخانە، سەيد مەمەدى ھەمىدى بە مودىرى مەسئول و سەردەبىرى گۇقار و پۇژنامەى "كوردستان" ناسىنرا. سەعەيد زەرگەيى، ۋەك "كوردستان" خۇى دەرى خستۋە،^۸ كارگەرېكى ھرووف كۆكەرەۋەى، "مەمەد شاپەسندى" ش، كارىگەرېكى تىرى بوۋە.^۹

^۸ "كوردستان"، ۶، ۲.

^۹ "كوردستان"، ۲۱، ۱.

وینەیهکی سەرجهمی کارمەندانی چاپخانه، جگە لەوانە، ئەم ناوانەیشی ساغ کردووەتەو: مستەفا ئەبیبووی، عەزیز نەوانەزادە، سەڵح کاکاغازادە، رەحیم یەعقوبی، عەبدوللە دەببای، رەحیم شەمەع ئەفرووز، رەحمان رەزگەیی، حوسین فەقی زادە، مەللیب شیخ محەمەدی، یوسف ئەورامی، سدیق عەلایی، برایم کەریمی^{۱۱}.

محەمەد شاپەسندی سەبارەت بەم چاپخانەییە نووسیویە:

((پوو بەپرووی (کاروانسەرای سەید عەلی) جیگا ئامادە کرابوو بۆ دامەزراندنی ئامیڕەکە و ئیدارەیی چاپخانە و هەروەها ئیدارەیی پوژنایە کوردستان. لە ئۆکتۆبەری ۱۹۴۵دا ئامیڕەکە گەیشتە مەهاباد، ماوەی دوو هەفتە دوو ئەندازبیری پوووسی خەریکی دامەزراندنی بوون. لەو ماوەیەدا کارگەرەکان خەریکی دابەشکردن و جورکردنی پیتەکان و مەشقکردن و پراھینان لەسەر دەزگای پیتەکان بوون. چاپخانە لە ماوەیەکی کەمدا ئامادە کرا.

جگە لە ئەرکی چاپخانە، تا قەمییکی سروود خۆبەدەستەمان پێک هێنابوو بە رێبەرایەتی کاک مەللیب شیخ محەمەدی؛ پوژنای پشوووان یا دواي دەوام یا شەوانە، لە مانی خۆی فیڕی سروود خۆبەدەستەمان دەکردین. زۆر لە سروودە باوەکانی ئەو سەردەمە پێ پەوان کەردبوون. پوژنی پراگەیانندی کۆمار لە چوارچەری مەهاباد سروودی:

"نیشتمانم رەنگینە بەهەشتی سەر زەمینە

خاکم وەکوو ئالاکەم رەنگ سوورو سپی و شینە"مان خۆبەدەستەمان.

ئەو پوژنە میژووییە کارگەرانی چاپخانە لە خۆشیان لە پێستی خۆیاندا جیگەیان نەدەبوو! ئەم کارگەرە دڵسۆزانە بە هیچ دەوامیکی پەسەمی و دیاریکراوە بەستراو نەبوون، تا تەواو بوونی پوژنایە یا ئەو کارەکی کە لەبەردەستیاندا بوو، دەستیان لە کار نەدەکێشایەو. جگە لەمە، دەستی کەم حەوتووی یەکدوو شەو تا پوژنە خەریکی کار بووین، بەرەبەیان بۆ دەکردنی ماندوویی و حەسانەو پوویمان دەکردە حەمامی "پووتی" یا حەمامی "شۆر". پاش بەرچایی، دیسان دەگەڕاینەو سەر کارەکانمان. بەلام پێش دەست بە کارکردن، دەبوو نەفەری پەرداخێک شیر بخۆینەو. بەدەم کارەو گیانیکمان بە خوالیخۆشبوو "سیدی خاتەمی" وە بوو، چونکە بە قسە خۆشەکانی خۆی نەیدەهێشت هیچ کاتی کەمەست بە ماندوویی بکەین)).

"سەعید ناکام" ییش وای لێی دوواو:

((جیگای پوژنایە و چاپخانەش بەرامبەر بارەگای حزب بوو... لە یەکەم سەرنجی سەرپێیدا بۆم دەرکەوت کە ئەمە تەواوتر و پێکۆپیترین چاپخانە کوردییە کە تا ئێستا دامەزراوە، شەش تەختە پیتی تەواو لە پووتی هەشتەو تا سی و شەش، کەرەستە پێستی تەسەل، مەکیەکی کارەبایی بۆ قاقەز بێرین و بۆ کونکردن، مەقسە ئۆتوماتیک بۆ قاقەز بێرین، دەزگای تواندەو و دەرشتنی مز بۆ نینیا و بۆش، مەکیەکی گەورە و نوویی چاپ، مەکیەکی پێ، مەکیەکی دروون... شازدە کریکاری وریا و دڵسۆزی کاربان تێدا دەکرد. تەنیا یەک دەزگای زەنگۆگرافی دەویست تا لە هەموو سەریکەو پەرداخ و تەواو بێ. دەتوانرا پوژنایەکی پوژنایە بە یازدە هەزار نوسخە پێ دەریخێن... .

کۆسپی ناخۆشی چاپخانە هێزی کارەبا بوو، ئەو کاتە شارێ مەهاباد تا قە یەک مەکیەکی زۆر کۆن و بچووکی کارەبای هەبوو کە بەشی پووناککردنەو نیوەی شارێ نەدەکرد، بۆ ئێش پێکردنی مەکیەکی چاپخانە دەبویە جگە لە کارەبای مالان گۆپی کۆلانی کانیشت بکوژیتهو.

بۆ چارە ئەم ناتەواوییە حزبی دیموکرات ناردی مەکیەکی گەورە کارەبا بۆ پووناکی شار و ماتۆر و دینەمۆیک بۆ چاپخانە کەرا، پاش یەک دوو مانگ ماتۆر و دینەمۆیکە گەیشت و دانران، بەلام دەزگای کارەباکە هەر نەهات و نەگەیشت ... .

^{۱۱} ئەم وینەییە، لەبەر بایەخی میژوویی، لە بەرگی دواوەو ئەم کتێبەدا جێ کراوەتەو.

دوو پوژنە پێش گەڕانەو دەسەلاتی عەجەم بۆ مەهاباد. فەرمان درا کە هەرچی ئەرشیف و قاقەزی بارەگای حزب و چاپخانە هەیه بسووتین، چرە دوو کەل لە بارەگای حزب و لە چاپخانەو لە بیانی تا ئیوارە بەری ناسمانی گرتبوو... .))^{۱۲}

۱. ۱. ۸. پەيامنیر:

پوژنایەکی، بۆ پووایی هەوائی ئیتر و ئەوێ کوردستان و دەرەو، پەيامنیری ویستوو. لە ژمارەکانی (۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸)دا پراگەینراو: ((نوینەر - خەبەرنگار: ئیدارەیی پوژنایە و گۆواری کوردستان لە هەموو نوقاتی کوردستان و هەندەران نوینەر و وەلامدەر (خەبەرنگاری پێ دەو، کەسانی کە ئامادەن ئەم کارانە بەجێبێن بەناردنی وینە و نیوو ئیوبانگ و جیگای دانیشتیان خۆ بە ئیدارەیی پوژنایە بناسین)).

ئەوێ زانراو، تەنیا "ئەحمەد سۆفی زادە"ی مۆتەسەدی کاری شارەوانیی نەغەدە وەک نوینەری پوژنایە "کوردستان" لە نەغەدە ناسینراو (ژ ۵۶، ۲). پەيامنیری مەهاباد ناوی نەهینراو (ژ ۱۵، ۴). دوروی نایینم لە شوینەکانی تریش نوینەری هەبوو. زیاتر پێ ئەچێ ئەو نوینەرە کاری فرۆشتن و ساغکردنەو پوژنایەکیان پراپەرانیدی (ژ ۶۰، ۲)، چونکە لە بلایوونەو ئەو ئاگادارییە بەدواو هیچ هەواڵ یا زانیارییەکی ناوچەیی لە پوژنایەدا نایینری پەيامنیر ناردیدی.

۱. ۱. ۹. وینە:

ئەم (۸۱) ژمارەییە (۱۰) وینەیی ئەمانەیی لای خوارەو تێدا بلایووتەو:

- ۱- ستالین: ژ، ۴، ۱
- ۲- سەمەند سیامەندۆف: ژ، ۶، ۱
- ۳- قازی محەمەد: ژ، ۲۵، ۱
- ۴- ئەبوحەسەن سەیفی قازی "سەیفول قوزات": ژ، ۲۶، ۲
- ۵- پوژنی جیژنی ئامۆزگار و شاگردانی مەدرەسەیی کچان: ژ، ۲۸، ۲
- ۶- هەلکردنی ئالای کوردستان لە دیی بالانیش: زێرۆ بەگ و ناغایانی هەرکی و شکاکی تێدا دیارن: ژ، ۳۵، ۲، ۳، ۳۸، ۲
- ۷- قازی محەمەد - بە بۆنەیی ۴۶ سالەیی لەدایکبوونیەو: ژ، ۴۳، ۱
- ۸- خەلیل خوسرەوی - سەرۆکی کاری کوردستان: ژ، ۵۸، ۱
- ۹- هیمن: ژ، ۶۵، ۲
- ۱۰- هەژار: ژ، ۶۹، ۲

ئەگەر چاپخانەیی کوردستان، وەک سەعید ناکام و توویە، دەزگای زەنگۆگرافی نەبوو^{۱۳}، ئەبێ زەنگۆگراف لە تەوریز کرابێ کە پێشە چایی تێدا زۆر پێشکەوتووتر بوو. ئەم کارە بۆ پوژنایەوانیی تازەکوورە مەهاباد داھینان بوو.

۱. ۱. ۱۰. نووسەرانی "کوردستان":^{۱۳}

^{۱۱} بیرەویریەکانی سەعید ناکام، ۶۲، ۶۸-۶۹.

^{۱۲} هەمان سەرچاوە، ۶۲.

^{۱۳} لەبەر سەرقالیم بە کاروباری زۆری بکەو، هەر توانیم ژیاننامەیی نیوچەل و وینەیی بەشیکی نووسەرەکانی "کوردستان" ئامادە بکەم. هیوامە لە داھاتوودا ئەو بکری. سەرچاوەیی وینەکان:

- ئیبراھیم نادری: محمد سلطانی، احزاب سیاسی وانجمن های سرّی در کرمانشاه: از فراموش خانە تا خانە سیاہ، جلد دوم، مؤسسە فرھنگی نشر سہا، ۱۳۷۸، ص ۴۸۸-۴۹۲، هەژار، چیشتی مجبور، پاریس، ۱۹۹۹، ۱۴۷.

- حەسەن قزنجی: سەرجهمی بەرھەمی حەسەن قزنجی، سلیمانی، ۲۰۰۳.

- خالەمین: گۆقاری "مەهاباد"، ژ، ۱۹، رێبەندانی ۱۳۶۶، ۱۸.

- شیواو: مارف خەزەندەر، میژووی ئەدەبی کوردی، ب-۷، هەولیر، ۲۰۰۶، ۵۳۷.

- دلشادی پەسوولی: جووتیار توفیق.

- شیخ سەلام: مەلا نجم الدین، مینای شکستە، ب-۲، سلیمانی، ۱۹۴۰.

- عوسمان دانش: ناشتی عوسمان دانش.

- عەبدوڕەحمان زەببھی: جووتیار رتوفیق.

لهوانه: ۲۱يان ۱ شيعر، ۵يان ۲ شيعر، ۲يان ۳ شيعر، ۴يان ۴ شيعر، ۹يان ۹ شيعر؛ ۷يان ۱ نووسين يا وتار، ۱۷يان ۲ نووسين يا وتار، ۴يان ۳ نووسين يا وتار، ۴يان ۴ نووسين يا وتار، ۵يان ۵ نووسين يا وتار، ۶يان ۶ نووسين يا وتار، ۷يان ۷ نووسين يا وتار، ۸يان ۸ نووسين يا وتار، ۹يان ۹ نووسين يا وتار، ۱۲يان ۱۲ نووسين يا وتار، ۱۳يان ۱۳ نووسين يا وتار، ۱۵يان ۱۵ نووسين يا وتار، ۲يان ۲ نووسين يا وتار، ۴يان ۴ نووسين يا وتار، ۱۰يان ۱۰ نووسين يا وتار، ۵۲يان ۲ ناميلكهي وەرگيڤدراوي ههيه.

سعيد محمەدى حەمىدى و ھەيمن و ھەژار و محەمەد قودسى و حەسەن قزنجى و ئىبراھىم نادى و محەمەد مەجدى و دلشادى پەسوولى و محەمەد توفيق وردى و ھاشم خەليل زادە و عەبدولقادرى سەيد ئەحمەد و ئەحمەد ئىلاھى و قادىرى خوسرەوى و عەبدولقادرى سەيد ئەحمەد و ئەحمەد ئىلاھى و قادىرى مودەرىسى و قانع و ئەنوەر دلسۆز، بەپيى بەرھەمى بلاوكراره، بەرودوا لە نووسەرە ديار و چالاكەكانى رۆژنامەكە بوون.

بەشيوەيەكى تر، ۷۹ شيعر و ۱۲۴ وتار و نووسين بە وەرگيڤران و دانانەو، بلاوكرارونەتەو؛ شيعر، ئەگەرچى بۆ ئەو رۆژگارە كارىگەرى زۆر بوو، پانتاييەكى كەمترى لە رۆژنامەكەدا گرتوو. بابەتى سياسى و كۆمەلەيەتى بەشى ديارى وتارەكانى پيڤ هيناو.

(۱) نازاد: ۱ شيعر.

لە سلیمانئىيەو ناردوويە. دورى نابىنم خوالیخوشبوو مەحمود ئەحمەد شەنگە (۱۹۱۷-۱۹۶۱) بى، كە بەو ناسناوئىشەو بەرھەمى بلاو كردوئەو.^{۱۴}

(۲) ئوھيسى "وھيسى" عوسمانى: ۲ شيعر.

(۳) ئەبووبەكرى ئىلخانى زادە: ۱ نووسين.

(۴) ئەحمەد ئىلاھى: ۱۰ وتار.

ئەندامى ھەيئەتى مەركەزى حيزب و لە دامەزىنەكانى بوو.

(۵) ئەحمەد پىنجوئىنى: ۲ شيعر.

(۶) ئەحمەد حيسامەدينى: ۱ نووسين.

(۷) ئەحمەد عىلمى: ۲ نووسين.

(۸) ئەمجد عوسمانى: ۳ وتار.

(۹) ئەنوەر دلسۆز: ۷ وتار.

رۆشنىريكى شيوعى خەلكى شارى ھەولير بوو. لە رۆژنامەى "ھاوارى نىشتمان" یشدا نووسىنى ھەيە. بۆمان روون نەبووئەو كە لە داىك بوو بەلام لە سالى ۱۹۴۶، لەسەر پىرس و راي پيشەوا قازى محەمەد بە نامادەبوونى مىرحاج بالەكى و وھاب ناغاي بيشوك، ژيانى ھاوسەرى لە مەھاباد پيڤكەوئەو ناو، ھاوسەرەكەى كە ناوى حەلیمەيە، لە بنەمالەيەكى

ناسراوى ئەو شارە بوو و نەقشەبەندىن. ئەنوەر دواى مانگيڤك لە پيڤكەوئەوانى ژيانى ھاوسەرى، لەگەل ھاوکارىكى بەناوى سەيد ئەحمەدى نەھرى، لەسەر فەرمانى مستەفا بارزانى دەكریته بەرپىسى گومرگ و دابەشكردى خۆرك لە شارى نەغەدە، ھەر لە نەغەدەش گىرساوتەو، پاش چەند مانگيڤك كە بەمەبەستى سەردان گەراوتەو مەھاباد، لە رېگەدا ھەوالى

جەرگىرى تيڤكچوونى كۆمار دەبىستن، بەبى ئەوئى بتوانن لە مەھاباد پشووئەك بەدىن يەكسەر رووئى شارى ورمى دەپۆن، بى خۆناساندن شەو لە ئوتيل دەمىننەو. پاشان دەچنە گوندى (دزە) و لە مالى سەيد عەبدوللا ئەفەندى، كە ھاوسەرەكەى ئامۆزاي حەلیمە خان بوو، دەمىننەو لەبەرئەوئى زۆر بەى بارزانىيەكانىش روو لەو ناوچەيە دەكەن، فرۆكەى ئىرانى زۆر ھەراسانىان دەكات. لەوئىش ئوقرە ناگرن، لە مانگى كانوونى دووئى سالى ۱۹۴۷ لە بارودۆخىكى پىر مەترسى و ئاووھەوايەكى ناخۆش و دژواردا دەيانەوئى لەگەل چوار بنەمالەى ديارى دىكەى كوردى عىراق (مستەفا خۆشناو، خەيروئىلا عەبدولكەرىم، رەئىس عىزەت، محەمەد قودسى) خۆيان بگەيننە بارزانى و ھاوپيڤكانى. كاتى دەگەنە ناوچەى خۆى و سەلماس لە ساىەى لوتفى خەلكى ناوچەكە بۆ ماوئەيەكى كەم ئوقرە دەگرن، بەلام دوژمن ھەر بەدوايانەو دەبىت. كاتىكيش ئاشكرا دەبن ناچار دەبن ئەو دەقەرە جى بەيئىن و بەرەو دوا بگەپننەو لەبەرئەوئى ئەوسا (حەلیمە خان) ھاوسەرى دووگيان دەبىت، جارىكى تر دەگەپننەو گوندى (دزە)، ئەوساش حكومەتى عىراق لىبوردنىكى گشتى بۆ ئەو كەسانە دەردەكات كە بەشدارىيان لە كۆماردا كردوئەو، ئەوئە بوو بنەمالەى چوار ئەفسەرەكە برىارى خۆ بەدەستەوئەدان دەدەن، ھەرچى ئەنوەر دلسۆز دەبىت دواى چەند پۆڤيڤك خۆى دەگەيەنئە (سەيدەكان). مائە بارزانىيەكانىش لەوئى دەست بەسەر دەبن، حكومەتى عىراق بە جى و شوئىنى دەزانئىت قۆلبەستى دەكەن و لە رەواندز دەيخەنە زىندانەو. ھەر ئەوئەندەى پى دەكرى ھەوالەكە بەمالى باوكى بگەينى و داوايان لى دەكات بەدەم حەلیمە خانى ھاوسەرىو بچن. ئەمىش دواى ھەفتەيەك لەگەل داىكى ئەنوەر دەچنە سەردانى لە بەندىخانە. زۆرىش بە ورە بەرزى دەبىينن و تەنانەت دەكەوئىتە داندانەويان، ئەوئە بوو حوكمى ھەتا ھەتايى بۆ دەردەكرى. دواتر بۆى دەكەن بەدوو سال و نيو و رەوانەى بەندىخانەى كەركوك دەكرىت. ئىدى حەلیمە خان بەتەنيا و بەغەرىبى دور لە مائە باوان بى مىرد دەمىنئىتەو. لە مانگى ۱۹۷۴/۹ دا كورپىكى دەبىت، دواتر لەگەل كۆرپەكەيدا ھەموو جار دەچئىتە سەردانى ئەنوەر لە بەندىخانە.

وا ديارە لە پەنجاکان بەربوو و ماوئەيەك لەگەل ھاوسەرەكەيدا بوو و پيڤكەوئەو ژيان، ئەو ماوئەيە، جگە لە مندالى يەكەم، كورپىك و دوو كچى دەبىت.

وا ديارە ئەنوەر دلسۆز لە سالى ۱۹۴۶ وازى لە خويندن ھىناو و رووى كردوئەو مەھاباد، لە سالى ۱۹۶۰ دا كە ھەلى بۆ دەرخسى بەمەبەستى

— عەبدولقادر سەيد ئەحمەد: نەورۆز حسىن.
 — غەنى بلورىيان: جووتيار توفيق.
 — مەلا قادر مودەرىسى: جووتيار توفيق.
 — قانع: بنەمالەى خوالیخوشبوو عەزىزى مەلا فەرەج.
 — بىكەس: بنەمالەى خوالیخوشبوو كەرىم سەيد زانستى.
 — قەدرى جان: مەريوان عومەر دەولەت.
 — سەيد كامىل: مېژووى ئەدەبى كوردى، ب-۶، ھەولير، ۲۰۰۶، ل ۵۴۷.
 — مېرزا محەمەد ئەمىن مەنگورپى: شىركۆ مەنگورپى.
 — محەمەد توفيق وردى: جمال بايان، اعلام كرد العراق، السليمانية، ۲۰۰۶، ص ۶۹۰.
 — سەيد محەمەد حەمىدى: كۆقارى "مەھاباد"، ۲۸، پووشپەپى ۱۳۸۲، ل ۱۱.
 — محەمەد شاپەسندى: جووتيار توفيق.
 — محەمەد صادق قزنجى: موحسىن قزنجى.
 — محەمەد عەترى گۆلانى: شەويك و خەويك- بستووى ژيان، سلیمانى، ۲۰۰۶، ل ۱۳۱.
 — محەمەد مەحمود قودسى: ستۆدېۆ رەفيق.
 — موقتى: عەبدولكەرىم موقتى.
 — مەغدىد نانەكەلى: شىرژاد عەبدولقادر حەمان.
 — ھەژار: سۆزان ميسىلاس، كوردستان لە ساىەى مېژوودا، نيوپۆرك، ۱۹۹۷.
 — ھىمن: سۆزان ميسىلاس، كوردستان لە ساىەى مېژوودا، نيوپۆرك، ۱۹۹۷.
 — يەحيا چروستانى: ئەحمەد مەلا محەمەدى چروستانى.
 — سوپاس بۆ ھەمووان.

^{۱۴} بىروانە: مستەفا نەرىمان، فەرھەنگى ئەدیب و نوسەرانى كورد، چاپخانەى ئەسەد-بەغدا، ۱۹۸۶، ل ۱۳۸.

خویندن، ژن و مندالکانی جی دهیلنی و روو له یهکیته سؤقیهته دهکات. له سالی ۱۹۶۵ دهگهپیتته و لات و له بهغدا دهگیری و زیندانی دهکری.

دوای رزگار بونی، خوئی دهگهیهنیته بارزانی و بهشداری له شوپشی نهیلولدا دهکات، دواتر به رهامهندیی بارزانی و بهاندانی ئه، بۆ خویندنی دکتورا له بواری یاسای نیو دهولتهتی، روو له سؤقیهته دهکاتهوه.

دوای خوئی هاوسهرهکهی مهردانه ههر چوار مندالکهی پی دهگهیهنی. له کورپهکانی یهکیکیان دهپیتته پزیشک و ئیستا و له ههولیر نیشستهجییه. کورپهکهی دیکهشیان نهاندازیاره و له دهرهویه.

کچهکانی خویندن بهرزبان تهواو کردووه له مانی خوینان. حهلیمه خان ئیستا ماوه و ژبان لهگهله بیرهوهرییهکانی بهسه دهبات که زۆربهی دووری و دهرهدهری له هاوسهرهکهی بووه.

ژبانی د. نهوهر دلسوژ زور لهوه فراواتره به دوو سی لاپهه بنوسریتهوه. نهو له پیش شوپاتی سالی ۱۹۹۲، که کوچی دوایی کردووه. دهمبینی لهگهله کچی دهمرمانخانهیهکی ئاوهدانی بهناوی (دهمرمانخانهی دلسوژ) له بهرامبه بهریوهبهرایهتی گشتی پهروهدهی ههولیر، له نزیک کتیبخانهی هاوپی، کردبووه، نهوسا هموو جار که بهرامبه دهمرمانخانهکهدا تی دهپهپیم دهمبینی لهوی دانیشتیوو، هموو جاریش برادرهکانم به سهرکیش ناماژیهان بۆ دهکرد، جاریکیان له د. جهبار قادرم بیستوووه که نهو زاته ماوهیهک ببوووه راپۆزگاری سهرۆکی یهمن. سهراو و دهراوی له ژباندا زور بووه. بهداخهوه نهوسا بیرم بۆ نهه نهبووه و سهربووردانه بنوسمهوه یان چاوپیکهوتنیکی لهگهله بکه.

بهم دواوییانه لهسه دهراوی کاک جووتیاری حاجی توفیق له سوید پیوهندیم به د. ههروئی کورپه گهروهیهوه کرد که بۆ روونکردنهوهی ههندی لایهنی ژبانی نهو سهریاره نهاسراوه یارمهتیم بدات. دوای گفتوگو و بهلین و یهک دوو جار به تهلهفون قسهکردن، نهزمانی بۆچی داوا لیبووردنی کرد، گوايه پیشتریش چند کهنالیکی راگهاندن پیوهندیان پییهوه کردووه، نهبادا بهگران لهسهری بکهوئتهوه، نهوهبوو زۆربهی لایهنهکانی ژبانی نهو (دلسوژ)هی بهپهنهانی هیشتهوه.

ناچار بووم بۆ رهواندنهوهی مهبهستی هاوپی سدیق سالح، پهنا بیهمه بهر چاوپیکهوتنیکی (حلهیله خان) که بهناونیشانی (ژبانی پشت بهرده و لهخو دوانیک - حلهیله نهقشبهندی - یادگاری بهنرخه کۆماری کوردستان)، نهو نهو وینهیهکی لیهدا بلاو کراوهتهوه لهگهله بابهتهکهدا له ژماره (۴)ی مانگی جوژهدانی سالی ۱۳۰۲ له گوڤاری شاوشکا له ل ۳۶-۲۳ دهبینری. [نهم پیناسینه بۆ نهوهر دلسوژ له لایه نهوهدوللا زهنگهوه نامه دهکراوه].

۱۰ ئیبراهیم نهیوو: ۲ وتار به کرمانجی.

۱۱ ئیبراهیم ئیبراهیمیان: ۱ نووسین؛ نهندامیکی دامهزینی حیزب بووه.

۱۲ ئیبراهیم نادری: ۹ وتار.

ئیبراهیم خان نادری کورپی فهیزوللا نادری و له کوردانی فهیلییه، ۱۲۹۰ی ههتاوی (۱۹۱۱) له دایک بووه. باوانی دانیشتیوی کرمانشان بوون. له کرمانشان و بهغدا خویندنی تهواو کردووه. رشتی حقوقی بریوه و بووهته نهندامی لژیونی زانکوی فهپهنسه. ماوهیهکیش له کۆلیجی نهفسهیری تاران

میژوووی خویندوووه. دوایی ژنی هیناوه و کچیکی "مهین" ناوی ئی بووه.

له کرمانشان دووکانی چاککردنهوهی نامیری کارهباایی داناهه.

که دووهم جهنگی جیهانی بهریا بووه، سالانی (۱۹۴۲-۱۹۴۳) کهوتووته هاتوچوی ناوهوه و دهرهوهی ولات. جگه له عهرهبی و فهپهنسی که له قوتابخانه خویندبووی، ناشنایهتی لهگهله ئینگلیزیشدا پهیدا کردووه. پیشوهخت بووته سکرتری لکی ناوچهکانی کرمانشان و لورستان و پشتکۆ و کهلهپوری کۆمهلهی (ژ. ک). دوای راگهیاندنی حکومهتی میلیی کوردستان له مههاباد، لهگهله "میرزا عهبدوللای مودهیری"ی سهرۆکی نهو لکهی کۆمهلهدا چوهوته مههاباد، ۱۹۴۶/۶/۹ گهیشتهوهته جی. قازی محهمد کردوویه به راپۆزگاریکی نزیکی خوئی و سهرۆکی گشتی فهرهنگی کوردستان به پلهی سهرهنگ.

که حکومهتی کوردستان روخواه، لهگهله چند هاوپییهکیدا گهراوه و خراوهته بهندیخانه؛ له داداگا خوئی داکۆکی له خوئی کردووه، بهلام ههر حوکمی دوو سال زیندانی بهسهردا دراوه. که بهر بووه، لهبهرتهوهی کهوتووته بهر چاودیری دهزگای ناسایشی رژیما، شا، خوئی شاردهتهوه و ماوهیهکه له تهوویز له مانی کۆنه ژنه جوولهکه سکرتریهکهی سهردهمی مههابادی که میردهکهیشی دۆستی بووه، ماوهتهوه، تا له ۱۹۵۰یا زووتر چوهوته بهغدا، دوایی سووریا؛ لهوی "حوسنی زهعمیم بهرازی"ی کاربهدهستیکی دهسترۆی حکومهت به گهرمی پیشوازیی کردووه و به نهفسهریکی بهرزی هیزی ناسمانی دانراوه. زهمانی "شیشهکلی" نیردراوته عهرهستانی سعودی، هاتووتهوه بۆ شام و ژنی هیناوه. سالی ۱۹۵۶ له کارهساتیکی فرۆکهدا گیانی دهرچوووه و له دیمهشق نیژراوه.^{۱۰}

ئیبراهیم نادری به نهسل خهلی خانهقین^{۱۱}، نووسهریکی توانای قهلهم بهپرشت بووه؛ له گوڤار و پۆزنامهکانی وهک "گهلاویژ" و "دهنگی گیتی تاز" و "کوردستان" و "کوهستان" دا نووسینی بلاو کردووتهوه. زنجیره وتاریکی سهبارت به "سهلاحهدینی نهیووبی" لهمهی دواوییاندان نووسیوه. نووسینهکانی بهلگه تیگهیشتیوی و زانایی و بههره‌داریی نهو زاتهن.

۱۳ بیباک: ۱ نووسین.

له کوردستانی عهراقهوه ناردوووه.

۱۴ بیستوون ج: ۱ نووسین.

۱۵ جووتیر یا هوو: ۱ شیعر.

۱۶ جهلال حوسینی: ۱ شیعر.

برای شیخ عیزه‌دینی حوسینی و بهرپرسی (سازمانی خهبات)ی

ئیستایه.

^{۱۰} پروانه ژباننامهکهی له: محمد سلطانی، احزاب سیاسی وانجمن های سری در کرمانشاه: از فراموش خانه تا خانه سیاه، جلد دوم، مؤسسه فرهنگی نشر سپا، ۱۳۷۸، ص ۴۸۸-۴۹۲؛ ههژار، چیشتی مجبور، پاریس، ۱۹۹۹، ل ۱۴۷.

^{۱۱} بههشتی "رهشید باجهلان"ی بنهچهناسی هاوخهبات و هاوییری، له دهسخه‌تیگدا، که وینهی له لای بهندهیه، ناماژهی بهوه داوه.

١٧) جلال حجاجى و حاجى عابدوللا محمەدى: ١ وتار.

١٨) جەغفەر ئىلخانى زادە: ١ نووسىن.

١٩) حوسىن بەسىرى: ١ نووسىن.

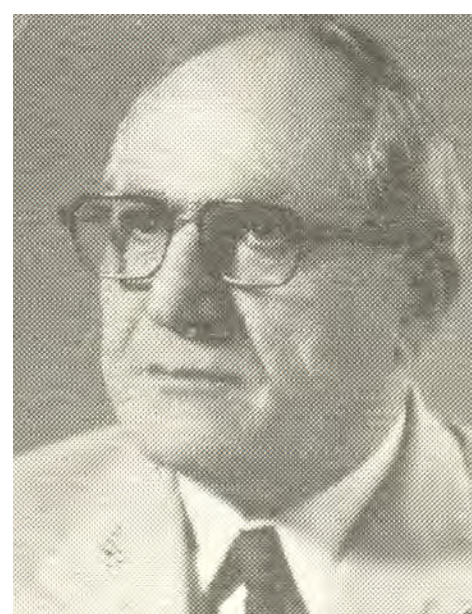
٢٠) حوسىن مودەپرسى، ح. م.: ٢ نووسىن.

٢١) حەسەن داودى: ١ نووسىن.

٢٢) حەسەن قزىلى: ١٣ وتارو بابەت بە دانان و ۋەرگىرانەۋە. يەكەم چىرۆكى خۇي بەناوى (فىلمى عاسمان لە سىنەماى كوردستان) ۋە تىدا بلاۋبوۋتەۋە.

حەسەن كورپى مەلا عەلى كورپى مەلا حەسەن كورپى مەلا عەلى كورپى مەلا محەمەدى قزىلىيە، ١٩١٤ لە شارى بۆكان لەدايك بوۋە. بە منالى خراۋتە بەر خويىن، سەرەتا لاي باوكى، دواتر لاي مامۇستا مەلا ئەحمەد فەوزى و مەلا ئەحمەد تورجانبى مامى خويىندويە. چەند شوپىنىكى ترى كوردستان گەپراۋە بۇ درىژەدان بە خويىن.

پاشان بوۋتە فەرمانبەر لە مەھاباد، پلەكەى گەشتوۋتە جىگىرى فەرماندارى مەھاباد. كە كۆمەلەى (ژ. ك) دامەزراۋە، بوۋە بە ئەندامى بە ناوى نەيىيى "ژىر"، چالاكانە كەوتوۋتە كارى حىزبى. لە پۇرژىگارى حكومەتى كوردستاندا لە مەھاباد، گۇقارى "ھەلە" لى ۋەك زمانى خالى لقى بۆكانى يەكەتتى جەوانانى

دىموكراتى كوردستان دەرکردوۋە، وتارىشى بۇ "كوردستان" نووسىۋە و ۋەرگىپراۋە. دواى پووخانى حكومەتەكە، پەپىۋەى دىۋى كوردستانى عىراق بوۋە و لە دىيى (سىتەك) لاي شىخ لەتفى حەفید گىرساۋەتەۋە. لەۋى لەگەل "غەنى بلورىيان" دا پىكەۋە بلاۋكراۋەى "رېگا" يان دەرکردوۋە.

كاتىك مەترسى لە مانەۋەيان كراۋە، ناچار بوۋە بچىتە بەغدا. لەۋى كرىكارى و حەمانى و شاگردى و دەستفروشى كىردوۋە. پاش ماۋەيەك گەپراۋەتەۋە بۇ سىلمانى، خەرىكى فۇتۇگرافچىتى بوۋە. چوۋتەۋە بۇ بەغدا، لە رىستوراننى عەبدوللا شەرىف بوۋە بە كاتب. پۇلىس گرتوۋىە و نرىكەى سالىك لە زىنداندا ماۋەتەۋە. نىسانى ١٩٥٤ حكومەتى عىراق تەسلىمى ئىرانى كىردوۋەتەۋە، بەلام خۇي پزگار كىردوۋە و گەپراۋەتەۋە بۇ عىراق. ئەمجارە سى سال لە بازىان خەرىكى توتتەۋانى بوۋە.

پاش ١٤ تەموزى ١٩٥٨ لە خۆۋەشىرى و ترس دەرەباز بوۋە، لە گۇقار و پۇرژنامەكاندا دەستى كىردوۋە بە نووسىن. ١٩٦١ پوۋى كىردوۋەتە دەرەۋەى عىراق، لە بولگارىيا جىگىر بوۋە؛ لە (پادىۋى پەيكى ئىران) دا كارى كىردوۋە. ١٩٦٥ لەگەل "دكتۇر عەبدوۋەحمەنى قاسملو و كەرىمى حىسامى" دا پۇرژنامەى "كوردستان" لى دەر كىردوۋە، ٢٦ ژمارەيان تا مارتى ١٩٧٠ لى بلاۋ كىردوۋەتەۋە. ئەو سالانە بوۋە بە ئەندامى حىزبى تودەى ئىران. لەۋىۋە بابەتى بۇ گۇقار و پۇرژنامەى كوردىيى عىراق ناردوۋە.

پاش پووخانى پزىمى شاي ئىران، گەپراۋەتەۋە بۇ بۆكان، بە ۋەزىفەى حىزبىيى تودە چوۋتە تاران. لە حەقدەمىن پلىنۇمى تودەدا ھەلبۇزىرداۋە بە ئەندامى كۆمىتەى ناۋەندىيى حىزب، لە بەشى پىۋەنىيەكانى دەرەۋەدا دانراۋە. ئەو سەردەمە، پۇرژنامەى "نامەى مەردوم" لى ۋەك زمانى خالى تودە بە كوردى دەرکردوۋە. كە حكومەتى جەمھورىيى ئىسلامىي ئىران پىرارى نەھىشتنى تودەى داۋە، ١٩٨٣/٢/٥ دەستگىر كراۋە. دواى چەند مانگىك ئەشكەنجە و ئازار، تشرىنى دوۋەمى ھەمان سال كۇچى دوايىيى كىردوۋە.

حەسەن قزىلى، ۋەك چىرۆكنوۋسىكى ھەلەكەۋتوۋ بوۋ، وتارنوۋسىكى سىياسى و شارەزايەكى زمانەۋانى و پۇرژنامەۋانىش بوۋ^{١٧}. سەرجمى بەرھەمەكانى كۆكراۋەتەۋە و بە بەرگىك لەچاپ دراۋە.

٢٣) ياي حەلەبى سەمىل فەرەجى: ٢ شىعر.

٢٤) حىفظوللا ئىسماعىل ئاكرەبى: ١ وتار.

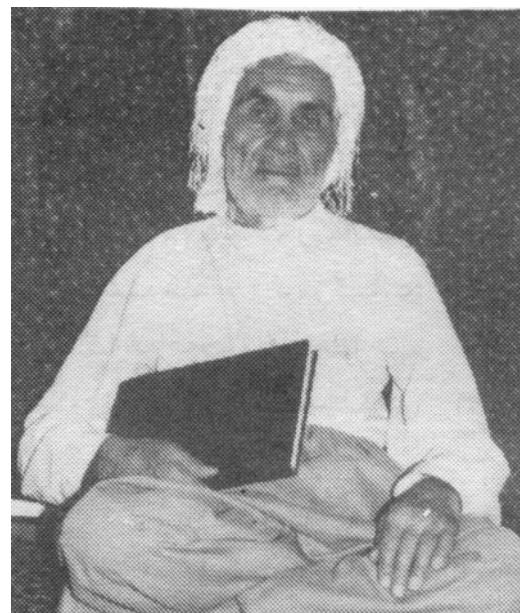
٢٥) خاتەمى "بەيان": ٢ شىعر.

لەۋانەيە "سەدىقى خاتەمى" لى بى، كە دواى ئەو سەردەمەيش ئەندامى كۆمىتەى جوۋتارىانى حىزبى دىموكراتى كوردستان بوۋە و سالى ١٩٥٩ گىراۋە^{١٨}.

٢٦) خالەمىن: ٤ شىعر.

سەيد محەمەد ئەمىنى بە شوۋرەت بەرزنجى كورپى حاجى شىخ مستەفائى كۆكە كورپى شىخ عەبدولغەنى كورپى شىخ محەمەد ئەمىنى ھەزارمىردى كورپى شىخ حەسەن كورپى شىخ سەمىلى بەرزنجىيە، فاتمەخانى داىكى، لە بەگزاۋەى بورھانە.

١٩١٠ ھاتوۋتە دنياۋە. باوكى كە دىيى (كۆكە) فۇرۇشتوۋە، بەمالەۋە چوۋتە دىيى (بۇزە). لەۋى تراۋەتە بەر خويىن؛ سىپارەى ئەلفوبى، دوا بەشى قورنان، سەمىلنامە، ناگەھان و (اى شەدە) خويىندوۋە. ١٣٢٨ لى كۇچى (١٩١٩-١٩٢٠) دىيى (قزقەلا) يان كرىۋە، بارىان كىردوۋە بۇ ئەۋى. لاي مەلا كەرىمى نەۋەى خەلىفەى گراۋى، تەسرىفى مەلا شىخ حەسەنى خويىندوۋە. دوايى بە سوختەيى نىردراۋەتە سابلاغ، لاي مەلا حوسىنى مەجدى؛ لاي مەلا محەمەدى لاجانى و مەلا محەمەدى رەئىسى بۆكانى و مەلا يەحىياى بانەيىش، كە موستەعىدى مەلا حوسىن بوۋن، دەرسى ۋەرگرتوۋە.

پاش يەكدوۋ سال، چوۋتە مزگەۋتى حاجى سەيد بايز لاي مەلا ئەحمەدى تورجانبى زادە. نەخۇش كەتوۋە، بەھۇى ھەۋكردنەۋە خويىن لە سنگ و گەروۋى ھاتوۋە. نەيتوانىۋە درىژە بە خويىن بىدا، پوۋى كىردوۋتە كويىستان، چوار پىنج سالىكى لى راباردوۋە. دواتر دوۋ

سال سەربازىيى لە ١٩٣٥ بەداۋە لە ورمى و مەھاباد تەۋاۋ كىردوۋە. چوۋتە (قزقەلا)، دەستى داۋەتە ئاژالدارى و كشتوكال.

دواى مردنى باوكى، پۇيۋەتە (مىاندواۋ)، ماۋەيەكى لى ماۋەتەۋە. لەبەر نەبوۋنى و بى ژيانى مىلى ناۋە بۇ تاران، لەۋى بوۋرژاۋەتەۋە. پاشان بەھۇى نانارامىي ۋەزىمى ۋلاتەۋە، چوۋتە دىيى (جەلدىان)، سى سالى تىدا ژياۋە. لە زەمانى حكومەتى كوردستاندا، سەدرى كۆمىتەى مەھەللىيى شاروۋىران بوۋە. ئەمجا گۇيزاۋىيەتەۋە بۇ (نەغەدە)، بەتەۋاۋى لىي جىگىر بوۋە^{١٩}.

٢٧) خالىد حىسامى "شىۋاۋ": ٣ شىعر.

خالىد كورپى حەمەد ناغاي موكرىيە، ١٩٢٧ لە دىيى (شىخالى) لى نيوان مەھاباد و بۆكان لەدايك بوۋە. لەلاى مامۇستاي تايبەت خويىندويە. كە (ژ).

^{١٧} لەبارەيەۋە بىروانە: موخسىن قزلى، سەرجمى بەرھەمى حەسەن قزلى، دەزگى سەردەم- سىلمانى، ٢٠٠٢؛ جوتيار توفىق، بىبلىۋگرافىي پۇرژنامەگەرىي كوردى لە پۇرژھەلاتى كوردستان و دەرەۋەيدا (١٩٠٨-١٩٨٨)، بىكەى ژىن- سىلمانى، ٢٠٠٧، ٩٥-١١٧.

^{١٨} غەنى بلورىيان، ئالەكۆك- بەسەرھاتەكانى سىياسى ژيانم، ستۆكھۆلم، ١٩٩٧، ١١٥، ١٩٨.

^{١٩} خالەمىن، ژيانى من، "سروە" (گۇقار)، ورمى، ١٩٩٠، رىبەندانى ١٣٦٦، ١٨-٢٢.

ك) دامه‌زراوه، پيوه‌ندي پيوه‌كردوه. له مه‌هاباد دۆستايه‌تیی له‌گه‌ل مه‌لا مسته‌فادا به‌ستووه. دواي پووخانی حكومه‌تی كوردستان، دوو جار هه‌ولنی گرتنی دراوه، به‌لام به‌خووه‌شیری و جیگۆرکی خوی دهرباز كردوه. كه شوپشی نه‌یلوول هه‌لگرساوه، هاتوته‌ناو شوپش. ماوه‌یه‌ك پيشمه‌رگایه‌تیی له‌رانیه و قه‌لادزی كردوه.

له‌ماوه‌ی گه‌توگۆی شوپش و حكومه‌تی عه‌بدوپه‌حمان عارفدا بووه به‌قایمقامی قه‌لادزی. پاشان گوێزراوه‌ته‌وه بۆ رانیه. ماوه‌یه‌كیش له‌ئیرگه‌ی رادیوی كوردستانی عیراق و له‌چاپدانی رۆژنامه‌ی "خه‌بات" دا كاری كردوه. دواي شكستی شوپشی نه‌یلوول له‌ ۱۹۷۵دا، گه‌راوه‌ته‌وه بۆ كوردستانی ئێران.

مه‌ودایه‌ك كاری له‌ به‌شی كوردیی رادیو و ته‌له‌فزیونی تاراندا كردوه. دواي راپه‌رینی ۱۹۹۱، له‌گه‌ل بارزانییه‌كاندا گه‌راوه‌ته‌وه بۆ كوردستانی عیراق. له‌و كاته‌وه له‌هه‌ولێر نیشته‌جێ بووه.^{۲۰} خالید حیسامی سه‌ره‌تا ناسناوی شیعرى "شیواو" و "ئىستا" هیدی"یه.

(۲۸) خوین گهرم: ۱ نووسین.

له‌ كوردستانی عیراقه‌وه ناردوویه.

(۲۹) خه‌لیل فه‌تاحی قاضی، خ. فه‌تاحی قاضی: ۳ نووسین.

(۳۰) مه‌لای داودی: ۱ نووسین.

مه‌به‌ست مه‌لا عه‌بدوڵلای داودی یا مه‌لا حه‌جۆکییه، كه وه‌ك ئەم ژمارانه‌ی

"كوردستان" یش به‌لگه‌ن، به‌رپه‌وه‌ری قوتابخانه‌ی گه‌لاویژ بووه.

(۳۱) دلشاد ره‌سوولی: ۱۵ وتار.

ناوی محمه‌د غه‌فووره؛ به‌ئه‌سل خه‌لكی مه‌هاباده و له‌كۆیه‌گه‌وره بووه و خویندوویییه، خانه‌ی مامۆستایانیشی هه‌ر له‌مدیو ته‌واو كردوه. پاشان چووه‌ته مه‌هاباد و تیکه‌لی كاری سیاسى بووه، بووه‌ته ئه‌ندامی (ژ.ك). ده‌ورانی حكومه‌تی كوردستان، بووه به‌معاوینی وه‌زاره‌تی فه‌ره‌هنگ. دواي پووخانی حكومه‌ته‌كه،

هاتووه‌ته ناوچه‌ی پشده‌ر. ۱۹۵۴ میرزای سه‌لیم ناغای گه‌رمكان بووه. له‌ سالانی شوپشی نه‌یلوولدا، ده‌ستی له‌گه‌ل حكومه‌تی عیراقدا تیکه‌ل كردوه، تا له ۱۹۶۵دا كوژراوه.^{۲۱}

له‌ گۆقاره‌كانی "هه‌لآله" و "كوردستان" و "گه‌لاویژ" و "ده‌نگی گیتی تازە" و به‌فارسیش له‌ رۆژنامه‌ی "كوهستان" دا بابه‌تی بلاوكراوه‌ی هه‌یه، په‌خشانه‌ووسییكى سه‌رکه‌وتوو بووه.

(۳۲) یای پوقیای شنویی: ۱ نووسین.

(۳۳) په‌حمان ئوه‌یسی: ۱ نووسین.

(۳۴) په‌حمان حه‌له‌وی: ۱ نووسین.

(۳۵) په‌حمان دلخۆش: ۱ نووسین.

(۳۶) په‌حمان عه‌زیزی: ۲ نووسین.

(۳۷) په‌حیم سه‌یفی قاضی: ۲ نووسین.

(۳۸) په‌سوول میكائیلی: ۴ نووسین.

(۳۹) زاری: ۱ شیعر.

مه‌لا عه‌بدولكه‌ریمی صائیه.^{۲۲}

(۴۰) سه‌ید ئیسماعیل سه‌فده‌ری: ۱ نووسین.

(۴۱) سه‌عید ئه‌ده‌می فه‌یزوللا بیگی: ۱ نووسین.

(۴۲) سه‌عید زه‌رگه‌یی: ۳ شیعر.

كارگه‌ریكى چاپخانه‌ی كوردستان بووه.

(۴۳) سه‌عید مه‌ردانی: ۱ شیعر.

(۴۴) سه‌لام كوپى حه‌یده‌ری: ۱ شیعر.

(۴۵) ... ۱ شیعرى بئ‌ناو. زانراوه كه ئه‌و شیعره به‌ناوبانگه‌ی (بۆ كۆمه‌لی ئه‌قوام) ه‌ی شیخ سه‌لامی شاعیره.

كوپى شیخ ئه‌حمه‌د كوپى شیخ عه‌بدولكه‌ریم كوپى شیخ ئه‌حمه‌دی شیخ محه‌مه‌ده، ۱۸۹۲ له‌ دێی (عازهبان)ی ناوچه‌ی هه‌له‌بجه له‌ دايك بووه. تا ۱۹۰۴ لای شیخ محه‌مه‌دی خه‌لكی دێی (تاویژه) فارسی و بنه‌ماكانی سه‌رف و نه‌حوی عه‌ره‌بیی خویندوه. پاشان له‌ حوجره‌ی دێی (ئه‌حمه‌د برنده) زانستی دینی وه‌رگرتوه. ۱۹۱۱ چووه‌ته مزگه‌وته‌ی شیخ عه‌بدوپه‌حمانی عازهبانی له‌ سه‌لیمانی بۆ خویندن. پاش ده‌وری سالیک خوی داوه‌ته ئه‌ده‌بیاتی كوردی و فارسی. كه‌ جه‌نگی گه‌وره‌ پراوه‌ته‌وه، گه‌راوه‌ته‌وه بۆ عازهبان، خه‌ریکی كشتوكال بووه.

۱۹۱۹ ته‌ته‌ری نیوان مه‌حمود پاشای جاف و شیخ مه‌حمودی حه‌فید بووه. دواي شه‌ری ده‌ریه‌ندی بازبان له ۱۸/۶/۱۹۱۹دا، هه‌لاتووه و سێ مانگ له‌ شاخی (زه‌رده) خه‌لوی شاردووه‌ته‌وه. ئه‌مجا چووه‌ته دیوی ئێران، تا ۱۹۲۰-۱۹۲۱ نیوه‌ی كاته‌كه له (سنه) ماوه‌ته‌وه. دیسان هاتووه‌ته‌وه دێی (نیرگسه‌جاپ) لای مه‌حمود پاشای جاف، كه زۆری هه‌ول داوه تا

لیبوردنی میجر سۆنی بۆ وه‌رگرتوووه. به‌پله‌ی چاوه‌شی پۆلیس دامه‌زراوه، كراوه‌ته مه‌ئمووری مه‌رکه‌زی پۆلیسی قه‌زای شارباژێر تا هینانه‌وه‌ی شیخ له ئه‌ساره‌ت.

جێ و تنه، (م. نادری)، وه‌ك له‌ سه‌رچاوه‌یه‌دا نووسراوه، ناوی حیزبی دلشادی ره‌سوولی نه‌بووه، به‌لكو ه‌ی ئیبراهیم نادرییه كه ژياننامه‌كه‌ی لێره‌دا هینراوه‌ته‌وه. ^{۲۲} به‌هاری، "سروه" (گۆقار)، ورمی، ژا، به‌هاری ۱۳۶۴، ۲۲-۲۳.

^{۲۰} دوکتۆر مارق خه‌زنه‌دار، میژووی ئه‌ده‌بی كوردی، ب ۷ (۱۹۴۵-۱۹۷۵) B، ده‌زگای ئاراس-هه‌ولێر، ۲۰۰۶، ل ۵۳۷-۵۳۸.

^{۲۱} د. هیمدادی حوسین، رۆژنامه‌نووسی كوردی سه‌رده‌می كۆماری دیموکراتی كوردستان ۱۹۴۲-۱۹۴۷، ده‌زگای سه‌رده‌م-سه‌لیمانی، ۲۰۰۲، ل ۲۵۹، ۲۶۰.

که حکومته‌تی کوردستان له مه‌هاباد دامه‌زینرا، چووئه‌ودیه، بوو به ماموستا له قوتابخانه‌ی گه‌لاویژ.

دوای پروخانی ئه‌و حکومه‌ته، که گه‌پاره‌ته‌وه بو سلیمانی، درێژهی به‌تیکۆشانی سیاسی خۆی داوه و هه‌میشه له به‌ره‌ی گه‌ل و نیشتماندا ماوه‌ته‌وه. سه‌رده‌می پزیم‌ی پاشایه‌تی، له‌به‌ر شیعرێ نیشتمانی خویندنه‌وه، به‌ند کراوه؛ له‌ گولله‌بارانی سالی ۱۹۵۳ی به‌ندیخانه‌ی (کووت)دا به‌ر که‌وتوه.

دانش، ئه‌و ناسناوه‌ی له مه‌هاباد پی به‌خشراره. وه‌ک کابریه‌کی کوردپه‌روه‌ری دلپاک و ساده و خۆش مه‌شرب و بی ته‌ماع بووه، هه‌زی له‌ کتیب و خویندنه‌وه کردوه. له "ژیان" و "ژین"یشدا نووسین و شیعرێ بلأو کردوه‌ته‌وه.^{۲۰}

- ۵۰) عه‌بدوره‌حمان ئیمامی: ۲ وتار.
- ۵۱) عه‌بدوره‌حمان هه‌یده‌ری: ۱ وتار.
- ۵۲) عه‌بدوره‌حمان زه‌بیحی: ۹ وتار.

۱۹۲۰ له شاری مه‌هاباد له‌دایک بووه. سه‌ره‌تایی له‌وێ و ناوه‌ندی ۱۹۳۷ له‌ ورمی ته‌واو کردوه. ئه‌لفوبی و قورئانی له‌ لای باوکی، (گولستان)ی سه‌عدی و قه‌واعیدی عه‌ره‌بی له‌ لای مه‌لا بایزی زگدرای خویندوه. مه‌لا قادری موده‌ریسی ده‌رسی جه‌بری پی و تووه و هۆشی نه‌ته‌وه‌یی کردوه‌ته‌وه. ۱۹۳۲ که ماموستا گیوی موکریانی فۆتۆگرافخانه‌ی له مه‌هاباد هه‌بووه، زمانی فه‌ره‌نسی له‌ لای خویندوه. ۱۹۳۷ له ئیداره‌ی فه‌ره‌نگی مه‌هاباد دامه‌زراوه؛ بووه‌ته‌هیسابداری بازرگانی و کاره‌ئسورپینی ئیداری حاجی سألحی شاتری که ئیمتیازی نه‌وتی مه‌هابادی هه‌بووه.

دامه‌زینزیک
کۆمه‌له‌ی (ژ. ک)
بووه له ۱۹۴۲دا،
سه‌ره‌رشته‌یی
گۆڤاری
"نیشتمان"ی
ئۆرگانی
کۆمه‌له‌یشه‌ی
کردوه. ۱۹۴۵
له‌گه‌ل دلشادی
په‌سوولی و
قاسم قادریدا
هه‌شت مانگیک

له دووم حکومه‌تی کوردستاندا، دانراوه به مودیری ئه‌وراقی عه‌سکه‌رییه تا ۱۹۲۳. شیخ، دوای چۆلکرانی سلیمانی له مارتی ۱۹۲۳دا له‌گه‌ل چه‌ند که‌سیکی تر دا گرتویه، خراوه‌ته‌ زیندان له‌ دی (پیران) و شاخی (سیاکوله‌ی پشت دی) (دزلی). هه‌ر ئه‌وساله به‌ گه‌راوی هینراوه‌ته‌وه بو سلیمانی. که به‌ردراوه، چووئه‌وه بو عازهبان بو فه‌لاحه‌تیکردن. له‌به‌ر هه‌ره‌شه‌ی شیخ، ئه‌ویی به‌جی هیشتوه، له‌ دی (فه‌قی جنه) جیگیر بووه. وازی ئی نه‌هینراوه، تا له (ناوتاق)ی میول له شاخی (باشاری) بریندار کراوه.

مایسی ۱۹۲۴ به مانگانه‌ی ۱۲۰ پروپییه کراوه به ته‌حسیداری ناحیه‌ی وارماوا، که ئینگلیز خستبوویه سه‌ر قه‌زای کفری. هه‌مان وه‌زیفه‌ی له هه‌له‌بجه و سلیمانییش دیوه تا ۱۹۲۸. ئه‌و ساله بووه به‌قۆلجیی تووتن. پایزی ۱۹۲۶ له‌گه‌ل کۆمه‌لیک پۆشنیری تری شاری سلیمانی (جه‌معیه‌تی زه‌رده‌شتی)ی پیک هیناوه. له ۱۹۲۸دا که جه‌معیه‌ته‌که هه‌لوه‌شاوه‌ته‌وه، چووئه‌وه ناو لقی سلیمانی (جه‌معیه‌تی خۆبوون). هه‌مان سال له سلیمانی ده‌سته‌سه‌ر کراوه.

۱۹۳۰ دوای شه‌پی به‌رده‌رکی سه‌رای سلیمانی، له‌گه‌ل مه‌حمود و حامید جه‌وده‌ت و کامیل هه‌سه‌ندا هه‌لاتوه‌ته‌ لای شیخ مه‌حمودی هه‌فید له (پیران). له‌وێ (کۆمه‌لی سه‌ره‌زیی کورد)یان دامه‌زراندوه. ۱۹۳۲ بووه به‌ موراقیب له‌سه‌ر پێنجوی. ۱۹۳۳ دوور خراوه‌ته‌وه بو (به‌سه‌ره). ۱۹۳۵ که مه‌مه‌د ئه‌مین زه‌کی به‌گ بووه به‌ وه‌زیری ئه‌شغال، گه‌راویه‌تیه‌وه بو پێگه‌ی ده‌ره‌ندیخان. خزه‌ته‌که‌ی گویزاه‌ته‌وه بو دائیره‌ی کشتوکال، کراوه به‌ موراقیبی دارستانی لیوای سلیمانی. گویزاه‌ته‌وه بو به‌غدا، بووه به‌ موراقیبی (ویقایه‌ی نه‌باتی) و (مه‌زروعات)ی شاره‌که. ۱۹۳۶ به‌ هه‌مان وه‌زیفه‌وه ئی‌ردراوه بو لیوای حله. ۱۹۴۰ چووئه‌وه بو دائیره‌ی ئه‌شغالی سلیمانی. ۱۹۴۳ ماوه‌ی سالیک له وه‌زیفه‌ ده‌رکراوه. ئه‌مجا به‌ موسته‌خده‌می دانراوه به‌ مه‌ئمووری مه‌نتووجاتی مه‌حله‌یی قه‌زای شاربازپ. ۱۹۴۴-۱۹۴۵ بووه به‌ مه‌ئمووری دائیره‌ی نفوسی پشدر، دوایی هی هه‌له‌بجه (۱۹۴۸-۱۹۴۹)، هه‌ولیز (۱۹۵۱)، دیسان هه‌له‌بجه و به‌غدا. ۱۹۵۳ براوه بو دائیره‌ی دارستان. ۱۹۵۵ خانه‌نشین بووه، ده‌ستی کردوه‌ته‌وه به‌ کشتوکال. پۆژی ۱۹۵۹/۳/۳ کۆچی دوایی کردوه. دیوانی شیعه‌رکانی له چاپ دراوه.^{۲۳}

- ۴۵) ژه‌نرال سه‌یفی قازی: ۲ وتار.
- ۴۶) شاسولتان خانم فه‌تاحی قازی: ۱ وتار.
- ۴۷) شوان: ۵ وتار.

به شیوه‌ زمانه‌که‌یدا دیاره له کوردستانی عیراق، ناوچه‌ی سلیمانییه‌وه ناردویه.

- ۴۸) ص. ئیقلیدس: ۱ وتار.
- صألح ئیقلیدس خه‌لکی سه‌نه و ئه‌بی ماموستا بووی، چونکه سه‌رده‌می حکومه‌تی میلیلی کوردستان له وه‌زاره‌تی فه‌ره‌نگ کاری کردوه.^{۲۴}
- ۴۹) عوسمان دانش: ۱ وتار.

عوسمان کوپی شه‌ریف کوپی سه‌عیده. "شه‌ریف ئه‌فه‌ندی"ی باوکی، ناسراویکی سلیمانی و موختاری گه‌ره‌کی گویژه؛ "هه‌سه‌مه‌د ئه‌فه‌ندی"ی دایکیشی، له بنه‌ماله‌یه‌کی دیاری شار بووه. سالی ۱۹۲۰ له‌دایک بووه. به‌ منالی چووئه‌وه قوتابخانه، تا پۆی سییه‌می ناوه‌ندی ته‌واو کردوه.

له لاویدا، هه‌ر زوو تیکه‌لی سیاسه‌ت و چالاکیی حیزبی بووه. پیش دامه‌زرانی لقی کوردستانی عیراقی کۆمه‌له‌ی (ژ. ک)، پیوه‌ندی پیوه هه‌بووه.

^{۲۰} پۆله به‌ئه‌مه‌که‌کان: عوسمان دانش (سلیمانی ۱۹۲۰-۱۹۷۰)، "سلیمانی" (گۆڤار)، سلیمانی، ژ ۷۷، کانوونی یه‌که‌می ۲۰۰۶، ل ۵۲؛ چوار لاپه‌ره‌ی ده‌سته‌ته‌ی کاک ناشتی عوسمان دانش سه‌باره‌ت به باوکی که به داوای به‌نده نووسیویه، سوپاسی ئه‌که‌م.

^{۲۳} پۆژنامه‌ی ژیان، ۲ (ژماره ۸۲-۲۵۹)، نامده‌کردنی ره‌فیق سألح و سدیق سألح، چاپخانه‌ی شقان- سلیمانی، ۲۰۰۳، ل ۴۳-۴۲.
^{۲۴} بیره‌وه‌رییه‌کانی سه‌عید ناکام، ل ۷۴.

گیراوه و براوته تاران. پۆژگاری حکومهتی کوردستان، موعاوینی ئەنجومەنی پەروا بیتی فەرھەنگی شوورەوی - ئێران / لقی کوردستان بوو. لە پۆژنامە "کوردستان" دا نووسیویە.

دوای پێچراوەی تۆماری ئەو سەردەمە، هاتووەتە دێی (سیتەک) لای شیخ لەتیی حەفید. کە لەگەڵ "محەمەد شاپەسندی" دا یەکیان گرتووەتەو، چاپخانەیکە دەستییان دروست کردوو و ژمارە (۱۰) ی "نیشتمان" یان پێ لە چاپ دراو. کە ناشکرا بوون و لە ترسی حکومەتی عێراق ئەویان چۆڵ کردوو، چوووەتە سلیمانی و دوای بەغدا. سالانی پەنجا پەڕی کردوووە سووریا، لەوێ چالاکی کوردایەتی زیاتر بوو؛ بە نامیلکە (رد علی الکوسموپولیتیا) وەلامی ئەو چەپانە داووەتەو کە کوردیان بە ئەتەو نەزانێو.

بە هاتنە سەر کاری پۆژمی کۆماری لە عێراقدا، گەراووەتەو بۆ بەغدا، وەک نوێنەری کوردی سووریا خۆی ناساندوو. دەستی بە حیزبایەتی کردوو لەناو پارتی دیموکراتی کوردستاندا؛ بوو بە بەرپرسی لقی کەرکوک و ئەمجا بەغدا. ماوەیەکی بەرپرسی دارایی بوو لە مەکتەبی سیاسیدا. ئەو دەمە بە نووسین و ئامادەکردنی بابەت بەشداری لە پۆژنامە "کوردستان" دا کردوو و بە ناوی "زانا" یەشەو لە پۆژنامە "خەبات" دا نووسیویە.

پاش دوو کەرتبوونی پارتی، چوووەتە پال بانی مەکتەبی سیاسی و لە بەغدا ماوەتەو. گۆقاری "باھۆز" ی وەک بلاوکارو یەکی ئەو بۆ بە عەرەبی دەرکردوو. هاوکات بوو بە ئەندامی مەکتەبی سیاسی. نووسەری سەرەکی پۆژنامە "پروناکی" ی پاشکۆی کوردی مانگانە "النور" بوو. دوای هەلۆشەنەو ئەو بۆ بەغدا، ۱۹۷۱، هاو بەشی لە خەباتی بەرھەڵستانی پۆژمی شادا کردوو و دەستی داووەتە قاموسەکە. ۱۹۷۴ - ۱۹۷۵ گیراوه و خراووەتە بەندیخانە ئەبوو غریب لە بەغدا.

بە پروخانی پۆژمی شا لە ۱۹۷۹، گەراووەتەو بۆ کوردستانی ئێران؛ پێوھندی بە شیخ عیزەدینی حوسینیو بەتین بوو. ۱۹۸۰ حکومەتی عێراق گرتوو، لەوکاتەو بۆ سەرشوێن کراو.^{۲۶}

۵۳) عەبدوڵقادر حەمان سالار: ۲ وتار.

۵۴) عەبدوڵقادر حەمان عەلی: ۳ وتار.

خەلکی کوردستانی عێراق بوو.

۵۵) عەبدوڵقادر حەمان قازی: ۱ وتار.

۵۶) عەبدوڵقادر حەمان مودەریسی: ۱ وتار.

۵۷) عەبدوڵقادر ئەحمەد، عەبدوڵقادر، ع. ئەحمەد: ۹ وتار.

عەبدوڵقادر کۆری سەید ئەحمەدی حەلوچی کۆری شیخ عەبدوڵقادر ئەحمەد بەگە، ۱۹۱۱ لە سلیمانی لەدایک بوو. تا شەشەمی سەرەتایی پێو. ۱۹۳۴ لە هەلەبجە، لەگەڵ محەمەد سەعید بەگی سەلیم بەگی جاف و نەجمەدینی مەلا پەسوولی دێلێژەدا، (حیزبی ئیسلامی کورد) یان پێک هێناو و ۱،۵ سال بەردەوام بوو. ئەندامی حیزبی (ھیوا) و (برایەتی) ش بوو.

۱۹۴۱ لەگەڵ چەند ئەندامێکی بەرزی (برایەتی) دا گیراوه و دوو خراووەتەو بۆ (حەوێجە) لە کەرکوک.

۱۹۴۴ یش گیراوه و لە بەندیخانە سلیمانی توند کراو. لە ۱۹۳۹ - ۱۹۴۶ تەحسێلدار بوو لە شارەوانیی سلیمانی. ۱۹۴۶ چوووەتە مەھاباد و تا کۆتایی ئەو دەورانە ماوەتەو؛ لەوێ مامۆستای قوتابخانە بوو و لە "کوردستان" دا نووسیویە. هەر ئەو سالە، دوای گەراووە، گیراوه. کە بەر دراو، لە وەزیفە دەرکراو، ئەرزو حەلوچی کردوو. لە سەردەمی کۆماریدا گەڕێنراووەتەو بۆ سەر وەزیفە، کراو بە (ملاحظ)، تا بە پلە (رئیس ملاحظین) گەیشتوو و لە ۱۹۷۱ دا خانەنشین بوو.

لە "دەنگی گیتی تازە" و "ژین" و "گەلاویژ" دا نووسینی هەیە. بە ناوی خواستراوی "ناشاد" یەشەو نووسیویە. دوو ژنی هێناو: لە "مەسوومی کچی وەستا سەعیدی وەستا حەسەنی فاتمە غەزایی"، گۆلشەن و گۆلزار و سامان؛ لە "فەوزیە کچی شیخ سمایی شیخ نەو پەرەحمانی داراغا"، بەهار و بەھرە و فەرەیدوون و ئالا و شاناز و بەنازی هەیە. لە دوا پۆژانی تەمەنیدا بەھۆی جگەرەکیشەنەو توورەکە ئا و لە سنگیدا دروست بوو، تا لە ۱۹۸۶/۳/۲۰ بەو دەردە کۆچی دوایی کردوو.^{۲۷}

۵۸) عەبدوڵقادر دەباغی، ع. دەباغی: ۲ نووسین.

هەر ئەبێ عەبدوڵقادر دەباغی ئەندامی کۆنی (ژ. ک) و ئیستا دانیشتووی بریتانیا بێ.

۵۹) سەید عەبدوڵقادر سیادەت: ۲ نووسین.

کۆری حاجی سەید بابا شیخ.

۶۰) عەبدوڵقادر فەتاحی قازی: ۱ نووسین.

۶۱) سەید عەبدوڵقادر گەیلانی: ۱ نووسین.

۶۲) عەبدوڵقادر بەھرام بیگی: ۱ نووسین.

۶۳) عەبدوڵقادر پەشید: ۱ شیعەر.

۶۴) سەید عەبدوڵقادر سەید مینە "ئەمینی": ۱ شیعەر.

۶۵) عەزیز ئاسەفی: ۱ شیعەر.

۶۶) سەید عەزیز حاجی باباشیخ، سەید عەبدوڵقادر عەزیز سیادەت: ۲ نووسین.

کۆری حاجی سەید باباشیخ.

۶۷) عەزیز مەولەوی، ع. مەولەوی: ۲ نووسین.

۶۸) عەلی حەیدەری: ۲ شیعەر.

۶۹) عەلی خوسرەوی: ۹ وتار.

۷۰) عەلی پەحیمی: ۱ شیعەر.

۷۱) عەلی گۆل جەببێنی: ۱ شیعەر.

۷۲) ع. سەعید: ۱ وتار.

۷۳) غەنی بلووریان: ۲ نووسین.

غەنی کۆری قادر برا گەرە،

پاشناوی "بلووریان" ه، سالی ۱۹۲۴ لە

گەرەکی (ئەرمەنیان) ی مەھاباد لەدایک

بوو. سەرتایی و ناوھندی لە مەھاباد

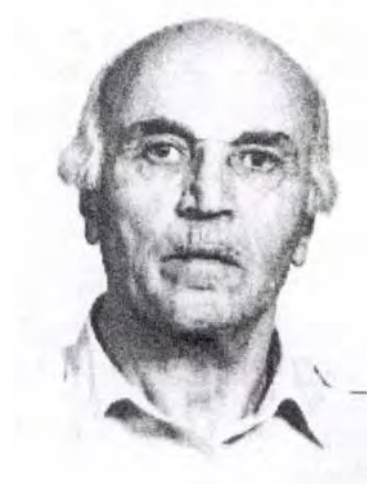
تەواو کردوو. لە (دانیشتسەرایی

موقەدەماتی) ی تاران درێژە بە خویندن

داو. سەردەمی حکومەتی کوردستان

لە مەھاباد، نێردراو بۆ زانکۆی

عەسکەری باکو بۆ خویندن. دوای

^{۲۷} ئەم زانیاریانە لە بەرێزان کاک فەرەیدوونی کۆری و خاتوو گۆلشەنی کچی و هیندی پیرەوهریی خوالیخۆشیو محەمەد سەعید بەگی سەلیم بەگی جاف، کە ۱۹۹۸ تۆمارم کردوو، وەرگیرا. سوپاس بۆ هاوکاری کاک نەروۆز حسینی کچەزای سەید عەبدوڵقادر کە پەیدا کردنی ئەو زانیاریانە بۆ ناسان کردم.

^{۲۶} عەلی کەرمی، ژیان و بەسەرھاتی عەبدوڵقادر حەمان زەببچی (مامۆستا عولەما)، چ، ۲، سلیمانی، ۲۰۰۵، ل، ۵۲، ۵۳، ۶۳، ۲۵۰، ۲۵۶، ۲۵۱، ۵۳۲، ۵۳۳.

پروخانی حکومەتەكە، گەراوەتەوہ بۆ مەھاباد؛ دیسان چووہتەوہ بۆ تاران، بۆی سەر نەچووہ لەسەر خویندن بەردەوام بێ، باوکیشی کۆچی دوایی کردوہ، بۆیە گەراوەتەوہ بۆ مەھاباد.

ھەمان سال ھاتوہتە دیوی کوردستانی عیراق، لە دێی (سیتەك) ی لای شیخ لەتییی حەفید پەنا دراوہ. لەوێ لەگەڵ حەسەن قزنجیدا بلاوکرانوہی "پێگا" ی لەچاپ داوہ. پاشان گەراوەتەوہ بۆ مەھاباد. گێراوہ و دراوہتە دادگا، بەلام ھێچی لەسەر ساغ نەبووہتەوہ و بەر دراوہ. بۆ سەربازی براوہتە تەرێز و ورمێ و مەوانە، کراوہ بە کاتب. گوێزراوہتەوہ بۆ ورمێ کە لە گوردانی فەنیددا دابنری، بەلام گێراوہ و لە زیندانی سەربازخانە ی ورمێ توند کراوہ. پووشپەری ۱۹۵۰ سەربازی تەواو کردوہ.

ویستووہ لەگەڵ "عەزیزی حیسامی" دا بچیتە یەکییتی سۆقییت، لەسەر سنوور گێراون. ۲۰ پۆژ لە مەھاباد زیندانی کراون و براونەتە تاران. دوا چەند مانگیك بەردراوہ. لە مەھاباد، لەگەڵ کۆمەڵێک کادری پێشووی (حیزبی دیموکراتی کوردستان) دا ھوێڵی ژياندنەوہی ئەو حیزبەیان داوہ بە یارمەتی و سەرپەرشتیی حیزبی توودە. ئەو ماوہیە پۆژنامە ی "کوردستان" یان دەرکردوہتەوہ و چالاکی وەك ئەندامی کۆمیتە ی ناوہندی پروی لە زیادبوون کردوہ. ھاوینی ۱۹۵۳ "مەرزە" ی ژنی ھیناوە، بەلام بەھۆی کاری سیاسییوہ، دوا پینچ سال گوێزاوہتیوہ. ۱۹۵۵ لە (سنە) گێراوہ، دوا شەش مانگیك براوہتە بەندیخانە ی مەھاباد، نزیکە ی سالیکی تیدا بەسەر بردوہ. دوا ی براوہتە بەندیخانە ی تەرێز، دوو سال لەوہبەدوا لە ۱۹۵۸ دا نازاد کراوہ.

لە ۱۹۵۹ دا گێراوەتەوہ، خراوەتە بەندیخانە ی تەرێز، لەوێوہ بۆ بەندیخانەکانی تاران. دادگا حوکمی ئێددامی داوہ، بەلام پاشتر بۆی کراوہتە زیندانی ھەمیشەیی. لە ۱۹۶۱ بەدواوہ براوہتە زیندانی (قەسری قاجار)، لە ۱۹۶۳ دا بۆ زیندانی (بەرازجان)، لە ۱۹۶۷ دا بۆ زیندانی تاران، ئەمجا زیندانی (عادل ئاباد) ی شیراز. ۱۹۷۹/۹/۲۷، بە پروخانی رژیمی شا، بە یەكجاری نازاد کراوہ.

ئەوہبەدوا وەك ئەندامی مەكتەبی سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران تێ ھەلچوہتەوہ. دوا ماوہیەك لەسەر جیاوازی بیر و بۆچوون لەگەڵ شەش کەسی تردا لە حیزب جیا بووہتەوہ، ئەوانە بە تاقدی حەوت کەسی ناسراون. پاش ماوہیەك بە تەواوی دەستی لە حیزبایەتی ھەلگرتووہ، لە ولاتی ئەلمانیا دانیشتووہ.^{۲۸}

(۷۴) فەتاح خەلیل زادە: ۱ نووسین.

(۷۵) قادر مودەریسی: ۸ نووسین.

۱۹۰۰؟ —

مەھاباد لەدایک بووہ، ۱۹۹۲/۳/۲۲ ھە لەوێ کۆچی دوایی کردوہ.^{۲۹} ئەندامیکی دامەزرینی (ژ.ک) و بەرپۆہبەری چاپخانە ی کوردستان بووہ.

(۷۶) قاسم ئۆتەمیشی: ۱ نووسین.

(۷۷) قاسم حیجازی: ۱ نووسین.

^{۲۸} ئەم ژياننامە یە لە (غەنی بلوریان، ئالەکۆک: بەسەرھاتەکانی سیاسی ژيانم) وەرگێراوہ. ^{۲۹} نامە ی تايبەتی پۆژی ۲۰۰۷/۷/۹ ی بەرێز جووتیار توفیق، سوپاسی ئەکەم.

(۷۸) قانع: ۹ شیعر.

شیخ محەمەدی کورپی شیخ عەبدولقادی دۆلاشە، ۱۸۹۸ لە دێی (پیشین) ی ناوچە ی شارەزور لەدایک بووہ. منال بووہ کە باوانی مردوون. ناغای سەید حسینی خەلکی چۆر بردووہتیە لای خوێ و خستووہتیە حوجرە. فیئری خویندەوہ و نووسین بووہ. ئەوہبەدوا بۆ خویندن چووہتە سنە و سابلاخ و شنۆ و

ھەولێر و کۆیە و کەرکوک و بیارە و مەریوان. لە ژيانیدا وەزیفەکانی مامۆستایی و کرێکاری و مەلایەتی و جووتیاری و ئاشەوانی و وردەوالەفرۆشی و فەرمانبەری دیوہ.

لە جافەران و سیوسینان و قەرەداخ و دارۆخان مامۆستا، لە ھەلەبجە و سوورداش کاتبی دائیرە ی تەموین بووہ. لە ناوچە ی قەلاچولان و ملەکەوہ و ئاواپیەکانی پشتە و شەمیران و دەرەندیخان و سەنگەسەر کرێکاری دائیرە ی ئەشغال و کشتوکال، لە بناری شارەزور قۆلچیی دارستان، لە کەولۆس و سەرکان و نالپاریز ئاشەوان بووہ. ناوبەناو لە شارەزور و ناوچە ی مەریوان مەلایەتی کردوہ. لە سلیمانی و سیتەك و بانی بۆک و سەید سادق و نزارە و شیوہگوێزان، دەرسی کوردی و دینی لە قوتابخانە ی حکومەتیدا وتووہتەوہ.

کۆتاییی سالانی پەنجا چەند جارێک تووشی نارهەتی ھاتووہ. بە گێراوی براوہتە بەندیخانە ی بەسرە، دوا ی عیمارە و بەغدا. ۱۹۶۳ چووہتە دیوی ئێران، دەستگیر کراوہ و خراوەتە بەندیخانە ی قاجار لە تاران. کە بەربووہ، ھاتووہتەوہ بۆ پینچوین. ۱۹۶۵ لە دێی (لەنگەدی) دانیشتووہ. پۆژی ۱۹۶۵/۵/۷ کۆچی دوایی کردوہ و لە گۆرستانی شیخ ئەوہرحمان نێژراوہ. لە "ژیان" و "ژین" و "گەلاویژ" و "دەنگی گیتی تازە" و "پۆژی نوێ" دا نووسین و شیئری ھەییە.^{۳۰}

دەورانی حکومەتی کوردستان لە مەھاباد، چووہتە ئەو دیو ماوہتەوہ. شیئری لە "کوردستان" دا بلاو کردوہتەوہ.

(۷۹) ق.س: ۱ شیعر.

بئ سئ و دوو "فایەق بئکەس" ی شاعیرە، بۆ شوینەونی دوا پیتی ناوہکە ی وەرگێراوہ. تەنانەت کورتە نووسینیک لە سەرووی ئەم شیئەرەوہ بەناوی خواستراوی "تیشک" ھوہ دانراوہ^{۳۱}، ئیبراھیم ئەحمەد نووسیویہ؛ خویشی لە وتاریکدا بۆ یاد ی بیکەس، نامازە ی بەو داوہ کە شیئری "بیکەس" ی بۆ پۆژنامە ی "کوردستان" ناردووہ.^{۳۲}

^{۳۰} پۆژنامە ی ژیان، ب ۱ (ژمارە ۱-۸۱)، نامادەکردنی پەفیق سألج و سدیق سألج، دەزگای سەردەم- سلیمانی، ۲۰۰۲، ل ۳۹.

^{۳۱} سوپاس بۆ ھاورپم کاک عەبدوللا زەنگەنە کە لە راستیی ناوی "تیشک" ناگاداری کردمەوہ. بەرێزیان ئەوہ ی لە لیکۆلینەوہ ی پۆژنامە ی "خەبات" دا بۆ ساغ بووہتەوہ.

^{۳۲} ئیبراھیم ئەحمەد، فایەق بیکەس و ھەلوئستی کوردانە، "مەلەبەند" (گۆزار)، لەندەن، ۵۷، خاکەلیوہ- مارچی ۱۹۹۵، ل ۶-۱۴.

فایه ق کوری کوچک عهبدوللا سهری بهگ کوری کاکهحه مهی ئهلیاسه قوجهیه، ۱۹۰۵ له دیی (سیتکه) ی ناوچهی شارباژێر هاتووته دنیاوه. باوکی تابوو ئاغاسی بووه، دایکیشی له ئاغالهکانی سلیمانییه. ۳ سالان بووه که مالیان گویزاراوهتهوه بۆ سلیمانی. به منالی خراوهته حوجره. باوکی له ۱۹۱۱ دا نیردراوهته خانهقی و بهغدا، مالیشی بردووته بهغدا؛ دوی سالیکی چوووه بۆ تورکیا. پاش مردنی دایک و باوکی و له ناوی دیجله دا خنکانی حه مه سه عیدی برای، کهوتووته لای خالی؛ ئه ویش دوی چه ند مانگیکی مردوووه و بیگهس ماوهتهوه. حاجی ئه مینی

کاکه حه مه ی مامی، له یه کهم جهنگی جیهانی دا ناردوو یه تیه لای حاجی عه لی ئاغا له بهغدا؛ ئه ویش داویه تیه دهستی ئه جه خان ناوی هاوسهری ئه فسه ریکی خه لکی سلیمانی. دووسی سال وای بواردوووه. ۱۹۱۸ ئه جه خان بردوو یه تیه وه بۆ سلیمانی. له پۆلی سیییم وه رگه راوه و تا ۱۹۲۳ به رده وام بووه له سه ر خویندن. ئه و ساله چووته قوتابخانه ی عیلمیه له که رکوک؛ بۆی پێ نه که وتوووه له وێ بخوینی، بۆیه پووی کردووته به غدا. ۱۹۲۴-۱۹۲۵ ی له (دار العلوم) به سه ر بردوووه. ۱۹۲۶-۱۹۲۷ گه راوه ته وه بۆ سلیمانی، له پۆلی یه که می ناوه ندی قبول کراوه.

ئه و ماوه یه جگه ره فرۆشی به ده سنگیری، چه ند مانگیکیش له ئه شغال له سه ر پێ عه ربه ت ئیشی کردوووه. ۱۹۲۸ له هه ولیر ژیاوه. به هۆی عه بدولقادر سه عید "قاله ی ئایشه خان" وه له پێگه ی هه ولیر- په واندر- رایات دامه زراوه. هه مان سال بووه به مامۆستای قوتابخانه ی زانستی. ۱۹۲۹ بیستوو یه باوکی له (مه رعه ش) مردوووه، ۱۹۳۰ چووته ئه وێ و گه راوه ته وه.

به شدارییه کی ئازایانه ی له راپه رینی ئه یلووی ۱۹۳۰ ی سلیمانی دا کردوووه و به برینداری گه راوه. ۱۹۳۳ بووته مامۆستای قوتابخانه ی مۆرتکه ی بازیان، پاشان هی ته ویله. هاوینی ۱۹۳۵ که مامۆستا بووه له بازیان، به شداری له خولیکی مامۆستاییدا کردوووه. ۱۹۳۷ دوور خراوه ته وه بۆ حلله، دوی سالیکی بۆ عیماره، نه چوووه و هاتوو ته وه بۆ سلیمانی. ئیتر قوتابخانه یه کی بچووی داناوه، تا ۱۹۴۱ ده رسی تیدا وتوو ته وه. ئه مجا بووته مامۆستای په سمی تا دواوییه کانی ۱۹۴۸ له قه رده داخ و سلیمانی و سوورداش و هه له بجه. پۆزی ۱۹۴۸/۱۲/۸ به ته وژی خوی کۆچی دوا یی کردوووه و له گردی سه یوان نیژراوه.

بیگهس، له ۱۹۴۴ دا بووته ئه ندامی لقی کوردستانی عیراقی (ژ.ک)؛ له ۱۹۴۷ یشه وه، دوی هه ره سی حکومه تی کوردستان له مه هاباد، چوو ته ناو پارتی دیموکراتی کورد. زمانه کانی عه ربه ی و فارسی و تا راده یه کیش ئینگلیزی زانیوه. له "ژیان" و "ژین" و "گه لاویژ" و "کوردستان- ۱۹۴۶" دا شیعری بلا و کراوه ی هه یه. دیوانی شیعره کانی چه ند جاریک له چاپ دراوه.^{۳۳}

(۸۰) ق. م. ۱ نووسین.

هیچ دوور نییه هه ر مه لا قادری موده رسی بێ.

^{۳۳} پۆژنامه ی ژیان، ب. ۱ (ژماره ۱-۸۱)، ل. ۳۷-۳۸.

(۸۱) قه در ی جان: ۱ شیعر.

ناوی عه بدولقادر کوری عه زیزه، ۱۹۱۱ له (دی ریک) ی باکوری کوردستان له دایک بووه. خانه ی مامۆستایانی له ئیزمیر ته واو کردوووه. ماوه یه که له ئه سه که نده روونه مامۆستا بووه. ئه مجا هاتوو ته سووریا، له ناو کورده کانی جزیردا جیگه ر بووه. له عاموو ده و قامیشلی مامۆستاییی کردوووه. دواتر چوو ته شام، له

قوتابخانه کانی تاخی کرمانج ده رسی وتوو ته وه. دوا یی بووه به فه رمانبه ر له وه زاره تی په ره رده.

دوی ۱۴ ته مووزی ۱۹۵۸ هاتوو ته عیراق و نووسینی له گو قار و پۆژنامه دا بلا و کردوو ته وه، ۱۹۵۹ له سووریا گه راوه و سێ سال له به ندیخانه ی (مه زه) توند کراوه. یه کیکه له دامه زرنه کانی کۆمه لی (پێشقه چوون). چه پ و لایه نگری حیزبی شیوعی سووریا بووه. له گو قاره کانی "گه لاویژ" و "هاوار" و "پۆژا نوو" و "پۆناهی" دا نووسیویه. له شام ژنی هیناوه. ۱۹۷۲ به نه خۆشیی دل کۆچی دوا یی کردوووه.^{۳۴}

(۸۲) سه ید کامیل: ۲ شیعر.

سه ید کامیل کوری سه ید عه بدولحه کیم کوری سه ید عه بدولکه ریمه، ۱۹۰۳ له دیی (زه نبیل) هاتوو ته دنیاوه. ۱۹۱۲ له لای باوکی و مامی دهستی داوه ته خویندن دینی و زمانی عه ربه ی. پاشان له لای مه لا عه بدولکه ریمی موده ریس له دیی (باغه) خویندوو یه. فه قیه تی له دیهاتی (جه میان، تورجان، کانی سیو، باغه) کردوووه.

۱۹۳۰ به هۆی نه خۆشیی باوکیه وه دهستی له خویندن هه لگرتوووه و ژنی هیناوه. که باوکی مردوووه، مالی بردوو ته دیی (ناشی چۆمی) و خه ریکی کشتو کال بووه. ئه مجا گویزارویه تیه وه بۆ دیی (گه ردیگلان). ۱۹۴۶ گه راوه و دوو سال حوکمی له به ندیخانه کانی شادا به سه ر بردوووه، ۱۹۴۸ نازاد کراوه.

سالانی ۱۹۵۰-۱۹۵۴ له دییه کانی (جه میان، زه نبیل، چۆچان) ژیاوه. دواتر تاسه ر له دیی (قاعلاوا) نیشه جێ بووه، تا له ۲۷ ی ئابی ۱۹۸۹ دا کۆچی دوا یی کردوووه. سه ید کامیل ناسناوی "ئاوات" و "ئیمامی" ی له شیعردا به کار هیناوه.^{۳۵}

(۸۳) یاماره ی بله زاده: ۱ نووسین به ۴ نه لقه.

^{۳۴} قه در ی جان ۱۹۱۱-۱۹۷۲، کۆکرده وه و پێشه کی و په راویزی پروفیسۆر عه زه دین مسته فا په سوول، چاپخانه و پۆفسیتی ناسا- سلیمانی، ۲۰۰۲، ل. ۴، ۵، ۷، ۳۵، ۳۹، ۴۶.

^{۳۵} دوکتۆر مارف خه زنه دار، هه مان سه رچاوه، ب. ۶ (۱۹۴۵-۱۹۷۵) A، ده زگای ئاراس- هه ولیر، ۲۰۰۶، ۵۴۹؛ د. هیمدای حوسین، هه مان سه رچاوه، ل. ۲۳۴، ۲۳۵.

كوپى ئەحمەد كوپى
فەقى بىرايم كوپى مەلا
يووسفە. فەقى بىرايمى
باپىرى، كاتى خۆى لە دىيى
(سۆيىناس)ى ناو
عەششیرەتى گەورك
دانیشتوو. باوكى، بەھۆى
كىشەيەكى عەشاھەرييەو
ناچار بوو بچيئە ناو
عەشیرەتى مەنگوپى لە دىوي
كوردستانى عىراق، لە دىيى
(زوودان) جيگير بوو. ھەر
لەوئى "گولئى كچى فەقى"
وھيس "ى ھيئاو.
لەوھو ناسناوى

مەنگوپى بەسەر بنەمالەكەيدا براو.

مېرزا محەممەد ئەمىن ١٩١٠ لە قەلادزى لەدايك بوو. بە منالى لای مەلا
حەمەدەمىنى مالىۆبىزنى خراوتە بە خویندن، بەلام لەبەرئەوھى حەزى لە
خویندن نەکردوو، دەرکراو. كە ناوچەكە كەوتووئە ژيئ دەستی ئینگليز،
دووبارە خراوتەوھو حوجرە، لەلای مەلا محەموود ناويك دەرسى دىنيى
وھرگرتوو. كە بەھۆى بازگانى تووتئەوھو لەگەل باوكيدا كەوتووئە
باشوورى عىراق، لە (سواریيە) پۆلەكانى پىنجەم و شەشەمى سەرەتايىي
تەواو کردوو. دواي دەستی داوئە كاسبى و سەرکەوتنى تیدا بەدەست
نەھيئاو. بۇيە بوو بە مېرزا لەلای مامەند ناغای سەرخيلى ئاكو و ناوى
مېرزاى لە و كاتەو ئى براو.

١٩٣٢ دامەزراو بە قۆلچى دائىرى ئىستېھلاك، مانگى بە ٥٥ پروپيە.
پاش ماوھەيەك دەرکراو. ھەمان سال لە ٢٣ى ئابدا خوليكي سى مانگەى
پوليسىي ديو، ئەمجا خراوتە خوليكي سى مانگەى موخابەرەى
ھيليوگرافى مۆرس؛ بوو بە موخابەرەچى و نىردراو بۆ گەزەردە و
ماوئە. كە ھيئراوئەوھو بۆ سليمانى، لە ١٩٣٤دا خوتبەيەكى بە شىعر
لەبەردەم "مەليك غازى" دا داو، خەتيكى پوليسىي دراوئەتى. ئەو
سەرەختە، لەگەل چەند پوليسىي تىردا كۆمەليكيان بەناوى (حيزبى
خوینپىژى)يەو پىك ھيئاو. ١٢ پوليسيان بۆ ھەلسووپاندنى كاروبارى
خويان ھەلبژاردوو، بۆ بلاوكردنەوھى يىرى نىشتمانى و كوردايەتى. ئەوانە
پاشتر چووئەتە ناو (حيزبى برايەتى).

ئەو ماوھەيە يەكەم كتيبي خۆى بەناوى (ھەنگاويك بۆ سەرکەوتن)وھو داناو
و لەسەرى دراوتە دادگا، بە تاوانى بلاوكردنەوھى پروپاگەندەى زيانبەخش،
حوكمى شەش مانگ زىندان دراو، سەربارى ساليك چاودىرى و دەركران لە
وھزىفە و زەوتكرانى كتيبەكەى. ماوھەيەك لە بەنديخانەى سليمانى ھيئراوئەوھو،
دواتر براو بۆ كەركوك. كە بەرەلا كراو، ديسان تى ھەلچووئەتەوھو، لەناو
(برايتەتى)دا كەوتووئەتەوھو كار. بەلام سەرلەنوئى گىراوئەتەوھو و لە زىندان توند
كراو؛ چونكە ھىچ بەلگەيەكى لەسەر نەبوو، بەردراو.

وھزىفەكەى گويژاوتەوھو بۆ شارەوانىيى چوارتا. لەوئى لەبەر كيشەيەك
گىراو و براوتە بەنديخانە، حوكمەكەي تەواو کردوو. دوا پۆژەكانى
١٩٤٥ ناويدوي پۆژەلاتى كوردستان بوو. ١٩٤٦/١/٤ گەيشتووئەتە دىيى
(توركمان كەندى). ١٩٤٦/٣/٥ نىردراوتە سەراو سەراوھى ناوچەى
سەقز، كراوتە مېرزا (كاتب) لەلای حەمەپەشيد خانى بانە و سەروكى لكى
سەقز و بۆكانى يەكەتتى جەوانانى ديموكراتى كوردستان. كە حەمەپەشيد
خان لە ١٩٤٦/٨/٣دا گەراوتەوھو بۆ كوردستانى عىراق، ئەم گىراو و
خراوتە زىندان. كە ھىچى لەسەر ساغ نەبووئەتەوھو، بەرەلا كراو. بە

خۆوشىرى لەويدو لای "حەمەعەلى ناغای جەوانمەردى"ى سەرخيلى
گەوركى ناوچەى سەقز ماوئەتەوھو.

تشرىنى دووھى ١٩٤٨ بە مالەوھە گەيشتووئەتە سليمانى، ھەژارى
پەريشانى کردوو. لە دائىرى ئاو و كارەباى سليمانى دامەزىنراو، بە
پۆژانەى ٥٠٠ فلس. ١٩٥٠، "بەھيى محيدين شەريف"ى ھاوسەرى كە لە
١٩٣٣دا ھيئابووى، مردوو. پاشان ھەلاوھەخانى كچى زيورى شاعىرى
ھيئاو. لەبەرئەوھى موچەكەى كەم كراوتەوھو، دەستى لە وھزىفە
ھەلگرتوو؛ چووئەتە رانىيە، لەوئى سىيەم ژنى ھيئاو. دامەزراوتەوھو بە
كاتبى لىژنەى ئاوو كارەباى رانىيە، بە مانگانەى ٢٠ دىنار.

سەرەتاي سەردەمى كۆمارى، چالاكى ئەدەبىيى زياتر و بە شىعر و
چىروك بەشدارىي كۆپ و ناھەنگەكان بوو. ١٩٦١ بوو بە ئەندامى پارتى
ديموكراتى كوردستان. مايسى ١٩٧١ لەسەر كتيبيى (گەشتى ئەستىرەى
مەريخ)، لەبەر گوايە بى دىنى و كافربوون، دوچارى كيشە بوو لە رانىيە و
قەستى كوشت كراو. لەسەر ئەوھو وھك ژمىريار و سنوووقدار گويژاوتەوھو
بۆ شارەوانىي تەويئە. دواى شكستى شوپشى ئەيلوول، گەراوتەوھو بۆ
سليمانى. ١٩٧٥/٣/٢٧ چووئەتە سەر وھزىفەى ژمىريارى لە شارەوانىي
تەويئە. ١٩٧٦/١/١ خۆى خانەنشين کردوو. ١٩٨١ چاوى داويەتە كزى.
سەعات ١٥، شەوى ١٣/١١/١٩٨٨ كۆچى داويىي کردوو. ١٩٩٢/٦/١٩،
لەسەر وھسيىتى خۆى، تەرمەكەى بە پيۇرەسميكي جەماوھرى براوتە سەر
چياى كيۇپەرش و لە (كۆپ مريەم) بە خاك سپيئردراوتەوھو.

مېرزا مەنگوپى ئەم بەرھەمانەى لە چاپ دراون:

- ١- ھەنگاويك بۆ سەرکەوتن، چاپخانەى بەلەدئە- سليمانى، ١٩٣٨.
- ٢- ماھراكو، چاپخانەى راپەرين- سليمانى، ١٩٧١.
- ٣- زىرينيائى نامىدى، چاپخانەى الغري- نەجەف، ١٩٧١.
- ٤- بووكيكي ناكام، چاپخانەى النعمان- نەجەف، ١٩٧١.
- ٥- گەشتى ئەستىرەى مەريخ، چاپخانەى النعمان- سليمانى، ١٩٧١.
- ٦- فەريۇزخانى پشكو، چاپخانەى القضاء- نەجەف، ١٩٧١.
- ٧- كورد و ئەرمەن، ١٩٩٧.
- ٨- كورد و ئاسوورى، ١٩٩٧.
- ٩- بەسەرھاتى سياسى كورد، بەشى يەكەم (١٩١٤-١٩٥٨)، سويد، ١٩٩٩.
- ١٠- بەسەرھاتى سياسى كورد، بەشى دووھم (١٩٥٨-١٩٧٠)، سليمانى، ١٩٩٧.
- ١١- كۆنگرسي دورندە و ئازەل، ١٩٩٣.
- ١٢- بەسەرھاتى مەنگوپى، ١٩٩٥.
- ١٣- ديوانى بەھەشتى دلدارى، ٢٠٠٦.
- ١٤- حەقايقى بەسەرھاتى شىخ محەموود لەپەناى ئىستقلالى كورددا، ٢٠٠٣.

سيانزە بەرھەمى تىرىشى ھەن، لە چاپ نە دراون ^{٣٦}.

٨٥) مەلا محەممەد ئەيوويى: ٢ نووسين.

٨٦) محەممەد تۇفيق وردى، وردى: ١٢ وتار.

محەممەد كوپى تۇفيق كوپى
پەشيد كوپى كوپى فەرھاد ناغای،
"وردى" ناسناوى بوو، ١٩٢٣ لە
شارۆچكەى كۆيە چاوى بە دنياىدا
ھەلھيئاو. خویندنەى لە كۆيە
دەست پى کردوو؛ دواتر
پەيمانگای مامۆستايانى
سەرەتايي بەغداى لە ١٩٤٤دا
تەواو کردوو. بوو بە مامۆستا لە
قوتابخانەى تەقتەق. وھزىفەى
مامۆستايي لە شوينى تىرى وھك
قەلادزى- ١٩٤٥ بينيو. لەبەر
چالاكىي سىياسى،

^{٣٦} مېرزا محەممەد ئەمىن مەنگوپى، يادەوھرييەكانى شاعىر و ميژوونووس مېرزا محەممەد
ئەمىن مەنگوپى (١٩١٠-١٩٨٨).
كاك شىركۆ مەنگوپى كوپى وئە و ئەو نووسينەى باوكي بۆ ھيئام، سوپاسى ئەكەم.

چەند جارێک گێراوه و لە دەزێفە دەركراوه.

كە حكومهتی كوردستان لە مەهاباد دامەزرێوه، چووێته ئەوێ و بووه بە مامۆستا. لەوێ لەسەر یەكەم ئەلقەیی وتاری (چمان دەوێ) كە لە ژماره ٣ی ٧ی جۆزەردانی ١٣٢٥ی پۆژنامەیی "هاواری نیشتمان" دا بڵاو بووهوه، كە پەخنی تێدا گرتبوو لە كەم خۆبەندەواری بەشیکی بەرچاوی مامۆستایانی قوتابخانە، بە فرمانی محەمەد حوسێن خانی وەزیری هیزی كوردستان خراوتە بەندیخانە؛ مەلا مستەفا بارزانی بۆی تێكەوتوو و بەر دراوه. دواى شكستی ئەو حكومهتە، كە گەراوتەوه بۆ عێراق، گێراوه و حوكم دراوه.

سالانی پەنجای، لەبەر جموجوولی خۆی، ناچار بووه مال و منالی بەجێ بهێنێ و بیسیپێری بە هاوڕێیانی نزیکى خۆی، بەلام ناچاکی بەرامبەر کراوه، دواجار لە هاوسەرەكەى جیا بووهتەوه. وردی، دوا پۆژەكانی ژیاى بە نەداری و بەبێ خزمەت بەسەر برد، تا لە ١٩٧٥دا گیانی سپاردوو. وردی، لە سالانی چلهوه دەستی داوتە نووسین و بڵاوکردنەوه. كەلهپووری میلی و شیعر و فۆلكلۆر و میژووی كورد، لە بابەتەكانی جیای باهەخی بوون. لە پۆژنامە و گۆڤارەكانی سەردەمی خۆیدا، وەك "گەلاوێژ" و "دەنگی كورد" و ... نووسینی بڵاو بووتەوه. بەرھەمە لە چاپدراوهكانی ئەمانەن^{٣٧}:

- ١- حسن و مریم، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٥، ٢١.
- ٢- ناسر و مار مار، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٥، ٣٢.
- ٣- منتخبات من قصائد الشاعر فيكتور هيجو (ترجمة)، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٥، ٤٦.
- ٤- ئەنجامی داوین پیسی، چاپخانەى المعارف- بغداد، ١٩٥٦، ٤٠.
- ٥- من روائع الأدب الكردي، بغداد، ١٩٥٦، ٣٦.
- ٦- ويستم ژن بێنم، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٦، ٣١.
- ٧- القصة والأساطير في الأدب الكردي، بغداد، ١٩٥٦، ٣٦.
- ٨- دەنگی جەزائیر، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٧، ٢١.
- ٩- سەرەتایەك لە میژووی كورد (وەرگێڕان)، دار المعرفة- بغداد، ١٩٥٧، ٣٨.
- ١٠- لمحات من الأدب الصيني، بغداد، ١٩٥٧.
- ١١- گوئی ناکام، چاپخانەى النور- بغداد، ١٩٥٧، ٤٨.
- ١٢- شوێشی چواردهی تەمووز، چاپخانەى دار السلام- بغداد، ١٩٥٨، ١٦.
- ١٣- الأكراد الفيليون في التاريخ، مطبعة اللواء- بغداد، ١٩٥٨، ٥٣.
- ١٤- تلالا النور بين الظلام، مطبعة دار العودة- بغداد، ١٩٥٨، ٣٢.
- ١٥- الأكراد في الاتحاد السوفياتي، مطبعة اللواء- بغداد، ١٩٥٩، ٢٣.
- ١٦- كردستان المناضلة، مطبعة اللواء- بغداد، ١٩٥٩، ٤٠.
- ١٧- خانزاد و لەشكرى، چاپخانەى الوفاء- بغداد، ١٩٦٠، ٣١.
- ١٨- قەلاى دەم، چاپخانەى النجاج- بغداد، ١٩٦٠، ٦٠.
- ١٩- جونی بارزانیان بۆ سوڤیەت، چاپخانەى صلاح الدین- بغداد، ١٩٦١، ٨٠.
- ٢٠- فۆلكلۆری كوردی، بەشی ١، چاپخانەى دار التضامن- بغداد، ١٩٦١، ٦٤.
- ٢١- فۆلكلۆری كوردی، بەشی ٢، چاپخانەى دار التضامن- بغداد، ١٩٦١، ٦٤.
- ٢٢- مامەیارەى قارەمان، چاپخانەى الوفاء- بغداد، ١٩٦١، ٦٢.
- ٢٣- بحث ودراسة عن الفلكلور الكردي، مطبعة الزعيم- بغداد، ١٩٦٢، ٣٢.
- ٢٤- قصائد رائعة للشاعرين الألمانين شيلبر و غوتة (ترجمة)، مطبعة الغري- النجف، ١٩٦٤، ٦٤.
- ٢٥- قصص شعرية كردية فولكلورية، مطبعة الارشاد- بغداد، ١٩٦٥، ٤٨.
- ٢٦- بانگی كوردستان، چاپخانەى المعارف- بغداد، ١٩٧٠، ٥٤.
- ٢٧- اقاصيص شعبية كردية، مطبعة الغري- النجف، ١٩٧٠، ١٠٠.
- ٢٨- فۆلكلۆری كوردی، بەشی ٣، چاپخانەى القضاء- النجف، ١٩٧١، ١٢٨.
- ٢٩- صفحات من نضال الشعب الكردي في إيران، مطبعة الايمان- بغداد، ١٩٧١، ٣٦.
- ٣٠- قافلة الشهداء الأكراد والشعوب الإيرانية، مطبعة اللواء- بغداد، ١٩٧٢، ٤٨.
- ٣١- مدينة كويسنجق والمصلح الاجتماعي ابراهيم صابر، مطبعة الأمة- بغداد، ١٩٧٢، ٥٢.
- ٣٢- مەلا ناوارەى قارەمان، چاپخانەى الآداب- النجف، ١٩٧٢، ٥٠.
- ٣٣- هەندى لە بەیت و هەلبەستەكانى عەلى بەردەشانی، چاپخانەى القضاء- النجف، ١٩٧٣، ١٢٨.
- ٣٤- مذكراتي الصحفية (ترجمة)، مطبعة دار السلام- بغداد، ١٩٧٣، ٧١.
- ٣٥- نوروز وثورة كاوه الحداد، مطبعة الغري- النجف، ١٩٧٣، ٢٢.
- ٣٦- من هو الفيلسوف وماذا يريد من الحياة؟، مطبعة العاني- بغداد، ١٩٧٣، ٣٦.
- ٣٧- چیرۆك بۆ شانۆ، چاپخانەى الغري- النجف، ١٩٧٣، ٨٠.

^{٣٧} جمال بابان، اعلام كرد العراق، المديرية العامة للطباعة والنشر- السلیمانیة، ٢٠٠٦، ص ٦٩٣-٦٩٠؛ مستهفا نهریمان، فەرھەنگی ئەدیب و نوسەرانى كورد، چاپخانەى ئەسەد- بەغداد، ١٩٨٦، ١٢٢-١٢٤.

٣٨- كەربازارى، چاپخانەى القضاء- النجف، ١٩٧٤، ٥٤.

٣٩- نماذج من التراث الشعبي الكردي، مطبعة الغري- النجف، ١٩٧٥، ٢٠٧.

٨٧) محەمەد سەعید نیکدین "وریا": ١ نووسین.

٨٨) سەید محەمەد حەمیدی: ٥١ وتار و وەرگێڕانى دوو نامیکە؛ یەكەمیان (الأكراد منذ بدء التاريخ الى سنة ١٩٢٠) ی پەفیق حیلیمی لە عەرەبییەوه کردوو بە فارسی (کردان از بدو تاریخ تا سال ١٩٢٠) بە ٣٠ ئەلقە؛ دووهمیان (بەسەرھاتی ئارارات "ئاگری" ی ئیحسان نووری پاشای لە پۆژنامەى "کوھستان" وەرگرتوو، لە فارسییەوه کردوو بە کوردی و ٢٥ ئەلقەى ئی بڵاو کردوو تەوه؛ دوا ئەلقەى بە (ماویەتی) کۆتایی پئی هیناوه و نەچوو تەوه سەری، دواى بەراورکردن لەگەڵ دەقیکی کرمانجی خوارویدا^{٣٨}، دەرکەوت هەر پینچ بەرگەیهکی ئی نەکراوتە کوردی.

لەبەرئەوهى "کوھستان" ئەکەیش لەبەر دەستدا نەبوو، نەزانرا ئاخۆ لەوێش هەر تەواو نەکراوه یان نا. ئەو وتارانە، ١٥ ئەلقەیانى تەرخانى ژیانامەى زانایانى کورد کردوو، دەرئەزى پئی نەداوه، چونکە ئیتر خستوو یەتیە گۆڤارى "کوردستان". چالاکترین و پڕ بەرھەمترین پۆژنامەوانى ئەو سەردەمەیه.

كوپى عەبدوللا
كوپى سەيد فەيزوللا
كوپى سەيد
شوكرووللاى پاساريانە،
١٩٠٣ لە دىيى
(داشالوووجە)ى سەقز
لەدايك بووه.
سەرنووسە و
بەريۆبەرى بەرپرسى
پۆژنامە و گۆڤارى
"كوردستان"ى
نۆرگانى حيزبى
ديموكراتى كوردستان
بووه. پيشتر لە دائيرەى
نامار وەزيفەدار بووه.

پۆژى ١٩٧٩/٢/٢٧ لە (سنە) كۆچى دوايى كردوو^{٣٩}.

٨٩) حاجى سەيد محەمەد سەيیدی: ١ نووسین.

٩٠) م. شاپەسندی: ٦ وتار.

ناوى محەمەد كوپى محەمەد صالح كوپى سەعيد و ناسناوى شاپەسندی بووه، ١٩٢٠ لە مەهاباد لەدايك بووه. قوناغى سەرەتايىيى لە قوتابخانەى (سەعادەت) خۆبندوو. دواى سالیك لە دامەزرانى (ژ.ك)، بووه بە ئەندامى؛ ژمارەى ئەندامیيى ٨٢١ و ناوى نەینیى (م. ش. ئازەر) بووه.

ئیتەر لە ژمارە ٤ى "نیشتمان" بەداواوه بووتە هاوکارى عەبدوپەرھمان زەبیحى لە دەرکردنى ئەو گۆڤارەدا، تا ژمارەى یەك بەرگی (٧، ٨، ٩). كە "نیشتمان" لەبەر گێرانی زەبیحى و دلشادی پەسوولتى و قاسمى قادری وەستاوه، ئەم تاقە ژمارەیهکی گۆڤارى "ئاوات"ى لە ٢٣ى تشرینی یەكەمی ١٩٤٥دا بە تەنیا دەرکردوو.

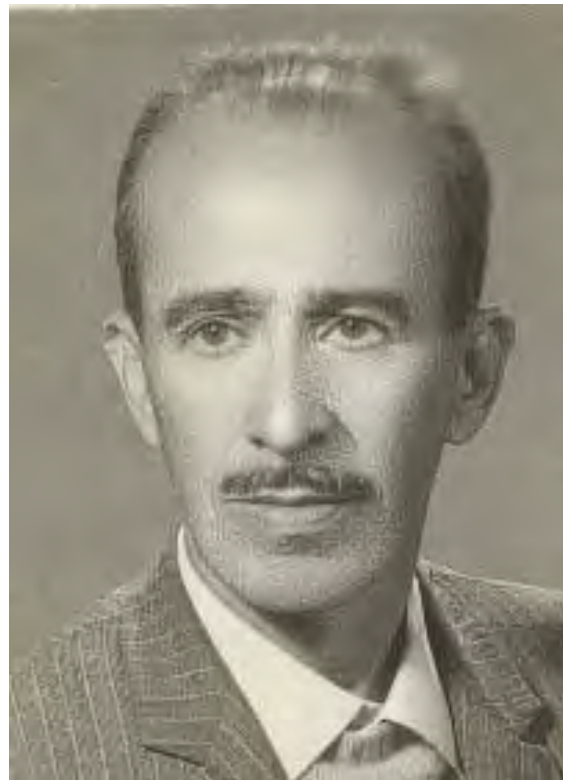
^{٣٨} بېروانە: ئیحسان نوری پاشا، راپەڕینی ئاگری، وەرگێڕانی ئەرسەلان بايز، پیاچونەوهی ریکار ئەحمەد، چاپخانەى بەرەى كوردستانی- عێراق، ١٩٩١.

شایانی وتە، دەقى کرمانجی سەرووی ئەم باسە لە گۆڤارى "هیقی- هیوا"ی ئەنستیتووی کورددا لە پاریس بڵاو بووتەوه.

^{٣٩} بیبلیۆگرافیای پۆژنامەگەریی کوردی لە پۆژەلاتی کوردستان و دەرەهیدا (١٩٠٨-١٩٨٨)، ل. ١٣٠.

که حیزبی دیموکراتی کوردستان چاپخانهی هیناوه ته مه هاباد، بووه به یه کیك له کارگه ره بهرچاوه کانی. دوی پووخانی حکومه تی میلیی کوردستان، پووی کردووه ته کوردستانی گهرمین و شیخ له تیفی حه فید له دی (سیتکه) دالدهی داوه.

له وی که له گه ل
"عه بدوره حمان
زه بیحی" دا یه کیان
گرتووه ته وه، دوی
ئه وهی وه ستا
حسینی ناسنگر
مه کینه یه کی چاپی
به رینوینی ئه م و
هاوکاری شیخ
له تیف دروست
کردووه، پیکه وه
ژماره ۱۰
"نیشتمان" یان
دهر کردووه. که
حکومه تی عیراق به
جیورپی زانیوه،

ناچار بووه به یاریدهی شیخ له تیف پوو بکاته به غدا، له چاپخانه نیسی کردووه. چهند سالیکیش له شاری (دیوانیه) ژیاوه، هه ره له وی قومی شهریفی هیناوه. که پژی می پاشایه تی پیچرایه وه، هاتووه ته که رکوک؛ به شداری له له چاپدانی پوژنامه و گو قاری کوردی وه "نازادی" و "شه فقه" دا هه بوه.

دواتر چوووه ته وه بۆ به غدا، له چاپخانهی پوژنامه ی "خه بات" ی زمانی حالی پارتیدا کاری کردووه. که شوپشی ئه یلوول بهرپا بووه، پوژنامه ی "خه بات" ی له ناو سلیمانی و ئه مجا له ناوچه ی ماوه ت له چاپ داوه. که پارتی دوو کهرت بووه، نیردراوه ته به غدا؛ چاپی گو قاره کانی "باهوز" و "پیشرو" و بلاو کراوه ی تری بالی مه کته بی سیاسی راپه راندووه. کو تاییی سالانی شه ست و سه ره تای سالانی حه فتا له گه ل به ره له ستانی کورد و فارس و نازه ری ئیرانیدا، له خه باتی دژی پژی می شادا، هاوکار بووه؛ به شداری له ده رکردنی پوژنامه ی "پگی یه کی تی - راه اتحاد" دا هه بوه. ئه وه به دوا تا کوچی دوییی له ۱۵/۱/۲۰۰۶، ماوه یه که له به غدا و پاشان له سلیمانی ژیاوه، بهرگدریوتی کردووه.

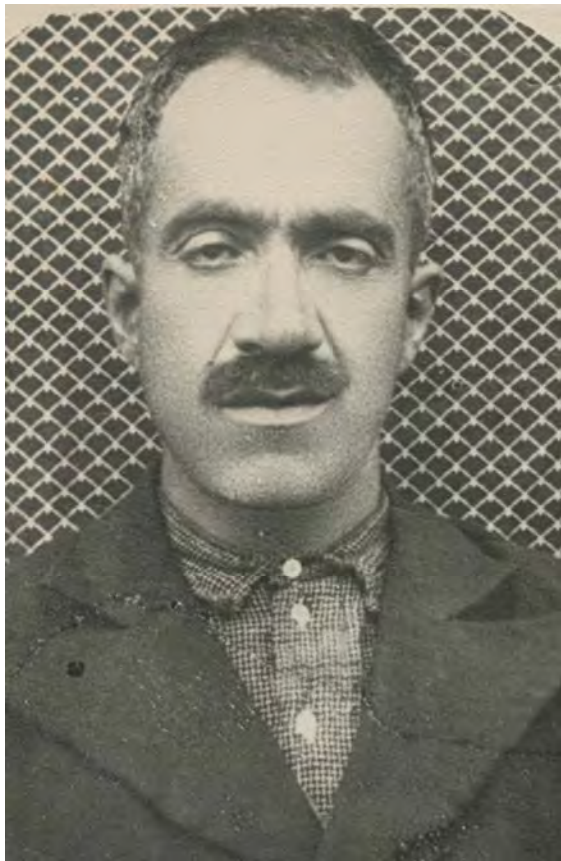
شاپه سندی، له گو قار و پوژنامه ی وه (نیشتمان، ئاوات، کوردستان، کوردستانی نو، پوژنامه نووسان) نووسینی بلاو کراوه ی هه ن.^{۴۱}

۹۱) م. ص. قزلی: ۲ وتار. محمهد صادق قزلیجیه.
مه لا "محمهد صادق" ی ناسراو به مه لا کاکه حه مه ی بوکان، کوپی چواره می مه ولانا محمهد حه سن ئینبول قزلیجی و نه وه ی مه لا عه ل قزلیجی تورجانییه، سالی ۱۹۰۰ له بوکان له دایک بووه. له ته مه نی پینج سالییدا لای شیخ مه لا سه یید خراوه ته حو جره، ئه لفوبی و قورئان و ته جوید، لای باوکیشی ده رسی سه رف و نه حو و گو ستانی خویندووه.

دوی کوچی دوییی باوکی، چوووه ته دیی (باغلو جیه)، له خزمه ت "مه لا عه بدولکه ریمی موده ریس" دا زانستی دینی و فیه و ئوسوول و مه نتیق و فه لسه فه و که لامی وه رگرتووه و ئیجازه ی مه لایه تی به ده ست هیناوه. ئه مجا گه پراوه ته وه بۆ بوکان. ۱۹۳۲ پووی کردووه ته مه هاباد، له تاقیکردنه وه ی (سه رده فته ری) دا به شدار بووه و وه رگی راوه. بۆیه به سه رده فته ری ئه سنادی ره سمیی ژماره ۱۲ و ده فته ری ماره یی و ته لاقی

^{۴۰} بیره وه ریه کانی محمهد شاپه سندی (ئاماده کراوه بۆ چاپ)؛ بیبلیوگرافیای پوژنامه گه ری کوردی له پوژمه لاتی کوردستان و ده ره ویدا (۱۹۰۸-۱۹۸۸)، ل ۸۳-۹۴.

ژماره ۴ دامه زراوه له دائیره ی (ثبت اسناد) ی ئوستانی نازه ریا یجانی پوژئاوا. به هوی چالاکی و به شداریی کو مه لایه تی و زانایی و دانایییه وه، خه لک ناوی (قازی شهر) یان ئی ناوه. دو ستایه تی له گه ل "ئه حمه د فه وزی" دا، زیاتر به ره و خزمه تی کو مه لایه تی و کوردایه تی بر دووه.

دوی مردنی مه لا
عه لیی برای،
کرایووه ته ئیما می
جومعه و
خوتبه خوینی
(مزگه وتی جامع ی)
بوکان. له بهر
هاو به شیی له
چالاکیه کانی
حکومه تی
کوردستاندا له
مه هاباد، دوی
پووخانی ئه و
حکومه ته، ناو ره ی
دیوی کوردستانی
عیراق بووه، لای
شیخ له تیفی حه فید

گیرساوه ته وه. ۹ سال و ماوه ته وه، تا له جو زه ردان (مایس - حوزه یران) ی ۱۹۵۷ دا گه پراوه ته وه بۆ زیدی خو ی؛ له زیندان توند کراوه، که نازاد بووه، بهرگی مه لایه تیی دا که ندووه. پوژی ۸/۹/۱۹۵۹ کوچی دوییی کردووه، به ته نیشته گوپی باوکیه وه له هه یوانی گومه زی سه ردار نیژراوه.

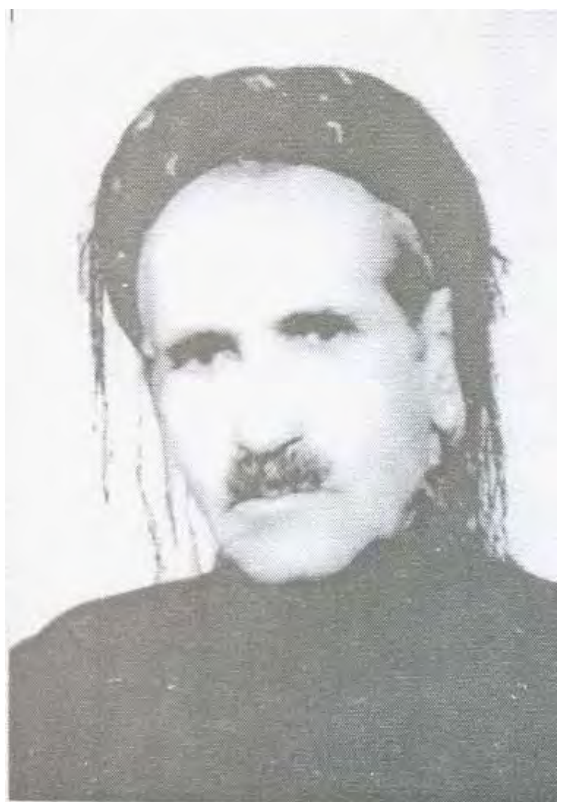
مه لا محمهد سادق، وه ک وتاری نووسیوه، ده ستی شیعریش هه بوه.^{۴۱}

۹۲) سه یید محمهد ته ها زاده: ۱ نووسین.

موعاوینی کو میته ی ناوه ندیی حیزب بووه.

۹۳) محمهد عه تازی: ۲ نووسین.

۹۴) محمهد عه تری گلو لانی: ۲ نووسین و ۱ شیعر.^{۴۲}

ناوی محمهد
کو پی میرزا
ئه بووبه کر و
ناسناوی ئه و کاته ی
"عه تری" و ه ی
ئه وه به دوی
"نووری" یه.
۱۹۲۶/۳/۶ له دیی
(گلو لانی) خواریی
ناوچه ی مه هاباد
له دایک بووه. به
منالی، باوکی
ده رسی پی و تووه؛
کتیبه کانی
سمایلنا مه و
ناگه هان و گو لزار و

^{۴۱} یادداشته کانی جه عه ر قزلیجی له سه ر میژووی هاوچه رخی شاری بوکان، له فارسییه وه وه رگی رانی ئه نوهر سو لتانی، مآله پی پوژمه لات - بوکان:

www.rojhalat.de

^{۴۲} له باره یه بهرپاوه: محمهد نووری، شه ویک و خه ویک - بستووی ژیان، ناماده کردنی سه لاهه دین ناشتی، بنکه ی ژین - سلیمانی، ۲۰۰۶.

گولستان و بوستان و تهسریفی زهنجانیی له لا خویندوووه. سالانی ۱۹۳۳-۱۹۳۴ یش میژووی موعجم و دورهی نادری و کتیبه سه ره تاییه کانی سهرف و نه حوی ههر له لای ئه و دور کردوووه تهوه.

ئه مجا خراوه ته لای "مه لا عه بدولوه هاب" ی مودهریسی هه مان دی. که باوکی له ۱۹۳۵ دا کۆچی دوایی کردوووه، "ته مینه" ی دایکی دهستی پی له خویندن هه لئه گرتوووه، به لکو درێژهی پی داوه له دیهاتی ناوچهی گهورک و بانه و سه ردهشت تا ۱۹۴۱. ئه و ساله به ناچاری له لای خدر ئاغای عه زیزی ئاغای گلۆلان بووه به میرزا.

تا به هاری ۱۹۴۳ له گلۆلان ماوه تهوه؛ له به ره ئه وهی باری گوزهرانی خراپ بووه، گوێزایه تیه وه بو موكریان. له دیی (مه زینگ) گیساره ته وه و لای برام ئاغای قاره مانی بووه به میرزا. ئه و ماوه یه، له پی عه بدوره حممانی که یانییه وه چوو ته ناو (ژ. ک). سه ره ماوه زی ۱۹۴۴ به ماله وه گواستوو یه تیه وه بو لای حاجی هه مه د ئاغای حیسامی له دیی (شیخالی)، تا دهرس به کوره کانی بلی. چالاکیه کانی ئه ده بی و حیزبی به گورتر بوون؛ زیاتر که وتوو ته خویندنه وه و به دوا داچوونی پوژنامه و گو قاری کوردی و شیعر نووسین.

بانه مه پی ۱۹۴۷ حاجی هه مه د ئاغای حیسامی پیی داوه بچیه ته دیی (مه لاله ر) لای قادر ئاغای قاره مانی، تا دهرس به کور و بارزاکانی بلی ته وه. پایزی ۱۹۴۸ ژنی هیناوه. جو زه رانی ۱۹۴۹ هاتو ته دیی (عه نبار) لای برام ئاغای عه لیار، بو دهرس پیوتنه وهی کوره کانی. ۱۹۵۰ ده ستنوو سی شیعه ر کانی له ترسی پشکنین سووتینراوه.

هاوینی ۱۹۵۳ گوێزایه تیه وه بو دیی (گو لۆ) لای برام ئاغای قاره مانی. له زستانی ۱۹۵۳ به دوا وه بووه به دا کوکیکی ناسراوی وه زیزان و جووتیاران. پاشتر تووشی دهر ده باریکه بووه، پینج مانگ له (میاندا و) ماوه ته وه بو چاره سه ر و چاودیری. به هاری ۱۹۵۹ مالی بردوو ته دیی (شو پیجه). هاوینه که ی، چوو ته وه بو (عه نبار). سالانی ۱۹۶۱ تا ۱۹۷۴، به حوکمی ئه وهی ئه ندامی ئه نجومه نی ویلایه تی و ئه یاله تی بووه، خزمه تیکی زوری وه زیز و خه لکی دیهاتی کردوووه. ئه مجا که دهر ده باریکه لیی هه لدا وه ته وه، شه ش مانگی له نه خوشخانه ی (بوو عه لی) ی تاران هی لرا وه ته وه.

۱۹۷۵ له هه لبرژاردنی بیست و چواره مین خولی مه جلیسی شوو رای میلیی ئیراندا خو ی بو نوینه رایه تی بو کان پالا وتوووه؛ هه لبرژاردرا وه. ئه و ماوه یه ی نوینه رایه تی، توانیوه له چه ند پرویه که وه خزمه تی ناو چه که ی بکات؛ ۳۰-۳۵ پروژهی کاره با و ئا و مرگه وت و قوتابخانه و پرد و جو مال و خاوینکردنه وهی کاریز و کانیای به جی گه یاندوووه.

دوای پروخانی پژی می شا، گیرا وه و درا وه ته دانگای ئینقیلابی ئیسلامی مه هاباد، به لام له به ر پشتیوانی وه زیز و جووتیارانی بو کان، ئازاد کرا وه. له و کاته وه په نای بی ده نگیی گرتوو وه و له بو کان دانیش تووه. دیوانی شیعر و بیر وه رییه کانی پی که وه له چاپ درا ون.^{۴۳}

۹۵) محمه د قادر: ۲ نووسین.

۹۶) محمه د مه جدی: ۱۳ وتار.

۹۷) محمه د مه حمود: ۱۵ وتار.

محمه د کوپی مه حمودی ئه فهندی په سام کوپی محمه د حه نیفه، ناسناوی "قودسی" ی له وه وه به سه ردا براره که سالی ۱۹۲۱ له شاری (قودس) ی فه له ستین له دایک بووه، کاتیک باوکی ئه فسه ری عوسمانی دیلی لای ئینگلیزه کان بووه و له یه که م جهنگی گه ورده دا هاتوو ته شاری

(عه ممان) ی ولاتی ئوردون و لای داوه. دایکی "نه دیمه عه باس" ناوی چه رکه س بووه.

محمه د سهره تایی و ناوه نندی له سلیمانی، قوتابخانه ی عه سه کهری ۱۹۴۱ له به غدا ته واو کردوووه؛ بووه به نایب زابتی ئیعاشه له هه ولیر. ۱۹۴۲ به رز کرا وه ته وه بو مولازی دووه م، دانرا وه به ئه فسه ری ته جنیدی په واندن. دوای شه ش مانگ "نه جیه خانی شیخ حه سه ن" ی هینا وه، که سالی که له وه به دوا کۆچی دوایی کردوووه.

۱۹۳۸ ماوه یه ک چوو ته ناو (کو مە لی بریه تی)، لیی کشا وه ته وه. پاشان بووه ته ئه ندایکی بالی عه سه کهری حیزبی (هیوا). بویه له به ر جموجوولی سیاسی له گه ل نیشتمان په ره رانی تر دا، وه ک نووری مه لا حه کیم و شیخ ماری شیخ حه مه غه ریب و ئه سه عد به گی هه رکی و ئه وه رحمان به گ و وه هاب ئاغا، له په واندن دوو خرا وه ته وه. دوایی هی نرا وه ته وه.

پوژی ۱۹۴۵/۶/۴، له گه ل "جه لالی ئه مین به گ" ی ئه فسه ری هاو پییدا، رای کردوووه و چوو ته پال جوولانه وهی بارزان و بووه ته ئه ندامی (هه یئه تی نازادی). دوای شکستی جوولانه وه که، تشرینی یه که می هه مان سال له گه ل بارزانییه کان و به شدارانی تر دا ئاودیوی کوردستانی ئیران بووه. بویه به ئیراده ی شاهانه له پوژی ۱۹۴۵/۲/۱۱ به دوا وه خانه نشین کرا وه.

سه رده می حکومه تی کوردستان له مه هاباد، وه ک ئه فسه ر له هیزی کوردستاندا کاری کردوووه و وه کیل و ده مرستی مه لا مسته فا بارزانی بووه. له وی "نه سرین" ناوی دووه م ژنی هینا وه. یه کیکی ئه و ۹ که سه یش بووه که یه که م کو میته ی ناوه ندی (پارتی دیموکراتی کوردستانی عیراق) ی پیک هینا وه. پاش پروخانی حکومه ته که، هاتوو ته وه ئه مدیوو ته سلیم به حکومه تی عیراق بووه ته وه. پوژی ۱۹۴۷/۶/۱۹ له گه ل سی ئه فسه ره که ی هاو پییدا ئیعدام کرا وه؛ ته رمه که ی هی نرا وه ته وه له په رپه سمیکه ی جه ما وه ریدا له (گر دی سه یوان) به خاک سپی ردا وه.

قودسی خوتبه خوینیکی دیار و وتار و په خشاننووسیکی هه لکه وتویش بووه. له گو قاری "گه لویژ" و "پوژی نوئ" شدا نووسینی بلا و کرا وه ی هه یه.^{۴۴}

۹۸) محمه د نانه وا زاده: ۱ نووسین.

کوپی میرزا عه بدوللا و له بنه ماله ی نانه وایه، سالانی ۱۹۱۹-۱۹۳۱ له قوتابخانه کانی مه هاباد خویندوو یه. دوایی دامه زرا وه به کارمه ند له ئیداره ی فه ره نگی مه هاباد. ۱۹۳۷ چوو ته سه ربازی، مه دره سه ی گروهبانی ته واو کردوووه. دوای دوو سال، له ئیداره ی مالییه ی مه هاباد کاری کردوووه. ۱۹۴۴ وازی له کاری ده ولته تی هینا وه.

^{۴۴} سدیق صالح، وتاریکی عه ره بیی محمه د قودسی، "سلیمانی" (گو قار)، سلیمانی، ۲۵ژ، ئابی ۲۰۰۲، ل ۸-۱۰.

^{۴۳} پوخته ی ئه م ژیا نامه یه له م سه رچا وه یه وه رگیرا وه: محمه د نووری، شه ویک و خه ویک- بستووی ژیان، ئاماده کردنی سه لحه دین ناشتی، بنکه ی ژین- سلیمانی، ۲۰۰۶.

له ۱۹۶۱ دا بو وه به ئەندامی (حیزبی ئازادیخوای کوردستان). ۱۹۶۵ چووته ناو هیژی حکومتی میلیلی کوردستان له مههاباد، پلهی پات پۆلکۆنیکی دراوه تی و کراوه به فرماندهی هیژی ناوهندی کوردستان. پۆژی ۱۶/۷/۱۹۶۶ له ناو فرۆکهیهکی جهنگی ئهترهشی ئیراندا که له سهه (کهلیخان) بهر بووهتهوه، سووتاره.^{۴۵}

۹۹) محمهد مهولهوی: ۱ نووسین.

۱۰۰) محمهد یاهوو: ۱ نووسین.

ئەندامیکی دامهزرینی حیزبی دیموکراتی کوردستان بووه.

۱۰۱) مریهم ئەحمدهی: ۱ شیعر.

۱۰۲) مسطهفا بارنجی: ۱ نووسین.

۱۰۳) مسطهفا کهریمی: ۱ نووسین.

۱۰۴) مسطهفا موئینی: ۱ نووسین.

دوای رووخانی حکومتی کوردستان، کارمندی ئیداره‌ی فرههنگی ورمی بووه.^{۴۶}

۱۰۵) موفتی: ۱ شیعر. مهلا عهبدوللای موفتی پینجوییه.

ناوی عهبدوللای کوری مهلا عهبدولکه‌ریمه، ۱۸۸۱ له دیی (بیستانه‌ی قه‌زای پینجویین له‌دایک بووه. به‌هوت سالی له‌لای مهلا ئەحمهد "شه‌فیک" ی براگه‌ره‌ی دهستی به‌خویندن کردووه، چونکه باوکی پیشتر مردووه.

به‌فه‌قییه‌تی گه‌ل ناوچه‌ی وه‌ک سه‌قز و سه‌را و سه‌رچاوه و سابلاخ و وله‌ژیر گه‌راوه. له (وله‌ژیر) لای مهلا ئەحمهد درێژهی به‌خویندن داوه‌ته‌وه. مهلا قادری بیاره، ناسناوی "موفتی" ی پێ به‌خشیوه. ئەمجا دهستی هه‌لگرتووه و گه‌راوه‌ته‌وه بۆ پینجویین، که‌وتووته‌هه‌تاری و جگه‌ره و تووتن فرۆشتن، بۆیه به "تووتنجی" ش ناسراو بووه.

له "ژین" و "هه‌له‌له" ی شیدا شیعی ب‌لاو کردووه‌ته‌وه. مرو‌قیکی پیشکه‌وتنخواز بووه، که‌که‌یی ناوه‌ته‌به‌ر خویندن. له ژیانیدا تووشی

به‌ندیخاننه و دوورخستنه‌وه بووه بۆ باشووری عیراق. پۆژی ۱۵/۶/۱۹۵۲ له نه‌خۆش‌خانه‌ی سلیمانی کۆچی دوایی کردووه، ته‌رمه‌که‌ی له گۆرستانی (حاجی شیخ) ی پینجویین نیژراوه. به‌شیکی دیوانه‌که‌ی ۱۹۵۹ به‌ناوی (سوژی نیشتمان‌ه‌وه، دیوانی موفتی پینجویینی) شی ۱۹۹۰ ب‌لاو بووه‌ته‌وه.^{۴۷}

۱۰۶) مه‌حمود سدقی: ۱ نووسین.

^{۴۵} سه‌ید محمهد حه‌میدی، سه‌ریۆلی دوو محمهدی نانه‌واژه شه‌هیدی رێگای نیشتمان، "کوردستان" (پۆژنامه)، مه‌هاباد، ژ ۶۹، ۲۰، پووشپه‌ری ۱۳۲۵، ۱، ۳.

^{۴۶} ناله‌کۆک، ۱۰۲.

^{۴۷} مه‌لا عه‌بدوللای توتنجی، دیوانی موفتی پینجویینی، ناماده‌کردنی ئومید ناشنا و عبدالکریم مفتی، الشركة العراقية للطباعة الفنية المحدودة- به‌غدا، ۱۹۹۰، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۶-۳۷؛ جمال بابان، اعلام کرد العراق، السليمانية، ۲۰۰۶، ۴۵۴-۴۵۶.

۱۰۷) مه‌غدید نانه‌که‌لی: ۱ نووسین.

مه‌غدید کوری مامه‌ کوری فه‌یزی کوری مامه نانه‌که‌لییه، به "مه‌غدید سوژان" یش ناسراوه، ۱۹۲۲ له‌دایک بووه. له‌ مزگه‌وت خراوه‌ته‌به‌خویندن و قورئانی خه‌تم کردووه. ۱۹۳۵ به‌یانیان لای مه‌لا عه‌زیزی شو‌ریه‌شی ته‌سریفی مه‌لا عه‌لیی خویندووه، زۆریه‌ی ئیوارانییش له‌ مه‌لا محمهدی سه‌رسیانه‌وه فی‌ری کوردایه‌تی بووه. پاشتر هه‌ر له‌گه‌ل مه‌لا محمهددا چووته‌هه‌ولیر، به‌ مه‌لا عه‌لیی ناساندووه؛ ئەویش مه‌لا مه‌جیدی گ‌راوی له‌ مزگه‌وتی مه‌لا به‌کر و مه‌لا ئەحمهد ئیسماعیلی نایب زابتی عه‌سکه‌ریی پێ ناساندووه. له‌وێ له‌ مزگه‌وتی حاجی قادر درێژهی به‌خویندن داوه.

که‌ براوه‌ته‌ سه‌ربازی بۆ که‌رکوک، مه‌لا ئەحمهدی له‌وێ دیوه، که‌ حه‌مه‌ده‌مین و مه‌لا سدیقی بلۆکینی و مه‌لا خورشیدی ئەندامانی (حیزبی هیوا) ی پێ ناساندووه. به‌وه‌یه‌وه‌ چووته‌ ناو (هیوا). گو‌یزراوه‌ته‌وه‌ بۆ نه‌خۆش‌خانه‌ی عه‌سکه‌ریی ره‌شید له‌ به‌غدا، کراوه‌ته‌ مامۆستای خولی برینپێچی، چونکه‌ شاره‌زایییه‌کی باشی له‌و بواره‌دا هه‌بووه؛ چاودیری قاوشه‌کانی نه‌شته‌کاریشی پێ سپێردراوه. پله‌که‌ی به‌رز کراوه‌ته‌وه‌ بۆ (رئیس عرفاء)، له‌به‌رئه‌وه‌ی به‌شدارانی دووم خولی هه‌موویان دره‌چوون. له‌گه‌ل لیوای چواردا براوه‌ته‌ (کازمیه)، پاشان سلیمانی بۆ (سه‌رچنار)، ئەمجا که‌رکوک.

سه‌ره‌تای ۱۹۶۶ بووه به‌ نایب زابتی برینپێچ. دوای نه‌مانی (هیوا)، بووه به‌ ئەندامی (حیزبی پرزگاری). حیزب ناگاداری کردووه‌ته‌وه‌ که‌ له‌گه‌ل عه‌بدولقادری ناویکی ئەندامی خۆی و موعه‌للیمی خولی جه‌نگی کۆلیجی عه‌سکه‌ریدا بچیته‌ مه‌هاباد، بۆ یارمه‌تیدانی هیژی پیشمه‌رگه‌ی کوردستان له‌ پروی

فریاکه‌وتنی جه‌نگی و تیمار و خزمه‌تی نه‌خۆش‌خانه‌ی عه‌سکه‌رییه‌وه. له‌گه‌ل "مولازم محمهد سالح ژاژله‌یی" دا چووته‌ سلیمانی، له‌ویوه ۱/۶/۱۹۶۶ بۆ پینجویین. پۆژی دوایی چوونه‌ته‌ (دیوانده‌ره) و دیی (مه‌لقه‌ره‌نی). ئیتر له‌ به‌ره‌ی شه‌ری پیشمه‌رگه‌دا ده‌ست به‌کار بووه. له‌وێ، به‌ داوای مه‌لا مسته‌فا بارزانی کراوه‌ به‌ کارمهند له‌ پۆژنامه‌ی "کوردستان" دا. که‌ حکومتی کوردستان له‌ مه‌هاباد پوخواوه، گه‌راوه‌ته‌وه‌ بۆ ئەمدیو، نامه‌یه‌کی مسته‌فا خۆشناوی بۆ (پارتی دیموکراتی کورد) پێ بووه. له‌ (جوندیان) گه‌راوه، براوه‌ته‌ هه‌ولیر و دواتر به‌ندیخانه‌ی عه‌سکه‌ریی که‌رکوک. ئەمجا ئی‌دراوه‌ بۆ به‌ندیخانه‌ی نه‌خۆش‌خانه‌ی ره‌شید له‌ به‌غدا.^{۴۸} پاشان له‌ لی‌بوردنیکی گشتیدا نازاد کراوه.

ئهمجاره‌ دامه‌زراره‌ به‌ کاتب له‌ شاره‌وانیی هه‌ولیر. بووه‌ته‌ سکرته‌یری نووسینی گۆقاری "هه‌ولیر" که‌ سالانی ۱۹۷۰-۱۹۷۴ دره‌چوووه. سکرته‌یری

^{۴۸} دوو CD ی چاپیکه‌تنیکی قیدیوی ب‌لاونه‌کراوه‌ی سالی ۲۰۰۰ له‌گه‌ل "مه‌غدید نانه‌که‌لی" دا. سوپاس بۆ کاک عه‌بدوللا زه‌نگه‌نه و کاک شی‌رزاد عه‌بدوره‌حمان که‌ به‌ ناماده‌کراوی بۆیان ناردم.

نوسینی گوڤاری "نوسه‌ری نوئی" لقی هه‌ولیری یه‌کیتی نووسه‌رانی کوردیش بووه. ئیستا له هه‌ولیر ئه‌ژی^{۴۹}.

له گوڤاری "کوردستان" دا (ژ ۶-۷، پووشپه‌ر- گه‌لاویژی ۱۳۲۵) نووسینی هه‌یه.

۱۰۸) مه‌رووف کۆکه‌یی: ۱ شیعیر.

۱۰۹) مه‌ناف که‌ریمی: ۱ نووسین.

۱۹۱۹ له مه‌هاباد له‌دایک بووه، ۲۰۰۳/۷/۳۱ له تاران کۆچی دوایی کردوو. وه‌زیری فه‌ره‌نگی حکومه‌تی کوردستان بووه.

۱۱۰) م. ا. پ.: ۱ شیعیر.

۱۱۱) م. مه‌رووف زاده: ۱ نووسین.

۱۱۲) وه‌هاب بلووریان: ۱ نووسین.

۱۱۳) هاشم خه‌لیل زاده: ۱۲ وتار.

۱۱۴) هه‌ژار: ۱۳ شیعیر و ۴ وتار

عه‌بدوپه‌حمان کۆری مه‌لا محمه‌دی بووره، به‌هاری ۱۹۲۱ له دیی (شه‌ره‌فکه‌ند) له‌دایک بووه. خویندنی له‌لای باوکی ده‌ست پی کردوو. له حوچه‌ری مه‌لا عه‌بدوپه‌حمان جزمی عه‌مه‌ و ته‌باره‌ک و سمایلنامه و ناگه‌هان و عه‌قیده‌ی شیخ سه‌میع و نه‌حمه‌دی شیخ ماری نویدی خویندوو. له مزگه‌وتیش کراوه به فه‌قی لای مه‌لا سه‌عیده شیته. نه‌مجا چووته (خانه‌قای شه‌ره‌فکه‌ند)، بوستان و ده‌رسی عه‌ره‌بی له ته‌سریفی زه‌نجانی و عه‌وامیله‌وه تا نه‌نموزه‌ج و حه‌مدیه‌ی خویندوو.

پاشان له‌گه‌ل سه‌ید محمه‌دی موسته‌عیده‌دا چووته (په‌سوئ) که مه‌ده‌سه‌ی هه‌بووه. دیسان، له خانه‌قای شه‌ره‌فکه‌ند، ده‌رسی ئوسوول و هیندیکی شه‌ری شافیعی لای شیخ محمه‌د وه‌رگرتوو.

چووته ناو مه‌نگوران، لای مه‌لا په‌سووی که‌رمنداری بووته فه‌قی. سه‌ری داوه له که‌رمندار، تورجان، دوایی له مزگه‌وتی بازاری سابلاخ بووته فه‌قی لای مه‌لا حوسیینی مه‌جدی، ده‌رسی سه‌رف و نه‌حو، قه‌سیده‌ی (بانست سعادی) که‌عب بن زوبیر و (لامیة العرب) ی ئیبنول عه‌ره‌بی خویندوو. هاوکات شیخ مه‌سووم و سه‌یید محمه‌دیش ده‌رسیان پی وتوو. چووته‌وه بو خانه‌قا.

له‌ویوه چووته وشته‌په، شه‌رحی سیوتی و نه‌ده‌بیاتی فارسی و حیساب و ئینشای خویندوو. ۱۷ سالان بووه که باوکی مردوو. بویه ده‌ستی له خویندن هه‌لگرتوو. یه‌که‌م ژنی هیناوه؛ که مردوو، دووم ژنی هیناوه. بووه به عه‌مباردار له ئیداره‌ی تووتنی بوکان. تا نه‌و کاته چهند ورده کاسبیه‌کی تریشی کردوو. که عه‌زیز زه‌ندی (حیزی نازادیحوای کوردستان) ی دامه‌زاندوو، بووته نه‌ندامی. پاشان بووه به نه‌ندامی (ژ. ک)، ناوی نه‌ینی "هه‌ژار" ی دراوته‌تی.

شاعیریکی میلیلی ناسراوی ده‌ورانی حکومه‌تی کوردستان بووه. به‌شداری چالاکی پیشمه‌گایه‌تی بووه. له پۆژانی کۆتایی نه‌و حکومه‌ته‌دا گیراوه. که به‌ر بووه، حکومه‌ته‌که نه‌ماوه و په‌ریوه‌ی دیوی کوردستانی عیراق بووه. سه‌ره‌تا هاتووته سلیمانی، نه‌مجا شیخ له‌تیفی حه‌فید نارده‌ویه‌تی دی (بییجه‌ک)، نه‌مجا (سیتکه). پاشان چووته به‌غدا. ژیانیکی سه‌ختی به‌ به‌رده‌ستی و شاگردی چایخانه و چیشتخانه و کریکاری و فۆتوگرافچیته به‌سه‌ر بردوو. له‌وی تووشی ده‌رده‌باریکه (سیل) بووه، نیردراوته لوپنان بو چاره‌سه‌ر، دوای دوو سال زیاتر گه‌راوته‌وه.

که‌تووته فۆتوگرافچیته. دوو جار چووته که‌رکوک، دووم جار سالیک پتری ئی ماوه‌ته‌وه. هاوینی ۱۹۵۲ به‌شداری فیستیقای جیهانیی لاوان بووه له شاری (بوخاریست) ی پۆمانیا. که هاتوته‌وه له به‌غداوه چووته که‌رکوک و گه‌راوته‌وه. دوای ۸ سال مال و منالی بو گه‌یه‌نراوته به‌غدا. که مه‌ترسیی گرتنی هه‌بووه، پای کردووته سووریا. ماوه‌ی دووسئ سالیک حاجو ناغا له دیی (تریه‌سپیان) ژیان دابین کردوو. هه‌ولی داوه به‌شداری فیستیقای لاوان بی له مۆسکو، نه‌گه‌یشتوو.

دوای پووخانی پژیی پاشایه‌تی، گه‌راوته‌وه بو عیراق. له مه‌لا مسته‌فا بارزانی نزیک بووته‌وه؛ نارده‌ویه‌تی مۆسکو بو چاره‌سه‌ر. که هاتووته‌وه، له ئیداره‌ی مه‌بانیه‌ی عام دامه‌زراوه. هاوبه‌شی ده‌رکردنی پۆژنامه‌ی "کوردستان" بووه. ۱۹۶۳ هه‌لاتوته ناو شوپشی نه‌یلوول. دواتر بووه به هه‌م نه‌ندامی دامه‌زری و کارای کۆری زانیاری کورد له به‌غدا، هه‌م سه‌رۆکی یه‌که‌م ده‌سته‌ی یه‌کیتی نووسه‌رانی کورد.

به شکستی شوپشی نه‌یلوول، چووته دیوی ئیران. ئیتر خۆی ته‌رخانی نووسین و وه‌رگێران کردوو. تا له ۱۹۹۱ دا کۆچی دوایی کردوو و له گۆرستانی (بوداق سوڵتان) ی مه‌هاباد نیرزاوه^{۵۱}.

۱۱۵) هه‌یمن: ۱۵ شیعیر و ۱۰ وتار.

محمه‌د نه‌مین کۆری سه‌یید حه‌سه‌نی شیخول ئیسلامی مۆکرییه. پۆژی ۵۱ مایسی ۱۹۲۱ له دیی (لاچین) له دایک بووه.

به منالی خراوته‌ته قوتابخانه‌ی (سه‌عاده‌ت) ی مه‌هاباد. به‌لام له‌وی نه‌ماوته‌وه و براوه بو خانه‌قای شیخی بورهان، چوار سالی ئی خویندوو. نه‌مجا لای مه‌لا نه‌حمه‌د فه‌وزی دریزه‌ی به خویندن داوه. ۱۹۳۸ چووته‌وه بو دیی (شیلاناوی)، خه‌ریکی کشتوکال و به‌ده‌میوه خویندنه‌وه بووه. ۱۹۴۲ بووه به نه‌ندامی (ژ. ک). ده‌ورانی حکومه‌تی کوردستان له مه‌هاباد، بووه به شاعیریکی میلیلی ناسراو و به شیعیر به‌شداری له کۆر و ئاهه‌نگ و کۆبوونه‌وه‌کاندا هه‌بووه. نیسانی ۱۹۴۷، دوای پووخانی نه‌و حکومه‌ته، هه‌لاتوووه هاتوته ناوچه‌ی قه‌لادزی. پاش ماوه‌یه‌که چووته‌وه بو ناو که‌سوکاری خۆی.

دوای پوودانی به‌رگولله‌دانی حه‌مه‌په‌زاشا و برینداربوونی، که هه‌لمه‌تی گرتن و راه‌دوونان ده‌ستی پی کردوو، خۆی شارده‌وه‌ته‌وه. پاش نه‌مانی

^{۴۹} سوپاس بو کاک شیرزاد عه‌بدوپه‌حمان که نه‌م زانیارییه‌ی دوایی له ۱۳۰۷/۸/۲ به ته‌له‌فون دامی.

^{۵۰} نامه‌یه‌کی تایبه‌تی ۲۰۰۷/۷/۹ ی به‌ریز جووتیار توفیق، سوپاسی نه‌که‌م.

حکومەتەکی موسەددیق، بەبێدەنگی گۆشەگیر بوو. کۆتاییی سالی شەست پووی کردووە کوردستانی عێراق بۆ بەشداری لە خەباتی بووژاوێ حیزبی دیموکراتی کوردستاندا. لە دووھم کۆنفرانسی حیزبدا حوزەیرانی ۱۹۶۹ بە ئەندامی کۆمیتە ناوەندی ھەلبژێردراو. لە سیپھەم کۆنفرانسیدا، ھەلبژێردراو بە ئەندامی دەفتەری سیاسی.

بە پووخانی پزیمی شا، ۱۹۷۹ گەراو تەو بۆ مەھاباد. لە چوارەمین کۆنگرە حیزبدا، ھەلبژێردراو بە ئەندامی کۆمسیۆنی تەبلیغات. حوزەیرانی ۱۹۸۰ بوو بە یەکیێ تاکمی حەوت کەسی جیابوووە لە حیزب. دواتر لەگەڵ چەند کەسیێ تردا (ناوەندی بۆلۆگەرە و فەرھەنگی کوردی - ئینتیشاراتی صەلاحەدینی ئەبووبی) ی لە ورمی دامەزراندوو و گۆقاری "سروە" ی دەرکردوو. شەوی ۱۸-۱۹/۴/۱۹۸۶ لە ورمی کۆچی دوایی کردوو، تەرمەکی لە گۆرستانی (بوداق سولتان) ی مەھاباد نیژاوە.^{۵۲}

۱۱۶) یەحیا چروستانی: ۱ نووسین.

یەحیا کوپی مەلا محەمەد کوپی مەلا عەبدولرەحیمی چروستانییە ۱۹۲۲ لە دیی (بادین) ی ناوچە پشدر لەدایک بوو. لە حوجرە لەلای باوکی و لای مەلا عەبدوللای مامی دەستی بە خویندن کردوو. کە ۱۹۲۲ بەمەلەو ھاتوونەتەو بۆ سلیمانی، خراوەتە قوتابخانە سەرھتایی، سالی ۱۹۴۰ پۆلی شەشەمی لە قوتابخانە فەیسەلییە تەواو کردوو. پاشان بوو بە کاتب لە نەخۆشخانە. سالی چل کاتب بوو لە ناحیە ماوەت. لە لاویدا کەوتوو تە نووسین، لە گۆقارەکانی "گەلاویژ" و "دەنگی گیتی تازە" دا بەتایبەت پەخشانی بۆلۆگەرەو تەو.

کە حکومەتی کوردستان لە مەھاباد دامەزراو، پووی کردوو تە ئەوئ؛ لە سەراو سەرچاو لای حەمەرەشید خان ماوەتەو، بوو ئەندامی (یەکەتیی جەوانانی دیموکراتی کوردستان) و لە پۆژنامەو گۆقاری "کوردستان" دا نووسییو. دوا پووخانی حکومەتەکە، کە گەراو تەو بۆ سلیمانی، لەبەر نالەباریی حالی خۆی چوو بۆ بەغدا. لەوئ بوو بە پیشنوویژێ مزگەوتی مەلیک فەیسەل تا ۱۹۵۲. ئەو سالی بەشداریی تاقیکردنەو وەزارەتی بەرگری بوو تا بە ئیمام تابووری سوپا وەرگیرئ. ئەگەرچی ھەر یەکەم بوو، دووھم جار وەرگیراوە.

ئیتەر بوو بە ئیمام تابوور لە سوپادا. ۱۹۷۵ براو تە نەخۆشخانە عەسکەری پەشید لە بەغدا، لیی ماوەتەو تا ۱۹۸۴ کە خانەنشین کراو. ۱۹۸۵ لەگەڵ کۆمەلیک ئەفسەری ھەلبژێردەدا ھینراو تەو بۆ ناو سوپا، تا پووخانی پزیم لە ۲۰۰۳ دا ھەر وەزیفەدار بوو.

یەحیا چروستانی، سالی ۱۹۵۱ "حەمدییە عەبدورەحمان" ی ھیناوە، "عەلاء و صەلاح و فەرەیدوون و مستەفا و

نەسرین و شیرین" ی ئی ھەن. ئیستا دوا پۆژەکانی ژانی لە بەغدا بەسەر ئەبا.^{۵۳}

۱۱۷) ... پەناھی: ۱ شیعر.

۲. ۱. ناوەرۆکی "کوردستان":

۱. ۲. ۱. ھەوال:

سەرچاو یەکی ھەوال، ناگاداران حیزبی و حکومەتی، یا پەیمانیری تایبەتی شار و شارۆچکەکانی تر بوو. سەرچاوکانی تری ھەوالی دەرەو و ناوخیویش، بەدەر لەو، بریتی بوون لە گۆقار و پۆژنامەکانی عەرەبی و فارسی و تورکی و "آذربایجان"، "الجھاد"، "المصری"، "الغد"، "ایران ما"، "مردم ملی"، "شوروی"، "نجات ایران"، "رھبر" و "کوستان" لەلایەکەو، دەنگوباسی پادیوکانی دەھلی و تاران و تەویریز و لەندەن و بەیرووت و مۆسکو و ئەنقەرە لەلایەکی ترەو.

جگە لە ۱۸۴ ھەوالی ناوخوا کە بەپیی بابەت کورت یا دریز داریژاوان، ۴۰ راپۆرتە ھەوال لەو ماوەیەدا بۆ بوو تەو: ۲۳ یان ھەریەکە لە ژمارەیکەدا، ۱۰ یان لە ۲ ژمارە، ۳ یان لە ۳، ۴ یان لە ۴، ۲ یان لە ۸ ژمارەدا. راپۆرتەکان، وینەیکە ھەمەلایەنە ویدی چەند پیشھاتیکی گرنگی وەک جەژنەکانی راکەیانندی حکومەتی میلیی کوردستان و چالاکییەکانی ژنان و خویندن و شتی وایان کیشاوە، کە دواپۆژ سوودی گەرە بە فیلمسازان ئەبەخشن بۆ دەرھینانی فیلمی میژوویی سەبارەت بەو سەردەمە.

تۆمارکردنی ئەم ھەوالانە ناوخوا، بۆ میژوو، بە پیویست ئەزانم:

۱- خویندن:

پوویەکی گەشی کارەکانی حکومەتی میلیی کوردستان بایەخدانی بوو بە خویندەواری و بە کوردی خویندن. کوردی، ھەر زوو بە فەرمانی قازی محەمەد و بریاری کۆمیتە مەرکەزی حیزبی دیموکراتی کوردستان کرا بە زمانی پەسمیی خویندن و ھەلسوورانندی کاروباری ئیداریی حکومەت. داوا کرا کوپان و کچان بە زوویی بخوینە قوتابخانە. ھەینەتی فەرھەنگی کوردستان، وەک لایەنی لپرسراو، گورجوگۆلییەکی زوری لە خزمەتکردنی ئەم بواردە نیشان دا؛ عەلی خوسرەوی و پەحیم لەشکری بە پشکنیز دانیان (ژ، ۱، ۴).

ئەو دەمە، شار و شارۆچکەکانی تریش خویندن و قوتابخانەیان تیدا بووژایەو؛ ناوی قوتابخانەکان کرانە کوردی: دەرسخانە (شاپوور) لە بۆکان گۆردرا بە دەرسخانە (کوپانی پیشەوای کوردستان) (ژ، ۲، ۴)، "پەھلەوی" لە مەھاباد کرایە "کرمانجی" (ژ، ۱، ۴). قوتابخانەکانی گەلاویژ، کوردستان، کرمانجی، سەعادەت، پەروین "پەروانە"، خوسرەوی لە مەھاباد ھەبوون (ژ، ۱، ۴؛ ژ، ۳، ۴). ھەر بە فەرمانی پیشەوای، دەرسی کوردی بە زنجیرە لە "کوردستان" دا، لە ژمارە (۳۲) ھو، بۆلۆگرایەو بۆ دەستپیکەران فیروونی کوردی (ژ، ۳، ۴).

مەدرەسە کوردستان، لە شەوی ۲۵/۱/۱۶ (۱۹۴۶/۵/۵) ھو، پینچ پۆلی بۆ گەرە و نەخویندەواران تەرخان کرد (ژ، ۳، ۴)؛ کوردی و پووسی تیدا خویندرا (ژ، ۳، ۴). ھەمان مەدرەسە لە ۲/۱۲ (۱۹۴۶/۵/۲) بەدواوە پاشنیو پوان قوتابیانی ئی کۆبوونەتەو بۆ نوتق و وتاردان (ژ، ۲، ۴). (مەدرەسە ئەکابری یایان) یش لەناو مەدرەسە کچاندا کرایەو بۆ پیخویندنی کچان و ژنانی نەخویندەوار (ژ، ۳، ۴).

مەدرەسە گەلاویژ کە لە خانووی حاجی ئەحمەدی گادانیدا بوو لە گەرەکی قولە قەبران (ژ، ۱، ۳)، لە ھەوولە بەفرانباری ۱۳۲۵ (کۆتایی کانونی یەکەمی ۱۹۴۵) ھو، پۆژانە ۵۰۰ شەوانە ۱۰۰ شاگردی ھەبوو

^{۵۲} ئەم زانیارییانە ھی کاک ئەحمەدی براین، کە بەشیکە بە تەلەفۆن لە کاک یەحیا خۆی وەرگرتوون. سوپاس بۆ ھاوکاری کاک ئەحمەد و دکتۆر عەبدولوەھاب چروستانی و کاک حسین حەسەن کەریم.

^{۵۳} جوتیار توفیق، ھەمان سەرچاو، ۱۱۷-۱۲۷.

(ژ ۶۵، ۳)؛ دوو پۆلی شهوانه‌ییشی هه‌بوو بۆ فێرکردنی پرووسی (ژ ۷۱، ۴). جووله‌که‌کانی مه‌هابادیش قوتابخانه‌یه‌کی تیکه‌لی کوردی و عیبریانی کردوه (ژ ۷۵، ۴). له شنۆ مه‌درسه‌ی کچانیش کرایه‌وه (ژ ۲۴، ۵). هه‌ر ئه‌و ماوه‌یه‌، هه‌ینه‌تی کاری یه‌که‌تی جیه‌وانانی دیموکراتی کوردستان، سێ پۆلی بۆ به‌رودوا نه‌خوینده‌وارانی یه‌که‌تی، خویندنی دهرسی پرووسی و دهرسه‌کانی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی و ئابووری کردوه (ژ ۷۹، ۱).

۲- جه‌ژنه‌کانی سه‌ره‌خۆیی:

دوا به‌دوای ۲ رێبه‌ندانی ۱۳۲۴ (۱۹۴۶/۱/۲۲) که حکومه‌تی میلییی کوردستان راگه‌یه‌نرا له مه‌هاباد، به‌و بۆنه‌یه‌وه جه‌ژن له بۆکان و نه‌غه‌ده و سه‌را و گوێگه‌لی و پێشمه‌رگه‌خانه و گه‌ردیلان و چه‌ند شوێنیکی تری مه‌هاباد، له چاپخانه و ئیداره‌خانه‌ی رۆژنامه و گوڤاری "کوردستان" و دیی بالانیش و لای کۆمه‌لی یه‌هوودی مه‌هاباد و دیی جه‌لدیان و ساروقامیش و مه‌درسه‌ی کچانی مه‌هاباد و لای گه‌لی خه‌رازیان و شاروێران و شنۆ ساز کرا، ئالای کوردستان هه‌لکرا. ژماره‌کانی (۱، ۵، ۷، ۸، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۵۶) به‌دواداچوونیکی گشتیی جیبه‌جیبوونی رێپه‌رسییی ئه‌و جه‌ژنه‌یان تیدا کراوه.

۳- به‌ره‌ی شه‌پ:

* ((هیرشی ئیرتیجاع: به‌رانبه‌ر راپۆرتیکی رۆژی ۱۳۲۵/۲/۲۸ گه‌یشتوه له به‌شی سه‌رده‌شت هۆردووی فارسه‌ مورته‌جیعه‌کان که عده‌یی بانه‌ییان ده‌گه‌ل بوون، هیرشیان بۆ عده‌ی حه‌سه‌ن ناغای هه‌ناره‌ وه‌ زێرۆ به‌گ و گه‌ورکه‌کان هیناوه. له نه‌تیجه‌ی دیفاعدا مورته‌جیعه‌کان زۆر خراپ شکاون و ته‌له‌فاتیکی زۆریان داوه: ۳۰ که‌س له بانه‌ییان به‌ دیل گیراون، دوو ناغاو دوو نوکه‌ریان کوژراوه، ۱۴ قه‌بزه‌ تفه‌نگ، ۱۴ قه‌بزه‌ ده‌بانچه و یه‌ک دوورین و شه‌ش ئه‌سپ به‌ غه‌نیمه‌ت گیراوه و به‌ شپه‌زه‌یی گه‌رانه‌وه‌ داوه. به‌وه‌یپا دیاره‌ خودا ده‌گه‌لمانه، بکۆشن پیرۆز ده‌بن.)) (ژ ۴۹، ۴)

* ((له‌ جه‌به‌ی سه‌رده‌شت: خه‌به‌ر گه‌یشتوه که شه‌وی چوارشه‌مموویه پێشمه‌رگه‌کانی ئیرتیجاع به‌ هه‌ورازه‌ی نیژیکی سه‌رده‌شت که پۆستی کوردستانی ئی ده‌بی، په‌لامار ده‌به‌ن و پۆسته‌که‌ ده‌وره‌ ده‌ده‌ن و به‌ خه‌یالی خاوی خۆیان به‌ دهره‌تی ده‌زانن و په‌لاماری بۆ ئیلی نازای گه‌ورک که کاکه‌للا ناغا فه‌رمانده‌یان ده‌بن، ده‌بن. له‌پاش شه‌پکی زۆر هیزی ئیرتیجاع و کوپانی به‌زۆره‌تووی ئیرانی ۴۴ که‌سیان ئی ده‌کوژری و نیژیکی ۴۰ که‌سیان بریندار بووه و زۆر به‌ شپه‌زه‌یی ده‌شکین و هه‌ل‌دین و له‌ هیزی کوردستان ۵ که‌س بریندارو سه‌عید به‌گ پیاوی حه‌مه‌دی وسین ناغا به‌ دهره‌جه‌ی شه‌هاده‌ت گه‌یشت و گیانی پاکی ده‌گه‌ل گیانه‌ پاکه‌کانی شه‌وه‌دای نازادی بوو به‌ هاو‌ده‌م. دیسان هیزی حه‌ق هیزی درۆزی ئیرتیجاعی په‌پی ناوه و تا ویستا خه‌به‌ریکی تازه‌ نه‌گه‌یشتوه.)) (ژ ۵۰، ۴)

* ((دیسان په‌لاماری مورته‌جیعه‌ین: ژ ۶۰، ۲، ۱))

راپۆرت هه‌والیکه‌ سه‌باره‌ت به‌ هیرشی رۆژی ۱۳۲۵/۳/۲۵ (۱۹۴۶/۶/۱۵) ی ئه‌رته‌شی ئیران له به‌ره‌ی سه‌قز بۆ سه‌ر هیزی پێشمه‌رگه؛ دوژمن ده‌وری هه‌زار کوژرا و بریندار و تیکشکانی ۲ فرۆکه و ۲ تانک و هی تری هه‌بوه.

* (شه‌پری مامه‌شه ۳ هه‌زار سه‌ریان، هه‌شت توپ، دوو ته‌یاره، دوو تانک به‌رامبه‌ر به‌ سی و نوو بارزانی: ژ ۶۶، ۲) راپۆرتیکه‌ له‌باره‌ی هه‌مان شه‌په‌وه.

* (شه‌هید بوونی نانه‌وازاده: ژ ۷۰، ۲)

((له‌سه‌ر واجیباتی موقه‌ده‌سی عه‌سکه‌ری (دیپلۆماسی) له‌ رۆژی ۱۳۲۵/۴/۲۵ له‌ سه‌عاتی ۱۲ ی پاشنیوه‌رۆ داخی گرانم له‌ ته‌یاره‌یه‌کا که له‌ سه‌رده‌شته‌وه‌ پیی ئه‌هاته‌وه‌ بۆ سه‌قز، له‌سه‌ر گه‌رده‌نه‌ی به‌ری (که‌لی خان) به‌هۆی گه‌ر تیبه‌ریوونی ئه‌و فرۆکه‌ بال سه‌خته‌ له‌ عه‌ینی وه‌ختا ناغای نانه‌وا زاده‌ش گه‌ری شه‌وقی نازادی گرت و گیانی پاکی به‌ فریشته‌ی خاوی کورد و کوردستان به‌خشی...))

۴- (جیژنی نه‌ورۆز له‌ مه‌هاباد: ژ ۲۷، ۴، ۱، ۲، ۳، ۲۸، ۴، ۳)

ئه‌و رێپه‌رسمه‌ که رۆژی ۲۱ ی مارتی ۱۹۴۶ بۆ یادکردنه‌وه‌ی نه‌ورۆز به‌جی هینراوه، به‌ ره‌سمی ناسین و دان پیدانانی بوو وه‌ک جه‌ژنیکی نه‌ته‌وه‌یی کورد؛ قازی محه‌مه‌دو مه‌لا مسته‌فا بارزانی و محه‌مه‌د محموود "قودسی" ش به‌ناوی پارته‌ی دیموکراتی کوردی عیراقه‌وه، و تاربان تیدا خویندوه‌ته‌وه.

۵- چالاکی ژنان:

ژنان، ئه‌و رۆژگاره‌ به‌ پینوینی و پالپشتی حیزبی دیموکراتی کوردستان توانیان خۆ ریک‌بخه‌ن و چالاکی کۆمه‌لایه‌تی ئه‌نجام ده‌ن. له‌وانه:

* (کۆنفرانسی یایان له‌ ئه‌نجومه‌نی فه‌ره‌نگی کورد و شوهره‌وی: ژ ۲۴، ۷) ((رۆژی جومه‌ ۱۳۲۴/۱۲/۱۷ له‌لایه‌ن یای پێشه‌وای کوردستان کۆنفرانسیک بۆ بیر ناچیه‌ بوونه‌وه‌ی کۆمه‌له‌ی ژنانی کوردستان له‌ یانه‌ی فه‌ره‌نگی کورد و شوهره‌وی گیرا، له‌م کۆنفرانسه‌دا ژماره‌ییکی زۆر له‌ یایه‌کانی ئه‌ندامه‌کانی کومیته‌ی مه‌رکه‌زی و نامۆزگاران و شاگردانی مه‌درسه‌ی کچان و کارگه‌رانی حیزبی دیموکرات و ئیداراتی حکومه‌تی و توچار و که‌سه‌به‌ به‌پیی بانگه‌یشتنی که‌ له‌پێشدا کرابوون، حازر بوون. ده‌پێشدا یای پێشه‌وای کوردستان له‌ بابته‌ ئه‌هه‌مییه‌تی خویندنی ژن و کچ و پێشکه‌وتنی ئیتیحاده‌ی ژنانی شوهره‌وی و پیویستی شناسایی ده‌گه‌ل وان کرد. دوايه‌ عده‌یه‌کی زۆر له‌ نامۆزگاران و شاگردان و یایه‌کانی دی نوتق و خه‌تابه‌یان خویندوه‌وه‌ و کۆنفرانس که‌ له‌ ساتی ۲ ی پاشنیوه‌رۆ گیرابوو، له‌ ساتی ۵ دوايي‌ هات.))

* (سازکردنی حیزبی دیموکرات له‌لایه‌ن ژنانی کوردستان: ژ ۲۵، ۳) ((رۆژی جومه‌ ۱۳۲۴/۱/۲۴ [۱۹۴۶/۴/۱۳] له‌لایه‌ن یای پێشه‌وای کوردستان له‌ ژماره‌یه‌کی زۆر له‌ یایه‌کانی تیگه‌یشتووی کوردستان گیرداریه‌وه‌ و له‌ ساتی ۳ ی پاشنیوه‌رۆ له‌ ئه‌نجومه‌نی فه‌ره‌نگی کۆبوونه‌وه‌ و به‌ سه‌رۆکه‌تی یای پێشه‌وای کوردستان (یای مینای قازی) حیزبی دیموکراتی ژنانی کوردستان دامه‌زرا و ژماره‌ییکی زۆر له‌ یایان نیونوسییان کرد و مانگانه‌ی ئه‌ندامه‌تییان له‌ ته‌مه‌نیک تا ده‌ ته‌مه‌ن وه‌ ئه‌ستۆ گرت.))

واته‌ ئه‌و ریک‌خراوه‌ی ئافره‌تان له‌ ۱۳/۴/۱۹۴۶ دامه‌زراوه.

* (په‌دووکه‌وتنی کچان و ژنان قه‌ده‌غه‌یه: ژ ۵۱، ۴)

((له‌سه‌ر قه‌راردادی هه‌ینه‌تی میلییی کوردستان هه‌ر پیاویک به‌زۆر ژنی به‌ می‌رد گوێزایه‌ته‌وه‌ یا نه‌گوێزایه‌ته‌وه، راکیشی، ده‌بی بکوژری و نه‌گه‌ر کچیکیش به‌زۆر راکیشری ده‌بی ئه‌و پیاوه‌ بکوژری. ئه‌مما کچی خوازیی بکا و نه‌یده‌نی و مانعی شه‌رعیش نه‌بی به‌می‌رد نه‌بی و که‌که‌ په‌زای بیی، جه‌زای نییه. وه‌گه‌ر نه‌ له‌ سێ مانگه‌وه‌ تا سێ سال حه‌بس ده‌کری.

۲۴ رێبه‌ندانی ۱۳۲۴ ره‌ئیس هییه‌تی میلییی کوردستان

حاجی سه‌ید باباشیخ))

* (مه‌درسه‌ی ئه‌کابری یایان: ژ ۳۲، ۳)

له‌ ۱/۱/۱۳۲۵ (۱۹۴۶/۳/۲۱) به‌ فه‌رمانی پێشه‌وا له‌ جیی مه‌درسه‌ی کچان دامه‌زراوه‌ بۆ پێخویندنی کچان و ژنانی نه‌خوینده‌وار. چل کچ و ژن ناویان ئی نووسیوه.

* ((له‌ رۆژی ۲۵/۵/۲۶ له‌ حه‌وزه‌ی ژنان هه‌لبژاردن ده‌ست پی کرا، ئه‌و خانمانه‌ی خواره‌وه‌ هه‌لبژێردان: کۆبرای عه‌زیمی - سه‌در، ماوزه‌پی بله‌ زاده - یاریده‌ی سه‌در، خه‌دیجه‌ خانم - خه‌زینه‌دار، مریم خانم - نووسه‌ر، سه‌لته‌نه‌ت خانم - حیسابدان...)) (ژ ۷۹، ۱)

* یه‌که‌تی ژنانی دیموکراتی کوردستان:

زۆر پی ئه‌چی باره‌گاکه‌ی له‌ عیماره‌تی نامریکائیان دا بووی. (ژ ۷۹، ۴)

* (کۆنفرانسی سوخه‌نرانی یایان: ژ ۳۷، ۴)

۱۷ ره‌شه‌مه‌ی ۱۳۲۴ کۆری گه‌فتوگۆ بۆ یایان و کچانی مه‌هاباد ریک‌ خراوه‌ له‌ خانه‌ی فه‌ره‌نگ، بۆ قسه‌کردن له‌سه‌ر زانست و فه‌ره‌نگ و پێشکه‌وتنی یه‌کییتی سوڤیت؛ یای پێشه‌وای کوردستان و کیژ عیفته‌ قازی و خه‌دیجه‌ی حه‌یده‌ری قسه‌یان تیدا کردوه.

* (باربوو له‌لایه‌ن یایان: ژ ۶، ۴)

((پۆژی جیژنی ئهوهی مانگی مه له حیزبی یایان جیژن گیرابوو، خانمانی ژیرهوه ههریهک به ئەندازهی خۆی کۆمهگیان به حیزبی ژنان کرد، سوپاسیان لێ دهکەین... - ناوی ۳۳ ژن هینراوه)).

* (جهلهسهی یایان: ژ ۴۲، ۴ل)

کومیتەیی دیموکراتی یایانی کوردستان، ۱۳۲۵/۲/۹ جهلهسهیهکی رێک خست؛ کیز رهعناي داودی وتاری تیدا دا.

* حیزبی یایان، به پێی (ژ ۷۷، ۴ل)، به رادهیهک پێرپهوی شهفافیته و ناشکرایی له کارهکانیدا کردووه، داهاات و خهرجیی ههرسێ مانگی خاکهلیوه و بانه مهپ و جوژهردانی خۆیی له "کوردستان" دا بلاوکردووه تهوه. ههر لهو رێیهوه، زانراوه که ئەمانه بهرپرسی به شهکانی ئەو حیزبه بوون له ناو مههاباد:

یای کولتووم سوڵت طانیان: سهروکی مهحلهللهی ئهرمهنیان

یای خورشید شاتری: سهروکی مهحلهللهی بازار

یای خهدیجهی قازی: سهروکی مهحلهللهی چۆمی

یای سهید عایشه شاتری: سهروکی مهحلهللهی حاجی حهسهن

یای سدیقهی وهلی زاده: سهروکی مهحلهللهی خزری

یای زیبا خانم: سهروکی مهحلهللهی قبیله

یای ئامینه داودی: سهروکی مهحلهللهی رهزگهریان

یای زارای مهولهوی: سهروکی مهحلهللهی جامیعه

یای ماهوزه پری بله زاده: سهروکی مهحلهللهی یههوودیان

دووور نییه ئهوسا شاری مههاباد ههر لهو حهوت گههکه پێک هاتیی.

ژنان، ئەو سهردهمه ههلو مهرجیان بوو رهخساوه و هاتوونه ته مهیدانی نووسینیشت؛ شهشیان (یای حهلهبی سمایلی فه رهجی، یای روقیای شنووی، شاه سوڵتان خانم فه تاحی قازی، یای کۆبرای عه زیمی، مریه مهحمه دی یاماوزه پری بله زاده) وتار و شیعره بلاوکرهویان له "کوردستان" دا ههیه.

جیی سه رنج ئهوهیه: رێکخرای ژنان به چه ند ناویکی جیای وهک (کۆمه لهی ژنانی کوردستان، حیزبی دیموکراتی یایانی کوردستان، کومیتەیی دیموکراتی یایانی کوردستان، حیزبی یایان، حیزبی ژنان) ناوی هینراوه.

۶- چالاکی پۆشنیری:

چاپ و بلاوکردنهوه:

پهوهیهکی ههره گهشی ئهوه ئهزمونه کهم ته مه نهی حوکمی کورد، چاپ و بلاوکردنهوهی ژمارهیهکی باشی کتیب و گوشار و پۆژنامه بووه. "کوردستان" ئاماژهی بوو به شیکیان کردووه:

* ههوه له دهرکهوتی چاپخانهی بۆکان (سیلسیلهی مهشایخی نه قشه بندی) / ژ ۱۴، ۳ل

ئهم به ره مه دانراوی "هه ژار" ه. خۆیشی له بیره وه ریبیهکانیدا وا لیی دواوه: ((نامه ی مهشایخی نهخشه بنه دیم به شیعر هۆنییوه، له بۆکان چاپمان کرد. هه ژار نوسخه به دووسێ پۆژ فرۆشرا، لام وابوو شیعرهکانیان پهسند کردووه. دوايي دهرکهوت وهک نوشته کرپویانه و ده بهرگیان گرتووه و به کلایانهوه ناوه.))^{۵۴}

* پۆژنه ژمییری باخه لی په سمیی دهوله تی جه مهووری کوردستان له چاپ وه دهرکهوت / ژ ۴، ۲ل

* "هه لاله" دهرهات / ژ ۴۸، ۳ل

مه بهست گوشاری "هه لاله" یه که کومیتەیی مهحلهلیی حیزبی دیموکراتی کوردستان لکی بۆکان ده ری کردووه و حه سهن قز لچی مودیری ئیداره ی بووه.

* جزمی ییکه می "دیوانی قانع" یش ههر لهوی [بۆکان] له چاپ هاته دهر / ژ ۴۸، ۴ل

^{۵۴} چیشتی مجبور، ۸۷ل.

* وهک دواتر هاورێ و هاوکارمان عه بدوللا زهنگه نه پێی گوتم: ئهوه تهواوی ئهوه شیعره ی کۆکردۆته وهو خستوویه تییه دوو توویی ئهوه ژماره بلاوکرهوی (رۆقار) که کاتی خزی ده زگای چاپ و په خشی سه ردهم بلاوی کردووته وه، به داخه وه ژماره ی (رۆقار) هکهم له بهر دهست نه بوو تا ژماره و سالی دهرچوونی بنوسمه وه.

پیشتر نه زانرابوو که قانع ئهوه زه مانه دیوانی شیعره ی له مه هاباد بلاو بووه ته وه.

* گوشاری "زانست"، دلشادی په سوولی له پووشپه ری ۱۳۲۵/۱۲/۹ وهکو مودیری مه سنوول و خاوه نی ئیمتیازی پای گه یاندووه که دهر نه چی / ژ ۶۱، ۲ل

له به ره ئه وهی ئهوه ناگادارییه چه وار مانگ زیاتر پیش پووخانی حکومه تی کوردستان بلاو بووه ته وه، هه یچ به دووری نازانم دهرچوویی.

* شاعیری میلی و به ناوی بانگی کورد / ژ ۶۹، ۲ل

جهغه ر خه ندان دیوانی (ئاله کۆک) ی کردووه به نازه ری و له ته وریژ له چاپ دراوه. وتراوه: جزمیکه تری شیعرهکانی به ناوی (پیشه وای په شیوه) وه بهو زوانه چاپ نه بی.

* هیمن شیعرهکانی له دوو جزمدا (بلیسه - فرمیسک) کۆکردووه ته وه و ناماده ی چاپن / ژ ۶۵، ۲ل.

چالاکی تر:

* دامه زانندی کتیبخانه ی میلی / ژ ۲۵، ۴ل

((له به ره ئه وهی پیداو یستیکی زۆر به بوونی کتیبخانه یهکی میلی له شاری مه هاباد هه ست ده کری، حه زه تی پیشه وای کوردستان ده ستووری فه رموو که به زوویکی زوو ده ست به کۆکردنه وهی کتیبهکانی قیرائه تخانه ی عیسا زاده و فه رهنگ بکری و یه کجی له سالۆنی ته نیشتی چاپخانه ی کوردستان دابنرین و کتیبخانه یهکی میلی و عمومی ساز کری و چه ند که سیکیش له برادران تا نه و پۆ کتیبکی زۆریان به م کتیبخانه پیشکهش کردووه (که پاشان ده پۆژنامه دا نیویان ده نووسری) و که سانیکیش ناماده ن یهک یا چه ند جلد کتیب به م کتیبخانه ی میلییه به خشن له پۆژنامه دا نیویان ده نووسری و ته قدیریان ده کری))

* مرگینی / ژ ۶۴، ۳ل

((کتیبخانه یهک به نیوی "کتیبخانه ی فه رهنگ" له ته نیشت مه درسه ی گه لاویژ کراره ته وه. تکا له بریانی خۆشه ویست ده کهین چ به کتیب چ به میز و سه ندلی یاریده ی ئهم کتیبخانه که قازانجی بوو هه موان هه یه، بدن. خۆیندنه وهی کتیب و پۆژنامه و گوشار خۆراییه - مودیری کتیبخانه ی فه رهنگ))

۷- مه لا مسته فا بارزانی / ژ ۲۱، ۴ل؛ ژ ۲۳، ۲ل

((جهنابی ئاغای مه لا مسته فا قانییدی کوردی بارزان پۆژی ۱۳۲۴/۱۲/۹ ساتی ۵ ی پاشنیوه پۆ واریدی مه هاباد بوو. وهختی گه یشته نیو باغان ئەندامهکانی کومیتەیی مه رکهزی پیشواز ییان لێ کرد. وهختی مه لا مسته فا له چۆمی په ریه وه، به ئیحتیرامی ئەندامهکانی کومیتەیی مه رکهزی دابه زی. له م کاته دا کومیتەیی مه رکهزی ههنگاویان توندتر کرد و له قهراخ چۆمی پێک گه یشتن؛ برای خۆشه ویست سه دیق حه یده ری مه راسیمی به خیره اتنی به جی هیئا و هه موو ئەندامهکانی کومیتەیی مه رکهزی به مه لا مسته فا ناساند و ئه ویش دهستی له ناو دهستی هه موان ناو له نیهایه تی خۆشیدا بوو کانگای حیزبی دیموکرات هاتن و له سالۆنی ئه نجومه نی فه رهنگی دانیشتن و له ساتی ۶ حه زه تی پیشه وای کوردستان به پێی [القادیم یزار] ته شریفی بوو کانگای هات و مولا قاتی ده گه ل مه لا مسته فا فه رموو. له و وهخته دا مه مه د ئه فهندی خیتاب به حه زه تی پیشه وای؛ خیتابیک که وینه ی ئیجساساتی قه لبیبی مه لا مسته فا بوو له خسوس خۆ ده پیناوانی کوردی بارزان و ده ربه ده ری ئهم قه ومه نه جیبه له ریی سه ره به ستی کوردستاندا خۆیندنه وه و جهنابی پیشه وایش وه لامی دانه وه و ئه وانی بیئه ندازه به حکومه تی کوردستان و حیزبی دیموکراتی ئومیده وار کرد. پاشان حه زه تی پیشه وای ته شریفی برده سالۆنی تایبه تی خۆی، ئەنجا مه لا مسته فا به حوزووری شه ره فیاب بوو و ماوه ی دوو سات پیکه وه خه ریکی گفتوگو بوون.

مه لا مسته فا پیاویکی سیاسی و زه عیمی کوردی بارزانه، له رپی سه ره به ستی کوردستاندا زۆری مه ینه ت کیشاوه. دوژمنانی کوردستان ئه و

و تەواوی ئییل و عەشیرەتی وییان بە گوناھی نازاد یخواهی دەریەدەر و لە نیشتمانی خۆشەویدیستیان وەدەرناوه. زاتی نیوبراو بیجگە لەوەی قانییدیکی بەرزە، پیاییکی زاناو تیگەیشتوو، مۆتەمدین و نیشتمانیپرەستە و تەمەنی لە حدودی چل و پینج سالیایدیە)) .

پۆژی ۱۲/۱۲/۱۳۲۴ ئەندامانی حیزب و ئەشراف و ئاگیانی شاری مەهاباد و سەرۆک عەشیرەتان سەریان ئی داوه بۆ بەخیرھینان. نووژی جومعەیشی لە مزگەوتی جامیعە کردوو. بەیانیی ۱۲/۱۲/۱۳۲۴ لەگەڵ ئەفسەرانی و ئەحمەدی ئیلاھیی ئەندامی کومیتە مەزکەزیدا چوووتە هیزی کوردستان و دەیریستان و شارەوانی و ئیدارە دێزانی و مەدرەسە گەلاویژ و مەدرەسە کوردستان؛ شەوی یەکشەمۆ ۱۲/۱۲/۱۳۲۴ سەری لە چاپخانە کوردستان داوه، لەگەڵ ئەفسەران و ئەحمەدی ئیلاھیدا چوووتە لای حاجی سەید بابا شیخی پەننەسی ھەینەتی پەننەسی میلیبی کوردستان؛ دووشەمۆ ۱۲/۱۲/۱۳۲۴ لەگەڵ ئەفسەرانی و "محەمد مەحمود و عەبدو پرەحمان طەیب موقتی" و کەریم ئەحمەدین چوو بۆ ئیدارە شاردارای و لای پینشەوا لە یانە فرەھنگی/ ژ ۲۶، ل ۳؛ ژ ۲۷، ل ۳.

۸- پارتی دیموکراتی کورد:

محەمد قودسی لە جەژنی نەورۆزی ۱۳۹۶ (۲/۲۱) بەناوی پارتی دیموکراتی کوردە و تازی داوه/ ژ ۲۸، ل ۳.

وێک زانراوه، مەلا مستەفا بارزانی ۱۹۶۶/۲/۲۸ گەیشتوو تە مەهاباد؛ بەلگە نامەیکە ئەو دەمە نیشانە ئەوێهە کە ریکخستنی بە ناوی (کۆمیتە حیزبی دیموکراتی کوردستانی عراق) ھوھەبوو؛ نووسراوی ژمارە (۲) ی خۆی لە ۱/۶/۱۳۲۵ (۱۹۶۶/۳/۲۶) دا دەرکردوو. ھیچ دور نییە یەکەم نووسراوی ھی چەند پۆژیکی کەمی پینشتر بووی. بە قەسە خوالیخووشبوو ھەمزە عەبدوللا پارتی و خەتیک دامەزراوه کە مەلا مستەفا لە مەهاباد بوو^۶. بۆیە، بە ھەموو حیساییک ئەبێ پارتی لە مارتی ۱۹۶۶ دا مەزانی خۆی راگەیاندى. محەمد توفیق وردی لە (حیزبە سیاسییەکان لە کوردستان) گەرە: ژ ۶۸، ل ۱، ۲) دا نووسیویە: ((حیزبی دیموکراتی کوردستان [مەبەستی پارتی دیموکراتی کوردستان] فرەیکە لە حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران)). ئەو ژمارەیکە "کوردستان" لە ۱۸ ی ژوئیە ۱۹۶۶ دا دەرچوو، واتە پارتی دیموکراتی کوردستان تا ئەو کاتە لە مەهاباد ھەنەوشینراوە تەو.

۹- حیزبی دیموکراتی کوردستان:

* ئەو حیزبە لەم پۆژنامەیکە بەگشتی ھەر بە (حیزبی دیموکراتی کوردستان)، بەبێ (ئێران)، ناوی ھینراوه؛ تەنیا محەمد توفیق وردی جارێک، پینم وایە ھەر بۆ جیاکردنەو، ناوی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانی بردوو. جاروبار بە (فیرقە دیموکرات) یا (کۆمەڵە دیموکرات) یش ناوی ھەبە/ ژ ۱، ل ۴؛ ژ ۲، ل ۱، ۲).

* یەکەم دانیشتنی کۆمەڵە (حیزب) لە مائی محەمد نانەوازادە کراوه/ ژ ۱۵، ل ۱
 * تەشکیلاتی حیزب گەیشتوو تە دەرۆبەری ماکو و کوردانی ئارات. مەلەبەندەکانی مللی و جەلالی و قەرەنی پیوھندیبیان پیوھ کراوه؛ کوردانی جەلالی و میرانی باربووی حیزبیان کردوو/ ژ ۳۵، ل ۴؛ ژ ۵۲، ل ۴
 * حیزبی دیموکراتی کوردستان، بە دریزکراوهی کۆمەڵە (ژ. ک) دانراوه؛ لە ۲۵ ی گەلاویژی ۱۳۲۵ (۱۹۴۲/۸/۱۶) دا جەژن بۆ پۆژی پینجەمین سالی دامەزاندنی گیاروھ (موبارەزی نازادی و دیموکراسیی ئیمە پیی دە پینجەمین سالی خۆی نا، جیژن و چراخانە: ژ ۷۹، ل ۱، ۳).

۱۰- ئیستگە رادیوی تەرین:

ھەموو شەوێک سەعات ۹،۴۵ بە وختی مۆسکو بە زمانی کوردی قەسە کردوو/ ژ ۴۰، ل ۴

۱۱- کوردستان قسان دەکا/ ژ ۴۳، ل ۱

((سێشەممە ۱۰ ی بانەمەری ۱۳۲۵ [۱۹۶۶/۳/۳] ئیستاسیونی رادیوی مەهاباد لەگەڵ ۵ دەستگاہ باندگۆ کە ۱- لە ھەوشی کانگای حیزبی دیموکرات ۲- لە پینشەرگەخانە ۳- پرۆبە پرووی شارەوانی ۴- لە پرۆبە پرووی خانووی حەزرتی پینشەوا ۵- پرۆبە پرووی مزگەوتی عەباس ئاغا دانران.))

۱۲- سینەمای کوردستان/ ژ ۱۲، ل ۳

((برای خۆشەویست جەغەر ئاغای کەریمی لە حیزبی دیموکراتی کوردستان داوی کردوو کە ئیمتیازی سینەماییکە بە نیوی سینەمای کوردستان بدریتی داوخوازی وی مەریدی تەوجوھی پینشەوا موعزەمی کوردستان قەراری گرتوو و فەوری بە ژمارە ۹۱۰- ۲۴/۱۲/۱۴ ئیمتیازی دراوتی و زۆر تەقدیری ئی کراوه و لەسەری ئەمەری ریاسەتی موعزەمی جمھوری یانە قەپانی تووتن کیشان کە لە ئیدارە توتنی دامەزراوه، بۆ کانگای سینەما ھەلبژێردراوه و دەستوور دراوه ئاغای حەسەن ئەرجومەندی مودیری سینەمای کوردستان خەریکی سازکردنی ئەسباب و بەجیھانانی وەزیفە بیتی.))

۱۳- خۆتەبی نووژی جومعە لە ۱۲/۱۱/۱۳۲۴ (۱۹۶۶/۲/۱) دا کرایە کوردی/ ژ ۱۰، ل ۳

۱۴- مزگینی:

ھەولێ دراوه کە عەبدو پرەحمان زەبیحی و دلشاد پەسوولی و قاسم قادری کە ھەشت مانگ لە مەوێر لە لایەن کاربەدەستانی ئێرانەو گبران و برانە تاران، نازاد کراون/ ژ ۱۳، ل ۳

زەبیحی و دلشاد پەسوولی شەوی ۱۳۲۴/۱۲/۳ گەیشتە مەهاباد، قاسم قادری لە بیمارستانی شوررووی لە تەرین مایەو بۆ چارەسەر/ ژ ۱۹، ل ۴ ھەژار، شیعری بۆ ھاتنەو بیان وتوو/ ژ ۲۶، ل ۲، ۳ شایانی و تنە، ئەو سێ کەسە لە ۵/۸/۱۹۴۵ دا لە ورمی گبران^۷.

۱۵- مەتنی پەیمانیک کە لە ئیوان حکومەتی میلیبی کوردستان و نازەربایجاندا بەستراوه/ ژ ۵۵، ل ۳
 ۱۶- یەکەتی جەوانان:

ریکخراوی لاوانی سەر بە حیزبی دیموکراتی کوردستان درەنگتر لە ھی ژنان دامەزرا؛ ئەگەرچی لە (ژ ۹، ۲) فیوریە ۱۹۶۶، ل ۳) دا ناوی محەمد عەتاری وەک ((عوزوی ھەینەتی تەبلیغاتی ئیتحادیییە جەوانانی کوردستان)) ھینراوه، بەلگە تر بە دەستەو نییە کە لە ماوەیکە ھەبووی. لە (نەتەوێ کورد چیی لە یەکەتی لاوان دەوێ؟: ژ ۶۷، ل ۲۳) پووشپەرپی ۱۳۲۵، ل ۱) دا وتراوه: ((دوینسی ئیسواری [۲۲] پووشپەرپی: ۱۹۶۶/۷/۳) رادیوی کوردستان مۆژدیکی خۆشی بلاوکردهوه، کوتی بەو زوانە یەکەتی لاوانی دیموکراتی لە سەر تاسەری کوردستانی نازادا تەشکیل دەدری)). بەپیی (چاپوونوی و پیروزیایی بۆ ھەینەتی جەوانانی مەهاباد) لە (ژ ۷، ۲۳) ژوئیە ۱۹۶۶، ل ۱، ۴) دا، ئەبێ یەکەتی جەوانان لە ۱۰ پۆژی پینش ۲۳ ی تەموزدا دامەزرای.

* پەرمان وەسیی و بابا حوسیننی کە بە ئوینەرایەتی یەکەتی جەوانان چوونە تە میانداو و بوکان و سەرا و یەکشەو بۆ دامەزاندنی لکی یەکەتی، شەوی ۱۲/۵/۱۳۲۵ (۱۹۴۸/۸/۳) گەراونە تەو/ ژ ۷۴، ل ۱
 * ئەندامەکانی ھەینەتی یەکەتی جەوانان لە ۱۴/۵/۱۳۲۵ (۱۹۴۶/۸/۵) دا بەشداری یادێ چل و یەکمین سالی مەشرووتە بوون/ ژ ۷۵، ل ۱

^{۵۵} محەمد مەلا عززەت، دەولەتی جمھوری کوردستان: نامە دوکومینت، چ ۲، ب ۱، سلیمانی، ۲۰۰۳، ل ۵۵.

^{۵۶} بیریەرییەکانی ھەمزە عەبدوللا، کە بەندە و ماموستا عەبدو پرەقیب یوسف لە ۱۹۸۸ دا بە ۱۳ سەعاتیک لە سەر شریتی کاسیت تۆمارمان کردوو.

^{۵۷} پۆژھەلاتی کوردستان لە بەلگە نامەکانی وەزارەتی دەرەوی بریتانیادا (وەرگێراوی کوردی ۱۳۰ بەلگە نامە)، لە ئینگلیزییەو وەرگێرانی ئەنور سولتان، سلیمانی، ۲۰۰۵، ل ۱۶۶.

* (ئەى جەوانان، بە مونسەبەتى دامەزاندنى يەكەتتى جەوانانى ديموكراتى كوردستان: ٦٧، ١، ٢) پىرۆزبايى و پىنۆينىيە بە بۆنەى دامەزاندنى ئەو پىكخراوەو.

پشت بەستوو بەو پاستىيانە، پىكخراوەكە ناوى (يەكەتتى جەوانانى ديموكراتى كوردستان) بوو. ١٧- "جەمھورى":

لەم ژمارانەى بەردەستدا، تەنيا لە دوو ھەواندا ناوى "جەمھورى" ھىنراو: وەك (دەولەتى جەمھورى كوردستان) لە ((پۆژئەژمىرى باخەلى دەولەتى جەمھورى كوردستان لە چاپ وەدەرکەوت/ ٤٠٣، ٢)) دا، وەك (رياسەتى موعەزەمى جەمھور) لە (سینەماى كوردستان/ ١٢٣، ٣) دا كە وتراو: ((... لەسەر ئەمرى پياسەتى موعەزەمى جەمھور يانەى قەپانى تووتن كىشان كە لە ئىدارەى تووتنى دامەزراو...)).

ئەمە بەلگەيە كە ئەودەمە زاواھى سياسىيى "جەمھورى يا پەنئىس جەمھور" لە پاگەياندى ئاشكرائى وەك پۆژنامەدا بەكارنەھىنراو.

١.٢.٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١. ٢. ٢. ١.

پىويستم بينى، بو ميژوو، لىستى ناوى ئەوانەى وا وەزىفەى حكومەتى و حىزبىيان لەو پۆژانەدا ھەبوو ناويان لەم ژمارانەى "كوردستان" دا ھا توو، بگرم.

- ھى حكومەتى:

حاجى سەيد بابا شىخ: پەنئىسى مىللىي كوردستان، سەرۆكى دەولەتى خودموختارى كوردستان، پەنئىسى ھەيئەتى مىللىي كوردستان/ ١٣، ٣؛ ٢٤، ٤؛ ١٥٣، ٤

محەمەد نائەوانزادە: فەرماندەى ئوردوى مىللىي كوردستان، فەرماندەى ھىزى مەرکەزى ديموكراتى كوردستان/ ١٣، ٣؛ ١٣٣، ٣

سەليم ئاغاي ئىلخانى زادە: فەرماندەى لكى بۆكان/ ١٣، ٣؛ ١٦٦، ٢

عەلى خوسرەوى: سەرۆكى دائىرەى چاپ و بلاوكردنەوى حىزبى ديموكراتى كوردستان، مودىرى داخىلىيى چاپخانەى كوردستان، پشكنىر (پشكن) ھەيئەتى فەرھەنگى كوردستان، موعاوينى وەزارەتى تەبلىغات و مودىرى ئىستاسيون/ ١٣، ٣؛ ٢٧٣، ٣؛ ٤٤٣، ٣

پەحىم لەشكرى: پشكنىرى ھەيئەتى فەرھەنگى كوردستان/ ١٣، ٢

قادرى مودەرىسى: سەرۆكى بنگامى چاپخانەى كوردستان، مودىرى چاپخانە/ ٢٣، ٤؛ ١٨٨، ٤

سەيد محەمەدى ھەمىدى: مودىر و سەرەبىرى پۆژنامە و كووارى "كوردستان"/ ٣٣، ٤

[محەمەد] موبەللىغى: مودىرى مەكتەبى كرمانجى، مودىرى مەدرەسەى كوردستان/ ٢٣، ٤؛ ٣٤٣، ٤

عەلى گولجەبىنى: موعەللىمى مەكتەب/ ٣٣، ٤

م. ھەبىبى: مودىرى مەكتەب (يا مەدرەسە) خوسرەوى/ ٣٣، ٤؛ ٤٠٣، ٣

[ئەحمەد] عىلمى: پەنئىسى (يا سەرۆكى) مالىيەى شارى مەھاباد، پەنئىسى ئىدارەى مالىيەى كوردستان، پەنئىسى ئىدارەى دارايىيى كوردستان/ ٣٦، ٣؛ ١٣٣، ٣

سەعيد زەرگەبى: حرووف كوكرەوھى چاپخانەى كوردستان/ ٦٣، ٢

مىرزا غەنى خوسرەوى: شەھردارى مەھاباد، سەرۆكى شاردارى و مودىرى بنگامى شىر و خورشيد/ ٧٣، ١؛ ٤٤٣، ٢

سەيد باوھجان: پىشمەرگە/ ٨٣، ١

مەلاى داودى: مودىرى مەدرەسە (دەرسخانە) گەلاويژ/ ١٩٣، ٢

قازى محەمەد: پىشەواى بەرزى كوردستان پەھبەرى مىللەتى كورد، پەنئىسى حىزبى ديموكراتى كوردستان، پىشەواى مىللى و دىنىي

كوردستان، پەنئىسى حكومەتى مىللى/ ١٣، ١؛ ٢٣، ٤؛ ٤٥٣، ٣؛ ٧٦٣، ١

محەمەد حوسىن خان سەيفى قازى: كوڤەگ فەرماندەى ھەموو ھىزى كوردستان، وەزىرى جەنگ و نوينەر (نمايندە) ى حكومەتى كوردستان/ ١١٣، ١؛ ٥٠٣، ١

حەسەن ئەرجمەندى: مودىرى سينەماى كوردستان/ ١٢٣، ٢

ياى وەيلەمەى سەيادىان: مودىرى مەدرەسەى پەروانە (كچان) ى مەھاباد/ ١٣٣، ١

ئەحمەدى ئىلخانى زادە: پىشمەرگە/ ١٥٣، ١

مورادى: سەرۆكى ستادى ھىزى مەرکەزى ديموكراتى كوردستان/ ١٥٣، ٤؛ ٢٨٣، ٤

محەمەدئەمىن موعىنى: مودىرى شىركەتى تەرەقىي كوردستان/ ١٥٣، ٤

قادىر ئاغاي قارەمانى: پىشمەرگە/ ١٧٣، ١

مەلا حوسىنى مەجدى: سەرۆكى ئىدارەى عەدلىيەى كوردستان، سەرۆكى ئىدارەى عەدلىيەى مەھاباد/ ١٧٣، ٤؛ ٣٥٣، ٤

س. باباخانى: سەرۆكى پوست و تەلگرافى مەھاباد، سەرۆكى پوست و تەلگراف و تەليفونى كوردستان/ ١٩٣، ٣؛ ٣١٣، ٤

عەزىز ئىبراھىميان، سەيد عوبەيدوللا تەھا زادە، محەمەد داودى: مامۇستايانى مەدرەسەى گەلاويژ/ ١٩٣، ٢

ياى كوڤراى عەزىمى، ماوژەرى بلەزادە، ياي خەدىجەى بابەسوورى، ياي خەدىجەى مەجدى: نامۆژگارەن (مامۇستايانى) ى مەدرەسەى كچان/ ٢٠٣، ٤ قازى محەمەد قزلىجى: قاضى بۆكان/ ٢١٣، ٤

سەيد خۇزر (سەيدە پىرە): سەرۆكى شارەوانى (ئاسايش) ى مەھاباد/ ٢٢٣، ١

[حاجى سەييد پەحىم] نىظامى: سەرۆكى شارەوانىيى كوردستان/ ٢٤٣، ٢

محەمەد حوسىن ئەمىرى: پشكنىر/ ٢٤٣، ٤

سەليم فەيزوللا بەگى: پىشمەرگە/ ٢٤٣، ٤

مىرزا محەمەد ئەمىن تاھىرى: نووسەرى محەمەد رەشىد خان/ ٢٤٣، ٤

مستەفا فەيزوللا بەگى: پىشمەرگە/ ٢٤٣، ٥

عەبدوپرەحمان تەيىب موقتى: ئەفسەر/ ٢٦٣، ٢

رەشىد ئاغاي ھەمزە ئاغاي: پەنئىسى ھەيئەتى فەرھەنگ/ ٢٦٣، ٣

محەمەد مەحمود: ئەفسەر/ ٢٧٣، ٣

ياى سەلظەنەت داود زادە: ماشىن نووسى ئىدارەى فەرھەنگ/ ٢٨٣، ٢

ئىبراھىم فەھمى "فەھمى": سەرۆكى ئىدارەى گومرگى مەھاباد، سەرۆكى ئىدارەى كولى گومرگاتى كوردستان/ ٢٨٣، ٤؛ ٤٠٣، ٤

مەجىد مىرئاخوپى: سەرۆكى ئىدارەى گومرگى نەغەدە/ ٢٨٣، ٤

ئىسماعىل سالىحى: سەرۆكى ئىدارەى گومرگى خانى/ ٢٨٣، ٤

عيساپوور: پىشمەرگەى ھىزى ديموكراتى كوردستان- شنۆ/ ٢٨٣، ٤

ھاشم ھەمزەبى: سەرۆكى ستادى بۆكان/ ٢٤٣، ٥

ئەسكەندەرى (رادبەر؟): سەرۆكى پۇست و تەلگرافى شنۆ/ ٣١٣، ٤

رەشىد عەزىزى: سەرۆكى فەرھەنگ/ ٣٢٣، ٢

ئىبراھىم سەلاخ: سەرۆكى ستادى ھىزى ناوھندى، سەرۆكى ستادى ھىزى مەرکەزى ديموكراتى كوردستان، سەرۆكى ديوانى ھەربى ھىزى ديموكراتى كوردستان/ ٣٢٣، ٣؛ ٤٢٣، ٣؛ ٤٩٣، ٣

يوسفى: سەرۆكى ئىدارەى كولى نىئونوسى كوردستان/ ٣٣٣، ٣

جەعفەرى كەرىمى: سەرۆكى تەواوى ستادى ھىزى كوردستان، پەنئىسى ئىدارەى گومرگى مەھاباد/ ٣٥٣، ٤؛ ٨٨٣، ٣

ھاشم مووسازادە: سەرۆكى ئىدارەى تەبىتى مەھاباد/ ٣٦٣، ٤

شىخ مەعروف بەرزنجى: سەرۆكى ئىدارەى نامارى شنۆ/ ٣٧٣، ٢

حەسەن گەورك: سەرۆكى نامارى ميانداو/ ٣٧٣، ٢

غلام حسین رحمة تولاھی: له ئیداره‌ی ناوه‌ندی / ژ ۳۷، ۲ ل

ئەحمەد حەسەنزاڤە: پەننەسی شارەوانیی شەنۆ / ژ ۳۷، ۳ ل

میرزا حەسەن کازمی: رەشەننەسی قوتابخانە‌ی شەنۆ / ژ ۳۸، ۲ ل

میرزا محەمەد ئەمین مەلا ناسر فەرۆخی: پەننەسی شارداریی شەنۆ / ژ ۳۸، ۲ ل

مەلا عەبدوللا فاروقی: موئاوین و موئەسەدی مائیاتیی شەنۆ / ژ ۳۸، ۲ ل

فەتاحی قازمی: سەرۆکی ئیداره‌ی دوخاننەیی مەهاباد، موئاوینی ئیداره‌ی ئیقتەسادیی کوردستان / ژ ۳۹، ۴ ل؛ ژ ۷۵، ۴ ل

ئەحمەد بابانزادە: سەرۆکی گومرگخانە‌ی لاهیجان / ژ ۴۰، ۴ ل

محەمەد سەدقی: پەننەسی فەرەه‌نگی مەهاباد / ژ ۴۰، ۴ ل؛ ژ ۶۵، ۳ ل

دانشاد پەسوولی: موئاوین و بازپەسی کوللی وەزارەتی فەرەه‌نگی کوردستان / ژ ۴۰، ۴ ل

میرزا سەعید: پەننەسی دوخاننەیی شەنۆ / ژ ۴۱، ۳ ل

حەسەن کاکاغازادە: نەماینە (نۆینە)ی فەرەه‌نگی نەغەدە / ژ ۴۶، ۴ ل

مەنافی کەریمی: وەزیری فەرەه‌نگ / ژ ۴۶، ۳ ل

سەدیق حەیدەری: موذیری کوللی ئینتیشارات و تەبلیغاتی کوردستان / ژ ۴۹، ۴ ل

کاکەللا ئاغا: فەرماندە‌ی ئیئلی گەورک / ژ ۵۰، ۴ ل

حەمەدی وسین ئاغا: فەرماندە‌ی پێشمەرگە / ژ ۵۰، ۴ ل

سەعید بەگ: پێشمەرگە / ژ ۵۰، ۴ ل

عیزەت عەبدولعەزیز، میرحاج ئەحمەد، مستەفا خۆشناو، بەکر عەبدولکەریم: پۆد پۆلکۆنیک (نایب سەرەه‌نگ) / ژ ۵۱، ۲ ل؛ ژ ۶۵، ۳ ل

نوویری ئەحمەد تەها "شیردل"، خەیروللا عەبدولکەریم، جەلال ئەمین مەحموود: مایۆر (سەرگورد) / ژ ۵۱، ۲ ل؛ ژ ۶۵، ۳ ل

عەبدورەحمان تەبیب موئتی، محەمەد مەحموود [قودسی]: کاپیتان (سەروان) / ژ ۵۱، ۲ ل

مایۆر [محەمەد ئەمین] شەرەفی: سەرۆکی ئیداره‌ی تەخشایی وەزارەتی هیژ (جەنگ)ی کوردستان / ژ ۵۲، ۴ ل

سەعیدزادە^{۵۸}: کاپیتان / ژ ۵۳، ۱ ل

ئەحمەد خەلیل زادە: مامۆستای دەبستانی گەلاویژ / ژ ۵۳، ۴ ل

دکتۆر موبەسیری: سەرۆکی ئیداره‌ی بیه‌داریی کوردستان / ژ ۵۴، ۴ ل

پەحمەت داودی: نازری خەرجیی ئیداره‌ی دارائی و ئیداراتی دەولەتی / ژ ۵۶، ۲ ل

محەمەد غالب ئەردەلان: مامۆستای مەدرەسە‌ی گەلاویژ / ژ ۵۸، ۲ ل

پەسوول کوردپوور: سەرۆکی شارەوانی / ژ ۵۹، ۱ ل

خۆشەوی خەلیل مزووری: فەرماندە‌ی لک / ژ ۶۲، ۱ ل

شەمس بورهانی، حاجی کاکە رەحمان، حاجی مستەفا داودی، ئەحمەد عیلمی، نەجمەدین تەوحیدی، محەمەد ئەمین موئینی: هەینەتی پشکنینی ئیداراتی دەولەتی / ژ ۶۵، ۲ ل

ئوبراهیم نادری: له وەزارەتی فەرەه‌نگ / ژ ۶۵، ۴ ل

مستەفا بارزانی: ژەنرال مایۆر / ژ ۶۶، ۱ ل

فەتاح موئەلیب ئالەوئەسی: پێشمەرگە / ژ ۶۵، ۳ ل

محەمەد قادری: مایۆر / ژ ۶۶، ۱ ل

عەبدورەحمان عەلی: فەرماندە‌ی هیژی دیموکرات - سەقز / ژ ۶۶، ۲ ل

قادرخان زادە ژانرال محەمەد پەشید خان: فەرماندە و سەرکردە‌ی هیژەکانی بانە / ژ ۶۹، ۱ ل

قادرخانی ئارمەدە: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

محەمەد پەشید بەگی بەکی: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

عەبدوللا بەگی سەرحدە: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

ئەحمەد خانی فاروقی: سەرکردە‌ی هیژی فەیزوللا بەگی / ژ ۶۹، ۲ ل

حەمەسەدیق سلیمان خانی جاف: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

فەیزوللا خانی پۆستەمی: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

ئەحمەد بەگی حاجی نایب: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

مەجیدخانی حەمەپەشید خان: سەرکردە‌ی هیژی دیموکرات / ژ ۶۹، ۲ ل

حامید مازووجی: پەننەسی دژبانی ناوه‌ندی مەهاباد / ژ ۶۹، ۳ ل

بەکر حەویزی [عەبدولکەریم]: سەرپۆل / ژ ۶۹، ۳ ل

سالح میکائیلی: موذیری چرای برووسکە‌ی مەهاباد / ژ ۷۲، ۴ ل

عەلی بەگ شیرزاد: مایۆر / ژ ۷۴، ۱ ل

خەلیل خوسرەوی: سەرۆکی کار لە رادیوی کوردستان، سەرۆکی کاری کوردستان / ژ ۷۵، ۲ ل؛ ژ ۸۵، ۱ ل

داودزادە: موذیر و سەرپەرەستی مەدرەسە‌ی عیبری / ژ ۷۵، ۴ ل

دکتۆر کەمالەدین (کەمال) نەقشەبەندی: له بیه‌داریی مەهاباد / ژ ۷۶، ۲ ل؛ ژ ۸۷، ۲ ل

محەمەد لاهیجانی: پەننەسی ئیداره‌ی کوللی ئەوقافی کوردستان / ژ ۷۸، ۴ ل

فەتاحی قازمی: پەننەسی دوخاننەیی مەهاباد / ژ ۷۸، ۲ ل

[پەحیم] لەشکری: له دەفتەری پێشەوای کوردستان / ژ ۷۹، ۴ ل

پەحمان ئوئەسی: کەفیلی ئیداره‌ی کار / ژ ۸۵، ۱ ل

محەمەد مەولەوی: کاپیتان / ژ ۸۵، ۲ ل

محەمەد زەکەوی: حیسابدار و تەحویلداری دارایی بۆکان / ژ ۸۵، ۴ ل

خەلیل حەیدەری: پەننەسی دارایی بۆکان / ژ ۸۵، ۴ ل

محەمەد پەسوول کوردپوور: سەرۆکی کۆمیساریای شارەوانیی مەهاباد / ژ ۸۷، ۲ ل؛ ژ ۸۷، ۲ ل

حاجی مستەفا داودی: موئاوینی ئەنجومەنی کوردستان / ژ ۹۲، ۲ ل

مستەفا خۆشناو: سەرەه‌نگی / ژ ۹۲، ۲ ل

- هی حیزبی:

میرزا مستەفا سولت‌طانیان، عەبدولقادر مودەریسی، حوسین فروهتیر، میرزا محەمەد ئەمین شەرەفی، عەلی خوسرەوی، مەحموود وەلی زادە، میرزا پەحیم لەشکری: ئەعزای هەینەتی حیزبی دیموکراتی کوردستان / ژ ۹۱، ۳ ل

قاسم ئاغای ئیلخانی زادە: نەماینە‌ی کومیتە‌ی مەحەللی حیزبی دیموکراتی کوردستان - لکی بۆکان / ژ ۹۱، ۲ ل

میرزا مستەفا موئتەدیری، مەحموودخان، یوونس خان، عەبدوللا خان ئەمیری: ئەعزای لکی مەحەللی بۆکانی دیموکرات / ژ ۹۱، ۲ ل

سەید محەمەد تەهازادە: موئاوینی کومیتە‌ی مەحەللی حیزبی دیموکراتی کوردستان / ژ ۹۱، ۴ ل

محەمەد حوسین خانی ئەمیری: پشکنیری حیزبی دیموکرات - لکی بیگ زادە / ژ ۹۲، ۱ ل

محەمەد عەتاری: عوزوی هەینەتی تەبلیغاتی ئیتیحادیە‌ی جەوانانی کوردستان / ژ ۹۲، ۳ ل

سەید محەمەد ئایەتی: چلی ئەرشدان / ژ ۹۵، ۴ ل

سەید سەلام نەبەوی، سەید عەبدوللا: هەینەتی موذیرە‌ی حیزبی دیموکراتی کوردستان لکی گەردیگلان / ژ ۹۶، ۴ ل

عەبدوللا ئیروومەند: نووسەری حیزبی یەکشەوہ / ژ ۹۴، ۵ ل

قازی محەمەد خزری: سەدری حیزبی دیموکراتی شەنۆ / ژ ۹۴، ۲ ل

ئەحمەدی قادری: سەرۆکی پارتی دیموکراتی کوردستان له مەنتیقە‌ی نەغەدە / ژ ۹۵، ۲ ل

میرزا ئوبراهیم: نووسەری دەفتەری پارت (حیزب) له نەغەدە / ژ ۹۵، ۲ ل

ئەحمەد ئیلاهی: ئەندامی هەینەتی مەحەللی / ژ ۹۶، ۳ ل

خالەمین: سەدری کومیتە‌ی مەحەللی شاروێران / ژ ۹۷، ۲ ل

تەها نەعمەتی: سەرۆکی دیموکراتی لکی دەشتەبیل / ژ ۹۳، ۳ ل

میرزا سەعید ئوبراهیم زادە: موئاوینی سەدری کومیتە‌ی مەحەللی شەنۆ / ژ ۹۷، ۳ ل

مەلا صالح ئەیووبی: سەدری کومیتە‌ی دیموکرات و مودەریسی مەدرەسە‌ی گوێجەلی / ژ ۹۸، ۲ ل

عەلی خوسرەوی: له ئیتیحادیە‌ی جەوانان / ژ ۹۳، ۱ ل

^{۵۸} فەرماندە‌ی هیژی سابلاغ بووه له سەرا (مەحموود مەلا عەزەت، دەولەتی جەهووری کوردستان، ژ ۳، ۱ ب، سلیمانی، ۲۰۰۳، ۴۴ ل).

ئامو ئاغاي ئاموویی: سەدری کومیتە ی قزداغ/ ۵۲، ۴ ل
 حەیدەر ئاغای حەیدەرئالوو: سەدری کومیتە ی قەرەنی/ ۵۲، ۴ ل
 عەبدوللا قەرەمانی: سەدری کومیتە ی ملی/ ۵۲، ۴ ل
 عومەر ئاغا: سەدری کومیتە ی ئاداخان/ ۵۲، ۴ ل
 سەید کامیل: سەدری کومیتە ی مەحەللی گەردیگلان/ ۵۵، ۳ ل
 سەید ئەحمەد گەیلانی: سەرۆکی کومیتە ی مەحەللی نەغەدە/ ۶۰، ۴ ل
 مەلا عەبدوڕەحیم قازی: سەدری کومیتە ی مەحەللی سەرا/ ۶۸، ۴ ل
 ۷۰، ۲ ل
 رەحمان وەیس، بابا حوسەینی: ئەندامانی یەکەتیی جەوانان/ ۷۳، ۱ ل
 مەنافی کەریمی: موعاوینی کومیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی
 کوردستان/ ۹۲، ۱ ل
 سەید عەبدوللا گەیلانی: عوزوی کومیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی
 کوردستان/ ۴۵، ۳ ل
 عومەر [عەمەر] خانی شەریفی: عوزوی کومیتە ی مەرکەزی حیزبی
 دیموکراتی کوردستان- پەنسی عیلى شاک/ ۴۵، ۳ ل
 رەشید بەگی جیہانگیری: عوزوی کومیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی
 کوردستان- پەنسی عیلى ھەری/ ۴۵، ۳ ل
 زێرۆ بەگی بەھادوری: عوزوی کومیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی
 کوردستان- نوینەری عیلى ھەری/ ۴۵، ۳ ل
 جەلال حیجازی، حاجی عەبدوللا مەھمەدی: نوینەرانى حیزبی دیموکراتی
 کوردستان لە سەقز/ ۶۰، ۲ ل
 یای کولسوم سولتانیان: سەرۆکی مەحەللی ئەرمانیان/ ۷۷، ۴ ل
 یای خورشید شاتری: سەرۆکی مەحەللی بازار/ ۷۷، ۴ ل
 یای خەدیجە قازی: سەرۆکی مەحەللی چۆمی/ ۷۷، ۴ ل
 یای سەید عائیشە شاتری: سەرۆکی مەحەللی حاجی حەسەن/ ۷۷، ۴ ل
 یای سەیدقە وەلی زادە: سەرۆکی مەحەللی خزری/ ۷۷، ۴ ل
 یای زەببا خانم: سەرۆکی مەحەللی قەبیلە/ ۷۷، ۴ ل
 یای ئامینە داودی: سەرۆکی مەحەللی رەزگەریان/ ۷۷، ۴ ل
 یای زارای مەولەوی: سەرۆکی مەحەللی جامیە/ ۷۷، ۴ ل
 یای ماھوزەپری بلە زادە: سەرۆکی مەحەللی یەھوودیان/ ۷۷، ۴ ل
 عەبدوڕەحمان زەبیحی: نووسەری ئەنجومەنی پەرواڤیت (پێوەندی) ی
 فەرھەنگی ئێران- شوورەوی - شوعبە ی کوردستان/ ۸۸، ۴ ل

۳. ۲. ۱. بابەتەکانی تر:
 ۱. ۳. ۲. ۱. ئەدەبیاتی کوردی:

ھەرچی چیرۆکە، بە ژمارە تەنیا (۴)؛ ئەویش ۳ یان ھەرگێردراون، ئەوی
 تریان یەكەم چیرۆکی خۆمالییە حەسەن قزلیجی بەناوی (فیلمی عاسمان لە
 سینەمای کوردستان) ھو لە شیۆھە شائۆنامەیکە کورتدا نووسیبێتی.
 (۵۵) پەخشانی ئەدەبی و کۆمەلایەتی و سیاسیش، بەشیکی نووسین و
 وتارەکانی ناو ئەم ژمارانە ی رۆژنامەیکە ی پیک ھیناوە؛ بڕیکیان، بەتایبەت
 ھی قەلەمی ھیمن و دلشادی پەسوولی، بە شیۆوازیکی بەرزى ئەدەبی
 نووسراون.

۱. ۲. ۲. ۱. زمانی کوردی:

یەكەمجار بوو، دواى سالانیکی درێژی فەرماۆشی و قەدەغەکردن،
 کوردی دەرفەتی بەکارھێنان و ژیانەو بەخۆو بێنی. لە (ئاگاداری: ۴)،
 (۱) دا پارگەنرا: ((بە تەواوی ئەھالیی خۆشەویستی سابلاغ
 پادەگەیندەریت لەسەر ئەمەری پێشەوای موعەزەم و قەراری حیزبی
 دیموکراتی کوردستان، لەوێ بەولاو پێویستە بۆ پەرەپێدان و پەواجی
 زمانی کوردی، کوردی خۆیندن لە مەدرەسەکاندا بە کوردییە. لەو تارىخەو
 تا دە ۱۰ پوژی دیکە ھەر کەسیک کوپ و کچی ھەبێ کە عومری ئیقتیزای
 خۆیندن بکا، دەبێ بێنییەتە مەدرەسە. ئەلبەتە ھەر کەس لەو ئەمرە پرو
 وەرگێرێ، بە توندترین موجازات تەنبی دەکرێ)).

بەو پێی، کوردی کرایە زمانی خۆیندن و نووسین لە دائیرەکاندا؛ تەنانەت
 خوتبە ی پوژانی جومعەش کرا بە کوردی. ئەو ھەلومەرجە وای کرد، بەبێ
 ئەوێ ئەو قوناغە پێویست بکات، بکەونە قسە لەسەر ئەلفوویی کوردی،
 لیبرو لەوێ داوای گوێنی بکری ئەلفووییەکی ئاسان (ژ ۱، ۴؛ ۲۱، ۳ ل؛
 ۲۵، ۳ ل). بژار و پاککردنەوێ کوردی لە وشەو زاراوێ بیانی و
 بەکارھێنانی کوردییەکی پەتی و پەوان، دەست پێکرا. ناو و زاراو
 عەسکەرەکان، بە فەرمان و پریاری پێشەوا، کرانە کوردی و لە
 "کوردستان" دا بلاوکرانەو، تا لەناو ھیزی پێشمەرگەدا جیگیر ببن و
 بەکاربھێنرێن (ژ ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۲). رۆژنامەوانی کوردی دیوی
 کوردستانی عیراق، بە تاییەت گوڤاری "گەلاویژ"، لەم پوووە کاریگەری
 ھەبوو.

ئەم زاراوانە وەکوو داھینراو و کوردی پەتی بەکارھێنراون:

پشکنێر، پشکن: موفەتیش/ ۱، ۲ ل؛ ۲۹، ۳ ل

وشیار: لەبری ھوشیار/ ۲، ۲ ل

خۆرسکاو: تەبیەت/ ۶، ۳ ل

گەرۆک، بزۆک: ئوتومبیل، سەیارە/ ۶، ۴ ل؛ ۲۶، ۳ ل

دانێر: دانەر، مۆلف/ ۷، ۱ ل

بوێژ: ئەدیپ/ ۷، ۴ ل

ناساندن: بەیەت/ ۱۰، ۱ ل

بیر: فکر/ ۱۹، ۱ ل

کانگا: بارەگا، بنکە/ ۲۱، ۴ ل

نوینەر: پەيامنێر، وەفد، ممثل/ ۲۳، ۴ ل

کیشە: شەر، گێچەل (کیشە پێفروشتن)/ ۳۲، ۱ ل

خەلساندن: پزگارکردن/ ۴۱، ۱ ل

چەرخ: سەدە، ۱۰۰ سال/ ۵۴، ۱ ل

کشتوکیل: زەرەعت، کشتوکال/ ۵۵، ۱ ل

وہلام، وہلامدان، وہلامدەر: ھەوال، ھەوالدان، ھەوالدەر/ ۶۰، ۲ ل

حاملاندن: پەرورەدەکردن، تربیہ/ ۷۸، ۱ ل

کۆمەل: مجتمەع/ ۷۸، ۱ ل

زاراوەکانی (ھاوپەیمان، نووسەر، پێپروژە، میژوو ...) یش لە نموونە ی
 وشە ی تازە دەرکەوتوو و باوی سەردەمەکن.

(۱۶۲) زاراو بە پێنج ئەلقە بۆ ھەر شتیکی پێوەندی بە کاروباری
 عەسکەری و جوگرافیای عەسکەرییەو ھەبێ، بلاو کراونەتەو؛ لەوانە،
 ھەرە دیارترین و گونجاوترینیان "پێشمەرگە" یە، کە وەك زاراو بۆ
 "سەرباز" بەکارھێنرا و دواتر جیی خۆی کردەو، لەوکاتەو بوو بە

زاراوه يه كى باوى ناو جوولانه وهى پزگار يخوازي پوژمه لات و باشوورى كوردستان بو چه كبه ده ستانى شوپشى كورد.

۱. ۲. ۳. وەرگيرپان:

وهرگيرپدراوى بابتهى سياسى و ئهدهبى و كومه لايتهى و پوژشنييرى گشتى، له فارسى و عهره بى و توركى (ئازهرى) و فهره نسييه وه، سه چاوه يه كى ترى زانبارى بو "كوردستان" دابىن كردووه. ئه و (۵۴) وهرگيرپدراوه، ۲۲ يان له فارسى، ۱۱ يان عهره بى، ۴ يان فهره نسى و ۶ يان له توركييه وه؛ ۲۲ يان له ۱ ژماره دا، ۲ يان له ۲ ژماره دا، ۱ يان له ۳ و ۱ يان له ۴ ژماره دا بلاو بووه ته وه.

سه ريارى ئه وه، سه رجه مى هه واله كانى دهره وهى قه له مپره وهى حكومه تى ميللىى كوردستان كه له راديو و پوژنامه وانىي بيگانه وه وهرگيراون، بيگومان له زمانانى ترى وهك فارسى و عهره بى و فهره نسييه وه كراونه ته كوردى.

۱. ۲. ۳. ۴. خو شيبىنى له شووره وى و مهنشورى ته لاتنتيك:

جوولانه وهى پزگارى نيشتمانىي كورد له دريژايى ميژوى نويدا دوست و پشتيوانىكى نيوده ولته تى يا هه ر لايه نيكى دهركىسى نه بووه؛ خو شى له بهر نااماده بىي ته واوى كومه لگه ي كوردى و سه ركردايه تيبه كه ي، وه كو پيوست له باريدا نه بووه خو به خو مه سه له ي كورد به ره و سه ركه وتن به رى. له بهرئه وه له هه ر گورانكارىي كه جيهانى و ناوچه بيدا جوړيك له چاوه روانى و خو شيبىنى له لا پيدا بووه. پرانه وهى دووم جهنگى گوره و سه ركه وتنى هاوپه يمانان و راگه ياندنى مهنشورى ته لاتنتيك، به تايبه تيش له نارادابوونى سوقيت وهك هيزيكى كارا و بريارده ر، هيوادريان كردووه كه نه مجاره هيج نه بى لانى كه مى مافه كانى بو ده سته بهر بكه ن. ئه م خو شيبىنيه، له كومه ليك وتارى "كوردستان" دا رهنگى داوه ته وه:

– (ئه وه عه داله ت بوو: ۴، ۵، ۶):

((ئيتيحادى جه ماھيرى شووره وى بو به لاگيرى نه ته وهى كريكار و هه ژار، بو به ره له ستي زولم و ئيستيداد، داوينى هيممه تى هه لپرى، هه لمه تيكي زور باشى قانونى بو ئه و ديكتاتور زالمه نه هينا؛ ميليون ميليون لاو و گهنجى بو پاراستنى حقوقي به شه رى به كوشت داو هه ستي زالمى كوتا كرد و به دونياشى حالى كرد: حقه ي ژيانى له گيتيدا هه يه. ئيمه نه ته وهى كورديش به پشتيوانىي خودا و پيشه واى به رزى ئوردووى سوور و به پيى ئه و مهنشور و قانونه باشه و به پيى قانونى ئه ساسى پاشى قه وما و برىكى زور خودموختارىي خومان وه گيرخست ...))

– (كورد نازادىي ده وى: ۷، ۸)

((ئه و هه موو شه ر و كوشتاره ي كه ده وله ته كانى ديموكراسى كرديان ماوه ي كهوت سالان [ئه و] هه موو زه ره ر زيانه و مائوئيران و كوركوژراو و باب كوژراو بووه. له و مابه ينه دا له لايه كه وه خو ينى خو يان دهرشت و له لايه كه وه (مهنشورى ئاتلانتيك) و (يالتا) يان داهنا، به ميلله تى چووكيان راده گه ياند ئه و خو ينه ي كه ئيمه ده يرئرين، تووى نازادى و پزگارى ئيوه يه و ئيوه له داوييدا له و نيعمه ته ي ئيستيفاده ده كه ن. له بهرئه وه ته واوى ميلله تى چووك كه له ژيهر چه كه مى ئيستيعماردا ده ياننالاند، ئوميدوار و دلخوش [له] چاوه نواريى له به ين چوونى ديكتاتورى و نزيكبوونه وهى پوژى پزگاريدا بوون ...))

– (مؤلوتوف، برنس، بوين: ۱۱، ۱۲)

((ئه ي باغه وانى باغى نازادىخواهى، ئه ي وهرزيرانى رپوس و ئامريكا و ئينگليس، ئه ي ئه و كه سانه ي ده تانه وى پايه ي دونياى ئاينده له سه ر عه داله ت و نازادى و به رابه رى دانين، تا فكرى دونياگيرى نه كه ويته وه سه رى كه س و هه موو ميلله ت له حقوقي خو يان به رخوردار بن، ... ته واوى ئه فرادى دونيا به دلئىكى په ريشان و چاوى پر له گريان ... هيوادارن مهنشورى ئاتلانتيك و سانفرانسيسكو بيننه چه يزي ئيجرا و به شه ر به حقه ي جانفیدائى و زه حه ماتى كهوت ساله ي خو ي بگا ... ويستاش ئه گه ر بيتو كومه له چووكه كان كه گيانى پاكي خو يان بو نه جاتى نه وعى ئينسان له په نجه ي ديكتاتورى وه قف كردووه، له ميوه ي ته ر و تازه ي سولج و حقوقي

موسه لله م بييه ش بن و ديسان بكه ونه وه ژيهر مه نگه نه ي ئيرتيجاع و ديكتاتورانى ورك زى خو ينمژ، رپوحى ئه و جه وانمه ردا نه ليو نابوورى و به ته حقيق شه رى سييه م هه لده نايستيه وه ... ئه م ما خو به ئيققارى خو يان و له رپوى ئه و په يمانانه ي كه له ژيهر به حرى له په ناي ژيهره ريانىي دوژمن، له وشكانى له تيرپه سى فاشيست به ستوويانه مهنزورى هه ره عومده يان ئيستىخلاسى كومه لى چكوله له يوغى به ندهنگى و به رده گى، رپوناككردنى دونياى تاريك به نوورى عه دل و ئينساف و ته ئمىنى سه عاده ت و رپه فاهييه تى به شه ر بووه.))

– (يه كه تى ئيمه ي به ناره زوو گه ياند: ۱۱، ۱۲، ۱۳)

((كورد كه به دونياى نيشان دا ده توانى بو خو ي خو ي ئيداره كا، به رانه برى مهنشورى ئاتلانتيك كه هه ر ميلله تيكي بتوانى خو ي ئيداره كا حقه ي نازادىي هه يه و بيگانه نابى حوكميان به سه ردا بكا، ليهره به ولاوه هه ميشه به نازادى ده رى.))

– (نوتقى ياي وهيله مى سه ديدايان: ۱۳، ۱۴)

((به فرمانى يه كه پياوى مه يدانى عه داله ت و به شه ر دوستى ژهنرالىسموس ستالين ئيمه ش له زيندانى دىلى هاتينه ده رى و ريگامان بو كراوه.))

– (شووره وى و ئيران: ۱۳، ۱۴، ۱۵)

((ئيمه به ناوى مه ده نييه ت ده لئين و ده نووسين، سى ده وله تى رپوس و ئينگليس و ئامريكا كه به يه كه وه مهنشورى ئاتلانتيكيان به ست، بو يه بوو كه ئالمانى فاشيست و داروده سته كانى مه حوو و نابووت كه ن و نه ته وه كانى كه هه تا ئه ورو له ژيهر چنگوژكى ئيستيداد و ئيستيعماردا ديل و يه خسير و نالاندوويانه پزگاريان بيت و سه ربه ست بزىن: ئه گه ر بيتو خوداى نه كرده وه فا به عه دى خو يان نه كه ن، به زوويه كى زوو ئاورى چاره رپه شى نه ته وه چووكه كان هه لى دايسين و قسه ي تيا نييه داوينگيرى وانيش ده بيت ...))

– (سوپاى سوور: ۱۸، ۱۹)

((سوپاى سوور و ميلله تى جه ماھيرى شووره وى خواريار و هه موو جوهره پيوستى ژيان به ميلله تى ليقه وماو و وه پاشكه وتوو و برسى كه ده ستي ته ره حوم بو وان دريژ ده كه ن و ده يانه وى له سيهرى واندا ببووژينه وه، ده گه يه نى. باوه رى سوپاى سوور له سه ر ئه وه يه كه ده بى هه موو نه ته وه يه ك له نازادى به شى ببى و له دىلى پزگار بيت، وه نايه وى هيج ميلله تيكي به هه ژارى و سه ركزى برى. ئيمه كه كوردين و تينووى ئاوى ژيانى سه ربه خو يين و ده مانه وى له دىلى پزگار بين و نابى له مه پتر به فيل و ته له كه خو ينمان بمژن و به ناحق بيرپژن، له خوداى به رز ده پارپينه وه كه ئه م جيژنه [۲۳ى فيوريه ۲۸هه مين سالى دامه زراندى سوپاى سوور] مه زنه كه مايه ي شانازى و سه ربلندى و ئيفتيخارى به شه ريه ته له پيشه واى هه لكه وتوو و له كار دهره اتووى سوپاى سوور و ته واوى ئه فرادى يه كه تيبى جه ماھيرى شووره وى پيروز و ده لائينه وه كه به ييجگارى موه فه ق بيت و ئالاي سوور له ئاخه ر نوقته ي شيمال و جنووب و پوژناوا و پوژمه لات به شانازى بلاريته وه و ته واوى نه ته وه ي ليقه وماوى عالم له شه فه قه ت و نه وعپه روه ريبى سوپاى سوور و راهنو مايبى وى وه كو هه موو نه ته وه كانى يه كه تيبى جه ماھيرى شووره وى به شدار بن.))

– (له كو يى به ستمه وه: ۲۳، ۲۴)

((پوژى كه ده وله ته هاوپه يمانه كان په يمانى ئاتلانتيكيان ده نووسى، هيئديك له ده وله ته ئيستعمارىييه كان پييان وابوو ئه وه ش وهك دروى هه زار ساله بو يان بوز ده خوا، هه ر به سه رى زمان فه رمويك ده كه ن و پيكي ناهين و هه ر به ئافه رينيك مى گه له بچكوله كانى دونيا ده شكين. ئيدى نه يانده زانى ئه ورو درو له بره و كه وتوو، كه س به فيل و ته له كه هه لئاخه له تى، نه يانده زانى كه له دونياى ئه ورو دا ديموكراسىي به راستى و نازادىي بيپيچوپه نا وهك به گو ييانى هه لكيشى يهك پوژهى دوو پوژه يه، نه يانده زانى كه ده وله تيكي وهك شووره وى هه يه كه درو ده ئامانجى ويدا نييه و هه موو كه س ناچار ده كا هه ر به ئينيه يه كى داوه ده بى پيكي به ينى ...))

– (كورد و په يمانى ئاتلانتيك: ۲۸، ۲۹)

((به لى هممو ميللەت و دەولەتە تىك چاوەپروانى ئەو ھەيە پەيمانى ئەتەلانتىك بىتە جى، چونكە بە تايبەتە ميللەتە تانى بچووكى ئەم دواى شەپە وەك شەپى پىشوو تەماشاناكەن. ميللەتە كوردىش كە يەككە لەو ميللەتەنە كە ئاوارەى دەستى ئىستىعمار بوو، بە ھەموو ھىزىكەو تىدەكۆشى بۆ ھىنانە جى پەيمانى ئەتەلانتىك كە پىگای بۆ ھەموو ميللەتە تىك كوردوتەو، چە گەرە چە بچووك، بەرەو پىگای ئازادى پروات ...

كورد ئەمىنە لەو ھەيە پەيمانى ئەتەلانتىك تەنھا نووسىن نىيە لەسەر كاغەز، بەلكو پەيمانىكە كە بەرامبەر ھەموو ميللەتە تىك دىتە كارەو ھەم ھاتنە كارەش دەگاتە ميللەتە تىك كوردى خواھەنى مېژوو و ئەرزو زىبان و ئەدەبىيات و عەنەناتى ميللى))

– (كورد و كۆنگرەى سولج: ژ ٤٢، ١)

((جەنگى دووم بە داخلىوونى دەولەتە شوروو ھىواى – قىبەلگەھى ھىواى ھەموو ميللەتەن – بە جەنگىكى ئازادىخواھى گۆردرا ... كۆنگرەى سولجى ئەمجارە لە پەگەزى كۆنەپەرسىتى و ئىستىعمار دوور دەبىت وە دەنگى ئازادىخواھى لەم كۆنگرەيەدا زۆر بەنرخ دەبىت و ھەموو ميللەتە تىك نەمىندەى خۆى بۆ ئەم ئامانجە بە تەئىدكراوى و مودەفەقى بۆ دەگىرئەتەو. لەكاتىكدا كە لەسەر مېزى سولج باسى ميللەتە تىك كورد دىتە پىشەو، نەمىندەى ميللەتە تىك كورد، ئەلبەتە بە سەرپەرزىيەكەو لە جىگای تايبەتە خۆى لەناو نەمىندەكانى تەواوى ميللەتە تانى دونىادا پادەووستىت وە ميللەتە تە جىبەكەى خۆى بە ھەمووان دەناسىن))

– (كوردستان قسان دەكا: ژ ٤٣، ٢)

((دانىشتوانى نىشتەمانى شوروو ھىواى ... ھەموو چت و گشت ھىزىكەيان بۆ بەرزكردنەو و نەجاتدانى نەتەوكانى لىقەوماو و ناشناكردنى ئەوان بە شارستانىيەت و سەرخستنى پاىەى ژيانى ميللەتە تە ھەزارەكان بەخت كوردوو و ئىستاش ھەر بەختى دەكەن ...

ئىمە ميللەتە تىك كورد كە يەكئ لە نەتەوكانى تارىخى و نەمر و نەبەزى پروو ھەردىن، بىجگە لەو ھەيە دەگەل ھەموو نەتەوكانى پروو ھەردى لە ھەستى بەشەردۆستى ئىتىحادى جەماھىرى شوروو ھىواى بىبەش نەبووین و بەھەرمان بردوو، لەو ميللەتەنەى كە بە شايەدى تارىخ دوازە چەرخىش دەبى دەگەل مەلئ كە ئەورۆ لە نىشتەمانى شوروو ھىواى دادەنەش، ھاوسى و رابىتەى تىجارەتى و ئىقتىسادىمان بوو و لە زانست و ھونەريان پىتمان وەرگرتوو.

قارەمانانى شوروو ھىواى لەكاتىكدا كە ئىمە زىللەت و ھەزارىمان بە نوختەى ئاخىر گەشتبوو، بە فرىمان ھاتن و لە ژىر تىغى جەللادى زوحاكىان دەرىناين و لە ھەوت خوانى ئەفراسىيابان نەجات داين ... بە كورتى ئىمە بەھوى ئازادىيەك كە دەولەتە سۆفىيات لە دونىادا بلاوى كوردۆتەو، دەست و پىمان كراو، توائىمان لە ھەموو مەرحەلەيىكى ئىقتىسادى، لەشساغى، فەرھەنگ، پىشەرەفتىكى سەر لىسورما و قابىلى تەقدىر بەكەين ... دەولەتە بەرزى شوروو ھىواى بۆ ئىتەمامى حوجەتى دۆستى خۆى لەسەر ئىمە، يەك دەستگای ئىستاسىوونى رادىو دەگەل بلەندگۆو يەك دەستگای سىنەماى سەيارى بە كوردستانى ئازاد بەخشش فەرموو.

نەتەو ھىواى كورد مەردبوو لە ساىەى شوروو ھىواى زىندو بوو ھەو. ميللەتە تىك كورد لە ئازادى و حقوقى بەشەرىيەت بىبەش بوو، لە ساىەى شوروو ھىواى لە ئازادى بەشى برد ... بژى و ھەر سەرپەرز بى ژەنرالسىمۆس ستالىنى كەبىر، ھەر بەرز و پادەستاو بى ئالای سوور، ھەر ئىو بەدەرەو و پىشكەوتوو بى ھۆردوو سوور – بژى و ھەر دەسپروو بى تەواوى مەلئ شوروو ھىواى))

ئەو خۆشبینىيە بە پادەيەك گەشتوو كە لە يەكئىتى سۆقىتە چاوەپروان كراو ھىواى ئىران پروو ھىواى و پزگارى بداتە كورد:

– (جەژنى مەھى كارگەرەن: ژ ٤٦، ٤)

((ئەھى كارگەرەن و لاتى شوروو ھىواى ... ئەم بە نەمىندەيى جەوانان و كارگەرەن و لاتى كوردەوارى سەلامتان بۆ دەنەم، ھەرەكو كاخى زۆم و زۆرى سەلتەنەتە تىك تىزارتان پروو ھىواى، ھەرەھا بە ئومىدى خوداى كاخى

زۆم و زۆرى دەولەتەكانى ئىران و عىراق و توركىيە دەپروو ھىواى و ھەر پۆژەى بەردىكى لە كەلاو ھىواى پىماوى چارەپەشەيان دەپروو ھىواى سەر ئاغەلى تارىكى بەدەختىيان))

شاعىرانى وەك ھىمەن و ھەژار شىعەرى "لەشكرى سوور" و "جووتىرى بەمشوور" يان بۆ سوپاى سوور و توو (ژ ٢، ٤). تەنەت لە مردنى "كالىن" ى پىبەردىكى يەكئىتى سۆقىتە، لە مەھاباد دوو پۆژ پەرسە گىراو و ئالای كوردستان تا نىو ھىواى خوارى (ژ ٥٦، ١، ٢).

١. ٢. ٣. ٥. پروانەن لە ئەزمونەكە:

ھىواى كوردستان، دواى (ھىواى كوردستان) ھەكى شىخ مەھموودى ھەفەد لە سەلمانى، دووم ئەزمونى ھىواى خۆمالى بوو لە مېژوو نوى كورددا. لەبەرئەو، وەك كوردى پارچەكانى تىرى كوردستان بە ئومىدەو تىيان پروانىو، لە ناو ھەيەش خەم بۆ سەقامگىرکردنى پاىەكانى ئەو ھىواى خوراو.

سەيد مەھمەدى ھەمىدى لە (بسم الله الرحمن الرحيم: ژ ٢، ٤، ٣، ٢) دا نووسىو ھىواى:

((ئەم ھەزارەنە كە سەلەھايە غەم و تەم داي گرتوون و ھەر چاوەنۆپى نەسەرتى خويان كىشاو، ئىستا گشت چاويان لەدەس ئەولياى ئوموورى كوردستان. لەكاتەدا كە خودا ئاواتى بەجى ھىناوين و نەسەرتى داوين و پرشتەى كارەكان بەدەس خومانە، دەبى ھەرچى زووتر بناغەيەكى وا دابنەين كە ھىچ ھىزىك نەتوانى پىروو ھىواى، پىماوى خۆش ساىيە و فەعال كارەكان ھەلسوورئەن و ھەموو كارى لە مەجرای خۆى ھەلسوورئەن؛ ھەر كەس نەزەرىياتى تايبەتە بىنەتە پىش، واى لە دەمى دەن ددانى پىو بەشكى. ھەر ئەندازە كۆششت بەكەين، دەبى بە كەمى بزەين و ھەول بەدەين پۆژ بەپۆژ مەزەنى فەعالىيەتەيان بالا بچى))

ئەھمەد عىلمى، لە (زۆم و ئىستەمار نەتەجەى بەكوئ دەگا: ژ ٥٤، ٢) دا، پىختەنەو ھىواى بارى ناو ھىواى دانای ئىدارەيەكى كارا و لىو ھىواى مەسۆگەركردنى لانى زۆرى دادى كۆمەلەيەتى كوردوو بە پىو ھىواى سەركەوتنى ئەزمونەكە، وا كە دەسەلاتى كوردى لە ميللەت دانەپرى و ھەق و دادپەروەرى و يەكسانى بەرامبەر بە ياسا بەرھەرار بكات:

((بۆ پىشەرەفت و سەھادەتى جامىعە دوو شت لازەم؛ ھەو ھىواى ئەو ھىواى بە كاردار و پىماوى عاقل بسپىردى، بەو مەنزورە ھەر كەس لىاقتە و ئىستىعادى ھەر كارىكى ھەبى ئەو كارەى بەدەن ... نوكتەى دووم ئەو ھىواى: پىگەى ھاسان بۆ ئەو ھىواى كە ھەموو كەس بتوانى دەردى دلى خۆى بە پىشەو ھىواى خۆى بگەيىن، چىيە؟ ئەولياى ئوموورى دەولەتە! مەلوومە مەملەكەتە تەنیا بە نەفەرىك ئىدارە ناكرى، بەلكو بۆ پىكوپىكردنى كارى مەملەكەت و كردنەو ھىواى موشكىلاتى ھەياتى لازەم كە تەواوى ئەفراى ميللەت لە حقوقى ئازادى بەھەرمەند بى و لە ئاوى عەدالەت بخواتەو. جا لەبەرئەو ئەخلاقى ئەولياى دەولەت دە پروو ھىواى ميللەتە تەئسىرى زۆر؛ ئەوانىش دوو ھەزىفەيان ھەيە: ھەزىفەى ئەو ھەول ئەو ھەيە ئەوانەى كە پتق و فتقى ئوموورى مەملەكەتەيان بەدەستە، دەبى داىما ناگايان لە ھالى ميللەت بى و ھەمىشە مۆتەو جىھە بن كە كارى زۆر جوژنىش بە چاوىكى پىر لە ئەھمىيەت تىبفكرن، تاكو لە ئەسەرى بىموبالەتى را زۆم پىشە دانەكوتى و ھەقى خەلكى زابەنەبى، چونكو مەوزووى زۆم وەكو ھىچ شتەك نىيە، ئەگەر زوو پىشى نەگىرى، خودا نەكا ھى كەسىك لە دەرگای خودا قەبوول بكرى، جا واى بەدەمە! ھەزىفەى دووم ئەو ھىواى كە ميللەتە تىك خويان دە نەزەرى پىشەو ھىواى خوياندا بە جوانى جىلو بەدەن و خودا نەخواستە يەكئ كارىكى لى واقىع بوو كە موخالىفى مەلى ئەولياى دەولەت نەبوو، يا تەقازايەكى خىلافى قانونى يەكئ جىبەجى نەكرا، ئەوان سەرفەنەزەر لە ھەزىفەى و جىدانى خويان نەكەن و تەرەقدارى ھەق بن و ھىچ وختەك پازى نەبن كە ئەغزەى شەخسى داخەل بە پرشتەى ھەياتى ئەفراى ميللەت بى و زبەنيان نىسبەت بە خەلق لە مەقامى پەسەيدا بە چاكى بگەرى))

ياى ھەلبى سەمىل فەرەجى، وەك ئافەرتىكى چالاك و بەناگا، پاراستنى ئەو ئازادىيەى بە ئەركى ھەموان، بە ژن و پىماو ھىواى، داناو؛ لە (پاگرتنى

نازادی له گیان و مال بووردنی دهوئ: ژ ۲۸، ل ۱) دا به پاشکاو و ژیرانه نووسیویه: ((پاگرتنی نازادی له ودهستهئینانی زحمهتتره، جا له بهرئهوه وهزیفهی هه موو کوردیک فیداکاریی سهروماله له پینا و پاگرتنی سهربه خوییی کوردستان، وه به تایبهتی وهزیفهی ژنانی کورد له وپوڊا نهویه که به گیان و مال شانبه شانی پیاوان بو نه و نامانجه موقه دهسه ههنگاو هه لنین ... نه وپو ژنانی کورد، له جیاتی خشل و زیپر، دهبی به چهک، نه سهله چه پرازینه وه و نه و خشل و زیپر له ریگای سه رکه وتن و خوشبه ختی کورد خه رج کهن ... نه وپو ژنانی کورد به گه وهه ری نازادی رازاونه وه؛ ئیتر خشل و زیپر له به رامبه ر نه و گه وهه ره به هاداره زینه تیکی نییه، جگه له وهی له پئی سه رکه وتنی گه لدا خه رج کری.))

قادی مودهریسی، سه رکه وتنی نه و نه زمونه ی حوکی کوردی به مایه ی خیر و هیوا بو کوردی پارچه کانی تریش له قه له م داوه. له خوتبه ی (جیژنی چاپخانه و ئیداره ی پوژنامه و گوواری "کوردستان": ژ ۱۸، ل ۱) دا وتوویه: ((نه ی مه هاباد، به خوت بنازه که نه وپو پو له ره شیده کانت توانیان نالای سی پهنگی سه ربه خوتی له سه ر تو هلبکه ن و دایکی نیشتمانی کورد پرگار بکه ن. نه ی مه هاباد، بزانه جی و مه قامی تو زور بلنده، قیبله و میحرابی نو میلیون کوردی، چاوی نو میلیون خوشک و برای کوردیش له تو به که ده فریایان بیی و له دیل و یه خسیری نه جاتیان بده ی.

نه ی گه وره گه وره کانم ئیوه بزانتا یه که نه قهر کورد له دونیادا یه خسیر مابن، ناتوانین به خو مان بلین کورد پرگار بووه و نازادین. نه وپو چاوی ۹ میلیون کورد له نگویه و ده ستیان بو تو دریز کردووه تا پرگاریان بکه ین. نه ی پیشه وای خوشه ویست دایکی نیشتمان له تو پارزییه و شادباشت دهکا و دهلی پو له ی خه له فی من رامه وهسته وه نه وپو ژه به جیژنی ته و او مه زانه تا سایی نه و لاده کانم پرگار نه که ی، تا کوردیک له زیندانی ئیستیعماردا بمینی، جیژنه بو مه نییه.))

محهمه د نانه وازاده پاراستنی نه و نه زمونه ی له دابینکردنی هیز و له شکر ریخراوی کورددا دیوه ته وه؛ له نوتقه کهیدا پوژی ۲ ی ریبه ندان وتوویه: ((گه وره گه وره کان فهرموویانه: قشوون رووحی میله ته. مه مله که ت ده بی ساحیب هیز و قووه تی، تا ئیفتیخاراتی میلیبی خوی پاگری.))

سه ید محهمه دی حمیدی، له (خوینده وار به نه خوینده واری تیگه یینی: ژ ۱۹، ل ۱) دا، پاریزگاریی ده سه که وته کانی نه و هه لومه رجه نو ییه ی به ستووه ته وه به یه کیتی هه موانه وه: ((یه که تی، ئیوه ده دونیادا گه وره و سه ربه رز دهکا، نیشتمانو ئاوه دان دهکا، کانگای جه واهیراتو له بن هه ردی بو ده ردینی، کوردی هه ژاری پووتوقوت و برسی پوشته و تیر دهکا. به بو نه ی یه که تی ده توانن له پاککردنی مه نازیل و ئیسلاحی نه وزاعی عمومی - ئیستراحتی بیی و گیانی ئیستیفا ده بکه ن ... .))

۱. ۲. ۳. ۶. سه ربه خوی یا خودمختاری:

"کوردستان" له هیج ژماره یه کهیدا ناوی ده ولته تی سه ربه خوی کوردستانی وهک نامانجی نه و قوناغه ی جوولانه وه ی کورد نه بر دووه. خودمختاری، وه کوو مافیکی به ده ستها توو باس کراوه، وا هه ول بو چه سپاندنی له قانونی نه ساسی ئیراندا دراوه. قازی محهمه د له م پووه وه له چاوپیکه وتنیکیدا له گه ل پوژنامه کانی تاراندا (ژ ۱، ل ۱؛ ژ ۲، ل ۲) وتوویه: ((ئیمه له ده ولته تی ئیران ئیجرا ی قانونی نه ساسیمان ده وی و ده مانه وی به خودمختاری له ژیر به یداغی ئیراندا بزین؛ وه خودمختاریشمان وه گیر که وتووه، چوار ساله خودمختاریی داخیلیمان هیه ... ئینتیخا باتمان کرد و هیه نه تیکی ۹ نه فه ری به نیوی هیه نه تی میلی هه لیزیردان و سه روکی نه و هیه نه ته به خو مه.))

خاله گرنگه کانی مه رامی (حیزیی دیموکراتی کوردستان) یشی هیناوه ته وه: ((۱- میله تی کورد له ئیراندا له هه نسوورانن و پیکه یینانی کاروباری جیگای خوی نازاد بی و له سنووری ده ولته تی ئیراندا بژی. ۲- بتوانن به زمانی کوردی بخوینی و له وه لاتی کوردستان کاروباری

نووسین له ئیداره کانی ده ولته تیدا به کوردی بی. ۳- نه نجومه نی نه یاله تی و ویلیه تی کوردستان وه کو قانونی نه ساسی ده بی جیبه جی داندی، له هه موو کاره کانی ئیجتیماعی و ده ولته تیدا چاوه دیری بکا و پی پاگنا. ۴- مه نموورینی ده ولته تی هه ر ده بی له خه لکی مه حل بی و به پیی قانون له نیو په عییه ت و مالیکدا سازش به جی بی که دوپوژی هه ردوکیان ته منین بکری. ۵- حیزیی دیموکراتی کوردستان سه ی بکا که میله تی ئیران هه موو به برایه تی و به رابه ری بزین.))

قازی، پیبه پی چاره سه ری ئاشتیانه ی کیشه ی کوردی له چوارچیوه ی ئیراندا وایستووه: ((فرقه ی دیموکرات [ی کوردستان] ده کاره یینانی قانونی نه ساسی و دیموکراسی ئیرانی ده وی و هه ر وهخت داواکانی مه له گه ل قانونی نه ساسی که به خوینی گه لکی زور له پیاوه نازادیکه یه کان ته و او بوو، ئیمه قانونی نه ساسی راده گرین ... داوام کرد له باتی توپ و تانک بو سه ر کورده کان که حه قی خو یان داوا ده که ن، ده ستوور بدن بیهداری و فره هنگی وان چاک بکه ن، نه مانه نه تیجه ی نه بوو. نه گه ر ده ولته تی به وی له وه ی زیاتر که م روحم بی، مومکینه لی ره پا کار سه رچاوه بگری که نه مه بتوانن نازادی و دیموکراسی بو ته واری میله تی ئیران ته منین بکه ین.))

قازی، هه ر له وه به تر له نوتقی (میتینگ له مزگه وتی سوور/ ژ ۲۲، ل ۲، ۳) دا جه ختی له سه ر پیشینه و نامانجی تیگوشانی خه لکی کوردستان کردووه ته وه، وا که ((لاوان و گه نجانی مه هاباد ده ستیان کرد به کار و مه رامی موقه ده سیان ته عقیب کرد له بن نه شکه وتان و له شیوان و خانوان به دزی خر ده بوونه وه و فه عالییه تیان به خه رج دا، تا لکی خو یان له ته واری کوردستاندا کرده وه و هه موو کوردیکیان بو کار ناماده کرد و خوشیان به هیز کرد، تا وا بو چه نده له مه و به ر مه رامی دیموکراتییان به دنیا گه یاند و ته فازولی خودمختارییان له حدوودی ده ولته تی ئیراندا کرد.))

۱. ۲. ۳. ۷. ژیاننامه ی زانایانی کورد:

"کوردستان"، له سه ر ده ستی سه ید محهمه دی حمیدی، بایه خیکی زوری به بوژاندنه وه ی میژووی کورد به گشتی و هی زانایان و ناودارانی کورد به تایبه تی داوه، وهک به شدارییبه که له دروستکردنی پاشخانیکی میژووی و شانازی له لای خوینده واری کورد. له (تکا: ژ ۴۸، ل ۳) دا وتراوه: ((ئیداره ی پوژنامه ی کوردستان په چاوی گرتووه که له هه ر ژماره یه کهدا جه نگیک له و جه نگانه ی که له کوردستان قه و ماوه، چه کونه چه نوئ، به تایبه تی نه و جه نگانه ی که ده گه ل دوژمانی کورد بو پرگاریی کوردستان له ژیر نیری دیلی کراون، له ستوونیکی تایبه تیدا بنووسی. تکا ده که ین هه ر کهس ئاگاداری له به سه رهاتی هه ر جو ره شه ریکی کوردستان هه بیته، چه له کتیبی میژووی بنووسیته وه، وه یا له نه شخاسی موته لیعی وه رگری، بو مان بنووسی که له پوژنامه دا بلاوی بکه ینه وه و نه گه ر که سیک کتیبیکی وا له کنی بیی و بو خوی وه ختی نه بی بنووسیته وه، ده گونجی کتیبه که بو ئیمه بنیری، پاش چاپ ره وانه ده کریته وه.))

به و پییه، ناوبراو دوو نامیلکه ی بو نه و کاته زور گرنگی سه باره ت به میژووی کورد (الاکراد منذ فجر التاريخ الی سنة ۱۹۲۰، به سه رهاتی نارارات "ئاگری" ی وه رگیپراوه. جگه له تو مارکردنی ورده زانیاری میژووی، هیناوه ی ژیاننامه ی زانایان و ناودارانی کوردی وهک (مه لا عه لی قزلجی توجانی، مه لا جامی، ئینول حاجیب، سولتان ساق، عه لی ته رموکی، بابا تاهیری عوریان، مه لا عه بدولای پیره باب، شیخ مه عرووفی نوئی، شیخ بابا سه عید، مه لا حه سه ن ئین عوسمانی، مه لا خدری نالی، ئینول نه سیر، مه ولانا خالیدی کوردی شاره زووری، قازی محهمه د، نه بولحه سه ن سه یفی قازی، فه تاحی قازی، هیمن، هه ژار، محهمه دی نانه وازاده، نه نوهر حوسین دزه یی ...)، داهینراویکی پوژنامه که یه و به شیکی دیاری نه وانه یه که مجار بووه له پوژنامه وانیی کوردیدا له سه ریان بنووسری و ناو و ناوبانگیان زیندوو بکریته وه.

<p>٢. پښت:</p> <p>١.٢. بابته نووسه ران:</p> <p>١.١.٢. بابته به ناو:</p>		
نومره	ناونيشاني بابته	ناو
٦٦	١. بو پيشهوا/ شيعر	١- نازاد/ سلیماني
٢٥	١. موباره كبادي ټالاي موقه ددهس/ شيعر	٢- ثوهيسي عوثماني
٦٧	٢. خه لك بزاني نه مړوكه كوردان/ شيعر	
٥	١. پي پيروزه "كوردستان"	٣- نه بوبه كر ئيلخاني زاده
١١	١. يه كه تي ئيمه ي به ناره زو گه ياند	٤- نه حمده ئيلاهي
١٥	٢. ماليات	
١٩، ١٨	٣. حيزي ديموكراتي كوردستان	
٢٤	٤. به ناره ردي كوردي ده وله تي شووره وي (له گواري "گه لاويژ"، ژا، ١٧، ٧ وركي راه)	
٢٩	٥. له راديوي نه نقره	
٤٦	٦. به وي جيزني هه وه لي مانگي مه	
٥٢	٧. رهنوي هيناني توتن	
٦٤	٨. جهنگو سياست	
٧٨	٩. سه عاده تي به شهر چييه ؟	
٨٨	١٠. بازگانيش به مشوره رت باشه	
١٧	١. پي پيروزه: هه يه تي ته حرييه ي پوژنامه ي كوردستان/ شيعر	٥- نه حمده پينجوييني
٣٢	٢. مالي خه لك ي به فپرو مه خون	
٤٨	١. لاتفسدوا في الارض بعد اصلاحها	٦- نه حمده حيسامه ديني
٤٤	١. رابردو پويشت وه دواكه وتني غه له ته	٧- نه حمده عيلمی
٥٤	٢. ظولم و ئيستيعمار نه تيجه ي به كوي ده كا	
١٤، ١٣	١. قازانجي ميژو "تاريخ" (وهركه پراو له فارسيه وه)	٨- نه مجده ي عوثماني
١٦	٢. زاناياني كورد: مه لا حه سه ن ئين عوثماني	
٢٨	٣. زانايي و نازايي/ شيعر	
٣٩	١. ته رييه تي راست	٩- نه نوه رانسوز
٤٠	٢. ميحوه ري نه نقره- مادريد	
٤٧	٣. سياسته تي دهره وي سووياتي	
٥٦	٤. نه لويديع نه ي كالنيني عه ظيم	
٥٧	٥. چيمان له طه هران ده وي ؟	
٥٩	٦. تيجاره ت بو مه نفه عه تي ميله ت	
٦٥	٧. له شكري كوردستان	
٣٥	١. له حوضوري موخته ره مي براي كورد	١٠- ئيبراهيم نه يووب
٣٦	٢. هوون بزانون	
٣٤	١. ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بانفسهم	١١- ئيبراهيم ئيبراهيميان
٥٧	١. ما اكراد چه ميخواهيم ؟	١٢- ئيبراهيم نادري
٦١	٢. له سه ر ژيانه وه ي ميله تي كورد	
٦٤	٣. آقاي قوام السلطنه از نهضت آزادي خواهان پشتيباني كنيد	
٦٥	٤. ناگاداري	
٧٣	٥. ئينتيخاباتي توركيه يان ناخه رين تيري ته ركي زه مامداره- كو نه په رسته كانيان	
٧٤	٦. جه رني مه شرووطيه ت	
٨٧	٧. بو ماموستايان: (دانان و وهركي پان) (١) مه به ست له ته رييه تي ئيبتيدايي چييه ؟	
٨٨	٨. (٢) مه نظور له ته رييه تي ئيبتيدايي: ئاياتي هه لېژنراو- پووخويني ي كوردي (قراءة)	
٩٢	٩. (٣) ته رييه تي ئيبتيدايي: رياضيات (حيساب و هنده سه)	
٨٥	١. به ره و نازادي	١٣- بي باك
٣٠	١. ميله تي گه وه ري پووس	١٤- بيستون ج.
٤٢	١. بخوينن- شيعر	١٥- جووتير ياهوو
٦١	١. كورده گيان/ شيعر	١٦- جه لالي حوسيني

٦١	١. چلۆن ئامانجى ئازادىخواهى پەيدا بوو ؟	١٧- جەلالى حىجازى و حاجى عەبدوللا محەممەدى
٥	١. بۆ لاوان و گەنجانى كوردستان	١٨- جەعفەر ئىلخانى زادە
٧٧	١. بوگون بزمى قدرتلى و سويىملى رهبريمز و صديق معلمى ...	١٩- حوسين به صيرى
١٣	١. دەولەتى شورەوئيش بوومى ئاتۆمىيە ھەيە (لە "خواندنيها" وەرگىراوہ)	٢٠- حوسين مودەرىسى، ح. م.
٧٨	٢. كۆمەل چۆن بە ئامانج دەگات	
١٢	١. زانست و فەرھەنگ	٢١- ھەسەن داودى
٦	١. ئىمە دەللىن چين ؟	٢٢- ھەسەن قزلىجى
٥٥	٢. ھەوتسەد سالى كورد بۆ سەر بەخۆيى گيانبازى دەكا	
٦٠	٣. كورد ھەر بۆ خۆي داواي ھەقى خۆي دەكا	
٦٥	٤. رەھبەرى حيزبى ديموكراتى كوردستان گەيشتە تاران (لە پۆژنامەى "ايران ما" بە كورتى)	
٦٦	٥. نەھضەتى ئازەربايجان و كوردستان سەرھەتاي نەجات و ئىستىقلالى ميللەتاني پۆژھەلاتى نيوہرستە (لە "رہبر" وەرگىراوہ)	
٦٨	٦. ميللەتى موباريزى كورد (لە گۆوارى "آذربايجان" وەرگىراوہ)	
٦٩	٧. لە ئەندۆنىزى بەر بەرەكانى ھەروا ئىدامەى ھەيە	
٦٩	٨. موصاحبەى نوينەرى پۆژنامەى "رەھبەر" لەگەل پيشەواي مەزنى كوردستان (لە "رہبر" وەرگىراوہ)	
٦٩	٩. شاعىرى ميللى و بەناوبانگى كورد ھەژار (لە ژمارە ٣ى "ھەلالە" وەرگىراوہ)	
٧٢، ٧١	١٠. لەخۆبوردن (لە "الغد" وەرگىراوہ)	
٧١	١١. فىلى عاسمان لە سينەماي كوردستان (چىرۆك)	
٧٢	١٢. با لە بىر كوردنەوھماندا ئازاد بين (لە گۆوارى "الفصول" چاپى مىصر وەرگىراوہ)	
٧٣	١٣. استعمال حربەى دروغ بر عليه كرد و كردستان	
٢٨	١. پاكترنى ئازادى لە گيان و مال بوردنى دەوئ	٢٣- ياي ھەلبەى سمايل فەرھجى
٤٤	٢. گەلى كوردان ھەموو يەك بن لە كاران كار ترازاوہ / شىعر	
٤٥	١. بوچى كورد تەورە ئەكات ؟ (لە مەجەللەى "الفجر الجديده" وەرگىراوہ)	٢٤- حىفظوللا ئىسماعيل ناكرەيى
٢٨	١. ئىدارەى موختەرەمى پۆژنامەو گۆوارى كوردستان / شىعر	٢٥- خاتەمى "بەيان"
٣٢	٢. جيگەى كەلانە كوردستان زەمىن / شىعر	
٩	١. لە قزقەلار: پۆژنامەيەكى كوردى كە ناردت بە دىتنى / شىعر	٢٦- خالەمىن
١٢	٢. بابى فەقىرو بى كەس و بى دەسەلات و پووت / شىعر	
٣٣	٣. جيژنە پىرۆزە / شىعر	
٣٤	٤. درۆيان قەط مەكەن	
٨	١. بۆ ھەل كوردنى ئالاي بۆكان / شىعر	٢٧- خاليد حيسامى "شىواو"
٢١، ٢٠	٢. پەيام بۆ براى پۆژھەلات دە جيژنى خەرازياندا / شىعر	
٣٠	٣. نيودارم بژى، با بمرى بيگانە / شىعر	
٧٧	١. ئازادىخواهان، جەوانانى، پۆشنىبىرى سەقز لەگەل ئىوہمە (بە كورتى لە "كوھستان" وەرگىراوہ)	٢٨- خوئين گەرم
١٢	١. ئاواتم پىك ھات بەلا ماويەتى	٢٩- خەليل فەتاحى قاضى، "خ. فەتاحى قاضى"
١٣	٢. پۆژنامەى "كوردستان" م وا دەوئ	
٢٣	٣. محمد صلى الله عليه وسلم	
٣٤	١. ئەوسال	٣٠- دلشادى رەسوولى
٣٥	٢. كاتىكى پۆژ ئاوا دەبئ	
٣٨	٣. پەيمانى ئىتىحادييهى ئەعراب	
٤٠	٤. پەيمانى ئىتىحادييهى ئەعراب	
٤١	٥. ئەى ئازادى سەلام	
٤١	٦. كورد شايانى شانازىيه	
٤٤	٧. پۆژى نەنگو ريسوايى دەولەتى فارس يا شەپرى ٢ى شەريوہر و مارشالەكانى فيرارى	
٤٥	٨. كوردو شوپش	
٤٦	٩. جەژنى مەھى كارگەران	
٤٧	١٠. بەندىخانەى سياسى	
٤٨	١١. رادىوئى قاھىرەو كوردستان	

۵۰	۱۲. ئەحرىكاتى ئەو خائىنانەى كە دەيانەوى ئىران مەھووبىتەو ۱۳. ئىمە بە تەواوى ھىزى خۇمان خەرىكىن لە برادر كوشتن و خوينىزى جەلەوگىرى	
۵۱	دەكەين	
۵۲	۱۴. تاران و ئىمە	
۷۸	۱۵. چە حاملاندنىك بۇ شاگردى لە ھەمموى پىويستتە	
۸۷	۱۷. حىزبى دىموكراتى كوردستان	
۹۲	۱۸. خادەماتى حىزبى دىموكراتى كوردستان بە جامىعەى كوردەوارى	
۳۱	۱. چراى دووكەلاوى ھەقكوژى كوژراو	۳۱- ياي پوقياى شىوئى
۸۷	۱. لىكۆلىنەوھى جەرايدى فەپەنسە لەمەر مۇلۇتۇف (وەرگىپران)	۳۲- پەحمان ئوھىسى
۷۹	۱. پرىك لە جوغرافياى شارى باكۆ	۳۳- پەحمان ھەلەوى
۱۸	۱. زىندانى ھۆشمەند	۳۴- پەحمان دلخۆش
۳۶	۱. زەھمەتى زارىيەن بە ھەدەر نەچى: ميانداو	۳۵- پەحمان ەزىزى
۵۲	۲. نازادى	
۹	۱. سلاو لە تۆئەى كوردستان	۳۶- پەحمان سەيفى قاضى
۹۲	۲. بۇچ مىللەتى كورد وا بەدبەخت و سەرلۇشىواو بوو	
۵	۱. ئەتۆ خولاصەى عىشقى نىشتمانى	۳۷- پەسول مىكائىلى، مىكائىلى
۹	۲. بۇچى لىم زىزى	
۹	۳. مەھاباد	
۷۵	۴. حاملاندنى ژنان	
۷۸	۵. ئەمن چى جۆرە وتارىكم پى خۆشە	
۷۶	۱. گەتوگۆى زارى لەگەل ھىزى دىموكراتى كوردستان	۳۸- زارى
۴۶	۱. ئىنسانى وا زمانى لە ژنى ھەرجايى خراپترە	۳۹- سەيد سەمىل سەفەرى
۵۱	۱. با لەو زياتر بە تارىكى دانەنىشىن	۴۰- سەئىد ئەدھەمى فەيضوللا بىگى
۴	۱. مزگىنى/ شىعر	۴۱- سەئىد زەپكەبى "ھومىد"
۶	۲. تەبرىكى چاپخانە/ شىعر	
۴۴	۳. دەستگاي ئىستاسىيۇن/ شىعر	
۶۱	۱. كوردان كۆوھىن دەورەى خۇمانە/ شىعر	۴۲- سەئىد مەردانى
۵۴	۱. اطلوب العلم ولو بالصين/ شىعر	۴۳- سەلام كوردى ھەيدەرى
۱۷	۱. بۇ جەمەئىيەتى ئەقوام/ شىعر (لە ئەيلوولى ۱۹۲۱ دا وتراو)	۴۴- ... [شىخ سەلام]
۷۶	۱. بىمارستانى شورەوى يا شىفاخانەى كوردان: دوكتۇر سەمەدۇف و خانمەكەى يا دايكو بابى بىماران	۴۵- ژانرال سەيفى قاضى
۷۹	۲. بىمارستان شوروى يا شىفاخانەى كوردان: دكتور صمدوف و خانمش يا پدر و مادر بىماران	
۸	۱. كزەباى نازادى	۴۶- شاسولطان خانم فەتاحتى قاضى
۶۶	۱. سكالاي جووتيار/ شىعر	۴۷- شوان
۷۲	۲. سەرەتا ۱ يەكەتى سۇفياى: ۱- ناخافتنى لە ئاينى كۆمەلايەتى	
۷۳	۳. سەرەتا ۲ پەپرەوى نازى	
۷۴، ۷۳	۴. يەكەتى سۇفياى: دىموكراسى بۇرجواى	
۷۴	۵. يەكەتى سۇفياى: ئىشتىراكى چىيە ؟ شىوعى چىيە ؟	
۶۷	۱. بۇ نازادى ھەموو تىكۆشىن	۴۸- ص. ئەقلىدس
۵۴	۱. وەجاخزادەو ناوہجاج	۴۹- عوتمان دانش
۴	۱. ئەو ەدالەت بوو	۵۰- ەبەدو پەحمان ئىمامى
۷	۲. كوردستان بەفپرو ناخورى	
۲۸	۱. بۇ لاو لادىيەكان	۵۱- ەبەدو پەحمان ھەيدەرى
۲۰، ۱۹، ۱۸	۱. لەناو جىگاي مردن: مصطفا مەنھەلوطى (وەرگىپران لە ەرەبىيەو)	۵۲- ەبەدو پەحمان نەبىجى
۱۸	۲. شەرابى سوور/ شىعر (بە ھىندىك دەستكارىيەو لە ئەبولقاسم لاھوتى وەرگىراو)	
۲۴	۳. چوونى نوورى سەئىد بۇ توركىيا (لە "ايران ما" وەرگىراو)	
۲۹	۴. ھاوپرسەكى گۆنزالىسمۇس ستالين دەگەل پەيامنوسى "پراودا" (وەرگىپران)	

۳۹	۵. قەومی کورد لیاقەتی ھەییە	
۸۷	۶. پەردە لەسەر سیاسەتی ئەلەمانەکان دە تورکیا دادەدری (لە پۆژنامە "ایران ما")	
۸۸	۷. ئەنجومەنی پەرواویستی فەرھەنگی ئێران - شوورەوی شوعبەیی کوردستان: سالی	
۹۲	تئۆرسوورا ۹. کتیب چۆن دەخوینریتەو - ۴	
۱۵	۱. بەناوی خوا	۵۲ - عەبدوپەرھمان سالار
۴۶	۲. پیاویکی بەنیوی فیداکار لە کوردان	
۵	۱. ئەو پۆ نازادەم	۵۴ - عەبدوپەرھمان عەلی
۶۶	۲. شەپری مامەشا ۳ ھەزار سەرباز، ھەشت تۆپ، دوو تەیارە، دوو تانک بە سی و نوو بارزانی	
۶۸	۲. جوولانەو ھەمی گیتی لە ھەفتە یە کدا: (لە گۆوازی "الغد" وەرگیراوە)	
۶۸	۱. بەخیرھاتنی ھیندی لە ئاغا یانی بانەو پیرۆزبایی لە قەبوولی مەرامی دیموکراتی ئەوان	۵۵ - عەبدوپەرھمان قازی
۲۲	۱. ئەلکساندەر پۆپۆن موختەریعی رادیو	۵۶ - عەبدوپەرھمان مودەریسی
۵۶	۱. یەک و یەک دەگا دوو ئازادی	۵۷ - عەبدولقادر ئەحمەد،
۶۷	۲. دۆستمان کێیەو دۆزمنمان کێیە	عەبدولقادر / عیراق
۷۱، ۷۰	۳. برا کوردەکانم	
۷۱	۴. ھەقی ژیانی ھەموو قەومی (۱) سەربەستی دیموکراسی (لە کتیبی "الاتحاد السوفیاتی"	
۷۲	وەرگیراوە)	
۷۲	۶. (۲) سەربەستی (دین) لە پروسای ئیشتراکی	
۷۳	۷. ئەو جەوانان بە مونسەبەتی دامەزراندنی یەکیەتی جەوانانی دیموکراتی کوردستان	
۷۷	۸. ئەمریکا لە بەینی دوو شەپرو صولحدا یا ویلسن، رۆزقێلت، تروومەن	
۸۸	۹. میژووی حاملاندن: تاریخی تەربییە	
۶۲	۱. سەلام و پۆزباش	۵۸ - عەبدولقادر دەبباغی
۶۶	۲. سەقز، بانە، سەردەشت	
۱۵	۱. بە مونسەبەتی ھەدیە قورئان بە جەنابی پێشەوا	۵۹ - سەید عەبدولقادر سیادەت
۴۸	۲. یەکەتی بەرنامەیی کار بیئ	
۴۶	۱. میلەت بە چەند شتان تەرەقی دەکا	۶۰ - عەبدولقادری فەتاحی قازی
۲۶	۱. نیشتمانپەروری	۶۱ - سەییە عەبدولقادر گەیلانی
۱۹	۱. ھەزار سەلام و ئیکلام لە تۆ ئەو پۆژنامە "کوردستان"	۶۲ - عەبدوڵکەریم بەھرام بیگی
۴۳	۱. تئۆشن / شیعەر	۶۳ - عەبدوڵلا رەشید
۲۱	۱. شەریعیەتی مەمەدی تەمی نەزانیی پەواند قەلای زۆرداریی پووخاند: بە مونسەبەتی مانگی مەولوود	۶۴ - سەییە عەبدوڵلا مەدەنی
۴	۱. خەوی کوریک بە دایکی نیشتمانەو / شیعەر	۶۵ - سەییە عەبدوڵلا سەییە مینه "ئەمینی"
۱۹	۱. خویندن / شیعەر	۶۶ - عەزیز ناصەفی
۶	۱. زانایانی کورد: ئیبنول حاجیب	۶۷ - سەییە عەزیز حاجی
۳۱	۲. ھەر نەتەو یەک دابنوینی بۆ پادشای زانست وەسەر تەختی بەختیاری دەکەوی (وەرگیراوە) بە دەست لیدراوی لە مەقالیکی سەییە جەمالەددینی ئەفغانی)	باباشیخ، "سەییە عەبدوڵعەزیزی سیادەت"
۱۳	۱. کار	۶۸ - عەزیز مەولەوی، ع.
۲۱، ۲۰، ۱۹	۲. کچیکی فیداکار / (چیرۆکی وەرگیراوە)	مەولەوی
۵۲	۱. زانست و فایدەیی زانستی	۶۹ - عەلی تابانی
۱۲	۱. لە حاجیالی کەندەو / شیعەر	۷۰ - عەلی ھەیدەری
۶۵	۲. ئەدەبی: بە دەست زریان و زستان شیت و ھارم / شیعەر	
۲	۱. خۆشەویستی نیشتمان / ل. ن. تۆلستۆی (وەرگیران)	۷۱ - عەلی خوسرەوی
۴	۲. قانونی ئەساسی ئیستالینی (وەرگیران)	
۷	۳. کورد ئازادی دەوی	
۹	۴. کوردو ئازەریا جان	
۲۵	۵. دوو مانگ لەگەڵ کارگەرانی چاپخانە	
۳۲	۶. وەرن توخودا بەراستی ھەول دەین	

۵۶	۷. خوی بد در طبیعتی که نشست نرود تا بروز مرگ از دست	
۶۶	۸. بۆ نازادی: (له رادیۆی مه‌هاباد)	
۷۶	۸. مه‌شرووطیه‌تی ئێران	
۸۸	۹. بریانی به‌رزو خوشه‌ویستم	
۴۱	کورد/ شیعەر	۷۲- عه‌لی ره‌حیمی
۴	۱. کوردستان چهند خوشه‌ ناوت ۲. مامۆستایانی ئەلفوبی، تهرجه‌مه‌و ئیقتیباس له به‌رنامه‌ی کاری یه‌کساله‌ی مامۆستایانی ئەلفوبی ۳. مه‌قامی مامۆستای ئەلف و بی	۷۳- عه‌لی گۆل‌جه‌بینی
۷۸		
۷۹		
۷۸	۱. حقووقی مووه‌ظه‌ف ده‌بی بزانی چیه‌ له داخیلی قانونی مه‌ده‌نیدا	۷۴- ع. سه‌عید
۲۶	۱. نازادی	۷۵- غه‌نی بلووریان
۳۴	۲. بی‌وه‌فا مه‌به‌ ده‌گه‌لم	
۱۹	۱. ئەوانیش نازادییان ده‌وی/ شیعەر	۷۶- فه‌تاح خه‌لیل زاده
۴	۱. قسه‌ی پیاوه‌ ژیره‌کان (وه‌رگی‌ران) (له‌ مطبوعاتی خاریج وه‌رگی‌راوه)	۷۷- قادر موده‌ریسی
۵	۲. قسه‌ی پیاوه‌ ژیره‌کان (وه‌رگی‌ران) (وه‌رگی‌راوه‌ له‌ مطبوعاتی بی‌گانه)	
۱۰	۳. هاتنی ئیلی قه‌ره‌په‌پاق بۆ سوندوس	
۱۱	۴. حکومه‌ته‌ بچووکه‌کانی دنیا	
۱۴	۵. هه‌دییه‌ی قورئان به‌ جه‌نابی پێشه‌وا	
۲۲	۶. (کوردو موکریان) یا په‌وادیان- ئاوریاگان	
۲۳، ۲۲	۷. له‌ ته‌ریخی شه‌هریارانی گومنام و ئاترۆپاتین	
۲۶	۸. هومید	
۱۴	۱. دوو چتی لازم	۷۸- قاسم ئۆطه‌میشی
۷۷	۱. کاربکه‌ین و تی‌بکۆشین	۷۹- قاسم حیجازی
۶۸	۱. قانع و شه‌مال/ شیعەر	۸۰- قانع
۶۹	۲. شینی قانع بۆ قاره‌مانی کۆچکردوو نانه‌وازاده‌/ شیعەر	
۷۰	۳. پینج پینجی قانع/ شیعەر	
۷۱	۴. پێشه‌وای زانی کورد/ شیعەر	
۷۱	۵. ئەه‌ی کۆمه‌لی کوردانه‌ سه‌رم بی‌ فیداتان/ شیعەر	
۷۳	۶. پینج پینجی/ شیعەر	
۷۶	۷. پینج خشته‌کی له‌ تاریخی حه‌ضره‌تی موحه‌مه‌دل موصله‌فا صلی الله علیه وسلم/ شیعەر	
۷۵	۸. ته‌خمیسی قانع له‌ سه‌ر غه‌زه‌لی موفتی	
۸۸	۹. باسی مه‌ریوان/ شیعەر	
۱۳	۱. موژده‌ بی/ شیعەر	۸۱- ق. س [فایه‌ق بی‌کەس]
۷۵	۱. ژیانی میله‌ت به‌ زانسته‌وه‌یه	۸۲- ق. م
۹۲	۱. بژی کوردستانی گه‌وره‌/ شیعەر	۸۳- قه‌دری جان
۸	۱. هاته‌ ده‌ر ئەورۆ له‌ میحنه‌ت میله‌ته‌ی مه‌غدووری کورد/ شیعەر	۸۴- سه‌یید کامیل
۵۵	۲. له‌و پارچه‌ سێ ره‌نگی وه‌ک بالی هوما‌ی ئالا/ شیعەر	
۲۳	۱. خوشبه‌ختی	۸۵- یای کوبرای عه‌ظیمی
۳۶	۲. ته‌ریبه‌ت له‌ باوه‌شی دایکدا	
۶۱	۱. پینجیاریکی چاک	۸۶- مه‌لای داودی
۳	۱. حه‌یرانی دایکی نیشتمان له‌ سه‌ر دوندی چیا‌یه‌کی به‌رز	۸۷- مه‌لا مه‌مه‌د ئەیووبی
۲۹	۲. بۆ نووسه‌ره‌ خوشه‌ویسته‌کان: نووسه‌ر کییه‌؟ کاری چیه‌؟	
۳۰، ۲۹	۱. جیژنی نه‌ورۆز/ شیعەر	۸۸- مه‌مه‌د توفیق وردی، وردی
۴۰	۲. ئیستیعمارو ته‌وقی کوردستان	
۴۰	۳. دیل/ شیعەر	
۴۶	۴. ئیره‌ رادیۆی ئاذه‌ریایجان (له‌ به‌رنامه‌ی فارسی وه‌رگی‌راوه)	
۵۲	۵. چهند گله‌یه‌ک	
۶۵	۶. عه‌ینه‌کی ئیستیعمار به‌ چه‌ جوړیک مه‌سه‌له‌ی کورد ده‌بینی؟ (پۆژنامه‌ی "الشعب") (له‌ عه‌ره‌بییه‌وه‌ کراوه‌ به‌ کوردی)	
۶۸، ۶۷	۷. درۆ ده‌له‌سه‌ باویان نه‌ماوه	

68	8. حیزبه سیاسیهکان له کوردستانی گهوره	
72	9. نالهنالیک له کوردستانی جنوبهوه	
73	10. کوردو دهولتهانی تورک و عرب و فارس	
77	11. شینی برای کۆچکردووم	
78	12. پکه بهیری کوردان (وهرگیران له "الاتحاد"ی فهلهستینییهوه)	
92	13. دهرسی یهکهم له جوغرافییهی کوردستان	
67	1. له حهسرهت ناوو خاکی مهوطني غه مبارو بهدنهردی/ شيعر	89- محهمهد سهعيد نيك دين "وريا"
49	1. گوشهییك له وهحشیگهیری تورک و فارس دهرحهق به کوردان	90- حاجی سهیید محهمهد سهییدی
1	1. نامانجی ئیمه	91- سهیید محهمهد حه میدی، س. م. ح، م. حه میدی
3، 2	2. بسم الله الرحمن الرحيم	
4، 3	3. کوردی بهناوبانگ/1: مهلا عهلی قزلجی ی تورجانی	
4	4. فیداکاری یا سهراوهی پیشکتهوتن	
5	5. هاواریک له دیموکراسی	
5	6. زانایانی کورد/2: مهلا جامی	
6	7. زانایانی کورد/3: ئیبنول حاجیب	
6	8. پاسپاردنیک بۆ لاوان و گهنجانی کورد	
7	9. زانایانی کورد/4: سولطان ساق (ئیسحاق)	
7، 8، 9، 10، 11، 12	10. کوردان از بدو تاریخ تا سال 1920 (ترجمه از "الاکراد منذ فجر التاريخ الى سنة 1920، بقلم الأستاذ رفیق حلمي")	
13، 14، 15، 16، 17		
18، 19، 20، 21، 22		
23، 24، 25، 26، 27		
28، 29، 30، 31، 32		
33، 34، 35، 36		
8	11. به مونسه بهتی یهکهمین سالی وهفاتی ئه بولحه سهن سهیفی قاضی "سهیقول قوضات"	
8	12. زانایانی کورد/5: عهلی تهرموکی	
9	13. زانایانی کورد/6: بابا طاهیری عوریان	
10	14. زانایانی کورد/7: مهلا عهلی حهریری	
11	15. زانایانی کورد/8: مهلا عهبدوئلا پیره باب "انی عبدالله"	
12، 13، 14	16. زانایانی کورد/9: شیخ مهعرووفی نوئی	
17	17. زانایانی کورد/11: مهلا خضری نالی	
17	18. سوپای سوور	
18، 19	19. زانایانی کورد/12: ئیبنول ئه ثیر	
19	20. خوینده وار به نه خوینده واری تی گهیینی: واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا	
20، 21، 22	21. زانایانی کورد/13: مهولانا خالید کوردی شاره زوری	
22	22. شاره وانی	
26	23. له سهه: تفی سهه به ره و ژوور	
23	24. شهه به کونه قین ده کریت	
24	25. خوا کیو نه بیینی به فری تی ناکات	
25	26. بی دهنگی بوچی و تاکه ی؟	
28	27. فه جاییع و مه ظالمی که دهولتهی تورکیه نیسه بهت به کوردان کردوویه تی (له "ایران ما" وهرگیراوه)	
29، 30، 31، 32، 33، 34، 35، 36، 37، 38، 39	28. به سه رهاتی نارارات "ناگری" (له "کوستان: وهرگیراوه)	
40، 41، 42، 43، 44		
45، 46، 47، 48، 49		
50، 51، 52، 53		
54، 55، 56، 57، 58، 59		
60، 61، 62، 63، 64، 66		
41	29. کوردستان خو راده پیشکینی و به سهه هه موو به ره له ستیکدا زال ده بییت !!	
41	30. ئینسانی "پهکن" کۆنترین ئینسانی رووی هه ردییه (له "ایران ما" وهرگیراوه)	
43	31. کوردستان قسان دهکا	

۴۳	۳۲. ھەووەل پۆژی مانگی مەیی ئەوسال دەگەل پۆژی لەدایکبوونی ھەزرەتی پێشەوای کوردستان یەك كەوتوو	
۴۹	۳۳. بکجا میروید !	
۵۲	۳۴. نازادی خۆمان پادەگرین و بەگشت نەتەوکانی ئێرانی دەبەخشین	
۵۴	۳۵. کورد میللەتیکی نازاو شایستەیی ژیاڤە	
۵۵	۳۶. کوردستان دەچیتە پێش	
۵۸	۳۷. جەنگو نیشتمان پەرست خوی طەبیعی کوردە	
۶۰	۳۸. دیسان پەلاماری مۆرتەجیعین	
۶۵	۳۹. شاعیری میلیی جەوان ھیمن	
۶۶	۴۰. کورد بە عەشقی نازادی دەژی و ملە دەکا و لەم پیناوەدا دوامین ھیژی خۆی بەکار دینێ	
۶۸	۴۱. ئەیا لەتی ئازەربایجانی پۆژئاوا یا کوردستانی باکووری ئێران (لە "کۆهستان" وەرگیراوە)	
۶۹	۴۲. دوو میللەتی نازادو قارەمانی کوردو ئازەربایجان	
۶۹	۴۳. سەرپۆلی محەممەدی نانەوازادە، شەھیدی پێگای نیشتمان	
۷۰	۴۴. جەوانان گەنجان لاوان	
۷۰	۴۵. رابردوی ژیاڤی مەرحوومی قاضی عەلی	
	۴۶. ھەڵستانی کوردستان لەدوای مەسئەلەیی ئەعراب و یەھوود دووھەم مەسئەلەیی مۆھیمی پۆژھەلاتی ناوھەرستە (لە "کۆهستان" وەرگیراوە)	
۷۰	۴۷. قانونی ئیستالین: کەسێ کارنەکا ناخو (لە گۆفاری "شوروی" یەو)	
۷۲	۴۸. یایانی ئازەربایجانی شوورەوی، شەپانی پالەوانانەیی یایان و کچانی ئازەربایجانی شوورەوی [بۆ] پارێزگاری لە نیشتمان (لە گۆفاری "ئازربایجان" یەو)	
۷۳	۴۹. پۆژیمی تورکیە دەگەل کوردەکانی ئەو مەملەکەتە چلۆنە: ناصر نازادپوور (وەرگیران)	
۷۴	۵۰. ئینقیلابی ئێران و دامەزراندنی مەشرووطییەت	
۷۵	۵۱. لە دەوربەری مەسئەلەیی کوردان و دواپۆژی ئەوان، ئایا داوخواری کوردان بۆ دامەزراندنی دەولەتیک لە کوردستان پیک دیت (لە "المصري" چاپی قاهیرە وەرگیراوە)	
۷۷	۵۲. موبارەزەیی نازادی و دیموکراسی ئیمە پێی دە پینجەمین سالی خۆی نا	
۷۹	۵۳. دیموکراسی یانی چی؟ دیموکراسی لە کوردستانی نازاددا چلۆنە	
۸۵	۵۴. لە ماوەیەکی کەمدا کوردستان دەبیتە کانونی دیموکراسی	
۸۸	۱. سەرکەوتنی میللەت بە چیبەو ئەو کەسانە چلۆن دەناسرین؟	۹۲- سەھید محەممەد طەھا زادە
۱۸	۱. شەویك لە فەرھەنگی رابردو	۹۳- محەممەد عەطاری
۱۹	۲. فاشیزم و مەھووبوونەوی وی	
۳۵	۱. ھەرەکوو دونیای ئەو پۆ لە بیری دویڤی پەیدا بوو، دونیای سبەھینیش لە بیری ئەو پۆدا پەیدا بوو	۹۴- محەممەد عەطری گۆلانی
۳۴	۲. لە ژیاڤا دلت بەچی خۆشە؟ دەبی چی بەکی دلخۆشیت وەرگیر دەکەوی	
۴۴	۳. مەن و گۆلە سوینیک/ شیعەر	
۷۴	۱. بۆ دەستەیی لاوان	۹۵- محەممەد قادری
۵	۲. چەند پرسیاریک لە برا دیھاتیەکانم	
۵۷	۱. سکالایەك لەگەل کیو بەرزەکانی کوردستان	۹۶- محەممەد مەجدی
۳	۲. مەفاخیری ئیسلامی بەشی زۆری کورد بوو (تەرجمە لە (فتوحات الاسلامیة)	
۴، ۵، ۸، ۸۶	۳. مۆلۆتوف. برنس، بۆین	
۱۱	۴. ئاتۆم	
۱۴	۵. کلاو سوور (وەرگیران لە فەرھەنسییەو) - چیرۆک	
۱۶	۶. یادداشتی پۆژنامەنووسیکی سوئیدی: ئەگەر میحوەر زال ببا مەمالیکی ئیسلامی دەکرانە تەحتەل حیمایەیی میحوەر (لە "کارون" ی فرانسە وەرگیراوە)	
۷۴	۷. قسانی زۆر جوان (وەرگیران)	
۷۵	۸. ژندارو بیژن	
۷۵	۹. ئارای فرنسیس بیکۆن (لە "الفصول" وەرگیراوە)	
۷۵	۱۰. بۆ پیکەنین (لە "الفصول" چاپی میصر وەرگیراوە)	
۷۷	۱۱. دیاری عاشق/ شیعەر (لە "ایرج")	
۷۹	۱۲. فریو مەخۆن/ شیعەر (لە نەشرەیی عەرەبی)	
۸۵		

۸۸	۱۳. به كورى چشم مرتجعين ائتلاف آهنين صورت گرفت	
۵	۱. به مونسه به تى هه لكردى ئالا له نه غه ده ۲. نوطقى محممه مەحمود ئەفەندى لە پوژى هاتنى مەلا مصطفى لە حضورى	۹۷- محممه مەحمود
۲۳	حه ضره تى پيشه وای كوردستاندا	
۲۶	۳. نه زانين هاوړى گهل به كارهينه ره كانه	
۲۸	۴. كوردو په يمانى نه تالانتىك	
۲۸	۵. خه طابه ي له جيژنى نه وروژى مه هاباد	
۳۶	۶. كوردو راديوى له ندهن	
۴۲	۷. كارو كوڅگره ي صولج	
۵۹	۸. بو وهزاره تى به رزى بيهدارى: چه رخيەك له شيرو خورشيددا	
۶۰	۹. ميلله ت و خويندن: پوشه نكرى	
۶۲	۱۰. قاره مان خو شه وى خه ليل مزورى	
۶۴	۱۱. ميلله تى كورد	
۶۶	۱۲. راپه پىنى به ئيدراك	
۶۸	۱۳. جه وانان و واجيباتى نيشتمانپه روه رى	
۷۱	۱۴. به كرگىراو له به رگى نيشتمانپه رستيدا	
۷۴	۱۵. كوردى دوور كوردى ژيړده سته چه ده لىن	
۱۷	۱. زمانى پيشمه رگه كانى كوردستان	۹۸- محممه نانه وازاده
۵۲	۱. مه هابادى نه وړو	۹۹- محممه ياهوو
۵۳	۱. سوپاس له پوژنامه ي "كوردستان" / شيعر	۱۰۰- مريم نه حمه دى
۵۸	۱. سوخه نرانى راديوى كوردستان به بو نه ي فه وتى كالنين	۱۰۱- مصطفى فا بارنجى
۶۷	۱. له نه ده بياتى ئاذه ربايجانه وه: نه لكساندهر سه رگه يچ پووشكين (وه رگيړان)	۱۰۲- مصطفى فا كه ريمى
۳۸	۱. به خوم نييه بروام پيته	۱۰۳- مصطفى فا موئىنى
۷۴	۱. عه يبه بو من كه بلىم عاشقى چاومه ستانم / شيعر	۱۰۴- موفتى
۷۷، ۷۴	۱. چلون له ژيانى خومان له نس هت به رين	۱۰۵- مەحمود صدقى
۳۵، ۳۳، ۳۱، ۲۷	۱. ئاموژگارى بو ژنان	۱۰۶- ياماوزه رى بله زاده
۸۸	۱. به دلېكى پاك هه موو به يه ك دنگ بلين ئاگرى سوور هه ميشه نه كوژيته وه	۱۰۷- مه غديد نانه كه لى
۱۵	۱. پوژنامه ي كوردستان	۱۰۸- محممه مەولوودى
۴۳	۱. به هوى چل وشه شه مين سالى له داىكبوونى حه ضره تى پيشه وای كوردستان / شيعر (فارسى)	۱۰۹- مه عرووف كو كه يى
۱۰	۱. كوردستانى جوان	۱۱۰- مه ناف كه ريمى
۷	۱. قه ره مان سيامه ندوف / شيعر	۱۱۱- م. س. ب.
۱	۱. ژه رالميسموس ستالين به بو نه ي شه صت و شه شه مين سالى له داىكبوونى (وه رگيړان)	۱۱۲- م. شاپه سندی
۶	۲. سه مه ند سيامه ندوف پو له ي ره شيدي ميلله ي كورد (له "دوست ايران" وه رگيړاوه)	[محممه شاپه سندی]
۲۱	۳. وتارى شاپه سندی له جيژنى سه ربه خو يى له ئيداره ي پوژنامه و گو فارى "كوردستان"	
۲۱	۴. به ۱۰ پوژ ريگاي شه ش سال	
۲۳	۵. هو ردووى پيشكه وتن (له "وطن يولندا" وه رگيړاوه)	
۲۴	۶. م. ئى. كالنين (وه رگيړان)	
۱۶	۱. مرگىنى بو خو شه ويستان، به دىقى چاوى نه كه ويستان	۱۱۳- م. ص. قزلجى
۴۹	۲. وي قاف و نى قاف يا يه كيه تى و جيايه تى	[محممه صادق قزلجى]
۴۲	۱. برىك له ده ستورى كوردى نووسين	۱۱۴- م. م. مەنگورپى
۶۹	۲. كو بوونه وه يه ك كه له نيوان ژانرپال حه مه ره شيد خان و به گزاده كانى بانه و چه ند	[محممه ئەمين مەنگورپى]
۷۰	سه ركرده يه كى ديكه ي هيژى ديموكراتدا پروى داوه	
۹	۳. چا وروونى و پيروزيبايى بو هه ينه تى جه وانانى مه هاباد	
۹	۱. مه زنى پاك	۱۱۵- م. مەعرووف زاده
۹۲	۱. به شى كشتوكال: نافاتى نه باتات- ۲	۱۱۶- م. وه لى زاده
۳۱	۱. ديمه نى كوردستان	۱۱۷- وه هاب بلووربان
۳	۱. سلاو له تو نه ي كوردستانى مه زن	۱۱۸- هاشم خه ليل زاده
۵	۲. ئييران و كورد	
۸	۳. سلاو له ئالاي كوردستان و ميوانه كانى خو شه ويست	

۹	۴. رادیوی مەسكۆ سەمەند سىيامەندۆف (وەرگىراو لە رادیوی مۆسكۆ)	
۱۳	۵. شوورەوى و ئىران	
۱۷	۶. لە پوژنامەى ئازەربايجان (وەرگىپران)	
۲۹	۷. وتارى فيليپس پرايس لەبابەت وەصفى ئىران (لە "وطن يولندا" وەرگىراو)	
۳۱	۸. كوردو رادیوی تورکيا	
۳۷	۹. ئاسىيەى مونقەليب (لە گۆوارى "پوا دوۆ" ى چاپى پاریس بەدەستکارىيەو وەرگىراو)	
۴۳	۱۰. بە مونسەبەتى جیژنى مانگى مە	
۴۷	۱۱. كورد و آذربايجان يا دو مغز بادام دريك پوست	
۵۸	۱۲. رادیوی لندن و دنیاى فردا	
۲	۱. هەژار و مانگى بەفرانبار / شيعر	۱۱۹- هەژار
۵	۲. خويندن / شيعر	
۸	۳. دواى تەنگانان فەرەانپە / شيعر	
۱۱	۴. سەد بەهار نۆكەرى ئەو زستانە / شيعر	
۱۴	۵. سروودى ميللى كوردستان / شيعر	
۲۰	۶. جیژنى ۲۸ سالەى هۆردوى سوور	
۲۱	۷. قەلەم / شيعر	
۲۲	۸. گۆلى پشكووتوو / شيعر	
۲۳	۹. لە كوێى بېستەمەو	
۲۴	۱۰. دەم تەپ كە بە مەى ساقى بە دیتنت / شيعر	
۲۶	۱۱. تفى سەر بەرەوژوور	
۲۶	۱۲. بۆ هاتنەوەى زەبىحى و دلشادو قادرى / شيعر	
۳۰	۱۳. تەپلى سەربەخۆى / شيعر	
۴۷	۱۴. مانگى بانەمەر / شيعر	
۵۱	۱۵. جۆزەردان / شيعر	
۸۷	۱۶. ئىستىقلالى كوردستان، كوردان هەتا بە ئارەزووى خۆيان نەگەن دەس هەلناگرن (لە "ايران ما" وەرگىراو)	
۹۲	۱۷. مېتىنگى گەرەى دە هەزار نەفەرى لە شارى مەهاباد	
۲	۱. پوژى شادى / شيعر	۱۲۰- هېمن
۳	۲. تۆم هەر لەبىرە / شيعر	
۳	۳. ئازاىەتى سەمايل ئاغای سەمكۆ (لە پوژنامەى "آرزو" وەرگىراو)	
۵	۴. ئازادىمان دەوى	
۱۰	۵. شانازى: وەلام بۆ خالە مین / شيعر	
۱۲	۶. جیژنى ئازادى / شيعر	
۱۵	۷. پوژى خووشى / شيعر	
۱۶	۸. سىياسەتى شووم	
۱۷	۹. نامەيەكى سەرنەوئە	
۱۸	۱۰. رەشەمە / شيعر	
۲۰	۱۱. پوئى خەم / شيعر	
۲۲	۱۲. تال و شىرىن / شيعر	
۲۴	۱۳. ژيانى ئازاد / شيعر	
۲۴	۱۴. يەكەتى	
۲۵	۱۵. رېبەندان ديسان هاتىەو سەرمان / شيعر	
۲۸	۱۶. رىى پيشكەوتن	
۲۹	۱۷. ئەى دنيا بزانه كورد سەربەخۆى دەوى	
۳۰	۱۸. داىكى نىشتمان و هېمن / شيعر	
۳۲	۱۹. ژوانى دوو خوئىنمژ	
۳۴	۲۰. جیژنە پىرۆزە / شيعر	
۴۴	۲۱. ئاونگى سوور / شيعر	
۴۸	۲۲. كوردو ئازەربايجان / شيعر	
۵۶	۲۳. سوخەنرانى ئاغای هېمن لە رادیوی كوردستاندا	

٦٢	٢٤. هەر ئازادی	
٦٢	٢٥. خونچەیی خوینین / شیعر (شین بۆ قارەمان خۆشەوی خەلیل)	
٦٥	٢٦. وەنەوشەو گۆلە میلاقە / شیعر	
٦٧	٢٧. نەتەرەیی کورد چیی لە یەکیەتی لاوان دەوی ؟	
	٢٨. بۆچی کوردستانو لەبیر کردوو ؟ کورد ئێرانین و بیجگە لە ئێران حەشارگە یەکیان نییە	
٧٩	(لە احمد سروش، رۆژنامەیی "مرد ملی" وەرگیراوە)	
٨٧	٢٩. بلویری شوان / شیعر	
٨٨	٣٠. گۆل و بولبول / شیعر	
٧٠	١. نامەیک بۆ سەربازی ونبوو	١٢١- یەحیا چروستانی
٧٨	١. ئەسای بەیداخەش بیوان بە کام / شیعر	١٢٢- ... پەناهی
٢.١.٢. بابەتی بی ناو:		
ژمارە	ناویشان	
٢	١. وەرن وەرن حیسی میلییەت چرای سەرکەوتنە	
٣	٢. کورد لە بەرچی قیامی کرد	
٨،٧	٣. دەستەچیلەیی کوردی چاک: بسم الله الرحمن الرحيم	
٧	٤. با بە تۆ بیژم برای شیمالی / شیعر (کوردیکی جنووبی نووسیویە)	
٩	٥. لە کوردستانی پۆژئاواوە هاتوو: وەطەن خۆشە دیهات و شاری جوانت / شیعر	
١١	٦. یەکیەتی ئێمەیی بە ئارەزوو گەیان	
١٥	٧. زانیانی کورد: شیخ بابا سەعید	
٢٥	٨. حەزرەتی محەممەد قاضی پیشەوای کوردستان	
٢٦	٩. شاعیری میلیی بە ناوبانگ حەزرەتی ئەبولحەسەن سەیفی قاضی مەرحوم	
٢٧	١٠. مۆلفات کوردان و خدمت ایشان بتمدن اسلامی و فرهنگ عربی	
٣٢	١١. حەمامەکان	
٣٧	١٢. وەظایفی شارداریی	
٤٨	١٣. کورد چیی دەوی و دەلی چی	
٤٩	١٤. زەنگی ئازادی	
٤٩	١٥. ئەو کەسە با غێرەتە / شیعر	
٥٧	١٦. لەم رۆژەدا واجییاتی میللەت چییە؟ (وەزارەتی تەبلیغات)	
٦٠	١٧. دەنگویاسی حەفتە	
٦٧	١٨. جاء الحق و هق الباطل إن الباطل کان زهوقا	
٦٧	١٩. گوزارشی هەفتەیی	
٧١	٢٠. فەرھەنگ بنچینەیی شارستانیەتیە	
٧١	٢١. تەئەئوری لاویکی سەقزی	
٧١	٢٢. شینی (شین) بۆ سەرپۆل ٢ نەوانە / شاعر	
٧٦	٢٣. پۆژووی مانگی رەمەضان: یەکی لە ئەرکانی موهیممی ئیسلامییەتەو مانگی رەمەضان مانگی عیبادەت و طاعەتە	
٧٦	٢٤. ئازادخواهان، جەوانانی پۆشنیری سەقز لەگەڵ ئێوەمە	
٧٧	٢٥. بوو بە مەرھەم / شیعر	
	٢٦. بوگون بیزیم قدرتلی وسویملی رهبریمز وصدیق معلمیمز وغالب دموکرات فرقه میزین بانسی وشانلی ناجیمز ودوغما	
٧٧	آتامیزن خوی شهریلە نزول اجالی احترامنە (ئازەری)	
٧٨	٢٧. نووکی قەلەمی ئازاد لە نووکی شمشیری دەبان تیژترە	
٧٨	٢٨. گەلی [حوکمی] ئازادی بەشەر بوو ئیمضا / شیعر	
٧٩	٢٩. بخوینن چونکە خویندن بۆ دیفاعی تیغی دۆزمنتان	
٨٥	٣٠. ئەنوەر حسین دزەیی کۆچی کرد !	
٨٥	٣١. ماوەی ژمارە ٨٤: شەری سەلیمی	
٨٥	٣٢. بەشی زۆری مەفاخیری ئیسلامی کورد بوون	
٩٢	٣٣. قەدری بەگ جەمیل پاشا پیاویکی نیشتمانپەروری کورد	
٢.٢. هەوایی:		
٢.٢.١. هەوایی ناوخوا:		
ژمارە	سەرباس	
١	کۆبوونەوی هەینەتی فەرھەنگی کوردستان ژمارە ٣٢	

٢	خه به ریکی خوش
٢	خه به ریکی داخلی
٤	فرمانی کوشتار له طه روف ستادی ئه رته شی ئیران
٥	دهنگوباسی ولات
٦	تیکیچوونی کابینه (ئیران)
٦	له ساندانی سه ربازان و فیدائیان و پوژباش به جیهینان
٧	دهنگوباسی بی بهر له بابته حه مامه کانی شاری
٨	قهراریک که له ٢ی پښه ندانی سالی ١٣٢٤ له لایه ن بیست هزار نه فەر نمایندانی ته وای طه به قاتی ئه هالی کوردستانی شیمالی له میتینگ شاری مه هابادیدا قه بوول کراوه
٩	جیژن له سه راو گوگجه لی
١٠	هه وه ل جاره که خوطبه ی جومعه به کوردی ده خوینرته وه
١١	ئاگاداری: کتیبخانه
١٢	سینه مای کوردستان
١٢	ئاگاداری ژماره ٣٧ به رواری ٢٤/١١/١٥: بهرگه یه که له ئهلقابی قه دیم، سه روکی ستادی هیژی مه رکه زی دیموکراتی کوردستان
١٣	باربووکردنی پیشه وای موعه ظه م به حیزبی دیموکرات
١٤	هه وه ل ده رکه وتی چاپخانه ی بوکان
١٤	مزگینی: نازادکردنی عه بدو په رحمان ده بیجی و دلشادی په سوولی و قاسم قادری
١٤	عینوانی نووسراو بو ریاسه تی جه مهوور
١٦	موخیری پوژنامه له زمانی خه لکی مه هاباد وه لامی داوه
١٦، ١٥	ئه و ئاغایانه ی که ئیعانه یان بو مه حبوسینی پئی نیشتمان نه قد په رداخت کردوه
١٦	جیژنی سه ربه خوئی له گه ردیگلان: هه یئه تی مودیره ی حیزبی دیموکراتی کوردستان لکی گه ردیگلان - سه یید سه لام نه به وی، سه یید عه بدو لالا
١٧	ئینتیباص: مه لا حوسین مه جدی
١٧	دیسان مزگینی: نازادبوونی پاکیراوه کانمان
١٩	جیژنی سه ربه خوئی له سه لامه ت
١٩	جیژن: سه یداوا
١٩	ئه خباری نیو خو مان: سه فهری پیشه وای کوردستان، عه بدو په رحمان ده بیجی، نوطقی پیشه وای
٢٠	جیژنی سه ربه خوئی له کولیجه له لایه ن ئاغای شیخ حوسین: محه ممد ئه یووبی
٢١	کوتری نامه بهر
٢١	سه لامی په سمی به مونا سه به تی جیژنی مه ولوود
٢١	ئه خباری نیو خو مان
٢١	قه ضاوتی بوکان: ئاغای قاضی محه ممد قزلجی
٢٣	نوطقی محه ممد مه حموود ئه فهندی له پوژی هاتنی مه لا مصطفا له حضوری حه ضره تی پیشه وای کوردستاندا
٢٤	شارداری
٢٤	کوئفرانسی یایان له ئه نجومه نی فهرهنگی کوردو شوو په وی
٢٤	دانانی مه درسه ی کچان له شاری شنو: سه روکی قوتا بخانه ی شنو - حه سه ن کاظمی
٢٥	جیژنی سه ربه خوئی و ناساندنی پیشه وای کوردستان: دی جی جی لیدیان
٢٥	دامه زاندنی کتیبی میلی
٢٥	چه ند نه فەر خائین زیندانی کران
٢٥	سازکردنی حیزبی دیموکرات له لایه ن ژنانی کوردستان: ١٣٢٤/١١/٢٤
٢٥	جیژن گرتنی ئاغای حاجی سه یید عه بدو لالا ئه فهندی (ته بریکی خانه دانی نه هری)
٢٦	له جیژنی سه ربه خوئی و ئیستیقلالی کوردان که له ساروقامیش کرا، ئاغای عه بدو په رحمان سالار ئه و مه قاله یه ی خوینده وه
٢٩	جیژنی ئاغایانی سه یید عه لی سه یید مه جید حوسینی
٢٨	له مه درسه ی کوردستان
٢٩	خه طابه یه که به ناوی زه عیم مه لا مصطفا خویندراوه ته وه خطاب به لاوان محه ممد مه حموود
٢٩	ئاگاداری: حاضرباشی ئه هلی مه هاباد کومیته ی مه رکه زی حیزبی دیموکراتی کوردستان
٣١	خه طابه ی ئاغای په حیم جه وانمه ردی قاضی که له پوژی ١٣/١١/١٣ له جیژنیدا که له لایه ن گه لی خه رازیان گیرابوو، خویندراپه وه

۳۲	مەدرەسەى ئەكابرى يايان
۳۲	ئەخبارى نىو خۇمان: مەرگى قەرەنى ئاغاي مامەش
۳۲	جىزنى سەرىبەخۇيى لە فەرەنگ
۳۲	ھاتن: مەلا مەمەد خەلىل
۳۲	ھاتن: ھەمەپەشىد خان
۳۳	جەرىمە
۳۳	كومىتەى موختەرەمى دىموكراتى شىۋىيە: سەرۋكى دەشتەبىل طەھا نىعمەتى
۳۵	ئەخبارى نىو خۇمان
۳۵	گەرەنەو
۳۷	ئەخبارى نىو خۇمان
۳۷	ئىنتىساب: ئاغاي شىخ مەرروف بەرزنجى
۳۷	ئىنتىساب: ئاغاي ھەسەن گەورك
۴۰	مىتىنگ لەلەيەن كومىتەى لكى خەلكى مىللى
۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳	تەسۋىبى قانۇنى موزازات: سەرۋكى دىۋانى ھەربى ھىزى دىموكراتى كوردستان- ئىبراھىم سەلاخ
۴۱	نوطقى جەنابى قاضى مەمەد سەرۋكى ھىزى دىموكراتى شىۋىيە ۲۴/۱۱/۲۰ لەبابەت ھەلكردى ئالا لە سەربانى دوخانىاتى شىۋىيە
۴۲	دەنگوباسى نىو خۇمان
۴۲	جەلەسەى يايان
۴۲	دەنگوباس: دە ئاۋ كەۋتن دەبن ماشىن كەۋتن گوم بوون ھەمامى شىرو خورشىد پىكوپىككردى خەيابانەكان
۴۳	كوردستان قسان دەكات- سەبىد مەمەد ھەمىدى
۴۳	دەنگوباس: تەشرىف ھىنانەۋەى ھەزەرەتى پىشەۋەى كوردستان چوونى ئالا بۇ مىاندواۋ بەستنى پەيمان لەنىۋان كوردستان و ئازەربايجان
۴۴	دەنگوباس
۴۴	سەرکەشىيان كرد
۴۴	كردنەۋەى ئىستاسىۋنى رادىۋى ھكومەتى مىللى ئازەربايجان: (لە پۇژنامەى "آذربايجان")
۴۴	نوطقى ھەزەرەتى پىشەۋەى كوردستان لە پىش رادىۋى
۴۵	مەتنى پەيمانىك كە لەنىۋان ھكومەتى مىللى كوردستان و ئازەربايجاندا بەستراۋە
۴۵	دەنگوباس: برووسكە جەرىمە خنكان فپوكە
۴۵	ھاتنى پىشەمەرگە و لەخۇبوردوان
۴۵	ئالا بەپىرەۋە بردن
۴۵	لەخۇبوردوانى ئىلى قەرەپاپاق
۴۵	خەبەرى تاران
۴۶	خىطاب بە فېدائىيانى كورد
۴۶	ھەزەرەتى پىشەۋەى كوردستان كاتى پۇشتن بۇ تەۋرىز
۴۶	بارىۋو لەلەيەن يايان
۴۷	دەنگوباسى نىو خۇمان: ھاتنەۋەى ھەزەرەتى پىشەۋەى كوردستان ھەلكردى ئالا لە دىى حاجى لەك
۴۸	ھەلە دەرات
۴۸	دەنگوباسى نىو خۇمان: دەرسخانەى (كورانى پىشەۋەى كوردستان) جىزنى و كۆبوونەۋە
۴۹	گەرەنەۋەى جەنابى ئاغاي مەمەد ھوسىن خان

٤٩	دەنگوباس: ھېرشى ئېرتىجاع
٥٠	دەنگوباس: لە جەبھەى سەردەشت
٥١	ئىعطاى دەرەجە
٥٢	پەيامنوسى ئاژانسى فرانس
٥٢	نوینەرى كوردستان بۆ سەقز
٥٢	كۆمەگ
٥٢	دوو ماشىن ئازووخە
٥٤	ئەخبارى نىو خۆمان
٥٤	دانان: عەلى خوسرەوى
٥٤	كىشان بۆ موخاكەمە
٥٥	ئاغاي ناصر قەشقائى دەگەل كوردستان و ئازەربايجان ھاودەردى دەنوینى
٥٦	سوخەنرانى ئاغاي ھىمەن لە رادىوى كوردستاندا
٥٦	دانان: رەحمەت داودى
٥٦	مەجلىسى تەدەكور و عەزادارى لەلايەن حكومەتى كوردستان
٥٦	كۆمەگ
٥٧	دەنگوباسى نىو خۆمان: ئىستىعفا
٥٧	نەتىجەى ھەلبژاردن لە بيمارستان
٥٧	بیمارستانى گولى سوور
٥٧	عەزىمەت: پيشه‌وای كوردستان
٥٧	ھاتن: ئىبراھىم نادى
٥٧	ھاتن: ئاغاي حىجازى
٦٥، ٥٩	صوورەتى ئەشيانىكى كە لەطەرەف نىوبراوانى خوارەوہ بۆ پيشمەرگەكانى جەبھە ھەدىيە كراوہ
٥٩	كوشتارى بەخۆرايى
٥٩	پىراگەيشتن بە شارەوانى
٥٩	حەللى ئىختىلافات لەنىوان نوینەرانى تاران و ئازەربايجان
٦٠	مەسئەلەى كورد
٦٠	چوونى حەضرەتى پيشه‌وا بۆ سەرا پۆژى ١٣٢٥/٣/٢٦
٦٠	لە جەبھە
٦٠	پىراگەيشتن
٦٢	سىنەماى كوردستان
٦٢	عەزىمەتى حەضرەتى پيشه‌وا بۆ تەوريز
٦٣	مرگىنى: كتيبخانەى فەرھەنگ
٦٥	مەدرەسەى گەلاويز: مەلاى داودى
٦٥	ھەيئەتى پشكنين
٦٥	باربوو لەلايەن خەلكى نەغەدە
٦٥	پيشوازي لە پيشه‌وای كوردستان
٦٥	چوونى حەضرەتى پيشه‌وای كوردستان بۆ تاران
٦٥	ئەخبارى و لات: (لە رادىوى مەھاباد)
	دەنگوباسى نىوخۆمان:
	چوونى وەزىرى جەنگ بۆ جەبھە
٦٦	ئىعطاى پاىەى سەروانى
٦٦	جەرىمە
٦٦	يانەى زانستى ئىيران و يوگوسلاوى
٦٦	تەعلیماتى پيشمەرگەيى
٦٧	گەرانەوہى جەنابى وەزىرى ھيز
٦٧	گوزارشى ھەفتەيى: دەنگوباسى داخىلى
٦٨	ھوشمەند لە كار دەرکرا
٦٨	نوطقى جەنابى ئاغاي محەمەد حوسين خانى سەيفى قاضى وەزىرى بەرزى ھيز
٦٨	ئىضافەى حقوق

٦٨	نوطقى جەنابى ئاغاي محەممەد حوسىن خان
٦٨	كاردارى بىكار حقووقى نادىرتى
٦٨	سەرەخۇشى: محەممەد نانەوازادە
٦٨	دەنگوباسى نىو خۇمان
٦٩	پىشەواي مەزنى كوردستان كوردو كوردستانى بە دىدارى موبارەكى شاد كوردو ژياندەوہ
٧٠	پەخنەگرتنى كوردانى عىراق لە قسەى مار شەمعوون
٧٠	پۇژى ٢٥/٤/٢٠ لە مژگەوتى سەرا لەلايەن سەدرى كومىتەى مەھەللى مەلا عەبدورەھىم قاضى خويندراوہتەوہ: قانونى دىموكراتى كوردستان چى بە ئىمە دەلى؟
٧٠	شەھىدبوونى نانەوازادە: ژەنرال محەممەد رەشىد خان قادر زادە
٧٠	دانى مانگانەى ئەندامەتى
٧٠	كتىبخانەى فەرھەنگ
٧١	عەزىمەتى پىشەواي مەزنى كوردستان بۇ ورمى
٧٢	حەضرەتى پىشەوا لە ورمى
٧٢	پىشواز لە پىشەواي بەرزى كوردستان لە ورمى
٧٢	مالاواى ئاغايانى ئەرمەنيانى دانىشتووى كوردستان
٧٣	ناردنى سەوقات بۇ برايانى بارزانى لە جەبەھە
٧٤	دوو تەلگرافى گەيشتوو لە خۇيپرا
٧٥	سپاس
٧٥	دوو تەلگرافى گەيشتوو: جەنابى ئاغاي ژەنرال سەيفى قاضى
٧٥	جىژن و پەذيرائى لە فەرماندارى مەھاباد بەبۇنەى چل و يەكەمىن سالى جىژنى مەشرووطىيەت
٧٥	خولاصەى نوطقىك لە شەوى ٢٥/٥/١٠ ئاغاي خەلىل خوسرەوى سەرۆكى كار لە رادىو كوردستان دا ئىرادى كرد
٧٥	گەپرانەوى حەضرەتى پىشەواي موعەظەمى كوردستان
٧٦	ناقاي حاجى سەيىد باباشىخ
٧٦	قاضى محەممەد دەولەتى مەركەزى: (لە "رەبى")
٧٧	داھات و مەخارىجى حىزبى يايان لە يەك مانگەى جۆزەردانى ١٣٢٥ داھات و مەخارىجى دوو مانگەى خاكەلىوہو بانەمەپرى ١٣٢٥
٧٨	پاگەياندى نالەى دل: لە خەلكى سەقز مصطەفا، نوينەرى بانە مەحمود، نوينەرى سەرشىو قادر، نوينەرى سەرشىو شىخ عەلى
٧٨	فى بىوت اذن الله ان ترفع وتذكر فيه اسمہ: مژگەوتى جامىعى مەھاباد
٧٩	جىژن و چراخانى
٧٩	دەنگوباسى ھەيئەتى جەوانانى دىموكراتى كوردستان
٧٩	دووجار بوولەرزە لە ٢٤ سەعاتدا
٧٩	خەطىبى پۇژى جىژنان
٧٩	نويزى جىژن
٨٥	تلگراف از تبريز
٨٥	لە كار لادان
٨٥	كوردىكى بەنرخ ئاغاي دوكتور ئىسماعىل ئەردەلان مودىرى دانشمەندى نامەى ھەفتگى "كويستان"
٨٥	نوطقى سەيىد مەرووف بەرزنجى
٨٥	لە ئىدارەى كار
٨٥	گەپرانەوى حەضرەتى پىشەوا
٨٥	خولاصەى نوطقى ئاغاي خەلىل خوسرەوى سەرۆكى كارى كوردستان بە ھەسەلەى رادىو شەوى ١٣٢٥/٦/١١
٨٥	با وىكپرا ھەول دەين (لە رادىوہ)
٨٥	ئاغاي محەممەد نەكەوى حىسابدارو تەحويلدارى دارائى بۇكان
٨٥	تەلگرافىك بە مەضمونى ژىرەوہ لەلايەن جەنابى ئاغاي قاضى محەممەد پىشەواو رەھبەرى حىزبى دىموكراتى كوردستان
٩٢	تلگراف اورمىدەن
	٢.٢.٢. راپورتە ھەوال:
١	ھەلكردى نالەى موقەددەسى كوردستان لە شارى بۇكان
٢	جىژنى كوردنەوى ئىدارەى پۇژنامەى كوردستان

۷، ۵	موناسەبەتە ھەلکەردنی ئاللا لە نەغەدە
۸، ۷	لە جیژنی سەر بە خۆییدا
۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۱	جیژنی سەر بە خۆیی و ئیستیقلاالی کوردستان؛ درەوشینی ئەستێرەیی خۆش بەختی کوردان، بژی سەرۆک و کورد و کوردستان: سەییەد محەممەد حەمیدی
۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۰، ۲۱	مەدرەسە (قوتابخانە)ی گەلاویژ: مەلای داودی
۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷	جیژنی سەر بە خۆیی و ئیستیقلاالی کوردستان لە پێشمەرگەخانەیی ھیزی دیموکراتی کوردستان بە یانی پوژی ۱۳۲۴/۱۱/۳
۱۶	چەقاندنی ئالای کوردستان لە یەکشەو: سمایل فەرۆخی
۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳	ئاگاداری ژمارە ۴۳۶ی بەرواری ۲۰/۱۱/۲۴: لوغاتی مەپووط بە پێشمەرگەیی - فەرماندەیی ھیزی مەرکەزی دیموکراتی کوردستان نەوازا
۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی سەرۆک جەمھوری بەرزی کوردستان لە چاپخانە و ئیدارەیی پوژنامە و گوواری کوردستان
۲۱، ۲۳	ئەخباری نیو خۆمان: مەلا مصطفا بارزانی، نوطقی محەممەد مەحموود ئەفەندی لە پوژی ھاتنی مەلا مصطفا لە حضوریی حەضرەتی پێشەوای کوردستاندا
۲۲، ۲۴	میتینگ لە مەزگەوتی سوور
۲۲، ۲۳	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان لە لایەن کۆمەڵی یەھودی مەھاباد
۲۳، ۲۴	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان لە لایەن کۆمەڵی یەھودی مەھاباد
۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۱	جیژنی سەر بە خۆیی و ئیستیقلاالی کوردستان؛ درەوشینی ئەستێرەیی خۆش بەختی کوردان، بژی سەرۆک و کورد و کوردستان: سەییەد محەممەد حەمیدی
۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۹، ۲۰، ۲۱	مەدرەسە (قوتابخانە)ی گەلاویژ: مەلای داودی
۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷	جیژنی سەر بە خۆیی و ئیستیقلاالی کوردستان لە پێشمەرگەخانەیی ھیزی دیموکراتی کوردستان بە یانی پوژی ۱۳۲۴/۱۱/۳
۱۶	چەقاندنی ئالای کوردستان لە یەکشەو: سمایل فەرۆخی
۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳	ئاگاداری ژمارە ۴۳۶ی بەرواری ۲۰/۱۱/۲۴: لوغاتی مەپووط بە پێشمەرگەیی - فەرماندەیی ھیزی مەرکەزی دیموکراتی کوردستان نەوازا
۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی سەرۆک جەمھوری بەرزی کوردستان لە چاپخانە و ئیدارەیی پوژنامە و گوواری کوردستان
۲۱، ۲۳	ئەخباری نیو خۆمان: مەلا مصطفا بارزانی، نوطقی محەممەد مەحموود ئەفەندی لە پوژی ھاتنی مەلا مصطفا لە حضوریی حەضرەتی پێشەوای کوردستاندا
۲۲، ۲۴	میتینگ لە مەزگەوتی سوور
۲۲، ۲۳	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان لە لایەن کۆمەڵی یەھودی مەھاباد
۲۳، ۲۴	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان لە لایەن کۆمەڵی یەھودی مەھاباد
۲۳، ۲۴	جیژنی شێرکەتی تەرەقی کوردستان لە لایەن بەزازان بەبۆنەیی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان
۲۴	جیژنی سەر بەستی لە دئی یەکشەو
۲۵	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان
۲۵	ھەلکەردنی ئالای کوردستان لە نەغەدە
۲۶، ۲۷	زەعیم مەلا مصطفا بارزانی
۲۷، ۲۸	جیژنی نەوڕۆز لە مەھاباد
۲۷، ۲۸، ۲۹	جیژنی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان لە لایەن ئامۆزگارانێ مەدرەسەیی کچان
۳۰، ۳۱	جیژنی بانگھێشتنی ئاغا جەعفەری کەرمیی بەبۆنەیی سەر بە خۆیی و ناساندنی پێشەوای کوردستان
۳۱	حەضرەتی پێشەوای کوردستان لە سەربازخانە: ھاشم خەلیل زادە
۳۲	جیژنی سەر بە خۆیی لە لایەن یای پێشەوای کوردستان
۳۳	جیژنی لە کۆمیتەیی مەھەللی شاروێران
۳۵	جیژنی سەر بە خۆیی کوردستان لە نەغەدە (سندوس)
۳۷، ۳۸، ۴۰	جیژنی سەر بە خۆیی و ھەلکەردنی ئاللا لە شنۆ
۳۷، ۳۸، ۳۹	کۆنفرانسی سوخەنرانی یایان
۳۸	جیژنی شاییی و شیرینی وەخۆری لە لایەن ژنانی شاری شنۆ بەبۆنەیی سەر بە خۆیی کوردستان
۵۰	نوطقی حەضرەتی پێشەوای کوردستان لە میتینگ پوژی ۱۳۲۵/۱۱/۳۱
۵۰	گوزارشی جەنابی محەممەد حوسێن خانی سەیفی قاضی وەزیری جەنگ و نمایندەیی کوردستان پوژی ۱۳۲۵/۱۱/۳۱

۵۱	فرمایشات پیشوا و رهبر کوردستان در برابر هزاران نفر از رؤساء و طوایف و عشایر و اهالی مهاباد فرمودند
۵۲	نویسنه‌رکانی کوردستان و تاران له سه‌قز
۵۲	جیژنی یه‌کساله‌ی دامه‌زاندنی ده‌بستانی گه‌لاویژ
۵۵	هه‌لکردنی نالای موقه‌ددهس له کومیتته‌ی مه‌حهللی گه‌ردیگلان
۶۲	نوطقی حه‌ضره‌تی پیشه‌وا راجیع به جه‌نگی مامه‌شای سه‌قز
۶۶	شه‌پی مامه‌شا ۳ هه‌زار سه‌ریاز، هه‌شت تۆپ، دوو ته‌یاره، دوو تانک به‌رامبه‌ر به‌سی ونۆ بارزانی: عه‌بدوپره‌حمان عه‌لی
۷۲	نوطقی حه‌ضره‌تی پیشه‌وا‌ی موعه‌ظه‌می کوردستان جه‌نابی قاضی محه‌مه‌د له‌کاتی پۆیشتن بۆ ورمی
۷۵	نوطقی جه‌نابی ژه‌نپال محه‌مه‌د حوسین خان سه‌یفی قاضی له به‌رامبه‌ر میکروفون به‌بۆنه‌ی چلویه‌که‌م سالی جه‌شنی مه‌شرووطییه‌ت
۷۶	نوطقی حه‌ضره‌تی پیشه‌وا‌ی کوردستان
۹۲	میتینگ گه‌وره‌ی ده‌هه‌زار نه‌فه‌ری له شاری مهاباد
۳.۲.۲. چاوپیکه‌وتنی رۆژنامه‌وانی:	
ژماره	سه‌ریاس
۲،۱	۱. گفتوگۆ جه‌نابی قاضی محه‌مه‌د پیشه‌وا‌ی به‌رزی کوردستان ده‌گه‌ل خاوه‌نانی پۆژنامه‌ی تاران
۲۹	۲. هاو‌پرسه‌کی گترالیسمۆس ستالین له‌گه‌ل په‌یامنووسی پۆژنامه‌ی "پراود" - وه‌رگی‌پانی ع. نه‌بیحی
۶۹	۳. موصاحه‌به‌ی نویسنه‌ری پۆژنامه‌ی "گره‌ه‌به‌ر" له‌گه‌ل پیشه‌وا‌ی مه‌زنی کوردستان - ح. قزنجی
۶۹	۴. کۆبوونه‌وه‌یه‌ک که له‌نیوان ژانپال حه‌مه‌ره‌شید خان و به‌گزه‌دکانی بانه‌و چه‌ند سه‌رکرده‌یه‌کی دیکه‌ی هیژی دیموکراتدا پروی داوه - م. م. مه‌نگوری
۷۷	۵. له‌ده‌وربه‌ری مه‌سه‌ئه‌لی کوردان و دواپۆژی ئه‌وان، ئایا داخوازی کوردان بۆ دامه‌زاندنی ده‌وله‌تیک له‌ کوردستان پیک دیت
۴.۲.۲. هه‌والی ده‌ره‌وه:	
ژماره	سه‌ریاس
۳	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه
	پادیۆی ده‌هلی
۴	پادیۆی تاران
۶	تیگچوونی کابینه
	پادیۆی له‌نده‌ن: ویشنیسکی
۹	پادیۆی ده‌هلی
	پادیۆی تاران شه‌وی سی‌شه‌موو ۲۴/۱۱/۱۵
۱۱	پادیۆی ده‌هلی شه‌وی چوارشه‌موو ۲۴/۱۱/۱۷ پۆژنامه‌ی "ئولدووژ"
۱۲	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: پادیۆی تاران شه‌وی پینجشه‌موو ۲۴/۱۱/۱۵
۱۳	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: له‌ پادیۆی تاران ۲۴/۱۱/۲۲
	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: - پادیۆی ده‌هلی
۱۴	- پادیۆی له‌نده‌ن - پادیۆی مۆسکۆ
	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: - پادیۆی تاران
۱۷	"ده‌یلی وه‌رکۆ" ده‌نووسی - شه‌هباز
۱۸	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: - پادیۆی ئانکارا ۱۳۲۴/۱۲/۸
	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: - پادیۆی ده‌هلی له‌ شه‌وی ۱۳۲۴/۱۲/۶
۱۹	- پادیۆی مۆسکۆ شه‌وی ۱۳۲۴/۱۲/۷
	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: رادیۆی مۆسکۆ ۱۳۲۴/۱۲/۸
۲۰	رادیۆی ده‌هلی ۱۳۲۴/۱۲/۸ رادیۆی تاران
۲۱	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: پادیۆی ده‌هلی شه‌وی ۲۴/۱۲/۱۱
۲۳	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: له‌ پادیۆی شه‌وی ۱۳۲۴/۱۱/۲۴، پادیۆی ده‌هلی، تاران، ئه‌نکارا
۲۵	ده‌نگوباسی ده‌ره‌وه: پادیۆی مۆسکۆ - چین - چونکیل ۱۴ ماریس پادیۆی بولغارستان، ده‌هلی، کۆپنه‌ال ۱۴ ماریس

۲۶	دەنگوباسى ھەندەران: رادىيۆ بەيروت، لەندەن، تاران
۲۷	ئەخبارى رادىيۆلە ۱۳۲۴/۱۲/۲۹ لەندەن، ئەنكارا دەنگوباسى دەرەھە: رادىيۆ بەيروت
۳۰	دەنگوباسى ھەندەران: لەندەن، ئانكارا
۳۴	ئەخبارى ھەندەران لە رادىيۆ: بەيروت، دەھلى دەنگوباسى ھەندەران: لە شووراي ئەمىنىيەت بەسەفەرچوونى ئايزەنھاوەر خەطى ھەوائى لە لەندەن ۋە بۇ سەنگاپور دامەزاندنى دوو ئىتتىحادىيە ژەنرال "ئىسمۇتس" لە قاھىرە قانۇنى ئەساسى نوئى چىن ۋەزىيەتتى ئەندۇنزا
۴۱	كۆنفرانسى صولج لە پارىس
۴۴	قەرادارى ۱۹۲۶ى مىصرو ئىنگلىس
۴۴	لە شووراي ئەمىنىيەت
۴۵	لە يۇگوسلاوى
۴۵	لە ھىندوستان
۵۲	دەنگوباسى ھەندەران: لەندەن، دەھلى، تاران
۵۳	دەنگوباسى ھەندەران: تەورېز، تاران
۵۴	ئەخبارى ھەندەران: لە رادىيۆ ۱۰/۳/۱۳۲۵- عىراق، مۇسكۆ، نيويۇرك، پارىس، دەھلى، تەبرېز، پۇمانى
۵۵	دەنگوباسى ھەندەران: مۇسكۆ، لەندەن، قودس، دەھلى
۵۶	دەنگوباسى ھەندەران: ئەنقەرە، دەھلى، بەيروت، مۇسكۆ
۵۷	دەنگوباسى ھەندەران: لەندەن، مۇسكۆ، ئەنقەرە، دەھلى
۵۸	دەنگوباسى ھەندەران: مۇسكۆ، دەھلى، لەندەن، بەيروت
۵۹	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ: دەھلى، ئەنقەرە، لەندەن، مۇسكۆ، تەبرېز حەللى ئىختىلافات لەنيوان نوئىنەرانى تاران ۋ ئادەربايجان
۶۰	دەنگوباسى ھەندەران
۶۱	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ شەوى ۲۶ ۋ ۲۵/۳/۲۷
۶۲	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ شەوى ۲۹/۳/۲۵
۶۴	پىاۋە گەرەكانى ئەمىرىكا ۋ دانەۋە قارص ۋ ئەرەھان مەتنى موافقەتنامەى نمايندانى دەولەت ۋ ئادەربايجان
۶۴	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ: ئەنقەرە، دەھلى، لەندەن، بەغداد
۶۵	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ: لەندەن، ئەنقەرە، بەغداد، پارىس، دەھلى، پۇما، ئاتىن
۶۸	دەنگوباسى ھەندەران لە رادىيۆ: دەھلى، تاران، لەندەن ئامىرىكا كۆمەگ بە دەولەتتىك دەكا كە مىليۇننىك ئەرمەنى بىمال ۋ حالى لە دونيادا پەروازە ۋ ئاۋارە كىردوۋە بەرچەۋەندى فەرھەنگى شوورەۋى ۋ فەرھەنگى ئامىرىكا بەچاۋى كابرايەكى ئامىرىكايى ناكۆكى فىكىرى دەولەت ۋ كاربەدەستان قەرادارى شوورەۋى لەگەل دانمارك (لە "نجات ايران")
۶۹	شووراي بەرزى عارەبان بەتوندى پەخنە لە ترەومەن دەگرى فەلسطىن كالا نىيە بە چەند دۆلار لە بازارى نيويۇرك بىكردى شووراي بەرزى عارەبان لە دونيا داۋاي كۆمەگ دەكا ۵۰۰۰ نەفەر كارگەرى شىركەتى نەفتى كەركووك مىتىنگ دەكەن لە ئەندۇنزا بەربەرەكانى ھەروا ئىدامەى ھەيە
۷۰	ئىعتىسابى گشتى لە جنووب لوئى سايان نمونهى دلخوشى ئەو ئەرمەنىانەى بەرەو نىشتمانى خۇيان ۋەپرى دەكەون تكاي سىام لە شووراي ئەمىنىيەت (لە "ايران ما") خواربىنى كچى ژەنرالسىم ئىستالىن بۇ شاردىيە دەولەتى ئىنگلىس نان دەكاتە دەستندە (جىرە)

۷۱	<p>دەستپيكردى ئىنتىخاباتى (ھەلبۇزاردى) تۈركىيا تيكەھەنچون لە تۈركىيا قەرادادى ئىنگىلىس و فرانسە تريكوۋى گەيشتە مۇسكۇ ئىعلامىيەى وەزارەتى جەنگى ئەمريكا چاكەكردىن لەگەل ئەو ئەرمەنيانەى تازە دەگەنە پروسىيا شەپ لە چين تەواۋى كاربەدەستانى پۇست و تەلگرافى بەمبا ئىعتىسابيان كىردوۋە ئىعتىسابى كارگەرانى ئەوتى عىراق</p>
۷۲	<p>پەلامارى گەورەى ھىزەكانى كومونىست بە خەيالى داگىركردى نانكن و شانگھەى مەجەللەى عەصرى جەدىدى ئامريكا بە مەسئۇۋى قەضايى چين دەزانى ئىتالىا ئەندۇنىزى نويەرانى ئىنگىلىس لە كۇنفرانسى صولدا فەرانسە بېرلن بېرلن ئىنگىلىستان ئىتىھادىيەى كارگەرانى ئىنگىلىستان موھاكەمەى جىنايەتكارانى ژاپۇن ئىعتىساب لە تۈركىيە</p>
۷۴	<p>پروسىيە</p>
۷۵	<p>سپاس فەلسەطىن دەكرىتە دوو بەش شەرقول ئەدنا ئامريكا موخالىفى ئىصلاھاتە لەندەن لە رادىۋى شەۋى ۲۵/۵/۲۱</p>
۷۶	<p>بېرنامەى موسلمانانى ھىندوستان غەرامەتى جەنگى دەۋلەتى ئۇطرىش ئەوتى دونيا گوزارىشى سەرۋكى شارەۋانى لەندەن جېژن لە سپاستپۇل پاجىع بە تاقىكردنەۋەى دوۋەمى بەمبى ئەتمى ۋىنە ھەلگرتن لە فلاتى پامير يەكەتى سۇسىيالىستانى دونيايە</p>
۷۷	<p>شەرقول ئەدنا</p>
۷۸	<p>دەنگوباسى ھەندەران: دەھلى، تاران</p>
۷۹	<p>بانگھېشتن بۇ تاران ناردنى ۷۵ ھەزار كەلىمە لە دەقىقەيەكدا بەھۋى تەلگراف ۋىنە پايتەختى ئۇترىش پۇمانى لە رادىۋى شەۋى ۲۵/۵/۲۰ يادداشتى دەۋلەتى شوورەۋى بە تۈركىيە</p>
۸۷	<p>شەۋى ۲۵/۶/۲۵</p>
۸۸	<p>رادىۋى شەۋى ۲۵/۶/۲۴: لەندەن، مۇسكۇ، تەۋرېز ئەخبارى شەۋى ۲۵/۶/۲۳</p>
	<p>لە كۇنفرانسى ئاشتى پارىس لە ئەندۇنىزى لە يۇنان ئەخبارى دەرەۋە: لە ھۆلەندا، لە لەندەن، لە فەلسەطىن، لە ھىندوستان، لە شوورەۋى، لە مىصر، لە يۇنان، لە نۇرمبىرك، لە ئىران،</p>

۹۲	له فرانسە، له ئەمریکا، له پاريس، له كۆنفرانسى ئاشتى پاريس
	۳.۲. بابەتى ھەمەجۆر:
ژمارە	سەرباس
۱	تكا
۱	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان- موعاوينى حيزب طهها زاده
۱	براىانى خوشەويست
۲	قسەى نەستەق
۲	ئاگادارى
۲	قەدەمىكى پياوانە
۳	تەصحیح
۳	نووسراوى كە به ئىدارە گەيشتووه: پەحيم خەپزى
۳	نووسراوىكى كە به ئىدارە گەيشتوون
۴	نووسراوىكى كە به ئىدارە گەيشتوون: م. حەبیبى، كەرىم عەباسى، ئەحمەد عەباسى، عومەر عەباسى
۴	تكا
۵	شانازى
۵	پۆژنامەى كوردستان: كەرىم خوسرهوى
۵	شكايەت
۵	نووسراوىكى كە به ئىدارە گەيشتووه: محەممەدئەمىن ئىلخانى زاده
۵	پجای پىپراگەيشتن
۵	بۇ زانين
۵	مرگىنى
۶	نووسراوىكى كە به ئىدارە گەيشتووه- كاكەللا حەسەنى
۶	ئاگادارى: رەئىسى مالىيەى شارى مەهاباد- عىلمى
۶	سەردارىكى فەرانسەىى لوئى پانزەمىنى ھەلخەلەتاند- نژادى (وەرگىپران)
۶	له ماكوپهوه
۶	۱۰۰۰ پيال
۶	بۇ زانين
۶	نووسراوىكى به ئىدارە گەيشتووه له بۆكانهوه
۶	له بۆكان
۶	مرگىنىكى خوش: هاشم خەليل زاده
۷	ئىفتىتاحى چاپخانه و ئىنتىشارى پۆژنامەى "كوردستان"- شەھردارى مەهاباد عەلى خوسرهوى
۷	نامەى گەيشتوو: سەلىم ئىلخانى زاده، محەممەدئەمىن دادخواھ
۷	يارمەتى
۷	مالیات- رەئىسى مالىيە عىلمى
۷	پۆژنامەى "كوردستان" قەبالەى ئازادى كوردە- ئىسماعىل ئىلخانى زاده
۷	نووسراوىكى به ئىدارە گەيشتووه- مەجىد خوسرهوى
۸، ۷	له جىژنى سەربەخویدا
۷	شانازى بويژىكى كورد- "مەحوى"
۸	كۆمەگ به كارگەرانى چاپخانه
۸	له سندوسپرا
۸	مودىرى خوشەويستى پۆژنامەى كوردستان: ئەمجەد عوئمانى
۸	سەلام له تۆئەى "كوردستان": عەلى عەزىزى
۸	ئاگادارى ژمارە ۱۸۲: فەرماندەىى ھىزى ديموكراتى كوردستان- نانهوازاده
۸	مەهاباد: حەسەن مەعرووفى
۹	بۇ زانين
۹	پىپىرۆزە
۹	سابلاغ: محەممەد عەطارى، عەبدوپرەحمان مودەرىسى
۹	بۆكان

۹	محەممەد مەولايى
۹	كارچاكي
۹	دەرمان
۹	مەھاباد
۹	ئاگادارى: سەرۆكى شاردارى مەھاباد- خوسرهوى
۱۰	زانايان گوتتويانە
۱۰	ترووسكەي "كوردستان" - محەممەد عەطاري
۱۰	پىپىرۇزە
۱۰	گۆپىنى ئەلفويى كوردى بە ئەلفويى ھاسان
۱۰	ئاگادارى- موبەللىغى
۱۰	نابى لە مالىيات مەعاف بىكرىم
۱۰	سوپاس
۱۱	لە بۆكانەوہ
۱۱	لە مەراغەوہ
۱۱	كۆمەگ
۱۱	حەمامەكان كران بە شىرە
۱۱	ژيانى خۆت مەنظور نەبى
۱۱	پىپىراگەيشتن
۱۱	بۇ خويىندەنەوہ
۱۱	تەصحيح
۱۱	كارچاكي
۱۱	قوربانى: مەلای داودى
۱۱	چاپ نەكرا
۱۱	خۆمان ناپارىزىن- سەيىد محەممەد طەھازادە
۱۱	كۆمەگ
۱۲	ئىدارەى موختەرەمى پۆژنامەى "كوردستان" - مەجىد خوسرهوى
۱۲	نامەيەكى كە بە ئىدارەى پۆژنامە گەيشتوہ
۱۲	ئاگادارى: كۆمىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
۱۳	مەعذەرت
۱۳	بۇ حيزبى ديموكراتى كوردستان- تيشك
۱۳	باربووكردى پيشەواى موعەظەم بە حيزبى ديموكراتى كوردستان
۱۳	عەرضى تەبرىك- كەرىم كەرىم زادە
۱۳	ئىدارەى موختەرەمى پۆژنامەى "كوردستان" - عەزىز مەولەوى
۱۳	ئاگادارى: رەئىسى ئىدارەى مالىيەى كوردستان- مەھاباد- عىلمى
۱۳	ئىدارەى پۆژنامەى كوردستان: فەرماندەى ھىزى مەركەزىى ديموكراتى كوردستان محەممەد نانەوازادە
۱۳	ئاگادارى: كۆمىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
۱۴	كوردان سەرپەخۆ بوون
۱۴	عينوانى نووسراو بۇ رياستەى جەمھور
۱۴	پىنجسەد تەن باربوو- فەرماندەى ھىزى مەركەزىى ديموكراتى كوردستان محەممەد نانەوازادە
۱۴	ئاگادارى: كۆمىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
۱۵	پىپىرۇزە: دەرمانخانەى شىفاء
۱۵	باربوو
۱۵	مزى ئاگادارى
۱۵	تەبرىك: عەبدوللا جەفائى
۱۵	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللىى كوردستان- حاجى سەيىد باباشىخ
۱۵	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللىى كوردستان- حاجى سەيىد باباشىخ
۱۵	ئاگادارى
۱۵	ئاگادارى: كۆمىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
۱۵	باربوو- رەسوول فەتاحى

۱۵	ئىدارەى چاپخانەى مىللى كوردستان - ھەمزەى سوارە مامەش
۱۵	ئاگادارى: مودىرى شىركەتى تەرەقى كوردستان - محەممەد ئەمىن موعىنى
۱۵	موخىرى پۇژنامە لە زمان خەلكى مەھاباد وەلامى داوہ
۱۵	دەتوانم ھەموو وەظىفەىك پىك بىنم
۱۵	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۱۶	تەصحىح
۱۶	خىر الامور اوسطها - سەيىد قادرى سىادەت
۱۶	ھىچ عىلمىك نىيە ئىلا ئىستىثنا تىكى ھەيە: قاسمى ئوطەمىشى
۱۶	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللى كوردستان - حاجى سەيىد باباشىخ
۱۶	مزى ئاگادارى
۱۶	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۱۶	ئاگادارى: مودىرى شىركەتى تەرەقى كوردستان - محەممەد ئەمىن موعىنى
۱۶	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللى كوردستان - حاجى سەيىد باباشىخ
۱۶	پىپىرۇزە: ھەيئەتى تەحرىرىيەى پۇژنامەى "كوردستان" - ئەحمەد پىنجوئىنى
۱۶	تكا: كوردستان
۱۶	تارىكى لە ژىنى خۇماندا نەبىن
۱۷	ئىنتىصاب: مەلا حوسىن مەجدى
۱۷	پىپىرۇزە: خەلىل ساوجىلاخچى
۱۷	مزى ئاگادارى
۱۷	دىسان مزگىنى
۱۷	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۱۷	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللى كوردستان - حاجى سەيىد باباشىخ
۱۷	ئاگادارى: رەئىسى ھەيئەتى رەئىسەى مىللى كوردستان - حاجى سەيىد باباشىخ
۱۷	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۱۸	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۱۸	پىپىرۇزە
۱۸	پىپىرۇزە - محەممەد جەفائى
۱۸	تكا
۱۸	ئاغاي كەرىم ئاغاي بايەزىدى: سەرۆكى ئىدارەى مىللى كوردستان - عىلمى
۱۸	ئاگادارى: نۆبەى ۳: رەئىسى ئىدارەى دارايى كوردستان - عىلمى
۱۸	كارچاكى
۱۸	سوپاس و مەزھەرەت: عەبدولرحمان نەبىجى
۱۸	مزى ئاگادارى
۱۸	بۇچ ھىندە بى خەمى: گەلاوئىژ/ شىعر
۱۹	سوپاس: دلشادى رەسوئى
۱۹	ھەزار سەلام و ئىكلام لە تۆئەى پۇژنامەى كوردستان: عەبدولكەرىم بەھرام بىگى
۱۹	بەخشىنى دوو تەناف زەوى بە فەرھەنگ
۲۰	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۲۰	پىپىرۇزە: مودىرى مەدرەسەى كچان وەيلەمەى صەيادىان
۲۰	پىپىرۇزە: خۇسەر داود زادە لە طەرەف تەواوى جەماعەتى يەھوود - مەھاباد
۲۰	تكا
۲۰	مزى ئاگادارى
۲۱	مزى ئاگادارى
۲۱	پىشكەشكردنى خىووت
۲۲	ئاگادارى: صالح مىكائىلى
۲۲	سوپاس
۲۲	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزى حىزبى دىموكراتى كوردستان
۲۲	پىپىرۇزە: حەسەن مىر خۇسەر
۲۲	بە ھەموو كەس رادەگەيىن

۲۲	تەصحیح
۲۳	بۇ زانین
۲۳	نۆینەر - خەبەر نیگار
۲۳	ئاگاداری لەبابەت توتون: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
۲۳	هەست نواندن: عەبدولعەزیز طەلەبەى قون قەلا
۲۳	مزی ئاگاداری
۲۳	تكا
۲۳	ئاگاداری: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
۲۴	بۇ زانین
۲۴	بۇ مەدرەسەى كوردى قەدەم ھەلینن: سەییید عەبدولقادرى مەعروفى
۲۴	مودیرى خۆشەویستى پۆژنامەى "كوردستان" سەرۆكى شارەوانىى كوردستان - نیظامى
۲۴	پەيام بە مەطبوعاتی داخیلەو خاریجە - كوردستان
۲۴	پەضامەندى
۲۴	پىپىرۆزە: صالح ئەیووویان
۲۴	پىپىرۆزە: كۆبرای عەظیمى
۲۴	ئەى برايانى خۆشەویست: برايم نەورۆزى
۲۴	ئیدارەى پۆژنامەى "كوردستان" محەممەد صادقى
۲۴	وہلام
۲۴	ئاگاداری
۲۴	مزی ئاگاداری
۲۴	سوپاس
۲۴	نۆینەر - خەبەر نیگار
۲۴	۴۰۰ رپال باربوو
۲۵	جەنابى مودیرى مەسنوولى پۆژنامەى "كوردستان": عەبدورەحمان طەیبب ئەلموختى
۲۵	پىپىرۆزە
۲۵	پەيام بە مەطبوعاتی داخیلەو خاریجە
۲۵	مزی ئاگاداری
۲۵	تكا
۲۵	سوپاس
۲۵	نۆینەر - خەبەر نیگار
۲۶	مودیرى موختەرەمى پۆژنامەى "كوردستان" - قادر قەھرەمانى
۲۶	نۆینەر - خەبەر نیگار
۲۶	پەيام بە مەطبوعاتی داخیلەو خاریجە
۲۶	مزی ئاگاداری
۲۶	ئاگاداری: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
۲۶	ئاگاداری: نمايندهى شېركەتى كووتالى پووسى لكى بۆكان - عەبدوللا بەھرامى
۲۶	ئاگاداری: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
۲۶	كوپرى زگماك
۲۷	ئیدارەى پۆژنامەى كوردستان: پشكنى فەرھەنگى كوردستان - عەلى خوسرەوى
۲۷	ئاگاداری: پەئیسى ئیدارەى داراییى كوردستان - عیلمى
۲۷	سوپاس لە كومیتەى شارویران
۲۷	مزی ئاگاداری
۲۷	چاپ نەكرا
۲۸	پىپىرۆزە - سەعید ئیبراھیم زادە
۲۸	ئاگاداری: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
۲۸	ئاگاداری: سەرۆكى ئیدارەى داراییى كوردستان - عیلمى
۲۸	پۆژنامەى موختەرەمى "كوردستان" - ئەسەد دەشتەبیللى
۲۸	سوپاس: سەرۆكى ستادى ھیزی مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان - مورادى
۲۸	مودیرى موختەرەمى چاپخانەى كوردستان: سەرۆكى ئیدارەى گومرگى مەھاباد - فەھیمى

۲۸	مزی ناگاداری
۲۹	ناگاداری: پشکنی فەرھەنگی کوردستان - عەلی خوسرەوی
۲۹	مزی ناگاداری
۲۹	بۆ زانین
۲۹	ناگاداری
۲۹	ناگاداری: کۆمیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی کوردستان
۳۰	بۆ زانین
۳۰	مزی ناگاداری
۳۱	سوپاس
۳۱	ناگاداری: سەرۆکی پۆست و تەلگراف و تەلیفونی کوردستان - باباخانی
۳۱	مرگینی
۳۱	مزی ناگاداری
۳۱	بۆ زانین
۳۲	لیبوردن
۳۲	بۆ زانین
۳۲	بخوانید
۳۲	دەرسی زمانی کوردی: دەرسی یەكەم
۳۲	ناگاداری: سەرۆکی ستادی هیزی مەرکەزی دیموکراتی کوردستان - صەلاح
۳۳	بۆ ئەستێرە ی سەرپەرزی پۆژنامە ی "کوردستان" پیشکەش دەکری - محەممەد عەطری گۆلانی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی شاردارای مەهاباد - خوسرەوی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی ئیدارە ی کوللی نیونوسی ی کوردستان - یۆسفی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی شاردارای مەهاباد - غەنی خوسرەوی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی شاردارای مەهاباد - غەنی خوسرەوی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی ئیدارە ی دارائی ی کوردستان - عیلمی
۳۳	ناگاداری: سەرۆکی ئیدارە ی دارائی ی کوردستان - عیلمی
۳۳	سوپاس لە حەزەرەتی پیشەوای کوردستان
۳۳	دەرسی زمانی کوردی: دەرسی دووهم
۳۳	ناگاداری: کۆمیتە ی مەرکەزی حیزبی دیموکراتی کوردستان
۳۳	مزی ناگاداری
۳۳	سوپاس
۳۴	تاقە گۆلیک
۳۴	پۆژنامە ی "کوردستان"
۳۴	ناگاداری: رەئیس ی ئیدارە ی دارائی ی مەهاباد - عیلمی
۳۴	مزی ناگاداری
۳۴	ناگاداری: سەرۆکی شاردارای - خوسرەوی
۳۴	دەرسی زمانی کوردی: دەرسی سییەم - یاری
۳۴	ناگاداری: مودیری مەدرەسە ی کوردستان - موبەللیغی
۳۴	ناگاداری: سەرۆکی شاردارای مەهاباد - خوسرەوی
۳۵	ناگاداری: ئینجیصاری وەرئەت - سەرۆکی ئیدارە ی عەدلییە ی مەهاباد / کوردستان - حوسین مەجدی
۳۵	دەرسی زمانی کوردی: دەرسی چوارەم
۳۵	مزی ناگاداری
۳۵	مەعزەرەت
۳۶	ئەگەر زانیت
۳۶	ئیدارە ی پۆژنامە ی "کوردستان" رەحیم رەحیم زادە
۳۶	پێپیرۆزە: سەبید طەها کەمالی
۳۶	ناگاداری: سەرۆکی ئیدارە ی پۆست و تەلگراف و تەلیفونی کوردستان: باباخانی
۳۶	ناگاداری: رەئیس ی ئیدارە ی دارائی ی مەهاباد - عیلمی
۳۶	دەرسی زمانی کوردی: دەرسی پینجەم
۳۶	ناگاداری: سەرۆکی ئیدارە ی تەبیتی مەهاباد - هاشم موسا زادە

۲۷	پیشکش
۲۷	دەولەت دەتوانى مۆلك و ئەتائىيەى من ھەراچ بكا
۲۷	سوپاس
۲۷	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى شەشەم
۲۷	مزی ناگادارى
۲۸	تكا له نووسەران
۲۸	پىپىرۆزە
۲۸	مىژووى وەفاتى قارەمانى كورد ئىسماعىل ئاغاي سەمكۆ: مەلا صالح ئەيووبى
۲۸	تەزەكور
۲۸	مزی ناگادارى
۲۸	ئاگەھى: فەرماندەى ھىزى ناوەندى- نانەوازادە
۲۸	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى ھەوتەم
۲۹	وەلامى مەتەلەكان
۲۹	ئاگادارى: سەرۆكى شاردارى مەھاباد- خوسرەوى
۲۹	ئاگادارى: سەرۆكى ئىدارەى دوخانىيەى مەھاباد- فەتاحى قاضى
۲۹	وەلامى دووھى مەتەل: محەممەد عەطرى گۆلانى
۲۹	مزی ناگادارى
۴۰	مژگىنى
۴۰	ئاغاي مودىرى موحتەرەمى پۆژنامەى بەرزى "كوردستان" مودىرى مەدرەسەى خوسرەوى- ھەبىبى
۴۰	ئاگادارى: ھەبىبىيان
۴۰	مزی ناگادارى
۴۰	ئاگادارى: دەفتەرى پۆژنامەى گۆوارى "كوردستان"
۴۰	سوپاس
۴۰	ئىنتىصاب
۴۰	ئاغاي مودىرى موحتەرەمى پۆژنامەى "كوردستان"- محەممەد صدقى
۴۰	ئاگادارى: سەرۆكى ئىدارەى كولى گومرگاتى كوردستان- فەھىمى
۴۰	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى ھەشتەم، دەرسى نۆھەم
۴۰	ئىستەگەى رادىۆى تەوریز
۴۰	ئابوونمان
۴۱	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى دەھەم
۴۱	مزی ناگادارى
۴۲	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى يانزەھەم
۴۲	تەصویبى قانونى موزازات: سەرۆكى دیوانى ھەربى ھىزى دیموکراتى كوردستان- ئىبراھىم ھەلاح
۴۲	مزی ناگادارى
۴۲	ماوەى وەلامى مەتەلەكان: وردى
۴۲	ئاگادارى
۴۲	سوپاس
۴۳	تەصویبى قانونى موزازات: سەرۆكى دیوانى ھەربى ھىزى دیموکراتى كوردستان- ئىبراھىم ھەلاح
۴۳	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى دوانزەھەم
۴۳	مزی ناگادارى
۴۳	بۆ زانین
۴۳	پیشینیان کوتوویانە
۴۴	عەرضى كاربەدەستان دەكرى: عەبدوللا سەعید
۴۴	سوپاس له ئاغاي عەلى خانى ھەیدەرى
۴۴	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى سیانزەھەم
۴۴	ئاگادارى: سەرۆكى شاردارى و مودىرى بنگاھى شىرو خورشید- خوسرەوى
۴۵	بۆ نوورى چاوو خوشەویستی خۆم محەممەد مەحمودى بگات
۴۵	ئاگادارى: ئىنھىسارى وەرئەت- رەئىسى ئىدارەى عەدلیيەى كوردستان- حوسین مەجدى
۴۵	مزی ناگادارى

٤٦	ئاڭاي موديرى موخته رهمى پوژنامەى بەرزى "كوردستان": حەسەن كاكاغازادە
٤٦	ژمارە ٣ى گۆوارى كوردستان
٤٦	مزی ئاگادارى
٤٦	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى چوار دەھەم
٤٦	ئاگادارى: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
٤٧	ئاگادارى: سەرۆكى ئیدارەى ئەبتي مەھاباد- هاشمی مووسازادە
٤٧	مزی ئاگادارى
٤٧	مزی ئاگادارى
٤٨	ماوەى جوابى مەتەلەكان
٤٨	سوپاس
٤٨	لێت نەگۆپى
٤٨	تكا
٤٨	ئاگادارى: ئینحصارى وەرئەت- سەرۆكى ئیدارەى عەدلییهى كوردستان- حوسین مەجدى
٤٨	ئاگادارى: نەمایندهى فرۆشى نەفت و بەنزینی مەھاباد- کەرىم خوسرهوى
٤٨	ئاگادارى: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
٤٨	ئاگادارى: سەرۆكى ئیدارەى دوخانییهى مەھاباد- فەتاحى قاضى
٤٨	ئاگادارى: كومیتەى مەركەزى حیزبى دیموکراتى كوردستان
٤٨	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى پانزەھەم
٤٨	پیشکەش
٤٩	ئاگادارى: موديرى كولى ئینتیشارات و تەبلیغاتی كوردستان- صەدیق حەیدەرى
٤٩	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى شانزەھەم
٤٩	چارەجوونى پاشا
٤٩	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى حەقدەھەم
٤٩	مزی ئاگادارى
٥٠	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى هەژدەھەم
٥٠	مزی ئاگادارى
٥٠	مەحوى
٥٠	ئاگادارى: لە طەرەف وەزیرى پۆست و تەلگراف و تەلیفونى كوردستان- باباخانى
٥١	ئاگادارى: لە طەرەف وەزیرى پۆست و تەلگراف و تەلیفونى كوردستان- باباخانى
٥١	مزی ئاگادارى
٥١	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى نۆزدەھەم
٥١	ئاگادارى: سەرۆكى ئەبتي ئەملاكى مەھاباد- مووسا زادە
٥٢	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى بیستەم
٥٢	ئیدارەى پوژنامەى "كوردستان": سەلام كوردى حەیدەرى
٥٢	ئابوونمانى پوژنامەى "كوردستان"
٥٢	ئاگادارى: سەرۆكى تەخشیایى وەزارەتى هیزی كوردستان- مایۆر شەرەفى
٥٢	مزی ئاگادارى
٥٢	ئاگادارى: سەرۆكى ئیدارەى تەخشیایى وەزارەتى هیزی كوردستان- مایۆر شەرەفى
٥٢	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى بیست و یەكەم
٥٢	موسابەقە
٥٢	مزی ئاگادارى
٥٤	گولستانی سەعدى
٥٤	مزی ئاگادارى
٥٤	جەدوئل: ح. قزنجى
٥٤	ئاگادارى: سەرۆكى ئیدارەى بیهدارى كوردستان- دوكتور موبەصیرى
٥٤	پىپروژە: خەلخانە سەید عەلى سەعدى
٥٤	دەرسى زمانى كوردى: دەرسى بیست و دووھەم
٥٤	ئاگادارى: سەرۆكى ئیدارەى ئەبتي مەھاباد- هاشم مووسازادە
٥٤	خزمینە

۵۵	مزی ئاگادارى
۵۵	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و سىيەم
۵۵	پووسيا چەندەي زىان كىشاوھ لە شەپى دوائىدا؟ (لە "اخبار اليوم")
۵۵	ئاگادارى: سەرۆكى عەدلىيەي مەھاباد - حوسىن مەجدى
۵۵	ئاگادارى: فەرماندەي پۇلى ۳ى ھىزى ناوھەندى - سەلاح
۵۶	نوینەرى پۇژنامەي "كوردستان"
۵۶	تكا لە كومىتەي نەغەدە
۵۶	پەيام بە كومىتەكانى كوردستانى جنووب
۵۶	مزی ئاگادارى
۵۶	كۆمەگ
۵۶	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و چوارەم
۵۶	موختەرەم ئىدارەي تەبلىغاتى كوردستان - مەمەد مەحمود
۵۷	ئاگادارى: سەرۆكى ئىدارەي تەخشايبى وەزارەتى جەنگى كوردستان - شەرەفى
۵۷	مزی ئاگادارى
۵۸	ئاگادارى: ئىنھىصارى وەرئەت: رەئىسى ئىدارەي عەدلىيەي كوردستان - حوسىن مەجدى
۵۸	تكا لە نووسەرانى خۆشەويست
۵۸	باربوو
۵۸	ئاگادارى: ئىنھىصارى وەرئەت: سەرۆكى ئىدارەي عەدلىيەي مەھاباد - كوردستان، حوسىن مەجدى
۵۹	جەدوھلى ژمارە
۵۹	قسەي نەستەق
۵۹	بەخشنامە: موعاوينى حەربى وەزارەتى جەنگى كوردستان - جەغفەر كەرىمى
۵۹	بەخشنامە: موعاوينى حەربى وەزارەتى جەنگى كوردستان - جەغفەر كەرىمى
۵۹	وھلامى جەدوھل
۵۹	تكا لە موشتەرىكىن
۵۹	ئاگادارى: سەرۆكى ئىدارەي تەخشايبى وەزارەتى جەنگى كوردستان - شەرەفى
۵۹	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و پىنجەم، دەرسى بىست و شەشەم
۶۰	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و حەوتەم
۶۰	سوپاس
۶۰	تكا
۶۱	ئاگادارى: شىركەتى تەرەقىي كوردستان - مەمەد ئەمىن موعىنى
۶۱	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و ھەشتەم
۶۲	سەرەخۇشى
۶۲	ئاگادارى: شىركەتى تەرەقىي كوردستان - مەمەد ئەمىن موعىنى
۶۲	تكا
۶۲	دەرسى زىمانى كوردى: دەرسى بىست و نۆھەم
۶۴	مژگىنى: مودىرى كىتبخانەي فەرھەنگ
۶۴	بۇ دۇنيايىي موشتەرىكىنى خۆشەويست
۶۴	مەقالەي جەنگ و سىياسەت
۶۵	قابل توجە ادارە محترم شاردارى مەھاباد: مودىرى بەرزى پۇژنامەي كوردستان - نامۇزگار م. حەبىبى
۶۵	ئاگادارى: رەئىسى فەرھەنگى مەھاباد - صدقى
۶۵	ئاگادارى: شىركەتى تەرەقىي كوردستان - م. موعىنى
۶۵	ئاگادارى: كومىتەي مەركەزىي حىزبى دىموكراتى كوردستان
۶۵	ئابوونمان
۶۵	دەرسى زىمانى كوردى: ۳، ۴، ۵
۶۶	ئابوونمان
۶۶	ئاگادارى
۶۶	ئاگادارى ئىنھىصارى وەرئەت: سەرۆكى عەدلىيەي مەھاباد - حوسىن مەجدى
۶۶	قسەي نەستەق
۶۶	دەرسى زىمانى كوردى: ۷، ۸

66	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
66	ئاگادارى: شىركەتى تەرەقىى كوردستان - مەمەدئەمىن موعىنى
67	كەشىف فەرموول: ئەلھەقىر حاجى سەيىد باباشىخ
67	تەصحىح
67	ئاگادارى: ئىنھىسارى وەرئەت: سەرۆكى ئىدارەى عەدلىيەى كوردستان - حوسىن مەجدى
67	ئاگادارى: كومىتەى مەركەزىى حيزبى ديموكراتى كوردستان
67	ئاگادارى: سەرۆكى ئەبى ئەملاكى مەھاباد - مووسازادە
67	نامەى گەيشتوو
67	دەرسى زمانى كوردى: 9
68	ئاگادارى: شىركەتى تەرەقىى كوردستان - مەمەد ئەمىن موعىنى
68	ئاگادارى: سەركردەى ھىزى ناوئەدى - مەمەد فاضلى
68	ئاگادارى: وەزىرى بېھدارىى كوردستان
68	ئاگادارى: ئىدارەى دەقتەرى پۇژنامەى كوردستان
69	سەرەخۇشى لە جەنابى ژەنرال مەمەد حوسىن خان سەيفى قاضى
69	لە سەقزەو نامەى گەيشتوو
69	سوپاس: پەئىسى فەرھەنگى مەھاباد - صدقى
69	دەستوورات لەبابەت مالىيات و موخارەجاتەو
69	عوذرخوایی
69	ئاگادارى: سەرۆكى ئىدارەى دارائىى كوردستان - عىلمى
70	ئاگادارى: ئىنھىسارى وەرئەت: سەرۆكى عەدلىيەى مەھاباد - حوسىن مەجدى
71	بۇ ئاگادارىى ئاوالان
71	ئاگادارىى ئىدارى
71	تكا: دەقتەرى "كوردستان"
71	ئاگادارى: لە طەرەف فەرماندارى مەھاباد - موئەقەفى
71	ئاگادارى: موعاوینی فەرھەنگى كوردستان - دلشاد رەسوولى
71	ئاگادارى: دوكتور سەلامەتەبەخش
71	مژدە بە برايانى كورد
72	ئاگادارى: مدیری چرای برووسكەى مەھاباد - صالح ميكایلی
73	دەرمانخانەى شىفاء
73	ئاگادارى: مدیری چرای برووسكەى مەھاباد - صالح ميكایلی
74	ئاگادارى: مدیری چرای برووسكەى مەھاباد - صالح ميكایلی
74	بۇ زانین: موعاوینی پەئىسى فەرھەنگى كوردستان - دلشاد رەسوولى
74	سوپاس
74	قسەى زۆر جوان: مەمەد مەجدى (لە "الفصول" چاپى مىصر وەرگىراو)
74	ئابوونمان
75	ئىنتاج زۆرە بەلام خراپ دابەش كراو
75	ئاگادارى: مدیرو سەرپەرەستى مەدرەسەى عىبرى - داودزادە
75	ئاگادارى: سەرۆكى شاردارىى كوردستان - وەلى زادە
76	ئاگادارى: ژەنرال سەيفى قاضى
76	سوپاس: نژادى
76	ئاگادارى: موعاوینی ئىدارەى ئىقتىسادى كوردستان - فەتاحى قاضى
76	ئابوونمان
76	ئاگادارى: سەرۆكى شاردارىى مەھاباد - خوسرەوى
76	بەرنامەى دواپۇژ
77	ئامۇڭگارى بۇ ژنان
79	ژان ژاك پۇسۇ فىلسوفىكى گەرەى فرانسە بو
79	بخوینن چونكوو خویندن بۇ دىفاعى تیغى دوژمنتان
79	ھەموو ئان و زەمانىك عەینى قەلغان و سوپەرتانە
79	نالەى دەروون و ھاوارى برايانى فەيصوللا بېگى و سەقزى: پۇلە ئازادىخوازەكانى كوردستان

۷۹	مرکزینی
۷۹	په پیام به دوکتورو دهواسازهکان: دهفتهری پیشه‌وای کوردستان - لهشکری
۷۹	ئاگاداری: ئینحیصاری وەرانهت: سه‌رۆکی ئیداره‌ی عه‌دلییه‌ی مه‌هاباد - حوسین مه‌جدی
۷۹	ئاگاداری: یه‌که‌تی‌ی ژنانی دیموکراتی کوردستان - ماوزه‌ری بله‌زاده
۷۹	ته‌قازا له موشته‌ریکینی خوشه‌ویست
۸۵	بۆ یایانی خوینده‌وار
۸۵	سوپاس و قه‌درزانی: حاجی ره‌حمان شیر به‌گی - حاجی صالح خه‌رازی - مه‌مه‌د مۆرکی
۸۵	سوپاس: کاپیتان مه‌مه‌د مه‌وله‌وی
۸۵	ئاگاداری: دادستانی دادسه‌رای مه‌هاباد - لاهوتی
۸۵	بۆ زانی: حیزبی دیموکراتی کوردستان / کومیته‌ی مه‌حه‌للی مه‌هاباد
۸۵	ئاگاداری: ره‌ئیس‌ی ئیداره‌ی گومرگی مه‌هاباد - که‌ریمی
۸۵	ئاگاداری: دادستانی دادسه‌رای مه‌هاباد - لاهوتی
۸۵	به‌وردی بی‌خویننه‌وه
۸۷	ئاگاداری: مودیری چاپخانه
۸۷	سوپاس
۸۸	ئاگاداری: ره‌ئیس‌ی ئیداره‌ی گومرگی مه‌هاباد - جه‌عفر که‌ریمی
۹۲	ئاگاداری: صالح میکائیلی
۹۲	بۆ زانی: موعاوینی کومیته‌ی مه‌رکه‌زی حیزبی دیموکراتی کوردستان - مه‌ناف که‌ریمی
۹۲	ئاگاداری: چاپخانه‌ی کوردستان
۹۲	بۆ موشته‌ریکین

رۆژنامەى
"گوردستان" .....
ژمارە (۱-۹۲)

کوردوستان له لایهن
ههښته نومی تحریریه
دهر دهچی

بانیوی خودای بهرزویی هاوتا

کوردوستان

آبونمان
به کاله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰ ریال
دانته ۱ ریال

بلاو که ره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردوستان

۱۱- ژانویه ۱۹۴۶

پنج شامو ۲۰ - ۱۰ - ۱۳۲۳

سالی بیکم

ژماره ۱-

آمانجی ایمه

ژنرال یسموس ستالین (به بونهی شصت و شه شه مین سالی له دایک بونی)

یوسف آستالین پیشوای که وهی رتجه بران و کارگه رانی گیتی و رهبری میلله نه کانی اتحاد جماهیری شوروهی سوسیالیستی له ۲۱ دسامبر ۱۹۷۹ نه شاری گوری گورجستان له دایک بووه باوکی استالین بیویکی کارگه ر بوو استالین له تمه نی ۱۵ سالیوه تیکه له نهضت انقلابی بوو و له سالی ۱۸۹۸ تا ۱۹۰۰ ره بهری محافظی مار-کستی کارگه رانی ده کرد و هه وه له که سیک بوو که له انقلابی مار کستی هه وه لین تشکیلاتی سوسیال دموکراتی گورجستان تهراری گرت له سالی ۱۹۰۱ رسماً فعالیتی انقلابی دهس بیسکرد و نه ساسی تشکیلاتی انقلابی ماوراء قفقازی دامه زراوند و له سیاستی لینین و روزنامه که ی «ایسکرا» پشیوانی ده کرد له سالی ۱۹۰۲ وه ختیکی له تبعیدی سبیریا بوو له گه له لینین رابطه ی ساز کرد و بو هه وه لین که رهت له سالی ۱۹۰۵ له کنفرانسی بالشویکه کانی «تامر فورس قنلابه» لینینی ملاقات کرد .

استالین له وهختی انقلابی ۱۹۰۵-۱۹۰۷ له رأسی بالشویکه کانی ماوراء قفقاز دابو و بهر بهر کانی کارگه ران و جوتیرانی ماوراء قفقازی راهنمایی ده کرد ، سالانی ۱۹۰۷ - ۱۹۱۰ تشکیلاتی بلشویکی باکوی اداره ده کرد و له سالی ۱۹۱۲ بضوتی کمیته ی مرکزی حزبی بلشویک هه لیزیردرا و کاروباری انقلابی روسیه له گه له لینین ره بهری کرد .

استالین له مدتی فعالیتی انقلابی خوی دا هشت جار حبس و حوت جار تبعید کرا . به لام شه ن جار له تبعید هه لات ؛ پاش انقلابی فوریه سالی ۱۹۱۷ نه آخرین تبعید آزاد بوو و روپشته پترو گراد (لینین گراد) و فعالیتی کمیته ی ماوهی له لاپه ره ی ۴

و دهستی به ستراومان کراوه چاوی نستومان وه خه ره هات . کومه لیک له لادان و گه نجانی کوردوستان کوبونه وه دهستی برابته ی و به کبه تیان دادس به ک بیوجان سه عیان به خه رج دا تسا حزبی دیموکراتی کوردوستان به وجود هینا و هه ر بهر هه لست و خانیک که له ناو کوردوستاندا هه وه له نیویان هه لگرت ؛ حزبی دیموکرات له مه و دایه کی که مددا توانی لکی خوی له ته و اوی شاره کانی کوردستانی ایران بکاته وه ، ایستا له کوردوستان دا نیوی مهنگور و مامه شو و زه رزا و دیبوکری و . . . و هه ر پستی که بونی جودایی لی بی ناکوتری . هه وه به به ک دهنگ دهلین ایمه کسور دین کوردمان دهوی ، ایرو سر کزیمان به سر بلیندی و هه ژاریمان به دهوله مهندی و دو بساره کیمان به به کیتی گوربوته وه .

هه ر زبشتمانان به چاویک ته ماشاده که بن وه هه ومان بو ملت کار ده که بن و به زمانی شبرنی کوردی، ده خوینین ، اخلاقی خه راپمان گوربوته وه به اخلاقی چاک .

ایمه که به دلمانا نه ده هات خاوه نی چاخانه و انتشارات بن ؛ نهوا به یارمه تی خودا نامه ی کوردستان داندرا و هه وه دل ژماره ی بلاو کراوه ، هم نامه به که له لایهن حزبی دیموکراتی کوردوستان وه بلاو دایه وه ده یوی قه لایه کی آسنین له اتحاد و برابته ی بینیه به ره هم که نئاغه که ی به زانیت و هه ر وه له شماعی داندرا یی و بتوانی ده گه له سیلاوی دوه بهر کی و بیدینی و هه وه - جو ره ره وه شتیک که بو سه ره بهستی ضرر بیت بهر بهر کانی بکا ، هه ومان وایه هم ته لایه کی خه ریکین قایمی بکه یین ؛ وه ها فایم و به هیزیت که هه ی هیزک ته توانی بهر بهر کانی له گه لا بکا .

سید محمد حمیدی

له م کاته دا که خاکی کوردوستان له هه وه وه ختیک زیاتر بیوستی فیداکاری کوره کانیته تی . له و آنه دا که هه وه نه وه کانی گیتی بو راگرتن ، بو و ددس هینانی سه ره بهستی و آزادی خویان وه بو وه دهس حستی و سائلی پیش که وتنی هاو- نیشمانه کانیان ده ته قه لادان .

له م وه خته دا که هه وه نه وه کانی عالم غیر از سه ره بهستی و گه وه بی نیشمانه که بیان آمانجیکیان نیه و هه شه و بهر رز بو گه شین به م آمانجانسه هه وه دل دهن ؛ ایمه خه ریکی جن و آماجمار چیه ؟ پاش چهن دین سال دهر به ده ری و سر کزی و به ند و تی هه لدانی بی ژمار و قور به سه ری و هه ژاری ، له پاش ته و دی به اشاردی دوزمان به نیوی مهنگور و مامه شو و زه رزا و دیبوکری و گورک و هه لباغی و . . . کوه - تروینه گیان و مالی به کتر خوینی به کترمان دهمزی و دهرشت و بو قازانجی شه خصی خویان هه یچ شتیکمان نه ده هات بهر چاو و هه ر خه ریک بوین دوه بهر کی و تفرقه به خه یه نیو به کتر ، به کورتی پاش ته و دی هه یچ وه ختیک له بیبری هاو- نیشمانی خومانان نه بوین و له ته یو تیزی زه مانه دا به هه ییری نه هه یی خومان بیریکمان نه بو و دوزمنه کان نه یان ده هشت به زمانی خومان بخوینین و له تیکه ی زانستی دوردی بیستم بی بهش کرا بوین بیبری سهرستی له لمان خه یالی بوچ بو و نه واننش که بیریکان هه بو که م بوین به نایه به تی غرلی استبدادی رضاخان به جار بک پستی احمه ی شکاندبو ، پیاوه نیشتمان بهر وه ره کانی کوردوستان یا کوژران یا له شیراز و تاران و خوراسان دا به ند کرا بوین . له و کاته دا که ذلت و دهر به ده ری به نقطه ی آخر گه شت خودای بهر زه هانه سه ره رحم و بزهی به ایمه دا هات شه ریوری ۱۳۲۰ هاته پیش . ایمه له زنجیری دیلی رزگاریمان بو

گفتوگوی جنابی قاضی محمد

پیشوای بهرزی کوردوستان ده گه له خاوه نانی روزنامه ی تاران

هاتنه مهاباد و له گه له جنابی قاضی محمد رهبری میلله تی کورد به کترین دیت و گفتگویان کرد بو آگا داری خوینده واره بهرزه کان به کبه ک برسباری نه وان و وه رمی جنابی قاضی ده نوسری ؛ برسبار - له تاران ده لین کوردان بهر بهری جه نابت ماوهی له لاپه ره ی چوار

هیندی له مدیرانی جرائدی تاران : آغای قاضی خاوه نی روزنامه ی (ایران ما) آغای عباس شاهنده خاوه نی روزنامه ی (فرمان) آغایانی بزک علوی و هه روه نوسه رانی دوزنامه ی (رهبر و ایران ما) بو آگاداری له وه ضمی کوردوستانی خود مرخار

هه‌لکردنی آلی مقدسی کوردوستان

له‌شاری بوکان

سوار له‌زیرده‌ستوری جعفر آغا و مارف آغا، یلخانی زاده و قوتایه‌کانی قوتایه بخانه‌ی بوکان و آغایانی احمد به‌گی فیض‌الله به‌گی و فیض‌الله خان و علی‌خان قازلیان و احمد آغا و عمر آغا و کریم آغا و عباسی و عباس آغا و خالد آغا - حسامی و چوارینچ هزار نفره‌ی خه‌لکی بوکان و ده‌ور و به‌پیشوازده‌هه‌ تبون له‌وی هه‌بته‌نی هه‌لکردنی آلی پیاوه‌بون و آلی مقدس وه‌ک روز له‌پشت هه‌ور بیته‌دەری له‌که‌یف دەرکه‌وت و کوردوستانی گرتە ژیرشالی پیرۆ- زی‌خوی و مزگینی سعادت و خوشبه‌ختی به‌ننه‌وه‌ی کورد دا . مارشی ملی خویندراوه و موزیک ده‌ستی کرد به‌لیدان و له‌طرف گاردی احترامی مه‌باد و بوکان و سواران سه‌شیلینگ کرا گاوگردون کرا و آلا له‌سهرشانی جه‌وانی ره‌شیدابوکر آغا یلخانی زاده له‌نیو چه‌پله‌ریزان و هوریا و بزی کوردو کوردوستان دا گه‌بسته‌کله‌شین ديسان گاوگردون کرا و به‌خوشی و به‌شارت و شای به‌وه (آ) گه‌ی به‌سهرحه‌وضی بوکان ته‌واوی کومه‌لی خه‌لکی له‌ده‌وری حه‌ضو مه‌یدانی شه‌وی کوبونه‌وه (وقاضی، محمد صادق قرلجی) ووتار و شعرێ به‌تینی خوی له‌زیر آلا دا خوینده‌وه و پاش وی حقیقی و هه‌زار شاعری مای هه‌رکام ده‌سته‌شعریکی زورچاکیان خوینده‌وه و هه‌بته‌ی هه‌لکردنی آلا چونه‌ عمارتی قه‌لاکه‌ له‌پیشدا بو به‌خیره‌نیانی ته‌وان ساز کرابو .

هه‌زار
بی‌بینی ته‌وکه‌سه‌ی بی‌ویه کوردسه‌ر ناکه‌وی
کی بو بی‌وابو ته‌بی نه‌گه‌بت له‌سهرمان نا رده‌وی
داری آلا که‌م وه‌کو چه‌قاییکه‌ بوچاوی عه‌دو
هه‌ردلی خوشی نه‌وی رده‌ی وه‌به‌ر خه‌نجه‌ر که‌وی
داری آلام داری کردبوخوین مژی کوردی هه‌زار
پی‌بیلین بادا که‌وی له‌وخا که‌و آوه‌چی ده‌وی
داری آلامان براسه‌ی داریه‌به‌بو دوزمه‌نان
هه‌رله‌آسوگسه‌ر که‌وی پیوسته‌زینی خوی نه‌وی
پارچه‌که‌ی سه‌ی رده‌نگی خوی ده‌نوی نه‌نگی سوره‌لی
تاتو کیک خوی نه‌ی کورد مای قه‌دی نه‌نانه‌وی
یان ده‌لی تاله‌شکری سوور به‌ر قه‌رارو زیندوه
قه‌وی کورد ره‌زگاره‌ ته‌و داشداره‌ به‌خوئاخه‌وی
یان ده‌لی لیم سوور ده‌بو کراسی له‌عالم سه‌ر که‌وت
مستبه‌دو مرتجع که‌وتونه‌ گه‌یژی گه‌یژده‌وی
سه‌یه‌که‌ی مژده‌ی به‌یانی به‌ختی کوردی کرد به‌یان
روزی به‌ختی کوردی به‌یدابونه‌ما په‌رده‌ی شه‌وی
دوگولی گه‌نمی ده‌لی آگات له‌رزقی خوت بی
خوت که‌ برسی بوچی دوزمن بی بزین لیره‌وه‌وی
پیوده‌لی نوکی قه‌لم گه‌ر زینی خوشو پی ده‌وی
غه‌یری من ده‌سنا که‌وی بوری ته‌ره‌قی پیش ره‌وی
رده‌نگی سه‌وزی یانی دایکی (نیشتمان) له‌ور و که‌وه
جوان و سه‌ره‌سه‌وزه وه‌گیری که‌وته‌وه عومری نوی
ماوه‌ی له‌لایه‌ری سی دایه

به‌په‌ی ده‌ستوری هه‌بته‌ی مه‌رکه‌زی حزبی دیموکرات کوردوستان و ته‌میری جنابی قاضی محمد صدر اعظم و پیشرای کوردوستان قرار درا آلی مقدس و سه‌ره‌نگی کوردوستان له‌بوکانش هه‌لکردنی آغایان، میرزا مصطفی سلطانیان، ن عبدالقادر مدرس حسین فروهر میرزا محمد امین شسرفی علی خسروی محمود ولی زاده میرزا رحیم له‌شکری، و اعضای هه‌بته‌نی حزبی دیموکراتی کوردوستان و آغا شیخ الاسلامی هیمن شاعری میلی و نماینده‌ی هه‌بته‌نی ریسه‌ی میلی و آغا محمد نانو زاده فرمانده‌ی اورده‌ی میلی به‌فرمانده‌ی گاردی احترام و ده‌سته‌ی موزیک له‌گه‌ل آغا قاسم آغا یلخانی زاده نماینده‌ی کمیته‌ی محلی حزبی دیموکرات لکی بوکان به‌ماموری هه‌لکردنی [آلی مقدس] معلوم کران سه‌عات ۱- پاش نیوه‌روه‌ی روزی چوار شه‌مو ۲۴-۱۰-۵ به‌افتخاری وه‌ری که‌وتنی هه‌بته‌نی هه‌لکردنی آلا له‌سه‌ساری کانگای حزب مارشی میلی کوردوستان خویندراوه و موزیک لیدراله‌وگانه‌دا ته‌و میلی، مخصوص له‌نیو- نی هزاران نفره‌ی خوشکو بریانی سابلای گه‌بسته‌ی به‌رده‌رکی کانگای حزبی دیموکراتی کوردوستان راه‌وستا هه‌بته‌نی هه‌لکردنی آلا له‌نیو شریخه‌ی چه‌پله‌ریزان و نه‌عه‌ره‌ته‌ی توندو بلیندی (هوریا و بزی کوردو کوردوستان) به‌- که‌ره‌کانه‌وه که‌له‌دلیکی گه‌رمو گورده‌وه به‌که‌وله‌وه ده‌هات وه‌ری که‌وت سه‌عات دوو نیوی پاش نیوه‌روه‌ی هه‌بته‌ی گه‌بسته‌ی مینا دووا و له‌وی پیشواز هاتو کانی آغایان، قاضی قرلجی حسن خانی بداتی براسه‌ی آغا یلخانی زاده حمدایه‌ی آغا یلخانی زاده ابوکر آغا یلخانی زاده و دوو نفره‌ی شاعری میلی هه‌زار و حقیقی له‌گه‌ل صد نفره‌ی ره‌ئه‌عضای کمیته‌ی محلی بوکان گه‌- یشتنی و مراسمی احترامیان به‌چی هیئا مارش و موزیک خویندرا و لیدرانه‌م جار قطاری ته‌و میلی هه‌لکردنی هه‌بته‌نی پیشواز هاتووه‌کان که‌وتنه‌روین تا گه‌بسته‌ی (تقی آباد) له‌وی برادبوکراته ته‌ره‌نیکان به‌فرمانده‌ی عشقی خان له‌لای راسته‌وه‌ی ریگاووه خوشکه‌ ته‌ره‌نیکانش له‌لاجه‌به‌وه راه‌وستابون احترامی نیظامی و هوریا و چه‌پله‌ریزان کرد و عشقی خان له‌طرف هه‌موانه‌وه ته‌بریکی هه‌لکردنی آلی کوردوستانی کرد (قاسم آغا یلخانی زاده) له‌لایه‌ن هه‌بته‌ی ته‌واوی بریانی کوردووه اظهاری مه‌منونیه‌ت و سپاسی به‌خوشکو را ته‌ره‌نیه‌هه‌وا و آنچه‌کان کرد (حزبی دیموکراتی کوردوستان سوپاسیان ده‌کا و وه‌دەری عشقی خان ده‌زانی) هه‌بته‌ی له‌نیو هوریا و چه‌پله‌ریزانی برا ته‌ره‌نیکان وه‌ری که‌وت تا گه‌بسته‌ی قه‌ره‌ه‌سالیان [بانی ته‌ودیه‌ی که‌مانگی ره‌شه‌می پاره‌که‌ (سروان خاکسار و سه‌ره‌بازه‌کانی) خه‌یالی خاوی دیکتاتور- ری بای بای دانوبه‌ری بواری هاتبونه‌ ته‌وی و مزگه‌وتیان هه‌له‌وشاندبوو نیرو آه‌وریان سوتاندبو و خه‌لکی ته‌وی یان په‌رشوبلاو کرد به‌وه‌وه] له‌وی میرزا مصطفی مقتدری و محمودخان و یونسخان و عبداللاخان ته‌میری اعضای لکی محلی دیموکراتی ته‌وی له‌گه‌ل ته‌واوی خه‌لکی دیوچهند دی و ده‌ور و به‌ریش ریزیان گرتبو میرزا مصطفی له‌جباتی هه‌موان ته‌بریکی اظهار کرد و سی ده‌سه‌رژ کرا و هوریا و چه‌پله‌یه‌کی زور لیدرا و گاوگردونیان کرد هه‌بته‌ی وه‌ی که‌وت سه‌عات چوار و نیوی پاش نیوه‌روه‌ی که‌بسته‌ی [علی آباد] سی کیلومتری بوکان له‌وی گاردی احترام به‌فرمانده‌ی سه‌لیم آغا یلخانی زاده و عه‌دی

کوبونه‌وه‌ی هه‌بته‌نی فه‌ره‌نگی کوردوستان ژماره ۳۲

که‌بی که‌سن و به‌سوال مشه‌ولان کوبکرینه‌وه له‌ناومیلدەتدا باش بکرین و هه‌روژانه‌ له‌مه‌که‌ته‌بی گه‌لاویژ بخوین و بوخر کردنه‌وی ته‌م هه‌زار بی که‌سانه‌ به‌ شماره‌وانی ته‌مه‌ر درا که‌ خریان کا ته‌وه و بیان داته‌ ده‌ست آغایانی حسین فروهر و منافعی که‌ریمی و ته‌وانیش به‌نیو بلمه‌ت دابشان کن .

ماوه‌ی له‌لایه‌ری چوار

روزی چوار شه‌مو یه ۱۲-۱۰-۲۴
جلمسه‌ی هه‌بته‌نی فه‌ره‌نگی کوردوستان ساتی
دو پیش نیوه‌روه‌ی گه‌را له‌بایه‌ت هه‌که‌تب ودانانی
دو نفره‌ی به‌شکری بو مه‌که‌به‌کان گه‌نگوی لازم
کرا آغایانی علی خسروی و رحیم له‌شکری
بو پشکری هه‌له‌بزی دران و حکیمان
صادر کرا .

و قه‌رار درا ته‌و مندالنه‌ی

تکا

له‌خوینده‌ واران و نوسه‌ ره‌کان تکاده‌ که‌ین له‌ناردنی نو سرا و وه‌له‌بەت و جبروک و به‌سه‌ر هاتی پیاوانی کورد قه‌صوره‌نفره‌مون ناردنی نو سرا و به‌ته‌م شرطانه‌یه
۱- به‌خته‌یکسی خوش و هه‌ر له‌ دیویکی کاغذه‌که‌ به‌مرکب بنوسری .
۲- ناو و نیشانی خویان آشکرا بنوسن ته‌ گه‌ر بیان وه‌نیویان نه‌نوسری له‌داوینی نو سرا وه‌که‌ بنوسن (امضار گیری) خاطر جه‌م بن که‌نیویان ده‌ره‌نا که‌وی .

لاوه‌کان ناموسی نومیلیونه ئه‌و آلامان
گیان بدن بو حیفی ئه‌و ناموسه تان له منو کوی
ری نه جاتمانه به نابو اتحادی شوروی
سورمه به بو چاوی ایمه‌خا کو خولی مه‌سکه‌وی
ری (ایستالین) بژی بولاگری مظلومه‌کان
تازه‌مانه خول ده‌دو تاروژده به‌خشی پورته‌وی
ره‌بی هر کس دوزمنی ئه‌و یلله ته دلپا که‌یه
زیر که‌وی کوستی که‌وی ره‌بی سه‌عاتیک به‌سردوی؛

هونه‌ر هه‌باسی حقیقی

نیشتمان به‌روه‌ره‌کان سه‌روه‌ره‌کان
جیژنی آزادی کوردوستانه
غهرقی خوشیم و سوپاسی باری
روژی عیشو طهره به‌وشادی کورد
هه‌لدر اخیمه‌ی ئه‌وره‌نگی و هه‌طن
هه‌هه‌ به‌ر باغی سه‌عاده‌ت ئه‌هه‌ری
خونچه‌ی به‌خت و ته‌ره‌قی پشکوت
که‌و که‌ی به‌ختی که‌و اچو بوه‌ خو
باری کرد له‌شکری ره‌نجو ایدبار
مال و ناموس و هه‌یا هه‌نوه‌ دس
موشکولی کوردی که‌ بو لایه‌نهل
کورد و تو خاوه‌نی عزمیکه‌ی هه‌وی
به‌سه‌ بیگانه‌ به‌رستی تاکه‌ی
ئه‌و که‌ره‌ت هه‌ستی دوزمن تیکه‌دن
دینه‌ گویم ده‌نگی صلاح‌الدینی
که‌ ئه‌وی دیومه‌ ئه‌وایمه‌ و من
هاته‌جی ئه‌ورو هه‌بو آواتم

سمات دوازده‌ی به‌یانی ئه‌وی روژی جنابی حاجی بابشه‌یخ رئیسی ملی
کوردوستان له‌ احمد آغا ایلخانی زاده‌ واردی بوکان بون و سلایه‌ی سه‌ر-
بازی و ته‌پله‌ موزیک به‌جی هات و ئه‌وی روژیش له‌ به‌روه‌ی که‌ ته‌واوی اهالی اطراف
له‌ نعمتی ئه‌و جیژنه‌ ملیه‌ به‌روه‌ دربن و بگه‌نه‌ شاری آلامه‌نه‌ کرا .

روژی هه‌ینو ۲-۱۰-۲۴ له‌ سمات ۸ یه‌ یانه‌وه‌ ده‌سب به‌تشریفات کرا .
۱- له‌ سه‌ربانی عماره‌تی قه‌لای بوکان بو هه‌لکردنی آلامه‌ل طرفی راستی
آلاوه‌ جنابی حاجی بابشه‌یخ و له‌لای چه‌په‌وه‌ جنابی حاجی بازا آغا راوه‌ستان
وله‌ هه‌ردولوه‌ دو سلسل داندره‌ .

۲- قوتایه‌ کانی قوتابخانه‌ی بوکان و ماموه‌ ستاگان و خه‌لکیکی به‌ کجار
زور له‌ سه‌سه‌ کوی قه‌لا- ده‌سته‌ی موزیک و گاردی احترامی مه‌باد و بوکان
به‌هه‌رمان ده‌ری آغا محمدی نانه‌وازاده‌ فه‌رمانده‌ری ئوردوی ملی مه‌باد و
سلیم آغا ایلخانی زاده‌ فه‌رمانده‌ری بوکان له‌ هه‌یوانی نیوه‌ راستی قه‌لا آماده
بون - ته‌واوی آغایانی ناوبراوی سه‌روه‌وه‌ و جمعیته‌ی که‌ش له‌ آغایان من
جمله‌ حسین آغا علی یار و براکانی له‌ سه‌ربانی قه‌لا به‌ریز له‌م لاوالای آلاوه‌
به‌چه‌ندصف راویستان خه‌لکیکی بی‌ژماریی له‌ مه‌یدانی خواره‌وه‌ و ده‌ورو-

به‌ری حه‌وضی گه‌وره‌ی بوکان راوه‌ستان ۳- قاسم آغا ایلخانی زاده‌ پروگرامی
خوینده‌وه‌و (جه‌نابی حاجی بابشه‌یخ) نطقیکه‌ی زور گه‌رمی فه‌رمو مزگیانی
خوشبه‌ختی نه‌ته‌وه‌ی کوردی داوته‌واوی میله‌ته‌ی کوردی بو گه‌یشتن به‌حقی
خوبان به‌هه‌بو با کردی (آلامه‌ل) به‌اره‌ کی به‌نه‌ سته‌ی خوی هه‌لکرد .
۴- سه‌رودی میلی کوردوستان خویندراره‌ و موزیک لیدرا و به‌دوسه‌د
تفنگ و سی سلسل سی ده‌ سه‌ریز کرا آغا حسن قزلجی له‌ لایه‌ن رحمن
آغا ایلخانی زاده‌ وه‌ که‌ له‌ ریگی آزادی کورد و مه‌رامی دیمو کراسید
زحماتیکی بیحد و حسابی کیشابو بو خوشی له‌ مال نه‌بو هه‌لکرانی آلامه‌ل
تبریک کرد .

۵ آغا قاضی محمد صادقی قزلجی نطقیکه‌ی به‌ تینی کرد .

۶ آغا علی خسروی سه‌ره‌ کی دایره‌ی چاپو بلاو کردنه‌وه‌ی حزبی
دیموکراتی کوردوستان نطقیکه‌ی به‌ تین و باشی له‌ بابه‌ت یه‌ کیه‌تی و ده‌ست
و ده‌سه‌ت دان بو پیشکه‌وتنو سه‌ره‌ که‌وتنی نه‌ته‌وه‌ی کورد و به‌هه‌ره‌ وه‌رگرتن
له‌ آزادی دویانی دیموکرات بیان کرد و ضمناً اظهاری کرد که‌ له‌ دویانی
ئه‌ورودا عومومی میله‌ له‌ نعمت دیمو کراسی به‌هه‌ره‌وه‌ر بون له‌ به‌روه‌ی ده‌بی به
قوه‌ی هه‌سکی کوردی شمال برابانی کوردی که‌ له‌ جنوب له‌ زیر زنجیری
استبداد دا ده‌نالن رزگاریان که‌ بن وله‌ آخیریدا به‌ سه‌لامتی پیشوای آزادی
دوینا ژنرالیموس ستالین و ره‌بری میلتی کورد جنابی قاضی محمد نطقیکه‌ی
دوای هات .

۷ آغا هه‌زار ده‌سته‌ی شیریکی شیرینی سید کاملی خوینده‌وه‌ .

۸ احمد آغا ایلخانی زاده‌ نطقیکه‌ی گه‌رم و گوری له‌ بابه‌ت خویدا کردنو
گیان بازی له‌ ریگی کوردوستان و بلیند کردنی آلامه‌ل کوردوستاندا به‌ بیان کرد
۹ آغا حقیقی شاعری میلی ده‌سته‌ی شیریکی به‌ری خوینده‌وه‌ .

۱۰ آغا رحمن مدرسی له‌ لایه‌ن ده‌سته‌ی لاوانی مه‌باده‌وه‌ هه‌لکردنی
آلامه‌ل مقدسی کوردوستانی له‌ ته‌واری برابانی منطقه‌ی بوکان تبریک کرد .

۱۱ خالد آغا حسامی ده‌سته‌ی شیریکی باشی سوینده‌وه‌ .

۱۲ احمدابین آغا ایلخانی زاده‌ نطقیکه‌ی به‌ تینی کردله‌ کاتیدا ناوی سه‌ردار
حمه‌ حسین خانی برد شیلینگیکی احترام کرا .

۱۳ مارف آغا ایلخانی زاده‌ نطقیکه‌ی چاکی کرد و به‌تایبه‌تی له‌ بابه‌ت دیلی و
به‌خسیری برا کوره‌ کانی جنوبه‌وه‌ باش دوا و کوتی بوایمه‌ غیره‌ت نه‌هه‌و برابانه
مان به‌و جوهره‌ له‌ حقوقی نه‌ته‌وایه‌تیو انسانیت بی‌هش بن وله‌ زیر چه‌نگالی استبداد
وزور داریدا بنالین ۱۴ جمعه‌ آغا ایلخانی زاده‌ له‌ نطقی خویدا دوا
مه‌بار کبادی آلامه‌ل بیانیکی شیرین کوتی ته‌واوی میله‌ته‌ی کورد پیویسته‌ له‌ ریگی
به‌ری کردنه‌وه‌ی آلاویه‌ک هینانو و ده‌سه‌ت خستنی آزادی بو براکانی دیکه‌ش
سه‌ری خوبان له‌ پینا و نین ۱۵ جنابی حاجی بازا آغا ایلخانی زاده‌ له‌ سه‌ر
نعمتی گه‌وره‌ی آزادی و هه‌لکردنی آلامه‌ل مقدسی کوردوستان شکرانه‌ی خودای
بزارد و آموژگاریه‌ کی زور به‌ترخی بو برا دیمو کراته‌ کانی فه‌رمو له‌ فداکاری ئه‌وان
آفرینی کرد له‌ خاتمه‌دا آغا قاسم آغا ایلخانی زاده‌ نطقیکه‌ی زور به‌ تینی
له‌ بابه‌ت خوشی و آزادی کورده‌وه‌ به‌ بیان کرد و سمات به‌ کی دوا نیوه‌وه‌ به
خوینده‌وه‌ی مارشی میلی ولیدانی موزیک جیژن ته‌واوو .

برا مه‌بادیه‌کان سمات جواری پاش نیوه‌وه‌ به‌ هوریا و چه‌پله‌ ریزان و
نه‌عه‌ته‌ی بژی کوردو کوردوستان به‌ری کران .

کوردوستان : ایمه‌ش به‌ زوبه‌ی خومان له‌ فداکاری هه‌یه‌ته‌ی حزبی
دیموکرات و کار گه‌رانی حزبی بوکان و به‌تایبه‌تی له‌ آغایانی ایلخانی زاده‌ که
له‌ری آزادی و دیمو کراسیداساله‌یه‌ فداکاری ده‌ که‌ن و له‌ جیژنی هه‌لکردنی
آلامه‌ل مقدسی کوردوستاندا متحمل زحمت و مه‌خاریجیکی زور بون بی
ئه‌ندازه‌ سوپاسیان ده‌ که‌ین و ئه‌میده‌وارین که‌ انشالله له‌ سه‌ر مه‌رامی مقدسی
خویان موفق و سه‌ر به‌رز بن

گفتو گوی جنابی قاضی محمد

ماوه‌ی لاپه‌ره‌ی ۱

جوی بونه‌وه و استقلاللی کوردوستانان ده‌وی ؛
آیا راسته ؟

وه‌رام - خیر راست نیه ؛ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که ایمه
له‌ده‌وله‌تی ایران اجرای قانونی اساسیمان ده‌وی و
ده‌مانه‌وی به‌خود موختاری له‌زیر به‌یداغی ایراندا
بزین ؛ و خودموختاریمان وه‌گیر که وتوووه .

ب - چنده‌وخته‌نگو خودموختارن .

و - چوارساله‌خو ده‌وختاری داخلیمان هه‌به .

ب - چلون خودموختاری خوتان هه‌لده‌سورین ؟

و - له‌وه‌لانه‌ی که توائیومه‌خودموختاری نیوخومان
ده‌کار بکه‌ین ده‌گه‌ل نویسه‌رانی گه‌وره‌ی میلیتی
کورد که چندیگ له‌وه‌ی پیش له‌مه‌باد حاضر بون
انتخاباتمان کرد و هه‌ته‌یکتی [۹] نه‌فهری به
نیوی هه‌یه‌تی میلیتی هه‌لیزیردران و سه‌روکی نه‌وه
هه‌یه‌ته‌یه‌خومه .

ب - له‌تاران ده‌لین جه‌نابت چه‌نه‌ که‌ست بسو
باکو ناردوه‌له‌وی چاپخانه و کاغذ و اسلحه‌یان
هیناوه و تشکیلی حزبی کومونیست و داوه ؛ آیا
راسته ؟

و - تم قسانه کاربه‌ده‌سه‌کاتی له‌شکری بومان هه‌ل
ده‌به‌ستن نه‌وانه‌ راست نین ، کاغذوچاپخانه‌مان له
ته‌وریز کریوه و ایوه‌ش ده‌توانن له‌و حیگای لیمان
کریوه آگادارین ؛ تشکیلی حزبی کومونیست درویه ؛
شیک هه‌یه‌ایمه له‌کوردوستان دا هه‌ر وه‌ کو قانونی
اساسی ایران اجازه ده‌داخه‌لک به‌ته‌واوی معنی آزادی
عقیده‌یان هه‌به و حزیکتی به‌آشکرمان هه‌یه
ته‌ویش فرقه‌ی دیموکرانی کوردوستانه .

ب - ممکن ده‌بی که مه‌رامی فرقه‌ی دیموکرانی
کوردوستانمان بو به‌یان به‌ره‌موی ؟

و - به‌لی ممکنه به‌کورتی مه‌رامی فرقه‌ی دیموکرانی
کوردوستان بونگو به‌یان ده‌که‌م :

۱ میلیتی کوردله‌ایراندا له‌ه‌لسورانده‌و ییک‌هینانی
کاروباری حیگای خوی آزاد بی و له‌سنوری
ده‌واتی ایراندا آراد بزی .

۲ برانی به‌زمانی کوردی بخوننی و له‌وه‌لانی کورد
ماوه‌ی له‌ژماره ۲

استالین

ماوه‌ی لاپه‌ره‌ی ۱

مرکزی حزبی بالشویکی ره‌به‌ره‌ی ده‌کرد
و روژنامه‌ی «پراودا» شی بلاو کرده‌وه .

له‌مانگی مه‌ ۱۹۱۷ به‌عضویت هه‌یه‌تی سیاسی
کمیته‌ی مرکزی هه‌لیزیردران و اه مانگی اوتی
۱۹۱۷ راسته‌خو کاروباری شه‌شه‌مین کنه‌گره‌ی
حزبی بالشویکی راهنمائی کرد و له‌روژانی
اقتلابی اکتبر ۱۹۱۷ له‌رأسی مرکزی حزب
له‌قیامی مسلحانه‌دا ره‌به‌ره‌ی کرد .

استالین له‌ ۱۹۱۷ تا ۱۹۲۳ کمیسری میلیتی
امور میلیتیته‌ی نه‌توووه‌کان و له‌سالی ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۲
کمیسیری نظارتی کارگه‌رانو جوتیران بوو
و له‌سالی شه‌ری داخلی له‌گه‌ل لینین سپای
سوه‌ری تشکیل دا .

له‌سالی ۱۹۲۲ به‌منشی کل کمیته‌ی مرکزی
حزبی بالشویک انتخاب کرا و تائیس له‌سه‌ره‌تم
شونله به‌ره‌ره‌ه .

استالین دوست و یارکاری دائمی و وفاداری
لینینه و هه‌ره‌ گه‌ل ته‌ویش حزبی بالشویکی
داهمه‌زانده و له‌باشان تعلیماتی لینینی تکمیل کرد
به‌کیک له‌کاره بر اهمیه‌ته‌کاتی که استالین انجمنی
دا تائیس و تشکیلی جمه‌وریه‌کاتی میلی و
داهمه‌زانده‌تی نه‌وان له‌بنه‌هالی یه‌ک گرتوی
اتحاد جماهیری شوروی سوسیالیستی و تائینی

قانونی اساسی اتحاد جماهیری شوروی سوسیالیستی
له‌سایه‌ی ره‌به‌ره‌ی استالین آجوری «اقتصاد»
میلی اتحاد جماهیری شوروی له‌سه‌ر پایه‌ی
سوسیالیستی داهمه‌زانو نوی کراوه و ریخه‌رانو
زه‌حه‌تسه‌کشاننی شوروی له‌زیر فرمانی استالین
دا ممالیک اتحاد جماهیری شورویان به‌مملکتیکی
پایدارو گه‌وره‌ی صنعتی مبتدل کرد و هه‌زیکتی
دفاعی شکست زینیریان به‌وجود هینا .

هیله‌تی شوروی استالینی به‌اولین نوامیده‌ی
شورای عالی اتحاد جماهیری شوروی سوسیالیستی
هه‌لیزارد و له‌شه‌شه‌ی مانگی مه‌ ۱۹۴۱ ؛
ریاستی شورای عالی میلی اتحاد شوروی تعیین
کرا و هه‌ختیکی له‌سالی ۱۸۴۱ المانی فاشیست
په‌لاماری بوروسیا برد استالین فرمانده‌ری کل
نیروکاتی شوروی عهدده‌دار بوو ته‌واوی نه‌ته -
وه‌کاتی شوروی تو به‌سه‌ردا زال بوون به‌سه‌ر
المانی فاشیست هدایه‌ت کرد و ته‌واوی گیتی
له‌خطری نابودی نجات دا .

له‌تیجه‌ی عجمی وظیفه‌ و خدماتی بیمانده
استالین به‌وه‌ر گرتی دو نیشانی «پیروزی» نیشانی
درجه اول «معروف» و چند نشان و مدال جه‌تکی
و لقبی «قارمانی کاری سوسیالیستی» و «ناردمانی
اتحاد شوروی» مفتخر بوو و له‌سایه‌ی کارزانی و
به‌کاری دا به‌آخرین درجه‌ی نظامی [ژنرال‌سیموس]
گه‌بشت . وه‌گیر شاه‌پسندی

آگاداری

به‌ته‌واوی نه‌هالی خوشه‌وستی (سابلاغ)
راده‌گه‌تدیریت - له‌سه‌ر نه‌میری پیشوای معظم
و قهراری (حزبی دیموکرانی) کوردوستان
له‌وه‌ی به‌ولاوه پیوسته بیوه‌ره‌ه بیدان و رواجی
زمانی . کوردی خونین له‌مه‌درسه‌کاندا ؛ به
کوردیه له‌و (تاریخچه‌وه) تاده‌وه ۱۰۰۰ روزی دیکه
هه‌ر که‌سیک کورو کچی هه‌بی که‌وه‌وری اقضای
خونین بکاده‌بی بی‌نیرته‌وه‌درسه‌ته‌له‌به‌ته‌هه‌ر
که‌س له‌وته‌ره‌ه رووه‌ر گیری به‌توندترین مجازات
نه‌نی ده‌گری .

کوه‌یه‌ی مه‌ر که‌زی (حزبی دیموکرانی کورد
وستان - (ه‌ماون حزب‌طه‌زاده)

ماوه‌ی لاپه‌ره‌ی ۲

کوبونه‌وه‌ی هه‌یه‌تی فره‌ه‌نکی

- ۲- به‌اکثریتی آرا پهنند کرا آشیانی فروهر
و کریمی خلکی بیسواد حاضرکن که‌شه‌وانه
له‌مه‌که‌بدا بزنه‌نی کوردی بخونین .
- ۳- پهنند کرا هه‌وه‌نیشانی (تابلو) اداران
وه‌مه‌کتبه‌و تجارتخانه‌و عماره‌تان بگورن وه‌به
کوردی بنوسری .
- ۴- پهنند کرا که‌ته‌وه‌مندالانه‌ی کورده‌گرینه‌وه
ته‌مه‌نیان له‌شه‌ش تاچارده سالان زیاتر نه‌بی .
- ۵- له‌آخری چه‌له‌سه‌دا پهنند کرا که‌جه‌له‌سه‌ی
دیکه‌جوری له‌اسی شاگرد مه‌که‌به‌کان معلوم کری

برایانی خوشه‌وست

له‌وه‌ی دووا روژبه‌روژ کوردوستان به
هه‌تی برایانی کورد وه‌باش وه‌وینه‌ وربک و
ویکتر ده‌بی نومیده‌ه‌ه‌مین له‌یارمه‌تی دان
کوتایی نه‌فهرمون جگای کوردوستان ؛
مه‌باد (سابلاغ) کوردوستان

چاپخانه‌ی کوردوستان (مه‌باد)

کوردوستان

۱ بونه مان

به کساله	۳۰۰	ریال
شهر مانگه	۱۶۰	ریال
دانه ی	۱	ریال

بلاو کوره وهی پیری حزبی دیموکراتی کوردوستان

۱۳ - ژانویه - ۱۹۴۶

شماره ۲۲ - ۱۰ - ۱۳۲۴

سالی یکم

ژماره ۲

بسم الله الرحمن الرحيم

إذا جاء نصر الله والفتح ورأيت الناس
 يدخلون في دين الله أفواجا فسبح بحمد
 ربك واستغفره انه كان توابا .
 نه وخطا باهي که له نور آن دابه مفردی
 واردن ، هیندی جار خطاین ده گدل
 پیغمبر « ص » به تنی وه کوده فدرموی :
 « یا ایها الذی لم تحرم الخ » و بری جار
 خطابه ده گدل هدر که سی که تی بکا
 وه کو آیه تی « ارأیت الذی ینهی عبداً
 إذا صلی الخ » و « ارأیت الذی یکذب
 بادین » و هیندی جاریش خطابه ده
 گدل پیغمبر (ص) و مقصود نفسی
 مباره کی پیغمبر و یاران و نه و کسانه ی که
 به اخلاص ایمان یان بی هیناوه که ایمه ش و .
 به رده که وین : خطابی سورمهی نصر له
 به شتی دووایی به .
 ایمانداران له روزیکدا که کم و بیچیز
 بون و دوزمن زوردار و به هیز سو
 له سهربان و قشاربان بو دینان غم و
 مانی دای ده گرتن و دتنگ ده بون
 حضرتیش دیسان چونکه طایفه که ی وه
 درویان ده خسته وه ونوری حق ده دره و شا
 و نه وان خویان ای نه دیسو ده کرد :
 گه ی جار مانم دای ده کرت هتسا
 خودا پی فدرمو : « فلعلک تارک بعض ما
 یوحی الخ » [سورة هود] دیسان
 پی فدرمو : « فسنعلم انه یحزبک الذی
 یقولون انهم لا ینکونک و لکن

الظالمین بایات الله یحجزون « ایمه
 ده زانین که قسه ی وان تو غمکین
 ده کا نه و ظالمانه تو وه درو ناخه نه وه
 به لکو انکاری آیاتی خوداده کهن)
 دیسان پی فدرمو « وان کان کبر
 علیک اعراضهم فان استطعت ان تبغی
 نقماً فی الارض اوسلماً فی السماء فتأتیهم
 باه ولو شاء الله لجمعهم علی الهدی فلا
 ینکونن من الجاهلین) نه گدر روو
 ودر گبرانی اوان گرانه له سدرت به
 تو نا کبری له نه رضی بیجه دری یا
 بیچی و آسمان آیه تیان بو بسنی،
 نه گدر خوامه یلی بینی ربیان نشان
 ده دا اتو له ریزه ی جاهلان مه به «
 به کورتی وه ختی دوزمن زوری ده هینا
 مانی و دلنگی بیغه مبر و ایمانداره کانی
 داده گرت و بو کومه کی خودا
 تالو که و به یان ده کرد (وزلوا
 حتی یقول الرسول و الذین آمنوا معه
 متی نصر الله) و پیغمبریش هدر
 وه ختی ده هاته وه سه حاله تی طبیعی
 و له شدت ده رده کهوت تسوبه ی
 ده کرد و مفرتی له خوداده خوازی
 و ام توبه و استغفارهن بوشکا بدنی
 نه نفس و به بچوک دانانی عملی خوی بو
 و به لکو توبه و استغفاریش له ذاتی
 خودا به عبادت حساب ، جابوبه
 ماوهی له لاپره ی ۴

له پیره وه ری : ل - ن تولستوی وهر گیر علی خسروی
(خوشه وویستی نیشتمان)

هه موده بی نیشتمانی خومان خوش بوی له به روهی که لیره
 دا ایمه هاتویزه سه ر دنیا وله اولین تروسکه ی رونا کی
 ا تیماده مان کردوه لیره دا که ماچه کانی پرله مهری دایک
 مان له رومه تی خومان حس کردوه وروژ گاری مندالی
 و ته مهنی لاهه تی مان رابوردوه .

نیشتمان هه میشه مدافعینی پر رارت که حاضرین بو
 نه جاتی رز گاری وی له خویدا برورده ده کا واو هیزی
 دفاعه له روژی مه دفعه حاضرین به سه رو مال خدمه تی به کهن
 وله ژبانی خویان دست هه لگرن .

نه و آوری مه قه نه سی نیشتمان قه ده قد له قلبی ایمه دا
 نا کوژبته وه .

به که رت ایمه له اشاره و کوتهی خوماندا دیومانه که به
 نه ولین فرمانی جوت بنده و زارع و فلاح زهوی خویان
 به نیوه کاره بیچی هیشتوه بولای مردنی و رز گاری
 نیشتمان تالو که یان کردوه .

چنده باولک روله ی خویان به مقدراتی الاهی اسپاردوه
 و چنده زاوا بو صلاحی نیشتمان له ژن و یامه شوقی خویان
 ده ست بردار بون .

له ونمونانه (لی ثوبید به نین) که له گدل سی صد نفر پیشی
 پازده هزار نفر دوزمنی را گرت آزای و پیاوه تی که
 یانده حدیکی که نه سپار تی به ته واوی محو کردنه وه
 ته نیا به کیکی هیشته وه که خه به ری محو بونه وهی به ریته وه .

وهروه ها روسیه ی ایمه دلور رشیدو آزای و کو
 مینین - بوژارسکی - سودروف و کو توروف . له
 زه مانیکی نیشتمان له ژیر یوغی له ستانیدا ده لیل بو قصابی
 سا هی (می نین) خلکی نی ژنی نو گررود - و خه به ری
 هیناو درسی پیاوه تی فیر کردن و دارانی که می خوی بو
 ماوهی له لاپری ۳

گفتو گوی چنابی فاضی محمد

ماوه‌ی ژماره ۱

کردوستان کاروباری نو بین له اداره کانی دهوله تیدا به کوردی بی .

۳ نهجومه‌نی ایاله‌نی و ولایه‌نی کوردوستان وه کوقانونی اساسی دهلی جی بهجی داندیری - له ههوه کاره کانی اجتماعی و دهوله‌نی دا چاوه‌دیری بکا و پی را بگا .

۴ مأمورینی دهوله‌نی هه‌ره ده‌بی له خه‌لکی بجل نی و به‌پنی نانون له نیو رعیت و مالک دا سازش به‌جی بی که دواروژی هه‌ردو کیان تا‌مین بکری .

۵- حزبی دیمو کراتی کردوستان سه‌ی بکا که مللیتی ایران هه‌مو به برابره‌نی و به‌رابه‌ری بزین

و- بوخوشه‌ختی و ترقی به‌پنی خویان سه‌ی بکه‌من . پ- حزبی دیمو کراتی کردوستان له هه‌مو ولاتی کردوستاندا تشکیلاتی هه‌یه .

و- فرقه‌ی دیمو کراتی کردوستان له هه‌مو جیگایه‌ک که دهوله‌نی دیکتاتور و ارتجاع اجازه‌ی دابی به آشکراکی هه‌یه و له جیگای دیش به‌دزی به و ده‌گه‌ل هه‌مو کوردی ایران به‌یوندمان هه‌یه .

ب- فرقه‌ی دیمو کراتی کردوستان له‌گه‌ل کوردی غیری ایرایش به‌یوه‌نی هه‌یه آیایه که‌تی ته‌واوی کوردانو ده‌وی .

و- خبر به هیچ وجه .

پ- نیکو ده‌لین ایسه ده‌مانه‌وی قانونی اساسی له‌ایراندنا به‌کار به‌یری ته‌گه‌ر داوا‌ی ایوه له‌گه‌ل قانونی ته‌سه‌ی به‌رابه‌ری ته‌کاچی ده‌گه‌ن .

و- به‌لی فرقه‌ی دیمو کرات ده‌کاره‌ینانی قانونی ته‌سه‌ی و دیمو کراسی ایرانی ده‌وی و هه‌ره وه‌خت داواکانی مه‌له‌گه‌ل قانونی ته‌سه‌ی که بخوبی گه‌لیکی زوره‌له‌باوه‌آرادی خواجه‌کال ته‌واویاوه‌ قانونی ته‌سه‌ی راده‌گرین .

ب- فرقه‌ی دیمو کراتی آذربایجان له‌هه‌ل- بژاردندا به‌زایش حه‌قی رأی‌دایو آیایاوه‌ش ته‌و کاره‌و کردوه !

جواب- ته‌من ده‌گه‌ل وه‌ی که‌ته‌و کرده‌وه‌ی آذربایجان به‌چاک ددزاه‌ده‌نی عرضان بکه‌م که ایسه ته‌و موافقه‌مان بوسازنوه .

ب- نه‌وده‌ی چوارساله‌دا که‌ایوه خودمو- ختاری خوتان خه‌به‌رداوه له‌گه‌ل ده‌وله‌نی مه‌ر- که‌زی گفتو گو یوه یان نا ته‌گه‌ر بوتانه‌چلون بوه . و- ته‌من شو که‌ره‌ت یوناران چوم وه‌هه‌ردوک

وه‌رن وه‌رن

حسی میلیه‌ت چرای سه‌ر که‌وتته

« له روی ته‌ده‌به‌وه بو ووشیار کردنه » ده‌لی وه‌رن وه‌رن . خوتان به‌هه‌مو
 « وه‌ی بیر و بردنه نیو میشکی » دویا بناسین ؛ ده‌لی وه‌رن وه‌رن بو
 « لاوه روناک هوشه‌کانمان وته‌واوی » باراستنی سنوری خوتان : (وه‌ک گه‌زنا فونی
 « دانیشترانی وه‌لامان ته‌م چه‌ندوتانه » به‌ناوبانگ ده‌لی بینه‌بو کی مه‌یدانی شه‌ری
 « پیش‌کیش ده‌کهم . » یاوه‌گو ماموه‌ستای قانونی دیمو کرات
 مه‌به‌ست و مه‌رامی هه‌ر خزیگ که‌ گیتی ژرار ایسموس آستالیته‌ی گه‌وره
 داده‌ندیری بوسه‌که‌وتی میلیته . هه‌ر وه‌رمووی : « هه‌ر هه‌نگاو بو پیشه‌وه
 په‌ک له‌ژیردابوده‌ستوریک « رژیم » ویای و سه‌ر که‌وتن هه‌لی‌ن ته‌وانه‌ی باوه‌ری
 دروست کردن و کیشانی رینگایه‌کی سه‌ره‌ستی و به‌کیشان به‌هیزه ؛ خو
 بانو به‌زین که‌هه‌مو که‌س بتوانی پی‌دا ده‌گه‌نه‌ ماده‌یه‌کی (*) که‌
 روا له‌ و حاله‌ دا حزبی دیمو کراتیش اطاعتی محضه بو وانه‌ سه‌ر که‌وتن و
 به‌کیکه له‌و رینگایانه که‌بوتنه‌وا‌ی مللیتی ده‌رجون له‌چه‌وتیو خواره‌و پی‌چه‌ی
 کورد کیشراوه و ده‌لی ته‌ورینگایه‌ ریگا دا هیچ شکی تیدا نیه
 رینگایه‌کی به‌ستراوتیه و به‌وتاریک سه‌رده‌که‌وتو ده‌ره‌ده‌جن . بسوچی
 که‌بونی خوشه‌بستی لی دی هه‌مو ته‌و حسه بو یان ده‌یته ماشینیکو
 کی‌س بانگ ده‌کا و ده‌لی کسورده ماره‌ی له‌لابه‌ره‌ی ۴
 و ده‌ره بو خوت به‌سه‌به‌خاوه‌نی خوت ،

جاراند اوای خه‌لکی کردوستانم به‌عرشی ماو‌کانه
 که‌یاندو داوام کرد : « به‌انی توپ و تانک بوسه‌ر
 کورده‌کانیاں که‌حقه‌ی خویان دا واده‌که‌زده‌ستور
 به‌من به‌داری و فده‌هه‌گی وان چاک که‌ن ته‌مانه
 نتیجه‌ی ته‌بو ته‌گه‌ر دولت بی به‌وی له‌وه‌ی زیار
 کم رحیمی مسکه‌لی ره‌را کارسه‌ر چاوه‌ بگری
 که‌ته‌مه‌بتوانین آزادی و دیمو کراسی بوته‌واوی
 میلاتی ایران تا‌مین بکه‌من .

ب- ده‌لین گه‌لیک له‌ کوردی عراق به‌ته‌سه‌له -
 حه‌وه‌هاتونه ایران و لیره‌دا له‌زیر حمایتی روسه -
 کاندان دزین و آزو خه‌بان بوداندراوه آیایاوه ؛
 و- گه‌لیک له‌عراقه‌وه به‌نا‌ین وه‌هه‌یناوه ولام
 ده‌وه‌به‌ره‌ش مأمورین شوره‌وی نیه تا کومه‌ک به
 وان بکه‌ن .

ب- له‌نیو کردوستان حزبی کومه‌له‌هه‌یه .
 و- کومه‌له‌یانی حیزب و شیککی و اش له‌ایران
 دا نه‌ فقط له‌عراق جزیگ به‌وتسپوه هه‌یه ته‌ما به‌مه
 مربوط نیه .

قه‌ی نه‌ستق

- ۱- هه‌ر کس مدرسیکی دابنی ؛ ده‌رکی زیندانیکی داخستوه .
- ۲- هه‌وه‌لین لازمه‌ی شرافتی هه‌ر گه‌لیک سه‌ره- به‌خوی به . (خیابانی)
- ۳- ملتیک له‌مردن نه‌ترسی نامری . (خیابانی)
- ۴- خونچه‌ی آزادی به‌خوین ده‌گه‌شیتوه .
- ۵- ده‌ستی ماندو له‌سه‌ر زگی تیره . (حاجی قادر)

خه‌به‌ریکی خوش

ته‌ری بیستوتانه له‌ ته‌واوی کردوستانی دا که‌چه‌ندفریک تریاکی هه‌بو ته‌ویش به‌ته‌میری حزبی دیمو- کرات حقه و ماشه‌بان لی شکاندون و ده‌ریان ده‌گه‌ن!

به مناسبتی هه‌لکردنی آلامی مەتەسی کوردوستان
له‌بوکان کوتر آوه

هه‌مین (روژی شادی)

روژی چوپی وهه‌ل به‌رینوداوتە ئەمی چه‌روژیکی به‌قدره‌و قه‌مه‌ته
چه‌نگه‌ی سه‌ره‌به‌ستی و آزاده‌ی کاتی عه‌یشوونوش و شانی و شادیه
کورد ئەبی نه‌وروله‌ شاری هه‌ل فری

به‌رگی ره‌ش اییدی له‌ به‌رخوی دادری
شادی و آزادی و سه‌ره‌به‌ستی بی

بی نه‌وه‌ی به‌خواته‌وه‌ مه‌ی مه‌ستی بی

هه‌، په‌ریو دیلانو خه‌ندرحو بکا به‌ نه‌تانو شیوه‌ن و رووه‌به‌کا
پیاووزن: کیزو کوروپه‌رومنال مالکو جو تیر وحه‌مال و بتال
لیک ده‌بی نه‌ورو به‌کاشو کری خودا

پاک ده‌بی جیزنی بکا نذری بدا
بوچی چونکو ایستکه‌ آلا که‌مان

هه‌ لکراو گه‌، به‌ تشقی عاسمان
بیره‌قی سورسه‌ پی و کسکی نه‌ مه

ما به‌ی شادی و درمانی غه‌ مه
سوره‌ که‌ی: یعنی نه‌وی بیته‌ بنم

خوینی خوی برژینی بوپارا سه‌تتم
سپه‌ که‌ی: یعنی که‌سیکه‌ روسپی

هه‌ر که‌سی به‌م‌خا بکا فوری خپی
که‌سه‌ که‌ی: یعنی بکوزن دوزمنو

تا کسک بی باسک و دست و هه‌ مو
روژه‌ که‌ی یعنی له‌ ژیر هه‌وری سیا

هاته‌ در روژمان وتاریکی نما
پیو ده‌لی یاران قه‌ له‌م نو کی قه‌ له‌م

زور له‌ شیر چاتر ده‌ پاریزی عه‌ له‌م
دو گولی گه‌ نه‌یش هه‌ر کیشت و کال
زوربه‌ که‌ن: دژمن بکا لیان سوال

له‌ کاتیکا دورای خوشه‌وست و نه‌ندامی به‌رزی کومه‌له‌ی (دیمو کرات)
مروویشیوان له‌سه‌قه‌ری کابه‌ی هاتنه‌وه‌ بوکان (هه‌زار) ته‌وشه‌رانه‌ی خویند
موه‌: (هه‌زارومانگی به‌فرانبار)

هه‌زار
به‌فرانبارخو نوش چه‌ن هه‌زارساله‌ وه‌ کو گه‌لی کورد زیانت تاله
هه‌میشه‌ سه‌رت پرمتزو ته‌م‌بو نیویستی تو‌بوو ایسه‌خه‌م سو
به‌هه‌نه‌ی سارد فرمیسکت ده‌رشت به‌ندی خانیکی گران‌بوی بوگشت
چونه‌وا نه‌وسال زیده‌له‌ چاران خوشو حواتری له‌سه‌د به‌هاران
کولوی به‌فره‌که‌ت له‌پیش‌چاوی من جواتره‌ له‌سه‌د نه‌رگس و سوسین
نه‌وه‌قوره‌ ره‌نه‌ی ده‌شتی گرتوه‌ ره‌شکی گولزاری سالانی زووه

[به‌فرانبار ده‌لی]

گه‌لیک له‌میزبووه‌لانی کوردان دیلو به‌خه‌یر بوو به‌ده‌س نامه‌ردان
ژهن و دارانی دین و پیاوه‌تی بو کورد نه‌ماپوله‌ سه‌تی سه‌تی
له‌ناومو کریان کومه‌لیکی چاک لیک کوبونه‌وه‌ له‌لای خوینک
بورزگار بونو نه‌جاتی وه‌طهن نیکوشین په‌مال به‌روح و به‌ده‌ن
له‌نیو نه‌وانیش نه‌خوازا (لایک) نه‌سه‌روت له‌ری (نیشتمان) تاویک
کا که‌ (ره‌حمانی ایله‌خانی زاده) نه‌خه‌تمی وی (نیشتمان) شاده
نوش بو له‌ریدابه‌ هه‌زار کلو هه‌تا برای راست‌خوی کرده‌ میرو
ته‌م له‌ری وه‌طهن هه‌لکرا چرای بوبه‌ پشٹیوان آموزای بزای
کاتی زه‌مینه‌ی کاره‌ که‌ چنیا و بگرا گرتیان‌لای (خوداو) دنیا
(مروویشیوان) بومه‌که‌ و نه‌وی له‌ وه‌طه‌ندامان روبه‌ (شوره‌وی
ته‌و چونه‌ ده‌رکی (ره‌نه‌العالمین) ته‌م‌لایه‌ش بوداد له‌لای (ستانین)
ته‌و خودا روحی نابزوم له‌مالا ته‌م‌ده‌بگوت ایجرای مه‌نشوری پالتا
ته‌و کورد آزاد که‌ی خودای بی‌شه‌ریک ته‌م‌داوای حه‌قی به‌ندی (آلاتیک)
ته‌و آتقی کابه‌ی گرتبو له‌ده‌س ته‌م‌ده‌بگوت کوردیش حه‌قی ژینی هه‌س
له‌یادی وانو به‌دادی ته‌مان خوارزکاری کرد کورد له‌نیوخه‌مان
له‌روژی مندا به‌بی‌خوینو چه‌نگ هه‌لکرا (آلامی) کوردستان‌سی ره‌نگ
مروو پشٹیوان هه‌م به‌روژی من هاتنه‌وه‌ وه‌طهن باکویری دوزمن
به‌هار به‌دیلی و من به‌ آزادی چلون‌وه‌ک به‌کین بوخوشیو شادی
(هه‌زار)

باخوا به‌فرانبار سه‌ده‌زار سالی هه‌روا جیزنی ونه‌ینی تالی
خواه‌ کوردوستان بیلی آلا که‌ی کورد مووه‌ققه‌ق بن‌بوریکای چاکه‌ی
سدرمان بزوی لاوانی جه‌سور به‌هه‌مو آوات بگا سوپای سور

((آگاداری))

به‌ ته‌واوی ته‌هالی راده‌گه‌یه‌ندریت که‌ هه‌ل گرتتی ته‌سلحه‌ له‌ نیو
نشاری دا غه‌یری ته‌شخاصی مه‌جاز به‌ کلی قه‌ده‌غه‌یه‌ هه‌ر که‌ سیک
له‌نیو شاری دا تیر خالی به‌ کا سخت ته‌عقیب و مه‌جازات ده‌ کری .
فرمانده‌ی هیزی دیمو کراتی - کوردوستان - محمد نانه‌وازاده

خبریکي داخلي	ماوه‌ی لاپهړه ۲	وهرن وهرن	
آغا‌ی شیخ عبدالرحیم شمس‌الدینی و آغایانی ابرهیم آغا و رشید آغا و حسین آغا و سلیمان آغا‌ی علیار داوطلبانه مرامی مقدسی حزب خود مختاری کوردوستانیان قبول کرد و حاضرین که له‌ریښگای پیشرفت‌ی ترقی کوردوستانه اجاناً و عمالاً	بووه که که‌وتوته دهمان وهرن ابوین خوداتان بلان بیمار نه‌لین له‌با قه‌تین نیه‌وی‌بان ایداره ناکری وهرن ابوین خودا قهرل و قهراریک که بیستو تانه به‌جی‌ی‌ی‌ن وهرن ابوین و خودا له‌بن نه‌پرده ره‌شی جلی که خونان پی‌دپوشیوه (کالوفلاز) به‌خه‌ساله‌ره که‌س ناوینی وده‌ر که‌رن به‌راستی وهرن پیشی‌دونی‌ای نه‌ور و چیدبولی قبول ناکاچیدی روحی به‌ایودانایه‌حسی روحان به‌قوت بی‌هنگاو هه‌لین تاوه‌دوانه که‌وتو فداکاری بکن .	دانشجوی و ارتان دایره‌که پرده‌به کاریک و هه‌ریه که کاریکمان بی‌سیرن و بنساختی بی را که‌ان‌ن نابی و کار ماری‌ی خاوه‌ن ده‌میته‌وه وهرن رایه‌کان نه‌ر پرده‌نه‌وره‌رش‌ی که‌رون‌ناکی دلی‌ابوی‌ی داپوشیوه له‌هردو فریدمن هه‌مو بیکه‌وه دست به‌ینه ده‌ستی یک بو‌آواد نو خاوه‌ن بونی ولات که باب‌بایی ایسه به‌آرزوی آزادی سهریان تاوته نیو‌خاکه‌وه و هه‌میشه به‌ آواته‌وه چاوه‌بان له‌آزادبوژینیکی وان	و ادواتیک که بلیندان نه‌وی ده‌کا و نه‌ویان بلیند ده‌کا و مانعان کوون ده‌کاتو و له‌پیشیان هه‌لده‌گری؛ بی‌چه‌وانه‌ی نه‌وه هه‌ر میله‌تیک که‌نه‌وه حیس‌ی نه‌بی نه‌وه هیچ که‌له مانیمان نه‌جانی نابی به‌لکو له‌ریگای پانه کانش دانه‌چو نیان نابی و له‌پیش‌چاوه‌ی هه‌مو به‌شهر سوک و بی قیمة‌ته که واوحیسی میلیت چرایه که که‌زانستی بی‌وه - گبیر ده‌کوی به‌نایه‌تی نه‌وه حیس‌ی که بناغی به‌دیمو کراسی دایندی هه‌مو چره‌پیداویست و سپایی‌سهر که‌وتی نه‌وه میله‌ته و نه‌ستو ده‌گری‌سهر نه‌وه حاله به‌شی‌زوری را هه‌واخوینه کانمان که به‌شیکیان به‌ره‌سمی داخلی حزب بیون به‌شیکیان داخل نه‌بیون هه‌ر له‌بن پرده‌دا هه‌ل ده‌سان و چولانه وه‌به‌کی بی‌چه‌وانه‌ی حزبان ده‌کرد که چکو له‌ترین چولانه‌وه شیان له‌حزب وون نه‌ده‌بو و له‌هه‌مو کانیش‌دا هیزی حزب به‌رانه‌ر به‌هر هه‌لسته به‌دزیه‌کانی وان زور زور به‌هیزتریو نه‌ما چونکوله‌لا - به‌کی دیکه‌وه روحی نیشتمان به‌ره‌وهریش ده‌رحق به‌وان چونکو کور - دیون چیمان ده‌گل نه‌کرا وه‌به‌لکو که‌متریش به‌رویان دا‌دراوه‌ته‌وه جیاله وه‌ی که‌پیوست برله به‌رانه‌ر نه‌وروه - حمانه که‌ده‌بو زور به‌تین هاتپانه پیش خویان کردبا پیش‌مه‌رگه‌وسه‌ره‌مشقی هه‌مو که‌س و جیاله‌وه که به‌شیکیان له‌حزبیشدا خویان زور به‌نیزیکو له‌پیش حساب ده‌کمن نه‌لمانیش چولانه‌وه به‌کی به‌که‌لکیان‌ی نه‌دپراوه‌ونا بیدری بی‌وه‌ی که‌بیر که‌نه‌وه داخل بونی به‌حزب به‌به‌قصه‌ی به‌لکو عه‌م‌لی شمرطه نه‌ورودنی‌ای کوردوستان که‌آزاده چاوه‌نوری دانشنوکانی ده‌کا که‌بو ترقی‌بیدان و آوه‌دان کردنی ولات هه‌نگاو هه‌لین بوچی؟ نه‌که‌هه‌مو

ما و ۴ تی

ماوه‌ی لاپهړه ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

له‌ده‌رجه‌ی بالا‌تر دا توبه ده‌کمن له‌ده‌رجه‌ی خواروتر و خوداش توبه‌ی وان قبول ده‌کا پس هه‌ر نه‌وه تواب و رحیم .

له‌م سورته‌دا امر کراوه به‌استغفار له‌کاتیکا که‌له‌به‌راه‌ری مارختی دا ماته‌م به‌سهر پینه‌مه‌ر دا خانوه و نه‌م امره له‌شکلی مزگی‌بی به‌هاتی فتح و نصرت هاتوه که ده‌فره‌وی : « اذا جاء نصر الله والفتح » ا‌ اذای که‌مفیدی تحققه‌تبری داوه پای له‌کاتیکا که‌به‌چاری خرت صرتی خودا ده‌بیتی و غاب و فایح ده‌بی به‌سهر تومی خوتدا « ورايت الناس » و خه‌لکی ده‌بیتی « يدخلون في دين الله » داخلی دینی خودا ده‌بن‌وه‌وه‌پرده‌به‌که‌سردیادا کشارو نه‌باند توانی حقیقت پشین لاده‌چی « افراجاً » طایفه‌طایفه و کومهل کومهل ، نه‌که‌به‌که‌و دو دو « فسیح بحمد ربك » خودا تنزیه بکه‌له‌وه‌ی حق به‌ره‌ه‌لدا بکا و به‌جی‌بلی بو‌باطل و به‌ری بزانه‌له‌وه‌ی خلاقی و عه‌ده بکا به‌ارمه‌تی دنی‌خوی .

ای‌ش که‌سالها بی‌به‌شیمان به‌ش بووه له‌تیشکی معارف کنار کراوین . له‌شساعی و ده‌رمان بی‌نصیبین . سهردارر علمانان گشتی به‌امردی مردن و ناویان گوم بوژانیکسی حسایی ان نه‌بو . نیشته‌انه که‌مان و ناوور و خواوه . خاوه‌ی رعیت و زحمتکیشان وه‌لانه‌ی حیوانی کیوی ده‌چی . زن و مندایان روتو توتن و به‌بی‌خواوه و چلکنی گه‌وره ده‌بون . له‌به‌ر سهره‌مه‌اره‌له‌رزین . که‌س نه‌بو به‌آه‌سوزای نه‌وان را بگا هه‌مو که‌ت و کور و چاوپرو شاوین شه‌ویفان نه‌به‌خوب‌داده‌ن . طبقه‌ی ۳ و ۴ ی‌شاره‌ستایه‌کانش له‌وان چاتر ن .

نه‌م هزاره‌ه که‌سانه‌ها به‌غم و نه‌م دا بگرتون و هه‌ر چاوه‌نوری نصرتی خودایان کیشاوه : ایستا گشت

ماوه‌ی له‌ژماره‌ی ۳ دا
خوشویسی نیشته‌ان ماوه‌ی لاپه‌ر ۱
رز‌گاری نیشتمان صه‌رف کردو کوتی به‌لی ته‌واوی دارائی خوم‌خه‌رج کردوزنو مندالی خوم‌به‌جی هیشت له‌ستانی که‌نیشتمانی ایسه‌یان له‌که‌دار کردوه به‌خوینی خوم‌خوینی ده‌که‌مه‌وه نه‌ویه نه‌مونه‌ی پیاوه‌تی وجه‌سوری نیشته‌ان به‌رردی باراسنی .

بلی خردا به‌هیزکی نه‌وتوبه که‌هیچ غایبک ناتوای مغلوبی کا و حکیمکی واپه‌که ضایه باکا اجری کار که‌ران و به‌چاک‌ناگیری کاری‌فسدان و منافقان و بینایه به‌دلی مخلصان و منافقان و به‌سهری‌دانار واری‌ریا‌کاران (واستغفره) طلبی غفران له‌خودا که (انه‌کان‌توایا) سی‌شک خودا کثیرالتوبه بو توبه چونکه‌خودا قوسی بشری توشی محنت‌ده‌کا و رختی ضعیف و مراض‌بون هه‌ایان ده‌ستینی و باره‌متیان ده‌کا به‌وه‌عه‌دی خوش هه‌رواده‌ره‌جه ده‌ره‌جه ده‌بان با و کمال نه‌وانیش

له‌ژوماره‌کانی دوتی‌دا دنگوباسی داخبله‌و خارجیجی ده‌نوسری
مه‌باد - چاپخانه‌ی کوردوستان

کوردوستان

آبونه‌مان

به‌کساله	۳۰۰	ریال
شش‌مانگه	۱۶۰	ریال
دانه‌ی	۱	ریال

بلاو که ره‌وه‌ی بی‌ری حزبی دی‌موکراتی کوردوستان

۱۵- ژانویه ۱۹۴۶

دو شهمو ۲۴ به‌فراپاری ۱۳۲۴

سالی بی‌کهم

ژماره‌ی ۳-

به‌قه‌له‌می هاشم‌خایل‌زاده
سلاو له‌توئهی کوردوستانی مه‌زن

کوردوستان له‌به‌رچی قیامی کرد

له‌کاتیک‌دا که‌روژی روناک‌ آخرن تیشک‌هی زی‌ری‌نی خوی له‌پشتی کوانی به‌رزو بلیندو پونه‌ان وله‌پیش چاوی عالمیان بزورده‌کا: گولانی رنگ‌اورنگ و وه‌نوو شانی زولاب هونده‌راوه‌ ترونازه‌ی به‌اران که‌ده‌س خوشی‌بای‌بازان وه‌ه‌ناسه‌ی ساردی زستانان ده‌بن: لاویسکی نه‌نومه‌ند که‌ده‌نیوه‌شودا آه‌وناله‌ی آگرینی له‌به‌ر بی‌کسی و بی‌چاره‌گی سکوت‌ویی ده‌نگی تیک ددشکینی، آوال وهاودردی ایمه‌ن. چونکو ظلم و زوری ده‌زوری بیست‌ساله‌ی رضاخانی دیکتاتور ته‌واوی آره‌زوه‌کاتی ایمه‌یان قطع و دهر که‌کاتی هومیدی مه‌یان بی‌وه‌دابوو له‌سه‌ریان داخست بوین: له‌ژیر چنگالی گورک صفتی آدم خوراری نه‌وان به‌ده‌نی به‌هیزو روحی پرشاطو خاوتیمان بیرو پزمرده‌ بو، له‌به‌ر ناهومیدی و بی‌ده‌سه‌لاتی نیوه‌گیانیکمان زیاتر نه‌ما بو که‌به‌حکمی «لاتیاسوامر رحمت‌الله» ده‌ستی توانای طبیعت چاوی‌نو ستوانی ایمه‌ی له‌ه‌ر روخساری زه‌رد رنگمان وه‌خه‌به‌رو تروسکا‌یدن هینا و چاوه‌نواری نقطه‌یه‌کی کردین. که‌دیتمان «ستاره‌ بدرخشیدو ماه‌ مجلس شد» دل‌ری‌ده‌ مارا انیس و مونس شدی آری نه‌ی کورد- وستان آرزو: نه‌ی روحی شیرین نه‌تو بووی که‌ دره‌وشا بی‌وه‌ باز نه‌تو بووی که‌به‌هنگام طاعت کرد ووه‌ووی به‌مانگی مجلسی بی‌چرای مه‌، نه‌ی کوردستانی مه‌زن بودلی ته‌ولای ایمه‌ که‌روژی زده‌شان به‌ه‌ره‌هانوو ده‌وه‌ آوی سویر و تالمان خوار دوتوه‌ انیس و مونس هه‌رتووی و تو. هه‌رتو دل‌سوزو غم خواری ایمه‌ی وده‌ره‌ر ایمه‌ش دروو (نمان) له‌قالب دهر هه‌ره‌ی تووبن و . . . . . به‌ هومیدی خوی بی‌هاوتا و بی‌کسی کوره‌کانت خارستانی دووی نیت به‌ گولسه‌ نیکی نه‌دی ته‌بدیل ده‌کهن: چانه‌وه‌ ده‌مه‌ تو خوا توش به‌دلیکی پر شوروه‌ بنواره‌ که‌ دوزمنات له‌ دیتا چاو کویرن وه‌دوستات شادو خندان:

قه‌ده‌ می‌کی پیاوا‌نه

آغی محمد حسین خان امیری بشکینیری حزب دی‌موکرات لکی بیک‌زاده‌ دو‌هه‌زار ریال بو‌کولک‌ به‌ چاپخانه‌ی کوردوستان ناردوه‌. کوردوستان: ایمه‌ له‌ کرده‌وه‌ی نه‌وآشا ورا‌کاره‌ تشکر ده‌کهن. هیوا دارین خودا نه‌مثل ویمان بو‌زاد بکا

تصحیح

لایه‌ری ۱

ژماره ۲ ستونی ۲ دیری ۱۴ به‌م‌جوره‌ تصحیح بکری: به‌تو نا‌کری بچی به‌ن‌ه‌رضی

اقداماتی خویان کرده‌ که‌ شرف و ناموس و غیرتی میلی خویان له‌ معرضی اغراض دو‌چه‌ و دیکتاتوران دیوه‌ و شهامتی فطریان اجازه‌ی نه‌راوه‌ حقوقی میلی خویان فرای مطامع و حرص و وامی چند نفر سپاهی و کشوری ایران ناشناس بکهن و موه‌ آوری احساساتی میلیان هه‌لگیر- ساوه‌ و خائنین و غاصبین حقوقیان له‌ خویان دور خستوه‌، نه‌وه‌ دفاع له‌ حقوقانه‌یه‌ که‌ به‌ قوی نه‌وه‌ی ده‌بانوه‌ی میلیته‌ی کورد به‌ خویان خوار و چاوا‌لگر معرفتی کن سرکشی!! وطنیانی نیوه‌له‌ بیست و چنداله‌ی اخیردا و کلاو وزیرای دواتی عریض و طوبالی شاهنشاهی! لباتی‌وه‌ی حاصلی دسترنجی مه‌ صرفی خویندوار کردن و تربیت مه‌بکن وله‌استعدادی ذاتی و هوشی سرشاری مه‌ استفاده‌ بکن و چرخ‌صنعت و کشاورزی مملکت و کارخن لباتی او‌کارانه‌ که‌ ضامنی وحدتی میلی و آرامشی سیاسی مملکه‌ آغایانی وزرا و کلا‌ی صلاحیتدار!! حاصلی عرقی جینی و کندی بی‌نی‌مه‌ان به‌ورتی ماشینی لو‌کس و آبارتمان غیره‌ درینا آزادی‌خواهانی کوردی یک‌پاش‌یک‌ حبس و تبعید و درماداو کران‌نزیک بو‌بکلی میلیته‌ی کورد که‌له‌ ژیر منگه‌ی ظلم و زوری رضاخان دی‌نالاند محو‌نا‌بودنی خوش‌بخانه له‌شهریور مانگی‌سالی ۱۳۲۰ بایکی‌شمال‌وزی و نفری ظلم و شقاوتی دیکه‌توری توانده‌وه‌ او‌هه‌مو حبس و ترو و زجره‌ شکنجوه‌ بی‌حقوقی و کشت و کاره‌ بو‌احساسانی میلی کوردی وه‌جوش هینا انعکاسی اعمالی شنیه‌ی رضاخان و اطرافیان بو میلیته‌ی کورد آزادی و خود‌مختاری وه‌گیر که‌وت هیچ‌قوه‌ و قوه‌دیره‌تیک‌ نتوانی له‌دزای‌ده‌وه‌ کراسی فعلی دا‌ایمه‌ بینیه‌وه‌ ژیر بوغی اسارت و بندگی چون نه‌وه‌ حقه‌ی نه‌ورو مه‌ بدستمان هیناوه‌ روحی منشوری اتلالتیک و معاهداتی متفقینه‌.

کورد تنها میلیته‌یکه‌ که‌ رسوم و آداب باستان و شعائر میلی و خصایصی ذاتی خوی له‌ده‌ست نداوه‌ و بیسگانه‌کان قه‌ط نه‌بان توانیوه‌ ده‌ستی تعدی بو‌سه‌ر زمینی کوردان دریر بکهن قه‌ته‌ی چنگیز و حادنه‌ی مغول نه‌وه‌ دو‌ آورده‌ خاندان سویتانه‌ نه‌بان‌توانی چکوله‌ترین تأثیریکی له‌ روحیه‌ی کوردان بکن و نه‌وه‌ میلیته‌یه‌ قدیمه‌ی بینه‌ ژیر باری نفوذی خویان تاریخی ایران و عام‌تاریخی اسلامی فداکاری نه‌وه‌ شیرمردانه‌ی نه‌بیره‌ و سنا واقعه‌ی گزنفون و تلف بوونی اکثری لشکرانی بدست کوردانی کوردستان نشین له‌ به‌ر چاره‌ خلاصه‌ دنوام بلم که‌ له‌ ته‌واوی ادواری درخشانی تاریخی ایرادا غاشیه‌ی شوکت و عظمتی ایران نه‌سه‌رشایی مبارزانی بی‌نظری کوردی بو‌ه‌ولی حقیقیک‌ که‌ له‌ افشای وی اتوانم خودداری بکهم نه‌ره‌یه‌: کوردی بیچاره‌ وه‌ کو‌سایری برادرانی ایرانی نه‌له‌ ده‌وره‌ی سراسر ظلمتی دیکتاتوری و نه‌له‌ ده‌وری دمکراسی مشتع!! له‌ حقوق و مزایای انسابت بر خوردار نه‌بووه‌ و اغلب بوغی بندگی و بردگی حکومتانی دیکتاتوری له‌ مل‌دابو هیچ‌وه‌ختی روزی عدالت و دم‌وکرا- سی ته‌هاتره‌ سرانگی نه‌وه‌ توده‌ رنجیره‌ی که‌ رکی اعظای امتدادی ایرانی تشکیل‌داوه‌ قه‌ط باسکی معدات و آزادی‌خواهی به‌نجه‌ی زور و قلدری له‌سه‌ر گروی نه‌وه‌ میلیته‌یه‌ لایر دوه‌ و ده‌ستی ردی اسبکی اربابانی ری‌ته‌داوه‌ اگر چی گاه‌ گاهیک‌ له‌ اطراف و سرحدات نه‌وه‌ مملکت اقداماتیک‌ له‌ لایه‌ن بعضیک‌ له‌وه‌ میلیته‌نجیه‌ی واقع‌ وه‌ و منجر بخونریزی طرفین بو‌ه‌ له‌وه‌ اقداماته‌ نظریکی منافی استقلالای ایرانیان نه‌بووه‌ بلکه‌ وه‌ختیک‌ لپاسی عملیان له‌به‌ر

سکالا پهک له سههل کيو بهرزه کانی کوردوستان

ئهی کیوه بهرزه کانی کوردوستان ،
 ئهی ئه کبوانه‌ی زمانیکه زور آلا‌ی
 سه‌ر به‌خوی و سه‌ر افرازی کوردیو له
 سه‌ر چه‌قا بوو به سه‌ر میلیه‌تیکه سه‌ر
 به‌رزو و توانادا ده‌و روانی و نیشانه‌ی
 ئه‌ند همتی کوردی بون سلاوولی ده‌ کهم
 و شاد باشو بو ده‌نیرم ایوه گه‌لی جاران
 بونه باعشی موفقیته‌ی مه‌ و له به‌ نای به‌ده‌تی
 به‌شمو که‌تی ایودا دوژمنی یاغمان نار
 و مار کردوه . ئه‌وا دیته به‌ر چاوم ئه‌و
 روژهی که گرتفون سه‌ر دار و مورخی
 نامی به‌خویو به‌ قشونی بی اندازه به‌وه
 به‌ قصدی قتل و غارت بی له سه‌ر حده‌مان
 هینا ژوری و دلاوه‌رانی تو شیر بچایی
 تو پرورد کانی داوینی به‌ نعمت و هه‌وای
 صاف و آغو شیی دلخوازی تو به‌ پهک
 نه‌یب و په‌لامار ده‌ و دلانی خوبان
 کردنه‌وه هه‌ر و له به‌ر چاومه ئه‌و روژه
 به‌ افتخاری که سبب سواری تر کمین
 به‌ ده‌ و لایین و خاکسترده چون هه‌تا کوردان
 نی که‌لانی نه‌توهی نادر جهانگشاله‌روی
 زه‌وی هه‌لگرن خوشبختانه له‌نا کاو دولای
 ژیری شه‌ر که‌ری تو به‌ پشت و په‌نای تو
 به‌ هوی یارمه‌تی تو و له‌ری سه‌ر افرازی
 تو و روله‌کانت له‌شکری تر کمینان به‌
 ده‌ره‌کات ره‌سپار کرد دیته به‌ر چاوم
 زه‌مانیکه له‌ سایه‌ی قاره‌مانانی کوردی
 روژی جلال و عظمت له‌ پشت تووه
 طلوعی کرد دسان له‌ بیرمه دوژمنی
 خوینخواه پهنده‌ کردت و جار به‌ تو کی
 شمیر و نیزه به‌ پانیه‌ی چکمه و مامزه
 سه‌ری به‌رز و بلندی نه‌وی کردوی
 ئه‌ی کویستانی کوردوستان که‌زه‌مانیکه
 به‌فری ساردی مذلت و هنگامیکه
 گلبنی شادی و عزت له‌ سه‌ر که‌وتوه
 نشانه‌ی تمدنی شه‌ش هه‌زار سه‌اله‌ی
 مه‌ و موزه‌ی آتاری گرانبه‌ی هنرمندان
 قومی مه‌ی دفترچه‌ی خاطراتی مه‌و تاریخی

بارج و گرانبه‌ی مه‌ی ئه‌و که‌ندال و
 قولانه‌ی تو نشانه‌ی جنب و جوش و حمله
 و دفاعی شسیرا و زانی تون ئه‌ر به‌رده
 زه‌لامانه ئه‌و ورده خیزانه فریسیکی
 ده‌رون و ناله‌ی دل و جوشی گران
 و خفت قلبی تون که‌ زه‌مانی ژیرده‌ستی
 و ددس به‌ سه‌ری مه‌ بو حالی زاری مه‌ت
 رشته‌هه‌ر و هه‌ر و هه‌ر و هه‌ر گوله‌ میلاقانه ئه‌و
 و نه‌وشانه ئه‌و گیاشین و جوانانه به‌رقی
 پی که‌تین و دلشادی تون که‌ له‌ روژگاری
 افتخار و توانایی مه‌دا تر وسکاوه ئه‌و
 شوینو جوگه و مار پیچانه‌ی له‌ سه‌ر
 سینگی به‌ریش ده‌بیرنی له‌ اثری انعکاسی
 ده‌نگی دلیری سوارانی قارمان و دلیران
 بی نشانت پیدا بون و نشانه‌ی دنگیکه
 به‌ هیزی ناشی له‌ آزادی و سه‌ر به‌خوئین
 ئه‌ی کیوه به‌رزه کانی دلشاد و که‌یف
 خوش بون ئه‌وا نه‌سیمی آزادی و ده‌موکراسی
 به‌ سه‌ر قوللانی ایوه دادیسان عبوری کرد
 و کوردی زه‌رد هه‌لگه‌ راو له‌ به‌ر
 تنفسی هوای ظلم و جوری خوش و
 خندان کردوه .
 ئه‌ی ده‌شت و جوبار و زه‌وی و کو-
 هساری به‌ ته‌مگی کوردی نه‌مدی که‌سپک
 خائنه‌ له‌ری جانبازی تو داداده که‌-
 ندالی به‌ ده‌بختی نه‌که‌وی ئه‌وا ده‌بینین
 ناسپاسانی تو پهک له‌ دوا‌ی پهک گرفتار
 ده‌ین :
 دیدی که‌ خون ناحق پروانه شمع را
 چندان اجل نداد که‌ شب را سحر کند
 وطن یاره‌بی شیواوت نه‌بینم
 له‌ راست دوژمن به‌ داماوت نه‌بینم
 زمانیکه سه‌ر فه‌راز بوی به‌ داوبانگ
 خدا هه‌ر گه‌ر به‌ بی ناوت نه‌بینم
 له‌ به‌ری اتحادی و علم و صنعت
 له‌ ده‌س بیگانه شه‌مزات نه‌بینم
 محمد مجدی

بسم الله الرحمن الرحيم
 چاوبان له‌ ده‌س اولیای اموری کوردوستانه له‌ و کاته‌دا
 که‌ خودا آواتی به‌ جی هیناوم و نصرتی داوین
 و رسته‌ی کاره‌کان به‌ ده‌س خومه‌نه ده‌ بی سه‌ر چه‌ی
 زوتر بناغه‌ به‌ کی‌وا دانین که‌ هیچ هیزیک نه‌ توانی
 بی و خینی باوی خوش-ابقه و فعال کاره‌کان هه‌لسو-
 رین و هه‌موکاری له‌ جرای خوی هه‌لسوری
 هه‌ر که‌س نظر یاتی نایه‌تی بینته پش‌وای له‌ ده‌می
 ده‌ن‌ددانی بیوه‌شکی هه‌ر اندازه کوششت بکه‌ن ده‌می
 به‌ که‌می بزاین و هه‌ول به‌ین روژه‌روژ مزانی
 فعالیتان بالا بچی .

له‌ هه‌موشت زیاتر ده‌بی چاوه‌دبری دین بکری
 و قوانین مسلکت ده‌بی ده‌ گل مقررانی دین تطبیق
 بکری ئه‌م دینه بو ایسه زور بگران نه‌ و اوپوه
 نایی له‌ چاوه‌دبری دا‌اهمال بکری ایستا که‌ هه‌
 وه‌لی کاره هه‌رتوبیک به‌چین وای به‌رلی ده‌خوین
 له‌م سوره‌ته شریفه‌تا خداروله‌ای ده‌ه‌کاو دفرموی :
 وه‌ختی نصرت بو محقق بو وترست نه‌سه‌ر لاچو
 و موجانی خزنت له‌ سه‌ر هه‌لگیرا له‌ سه‌ر تو ییوسته
 که‌ نسیحی من بکه‌ی و شکرانه‌م بچی بینی تا کو
 قنحت به‌ نصیب که‌م و ته‌م شکره‌ش به‌ جی نایه‌ الابه
 وه‌ی که‌ هه‌مه‌مو کار یکه‌دالای خدا م‌ظهوری آس‌رده‌ی
 ملت و قارانجی جامعه له‌ دیده بگرین و هه‌موله‌بر
 ختری گه‌لی کورد هه‌لسورین تاخدا له‌ مه‌ زیاتر
 نصرو قنحمان توش کا و ته‌م کاره مان بوته‌واو کا .
 بیغمبر فرمویه‌تی : ان الامر قدم ولم یلق الا ان
 بسیرالی ربه . بی شک کار ته‌واو بو هه‌ر ته‌وه‌ی
 ده‌وی له‌ کن‌خدا جی گیر بی .

سید محمدی حمیدی

له‌ مه‌و دوا له‌ ژیر عنوانی (زانیانی کورد) له
هه‌مو ژماره‌به‌کدا له‌وستونه نیوی پهک یا چه‌ند
نه‌فه‌ر له‌ زانیانی کورد ده‌خویند ریه‌وه .

کوردی به‌ ناوبانگ (مه‌لا علی) قرلجی تورجانی

بقلمی سید محمد حمیدی
مه‌لا علی قرلجی تورجانی کوردی مه‌لامحمده
له‌ گوندی قرلجی که‌ هه‌ل که‌وتوه له‌ به‌شی مالی
روژ آوای شاری پینچوینه‌وه له‌ دایک بو سه‌ره

به‌غدا بیریکی خه‌ریکی خویندن بو دیسان
 گه‌راوه بو سا‌بلاغ هاته‌وه لای مه‌لا محمد یا‌به
 له‌ خزمه‌ت ئه‌وا تحصیلاتی ته‌واو کرد و اجازهی
 ده‌رس کوئتی لی وه‌رگرت .
 فوج بهک خاوه‌نی دی‌ی تورجان که‌ بیاوبیکی
 زور جا کو ده‌وله‌مه‌ندی ئه‌و زه‌مانه بو کومه‌کی
 باشی به‌ مه‌لا علی کرد و نه‌ گه‌ل خوی برده
 تورجان (دیه‌که‌ له‌ روز هه‌لانی شاری سا‌بلاغ
 ده‌ فرسخ له‌ وی دوره) و کردی به‌ مه‌لا و
 م‌درسی خوی .
 ماوه‌ی له‌ ژماره ۳

ئای خویندنی له‌ لای باو کی بو ، و علمی نحو
 و صرفی له‌ لای مه‌لا محمد بابی له‌ دی‌ی باغلوچه
 و علمی منطق و اصولی فقه و معانی و بیان و بدیع
 و حاشیه‌ عبدالحمید شرح شمسیه و دو
 حاشیه‌ جلال و میرا بوالفتح منطقی که‌ له‌و زه‌مانه
 داخویندنیان عادت بو له‌ خدمت مه‌لا محمد یا‌به
 ساوج‌بلاغی که‌ ده‌رس بیژی کی به‌رز بو له
 مرگه‌وتی سوری سا‌بلاغ دا که‌سب کرد .
 دوا‌ی خویندنی ئه‌م علمانه جوو بولای
 علامه‌ی زه‌مان مه‌لا محمد مفتی زه‌هاوی له

هیرانی دایکی نیشتمان له سهر دوندی چیا به کسی بهرز

ه. ل. محمد ایوبی

ئهی جهر گو هه اوه کام . ئهی رونا کی
ههر دو چاوه کام . ئهی شیخ و م-ه لا
و بیر و لاوه کام . ئهی گه ای عیل
و به نیو باسگو خاوهن اوه کام . تو
خودا کی ههستن له خوی . دهر د و
به لا و وه دایکو کوی ایمر و که
دایکی ایوه لیبی قه و ماوه . گورگو
شیر و بیلگان ده وره بان داوه ؛ خه ریکن بی
خو و هه ای درن ولت له تی بکن . هه نا
به نه وای قوتین نه داوه . و به جارینک
هه قه و تاوه ؛ رزگازی بکن و نه جاتی
بدن . ئهی لاو و گه نه کام دمخیل و
بم بهس خه ریکی گالته و قه مار درو و
ده له ه و کاری هه یج و بوچین ؛ هه نا
سه رما به ی جوانی و ججایو به ده سه و به
مشغولی پهیدا کردنی عام و زانین و
خو و ره و شتی چاک ب . پاریزگاری
و آگاداری دایکی خوشه وستی خونان
بکن .

ئهی شیخ و م-ه لا بهرزو گه وره کام :
بهس به نه به ای و بکاری رایبورن و
عمری ع-رز و بهزخو به هه ده ربه دن .

بهس مالی کوره هه زاره کام به فر و فیل
قوت بدن . انصاف به خونان و به
برا جاهل و نه فامه کان دایکی . وهک
مردان داوین به لا دا کهن رزگاریان
بکن له تاریکی جهل و نه زانین .
خه م و تالی له دایکی خونان را-
دهنو بهینه سهر سهر و بیکه نین .
ئهی گ-لی عیلو عشیره ته کام هه نا
کهنکی ده گوی گایدا ده نو ن خه ر-
یکی خو خوری به کتری دن و مفاق
و حسادت و دورویی رابده بورن له نه و
خه و رابهرن ده ست له خو خوری و خون
خوری هه لگرن ره گ و ریشه نفاق و حسا-
دهت له نیو دوده رینن سنکی نه و دوره ندانه
که به آوان دایکی ایوه بخون له به ریکی
هه لدرن و درن نه و دایکی هه زاری لیبو
به باری کون ده بهری سه ربه ده وارا چلک و
چه لیبی بیگانان خاوین بکن نه و به کووا-
ری خوش و شیرین و بی هه لگوتن داخو-
شی به نه وه هه لدر داخ و حسره تی جهوری
بیلگان ره شی بکنه وه . چاوی برله
ماوه ی له لایه ری ع

اقتباس نه روزنامه ی آره زو آزایه تی سمایل آغای سمکو

ده گیر نه وه ده لین سمایل آغای سمکو سرداری
ره شید و به نیو بانگی کورد له چاخیک دا که شاری
ره ضایه ی داگیر کرد له پیش نه وه دا بجینه نو شاری
که وره که وره کانی ولات به پیری به وه چون ولده ده وه ی
شار دینه نیان لی کرد سمایل آغا ده هات و ده چو-
و گه فی لی ده کردن له و کاته دا مارینک له و مارانه ی
که به بی ره زای له و ولاته دامشهورن بولای هات
سمایل آغا بوته وه ی آزایه تی خو بان بی نیشان بدا
و به به کجاری بیان توفیقی دا هاته وه و ماره که می گرت
ماوه بهک هه ر هات و چو وه ره شه ی له وان کرد -
و ماره که ی ده ده سه وه دا له کاو ره نگی بزراک
و ابوی به ده دان گه ست و ماره که ی له هه ردی دا
و کوشتی وله دوا به خنجری هه ل کیشا و نه و قامه کی
که ماره که یه وه ی دا بو به راندی و ده گه ل نه و شد-
که خوینی قامکی و ک بیلوسک هه لی ده داشت وازی-
له قه کردن نه هینا ناقه که ی ته و ابو-
وام بی-تووه له باش کوشنی نه و مه ره نه به رده -
و نه و پیاره نه به زه و نه و سه رداره به جه ر که که له سانی
(۱۳۰۹) - دا به درو وه دله هه ل بِن خه تاند و هینایانه
شاری شنو و له ری به فیل شهیدیان کرد که لا کیان-
له نیو که لا کی سائیری شهیدان به دقامه که به ریو نه سیه وه
چونکو هینده شیرزه کرابو نه گه ر نه و نیشانه ی -
نه وایه به زه حسه ت ده ناسراوه

(نوسراوی که به ایداره گه یشتووه)

روژنامه ی به زری کوردوستان له طلوع نه و نامه خو-
شه وسته ام کا دا که دو نیاله سایه ی فیداکاری نه رته
شی سوورو سیاست مدبرانه ی ژانرالیسموس
(استالین) له شه ری فاشیست خلاص بوه و ایده ش له
سایه ی زه ده مانی بیشه وای معظم و کارکنانی حزب
دیمو کراتی کوردوستانی خودموختاریان وه چه-
نگ ک و تووه و له زبیر سی به ری آلا ی کوردو-
ستان دایرو ده توانین به زبانی خومار بخوین وه
به نوین ته بریکو عرض ده که م و سه عاده تو ته ره-
قی تان له گه ل نه وای کارکنانی مطبعه ی ک
به شه و و روز مه شغولی نه نجام و وظیفه ن له باره گای
خودای متعال ده خوازم و نه و میده وارم که بو ته رفی
نه ره هه نگ و به دات قه ده میکی سه ربیع هه لیبین وه
وانشالله خودای بی هاوتاش به زویکی زو به سه ر
مه نزلی مه قصود وه راموده گه یینی . (رحیم خرازی)

توم هه ر له بیره

هین

- له شانی دا له وه ختی هه لپه رینا -
- له جه نگی تالی و گریان و شینا -
- بشه و تا کو به سه رما زال ده بی خ و -
- له کاتیکا که ده ی دوینم نه مو نه و -
- زمانیکی که ده چه سیری گولزار -
- ته نانه ت وه ختی ده سه بازی ده گه ل یار -
- له کاتیکا که گیز و ویزو مستم -
- که هه ل دینم له بو نیت دو ده مستم -
- زه مانیکی که راده برم به ری دا -
- له شارو کوچه و کولانو دی دا -
- له عشتی تو عه زیزم بومه فرهاد -
- چیز دستم چه سه ربه سه تبم چه آزاد -
- له خوشی دا له کاتی پی که نینا -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -
- بروژتا کوردو باره دیشه وه شه و -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -
- ده گه ل پولی ره فیکانی وه فادار -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -
- له کاتیکا که نوژی داده به مستم -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -
- زه مانیکی که راده کشم له جی دا -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -
- چه غمگینم چه محزونم چه داشاد -
- نه من نه ی نیشتمان توم هه ر له بیره -

چیزنی کردنه وهی ادارهی روزنامهی (کوردوستان)

روزی ۲۰ ر ۱۰ ر ۲۴ سانی ۵ باش نیوه و له ادارهی روزنامه و کوراری « کوردوستان » به مناسبتی کردنه وهی اداره و بلاو کردنه وهی هه وهل ژماره ی روزنامه ی کوردوستان جزئیکی به شه و کت گرا ، علمای اعلام و اعضای حزبی دموکرات و نویزرای قاطی کوردوستان و تجار و محترمین مهابک و زور له آغایانی طرف لهم چیزنه دا حضوریان بوو ؛ له پشدا جنابی حاجی باباشیخ به نطقیکی کورت جلسه ی افتتاح فره و نه ضمن دا جنابی آغای ناصر محمد ره ئیسی حزبی دموکرات و پیشوای ملی و دینی کوردو- ستان زوری تجدید و تجدین کرد و فره وی : « وجودی وی بو مه نینجه و هر ئاوده توانی که منتهی کوردوستان نه نیو شه پولی سیاست دا بگه به نیته ساحل .

له دوائی شه ، آغای سید محمدی طه زاده مهلوی حزبی دموکرات له لایهن پیشوای معظومه خیر مقدمی به جنابی حاجی باباشیخ و سایر محترمین که له جلسه حضوریان و رازنار و مبارکبادی کردنه وهی ادارهی روزنامه ی له هه وان کرد و :

۱ - آغای قادری مدرسی به سهروکی بنگاه چاپخانه و آغای علی خسروی به دبیری داخلی چاپخانه معرفی کرد .

۲ - آغای سید محمد پندی به مدیر و نشر دبیری روزنامه و گوواری کوردوستان ناساند .

له باش وی آغای سید محمد پندی ، باش نهوهی خیره مقدمی به جنابی آغای حاجی باباشیخ عرض کرد و براتی تکتکر و سوپاس گوزاری خوی به حضوری علمای اعلام و سهرائی حزبی و محترمین که یاند و وتی :

روژی بیسته می مانگی هه ژانویه « دی ماه » ۱۳۲۴ روژیکه که ته سیریهی خوشه ختی کورد هاتوته دره وشیر له به نتیجه ی کوششی جهوانانی به غیرهت و برانی صاحب تدبیر توانیه ان چاپخانه به کمی وا که بتوانی ده گهل چاپخانه ی شارانی که وه بهرامی بکا ؛ بکرین و له (مهاباد) که امیدوارم له ناره به کمی که مدها بینه هه وهل شاری تاریخی کوردوستان وه کارخه بن .

ایه که سالها و به لکو قهرنه هایه آره زوان ده کرد که روزی بتوانین به زمانی شیرنی کوردی که دد توای ده گهل زنده و تریب زمانی دونه به راه بهری بکا بخوین و بنوسین و خاوه منی مطبوعات و انتشارات بین . راستی ته هم آرزوه سو ایه خه یالی بوو و باورمان دهه کرد روژی بتوانین هی هینه چیزی عمل ، وهلی حقتای مرحمتی

دهنگو باسی دهره وه

وزیری مختاری بلژیک واریندی تاران بو .
۵۱ - نهه ره هه به تیر نویزهرائی متفقین له لنده نی کوبونه وه کمیسیونیکی صد نفری له لایه نی حکومتی بریتانیا مه تموری نظاره و بیک هینانی داره کات وان کراوه .

ژنرال دوگل خه یالی هه به به عنوانی سهروکی هه یه تته نویزهرائی فرانسه بو شرکت مه نه جو مهنی لندنی دا هه ره کت بکا له قاهره ی ویدیرنی ابن السعود پادشاهی حجاز تدارکاتیکی زورجاکیان گرتوه و ملک فاروق پادشای مصری هه تانعه سه ئیز به روییری ددچیت مخبری رویشیر خه برده دا ؛ و تدارکانه ی که له مصر بو ابن السعود بیک هاتوه به سابقه به و با احترامی وی یه که دهره تمبری پستی (۱ غروش) چاپ کراوه .

۲ کابینه ی تازه رومانیا که حزابی داخلی له وی دا شرکه تیان هه به هه وهل جمله سهی خوی ته تشکیل داوه و به بووی که له لاین حکومتان به رسمی بناسری انتخاباتی عمومی ده ست پی کردوه .

نوسراویکی که به ااره گه یشتون

روژنامه ی بهرزی کوردوستان وده ره که وتیرو بلاو کرده وهی روژنامه ی کوردوستان که له حقیقهت دا روژی کوردوستانه و نه وای خاککی کورده واری به تشکله ی خوی روناک کرده له نه وای بوسه ره گان و کاربه کار به ده سه تکان و آغای خارنه ی ئیو روژنامه گموره به نه واری ماموستا کانی مه کته بی کرمانجی سوپاس و تهقدیرتان لی ده کن .
مدیری مه کته بی کرمانجی - بیدلی

حه بیرانه ی دایکی نیشتمان

ماوعی لاپه ری ۳
خوبوم له سو بو کوره کورتزاره کام ته ری من داروناک و گهش بکه مه وه ،
دمو ده دام که به بسته کونه کی دشمنه کام شکاون بوم دروست بکه نه وه ..
روخسارم که به چنگکی کوره اخلقه بیگا به پرسته کام رهش بووه ؛ به فریسیکی جاوی خرتان سوور و سپی بکه نه وه . تاجی رازاوه وه به زیر و گه وهه و یاقوت و مرواریم له سه ره کن بهرگی که سکو سوور و زهره و به وشم ده بهر کهن نه و جا :

« به هه پهر کی وجوبی رای بو پرو »
« هه ایزان که ایهش شیر میرن »
سهوی جهل و نه زانی و خو خه راهی »
« به روژی عام و چاکر وهر بگرین »

ده ستکای چاپخانه یان دبدن کردو چیزن سانی ۷
فاش زهرو ته و بو .

فره و خه یالی محلی ایسه صورتی علمی به چوی پوشی . هه وهل ژماره ی کوردوستان چاپ و بلاو کراوه « به هه ره که له حضار ۱ نسخه روزنامه بته کهش کرا » ایسه که تاجه دسال له مه و بهر هه چ اخباراتمان نه بوو و حتی لباس ده بهر کردن و جرانیه و مان به دهس خومان به بوو ایستا بجه الله به نده زنجیری اسارتیان بساند و نه ووی اموری کوردوستان به دهستی خومان اداره ده که بن نه وونا شه و رو چیزنی کردنه وهی ادارهی روزنامه و گووار و بلاو کردنه وهی هه وهل ژماره ی (کوردوستان) مان گرتوه و نبات ده که کن که کورد هر چه ده دولی استه اری بو ببودی ئیمه و قوربانی مادی و معنویان داو و دیسان دهیدن . قهت نه مه دوه و هه گزنامری و ته م ووقیته به حضرنی آغای قاضی محمد سه و کی حزبی دموکرات و پیشوای معظمی کوردوستان و جنابی آغای حاجی باباشیخ سهروکی ده وهلته خود بخناری کوردوستان ترنگ پیشکش ده کم ، و پیش که وتی نه وای برابری حزبی و کار کهرائی چاپخانه له خود دا دمخوام .

له دوا پیدا به تریته احساسات تو ندرا .

۱ - دو وهه ره سا کرد مدرسه ی سهرودی ملی کوردوستانان خویندوه و له نه نی سروده که ده یانه آوره را زور له پایوه رابردو کانی کورد کرد و تشکیکی سروده که له مدحی بشوای معظمی کوردوستان داو .

۲ - آغای ابراهیم آغای ادجم که له رؤسای مه گوره ووتی : هه تکتور آمده به تا آخر نه فدری دفاع له کوردوستان بکا .

۳ - آغای قاسم آغای المخصانی زاده که له معضای فمائی قدیمی و ججوبی حزبی ده و کرته نطقیکی به تینی دایره برانه ی و به کیتی ایراد کرد و له وه جه و نانه ی که له سالانی بشودا و حتی نه ده وهی استبداد دا له کاتکا که کورد هیچ و میدی زرگاری نه ما بو ؛ نه کیوو هه دان کوه نه وه و به و زرگاری کوردان هه وان داوه سوپاس و قدردانی کرد و فره وی : (الفضل له تقد)

۴ - آغای صدقی حیدری بیاتیکی مهیجی کرد و آفرینی لی کرا . لهم آنه دا که حضار له نیو شادی و چه به رزاندنا غرق شادی بون چرابرق هه لیه و چاپخانه دهستی کرد به کار و حضار بو دبیتی چاپخانه باک کران دهسته ده سه آغایان

شاعر یکی نه خورنده واری کورد

سید عبدالله کوری-سید مینه متخلص به امینی شاعر یکی زور زان و نه خورنده واره، نه گهرچی نهی خوشند ووه به زمانی کوردی فرسی شعری زور جوان به بر معنادی؛ وندویه نهو بهسته شعری تقدیمی خورنده واران خوشه ووست ده که بن .

خه وونی کوریک به دای یکی نیشتمانه وه

کوریک دبی به خه دایکی نیشتران

به رهنگی زهرد وچاوی برگران

ده سیکه وه کاژ ده سیکه کوچان

هه ناسه ی تاردو جیر گیکه پوربان

برسی خه بهر چی؟ بیم بلر روله گیان

نه مر دایک بکم پر وزگک سوتاو

ایوم د بار و چاوم برانه آو

له دهستی تورکان نه و و کور، کوژاو

کچم له به نهدی اساندا- گراو

دا حواسه ونه سی که و نه نیو کوردان؟

جوابی کوره کهی

دایه گیان تا که ی نوشوی بی خه بهز!

له ورحی حمل که روز هاته دهه

له خه وی هه لسان کوری به جه و هه

کور آزاد بهون نه بی مکتور

هه ره نوی دایکی کوری و وجدان

هه نه نو هه ته کوری به جه و هه

صاحب سه واد و خاوه نی هوسه

له سهه روز منان هه سانه ظفر

کوری عاقلی تون بونه سه ره هه

سینگیان له بر تو کردونه قه لنان

کوری آزادی تون بونه نه نجو من

زه حمت ده کیشن بو دایکی و نه تن

کار بک که بی فکری ای ده کهن

دایه؛ له جهنگ خه نه جات ده دن

فره سکت چی دی نه به نه چاوان

پر سیاری دایک له کوره کهی

چه کوریک، هه دوه که به یان ماوه؟

کی، له خه و ماوه کی هه وای داوه؟

آلای کوردو-ان که ی هه لکراوه

کبه له سه رمن خوی به گوشت داوه

تا دعوات بونکهم روح و به گیان

شه و روز گریام له داخی لاوان

رونا کیم لاجوه له گلینه ی چاران

چه نه کیز و کوری از داری باوان

کوردان گوشت کیچ چوون بی سوچو وان

شه و یکی نه بو بنوم بی گریان

ماوه ی له لایه ره ی ۳

ترجمه له (فتوحات الاسلامیه) تألیفی سید احمدی زینی دحلان مفتی مکه .

ترجمه له عربی، مقاله بی: محمد مجدی

مفاخری اسلامی به شی زوری کوردبون

له شعبانی سالی ۶۰۰هـ دا فرنگی شاری قسطنطنیه یان لرومیان نهستانه و پادشای رومی یان لهوی ده رکرد و عیاتی نهو کاره ی نهو بو: پادشای رومی که له قسطنطنیه بو خوشکی فرنیسیس ژن بو و فرنیسیس له پادشایانی هه ره که ره ی فرنگیان بو اتفاقاً پادشای رومی له خوشکی فرنیسیس کو- ریکی بو زوری بی نه چو برای شای روم آلا ی طغیانی هه لکرد و به زو یکی زو قسطنطنیه ی گرت و هه ردوک چاوی برآ که ی ده هینا که شای وی بو وله زیتدانی کرد له اثری نه و کاره بیدا خوشکه زای فرنیسیس یانی کوری پادشا چا و ده ره اتوه که ی قسطنطنیه هه لاته کر خالی و ماجرای پی را هه یاند له آشوبی نه می را هه تا چا و ده ره یانی بانی به کر مه گی فرنیسیس له شکر یکی زوری خر کرده وه و نهو له شکره دو مقصودی هه بو بیکیک نجات دانی بته المقدس له کعبه مسلمانان دووم آشت کرده - وه ی خوشکه زای فرنیسیس و ماوه به هه حال و ختیک له شکر ی فرنگیان که هه شته اطرافی قسطنطنیه ماوه کوره که ی به له شکر وه هاته شهریان شه ریکی - بهخت رویدا له مانگی شی القمیده ی سالی ۵۷۷هـ دا بالاخره رومی شگن و نه می کوره که ی که خوی کرد بو وه شای قسطنطنیه هه لات بو اطراف هیند-

بک دهلین: وختیک شاره که بوسیده ی فرنگیان محاصره کرا شای عاریتی روم یانی ماوه کوره- که ی له فرنگیانی نه ده گوشت و شه ری له گه ل نه ده کردن به لام جماعتیک که لاگیری شایه تی کوره که بون آوریان له شاری بهردا و خلک له تاوی گیانی خویان بو نه وه ی له بیسه ی آوری پار یزراو بن بیکیک له ده رگا کانی شاریان کرده وه که بی داهه لین فرنگی که نه و واقعه یان دی به که لیبان زانی و به و ده رگا به دا خویان ده شاری ها و بشت و نه و قلا محکمه یان له اثری نه و قیله خیانت کارانه، دا گرت و ماوه که فراری بو بهر حال فرنگی و ختیک واردی شاری بون بانی کوره که یان له حبس هیناده ری وه کوره که یان کرده شای چون باه که ی هه ردوک چاوی به ده ستوری برای خوی لاسه امری پادشایه تی کور کر او ظاهر آ کوره که شای ولی له معنادا فرنگی حاکمی مطلق بون اوناب السلطنه اجاریانه خه لکی شاره که یان هه لسان کرد بو پولیکی زوربان له خه- یکی ده و بشت شتی فروشتیان هه بر د ته وای زبیر زبوی عالمیان استاند خوا نه و نه می بصوره تی مسکوکات بون خوا نه و نه می بصوره تی صایب و تمثالی حضرتی مسیح و هه واری بون نه و اعماله زشتانه ی فرنگیان احساناتی رومیانی و هه جوش هینا له نتیجه دا کوره که یان گوشت وه فرنگیان له شاری و ده درنا وه و او ی ده رگا کانی قسطنطنیه یان داخت ماوه تی

زانا یانی کورد به هه می: سید محمدی حمیدی و له لایه نه لاسین تورجانی و شیخ عمری قر داغی وه

ملا علی قزلبچی تورجانی

ماوه ی ژماره ی ۳

هه وه وختی شه صت تا صد فقهی نه زمانی ده لا علی دا له مدرسه که ی تورجاندا خه ری صکی خویندن بون . چل سال نه زمانا گوره بی که م و کورتی له تورجاندا ده رسی کورت و جرای علمی له کوردوستانی مو کریاندا هه لکرد که به شانه کو- زاوه ته وه و گه لی مه لای زانا و چاکی وه لک سید حسن چوری و مه لا عبدالله بیره بابی زیت کرد له زمانی خویدا تاوی علم و گه وری نه و نه ایران و مصر و جزیره المریدا بلاو بو وه فقهی له مصر و عراق و شام و له شیارانی دوری ایران وه کو خه لخال و طالش و له داغستان و افغانستان وه بو خویندن ده هاتن بو خدمت مه لای علی .

شهرحی لی کراوه .
۲- رساله ی تخفیف همزه که سی و هه شعره خوی شرحی لی کرده .
و به نثر: ۱- رساله ی آداب که شیخ شمس قر داغی شرحی لی کرده .
۲- رساله ی مقولاتی عشره که له لایه بن شیخ عمری قر داغی وه لاقادری ابن المؤمن شرحی لی کراوه .
مه لا علی مشهور بو به زبیر کی و تیزی هیندی، راگر (قوه ی حافظه) هه دو شرحی رضی له سه . دو مقدمه ی ابن الحاجب (کاتبه و شافیه) و کتیبی قاموسی له مر بو وه تا ایستا چند خاشیه و کتیبی له مصر و بیر انهرین دا چاپ کراون له سالی هه زار و دو صد ونود و پنجه هجری قمریدا له دنیا کوچی کرد آرامگاهی له تورخانه .
وه کو له سه ره وه باسمان کرد باو کی مه لای علی و هه مو ماوه سنا کانی نیویان محمد بو و نه مه نی له رتی ی شرعی محمد بهخت کرد رحمتی خودای لی بی فوج به سگ خاوه ندی دی ی تورجان زبیر کی زه رجوان و چاکی بو تاوی نور النساء خانم بو وه نه تیا، هه مر که وت و مدرسه ی تورجانی به بولی ماره تی و نه یری نه ستوی حوی درست کرد و چند گوند، و مو و چهی له ده ورو به ری تورجانا له سه ره و نه ف کرد و ماوه ی له لایه ره ی ۲

له سه راغب کتیبانی معقول و منقول نوسراوی بوختی هه به متن و رساله ی چاکی له علمه کانا نوسیوه نوسراوه کانی م بیاوه زور بر مسئله و کورتن له کورتی دا وه لک له غه ز وان و به نظم و نثری کتیب نوسیوه نه وه ی ایبه دیومانه به نظم :
۱- رساله ی فرائض که صدو چل و چوار شعره

خری بد در طبیعتی که نشست

ز رود تا برو زمر گب از دست

فرمانی کشتار له‌طرفستان ارتش ایران

به بی‌دهستوری ستاد ارتش ایران دوستون یه کیک له‌اصفهان ستونیکسی دی له‌هاوازبو سدر کوبی ابوالقاسم خان که نژاد آگور- دوله‌طوایه‌بی بختیارین مأمور کراون تابه‌و بونه‌وه زارع و جوتیاری بی‌چاره به تانگو توپو طیاره محو که نه‌وه‌وی به‌قهولی کورده‌واری سه‌گی هارسیه‌روژی عمره ده‌ستگاهی دیکتاتوری به‌زوری باسکی آزادی خواهان به‌زویکی زو محو نابود

ده‌بی

مزگینسی

سعید - زرگئی

مزگینیم ددنی گه‌وره تاورده له‌ومی به‌و لاوه آزادی کورده انبالی کوردی له‌لای دیمو کرات به‌شوی تاریک بو به‌روز هه‌لات لاوانی ولات ده‌سته به‌ده‌سته بورینگای میله‌ت گیان له‌سهرده‌سته پاك آماده بون بچنه‌ناو مه‌یدان خوبینان بریزن له‌ری‌ی نیشتمان روژی دعوایه وه‌که‌بوری به‌یان له‌وبنه‌ی پلنگ وه‌کشیری ژبان هه‌رچاوه‌نورن به‌وبنه‌ی راو‌که‌ر دوژمن وه‌طربوی سهر به‌نیته‌ده‌ر هه‌لمه‌تی ده‌به‌ن ویکرا بو‌عه‌دو هیچ باکیان نییبه به‌قه‌د سهری‌مو ورده‌و درشتیان چاوه‌ری‌ی جه‌نگه سینگی دوژمن و گولله‌ی تفنگه یاخوا هه‌ر بزی حزب دیمو کرات هه‌ر ده‌کار دایه کورد بندانه‌جات به‌گیان و به‌مال به‌ملکو نه‌رووت سهر له‌ریگادان تاپین سهر به‌ست بوری‌ی آزادی به‌رزی کوردوستان زه‌حمه‌تیا کیشا به‌ناو و نشان مانگی سهر ماودز روژی بیستوشه‌ش آلا به‌رزبو وه‌که‌ستیره‌ی گه‌ش ئومیدم وایه له‌خوای تعالا به‌رزو بیلندبی روز به‌روز آلا هه‌ر آوده‌دان بی‌خاکی کوردوستان پیته نمونه‌ی جه‌نمه‌تی عهدنان هومید نه‌وچاره له‌که‌س باکی‌تی له‌ومی به‌ولاوه کانی چرنی‌وی

ماوی لایه ۲

شاعرکی نه‌خوینده‌وار

جوابی کوره‌که‌ی

بی‌خه‌هر نوستوی سه‌سته دایه‌گیان

کورد ایستا زیندون به‌نیو و نیشان کوری تون بونه ره‌هه‌ر و ره‌هه‌بان نه‌ومی تون بونه صدیری کوردوستان سهری آلا ن که‌یشته آسمان فورا کوزاوه دلسی به‌ر آتیش کولمه‌ی بنکوتن وه‌کو گولی‌گه‌ش موی سه‌ی سه‌ری به‌ونه قیالی ره‌ش کور و نه‌وات به‌ونه صاحب به‌ش بو به‌که‌چکی خروخان ومان اویدم هه‌یه خوشی به‌یشتی لیت دور که‌نه‌وه‌ده‌رد و خه‌مگی‌ی کور بی‌ملیت دوره له‌دینی امینی، سه‌گی شای شنس دینی خوانه‌جانی داین بی‌زح‌نکیان

کوردوستان چه‌ندخوشه [ناوت]

کوردوستان نه‌ی نیشتمانی جوان . ایسه‌جه‌وامانی کورد نه‌توده به‌رستین . له‌ریگای سهر به‌خوبی و آزادی تودا گیانمان فیداده‌ که‌یر محیبه‌نت له‌گه‌ل گیانمان تیکه‌ل بووه وه‌دلاناچی‌ده‌ر . محیبه‌تی توشه‌رتی ایمانه . قودره‌تو توانای مه‌له‌قودره‌تی دا . گه‌وره‌ی ایسه‌له‌سهر به‌روزی تو تهره‌تی و سه‌عه‌ده‌تی ایسه‌له‌سهر به‌خوی تووه‌یه . کوردوستان ناوت چه‌نده‌خوشه . نوی تووردی زمانه . کوردوستان تو یادگاری چه‌نده‌زارساله‌ی بابو بایرمانی ، نوخون به‌یای برقیسه‌تی لاوانوقاره‌مانانی ، توروخی نه‌ی توروناکای چاوی مه‌ی توناموس وغیره‌تی مه‌ی ، تودایکی خوشه‌ویستی مه‌ی به‌ آوو هه‌وای تو به‌روه‌ریشمان گرتووه ، بای تواسالم ، آوی تو گووارا هه‌وای توباک ، خاکی توره‌نگین ، لاوی تودلیره . آوری عشقت له‌ قه‌بمان اچیه‌ده‌ر ، ایسه‌لاوان وه‌کودایران خومان بو قیدا کردن له‌ ری آزادی وسهر به‌رزی توو آلا یسی ره‌نگی نه‌خشیت آماده‌کر- دووه‌بویش که‌وتت تی ده‌کوشن ، بزی پیشه‌وای کوردو کوردوستان خودمختار دیمو کرات ، (علی گلجینی معلم به‌کته‌ب)

نوسراویکی که به اداره که‌بشتون

به‌دلیکی پاکو پرله احساسات وده‌ر که‌وتنی ئستیره ی خوش به‌ختی کوردان یانی روزنامه‌ی کوردو- ستان که‌مایه‌ی سهر به‌رزی و سعاده‌تی ته‌واوی کو- رده له‌لاین ته‌واوی معلمین مه‌کته‌بی خو-ره‌وی موباره‌ک بادی و به‌عرض ده‌گه‌بنم وه‌هه‌مو ده‌مان رجمان وایه نه‌و ئه‌ستیره درخشانه به‌نوری روناکی خوی ته‌واوی خاکی کوردوستان وه‌ک گولوستان لی بکا وه‌دلی نه‌وانه‌ی که‌ایستاش له‌خوی غه‌فله‌ت دا، او نه‌وه‌وه‌خه‌به‌ریان بینی وه‌به‌چاوی خوبان ترقیاتی نه‌و میله‌ته ضعیفه که‌له زیر سایه‌ی زه‌حمه‌تی فیداکاری پیشوای معظمی کوردوستان وه‌هه‌یه‌تی موخته‌ره‌می حزبی دیمو کرات وه‌ده‌ست هاتو وه- بییشتن وه‌چیدیکه‌ دلی ده‌ستی بیگانه قبول نه‌کن له‌دوای نه‌رضه‌که‌م دا دلیم هه‌ر بزی هه‌تا ته‌به‌د پیشوای معظمی کوردوستان جنابی محضی محمد وه‌هه‌ر بزی به‌زیانیکسی نه‌به‌د هه‌یه‌تی موخته‌ره‌می حزبی دیمو کراتی کوردوستان وه‌هه‌یه‌تی نوسه‌ری روزنامه‌ی کوردوستان - ابلاغ مودبری مه‌کته‌بی خسرده‌ی م حبیبی

روزنامه‌ی محترمی کوردوستان نه‌ی ئه‌ستیره‌ی گه‌ش آمال و آرزوی کوردان به‌دلیکی پرله‌شوق وشادی طلوعی توله‌لق کوردوستان به‌عموم کوردان تبریک عرض ده‌که‌بن وه‌ئومیدمان له‌ده‌ر گای خودای گه‌و ره‌وبه‌رز نه‌وه‌به‌که‌وجودی تو بکاته‌ماعشی سعاده‌ت و خوش به‌ختی ته‌واوی کورد و مبقاوموه‌فقیه‌ت مدبری محترم تو وه‌ته‌واوی کارگرانی نه‌و جهریده‌شهریفه تمنا ده‌که‌بن کرم عباسی احمدعبلی عمرعباسی

له‌مطبعاتی خاریجه ورگراوه

قسه‌ی پی‌اوه‌ژیره‌کان

نه‌ی که‌سیکی که‌لاف لی ده‌دی که‌روله‌ی بابو بایرانی آزاو ره‌شیدی بزانه تازه‌فریک عبیدو به‌خسیر له‌دونیا دا مایه‌ناتوانی به‌راستی به‌خوت بلی آزاو دلیری - نه‌ی که‌لیکی ده‌توی له‌دنیا دا سهر به‌خو به‌ینی ده‌بی زوبه‌زو عقل بی‌نیوه‌بر خوت وه‌ئه‌حمه‌تی و نه‌زاین دوریه‌وه نه‌گه‌ر ده‌زانی دیاو به‌خسیری باریکه گهران وه‌لناگیری نه‌مر به‌ری عقل وریو شوینی حکومتی خوت فیربه له‌دوبه‌ره‌کی وحسودی وه‌یچ به‌رستی وشه‌رارت و تالان و بروو ته‌ماح خودا حافیظی بکه‌له‌بر نه‌وی تا کو نه‌و نه‌خلاقه خراپه چاک نه‌که‌ی له‌کن خودا وخه‌لق لایقی آزادی و سهر به‌خوی و هه‌ل سوراندنی کاروبار حکومتی خوت نیه وه‌ریزه‌ی میاناندا بازه‌یره‌ری . مدرس

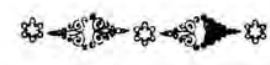
تسکا :- له‌ته‌واوی خوینده‌وارا ولکه‌کانی حزب دیمو کرات تکاده که‌ین له‌ناردنی پولی

مطبوعات (گووارو- روزنامه) که‌بو یان ناردراوه کوتاهی نه‌فه‌رمون . کوردوستان

نه‌وه عهدالت بوو؟!

قلمی: عبدالرحمن امامی
 سه‌به‌ستی و آزادی و خوش گوزه‌رای نه‌وه‌کانی چو کو گه‌وردی دونیا به زانیت و عام و خوینده‌واریه؛ نه‌وه‌مایه‌تاه‌ی که پیشدا هم‌مو وحشی و نهران و هزار و کر بوون؛ له‌یتو بر کی زانیت و خوینده‌واری و کار کردن؛ به‌ه گورده‌ی تاریخ و زمان استابه‌هیز و مالدار و خوش گوزه‌رائن، قه‌لاو المخانه‌ی نه‌وان سهری گه‌بوته‌آسان به‌خه‌لوار آس و بولا به‌سهر ارض و هوادا ده‌فرین و هه‌تا و یله‌ه سه‌به‌ستی و آزادی حویان دل‌زان و له‌کرده‌وه‌ی بشر خیران استه‌ده‌ده‌کن؛ نه‌وه‌وه‌ی کوردی، اش له‌وه‌مه‌تانه‌بوون که نه‌مانه‌وست کار بکه‌بن عم‌بزانین سه‌به‌خویندن، مضام و ضلالتی بیگانه سه‌ج‌تانی، به‌زمانی کوردی نوسین و بیخه‌نین و له‌کرده‌وه‌ی باش ره‌نخه‌رو به‌بن؛ به‌لام اسبد و استه‌اری دیکتاتوری حکومتی قهاری پیشوئه‌ویره‌جوانه‌ی به‌زور له‌لی منوره‌کان و نه‌درخت؛ به‌حیکه‌ی آموزانست ناته‌بای خسته‌ناوه‌یشکو کله‌ی گورد. له‌کله‌نه‌ودش هیندیکه‌ی مراکانی نیشته‌ن پروردی، ماوی سیاست به‌تلاشه‌سه‌تابه‌تی کاربه‌دستی، و حکومه‌ت‌فهاره‌بو پیشگیری ترقی کورد زور شیان که بیوستی بشریو له‌ایمه‌منع کرد، له‌وه‌ماوه‌دا کوردش نه‌بده‌توانی سه‌ره‌هل بری و زمانه‌ی کوردی زانست فریبی. اصلا ناوی نیشتمانی کوردستان اساخ‌بو نه‌وی نه‌وماته‌کونه‌به‌ناوبانگه‌کوردی وحشی بو؛ اشرا و اغی‌بان له‌قه‌له‌م ده‌دان و مزاک که‌پدا، سستی بشره‌بی‌به‌ش‌بیر - زور بی‌اوی گه‌وره‌وبه‌اوبانگی کورد به‌آزاری سیلی نه‌و ظالماوه‌مردن. عسار و به‌اله‌ی که‌د کله‌ده‌آندا داده‌نیشتر به‌اوی کوردی اش ارده‌کوزران. مالیا ده‌سوتا مندایان هه‌تیو ده‌وه‌جوئارو کر سکاری هزار له‌کرده‌وه‌ی سال ره‌نجه‌ره‌بون هه‌رو. کومالات باش نه‌وه‌ی که‌استفاده‌ان لی‌ده‌کردن؛ ده‌بان کوشین و حه‌سیخانه‌یان لی‌برده‌کردین. نه‌وه‌بوعداله‌تی حکومتی قهار که‌گه‌له‌نه‌وه‌ی کوردیارده‌کرد. کی بو گری بدانه‌هاواری ذیلی گورد.

نه‌وه‌بو روزی زاحان، به‌لام خودای به‌رزو بی‌هاونا یارمه‌تی نه‌وه‌وه‌ی کورد و ملتی لی‌قه‌وماودا. نه‌ستیره‌ی نه‌گه‌تی کورد آوا بو؛ روزی شادمان سهری له‌آسه‌هینا در؛ ده‌ولتی عادل و به‌اوبانگی دونیا؛ بانی اتحادی جماهیری شوروی بو به‌لاگیری نه‌وه‌وه‌ی کریدار و هه‌زار، و به‌ره‌هستی ظم و استبداد داوینی همتی هه‌ل‌بری، هه‌له‌تیکه‌ی زور اشتی قانونی بوئه‌ودیکاتورنه‌ظالماه‌ه‌یا؛ مه‌ون مایون لاو و گه‌نج بو باراسه‌نی حقوقی بشری به‌کوشت‌دا و هه‌ستی ظالمی کوتا کرد و به‌دونباشی حالی کرد؛ نه‌نه‌وه‌ی چوگ و کریکار به‌بی قانونی ده‌و کراتی و منشوری آتلاتیک حه‌قی‌زیانی له‌گیت، داهه‌به‌، اجه‌نه‌وه‌وه‌ی کورد. بیش به‌شتیوانی خودا و پیشوای به‌رزوی اوردوی سوور و به‌بی نه‌وه‌نشوز و قانونه‌باشه‌وبه‌بی قانونی اساسی باشی قه‌وماو کی زور خود و خوئاری خومان وه‌گیر خیت؛ ماوه‌به‌که‌به‌سه‌به‌رزوی واره‌تی پیشوای گه‌وردی کوردوستان ادارات و مکتبه‌کامل بوئه‌کوردی و ایستا به‌آزادی حکومتی کوردوستان هه‌ر وه‌کوه‌ورو ترشقه‌کار ده‌کا و هاتی کوردیش به‌بی ده‌ستوری پیشوای مقدسی اسلام که‌ده‌قه‌ره‌وی: «حب‌الوطن من‌الاجان» و «اطلبوا‌المهمد الی‌الحد» بوزانست و ترقی نیشتمان و خاکی کوردوستان کوششت ده‌که‌ین و له‌زرسیه‌ری عام و زانست دا دینه‌ری ملته‌گه‌وره‌کان.

ده‌نگی باسی هه‌نده‌ران

رادوی ده‌لی ۲۶، ۱۰، ۲۴
 هاتی ده‌نگو باس و هر گره‌کانی
 آمریکا و انگلیس بو آذربایجان له
 لایه‌ن، مقاماتی شوروی بی‌جی تلقی کرا.
 آغای دکتر شهریار له کنفرانسی
 مللی متفق داوینی: ده‌بی وضعیتی
 هیندی خاوری له کنفرانسیا دیاری
 بکری.
 ویشنیسکی نوبه‌ری شوروی که
 له‌سوفیه‌گه‌را بووه‌مسکو دوینی بو
 لای لندن روشت.
 رادیوی تاران
 ده‌کوتری که‌مستر چرچیل وی
 ده‌جی به‌نوسه‌ی گه‌وره‌ی سازمانی
 ملل متفق تخاب بکری.
 ماوه‌ی لایحه‌ی ۱ - فاکاری یا...
 زبانی نه‌به‌دی وشعاری زاننه‌وه‌کانی

زبندوی دنیا حسی فداکاری به‌وایمه‌زور
 خومان به‌خوشه‌خت ده‌زانین که‌باش
 نه‌وه‌مو کیشه‌فداکاری به‌وده‌گه‌ل
 رابردوی روناکی که‌گورد له‌لایه‌ری
 تاریخدا هه‌تی و باش چندقرن قوربانوبی
 به‌شی‌وبی ده‌نگی دیسان موفق بوون قه‌مه‌م
 هه‌لگه‌ین و به‌زمانی خومان به‌حزمه‌تی
 مللی ادامه‌بده‌ین سید محمدحمیدی
 مه‌لاعه‌لی قزلبچی ماوه‌ی لایحه‌ی ۲
 هه‌زار سه‌ره‌ری راگرتبو بو، خارچی
 روزانه‌ی مه‌لاوفه‌تیکان. پاوه‌پیره‌کانی
 تورجان که‌هیشتا ملون نه‌گیر نه‌وه‌که
 نورانه‌ی خانم هه‌مو روزی هه‌تیو خو
 کله‌ته‌کانی لایسی کاربان ده‌پوشی و دم
 چن‌حوجره‌ی فقیه‌کان، ان‌دمانی و
 بیاسان بوئه‌شوشتن؛ گه‌رایاسیک درابو
 پنه‌ازده‌کرد وه‌نه‌گه‌راه‌که‌ک که‌وه
 تپایه‌فریایان ده‌داو ای‌تازه‌اله‌جی داده‌ه.

ماوه‌ی لایحه‌ی ۱ قانونی اساسی استالینی

وجوتیرو خوینده‌وار سه‌م‌کرتون هه‌رو له‌پیناری برابه‌تیرا بو استه‌حکام کومله‌ی سوسیالیستی له‌پیک‌هینانی کاروباری خویاندا فعالیت به‌خرج ده‌ده‌ن قانونی اساسی استالین ده‌گه‌له‌سکاری که‌کراوه‌ته‌واوی نه‌وه‌وه‌کانی شوروی له‌حقوق‌دا وه‌که‌یک راده‌گری وه‌کوره‌فیق‌سالین ده‌لی (هه‌ده‌وله‌تیکه‌ی سوسیالیستی تیکه‌ل له‌زور نه‌وه‌ملاز هه‌به‌که‌له‌هه‌وامشحاتیک ده‌رچوووه‌ده‌وله‌تی دیکه‌ی دنیا بخیلی بی‌ده‌بن) قانونی اساسی استالینی حقی کی و باو افرا دی شوروی قایل بووه‌که‌افرا دی هیچ ده‌وله‌تیکه‌ی دیکه‌به‌م جووه‌له‌قانون به‌هه‌روور ناگری.
 موخه‌ی که‌دولتی شوروی بو میلیتی خوی تأمین کردوه‌و دیموکراسی شوروی که‌به‌راستی توای نه‌وه‌وه‌کانی لی‌به‌ره‌وهرن هیزیکه‌ی توای له‌دلی افراد شوروی بخشیوه‌که‌سرجاوی ته‌واوی پیروزی میلیتی شوروی له‌میدانی شهری دابوه‌وضامنی سرکوتتی اومیله‌ته‌یه‌اگر خوینده‌واره‌کان بی‌نو به‌بهنده‌کانی بخویننه‌وه‌بو بیان ده‌رده‌کوه‌ی که‌قانونی اساسی شوروی چاک‌ترین قانونی اساسی دنیایه‌له‌نوسالی دوا‌دا یعنی له‌وروزه‌وه‌که‌قانونی اساسی شوروی موفقیکه‌ی له‌دنیا و گیر کوتوه‌هه‌موله‌سایه‌ی قانونی اساسی وه‌گیر ده‌وله‌تی شوروی که‌وتوه‌وه‌روکو روزی روناک له‌تساوی دنیا ده‌دره‌وشیتوه‌وه‌هه‌مو نه‌وه‌کان ایمازان به‌قانونه‌هیناوه.
 خووه‌وستی نه‌وقانونه‌بو که‌بو به‌مایه‌ی فیروزی له‌گه‌ل‌آلمان فاشیست و تیکدانی فاشیزم له‌گیتی داوتوای نه‌ته‌وه‌کانی چاکه‌ی میلیتی شوروی له‌بیرنا به‌نه‌وه‌که‌له‌برابر به‌اله‌تیکان یکدل و یک‌گیان قدی پیلوه‌تپان راست کرده‌وه‌وله‌قانون اساسی ستالین دایان کردوه‌تسه‌ره‌ستی و آزادی خویان و توای نه‌ته‌وه‌هه‌چو که‌کانیان، دیت‌خست برقرار و پایداری قانون اساسی استالین و قانون دیموکراسی گیتی.

گوردوستان

آبونه مان	
به کاله	۳۰۰ ریال
شش مانگه	۱۶۰ ریال
دانهی	۱ ریال

بلاو کهره وهی ییری حزبی دیموکراتی گوردوستان

ایران و گورد

هاواریک له دیمو کراسی

سید محمد حمیدی

هه روخینه ری قه لای زوروستم . نهی آوا کهری زهوی وده رملنی دهرده واهم . نهی مایه ی هومیدو آر - مانی انسان . نهی دوزمنی ییری پستی خائنان . نهی نازه گولی گولزاری زیان . نهی قبله آرزوی آرزو مندان . نهی فرشتهی زیرین و جوانی آسمانی خوشبختان نهی بهیانی سپی و روناکی ناهومیدان . نهی نه ستیره ی رخشان و روشنایی دهری دنیا . نهی کنگای رحمت و عاطفه ی خودا . نهی گوهدریک که ملیون ملیون لاو لهسرت بونه فدا . نهی هملوای شیرینی زاری هه زاران نهی برای وفاداری نیشتمان پهروران . نهی سهراچاوهی شیرینی خوشبختی نهی تریاکی زاری ماری بهدبختی وهره وهره به گرشه گرشه شالی زیرین و هومیددمرت به سهراچاوهی . به گوی مهدا سرتی رزگاری و هور مید بخوینه . وهره به دور شهوور رهش چرای هه لایسا . و پهر سوزی مجلس آرای زبانی تاریک و توتوکی مه بهر دهره شیرینی خوت دهری تالی مه بریزه . نیاتی زیان نمان دهره باویزه . ولیمان گره تاله سر چاوهی آوی حیانت تیر آویین . نه تو آوی زبانی و نه مهش تینوی زیان . پین . هه نا آوری تینوایه تی خومان بکوزیننه وه وهره دهستی لی ته و ماوو هه زاران بگره و حقوقی مسلمه ی وان بدم . زبانی تومی مانایه و بیتوبی بی ماناکی بیچاره یی بهدبختی . هه زاری . سهراگری . روز رهشی . دم تالی . دهر بهدهری . و مه رگی به هیواش و نه بونی و تون به تون چونه . نه نه زانمان له بهرتو . ده گهل تو . و بوتو دهوی و سهراگیانمان له بیناوت داده نین دلی مه هه همیشه به لوبشتی نهی تویه ریگای توبه فرمیسی جاو آو برزین ده کهن به گه لای گولاله سوریه یی که به خوینی مهرواوه باوه شینت ده کهن . آرزومان نه وه به له مه و دووا ته پوتوزی استعمار و استبداد نه تو نه زاکینی نه مجازیکتر به لیمان دورمه که وه وه و بو نه وهی دهس به نه زوننه یین ده گهل مان دهس له استوبه . توده گهل مه به تا مهش مانای سعادت تی بگه یین و مهدهی رزگاری بیچیزین و بوتو خوین مان بریزین و دوزمن بیترین

بولاوان و گه نجانی

گوردوستان

نهی لوان نهی جیلانی گوردوستان شهوی تاریکیو بهدبختی کوردان لاجوروزی خوشی خوشبختی بهرویکی روناک و گه شهوه هلات . که زوکیو ، دهر ودهشت . چیاو چیمه ن ، شارودی به کانی ایسه ی به بر - یسکه و گرشه ی تیشکی خوی روناک کرد . رومان تی ده کا ویمان دهلی : (هه نا که ی خهوتن ، هه تا که نگی ماوهی له لاپره ۴

آلمانه کای خون خورو خون ریز به بهایه ی وهی که رضی اقتصادی ۶۸ ملیون میله تی آلمان له باش و ته نگانه دایه و له هالی هردنوله به یین چون دا هه شه - ریان ساز کرد و به لاماریان بوده ولته چو که کان برد و . . . . و هه بان ده زانی هه مو که س که سیکه . ایسه ته گهره شینه یی . دس به گهر تی زوی به یستان بکه یین واده ده که وهی که آلمانی فاشیستی حسی استبدادی و که ره یی و را گهری حقوقی ته واوی دوتیان که وتیوسهر ؛ بو به نه ریان هه ل آساند ؛ و الا نه وده ولته به ره و نه دهه تیوانی نه ریگه استی یحانی بازرگانی به وه (صادرات و واردات) آره ز - وی اقتصادی خوین پیکینی (وه که گهل ایران له ده وره ی رضاخانی پهلوی کردیان) بلا مانه بو وه که هه مومان ده زانین وزانیمان نه وه بو که خوی - بهر پشینی نه و میله ته ظالمه ی چلون اعه رضی دا و چلونیش روزی زبانی رهش و تال کرد .

۳ - مه سه لیکه مشهورخوا راسته راستی لی خو - ش دی ؛ به و گویره به ده ولته تی اتحادی جماهیری شوروی له شه ره دا چنه ملیون لاوانی ره شیدی خوی بو به ره ه لستی استبداد و مه راهی هیلری فال - شینی ده خاک و خوین دا که وزانده هه تا زبانی سه خوی خوین و ته واوی نه ته وه چو که کانی دوتیا به زبانی آلی سوردا نه به دی و دایمی بکات ؛ دیتان و زانیمان که خواش یاره ته تی دان و کر - دنی به ده ولته ییکی گهره و سهرا که وتوی نه وا . وی دوتیا هه نا خنی گهرانم کار به ده ده سته کانی حکومتی ایرانی له ش نه وه هه مشه و شینه و سهرا برین وزگ در نه و گورانیکی گهره ی لاپره - انی نه زوی عالم و یستان له خوی که رویشکی هه ل نه ستارون و هه ل ناستن ؛ مه کهر جار جار بیک نه یی که به چاوی خه و الوو پر ری و قه وه تماشا ی ابره و نهوی ده کن ؛ وه واده زانین ده وره ی رضاخانی دیکتاوری به یتری فاشیستی له سه رجیه که نه - هلی ارنیک ته واوی ؛ بهر دودر شت ؛ زن و پیاو ؛ بوتارنیک یانی نه و چنه که سه زگ گهره و مه ل نه ستوره زحمت بکیشی و خوینی - ماوهی له لاپره ی ۴

شهری بین الملل را بر روی سای ۱۹۱۸ بوده ولته گهره کانی وه کو ؛ روس انگلیس ، امریکا ، فرانسه و چنه ده ولته ییکی تی شکو له شه ره دایه - ته واوی له بهر «تسالتیکسوه» (عام تدابیر جنگ - صف آرائی سهرا) زور بر فایده بو چون که هه مه ی دانی کارزاردا تجره به وری و شو نی شهر کردنیکی چا کان بهدس که وت . نه ما له شه ری یاسا دا (۱۹۳۸) که بهدس هتلیری فاشیستی خوین - خورو آواله کانی آوری هه ل آسا و له ته واوی دوتیا دا بلا و کرا وه . سی فایده ی گهره و نایابی به نیوی یادگار تسایمی به شهر کرد ؛ ۱ - تکتیک ۲ - ویرن کردنو هه ل قه ندنی بهردی باغه ی استبداد و استعمار له دوتیا دا ۳ - سهرا به خوی ته واوی نه ته وه کان بهر نه چو کو گهره جاری کارمان به لکی هه وه لی نه نه ما سه ره مانه که به تابه تی و آشکرای له دو لکی دوا به بدوین ؛ له بهر هه وه ی تا یوسوری یا خوشی و شیرینی زای ایسه (هه تاقه - وازی نه وه کانی دوتیا) هاویازی نه و دولکانه ن ؛ بهم گویره که نه گهره سهرا به خوین زانمان خوش و شترینه پراه هه ل هه وه و له وله به ؛ هه بهم جو ره نه گهره زبچه بوک و بهش خورا و ولی نه ستاندر او - بین زیا مان سویر و تاله پراهه روداله ؛ ایستا که - پیوستی ایسه روناک بو لازمه روله لای نه و پیوستو مه راهه بکه یین ؛ له ژماره ۱۹ مجله ی خواننده نهادا نقل له روزنامه ی «پیغام» چاپی شیراز ؛ دوتی چا - و مه ؛ نوسراوهی زره وه . فرمان تسلیح عشایر - ستاد ارتش جنوب ضمن اعلام عفو عمومی از طرف اعاضرت هه باونی نسبت به کله عشایر اجاز داده - است باداشتنی به روانه هه هه افراد عشایر حق حملی اسلحه داشته با توجه بوقایع شمال خوردر آمواده تمایز که دوش بدوش سر بازان از کشور دفاع نمایند . - که وتو خوینده وه ایستا که نهی خوینده واران آرزیه و فراهانی ستادی ایران و خوینده وه بورونای پیوست تکا ولی ده کم چاک بهرووتانه ی خواره وه ؛ وارن ؛ ۱ - پایه ی نه ساسی شهری بین المللی ایسا که سالی ۱۹۳۸ دهس بی کرا واه آخری سالی ۱۹۴۴ دوا ی هات ؛ نه وه بو که

ماوه‌ی لاپه‌ره ۱

ایران و کورد

دل بخواتهوه (به قولی به کیک له زوزنامه‌سانی تاران که نویسیوی «ایران یا کشوری تاران»).

آغایانی اولیای اور و جله و به دهستانی مملکت به خوی به رزو بی هاوتاسر بند ده خوم نه خه و تون وه خه پرن نه له ریسکای پاره و در گرتوه و ده بی بخه و ون و خوتان گیز و بزسکه ن : نه و شاره مهیب و گه وره به ته و او ی نه ته وه کانی چو کو گه وری و هه به به هیران و شونجی ژبانیسی بو کیشان و کرد موهه . . . . . نه ی کاککی خه و توم چی دی خوتان گیل م که ن و له خه و هه لشن بیریککی له هالی خوتان بکه موه و بزنان که موه و باش به لای کردنه وه ی قسه ی هیچ و بوج و درو و ده له سه کارتان پیش نا که وی و چی دیکه ناتوان بو قازانجی تایه تی خوتان ایرانی بگره له کورد و فارس و تورک و هه رمه نی به گزه کتر دابکن آغایانی به رتیل جویری مملکت فروش قیام و هاوارو داوای حقوقی آزادی کورد وستان و آذربایجان به صلح کردنی عه شیرت و عیلاتی جنوبی نا کو ژنه ره !! نا کو ژنه وه .

بزنان کوردیش وه کو ابوه نانی به زار خواردوه نه به گوی .

آیایان وابه کورده کانی جنوبی فرمابی تسلیحی عشار و فرماتی حمله قشون بو سه ر آغای ابوالقاسم خانی بختیاری به چاو مک ده نورن؟ نه خیر : مه تالی داروغه ی له سه ر دارو داروغه ی شای تورمه پی دراو بو کوردان هه مه شه وک مانگ و روز له پیش چاوه و له بیریشی نا که ن! که و بو قهت هه ل ناخه له تین روی اینه له گه ل ایوبه نه ی برابانی هاو خوین و هاو ره که زی جنوبیمان : ایسه و نه نگو کوردین : کورد .

کورد امروزه لات و روز آوانسی دو کاکلی بادام ده پستیک دا خوشی ابوه و ابوه تالیوسورین هه ره به جوره فریوی جیره خورن استبداد و زهر و کای خوشه ختی به شه ره خون کورده ره کو رده چی له چینی چی له ماجینی .

نه و زمان رابرد که استعمار طلبان که به نبوی سیاست به ره به کانیان هاو شته ناوسنی و شیمه ! نه و ش بتوان به نبوی نه وه بختیاری ولر کل و یامه ش و پزده ری و مسکور و با جنوب و شماله دوبه ره کمی و نقایان باوینه نو؛ چوسکو ۹ میایون کورد (ایران - تور که - عراق عرب - سو ریه) هه ره شی له خاک و نیشتانی خویدا به ده نگیک و روحیک داوای به شی خویان ده که ن و بو : دس هینانی ژبانی سه ره خوی و آزادی آیانان له سه ره ری ده سه و بو ده آمیز گرتنی شاه دی آره زو

بوده‌سته‌ی لاوان

محمد قادری

نه و چه وانانی ده‌سته‌ی لاوانی کوردوستانی سا بلانغ . ده بی بزنانن ایسه ده‌سته گولیکر له باغی جزا و خا و نی کوردوستاندا چراون هه ره به که به جو ز ره نگیکو بونیککی خوش و مویکوه نیکاریکی دلگیر و بونیککی خوشان هیناوه ته به ره هم بو هه مو کوردیککی که به کوه له ده تان بونی . نه ی ده‌سته‌ی لاوار ایوه پیروترین که نجینه‌ی نه و خا که ن . ایوه زور به زن . ایوه زور به زخن . ایوه ره به ری هه مو براکای نرن که ده بنه نه نه ی جوانی هه مو کوردوستان . ده بی به ایشو کاری جراتان سه ری خوتان و نیشاتان و هاو نیشتمانه کاتان له هه مو دونیا دا به رزو بایند که ن .

به هه ووبای خوی بی هاوتاقه قه نانی هه له به کی و اله ایوه رویدا که بیته هوی سه ره نه وی بونی خوتان وه هاو نیشتمانه کاتان نه نجا نه ی برابانی خوشه و بست نه ی دلاوه رانی نه به زی کورد آموزگاری من بو ایوه نه مویه که له گفتو گو دا له هه لسان و دانیشتمانه له کوه و نه ره دا له نه ایشدا له سرود خویندنه وه دا نه ی زور به دقت وه زور له سه ره خه سه ره نگیکی جیو . اتوخ وین خوتان ده ره خن تا به و جوره جولانه وی دلی هه مو برابیککی بی خوش و سه ری نیشتمانی بی به رزو چاوی دژمائی بی کور بی .

له داوایه دا به ناوی اداره ی محلی حزبی دمو کراتی کوردو سار (نه غه ده) سپاسی ی با اتان پیشککش نه کم .

بژی کورد و کوردوستانی گه وره . بژی صدی ۲۰ ره ن

ماوه‌ی لاپه‌ری ۱

بولوان و گه‌نجنی کوردوستان

نو که ری بیگانه و خویری و نانچب کردن . قهت بو ایوه شوره بی نه قه مویکی وا له میژو کون بن . باب و باپرانی ایوه نه و هه خاک و وولاتانمان به ده‌سته وه بو بی و دژماتی خوین خور و دژای بی . قا له چنگی ده ره نمان . نه و رو که شیوه گه‌بشتونی . له و آوو خاکه دا گوزهران ده که ن . فارمانو لاوانی کور دوستان . وه ک شیر له میسه نه به نه ده ری وسنگی خوتان نه که نه سو په ره قه لمان له به را به ری دژمان و به نو کی خه نجیر و بر لسکی شیرزگیان هه لندرن و له و نیشتمانه نازه نینه یان و در نه بن) .

نه ی برابانی خوشه و بست نه و قسانه تان له میشک نه چینه ده ری . ده بی به نه وای بزنان که کوردوستان کوی به نه و آوو خاکه له چه ندلاوه به چسند جیگاره نوساوه . ده بی چوار لای کوردوستان به شارو دی به کانه و هه مه شه له پیش چاوی ته وای مندالانی کورد تروسکه تروسکی بی .

لاوه رشیده کان خدای به رزوی هاونا که ایبه ی له کاتگای خوه ده ر خسته بو به ی دروست نه کردوین که له دنیا دا هه ر بزین و نه ت نمرن هه مومان دژانین که هه کس له پاش ته و او بونی مده ی خری دهمری و نه و نیشتمانه خوشه و بسته ی خوی به جی دیلی .

جا که وایه وهرن ده‌ستی به که تیو برابیتی بدینه دست به کتر یه قسه ی هیچ و بوج و کوز (وک لادیو شارستانی یه تی و به ره به کانی حاشیره تی) وه کو هه لکیراوه هه زار اونده ی که شی هه لگرین و ده به یکه ددنگ بلین : کوردین و ده ری کور . دوستانی خوشه و بستد گیانی خومان فیدا ده که بن که مردن به وجوره وه ده ور به دازور گه وره تر و ماما و انک تره له مردنی عادی

له د ای ووتاردا پیروزی و ده ره که ونه ی روز نه ی کوردوستان به ته وای برابانی کورد عرض ده کم و ته و فیقی نه بر خوشه و بسته ی که له چاپخانه ی نه و روزانه شی یه دا کارده که ن له خودا ده خوازم جعفر - ایلیخانی زاده

بوزانین

ده‌سته شه ریک به نبوی (خیروین) ایسه گه‌بشتو له به روه ی که بو وجگیکی خیره یز نه نو سرا بو چایمان نه کرد نکامان وابه نبوشانی خوی نبوس ناچایی که بن

هه ران ده خاک و خویندا بکه و زین . بژی کوردوستانی ۲۰ هه زن هاشم خلیل زاده

مه‌باد - چاپخانه‌ی کوردوستان

ده‌نگو باسی ولات
به ده‌ستوری حزبی دموکرات
کوردوستان له روزی ۲۰، ۱۰، ۲۴
وهه نه تی مالیات بر در آمد تشکیل
درا و ده‌ستی کردوه به کار و
هه‌بته عبارت له آغایانی زرو :

- ۱- آغای حاجی داودی ۲- آغای حاجی شیر به گی ۳- حاجی مطلب یوسفی ۴- آغای قادر مدرسی ۵- آغای سعید یوسفی ۶- آغای صالح داودی ۷- آغای رحیم لشکری ۸- آغای قاسم اوطمیشی ۹- آغای خلیل ساو جیلاغچی ۱۰- آغای حاجی مراد مرادیگی ۱۱- آغای حاجی عزیز بریخانی ۱۲- آغای سید علی حسن پور ۱۳- آغای قاسم مجرد متصدی بردر - آمد ۱۴- آغای مجید ویسی ۱۵- آغای محمد سعیدزاده .

و تصوب کرا هه وه ل مالیاتی شاری وصول له باشان دبهات ده س پی بگری .

مزگینی

آغای مه لاسید عبدالله مدنی که به روحانیانی تی گه‌بشتوه ی ولانه هه و روزی - عه تونوی بوروز آواله مزگه وتی هه پاس آغا له بابته دین و میلله ت موغظه ده کا پیوسته برابان له کانی نیو براودا بو به ره و ره گرتن حاضرین

ور گیراوه له مطبوعات ییگا نه

قسه‌ی پیاوه ژیره کان

بو ایسه روناک و آشکرا به که ته وای خه لک وه کو به ک و برابره اتونه دونیا وه خودا بو هه ره به کیان به شیککی تایه تی و نه به خشراو به که سیککی دی پی داون له ور یزه به شانیه : به شی ژان به شی آزادی و سه ره به خوی و به شی سعادت و خوشبختی که و ابو ایسه پیمان وابه که حکومت بو به دانراوه که نه و به شه ی انسانی یاریزی و بناغی وی له سه ر پاییککی راضی بونی خه لکی راوستاو بکا هه ره و هه پیمان وابه هه ر گه لیک (ایه کیک) بی به وی به شی ابدیکه پی خوست وزیر پی بخا گه ل بو یان هه به نه و حکومتی بگورن و له سه رایشی نه هیلن و به ته وای نابوتی بکه ن و له به نی بهرن و هه به تیککی دیکه یینه سه رکار که آسوده ی و امینتی هه موان جی به جی بکا و بیکی یینی مدرسی

کوردوستان له لایین
هه پهنی تحریریه وه
دهرده چی

به نیوی خودای بهرزویی هاوتا

کوردوستان

آبونه مان
یه کساله ۳۰۰ ریال
سه ش مانگه ۱۶۰ ریال
دانهی ۱ ریال

بلاو کوره وهی ییری حزبی دیه و کراتی کوردوستان

۲۱- ژانویه ۱۹۴۶

دوشممو ۱ ری بهندان ۱۳۲۴

سالی یکم

ژمارهی ۶-

ایمه دهلین چی؟

له دوستی ایران وهه گیراوه

سه مه ند سیامه ندوف

روهی ره شیدی ملتی کورد

وهه گیر: محمد شاه پسندی

سه مه ند سیامه ندوف روهی آزای ماتی کورد که به کینگ له نو ما یه ند کانی شورای عالی اتحادی جماهیری شوروی سوسیالیستی ارمنستانه؛ چوار سال پیش روهانی جبهی شهر بوو. له روزانی هه وهلی شهر دا روهوشتی بهرز و بلیدی سه ربازی خوی که به کینگ له آکاری بی باکی و شهر کهری سه ربازانی اتحادی شوروی له مه پدانی شهر دا نواندی.

سه رهه ننگ ۲ سیامه ندوف له پاراستنی مسکودا شر گه نی کرد. هم قاره مانه مه زانی که دفاع له مسکو؛ دفاع له قه ای اتحادی جماهیری شوروی، و خاتر جهم بوو که هم پاراستنه زبانی سه ختو گرانی چادر نشینی و کوچهری ملتی کورد؛ که له سایه ده کار به ستنی سیاه تی عاقلانه ی له نین و آسنالین به زبانیکی شارستانیتی کورد راوه ته وه؛ ده باریزی. و بهم جوره بو پاراستنی زبانی بهختیاری ملتی کورد مهردانه شهری ده کرد.

سالی ۱۹۴۴ نوی بووه، فاشیسته خونخوره کان له منطقه ی مینسک و بایروسک به سه ره ختیکی به نین به ره ره کانان ده کرد. سه ربازانی سور قه لاو سه نگره قایمه کانی المانیه کانان تیگ شکاند و ده ستیان به پیشرو ی کرد. له به پنی هم شهره به ترسه دا فرمانده بی شوروی به سیامه ندوف ده ستوری دا؛ که هیزی دوزمن ده وهه بدا و ناودیان بکسا.

سیامه ندوف هم مأمور به ته ی زور به آزایی نه نجام دا و ۴۶۷ افسر و سه ربازی دوزمنی به دیل گرت.

ماوهی له لاپه رمی ۴

ایمهش له شاخوداخ هه نامه ساردو رهش وروت به ده ست مأموره غداره کانه وه ده له. رزین. دیسان شاعیری نابر او کتوبه تی بو وانه هرچی جوانه له جی دی له زن له مال هه ره شاخوداخ بو مه کوری رهش کچی دزیوهه ره کیزله بیرم اچی جاریکه کار به کی بقال له مه لایه کی ده برسی (چونم له و متکوزمه یه نه جات ده بی؟ گوزم له کار به کی لیره واری کری کارا کوتی تا ولاغه کانم تا قهت ده کم جه و اله کانم بو به تال که، بریکی؛ چوو کارهاته وهه برری دا جه و اله کانیه هه لات نه وه نده ی بانگم کرد وهه حقه کهت بده می آوری نه داوه وروبی دوای چه ند ده قیقه بیاریکی مایه هاتو له کارای برسی، که وورد بو مه وه دوو قاتی قیسه تی گویزه که ی مالیات دا و الیکر دبو بو به کارای به ده بخت حقی گویزه - که شی نویست وهه لات)

همه تو کیکه له دریا به کو کایه که له کیویکی نه زبه تو آزاری نه وه دم، هیچ کس نه ایستاش نه نالینی و آگای له و کاره ره هاته نه می هیندهش له میز نه شایه دو به لگی بوی، نه و چوار ساله ته واری گووار و روزنامه کانی تاران هم بابه ته وه ده دو بین هینتا له عوده ی نه هانون.

ایمه دهلین: ایستاش به شی گه وری کوردوستان به و ده ره وهه ده نالین، له سه قزو بانه و سه ره ده ست خه لکی حالیکان نه. ده یان گرن لی بان ده مدن، شتیان لی ده ستین، به بهر سو غره و میگار له کارو کاسی بون ماوهی له لاپه ره ۲

ایمه دهلین له ده وری به وهزی و دیکه نه زین بیست ساله دا ظلم و زور بکی به کبهر زور و زوه نه مان لیکراوه. بهرو بهی کوردوستان که به ره نه چی باسکو آرقتی نیوجوانی کوردان ره نیو ده مات به فیرونی ده برا به ند. پخانه و زیندانی شان له برا کورده کانی ایسه پر سه کران له هه مو شو بیکه وه هه ره کورد بو ده مانندی بو وولانانی دور سه رده کران، زمانی زگما کمان یاساغ بو. ده یان ده هینت جلوه بهرگی خومان ده به ره که بن، به زمانی خومان به خویین و بنوسین ده رگای مزگه وه. کاتیان لی ده به ستین تا عاده نو خودا بهر. ستان بو نه کری مه قوفه کاتیان گرتیوه عه ست خویان و سه لافه فیکانان به ره وازه کردن به تابه پنی مه منیه گوزه رانین له لادیه هه زاره کان و اتال کرد بو سه رگی خویان به آوات ده خواست وه کو (سيف التضاة) ره سه نی خودای لی بی له وه مه پدا کو توبه:

لاهلدر او وجگه ره بر او فری دراو رمان ده مدن به جاری له هه وراز بو نشیو حاصلی ایسه هرچی بومان: نوتن گه نه- یه مبو - خوری- شتی لیره وار هه موی (احصا) بو به تر خیکی زور کم لی بان ده سه ندی نو دبان برده شی خوشمان بو نه ده ماوه. کو تالو و ورده واله ی خوشیان نه ده داپنی، مالیاتو هه وار ضی بلدی و شیر و خورشیدی سوربان له ایسه ده سه ند وله تاران کوشکو باله خانه بان پی دوروست ده کرد و به خرچی مودی زنو فورمی جلی نه وان ده جو قامکی ماد مو ازلیلی تارانی به خوناوی ایسه مانیکور ده کراو

کوردستان :

آغای سعید زرگهیی «حروف کو کوردوی چا پخان» به له کانی کار کردن دائه و هونراوانی زیردوی ههلبهستوه آفرینی سی ده کهن .

[تبریکی چاپخانه]

هسکر نه مردم من بهو چا، انه له کوردوستا دا کاتکای چاپخانه

هانه بهر چاوم و دک روژ نمایان
لی تان پیروزی گهلی براین
فینکاتی دلم جهر گو هه نام
روژنامه کوردی هاته بهر چاوم

هیند که هیف سازوشاد و خندانم
وه خه له شادی دهر بچی گیانم

دهستم ده لرزی له نوسینی دا
چاوم نا یینی له نورینی دا

لاقم بی هیزه له هاتو چودا
گویم له هیچ نیبه له گفتو گودا

فرشتهی به ختم دیسان هانهوه
به گویم داده لی خه و سه تپانهوه

نمستیری گهتی آرزوی کوردان
هاته دهر له کاتاریکی وزندان

آکری دلی لاه زبرد کان
آه نزلوهی پیاوه پیره کان

پهردی داری روو پرووی شادی
دهر چون له دمس غم گهینه آزدی

دامه زرا کاتکای چایو روژنامه
روبی بو آغا داری دار دامه

تا آخر قدس «هومید» ژبانه کت
به خت که له ری نیشمانه کت

زانیانی کورد

آغای سید عزیز کوری چایی حاجی باباشیخ به سهرتی زانی به ناوبانگ (ابرا حجاب کوردی) یوناردین تالستونی (زانیانی کورد) دا چاپ بکری به لام له کاتیکدا ایبه به، انه وی به سهرهاتی زانیان چاپ به کیر ههول ده دهن که زور جامع و مطابق ده گل اسنادی تاریخی له بهرتهوه ده گل ده سکاری چاپ ده کری

ابن الحاجب

جمال ابن ابوعسر و عثمان کوری (۱) عمر کوری ابوبکر کوری یونس قهیبی مالکی ناوبانگی به ابن الحجاب رویشتره باوکی (۲) پهردی داری امیر عزرا بن مومک صلاحی کو ردبو له شاری چکولهی (اسنا) (۳) له صری سهرهوه له سالی ۵۷۰ هجریدا له دایک بو له شاری فاهره قوائتی قورن و نحو و ادبیات و فقهی مالکی تحصیل کرد . پشان جووه دمشق له زاویه مالکیه جامعی دمشقدا که به جامعی اموان نیوده بری به دهرس کونن خهرک بووخه ک زور یار فایده لوهر گرت . پاشن گهراوه قاهره وله ویرا جووه اسکدریه وله وی روزی پنجشمو ۲۶ - شوال سالی ۶۴۶ به رحمت چو ابن الحاجب له علموی عربدا نوسراوهی زوره وه گهلی به که کنن :
ماوهی له لایه ری ۳

ایمه ده لین چی

له هه وراما و مهر و وانو جوان رو و کرمانشانو سه و تبه کوو گهروسیش گوزه رانی خه لک هه وایه . له م روزانه دا خه بر بکن ههروه کو برار محطان به نوکی نزه و مجلس له صندوقی سه قتر دهرهنا نه ندای نه نجه منی (فرمایشی و بر بوجی) نه یانه تیو ولایتی نهو لایانهش ههروا دهر کیشن . به راستی بیان وایه نه م شهره گهرو ری دنیا سو نه ستور کردنی ملی به چکه دیکاتوران کراوه و اخوان هه له ساندوه سه لیان کیف کردوتوه . ده نایستا که له خه به شهو زهنگه باریش . گهرو ری آزادی گوی آسمانی پرو که هر کردوه بودهی له کوردوستان جه لای ضحاک و رژی فی رعون له گوربدای . بودهی حکومتی ارتجاعی ده هزار ن توتنی کوردوستان بکری له بری درار درو و فرقی تال ده ده ست خاوه نی تو تر تیو قاقا به ژن و مندالی سهرمان دو دوشی په فرای وی و برزیری کورد پی بکه نی .

ایمه ده این : قانونی خورسکا و طبیعت) ههروه کو له خه یوانو گیلوشتی و اناده سله لانی هه به . له کومه اوپولو بر و فکرو و عقولوشمو رو هونه رو ضحاکشدا حکمی هه به . مندا که ده بی پله گو . شتیگ تر نه که چی باش سالیگ به خودادی و بربک زلده بی . ورده ورده بیوه ده چی تاده بته . انسانیکی ته و او و خوی ده شاسی . کار واری خوی بو خوی بی راده گا ، دیره که میشر ره گهل زور و هیندیش ره گهل هه مو (جزیره گهل کل) ده که وی ،

دهست یلاق و . . . له گهل لهش به گوی ری خوی به خودا دیو زیاد ده کات ، له دورهی شارستانه تی و زاستی نه مرو که دانه که دهنگو باسی نه م په ره بهری دنیا هه موروزی هه ، و کس به گویی خوی ده بیسی و انسان . وه که من و بالده بو هه مو جیگایک به بال ده فری و دنیا هینده ایک تریک بوتهوه به راستی وه ک مایسکی خیزان زوری لی هاتوه .

دیاره کوردوستانیش بریمکه له دنیاو کوردیش کوه ایکن له نوعی انسان ، به نه ندازه ی خوان له گهل دنیا وره گهزی به شه ریسر که ونونو بیرو شعوریا له آسوکی جارن بهرزوتوه ، تی گیشتون نه م جووه حکومه تورژیمه وه کو گبیدی هومره کو بر وایه هه ربویه که ده ست به ک خوبن مزو خوه له مسین بزوی (هه بته نی حاکمه) نه قیزه بان تیوه ژین و مه په ست و آرموی خریانیان پی گبره کنن ، کابرایه کی

ماوهی له لایه ری ۳

به زور کاغذونه لگرافی ره شامه نری یان پرده نوسن هاو چوبار بریوه . خه لکی لای ایمه بچینه موی ده یان گرن . له ورورانه دا سهره نگیگ خه لکی سه قتری کو کردوتوه و نظکیکی بر کر دور . کو توتیتی نه و پانه یی له سر (نری قه لام) دایه توه بو گیانی ژوانه به بری مه رامی دیمو - کراسیان ده سهر دای !!!

دونه قدر نه فسه ری سزینی که نه م ون به گوناخی گهرو ری آزادی خوازی !!! یان به ستون و - بر دیوانن بوسه . قه رغه کراوه له بزرا و کوچو شه قامو قاوه خانه دو کس تر پیکه مو ، رانه وه - ستن . شه وانه هاتو چوری خه لک سومالی بکدی سهخت ناساغه . خونوسینی زمان و خویندنه وهی مطبوعات کوردهش نه وه هیچ که بسی سهر و ماله

له وسراوی فارسی وه کیراوه

سهر هاریکی فرانسه ی لوئی پانزدهمین

ههل خه له تاند
حکمرانه تی فرانسه پیش انقلابی گهوره حکومتیکی بی هیز و ساکار بوو ، زور کس که مهودای قازا جیان گبر کهوتنه به به هه مو فرو قیل و آبرازیک سودان له بو لو ده سگای ده ولت دهر له و میاله به سرداریکی هور دو به هه له بستی د ویک بو پاشا وه گیشته که دراندیکی زور سالی زیکی ۳۸۶۰۰ لیره له خزینهی دهره تی وه دس بجانه و سه دراره نیوز (فبایب هاتری سگور) بو . له آخر و اوخری عمری دابه که بی خوی له کار کردن کشاوه وه کاغذیکی دور و دریزی له وئی پاتر دهیم نوسی و تکای کرد که شاسالی بولیکی به نیوی پاداشت بداتی لوئی ایی برسی بهرام بهر به کیه (خدمه تی) گهوه نه و پاداشت دهوی سهر دراره که وای و دلام ناوه کوتی میرم نه م ده کوری خوم بو هور دوی فرانسه ره نیو کردوه هه مو نه وه ناخاطبی به کارو به برشتن که به پاشای خوان خدمت ده کهن و آمادهن گیانی خوان له ری پاشا و نیشانه که یان به خت کهن . پاشا نه رقه سی زور بی خوش بو به بی نه وی لی بکولیتیه و به زانی نه وه راست ده کا و کوری له هیزی فرانسه داهه یان نا نه مری کرد سالی ۳۸۶۰۰ لیره ی پاداشت بدتی و حتیکی سار دار مرده مو زانیان که قهط کوری نه بو نه گه ر مندالیش بوین هه مو هه ر کچ بو ن استان فرانسه یان فقیر حالی لوئی وزرینگی سهر دار له چی خوی بو مه تهل ده کیر نه وه .
نژادی

ابن الحاجب

۲۰۱ - کافیه و شافیه له نحو دا - ۳ - المقصد الجليل في علم الخليل که به نظمه له بحری بسیط و له علمی عروضا به مختصر فی الفروع باجماع الامهات یا مختصر اقرعی له فقهی مالکیدا ۵ - الامالی النجويه ۶ - القصیده الموشحه بالاسماء المؤتته ۷ - منتهی السؤل و الاصل فی علمی الاصول و الجدل که له سه مذهبیه مالکی بوسیوه پاشان نهوی به نوی (مختصر منتهی) خلاصه کردوه و به مختصری ابن الحاجب نیوده بری ۸ - رساله فی العشر له هه مو ان به با و بانگب تره (کافیه ، شافیه ، مختصر منتهی) به که له سه

وان شرح وحاشیه زور نوسراوه . ابن الحاجب هه مو علمه کانی باش زانوه به لام له نحو و اصول ازور به له د بوه . امام شاطبی و ابو منصور آبیاری فقیه ماموستای به نا و بانگی وین له چهن مسئلهی نحویدا ده گهل امامه کانی نحو مخالفه تی کردوه و هه مو له که سبکه که اصولی فقهی مسالکی مصری ده گهل اصولی مالکی روز آوانیکهل کردوه و عضدالدین ایچی شرحیکی له مختصری منتهی کردوه و نفتازانی و سید شریفی گه گانی حاشیه یان له سه ره شوه رحه نوسیه و حسن هروری ، حاشیه یسکی له سه ره گه گانی نوسیه .

(۱) له ژماره ی ۵ سالی ۳ که لاویژ به علمی جنابی امین زکی به گک : [کوزی حاجی امیر عزالدین] به لام یقینه که عبارتی که لاویژ له وه ختی چاپ له قه له م که وتوه ۲۰ - له عصام الدین حاشیه ی چاپیدا ده لی : با بری به رده داری حلیفه بو . [۳] له که لاویژ دا (صهید)

نوسر اویسکی که به ایداره گه بیهی شوه

آقای مدبری محترم روزنامه کوهستان رونویشت ایران ما ، رهبر ، کوردستان در هماره (۴۱) روزنامه کوهستان به تیشتر (چگونهدر کوردستان از مردم سلب آزادی میشود) آقای عباس آزادپور ضمن مقاله خود در صفحه ۷ شماره نامبرده دیدم اتهامه را به بنده منتسب که بر راستی دوران حقیقت و وجدان است و معتقدم هیچ نامردی برای خوش آیند دیگران تن به چنین عملی در نمیدهد و یا بهتر بگویم حاضر نخواهد شد عزت خودش را در دلدت دیگران ببیند اما با این وصف خود را ناگزیر بجواب مقصود آن میدانم بدین معنی که اهالی محترم حساس و خردمند مهسباد از لحاظ نوع پروری و حفظه صالح و حیثیت برادران کوردستانی (سنندج) اعم از زن و مرد و هم چنین عشق بی آلابش و ارادت سرشاریکه به چگر گوشه خود آهالی آن سامان دارند بمحض وصول جریده شریفه کوهستان بنده را از قره قلقله به مهسباد احضار و تحت بازجوئی و دادرسی ایکه او اواخر این نواحی با تطبیق اصول دین مبینی اسلام تدوین شده ست قرارداد تدیس از میادلات بکره شده ستوال وجوا بیکه مفهوم و مفسر بیستهادات نویسنده مقاله بود (شرح عموم آنها زحمت افرای خاطر خوانندگان میشود) از بنده بعمل آمد اظهار داشتیم اولاً موضوع

حضور و گواهی بر علیه مشارالیه کاملاً سطحی و واهی بوده و جز سوه ظن نمیتوان بر چیزی دیگری حمل نمود که در این صورت مورد تکذیب و عدم اطلاع اینجانب از بامیث آن میباشد . ثانیاً اگر سی و شش هزار تومان وجه مورد بحث را از خزانه دولت اخذ کرده و مساماً حقیقت داشته باشد بسوای استرداد وجه نامبرده حاضر از عهده هر گونه مجازات مصوره در این ساجه مقدس مهسباد که مستوجب آن نیز باشم بر آم . ثالثاً نظر خوانندگان عزیز را بدو صفت (خبیثت آبرو - وفاداری) ارزی که در نهاد کورد ها عموماً و عبا پر و ایلات خصوصاً بوده گذاشته شده جلب نموده از این رو میتوانم ادعا کنم و بگویم بنده که بیکفر از آزادی خواهان ملت اصیل کورد هستم هیچوقت آماده نبوده و نیستم که بتاویش پول گرفتن یا وعده های پوچ و پوشالی - هوشمند ها و امتالی آن لطمه ی شرافتی و غیره به برادران هم نژادی خود وارد آورم و یا میدزدان توانا تادمو پمین نیز به اینگونه کارها که معرف خست طبع و اذلت نفس است فن در نخوهم داد . امیدوار و چشم بر ارم که با شرح مختصر یا سوء تقا همیکه برای عیس آزادپور دست داده است مرتفع گردد کاک اله حسنی

ایده ده این چنی

آذربایجانی له سه ره فارس یا فارس له سه ره آذربایجانی یا آذربایجانی و فارس له سه ره کورد ده که هه ملوزم نا هه نه و نه و نه که له بکینه دوزن و قین له به که هه - لگرن وقت ده سه نه ده سه سستی به کدی نه کومنامی فرعونیه و نه و نه لقی بی وه کو کورد وستان و آذر - بایجانی ایستای لی نه به . که هه هه مو دوزن نامه تی و به به ره کانیه ی دار و ده سستی دیکتاتوری ده به بی خستبون به جاریک فری یان داوه و بونه بر ایه کی

به راستی و قازا جو ضرری به کتر به هه ی خوان ده زان . چه نه سه به ره که ایستاش خه یالی خوه له مساندنی نه و نه و نه تی ان ا به ردا ماوه !! تی گه بشتون ژبانی هه و هه مو عاله مه تو پی فوتبال نه چه نه که سه به شقی بو به کتری به او بزن ، ایسه ده لین : سعادته و خوشبهختی خو مان و نه وای مله تا نه مان دهوی و مانعی کاری گه سه بن به لام هه وانه ی به ره له سستی هه و خوشبهختی نه به دوزن میان ده زانین .

(آگاداری)

چونکو ده وه و قه دا به امر و دستور صدر حزب دیمو کرات کوردستان دست به ور گرتی مالیات دوسا (۲۳) و (۲۴) له ته وای اشخاص کراوه و برانبر به قانونی مالیاتی هه مو که سه به بی خوی ده بی مالیات له در آمد خوی به صندوقی بگینی له وای دوسبه چار آگاداری دیکه به توای آغایان مالک - تاجر - معامله چی رسماً راده گه بندری که بو وه ی بزاندیری تابع ره شوینی دستورات و پیشکه و تی میالی خوتان له هه وقع استفاده بفره مون و بو به رداخ کردنی مالیاتی خوتان یش دستی بکن مه خصوصاً به ره رسود گا که بو تیگیشن له وضعیت مالیات و پرداخت کردنی ده توانی مراجعه به اداره مالیاتی که له ته نیشتر مز گوتی شاه دروبشه بفره مون و البته لیان مه علومه که روحی مللت مالیاته و مادام وضعیت مالی تأمین نبی کاریک له بیتر ناچی و اداره له بر دستوراتیکه که دیندرتی به ره رسوده گه - بی دستوریکه . ابو خوششان حاضر نه بن مالیات توای اشخاص له طرف کمسیوه وه روده بندری و او و ختیش رأی گه - بون به یچ کلا و وجیک اعتراضی لی ناگیری و ده بی به بی خو گرتن برداخی بفره مون

رئیس مالیه شاری مهسباد علمی

له ما کو یه وه

یانه ی فرهنگی شوروی لکی ما کو له بلا و کرنهوی روزنامه کورد - دستان اظهار خوشوختی کردوه . کوردستان : له احساسات خاوینی برابانی خوه بوست تشکر ده کین .

... اریال

آغای ته به رخان که یکیکه له آغایانی فدا کاری شکاک بودیتنی چاپخانه تشریفیان هینابو له پاش کیف خوشی بو تشویق کار که ران هه زار ریالی به کار که ران چاپخانه ی کوردستان پیشکش کرد .

بو زانین ؟

- ۱ - ههول بدن له نوسراوی خوتاندا کلماتی کوردی به تی ده کار بزن .
- ۲ - اداره ی روزنامه له ربک و بیک کردن و چاپی نوسراو آزاده
- ۳ - به خطیکی خوانا له لایه کی کاغذه که بینوسن .

نو (اصلاحاتیه) بیوه له دیکتاتور ده کان ده بلبین و سه ری نه و سه ری ده گانه آو گوری مأموران به لایه لایه و چا و به سستی ده زانین . هه وه و فریودانی خه لکی هه زار سال له وه پیش ده بی . ده نا نازه له م عه ره دا گوی ایسه بی نا آخندری و چاوی مه ی بی تاوسی . ایسه بیمان و ایسه بی ریژی میکی مناسبی دوتیای نه مرو بو ایسه بیته رو سیستم چه شنیکی دیمو کراتیک حاکم بی له به ره هه مه کورد و ستان ندا له ژ بر بالی پیروزی لایه ن گرانی آزادی به شه ره به ربک خستنی حزبی دیمو کراتو شاره زابی کردنی (جه نابی قاضی محمد بیشوای - کورد و ستان) کارواری خو مان ده ده ست گرتوه و چاوه نور - یشین برا کورده کانی کهش له گهل ایسه له سه ره ی آزادی کوردو - ستان کو بیسه وه . ح قرلجی

تیک چونی کابینه

رادپوی دهلی - دوینی آغای . سکی می سه ره و کب وزیری ایران استماری خوی به شاه تقدیم کرد .

(راسپاردنیک بولاوازو، نه‌نجانی کورد)

سید محمدی حمیدی

ئەم لای تازە هێگەیشتوی کورد وائیدە گەم خۆت گەلیک بەبیرروناک و کار کەرو بەهونەر دەزانی ویتوایە لەبێ پەینجە (نەردیوان) ی تمدن‌اپلەیک نەماوە لای و سەر نە کەوی بەلام ئوتەندەنی کەتو بوخوت دازوو ووا دەزانی کە بەآخر توختە گەیشتوی هیچ نەو وەک هەزارمی تنو کە آویکە لەاوقیانوسی اطلس و بو تو غیری ضرروزیان و بە هەدەرچونی ژیان و بەسەرچونی عمر سویدیکی نە .

ئەوزانایانە کەچەن سالیک تەمەنی خویان بەخت کردوو و توانیویانە فڕوک و گروک اختراع بکەن ویا لەهەرق واتە سود بەرن لەبرانبەری اسراری شاردراووی طبیعتدا وە کەسیک دەچن کە لە ناو کوز بەردیک دای و هیچ جیگای جولانەووی نەبێ وشەش لاشی هەر بەو بەردە گیرایی بەلام لەبێ یی یالەسەرسەری بەهەد کونەدەرزیک رونا کای لای دیاری و خەلکی دیکە لەو رونا کایە کە مەش بی بەشە . کە وایو بزانه کە تەواوی عمرت بە فەر بونی زانست و کەمال دەبی بەسەر بەری و غیراز زانست هیچ شتیک توبە منزل ناگەبێ و لەدەورە ی زیاندا غیری زانین بەدەردت ناخوا . هەولی بەدەتالە علم بەهەرە وەری و گیسانی تاریک و خانوی بی نورت بە پیرسوزی علم روناک بیت .

بو یه پیغمبری اکرمت فەرموی : (اطلبوا العلم من المهدالی اللحد) دواوی زانست کەو لە لاناک تا قیصر) کەسی کە لە زانست دە گە ری دەمی هەول بەدە زانایەیک بریک و لە هەر ماغیک هیشیک و لە هەرداری کە لایە ک زانست وە رگری تادیسان فەرما .

ماوەی لایه‌ری ۱

سەمەند سیامەندوف

لە مامورە ئێکی دیکە ی چەنگی دا لە گەل سەربازە کانی ۱۱ پەلاماری دوزمی رۆ کەردوو و لە یە کیک لەو شەرانی دا تەباخوی ۱۳ افسر و سەربازی العانی لە ناو برد .

روزیک لەو روزانە قسە ئێکی لە ژیر فەرماندەیی سیامەندوف دا بو ؛ ئە وایە باش دامەزراندنی توپخانه ؛ لە چۆمی ناریف پەرتەووە . هیزی دوزمنیش ئە ووست لەو چۆمە پەرتەووە . فەرماندەیی دوزمن لەشکرێک تانکی هینا سوە مەبدانی شەر و بە تەواوی هیزی خوی ئە ووست بەرەلستی بەلاماری نەبروی شۆرەوی بکا ؛ شەریکی سەخت دەس پیکرا ؛ سیامە ندوف بو تشوخی سەربازە کانی بە دەنگیکێ بایندا هوارای کرد :

بەتایە بەتی نایی هەنگاوێک بکشینەووە . تەنیا بە پیش . بە پەلامار ؛ بو پاراستنی نیشتمان و بو آستالین بە پیش . . . . !

سەربازە کانی سیامەندوف و غیرەت کەوتن ؛ باش رۆ کردنە و می پەلاماری دوزمن . و کە شتی نەبروی یاریکاری . بەلاماریان برد و لە نەتیجە دا ۱۰ تانک و ۷۰۰ سەراز و افسری المانیان لە ناو برد .

لە نەتیجە یی بیاکی و آزای سەربازە کانی سیامەندوف ؛ بو سەربازە کانی تیری شۆرەویش رەگا کراوە و توانیان لە چۆمی ناریف پەرتەووە .

نیشتمانی شۆروی . لە رشادتی سیامەندوف قەردانی کرد و لە بەرانبەر ئەم شجاعتە و لە سەر فەرمانی هە یەتی رێسە ی شۆرای عالی اتحادی شۆرەوی سوسیالیستی ؛ بە لەقی بر افتخاری ؛ قارەمانی اتحاد جماهیری شۆرەوی سوسیالیستی سەربايند بوو .

لە نامەیک دا کە « لتان ژنرال گوسوف » و « مازور ژنرال استیومین » بو باوکی سیامەندوفیان نارد ؛ بەم جۆرە یان نوسبوو :

« کوری تو سەرھەنگ ۲ سیامەندوف . لە شەری اشتالکرانی المانیادا بە افسرێکی رەشید و گیانفیدی نیشتمانی شۆرەوی ناسراوە . کوری تو بی و می کە درە بەندی گیایو زیندە گی بیت ؛ وظایفی چەنگی خوی ئە نجام دا ، و بی ئەوی کە بیکێ بەزە ی بە دوزمی خوی خور دا بیت ؛ سەربازانی ئەوانی لە ناو برد . سەرھەنگ سیامەندوف لە سەخترو و بە تین تر لەحسانی شەر دا شخصاً قسە تە تیر . اندازی و گوردانە کانی چەنگی ادلرە دە کرد . و بەھوی عملیاتی چەنگی خوی وە تلقایکی قورسی بە دوزم دا و هیزی میکانیزی ئەوانی لە ناو برد و پیروزی سەربازە کانی ایسە ی فراھەم کرد .

ئە تو « رفیق سیامەندوف » کە باوکی رولە ی کی و آزا و رەشیدی ؛ و ئوت وە ک قارەمانیکێ اتحادی شۆرەوی گە یاندوتی ؛ ایسە سوپاست ئە کە ی . و لە کانگای دلەرە لە نامەتی و سەر کەوتت لە بەزدان داوا ئە کە ی .

سەمەند سیامەندوف کوری علی سیامەندوف لە سالی ۱۹۰۹ لە ایالەتی کارکاس لە بەمانی شوانیک لە دایک بوو . بەنمالە ی سیامەندوف لە شەری هەول دا بو تقلیس کوچیان کرد و تاسالی ۱۹۲۶ لەوی بوون .

باوکی سەمەند سیامەندوف کار کەریکی پارسەری زیاتر ئە بوو . ئە سالی ئە و خەوادە ، هاتە ناحیە آی پاران . لە سالی ۱۹۲۴ سەمەند سیامەندوف بو بە عضوی سازمانی اتقایی لاوانی کمونیست و لە سالی ۱۹۳۱ بە عضوی حزبی کمونیست اتحادی جماهیری شۆروی سوسیالیستی قبول کرا .

سەمەند سیامەندوف لە پێشدا تحصیلاتی خوی لە دانستگە ی روزھەلاتی اتحادی شۆرەوی لە نین گراد ئە و او کرد و لە پاشان بوو بە دیری اۆلی حزبی کمونیستی ناحیە ی ارمنستان .

لە سالی ۱۹۳۸ سەمەند سیامەندوف بە نو ما پەندە گی شۆرای عالی « حوزە ی آلاگز » هەبژ بردرا و پێش شەری اخیر لە کلاسە تایە تیکانی حزبی کمونیستی اتحادی جماهیری شۆرەوی بە ستمی گوی راگری آزاد شەر کەنی کرد .

(مەزگینیکی خوش)

خویندە وارانێ خوشەووست پیوست نە ییولیم کە سەرچاوە ی پیشکەوتنی هەریلەتیک بستە بەتوسەمی علم و فرهنگ و بلاو کردنەووی بیری چاک بەوسیلە ی روزنامە و مجلە یه :

ئە گەر ایوش طالبی پیشکەوتن و ژیانیکێ زیندوو سەر بەرزن پیوستە لە روزنامە و مجلە کانی بیری کوردوستان بەدلیکی گەرمە و پیشوازی بکن . ئە و لە پاش چنדרوزیکێ تر لە لابن لکی دیمو کرا ی بو کان مجلە بەک بەنیوی (هەلاله) کە لە چاترین مجلە کانی دنیای ئە و وروو بوایە یە چاپ و دەرد دە کەوی هومیدم وایە کە هەمو کەس بو کرینی قەبزی آبو نمانی یش بلاو کردنەووە کە شەش تەن لە پاش بلاو کردنەووە هەرزاتر ئە پێش دەستی بکات و الاپشیمانی دوا یە قازانجیکێ نە ی هاشم - خلیل زادە

نوسراویکی بە اداره گە یشتود

لە بو کانەووە نوسراویک بە ادارە ی روز نامە گە یووە کە گویا نە خوشی (تيفوس) لە شاری دا پیدا بوو و نکا دە کە ین هیتی بەرزی حزبی دیمو کرات بو رزگاری خەلکی و لە یین بردنی ئە و نە خوشیە قەدم هەلین .

روژی ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ ساتی ۴ پاش نیو هەرو سەربازان و فدائیان کوردو ستان لە سان دران و لە پیش فەرمان دە ی بەرزی هەمو هیزی کوردو ستان روژباش بە جی هات .

لە لایەن چن د کەسیک لە خەلکی بوکان نوسراویک بە ادارە گە یشتود کە آغای سلیم آغای ایاخانە نی زادە هەو ئە ی کە سەلباسی سربازی لە بەر کردوو و بو کرینی بە داووستی هیزی بوکان چەند صد تەمەنی پولی خوی خەرچ کردوو . کوردوستان - ایشەش بە نوبە ی خومان لە و لاووە خوین پا کە تشکر دە کە ین

کوردوستان به فیرونا خوری

ما یشتوانی شوخا که جوانه له قهده به هه هه کوردون : له پاش هانی لاناوی نوح بیسه بهر (ع) به گوری تاریخ و شانه میژونوسه کانی گیتی نه تهوهی کورد به هیروهوی به کتی له خاکی کوردوستاندا به ختیار و آزادوسا به خورژیان . پشوای زانا حاوه نر و کار و پالهوانی به هیزه ، لاو و گه نخی نشتمان به روهه باشیان که تاریخ به دریزی باسیان ده کاه به دونیای پیشکش کردوه ، نه تهوهی کورد له اووهی آزادی پیشوی دا له نه قامی بش که وتاوه کوشکی هه تاو هباره له هه موزانستی کورد نه موهی دی استفاده بیان کردوه ، له کاتی شهروه له لادا یسکانه کان وینه به لامار و هه له ت اوار فیرتون ، دل آوای و آزای کورد له مزودا ژو به او باسکه و به کتی له زیره کوه له لاتی دوتیا به .

حکومهتی کوردی نه نیا له کوردوستاندا کاری به کردوه ؛ به لکو که لیک له نه تهوه کانی دیش که له ده و دروهی کوردوستاندا دانیشتون له زرسیدری حکومهتی کوردی دا حقی ژبانیان بود یاری کرابو و به بی قانون عدلت و برابری زور باش ده ژبان ؛ خه رجو و باجیان و داریکی زوریان به کورد ده گه یانه و له هه مو کانی دا امر و فرمانی حکومهتی کوردی بیان چاوه دیری ده کرد ؛ ده گه له تهوه ش هیندیک له نه تهوه کان به تا به نهی تورک - ایران که له زمانی به ختیار و سه به خوری پیشوو قه دیمی کورد نه ژیر سیه ری امری حکومهتی کوردوستاندا ده ژان و له به روا له تی دنیا به ظاهری به حکومهتی کوردی و ستان ده کرد و له دیشدا هه خودایان ده وست که کورد لیلی بقومی و هه مو کانی چاوه دیری ژیر که وتی کوردو و تکرندی خاکی کوردوستان بو که ده گه ل هه لگیر سالی آوری شه ری پیشویار (جهنگلی بن احمدی ده بیتهوه .

سالی ۱۹۱۴) آوانیان به جه گه بیست طبعیت بارمی تی دان ؛ و جاره جا که می کوردیان به بیر کرد . به به بندو فیلان و به ناوی اسلامیت که ده بان زانی کوردی به مسلمان و دلپا کن ! خسته بان بردین و خستیا نه ناو شه ری گهو هویزیکه می ۳۰۲ مایون که ردبار به کوشت دایین باش نه و ظلمه تن زنجیری دی ؛ بار خسته بان نیشتمان به روهه کان دستان ناودا هه کانی کورد به سه به خوری کوردی . ستان هه روزه به جوریک هاوایان هه کرد ، ده وه نه مه نوزمه کان به خه رج کردنی پول و سالکی زور حهقی کوردیان له باو برد و بو تهوی کورد نه تیتانی خوی ده س هه لکری کوردو ستانیا نه له ت کرد . به پیشکی شیان خسته ژیر چهنگلی هه ره کان به وجود کورد و ستانی که ره بان وه که مالی هه تیو له ناو خه اندا بهش کرد و ایار زانی که به له ت کردنی خاکی کوردوستان و کوشتی ناودا هه کان و بومبارانی بیر سهر به ستی ؛ آزادی له پیشکو دلی کورد ده چه نه هه ؛ نه و ااسه وه و امیان ده ده بنی و پسیان ده لسن ؛ کوردوستان ملکی کورده به فیرونا خوری و هه تابه سیک له نه تهوهی کورد له سه ر دنیا زیندوویی بوسان دنی حقی ملی کوردو وه ده ست هینانه وهی خاکی کوردوستان مله ده که بین و ایسه که چاوه دیری کات و روزی رونک بوین . هه و ا ر، زمان خات و هه لات و باوه نه هه ته وه ستی و ده و را ته نیکه اتوره کاتیش که شان به شاننی الانی ناری هه له به بیان بو نه تهوهی چوک دی ؛ له به راته بری قاره ملاتی ده مولی سه ر که وتو و قانونی دیو کرای دا به بردن محکوم بوین ، و کوردیش به یارمه تی لایه ن گرانی نه تهوهی چوک و هه خوراو که ، ناموری ساندنی حهقی منی هه زاران و به هزی او و گه تچی نشتمان به روهه ری کورد جه غریکی پان و قانونی به ده وه ری ته وای خاکی کوردوستان دا ده که شین و له ییگانه جه و دا ده بیتهوه .

آغای م ا ب تم شعرائی له مدحی قهرمان سیاهنوف کورتوه

(قهرمان سیاهنوف)

ارو نقر با نه بن سیاهنوف لاف کوردا به ما کن و ما بند هه مو بو بر او با و به سم بسا و له هه خه شبون کل و ده ورد کواوی نه نه زوی قومی کوردی شیره نه چند وه کوه گزو وه کوه قد زوی ناوی نهی وه کوبروسکان وولات راه ژهه زران نه ماسد به لی چیکن ژژور و ظلمی دوزمن به ری شان بو کورتوه قومی و هه مرد کوردنگه له سه ر خو و ا قومی کوردی بسا و له هه می بگرین هه می عه رد امروه کبی تولی ابرو له بزمن هه می شایین بین دولت دوا هه (وتو) بقور با پ نه ت سیاهنوف

تورشی بومه کوردا زور هو نه رهند

نامهی گه یشتو ۱ - برای خوشهویست سلیم ایلیخانی زاده نامدیگی تبرسکی بوا داره روژنامه ناردوه و ده نویسی : روژنامهی کوردستان مایهی هه ره و سه ر دلیله تی هه مو کوردیکه هه زبکی تازهی به ژوی کوردان به خه شیوه له خودای به رزوی هاو ناده یارینه وه نه بولاند تیز با له شانلی زبریری خوی زور زو به سه ر ته وای کوردوستان دا بیته و نه وای برا کورده کان به حقی خو یار بگه بیته . ۲ - برای هه رز هه دایین داد خوا هه نویسی : ایسه وه هه مو کورده کانی دنیا چا مان به روزه هه می کوردوستان رورو گه ش بو ایسه حاضرین له ژ ره فرمانی پیشه وای گه و ره ورثیسی جمهوری کوردوستاندا هه و روژنامه خوشه و ستوه کوردو کوردوستان به یارترین

(یارمه می)

برای به ریز (مه لای دلودی) مدیری مدرسه ی گه لاویز و له لای داوه که : ۱ - برای خوشهویست (هه زار) شاعری ملی دوسد ربانی یارمه تی به مدرسه ی (گه لاویز) داوه . ۲ - برای مه سید مصطفی سیدی ۹ شوشه جه وهه ری سور ساد به لگه کاغذی - سپی به ک به سته قه لیمی امیشی به قوتایه هه زاره کانی مدرسه ی نیو براو بیشک هه کردوه .

بر حسب امر به مبارک حضرت رئیس جمهوری کوردوستان له نظر گیراوه وه کوبو خوتان اگادارن که مالیات بر عایدات له دیهات وصول بگری له له به نه وه بو اجرای ته وه ره به پیوسته به قید هه وری له تاریخ دینیته وه کاغذ هه راتنا ۲۴ ساعات نمایندهی خوتان له طرف محال معرفی بکن و اگر له تعیین نماینده دا تاخیر بگن کمسیون بو خوی تشخیص مالیات ده دا و محو مالیات هه قطعیته و قبل اعتراض نه و کرد نه وه کمسیون ره سنی مالیات بر عایدات له نهایت تاریخ روز شه هه ۱۱ - ۲۴ اعمار تهی هه یه تی ملی جوار ساعات له ده سته به چی ته شکیر دهی رئیس مالییه علمی

(روژنامهی کوردوستان قبله ی آزادی کورده) میله تیک زیندو حیساب ده کری به دنیا حالی بکا که ده توانی کاری خوی به ده ستی خوی هه لسورینی به ته وه به ک حقی ژبانی آزادوسه ره به خوی هه به خوی به دنیای عدالت و تمدن بنا بیته . جه و بلاو کرد نه وه انسان ده گه به نیته ، و آمانجو به به سته به بنیک له وه و پیش که هیشتا مژو دو که لی آثار پیسی استبدادی ده وه ری دیکتاتوری دوا بی نه هه تا بو چا یو بلاو کرد نه وه مان نه که و تبه سه ر ترتیب استا به چو ده بینن اسبابی ته و کاره گ و ره مسان زور باش بو ساز بووه و به هلی زانایانی خه رن هه مو روزی قهاله ی آزادی له ره لاپه ره ی [روژنامه ی کوردوستان] ده وسین و حقی ژبان سه ر به خوی ملله تی کوردا به ر چوی دنیا اثبات ده که بین . به دلو داو ته و بیشک هه ته به ته وای نه ته وای کوردو پیشوای مزنی کوردستان [جنابی قاضی محمد تارک بادی عه رض ده که م اسماعیل ایلیخانی دا ده

[زانیانی کورد]

کوردو (دروزی) کانی سوریه تابع مریدی پیشواییک (سلطان ساق) بوین . هه می پیشوایان هه وانیو میادیکه هه توان د نا وده گه ل آداب فقرا ی نعمت الهی وه گه ل جهادی و آدای (دروزی) هه کانی سوریه پیوندی زوریان هه به هه هه حضرتاته سلطان ساق به خوردا ده زن و بیبان و ایعلی ته وه له به ره امیه بیبان ته لن (علی الهی) ته گه ره علی بلین [به بیستان] سلطان ساقه قبره که می به قیله ده زانن له مو ختی خه وتدا روله تیره که می ده کس ابراهیم به امام حسن و بابا یادگار به امام حسن و مصطفی داودان به ابو الفضل نیو ده به نه هه رجی ندر و نیازیان بی بودا و دی کبوسواری ده که ن کتیبی نوره ز له جی قرآن ده زانن هندی له هادی و کلیماتی سلطان ساق ته وه به که حقی له جلبانی خله د اظهار ورده کانی خوا هه سورته تی بشر خو ده ونونی له به ره ته وه ناویانا قه رارداد واه ته گه ره به کیسکان داخلی مجلسیک بی دهی ده ستی حاضران به که به که ما چکا شاه دیه کی له خضار خودا بی که له مضمندا ده ستی خودا ما چکری . روژوبان سه ره روزه له باقی نوین نیازان هه به . هه حضرتاته گللیک ساده و بی اطلاع و بی معارفن اهلی سنجایی غالباً له طایفه ن (گه لاویز ژماره ۲ سالی ۲) (فلسفه نیکو ج ۱ ص ۸۰) ته م به ده وه کو اعلم به مذهبه باطله کان له شیهه گه ره و ره گیراوه سید محمد حیدری

سلطان ساق (اسحق) سلطان ساق پیشوای دینی (اهل حق) هه که نه زمانی هه امدا علی الهی ان پی ده لین . هه می پیا و له جه رخی چوار هه سین یاد و از ده مینی میلادیدا و ده . کوری (شیخ عیسی) هه و دایکیشی (خاتون دایزه) بی کچی (حسن بگ جالا) به سلطان ساق له (له خاتونه بشیر) زنی هه وت کوری بووه (هه و ته وانا بیان) بی ته لین وه چوار ملائکه ی هه بو و باویان : سیامین داود ، مصطفی داودان ، پیر موسی بووه و هه ره که له مانه وظیفه به کی تابعی بووه . سلطان ساق له کوردستاندا و له بنی چا کانی زاغر وس (ده لاهو) و جومی (سیروان) دامد هه به کی بلاو کردوه و له و عشا یه بووه . له پاش سلطان ساق ابراهیم و بابا یادگار و مصطفی داودان و داودی کبوسواریک له زنی به ک بو نه پیشوای (اهل حق) قبری بابا یادگار له کیوی ده لاهو له شمالی روز هه لاتی قصری شیرینه و قبری سلطان و باقی رفیقه کانی له که ناری (سیروان) له هه و رامانی [نو هوم] به بیته هه ورامان و پیا و هه خانه گادایه . طیفه ی علی الهی (علی) به خوردا نازانن به لکو یاوهر یان به حضرتی محمد (ص) و علی نه به لکو ته م طایفه وه

(دهنگو باسیکی بی بهر له بایهت حمامه کانی)

شاری

چهن روز نه مو بهر له نیوشارا باسیک بلاو کرایهوه که : تیانی حمامه کانی سابلاغ ده کرینه شیره و دوش ام کاته دا که تیفوس ونه خوشی دیکه ی وا گیر له نیو شرو ولات دا به دابوه هم باسه هومیدیکه زوری له دای خه لکیدا ایجاد کرد که به لکوبه هم جوړه پیش به نه خوشیه کار بگرن ولی نازاتین بو چی اهری لی پیدا نه بو !

خو بهرانی خوشه ویست چون کورای ره بوشت له نیو نه ته و بیکدا زور گرانه ایبه بو که بشن به آنتیج و ته بکتان له خواره وه بو به بیان ده که یه بیریکه لی بکنه وه :

پشوی اسلام (ص) فره وینی : نعمتن مجهولان اهنجه والامان (دو ممتی گوره همن که بی نیون : ۱ - له ساغی ۲ - بی ترسی له زباندان) اینانز نیر به چی له ساغی وه پیش بی ترسی خستوه !

له بهر نه وه به که له ش - بغی - بنجیه ی هموسه ره که وتو پیشکه و تیکه که و ابوبوسنه اجه نه ونه مته که وری که خودا بی ی که رم کردون قدوری بزنین و به خورانی نه ی دورین وه هیشه وه کوه و چاوی خو بان آگاداری لی بکنه ی .

وه به چونی حمامی پس و کتیف له ده سی نه دین برابانی خوشه ویست آوی هم حمانه که ایبه خو بان تیدا ده شوین چهن جار له لاین دو کتوره کانه وه باسولی شیبایی تجزیه کراوه و زانراوه کثافتی که نیکه ل آوه که به که لیک له آوه که زیاتره به جگه له ووش هه ره خوشیکک بجیته نوی مقدریکه زور له کثافتی بدنی و میکروبی نه خو تیه که ی له بو آوه که دا به چی دلی که توش چویه نوی کثافت و میکروبه کانت پیوه ده نویسن بهم جوړه ماله ناسکه کان توشی کووان و کورتو که چلی ده بن و گوره کانش به تیفوس وه سوز نه کک و سنبلس وه هزار نه خوشی دیکه توش ده بن که و ابوبای صاحب ملک و حمام چه کان ورن له ربی خودادا رحیمکت به خلکی بکن و بارانه چهن روزیک حمامه که تان بخن چهن - سه د - نه نیکه لی خهرج کهن که خه لکی له بلای خاواده سوتینی تیفوس وغیره نجاتین و به تابه ته نظری آغای خسروی شهر دار و کار به دسه کانی حزبی دیمو کرات بهم موضوع ده کیشین ده لین : له سایه گوله که نمیک هزار که له جو آو دخوانه وه) ایبه ش هرستان ده کن و هواوری خه لکی بن) باله سایه گوله جو به ک هزار گوله که تم بی آونه ی نیتوه)

(بو سیه ی شت هه ره به چوار تمه نه)

باداره ی روزنامه ی کوردوستان خبر که یشتوه که قیمة تی بزله ۱۲ تا ۲۵ تمه نه و قیمة تی مهر له ۱۵ تا ۳۰ تمه نه وه روزین زور هه رزان بووه بوده بی گوشت سیه ی هر به چوار تمه نیت توجیه ی شهرداری بوته م موضوعه جلبده کری که بوهرزانی گوشت اقدام بهرمون .

له جیژنی سهر به خو ییدا:

خدمت به کوردواری قه طون بابی وهر کن له وری به دا زه حمت بکیشی هر توشی جا که ده بی له کوبونه وه ی شو ی چوارشمو ۳ ری به ندانی ۱۳۲۴ که که وره ترین شهویکی خوش و پیروز ولاتی کوردبوله کوردوستان دابه تابه تی ه نه تی کمیته ی شاری له باله آقای کریم احمد بن بانگ کرابون له دوا ی شادمانی جیژنی آراد ی سهر به خوئی کوردوستان وه بیری سی مالی لی قوماوی نه وه ی کرد کویته وه که له ری خدمت به کوردوستان ده و روزه ره شه ی که و - تون باش گفتو گو یکی زور - برابانی خوشه ویست و هواوخون نه و سی ماله شرافتمنده به دا و اخوازی لوبکی خون گرم و پیشه ره که له کورده واری نه و بریانه ی که له زیره وه نویان ده نوسری هه ره به که له نسوری ده سه لاتی خویدا کومه گیکه باشیان کرده وه و دواش هه ره که س له برابانی خوشه ویست ماوه ی لایحه - ۴

گردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

گفتار اول - منشا کوردان و تاریخ آنها ۱

اگر بصفحات کتابهای تاریخ مدارس نگاه کنیم می بینیم که در میان سلسله ملر عالم ذکر ی از کورد نیست . آیا برای این است که کورد شایسته ذکر نیست در صورتیکه سر گذشت کوچکتین اوام را در صفحات این کتابها میخوانیم و در تاریخ قدر و منزلت دارند شکی نیست نژاد کورد که تا امروز زبانه آداب باستانی خود را نگاه داشته است دارای تاریخ درخشان و در شهرت و عظمت تاریخی در دردیف بنام تبر و نزر گتر - یین ملل زنده عالم جای گرفته است و جای شگفت است دولتها تیکه کورد را در زیر پرچم دارند یا اینکه برای استحاله تغییر قومیت و برای از بین بردن زبان کوردی قرنیهای مادی و معنوی دادند و کاری از پیش نبردند چرا تاریخ این قوم را از مدارس دور کرده اند بسیاری از دانشمندان شب و روز مشغولند که تاریخ که چکتر یین نژاد عالم را از روی آثار عتیقه و آراء خاور شناسان زنده کنند دانسته نیست چرا او بچه دل بیخو اهند تا - ریخ این قوم بزرگ اسلامی را در کتب و تاریخ پنهان کنند؟ من دوست دارم - فرزندان قرن بیستم از کسانی که تاریخ ما را روی سنگها کنده اند داد گتر بینم میبود کمی از پیشمندان بروی کنیم نه اینکه حر - ص و آزار بخورد راه دهیم و تاریخ امتی را بکلی از صفحه تاریخ نابود کنیم پیدا است که امنیت و خودخوا هی ما را با نیکار و امید زنده آنگه نژاد کورد فاسد است و باید قطع شود در حالیکه باید تاریخ کایه ملل و اقوام بطور کلی تدوین و در دست رس همگانی گذاشته شود پنهان نمودن آثار تاریخی یک قوم در صفحات کتابهای مدارس سودی نخواهد داد : بنا بر این کوتاهی از تاریخ کوردان را بر ارا قوال دانشمندان بزرگ تاریخ در زیر یاد میکنیم : هر آینه کوردو - ستان کنونی که نظر بحوادثات تاریخی باید گپواره ظهور و قرارگاه نسل دوم بشر گردد در بدو تاریخ مسکن (منظومه زاگروس) که عبارت از اقوام (لوللو) (کوتی) (کاسی) (سوبارو) یا « هوری » است بوده است در جنوب خاوری این اقوام عیلام مسکن دا تند : در اینجا دراصل گردان دونظریه است : ۱ - یاره از خاور شناسان گردان را بمنظومه زاگروس که خود از جنس قفقازی هستند نسبت میدهند و تاریخ آنها با پیدایش سومری و آکادی آهاز می شود و مبارزات سیاسی آن نیز از آغاز پیدایش آشور باستان شروع میگردد . دهال - دارد

نوسراویکی باداره که یشتوه ۳۰ به فراتیار ۱۳۲۴

اداره ی محترم روزنامه ی کوردوستان دهنگی روزنامه ی کوردوستان هروه کو یروسکه جیاو چولو صحرا و ده ریا کانی دنیای بری وله همو دنیای گه یانه - که چرای آزادی کورد له - ابلاغ ه لکراوه هه به هم نیز یکانه همو کوردوستان رونانک ده کاته وه نه ووش مزدیکه ی زور کوره و مبارک بو که همو کوردیکه نوستوی له خوی غه لته را براند - و من که کوردیکم و بو فدای روح و گیانم له ری ولایه که مددا حاضر و آمادم مبارکی له هممو برا کوردیکم ده کم وه هیو ایان سی ده کم به رو بیری دهنگی آزادی روزنامه ی کوردوستان برون به یک دل له ری کوردوستانی گه و ره دا فداکاری بکن مجید خسروی

هم شعرانه که بلیسه ی آوری دلی برا کوردیکه جنوبه و ذلت و پریشانی خو بو کورده کانی تیا سواندوه نه م روزانه به اداره ی روزنامه ی کوردوستان گه یشت وه ختی خو بندرا وه که لی له برا کان بو نه و کوردانه ی که له زبر ده ستمی ملوزم و مستعمره کاند دد نالین وه کول هات و وه لامیان دا که به یارمته ی خود از ورزو ته وای برابانی کورد له ده س استعمار و استبداد خلاص دهن شره کان له زیره وه ده خونه وه .

بایه توبرم برای شی مالی بوخونه جات دان آزاو زور عالی له نیو کوردانه مسلی باوه راسه نه و قسه العازروی داوه بانی دوه وه و مسلی راسه له نیو کوردانا ایسه کار واسه نه گره وارت دادی کوردیه فرقی ایرانو تورکیه چه نه گه ردیمو کرات هه ربو ایرانه خو کوردستانیش خاکی کوردانه گه خود بختاری تودیمو کراتی بسوز گاری من بوچی و اماتی بی مش هه رولک تو نهادمان چاکه سهرمان دادنه نین له ری نه و خا که هه ربو خوت مه که و ده ستوبرده عجم عجمه کوردیش هر کورده نه من و توبر این مالمان چه بایه نه تبه لولایه امن له م لایه هه ربه که به دهنه عادت و واسه ده ستولای چه ده ستمی لای راسه نه وه زور عیبه کاری خسراوه توخت بی دنگ که ی مرا ت گیراوه نه گر ایرسی بوچ نایه مقام وک جارانی تو نه من خنکاوم گورج که هه لسته خومه غا فاینه برات له زیر چنگ دوزمن ده ربینه سه زو بانه که جیران ته بو حفظی و طه بن پشتیواته سهر شیو سر شیوا و له دست بیگانه بو سه ره خوی چه ر گیان بو ربانه تیله کوبه که ت له ده س نظامی به عجمه ده لین توبرا و امای جر گیان که بایه بو نه و آواته ده ست بیان به سراوه ناعلاج ماته گه لباغیه کانت له گهل دوناری هه و محاضرن بوری رز گاری کوردوستان جیگه ی گنج ولوانه خا که پا که کمی شای اردلان کوردوستان جیگه و مر کزی کورده له چی رامای جی ی ده ستوبرده کوری رشیدت له ره ربوانه به ده سی دوزمن وایه ویرانه وردود و درشتی گشت په ره وازه خا که جوانه که ی ایسه بی نازه همه مت بی سهریک هه لبینه برا گیراوت له بن ده ربینه تاریخی کوردان له هه ورامانه شاری هه ورامان جی ی پیشومانه ایبه بو نه و ان خو مان نه کوزین زینمان بوچه له به رحی بزین نه و لاتردوه کوردی گه روه له توزیاتر مخلص وه روه کرمانشانه کان بی صاحبه و او هه ره کویستون چه ر گیان که نیواوه ماوه ی له لایه ری ۴

[کزه‌بای آزادی]

له‌باش ساله‌ها دینه‌ت و نه‌گه‌ت له‌باش قهرنه‌ها ئه‌سارته و ئه‌و که‌ری بی‌گانه‌ له‌باش رژانی خوینی هه‌زاران سیدو شیخو عام‌اوسه‌ر داران و لاوی کورد له‌باش به‌دیل چو‌نی هه‌زاران ژن و کبزی کورد . له‌باش ئه‌وی هه‌زاران مندالی کورد به‌سه‌رتیزه‌ی ئه‌و ژمن زگی هه‌لدر و له‌خوینی خوی گه‌وزی و دی هات و مال و حالی وان سرتا و هه‌در به‌در بون و بو جیگایه‌ی دوور و هه‌وور خزان له‌به‌ر روتو قوتی و نه‌خوشی و بی شتی له‌کولان غه‌ریبی به‌ی کهمی و هه‌تا سه‌اردی مردن : کزه‌بای ره‌حمت آزادی و سه‌ر به‌خوینی هات ته‌پو مژو هه‌وری چاره‌ده‌شی و به‌ده‌بختی کوردانی ره‌وانسه‌ خودای متعال به‌زیه‌ی به‌حالی کورد کردیه‌که‌ نه‌ه‌ری له‌وان مامور کرد به‌ی ضرور زیان و خوین رزان به‌فکر و ته‌دبیریکه‌ محکم و رون آلا‌ی سه‌ر به‌خوینی و آزادی کوردی هه‌لکرد کوردیکه‌ چه‌نده‌سه‌د ساله‌ره‌دیو و چه‌ر به‌بختی کورژا بووه‌ زیندوی کرده‌وه‌ چرای هه‌لکرده‌وه‌ ئه‌من به‌دیکه‌ پاک چو‌نی آزادی کوردوستان له‌ته‌واوی دایکو خوشکاتی کورد موبارک بادی و عه‌رض ده‌ که‌م وله‌ پیشوای خوشه‌و . یست کوردوستان ده‌په‌ریمه‌وه‌ بو یه‌که‌هینانو و زیاد کردنی وه‌سه‌له‌ی خویندنی کچانی کورد زیاتر له‌وه‌ی ته‌وه‌ چه‌ره‌وه‌ی به‌زویکی زوو دایکینی زانا که‌ کورانی زانایه‌سه‌ر مەرگی رشید له‌آیه‌ دا بو سه‌اده‌تی نه‌شته‌مان و فیداکار بو را گرتنی آلا‌ی مقدسی سه‌ر به‌خوینی کوردوستان ده‌حاملین په‌یدا بکا : بژی به‌زایه‌یکه‌ هه‌تا هه‌تا به‌سه‌ر به‌خوینی کوردوستان : بژی ره‌ئیس جه‌هور و ره‌ه‌ری سه‌اده‌تی کوردوستان جنابی قاضی محمد شاسو لطان خانم فتاحی قاضی

ده‌سه‌چیه‌ ...

ماوه‌ی ژماره ۷
 ئه‌و دور و ده‌ن له‌گه‌تی دا دوریه‌وه‌ آوریان تی زدا شه‌وه‌ بلاتانی که‌له‌ گرتوخانه‌کانی استبداد را چه‌یان ساردوسر به‌به‌و له‌بریتینی ئه‌و آوره‌ ژبانه‌وه‌ و خه‌ریکی گوراندن ئه‌ومر را یانه‌ن به‌یه‌که‌ سه‌طیحیکی گولستان که‌له‌مه‌ولاوه‌ به‌آزادی سه‌رتا ه‌ری دونه‌با به‌دل خوشی و آسوده‌گه‌ری آرام‌بگه‌رن و به‌سه‌وه‌ وایسته‌کانه‌ هه‌ر به‌یلتی له‌میلته‌ ضعیف‌کان بوئه‌مه‌توان بو دروست کردن و ریکوویکی کاری خویان هه‌سته‌به‌ی خه‌ریکی ده‌هه‌ینی دروی مه‌زله‌تن له‌به‌ی خویان ایمش که‌ کوردین له‌سه‌ای پشته‌وانی ده‌وله‌ته‌ دیموکراته‌کانی دنیا و هه‌لسورانی بی‌وچانی لاوه‌کانمان تا ئه‌م جیگه‌به‌ موفق بوین که‌ دوباره‌ آلا‌ی موقه‌ده‌سی کوردوستانمان به‌رز کرده‌وه‌ (به‌رزبی آلا‌ی کوردوستان) و دیدارمان الحمدلله‌ به‌دینتی شادبو (شاد بی‌کوردو کوردوستان) ای براکام ایوه‌ بزانی ئه‌ورو هه‌وه‌لین روزیکه‌ که‌ایسه‌ له‌باش امه‌مو تالی و سه‌ور به‌ به‌شرافت و چه‌بیت له‌دست ده‌رجوی خه‌ومان گه‌به‌شته‌وه‌ و زنجیری هه‌خسیری به‌دست موبارکی اسالین له‌استومان دارن راوخاکی پاکی کوردوستان به‌ور کردن و هه‌لاتی اسکی موبارکی آلا‌ی مه‌قه‌ده‌سه‌ روناک و نه‌ور و وایه‌ش ده‌به‌ به‌یارمه‌تی خودا به‌راستی و دورنی تادوامی هه‌ناسی ژبانمان بو را گرتنی آلا‌ی موقه‌سی کوردوستان حاضرین وله‌په‌ناویدا گیانومالی خه‌ومان باخت به‌کین و مه‌ته‌لی آلابویمیلتی خوی و کو باوه‌شین وایه‌ (چلون) هه‌رو کوفریک له‌هه‌واندا جیگیکه‌ ده‌ست که‌وه‌ی تید به‌حیته‌وه‌ امامیش و گه‌مو و حشراتی دیکه‌ نه‌لین به‌خوشی سه‌روه‌ی شه‌گر باوه‌شینیکه‌ به‌ده‌سه‌ته‌وه‌ ده‌توانی خوینیک بکا ته‌وه‌ او حشراته‌بیش دور به‌خاته‌وه‌ اهتزازات آلا‌ش و هه‌به‌ اسبابی حسانه‌ری میلاته‌ و بیگانه‌ له‌خاکی خوی در در ده‌خته‌وه‌ ایستای براخوشه‌ویسته‌کانم و ده‌ده‌ست هه‌نانو و را گرتنی سه‌ره‌خوی هه‌وه‌ل له‌لا بردن خه‌یا نه‌ت بملت و خا کو آوه‌یدا بووه‌ده‌بیت دو مه‌ده‌ست به‌دست یکه‌دانو یکتینی بو هه‌مو کاروباریک و امیدمه‌یه‌ ام یمانی برابته‌ی و به‌شت یکه‌وه‌ به‌سته‌نه‌ گرم‌تری وله‌خوینو تقالای امه‌داین که‌ براکاتی دیکه‌ شمان زوتر له‌زیر چه‌ که‌ی خلکی بی‌نیته‌ده‌ری .

زانیانی کورد سید محمد حمیدی
 علی‌ترموکی
 علی‌ترموکی له‌ زانیانزه‌کان و شاعره‌ نیوداره‌کانی کوردی خه‌لکی دی یکه‌ له‌نیوان (حکاری) و (مکس) دا له‌سالی هه‌زارمی مه‌لادیدا له‌دایک بوه‌ . ادیبانی کوردی له‌وبرا ده‌س په‌ده‌کا ادیبه‌ی فرانسوی (لوسیمن) له‌ته‌ئره‌ نایابه‌که‌ی خویدا (ضرب‌المثل کوردی) چه‌ن شه‌ریکی ئه‌م شاعره‌ کوردی به‌زمانی فرانسه‌ وه‌ر گیراوه‌ که‌ نمونه‌ یکی به‌رزی ئه‌ده‌یه‌

له‌سندوسه‌را

روژنامه‌ی کوردوستان وه‌ کوتیشکی هه‌تا و له‌په‌ره‌وه‌ کوردوستانی روناک که‌رده‌وه‌ و هه‌مو کوردیکه‌ دنیای له‌خه‌و را په‌راند و ته‌ی گه‌باندن که‌هه‌سته‌ن و روبه‌که‌نه‌ آلا‌ی حریت و آزادی له‌سه‌ابلاغ دا بیکه‌وه‌ به‌روپیری برون چونکه‌ هه‌ ئه‌و آلا‌یه‌ ده‌توانی آزادی به‌هه‌مو کوردوستان به‌خشی ایمه‌ش که‌هه‌وا کوردی نه‌ه‌ده‌وه‌ سندوسین چاومان که‌راوه‌ته‌وه‌ و دلمان شاد و هیوامان وایه‌ که‌ ئه‌م روژنامه‌ مباره‌ که‌ پیش‌ره‌وه‌یکه‌ زور گه‌وره‌ بی‌بو آزادی هه‌مو کوردوستانی گه‌وره‌ .

میرزا شریف‌خسروی میرزا غنی‌علی‌الی رحمان مه‌زوفی شیخ جلال طاهری میرزا عبدالله حریری حسین‌زاده‌ی صوفی سعید عباسی قاسم‌امامی

(مودیری خوشه‌ ویستی روژنامه‌ی بلی کوردوستان) له‌و روژه‌وه‌ که‌ چاوم به‌ ژماره‌ی روژنامه‌ی کوردوستان که‌وتوه‌ به‌و خودایه‌ که‌ کوردوستانی له‌زیر ده‌ستی دیکته‌توره‌کان آزاد کردوه‌ بیه‌ ئی چاوم که‌به‌دینتی روژنامه‌وه‌ چه‌بو کی مه‌سه‌ته‌دکانی سه‌ره‌ کوردوستان ناریک ولیل بو و هه‌ کوجاوی کوره‌ کورده‌کانی مه‌رگتی کوردوستان روناک بووه‌ .

وه‌به‌دینتی له‌فظی گه‌وره‌ی کوردوستان پشت‌سه‌رم که‌ به‌کول و چاوه‌ به‌ره‌زیری ایرانیه‌کاروه‌ کو وایه‌ آخری کوردوستان کورو چاوله‌ عه‌رضی بو ده‌ست به‌جی هه‌روه‌ کولانی راوه‌ستای کوردوستان راست بووه‌ چلون کوری کوردوستان ده‌ست له‌سه‌ر ده‌ستان که‌ له‌شارستان به‌ خزمت راده‌وه‌ستن هه‌ستام راوه‌ستام و کوتم یاخوایه‌خیری سه‌رجاوی لیلیم نامه‌ی کوردوستان

پیش‌ره‌وی خیلیم امجد - عثمانی

(دوای ته‌نگانان فه‌رعانیه‌)

هه‌زار
 ایبه‌ یه‌لیک بوین له‌پیش چاوی نه‌زان مه‌سخه‌ره‌ کومه‌لیک بوین نیوی مه‌ روتو ره‌جالو بیسه‌ره‌ بو هه‌وای آزادی کوردستان که‌ مجلسان ده‌گرت گاله‌دان و گرتنی پیوست بو ده‌رکو به‌ته‌جهره‌ نیوی ئه‌صلیمان فریدا بو له‌ترسی کاکمان گه‌ر محمد بادمان گوت نیوی بینایی به‌ره‌ دباره‌ دوای ته‌نگانه‌ فه‌رعانان ووتیکه‌ بی‌درو باش شه‌وه‌ی ره‌ش سه‌یه‌تی و روناکی میه‌ری ئه‌نوره‌ کی چه‌ه‌نگی لیده‌دا پیمان قوماری پی ده‌که‌ین ته‌وره‌ش و روتانه‌ ایستا پاکی آغا و سه‌روه‌زه‌ ناله‌و رازو نیازی ئه‌مو شه‌وانی دستان ایسه‌گرمه‌ی لافی پیش مه‌رگه‌سه‌لامی : فه‌ره‌ ده‌رکی حزیمان که‌خاکه‌ری کردبو که‌شتی نه‌که‌ن ئه‌ورو خابن‌واله‌ کانگای حزبه‌که‌م قلفی ده‌ره‌ ده‌نگه‌ فرمیکه‌ی هه‌زاران که‌وته‌ ده‌ریای مه‌ده‌له‌ت بو به‌گه‌وه‌ره‌ ئه‌وره‌ئیس جه‌هورمان ئه‌و گه‌وه‌ره‌ هه‌ر بژی ئه‌ی گه‌وه‌ری به‌که‌دانه‌ ئه‌ی دورری به‌تیم توله‌ آلوزی و گری کردت ره‌ها ئه‌و ماشه‌ره‌ رب گه‌ردون هه‌ر به‌مه‌یلی له‌شکری سه‌ور خول‌یدا تا ئه‌وی روزی ده‌لین ئه‌ورو که‌ روزی مه‌حشه‌ره‌

کومه‌گ به‌کار گه‌رانی

- چاپخانه**
 ۱ - آغای سه‌ایل المخان زاده ۱۰۰۰ ریل
 ۲ - آغای سه‌ایی فرجی سابلاغ ۵۰۰ ریل
 کوردوستان : ایبه‌ له‌هه‌تی : ئه‌و آغایانه‌ تشکرده‌ که‌ین

چاپه‌گرا
 برابه‌کی خوشه‌ویست له‌زیر عنوانی (زابه‌ره‌ . زابه‌ . راکه‌ .) و وته‌یکه‌ بو نار دین که‌چایی که‌ین چونکه‌ نیوی خوی (حمیدی) نوتیبوو و ته‌وش نیویکی عاریه‌ته‌ ده‌رج نه‌کرانوسه‌رانی گه‌وره‌ بزانی له‌نوسراوداده‌ی نیوی خویان آشکرا بنوسن هه‌ گه‌ر بیانه‌وی نیویان راگیره‌ی له‌دوی امضا که‌یان بنوسن (راگیره‌ی ته‌مه‌ش نیویان راده‌گه‌رن .

بو هه‌ل کردنی آلا‌ی بوکان

شیه‌واو
 دیسان دستی طبیعت هاته‌ سازی بز می رندانی ده‌یا یزدا به‌ لاله‌و گل مزین بو گلستانه‌ی شنه‌ی بادی صباو سوزی له‌لای دستی قدر محسور کرا بو لاپه‌ری توی کثیفی کورد له‌سه‌ر شانی هزار ده‌ستان و قه‌ری یکه‌ هر یکه‌ ماهنگی له‌سه‌ر شاخه‌ی صنوبر شادوسه‌ر گرمی غزل‌خوانی له‌جلوه‌ی نسترن سه‌ر خوشه‌ بلبل غرق و شه‌دا به‌ له‌گوشه‌ی رومنی گل خنجه‌ روئا که‌ هه‌ستانی ده‌ پرده‌ی نازنینی دا شقایق رشکی گولزازه‌ له‌بر نظمی گولستان بو ته‌په‌رژین برگ ریحانی له‌سوچیکه‌ چمن دا هه‌مه‌ی بازی شکاری دی له‌لای دیکشن به‌گورر قاقای کوی زردی به‌رانی له‌صدلا کیزو کالی کورده‌کان هه‌رو که‌ کوی بخشن له‌زیر سو نه‌مانسی وطن دا زینتی چوانسی به‌په‌سه‌ کورده‌ بو پایزه‌ نگه‌ و ختی گولزازه‌ خزل وه‌ر کی ده‌یته‌ خا که‌ لیوه‌شین بی‌یستانی هه‌لاله‌ جه‌سته‌ شین بی له‌زیر تخته‌ی سه‌ول گیانه‌ چلون زریانی سه‌رمالوز دی به‌شنه‌ی بیانی به‌لی اوروه‌ که‌ روزی شادی و جنگه‌ی زماوند به‌ارستانی کورده‌ و لا چه‌ه‌ دردو په‌ریشانی جیحیلان لاره‌ کانی نشتمان موزده‌ بی لیقان سویای دردو کدر رویی نموده‌ روزی دامانی له‌سه‌ای زحمتی روله‌ی پلنگ و سفدری کوردان له‌آهی نیشتمان اوخاکی رنگین وینه‌ رضوانی به‌یاری ارتش سور صاحبی فتح و عدالت کار به‌ آزادی چقا ئیداغی کوردوستان له‌سه‌ر چانی به‌هین به‌دلیکی صاف و بی‌غلل پیش کسه‌ام‌وا ته‌ مبارک بی براکاتی وطن جیزن و چه‌راخانی اوا میش هاته‌ جی او آرزو و آواتی دیرینم اوا گرتم له‌باوش یارکی کوشمی به‌هجرانی به‌بی‌ویستی ده‌زانم بو که‌لی کوردی وطن شیواو له‌چوکه‌ کوره‌ بگره‌ فاده‌گاته‌ دس بگوجانی وفاداری فداکاری له‌دس خودر نهن گشتیان هتا وک جوگه‌ خوین دروا له‌ر زامی شه‌یدانی به‌مشیری سعی بیرن سه‌ری دوزن بدستی گه‌ل هتا وک گو ده‌سورین سه‌ری مزو له‌ میدانی ده‌حفظی بیرقی خودا بقربان کن سه‌رو مالو به‌آلا‌ی وک سه‌ی سه‌رو نگا آسپی زستانی خالد خصامی

برای خوشه‌ویست سید کامل ته‌مه‌ره‌انی له‌تاریخی رئیس جمهوری کوردوستان دا هه‌له‌به‌ستوه‌ هاته‌ اووو له‌محنت ملتیی مه‌دور کوره‌ گینه‌آوات و مرای خو هه‌مو زنجوری گووه‌ بی‌کسو بی‌درون اما تو گیشتی یوه‌کس هه‌ره‌زی بو لاگری مه‌ای ریس جه‌هور کوره‌ زور له‌میزبو کورده‌ رویشتن نگه‌ آرزو تونز بکت کورده‌ وه‌اله‌ ریکه‌ هه‌رو کورده‌ ملکی کوردوستان بدست بیگانه‌ پاک ویرانه‌بو توله‌ده‌ست سه‌وه‌ و بو ی آمری محسور کورد آوه‌دان و گلستان و سی خزانته‌ کردوه‌ بوچه‌ زستان وری بندانه‌ خوار و زوری کورد هه‌تی تو بو له‌سه‌ر هه‌ر هه‌ردو به‌رزی ولات دی شکینی بای فرح بیداغ سه‌و زوسوری کوره‌ هه‌زی کوردوستان ده‌له‌زینی هه‌مو شه‌ری ژبان عرض آلرزی واله‌ بی‌ اسرو ماموری کورده‌ ای زرتنگ توش روح و گیانی خوت هه‌دای اوذاته‌ که‌ تابلین بیت آقرین ای روزه‌کی شه‌وری کورده‌ و ۵۰۰ ربال‌شی ده‌ گل شه‌رکان به‌ کومنگ کار کرانی چاپخانه‌ ناردوه‌ له‌لاین اداره‌ روژنامه‌ی کوردوستان سه‌پاسی لی ده‌که‌ن

قراریک که له ۲۲ ری به ندانی

سالی ۱۳۲۴ له لایه ن بیست هزار نفر نمایندانی

تهواوی طبقات اهالی کوردوستانی شمالی له میتینگ شاری مهابادی دا قبول کراوه .

عیبه‌ی بز ان ته‌ی ملعونینه!!!

وهخبرین تازور درنگ نه‌بوه .
 نماشای دوزمانی که چ فکرته که بن ده‌زاین کوره‌پیشوی کورده‌هر گیز ملانی خون و هو به و آره‌زوی وانان له بیرنه کردوه
 لاوجا کانی مه وکرا بردوان بی مضایقه قومی صرف ده کن که کورد خوشه خت و آزادی و نه‌وان زانان موفقیهت و ختیک و ده‌ست ده که وی که ختک زورتوندا باو یکدا و به‌ک خزیان بی‌وده گله‌برایانی آذربایجانی بیکه‌وه بزوتنه‌وه وی که بشتن مهو حزبه که حز بی ده‌و کرات بو‌وبه کومه‌گ و واری ختکی کوردوستان دا ندراله مدتیکی که مدابه‌موفیتی زور که‌وره که بشتوه ضدبیکسی ده‌نیو عشايران دا بو‌وه ای گرت و به کیشکی قایمی ده‌نیو وان داپیدا کرد وه به‌تی ملی هه‌ل‌ب‌زارد و چاپخانه‌ی تأسیس کرد و نه‌وله تاریخی کوردی ایراندا هه‌ول‌جاره به‌طوری‌عموم بلاو کردنه‌وه‌ی روزنامه ده‌س بیکراوه و مدرسه‌ی ملی تشکیل کردوه که ده‌ویداندالانی کورد به زمانی دایکی خونان ده‌خونین و مسئله‌ی خونین‌تی اجاری وعمومی حل‌ده‌کات و شماره‌وانی و عدلیه‌ی دانته‌و و هیزی مسلحی ملی و..... ساز کردوه .

بژی حزبی دیموکراتی کوردوستان !! بژی مؤسس و رهبری وی جنای قاضی محمد !!!

- ۱- له وجیحا یانه‌دا که اپستاکوردی تیدا ده‌ژین به‌استقلال ته‌واوبگا
- ۲- انتخاباتی مجلسی شوراده‌ست بی بکه‌ن .
- ۳- حکومتی ملی کوردوستان و وه‌زیران و اداره‌کانی ساز بکه‌ن .
- ۴- هیزی مسلحی ملی کورد تشکیل بدنه‌ن .
- ۵- له سه‌ل ده‌وله‌تانی همسایه رابطه‌ی تجارتی و اقتصادی به‌رقرار بکه‌ن .
- ۶- له سه‌ل برا آذربایجانیه‌کان همکاری و دوستایه‌تی محکم بکه‌ن .
- پایدار بی کوردوستانی آزاد .
- بژی حزبی دیموکراتی کوردوستان .
- بژی رهبری ختکی کوردوستان
- جه‌نایی قاضی محمد .

ده‌را بردوی نه‌ته‌وه‌ی کوردیشدا و له‌سایری نه‌ته‌وه کانی دیکه‌ی دوزایه پادشایی و حاکمیت و اصولی اداره و مدنیت و عادات بو‌وه . به‌لا له‌بر قیل و ته‌ا که‌ی ده‌وله‌تانی مرتجع‌امت ته‌بووه و کراوه‌ته‌ه‌ب‌دوبیل . وه‌نه‌بی هه‌رله‌ا کیتی به‌لکوله‌ته‌واوی اختیاراتی ملی بی به‌ش کراون .
 چه‌ند عسره که کورد گراایی و اذیتی غیره قبابی تصوری ته‌ساره‌ت‌بان له‌سه‌رخزان ده‌رک کردوه به‌تایه‌تی له‌پاش‌هاتنه‌سه‌ر ته‌ختی رضاشای خونخوری مرتجع کورده‌کان به‌گراایی اسارتی زیاتر دوچار بون و نه‌و مستبد له‌لایه‌ن هیتی مخیطه‌وه کوردی له‌هه‌موقوفی ملی خوی محروم کرد و هیندیک له‌عشایری کوردی به‌ته‌واوی له‌ریشه‌ه‌ریا و له‌نیشتانی خوانی وه‌دورختن و فارسانی مرتجع به‌خامان و دین و مندالانی کورد حیوی غیره قابل شرحیان ده‌دا ، و کوردان نه‌له‌ک هه‌ر خونین به‌لکوقسه کردن و دوانیش به‌زمانی دایکی خونان قه‌ده‌غه‌ه‌کراوه .

کورده‌کانی تور کیش خصوصاً پاش‌هاتنه‌سه‌ر کاری مصطفی کمال پاشای هه‌روا بون به‌درنده‌به‌بویده‌نگ کردنی هه‌رای آزادی خواهی شه‌خ سید یکه‌مایون و نیوی له‌کوردان کوشته‌!

کورده‌کانی عراقیش ده‌ردی ته‌ساره‌تیان که‌م نه‌کیشاوه له‌لایه‌ن که‌سانیک که‌ده‌فکری سعادت‌ی بشریدا تین بو‌عیدایه‌تی دران به‌عهره‌بان ده‌گله‌ته‌وه‌موتور و تعقیب و کوشته‌کوشتار و تلفات‌ش کورده‌هر گیز ده‌مقابل ظالماندا سه‌ری دانه‌نواندوه و ده‌ری استقلال و آزادی دا، بارزه‌ی خوی دوام پیدا و اراده‌ی بولایی ته‌نا ابذیره هه‌ربووه و هه‌ر ده‌ینی ده‌وسالنه‌ی دوا به‌دا فرصت و ماوه‌به‌کی چاک‌هه‌بو که‌به‌آزادی بیکسی که‌ته‌مه‌آره‌زومان بی بکه‌ن و له‌بیز بو‌وه‌ده‌ستمان ده‌کوت بزوت‌بانه‌وه و له‌بزوتنه‌وی قارمانان و مه‌ردانی پیشومان . به‌بختی ته‌وه‌به‌که‌ایستاده‌نیو کورداندا که‌سانیک هه‌ن که‌وه‌نه‌بی هه‌ر خرمه‌ت به‌وفارسانه که‌چهن عسریکه‌ته‌مه‌یان ده‌ژیر ظلمی خوناندا را گرتوه‌ه‌بکه‌ن به‌لکو به‌آشکر امیله‌تی کوردی ده‌فروشن .

سه‌ودای علی آغای امیراسعدده‌گله‌سنادی ارتشی ایرانی که‌هه‌مو کوردی فروشتون له‌هه‌مومان معلومه . له‌ختکی معلومه مه‌لاعب‌الرحمن سر نجدانگی و محم فاروقی و حمزه‌لی قاوجی و غیره‌جاسو سن و مللت فروشن . قرنی آغاماش و محمدعباسی و عالی‌خانی منگور و عبدا له‌آغای منگور و چهن که‌سی‌دی به‌آشکر ابو‌اختلاف و پارچه‌پارچه‌کردنی کوردان سه‌ی ده‌کن

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

۲

ترجمه : سید محمد حمیدی

۲- پاره‌دیگر از مستشرقین عقیده بر این است که عناصر (هندو اروپائی) یا (آری) ۳۰ قرن پیش از میلاد بجانب زاگروس آمده و خاور و باختر آنرا اشغال نموده و با بقایای اهالی زاگروس و کوردستان اصلی در آمیخته و طبقه دوم منظومه زاگروس را که به نژاد آری معروف شده‌اند تشکیل داده‌اند و کوردان کنونی به آنها محق میشوند . لکن برخلاف این نظریه پاره‌ای از علمای تاریخ نظریه‌ی علاقه و مناسباتی محکمی که در میان کوردان و منظومه اولی زاگروس موجود است . نظریه اول را تأیید کرده‌اند

طرفداران نظریه دوم میگویند: مهمترین اقوامی که به زاگروس و کوردستان مهاجرت کرده‌اند قوم (ماد) بودند که در خاور دریاچه ارومیه ساکن شدند پس از ماد قوم (پارس) و (مانه‌ی) و (پارسوی) و (پارت) و (کاردوشی) الخ... بترتیب ذکر میکنیم پس از دیگری بکوردستان آمده‌اند . کاردوشی قومی هستند که (زقون) ۱۹۰ یونانی در سال ۲۴۰ پیش از میلاد با آنها آساده نموده و در کتاب (آناکزیس) خود یاد کرده است «۲» .

چنانکه گفتیم هر آینه کوردان با طبقه اول یعنی منظومه زاگروس اصلی علاقه تاریخی محکمی دارند، خوا- این طبقه قفقازی یا آری نژاد باشند . بنا بر این بر ما واجب است برای شناختن اصل و نسب کوردان تاریخ هر دو طبقه (منظومه زاگروس و ماد) را مورد بررسی و تحقیق قرار دهیم .

طبقه نخستین یا منظومه زاگروس اصلی

شاخه اول (لولو) یا (لولوبوم) - هر آینه این شاخه اولین بار در منطقه زهاو-شارزور-سایمانیه کنونی پیدا شدند و تاریخ آمدنشان باین قسمت پخوانی دانسته نیست . آنچه قین است این قوم با قوم (کوتی جوتو) در آمیخته و با هم مدتی در سایمانیه زیسته‌اند .

اخیراً در حفريات کرکوک آثارى بدست آمده که این رلی را محکم می‌کند و همچنین دو سنده دیگر : ۱- دردره کاوور واقع در کوه‌های قره‌داغ در استان سلیمانیه که به (نارام‌سن) پادشاه آکادی هابیدشوم ۲- در زهاو که عاید میشد به [آنو - باننی] پادشاه لولو (قرن ۲۷-۲۸) پیش از میلاد عقیده بالارا تأیید می‌نمایند- ۳ و از پاره استدلالات لغوی پیدا میشود که بعضی از پادشاهان و همراهی آشوری که بر این بلاد فرمانروائی کرده‌اند (قرن ۱۸-۱۹ پیش از میلاد) به لولو اتساعت دارند «۳»

اگر وثایق تاریخی ویژه زمان (آشور ناصر پال) دوم مراجعه کنیم آشکار میشود که بلاد (لولو) بسیار آباد بوده است و مردمان آنجا در کار صناعت و مدنیت باندازه پیشرفت داشته‌اند که پادشاه آشوری در آبادی کشور آشوریا از مجربین آنها استفاده کرده است و هر آینه یکی از پادشاهان لولو (لاسیراب) یا (سارغون) پادشاه بنام آکاد ضامن بوده است «۵» و قوم (لور) که اکنون در تر دیک و یملوی مازندگنی میکنند از احناد (لولو) باستان میباشند . دنباله دارد

- (۱) «زه‌فون - اکسه‌نوفون» (۲) تاریخی کوردو کوردوستان
- (۳) نجله زولو گرافیک زورنال گفته «لادبندس» معاون مستشار وزارت داخله عراق دیده‌شود (۴) بر کتاب الاقوام فی‌مزم- و یونانیا تألیف پروفسور سبایزه - مراجعه کنید . (۵) تاریخ شرق قدیم صفحه ۱۸۶

سلام له توئه‌ی کوردوستان

هه‌لاتی مستیره‌ی خود به‌ختی له‌آسوگ کوی کوردوستان که نشانه‌ی پیرونی‌وه‌ی روزی سه‌ری‌خوی و زرگاری کورده شادباش هه‌رشی گله‌گه‌ران مه‌و روزنامه‌ده‌که‌م و له‌خودا ده‌خوازم شه‌وه‌ر زورور هه‌وه‌ر جیز و شادی بی علی عزیزی

کوردوستان

یه کساله	۳۰۰	ریال
شش مانگه	۱۶۰	ریال
دانهی	۲	ریال

بلا و کوره وهی ییری حزبی دیمو کرتی کوردوستان

۲- فیوریه ۱۹۴۶

شهمو ۱۳ ری بهندان ۱۳۲۴

سالی یکم

ژماره ی - ۹

مهزنی چاک

هه وه به نیشانهی شکستی اساس و پایه یهیزی جامعه، ده و صوره ته دا له سر هه مو مهزنیك پیوسته. چه شا چه آغا هه ره یه که له ری خوویه وه وه ک شوانی چاک ده فکری سعاده تی و به سر که وتی زیر ده ستانی خویان دابن. که به روزی پیداوست بی یان روسور و سه ر به زده بن: هه ره له سایه ی که وره ی چا که ناموس و مالی چو که راده گیری و ده حه سیته وه. و هه ره له سایه ی مهزنی چا که چو که به: اشها و رجعی ترقی ده گات هه رگر ده ستی ستم نایینی و ته واوی ته مه نی خوی به خوشی و آزادی راده بویری. بو مهزنی چاک چو که له فیدا کردنی گیان و مالی خوی دریتی ناکات و مهزنی چاک ده توانی به هیزی بیر و باسک به کتی بیسته به ره هم. و به هیزی اتحاد و برابرتی بنجینه ی قه لای به ک ره نکگی قائم کا که هیچ هیزیکی حوادث نه توانی ده گلی به ره ره کانی بکا. وه ک ملتی اتحاد جماهیری شوروی که به سه ره رستی مهزنی بیر روناک و چا کی خویان وه کو: له نین و آستاین توازان وحدتی میلی قائم کن و دونیا ستری تمظیجان بو داده نوینی و له سیه ری به کتی و برابرتی دا توانیان له خوره هلات و خور آوا هه نکاوی پسیاوه تی هه لیسن.

م. مروف زاد

هه مو جامعه و نه ته وه به ک چه مهزن و چه چو ک. سه ر. که وتی دوا که وتیان به سراه به باطن و حقیقی سه ره رستی و ره ره ر و گه وره ی وانه. له کاتی که دا سه ره رستی جامعه و یا نه ته وه به ک نسبت به زه ر ده ستو چو که ی خوی خائن و یا نیت خه راپ ییت؛ ده بی قه نهمی نه بونی به سه ر و اندا بکشی. هه ر چه ند به ظاهر زوریش به هیزی ناوای لی دی که نه بجه ده وره ی رضاخانی به لوی ده به خشی؛ چو نکه بوخوی طبعا به ژر ده ستانی خاین بو. مادام که سیک که وه ک خوی خائن نه بایه؛ کار به ده ستو خاوه نی اخنار نه ده بو وه ک به چاوی خومان دی حتی ته وه ی ده سته و هه م مرامی وی بو له به ر صرفی شخصی و به سر کردنی کیر فانی خویان هه به شه ظالم ظالم بو و مظلوم مظلوم ناحق ده کرا به حق و حقیق له به بن ده چو. به لکو به سه ر که وتی ده وه نی نجس و دیکتاتوری خویان ده ذات و ضعیف کردنی مات داده دیت و به وجوده خه ربکی ده ره نیانی شاره گی ژرانی نه ته وه کانی ژر ده ستی بو و گیل بو له وه ته ی سعدی که کوتوبه تی:

اگر زباغ رعیت ملک خورده سیر

بر آوردن غلامان او درخت از بیخ
ته وه به نیشانه ی به ده بختی. ته وه به نیشانه ی سه ر کزی

(بوچی لیم زیزی)

شهی چاوی دلبری بوساحلی نجات ره نمائیم نهمه ر موی و امین به وصالی خوت نه گه به نی زندگانی له من حرامه له پاش او هه مو حص و بیصه ی ایستا ده بین له من زیزی و به بیج جوریک نظری مرحمت بولای بن نه اه گه راه من مردم و له رفیقانم جوی بو مه وه اه گه راه من نسو تام و به دردی دلی خوم دا کوتم اه گه راه من وه ک کاغذیک که در به دردی بکه ی و ده نیو آورگی آوی ی بوم به خوله میش او ده می تمنام له آستانه ی عشقی تودا او وه به که جار جار امین وه بیر خوت بیتوه و به نازو تکبری کی که مخصوص به تویه دلبره کان جوانی کوردوستان کمتر لهوی بی به رهن بلیه امین شیر نازنینیکم که به تیشه ی تیزی چاوی پر خمارم له ریشه ی حیاتی گنجیکم دا که وه ک هه ره هاد عاشق و شیتی جمالی من بو وه هزاران آمال و آرزوی خوشی نسبت به وصالی من ده دل دا بو و ابدا دلی وه ک بردی رقم به وی نه سو تا وورد و خاشم کرد - رسول - مکالیلی

بو زانین

نوسه رانی بهرز. له ناردنی نوسراو وه له به ست کوتابی مفرمون. و ته وه ش بزائن که بو روزامه. تر له هه به ست چانره.

رادپوی مسکو

سه مه ند سیامه ندوف

شهو ی دوشه مو ۸ ری بهندان رادپوی مسکو. باسی روله بلی به هیزی کوردی به بولنگ سمند سه یامندوف (له صفحه ۱ ژماره ۶ کوردوستان شهر حی حالی ده گیل وینه ی چاپ کراوه) که ده س په رورده ی ده ولتی اتحاد جماهیر شوریه وه کرد؛ ته وایه ش بو آگاداری و دلخوشی براکانی دیمان که گوین لی نه بو به یانی ده که بن:

سمند سه یامندوف که به کیک له کورانی کورده هه لی خوریندنی به زمانی آذربایجانی بو، چو نکو له کایک دا که ته ودستی به خوه ی بدن کرد الفبا به کتی به تابه تی به زمانی کوردی له ایره وان چاپ نه کرا بو ته ما دیسانین به خویندنی خوی له مه کتبه کانی عالی دووای هینا وه.

روزنامه نویک ده نوسی باره که له شه نامی (خیابان) شاری ایره وان دادور او دور چاوم به ته هسریکی خوش هه بیکه ل و ته نومه ندو ماوه ی له لاپه ره ۳

(کوردو آذربایجان)

تا چندسال له مو پیش که وستاشیور آزادی لی نه در بو هیزی اهر به می فاشیستی ده و نیادا مسلط بون کوردو آذربایجانی له گیل به ک زور نا کولک بون ده ست استعمار بو استفاده ی خوی شه و روز خ. بک اختلاف له نیو له و دو ته وه نه جیه دابون تابه بونه ی ته ره بتوانی له منافعی مادی ته و نه ته وانه به ره و در بن و له منافعی وان کوشک و باله خانی چند نه میان ساز ده کرد و له تیک به ردانی ته وان بوخویان له کوشکه کانی نارانی داده نیشن و قه بیره ش میت مظلوم که هه لفریوا برنی ده که نین.

ولی به یارمه تی خودای بی هاوال روزی ره شمان روناک بو زنجیر اسارت له تینادا بسا و آخرین نه فخر له ده ست پرورده کانی هیلر به کله دوا ی به ک به جهنم مشرف بون.

چاومان هه لیتا دیمان که ده ست و به ونندی (کولیز) له غه تی تاویستا به دو به ره کی ایسه استفاده یان کردوه و بسوه ظور و مرام خویان کوردو آذربایجانیان بیک وه کردوه.

بلی وه شه بر هاتین دیمان که نه ته وه ی آذربایجانی بسو شجاعت و سخاوت و انسانیت له نیادا مشهورن و له رنی آزادی و دیمکراسی دا کوزراویان زور داده و ته وایش هه ر وه کوا به به ش خه راون. به لی بالاخره به همت برابانی به رزی کوردی آذربایجانی اتحاد محکم له به یتمان به ترا و ده ست اتحادمان داده ست به ک و سویندمان خوارد تا هه فیریک له ماوه ی فاشیسته کان بهینی داسا زین و ده ی له بینی به رین دوژمنانی مه ده ی بزائن اگر قه ده هیک له نیشتمانی ایسه یینه پیش به زوری باسکی کورانی آزادیخواه کوردی و آذربایجانی محوده به وه امیده وارم که ته و اتحاد و برابرتی به بهینی ته و دو نه ته وه به ش خور او ره ژبه روز به کری رایی چاوی دوژمنانی ذیمو کراسی محکم تر و به ده و ام تر بی برقرار و پایدار بی برابرتی کوردو آذربایجانی.

علی خسروی

لہ قز قہ لارا - خاہمین

روزنامہ می مہ زنی کوردستان . چاپ و بلاو کردنہ وی مہ و نامہ ہرز واقوہ ولی بیروز بی و ہومدم وایہ ، بدہ شہ بقی زانین ناسینی وی تہ اووی نہ تہ وی کورد . نہ خوازہ لاوان و گہ نجانی مو کریان لہ شہ وی تاریکی و نہ زابن و گیزی سہرہ گیزی نہ خویندہ واری راہی بین . نامہ می ایوہ و مگہ تہ تیرہ می (جدی) بہ . و مجاہدی: ہاوار و کوردستان . بہ وینہ می حوتہ و اہ بلا بہ دہو . پدا ہلسورین تہ نجا دویای بہ ورشہ ورشی خویان روناک بکنہ و بہ روز وشوہ لہ آسانی سہربندی کو . دیدا بدرہوشین . وایہ لہ گہورہ می تہ روز . نامہ و تہ اووی کار سہ دہستہ کانی مہست بارین و دہبارہ و ہ کہ مہمو آرمزوتان بیتہ حی و کارو رجیش کو وی ، و بو تہ وی کہ تہ نیش لہ خیر و پیری تہ و نامہ ہر لہ قازانچہ بہش براو نہ ہم ؛ تہ و دوو سی شہری لہ نو کو تم بو خدمت ناردن . تہ گہر پیو چاہوتی ہر سن .

روزنامہ می کی کوردی کہ ناردت بہ دبتنی رون توروسکہ کان و لہ شایانی بسوم خہنی روزنامہ می کی چونہ تہ گہر باوہ می دہ کہی ہر دیری لاپہر بیکہ کہ چا کی پیشکنی راستہ ستونی عہدی شہ قاسمی وہ فائیدہ بونت گولی گولاہو ، دہ بی زرقی زہرنی فظی ہمو ، دورن کلماتی جہ و اہرات شہسکہ نہ چہینہ نامی دہمی نیگہ ہشتنی بیکرہ بہ زیر و گہوہر و بیخوہ و ہ بہ بدل

تانی بیکہ لہ عباس و دہمی ترشو شیرنی گورہ بیکری بہ زدی دہلی نیشتمان: کورم شایم بہ چیت بی، تہ مہل و بیکار و ورگنی و ہ کوندی سہر کہ لاوہ لہ ویرا ہ ماہوہ . بروانہ خہلکی دیکہ چلون دہ چنہ جیزنی یا ریبی صد شکر کہ ہ مردم بہ چاوی خوم دیم زمانی کوردی بہ نویسن و خویندنی بہ و عزم و ہمتت کہ لہ گہل کیو شہر دہ کا امی خاوانی دو باسک و لاوہ آسانی شیر بہ لہ خدمتہ می ؛ سلامتہ تہ نیشتمان فیر بہ دہصنعتی ہر بہ کو برای چای دوزمنی اہ و خارجہ ۱ کہ کاسی سالیٹہ یک گیزی خورہ ۲ و دہ بہس بگیری بہ اہ پوٹ بہر گنی خاوین دہ زین لہ ہندہری دی خہلکی و مگ گولی ساغ ۳ بو تہوہ کہ نابی لہ شی ساغ و چلکنی تہینہ گہی ، خویندن و زانینو زہرہ کی کوپرو کہری بہم چہ اہ توپووی بازنی تادہ سہ لاتی مال و قصہ خوت بہ خوت نہ بی شیرت لہ عاسمانی بہدی ہشتنی پیم چنی اہ و کاری پر لہ زحمت وریگی دریزو دور . ہی زہت نہ ماوہ ہلکہ سہری و اہمضت چنی لیک دورو ویک تہ کہوتوہ اہ شمارو مہ طلبہم و مگ توکی چل چلی سہر و کا کوشی ہیمنی (خالت) ۴ لہ سہر سہری بہ گہری دژمہ ہ بہ لہ گہ ۶ تو سیدی و شاعری ملی و بہر ای منی

- ۱ اہ و اہر نیای خارچہ کہ تہ اووی کاسی سالیانہی تو ایتنی متریک لہ و بہ .
- ۲ لہ خوری دورست دہ گری جاہ توش فیر بہ بہر گنی خوت و مگ کووان لی بیکہ و ہ چیدی بہ قا پوٹی شو انامہ می مہ گیرہ
- ۳ بہ تہ حقیقی علمی گہی و ہ .
- ۴ خاضت دہ سہری ہ گرژوہ جز مہ بہ ۶ لہ تہ می قومار و جہ فنگ .

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

(۳) ترجمہ: سید محمد حمیدی
شاخہ دوم: سکوتی

کوتیہا نیز از شاخہای منظومہ زاگروس مہباشند . ہر آینہ کوتیہا ہر بلاوہ سومرواکاد مستولی گشتند و روزگاری درلز ہر این بلاوہ فرمانروائی کردند . ارتش کوتی (نارام - سین) پادشاہ بنام آکادی راشکست دادہ و دولت اورا منقرض نمود کوتیہا چند ہر نی ہر این ممالک متصرفی خود حکمرانی کردند . (آناٹوم) کہ در قرن ۳۱ پیش از میلاد با عیلامیہا جنگید اولین پادشاہ کوتی است و ہمجنین (آنتو - بانینی) سابق الذکر در قرن ۲۸ - پیش از میلاد ہر بلاوہ کوتی پادشاہی کردہ است . کوتیہا پادشاہان ستمگر (لاکاش) رانیز تحت نفوذ خود در آوردند (۱) ہر آینہ کوتیہا با کمال سیطرہ ہر بلاوہ سومرواکاد و لاکاش تا قرن ۲۵ پیش از میلاد فرمانروا بودند و سلطنت کوتی در زمان (تبریکان) آخرین پادشاہ کوتی بہ دست پادشاہ (اور) سقوط کرد و کوتیہا پس از این شکست بہ بلاوہ اصلی خود (زاگروس) سرازیر شدند .

ہر آینہ کوتیہا بہر اہی شخہ دیگر از منظومہ زاگروس (یا کاسی در لغت کوردی و کاشی یا کوشی در زبان عربی و قصہ در لغت ترکی) ہر دیگر در قرن ۱۸ پیش از میلاد ہر بلاوہ بابل حملہ بردہ و مستولی گشتند .

کتابہای تاریخ نامہای گوناگون را کہ نزدیک بیکہ کوتی ہمانند آن باشد برای ما ذکرہ میکند بنابر این ہر خود واجب میدانم کہ آنچہ در بارہ این واژہ و مانند ہای آن گفتہ شدہ یاد کنم و در اینجا بگفتہ پارہ از خاور شناسان استناد میکنم: خاور شناس (دراوہر) در کتاب (الرابطۃ اللغویہ لاسماء الكردیہ) میگوید: ہر آینہ واژہ ہای کاردا، کاردوخی، کورتوخی و غوردی، کارداک و سیرتی، غوردیای و غوردو شہنی، کاردو و کاردا، کارداوہ و کارداہ، کارتاوایہ و کوردایا . . . الخ ہمگی نامہای گوناگونند برای یک ملت باستانی کہ کورد نامیدہ میشوند . بنابر این خاور شناس نام بردہ میگوید: کوردان احفاد (کاردوخی) مہباشند کہ ہا (زنونون) جنگیدند و ہمجنین احفاد (کاردا) در اصطلاح سومریہا ہستند . لکن از لوحہ پادشاہ (آراد - نار) پادشاہ لاکاش در دورہ سوم حکومت [اور] [قرن ۲۳ ق - م] چنین پیدا است کہ کاردا نام عشیرت یا شاخہ از کردان است پارہ از تاریخ نویسان میگویند کہ تمیز بین دو کلیمہ کورتی و کوتی بسیار صعب است چون ممکن است گفتہ شود کہ تہا قسمی از کوردان کنونی بطور مستقیم از کوتیہا پائین آمدہ باہند . دنیالدارد

(۱) تاریخ شرق قدیم صفحہ ۲۱۰ - تألیف مستر هول و کتاب الاقوام فی مہزوبوتامیا صفحہ ۹۹ - تألیف سبازہر دیدہ شود .

سلاولہ توئہی کوردوستان

سالہایہ کہ تہ اووی نہ تہ وی کورد چارہ نوری تہ و روزہ بو کہ خطو زبان شیرینی کوردی لہ لاپہری روزنامہ چاوی بیکہ وی و تہ من کہ یکیکم لہ پیش مہر گہ کانی مہباد ہمول روز کہ چاوم بہ شمارہ می یکی روزنامہ می کوردوستان کوت چاوم رون بووہ و ہ سو پاسی خودای بہر زوی ہاوتہ تہ کہم گہ چرای کوردان ہل کر اوہ ایستا دہ توانن بہ زمانی کوردی روزنامہ و گوار لہ تہ اووی دوتیادا بلاوہ کہ نہوہ بہ تہ اووی دنیا را بیکہ بین کہ کورد لایقی زمانہ ولہ ماوہ بیکہ کہ مدادہ توانی لہ کہورہ ترین نہ تہ وی دنیا حساب بیکری و بہ دلیکی بہ ہیز دہ لیم خودایا ہہ تاروزہ روزہ ہلات سر و ہدردنی و ہ روز آوا آوادہ بی چرای کوردان روناک کی و ہ آلائی موقدسی کوردان سہر بلند کی و ہ ک شاعری بہ نا بانک دہ فرموی

چند خورشہ تہ و دورہ بو دین محمدی بڑی دولتی کوردی رہی تادورہ می مہدی لہ باش احساساتیکی زور بہ دنکیکی بہرز دہ لیم . بڑی بہ ژانیکی تہ بد رئیس جمہوری کوردوستان و پادار بی ہیزی کوردوستان پیش مہر گہ رحیم سیف قاضی

(زانیانی کورد)

(بابا طاهر عریان) حمیدی

بابا طاهر لہ شہرای چہرخی چواروم و بینچومی ہجر بہ . رضاتلیخان لہ (تذکرہ مجمع الصحفا) دہلی: «طاهر عریان ہمدانی لہ زانیان و حکما و عرفای زمان و خواہنی کرامات و مقاماتی بلیندبو تہ وی کہ ہیندیک تہ و ان ہاوزہ ہانی پادشاگان سلجوقیہ زانیوہ خطاہ تہ و لہ مشایخی میشود گل دیالہ ہاوزمان و ہ لہ سالی ۴۱۰ لہ ہش عصری و فر دوسی و انالو اقرانی و اندا کوچی کردہ لطفعلیخان آذر لہ (آتشکدہ) دادہ لی: عریان کہ نیوی بابا طاهر دہوانہ بیکہ لہ ہمدان احوالی لہ ہندی کتیدا کوترا . و ہ ور وشتی لہ بیٹی عرفادا بہ نیوہ و سوزشی گیان لہ ہلہ بستہ کانی دا دبارہ و بہ زمانی راجی بہ وزنیکی تاییہ تی دوو بہ تی زور کہوتوہ کہ زبازی وان امتیاز بیکہ کلی ہبہ »

دہلین لہ و ہلی خویندند ازور نازیرک بوروزی طلبہ بیکہ بہ کالتہ ہی کرت تہ گہر بیت خورشہ و ہ کومہ

شت بزانی نیوہ شو و بچونیو حوضی مدرسہ مہلہ بیکہ باش لہ ہر صافہ تی شہوی لہ ہر سہر می زستان جو صہولی حوضہ کہی شکاند و مہلہ ی پیدا کرد بہ یانی تہ و روزہ ہ و موقیقانی لہ باسی فلسفہ دا بوردا دیز نی بابا ایستا زور کہرت بہ چاپ گہیوہ ولی شہرہ کانی زور دہسکاری کر اوہ اہر تہ مہ نسخہ صحیح بہ چا کی دیاری نا کا کلیمانی کورتیشی ہبہ بابا طاهر ہستی نیشہ ان بہرستی لہ اشعاری عارفانہی خویداجی کردوہ و دہلی .

ز شوق مسکن و دادگری - بسینہ آتشی درم خدا یا تہ و دوو بہیش وینہی شہری عیشقی بہ تی .

دلہ از عشق خو بان گنج و و بیجہ

مژہ بر ہم زلم مخونابہ رچہ

دلی عاشق بسان چوب تر:

سری سوجہ سری خونابہ رچہ

بی بی فاطمہ

بی بی فاطمہ لہ ہونہرہ بہرزہ کانی چہرخی چوارم و بیجم و خوشکی بابا طاهر و خاوانی دوانہ مہزبانر احوالی و ہمان ہوملارم نہ بو .

مه‌باد

هه‌چهند چۆم به روزنامه‌ی کوردوستان ده‌که‌وی وهر چهند سه‌به‌نیان به‌خیا‌بانی و فانی دادیم و گویم له ده‌نگی روزنامه‌ی فروشی کوردوستان که‌وه‌که‌ ده‌نگی فرشته‌ی آزادی خوش و گیان په‌رووره ده‌سی بی اختیار حال‌تیک‌ی و هه‌که‌ستی که‌په‌له شادمانیه بوم رووه‌دا و بی اختیار ته‌واوی غم و غصه‌ی زه‌مانه‌ی که‌ا‌ه‌لب دلی غمگینی منی داگرته‌وه له‌بیرم ده‌چی- ته‌وه چهند خوشه به‌آمانج گه‌یشتین چهند خوشه که‌ ده‌بیتیم له‌خیا‌بان و کو‌چاندا روزنامه‌ی کوردو- ستان که‌ن‌زمانی دایک و بابی مه‌نوسراوه و هه‌وه‌لین آرزوی منی کوردی ستم‌دیده بو‌به‌ده‌ست جوانا- نی‌آزای کوردووه‌به و ده‌ی خو‌بینه‌وه و او‌راق رو- ژنامه کوردوستان زینه‌ت به‌خشی هه‌مو خانه‌واده‌و مالیکه‌ افسوس که‌ کلماتی به‌رته‌نگی به‌شهری ناتوا- نی احساساتی قلبی به‌شهری بنوسی و بی‌هینیه‌سه‌ر روی کاغذ و الایستا پی‌مه‌ده‌کو‌تن که‌له دیتنی روزنامه کوردوستان و تا‌بیس چایخانه کوردو- ستان تا‌چه‌اندازه دلی من له‌برایانی آزیزی نیشتمان په‌رووره‌ی کورد شادمانه و تا‌چه‌اندازه په‌که‌له گه‌ یشتن به‌مرامی منی کورد دلخوش و خوش‌حاله . نیشتمانی خوشه‌ویست ته‌من نازانم به‌چه‌مانیک و هه‌له- میک بی‌بی‌روزی او‌روژانه که‌روزی سه‌رستی و سه‌ر بینه‌دی و آزادی زان‌وه‌طبوعات و تا‌بیس چایخانه‌کانی کورده له‌توسکم نیشتمانه آزیزه‌کم ام‌توله‌وی به‌ولاوه ده‌توانی دردی دلی چهند ساله‌و احوالی او‌رروت بزمانی مطبوعات بیان به‌هرموی و روله‌شیرچه‌کانی کوردت به‌باوش پرله احساسات و افتخاراتی منی کورد بلا‌وینیه‌وه و په‌رووره‌ریشیان بده‌ی نوسه‌ره ژب‌روژاناکان هه‌ن‌ه‌ره سه‌خوش و طبع‌بلنده‌کانت هه‌رجی بی‌لین و بی‌نوسن هه‌وه‌ده‌ر- مانی دردی دلی تویه و پساندنی زنجیری دلی و استا- ندنی حق مسلم آزادی به‌ته‌واوی تویه

(پی‌په‌روزه)

آغای عبدالله صلاح زاده به‌مناسبه‌تی ده‌ر که‌وتی روزنامه‌ی ملی کوردوستان نامه‌ی کی‌پی‌په‌روزی بو‌ناردین و ده‌نوسی : دوعا گو که‌هه‌تا‌ایستاه کو به‌ردی بی‌ده‌نگ‌ریگه‌ی کناریم گرتبوو گرتش و کاری ایوه ده‌بیوا و آسوده‌بی ته‌روم له‌گه‌ل با‌به‌ده‌ختی نه‌ته‌وی کوردی دوی به‌راوه‌رده کردوله‌به‌ر تفاوتی به‌بی ته‌م دو‌حاله‌ته گه‌ز گه‌ز- بالام ته‌کرد تا‌کو له‌ر که‌وتی روزنامه‌ی ملی کوردوستان بارانی که‌یف خوشی له‌سه‌رچاوه‌ی دل ده‌سی به‌بارین کرد و هیززی پشتر گرتن له‌طا- قه‌ت ده‌رچو به‌پیوستم زانی که‌به‌پشکه‌شی ته‌م بی‌په‌روزه په‌له‌ده‌ر که‌وتی ته‌و روزنامه‌ی که‌ مایه‌ی معادته‌ی کوردو کوردوستانه تشکرانی خوم عه‌رض بکه‌م و رجام له‌خوداو بیغمبر هه‌وه‌به که‌نیشکه‌ی ته‌و روزنامه‌ی که‌هه‌وه کوردوستانی په‌زندا به‌ده‌وشی و توی به‌که‌تیو برابته‌ی له‌کانونی دلی نو‌ملیون کورد دا‌بجی .

سابلاخ

۱- برای خزنه‌ویست محمد عطاری عضو هه‌به‌تی تبلیغاتی اتحادیه‌ی جوانانی کوردوستان نامه‌ی کی له‌زیر عنوانی (چاوه‌نوری میله‌ت‌له‌هیز کوردوستان) بو‌نوسه‌وین چون مقتضی نه‌بو‌چاپ نه‌کرا .

له‌کوردوستانی روز آواوه‌هاتووه

وه‌طن‌خو شه‌ده‌هاتو شاری حیوانات
 وه‌طن‌ن‌خوزگه ده‌بومه‌پاسبات
 به‌هه‌شت و جت‌الفرده‌سه‌لای‌من
 وه‌طن‌شاخوده‌ر و ده‌شئو کیوانت
 وه‌کوصفی مه‌لایک دیته‌پیش‌چاو
 وه‌طن‌نینو وه‌کوبن روله‌کانت
 هه‌زار ده‌ری‌چاو و آبشاری دونیا
 وه‌طن‌ن‌ایدمه‌به‌جو‌که و جو‌وه‌کانت
 گو‌استان و به‌ارستانی من‌توی
 که‌نوری چاره‌سه‌رچاوه‌کانت
 وه‌طن‌کی‌بی‌سه‌ری بی‌عشقی‌تویی
 روحی‌من بیت‌فدای جو‌تیاره‌کانت
 وه‌طن‌ن‌نجیری مه‌رت‌بی‌به‌سی‌دل
 به‌ده‌ورت‌دا‌گه‌ری گشت‌لاوه‌کانت
 ده‌رونم آگری تیداده‌سوتی
 که‌بی‌صاحب ده‌بینم نیشتمانت
 شه‌راره‌ی آگری قه‌ایم به‌داخت
 به‌ای‌تبی سه‌بونی که‌رمیانت
 وه‌طن‌بو‌یکه‌سیت آه‌سی‌ده‌رونم
 به‌عه‌نیاً وه‌که‌ته‌می کو‌ستانه‌کانت
 وه‌طن‌شه‌رط‌بی‌له‌ذات‌توخه‌لاص‌بی
 بکه‌م روح‌فدای داماره‌کانت
 وه‌طن‌گه‌ر دینه‌بیرم سه‌ر کزی‌تو
 نه‌والله‌روزه‌که‌ی کو‌ژراوه‌کانت
 زوخاوه‌شه‌به‌تم خو‌یناوه‌چه‌رگم
 ده‌مالیم وه‌کو‌گسیراوه‌کانت
 به‌سوزی آه‌سی‌تو چه‌رگم که‌با‌به
 نه‌ماوه‌آرده‌لان و میره‌کانت
 فلانی‌شاد و سه‌روره‌که‌ایستا
 خه‌لا‌سیت‌هات له‌ده‌ست بی‌گانه‌کانت
 له‌دو‌نی کو‌ن‌سیمیکی شحال‌دیت
 هه‌وای عه‌نی‌شهی آلا‌به‌کانت
 وه‌طن‌شه‌رط‌بی‌که‌آلا‌کنت‌بینم
 سه‌رم‌دانیم له‌ری پیش‌مه‌رگه‌کانت
 (مارش)
 نه‌وی کورده‌کان‌وه‌که‌شیرله‌یشه
 له‌لان یه‌ده‌ر بسودا‌واو‌کیشه
 که‌م‌تال و سو‌ری بو‌خه‌ک‌بجی‌شه
 بو‌نیشتمانت زه‌حه‌مت بکیشه
 کوردوستان‌ده‌ای کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن

خووه خرکه‌نوشتین یه‌ستن
 بو‌سه‌ره‌خو‌یی‌بشت بیکوه‌به‌ستن
 بو‌آوو خاکان وه‌که‌شیری‌مه‌ستن
 له‌ری آزادی په‌ردیک یه‌ستن
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 گه‌وره‌ی کورده‌کان که‌آسینه
 خاک‌کی کوردوستان خوشوره‌نگینه
 (توی) خوشبو‌شادی له‌مه‌زبای‌شینه
 لاوان له‌میزه‌لینان یه‌قینه
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 ایسه‌که‌کوردین مه‌رامان‌وا‌به
 خاک‌کی کوردوستان جی‌ی‌بشه‌وا‌به
 هه‌مو حاضرین بو‌ته‌و هیوا‌به
 له‌ویناوه‌دا روحان‌فیدایه
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 سه‌ر عه‌شیره‌تان سه‌روه‌ده‌رین
 بو‌شه‌کرو چایی‌چاو مه‌قو‌چین
 روزیک سه‌ره‌خو‌و بی‌اوانه‌می‌ن
 نه‌که‌ده‌سال بزین‌وه‌که‌ژن دامین
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 به‌ی‌وه‌طن‌شیرت بو‌که‌سی‌چا‌که
 بو‌آوو و خاکت روحی‌فدا‌که
 بو‌به‌رزی آلات‌تون‌دو‌چالا‌که
 خو‌می بر‌بزی له‌ری ته‌و‌خا‌که
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 نیشتمان‌ده‌لی تا‌که‌ی‌بی‌هوشن
 کورده‌کان‌ده‌غیل‌به‌روح‌تیکوشن
 وه‌طن‌نی‌خوتان به‌که‌س مه‌فروشن
 تا‌که‌ی‌بی‌که‌سی‌به‌ک‌جی‌بخروشن
 کوردوستان‌ده‌لی کورده‌کان‌روله
 نیشتمانه‌کنت له‌میزه‌جوله
 وه‌طن‌نی‌خوتان ته‌ورو آوا‌که‌ن
 بو‌حق‌نی‌خوتان کیشه‌و دا‌وا‌که‌ن
 او‌که‌سه‌پیاوه‌صاحب‌غیره‌ته
 خارستانی‌خوی‌له‌لا‌جته‌ته
 فکرو‌خه‌یالی‌به‌رزی‌ملکه
 ماوه‌ی‌لا‌په‌ر ۴

۲- برای خوشه‌ویست (عبد الرحمن مدرس) و و ته‌بیک‌ی له‌زیر‌عنوانی (ترقی و تمدن) دا‌بو‌ناردو‌ین‌چون به‌داد‌نوسرا‌بو و نه‌ده‌خو- پندر او‌ه‌چاپ نه‌کرا .

سہ ماہی

سیماہ ندوف

ماہی لاپری ۱

وریا کھوت کہ مجبوروم بی اختیارخومی لی نیز۔ یک کہ مہوہ ہتا بزانم مہوہ چی کہ سیکہ ... کہ لیبی نیزیک بوم دیتم سینگی یانی مہوہ پیاوہ پرہ لہ نیشان و میدالی لنین و استالین ، لہ قیامو ہیکہ لی دیاربو کہ کوستانہ ، لہ موی رمش و نیوچاوانی پان و دم و چاوی دیاربو کہ کوردہ کاتیک آتہ لہ دوروبری پرسیم بہ تہوای بوم روناک بو کہ مہوہ پیاوہ ہرزہ رولی نہ تہوہی کوردہ .

کوردی ایروان لہ قدیم دا جادر نشین یون و دچونہ قشان و کوستانہ کانی داوینی کیوی آرات : مہا مودہ بہ کی زورہ کہ جادر نشین نہ۔ ون و دانیشتنیکی بہری و جی بان ہہہ . سمند سیامندوف بویشک و تہی مینلہ تی خوی زوری زحمت کیشاوہ ہم جورہ کہ لہ دوست کردنی کوشک و بالخانہی لورمی تازہ و جوان : ہاسان کردنی کاروباری کیش و کیل لہ خوی ریک و پیک زین : کوتای نہ کردوہ بہ لکو لہ ہیچ تی کوشنیک بوہ سہر خستنی ملتی خوی ماندوہ بوہ کوردی ایروان لہ ریگی تمدن دا زور و پیش کہ۔ وتون و نہ فہرک نہ خوندہ واریان نیہ و زوریشیان لہ مقاماتی علی دا کار بہ دستن : حالی حاضر کیڑ۔ یکی کورد رئیس تہ شکلاتیکی زور گہورہ بہ سمند سیامندوف لہ لاین مینلہ تی کوردی ایروان بہ عضوی شورای علی ہل ہر در اوہ و دہا ہزار نفر ہر مہنی ایروان تمابلی بی دہ کن و خوشیان لی دی .

برایانی خوشہ ویست بہ پیوستی دوزانم کہ لہ دورو بہری ہم ہاسہ چند ووتہ بہ کو بہ عرض ہگہ ہم :

بہ گوری میزو و شاہدی میزوانی روزہلات مینلہ تی کورد خاونی شاو استلالو امیراطو۔ ریت و نیشتمانی بہ تہ بہ تی لہ سوری خویدا بوہ ولہ تہوہی چو کیش پشتیوانی کردوہ و مہشی وانی راگرتوہ مہ ماداحی گرانم کوردہ کانی چہرخی لہ مہوہر فریوی استعمار طلبکانیان خوارد۔ تا۔ تہای و نالیکیان گہوہ تاوہ . . . . .

بونہ باعیشی لعت و بہت کردنی کردوہ کوردوستانی مزن ویستاش ہر لہ تی بہ دس بہ کیک لہردہ ولہ تہ دیکنا تورانہ ذلیل و چارہ۔ مہ و بہش ہراو لہ حقولی زین و مدینتن و ہر کاتیک بی یانہوی بہ ہاوی سیاست دہان گرن

و دہان کوزن و یادہ رمان داویان دہ کن : و ہک دیوتانہ و ہم ہوشان دہیزانن . بلاخوای بی کہ سان لہ پاش شہری بین المللی را بردو (۱۹۱۴) ہوہل قوردہ تی خوی لہ ناو روسیہی تہزاری نواند و بہ دستی دو پیروی بہرزی لنین و استالین کہ انقلابی گوردی اوکتو۔ ہریان ہل آساند : ۲۲۰ یون مانی روسیہی تہزاری لہ ہتیووی ہزاری رزگاریان بو بہ۔ ونیکی کہ تورو تاوای نہ تہوہ کانی دنیا چوک و گہورہ بہ آوانسی زنی تہو دہولتہ گوردن و چاوہ نواری تہو و زون کہ ایستا مینلہ تی اتحاد جہا ہیر شوروی تہادہ زین : لادہ ولتہ استعمارکان نہت کہ ویستش بہ نیوی دموکراسی گورگن دہ پیستی ہردا و دہست لہ خوزین مزینی نہ تہوہ کانی چوک ہل ناگرن و بہ داوا خوازین تہ تہریک نادن .

بازانم : نزان یاخویان گیل دہ کن : بہ تہری خوی ہزارہ کہ دہی استالین و قانونی وک روزی روناک ہدرہوشیتو تیشکھی لہ تہوای دونا دا پر شوہلاو بیتہوہ ، ہ تہاہ کوی ہہو بہ تہوہیک راہگہی تی کہ قانونی دموکراسی ہوزین تہوہ بہ گہایمہ ہمانہ نک تہوانی کہ بہ نیو دیموکرات و بہ معنا استبدادن . بہلی قانونی دموکراسی لہ ناو دولتی سووت کراسی کرگاری دہ بہر خوی کردوہ کہ پیروی وک سمند سیامندوفی و ہزارانی تریش رادیوی مسکو بہ دنیا دہ تہی تی ہی ہرانی خوشہ ویست دلو بہ خوو نہ پینی و بزنان رہ گہری کورد لہ روزہلاتو روز آہا ہر بہ کہ و نہ فلامت بویشکوتن دہ پیشاندانی ریگدایہ کہ تہوہش لہ ناو دولتی اتحادی جہا ہیری شوروی بو کوردو تورکو گورچی و روسی و ارمنی و تار بیک حکمی ہہہ . مہا لہ ناو دولتہ استعماریکان دا بہنجوایزہ بہ لکو بہ تہا بہ تی ری زین ویشکوتنی مینلہ تی کوردیان بھوریک اندال و قولو تاریک کردبو گہلی دہرا تہوہی بیوہ « محال » خودا یارہ تی دہولتہ دیموکراسیہ بہ راستہ کانی دا پیشہواو رئیس جمہوری وک جنابی قاضی محمد ہاتو تہروی کار کہ ہویدان ہہ بہایمہ تہ زیر سبہری تہوزانہ دا صدها و بہ لکو ہزاران سمند سیامندوف لہ تی بیدایت .

خلیل زادہ

[دہ رمان]

آغای فارابی طلبی دی دہ رمان چہ شمرکی ناردوہ چون مقتضی نہ بو بہ چاپ نہ گہیش .

(مہاباد)

آغای احمد احسنی چہ شمرکی بو ادارہی روز نامہ نارد بو بہ لاجون مہودامان تہ بو لہ چاپ نہ درا .

لہ کوردوستانی . . . . .

ماہی لاپری ۳
لاوانی کوردان و ہختی ہتہ
کوردوستان دلی کوردہ کان رواہ
نیشانہ کہت لہ مہزہ چولہ
وطہی خوزان تہو رو آواکن
بو حقنی خوزان گہ تہو داواکن

رادیوی لندن لہ شہوی ۲۴-۱۱-۱۲ مسیو ویشنکی رہنمسی ہہیشہ تی نوینہ رانی دہولہ تی بہرزی اتحاری جہا ہری شوروی لہ مجموعی مینلہ تی مہتی دا لہوہ لامی نوینہ رانی انجمن دا ووتسی : چاتر تہوہیہ نوینہ رانی ایرانی بو حلی مسائیلی ایرانی رسما دہ گہل نوینہ رانی دہولہ تی شوروی داخلی مذا کرہ بن تہوہیشتمادہ لہ لایہن عمومی نوینہ ران ہسند کر او قہرارداندر ا کہ نتیجہی مذا کراتی خویان بہ مجموعی مینلہ تی متفق را گہینن

مجمعی مینلہ تی متفق لہ ۱۰ مانگی فیوریہ ۲۱ ریہ زندان تہواو دہی

دہای شہوی ۵ شہمو ۱۰-۱۱-۲۴ ہسریں اخبارو روزنامہ نوسہ کانی خار جہ دہ مادہی کمسیون امریکا و انگلیس راجع بہ اوضاعی ہو۔ دیان اظہاریان کردوہ تہ گہردا و خوازی یہ ہودیہ کان قبول بگری صلحی دنیا بہ دہ خطر دہ کوی .

آگاداری

بہ تہوای تہالی محترم مہاباد راہ گہ بندری کہ نرخ کی گوشت مہرو بزنی سہی سہمن (۳۰ قران) و گوشت رہشہ ولاغ دوتمن (۲۰ قران) معاوم گراوہ تا آگاداری دوم ہر رقصابیک زیاتری ہر و شیت فوراً ہاداری شہرداری خہ بہر دہن تہا ہوی کران فروشی و تخلف لہ مقرراتی شہرداری تہیہ و جریہ بگری سہرو کی شاردار مہاباد خسروی

جیژن لہ سہراو گوگجہلی

برای خوشہ ویست رحیم آغای سیف قاضی و دلامی داوہ : کہ روزی یلک شہ مسوہ ہوی دانان و ناساندی رئیس جمہور کوردوستان لہ گوندی سہراو گو۔ یگہا لہ مز گہوتی تہو گوندہ جیژن و شہر بہت خہ . . . . . وہ لہ لایہن ماموستا مہا صالح و شیخ طاہر و چہد : فہریکی دیکہ نطقوہ ووتہ خونیندراوہ تہوہ و تہواہ : کریکاری دہ و روبہری لہم جیژنہ دا بہ شدار ہوزنہ : یمن پیش مہر گہ کانی تہولایہ پینج دہ قیقہ ہافتہ ہمی رئیس جمہوری بہرزی کوردوستان شلیک کہ :

تہ : چونکہ ایدارہی روزنامہ لہ نظری دایہ جہہ : جیژن لہ ہول ہتا آخر کہ موزور لہ شارو . . . . . متاڈت و نطقی آغایانی کہ لہ مہینہ دا خونیندرا۔ . . . . کوتراوہ لہ روزنامہ و گواردا چاپ بکار جا۔ . . . . ہا : ہفہوری ہر کہس مقالہی خوی بہ ایدارہی . . . . . تسلیم نہ کردوہ تسلیم ہکا و تہ گہر نطقی کر۔ . . . . دوہ خلاصہ ہک لہ نطقہ کہی ہنوسیوینیری .

(مہاباد) شہقامی و ہفابی - چاپخانہی کوردوستان

بوکان

بہی نامہ یک کہ بہ ادارہی روزنامہ گہ ہشتوہ آغای سلیمی ایلیخانی زادہ ہوہل کہ سیکہ داخلی خدمتی پیش مہر گہی بوکان بوہ : بیجگہ لہوش زوری کومہگ بہ منزلی پیش مہر گہ کان لہ تہدواتی نوسین و سوخت و بہ خودی پیش مہر گہ کان کرد و شاہستی سوہا۔ سہ .

برای خوشہ ویست محمد مولایی ووتہ ییکی باشی بوچاپ نازدبو مقتضی نہ بو چاپ بگری

کار چاکی

آغای عزیز آغای عباسی کہ ہودیتی چاپخانہ ہاتبو : بہ ناوی کومہک بہ مطبوعات ۱۵۰۰ ریال و ۵۰۰ ریال بو کار گہرانی چاپخانہ ہیشک ش کرد . کوردوستان : ایہہ تشکری لی دہ کن

کوردستان له لایهن
هه‌یه‌تی تحریرییهوه
ده‌رده‌چی

به‌نیوی خردای به‌رزین هه‌و

کوردستان

آبونه‌مان
یه‌کاله ۳۰۰ ریهال
شهمانگه ۱۶۰ ریهال
دانه‌ی ۲ ریهال

بلاو کهره‌وه‌ی بی‌ری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره‌ی ۱۰ - سالی بیکه‌م دو شه‌مه‌و ۱۵ ریه‌ندان ۱۳۲۴ - ۴ - فوریه ۱۹۴۶

چیرنی سه‌ربه‌خویی و استیله‌ی کوردستان

* دره‌وشینی استیره‌ی خوشه‌ی بژی سه‌روک و کوردو کوردستان به‌ختی کوردان *

هه‌یه‌دی سه‌ر به‌ستی له‌ره‌گوشاره‌گی وانداده‌گه‌ری و نوخته‌ی به‌که‌یه‌تی اتصال هه‌وان وجودی مسعودی ره‌به‌ری گه‌وره‌به .
له‌م‌کاته‌دا بزوک‌ی پیشوای خوشه‌ویسته‌له‌ نیو‌سلامی نظامی و چه‌پله‌ ریزان و هه‌ورا و احساسات و شوق و شمع‌ی فوق‌العاده‌ی کومه‌لداده‌وه
ده‌ر که‌رت و پیشوای به‌رز له‌ کاتیکدا که‌ نه‌ندامه‌کانی کمبته‌ی مر
کری له‌ پشت‌سه‌ری ده‌هاتین و آلا‌ی سی‌ره‌نگی کوردوستان له‌ه
راستو‌چی تریبون له‌ اهتزاز دا‌بو استوی به‌رز ی بو آسمان هه‌ی تا بو تریولی
اجلا‌لی فه‌رمو : مطابق به‌رنامه‌یه‌ک که‌له‌پیشداساز کرا بو به‌ته‌واوی
حضار روژباشی فه‌رمو باشان تشریفی له‌ تریبون هاته‌خواری و به‌پیش
ته‌واوی گوردان و گروهان و دوسته‌ی سه‌ربازان و پیش‌مه‌ر که
کای کوردوستاندا هه‌اتو و هه‌موی ته‌ماشاکردن و به‌هه‌مان روز
باشی فه‌رمو له‌م‌کاته‌دا به‌ده‌ستوری معاوونی فه‌رمانده‌ی هه‌مه‌یز له‌ لایهن
سه‌ربازان و پیش‌مه‌ر که‌کان و نوپخانه‌ی کوردوستان ده‌دقیقه
بی‌روچان به‌افتخار سه‌ر به‌ستی کوردستان و ناساندنی رئیس
جمهوری کوردستان شیلینگ کرا .
باشان له‌ کاتیکدا که‌ده‌نگی هه‌وراده‌چو بو آسمان و له‌قلبی میتینگدا
موزیک و سه‌رووی ملی کوردوستان لیده‌درا و ده‌خویندراوه‌ برای
خوشه‌ویست غنی خسروی شه‌رداری مه‌باد به‌بی‌ده‌ستور هاته‌پیشه‌وه
و به‌ ترتیبی ژیره‌وه میتینگ افتتاح کرد و وه‌تی :

نه‌من غنی خسروی شه‌رداوی مه‌باد هه‌مه‌وه‌یه‌ته‌ گه‌وره‌به‌ی
که‌ملتی کورد له‌باش هه‌زاران قوربانی دان هه‌ورو له‌ نتیجه‌ی فعالیت
و کارزانی و ملت‌به‌روردی فوق‌العاده‌ی پیشوای معظمی کوردستان
جناب‌ی قاضی محمد نصیبی بووه‌پیروری و مبارکبادی به‌مقامی
گه‌وردی پیشوای مه‌زن و ملتی رشیدی کورد عوض ده‌کم‌وه
(میتینگ و جلسه‌ی) هه‌ورو به‌نیوی شاری مه‌باد افتتاح ده‌کم
و به‌دایکی خاوبن و پا که‌وه‌دلیم بژی پیشوای معظم کوردستان

له‌دوا به‌آغای خسرووی به‌رنامه‌ی میتینگ به‌ترتیبی ژیره‌وه‌به
اطلاعی حاضران گه‌یاند :

- ۱ - دو‌عای چه‌نابی هه‌لاحسین مجددی .
- ۲ - نطقی چه‌نابی پیشه‌واو ره‌ئیس‌جمهوری کوردستان .
- ۳ - نطقی چه‌نابی حاجی ابه‌شیخ .
- ۴ - نطقی آغای محمدحسین خانی سیف‌قاضی .
- ۵ - اشعاری آغای هه‌زارشاعری میلی .
- ۶ - اشعاری آغای هیمن شاعری میلی .
- ۷ - خطابه‌ی آغای سیده‌محمدی طه‌زاده .
- ۸ - نطقی آغای شیخ‌حسنی شمس‌الدینی .
- ۹ - نطقی آغای عمرخان .
- ۱۰ - نطقی آغای زیروبه‌گ .
- ۱۱ - نطقی آغای محمدامین معینی .
- ۱۲ - نطقی آغای سیدعبدالعزیز .

کان خریک بو باشان به‌فراهم کردنی زمینه‌وایجاد
و استعدادی کومه‌ل له‌ ریبی دانانی فرقه‌ی دیمو -
کرات اقدامی فه‌رمو ای کوردستانی مه‌زن .
او دایکی نیشتمای نو‌مایون کورانی رشیدی کورد
سه‌رت له‌دوشه‌کی بیماری و دلی چه‌لینه و تئیبی سی
به‌فر له‌روی خوت هه‌نگره‌وو کفن به‌ کوره
کانتی واگذار که‌ او ته‌ا رشیدی کورانی تو
اعجازی کرد و آخر راه‌له‌ پوی قیلوو ته‌له‌ که‌ی
با سکارانی له‌به‌ریه‌ک ده‌رینا و ژبانو خوشه‌ختی به
یه‌ کجاری توو کوراتی سازو قیام کرد .

ای نیشتمانی مادو اشکانیان ای لانکه‌ی صلاح -
الدین و نورالدین و ده‌یسم مز گینت ای بی آخر
میکروبی انزاعی نه‌خوشیان له‌مخا که‌ مالدراود و
کورانی تو وه‌ کدانه‌ی به‌رموری گه‌وه‌هه‌ر
هه‌ترانه‌وه‌ وه‌ له‌ حضوری پیشوای بزرگوازی
خویندا به‌سان ده‌رون و به‌ده‌نگی فینکایی ده‌وی
(بژی کوردو کوردستان) دای گلای دوزنان
و له‌رزین دین ، شه‌ی جیگای باو کو باپیرمان
شاد و خرم به‌ که‌سه‌سالت به‌نازه‌ به‌ر و به‌فر و روت
به‌ گولستان گوردراوه‌ شه‌وه‌ ناروزی ده‌وی ری
به‌ندان (به‌هن ۱۰هه‌) ۱۳۲۴ سانی ۸ به‌یای خوشرو
رونا کتر روزانی میژوی شه‌ش هه‌زا سالی تو
که‌بشوه (له‌ سی ریبی قاضی) هیزی به‌هیزی
دیمو کرات به‌سازو به‌ر گه‌واسله‌ وه‌ له‌ لایه‌ که‌وه
قوتاییه‌کانی کجوا - کورانی هه‌وه‌ و تابیخانه‌کان
له‌ لایه‌کی دی و بیست هه‌زار ته‌فر له‌ ته‌واوی
طبقاتی ته‌ته‌وه‌ی به‌رز کورد هه‌ریه‌ک له‌ جیی
خوی به‌ترتیب ریزان به‌ستوه و آلا‌ی سی‌ره‌نگی
کوردستان له‌ هه‌مولایه‌کی میتینگه‌ که‌وه‌ وه
راستو چه‌بی جیگای تایینی پیشوای گه‌وره‌ که
اقلبی میتینگ داقراری گرتوه‌ ده‌لاریته‌وه‌ حضار
هه‌موچاوبان بریوه‌ ته‌ری پیشه‌وا ، آسمانی
مه‌باد روی خوی صاف روئاک کوردوه‌ رور
به‌رده‌ی هه‌وری له‌روی هه‌لاباسوی خوی هه‌لگرتوه
و هه‌موه‌هه‌ و چاوه‌ نوری مو کبی هه‌بار کی پیشه‌وان
به‌لی چاوه‌ نوزن دیبی چاوه‌ نوزیش بن چونکو
عشق ، علاقه ، خوش‌بستن ، احساسات ، بیلیت

روزی ۲۸ ی مانگی به‌فرانبار (دیماه) ی
۱۳۲۴ شمسی هه‌یه‌تانی مدیری هه‌مولکه‌کانی
حزبی دیموکراتی کوردستان و نویه‌رانی قبایل
و عشایرو ته‌واوی طبقات له‌مالک و غیره‌مالک
هه‌ریه‌ک له‌چهنصد فه‌سه‌نگ ریگاوو بوکانونی
احساساتی ملی و قه‌للی آره‌زوو رونا کیده‌ری
افکاری هه‌موانی خوین (شاری پرله‌افتخاراتی
مللی مه‌باد) وه‌ کوبلبل بولای گول و وه‌ کو
به‌پوله‌ بو ده‌وره‌ی چراهاتن و کوبونه‌وه .
له‌مویشکه سه‌رمای چه‌لی زستان به‌نیو
به‌فر و زوی زوردا چه‌نه‌زار برایی ایسه
بی‌اختیار ته‌نیا به‌حکمی وجدان وه‌ کو عاشق
بولای معشوق یا چاتر بلیم وه‌ کو آسن بولای
آسن ره‌ین (آه‌نریا) به‌توندی لینگیان دا وه‌اتن
هه‌ستی سه‌رما وه‌ به‌نت و اندویه‌تی ریگایان نه‌که‌رد
هه‌مو به‌روخوشی و بی‌که‌نین ده‌ل چه‌پله
ریزانی بی‌روچان له‌ کاتیکدا که‌ وه‌ کورعه‌ ده‌نگی
هه‌ورا کیشانیان بو آسمان ده‌بو راردیون .

بوچی ؟
چونکو عشق : عشقی نیشتمان - عشقی آزادی
و سه‌ر به‌خویی . عشقی پیشه‌واوی خوشه‌ویست وه
ره‌به‌ری بزرگواریان . ته‌وانی وه‌ری خستبو .
چونکو فرشته‌ی به‌خت و اقبال و پیری
سعادت و خوشبه‌ختی له‌ لاسه‌روی فضای گیان
فینک که‌ره‌وه‌ی مه‌باد ته‌وانی به‌ده‌نگی دل
لاوینه‌وه‌ و گیان به‌روه‌رده‌ی خوی بو به‌شدار بون
له‌دینتی ته‌ستیره‌ی خوشبه‌ختی و بیت (فیض)
وه‌رگرتن له‌واهبی هه‌ره‌گه‌وره‌ی عالمی سه‌ره
وه‌بانگ کردبو .
دلان هه‌مو پیکه‌وه‌ وه‌ له‌یک سه‌رچاوه‌وه‌ پرله‌مه‌ر
و وفا بون ، گیانان هه‌مو هه‌گه‌ل یه‌ک خجوت و له‌یه‌ک
منشأوه‌ شین و سه‌وز بیون : حزبی دیموکراتی
کوردوستان ته‌مولدانه‌ی پیکه‌وه‌ راگرتبو وه‌ه
ستی مایت ته‌و ارواحی به‌یه‌ لوبستبو .
ته‌مانه‌ هه‌موی له‌ کیرا بون ؟

هه‌موله‌ هیزی ده‌سی بیضا و اعجازی و ته‌مه‌یحایی
بوینه‌ی کوردو تاقه‌ کوری باشه‌مه‌تی کوردستان
ماموستاو ره‌به‌ری مه‌زنی حزب دیموکرات
کوردستان چه‌نابی قاضی محمد : که‌ده‌ گه‌ل
چتو جه‌دی خلل با پذیر و باوه‌ری راسخ و شجاعت
و مناتی بژمار ریگای ره‌نمای قه‌ومی خوی و پیش
گرت و ته‌واوی خطرانی زور سامناک و به‌ره‌ه‌ستی
زلی ملوزمان و دوزمانی به‌نه‌بودانا و به‌ی شسک و
تریدو خیالات هه‌وه‌ل به‌لاردنی هه‌مو به‌ره‌له‌سته

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰ شاخه‌شوم کاسای یا کوشیها

ترجمه: سید محمد حمیدی

هر آینه کاسیها یا کاشیها شاخه سوم از منظومه زاگروس را تشکیل میدهند این شاخه اول بار در منطقه کرمانشاه کنونی ظاهر شدند و تاریخ آمدنشان باین منطقه از ما مجهول است یعنی اینها از خارج باین بلاد دنیا آمده اند بلکه از ساکنین اصل این سامان هستند و تدریجاً بچنانب زاگروس وارد انجا به خاور بلاد بابل رفته‌اند و کلمه (کاشو یا کاشی) نامی است که اکادیاها با آنها داده‌اند و در کتب مقدسه باسم (کوش) ذکر شده‌اند.

کوشیها یا کاسیها در اواسط قرن هجدهم قبل از میلاد بر بلاد بابل مستولی گشتند و در آنجا (در سومر و آکان) دولتی نیرومند را تشکیل دادند که پام (کاردوناش) معروف گردید و در حدود شرق قرن دوام کرد و آزادی و حریتی را که این دولت گردی تقریباً در چهار هزار سال پیش به اقوام و رعایای زیر دست خود بخشید. تاریخ نظیر آنرا نشان نمیدهد «۱»

هر آینه کاشیها پس از زوال حکومتشار بطرف زاگروس یعنی بلاد (اورستان کنونی) که جزیه زاگروس قدیم بشمار است سرازیر شدند و نیز باید دانسته شود که این قوم دلیر بابت حق‌النور از طریق (بابل - اکیانار) جزیه سالانه را از دولت ایران معاصر خود میگردانند. واسکندر مقدونی همگامیکه بر خاور زمین مستولی شد با این قوم روبرو شده با آنها جنگید از اینجا به نهمیم که اینها تا میلاد در اورستان کنونی باقی بوده‌اند.

شاخه چهارم - سوپاری

اسم (سوپاری) در زمان باستان یا در دوره آکادیک عبری جغرافیائی بود و بر یک کشور وسیع که از شمال خاوری کشور عیلام تا کوه (آمانوس) که در ولایت اطیه واقع است و از نرس آن خط آهر میکشرد (آطنه - حاب) اطلاق میگردد. و از اینجا این اسم بر قبایل بسیاری از کوردان باستان اطلاق میشد و قسمتی از این قبایل در وادی راهین و سوریه و اناضول پراکنده شدند. و هر گاه به هوریا و تاتیها هر یک شاخه از سوپاریها میباشند. املاک آن در باره تاریخ سیاسی سوپاریها بسیار کم است. مهمترین واقعه که از آنها میدانیم این است که به (سیملات بلازهر) اول (شهرش) که یکی از شهرهای سوپاریها بود محاصره نمود ولی قبایل مختلفه سوپاری بشدت دز برابر او مقاومت نمودند «۲» ۱۱۱۰-۱۱۰۰ ق م) پس از این اسم سوپاری بنام (سوپاری) آن اسم (نابری) آشکار گردید؛ با این حال دارد که قبیله نابری شاخه‌ی بزرگ ماوه‌ی لاپه‌ری ۳

[شانازی]

* وهلام بر خانه همین *

مهردی نه‌بر دو شاعیری بر باک و چاک منم
روزی هه‌راو کیشه و شهر سدی آسم

راست و ده‌وان و زیرک و آزاو دلاوه‌رم
پیو وانه‌سی که شاعیری خویری و دروزنم

بودوزنمان نه‌چهنی درو زرده و ام به‌لام
بو دوستان له‌چهنی گوله باخ و سوربسنم

واللهی بی دره سه‌راستی سه‌رامی من
خدمت به نیشمانه هه‌تا کاسی مردنم

ههل ناگرم له‌مسلك و آمانجی خوم نه‌من
پهس؛ نانه که نه‌خه‌نچهری کول نه‌نجی انجنم

بو سه‌ر باندی میله‌ته کهم کهوشنی ده کهم
وه‌ک خه‌لکی دیکه‌نا. وی گیرقان باختم

چوار سال به روزو شو و نه‌سره تم هه‌دام نه‌دا
نوشیم زوخاو و هه‌ر خه‌م و تاسی بو خواردم

شادی نه‌بوم و قز نه‌کرامو و هه‌ره‌ز نه‌بوم
دهم زاتی روزی دی به عهدو ته‌نگه هه‌لجنم

نه‌کشانه‌وه له‌کارو هه‌خه‌لاما. اوس نه‌بوم
تا دای نواند له‌بهر منو تسایم بو دوژنم

وه‌لک ریوی کلکی گرته که‌ارزو هه‌لات بر
کاسی که زانی زه‌حمه‌ته دوژمن هه‌لاتم

چق چوپه‌نی له‌دوره‌وه دوژنم ترسی من
زه‌هله‌ی ده‌چی بیینی؛ کهم لیوی کور و تم

هه‌و بو بوم هه‌من که‌ده‌سم کرد به‌ناله‌ناله
وشیار سووه براله‌تی کوره‌ی به‌خوتنه‌لام

نایدیم به‌تاجی شاعر به‌هه‌وره‌گی خه‌روان
هه‌و سه‌ر کللوری هه‌ره‌زی بوو تیکنم

فیکرم بلیننه بی غه‌ش و خاوینه روحی من
هه‌ر چه‌نند شاو شو و تو دزو وات و چلنم

بنواره بییری رون و خبالانی وری من
منواره ریش و په‌شمو ده‌و چاوی چلکنم

بوچیم ده‌هاروزنی به‌خورایی خاله‌مین
لیسم لاده تو که باسی سه‌ره به‌حسث کردنم

ته‌وه‌یشی قه‌ط به‌پرچو به‌کا کولی من مکه
ده‌رویش نیسم برانه هه‌من شیری برچشم

فیدی چیه که من که‌چلام که‌ده‌لی هه‌تو
هه‌و چل چله‌ی به‌سه‌ر مه‌وه ماوه هه‌لی رنم

مجنونی نیشتمان سوچه‌وانیم که‌ره‌ک نیه
اثباتی ادعاه‌ه که تا ایسته بی ژنم

ایم زین مه به‌عزیزی دلم خالی خوشه‌ویست
شاگردی چو کی تومو کوری چا کوه هه‌منم

«همین»
(زانیان کوتویانه)

هه‌ر که‌سی بکا بیگانه به‌رستی - آخری دینی شکستی

هاتنی ایللی قره‌په‌پاق

بو سندوس

له‌سالی ۱۲۲۶ هجری قمری قه‌مه‌ریدا به‌فرمانی
آغا محمد قاجار له‌دوردی حکومتی بوداق
خانی موگری ایللی بو بر او ده‌دهشتی سندو
س که‌جیکه‌وه هه‌وار گه‌ی ایلانی بلباس بوچی
گیربون تاریخی قه‌جهری صفحه ۱۴۹ جلد -
یک.

ایمه‌ده‌زاین که‌ده‌ولتی دیکماتوری ایران له
روزی خله‌ته‌وه ناهورو هه‌میشه خه‌ریکی بلاو
کرده‌وه کوچ پیدانوله‌نو بردن و نابود کردنی
کوردبون به‌تایبه‌تی له‌دوردی سه‌مه‌وی کان به
ولاوه که‌متاسفانه اویش کردبون نه‌ویبره
که‌وتو ته‌سه‌ر میشکی کاربه‌دستانی ایران که‌کو
رد بلاو به‌کن -

سالی ۱۲۲۶ حکومتی قاجار تورکمانی
قره‌په‌پاقان له‌دهشتی سندوس دامه‌رزانده‌و هینا
پانه نه‌وخاکه کورد نشینه خیلانی بلباس به‌و
شه زور ناراحت بون لینگه‌ان‌دا سه‌ره‌قه‌ره‌ه‌یا
ن و هه‌گه‌لیک کوشارو تلایان لی کردن و
هه‌تا چونه ساین‌ه‌لا به‌قاجار کوشتن رویشتن
و خاکه‌کی خویان له‌بیگانان پاک کرده‌وه
بوداقی خان له‌نایب السلطنه عباس میرزای نو
سی له‌شکر یکی قورسی له‌زیر فرمانی احمد
خانی کوردی مقدم و عسکرخانی هه‌وشاری‌دا
نارده سه‌ر بلباسه‌کان له‌پاش گه‌لیک شه‌روکو
شتر بوداق خان به‌ماملت ریکی خسته‌وه
سالی ۱۲۳۱ دوباره ایللی بلباسی بو استاندنه‌و
هی سندوسی له‌چیاکان چونه‌خوار بوداق
خان ویستی پیشیان پی بگریت و تائب السلطنه
ی نوی که‌کومه‌گی بکا نه‌ویش ایلرخانی
الی خوی و جعفر نلی خانی مراعه‌ی به‌له‌شکر
خه‌نارده هه‌وار پیشیان به‌خیل گرت و شه‌ر
و کوشتاریان که‌رم کرد له‌هه‌ردولاوه نیزیکی
هه‌زار که‌س کوزران بلباس زور به‌پیاوانه
بزوتنه‌و رو به‌چیاکان گرانوه به‌وته‌رزه ایللی
قره‌په‌پاق له‌سندوس جی گیربو و نه‌و خاکه‌یان
داگیر کرد. له‌کتی بی‌ناودارانی که‌ردور گیراوه
قادی مدرسی

(زانیانی کورد)

سید محمد حمیدی

مه‌لا‌علی حریری

مه‌لا‌علی حریری له‌سالی ۱۰۰۹ میلادی که
له (حریر) له‌دایک بو و هه‌ره‌وی مردوه و
قبره‌کی به‌ناوبانک و زیارتگاه .

فقیه طیران

فقه طیران نوی محمود و خه‌لکی شاری
(مکس) له‌۱۳۰۲ میلادی له‌دایک بو و ده‌دوبوانی
شعری گه‌وره‌ی هه‌به ۱- شیخ‌سنائی ۲- حکایاتی
بر سیسای بیجکه له‌مانه تی دیشی هه‌به .

مه‌لای باطنی

مه‌لای باطنی نوی مه‌لا احمد و به‌باطنی او
بانگی رویوه له‌سالی ۱۴۱۷ میلادی له‌دیه‌ی
باطنه له‌دایک بو و له‌سالی ۱۴۹۲ میلادی
له‌ته‌نه‌نی ۷۵ سا ایدا هه‌ر له‌باطنه که‌نه‌دیه‌هاتی
حکاری مردوه .

تروسکھی کوردوستان

ههول ژماره‌ی روزنامه‌ی کوردوستان وه در کهوت تروسکھی خوی به‌سهر ته‌واوی خاکی کوردوستاندا بلاو کردوه ته‌ی نیشتمان په‌روره- کان ووردبهنه‌وه چه‌روژیکه‌ی خوشه‌ که‌ایمه‌ نز- مانی ابو باپیری خومان روزنامه‌ی خومان دم- خوبینه‌وه هومیدم له‌خردای به‌رزه‌یه که‌هتا هه‌ایه‌وه ژوژنامه‌ی خوشه‌ وسته‌ پایه‌دار بی وه کوردو کوردوستانی مزن له‌تیشکی زانین-وه- فره‌نگ به‌شدار بیت - محمدعطار

(بی پیروزه)

ته‌م برایانه که‌له زیره‌وه نیویان ده‌نوسری هه‌ر- یک به‌نوبه‌ی خوی نامه‌یکه‌ له‌ادایه‌ی روزنامه- ی کوردوستان نویسه‌ وه‌له‌ده‌ر کهوتنی ته‌م نامه‌به‌ زور اظهاری خوشه‌ختیان کردوه وه- ده‌رحیق به‌ مه‌ینت کیشانی اداره‌ی روزنامه‌وه- بنگاهی چاپخانه‌ که‌ لیکیان مه‌رو وه‌ نواندوه :

- ۱- برای خورشید سید عزیز حسینی ته‌م سی شمره‌شی نویسه‌وه وه‌ده‌ر کهوتنی روز نامه‌ی کوردی روناقی کردوه‌چاوی هه‌ر په‌ردی که‌ لیمه‌ کانی دۆر باوته ژماره‌ کانی له‌ل و زمروته دیتم به‌چاوم نمردم امرو مقصود حاصل بو جا اوجار برو

۲ آغای عبدالجفائی

۳ برای فداکار حسن رحیم زاده ده‌نوسی : چه‌ندسال له‌مه‌وه‌ر آمو هه‌ناسم هه‌له‌ده‌ کیشا یو روزنکی که‌ کوردان به‌سهر به‌خو به‌یینم و له‌ناکو چاوم به‌آلای مقدس و روزنامه‌ی به‌رز ی کوردوستان کهوت دا بریندارم ده‌رمان کرا و چه‌رگی هه‌لقه‌ و ساریبو ایستا به‌دلیکی پاک له‌خردای به‌رز ده‌خوایم : تاروژی قیامت به‌ته‌وه‌ی کورد توشی دو‌اکه‌وتن نه‌کا وه‌آلای مقدسی کوردوستان هه‌سهر بلیند وه‌کوته‌تیره‌ی آسمان به‌ده‌وه‌ شی و تروسکھی وی چاوی دوزمن کوریکا وه‌ته‌واوی کارگهرانی اداره‌ی روزنامه‌وه‌ بنگا هی چاپخانه‌ روزباش‌عرض ده‌که‌م .

(کوردوستانی جوان)

تروسکھی بروسک له‌ناو په‌له‌هه‌وری ره‌شی بهاران ، ده‌ر کهوتنی مانگی چارده بو ریبوار یکی ریه‌ لیگورا و سه‌رسیواو ، ده‌رمانی ده‌ ردی لیه‌وه‌ماوی هومید براو : دیاره هه‌ریه‌ک به‌گویره‌ی خوی زور خوش وه‌به‌جی په‌وو...

ته‌ما به‌خودا کوردوستان ده‌ر کهوتن و دیتی هه‌ول ژماره‌ی توپون له‌وانه‌ زور خوشتر و به‌جیتره : چونکو تیشکوه‌ تو که‌له‌ناو ایسه‌دا پرشو بلاو بوته‌وه‌ و چاوی هه‌وه‌ کوردیکی نیشتمان په‌روره‌ی پی‌روناک بو هه‌میدم وایه جاریکی تر له‌آسمانی ژینی کوردان دا په‌له‌هه‌ور ی ره‌ش وه‌گه‌نه‌ی پیدانه‌بیت .

به‌پشتیوانی خوی بی‌هلوتا که‌روناکی ده‌ری توپونه‌توش به‌روپه‌ره‌ کانی گه‌وه‌رواری خوت ته‌ور و ته‌واوی نیشتمانی ایست سه‌وزو سه‌ی و سور کردوه‌وه‌ و دارو به‌ردو هه‌ردت رازاندوتوه‌وه‌ زیاتره‌وه‌ی که‌هین بوسه‌ر کهوتنی تو تی ده‌ کوشین چونکو هه‌ر دیریکی راست و ره‌وانت بو .

گورینی ته‌لف و بی کوردی به‌ته‌لفوبی هاسان

آغای خلیل قتاحی له‌ژر عنوانی (چه‌تونی القوبی کوردی وه‌بویستی گورینی به‌القوبی هاسان) پشهادیکه‌ زورباشی نویسه‌ وه‌ته‌ی : چونکو اقباوی وستا که‌ی کوردی ده‌ گه‌ل حروفاتی عه‌ره‌به‌سی نیکه‌له‌خو بندنه‌وه‌ی زورچه‌تره‌ وه‌وه‌ اصلاحه‌ی که‌تیشی دا کراوه چه‌توتتری کردوه و پتری دوورودریز کردوه وچه‌ن دلیلی دیشی هیناوه که‌هه‌مه‌وه‌یو جین ده‌سان موشه‌ری طول به‌داوه‌وده‌ی : هه‌ته‌ی فره‌نگی ایسه‌ ده‌ی ته‌کایکی زورزل به‌خوی به‌دار له‌ هه‌وه‌وشی واجب تر چاک کردنی القوبی به‌ته‌لفوبی هاسان وه‌ روزنامه‌یکه‌ تاراندادیم نوسرابو ده‌وه‌ته‌ی مه‌ر به‌یدا کردنی القوبی به‌کی هاسانی له‌هینی زانابانی خو باند به‌سابقه‌ داناه‌وه‌ که‌واب ته‌وانیش لیان به‌قین بوه‌ که‌القوبی به‌کیان عه‌پداره‌ وه‌نه‌ریکن چاکی گه‌ن : بو دوی القوبی به‌کی و ده‌کار نه‌هین که‌وه‌ کواقوبی ایستاله‌تو کروت وچه‌ترن نه‌بی وه‌ماوه‌ی حه‌قه‌به‌که‌داخه‌لک بتوان قیری بن- کوردوستان : ووته‌ی آغای قتاحی ته‌پیش چاوی کار که‌ رانی روز نامه‌مورد توجه‌ قهراری گرت ره‌چا وگیراوه‌ که‌ خودا توفیق به‌داوم به‌ته‌وه‌ مقاله‌ بتوسین وره‌چاند که‌ین نوسه‌رانی به‌رزیش ته‌گه‌ر رأی و نظربیکان هه‌یه‌ بومان بتوس .

هه‌وه‌ل چاره‌ که‌ خ به‌ی جمعه

به‌کوردی ده‌خویند رته‌وه

وه‌کو برایان هه‌وه‌ ده‌زلن ساییکی تراوه‌ که‌له‌ لایه‌ن خزه‌وه‌ ده‌ستور به‌امامی جمعه‌درايو که‌خطبه‌ی جمعه‌ به‌کوردی بخویند رته‌وه‌ و امام له‌ پشدا خطبه‌ که‌ی به‌کوردی ده‌خویندوه‌ پاشان به‌عربی به‌لا دوی ۱۲ « ۱۱ » ۱۳۲۴ امام پاش بسمله‌ حمدله‌ ته‌صیه‌ . آیه‌ خطبه‌ که‌ی به‌کوردی خویندوه‌وه‌ دلی هه‌وه‌ کوردیکی بی رون بو وه‌ته‌ واری لی خالی بون وشکرانه‌ی خدایان کرد که‌ته‌وه‌ رو به‌ زبانی خویان گویان له‌خطبه‌ به‌ ولی حالی ده‌ین وه‌مه‌ له‌ کوردوستاندا بیسابقه‌ به‌وبرا بزه‌ ده‌گه‌ل شه‌ر به‌ته‌ی خاوتنی اسلام به‌ته‌میری پشه‌وا و رئیس جمه‌وری به‌رزی کوردوستان له‌لایه‌ن خزه‌وه‌ به‌چه‌نایی ماموستا مه‌لاحین مجیدی . امام جمعه‌ سید محمد حمیدی امر داوه‌ که‌ خطبه‌ی جمعه‌ له‌سهر دستوری ژ پرو تنظیم کری :

مبارزه‌ ده‌گه‌ل خرافات ، واحترامی قنون دین ، به‌داری و ایجاد ییمارستان ، تأثیری انبیت له‌سهر کهوتنی نیشتماندا ته‌دنی کوردوستانی قدیم . اعتماد ب نفس و اهمیت سربازی وظیفه‌ و بونی وی . زن ده‌بی ده‌ جامعه‌دا چلون بی رنگاو منفی وی . تهیه‌ کودکستان . چلون ده‌بی پش به‌ تاخیم بگیري . روحی سلحشوری . وحدتی ملی . عواقبی ته‌کاری سخن چینی و دوزبایی و دستور دراره‌ چه‌نایی امام جمعه‌ش ته‌مانه‌ ره‌چاو بگری و خطبای دیه‌تیش ام ده‌ستوره‌ پشتیوانی بکن .

ماوه‌ی له‌لایره ۲

کوردان از بدو تاریخ...

از سواری بوده و تدریجاً همه‌ سواریها را تحت‌الشعاع خود گرفته‌ وه‌ه‌ را تیری گفته‌اند . هر آیه‌ کوردان (شمنیان) کتونی به‌ طوریکه‌ از نام آنها معلوم است به‌ سواری با تیری اتساب دارند . دنباله‌ دارد

۱ تاریخ قدیم ۳ تاریخ آشور باستان

مه‌درسه‌ی گه‌لاویژ

له‌سهر قهراری جه‌له‌سه‌ی سه‌یری ته‌واوبه‌تی ته‌ندامه‌کانی شاری که‌له‌روزی ۴ خه‌رمانان ۲۴ داله‌مزرای ته‌نشت پردی سور کوبونه‌وه‌ ولای ای‌واری جه‌نابی آغای قاضی محمد پیشوای معظمی کوردوستان له‌گه‌ل چه‌ندیک له‌هاوریه‌ یانی بودیتنی جلوه‌نه‌تی سه‌یری برا ته‌ندامه‌کان و سهر دانیان به‌هاتنی خویان ایسه‌ی سهر به‌رز فره‌مو له‌نیه‌وه‌ ووتاره‌کانیدا فره‌مو ته‌وروه‌ بوایمه‌ دانانی قوتابخانه‌به‌که‌ به‌نیه‌وی قوتابخانه‌ی میلی پیوسته‌ که‌ده‌رس زمانی دایکوبانی خومان تیدا بکوتتری وله‌به‌روه‌ وورده‌ وورده‌ بتواین خه‌لکی به‌نیه‌وه‌ سهر ربه‌ی راست وله‌ خویان وویشار که‌ینه‌وه‌ .

پاش ته‌واوبونی فره‌میشانی پیشوای معظم کور- دوستان ته‌من ملا . داودی داوام کرد ته‌گه‌ر به‌ته‌و پیشوای به‌ر زمان یارمه‌تی به‌فرمویه‌ به‌وزوانه‌ قوتابخانه‌یه‌کی له‌گه‌ره‌کی قوتله‌فران داده‌مه‌زه‌ زینه‌ن پاش ته‌واوبونی سه‌یری ته‌روژه‌ بوسبه‌ بینه‌را هه‌رواله‌به‌روه‌ ده‌سته‌به‌که‌ له‌لاوه‌ دلگه‌شه‌کانی شارو له‌دلسوزه‌کانی ده‌ورو به‌رمان هه‌نانه‌لامو داوای سازبونی یارده‌ کرد تا کو له‌شوی ۱۲-۳- ۲۴ داله‌خانوی حاجی احمدگادانی مه‌کته‌به‌یک به‌نیه‌وی « گه‌لاویژ » ره‌ندرا وه‌هول که‌سیکی بوه‌خوبه‌ندن هه‌رشیان هینابو ته‌و برایشانی خواره‌وه‌ :

- عزیر - ابراهیمان - حسن حسن پور - محمد - داودی - علی فرهادی - سیدعبداله طه‌زاده - حامید خسروی - صدیق معروفی سراج - هاشم موسی زاده - محمد داودی - بونوبو پی‌خویند - نیشیان دوماموه‌ستا کاک سعید . داودی بو کوتنی ده‌رسی زمانی کوردی وکاک رحمان طلعتی بو کوتنی روسی داندرانو چونکو ته‌وه‌قوتابخانه‌یه‌ هه‌چ بولیه‌کی نه‌بو بوی خه‌رج بکرت له‌لاین آهای حاجی مصطفی داودی . میرزا سعید یوسفی . میرزا سعید ویسی . سیدقادر افتخاریه‌ وه‌باریده‌ی نیم‌تخت و چرایان کرد وقرار دادندرا کاک سعید داودی ماموستای زمانی کوردی مانگی بیت ته‌من وکاک رحمن طلعتی مانگی ده‌ته‌نیان به‌نیه‌وی پیشکش له‌جیانی زه‌حمه‌ته‌کیان پیه‌بگات .

پاش مانگیگ درس خویندن قسوتایه‌کان چونکو زوریان واز له‌سهر بو . هه‌تا له‌هه‌وه‌له‌وه‌ به‌ریک له‌کوردیدا به‌له‌دبون بریک رام‌بونو ورده‌ ورده‌ فیر به‌بون هه‌تا له‌شوی ۲۴ پش به‌ر ۲۴ دانمو چه‌ند قوتابیانه‌ی نیو به‌راوی سه‌روه‌ له‌دیوبیکی ده‌رس دا له‌هه‌وری یک کوبونه‌وه‌وه‌ قهراریان دانا هه‌تاده‌توانن وه‌ه‌تا هه‌زریان هه‌یه‌ پشتیوانی له‌وجیگا به‌ریزه‌ بکه‌نو بسویشکوتنی کاری له‌کوی ره‌وه‌ری دابن وه‌منوی خوشیان ناده‌سته‌ پیش‌کوتن که‌هه‌ر وه‌که‌ نیوه‌کیان قوتابخانه‌گه‌ش وه‌پیش چخن .

سوپاس بوخودای به‌رزو بی‌آوال ته‌وانه‌ش بوته‌ له‌به‌ریک . پاش چه‌ند شه‌وان شه‌ویکی که‌بوو سی ته‌من پولی یک‌مانگی دو ماموستاگان ده‌ته‌قلادا بون وکوتمان ده‌بی هه‌ر به‌که‌ له‌وه‌ ججیلانه‌ شتیکی پیشکش کن .

به‌لام هه‌ر ته‌وشه‌وه‌ش باسی دلمه‌زرانی ته‌و قوتابخانه‌یان به‌آغای قاسم آغای ایلیخانی زاده‌ را گه‌یاند بو ته‌ویش فره‌موبوی ته‌من (سهر) ته‌منی پیشکش پیدابوستی ته‌وه‌قوتابخانه‌ی ده‌که‌م .

ماوه‌ی له‌ ژماره ۱۱

گوردستان

بلاو گه وهی بیری حزبی دیمو کراتی کوردستان

آبونه مان	
به کساله ۳۰۰	ریال
شهش مانگه ۱۶۰	ریال
دانهی ۲	ریال

ماوهی چیژنی سهر به خویی واسه کوره وه استقلالی کوردستان

سید محمدی حمیدی

ماوهی نطقی جنایی بیهوای کوردستان

بوزیه کجار خیرایی ووچانو راویستان دهستان بکار کرد حزبی دیمو کراتی کوردستانیان تشکیل داوه ده... تو برد خریکی کاروباری ملی بون و به چاوی کی وورد و به وقت احتیاج و پیدایستی کوردیان تشخیص داوه دهی کرد.

له پیش هوشیتکدا اختلافات و دو به ره کانی عشایری که به دسیسه و حیل بازی استعمارچی و دیکتاتوران بو استعمارو خواردنو کروساند... نه وهی نه ولته به قولی خویبار (تفرقه بیناندازو حکومت کن) ده به بنی خستون و تانداره یگ نه و آورده بلیسهی ساندبو برای دایکوبایی له بهک ترازانده بکلی له گوری هه لگراو نیوی عشیره تو طرایف وه ره چی اسبابی نه نفاق و پرشویلاویه و فریدراو و عموما له زیر عنوانی حزب دیمو کراتی کوردستاندا کوبونه وه و به کدلو به ک زمان تیکرا به ره و آمانجی آزادی که و ته ره ی.

زمانی زگما گمان که له کدل شیری دایک تیکه لی خون و گوشتی ایبه بووه له زه مانی دیکتا توری دا سهخت قه ده گه کرابو زمانه ارسی بزور تحمیلی ایبه و منداله کاسان ده کرا... ز به پترسیبی باشکه و تتی کوردبو له مدارسه... رسمیتان پیدا و خویندنو تحصیلمان به سه... نرتیبی دنیاخته سهر باری کوردی - چهند مدرسه ی کجان و کورانمان کردوه مدرسه ی شهوانه مان دابر کرد و کتیب بزمانی کوردی ترجمه کران جه منصد کورو کچ و بیوای گه وه له مدارسه ی شهوانه و روزانه بزمانی کوردی ده خوینن له جیاتی نه وهی شش ههوت سال خریکی خویندن و فیرونی فارسی بن له... ننگیک و دو مانگدا ده بنه خوینده وارو هه مو شتیک ده خویننه وه و ده بوسن... بوئاساندنی لیاقت ملی و وه ده رختنی حیات ادبی و فرهنگی کورد و بورا گه باندنی هاواری خومان په گوی دنیای بشره تو عدالت محتاجی وسیله ی چاوپلاو کردنه وه بوین چاپخانه ی زورچاک تاسیس کرا و دامزرا له هاری خوماندا به زمانه ی خومان به چاپخانه ی خومان گسوارو روزنامه ده رده چی و بیرو فکرو داخواری ایبه له دنیا دا بلاوه کانه وه.

حاصل و به ربوبی ایبه که مقدار یکی زور زو وه وند و به قیمة ت... و به فیرونی له ده ستیان ده رده هیتان و ده ستی استعمار سدیکی له پیش ایبه و بازاری دیاد و روست کرد بو ریگای حلمان دیه و و تجارت و اقتصادیات کوردستان زور بش تأمین کرا.

له زمانه دیکتاتوریدا که هه وه عوارضیکان لسی ده ساندین که موزور وه سله ی له ش ساغی و معالجه نه حکیم نه ده زمان نه معریضخانه ی بوین سازنه کردین ایبه بوخومان مریضخانه ی زورپاش به وزوانه دابر ده که بنو وله ش ساغی و لاتمان تأمین ده ی هیزیکه ملی مان تشکیل داوه که به شه جاعه تیکی ته و او حاضره دفاع له نیشتمان بکا.

دباره موفقیتی ایبه سهر سهر له عینی مرای دیمو کراسی و له نتیجه ی فعالیتی حزبی دیمو کراتی کوردستان و به پشتیبانی عالمی دیمو کراته له بهر نه وه بدل و به ناو ده لین : بژی موئسین

دیمو کرات . ماتی کورد هه زاران سده به ره هلتی سخت و سنده ی له هری دا بو ده سته و دایره ی دیکتاتوری بی ووچان کار شکینی ایبه مان ده کرد وله هیز نامر دسه گ رانه وه ده ستان اختلافانی عشایری و داخلش تشکیل کی گوره بو بوئیه اما نه وانه هیز کامیکیان نه یار توانی پیش به ایبه به گرن به - دلکی به هیز پایه داری مان کرد و ادامه مان بقالیتی خومان دانا استقلال و آزادی نه ته وهی کوردمان بدست هینا .

دباره بقایایه کی نه و خطرته ش که نه وه چه له داخلدا و چه له خارجدا مله تی کورد مبارزه ی خوی له گه لیان ادامه پیده دا به پشتیبانی خودا مظهر و منصور ده نی . نه ورو له نماینده کانی ته و او ی زو احوی نطقی کوردستان بی رعایتی طبقات اعم له آغاو رعیت و گه وروه چوک کوبونه وه و بیک دل و بیک زمان هاواری دیمو کراسی نه کن و به ربی دیمو کرات دادرون قسودرته و قوه تی دیمو کرات نشان ده دا .

باش نه و او بونی نطق جه نایی پیشه و اه تریسون هات بینه خواری عبدل کرباسی (عبدل شه و که سه به که روزی هه لگرنی آلا گبه کی به سه دتمن کربو له به رامه ری آلا دا کردی به قوریانی) که به اساجه وه له شت تریون راوه ستاسو شانی دانواند که جه نایی پیشوایی له سهر شانی دانی و بینه خواری به لا له بهر خوی تواضع که له ره و شتی ممانی پیشوای به رزه قبولی نه هه رمو و بوخوی هاتمه خواری . له مانگدا ته و او ی عشایرو خه الکی شاری هوروزمان هینا وه وه مو ده ستیان ماچ کرد و بیعتیان ده گه ل کرد به جوری خه لک ده و ره بان گرتبو که ماوه ی ساتیک نه ده بیندرا که جه نایی پیشوای له کوییه وله ماوه ی سه روز مراسمی بیعت بی ووچان ده و امی بو .

ب : نطقی آغای محمد حسین خان سیف قاضی کومه گه فرماندهی هه مو هیزی کوردستان

نه من به نو بته ری له لایمن هیزی حزبی دیمو کراتی کوردستانه وه و بیروزی خوم ده گه ل گیانی سهرازی و ش سهر که بی به پیشگای اقدسی جنایی قاضی محمد رئیس خوشه وستی جمهوری کور- دستان و به هه مو نه ته وه ی کورد را ده که به تم و وشانازی شه و م هه یه که بلیم به که به کی سهر ازانن که به نه و او ی سازو بهرگ و اسلحه وه له کن حضر اتی گه و ره را وه ستاون و میش به کیکی چکونه له وان وه کو شیرری رق هه لساو له شی روت و گیانی بی به های خومان بو دفاع له و آوو خاک کی کوردستانه نار زاندنی دوابی تو کی خوین

له سهر ده سهانه . ایبه پیش مه رگانی آزادی بولابردنی دوزمانی نیو خومان وه نه ده مان له هیز هیز یکی سامناک ناترسین و بو هه مو گرابازیک آماده یین تابه بچکاری رختی زیاسی پر له نه ننگ و عار له زمه و به پا که نابود بکه یین و بوخاوی نه بونی بشیرین له بیک هینانی شه و کاره دا درد و نگیمان نیه چونکو کوردستانی نه و رو زور به هزه ... زور به هیز ...!!

برایانی هاوخوین به پشتیبانی به کندی و دبا کی که له کوردستانی نه و نه زو ایبه داله زن و بیو چکوا و گه و ره دا هه به له سهر نه و میزه راوه ستاوم ده لیم و داوا ده کم : که ایبه بو هیز بی دان و سهر که و تتی جمهوری کوردستان له هه لاوه - یشتی گیان و د پناو دانانی دریغ نا که یین و دریمان نیه : به بی هم یایش پیوست ده زمان که خائن و خادم، راست و دروزن به نکو و به راکانی تر بنا ییم .

هه مو ده زمان که بو که شتن بهم آمانجه زور له میزه قوریانی بی زمارمان داوه (کوتی هه مان باش در زده کانه وه) و دسان ده زمان که پاش خهرمانان (شهر بوری) ۱۳۲۰ هیز کوردیکی خوین پاک بو دباوش گرتی آمانجی خوشه وستی خوی له هیز باره متی و گیان یازی کوتایی نه کردوه و چونکو زماردنی شه وانه زوره و نه بیر به ده ره و خوتان له من باشتر ده زمان و ده ناسن چاو و هه رده گیرم و ته نیا به کوتی نیوی چهن که سیک که له پیش چاوی ایبه زور بی بها و هیز چوم به ناچار ده زمان چونکو هه ما هه له ربی ته مع و هه ستی جیگه و بستن و هه لخه له تاندنی بوچ و پوشالی خرابه که ران و ملوزمان به بیچه وانه ی قازانجی ایبه هه اته نیو کارو چاوه نور بون که له سیه دا به لکه به که که مایه ی نه بونی کوردستان بیت و چه سنگ بشتن و له پیش بیگانان و دوزمانی دانین تابه ده ختی ایبه له دنیا ی بی به شی خویان له دنیا و قیامه تا ساز کن به لا خودا باره متی . کردین و توانیمان ادم ملوزمانه

۱ - آغای علی علی یار . خرابه ی رابردوی په لوی که له شه وانه ی مهاباد دا به سهران ده هینا نه بری کردوه گه ل سهر بولی پاک (سهره ننگ) ارفع که فرمانی کوشتی هه مو بر اکانی هه ورامانی و هه ربوای ایبه ی ددا خوی ریک خسته و هان و ده ش بوه .

۲ - آغای رحیمی و ستاعزت جیره بچوری آغای علی یار هه لگری چهن و له امیک بو که له نیوان : علی یار و ارفدا ده گور درایه وه و ایستاش شه خرابه که ره بی خه به رانه خه ربکی شه کارمن .

۳ - آغای غفور محمودیان که یکفر له تأمیناتی فاشیست مایی ارای بو بیری خوی له وه دا خه رچ ده کرد که به عناوینی جوی جوی کیشه و جدائی بخانه نیو برایانی کوردی نه جیب .

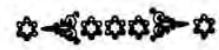
۴ - حمزه علی فاوه چیش له هاو ده ستانی محمودیانه . ۵ - آغای مه لاره حمانی سر نه جداغی شه ویش له هاو ده ستانو هاو بیریانی محمودیان بو به ما هاسانه به سی نه ده کرد و له مای بی اساسی بو کار به ده سته بو شالیه کانی ایران ده نار د .

۶ - آغای محمد عباسی که بو وه گبر که و تتی مقاماتی که شایسته ی نه بو و هه ستی جیگه و بستن که له بهر نه فقامی فطری بوته ماوه له لاپره ۴

مولوتوف . برنس . بوین

...ای باغوانانی باغی آزادیخواهی . ای وزیرانی روس و امریکو انگلیس . ای نوکسانه‌های ده‌تانه‌ی پایه‌ی دوزخ‌ی آینده‌ی لسه‌س‌ر عدالت و آزادی و برابری دانین تافکری دنیاگیری نه‌که‌وینه‌وه سهری گه‌س‌وهه‌وه‌م‌م‌لت‌له‌حقوقی‌خویان‌برخوردار‌بن . نه‌وه‌وای افرادی‌دوینا‌به‌دایکی‌په‌ریشان‌و‌چاوی‌په‌له‌گریان‌که‌بیاد‌گاری نه‌حسی‌نه‌وه‌دو‌شهرانه‌ن‌چاوه‌نور‌بو‌ده‌که‌ن . ده‌ستی‌نی‌هیزی‌له‌رزانی‌میلونها‌دایکی‌لس‌و‌تاوی‌کورد‌کوزرا‌و‌بولای‌ایسه‌دریز‌کراوه‌و‌گیان‌به‌ه‌ایان‌ده‌وی؛‌ه‌ومیدیان‌ه‌به‌نه‌مامی‌سهر‌که‌و‌نی‌ده‌مو‌کراسی‌که‌به‌خونی‌سور‌و‌گه‌ستی‌میلونا‌کوردانی‌تازه‌بی‌گه‌بشوی‌جوانه‌مه‌رگی‌وان‌آود‌راوه‌بینه‌سهر‌و‌سعادت‌وان‌و‌نه‌ته‌وه‌ی‌وان‌تأین‌بکله‌ه‌ومیدیان‌ه‌به‌نمری‌داری‌عدالت‌و‌احقاقی‌حقیکی‌به‌خونی‌نه‌وه‌لاوانی‌وار‌آود‌راوه‌له‌اثری‌باغ‌وانی‌و‌زحمانی‌ایوه‌دا‌به‌زویکی‌زویته‌به‌ر‌و‌دلی‌وان‌سیوری‌بداته‌وه . هیوادارن‌منشوری‌آتسلا‌تیک‌و‌سافتر‌اسیسکو‌بینه‌حیزی‌اجرا‌و‌بشر‌به‌حقی‌جاقیدانی‌و‌زحمانی‌حوت‌ساله‌ی‌خوی‌بکله‌روچی‌پاکی‌نه‌ولاوانه‌ی‌له‌ری‌سهر‌افر‌زی‌بایندرا‌گرتی‌آلای‌آزادی‌خواهی‌خویان‌ش‌تلی‌خوبی‌کرد؛‌و‌ا‌ه‌سه‌را‌بو‌ده‌نوده‌چن‌ده‌پانه‌وی‌به‌وه‌سیاه‌ی‌دانانی‌ری‌وشونیک‌تازه‌شارستانی‌له‌خطری‌شهری‌سی‌بم‌محفوظ‌بکهن‌نه‌وه‌گیانه‌به‌قیمه‌تانه‌ی‌که‌له‌ری‌نه‌جانت‌دانی‌دوینا‌له‌چهنکی‌فایشیت‌له‌به‌ده‌ن‌چونه‌ده‌رالان‌آسمانان‌دینو‌ده‌چن‌شادن‌که‌بشیران‌له‌خطری‌نه‌مان‌آوده‌کرد‌و‌به‌خونی‌خویان‌تمدنی‌میاوناسانی‌بشیران‌کریوه . دلخوشن‌که‌به‌وه‌وسیه‌نیوی‌خویان‌کرده‌سهر‌ده‌قه‌ری‌تاریخی‌فیدا‌کاران . دلتیان‌که‌کوشکی‌صلح‌وصفایان‌به‌که‌لا‌کو‌خونی‌خویان‌دانه‌زراند؛‌تا‌آینده‌گان‌و‌نه‌ته‌وه‌کافی‌وان‌به‌آسوده‌گی‌و‌خاترجه‌می‌تیدابزن . به‌لی‌نه‌وان‌بون‌که‌ناه‌ری‌زرگاری‌ونی‌دوینایان‌به‌خونی‌خویان‌نوسی .

وستان‌نه‌که‌رینتو‌کومه‌چه‌که‌کان‌که‌گیانی‌پاکی‌خویان‌بو‌نه‌جانی‌نوعی‌انسان‌له‌به‌نجه‌ی‌دیکناتوری‌وقف‌کردوه . له‌میوه‌ی‌شهر‌و‌نازه‌ی‌صلح‌و‌حقوقی‌مسلم‌بی‌بش‌بن‌ودبسان‌بکه‌ونه‌وه‌زیر‌مه‌زنگه‌ی‌ارتجاع‌و‌دیکناتوری‌ور‌ک‌زلی‌خون‌مز‌روچی‌نه‌وه‌جوانمردانه‌لیو‌نابوری‌و‌به‌تحقیق‌شهری‌سی‌بم‌ه‌له‌دایسته‌وه‌اگر‌بیتو‌ه‌گله‌نه‌وه‌گله‌چو‌کانه‌ی‌که‌سالها‌بو‌له‌زیر‌به‌ندی‌گرانی‌بی‌حقوقی‌ده‌بان‌نالاند‌ه‌روه‌ه‌وه‌ولی‌مقتاربکری‌و‌له‌نه‌سیمی‌ره‌وان‌به‌خشنی‌آزادی‌بی‌به‌هره‌بن؛‌پس‌منظور‌و‌مرام‌له‌وه‌شهره‌دریزه‌ی‌که‌حوت‌سال‌بایسه‌ی‌بی‌امانی‌وی‌ه‌ستونیشی‌بشری‌سوتاند‌چه‌بو؟‌نه‌وه‌گیانانه‌بو‌فیدا‌کران‌نه‌وه‌معادفانه‌بو‌به‌تال‌بون‌اگر‌منظور‌و‌مرامی‌مللی‌آزادیخواه‌که‌به‌نیوی‌زرگ‌کار‌کردنی‌مه‌له‌تاریکی‌ظلم‌وزور‌قیامیان‌کرد‌و‌داوینی‌مردانه‌گیان‌به‌لادا‌کرد؛‌حفظی‌سلطه‌و‌اقتدار‌و‌بسطی‌نفوذ‌و‌توسعه‌ی‌زمین‌بو‌قسه‌مان‌نیه . اما‌خو‌به‌اقراری‌خویان‌و‌له‌روی‌نه‌وه‌به‌بیانانه‌ی‌که‌له‌زیر‌به‌حری‌له‌به‌نای‌زیر‌ده‌ریانی‌دوژمن‌له‌وشکلی‌له‌تیررسی‌فایشیت‌به‌ستویانه‌منظوری‌ه‌هره‌عمده‌بیان‌استخلاصی‌کومه‌لی‌چکو‌له‌بوغی‌به‌نده‌گی‌و‌برده‌گی‌رونک‌کردنی‌دوینای‌تاریک‌به‌نوری‌عدل‌و‌انصاف‌و‌تأینی‌سعادت‌ور‌ناهیتی‌بش‌بو‌وه‌پس‌گه‌وابو‌ده‌بی‌زوتر‌همی‌خوتار‌صرفی‌بر‌ره‌سی‌احوال‌و‌اوضاعی‌رابردو‌و‌آینده‌ی‌مه‌بکهن‌به‌آوی‌احقاق‌حق‌آوری‌غضب‌و‌احساساتی‌مه‌که‌ناشی‌له‌ظلم‌وزوری‌یست‌ساله‌ی‌رضاخانیه‌بکوزینه‌وه .

یه که‌تی ای‌مه‌ی به‌آرزو

(۳۳ یاند)

به‌ره‌بری‌پیشوا‌حضرتی‌رئیس‌جمهوری‌کردستان (جنابی‌قاضی‌محمد) له‌پاش‌چوار‌سال‌و‌نیم‌خود‌مختاری‌له‌کوردستانی‌آزاد‌دا‌ناغی‌استقلال‌دامه‌زراوه‌آلای‌مقدسیش‌ه‌له‌کرا‌کورد‌به‌آواتی‌خوی‌گه‌بشت .

برایان‌ه‌روه‌کورد‌لیتان‌معلومه‌نه‌پاش‌چهنسال‌زحمت‌و‌خوین‌ریزی‌و‌کوبیره‌وه‌ری‌نه‌ورو‌ته‌واوی‌کوردستانی‌آزاد‌ده‌ستی‌برایه‌تیان‌داوه‌به‌به‌که‌که‌هیچ‌قووه‌یک‌ناونانی‌نه‌وه‌اتفاقی‌بلا‌و‌بکله‌له‌مه‌و‌پیش‌نه‌وه‌حکومه‌تانه‌ی‌کوردیان‌ده‌زیر‌یداغ‌دابون‌دام‌خهریکی‌نه‌وه‌بون‌برایانی‌کورد‌به‌به‌کر‌به‌گوشت‌بدن‌وضیف‌و‌بی‌قویان‌بکهن‌له‌ته‌واوی‌منطقه‌ی‌کوردستان‌دا‌مو‌تیلغاته‌زور‌جدی‌کراوه‌ونه‌بان‌ده‌هیش‌و‌مه‌ودایان‌نه‌ده‌دان‌بیری‌نه‌جات‌بو‌خومان‌بکهن‌بلام‌شکر‌بو‌خودای‌بی‌هاوتا‌فکری‌روناکی‌پشروی‌معظم‌و‌خوشه‌و‌ستم‌امو‌دوژمنانه‌ی‌له‌ایسه‌دور‌خسته‌وه‌وه‌جاریکی‌دی‌ناوتوان‌به‌ته‌مای‌ظلم‌نیزیکمان‌که‌ونه‌وه‌یه‌که‌تی‌ای‌مه‌ی‌به‌آرزو‌گه‌یاند .

ه‌هر‌میله‌تیک‌له‌آرزوی‌سهر‌به‌ستی‌و‌اتحاد‌لادا‌یقین‌بزانن‌امو‌قومه‌له‌به‌ین‌ده‌چی‌وه‌هر‌ز . ده‌ستی‌بیگانان‌ده‌بی . به‌اتفاق‌ده‌توانی‌دوژمنت‌له‌به‌ین‌به‌ری . به‌یکه‌تی‌ده‌توانی‌برایانی‌خوت‌له‌ته‌واوی‌احتیاجاتی‌رزگار‌یکه‌ی . به‌اتحاد‌ده‌توانی‌قدرو‌قیه‌تی‌خوت‌ده‌دنیاه‌نشان‌بندی‌وه‌کو‌دمینم‌له‌وه‌مخته‌دا‌روز‌بروز‌له‌ته‌واوی‌منطقه‌ی‌کوردستانی‌آزاد‌داده‌ستی‌برایه‌تی‌به‌ماوه‌له‌لاپره .

زانیانی کورد

سید محمدی حمیدی
مه‌لا عبدالله پیره باب (انی عبدالله)
مه‌لا عبدالله پیره باب له‌زانا به‌رزه‌کافی‌چه‌رخ‌جوارده‌مین‌کوردستانی‌موکریانه‌له‌زانست‌و‌پاریز‌گاریدا‌به‌ناونگو‌خه‌لی‌دی‌(دیبوکر) له‌کن‌فیضی‌افندی (مفتی‌زه‌اوی) و‌مه‌لا‌علی‌فرزنجی‌خویندویه‌تی‌زورتر‌له‌خدمت‌مه‌لا‌علی‌پوره‌وله‌وی‌اجازه‌ی‌ده‌رس‌کو‌تتی‌وه‌ر‌گر‌توه‌به‌نیکیش‌له‌شاری‌(سنه) خویندویه‌تی‌ه‌مو‌علمه‌کافی‌باش‌زانیوه‌به‌تایه‌تی‌له‌علی‌ه‌ه‌بشت‌و‌حسابدا‌متخصص‌بوه‌دملین‌له‌زمانی‌مه‌لا‌عبدالله‌دا‌میرزا‌غفارخان‌له‌تاران‌بوزانی‌حسابی‌تازه‌به‌نه‌وانگ‌بو‌مه‌لا‌عبدالله‌آخی‌ه‌له‌کیشاو‌ده‌یکوت‌حیف‌ردنیم‌سپی‌بوه‌ده‌نا‌ده‌جوم‌له‌کنم‌ده‌خویند‌مه‌لا‌عبدالله‌له‌بابی‌فرایضی‌فهدایی‌مانند‌بو‌ونوسراوی‌له‌سهر‌فرایض‌و‌کتیبه‌کافی‌علمی‌به‌تایه‌تی‌له‌سهر‌کتیبه‌کافی‌ه‌ه‌بشت‌و‌حساب‌زوره‌وله‌زیر‌نوسراوه‌کاندا‌نیوی‌خوی‌(انی‌عبدالله) داناو . پیره‌باب‌له‌اوطمیش‌و‌ایندرفاش‌و‌شمذینان‌وله‌مه‌باد‌له‌مدرسه‌ی‌عباس‌آغادا‌ده‌رسی‌گوتوره‌وه‌هر‌له‌مه‌باد‌له‌سالی‌۱۳۰۹ هـ ق‌دا‌وفاتی‌کردوه‌له‌لای‌سروی‌قبرستانی‌مه‌لاجامی‌له‌بناری‌دا‌شاه‌مجید‌نیزراوه‌قبری‌هم‌پیاوه‌پیشدا‌به‌ردی‌نوسراوی

کو‌دان‌از‌بدو‌تاریخ‌تا‌سال‌۱۹۴۰ طبعة دوم * ماد و توابع آن *

ترجمه : سید محمد حمیدی
ظن غالب این است که اندک ۳۰ قرن پیش از میلاد از خاور بجز خزر « بحر قزوين » به‌میدیا یعنی به شمال باختری ایران آمده‌اند و آنها از اقوام هند و اروپائی و از نژاد آری هستند ، آتورها آنها را به (آمادا) یا (مادا) نام می‌رند و اوایل حکومت مادی در اواخر قرن هشتم پیش از میلاد تشکیل یافت و اقوام پارس و غیر ایشانرا که به جنوب باختری آمده بودند تحت تسلط خود در آورد و شهر (اکباتان) « همدان » کنونی را بنیاد نهاده و پایتخت قرارداد . هر آینه ماد از قبایل کورد بوده‌اند و از خاور ببلاد آشور ساکن می‌شدند و متصرفات آنها تا جنوب بحر قزوين امتداد داشت قسمت اعظم مادها از حیث لغت به هند و اروپائی و از حیث نژاد به آری انساب دارند . « ۱ »

(زیری) : در ضمن بحث از طبقه نخستین گفتم که هر آینه نام (سوبار) اخیراً در تاریخ ناپدید گردید و در جای آن اسم نایبری آشکار شد ، و نیز گفتم که هر آینه احتمال می‌رود که ابری شاخه ارسوبار باشد ولی تدریجاً بر سایر شاخه‌های سوبار تغلب یافته و همه اقوام سوبار را نایبری گفته‌اند ، هر آینه منطقه (نیری : شمذینان) کنونی و بعضی از نواحی تازه این بلاد از بازماندگان نایبری باستان می‌باشند و منطقه (بوطان) کنونی نیز جزو بلاد نایبری بشمار می‌رفته است ؛ و قسمت خاوری بلاد نایبری از جساب یک حکومت مستقل اداره می‌شده است . « ۲ »

میجرسون میگوید : اگر بقرن یازدهم یا دوازدهم پیش از میلاد رجوع کنیم می‌بینیم که قبیله نایبری که از احضاد ماداست و در کوردستان مرکزی ساکن بودند اخیراً زندگی آنها در زیر اسم کورد استمرار یافت و در این دوره بلاد نایبری از اواسط حوضه زاب بزرگ شروع میشد و از منابع آن منتهی میگردید و ماسدها پس از زوجه حکومتشان به آن بلاد آمدند و در آنجا ساکن شدند . « ۳ »
ماوه له لاپره . « ۳ »

« ۱ » جلد دوم از کتاب (تاریخ مورخزیر) که جامع آن بر فرورد (سانس) است در صفحه ۵۷ از کتاب (ایران باستان) تألف مشیرالدوله میگوید : هر آینه لغت (ماد) باستان لغت کوردان کنونی یا اساس آن می‌باشد .

« ۲ » تاریخ الگورد و الگوردستان باستاناد گفته‌های خاورشناسان فون‌مینورسکی و تو ودا زمن . « ۳ » نوشته میجرسون چاپ سال ۱۹۱۲ لندن .

له‌سهر‌بو‌ه‌بلاشکاوه‌وله‌بین‌چوه‌نظری‌ه‌ه‌بسته‌تی‌ه‌هره‌ه‌گی‌بو‌تزه‌کردنه‌وی‌قبری‌هم‌زانا‌به‌زه‌جلب‌ده‌کهن .
و‌گه‌لی‌زانای‌وه‌که‌مه‌لا‌رحمانی‌مز‌گوتی‌سور‌پی‌گه‌یاندوه .

ماوه‌ی لاپره ۱

عاده‌تی له‌هیج جوړه خبات و فیاو ته‌له که به کی بی حقیقت خوی رانگرتوه ناوای لی‌هات کاری آغابو به‌ونه‌ی سر آو .

۸۷ - علی نوذری و عبدواله بايز آغا که ناو ورو بو‌هاو کاری حاضر نه بون و خبات و فیاو ته‌له که و دسته بندیکان ساز کردوه .

۱۰۹ - بايز آغا و کاک الله آغای که وورک که له اشخاصی طبیعت نه‌وین و بو تیلاندنی هه مو براکانی خویان ماسکیکیان به‌روه‌وو گرتوه ایستا به‌رچاو و منفوری هه‌مو که سن ۱۱ - ژرنی آغای مامش که پیاوکی پیرو سال دتوه و ستم دینوی دوروی دیکتاتوری رضا خن بو و گشت بد به‌ختیه کانی نه‌توه‌ی کوردی به‌چاوی خوی دیوه .

به‌په‌چوانه‌ی انتظار ایسه و بی‌ری ئیلی رشید مامش له نیکلی نه‌م جیزنی میلی و پر و زبه‌دا خوی راگرتوه .
۱۲ محمد فاروقی جاسوس وها و دستی اشخاصی مات فروته و همیشه خه‌ریکی ساز کردنی به‌لگی دروسکرا دو و ایستا اغلبان ده‌ده‌ستدایه .

له‌م دنای دیمو کراسیدا به‌جامعه‌ی کوردستانی ده‌ناسیم و قیلو و ته‌له‌کی وان بلاو ده‌که مه‌وه نه‌گرچی گه‌لی نه‌مانه بو‌مه‌رگ ده‌بن به‌لا چونکو

پیشه‌ی ای گه‌وری ایسه

بیرو آیینی له‌سه‌ره‌مه‌یه که له‌ری مسالمت به‌چاک کردنی خه‌لکی خه‌ریک بیت له‌مه‌رگی نه‌رانه چاوده‌بوشی به‌لا سه‌ر نوشتی هیندیک له‌وان باش پیرا گه‌یشتن له‌داده کا مایدا که به‌بی رشوه و تبعیض نه‌نجام ده‌بی معلوم ده‌بی

**بژی‌پیشه‌ی وای به‌رزی کوردستان
هه‌سه‌ره‌ به‌رزی آلا‌ی کوردستان
بژی‌روله‌کان رشید کوردستان**

د : اشعاری هه‌ژار (هونه‌ری ملی)

(صد به‌هارنو که‌ری نه‌وزستانه)

نیشتمان نه‌رو کورانت جیزنی آزادی ده‌که‌ن بو‌نه‌وه‌خپوی و ولات تالانکرا و روت و ره‌بسن شیرنی خوی گرتو نیو آمیز و باو‌مش کوه‌که‌ن روتنه‌ی کوردستانی کوردان بووه بژوبن و زه‌مه‌ن که‌رچی ری‌به‌ندا نه‌ایستی بر گول و بونه‌چه‌مه‌ن بوته‌جانی عدن جیاو و به‌ده‌ن دار و ده‌وون صد به‌هارنو که‌ری نه‌وزستانه جیزنی آزادی کوردستانه خونی کوردانی شمال و نه‌شکی چاوی دایکه‌کان شینی خوشکانی وطن بولاوه‌کانی نه‌وجه‌وان

چونه‌داد بولای خودا، ده‌ریای ترحم هاته‌جوش لا‌گریکی بومه‌معلوم کرد نه‌به‌رد و قاره‌مان یوسف آستالین که‌ته‌ورو که‌له‌سه‌ره‌ره‌ردوبو زوی هوردوی سور باین ده‌رزی زراوی ظالمان تو‌اللات و اچه‌هوردوی سور سوری چی؟ کا که‌بلین کو‌گای‌نور وابه‌جاو سوری که‌لی‌لاواز له‌گیتی نیو‌برا تا‌ریگانی کوردسانی دیت ولی هه‌لکرد چرا

ستی‌خوی کرده‌گری بو‌خون مزانی مرتجع حق‌وه‌سه‌ر ناحق که‌وت له‌و نیوه‌قی کورد درا خوین اشک و شینه‌که‌ویکرا مه‌بین و بونه‌به‌ک بو به‌آلایکی سی‌ره‌نگ و به‌شادی هه‌لکرا کورده‌کایش ده‌بی قه‌دری بگرن خوبه‌قورانی بکه‌ن بوی بمرن

جیزنی استقلالان بیروزی نه‌ی لاوانی پاک دوزمه‌نوباخواله‌خونی خوی بکه‌و زینی که‌لاک

زوه‌وه‌و کوردان نه‌زیر زنجیری دلی‌بینه‌ده‌ر بیکه‌وه‌هه‌ولی‌بدن بو‌آوه‌دانی آو و خاک من «هه‌زاریکم» له‌ده‌ستم‌دا نه‌غیری دو‌عا ای‌رئسی جمهوری کوردان هه‌ر زبی بو‌کارچاک نا‌هه‌به‌چه‌رخو خولی نویی زه‌مین بژی‌هوردوی قسزل و آستالین-ماویتی

کوردان از بدو تاریخ سال ۱۹۲۰ ماوه‌ی لاپره ۲ هر آینه تیفلات بلا‌نر پس از اینکه بر پادشاه‌نابری و جانشینان او در صحراء (ملاز کرد) پیروزی یافت فرمان‌ده‌برای این‌که یاد آوری این جنگ مخلد شود چگونگی را روی سنگی در منبع دجله نوشتند . «۲»

آشوربا جنگهای دیگری با ناریا کرده‌اند نکی از این جنگها در سال ۷۴۳ پیش از میلاد در زمان تیفلات چهارم واقع شده‌است و دیگری در زمان سنخ‌رب در نزدیکی کوه جودی معروف سال ۶۹۹ پیش از میلاد بوده‌است . هر آینه اخبار این جنگ اخیر در ضمن طومارهای جنگهای قدم‌بنام (السنرالخامس) ذکر شده‌است دنباله‌دارد

۱» انسیه و پیدای اسلام

خومان نا پاریزین

کوردستان نه‌وندی ناوت خوش‌ودلگیره به‌واندازه به‌لکوز و زیاتر خویندنه‌وه‌ی نوسرای روه‌ره کانت دانکیر تر و فرح به‌خش تره؛ چونکو نه‌تو، نه‌ی کورد، تا‌ی به‌شه‌و که‌ت هه‌ول و هه‌یله‌ری پیشانداری روله‌ی انشتمان په‌روه‌ره کانتی؛ نه‌تو، نه‌واستیره‌ی شنگداری که‌بیری چک و احداستانی پاکی روله‌کانت به‌دونبای ده‌روه‌نیشان ده‌ده‌ی نه‌توی، که‌ده‌توانی آهی‌ده‌رون و آمانچی هم‌سای- کوردگان به‌نوعی به‌شهری هه‌ندران بناسینی، بنوسی و ای که‌به‌اشاره‌یکی چوک ده‌توانم نه‌واوی رقیبانی خوم تاروما‌رکم ، ناوی له‌ناونویان هه‌ل‌گرم به‌جوریک و هه‌ل‌دایک نه‌بویت . جا کوردستان روه‌ره‌کانتی سپی و شفاقت به‌و مطالعه‌باندی که‌شایدی حالی دلی‌نه‌یهه‌پر بکه‌وه هه‌تا‌دونیا‌بازانی بو‌برزی تو و زینینی سه‌به‌خوبی له‌هیج گیان و مال ده‌پینا و نایک خومان نا پاریزین . سید محمد طه‌زاده

کومه‌ک

آغایانی نیوراوی زیره‌وه له‌کاتی سهردان له اداره‌ی روژنامه و چاپخانه‌ی کوردستان هه‌ر بیکه‌پولیکیان باربوی مطبوعات و کار-گه‌ران کرد .

- ۱- آغای کاک‌حمزه محمدی امیر عشایری ۱۰۰۰ ریال بو چاپخانه .
- آغای کاک‌حمزه‌ی محمدی امیر عشایری ۳۵۰ ریال بو کارگه‌ران .
- ۲- آغای کاک‌حسین محمدی امیر عشایری ۱۰۰۰ ریال بو مطبوعات .
- ۳- آغای کاک‌حسین محمدی امیر عشایری ۵۰۰ ریال بو کارگه‌ران .
- ۲- آغای کاک‌مامندی قادری ۱۰۰۰ ریال بو چاپخانه .
- آغای کاک‌مامندی قادری ۱۱۰ ریال بو کارگه‌ران .

کوردستان : له‌عشوق و علاقه‌ی نه‌و آغابانه‌که‌ته‌مه‌نی خومان له‌ری‌سه‌ر کوتنی کورداند رابوارده سوپاس ده‌که‌بن .

ده‌نگو باسی دره‌وه

تاران شهوری می شهمو ۲۴-۱۱-۱۵

خه‌به‌ر گذاری پارس : انجمنی ملی متفق مشغولی دیتنه‌وی ریگی حالی اختلافاتیکی که‌له‌سه‌ر موضوعی یونانی له‌به‌ینی ده‌وله‌تی شوره‌وی وانگلیسی داییدا بووه مسیو ویشنسکی له‌مجمعی بین‌المللی‌دا اظهاری کردوه که سه‌ریازانی انگلیسی ده‌بی یونانی چول‌به‌کن چون باغتی تیکدانی صلحی دونه‌یبه‌ده‌بی .

جلسه‌ی اتحادیه اعراب تصمیمیان گرتوه که راجع به‌کمیسونی امریکا و انگلیسی له‌سه‌راجازه دانی هاتن مانگی ۱۵۰۰ نه‌هه‌ر جووله‌که‌بو فلسطین اعتصابی بکه‌ن اداره‌ی شاره‌بانی یونانی بو‌تئل و عامی دیموکرانان اسلحه‌یان د به‌ینی سلطنت طلباندا بلا و کردوتوه .

ماشال‌تیتو کابینه‌ی تازه‌ی خوی ته‌شکیل داوه و بو‌ستی وزارتنی دفاعی ملی بو‌خوی اداره‌ده‌کا . س

ده‌لی شهوری چوارشمو ۱۷-۱۱-۱۲

آغای قرام السلطنه سه‌روک وزیری ایرانی به‌رئسی هه‌بشته‌تی نوینه‌رانی ایرانی که‌بو‌حلی مسائلی سیاسی بو‌مسکوی ده‌من هه‌لبزیردراوه شگری سراج‌اوغلو سه‌روک وزیری ده‌وله‌تی

تورکیه خه‌به‌ری اغتاشاتاتیکی که‌به‌ینی دستنی ملیت هه‌ل آیساو و ده‌دروی خستوتوه . روژنامه‌ی اولدوز چاپی آنکارا ده‌نوووسی که‌خه‌به‌ری الحاق به‌شوره‌وی خودمختاری تورکیه بی‌نه‌سسه .

ماوه‌ی لاپره ۲

یه‌که‌تی ایسه‌ی به‌آرزو (۴۳ یاندا)

روجیکی پاک بو به‌کندر زده‌کری و که‌وره که‌وره‌کاتی به‌هه‌موجور زبانی شیرنی کوردی و به‌انواعی لباسی عشایری له‌ریگای زور دوره‌وه هاتون له‌مه‌ر که‌زی کوردستان (مه‌باد) کو‌ونه‌وه و به‌ده‌نگیکی به‌رزه‌ل‌پیش‌حضرتی رئیس جمهور کو-ردستان به‌ک به‌ک هاوارده که‌نه‌ی پیشوای هه‌جوب هیندیک برابانی ایسه له‌زیر ده‌ستی ظالماندا مسان ایسه ده‌جیزنو شادی داین بلام نه‌وان له‌زیرچه‌نگی پیکاناندا اسیرن نه‌ره‌رمون هه‌تانه‌وانیش‌وه‌گو خومان آزادو شاد بکه‌بن ابته‌زور گویتان لی‌بو به‌وضعی بیش نهاد نسبت به‌جاسق‌دایی بو‌پیشوای معظم ده‌کوتری میله‌نی کورد استعداد و لیاقتی خوی به‌ته‌واوی دنیا نشان ده‌دا راگرتنی خود مختاری پیشو ده‌ویراندنی استقلال نه‌ورو نمونه‌ی به‌کی استعدادی کورده .

کورد که‌به‌دنیای نشاندا ده‌توانی بو‌خوی خوی اداره‌کار برابری منشور آتلانتیک که‌هه‌ر میله‌تیک بتوانی خوی اداره‌کا حق آزادی هه‌به‌ویگانه‌نایی حکمیان به‌سه‌ر دابکا ایره به‌ولاوه هه‌میشه به‌آزادی ده‌زی .

کوردستان له لایه ن
هه یته تی تحریریه وه
ده رده چی

به نیوی خودای بهرزوی هاوتا

کوردستان

آبونه مان
یه کاله ۳۰۰ ربال
ههش مانگه ۱۶۰ ربال
دانهی ۲ ربال

بلا و سه ره وهی ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ی ۱۲ - سانی یکم - شهسو ۲۰ ری بهندان ۱۳۲۴ - ۹ - فوریه ۱۹۴۶

ماوهی چیژنی سه ره به خوپی و اسه ره و استقلالی کوردستان

(ه : اشعار « هیمن » هونه ری ملی)
(چیژنی آزادی)

نه و جهوانانی زرو وریای کورد
پیره پیاوانی پیاوو آزای کورد
پچوه شیرانی چابک و بی پاک
تازه لاوانی ملی و خوین پاک
نه و نه سامانی باغچه ئی آوات
کار به دهستانی حزب دیموکرات
تهی نهوانی که چاره گریان بون
دزو دا ماو کزو په ریشان بون
بووه مطن روزو شه ده گریان زار
دینو له و ربه دا هزار آزار
پش براو بون له خوشی و شادی
دهر گرابون له باغی آزادی
موزده بی لوب که باش که لیک نه صحت
باشی زور ره نجو تالی و مه نعت
باشی تالانو جهنگو ده ره به دهی
باشی کوشاروشین و قور و سه ری
باشی وهی سه ده مزه هزار سردار
له سه آزادی رو شه سردار
باشی وهی سه ده هزار کوری لاوچاک
دهستی دوزمان : له خوین و خاک
که وزبو دایکی بوی له سینگ دا
بهزه بی هات به حالی ایسه خودا
یاریده ی دابنو کسریه مأمور
بو نه جانانی کوره ی هوردوی سور
مبلله نی کوردی بیگه سی زرگار
کرده ل زبر چهنگی دوزمنی زوردار
کورده واری به جاری آزاد بو
کوردی نه مگین به که بغو دلشاد بو
آشکرا هه لکراوه به برقی کورد
هاته وه دهستی لای کورد حقی کورد
نی : ری روزی ره نه ماهه می خه
روزی کورد هاته ده ره ل زبر مزو نه م
پومه نه و ساله که چلون زستان
خوشتره زور له مانگی جوزهردان
که رچی ایستا نه ماوه گول له چه من
ومک گسوله رومه نی کورانی وه مطن
کاسی داوانه سه ره مه سی شادی
گه وره تو روزه چیژنی آزادی

ایسه کانه نه وای مبلله نی کورد
کچ و کور پیاوو زین درشت وورد
بی خمو لیب به خه نده و شادن
بوچی چونکو نه وینه آزان
تهی برابانی مبللی و دل سوز
روزتان باش و چیژنه نان پیروز
تهوی آوانی ایسه بو دجوو
نیشتمان سه ره به خو و آزاد بوو
به برقی جوانی ایسه به ایستا
دهی شکینی له هه ره بلیندیک با
کاری خومان به دهستی خومانه
ایسه با کور بی چاری بیگانه
تا هزار سالی دیکه (ایستالین)
هه ره بزی یا ره سی : بلین آمین
چونکه ده ره به ست حقی ضعیفانه
لا گری دیلو وینه وایانه
بو ته وهی می کسان بکا مسرور
پایه دار بی و بینی (هوردوی سور)
(پشه و امان) بزی له بو خدمت
کردنی دین و مه مذهب و مبللت
ره بی هه ره کس که دوزنی کوردی
هه ره و چاری ده ری ملی وردی
بهره « هیمن » که تو له سه زیاد
مایه وه چونکو دبت آزادی

قیمت و بهرز بیدراو - دهی قدری بزاین و بو به ره راری و
راوهستانی دهستو دوعا رو به قبله راوهستین و به دهنگی
بهرز له خودای بی هاوتا تمنا بکهین نه وروزه مان لی پیرزاکو
تازمان بهروبو دریز بومان راوهستا و به ره راری بک آمین .
و ییکیش دههوی مختصریک له زه مان چاره رشی و بدبختی
دایکی نیشتمان که کوردستانه که به سه رگنجه آزاو خوین گره
کاسی هاوتو بیان بکم
ساله های ساله پنجه استبداد و دیکتاتوری گروی دایک
وبایی ایسه ریک ده کوشی . روچه روناکی ایسه به پرده ظلم داده بو
شی دهست مردانگی و اتحاد ایسه به زنجیره بست و ریگی جاده ی
سه ره کهوتی ایسه بیان به وده ره چالوی دو به ره کی
و تقابله سه ری ایسه هل ده قند چاری تیزین ایسه بیان رشایی پرده
ظلمت نادانی دایان ده پو شی ریگی نجات و ترفیان لی و نه کردین
وتوشی هه زاواشکوتی تاریک و چالوی سی بن و موج دریای
بدبختی و چاره رشیان ده کردین هه ره چاره حل ده دریا ریگی نجات
غیره ممکن بو وه کسو عرض و ده کم به وهمو دردی سه ریو
بدبختی دوباره خوین گرم و پاک لهره گی کورده واری دا بهنجیش
دههات کمری مردانه گیان ده بست ورو له رشیده کانی ملت ده تقلا
ده کونن و دستیان ده کرد نهضت زور به هیز و تادوامین هناسی
زینانان پایه داریان ده کرد
و کونهستی شیخ عبدالله که لا بهره برزه کانی میزو شاهید
فداکای و جانبازی وین که تا آخر هناسه زینانی عمری خوی
به هدر رانه بوارد شهیدی کورد شمال به خوین خویان خاکی
کورده واریان رنگانده قیام شیخ سعید که لهری آزادی ملت
و خاک و خول کوردستان داگردنی خوی تسلیم طنائی کمالی
کمال کرد یاخیر شیخ عبدالقادر شمزینی تا آخر نفسی
پایداری کرد و تادرجه یک حاضر به فدای ری بو و کو حضرت
ابراهیم به امر خدای تعالی کوری خوی حضرت اسماعیل
حاضر کرد بو قربانی لهری خدای خویدا اویش له پیش ههوکس
داروشی اوذاته مقدسه کرده سه رشق بوملت باضهات کورد
حاضر بولهری آزادی و سه رستی ملت دا کوری خوی
سید محمد افندی کردی قربانی و به رشق طائف بی مروت
کمال بی کمال له طائف دریا و کواوین جلالی توای پیاوه
گوره کاتیان خویان فدای ملت کرد و منداله چو که کان و بی سه سه
لانه کاتیان دریدر و تفرقه بون بوولات بیگانه سعید اعلی سمیتکو
له رمانی رشید و به ناوانگ ملت کورد هه ل و فوری به خدمت دولت
استبداد ایران له بین چو .
دسته گل ۶ ایلول (که له روزده چهند مندالو لایبی گناه
دولت مستبد عراق و بیه سلسل و دست ریژتنگ دران هزارها
وینه خوین ریزو ظلم و زور و تفرقه و بلاو کردنهوی ملت کورد
هیبه که زمان له کونن و قلم له نویسن قاصره که شرحی بدمولی
له برابری اوهمو ظلم و دردی سه ری و بدبختی و چاره رشی د
خدای بی هاوتا زحمی کرد استیره اقبال ملت کورد له گوشه
آسمان کوردستاندا طلوعی کرد طبل بشارت آوازده بلند کردوه
و مزگینی آزادی به گروی توای کوودو کورده واری دهه دا
ویکش شتیکی دی هیبه که ده بی بو ههوه ل چار به خط زیرین له
صفحه میزودا بنوسره که مرانی رهبرو کار گره کاسی حزب
دیموکرات اووه بو که آزادی به بی خوین ریزی نصیب ملت
کوردی و دوست یابره استه کاسی حزب بچاری برایتی ویکتی
تماشا گراوه : ز : خلاصی نطقی آغای محمد امین مینی . . . .
ز : خطابه ی آغای صدیق حیدری
لهی برایانی خوشه ویت تهی قاره مانان و شیر بهردانی
کورد واری ، تمنن بهک نه فرم پیش مرگی کورد هه زه
ماوه له لایره ۳

له و آنده چونکو ساتی ۱ پاش نیوه رو بو
میتینگ بهرو و دیسان ساتی ۳ پاش نیوه رو وهک
پیش نیوه رو تشکیل دراوبالی بهرنامه نطق و
سخنرانی ادامه ی پیدرا .
و : مقاله ی آغای سید محمدی طه زاده
بسم الله الرحمن الرحیم
آغایانی محترم برایانی خوشه ویت نه ورو
روزیکی زور بهاره که روزیکی تاریخی به تا
په ورو که دایکی نیشتمانی کوردستان وای به
خویه وه نه دیو که کوره کوره کانی به شادی و
کیف خوشی له ده ورو بهری دا کو بوناوه و له
هاتو چودان به لاهه ای ده که نین داوه تیانه وهو .
ری نگبت و چاره رشی به نوکی قهله می روناک
فکران و به زوری باسکی لاهه به غیره ته کان
زنجیری دیلی و به ده ختیان له تهستی دارنیسه
و چاری به بره سکی به سه سه ری خوشه ویتنی
دهستر نه وه روله دهنگ خوشه کانی ورده برینی
خوی پی وه رگراوی ده رمان ده کن به چه پله
ریزان و شادی له نیوخویانی ده گرن به مطننه و
جلال له ده وری دا به زه ماوه تده مشولن جا
چروزی و اخوش هه به یا چه و مخت و ساتی به

بابی فقیر و بیکه سویدسته لا تورت

ببارا قه‌سم به زوانی پهریشان و خالی روت
 چه رگم له سووی تو کون کون و نالانه و مک‌فلوت
 نا روزی آخری نه‌وه‌یه آره‌زوی من
 دانستن و گوت له که ناریکسی رو به روت
 باسیکی خوش ده‌زانم و وا بیت ده‌لیم گولم
 تانی که لی بیکه شهبقی روت و رهنگی موت
 بیستونه بیشه‌وای مه (قاضی محمده)
 و... و... ده تیکه پانه‌ی، نیشه‌ی سه‌رم‌بزوت
 نه‌ریک ده‌کم له بانی براکانی شارویران
 حیژنی ده‌کم به‌تقلو و رومبازی هاو هوت
 مطرب وه زه‌مره مهبخه تات به‌نال نال
 ساقی و همه‌مه‌می خه که نام ۴ رهنگوبوت
 ری و شوی دینی شهرعی و زانینی دا ده‌نی
 (ری شاره‌زایه) بو مه له دنیا و دین به‌جوت
 کاکی هه‌زار و هیدی ای هیمن و منی
 بابی فقیر و بی کهس و بی ده‌سه‌سه‌لات و روت
 بی‌وه‌ک به‌کن براگه‌لی داماو و ده‌وله‌مه‌ند
 دینی تهریکسی به‌که به‌ته‌رازوی نون و پوت
 هه‌ناوای ایستی جه‌رده وریگر سه‌ری دلی
 کاغذ پهرنی خورسه ده‌ستی له گیانی شوت
 دوژمن به‌ده‌ستو بی سبی و لاوی ترسه نوک
 آشق به‌ پیای کلسب و آزا و آو و جوت
 شکری خودا که «کومه‌لی خونخوری کورده‌کان»
 نه‌و روله‌ تاوی گیانی ده‌خوینن دوعای قنوت
 بی خوش بو بیکه‌نین کوری خوی به‌فیز و پوز
 مندالی مه‌ش بگری له برسان و روت و قوت
 چاوی تهر و گلینه‌ی ایشکه هه‌تیوی کورد
 وا چابو توش بلاوی نه‌ خوی پر بری بلوت
 شکری خودا که کاری مه‌هاتوته سه‌ر عمل
 ده‌ر جو زه‌مانی پیای به‌ فیشال و شات و شوت
 به‌س بی قسه و دوعا بیکه بو «پیشه‌وای کورد»
 یاخو ابروی به‌شادی حساب نه‌گری عمری چوت
 زبندوی روز و شه‌وادی پاکت به‌ بی‌ری خوا
 دوژمن به‌ده‌ردی بنیشینی له‌تانی و بیسته جوت
 بیت چون حکما به‌تیک بو نیکازی له‌ به‌ر دلان
 گوی بگره‌ نه‌و دوشه‌ره گله‌ی یانه دو به‌ دوت
 هاتونه پیش نه‌وانه له‌ به‌ر به‌عه‌ خده‌تیک
 که‌وتونه دوا له‌ به‌رچی بچوگانی ده‌وری زوت؟
 هه‌ر «خاله‌ مینه» به‌باری وفادار و دل رفاو
 شه‌رته هه‌تا کو مردنی حه‌ولی بدا له‌ دوت

زانست و فره‌هنگ

حسن داودی

میژو و انیشان ده‌دا که هه‌رمت و کومه‌لیک
 علم و زانینی نه‌یت له‌مه‌و به‌ختیاری و به‌رزی
 ده‌مینته وه . هه‌وول وه‌سیله‌ی زور به‌هیز بو
 ژیان ومانی ژینی کومه‌لایه‌تی هه‌رماتیک مجموع
 علم و زانستی نه‌و ملته‌به که‌ده‌بی هه‌موژن و
 پیاویک تی‌گه‌بشتو و خوینده‌واربی .
 زانایانی کومه‌لایه‌تی لیکیان داوه ته‌وه
 ته‌واناو استعدادی قایمی هه‌ر ملتیک ، وسعتی
 معارف و فره‌هنگی نه‌و ملته‌به : یانی اندازه و
 ته‌رازوی کومالی حکومتی هه‌ر ملتیک علم و
 زانینه .
 چونکو سه‌ره‌خوی و سه‌ره‌رزی و پیشکه‌وتنی
 کومه‌ل به‌سته‌به به‌ بونی گه‌وران و پیاوانی
 تی‌گه‌بشتو ، نه‌گر ملتیک معارفی نه‌بی چه‌تونه
 گه‌وره‌بی و ژیانی سه‌ره‌خوی ده‌س که‌ویت
 به‌لام کا تیک جرای زانست و معرفت له‌ نیسو
 خویندا هه‌لکهن شه‌و و روز تیشکه‌ی زانین
 پرش و بلاوتر ده‌بی خو به‌خو پیاوانی به‌رز
 تربیت ده‌کا به‌ زویی پیوستی ملی‌خوینان تأمین
 ده‌کن و شرافت و به‌رزی نیو و نیشانی

(کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰) ترجمه سید محمد - ۱۹۲۵

اکنون بر میگردیم بانچه میجرسون در باره‌ی این تیره میگوید :

پس از اینکه دولت ماد و پارس هر دو منقرض شدند
 تیره پارس فرمانبرداری دولت (برث) را قبول نمود
 ولی مادها بمناطق کوهستانی رفتند از آن روز
 تاریخ آنها بنام (کوردروهن) آغاز میشود که زه‌نقون
 با این قوم دلیر روبرو شدند و آنها را به (کاروخوی)
 نام می برد .

کسانیکه بر باز کشت ده هزار نفر
 آگاهی داشته‌باشند می‌دانند که این قائم‌دیوانی
 چه مضراتی را از کورد و نه‌ن
 دید چونکه کوردو نه‌ن در حالیکه زنونفون در
 کوههای (آنتی‌طورس) یعنی (حکاری) امروز
 که به (گوردستان مر کزی) معروف است با آنها
 روروشد طوری به‌شکریانش حمله‌بردند که
 بیشترشان کشته‌شده و ازین رفتند اگر نظری منا-
 طق کوردنشین بیندازیم می‌بینیم که این بلاد
 میدان جنگهای خونینی بوده که در میان قایدین و
 کشور گشایان بزرگ از آشورها و پارسها و
 و تانیها و رومیها و مسلمانان عرب و مغول برافرو-
 خته‌است و می‌بینیم که مقاومت کورد با این جبار-
 ران از مقاومت هر یک از اقوام معاصر خود شدید-
 تر بوده‌است و هر آینه کورد در میان تمام تیره‌ها و
 ساکنین این دیار تنها تیره‌ایست که توانسته‌است جا و
 لشکر مهاجرین را بگیرد و خونخود را به‌پاکی و
 زبانی خود را به‌خالصی تا به‌آخر نگاه داشته‌است از
 حق‌نگذیریم تیره کورد از حیث نژاد دارای مفاد
 خری‌است که هیچ‌منمغنی نمیتواند آنها را انکار
 کند
 دنباله‌دارد

«هر آینه تیفلات بلازهر و احفادش قوم‌بیرا که
 در منابع دجا و فرات و شمال (نیفتاس - طورعابدین)
 و اقلیم دیار بکر ، خرپوط و درسم کونوی و در کوه
 های بتلیس و طوروس ساکن میشدند؛ نایری نام می
 نهادند و این بلاد همان بلادی است که تیره (کو-
 ردو نه‌ن) در سال ۳۰۱ پیش از میلاد یعنی در ده‌وره
 حکومت فارسی (الاحه‌منس) به‌دیده شده‌است هر
 آینه این قوم نیاگان کوردان کونی و احفاد
 مادهای باستان می باشند) پس میجرسون کلامرا
 تفصیل داده و می گوید : « هنگامیکه آریها از
 موطن اصلی هجرت کردند و بر بلاد فارس و
 میدا و قسمتی از اروپا مسلط شدند کوردان هم به
 کوههای کوردستان کونی رفتند و در آنجا اقامت
 گزیدند به‌همین جهت ما اسکلیسیا بمناسبه تیره
 سکسونی از احفاد همین اقوام آری و از اقارب
 کوردان می‌شویم، کوردان چنانکه زبان خود
 را حفظ کرد اندخون خود را نیز از آمیزش باخون
 دیگران نگاه داشته‌اند .

شار یازیرو له‌وی جی گیر بو .
 شیخ معروف له (قه‌لاجوان) وله (مدرسه‌ی
 غزائیه) داخو یندویه تی به‌نیکیش له (هزار میرد)
 لای زانای به‌ناو بانک (مه‌لامحمد ابن الحاج) دولمی له
 سه‌ر خو یندن کردوو له‌وده‌مه‌یدا ده‌گه‌ل (مه‌لا
 عبدالله ییتوشی) تیک‌لی به‌یدا کردوو له‌دوای مثالا
 کردنی هیندی آتاری ادبیه‌ی ییتوشی خوی داوه‌ته
 شه‌رواد به‌وله ییتوشی ده‌پیش که‌وتوه به‌شی زوری
 آثاره‌کانی به‌نظمه شاعریکسی پرله سوزودلو و
 تاوه وادیبیکسی پرله وجدواست هراقه تا ایستاه
 بوسراوی بیندراوه و هیندی یکیشیان ون بون
 ماوه له‌زمانه ۱۳

زانایانی کورد

سید محمدی حمیدی
 (له نه‌نجومه‌نی روابطی فره‌هنگی داخویندراوه ته‌وه)
 شیخ معروفی نودی
 نه‌م پیاووه له‌ره‌دانی به‌ناو بانک و بلاو که‌روه‌ی طریقتی
 قادری له‌ولاتی سلیمانی و توحیدابه . نیوی سید محمد و به
 شیخ معروفی نودی ناو بانگی رویشه‌وه . بیجگه له‌مقامی بلیندی
 دینی پایه‌ی زانستیشی زور به‌رزبو له‌گوندی (نودی ای
 (شاربازیر) له‌الی ۱۱۶۶ هـ ق له‌دایک بو به‌گوبره‌ی
 (تخمیسی قصیدی برده‌ی چاپ‌کزاوه) باپیری سیزده‌ه‌می
 ده‌بی سیدعیسی به‌رزنجی کوری سید با‌علی همدانی کوری
 شاپ الدین بوسفی برای بابا طاهری همدانی بوئی که‌هاتوته

آواتم بیکهات به لا

ماویه تی

نەرمەد بەچاوی خوم آلائی سەر بە خویی و آزادی کوردستان ئی هەل کراوە لەبەران بەری ئەوێشانە ئی شرفو شانازی ملی دا لاوو پیاوی پیش بەرگی داوخوازی کوردیم دی کە لە زیر فەرمانی فەرماندەری کوردی لەحالیگداخپان لەین چە کو اسامحەدا رەش کردبو رو بەروی آلائی مەقسە کوردی و پێشەوای گەورە و خوشەوێستی خوی بە کەلامی خودا و بە شرفو ناموسی ملی سوێندی بە ئەمەگ بوین دەرحەق بە آلائی ملی نیشتمانی خوشەوێست پێشەوای معظم خوشکو بربانی کورد خوار دەو بەلنی یان بەدلیکی پا کو خاوین دا هەتا رەگیکی تەریان لە بەر بەدەنی دا، بای و تا آخرین تکه خوین و پشوی دواوە بو راگرتنی حەقی خویان حاضرین و لورینگایەدا سەر و مال دا نین .

نەرمەد بەچاوی خوم دیم تەواوی کوردستان رولەبیکە باکیفایەتی کە چە نەسالی بو بە سەر و بەمال لەریگای میلهتی خوی دا فیداکاری دە کرد بەفکرو تەدبیریکی مەتین بی زەرەرو زەحمەت یاخوین رزانو و دە بە دەری وەک حە کیمیکی جازان میلهتی کوردی کە لە میژبو پەنجە ی زور گەروی کوشی بو و دەستی بەدەمی داگرتبو کە بەک جاری بی خنکینی و هاواری بە هیچ کوی رانگا لەژێر دەستی تەهریمەنی استبداد و دیو درنجی خوی خور خە لاصی کرد

تە مردم بەچاوی خوم دیم گوار و روژنامه بە زمانی خومان لە شاری خومان بەدستی خومان ئە چایخانە ی خومان بە آشکرا چاپ دە کری و بلاو کری وی لە بازار و شە قام بەدنگی بلیند جاوار دە کاهە جە لە ی کوردستان رانگا کوردستان! باوەش باوش لە نیو سە لکی بلاوی دە کا

خویدم لە خودای بەرز ئەو بە کە زویکی زو ملیونها قوشونی کوردی بەک لیباس و بەک جور ئەسلحە - لەژێر دەستی افسەرائی زانی کوردبینم بە نەظمو دێسپاین دەستە بەدەستە تەنگ زەربوش - توپخانە - سوارە - پیادە - موهندیس - پول پول لەبەران بەری آلائی سەر و دەس و پێشواو رەبەری خوشەوێستی خویاندا بەدەمە برون لەبەران بەری فەرماندەنی سوپا و سەروکی لشکرانی زاناور شیدی کورد گویی آسمانی کە ریبی لە بەرگەرمە ی تانک و زەرەبوش و سەکرلی سوارە و نظامی هارە هاری هەزاران هەواپەلای کوردی عەرز بەرزی و داخ و کیودەنگ بەدەمە لە بەر وەرشی سەرنیزە ی پیادە نظام کورد چاوی دوزمان کویری بی وە کو هەوری بە هاری بە گورینی سەرودی میلی : بزێ کوردستانی گەورە و پێشەوای خوشەوێستی بخوینتەو و هەزی ئەوان دنیا بە لەرزینی هەمو سەری تەقیمی بوئەوی کەن ديسان هیوا دارم وەک سەرەتای دیارە بینم تەواوی شار و دیپاتی کوردستانی گەورە خاوەنی تەشکیلاتی فەرەتکی و لەش ساغی بیت لە سەر تا سەری کوردستانی گەورەدا نەخویند و وار لە کور لە کچ و نەخرش لە پەر لە جوان بو دە رەلەن وە گیرنە کەوت مکتیبی عالی ایە لە ژر تەلعیمی ماموستایانی کورددا هەمو سالی هەزاران افسر - موهندس - مێکانیک حکیم زانا ، متخصص لەتجارت - فەلاحەت مەعدەن - بریسکە - نەهت - دارغ التحصیل بین و بەدیاری و خەدمانی نیشتمانی و دەرخستە

آواتم ماووم اموویە تەواوی شار و دیپاتی کوردستانم دو کەلی کارخانە جاتی تانک سازی - توپ - هواپیمای - مسلسل - تەنگ فیشک - بووب - اوتوموبیل - فاسونیا - مەخمەر - جیت - شەمچە - قەند - دەرمان و تەواوی شتانیکی بو زبانی نەتەو بەک پیوستە لە کارخانە کانی خومان و بە دەستی خومان دروست بکری . آواتم اموویە فەلەخوی بی کوردستانی گەورە هاتو تە سەر نەظمو تەرتیبیکە کە ورو لەدونیای مەمندا هە بە دەنگی هوهوی جوت باری مە گوردراو تەو بە گەر مە گری تەراکتور و ماشین و تەواوی خاکی مەبستیک عەرز لە دیم و بەراو بە فیری و نەماو تەو حتی کیو و شاخە بەر دە لانه کامان کراو بە لیرە وار بکی سەوز و جوان .

آواتم اموویە کویره ریگای بەر دە لانو هەل دیرە کامان بگور دیر تەو بە شەقامی پان و لیک و ریگای آسن و سمیت و قیلە نو ی کراوە سە دە دە فطاری شە، مەن نەفەر اوتوموبیلی باری - سوار ی موتور سکیت - دو چرخە ی بە هاسانی پیدابروا .

آواتم اموویە بانک میلی کوردستان لە تەواوی کوردستانی گەورە و لە شارانی گەورە و کوچکی دنیا دانراو و صدوقی وان پیربو لە فوری سە زیر زبوی کانگای کوردستان واه سکلی ناسی بانگی میلی کوردستان کە بە عە لامتی گولی گەنم و قەلەم و وینە ی پێشەوای خو شوێستی خوی لە هەمو دنیا لە زیرو زیو رواج تری .

دل خوازم اموویە لە شارە کانی کوردستان گەورە دادە سنگای فرستندە رادبو رونراوە قە ییزی کوردی کو تویە ابرە (مهاباد) هە و روزی رادبوی کوردستان بە زمانی کوردی قە دە کا لە پاش خویندنی چند آیه تیکی قورآنی مەجید سەرو دیلی کوردستان گە ورە لە لای قام بیزە کانی کورد خویندراو و وە لامی پیشکەوتن و سەر کو تتی فەر هەنگو سە نەتی کوردستان بە دنیا کو تراوە لە پا داخ پارانو لاوکی کوردی دەستی بی کراو و بر نامه بە جوملە ی : بزێ کوردستان گەورە و پێشە وای خوشەوێستی وی تەواو بو .

خەڵقە حە قاضی

ادارە ی محترمی روژنامە ی کوردستان
ئەم کە لاویکی کوردم نازانم بە جی زبانیگ تەریفی سەرو و شادی و احساساتی خوم بکەم چونکە هەر چەندە بنوسم و بلیم و پاسی بکەم ديسان کە مەواناگە مە حقیقت لە بر ئەو هە بەو نە دە بەس دە کەم کە تەریکاتی صمیمانە ی خوم بو سەر بە خویی کوردستان پیشکەشی مقامی رئیس جەهوری کوردستان دە کەم واه خودای گەورە دە پارێسە وە کە ئەو رێسە بەرزە مان تا بید بو بر فەرار و پایداری بکات وە لەری نیشتماندان موفق و سەر بەرزی بکا .

(نامە یی کە بە ادارە ی روژنامە ی گە یشتو)
آغای علاوی قاوچی شکایە تیکی لە محمد حسن زاده کردو تکانە کە یان لە هە یەتی بەرزی رێسە ی ملی کوردستان کە بەوشکایە تەرابگا و مطالبی چە بە گیرە ی قانون بوی جی بە جی بکری

[لە حاجیالی کەندەو]

کورد نەجانی بو لە سختی و بەخت شوم
حضرت قاضی بوو گەورە ی عەموم

واستارە ی سەد کورد کردی طلوع
باکی تصدیق دە کەن اهلی نجوم
بو حضوری حضرتی بو تهنیت
گەر نخوشی لی گەرابا هەر دە چوم
حە قە لەم جیژنو سەرو و عە پشە دا
مە دە گەل سەر ماو کە سەلت روبروم
کاری مەکری جی بە جی کرد پشوا
چاوەری بو سقزو بو هوبە نوم
گەر بەدا فەرمانو ئە مەری پشوا
حاضرین ئەم خەلکە پاکی بو هجوم
« جیدی » سە عەرض تەریکت دەلی
یا رەبت بو کیورد مبارک بی قدم

علی حیدری

ژماره ۳۷ پروار ۱۵-۱۱-۲۳

ادارە ی روژنامە ی میلی کوردستان
بەرگە بەک لە القابی قەدیم کە بە تازە گی لەدانیشتوی ئە فەراندان تصویب کراو لە گەل دە نیردیت پیوستە لە روژنامە یدا دستور بە چاپ کردنی دە فەرەون

اصطلاحات قديم	:	اصطلاحات تازه
۱- سەر باز	:	پیش مەرگە
۲- جوگە	:	لینزگە
۳- گروە	:	قول
۴- دەستە	:	دەستە
۵- گورەهان	:	چل
۶- گردان	:	لک
۷- هەنگ	:	پول
۸- تیب	:	تیپ
۹- لشکر	:	لشکر
۱۰- سپاه	:	هیز
۱۱- وە کیل گروە ی بەک	:	قولی بەک
۱۲- : : دو	:	دو
۱۳- : : سە	:	سە
۱۴- جوگە	:	لینزگە
۱۵- سەر جوگە	:	سەر لینزگە
۱۶- گروە هانی ۳	:	سەر قولی ۳
۱۷- : : ۲	:	۲
۱۸- : : ۱	:	۱
۱۹- واحد	:	گەل
۲۰- استواری (۲)	:	سەر دەستە ی (۲)
۲۱- (۱)	:	(۱)
۲۲- سەر کارو سایر	:	بەرا
دەر جە داران	:	
۲۳- زور باشە	:	زیاتر - فدا - کارم
۲۴- ئەفسەر	:	سەر کردە
۲۵- ستوان بەک	:	ناو دار بەک
۱۶- : دو	:	دو
۲۷- : سە	:	سە
۲۸- سەر وان	:	سەر بەرز
۲۹- سەر گرد	:	سەر لک
۳۰- نایب سەر هەنگ	:	سەر پولی (۲)
۳۱- سەر هەنگ	:	سەر پولی بەک
۳۲- سەر تیب	:	سەرور
۳۳- سەر لشکر	:	سەدار
۳۴- سپهبد	:	سەر هیز
سەر و کتی ستادی هیز مە رکزی دیمو کراتی کوردستان - مرادی	:	

سینمای کوردستان: برای خوشهویست آغای جعفر آغای کریمی له حزب دیموکرات کوردستان داوای کردو که امتیازی سینمایی به نیوی سینمای کوردستان بدریتی داوخوازی وی موردی توجهی پێشەوای معظمی کوردستان قرار ی گرتو و فوری به ژمارە ی ۱۴-۹۱، ۱۱، ۲۴ امتیازی دراو تەتی و زور تقدیری لی کراو و لە سەر ئە مەری ریاست معظمی جمهور یانە ی قە پانی تو ئین کیشان کە له ادارە ی تو ئتی دامەزراوە بو کانگای سینما هە لئیر دراو و دە ستور دراو و آغای حسن ار جە مندی مدیری سینمای کوردستان خەریکی ساز کردنی اسباب و ئە جی هیئانی وظیفە ییت .

له‌ی چکوله هه‌یه که بیوسته به‌عرضی حضاری محترم بگه‌بیم:
۱- سپاس و ستایش بو خودای تبارک و تعالی و گه‌وره‌یی بو حضرتی سید کائنات .

۲- بیوستی شرافتی بک نته‌وه سه‌ر به‌خوبه . ۳- سه‌ره‌خوبی ملت فقط به‌زانی و اخلاقی چاگ راده‌گیری . ۴- ر اگر تئ‌سه‌ره‌خوبی هه‌رملتیکی به‌ آزایی و قاره‌مانی نه‌و ملت‌به . ۵- به‌یی حقیقت داخل بون بو‌مرامی مقدسی آزادی ممکن نابی . ۶- هه‌رملتی بیه‌وی آزادی ده‌یی حقیقت صداقت بگانه ره‌ووشتی خوی ۷- هیچ ملتک ناتوانی به‌ بی معارف و هه‌ره‌نگ آزادی خوی رابگری . ۸- ده‌ ریگای ژینی شرافتمندانه‌دا له‌گیان و مال بیورن . ۹- بزئ‌ه‌ولمتی که بو به‌ده‌ست هینانی آزادی ژبانی خوشی ناوی ۱۰- آزادی بیوستی وه‌ک یه‌ک بونه ، وله‌ به‌رامه‌ر قانون هه‌مو وه‌ک به‌کین ۱۱- هیچ نوه‌ آزادیگ اجازه‌ نانا هه‌تا آخرو اوخری عمر هه‌ر خطاکار بین . ۱۲- عطری گولاوی چاگ عطری بدله‌ و جمل ده‌شپوینی بیوسته ایبه‌ عطری آزادی ده‌ملکتی خو- ماندا بلاو بکه‌بنه‌وه تاجمل و استبداد له‌نیو هه‌لگیری . ۱۳- آزادی عقیده‌ی به‌سه‌ر هه‌مو سیاستیکی دا حاکمه . ۱۴- هه‌ر چه‌ند ایوه‌ آزادی خواین ، هه‌ن جماعتیکی دی له‌ایوه‌ آزادی خواترن . ۱۵- کوردستان ده‌یی به‌ده‌سی کورد آزاد بگری ۱۶- ده‌عینی آزادی‌دا ده‌یی مفید بن ۱۷- روحی ملت‌فیدای هیچ کس نیه‌ ارواحی خادمین ملت ده‌یی فدای ملت بن ۱۸- ایبه‌ ده‌یی انشاءالله به‌داری کوردستان راجع به‌پاک و خاوینی که لازم نیه‌ امن لیره‌ شرحی بده‌م بگه‌بنینه‌ نه‌ومقامی که سیدی کائنات به‌ سنتی ده‌زانی له‌ آخری عرایضی خو‌م‌دا به‌ده‌نگیکی به‌رز ده‌لیم بزئ‌ به‌ ژبانیکی ابد پشه‌وای کوردستان حضرتی قاضی محمد . بزئ‌ قاره‌مانانی کورد .

تمم برای پیش مرگه به‌رزه‌ پاش قوتار بونی وو تاره‌ که‌ی احساساتیکی بی‌اندازه‌ی له‌نیوگویی دیره‌گانی ایجاد کرد بو و چمند برای خوین پاکي دیکه‌ش له‌سه‌ر شانی خویان دنا بوو بلندیان کرد بو و به‌نمرته و شریخه‌یکی شیرانه‌ ده‌یان کوت جیژنی سه‌ره‌خوبی کوردستان له‌ هه‌مو کوردان مبارک‌یی و هه‌تا دنیا هه‌یه‌ جیژن و سه‌ره‌خوبی کورد هه‌تا هه‌تا.

ح- خطابه‌ی آغای احمد آغای ایلخانی زاده

برایانی خوشه‌وست : من یه‌ک نه‌فرم ده‌توانم ثابت ره‌ووشتی بکه‌م که‌له‌ ده‌وره‌ی دیکتاتوری ایراندا له‌ من ینه‌وا و په‌رشاشر که‌س نه‌بو ، چونکو وجدان و ملتیم اجازه‌ی نه‌ده‌دا که‌ بچم و به‌وان تملق و فروتنی بکه‌م ، و گه‌لی جار به‌خوم ده‌ کوت : خوزگا نه‌ده‌مردم و به‌چای‌خوم ده‌مدیت جاریکی دی تهنک و فیشه‌کدنام هه‌لده‌گرت و به‌ اسلحه‌ده‌رازامه‌وه . و وجودی امنیم نه‌ده‌دیت ، ایستاده‌ینم له‌ مراحمی الهی له‌ باتی بیگانان برایانی به‌هیزی کورد بی به‌ عه‌رزئی‌دا ده‌ده‌ن و ده‌رجالی ده‌ده‌ن ، و ده‌نگی چه‌کمه‌ی نه‌ولاه‌ ره‌شیدانه‌ی کوردو برایانی کوردی‌خوم منسکس بووه و به‌ته‌وادی دوزمانی بشرت و دیکتاتوران ده‌لی : که‌له‌مه‌و پاش به‌اندازه‌ی به‌ره‌ی خوتان بی راکیشن و بو حقوقی خه‌کی ده‌س دریزی‌مه‌کن ده‌نا به‌م چه‌کمانه‌ سه‌رتان پان ده‌که‌ینه‌وه . ایستاش که‌له‌ حمیدی خوداوه له‌ سابه‌ی آزادی املاک و دارایم زیادبووه ؛ نه‌وا سی دانگی دی «عیش آوا»ی ملکی‌خوم که‌ یم وایه‌ له‌ ژبانی مالو مندالم زباده ؛ به‌ده‌وله‌تی سه‌ره‌به‌رزئی کوردستانم پیشکش کرد ، چونکو له‌پش چاووم گه‌لی چه‌تونه‌ که‌ برایانی‌خوم بی سواد و اسبابی خویندنیان نا مرتب‌بیت و من له‌ عیش کامرانی‌دابم ، دیسان گیانی‌خوم وقتی ده‌وله‌تی سه‌ر به‌رزئی کوردستان کرد که‌ له‌ری نیشتمانی خوشه‌وست دا گیانی‌خوم به‌مخت و هه‌موهیزی صرف که‌م ، و به‌اره‌تی خودا و هه‌ومیدی‌رسولی اکرم خوینی دوزمانی کوردستان ده‌ گه‌ل‌میشکی سه‌ران بریژم ، و به‌ نو‌به‌ری برایانی ته‌فسه‌ران نه‌وانه‌ و عه‌رس ده‌ که‌م : مه‌بادا دوزمانی کوردستان خه‌یالی یه‌ک‌ذره‌ ته‌جاوه‌ زبوخا کی کوردستان پسکن ده‌نا به‌ارمته‌نی خودا له‌ سو‌ری خویندانه‌وه‌ و نابودیان ده‌ که‌ بن .

بژی کوردستان !

بژی رئیس‌جمهوری کوردستان جنابی قاضی محمد .

ط- خطابه‌ی آغای نانه‌وا زاده فه‌رمانده‌ی هیزی مه‌رگه‌زی ح- بی دیمو- کراتی کوردستان

... نه‌ی قاره‌مانان و جنگ آوران . نه‌ی رشیدان و دلیرانی خاکی پاکي کوردستان ؛ تاریخی ؛ ورو که‌وهیج وخت له‌ بیرنه‌چی . نه‌و روروزیکه‌ له‌ آینده‌ی نیشتمان و ملتئ‌ کورد اثرانیکئی زور و بی‌ساقه‌ی هه‌به‌ . خوم اعتراف ده‌ که‌م له‌ عه‌ده‌ی ستایشی نه‌و روزه‌ نایمه‌ ده‌ر و باوه‌ریش که‌م که‌سش ینه‌ ده‌ری . چون تقدیری خودای لایزال نه‌و روزی‌گه‌وره‌ و سه‌ره‌به‌رز کردوه . نه‌و رو منشأی تحویلکی گه‌وره‌ به‌ بو نژادی کود ، بوچی ؟ نیشتمان و طبیعت نه‌و وروکانی چا‌ک‌ترین هه‌ده‌یی خوبان پیشکشئ‌ ملت کردوه یگانه‌ نابغه‌ و ینه‌ه‌وای کوردیمان و ده‌ره‌خت تا به‌ بیگسی و ده‌ به‌ده‌ری و ده‌رد و ذاتی کورده‌واری خانمه‌ بدوا و کوردان بو هه‌زاران موقیبت و سه‌ر- به‌رزئی آماده‌بکا .

ای خالق لایزال: پشه‌وا و رئیس‌جمهوری کوردان موفق و پایه‌دار بسکه‌ی ، کوردستان جیگای دلبران و له‌گیان رابردوانه . کورد به‌ رشیدی و بی‌باکی شه‌ره‌ی دنیا بون و رابردوی زور ره‌وشنی ژبانی نه‌و ملت‌ه‌ده‌به‌ وه‌ کو شه‌سیره‌ روانکی جاوی هه‌موانه ، نه‌ی لاوان و پیش‌مه‌رگانی کورد: نه‌نگو کوری اشخاصیکن که‌ به‌ مروری زه‌مان ده‌نگی‌شاهت و گوره‌ی وان عاله‌مگیر بووه و یادگاری زور رونک له‌ شاهت و عزتی نفس و رشادتی وان باقی ماوه . نوبه‌ی نه‌نگویه ؛ سینک و پیش‌خن و به‌ ایمانیکئی قائم داخلی خدمه‌تی سه‌ربازی و پیش‌مه‌رگه‌یی بن ؛ بوچی ؟ افتخاراتی سه‌ربازی له‌ هه‌مو افتخاراتیک مه‌زن‌تره . چون سه‌ر فروشتن له‌ رایگی نیشتمان گه‌وره‌ترین فیداکاره . بو به‌ گه‌وره‌ گهوران فه‌رمویانه : قشون روحی مملکته . مملکت ده‌یی صاحب‌هیز و قوت‌بی تا کو افتخاراتی ملتی‌خوی را گری ، دلپایکی‌زورقاپم و نیزیک هورددوی سوره‌ که‌به‌هیز و قوتی‌خوی به‌دوینای نواند که‌ هورددوی سور به‌افتخارترین آرتشی دویابه ، نه‌وامنظاره‌گه‌وره‌به‌ که‌خودا خییسه‌ی مه‌ی کردوه به‌جه‌بونی و گه‌مدلی له‌ده‌ستی نه‌ده‌بن . تممن فرد فردی آوانی به‌ جه‌رگ و هه‌ناوی کورد بو مه‌بدانی رشادت و شجاعت و افتخار دعوت ده‌ که‌م که‌ له‌ ریگای نیشتمان و پشه‌وای معظم افتخاری جان‌بازیمان هه‌یی .

له‌ آخری‌دا به‌دایگی‌خوین و ایمانیکئی قائم به‌ ملتئ‌ خوم پایدار بونی‌دوله‌تی کوردی له‌ خودای به‌رزو بی‌هاوتا ده‌خوازم و به‌ ده‌نگیکی بلن‌ده‌لیم : به‌سه‌لامه‌تی رئیس‌جمهور و پیشوای محبوب هورا ؛ بو به‌رزئ‌تی خاکی پاکي نیشتمان هورا ؛ ماوه له‌ شماره ۱۳

مدرسه‌ی سه‌لاویژ

باش چند شه‌ویک گه‌ ده‌نگو باسی خویندنی کوردی به‌هوی نه‌و ده‌ستی لاوه‌گانی پیشکوتته وه بلاو بیووه قوتایی زوربون نه‌و چند که‌سه‌ی زیر وه‌ زویکی زوو هه‌اتنه‌ لامان که‌وایه‌وان له‌خواره‌وه ده‌نوسری . ماوه له‌ شماره ۱۲

ده‌نگ و باسی ده‌ره‌وه

رادییوی . تهران شه‌وی دوش- سه‌و .

۱۵ - ۱۱ - ۲۴ .

سفرای کباری امریکا و اینکلیس له‌ تارانئ‌ ده‌ گه‌ل آقایی قوام‌السلطنه‌ سه‌ر وک‌وزیری ایرانی یه‌ک‌ترین ملاقات کردوه .

آغای علی‌علی‌وف دیری اولی

سفارت کباری شوروی له‌ تارانئ‌ به‌جی

آقایی یعقوب‌وف دا نراوه .

جاسه‌ی سه‌بئینی مجمعی میله‌لی متق

متوجی یادداشتی دولتی شوروی که

راجع به‌ اوضاع یونانی دایه‌تی بوه .

بنا به‌تصمیمی رؤسای احزابی یونانی

له‌ انجمنی مللی متفق درخواستیان کردوه

که‌ هه‌یته‌ تیک‌بوپی را گه‌یشتن و تحقیقاتی

کامل اوضاعی یونانی بنیردری .

مستر گرینکولی : رئیس‌هیئتی

نوینه‌رانی نروژ که‌ به‌ نووسه‌ری کلی

سازمانی مللی متق انتخاب کراوه

دوینی له‌حضوری ته‌وای نوینه‌ران

سویندی خواردوه که‌ هه‌رته‌مروه‌أمور-

یتیکسی که‌پی بدری له‌ نه‌پایتی صداقت

وراستی دا پیکی‌بینی .

* آسناداری *

به‌هوی نه‌و نوسراوه له‌ سه‌ر قه‌راری کومیته‌ی مه‌ر کزی حزبی دیمو‌گرات کوردستان به‌ ته‌وای مأمورینی حکومه‌تی کوردستان و ملت راده‌گه‌یند ریت هه‌ر که‌س له‌هه‌ر مه‌مه‌ریکوه به‌هه‌ر نیو یک‌له‌تمه‌نیک‌تاچه‌ند ته‌من بو هه‌لسوران‌دنی کاریکئی (چه‌قانونی چه‌شرعی و غیره) به‌ رتیلو ریشه‌ بدات ویاوربگری له‌ پاش معلوم‌بوژ به‌خاینی‌ملت و مملکت دناسری قه‌راری مجازاتی نه‌و که‌سه‌انه‌ش له‌ده‌ سال چه‌پسی هه‌تا کوشتن (اعدام) ته‌ویب

و مقرر کراوه .

گه‌ره‌یه‌ی مه‌رگه‌زی حزب دیمو‌گراتی کوردستان

کوردستان له لاهون
هه بته تی تحریریه وه
دهرده چی

به نیوی خودای بهرزوی هاوتا

کوردستان

آبونمەلن
یه کساله ۳۰۰ ریال
شەش مانگه ۱۶۰ ریال
دانهی ۲ ریال

بلاو کوره وهی بیرى حزبی دیموکراتی کوردستان

۱۹۴۶ - فوریه ۱۱

دوشمهو ۲۲ رى بهندان ۱۳۲۴

سانی بیکم

ژماره ی ۱۳-

(روژنامهی کوردستانم وادهوی)

۱ - روژنامه کوردستانم وادهوی له وهی زیاد تر بهشی ههملی شاعره ملبه کانی مردویازیندو وه کومرحوم سیف اللغات - ههزار ههمن حاجی قادر و شرح حالوان رازایتموه وهه بههوجوره شرح حال و تفصیل شران وشاهکار قارمانان رشیدو بهنیوپانگ کوردی وه کو امیرخان برادوست که بهخانی له بزیرین نیوپانگی رویشتوه وامثالوی که له ری راگرتنی شرف - آزادی - افتخار ملی - بلم بزمان به تفنگ زحمتیان کیشاوه وهربانیان داوه بنوسری اگر ممکن بی عکسیشان گراور بکری . بواوه وهی امه قارمانه میلی بانه چی دی نیویان له بیره چی هه رنه بی بهزیندو کردنه وهی نیویان له کتیب تاریخ و روژنامهی کوردیدا له فداکاری وان قدر بگیری و روح پاک وان شاد بکین - امه وکاره بی جگه له وهی ثابت ده کا خدمت به ملت و نیشتمان له نیو ملتی زیندو ون تابی ده بته باعث تشویقی زیندوه کانی و زیاتر له ری خدمت به کورد بدل و گیان فداکاری ده کن امه وان ده بی به قاره مانای کورد بناسرین و خدمت وهربانی دانی وان به تفصیل بنوسری .

۲ - ههروه کو لازمه بیاوه چاکه کمانان نیویان به چاکه له نیو روژنامه و تواریخ کوردی بنوسری بیاوانی خراب و ملت فروش و خائیش که بو قازانجی مال دنیا به براوخشک و ناموس خویان به بیگانه فروش توه لازمه ملت کورد بیان ناسی له براوهی چی دی فریبی فیل و ته له که - دروووه له وهی وان نه خون و تابد نیوی کتیب و منحوس وان بهی شرف - خائین ملت فروش و به تمت ولنت یاد کرین .

روژنامهی کوردستانم وادهوی به همت آغا یان کارگران روژنامه ونوسه رانی جوان و ذوق وشاعره ملبه کان له نیو مطبوعات دنیا امتیازی بی وه کو مانگ له نیو استیران بدرهوشی .

خلیل فتاحی قاضی

وهه گه راوله فارسپوه امجدی عثمانی

(قازانجی میژو «تاریخ»)

آشکرا به که ته واوی نه وه کانی روی زه وهی له روزی هه وه له وه کو ایستا زانوتی که بشو نه بون و به هه موریی و شوشیک شاره زایی ته واویان وه گبرنه که توه ، نه وزانایی و شاره زایی که ته وروایه و گیرمان که توه له نتیجهی ماندهی زور و بیروفرکی ته وایبو بایره گه وراهی را بردوی ایسه وه به جزو وه کو آوشیکی زور رونا که گه وه پیش که وتن و شاره زایی زایی هه مو میلیه تیک ده ویدا ده بپندری - وه لوچلو بی که وته دا بیاوی زاناسه ره متقی زورچاک وه ده ست خوی ده - خاو بلاوی ده کاته وه - میژو - فیربونی آکاری چاکه را بردوه - انه بی وسته بووانه ی له وه ودا دینه سه رکارد ده کاریت - چاکه تری هه مو سه ره متقی بیاوه تی و قوربانیکردنی گیانی خویان و کار به چی هینانو آزایی له خه زینه ی میژوی ژبانی ته وایبه گه وراهی ایسه داته ووا شاره واده وه خویندنی (میژو) ایسه بو سه ره خه زینه گران و به قیحه ته را بهی ده کا و زانیی آکا ری چاکه ته وان ده بیته مایه ی آزایی فیربونی ریوشونیکه چاک بوایسه .

(میژو) بو زانیی ریوشونیکه چاک له دونه دا به ستر اویکه ته واوی هه به بوچاک بونی هه مو میلیه تیک زانیی میژو وه ده ست خراویکی زور گه وراه به بو هه سو خوینده واران هیچ کس ماوه له ژماره ۱۳

مههاباد - شقایی وفای چاپخانه ی کوردستان

ماوهی چیژنی سه ره به خویی کوردستان

ی: خطابه ی بای ویلمه ی صیادیان
مدیره ی مدرسه ی پهروانه (کچان) ی مهاباد

له دنیای متمدن و زانستدا . هه ره مله تو نه توه بهک . هه ره طایفه وه وه مو تیره و به ره بهک . به زمانی خوی که دایک له سه ره پشتی لانگ هه ره فیکو دو هه ره خستویه نه لیویان و ده گه ل شیرده زاری کردون خویندویانه و ده خوینن . نوسویانه و ده نو سن . له چوار سنور وولانانی خویاندا به آزادی زیانوسو ده زین . به لاداخه که م مله تی کورد . هه مله ته ی که تاریخ افتخار و شانازی شه شه زار سالی وان ی له بیره و له بهر اهمیت و گه و ره یی له سه ره دلی کتیبانی داناوه هه مله ته ی له گه ل هه مو به ره له ستیک . له گه ل هه ره که سیک که به لاماری نیشتمانی وان ی دایی به ره به ره کانی یان کردوه بوست به بیست به خوینی خویان رایان گرتوه . موته یه کی زور گرتاری جنگالی ره شو برشو ییسی استبداد و دیکتاتوری بون . زمان و عادات و آدابی ملی ایسه ده ده ده که را بو . له ترس وهی مقامی دیکتاتوری و قازانجی استعماری خویان نه که وینه قوله - ایسه یان له تر قیوو زانستو سه ره که وتن ده گیراوه و نه بانه هه هشت دنیا له استمداد و له قه تی ایسه ملتی کورد حال بی - تالم سه ره گه و ره دا که به ری عدالتو آزادی به سه ره موته و دیوی فاشیستو دیکتاتوریدا غالب بو - به ره مانای یه که بیاوی میدانی عه داله تو به شه ره دوستی ژنرال یسموس ستالین ایسه له زندانی دلی هاتینه ده ری وریگمان بو گراوه - له زیر آموزگاری حکیمانه و شاره زایی کردنی بیاوانه ی پیشوای معظم کوردستان (جنابی قاضی محمد) دازمان و دین و عادات و آداب ملی ایسه آزاد بو . استمداد ملی لیاقه تی خلی ژبانی خومان به مستقی و سه ره خویی به دنیا نیشان دا . ده ستی به هیزی ته ویشوا مه زن و گه و ره به ته و تا پاسکی ایسه (ملتی کوردی که تا چوار سال هه مو پیش دیلو و به ره بیر بوین) گرتوه و زور خیره له هه مو که ندو کولو و هه ورازیک و سه ری خستون و ته و له زیربالی پیروزی و به شاهدی سعادته خوشه ختیمان ده باوش گرتوه ایسه ماموستا و قوتایه کانی مدرسه ی کچان مهاباد کباید ته مو موفیقه گه و ره به درمالی پیشوای معظم عرض ده که بن و تمنای قبولمان هه به وه هه مومان ویکرا به دلیک و زاریک ده لین بژی پیشوای مه زنی کوردستانی گه و ره

[یا] : به بیاناتی بای خبیجه ی مجدی آموزگاری مدرسه ی پهروانه (کچان) ی مهاباد به اجازهی جنابی قاضی به بیاناتی ناقصی خوم به حضوری برابانی خوشه و بست عرض ده که م :

ته ی خوشکلتی خوشه و بست ای برابانی عزیز له ره روژه خوشو پیروزه دا ته من که بهک که چه کوردم که آزادی ملتی خوم به چاوی خوم دی ؛ هه ره چنده که زمانیک بو ده مدیت که لاوانی کورد شه و نیوه شه وان یا ده بیست له شاخان و اه

غاران مشغولی فعالیت بون و خودای تبارک و تعالا موفقی کردن و دلی نه شکندنه الان ای خوشکه خوشه و بسته کان بایه شه چاوله برا خوشه و بسته کانه ان بکه بن ده ستی اتحاد بو یه کتر دریش بکه بن . چون ده بیتم دایکی نیشتمان چاوه ری که چه کانی خویته ی که ده ست به فعالیت و خویندن بکه بن به لگو تالیه شه بکه بنه را خوشه و بسته کانی خومان له به ره وهی دنیای ته و ره و محتاجی که چه کوره که به خوشکو برابانه تی ده ست به ده یسه ده ستی بهک بو رزگار کردنی دایکی نیشتمان . ته من له طرف ته واوی که چه خوشکلتی کوردستانی مه زن پیروزی ته و ره و ره مقدسه تقدیمی هه بیته تی دولت ده که م . وه آخری دا تماده که م ایوه شه له گه ل من هه مه صدا بن و بسلین :

بژی پیشوای برزی کوردستان جنابی قاضی محمد ! بژی قاره مانانی کورد !

ی: خطابه ی آغای محمدی (قادری)

ته ی آغایانی مه زن ته ی براسه یان و تبار و کاسه باشه راهه نه کان پیوسته ایسه بو بزان و وضعیتی کوردستانی ایسه امیر و له هه مو کاتیکی را بردو ته هه میته ی زیاتره چونکه له لایه که وه حکومتی ظالم ایرانی که وتوه په له و ده سته پاچه بسوه به هه روسله به کی که له ده ستی دایه هه مل ده دا که به کیک له برابانی ایسه فریودات و به یان خسته زیر بنجی دیوی استبداد وه له لایه کی تر چه ند که سی له بیاوه تینه گه بشتو و میشت زبویه کانی وه کو قرنی آغای پسوی و علی آغا له مرئی میته می ته مندنا ته ماع و ته که بر چاوی به ستون و شه راهه تو میلی به تی له ده ست داون سه هله بو آزادی کورد تناکوشن به لگو چاوه قوری ده ره ته هه گه ن که ایسه دوباره ته سه ره که توه ته نه چاهه ی بر اگاسب کاره کانی باشه راهه ته ی شیر به چانی میسه ی کورد - ستان امیرو بوایسه دوشته زور لازم و پیوستن ته و مل فیدا کاری و گیان بازی هه مومان بو کوردستان - دو م فیدا کاری پیشه وای به رز بو هه مو کورد فیدا کاری ایسه بو کوردستان ته مه به که گیانومالی خومان به ته واوی ده اختیار ی پیشه وای مه زن بنین بو بیداوستی وولات به ختی به ره موزن . و فیدا کاری پیشه وای مه زن بو میلیت ته مه به که هه تا آخرین قه تره خوینی پاک ی خوی حاضر نه بی که میلیته ی کورد بداته وه ده ست بیگانان و هه ره کاتیکی بو ده ره که وت که به کیک له میلیته ی کورد فریبی بیگانان ده خوا به بی درنگی بو هه مونا بو در کورده وهی ته ره صادر به ره موزن له آخری بیاناته که مه دا به ده نگیکی بلیند ده لیم :

بژی سه ره و کی جمهوری کوردستان بژی کوردستانی مه زن .

بژی به کیته ی کوردستان و آذربایجان . ماوه له لاهری ؛

له کوردستانی جنوبهوه هاتوه

بو حزبی دیمو کرانی کوردستان

هاو خوینه کانمان : روژتان باش

... به هه لکردنی آلی پیروزی کوردستان هیوای هه مو کوردی دویانان گه شانهوه ، هه مو چاوه ری ته روژهین که تهو آلا سهوز و سهوز و سهوی به سهه هه مو خاکی کوردستانی گه و ره دا بشه کیتوه .

هاوریکانمان

به هه مو زیانمان ته گوریهوه ببینی تهو دیمه ته ؛ دیمه نی تهو ساته ی آلی آزادی کوردستانی تیا هه لکرا ... پیروژتان بیت ، ... پیروژتان بیت . به سهه فرازی و رزگاری . باایمه شهه له ژیر باری دلی و نه زانی و هه زاری دا بنایهین ... به لام بی گومان خه راهه عمری کورته ؛ استعمار له گمانه لا دایه دوریه ته و روژه ی له سایه ی نیشانی چه کوشودا سهه په روه ی ، کردنی آلی ستالین ولینین تیهه ش کوردی عراق ، نه ، کوب ردی هه مو کوردستانی گه و ره ، یارا-تترهه ژارو دیلو ره - نجهه رای هه مردنیا به ککرن سهه کون و سهه فرازی و دنیا بکهن به و به هه شته ی خوا بلینی داوه به باور به یی کهه رای اتر بژی بارتی دیمو کرانی کوردستان . بژی آزادی خراوانی میاله تانی دنیا بژی بنچینه دیمو کرانی تازه و راسته قیته ی دنیا به کیه نی سوقیات

تیشک

موژده بی

موژده بی ای کورد له سایه ی خواوه روژت هاته دهر تی په ری هه نکامی شومی و نه گه تیت لاجو له سهه بوخته قی داگیر کراوت هه سهه ریگا بگه سهه سهه

روژی تیکوشینه اجرو کوانی لای پر سهه و نه ؟

قوی لی هه لکهن هه ول دهن بشکه ون ده ک شیری نه

موژده بی ای کورد زه مانی ظلم و زور داری نه ما

له شکر ی سور بالی کیشاوه به سهه تا وهک هوما

دوژمنت تیا سهه سهه بوخوی له گیزاوی خه ما

زوری ناوی کاتی زانیت هه ره له وه ختیگی که ما

کسورده واری بو به خاوهن به په ره قو تاجی ظفر

موژده بی ای کورد که جهه طهای شادی ای بدن

جهی کوردستانه ساده ی به که زه ماوهن ری به جن

گویی فلک کهر کا صدای هه ر بژی و به رزی وطن

به رگی دیلی دادرن آزانه آلا هه ل به کهن

به زم و شابی بی له شار و دی و کیو وده شه و دهر

موژده بی ای کورد که رزگاری بوی له قیشال و درو

دهه سته ی دیمو کرانی لای چه په بگه خیرا که و برو

قهت به دیمو کرات ساخته نابی دیل و ده سهه و

چونکه دهه سته ی بولشه و یکی بویه نابی ره نه جهه رو

هه ره سهه و هت بروا بی باقی دیویه و دهر دی سهه

موژده بی ای کورد نه جات بو له دلی و سهه که ری

شهه تی وایه توش له ناودا دو دلی زو لا به ری

دهس له زور داری و مژی خونی خه لکی هه لگری

گشت له ری راستا به خت که شهه و گیان سهه ری

په ی ره و ییری ستالین سهه ر به کهن ناکه ن ضرر

: ق . س

معذرت

له لایه ری ۳ ستونی ۲ ووتاریک له ژیر عنوانی (په که ته ی ایمه به ی آره و سهه باند) به قه نه می برای خوشه - ویست احمد الهی په به سهه نیوی له قه له م که و توه له و رایه ده خوازین لیمان ببورن .

ماوه ی ژماره ۱۱

(مه درسه ی گه لاویژ)

برایان - محمود خادمی ، عزیز علیایی ، قادر لبادی ، ابراهیم داودی ، قاسم خسروی ، جلیل گادانی ، سعید قطاری ، خلیل گادانی بوخوبندن به لام له و به یه دا کاک سعید داودی چونکو چلو نی گوزهرانی زور نایک بووناچار له تاوان دهه سته ی له کار هه لگرت وله و دهه دا برای گیانی سید عبیداله طه زاده که هه ته نی نیشتمان په روه ری وی له نویسن ناین و دوا ی تهو نیوانگه گه و ره ی . که و ته بو هاته لای براکانی دهه سته ی پیش که و تن کوتی هاتنی مزبو بو به جی هه تانی هه مو خه م تیکه که وایم بکرن به ته رده سته ی براکانی دی که لاو - یکی وانیشتمان په روه رار توش بو له باوش خویان گرتو ووتیان سوپاست ده که بن هه له ته آما - نه جی ایسه ش هه ر کور و هه ری بو ته و قوتابخانه نه به رزه به .

چه ندیک بان دیسان قوتایی زور بونو که به شته چل که سان و چونکو تهو براباره ی دهه سته ی پیش که و تن له خویندنو نوساردا سهه راست بون نه بان دهه سته ی دهر کی بولی دهر سه دا به خیری قه راریان دانا بوخویان له په روه دهه رسیان بی بلین و تاموده تی دوو مانگ به وله و نه ی رایان بوارد و به تایی ته ی سید عبیداله طه زاده و حسن حسن پور و عزیز ابراهیمان دهر سه یار به جوانی دهه کوت .

باش وه ختیگی که م جلسه به کیان له کوبونه وه ی به واوه تی ته نه نامه کانی دهه سته ی پیش که و تن به و نه ی ته من که مدیری مدرسه بوم دا بان سهه زانده ی وایان هاته بیر که جهی نیکی به نیوی دا مه زانده ی تهو قوتابخانه به ساز بونی ته و دهه سته ی لاوانی نیشتمان په روه ر بگرنو بانگ هیژرا وه کایان له چلونه تی تهو قوتابخانه که له سهه سهه ره مایه ی پیشوا ی معظمی کور و ستانه وه بی که بوه باس بکهن و ته و او ی ته هلی سابلاغ بوخوبندن دلخوش بی بدن تا کوله شه و ی ۱۲-۳-۲۴ به رامه به ری کاتی بانگ هیشته نیکی که نوسه بون به قه راریه چل کهس له که و ره کانی شاری به هاتنی خویان جهی نه که ی مه بان له سهه ری مدرسه دا رازانده وه و به تایی ته ی شریف هیانی پیشوا ی بریزمان رونا کایه تی زیات له روی دانسته و ان دا به یه دابو ته گه ره چی تهو جهی نه زور کورنو که م بو به لام به خوشی رابرد تهو پروگرامی جلسه که ش که و نیوی هه ره په که له زه محمت کیشه کانی تیدا دهه نو زری له خواره وه دهر نوسری .

۱- سعانی ۲ له شه و ی چه بو له لایه ن محمد

مه لای داودی په وه کردنه وه ی جلسه باسکرا .

۲- خویندنه وه ی شه ری میانی له لاین ته و او ی

لاوه کانی قوتابخانه وه .

۳- ووتاری آغای هاشم مرسی زاده له سهه

(زاست)

۴- مقاله ی آغای قادر لبادی امه ره دهه به که کار

ماوه له لایره ۳

دهه له ته ی شه و ره ییش بومی (آتومی هه به)

له خواندن په او ره گیاره . حسین مدهری مطبوعاتی ؟ مریکه له پاش تحقیقاتی که ده قیق ته لانی لی حالی بو که دهه له ته ی شه و ره ییش بومی آتومی هه به . چونکی گه واریکی که له لاین روسان ده ته مریکه دا بسلا و ده به ته وه دهه مانگی مارس ۱۹۴۵ یعنی ۵ مانگ له پیش وه ی که ته ول بومی آتومی به سهه «هیره شیمایا» ی دا به در ریته وه طی ی مه نالیکی نویسی : دهه له ته ی شه و ره ییش تروانویتی له آتومی اورانیومی استفاده ی بکا وهینده شه ی بی ناچی بووه کار خسته ی گه لیک ماشینی مختلف له و اتومانه استفاده دهه کا .

له پیش دا ته مریکیان خیالیان کرد تهو گواره ساخته گیه و به و برواره چاپ کراوه بلام له پاش لی کولینه وه بو یان موسام بو هه ره له و بروری به طبع گه به شه و .

هیندیک له محفلی ته مریکای بیان وایه ته گر دهه له ته ی شه و ره ییش له ته سهه ری بومی آتومی آگاداربا بوچی برعلیه ی المانی استعمال نه ده کرد : وله پاش دهه کار کردنی ته ول بومی آتومی له ته مریکا و انگلیستانی تقاضا کرد فوره ولی تهو بومه ی ددهه سهه ری دانن ته مانان به بان بی برده و که چه کوله ترن بومی آتومی گه لیک فورمولی جوی جوی هه به له ته وه ی ته و ان فهه قه ط یکیکیان له و فوره مولانه هه ل بزار دوه و تروانویانه له هه یزی وی دهه ضعف و زوری قوا ی ماشینی استفاده بکهن .

له پاش واقعه ی «هیره شیمایا» ی یعنی پاش هاویشته ی هه ول بوم به سهه ره و شاره ی دا روسان ویستیان هه ره له و فوره ولی که ته مریکا و انگلیستان موفق بون آتومی له شه ری دا به کار به رن استفاده ی بکهن .

نکته یکی قبلی تو جهی دیکه ظهارانی رادیوی لنده نه به که کتبه تی :

(پول ریوت) زانای مشهوری فه رانه ی دهه لی : دهه ولتانی شه و ره ییش و فه رانه ی دهه و او ی شه ش مانگی آتی دا دهه توانن بومی آتومی بوخویان ساز کهن

روسان له یکیک له جزایر دانمارکی نیزیک برانه وه ی شه ری عیده یکیان له زانایانی المانی که خریکه ، دورست کردنی بومی آتومی بون اسیر کرد و بولاتی خویان روانه کردن و ته و او ی ماشین آلات گوزار شاتی وانیان له گه ل خویان برد . زانای نیویرا و اضافی کرد ته بومی آتومی که له لایه ن دو دهه له ته ی شه و ره ییش فه رانه ی دوروست دهه کری قو و ی شهه ت هیندی تهو بومه آتومی که به علیه زا بونیان دهه کار کراوه

ماوه ی له ژماره ۱۲ سید محمد حمیدی

(زانایانی کورد)

(شیخ معروفی نو دی)

چچ و عهوانی آثاره کانی به م ترتیب به

- ۱- الفوائد فی العقاید .
- ۲- الفربده فی العقیده .
- ۳- زاد المعاد فی مسائل الاعتقاد (فارسیه) .
- ۴- قطار المعارض فی علم الفرائض .
- ۵- سلم الوصول فی علم الاصول .
- ۶- عقد الدرر فی مصطلح اهل الاثر .
- ۷- الشامل للمواعیل .

ماوه له لایره ۴

یج: نطقی برای خوشه‌ویست

(سیدعبدالعزیز کوری حاجی سیدعبدالله) براکام گوره و آغایانی کورد .

خانه‌وادی نهری به گوره و بچوک و زنو و پساوو کچ و کوربانوه زور به افتخاروه تبریکسی تم حیثه موباره که مقدسه هولا تقدیمی مقامی عالی رئیس جمهور محترم ده کهن که له ربی تم آزادیه دا هیچ جوهره قصوریکسی نه کرده و به همت و عزم و روح به زری و حکمت و ته‌وانسای خوی توانی مکافحه بکا و تم آزادبمان سو وه گیر بخت .

و هوم حیثه پیروزه له هومو برا کوردیک ده کهن که نه‌وانیش له ربی تم آزادیه دا نه‌بزیون و مقابل به‌رسده مانه‌ونه که باته‌ی زه‌مان که به نسبت کورد هه‌بیشه عکسی بووه هه‌بیشه هیزو به‌نجه‌ی استعمار و جهالت له کورد و ستاندا سر که وتو بووه به‌عزمو ثبت وه کوپولا راوه‌ستانون و هه‌ر نه‌بزیون و هه‌ر وه کو تاریخ بوون اثبات ده کا که کورد له هه‌مو فرسه‌تیکدا محاصره‌له‌ی آزادی و هرگرتیان کرده و به‌لام له‌بهر نه‌وه‌ی به‌نجه‌ی استعمار هه‌بیشه له‌سر کورد غالب بووه و به‌انواعی وسائلی و حشیا و به‌ناوی دین و دنیا حه‌ره کاتی آزادبان کوزاندونه‌وه که کورد نه‌بزانیه آزادی خوی بسینی ، به‌لام له‌نه‌تیجه‌ی نه‌ره‌مو کفاحو سیمو هه‌ولدانه‌ی کورد ده‌وله‌تی شوروی که پشتیوانی میله‌تانی بی که له‌سر حه‌قی میله‌تی بیچاره‌ی کورد به‌جواب هات و مجالی نه‌دا نه‌مجاره‌ش استماره‌زی بانکاته‌وه آزادی بی به‌خشین و ده‌بی بشاران که نه‌وش له‌نه‌تیجه‌ی سیمو و هه‌ولدانی ره‌به‌ری محترم رئیس جمهور حضرتی قاضی محمدبو که شه‌وو روزی خوی له‌وری به‌داسه‌رف ده کرد و منای استراحتنی نه‌ده‌زانی که توانی به‌هوی نه‌وسمی و محاوره‌لات و نه‌بزیونی خوی میله‌تی کورد به‌ده‌وله‌تی شوروی بناسی و داوای آزاد بونی کورد بکا .

نه‌ی برا کورده کام بزنان شهدای خانواده‌ی نهری که له‌ربی تم آزادی به‌دا خوینی خویان ریشوه و شهید کواون و صفه‌ی تاریخی خویان به‌آوی زیرین نویسه ایستا که له‌ایمه‌مانان شادتر و مسرور ترن و ایستا که حیثی نه‌وانه به‌لی حیثی نه‌وانه چونکوزانیان که خوینی نه‌وان به‌خورایی نه‌رویه و نه‌ته‌وه‌ی نه‌وان به‌و آزادیه مقدسه شادبون نه‌وش بزنان که ایستا که روحی باکی نه‌و شهیدانه‌لیسه دا حاضرین و به‌یک ده‌نگ حیثه‌ی پیروزه له‌هه‌مو برا کوردیک ده کهن و ته‌وای افرادی خانه‌وادی نهری به‌گوره و بچو کیانه‌وه به‌رویکسی زور سیمو و مفتخرانه‌وه ره‌جاو نکاله‌هه‌مو کوردیک ده کهن که بوخاطری خودای ماضی و عنضاتی کون و آکاری سخیفانه‌ی اقطاعی و استعماری له‌بیر کهن ، طوائف الملوکی و دوژنه‌بته‌سی و منافعی مادی و معنوی شخصی تازه‌مه‌که‌نه‌وه گه‌وره‌یو بچو کی و آغایو گه‌دایی له‌ناوختان هه‌لکرن هه‌ر وه کو برا ده‌ست ده‌نه‌ده‌ست به‌یک

(کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۳۰)

۸ ترجمه‌سید محمدحیدری

بزرگم ! گمان میکنم که بیشتر از این وقت ساعدت نمیکند که ما از اصل کورد و منشأ آنها سخن برانیم بنابراین ما بذكر خلاصه از گفته میجرسون و غیر او ارخاور شناسان اکتفا میکنیم و عجالتاً نظر خود را بر هر یک از گفته‌ها اظهار می‌کنیم .

از گفته‌های گذشته و از تبع مجری تاریخ قدیم و جدید معلوم میشود که هر آینه تاریخ کورد به سه طبقه تقسیم میشود: دوره اول از بدو تاریخ تا قرن نهم و دهم پیش از میلاد یا تا ظهور مادها .

دوره دوم از ظهور مادها تا ظهور اسلام و کردن گذاردن کورد برای اسلام .

دوره سوم از ظهور اسلام تا امروز .

تمام تیره‌های منظومه زاگروس و تیره‌های دیگری که طبق گفته‌های دانشمندان تاریخ نیاگن کوردان کنونی هستند در منطقه وسیعی ظاهر شدند که از خاور محدود است: به کرمانشا و همدان و از باختر به شمال سوریا و کوه‌های طروس در اناطول و از شمال به جنوب بحر خزر و از جنوب به عرض زاب بزرگ ، و به بلاد (اور) نیز نازل شدند مانند فاتحین ... پس تاریخ ظهور این اقوام حداقل مقرر قرن چهارم یا پنجم یا بیشتر پیش از میلاد است و با سومر و آکادها معاصر هستند . دنباله دارد

و بخویش و متحدو به کدلو جان فداین بوته‌وه‌ی تمو آزادی‌به‌ی که له‌پاش سیمو کفاحی هزاران سال به‌دستمان که وتووه له‌ده‌ستی نه‌ده‌بسن و به‌رقرارو به‌هیز تری بکه‌ین .

براکام ده‌زنان که زور برای دیمان هه‌ن ایستا کهش له‌تر زنجیری استمار و استبداد و تمسارت ده‌نالیین و به‌چاو یکسی زور برسیموه چاوه‌ربی همه‌تو پیاره‌تی ایسه‌وه کهن ؟ له‌به‌رته‌وه نابی هیچ کوردیکسی به‌شهره‌ف به‌م آزادیه که معراضی بی به‌اکو فخره‌وه‌ی بوسته له‌سه‌ره‌هر کوردیک ماضی و رابردوی ره‌شی له‌بیر کابو به‌هوی هه‌زمو برابته‌ی و به‌کیته‌ی و هیزو همتی خویان له‌زیر ریاست و سر به‌رستی رئیس جمهورمان قاضی محمدآماده بین نه‌وبرا کورده نه‌سیرانه‌ی دیمان که حال حاضر له‌زیر زنجیری استعمار و تمسارت ده‌نالیین ده‌ربینین و خوینی خومان له‌و ریگایه‌دا بریزین و به‌خومان نه‌لیین آزادین تاوه کو کوردستانی گه‌وره به‌تیشکی آزادی روناک ده‌که‌نه‌وه .

ایمش هه‌ر قدر دیک له‌خانواده‌ی نهری حاضر و آماده‌ین به‌روحو گیان و سه‌رومالمان و به‌روحیکی زور پر اخلاصه‌وه له‌ر ریبه‌دا خدمتو قیساکاری بکه‌ین .

واه دوایده له‌خوای غزوجل ده‌بارینه‌وه که خواجه گه‌وره بو عظمی خوی عمری ره‌هه‌ر و رئیس جمهورمان قاضی محمد دریسو و پایه‌دار کا که

ده‌نگ و باسی ده‌روه

۲۴-۱۱-۳۳ له رادیوی تاران

۱- ژنرال‌سیم ستالین له‌مهم‌ترین کوته‌ی خویدا که له‌پاش شکانی ژاپونی به‌مناسه به‌تی هه‌لبزاردنی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی ایراد کرد و تی: جیره‌بندی به‌زویکی زو له‌شوروی دا هل ده‌گیری و قولی دا که قیبه‌تی کالا که‌م ده‌گریته‌وه .

کومه‌لی کمونیست له‌پاش چندی دی نقشه‌ی تازه‌ی چند سالانه‌ی خوی اجراده کا تا اندازه‌ی محصولات بکا ته‌سی به‌راه‌بر له‌پیش‌شهری پاشان له‌که‌ل اشاره‌به‌میژوی شهری هه‌وه‌ل و دوائی کوتی علتی شهری دوم نه‌وه‌بو که‌سه‌ر مایه‌داره‌کان نه‌بایتوانی بازاره‌کانی دنیا به‌مساه وات به‌ش بکه‌ن و راجع به‌بومی اتومی اظهاری کرد که هومیدم هیه‌زانیانی شوروی به‌زویکی زوبه اکتشافات کورده تر موفق بن‌له‌دوایی دا ژنرال‌سیم ستالین کوتی که بناغی حکومتی شوروی هیزی ملله‌تی و چا کترین بناغی کومه‌لا یه‌تی به‌ه .

۲- آغای قوام‌سه‌روک وزیر ایران اعلامیه‌ی صادر کرده که ته‌وای کومه‌له‌کانی سیاسی له‌ایراندا آزادین و ده‌توانن به‌آشکرا هروه کو قانون اساسی ده‌لی دابندین

ماوه‌ی لاپه‌ری ۳

شوره‌وی و ایران

دارو ده‌سته‌کام، سحرنا بوت کهن و نه‌ته‌وه‌کانی که هه‌تانه‌ورو له‌زیر چنگورکی استبداد و استماردا دیل و یخسیر و نالاندویانه‌ی رزگاربان یت و سر به‌ست بزین: نه‌گه‌ریتو خوی نه‌کرده و هه‌فابه‌عه‌دی بخویان نه‌کان به‌زویکی زور آوری چاره‌ده‌شی نه‌ته‌وه‌چو که‌کان هه‌ل‌دایسین و هه‌ی تیانه‌ی داوینگیری و انیش ده‌بیت . جا که وایسو هیومان وایه دولته‌ی دیمو کراسیه راسته‌کان چاوه‌نوری نه‌تسه‌وه چو که‌کانی دنیا به‌ناهویدی نه‌گورنه‌وه و گویش به‌کوته‌ی نویته‌رانی دیکتاتوری ایرانیه‌کان که‌بوده‌سریک قیسه‌ریکی آور تی به‌رده‌ده‌ن نه‌ده‌وه .

آگاداری

به‌هوی نه‌ونوسراوه له‌بهر قهراری کومیتته‌ی مهر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان به‌ته‌وه‌ی ما مه‌رینی حکومتی کوردستان و ملت داده‌گه‌بند ریت هه‌ر کس له‌هه‌ر مه‌مه‌ریکوه به‌هه‌ر نیویک له‌تمه‌نیک تا چند تمه‌ن بوه‌له‌سو راندنی کاریکی (چه‌قانونی چه شرعی و غیره) به‌رتیلوریشوه بدات و باوه‌ربگری له‌پاش معلوم بوژ به‌خاینی ملت و مملکت ده‌ناسریو قهراری مجازاتی نه‌و که‌سازش له‌ده‌سال حبسی هه‌تا کوشتن (اعدام) تصویب و مقرر کراوه .

کومیتته‌ی مهر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان ۲۰۲

بژوانی ام‌ورساله مقدسه گه‌وره‌به‌که‌ده‌ستی بی کرده‌ته‌و اوو به‌رقرارکا و کوردستانی گه‌وره‌آزادکا ، و به‌ده‌نگیکی به‌رز هاوار ده‌که‌ین و ده‌لیین هه‌ر بژی ره‌هه‌رمان رئیس جمهوری کوردقاضی محمد و هه‌ر بژی کوردو کورده‌ستانی گه‌وره و هه‌ر بژی جنرال‌سیموس ستالین ره‌به‌رو پشوی آزادی گه‌تی .

کوردستان له لایهن
هیهتتی تحریریه وه
دهرده چی

به نیوی خودای بهرزویی هاوتا

کوردستان

آپونه مان
په کساله ۳۰۰ ریال
شهش مانگه ۱۶۰ ریال
دانهی ۲ ریال

بلاو کوره وهی بیرى حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ی ۱۴ - سانی بیگم چوار شه مو ۲۴ ری بندان ۱۳۲۴ - ۱۳ فوریه ۱۹۴۶

ماوهی چیژنی سهربه خویی و استقلال کوردستان

وه کو له سهروه باسماں کرد له هوهل و آخرو یوانی وتاره کاندای و له هه کاتیکدا نیوی (ریاستی جمهور قاضی محمد) به سهرزماندا دهات بی و چان موزیککی ملی لی ده دراو چه بله بریزان ده کرا و بهینا به پیش قوتاییککی مدارسی کورو کچ سرودی ملی بان ده خوینده وه . له م کانه دارقیسی جمهوری بهرز به نه نامه کانی کیمتهی مر کزی امر فرمو که قورآنی مقدس و نقشه و آلائی کوردستان حاضر بکیریت بی و چان بهینا کور بونه وه و دو به دو له پشت سهری به که ونه هری و چون نه کانگای حزبی دیموکراتی کوردستان قورآنی مقدسیان ده کهل آلا و نشه ی کوردستان ده کهل احترامیککی فوق العاده له سه رده سنی ملاحسین شکاک داما وه بهینا بهتریبی هوهل له پشت سهری وی گرانه وه تا که پشته وه حضوری پیشوا و پیشوا په ده سنی خوی سه روهی له سه ر قورآنی مقدس و نقشه و آلائی بهرز کوردستان لایرد و مراسمی سویندی : نه من به خودا ، به کلامی عظیمی خودا ، به نیشتمان ، به شه رافه تی ملی کورد ، به آلائی مقدسی کوردستان سوینده خوم که تا آخر هه ناسه ی ژیا نم و رزاندنی آخر تنوکی خوینم به سزانی به مال له هری را گرتی سه ربه خویی و بهرز کردنه زدن آلائی کوردستاندا تی گوشم و نسبت به رئیس جمهوری کوردستان و

یه که تی کورد و آذربایجان مطیع و وفادار بیه

خوینده وه و هوه و پیش مهر که کان و نوبه وان و حاضران به و سوینده سویندیان خوارده قولی وه فاداریان دا ، باش ده دقیقه برای خوشه و بست غنی خسروی ته و او بونی متنکی اعلام کرد له پیشدا پیش مهر که کان مرخص بون و جنابی ریاستی جمهور ته شرفی جو بو کانگای حزبی دیموکرات و له سالونی انجمنی فرههنگیدا فراری گرت و ههسته دهسته نوبه رانی طوایف و قبایل و لکه کانی حزبی دیموکرات و خه لکی شار و دینسات ده چونه حضوری پیشوا و آینی بیعتیان به جی ده هینا . قه ولی فیداکاری و وفاداریان ده دا ، باش خوارده وهی شه ربه توجای له خدمت مرخص ده بون . دهنگی . بزنی کورد و کورد ستانی سه روه ، بزنی رئیس جمهوری ههظمی کوردستان بزنی یه که تی کورد و آذربایجان ، اندن و حیوان دار و دیواری وه سه ما خستبو . دلان وه ها برله شادی بو که هیندی مهستی مهی آزادی و بریک له بهر شدنی سرور ده گریان و هیندیگ له مرحلهی گریان ده رجوو و بیدهنگ دانیشتیوو و روحی له عاممی ملکوتدا ده فری و خوی ده عاممی سه روه دا ده دیت و بی و چایش له شقام و کوچه دا دهنگی مسلسل و قهنگو ده مانچه ههرد و چپای ده له رزاند . نه مانه هه موی به شانازی سه ربه خویی و ناساندنی رئیس جمهوری کوردستان ده کرا و متنک تا سانی ۱۲ باش نبوه روده وامی بو له م و هخته دا ریاستی جمهور بو مه نزل که راه و حاضرینیش له کاتیکدا که هه موه رقی سرور و مهستی سه ربه سنی بون بو مه نزل خویان چونه وه

پیشمه ره سه خوشه و یسته کان له به یانی روزی ۳-۱۱-۲۴

به یانی روزی ۳-۱۱-۲۴ هه موه سه ر یان له خوی مهستی هه لیا و گشت خوماری شه رابی سه ربه خویی بون که روزی پیشو ده رخوا ردیان دراپ و نه وهش بو یستی شکانده وه بو ؛ له نه کاو سانی ۸ به یانی دهنگی شه پیوری حاضر به له کانگای پیش مهر که کان بایند بو له ماوهی چهن دقیقه دا ته و او ی پیش مهر که کانی کورد لیز که قول . دهسته . چل . لک . پول خلاصه ته و او ی هیزی کوردستان له کاتیکدا به تجیزاتی جهنگی رازابونه وه سواره و پا ده به جوی و بهشی مسلسل و توپخانه به ته نی به نیابتی شادهانی و رو خرسی که له خوشیان رومه تیان وه که گوی کهش و ابو وه بهر که بو سرور ده پیستی خوباندا نه ده حه جیمین له کانگا کور بونه وه و هه مو فرمانده کان له قول به که وه بگرم تا سه ر قول به که وه سه ر ده سه روه ناسه کرده و له نا و دار به که وه تا سه ر لک و له سه ر بوله وه تا سه ر هیز هه ر به که له جی خوی دا مه زرا . قهرمانی فرمانده هان دلی دوژمنانی راده وه شان وزراوی خائانی ده ته و اندوه بی و چان فرمانی حر کهت درا و هه مو پیش مهر که کان قول قول و دهسته دهسته سی که سی کهس حرکتیان کرد و هاتن تا واری شه قامی و فایه بون و قهرمانی راه وستان درا و له سه ر ته سه ری شه قاما هه موه ره به که له جی خوی راه وستان و له سان دران .

تهه له بهر جی و بو جی به ههستی نیشتمان په رستی . روحی پیش مهر که می و له خوبوردن . ههستی توله کردنه وه . آره زوی . ملحق بون به شه دای آزادی . چیشتی لذتی سه ربه خویی . بهرز کردنه وهی آلائی مقدس . دهنگی دلی و ذلیلی دایکی نیشتمان . هه موه تازدانهی وه چیژ و جوش و خروش هینا بون و ایستا چاوه نوری رئیس جمهور و قهرماندهی خویان ده کهن که بیستی ده کهل بگهن باینی به نهی که هه م له خوبوردوانه آمادهن تا آخر تنوکی خوشیان دهس له فداکاری هه ل نه کرن ، له م کانه دار رئیس جمهوری بهرز کوردستان دپاری کرد و له سه ری شه قامی و فایه دا دا بهری ورور پاشی له هه موان قهرمو له لایهن پیش مهر که کان به

« زیاتر - فیدا - کارم » جوابی عرض کراوه ، شه مجاریاستی جمهور به که به که نیو چاوانی ماچ ده کردن و نه وایش بیعتیان ده کرد و قه ولی فیداکاریان تازه ده کرده وه له نیوجهر که ی سوپا دانوبه که یشته سید باومه جان که سیدبکی په نجاساله به و ردین دأره بی و چان ده سنی قهرماندی خوشه و یستی ماچ کرد و وونی :

حاضریم ته م ردینه م له ری دفاع له نیشتمان له خون دا شه تل که م و فرماندهی خوشه و یستی قورآنی ماچ کرد و آفرینی لی کرد . له م کانه دا آغای صدیق حیدریان له سه ر دهستان هه لگرتبو ته ویش به دهنگی بیلنده ده بیگوت : بزنی کورد و کوردستانی گه وره . بزنی رئیس جمهوری بهرز کوردستان ودلی خه لکی وه خوش هینا بو .

باش ته و او بونی مراسمی بیعت ماوهی ۲۰ دقیقه شاینگی تفنگو مسلسل کرا و له گوشه و که ناری شارشرا به شانازی پیش مهر که کان هه ر ته قه دهات .

تهی پیشه وای خوشه و یست شاد به شه و لاوانی که تا چوار سال له هوه بهر ده سنی راست و چپ خویان نه ده ناسی و ههستی نیشتمان په رستی و هوهیدی رزگاری له دلی واندا پاری کردبو ته ورو که ته می نه که تیان له سه ر ره بویه هه ر به که قاره مانیکی کوردستانه و ونه ی پیش مهر که ی فداکار و وفاداری دونیایه . شه ی وطنی عزیز و تهی نیشتمانی خوشه و یست به خوت . بازاره ته تو که چهن چه رخیک بوله ژیر چه بو کی ستمکاران دا دامابوی و مژی به ده به خت له سه ر نه ده رویی و کور و که چانت به دهس رفینه کانی حقوقی بشر ته وه دبل و ذلیل بون . ته و ده سنی غهیبی یارمه تی کردی و ته مت له سه ر رموی باسکی په سراوی کورانی دلیر و قهرمانت کراوه و زنجیری دپایان له ده ستو ته ستو دارنیوه و دا نیشن تا به به جگاری تو و روله کانت رزگار نه که سن .

تهی دلیران و قهرمانان تهی پیش مهر گانو پاله وانانی کوردستان ایوه کوری ته که سانهن که میزوی دنیا به نیویان شانازی ده کا . نهنگو کوری شیرمه ردانیکن که چهن چه رخ به سه ر ایران و بین النهرین و آسیای صغیر داهرمانروا بون . ایوه رولهی کیتبادو کیخروی کوردن . اولادی صلاح الدین و نورالدین . . . نه وهی ته و پیاوانه که مهردانه بورا گرتی سه ر به خویی کوردستان تیکوشیون . چهن ورزیک بووه پاش ماوه له لاپره ۴

اتوم

محمد مجدی

یکیک لهفلاسه کروتوبه تی : احتیاجاتی بشری باعشی تحریکی افکارو ایجادی اختراعاته .

اگر برآستی لهسیری علوم و صنایع و تاریخی پیدابونی صناعاتی مختلفه وردبئی نوه درستی اوقصمان و دست ده کوی .

لهفرتی نوزدهمدا که صنایعی انگلستان روبرقی دروپی وروز بروز خاومنی کارخانجات احتیاجان بزوغالی سنگ پتر دهبو اواحتیاجه دانشمندانی انگلیسی وادار کرد که له اثری تفکر دا وسلیلیک ببینه ووه سرعتی لهوسایلی اوروزه : که عرابه و غیره بوزورتری و عملیاتی کارخانجات له اثری نه گیشتی زوغالی سنگ که مراکزی زورله کارخانجات دوربو دو چاری وقفه نه بی ووه له اثری مساعی (جیمز واتی) دا که کارگری فکوربو ماشین بخار اختراع کرا متعالی وی (استفن سن) لگوموتوی درست کرد و بوسیله وی صاحبانی کارخانجات له مدیکی کم داتوانیان له منایلی زور دور رازوغالی حمل بکن بوو کارخستنی کارخانجات و نه یان هیشت ترقیاتی صنعتی راکدی ههروه تر لهتری رابردودا که روس وانگلیس و غیره المایان محاصره ی اقتصادی کرد قطع بونی آذوقه و خواربار له المان فکری دانشمندانی متوجهی درست کردنی موادی طبیعی کرد و نفت و اوریشم و کاکوچو و گلیشتی دیان له اثری ترکیبی موادی مشکله ی وان درست کرد لهوشروش دا احتیاجاتی جنگی المانی مجبور کرد بمب بپرنده درست بکا .

چون اوسالانه موادی معدنی منابعی نفتی دنیا به خصوصاً نفت روبکمی ده چومتفکرینی روسی و امریکا وانگلیس له مدد دابون هیزیکی پیداکن ک و کوسایری اختراعات صرفی زمانی موادی هبی و توانی وظیفه ی نفت و الکتریک و غیره انجام بیدا و تباوی عالمی مدنیت له خطری نمائی نفت و ساری موادی حیاتی که ارکانی شرو صلحن نجات بیدا .

اوسال علمای سی دولت له نتیجه ی زحمانیکی زورداتوانیان هیزی اتوم و دست خن و استفاده ی لی بکن اگرچی تاویستاله و هیزه بورفایتی بشر استفاده یکی تباونکراوه ولی به مزیکه له نتیجه ی افکاری علمای سی دولت داهیزی اتوم خدماتیکی زوربالمایان دکا و سعادت و آسوده بی بشر تا مین دکا زحمت و تلاش و ناراحتی بشر صده بیک دبی آسودگی و رفاهیت سعادت و تأمینتی زندگی یک به صددی . با بزاین اتوم چی ه ؟ اتوم لفظیکی فرانسه و بیچکوله ترین زره ی جسمی ساده و غیره مرکب دلین لیره دا متذکر دیم

کوردان ازبدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه : سید محمد حمیدی (لولو) در منطقه زهاو - سلیمانیه پیدا شدند و در تمدن حظ بزرگ داشتند و نیاگان (اور) کنونی هستند .

اما کوتیها بر کشور سومهر و آکاد دارای سبطه بودند و در آنجادیاتی تشکیل دادند که چندقرنی دوام کرده بنا به عقیده علمای عصر حاضر کوردان کنونی مستقیماً باین شاخه اتساب دارند .

کسای با کوشیها : از سکنا اصلی کرمانشاه بودند بر بلاد بابل مستولی گشتند و در آنجا دولت مقتدری بنیاد نهادند که شش قرن دوام کرد سپس کشفی زبری اتوم صدی پنجاهی له نتیجه ی طماع و حرص مادی ممالک و دانشمندانی وانبوو دتوان بلم او اولین دفعه به طماع و حرص سعادت بشری تأمین دکا اصلی اوقضیه اومه : لهفرتی اخیردا علما له تواریخ دابنظریان گهشت که له سابق دانشمندانیکی باسعی کیمیاگر (کلمه ی شیمی به عقیده ی بعضیکان مشتق له کیمیا به) بوسیله ی قواعدی علمی کیمیا و درمانیکی مخصوص که زوی عربی اکسیری اعظم بوه و بفرانه بی دلین الکسیر یا سنگی فلسفه مسیان کردوته زیر اوقضیه اوانی حیران کردو متوجهی کشفی حقیقی او مسئله ی کردن تیکرا علماکان عقیده یان هاته سه روی کمدی کیمیا گران اتومی مسیان تبدیل کردی باتومی زیر (اتومی اجسام لیک ج-ویزو ویک ناچن) بهرحال یا ش تجربیاتیکی ماوه له لاپری - ۴

به اورستان کونی سر از بر شدند و تا میلاد در آنجا بودند . پس از چندی اخبار آنها قطع و تاریخشان در تاریخ لورها فرو رفت .

سواری : دروادی رافدین و سوریا و آناطول م نشر بودند و در فرن یازدهم پیش از میلاد باتیفات بلایزر آشوری جنگیدند ؛ سپس نام سواری بنهان گردید و به جای آن اسم نابری آشکار شد و از آنجا کار دوخوی یا کوردوئهن و سپس کورد هویدا گردید ، قبلا گفتم که مادها پس از اینکه دولتشان منقرض شد و دولت پارت ظاهر شد به مناطق کوهستانی پناه بردند و در تیره کوردوئهن فرو رفتند و نیز اخبار آنها با تاریخ کوردوئهن مخلوط گردید (۵۰۰) پیش از میلاد

از جهت اینکه مادها از قبایل کوردی بودند چنانکه در اثناء بحث از طبقه دوم گفتم بر ما واجب است که از دولت آنها و عاقبت این دولت و چگونگی فرو رفتن آنها در تیره کوردوئهن و عاقبت کوردوئهن سخن برانیم تا بتوانیم کوردان کنونی را به نیاگان گذشته خود مرتبط سازیم .

دنباله دارد

دو چتی لازم

فاسم او طمیثی ههوهل : مسئله ی نویسی زمانی شریفی کوردی به الفبای هاسان که آغای فذاحی بو وه پیش که و تی و ولات و زور بونی خوینده وار ان مناسی زانیوه ، بنده عقیده ی وی تأیید ده که م - به لان چاکر وایه که کوردی به الفبای روسی بنوسری چونکی تا ایسا قوتایه کان له حیاتی زمانی خارجی له قوتایخانه ده روسی فرانسه یان ده خویند وه وه ی دوا زمای روسی له بانی فرانسه ده خویند ریت . نویسن و خویند نه روسی و کوردی به جوریکی بی چاکه ، ماته سلدانه کانی جمهیر شوره وی زمانی خویان به الفبای روسی ده نویسن ایمنش چاوله وان بکه یان ده گه زمان و فرهنگن ایسه زور مناسبتره له الفبای لاتین .

دووم : القاب وی هه لکونن له نویسن و خویند نه وه دا نه مینی چاکه . به ده لیلی نه وه ی خودا که سیککی خوش بوی به نیوی خوی بانگ ده کا ، وه کو ده فهر موی . (ایچی یا عیسی) بلام دوژمنی خوی به القاب نیو ده با وه کده فموی : (بت بندا ابی لهب) و بانگ کردن به نیوی روت نهایی محبت وه که نی ده گه به نی . پس و اجا که چه ده نویسن و چه ده گفتو گودایه کتر به نیوی خومان هه لدین و کلمات (حضرت ، جناب ، پیرزا ، آغا ، خان ، بگ شیخ ، صوفی ، مهلا ، حاجی ...) له سه نیوان هه لکیرت و له وه وه لی کاغذان با گو قتر گودا له حیاتی و کلماته بکوتری : آزریم ... با فقط به نیو و سجل بانگی به کتر بکه یان و بنویسن به لکو خویندن و نویسنی کوردی باری سوک بیت .

سرودی ملی کوردستان

هزار	رهنگ سور و سبی وشینه) ۲	به ههشتی سه زهینه (خاکم وه کو آلاکم	نیشتمانم ره نگینه
	سه چاوه ی آوی ژنه) ۲	بونی سوینه و هه لالان (که وه به فری نوالان	رهنگی سوری گولالان
	دهرمانی بناو بسوسران) ۲	له سایه ی پیشه وادا زور به آزاو به مهربدی	هه ساری آوی هه لبران
	تورک و هه رهب و ایران) ۲	ده ی پاریزن نه و خا که (بیچوه شیرانی کوردی) ۲	سه ربایکی زهوی و آوه
	له موریشدا هه مانه) ۲	فینک و شینکه ی زنوران (آونگی سه روه نهوشی	نه فتم آوی زیاننه
	هه رخوش بی نهو زمانه) ۲	که نمم کوله کی داوه (هه ناویان بوی نه ماوه	کانگام هه به له زاخو
	آغه لان صاحب نیوه) ۲	له سایه ی پیشه وادا زور به آزا و به مهربدی	ههوی بیت وایه کیبوه
	هه رچی قازانچی بیوه) ۲	ده ی پاریزن نه و خا که (بیچوه شیرانی کوردی) ۲	خویندن زور هه سانه بوم
	به هوی زانست و خویندن) ۲	خهرمانی زیر و زیبوه (زه رنیق و جیوه ی هه وشار	که تیره و مازو ویه رگن
	لیت دا گیر نه کا دوژمن) ۲	ده خوینم به زهانی خوم (که شفی ده که م به آنوم	کوردی هه رچی زه ویشه
		له سایه ی پیشه وادا زور به آزا و به مهربدی	
		ده ی پاریزن نه و خا که (بیچوه شیرانی کوردی) ۲	
		خویربو نیش و توتن (بوخوم ره نیوی دینم	
		به کجار به به هره و بیسته (هه رخویندن کیشکچه	
		له سایه ی پیشه وادا زور به آزا و به مهربدی	
		ده ی پاریزن نه و خا که (بیچوه شیرانی کوردی) ۲	

ماوی لاپره ۱

جیژنی سهر به خویی

کهوتیون . استعمار خویی دهمزین . دارائی و بونونه بونی انگویان دهر فاند . نو اوخودا کومه گی کردن همو به رهه لستیکو له پیش هه لگیرا . ئه مجانبه بی باو و تی و مردانه گی ایوه به . دایکی نیشتمان دهسی له رزوکی خوی بولای ایوه دریز کردوه و ده بیوی باقیات السیانی دیکتاتورانی لی پاک که نهوه .

ئهی پیش مه رگانی خوشه و بست ایوه گیان وهیزی نیشتمان . . . راگری ناموس وشه رفی ایوه وطن .

ایمه ده زانین که ئهنگو بشه به روز له بهر و شکه سهرمای زستان بی ئهوی ماندوبن کیشکی ده کیشن و ناموسی ایوه نیشتمان راده گرن . ایوه براوو کورو خوشهستی امهن حاضرین سهرو مالمان لهیناوتاندا دانین گه لیک له بیرایاتان له زندانی ظالماندا ده نالین و چاوی هومیدیان بریوه ته دهستی ئهنگو . و ایستاش جهن میلیون له هاو خوی و براو خوشکتان وک جو ارسال له مو - بهری خوتان دبل و امیرن و خوی ریز و خوی خوره کان کومهل کومهل ده مان کوژن . به دیلان ده بهن له هه و بهستی کومه لایه تیان بی بهش کردن ئه وایش دهستی هومیدیان هه به بولای ایوه دریز کردوه و ئه بانهوی سهزویکی زو له جنگ استبدادیان بهینه ده ری .

هه رچهند وه بیرم دبهتوه و وه تهی کوردیکی خون پاک که نویسیوه تهی (. . . پیروژتان بیت سه فرازی ورزگاری بائمهش هه ره له زیریاری دیلی و نه زانی و هه زار به نالینین) گرم له جهه رگو هه ناوی به رده بی خوتان به که مه زانن و نا هومیدی بوخوتان ری مدهن که خودا یار و دهستی غیبی کومه گتانه (که من قلة قليلة غلبت قلة كثيرة باذن الله والله مع الصابرين . ربنا فرغ علينا صبراً وثبت اقدامنا وانصرنا . الا ان نصر الله فرب .

ماوی له ژماره - ۱۵

عوانسی نوسراو بو

ریاست جمهور
به بی دهستوری ژماره ۱۱۵۹
۲۲-۱۱-۱۳۲۴ کومیتتهی مه ر که زی
حزبی دیمو دراتی کوردستان له
کاتیکدا منت بی بهوی ده ردی دلی خویان
یا احساساتیک به نویسن پیشکه شی رئیس
جمهوری کوردستان بکه ن عنوانی
نوسرا و ته نیاده بی : (رئیس جمهور
کوردستان) بیت

پینصد تمهن باربو
آغای همزه ی واره مامش به موجب
نامه بر واری ۱۹-۱۱-۲۴ مبله غی پینصد
تمهنی به عنوان کمک به هیز ته حویل داوه
و شه رحیک زور به تینی راجع به خدمت
به مرام مقدس و کورده واری نویسیوه
هیز له میللت و نیشتمان په روه ری وی سپاس
ده کا .

فهرماندهی هیزی مه ر کزی دیمو کراتی
کوردستان محمد نانوا زاده:

ماوی لاپره ۲ اتوم

زور ثابتیان کرد که او کاره غیره مکتبه و رایان هاته سه ر وهی که اگر فرضی محال توانین مس بکه نه زیر درست کردنه . گرمیک زیر له مس میله ردها دلار هه ل دگری .

ولی زحمتی وان له ره ری به دا بهدر نجوله ضمنی تجربیاتی دروست کردنه زیر له مس و غیره علامتوانان اتوم که هتا اوده بهدرفاللی تجربه ناسرا به تجربه کم به الکترون و او کشفه اساسی و دست خستی هیزی اتوم . هه راته مهی له یک عده الکترون مر که به مثلاً اتومیک هه درژن له دو الکترون مر که به که منفی و له ره ری به او بهی مشت و له نو راسته اتوم که دا به اوده الکترونه قه مان مساوی و مختلفه علامه به تاشری بکتر له خارجیه اتوم له بهن ددر الکترون منفی به سرعتی سه هزار میل له ثانیه دایدوه . الکترونه مثبت دایسه بی دایره اتوم قومه که بکهار زوری لبال دا به که الکترونه منفی به سرعتی زوره به سه رده ری اوده علامه هه یه نهانه به استفاده مان کردوه هتا هستا اتوم به رته کارخانه که جرای برق بو که کاری ده کرد ولی چون مربوط به ادائیگی شاری به هه استفاده بکمان لی نه کرد اما لایه به لایه که ارتباطیان برقرار بوه عالمه ظلمانی روناک دکا . . .

وه رگه راوله فارسیه وه ماوی له ژماره ۱۳
(قازانجه هه شو « تاریخ »)

ناهانی حقی ناسین و جا که یک که له ته ماشا کرد- نی آکاری چاگی ئه و پیاره که ورانه که له خوی دا دایره و خرابه و خرابه کاریک که له خوشنده وهی کرداری خرابی ئه و پیاره خرابانه نوسراوه درخوی دا ده بی انکاری بکات له ره ره وه زور راست و قبول کراوه که خوشندنی کیمی (میژو) تیگه بهشتی خوشنده وارن زوه چاک روناکو به هیز ده کا .

به کردنی همو کارو باریک پارنده ده دا و له دلی ئه وه که سانه که له کاردا دلساردیان ده بی بلیسه ی که رمی به یاده کا ا هه هه تا میژوی نیشتمانی خویان تماشانه که بن نه خوشنده وه له که وه به بو خوشبو به یقه تو به رزو چاکیو خبر به ره به که تی ئه حالی ناین قازانجی ته واوی نیشتمانان وه گیر نا که وی .

زانینی میژوی نیشتمانی ایمه که کوردستانی که وره به ایسه له که وره ئه و همتو ییاوه تهی و آزایی ئه و باب و یاره که وره چا کانه ی ایسه که بو ساز بونی که وره بی نیشتمانی کوردستان به گیان و دل هه و لیان داوه و له وره بی به دا هه زار شه و خوتیان به سه ر هاتوه آگادار ده کات .

(میژوی) کوردستان به کوردان نشان ده دا که ئه وه که وره که وره ای به پشو جهن دیان هه راو کیشه و نار هه تی و کوشتنو شه به کیوی و برستینو تونیتی و گه رماو سه رما ره بگای آزادی و سه ر به خوبی کوردستاندا نه وه همو بیگانه و ظلم و دیکتاتورانه ی پشوقبل کردوه .

هه ره فیر بونی (میژوی) کوردستاندا وه گیر- مان ده که وی زنجیره ی که وره ی پشواییانی ایسه به رزی و سه ر به خوبی کوردستانی که وره بیان آشکرا کردوه له وه دست که وتی آکاری که وره و گیان به خت کردن همت بلیندی ئه و

دهنگ و باسی دهره وه

راد یوی دهلی

انقلاب له ککته دانشجویانی کاکتهی له بهر محکوم بونی یکیک له افسرانی ازاد یخواه ارتشی میایی هند هایشانی کیان داوه و له بهرا مبرئوه کرده وهی پولیس دولتهی تیراندازیان کردوه و له وین دا ۳۰- کس بریندار و یکیک کوزراوه آزاد یخواهان هیزی شاره بانیان برده باران کرده و چند کامیونی حکومتیان آورتی به در داوه وهیزی دولتی له مقابل یرشی دانشجویندا کاز فرمیسک هینه ریان له عمل هیناوه .

راد یوی لندن

راد یوی لندن خبریدا که له کوبونه وی دوینی شوی شورای عالی امنیت باسی اندوزی دیسان هاته گوری نویسنه ره کانی او کرایین دیسان کوتیان که ده بی کمیسو نیکی بو اکاداری له حال میلیون اندو نزی بشیردی له واشنگتونه وه خپرده دن که نزی که ی ده هزار کس له پیاره به رزکان امریکانی چونه لای ترومن و تتا ضایان کرد که و امان پی باشه سازمان مال به دولت جهانی بگوری و هه ره وه ده توانی دوزیاله خطری بهب اتومی بان رز کار کا

راد یوی مسکو

راد یوی مسکو خبری دا که روزی یکشموی رابردو ۹۹ له صده که سانی حقی دانی رای هه بو له هه ایز از دنی اتحاد جماهیری شوروی شر کت یان کرده

آگاداری

به هوی ئه و نوسراوه له سه ر قه راری کومیتتهی مه ر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان به ته واوی ما مو رینی حکوموتی کوردستان و ملت راده که یند ریت هه ر کس له هه ر ممه ره ریکوه به هه ر نیویک له تمه نیک تا چه ند تمهن بو هه لسو راندنی کاریکی (چه قانونی چه شرعی و غیره) به رتیلوریشه بدات و ییاوه ر بگری له پاش معلوم بون به خاینی ملت و مملکت ده ناسر چه قراری مجازاتی ئه و که سانش له ده سال حبسی هه تا کوشتن (اعدام) تصویب و مقرر کراوه .

کومیتتهی مه ر کزی دیمو کرات کوردستان ۳ . آ

که ورانه ی که چرای کوردایتهی به و همو بای ظلم و زوری شه و به ره زو ظالمانه نه که وزاوه ته وه و شه کوردستانه له وانه وه ایسه که به شته وه باکی نیشتمانی ایسه له باکی نیتی به یاره که ورانه یه رابردوی ایسه به کوردستانی خاوینی ئه و رو میراتیکسی باکو خاوینه له و ایوه به ایسه که به شته بی وسته ایسه به گیانو دل له که وره و رئیس خومان و نیشتمانی خومان آگادار بکه بن به کورانو کجانی خومان بسپه بن که ته وایش هه تا گیایسان له به دن دایه له ر بگای نیشتمانی خومان و که وره ی خویان دا قیداکاری بکه ن .

مه ایاد شه قامی وفای چاپخانه ی کوردستان

کوردستان له لایهن
هه‌بێته‌تی تحریریه‌وه
ده‌رده‌چی

به‌نیوی خودای به‌رزویی هاو‌تا

کوردستان

آبونه‌مان
یه‌کاله ۳۰۰ ریال
هه‌ش‌مانگه ۱۶۰ ریال
دانه‌ی ۲ ریال

بلا و کهره‌وه‌ی بیرێ دیموکراتی کوردستان

ژماره‌ی ۱۵ - سانی یکم شهمو ۲۷ رێ به‌ندان ۱۳۲۴ - ۱۶ - فوریه ۱۹۴۶

ماوه‌ی چیژنی سه‌ربه‌خویی و استقلالی کوردستان

...وه‌ کوله‌ به‌نامه‌دا کوتومه‌ه‌ برایی شیخ حسن شمس برهانی و زیروبه‌گ له‌ نوینه‌ره‌ کانی شکاک و ابراهیم آغای ادهم له‌ نوینه‌ره‌ - کانی مەنگور له‌ چیژنی ۲-۱۱-۱۳۲۴ نطقیان کرد و چونکو نطقه‌ کانی درنگ بو ناردین نه‌ کرا له‌جی خویان چاپ بکرین ئەوا ایره‌دا به‌جوی ده‌هیندرینه‌ به‌رچاو :

۱- نطقی آغای شیخ حسن شمس برهان

برایانی خوشه‌وێست آغایانی محترم :
ئه‌و روژیکی زور به‌تر خو قیسه‌ته‌ . ئه‌و روژیکی به‌ کجار گه‌وره‌ و به‌رحمه‌ ، ئه‌و و چیژنیکی بیروز و مباره‌ که ، ئه‌و رو ئه‌و روژه‌ی که‌ گه‌لی کورد له‌ میژبو چاره‌ری هاتی بو وله‌ میژبو هه‌ولی بو ده‌دا وه‌هزاران بیایوی ناودار و لاوی نازداری خوی له‌ سه‌ر به‌ گوشت‌دا سوپاس بوخوا که‌ باش گه‌لیک کویره‌وه‌ری و ده‌ره‌به‌ده‌ری و اسیری و فقیری و ذات و مه‌به‌ت به‌و آواته‌ بیروزه‌ که‌ به‌شتین و ایسا چیژنی آزادی و سه‌ربه‌خویی ده‌ کرین .

شه‌بای رحمت هاتو ته‌بو تومانی نه‌ گه‌تی له‌ سه‌ر ره‌واندین و هه‌تاوی خوشه‌ختی هه‌لات و زوقم و سیخواری چاره‌ره‌شی له‌ کورده‌واریدا تونده‌وه‌ ، ئه‌ووری به‌ ندانه‌ بوایمه‌ به‌هاری آزادی ؛ براکان : چاوه‌هلین و آلائی مقدس و سێ ره‌سکی کوردستان ببین و چاو و دلان روڤ بینه‌وه‌ و رێسێ جمهوری خوشه‌وێست ببین و شو کرانه‌ی خودا به‌جی ببین . له‌ انجام‌دا چیژنه‌ پیرزه‌ ئێ له‌ ده‌ گه‌م و ده‌لیم خوشه‌وێسته‌ کاتم بوپاراستنی ئه‌و آلامقدسه‌ و بوخه‌دمه‌تی ئه‌و پیشوا محبوس بکوشن .

بژی کورد و کوردستان . بژی رێسی جمهوری معظم . بیلیندی آلائی مقدسی کوردستان !
۲- نطقی برای خوشه‌وێست زیرو به‌گ :

ئه‌من به‌ نوینه‌ری له‌ لایهن هه‌مو قیابلی شکاک و هه‌ره‌کی مبار کبادی ئه‌م چیژنه‌ خوشه‌وێست و مه‌زنه‌ به‌ هه‌مو برا کوردیک به‌ تابه‌تی به‌ حضور جانی پیشوا و کارگه‌ران و ئه‌ندامه‌ کانی کمیته‌ی مرکزی حزبی دیموکراتی کوردستان عرض ده‌ که‌م و بیلنی ده‌دم که‌ ته‌واوی ته‌وه‌ی شکاک و هه‌ره‌کی آماده‌ن به‌وه‌ی بابو باپیری خویان سه‌رومالیان له‌ رێی راگرتنی سه‌ربه‌خویی کوردستاندا به‌خت بکهن .

۳- نطقی آغای ابراهیم آغای ادهم . پاش ته‌وه‌ی تیریکی چیژنی سه‌ربه‌خویی کوردستانی به‌ حضور بیشوای معظم و هه‌مو حاضران گه‌یاند کوتی : ته‌واوی ایلی مه‌نگور به‌ تابه‌تی یابو باپیری من بو ده‌ی دیکتاتوران و ده‌ره‌بانی نیشتمانی کوردستان له‌ ژرچه‌نگی وان هه‌میشه‌ ده‌ کیشه‌ و مله‌و هه‌رادابون . حه‌مه‌ آغای گه‌وره‌ی بایه‌م که‌ زور به‌ نیوانگه‌ چهن جاره‌ گه‌ل به‌وه‌ زه‌ کانی ایران به‌ شه‌ر هاتوه‌ و مراکزی لی چول و وران کردون و به‌ ده‌سه‌په‌ی ایرانیان له‌سته‌نبول ۱۲ سال گه‌را پاش به‌ربون دیه‌مان چهن جاره‌ گه‌ل ایرانه‌ مسته‌ده‌کان به‌ شه‌ره‌هاته‌وه‌ تاچاره‌بان نه‌ما به‌ نیل و فریو حمزه‌ آغایان ده‌ گه‌ل کا که‌ سواری برایم آغای گه‌رتو سه‌ریان برین و سه‌ره‌ که‌ بان بو تارانی برین .

و حمزه‌ آغای بره‌شم ده‌ گه‌ل حسن آغای بایز آغا چهن وه‌ختیک به‌ند کران و سلیمانی رول آغا و عیدانه‌ قاجی ئه‌وا نیش به‌ نوره‌ی خویان حبسی ظالمه‌ کانیان زور دبه‌وه‌ و اشاره‌ی به‌ شه‌ری مه‌لاخلیل کرد ئه‌هانه‌ی هه‌ر بویه‌ بو که‌ اثبات بکا که‌ ایانی مه‌نگور هه‌میشه‌بو نه‌جات‌دانی و وطنی خوی له‌ ژیر ده‌ستی ظالمان سه‌یان کردوه‌ و قوربانیان داوه‌ .

پاشان گوتی ئه‌مه‌ش که‌ ته‌وه‌ی ئه‌و شه‌ر مه‌ردانه‌ین آماده‌ین وه‌دوی را بردوانی خومان که‌وین و به‌ خوی چا کوربو شوینی چا که‌ له‌ رێی نیشتماندان برین (چیژنی سه‌ربه‌خوینی و ناساندنی سه‌روک جمهوری به‌رزوی کوردستان له‌ پیش مه‌رگه‌خانه‌ی هه‌یزی دیموکرات کوردستان) .

شه‌وی ۴- ۱۱- ۲۴ شه‌ویکی سه‌راسه‌ر خوشه‌ختی بو ته‌واوی ئه‌مه‌ه‌ران و پیش مه‌رگه‌کانی هه‌یزی مه‌رگه‌زی دیموکرات کوردستان بو چون ئه‌وه‌ شه‌وه‌دا پیش مه‌رگه‌خانه‌ غه‌رقی نوری شادی بو ته‌واوی و تاغه‌کان به‌ جوړیگی مجل‌رازابونه‌وه‌ ۲۰ نفره‌ کیشکی ته‌شریفاتێ که‌ هه‌مو ئه‌مه‌ه‌ربون له‌ پیش ده‌رکی پیش مه‌رگه‌خانه‌بو ته‌شریف‌هینانی حه‌ضه‌تی سه‌روکی جمهور دامه‌زرا بو هه‌مو جوړه‌ شه‌یرینی و شه‌ره‌به‌ت بو په‌دیرانی مه‌مانانی خوشه‌وێست له‌ سه‌ر مه‌ردان‌را بو ده‌سته‌ی موزیک ئه‌حالی تر نه‌دا بو ده‌هولو زورنا له‌ پیش ده‌رکی پیش مه‌رگه‌خانه‌ی لیده‌درا وه‌هزاران برای به‌ احسا- سات له‌ پیش ده‌رکی له‌ شادی و هه‌ل به‌رین دا بون چه‌ی کارت ره‌سجی که‌ بو مه‌مانان ناردرا بو مه‌مانانی خوشه‌وێست ده‌سته‌ ده‌سته‌ ده‌هاتن و ۶ و تاغ تابه‌تی پرله‌مه‌مان بون له‌و آندا او تومه‌ییلی حه‌ضه‌تی سه‌روکی جمهور داری دا و له‌ لایه‌نی فه‌رمانه‌ی هه‌زی دیموکراتی کوردستان فه‌رمانی احترام درا موزیک و کیشکی ته‌شریفاتێ احترامیان به‌جی هینا حه‌ضه‌تی سه‌روکی جمهوری نه‌به‌ت به‌ کیشکی ته‌شریفاتێ ابرازی مه‌رحمه‌تی فه‌رو له‌ پاشان له‌ نیو چه‌له‌ ریزان وه‌ورادا له‌وه‌ تاغی تابه‌تی نزولی اجلائی فه‌مو هه‌وراو چه‌له‌ ریزان ساتیک ادامه‌ی هه‌بو پاشان له‌ لایهن محمد - نانه‌وازاده فه‌رمانه‌ی هه‌زی مه‌رگه‌زی دیموکراتی کوردستان له‌عموم مراسم به‌خیر هاتن به‌ عمل‌هات به‌پی به‌نامه‌ له‌ پاش و ده‌رگرتنی اجازه‌ ووتاری ژیره‌وه‌ی به‌عه‌رضی میوانه‌کان گه‌یاند :

مه‌مانانی خوشه‌وێست زور سه‌ر به‌رزیم که‌ ایوه‌ له‌و چیژنه‌ سه‌راسه‌رماده‌ته‌ شرکه‌تو کردوه‌ و اه‌فه‌رانو به‌هاتنی خوتان سه‌ربه‌رزفه‌رموه‌ و ضمناً به‌عه‌رض ده‌ گه‌یه‌نم که‌ له‌دوره‌ی ژبانی خودا دو افتخاری زور گه‌وره‌م نه‌صیب بوه‌ که‌ باوه‌رنا که‌م هه‌تا هه‌وور و نه‌بسی هیچ کوردیک بوسی افتخاری هه‌والم اوه‌یه‌ که‌ هه‌وولین جه‌لمه‌ی کومه‌له‌ (حزب) له‌ ماله‌ن دامه‌زرا و هه‌من به‌عه‌ضوی شه‌ستی

هه‌بێته‌تی نا وه‌ندی ناساندرا زه‌حمه‌تیکێ له‌و رێگه‌دا کیشاوه‌ له‌زم نزانم به‌عه‌رض به‌گه‌ به‌نم افتخاری دۆمی من که‌ له‌ تاریخی ژبانه‌دا زور موئشه‌ اوه‌یه‌ که‌ بوناساندنی حه‌ضه‌تی سه‌روکی جمهوری کوردستان له‌روژی تاریخی اعلامی سه‌ربه‌خووی کوردستان روزی ۲ ۱۱ ۲۴ سیمه‌تی فه‌رمانه‌ی کردی احترام هه‌بو اییدم له‌ خودای لایزل اوه‌یه‌ که‌ افتخاری سی به‌می من اوه‌ی که‌ له‌ رێگای نیشتمانی خوشه‌وێست و سه‌روکی جمهوری کوردستان موئقی به‌خوین رشتنی خوم بوم له‌ آخر دا به‌دلیکی پاک و ایمانیکێ قایم به‌میلتی خوم ده‌لیم به‌سه‌لاهه‌تی حه‌ضه‌تی سه‌روکی موعه‌ظه‌می کوردستان هورا . له‌م کاته‌دا چاره‌گیک هه‌وراو چه‌له‌ ریزان بوه‌ پاشان فه‌رمانه‌ی هه‌زی به‌ی به‌نامه‌ برای - خوشه‌وێست قاسم آغای ایله‌خانی زاده‌ی بو نطق ناساند آغای قاسم آغا مراسیمی مبارک‌بادی له‌ پیشگاه‌هی حه‌ضه‌تی رێسی جمهوری به‌جی هینا و نطقیکێ زور به‌تینی له‌ به‌بیت شه‌هات کورد ایراد کرد و انتظاراتی میله‌تان له‌ شه‌ه‌ران و هه‌یزی دیموکرات آزمارد .

پیشه‌مه‌رگه‌ احمدی ایله‌خانی زاده‌ جوایی قاسم آغای داوه‌ و له‌ لایهن هه‌مو پیشه‌مه‌رگه‌کان فه‌ولی شه‌ه‌ریان دا که‌ هه‌تا آخه‌رن هه‌سه‌ی ژبانه‌مان له‌ رێگای سه‌ربه‌خویی ته‌واوی خاکی کوردستان تیده‌ کوشین .

دوای ئه‌و هیندی له‌ برابان به‌تر تیبی که‌ ده‌نوسرین اشعار و وتاریان خوینده‌وه‌ که‌ علنا ده‌رج ده‌ کرین .

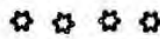
الف : اشعاری «هه‌من» شاعری میلی (روژی خوشی)

روژی چیژ نو شادی به‌تی به‌ر بو روزی در دوخه‌م هات شه‌نه‌ با بیکی رحمت رای رفاندو بردی ته‌م دی له‌ هه‌ر لایه‌کی قالاوی پیکه‌نی لاه‌کان دی له‌ هه‌ر لایه‌کی سه‌دای سازو تارو زیلو به‌م گه‌رچی زستانه‌ به‌ به‌سه‌ر آخه‌ندراوه‌ پاک‌وله‌ات ئه‌و روخه‌ ملیوه‌ و له‌تایه‌ و له‌ باخی ئیرم چیژنی استقلالی کوردستانه‌ روزی شادی به‌ چیژنه‌ بیروزه‌ له‌ هاو خوینانی خوین گه‌رم ده‌ که‌م نه‌وجه‌وانی و هه‌طن روحه‌ فیداوی هه‌ول ده‌ن بو ته‌ره‌قی کوردو بوپاراستنی خاکی و عه‌لم بونه‌جانی نیشتمانی خوشه‌وێستو کار به‌ کن زوده‌ری بین له‌ چه‌نگی عاره‌بو ترکو و عه‌جم هه‌ر که‌سی بولای سنورو نیشتمانی ایوه‌ی هه‌لدن و ورگی ئه‌وو بی نیرنه‌ مولکی عه‌دم لاه‌کان پیش مه‌رگه‌کان آزابه‌کان بی پاکه‌کان ده‌سه‌نه‌ شیر ایواپه‌ش تیزده‌ که‌ین نوکی قه‌لم خوامه‌ ده‌ کاربی له‌ ده‌سه‌ بیگانه‌کان دینته‌ ده‌ر خاکی پاکێ کورده‌واری نایه‌لین بو کورد ئه‌لم چیژنه‌ بیروزه‌ ده‌ که‌م لیت و ده‌لیم باخوا بژی ئه‌ی ره‌ ئیس جمهوری کوردو پیشه‌واوی موخته‌رمه‌م گه‌وره‌ که‌م : کورداسته‌ که‌ محتاجی کاره‌و نای تو ته‌که‌ بده‌ی ساتیک و دانیشی ده‌میکی که‌ تره‌خه‌م تو به‌خوا ئه‌سپاردو ئه‌سپاردم به‌تو ئه‌ی پیشه‌وا مه‌لله‌ نه‌ آزابه‌ که‌ : آزیزه‌ که‌ : خوین پاکه‌ که‌م ماوه‌ له‌ لاپه‌ره ۳

به‌ناوی خودا

ربا شرح‌ای صدری و سیرالی امری و احلال عقده‌من‌سانی بفقده و اقوالی (معنا) خوداوندنا سینگگی من آوه‌ه بکه و کارم بوهاسان که و گری له‌زمانی من بکه‌وه تا قسه‌ی من بزانی) نه‌باش شکر و سوپاسیکی به اندازه‌ی نه‌سبیری آسمان و قطره‌ی باران بو پیشگای اقدسی خوداوندیکی که به‌کهنی صفتی خاصی وی‌به و جلال کبریائی خاصه بوی و هیچ آفریدیک به کمالی جلالی وی آگادار نه و به حقیقتی ناسینی وی ری تی نه‌بردوه به‌لکو اقرار به عاجزبون له ناسینی (حقیقتی وی نه‌تای ناسین و راستیه و بو هیچ کس ممکن نه‌ه که‌وره‌یی وی فکریکا که‌چونه‌وجیه له پاش نه‌واو بونی حمد به برابریکی به‌نماشا کردنی روزنامه‌ی علاقیان هبه نه‌ه ناقابل‌ی عرض ده کم ، ۱- قوه‌یه کی که له‌هه‌وه‌ل مرحله‌ی هاتنه وجودی مندالی خوداوندی متعال ده‌ویدا به‌وجودی دینی قویکه که به‌سه‌به‌یی وی مه‌یل به‌خوارن ده‌کا هه‌روه کو بیندراوه و ده‌بیندیری چند دقیقه له‌دوای بونی بالطبع بی‌فیر کردن ده‌م له‌مممکی دایکی ده‌گیری و به‌وسیله‌ی گریان نشان ده‌دا شیریه‌وی . مولوی فهرمویه‌تی (تاکرید پغفل کی نوشد لب) ۲- له‌باشان کم کم که‌م قوه‌ی حیره‌کعت و قوه‌ی خه‌بایی ده‌درستی که‌به سبب قوه‌ی خه‌بال چند شکلیکی له‌بر چاوی خوی نه‌صویرده‌کا به‌وان مه‌شغول ده‌یی وه‌کو گه‌ایک وه‌خت ده‌بیندیری بی‌شوه‌ی بایی بادایکی بی‌دوینن ده‌ستوبی حیره‌کعت ده‌دا و بی‌ده‌کهنی . ۳- قوه‌ی رق‌ه‌ل‌ناسو قهر و غلبه‌ی تیدا به‌وجود دی که‌ده‌توانی به‌سه‌به‌ی نه‌ه‌قوانده‌ی که‌ده‌خوی‌دا شک ده‌با که‌سیکی اذیتی بکا یا مانه‌ی بی‌بوفتم وی قصدی دفع کردنی بکا به‌لا چون ظرفیتی وجودی به‌واسطه‌ی نه‌گه‌بشن به‌حدی کمال ناتوانی نه‌ه‌قصدی شخصاً به‌جی پنی لاید به‌وسیله‌ی گریان و قیزه‌قیز کمک له‌بابو دایکی ده‌خواری، نه‌ه‌ه‌سی مرحلا نه‌که‌عرضم کردن اصولاً صحیح و هه‌مویان ده‌گه‌ل شیریه‌ی تبکله‌ه‌وجود ده‌بن ده‌فیککی دی له‌وجودیان به‌نه‌ده‌ر موای فهرمویه‌تی: (خوی کان باشیرشدا در وجودی کی توان اورا ز مردم وا گشود) ایم مه‌لومه‌برابریکی ؛ و بیاناته‌ی ده‌خونه‌وه به‌فکر و وردی خویان مادی ۳ ردبکه‌نه‌وه‌بفهره‌ون صحیح‌نه‌ه و ده‌صورتی تسلیمیش خوداوند به‌ملتی کوردی نه‌داوه‌ودلیلشیان هه‌ویه‌ده‌فهرمون نه‌ه‌گر و ابا به‌مه‌ش درابان‌نلاده‌بو به‌اندازه‌ی مندالیکی شیرخور له‌بر نه‌ه‌وه‌مو ظلموده به‌وری و له‌داردانو اموس بردنی که‌له‌ته‌واوی زین ماندا او دیکت‌اتوره ظالمانه‌ده‌گه‌لمه‌بان کرد بوخالی خومان بگرین وهاوار بکهن نه‌دی بوچمان نه‌کرد عرض ده‌کم مندال له‌و روزی که‌هه‌ولد ده‌یی و ده‌ست به‌گه‌وره‌بون ده‌کا ده‌بی هه‌ردم و روزش‌دا تعلیم و تربیتی ده‌ست بی‌بگری که‌له‌وه‌ختی تکلیف‌دایتوانی به‌سه‌به‌ب تعلیماتو تربیتیکی وه‌ری گرتوه‌خوی له‌گیزاوی جهل و نه‌زاین خه‌لاص بکا بوترقی ملت و حفظی نیشتمانی خوشی سعی بکا رسوای اکرم «ص» فهرمویه‌تی: (اطلبوا العلم من المهد) تربیت ده‌ر بو مندالی مین هه‌ول دایکو باب سی‌هم معلوم دایکو باب به‌اسیر و ظلم ای کراوه کان مه‌ده‌گه‌ل نه‌ه هه‌مو عظمتو سه‌ریه‌خویه‌کی بی‌ویان و تاریخیش نیشان ده‌دا ده‌ستی تقدیری ازلی مقدراتی وانی دا ده‌س نه‌ه‌فایشه‌بی روحمانه‌ی که‌ابوه‌له‌دیره‌کاتی پیشودا هه‌واروله‌ده‌ست‌ظلم و زوری وان ده‌کرد نه‌وایش له‌جیاتی تربیت و به‌رستاری به‌اندازیکی ظلم و ناره‌وانیان ده‌گه‌ل کردن پی‌اوه‌گه‌وره‌کانو عامه‌کانیان هه‌مو هه‌لان له‌شاخو کیو ده‌ره‌ولا شیوان له‌سه‌رمان و نه‌برسان بی کفن مردن نه‌وانی به‌ناعلاجی مابونه‌وه هه‌مو بیان گرتن قیلپان به‌چاویانه‌وه نان او که‌شیان ده‌گوی آخین که‌به‌کللی له‌

عبدالرحمن - سالار

کوردان ازبدو تاریخ تا سال ۱۹۴۰ دوره دوم مادها

سید محمدحمیدی چون در کتاب مورد ترجمه اراده‌ها که از نژاد پاك كورد می باشند خیلی کوتاه سخن رانده خواستیم در این موضوع علاوه بر مندرجات کتاب مطالبی را بنویسیم که مورد استفاده خوانندگان محترم قرار گیرد .

« مادها تیره از آریا و شش قبیله مستقلی بوده که هنگام خطر با یکدیگر همدست می شدند پیشه آنان در آغاز گله‌داری بوده ولی بتدریج کشاورزی را پیشه خود ساختند . مادها در باختر و شمال باختری ایران (آذربایجان . کردستان کنونی عراق عجم) اقامت داشته و پیش از بنیاد گزاردن دولت ماد کشور آنها میان تاخت و تاز آسوریا بوده .

دیوکس

هر آینه دولت ماد در ۷۰۱ پیش از میلاد تشکیل یافت و به روایت هرودوت اول کسیرا که مادها به پادشاهی برگزیدند دیوکس یا (دزوسس) پسر فرارت است که پایتخت خود را درهاگمانانا یا اکباتان (همدان) قرار داد . این شهر دارای هفت دیوار بوده یکی مشرف بر دیگری و قصر شاه و گنجینه‌های او را در هفتمین قلعه بنا کرده بودند . دیوکس موفق شد مادها را متحد سازد و تشکیل ملتی دهد . روزگار پادشاهی او پنجا و سه سال است از (۷۰۸ تا ۶۵۵) پیش از میلاد فرارت یا فرورتیش - پسر از دیوکس پسرش بقیه در صفحه ۴

(زانایانی کورد)

هیچ با سعید

شاعر به‌رزه‌گانی چهرخی چارده‌هومی هجریه دیوانی سعیده و منویه‌ای و به و چاپ نه‌کراوف له‌فنی طبابتدا زور بلد بو وه‌کوردی و فارسی و عربی شعری کوتوه نه‌م شعرانه نمونه‌ی شعری کوردیه‌تی :

به شمع‌ی معرفت‌خاوی دلم روشن نه‌کم چیکم بنوری عیلمی وحدت‌بدن مخزن نه‌کم چیکم له بحری منوی ذوری معانی دستگیرم بو به‌دوری معرفت - احل هه‌مو مدن نه‌کم چیکم له باده‌ی وحدتی جانان وه‌هاسه‌رمستی توحیدم گلستانی هه‌مو عالم نه‌گر گلشن نه‌کم چیکم له‌م شعرانه‌ی زیرودا اشاره‌به‌تور که‌کان و شهادت‌خوری وهاوریکانی ده‌کا

تبع جلادی به‌دستو دامنه‌ی همت به‌بهر کس نه‌ماوه‌نه‌ی کوزی ویتا که‌خوی عاقل‌ده‌کا مذهب وایه نه‌گر عاشق به‌توبیم بی کوزی یا ولی احسانه بو به‌کاری خوی عادل ده‌کا شاهدم تیرنایی بو قتل‌ی هیدان ده‌میدم چپوه چلو قاتله جلادی خوی واصل ده‌کا شه‌به‌تی شه‌دی شهادت هه‌رکسی نوشی بکا واصل‌مешوفه نه‌وه‌تولی خوی قاتل ده‌کا

شیخ بابا کوری شیخ اسمعیل کلاو ووج کوری سید محمد کوری سید بابا سعیده و به صدرالسادات نیوانگی رویشته شیخ بابا له حدودی سالی ۱۲۵۳ هـ ق له دبی (فولر) له‌دایک بو سه‌ره تایی خویندنی له‌لای میرزا سلیمی شاعر بو وه‌له‌کن مه‌لا علی قزلبچی له‌تورجان وه‌لا عبدالله پیره‌باب له وه‌طمش خویندوبه‌تی و عرفاتی له‌خدمت که‌کا احمدی سلیمانی خویندوه و اجازمی ارشادی له‌شیخ ماری گانی که‌وه‌بی وه‌رگرت و به‌وکاره رور خه‌ریک بو و مریدیکی زوری ایستاش ماون . شیخ بابا به‌هاوده‌ستی شیخ سعید شیخ عبدالقادری نه‌ری و سیف الدین‌خانی سقز و حمه‌خانی یانه و حمه حسین‌خانی سه‌ردار زوری له‌ری سه‌ره خوبی کوردستاندا زحمت کیشا له‌م باب‌ه‌توه ده‌گه‌ل امپراطوری روسیه‌ی تزاری علائیکی باشیان هه‌بو به‌لا وه‌لامی نه‌م علاقه‌یه به‌عمرناچی به‌گ فهرمانده‌ی تورکان له‌موکریان گه‌بشت و نه‌ویش شیخ بابای به‌دیل گرت ویی محاکمه له‌دی که‌ریزه‌ی گلی له‌قهر اغ قیرتن له‌وه‌ورزی ۱۳۳۳ ق ه و کو باقی هوریکانی هه‌لیاوه‌سی وه‌ره‌له وی شاردراوه و پاش هشت مانگ که‌ترکان تون‌به‌تون چون جنازه‌کیان به‌دی قوهر نقل کرد وله‌وی دفنیا کرد . شیخ بابا له

ماوه‌ی حیثی سهره‌خونی...

ب: پروتاری برای بهرز عبدالرحمن (ایله‌خانی زاده) له‌باش سکرانه بزاردنی زور له‌دهر گسای خودای بی‌هاواتا نه‌وچند کایمه که نه‌خک آوری دایم وه‌دهر ده‌خا پیشکشی نه‌و گسه‌وران و برابانی خومی ده‌گم.

ایمه‌جان که بانگ ده‌کران بومجالسی سهر کرده و نهرانی له‌شکری خورپیمان وه‌دلی ده‌کوت وزور به‌ترس و له‌رزوه ده‌چوبن چونکه ده‌مان نی به‌نیوی جورمی سیاسی یا به‌عنوانیکی دیکه خهریکی-ولک و چروک کردنه‌ان و نه‌گه‌ر وه‌زور ده‌کوتین قوشقی وسل ده‌بوین چونکی له‌پر جماعتیکمان ده‌دبی که به‌تواوری لیمان جوی بون نه‌زانیان نهره‌فتاریان، نه‌دلیان، نه‌گیانیان ده‌گه‌لمان یکه‌نه‌بو و ده‌مان زانی نه‌و هه‌بو و دام‌وده‌ز گایه بوفلیقاندنه‌وه وریک کوشینی ایمه‌دامه‌ز اووه.

به‌لام نه‌وشو که اول‌چاره که له‌لای هیزی حکومه‌نی دیموکرانی کوردستانه‌وه یانی له‌لای بابو بر او کوری خومانه‌وه بانگ ده‌کران و به‌زمانی موطن ده‌مان دوین وره‌گو و پست وایسک و خوی و گوشت و دل و گیانمان یه‌که‌زور به‌چاکی دزانیان که نه‌وه‌بنایه‌ی سعادت‌رشرافی خومانه که به‌دهستی خومان دای‌ده‌نین وه‌ه‌تانه‌وه پایه‌قایم تر و هه‌دیواره بلندتری بناغه‌ی خوش به‌ختیمان محکم تر و سه‌ری افتخارمان به‌رزترده‌بی و به‌حول قوتی خودای میشکی دوزمان ده‌زیر چه‌کمی هه‌ویش‌مه‌ر که آزا ره‌شیدانه‌دا وردو خاش و پرشو بلا و ده‌بیتنه‌وه چلون له‌فداکردنی سه‌رو مالی خومان ده‌ری به‌هیز کردنی وی‌دا مضایقه ده‌کین. چاکتر شایه‌ده‌وه یه‌که‌بیرو جحلمان باشنازی و سه‌ره‌زیه‌وه به‌رگی بیوانه‌ی پیش‌مه‌ر که ان ده‌ر کرده و بونه پیش‌مه‌رگی نه‌نوی کوردی و خاشن آخرتو کی خوبی خویان ده‌ری اجرای نه‌وامری حضرتی ره‌تیبی جمهوری یحیوب و راگرتی آلی مقدس و پا- راستی سنوری کوردستاندا برین بزی حضرتی ره‌تیبی جمهور.

بلیندی آلی سهره‌گ. روز به‌روز به‌هیزتر بی‌هیزی دیموکرانی کوردستان. ماویه‌تی

باربو

چه‌پای سید محمد نورانی ۱۰۰۰ ریالی بو کارگه‌رانی چاپخانه کومک کرد. کوردستان ایسه‌له کرداری نه‌ویاوه به‌نرخه-کردانی هه‌کین.

(مزی آگاداری)

- ۱- لایحه‌ی ۱ دیری ۳۰ ریال
۲- ۲ ۲۰۵
۳- ۳ ۱۰۵
۴- ۴ ۱۰۰
۵- کاغذوپا کت صدی ۲۰۰»

تبریک

وه‌دهر که وتنی استیره‌ی گه‌شی روزنامه‌ی کوردستان دلی‌پرله‌تمی کوردی شادو رونک کرد و عاسمانی ادیباتی کوردی بی‌زیاتر له‌جانان باصفابو.

خدنگیک بوله‌دلی امرینی بدمرشتی‌نادانی در آویکی ژبان بو عمری ابدی بومعارفی کورد محقق کرد له‌خاتمه‌دا به‌دلیکی به‌هیز شادباش و ده‌ر که وتنی او استیره گه‌شی عرضی کارکنانی محترمی اداره‌ی روزنامه ده‌گم.

عبدالله جفالی

(آگاداری)

له‌طرف هیئتی ملی کوردستان نه‌وه قرار درا که لایحه به‌ولاه سه‌ره‌خوشی کردن ده‌بی به‌امری شه‌ری اسلام بی مردودار حقی نیه به‌هیچ جوریک زه‌حمت و مه‌خارج بکشی مجلسی سه‌ره‌خوشی بویاوان ده‌بی له‌تزیکتتر مزگوتی دایبری و نابی بزیرائی له‌سه‌ره‌خوشیکران بکری - هه‌ر وه‌کو شرع ده‌هه‌رموی مجلس سه‌ره‌خوشی ره‌شما روزیکه تم قرار داده بو هه‌وو شر و ده‌هانی کوردستان حکمیکه هه‌به ۲۴ ری‌بندان ۱۳۲۴ ریسی هه‌بته‌نی ریسه میلی کوردستان حاجی سید بابا شیخ

(آگاداری)

ره‌دو کون کچان و زنان قه‌ده‌غیه له‌سه‌ر قراردادی هیئتی ملی کوردستان هه‌ر پایویک به‌زور زنی به‌میرد گو بزرایه‌وه یانه‌گو بزر-رایته‌وه راکیشی ده‌بی بکوزری و نه‌گر کچیکیشن بزروراکیشی ده‌بی او یاوه بکوزری نه‌ما کچی خوازینی بکا و نه‌بیدنی و مانعی شه‌رعیش نه‌بی هه‌میرد نه‌بی و کچیکه رضای بیی جزای نیه وه‌گر نه‌له‌سیه مانگه‌وه تاسیه سال حبس ده‌کری ۲۴ ری‌بندان ۱۳۲۴ ریسی هه‌بته‌نی میلی کوردستان حاجی سید بابا شیخ

آگاداری

به‌ته‌واوی زانایانی به‌رزی گورد راده گه‌په‌ند ریت بووه کارهینانی ووشی گوردی که تانه‌وه روو کار نه‌هیند راوه ده‌بی له‌بیشدا به‌حه یته‌تی فهره‌هنگی پشهاد بکری وله‌ویدا تصویب و اجازی وه‌کار هینانی بدری وه که نه‌حقی نیه ووشه رونی و ده‌کاری یینی

(آگاداری)

به‌ته‌واوی نه‌و که سانه که ده‌سالی حاضر داچه و نه‌نده‌ریان به‌کارخانه‌ی قهند تحویل داوه و بویان ورنه‌گر توه راده گه‌بندریت هه‌رچی زوتر نه‌وانه‌ی صاحب‌علاقن بووه‌رگرتی پول به‌کارخانه‌ی قند به‌میانداوه موراجعه به‌فرمون که بویان ده‌هه‌ریتی ضمناً - به‌رانبه‌ری ده‌ستوریک که هاتوه ده‌بی مالک ورعیت حضور بیان بیت و به‌آگاداری هیزی میانداوه و نه‌بو له‌ورگرتن.

کومیتته‌ی مه‌ر که‌زی حزبی دیموکرانی کوردستان.

بار بو

مبله‌غی پنجاه تمه‌ن مالی خوم به‌چاپخانه بار بو گورد رجاده که‌م نه‌و پوله‌ی له‌حسین آغای معروفی آغای (میره‌دی) به‌حساب من فهوری و بر بگرن و قه‌بضی گه‌یشت بو من بنیرن نه‌و پوله‌م باط‌لاع پیش‌رای گه‌وره باربو کرده و حسین آغانیو بر او له‌هه یه‌ته‌تی ره‌تیبه‌بیلی گوردستان ته‌پدی گرده گه‌نه‌و پوله‌ی نه‌غده‌دا به‌چاپخانه کوردستان. رسول فتاحی

ایداره‌ی چاپخانه میلی کوردستان مبله‌غی صدو پنجاه تمه‌ن که‌م تمه‌ن بو کار گران صد تمه‌ن بو ایداره‌ی روزنامه میلی کوردستانه به‌وسیه آغای جلیل ابوبکری ناردرا رجانه‌وه یه‌قبولی ده‌فهر-مون وله‌به‌ر نه‌وه‌ی تا ایستاله‌محصولی ده‌هاتی خوم (توتن) استفاده‌م نکرده و فعلاً نه‌وه‌نده پیش کش کراو انشاالله له‌مه‌و دوو زورتر به‌گیان و مال که‌م به‌و روز نامه میلی بکم هه‌زه‌ی سوا هه‌ی مامش

ژماره ۴۲۲۸

رواز ۱۹: ۱۱: ۲۴

آگاداری

له‌نتیجه‌ی جلسه‌ی روزی جمعه‌ی ۱۹ ری‌بندان ۲۴ وا قه‌راردرا سه‌رمایه‌ی اصلی شرکت به‌یه‌ک میلیون تمه‌ن دانراوه که‌تلیکی نه‌غده دووثلک دیکه قه‌بضی سپرده‌ی و خانیه‌ی به‌له‌کسا نیکی بولی نه‌غده‌یان نه‌بی قبول ده‌کری به‌لام فازانجیان بو حساب ناکری هه‌تا وصولی پول نه‌و قه‌بضانه و شرکتی ترقی مجاز کرا که سه‌رمایه‌ی خوی به‌دوو مقابل مبلغ اصلی زیاد بکا که سانیکی تاویستا که سه‌میان نه‌گر یوه نه‌و انیش ده‌توانن به‌قه‌بضی سپرده‌ی دو خانیه‌هه‌ر جه‌ند سه‌میک مایلین بکرن هه‌ر سه‌می شرکت عبارته‌له یه‌ک هه‌زار تمه‌ن له‌برواری نه‌و نوسراوه قه‌بضی سپرده‌ی دو خانیه قبول ده‌کری هه‌تا آخری مانگی ره‌شه‌مه ۱۳۲۴ هه‌ر که‌س مایله قه‌بضی خویان به‌نیوی شرکت ته‌ره‌قی کوردستان انتقال بدن.

مدیری شرکت ترقی کوردستان محمد امین معینی

مخبری روزنامه

له‌زمان خه‌لکی مه‌باد وه‌لامی داوه:

اجاره‌ی دوکانن که‌هه‌تا سی - چوارسال له‌مه‌ویش چله‌هتا نه‌وه تمه‌ن بووه، ایستا له‌به‌ره‌هیزی پیش‌هات صاحب‌مولکه‌کان له‌سیصد تمه‌نه‌تا هه‌زار تمه‌ن ته‌رقیان پیداوه. رجمان وایه‌که ده‌ولتی به‌رزی کوردستان روحمیک به‌هالی کاسکاری داییت ویش هاتنی نه‌وروز به‌اجاره‌ی دوکان و حمام و خانوه‌کان تظیفیکی کلی‌بدات و وه‌ک‌سابری شاره‌کانی تراولیکی عادلانه‌ی بودابندری.

(ده‌توانم هه‌مو وظیفیک پیک بینم!)

برای خوشه‌ویست یه‌سه‌مه‌رگه آغای سید محمد آبه‌تی که‌له‌چلی نه‌رشدان دایه چون نیو بوردو عمری تا اندازیکی گوزه‌راوه له‌روی کومه‌گه‌وه نیو بوردو له‌کیشک و بعه‌کاریکی زه‌حمت بواردرا بو له‌برواری ۲۳-۱۱-۲۴ ری‌بندان زور به‌ده‌لنگه‌رمی گه‌په‌له‌هیز - کرد که‌من ده‌توانم هه‌وو زیفه‌یکی پیک بینم له‌به‌ره‌وه بده‌ستوری هه‌رممانده‌ی به‌رزی هیز له‌پیش‌مه‌رگی نیو بوردو سو پاس ده‌کری ستادی هیزی مه‌ر که‌زی دیموکرانی کوردستان - مرادی

(آگاداری)

به‌هوی نه‌ونوسروه له‌سه‌ره‌قراری کومیتته‌ی مه‌ر که‌زی حزبی دیموکرانی کوردستان به‌ته‌وای مأمورینی حکومتی کوردستان و ملت راده گه‌ینده‌ریت هه‌ر کس له‌هه‌ر مه‌مه‌ریکوه به‌هه‌ر نیویک تمه‌نیک تا چه‌ند تمه‌ن بو هه‌له‌سورا بندن کاریکسی (چه‌قانونی شرعی و غیره) به‌رتیاوریشوه‌بدات و یاوه‌ربنگری له‌پاش معلوم بون: به‌خانی مات و مملکت ده‌ناسریو قراری مجازاتی نه‌و که‌ساشن له‌ده‌سال حبسی هه‌تا کوشتن (اعدام) تصویب و مقرر کراوه.

کومیتته‌ی مه‌ر که‌زی حزبی دیموکرانی کوردستان

کوردستان

بلا و کوره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
په کاله ۳۰۰ ریال
همه شه مانگه ۱۶۰ ریال
دانهی ۲ ریال

بو مزگینی خوشه و پستان

به دیقی چاوی نه سهو پستان

له کمالی شفتت و مهربانی و روخوشی دهستی مبارکی ددها و قبولی بیعتی ده فرمو . له دوی بیعت به محض دل صافی و شرفو ذوق و خوین گه رمیوه له گه کوشش که ریسی خوشه و بیعت به دل راضی نه بو و به آشکراش زور منعی ده کرد و نهی ده فرمو : افرادی ملت نه ژنو و داوستانیان ماجده کرد ، که فو کولی دلی خوبان به و زیارته ده شوت ، دویای کوردستان له عطری شادی پر بو . لاوانی به غیرتی کورد که له گولاه و نیزه قهت کویان نه بو له زه مانعی منحوس رضاخان نو که ری نازیه کان له خدمتی نظامی خوبان ده شارده وه کو پولی کوتر هلولیان دا پریم پریم بیون و بلاو گراپون ، و کویان نه ددها گوشتن و نالانو کرتی بر او سبو کس و کاری خوبان ایستا آفا وه نو شارستانی و دهانی هه ننگاره جوانو ججیل پیره کاپش پول پول به دلیکی پرله ایمانو غیره وه داو خسوازن بو پیش هر که بی (سربازی) خوده منوسن و داخلی ریز دهن و صاحب ملکه کانو تاجر کان که له دده وری دیکتاتوری دا چونکو ده باترانی به چاوی دوز - متایه تماشایان ده کردن به دهستی بیگانه گه ری لیان دماندن به هه موجودیک تقلان ددها مالیت بده نهین اما نه و ستا هه مو بو خوبان حاضر دهن بی درو وده لهسه زور به روحو کیسو نیو چاوانسی خوشه وه حتی خوبان ددهن و قه بعضی گه بشت و سر ده کرن به شی فهره منگی به ک به سه ده پاره ی گرتوه ماوه له صفحه ۳

براکانی کورد که ده دهره وون و هاوسیکانمان بین و به چاوی وورد و بیطرفانه ته ماشا بگن که بران شگری خودا پابهی ریکویسی سه ره خوینی و جمهوریه تی کوردستان و هه محکم دامه زراوه ایتر چاوی به دوتفاق کاری ای ناکا ، و هه تا هه تاو به هر زمویدا بدره و شینه وه قه لای دبه و کراتی کوردستان هر بهرز هه بی و که لو کونی تی نه کری - بوچی ؟ چونکو له سه بی تریسی ناو کانه و فیدا کاری و دپاکی حضرتی تاجی سر و بینایی چاو و پیشوای خوشه و بیعت و سهرو کی که وری جه وری کوردستان جنابی قاضی محمد بشاغهی ریک خراوی هم چه برته له گه له احساساتیکی میلی کوردوه ها آوال دوانه که تا بره جوی بونه و یان له بکتر تصور نا کری له وساو هه که هم نه ته و زری که له قهرانی زیر چه بو کی دوزمن رز کار بیون . و هه ها به سینه که و باز به ره و پیشه کون دهره وون که به حولی خودا و یاریده ی پشیمانان که وری خوبان هه رمانگه کاری سی سالی خه لگی ده کنه ، به کیک له احساساتی غورانه و راستانه ی کورد نه وه به بی نه وه که له لایهن که سیکه وه به رنامه به کبان بو بی به که به که ملتی نجیبی کورد بیعتان به پیشوای خوبان کرد . چه بیعتی که له گه له خلفای راشدین «رضی الله عنهم» کرابی : و ۲۰ هه زار نه نفر ملتی نجیبی کورد : علامه - مشایخ - سادات - اشراف ، تجار ، و درزر ، کار گره ، و ... و ... دهستی بیعتان در زره کرد و هه و دانه مظهرت

سیاستی شوم

آدمیزاد بویه دروست کراوه به سه ره بیستی بزی : هیچ نه ته و بیستی نابی له دهستی نه ته و بیه کی دی دا دیل بی ، آزادی به شکی خودائیه و دهنی هه مو تیره و ره گه زیک به هره ی ای و در کری : هه مو کس حتی هه به له چوار دیواری خانوی خودا به سه ره بیستی رایویری . که چی داخه که له دویای نه و رودا که له کنه خوی دنیای آزادی و دیموکراتیه ؛ و چاخی آتوم و کاره بابه . هیشتا زور له نه ته و کانی سر زهوی به زبردستی و دپلی رای ده بویرن و هه تا ملان به زملی چاره ره شوه بون و به نه جی ظلم و زور داری نه و کبان ریک ده کوشی که هر که میک بیریکه نه وه و تویک ووردینه وه هه تیدیک له چلونه تی هه لسورانی کاروباری دویا بکرن . بو تان روز دهی که به ره لستی هه ره که وری آزادی و دوزمنی بی رهزا و زور داری آدمیزاد و نه ته وهی زانست و خویندن و شارستانه تی هه ره سیاستی شومی استعمار هه ، به ای استعمار بونه وهی چاره ره شی آدمیزاد ، استعمار به سه ره کانی ده گه له آزادی ده کا ، استعمار ناهیلی خه لک بخوینی ، استعمار چاوی خه لکی به ستوه ، و گوی خه لکی آخروه و ناهیلی بیستی و بلی . استعمار هه ۹۰ ملیون کی ردی پانک و خاوی بی له میز نیبه کرد و ته لو که و چاوه دهستی دوزمنان کوردستانی ره نگیی پر پیستو به ره که تی کورد و ته مستعمر دی تورک و عرب و ایران بو قازانچی خوی . ده گه له ته و شدا که هه جیان به بابه و ش ریان نا که وی به سه کوردو کوردستاندا آغایه تی بکن . به لام پیوسته استعمار به کان هوشیان بیته وه به ر خوبان و نه وهی بزبان که به پیچه وانه ی لیک دانه وهی نه وان ؛ هه مو کس به تا به تی کورد له قیل و ته له که دده و و دروی نه وان که بیه . و تازه ناتوان چاوی بیستن و فریوی دهن و هه لی قه له تین . کوره آزاده ی دهوی و بو که بشتن به آمانچی خوی ماوه له صفحه ۳

ماوه ی جیژنی سه ره خوینی . . . . . له پیش مه رسه خانه ی هیزی . . . . .

«ج» - ووتاری برای پشیمان اسماعیل ایلخانی زاده

هه وشو وه بیکه که چن چرخیکه کورد چاوه روانی نه و قیرسته به هزاران پایوی گه و ره و مه زنی زل به آواته و مردن و نه ستوی که چو قدی نوشتا وه و فره یسکی سور و هه ناسه ی ساردی خوبان برده بن گلی و به مقصود نه گه بشتن نه من که هه وشو له کانگی سر کردان بو جیژنی سه ره خوینی کوردستان و ناساندنی رئیس جمهوری کوردستان حاضرمان خه و نه یا خه یاله چونکه روزیک ده زه مانی دیکتاتوری و استبدادی رضاخان دا له و سا بلاغه ی چومه سه ره باز خانی بیگانه کانی خونخور . له ربوه خه یالم و بجه کانگی سر کردان به قولی خوبان (کلوب افسران) به ک نه نفر سه ره باز هاته پیش و به سه ری

نیزه اشاره ی بو سینگم کرد که ابره کلویی افسرانه ری تویه . به هه ناسه ساردی گه رانه وه و رویه قبله چه نفره یسکی حسرت بی اختیار به چارم دا هاته خوارای کوتم ای زدانایک نا که نگی هم ملته نجیب و خون با که و اذلیل و زجر چه بو کی نه و خون زه و بی روحمانه بی هه عقیده و ابو بزدانی بهرزو بلیند به زه بی بمان دا هات که واته وشو له کانگی سر کردانی کوردستان دعوت کراوم و به ره رانه ری رئیس جمهوری کوردستان راوه ستارم دلوزمان و ره گو خون و گوشت و بیست و ایسکم سو باسی نه و نمته گه ره ده کا و مبار کبادی نه و جیژنه خوشه له ته و اوی سه ره کردان و برابانی

منوه له لایه ره ۴

چیروک کلاو سور

له‌دی به کدا ماله جوتیریک کچی کی چکوله‌ی ژیکه‌له‌یان بو دایک و نابی زوریان خوش ده‌ویست به‌تایبته‌ی کنکی که‌وه‌ک بت‌ده‌ی پرست ماله‌ی بوری او کچه‌له‌دی به‌کی نریک به‌دی و ان بو او کچه‌چکوله نه‌کی کلاویکی سوژی بو کچی بو هیندی بی‌وه جوان بو هه‌مو که‌س به‌نیوی کلاوسوری بانگ دکرد روزیک له‌روزان له‌ماله‌پوری را خیر هات که‌پوری کلاوسور نخوشه‌ دایکی کلاوسور چه‌ند کلیرمی درست کرد وله‌گل بربک رونی کره‌ دای به‌کلاوسور بیابومالی بوری رسی‌دی ماله‌پوری کلاوسور به‌نیو چنک‌لیکدا دروسی کلاوسور بی‌ترس و خوف چون او کارمی به‌وظیفه‌ی وجدانی دزانی‌شته‌کانی هه‌لگرت ووری که‌وت له‌نیو جنگلی توشی مام گورگ بو قام گورگ زور له‌میژ بو لقمه‌ی و گیتنه‌که‌وتی کلاوسوری به‌پارویکی خوش‌زانی چو‌پیش و سلاوی‌لی کرد کوتی کلاوسور بو کوی دچی کوتی پورم نخوشه‌ دایکم او‌شتانه‌ی داومی بوری برم و احوالبر- سیشی بکم مام گورگ کوتی وله‌ امیش زور آهنا‌ی پورتم بیم خوشه‌ امیش بیم بو احوالبرسی له‌وضمندا تفریح‌یکش بلانکه‌ن تو به‌وری به‌دا پروامیش به‌ری به‌دا بزاین کیه‌مان زوترده‌گه‌نی گورگ به‌ری کوفته‌ که‌دا روی و کلاو سوری به‌زانی به‌ری به‌ دوره‌ که‌دا بری کرد کلاو سور که‌له‌ فرویلی او حیوانه‌ درنده‌ به‌ نه‌گه‌بی به‌قصه‌ی کرد مام گورگ او فیله‌ی بو به‌کرد چون له‌جنگله که‌دا سی‌جوار دارشکین بون که‌اگر پلاماری بو کلاوسور بردبا و فیژاندای بی‌اواریه‌وه ده‌اتن ولت ویتیان دکرد به‌رحال گورگ پش‌وه‌ی نیو و نشانی له‌پوری کلاوسوری له‌ن ورت گرت به‌لو که‌ به‌ریگا کورته‌که‌دا به‌گورگ کله‌قوروی کلاوسوریش به‌ریگا دروژ که‌ا روانه‌بو له‌ریگا زورتر و دوی بیولان دکه‌وتو دی گرتن قماری بی‌دکردن یان‌دسکه‌ گلی سازه‌ کرد له‌کانیک دا که‌ کلاوسور خربکی دسکه‌ گول و پیوله‌ گرتن بو مام گورگ که‌ بيشه‌ ماله‌پوری له‌ه‌کی‌دا پوری که‌نخوش بو وله‌نیو جینگادای کوتی کی به‌ مام گورگ دنکی خوی گوری و کوتی : آه‌ن کلاوسوری خربکه‌زاتم دایکم کلیروه‌ کره‌ی بوخاردوی و احوالبریتت دکا . پوری کلاوسور کوتی سردرانه‌ که‌ی هاینی درگا ده‌کرته‌وه گورگ سردرانه‌ی هاینی درگا که‌راوه‌ و غاریدا فرپوری کلاوسور و دس‌نجی خواردی باشان هپوله‌جینگانی وی جاوه‌پوری کلاوسوری ده‌گرم له‌وعانه‌دا کلاوسور که‌بشتی له‌در که‌ی دامام گورگ دنکی خوی گوری و کوتی کی به‌ کلاوسور که‌تی امن کلاوسوری خوشکه‌زانم دایکم ناردومه‌ احوالبرسی تو و شتم بو به‌ناوی مام گورگ کوتی سردرانه‌ که‌ی هاینی درگا دگرته‌وه کلاوسور که‌اودنگه‌ پوری بیست‌اولی زورترسا باشان کوتی پورم سرمای‌وه‌ رنگه‌بویه دنکی پوربوی به‌رسوت چۆه‌ژور مام گورگ سری‌له‌ن لیه‌ی نابوکوتی شکان دانی و خوت روت که‌وه‌ وره‌له‌گم‌بندو کلاوسور چو‌ه‌بالسی کوتی ای‌پوری لاقت بووا استورن کوتی روله‌ هتاچاک بدوی تودا هلمیم کوتی چاوت بووازلان کوتی تا‌توی چاشی‌بینم کوتی دست بووا زلامه‌ کسوتی هاتاوی بی‌چاک له‌بوه‌ش بگرم کوتی پوری ددانت بووا زلامن کوتی هاتاوی پی‌چک هلدرم گورگ‌اوه‌ی کوت‌خوی هاویشه‌ سری جی به‌جی خواردی .

محمد مجدی

(هیچ‌عامیک نه‌ه‌ الاستیاتیکی هه‌یه)
 کومه‌لیک له‌خو بنده‌نه‌وه‌ی موضوعی (دوچینی لازم)
 که‌له‌ژماره‌ ۱۳ روزنامه‌ی کوردستاندا درج کرابو
 توشی اشتباه‌بون و جه‌ن اعتراض‌یکیان و اردی
 سه‌روزه‌ی ووتره‌ که‌ کردبو بی‌بسته‌ نه‌و آغا‌یانه
 بزاین منظوری نه‌اسی له‌نوسینی نه‌و و تاره‌نه‌وه‌ به :
 ۱ - مه‌له‌ی انابادا نه‌گازه‌ ده‌ره‌جیککی واکه‌انسان
 بو‌نوسین دابه‌ه‌ینی ۲ القاب ته‌نیابو که‌سانی
 ده‌عمل‌بی که‌شایسته‌ی لثبه‌ که‌ن که‌سی عالم‌نیه
 نابی‌بی بلین مه‌لا که‌سانی که‌ه‌ه‌لی عذران‌نیز
 وره‌وشتیان ده‌گه‌ل شه‌ریه‌تی خاوبنی اسلام مطابقت
 ناکانی بیان بلین شیخ که‌سی به‌چ-وی حج خوی
 خوی نه‌گوریوه نابی‌بی بلین حاجی و . . . والا
 لابرذنی القاب‌بی هه‌لکوتن بو‌ه‌وه‌وه‌ که‌س نه‌ه
 اشخاصی محترم له‌خواسی اینه‌وه‌ی علمای نیودر
 که‌بالا استحقاق به‌نیوی مه‌لا . شیخ . آغا نیوده‌برین
 ونه‌و کلیمانه‌ بو‌یان‌بوته‌ نیو بانگ و جزئیکی
 لاینک له‌نیوه‌ که‌یا به‌ او درم‌وايه سه‌له‌ نیوه‌ که‌ی
 خوی‌ده‌بی را گه‌ی به‌لکوتن بو‌خواطری تشوق
 لقبی گه‌ورمه‌شیان بو‌دایبری . دیسان نه‌وه‌که‌سانی
 که‌ونه‌ی پی‌اوه‌چ که‌کانی قدیمی و میزانی : خازق
 و دین به‌چاکی رادگرن ده‌بی نیو و احترام و جینگانیان
 محفوظو پایدار بیت . قاسمی او طمبشی

زانیانی سکورد
 رای فراند آبی عجم حاکم هه‌اتو که‌وته‌گوم
 هر هوی سواره‌ی عشایر هاته‌تانی فوجی خوم
 مه‌نگور و بیرانو مامه‌ش سواره‌ی دی بو کوری
 ادلی حله‌وه‌یرشن هه‌ر به‌ک ده‌لی تنها ده‌روم
 هه‌ر وه‌ گوشه‌فار (عزیز وه‌مه‌زه) هومان دابه‌وه

پیاویکی کورته‌بالای سنی و سور و قه‌لو بووه‌ و
 قه‌ت بولومالی زور نه‌بوه‌ و دویای به‌زه‌د و طاعت
 ره‌بوارد وله‌طریقندا خلیفه‌ی شیخ حمام‌الدین
 طوبله‌ بو پینج کوری له‌دوا به‌جی ماوه‌ هه‌ریه‌ که‌به
 اندازه‌ی خوی له‌عام و شرع به‌ره‌ان هه‌به‌ و فازانجیان
 بو کورده‌واری زوره‌ . (امجد عثمانی)

(خیر الامور اوسطها)
 برای خوشه‌ویست قاسمی او طمبشی که‌پیشنهادی
 کردوه‌ کلیماتی زیادیه‌ کوصه‌ی فی و حاجی و
 شیخ و ملا له‌سرنیوان هه‌لگرتی پیموا به‌له‌م‌قصه‌دا
 زور تندر ویشته‌وه‌ و نابی نه‌م‌موضوعه‌ و اسخت‌بگیری
 بلکومن ده‌لیم : (خیرا - سور اوسطا) نه‌و -
 که‌سانی که‌استحقاقی کلیمانی هیچ‌وه‌مه‌لا . . .
 یان هه‌به‌ ده‌بی لقب و زوان راگیری و هه‌میشه
 به‌احترامیککی زور و نه‌بو برین به‌لا ده‌کاره‌ینانی
 : م کلیمانه‌وه‌ هیندی کلیمانی دی که‌له‌دین و عرفد
 اساساً مانایکیان نه‌ه‌ و فقط بو‌تمتق و جابلوسی
 ده‌کارده‌هیندری ده‌بی بکنی له‌نیوان هه‌لگرتین .
 سیدقادر سیادت

تصحیح
 ۱ - ژماره ۱۰ لایره ۳ ستونی ۲ دیری ۵ و ۶
 به‌م‌جوره‌ تصحیح بکری : چونکو الثبای و بستا-
 که‌ی کوردی له‌حروفاتی عه‌ره‌بی وه‌ر گیراوه .
 ۲ - ژماره ۱۲ لایره ۲ موضوعی کوردان از
 بدوتاریخ ستونی ۱ دیری ۱۰ کلمه (الاخه‌منس
 به‌ه‌خامشی بگوردی .
 ۳ - ژماره ۱۴ سه‌ر لایره‌ی لایره ۲ و ۳ ژماره
 ۱۳ به‌ ۱۴ تصحیح بکری .

اه‌واغ‌یانه‌ اعانه‌یان بو محبوسین ری نیشتمان تقدأ پرداخت کردوه

- ماوی ژماره ۱۵
- ۱۰۰۰ - حاجی مصطفی و حسین داودی :
  - ۱۰۰۰ - حاجی سید عبدالله ابوبی
  - ۵۰۰ - سید جامی جعفری
  - ۱۰۰ - محمد مولوی زاده
  - ۱۰۰ - حاجی - شیخ عبدالله شریفی
  - ۱۰۰ - میرزا محمد خرازی
  - ۱۰۰ - رسول چلبی
  - ۲۰۰ - مصطفی محمود زاده
  - ۲۰۰ - حاجی مطلب یوسفی
  - ۲۰۰ - حاجی صالح عثمانی
  - ۲۰۰ - محمد رسول صوفی زاده
  - ۱۰۰ - سعید صالحیان
  - ۱۰۰ - حاجی رحمان شیربگی
  - ۱۰۰ - هاشم خلیل زاده
  - ۱۰۰ - حاجی صالح سلیمان
  - ۱۰۰ - حاجی سعید کره‌اسپان
  - ۱۰۰ - محمد مورکی
  - ۱۰۰ - حاجی محمد تکملی
  - ۲۰۰ - حسین نیک نفسی
  - ۱۰۰ - ده‌تیشان زرگری
  - ۸۰ - بنیامین خضری
  - ۸۰ - حاجی حسن کانی رشی
  - ۵۰۰ - آغا محمد ساوجبلاغچی :
  - ۲۰۰ - محمد حمیدی :
  - ۵۰۰ - حاجی حسین الیاسی :
  - ۱۰۰ - محمد حکیم زاده و محمد صالح زاده :
  - ۳۰۰ - متاف کریمی :
  - ۱۰۰ - معروف شافعی :
  - ۱۰۰ - بازید شافعی :
  - ۱۰۰ - ملا علی مفتی :
  - ۱۰۰ - حاجی صالح خرازی :
  - ۵۰۰ - مصطفی سلطانیان :
  - ۵۰۰ - کریم احمدین :

اه‌واغ‌یانه‌ اعانه‌یان بو محبوسین ری نیشتمان (تعهد کردوه)

- ۳۰۰۰ - آغای بیروت آغی امیر عشایری :
- ۵۰۰۰ - کریم آغای کریمی
  - ۲۰۰۰ - حاجی محمد آغای حسامی
  - ۵۰۰۰ - همزه آغای عزیز
  - ۲۰۰۰ - قادری قهرمانی
  - ۵۰۰۰ - کاک همزه امیر عشایری
  - ۳۰۰۰ - کاک مامندی قادری
  - ۳۰۰۰ - سلطان آغای معروفی
  - ۴۰۰۰ - عزیز آغای عباسی
  - ۵۰۰۰ - رحمت شافعی :
  - ۳۰۰۰ - سلیم آغای بازری :
  - ۳۰۰۰ - علی خان نوده‌ری :
  - ۳۰۰۰ - بابیر آغای مام بازری منگور :
  - ۳۰۰۰ - بابزید آغای گورک :
  - ۳۰۰۰ - قادر آغای معروفی
  - ۲۰۰۰ - همزه آغای کریمی
  - ۳۰۰۰ - همزه آغای قهرمانی
  - ۲۰۰۰ - بابزید آغای عباسی
  - ۱۰۰۰ - غنی خسروی
- هه‌مو ۸۰۰۰

سیاستی شوم

ماوی لایره ۱
 ماله‌ی ده‌کا ، کورد له‌نو که‌ری چارل‌بوه‌ و ده‌پوی به‌
 سه‌ره‌ستی و به‌خته‌وه‌ری بزی ، کورد هه‌تا هه‌ناسه‌ی دوابی بو
 خوشی ژبانی خوی هه‌ول ده‌دا و تاپشوی لیده‌پیری واز
 له‌داوای خوی ناهینی تیده‌ کوشیویی گومان سه‌ره‌ده‌ که‌وی
 «هین»

ماوه‌ی لایره

هزگینی بو خوشه و یستان

هیچ که یکی ۶۰ ساه نیه داو طه‌ی فو تا بخانه نه‌ی هیچ من‌الیکه هه ژار نیه چوکه به چو گسی منداله دوامه‌نده کان له فو تا بخانه دانه بی فو تا بخانه‌ی کچان له فو تا بخانه‌ی کوران آوه دان تره و چونکه خویندن به زهانی شیرینی کوردیه زور کهس هه ن بهسی مانگ فیر و نو النان صاحب سوادن وههروه ما هه مو مأموره کانی اداره کانی دیکه له پیر نهوه له کار ده‌ینه‌وه سمانی استراحتیان زور پسی ناخوشه پیش وعده حاضر کار ده‌ن کله‌ی عه‌شیرت که به ره‌بانه نتیجه کانی لیک چر بو وله بهر نهوه کایمه به کومه‌نی برابه‌تی له نیوان بلاو بیسوله‌تی‌ان هه‌لیکرا له‌جیکای وی کلیه‌ی مقدسی (کورد) دازاوه نه‌ونه‌وه خاویزه بهم کایمه شیرینه و بکرا ده‌ناسرین .

له‌مانه خوشتر نه‌وه به بوخوم به چاوی خوم دپتم عافیه‌یکه بیری دین دوست نه‌خوش بوله‌روی هه‌قیده و ایسا وه‌آوی پیش‌هه‌ر که خانه‌ی خواستبو له بری منفرک آوان بو هه‌تا خوار دیوه و الحمدله خوداشقای دا چاک بوته‌وه .

ومندالیکه دوازده‌سال ته‌مه‌ن له‌بابی خوی نویسیو له‌ناریکی بو ناریک خه‌بیری دایه‌به‌ته‌م جمله‌ی نویسیو (اجمه‌ش له‌سایه‌ی آلائی مه‌تسی کوردستانه‌وه هه‌موان ساغوسلامتین نگرانت‌ه‌بی) جیزنو شابی و شابشو زه‌ماودندی استقلال واحساساتی هه‌وان که‌ه‌قلی هه‌بران ده‌گردد حتی دارو به‌ردو کیوو شاخیش پی‌ده‌که‌نی به‌جی خوی له‌م‌چله زستانه‌دا ته‌گه‌ر ده‌ستی طبیعه‌نی زستان به‌سهر بوشی به‌فردای نه‌گرتیان گو‌گای خاکی پاکی نیشتمانی کورد سه‌ر ده‌که‌وتو ده‌پشکوتن اما به‌جمله‌ی شیرینی به‌راه‌حکمه‌نی (الاهور هه‌روه‌نه‌باواتها) دامر کاونه‌وه مه‌خصر ته‌نا مه‌راقی له‌دلاندا ماوه واقعا جهرگ ده‌سو‌تی نه‌مه‌به که‌به‌شیک له‌براکای اجه هیشتا لاره‌ملو لیوبه‌بارو کزری ژرده‌ستی دیکتاو ره‌کان خرابیان گیر خواردوه ره‌جامان وایه به‌حه‌ولی خوداو هه‌تی پنه‌به‌ری اسلام وه‌تی اولی و حسن نیت و فکری آسه‌فانه و صاحب‌داری پیشوای که‌وره و رئیس خوشه‌وستی جمهوری کوردستان به‌زویکی زور زوو نه‌وبرانی قه‌وه‌وانه‌مان له‌زنجیر فو تا برین وهه‌موان به‌چاویکی رونو دایکی برله‌ایه‌انو میلیه‌ت پیکه‌وه ویکه‌را موافق به‌خدمت و فیداکاری نیشتمان بین (و ماذک علی الله بفرز) .

انشالله ده‌سلات واستمداد خومان به‌جاهه‌ی بشر بشوین و ایاتی وجود بکه‌ن وله‌زیر آلائی مقدسی کوردستانه‌یک صدا بلین .

پیشوای کوردستان
پیشوای رئیس جمهوری کوردستان
قاضی محمد : م-ج- قرلجی

مه‌باد چاپخانه‌ی کوردستان

ماوه‌ی جیزنی سه‌ره‌خوبی . . . . . ریاست مه‌زنی جمهوری کوردستان عرض ده‌که‌م وله‌برایانی سه‌ر کرده و پیش‌هه‌رگی هیز مبارک بادی ده‌که‌م که‌ته‌و افتخاره‌یان به‌نصیب بووه .

له‌به‌ره‌وه‌ی صده‌ده‌ی به‌لا ده‌کا سیصد تمن له‌ری‌ی صدقه‌ی پیشوای گه‌وره‌ی کوردستان (جنابی قاضی محمد) دا پیشک‌ش ده‌که‌م که‌بو مندالانی مدرسه‌ی گه‌لاویر خوج بکری . بژی پیشوای معظمی کوردستان ه- نقلی آغای محمد عبده‌ی

برایانی به‌رزو خوشه‌وست ، چه‌دسال بو‌که‌میله‌تی باغیره‌تی کورد آره‌زو آواتی روزی آزادی هه‌بو . به‌لادیوی دیکتاوری واستبداد نه‌وبه‌ته‌جیه‌ی خستبو به‌ظلم و زوری خوبه‌وه به‌جوریکی نمائنده‌توانی بزمانی خومان هه‌سان بکه‌ن و بابخوبتین . خوشبختانه له‌نه‌کاو فرشته‌ی رحمت وه‌ده‌ر که‌وت به‌ستی یا قدره‌تی خوی له‌که‌له‌ی دپوی دیکتاوری داومتری وی بلاو کرده‌وه . و گه‌ری بای شمال هه‌وری نه‌گه‌تی له‌آسمانی کوردستان رامالی ته‌ستیره‌ی خو- شبخنی له‌آسمانی وردستان . که‌ه‌ورو آلائی سه‌ره‌نگی کوردان له‌آسمانی سه‌عادت‌ی کوردستاندا ده‌لاریته‌وه . و دایکی نیشتمان ده‌نازی که‌ته‌ورو نه‌ته‌وه‌کانی قه‌مه‌می آستینی خویان هه‌لیانوه . و به‌سه‌ر ویداده‌رون له‌هه‌ر قه‌میکدا دلین خوینی پاکی خومان له‌ریگای سه‌رکوتی تردا به‌حاکم‌وخولی توتیکه‌ل ده‌که‌ن و ناموسی توراده‌گرین . و دوژمانی توله‌زیر چکه‌می آستینی خوماندا ماود ده‌که‌ن . دایکی نیشتمان ده‌لی نه‌ی ته‌وه‌ی کورد بوخظو سه‌ره‌برزی من ویشره‌فتی میله‌ته‌که‌نان درشت زور پیوسته . اول . هیز . دوم . معارف . هیز گیانی نیشتمانه ویش‌هه‌ر که‌به‌که‌له‌هه‌ج جور فیداکاریک بو‌سه‌ر که‌وتی نیشتمانی خوی دریغ نا‌نا . و خوینی پاکی خوی بو‌باراتنی دایکی نیشتمان ده‌گه‌ل خاکی ره‌ش تیکه‌ل ده‌کا . به‌چاکی دیاره‌که‌هیزی سوربو که‌ته‌واوی دنپای له‌زیر چه‌نگی دیوانی دیکتاوری واستبداد نجاتدا . وزاست به‌نوری خوی تاریکی نه‌زانی لاده‌با وخواه‌نی خوی وه سه‌رده‌جا له‌رئیس جمهوری به‌رزی کوردستان و اعضای کبته‌ی مه‌رکزی و کاربه‌دسته‌کانی حزبی دیموکرات رجمان وایه که‌به‌اندازه‌ی توانای خویان له‌به‌رز کرده‌وه‌ی ته‌م دوشته‌به‌نرخه تاجدی امکان کوشت به‌فرون و به‌قوه‌وروناک‌ی نه‌چو گوهره‌هه‌ر که‌وره جاریکیدی کوردو کوردستان و سه‌ر خه‌ن .

له‌طرف هه‌ته‌تی ملی کوردستان نه‌وه قه‌رار درا که‌لیره به‌ولاوه سه‌ره‌خوشی کردن ده‌بی به‌امری شرعی اسلام بی مردودار جه‌تی نیه به‌هیچ جوریک زه‌حمت و مه‌خارج بکیشی مه‌جلی سه‌ره‌خوشی بو‌بیان و ده‌بی له‌تزیکتز نه‌زگوتی دابیری ونابی پزیرانی له‌سه‌ره‌خوشیکران بکری - هه‌روه‌کو شرع ده‌هه‌روه‌ی مجلس سه‌ره‌خوشی ره‌سما روزیکه ته‌م قرار دادم بو‌هه‌وه و شار و ده‌هاتی کوردستان حکمیکه هه‌به ۲۴ ری‌بندان ۱۳۲۴

- رئیس هه‌به‌ته‌تی رئیسه میلی کوردستان حاجی سید بابا شیخ
- هزی آگاداری
- ۱ - لایره ۱ دیری ۳۰ ربال
  - ۲ - ۲ » ۲۰۵ »
  - ۳ - ۳ » ۱۰۵ »
  - ۴ - ۴ » ۱۰۰ »
  - ۵ - کاغه‌نوباکت صدی ۲۰۰ »

جیزنی سه‌ره‌خوبی له‌گه‌ردی گلان

به‌هوی جیزنی سه‌ره‌خوبی کوردستان و ناساندنی جه‌نابی رئیس جمهوری خوشه‌وستی کوردستان روزی ۱۶ ری‌بندان له‌لاین آغای سید عبدالسلام صدی حزبی دیموکراتی کوردستان لکی گردیگلان جیزنیکی زوره‌به‌تین سازگرا و جه‌نابی حاجی سید حسین و سید محمد نورانی زنبیل و جه‌ند که‌سی دیکه‌له هه‌به‌ته‌تی مدیره و خه‌لکی دیکه له‌ته‌م جیزنه‌به‌دا شرکتیان بو و له‌لاین آغایانی سید عبدالسلام صدی حزب و سید کامل نایب صدی بوکان و ملا عبد الله بازرسی حزبی گردیگلان و ضیح احمد منشی حزب و سید طاهری کوری سید کامل که‌له ته‌مه‌نی دوازده سالیانیه و جه‌ند که‌سی دیکه‌ش به‌بی‌ی به‌ر نامه و تار ده‌قاله‌ی گرم و گور کوترا و خویندرایه‌وه و شیلنگی به‌هه‌به‌ت به‌افتخاری سه‌ره‌ستی کوردستان کرا

هه‌به‌ته‌تی مدیری حزب دیموکراتی کوردستان لکی گردیگلان سید سلام نبوی . سید عبدالله

(آگاداری)

به‌هوی ته‌ونوسروه له‌سه‌ره‌قراری کومپه‌ستی مه‌رکزی حزبی دیموکرات کوردستان به‌ته‌وای مأمورینی حکومتی کوردستان و ملت راده‌که‌پنده‌ریت هه‌ر کس له‌هه‌ر مه‌مه‌ریکوه به‌هه‌ر نیویک ته‌نیک‌تا چه‌ند ته‌من بو‌هه‌لسوراندنی کاریکی (چه‌قانونی شرعی وغیره) به‌رتیلو ریشه‌بدات ویاوه‌برگری له‌پاش معاوم بو‌نه‌خاینی ملت و مملکت ده‌ناسریو قراری مجازاتی نه‌وه که‌سانش له‌ده‌سال جسی هه‌تا کوشتن (اعدام) تصویب و مقرر کراوه .

کومپه‌ستی مه‌رکزی حزبی دیموکرات کوردستان

۵ . ۲

ژماره ۴۲۲۸
برولد ۱۹ : ۱۱ : ۲۴

آگاداری

له‌نتیجه‌ی جلسه‌ی روزی جمعه‌ی ۱۹ ری‌بندان ۲۴ وا قه‌رار درا سه‌رمایه‌ی اصلی شرکت به‌به‌یک میلیون ته‌من دازاوه که‌نلشکی نه‌غده دوونک دیکه قه‌بضی سپرده‌ی و خانیه‌به‌له که‌سا نیکی پولی نه‌غدیان نه‌ی قبول ده‌گری به‌لام قازانجیان بو حساب ناکری هه‌تا وصولی پول نه‌وه قه‌بضانه و شرکتی ترقی مجاز کرا که‌سه‌رمایه‌ی خوی به‌دوو مقابل مبلغ اصلی زیاد بکا که‌سانگی تاویستا که‌سه‌میان له‌گر یوه نه‌وه ایش ده‌توانن به‌قه‌بضی سپرده‌ی دوخانیه‌هر چه‌ند سه‌میک مایل بن بکرن هه‌ره‌سه‌می شرکت عباره‌ته‌له به‌ک هه‌زار تمن له‌برواری نه‌وه نوسراوه قه‌بضی سپرده‌ی دوخانیه قبول ده‌گری هه‌تا آخری مانگی ره‌شه‌مه؛ ۱۳۲۴ هه‌ر که‌س مایله قه‌بضی خویان به‌نیوی شرکت له‌ره‌قی کوردستان انتقال بدن .

مدیری شرکت ترقی کوردستان
محمد امین معینی

(آگاداری)

ده‌دو کوتن کچان وزنان له‌ده‌غیه له‌سه‌ره‌قراردادی هه‌ته‌تی ملی کوردستان هه‌ر پیاویک به‌زور ژنی به‌سه‌ره‌گوزراییته‌وه یانه‌گوزراییته‌وه را کیشی ده‌بی بکوزری بو‌ز و ته‌گر که‌جیکیش ررا کیشری ده‌بی او پیاوه بکوزری ته‌ما که‌چی خوازینی بکا ونه‌بده‌نی ومانعی شه‌رعیش نه‌بی به‌میرد نه‌بی و کچکه‌ر صای بی جزای نیمه‌گر نه‌له‌سیه مانگه‌وه تا سیه‌سال جسی ده‌گری . ۲۴ ری‌بندان ۱۳۲۴ هه‌ر که‌س هه‌یسه‌تی میلی کوردستان حاجی سید بابا شیخ

(نامه‌ی یکی سهر آوله)

برای هره خوشه و بیستم : مجدی گیان : له پیش دانکات لی ده کهم لوتم لی خوار نه کهمی ورورم لی وه نه گیری وقه سو توره و وزیرو دردونگ نه بی و به نه که می ویت وانه بی : نه من اینکه به ریت ده که مو ناخوشم ده ویونات نام و نازانم چه شیرن کوریکسی خوشه و بیسته کهم : بروام بی بکه نه نوم به قدر رای هار پشتم خوش دهوی و باشیشت ده نام و ده مزام :

نه نولویکی خوشه وارو دانوتی که شتوو بیر روون و پیتولی نه توزورت کوریه و هری دیوه و سخله تبت کیشاو به دوی خویندن دا هه لوه دای و لانان بوی : نه نو ایستا کارین « مدبری و ماموستای هه ره که و هری دیرستانی مهسادی » .

و نه ناهت نه و هه شم بیستوه که نه و سال چوپه نارنولهوی له تاقی کرده نه و دا و ریای و زرنگی خوت نواند و روی کوردانت سپی کرده و مو و بیجکه له واه ده زانم کوری زانابه کی به نیویانگوه ماقولی کوردستانی و نیگه شتوو زانیی بوتو به میرات که بوه .

به لام داخی گرانی نازانی به زمانی کوردی و نازمان دایکسو بابی خوت بنوسی : یاده زانو به آهسته و اخرا بو تیکه لو بیکه لسی ده نویسی .

نه گهر نازانی بی و هه ول ده : بکوشه خوت ماندو بکه فیر به جا نه و جار بنوسه : و نه گهر ده زانی و هه ره به آن قهست ، اده نویسی پیوسته بزانی و تی بگی که به و کرده و نه ناشیرنه دلی هه و نه تهوی کورد له خوت دیشینو ده بینه نشانهی نه سو بلارو تو کی کوره کانی هاو خوبوها و نیشتمانت : برا کهم : هه کوردیکی خون

گهرم و نیشتمان به و هه و کوردی زان چاوی به نوسراوه کانی تو بکه وی نیوچاوانی گرزده کاتو توره ده بی و مل دندی له برتو و بوله و نه گهر له برت بی نه من که خوم به برایه کسی به نه مه گو آوالیکی راسته بی گرو کولی تو ده زانم تاویستا چه ند چارله روی دلسوزی وه پم کوتیو له برت پارامه وه که ده ست له و چه شنه نویسته هه لگری به لام نه تو گویت نه داوهی و به قصه ت نه کردمو و له مکی باشت نه دامه وه و نه نگه له باش مده داش پیم بیکه پیو کوتیبت آی آی چاره ره خوت مه کوژه : زگی خوت مه دره

که ره کرمانجیکی هج نه زانیش که دوو پیتوله تیکی نه خویندوه ایزادی له من ده گری : نه میش چونکو هه وه لی کار سوو و له لای دیشه وه ده مزانی نه تو زور دل ناسکو که م چیکلده نهی ماوه له لایه ره ۳

کوردان از بدو تاریخ قاسال ۱۹۴۰

ترجمه : سید محمد حمیدی

۱۱

گرچه دوره سلطت مادها کوتاه بود ولی این نکته قابل ملاحظه است که در تاریخ خاور زمین مادها اولین قوم آریائی هستند که تشکیل سلطتی داده اند . بر قدرت سامیان که در آسیای باختری فرمانروائی داشتند وارد آوردند و پادشاهانی هخامنشی در اداره امور کشور خویش سیاست ما دها را دنبال کردند .

مادها دارای تمدن ویژه بوده که تفصیل آن بر ما معلوم نیست و آنچه قین است پارسها از آنان اقتباس کرده اند زبان مادها کوردی بوده و در خصوص مذ هب آنان آنچه میتوان گفت این است که پادشاهان آن سلسله آئین مغان را محترم داشته و بر سمیت بشناختند . اساس آئین مغان معلوم نیست ولی زردشت که در مذهب مادینی آذربایجان تولد یافته و ترتیب شده در گانا گوید : که مقصود از دعوت او این است که مذهب را به پاکی سابقش برگرداند از همین گفتار میتوان پی برد باینکه آئین مغان پرستش (آهروا زدا) بود ولی بعدی خرافات و موهومات مخلوط شده و پیاپی مراد خواسته است آزار از آلوده گیها منزله سازد اما از معماری و حجاری مادها اگر هم چیزی مدهی بوده تا کون باقی نمانده و آثار برام که از آن دور میده اند بعضی تردید کرده اند من جمله شیری است از سنگ نزدیک همدان و دخمه است در محله که بالای آن علامت آهروا ز (دا) است « تاریخ عبدالله رازی همدانی با کمی دست زدگی »

پس از اینکه دولت ماد سقوط کرد بخشی بسیاری از مادها به کوهها پناهنده شدند و نخواستند زیر دستی پارسها را بر خود هموار سازند و باقیابیل (کوردو نهر) مخلوط شدند و بخشی بزرگی ماوی له صلحه ۳

سایمانی که هه نیکسی کاره پای پیده بی و خهریک ده بی قه نیک تیکه دلی : (نهی مامه خدره نه گرجی مومه قه ندهت کاره پایه به لام تهر کسی بکه نه م کاره پایه)

له دوا ی مردنی سلیمان باشا و بونی احمد پاشا نه امیر تمزیه و بیروزیکسی بو تویسوه کهو یینیکی به رزی ادیبه و شمیریکی نه مه به

ناسایمانان نه بیونه صدری تختی آخرت احمدی بختاری ایمن شاه تخت آرانه بو آخر شمیری نه مه به

شاه جمجا (نالی) ۱ تاریخ جم تاریخیه تانلین له عصره دا اسکندری جمجا نه بو که له حجازه وه چوه بو استمبول لاده داته شام و هیندیک لهوی ده مینی و زور بیری نیشتمان و که سوکاره که می ده کات و قصیدیکی دریز و جوان ده نویسی بو دوسته کانی سلیمان و لیان ده پرسکی که میمه وه سلیمانیا یازنه نه مه هه وه شمیریتی : قربانی توزی ریگه تم نهی بادی خود شمروور نهی په یکی شاره زا به هه موسو شاری شاره زور و له دوایدا ده لی .

آیا قامی رخصته له مینه بیمه وه پامصلحت توقله تا بسوم نفخی صور

له کوردستانی جنوبه ههاتوه

بو جمعیتی اقوام (عصبه الامم)

له ۱۹۳۱ دا و تراوه بند ۱۵

عصبه الامم کوسه لی گه و ره به بیجو په نا به قیل و ده و ره

له دور به دور و بو حقی کوردان ته کانت همدا خوتدا نه شرنگان

به جوشو کولبوی بو کوردی هه زار نه نگوت نه م قومه نه که م دستگار

لوجهی امتداب مرضی هات گه را کشفی کرده راسه و هه لات

نه گهر راست نه که می هملی سورینه

بهس بو سیاست هه مغان به نهی نه !!

قه ریل نهی تو چیت پی له کن ؟ گه له کی ده ستی مستر هه ندرسن !

بندهی ۳۳

بو اقلیات که و تبه سما

خرمی (سلطوری) له کوی بنیاهه

هه ره بیج و بوچ به مده نگو باسه تو خونی کوردت بو کرده کله

هه ره چوار اطرافمان لی بوته هه زمر !

ایران و تور کو هاره بی . . . . .

خوسی ایسه که م نه که به وه و هه نه ستوری ربک نه خه شیه وه

له عدالتا کی شمه ده شه ؟

یاخو هه رشیه و اصولی خره !!

کومه لی هرو جیکه می مکر و نه ن

کوته کی ده ستی مستر هه ندرسن !

بندهی ۳۳

خوتو و سی بوی اقوام بون هه تیوا

ده می کوردهت کرد به نه له می تقیو

غایه آسوری ، ناوی کورد بوردن !

لایق به خوته بیجو ناو آخرن !!!

تا تو نه گه رای به مورو مانا ! . . .

ده ستان گرتبو به کلارو مانا !!!

ماوه له لایه ره ۳

حالی بکه به خفه که هه داری سنگل

نالی له شوقی تویه ده نیری سلامی هور

سالم ولایه نه مقصد سی و سی شریه به مقصد یکی جوان داوه ته وه و له دوایدا آکاری پیس و بلوه زنی تود که کانی ده گه کوردی کان تفریح کردوه روده کانه نسیمی سحر و دلی :

تو خودا بلی به صحرای نالی دخیلی بم به منوعه قه ت نه کا به سلیمانیا گلد

سالم صفت له بی گمیا پانه بی حلاک

من کردم نه ونه کاله غما خونی خوی هدر دوا ی ورگرتنی نه وه لانه نالی قراری داوه نه چیته وه سلیمانیا و روی کردوه استمبول و لهوی له مانی . ۱۲۷۳ - (۱۸۵۵ م) دا له کاتیکدا کمه رو ریش و بیجلی سی کردوه به رحمت چوه و له بختانی (ابا ایوب الانصاری) دانیز تراوه .

نالی له باختری ولایتی سلیمانیه شاره کانی زور پرمانا و برزن له به ره وه له هه سو کوردستانی گه و ره دا به نیویانگه به کوردی و شمیری و تورکی شمیری کوسوه به لازیا تر کوردین دیوانی له ۹۳۱ هه طاله هه باجلی کرلوه .

سید محمدی حمیدی

(زانایانی کورد)

ملاخضری نالی

ملاخضری نالی کوری (احمد هه و بیس) و خه لکی گه وندی (خاک و خول) ی شاره زوره له ده و هری ۱۲۱۵ ق - ه یانی له سالی ۱۷۹۷ - م داله دایک بوه . له به ره نه وهی له و چا خه دا (قرداغ) کانگای زانست بو بو خویندن چوتی هه ره له مندالیدا ده سی کردوه به شمیر کون له هه زره کاریدا له هه ره داغ کچیکسی - زور چوانی به نیوی (حبیبه) زور خوشو یستوه و اشعاری پیدا هه لکوتوه و پاش چندیک ماره ده کا : م کچه له زبانی نالی دا زور به تأثیر یوه و تادوای زینی هه رخوشی و بستوه . به کی له کوردی کانی سلیمانیا له استمبول لیدی ده پرسکی : (بوچی به م پر به ایدی نه م نه ت نه مومه له خوشه و بیسته) له وه لاده دلی : (چو نکوسه رچاوه ی شمیر کوسه و بیسی الهاماته) .

پاش چندسالیک چوتی سلیمانیا وه (مزگه وتی سید - حسن) دالای (ملا عبدالله رهش) بو بندوتی پاشان چوه بو حج وه له ۱۲۵۵ هه - ق دا چوتی استمبول و تادوایی شمیری له وی ماوه ته وه و که احمد پاشای بارن هاته استمبول نالی بو ته ها و ده می و میر زوری خوشه و بیست و پی ده کورت - ماموستا - له گه ل عه ر افندی پاپاچاندا له مجلس احمد پاشادا زور گفتگوی اده بیان بوه زور قسه ی جوانوسه بیری ده کرد چاریک به پیلویکی خه لکی

کوردستان

بلا و عه وه ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

۲۳ - فوریه ۱۹۴۶

شهمو ۴ ره شه ۱۳۲۴

سالی یکم

ژماره ۱۸

سوپای سور

پورو (۲۳ فوریه) به مناسبتی یستوهه شتمین وهرلی دامه زرانندی سیای سور له سه ره وسهری نیشتمانی به کتی جماهیری شوروی دا چیرنو شایی و سروره، ملتی به کتی جماهیری شوروی پادگاری ۲۸ سال له مه و پیر وه میرحو دین و به شانازی به بادی شه و روزه تله ریخه شه و رو چیزنی ده گرن و گهردن فررازی خویان به دونیا نیشان ده من. سوپای سور سوپایه که که له قاره مانی و دلیریدا نای ته و تا شه ورو دونیای بشریت به خویوه نه دیوه. سوپای سور هه وه لین سوپایه که به آخرین سینی سلحه می دونیای تاره پنی به سلحه و آلابکی و مجهز کراوه که هیچ سوپایه له عالمی شه و رودارینه ی وی نه دیوه.

له نین بناغهی سوپای سوری به بهردی سخته ماناو و آستالین به پولاو آسن دای رشت و وه های قابم کرد که هیچ هیزیک ناتوانی له مقابلیدا اظهار ی بون بکات له لای سهری سوپای سور بیواک راه و ستاوه به بی تلمیاتی دلیریک راه نمایی ده کری که تله هه لکوتوی عالمی بشریت وه که دانه کیوی آستین و قاره مانی منحصر به فردی هویای شامت و شجاعت؛ شهوش زائر البسوس (آستالین).

آستالین سوپای سوری به آخر دهره جهی قاره مانی گه باند و شهوی به مو جوره اخلاقی چاک و شفقت و نوع پوره ری رازانه وه. سهر داران و سهر له شکرانی سوپای سور نمونه سهر دانه گی و قاره مانی که ده توانی له به رانه ری هه جوره سیاست و پیش هه بکدا آخر دهره جهی شامت و په لامار بونین سوپای سور به رانه مانی تا به نابسه و هه لکه وتوی بشریت چو کی سوپای شکست نابذیری المانی فاشیت و هه مپا کتی نوشاند وه و به دنیای نواند که له حقیقتا سوپای سور شکست نابذیره. سوپای سور به چاری شفقت و محبت و شهوچه روه ری به هه مو دهولت به شهوچه کی گه وه و چکوله نه مانا ده کا و نسبت به مو دهولت تا شهی که شان به شانی المانی فاشیت ده گه له به کتی جماهیری شوروی به شه ده مانن شه ورو به نظری محبت و نوع دوستی ده گه لیان به شه و شه مو وه داون که ده دامه زرانندی دهولتی خویان له سهر اصولی دهو کراسی ههول بدن و موله تی داون که به بی تشکیلاتی صحیح که پایه کتی شه ره دیمو کراسی حقیقی بیت ته وای افراد یان له شه تی آزادی به شه دار و له شه ره تی سهر به شتی نیر آوین، سوپای سور و ملتی جماهیری شوروی خواربار و هه موجوده پیوستی زبان به ملتی لی قوم او و وه پاش که ونو و برسی که ده شتی نرحم بولای وان در شه ده کن و ده انه وی له سیه ری واندا بیوزینه وه ده گه پنی باوهری سوپای سور له سهر شه و به کده می هه مه ته شه به ک له آزادی به شتی بی و له دیلی رزگاریت، و نایه وی هیچ ملتیک به هه زاری و سهر کزی بی، ایسه که سکو ردین و تینوی آوی زبانی سهر به خون و ده مانه وی له دیلی رزگارین ونایی له مه پتر به فیل و ته له که خویمان بسزن و به ناحق بیرون له خودای بهرز ده بارینه وه که شه چیزنه مه زنه که مایه شانازی و سهر باندی واقعه خاری بشرته له پیشوایانی ماوه له لاپه ره ۴

ماوه ی چیزنی سهر به خویی کوردستان

گوره ی نصیب دهی و له زیرمراحم پیشوای خوشه ویست روز به روز قدره ت و پیاوه تی وان له دنیا داندک ده دانه وه شه ورو له سایه ی هدایتی پیشوای کوردستان نه هه پیاوه کان به لکوزن. و کچ حاضر و آماده ی گیان بازین. هه روه کوه مو ده زانن بلیندی فکری ذات. مقدسی پیشوا توانایی شه وه یه هیه که هه مو روزی بنایکی تازه بوسه به رزی نه شه وه ی کورد دامه زرینی و شه مش دهی بورزگاری ته و اوای برایی کورد له دست استعمار له زیر فرمانی پیشوای خوشه ویست هه مو آتیک آماده ی سهر داران بین ای برایی خوشه ویست آزادی سهر دارانی دهوی ای خدای یکسان میلیتی کورد ته و اوای ماوه له لاپه ری ۴

۱ - ووتاری آغای علی خسروی کوردستان جی باله وانان و له گیان رابردوانه. کورد به آزایی و شه کهری له میژودا به بیون. رابردوی زینی رونکی شه ونه شه وه کونه هه و کوروزی رونک ده دروشسته وه پاسی آزایی کورانی و شرح پیاوه تی شیرانی کوردستان دهی چهند کتیبی بسوبوسری و کتیب خانه کانی گوره ی عالم پرله مده کهو اثباتی دکا. له وروزه وه که نیوی پراه بخاری کوردستان لاپه ره کانی میژوی دنیای رازاندوتشه تا شه ورو کورد پیاوه تی و رشیدی خوی نواند وه و نیشتمان پرستی خوی اثبات کرد وه فشار و زوری دهولت به شه وه زه کان قاطع ریشی داری به هیز و کوز سالی نه شه وه ی کوردی نه له قان وه و خوی نی پاکسی وانی آلوده نه کرد وه. به ورا بردوه روناکه کورد له آینده دا سعادتیکی

(خلاصه ی نطقی آغای محمد امینی معینی داخویندر او شه ۱۱ ۲ ۲۳)

دو وه م بایزی عزیز آغای سه وورک - سیه می عبدالله آغای منگوره کبکی دیکه له خلابنه گه و ره کان علی یاره که شه میر شه سعیدی ده بین سهله و خالیه که کوردوستا نیویکی وایان شه و که خالیته ده کرد انانیش که حکومه تی کورده ی الحمدالله به رقراره و زور صاحب قدره - تیشه شه و خابنه حالی حاضر له تارانی ده گه له ستا - دی له شکر که سهر تیپ ارفه له تیکدانی بناغهی حکومه تی کورد راناوه شتی شه و آغای سه ساله وه ی پیش که بویه فه رمانداری مهابادی شه مری کرد شه ملی مهابادی هه مو شه زنیش نایی شه سلحه می له سایه ی خودای شهی هاو قلابنه و دامه زرانندی حکومه تی کوردی دیمو کرات مهابادی ماندرای پیوسته شه و خابنه ی خوی ده ته و پله ی شه و مهابادانه که بی ده کونن زین باوژی شه و مه شه وان بو خویان ده زانن عغوی ده که کن بانا و خوده ته و پله هاویشتی شه و خابنه حه تیبیه وه کی اها و ده ستا - نی علی یار آغای رحمتی شافیه که له کومه ک و یاریدی شه و خابنه رانه وه ستاوه به کی دیش له وانه سا که الله آغای سه وورک سهله له سقریو له مهاباد رانه ده وه ستا حه مله ی دبرد بورضائیه و ته ورینرو سنه و کرمانشان و شه من له و تاربخه وه له لایهن حزبی حکومه تی دیمو کراتی کوردستان بو آموژ - ساریو و آسمان بونی شه و خابنه هه تا شه ۱۵ روژی دیکه ابلاغ ده کهم خویان به حزبی دیمو - کراتی کوردستان بناسین به لکوله سوچو تاوانی شه وان چاویوشن زیاتر له وه ده ایم: بژی کورد و کوردستان؛ بژی حزبی دیمو کراتی کوردستان.

به اقتضای سهر بلیندی ده زمان ده وروزه مباره که دا که چیزنی سهر به خویی کوردستانه و به پشتیوانی خودای پیشوای کوردستان دوزمانی داخلی که هه تا شه ورو شه ریکی دزو ره فقی قافل بون بو تان به بیان کهم به کیک له وان قره نی آغای مامه شه دهولتی ایرانی هه رچه ندجار که تلگرافی ده کرد به لقبی شرفی زوده بردو شه و نیوش منای واپوه که شه تو ده بی و وطن و میله تی خوت که کورده محوی گه به وه یی فروشی، شه و شه شه شه ریفه خابنه که به مانی دهولتی ایرانی بویه حکومه تی دهولتی ایرانی له مهاباد ده دست به عملاتی و وطن فروشیو میله ت فروشی کرد هه ورو هاده گه که بویه حکومه ت له مهاباد رو نیشته وه له کاریکی که کردی ۳۰ نفری سوار ارده مانه رسولی باهوی بویکی زوری به احق قلی شه ستا دو بو خوشی شه - بسی بو جیاله و هه چند شه فه ر آزادی خواه بون که به شه مری ته ورزوده شوروی رضائیه که بی گه بی بو خه یالو عه زمی خوی جهزم کرد بو که شه و آرا - دیخواهانه بگریو تحویل به ده له تی دیکتاتوری ایرا - نی بدا؛ وانه محمدی مولودی و سهر محمد سیدیو چهند شه فه ری دیکه بون بویه جی هینانی شه و کاره ۱۰۰ نفری وه کوچو خه بابانل خست شه ماجو - زکو خودای تمانی نه یه ویست کورد شه ایلی ده شتی شه و دیکتاتورانه بی ده سیککی غه یی ده نیوی دابو به له مبه ری ترنی آغای مامه ش لقب شریف الحمدالله به آواتی خوی نه گه یشت و به تابه تی مام عزیز امیر عشایری کوری ترنی آغای مامه شه ده و آکارانه داچواله بابی که مته ره بو و هاو ریه کانی شه و نیشتما - ن فرو شاه که له وانه به کیان علی خانی نوذری

(سهر کوتتی ملت به چیه؟)

واوکسانه چلون دناسرین؟

هر کسی که له دایک بو و به سنور بلوغ گشت چاوی له ترفی مادی یا معنویه و او جووره ترفیاته منحصر به فرده و تو اووی ملکت دنیاش چاوی له ترفیه و دیانه وی بدره جهی کمال بگن او ترفیاته عمومی و جنبه ترفیاتی عمومی دو چتی پیوستی احتیاجه هه و مل- احتیاجی که بوبرزی و ترفی مات له هموست لازم تره یکتی و - اتفاقه که ملت بوسیله وی کاری زور مشکل انجام دده و توانای عملی زور برز به یکتی دکری و پیوستی انجامی هر کاری گوره محتاج به یکتیبه ملتیکتی یکتی له نبودانه بیت قدریه بیچو کترین آمانجی خوی به چینی یکتی و بی دستی اتحاد هیچ جووره عملیک که ترفی پیوستی بوی ناگری پس که وایه اولن رپی سعادت و ترفی ملت یکتیبه .

یکتی چا کترین درمانی نخوشی دوبره کی و نفاقه یکتی قوه یکتی بیچاره به تینه بولاردنی مانعی نفاقو دوبره کی میکروبی نفاق و دوبره کی بفرار درمانی یکتی نی بیچ درمانیک علاجی نایه . دومی علاجی ترفی ملت راستی و درستی و ایمانه بخدای واحد یعنی هر کس اسلام بی و ریوشونی اسلامیت عمل بکا بی شک و شبهه میکروب و نفاق و دوبره کی پی ناوبری و بقصه دوزمانان هلنا - خهلتی و فریوی ناخوا و او شخصه به درست کار دناسری یا

کار نیوزره بو ترفیات و پشرفت ملت ضعیف چونکو اشخاصی خدا شناس هر وی ترفی خوی بی خوسه ترفی ملتیشی منظوره ابداً له چاوی دایه ملت فروش بیه پس معلوم دیه کیکی اسلام بی و ترفیاتی ملتی بحوش بی او شخصهش بو خوی نه له دنیا نه له قیامت محرومانی و او جووره پیوانه بر راست گو دناسرین و ملت عملیات و اعمال و روش و قه وی وان دکانه مشق و عملی بی ده کن و بسوایدیکهش دیته مایه رزگاری و و دیتنه وی شاهرای ترفی ملت پس معلوم بو اولین وسیله ترفی ملت اسلامیته و دومیان یکتی هر - کس دارای اود و خصله ته بی له لای خدا خوشه و بسته و له نظر ملت دا محبوب القلوبه و بجوانو کارچاک و نوینه رو نمایند شاهراهی ترفی دناسرین هر برین او کسانه که دارای امرو عملی جوان و دینه مایه ی پشرفت و ترفی ملتی خوبان . سید محمدی طه زاده

له ناو جیگای مردنا

یوسه ری: مصطفی منقلوطی

کومه لیکسی زلم مهردوم و به رچاو کهوت له به رده رگای خانویکی بیچو ک کو بیو نه وه هه راو هه گانه بیکیان ساز کرد بو و چند پولیسیک به ناویانا هاتو چویان نه کرد له بر گویم لی بویه کیک نه یکتوت : « به زدان خر کوشتنی بهسند نه کرده و هه رمانی نه کردنی داوه » به کیکی تر نه یکتوت : « بی وایه کوریکتی به ربه چونکو کسی له سهر ناگری » سانی گه شتم که گه نچیک خوی کوشتوه و بوته هوی تم کو بو نه وه وی مهردوم بهم که می به سهر هاته که به سم نه کرد وستم به دریزی بیزانم هاتم بجهه زووری خانوه که ریگام نه بو ، توزی راوه ستام بهم لا و لاما نه روانی چاوم به یه کیک له پولسه کان کهوت که له پشا تم ناسی ، چوومه لایو له تکیا رویشتم زوور .

گه نچیک بیست سالانم دیت له ناو جیگای مه رگارا کشاوه . ته نیکتی لاوازو ره ننگو روی زهردیو ، دهستی وه پیشومی مه رگ نه توانوو هه مو نشانهی جوانی و لاوچاکی له نو به ریت ، وه کو گولیکسی سیسوزا کو که هیشتا بونی هه خوشیت که میک جوان چاکی ما بو مفتش جلکه گانی تم یکتی ، تا به لگه بیکیان لی و دهس جا ، یزیشکی و وردنه بو وه تاهوی مردنی بدوزیتوه ، به لام مزوه کو دلوزی له ته نشتی دانیشتم ؛ له مصیبه ته بیرم نه کر- دهوه که به سهری هاتوه و له جوانیو یجحلیم ده نوری بو گه نچیو نا کایکسی کلول تم بوم لهم کانه دا چاوم به چینه به ریک نووسراو کهوت که له ده وری جیگا که یا بلا و بیو نه وه به جوریکتی که نه یزیشک تیمبگا و نه پولیس به بینیه را بو مو نووسراو کانه کو کرده وه له جز دانم تا به لکو آمو زگار بیکیان تی یایو شتیکی لی فریم .

هینده بی نه جو یزیشک زانیی که تمم گه نجه نا گامه (زه رنخ) ی خوارده و پولسه کان که تمه میان بهیست بردیانه نه خوشخانه میک کومل بلاوی کردمنیش له خانو که در که وتمو ایتر نه چوومه وه ولیم نه پرسیموه .

هاتمه وه له خوم ، سهر به سهر نووسراو کانا دا گرت و تماشام کرد تمه بیرانی دلداریکه که به دست خوی جامسی دلدارسی خوارده و ته وه ، و چونکو نوخسه دلویی تم شه ربه ته زاری شیرین کرده و پیاله کی به سهر وه ناوه ، ده می لی نه کردوتوه ؛ به تالی دلویه گانی دوا بهی نه زانیوه تا قومی دوا بی که زهرکی کوشه نده بو و ولی پیی خستوه ؛ گیانی لی تمستاندوه . به خویندنه وهی تم نووسراوانه کولی گریانم هه لستا ، هینده گریام هاتمه هیلاک بوون به زه بییم به خوماهات بیچامنه وه و له ناو نو سراو و کتیبه گانی خوامادمان ، چند سالیک به سهر جوو تادوشومی که نووسراو کانی خوم نه یکتی له او تویکی بیچو که تم نووسراوانم دیتوه که تی به ریوونی روزگار وه کو کفتیکی له بهر کوزبان زه رد بیت زه ردی هه لگیر بوون میچوور کیکم بیداهات وام زانی لاکسی مردو که لهم قوتوه دایه و تا پوی (شبح) نووسره کی له گوردا له باتی لاکسی شیر دراوه ته وه .

که وه خواتمه وه دیسان خویندم نه وه ، تم ماشام کردتمه

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۳۰

ترجمه: سید محمد حمیدی

۱۲

از این تاریخ کشور پارس بابخشی از کوردستان داشت از دولتی بدولتی دیگر متقل میشد مانند دولت اسکندر ، سلوکیه ، ارمینیه ، روم بدین جهت این سرزمین مورد حمله کشور کشایان و میدان جنگهای خویین در میان سرداران روم فاتح و یازد و ارمنی گشت تا اینکه این جنگها به یک فاجعه بزرگ که بدست هراکلیوس خونریز که برای نبرد با خبیر و پرویز در سال ۶۲۸ - م از کوردستان بگذشت نصیب کوردستان (شهر زور کنونی) گردید پایان یافت (۱) کمی پس از این فاجعه طایع دعوت اسلامی که پیغمبر بزرگ عربی حضرت محمد صلی الله علیه و سلم اعلان کرده بود اشکارو بر کوردستان سایه افکند .

دور سقوم

کسانی که تاریخ اسلام و دول اسلامی را تتبع کرده اند تا یک اندازه میدانند که در عهد اسلامی چه مراکز مهمی در دست کوردان بوده و چه نقاطی را در اختیار داشته اند بنا بر این در این مختصر بیدگر نقاط مهم و زور خیز اکتفا میشود . قهایل کورد ماوه له لایره ۳

(۱) آنسیقلو بیدای اسلام ج ۲ لایره ۱۳۶

سید محمد حمیدی

(زانیانی کورد)

ابن الاثیر

بنو الاثیر الذین کانوا ثلاثه ضمهم اخاء مورخ حافظ وزیر العز والمجد والفضیاء ابن الاثیر نیویانگی سی زانی نیویده وه وی کورده که پیسکه وه برابون و خه لکی جزیره ی ابن عمری عراقن وله زانیان ونوسه رانی هه ربه نیوی چاخی خویان بون : ۱ - مجدالدین ابوالسعادات مبارک کوری ابوالکرم محمد کوری محمد کوری عابدالکرم کوری عبدالواحد شیانی نیوی باین الاثیری جزری رویشتم له ۳ ۳ ۵ ه ق دا له دایک بو وه له ۶ ۶ دا له موصل مرده تم پیاووه پتر له علمی فرائت و حدیث و نحو دا تخصصی بسوه له مرصل شاگردی این دهان بسوه و حدیثی له پیدا و مرگرتوه پاشان واردی خدمت تی امیر قیماز بسوه که ماویکی دریز له زمانی پاشا بی سیف الدین غازی دا نیشتمانی وی اداره کرده له زمانی پاشا بی محمود کوری مودود و نورالدین ارسلان شاه که می نشینی غازی بون سهر وی گایته بو وه تمم گاری به میلی خوی نه وسوه به لکوله بهر تمه بسوه که - هه رمانی نورالدینی اجابت بکا پشان له برنخومی افلیح بسوه و آثاره گانی پتردمو حالتند انوسیموه ماله خوی کردبو به خاقای صوفیان و تم کتیبه له نو سرا - وه کانی وین : ۱ - جامع الاصول فی احادیث الرسول ۲ - کتاب النهایه فی غریب الحدیث . ۳ - کتاب الانصاف فی الجمع بین الکشف و الکشاف له تفسیری قوراند که له تفسیری علمی و زمسختری و مرگرتوه ۴ - کتاب المصطلق و المختار فی - الادعیه و الاکار . ۵ - کتیبه له صنعت نوسین . ۶ - شرح فصولی ابن دهان له نحو دا ۷ - دیوانی رسایل . ۸ - کتاب الشافی فی شرح مسند الامام الشافی .

ماویته

وه رگیر : عبدالرحمن ذیحجی

نیگاری دلی دلداریکه که به اختیار بو چاره رده سی زورچاک تی یادیاره . ایستا به ناو مهردوما بلاویان تم که مهوه تا ووشیار بینه وه له ریگای دلداریکسی تمه بیه هوی هلاکدان دوور که ونه وه دیم ، به چاو بی کونیک دلم بی بهخت کرد . له کانگای دلم جیم بو کرده وه بهر له دیتی وی خوش ویشتمو دلداریم نه ده زانی ، دلم له تاریکیکی توند دابو خوشی نه ده دیت ، خوش ویشتمو دلداری وه کو هه دایک کردی به دلم که تینا روانی و جوانی هه به نک سو تاندنو ته واندنه وه .

دلم له بیابان زیاندا تا کو ره ویو بو وه هوگری هیچ دلیک نه ده بو ، گاتی بودوستایه تی تمه هاتمه نروتن له نفس سینگای دا مه لیکم دیت که له گل مهلی دلم به یکتی وه ریک کهوت - وترسی لا نه هیشت شایی و لذتیکم له خوما دیت که تمه گبر به سهر دلانا نه شیا ، بگردایه نه ده ردو ره نچ رووی تی نه کردن نه ته ندوه و هینت سهری لی تمدان . هه رگاتی نیوی به اختیارم تمه بیست ، له باغ و به ردار ، زیروزیو ، جیگا و شهرت ، بهم لاوه هیچ لی نه ده زانی به ؛ و ده می دلم بهم سیارد بوم ده ر - کهوت که له گیتی دا به اختیار بی هه ر به اختیار بی دلداریه مروو که به اختیار بی تابویان تمه بیت نک هی گیان وه کو تمم مردوانن که به بهر ورو تمه لاس دایان بیوشن که چه ، لاکه کیهان تمه بیته خوار - دنگای گرم و مارو دووشکان .

(۲)

خوشم ویشتم ، بهر ره وهی له وه زیاتر که خوشی تمه بی شتیکی له تمه حوال بزائم ولی خوی به من سیارد تا منیش گه نچینه ی دلم شیکش کرد به خوم تمه گوت که تمه شتیکی زور کهم و بی به هابه له به رانیه تمم به خیشته گه وری تمه واروز گاریکم له ناو خزمه کانه را بوارد که نه چاوه دیری کاربان تمه کردم نه بر سیاریکیان له تمه حوالم ، له تالی وه به نه تی زمانه وه هام جیست که کسی دی له توانای دانه بو ولیم به نه دا به کیکم دیت که تمه حوالم به پرسی وله ناخوشیکانی زیاناد له خوشیم تمه دانه وه به دل سوزیو دلوانسی بوم تمه گری من تا تمه روز نه تمه دیم ، و هیچ جاویک فریستم بوبرزینی و کسی بهم لاوینته وه .

که سیکم دیت که جوانی منی لاخوشه ویشتمو وه کو نیگاریکی به به ها تمه روانیتی به یه کیک بو چون خاوه مال دلی به مالو دراوی خوی خوش

ماوه له شماره ۱۹

[زیندانی هوشمند]

هزه مانی دیکتاتور ریضاخان بملوی مدتی چه نه
سالان دهه ست مأمورین فاشیست مساک دهه سه
دهه رو له تازی مه بادو له نیو له هلو عابلهی خوم
هه به کئی قاچاغ بوم هه نا نه و روزی که خودای
به رزویی هاوتاروحمی کرده سیره یه ختاوقایی
کوردان له زیر هموران وه دهه کهوت و نه منیش
هاتمه و نیشمانی خوم و خه ریکی کارو کاسی بوم
وسفیریکم بو سه دهه شتی کرد سرتیب هوشمند افشار
خون خور که همیشه عادتی وی خون مزته
خصوصاً ده کهل کوردان فوراً نه مری به گرتی
من داوه مو مال التجاری که له نه نه ری زه حمهت
کیشانی چه نه ساله دا کوم کرد ووه لی بان نه ستاندم
وجسیان کردم وحواله ی چه بی تاریکی خفه
کن لشکر ۳ کوردستانیان کردم مدتی ۱۶
مانگان به بی قصور دهو جس خانه ی دا که زور
مردن پی خوشتر بو رایان گرتم وهه موروزی
اذیتان دهام و بو نه وهی که نه مرم روزی نایکی
و شکایان ده دامی هه چه نه داوارم ده کرده

کوردان از بدو تاریخ .....

ماوهی لایه ۴
درفن ششم پیش از میلاد همگی آئین زردشتی
را گردن گراشدند و دانسته نیست که پیش
از این آئین چه آئینی را داشته اند آیت پرست
بوده اند یا چیزهای دیگر را پرستش کرده اند
هنگامیکه دین مسیح در حدود سال ۳۳ میلادی در
کوردستان انتشار یافت کوردان در اول کار
چندان باین دین نگرویدند و همچنان تا حوالی قرن
چهارم کم تاثر بود تا اینکه پادشاه ارمن (تیرداد)
و فیله اش گردن گزار این دین شد آنچه بنظر
میرسد کوردانی که بارمنستان نزدیک بوده اند
نیز دین مسیح را قبول کرده اند ولی قسمت اعظم
کورد بر دین زردشتی مانده اند تا اینکه اسلام
پس از فتح (خلوان و تکریت) در سال ۶۳۷- م
(۱۶ هـ) در کوردستان ظهور کرده است ولی
بطوریکه از تفسیر (روح المعانی) تالیف (محمود
افندی آلوسی) ظاهر میشود هر آینه کوردان
پیش از این تاریخ مطیع دین اسلام شده اند چون
دانشمند تا میرده در این کتاب از (کابان) کردی
و پسرش میدون در ضمن اصحاب اکرام بحث
میکند که حافظ ابن حجر چند حدیثی را در کتاب معتبر
(الاصابه فی تیز الصحابه) از این دو نفر نقل میکند
دنباله دارد

سویا و معذرت

عده به که بر ایان که به شریف هیبانی خویان
مفتخریان کرد بوم له بهر مأموریتیک که بیم رجوع
کرا نه توانی بجهه وه خدمتبان و حضوراً سویاسی
برایانی خویان پیشکش بکهم؛ به هوی نه
چه نه ووشه داوای لی بوردن ده کم .

ایتر بژی کوردسانی آزاد!

عبدالرحمن ذبیحی

بوج هیند بی خه می

بوره گزی خوت بوج هیند بی خه می ؟
له شه یوه نیاندا واکه م ترخه می ؟
نایسی چونه سین و گریانیان ؟
له ده ست زورداری له شکر زستان
توشوای هه له گرت کرودل زیزی
نه که وه کو ایستا گهش و به لیزی !
« سه لایه »

له بوجی نه منو گرتوه کهس نه بو جوابم
دانه وه وروژ به روزه همه یان زیاتر ده کردم نه کهر
بیته وه مو اذیه ته کانی خوم بوسم. شانا هه بیک زباتر
دهمی له باش نه وه وه و اذیت و کویر وه ری وه مال
عصب کرده دیان له نیو جس خانه دادو عام
ده کرد که خودا روحی بکا کورده کان آزاد
وسه نه خون به لکو؛ منیش چه نه روزیک له دنیا
یه دا بزم و توانم به دهستی خوم نوای نه وه وه مو
کویر وه ره بکه مه وه نه ورو که خودای به رزو
بی هاوتا روحی کترده وه ده ولنی کوردی
له زیر سیره ی شخصی معظم (پیشوای)
کوردستان) دا تشکیل بو ره جهات و نه ام له شوای
به رزی کوردستان نه وه به به نه وهی که به آرزوی
دلی خوم که بشنوم و کوردستانی خوشه ویست
آزاد بو وه منیش ده نه نه ری نه مروفه ملیشانی
حضرتی (پیشوا) بهو جس خانه
دا آزاد بوم به مکه نه پیش مرگه ی کوردستان
که هه تا نه و روحی خوم فیدای خاک کی نیشمانی
خوم بکهم .

رحمن - دلخوش

حزبی دیمو کرات

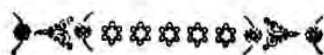
کوردستان احمدالبی
حزبی دیمو کراتی کوردستان له گه له حزای
دیکه به راهورد ناگری نه عضای نیونده می حزبی
دیمو کرات کوردستان له نیو ته و اوای منطقه ی
کوردستان آزاد هل بزر دراون و به نیوی
کمیته ی مرکزی یاهیه تی حزب نیو ده برین
هیته ی حزب عبارته تن له اشخاص پاک و راست
وی غرض و به ایمانو باوریکه محکم له ریگی
پیش کهوتن و تره ی کوردستاندا کارده کن
هیته ی حزب بو همو کاریکه گه وره و جیکوله
بدون اکثریتی آرا توانای نه اقدام به کاربکا
له نیو کمیته ی مرکزی داهر کسی دارای بیک
رأیه وه چه نه وه پارتی بازی به کارنایه له و ماوه
که مه دا حزب دیمو کرات کوردستان به پیروزیکی
زور گه وره گه بشتوه که و بیکو عرض ده گهم .
۱- به کیته ی له ته و اوای منطقه ی کوردستاندا
به درجیک گه بیوه که صدها دژمن خویله
گل به یک ایستا وه کویرا ده ست له ده ستی به یک
ده نین و یک تره یچ ده کن .
۲- له ته و اوای مدارس دا به زمانی شیرینی کوردی
تدریس ده کری وه منداله کان له و چند مانگه دا
به چاگی فیرون به زمانی دایکو بابی خویان
بخوینن و بنوسن
۳- دامانی هیزی ملی کوردستان که ده مه ته ده ست
لاوانی شارستانی و دهاتی و آغایانی عشایر به
دلیکی خوش داخل به هیزدهن و نیوی خویان
به پیش مه رگه ده نوسن به میل و مرام حاضری
خدمته تن
۴- له طبیعی گه وره ی کوردستان گه وه کو
مانگی چارده ده دروشته وه کوردستانی روناک
کرده و ودلی نه ته وهی کوردی گهش کردو
ته وه و ده توانم بلیم له گل طبیعی کانی آوربا بربری
ده کا
۵- دانانی شازه وانی که له حیثیت اهنیه ته وه له
گل هیچ جیگایه که حساب ناگری
۶- هل کردنی آلی ۳ رنگی مقدسی کوردستان
ماوه ی له لایه ۴

ریشه مه

هیمن
هه ی به خیری قه ده مت خیر بی . چه خوشی ریشه مه
تا نه تو هاتی نه ما و تی به ری . روزی ریشی مه
ایسته که کورد همه مو ، بی همه و بی ده رد و خه مه
شاده آزاده . ده کا کاله و گپ . که یو گه مه
کوردستان سه ره به سه ری وینه یی ساخی ارمه
شینو رو رو بو به نی کورد و سه ری نابو له ههش
چون له آزادی بریک نه ی بو نه ویش به ره و بهش
کورد وهاری هه مو دا گرتو هه ورو نه می ریش
نه ده بیتراله چه لاییکه وه نه سیره ی گهش
هات پشو بایه کی خوشو ره وی نه وه ورو و ته مه
هاته مه بدانی کوری کوردی وه کوفلی ده مان
هه ولی آزادی خوی دا به هه مو وخت و ده مان
بی ووچان کاری ده کرد تا نه ته وی هیچی نه مان
ده یسه کینیتوه به ایسته که آلیه که مان
نه ی خودا مال و سه رم بی به فیدای نه وه مه
لاوی کوردی له هه مو جیوه وه کو شیر ی زبان
هاته سه ره چو کو کونی من ده مه وی حتی زبان
هه رچی بهر گیره وه وی بو هه لی گرت له میان
دوژمنی ملتی کوردی هه مو کویر بون که دیان
کورد: آزاده به سه ره ستی ده زی و محترمه
زه حه ته نو کویر وه ری دیت و نه بو هیچ وه ره ز
ملتی کوردی نه به ردی به دلی مه ردی نه به ز
آخر الامر به زی دوژمنی خویری بله وه ز
که ی به ری باز وه هلو ده گری برا میش و مه گه ز
بویه نابین که بین نو کهر و زر ده ست نه مه
ایسه قومیکه نه جیبین و له میزین و بساک
توند و کارامه و مه زیوط و به هیز و چالاک
نازه نابده بن به که سی تا کوه بین ، بستی خاک
نا مری تا کو ابد ملتی آزا و بیساک
چیان له ایمه ده وی نه وه عاره بو تور کو عه جمه !

شهرابی سور

ع . ذبیحی
به شای لوغان ده خوم نه و دم شهرابی سور
که بیته ده ره له شه رقی انقلابا آفتابی سور
قوربانی نه و ده مه م که له خوینی ستم گه ران
ده ریایی انقلاب بیی سه حسابی سور
چه نه خوشه نه و زه مانه به دا زداری چه کچو داس
کوردان له گه ردنی دوژمن بکن ته نانی سور!
مه رزته هینده خوینی ره نه جهر ایرو که ، خان
روزی حساب نه کیشی له ته و انقلابی سور
بر سپاری دا به من له آندیه یی خوی جه ناب
هینامه پیشی خه نه جره که م . ها جوایی سور
آغا شهرابی سوری له پیشه و له برسیتی
چاوی پره کجی جو تیر له آوی سور
خونان بشون به خوینی عده کورده ره اپرن
فتوای شه رقی انقلابه به نصی کتانی سور
که نگی ده بی که ده ستی علم هه لبدانه وه
«بیزنه» له روی کچه کوردان نقابی سور
(به هیندیک ده ستکاری له دیوانی ابوالقاسم لاهوتی کوردی
کرمانشاهی ترخمه کراره .)

کوردستان

ماوهی لایحه ۱

چیرنی چاپخانه .
 کوردستان له ژیرزنجیری دیکتاتوران بینهدر آمین
 یاری پيشوای معظم تاابد پایدارنی .
 خدایانه و که سانهی خیانت به میلیتی کورد ده کهن
 محو نابود بن آمین .
 ۲ (خطابهی آغای قادری مدرس مدیر چاپخانهی)
 کوردستان

گه وره بهرزه کانم - له دنیا دا هه میلیه نیک روزیکی نارخی هه به که
 هوروزه له تهواوی روزانی سانی به که وره ترده زانی و به شانازی نیوی
 دهباوله و ورزه دا گه وره و جو که تیکه لی ده کاو خوده نونی و لایه بری
 هه وای مژوی هه میلیه ته بهقه له می زبرین ده نوسری هه ورزه روزی
 و ده دست که وتی آزاد بوسه به خوبی هه میلیه ته به که له دلی و
 به خسیری ره زگارده بی و سه به خو و آزاده دنیا داده زی ایسه میلیه
 نی کورد تاهورو له و چیزه مباره که بی بهش کرابوین ته گه
 روزیکی چیزیکی غیره له نیو مه داده کرا بهشی زوری کومهل
 به ده چون هه وای ده جو له ترسه و بو نه له ده ووه ، هه ووه کویاویکی
 به سه برده لانا بوزندان رابکیشن وانشان ده درا به پیچه وانهی
 هه وروی مه که به دلیکی خوشبو برشادی دینو چیزه ته ده گرین .

سیاسی زور بو خودای بی هاوتا که به دستنی قدرتی خوری کاریکی
 وای بوایسه سازند و که سیکلی وای بوایسه گه یاند که به هیزی بیرو
 اراده و قوتی بسک هه ورزه تاریخیه نصیبی نه ته وای کورد
 کرد هه ویش کی به هه جنابی قاضی محمد پیشوا
 هری کوردستانه و له بهر فیداکاری و له خو بوردنی ته بی او به بو
 که توانیمان آلائی مقدسی کوردستان هه که بن و آزادی و هه چنگ
 بینین و له به خسیری و دلی رزگارین و ناوی کوردو کوردستان
 له لایه ری تاریخی عالما زیندوبکی ته وه .

هه میاتی کورد و هه برایی خوشه ویت بزانی که تهو
 آزادیه خونی ته وای هه میلیه ته به هه کس ده بی له ده وه بلی
 ته من به خودای سویند ده خوم ورسولی (س) اکرم ده که مه شاهد
 که تا دوامین هه ناسه ی زیمان بو حفظ سه به خونی کوردستان
 و پاراستنی سنوری کوردستان سه و مال فیداده کم و تا که من بینم
 له دنیا نا بی آلاکمان نه و بیته وه به خونی خوم دفاعی لی ده کم
 و رای ده گرم هه مه بااد به خوت بنازه که ته ورو روله رشیده کانت
 توانیان آلائی سهرنگی سه به خونی له سه رتو هه لبکن و دابکی
 نیشتمانی کورد رزگار بکن .
 هه مه بااد بزانه چی و مقام تو زور بلینده قیلومحرایی نوطیون
 کوردی .
 چای نومیلیون خوشک و برای کوردیش له ته و به که

(آگاداری)

به هوی ته و نوسراوه له سه رقراری کومیتهی
 مه ر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان به ته وای
 مأمورینی حکومتی کوردستان و ملت راده گه پند ریت
 هه ر کس له هه ر مه مه ریکوه به هه ر نیویک ته نیک تا
 چه ند ته من بو هه لسوراندنی کاریکی (چه قانونی
 شرعی و غیره) به رتیلو ریش و بدات ویا وه ربگری له پاش
 معلوم بو نه خانی مات و مملکت ده ناسر یو قراری
 مجازاتی ته و که سانش له ده سال حبسی هه تا کوشتن
 (اعدام) تصویب و مقرر کراوه .
 کومیتهی مه ر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان

ده بریایان بی و له دلی و به خسیری نجاتیان به دی
 هه گه وره گه وره کانم ایوه بزانی تا بکشنه ر کوره
 له دنیا دا به خسیر مانی ناتو این به خومان بلین کورد
 رزگار بوه و آزادی ته ورو چای ۹ جلیون کورد
 له نگو به و دستیان بو تودر بزر کرده تارز گاریان
 بکن .

هه پیشوای خوشه ویت دایکی نیشتمان له سو
 راضیه و هاد باغت لی ده کا و دلی روله ی خه له می
 من دامه وسته و ته وروزه به جیرنی ته و او مزانه
 لاسایر مه ولاده کانم رزگرنه گه ی تا کوردیک
 له زیندانی استماردا ببینی جیرنه بو منیه .

هه پیشوای محبوب له ته و ته سه ره له بیک
 هینان له تورمان له مه گیان بازی ؛ هه تا بو رشتنی
 خسینی خومان برکانی دبل و به خسیرمان
 رزگار بکن .

له برانه و ده ته من که به کیک له کار گه رانی چاپخانه
 هه کوردستان له لایه ن هه وای کار گه رانی ته بیک
 و شاد باشی هه ورزه تیروزه و چیزه گه وره به پیش
 گه پیشوای بهر زو بلیند کوردستان عرض ده کم
 و له خودای بهر زویی هاوتا موقبت ایوه ده خوازین
 و بزمانی بی زمانی ده لاین بزی سه رلو کوردو -
 کوردستانی گه وره بزی ته و که سه ی که طر
 فداری میلیه تی ضعیفه .

سوئی سور

ماوهی لایحه ۱
 هه لکه ته و و له کار ده رهانی سوئی سور و ته وای
 افرادی به که تی جها هری شوروی پیروز و
 ده لایه وه که به یجگار هه موفق یث و آلائی
 سور له آخر فوخته ی شمال و جنوب و روز آوا
 و روز هلات به شانازی بلارنه وه و ته وای
 ته ووی لی گه و ماوی عالم له شفقت و نوحه روه ری
 سوئی سور و راضایی و و و که هه مونه ته وه کانی
 به که تی جها هری شوروی به شدارین .

سید محمدی حبیدی

بسیروزه

برانی نیو براوه ژیره وه :
 ۱- برا عجمانه شیخ آغایی
 ۲- هه رحیم سلطانیان
 ۳- سید قادر ایوبیان
 ۴- هه چیدی گوده رزی
 له بلا بو ته ووی روزنامه ی کوردستان پیروزه پان
 کردووه ، ایسه له هه سنی نیشتمان هه رستی ته و خوشه
 و سانه سویمس ده که بن .

پیسپروزه

له و ده ره که و تی ته و روزنامه خوشه و سته به ته وای
 نه ته ووی کورد ته بیک عرض ده کم و سواده تو
 سه به رزی ته و اولین له خودای بهر زو بی
 هاوتا ده خوازم .
 محمد جفالی

تکا

له بریایان و به تاجه تی لکه کانی حرب دیمو کرات که
 تا ایستا روزنامه یان بو تار دوا وه و پولیان نه دا وه ؛ تکا
 ده که بن که پاره ی آهونه انشان بو بنیرن .

(دنگو باسی ده ره وه)

رادبو آنکارا ساتنی ۸- ۵- ۱۲- ۱۳۲۴
 ۱- دولت انگلستانی له هیرش بردن بو چی
 دانشتنی انگلیسیان و ویران کردنی وان به ده ست
 آزادیخواه کان مصری اعتراضی له دولتی مصر
 گرتوه .

۲- سمیدنوری له پش ۲۵ روز سقوط کابینه
 عراقی بالاخره نه ی توانی تشکیل کابینه بدا اووه کو
 دیسان سید فارسی سه روک وزیر پیشو کابینه ی
 دامه زرا ده وه .

۳- له بهر تهوی له اسپانیا عدیکی زوربان
 به توانی جمهوریش خواهی له دار دا وه سفیر گوره ی
 اسپانیا چوته وزارت دره وی انگلیس ورجای
 کرده که دولتی انگلیس ده بی له گه ل حکومتی
 فرا گو مناسه به تی بیسینی .

۴- مستر اتلی له نطقی خویدا کونی به شو-
 رش یان هندوستانی کوترا وه که به بی شرط تسلیم یان
 لی قبول ده کری .

آغای کریم آغای بایزی

له پاش نامه ژماره ۱۳۲۱-۱-۱۲- ۲۴
 با مرودستور حضرت پیشوا معظم دوباره
 بوسیله اونامه یه پیتان راده گیندریت که تا
 روز ۱۵ رشمه فرصه هیه او مالیاته پرداخ
 بگری ده بی روز ۱۵ رشمه بکلی خاتمه
 پیدا بکالته ایوه ش به خوره نه اینده بی خوتان
 راده گینن که هر چه زوتر تالو که بکن
 که دانی الیاتان و پاش نکه وی و نه بی ته
 اسباب نارحتی .
 سروکی اداره ی الیه ی کوردستان - علمی

آگاداری

نوبه ی ۳

به تواری مالک آغاوات ته طرف و تجار و کبه ی
 مه بااد بو ده مه سیم عرض ده کری له تاریخ ابلاغی وره ی
 تشخیص مالیات برده رات پی وسته به هوریت
 مالیاتیک بو یان ده نظر گیرا وه به سندوقی مالیه
 پرداخت بفرمون و ته گر ددانی مالیات فا زیاد
 تر تأخیر بگری اداره مالیه بو ته و تاخیره
 جریمه ده نظر ده گری له به را وه رجامان و ایده
 هانی مالیات دازو تر پیشدستی بفرمون و ده و
 موضو عده علاقه نشان بدن که هم خدمت هه ند
 وق خرا نه ی دولت کرا بی و جریمه ش علاقه
 نه کری
 رئیس اداره دارایی کوردستان علمی

کارچاکی

آغای سمایل خان فرخی ۲۰۰ ربالی به چاپخانه
 کومه ل کرده ، سو باسی ده که بن .

مزی آگاداری

- ۱- لایه ری ۱ دیری ۳۰ ربالی
- ۲- ۲۰۰ ۲ ۲۰۰
- ۳- ۱۰۰ ۳ ۱۰۰
- ۴- ۱۰۰ ۴ ۱۰۰
- ۵- کاغه ذویا کت صدی ۲۰۰

مه بااد چاپخانه ی کوردستان

کوردستان

بلا و که ره وه ی بیر ی حزبی دیموکراتی کوردستان

۲۵ - فوریه ۱۹۴۶

دوشه مو ۶ رده مه ۱۳۲۴

سانی یکم

ژماره ی ۱۹ -

خوینده وار به نه خوینده واری تیگه یینی واعتصمو ابجبل الله جمیعاً ولا تفرقوا

ده رده یینی کوردی هه ژاری رو توفو تو برسی پو شته و تیر ده کا به بونه ی یه که تی ده توانی له چاک کردنی منازل و اصلاحی اوضاعی عمومی ساستراحتی بیر و گیانی استفاده بکن به یه که تی ده توانی چن صد و به لکو چن هزار کارخانه ی که و ره دابتن که له هه ره گیکدا چن هزار کوردی چاره ره ش به و ژیته وه . به یه که تی ده توانی له ته وای مظاهر شارستانی به شاربن و زانست به ته وای معنی له آخرن خطه ی کوردستاندا رواج بی بدن .
و چونکو ممکنه که ده نیو کوردستاندا هیندی کس هه بن که له سر خوی یسی قدیمی خویان مابن و همیشه سهربان له آسویه که ده رفه ت بینن و خوی بیگانه به رستی و دو به ره کی دسان بژینه وه که هه وانیش له گوشه و کنار وه که ره شه لیک بدزن و یالیغه دراویک برفینن پیویسته بیر خویان و ورد که نه وه و زور چاک گوی بدنی ولی حالی بن که رویه و حسی نیی پیشوای بهرز و هده یی حزبی دیموکرات و حکومتی کوردستان له سه ره ته وه یه که : عشرت بازی - ده سته بازی - حقه بازی . غیبت کردن له گوشه و کنار و کولانان باسی کومهل و یافرد کردن . خرابکاری له پیشرفت کردنی سرام دیموکراسی و له آینی خاوینی اسلام امرده فرموی بکنی ملغایه ته مانه خووی ده و ره ی جهالت و نژاد بینن نابی تازه بینه وه ده بی له ریشه در بین و پیویسته هه مو کوردیک له شه و روژدا قسه ی کاری . بزوتنه وه ی بو کوردو و پیشکه و ژنتی کوردستان بت هه ره کس به یچه وانه ی منافعی کومهلک یافردیک به قسه یه یاب عمل بزو یته وه و بیته مایه ی و پیشنه کوتنی ماوه له لاپه ری ۴

و به باش کهوت و نه مان توانی له کانگای پر له که وه ره ی کوردستان بیت بهرن ته که ره به ریکه موت یابویکی تیگه بیشتو و له امیر محمد رواندز پهیدا بیوایی و بیویستایی که یه که تی و زانست و فره نگ له کوردستاندا رواج بی بدن فوراً دوزمه کان ده رفه تیان و به چنگ دینامه لایاشیخکیان فیرده کرد و هه لیان ده خله تانند که نزه ی کفر و ارتداد بوسینگکی وه بیاره تی که بیشتو در پرکا وضدی مقامی خلافت و اسلامیه تی له قه له مدها و لیبی نه ده بونه وه تاله بینیان ده بردو له کاری باشیان ده گراوه له به ره مانه یه که ایستا ده یینی سه رتاسه ری کوردسته نیی مه زن که هه واو ویرانه یه کومهل و افراد له ته وای رواله تی ژبانی تمدن بی بشن به تاییه تی نیشکی ده تیه کان به کونی گیاندراری درنده زیاتر و بده چی هه مو له وسایل فله خویی له مشاغی و زانست بی به شو و هه چ علاقیق به آوهدانی و اصلاح منازل نشان نادن و به لکو ناهیل نشان بدن .
ایستاش که له سایه ی خودا و کوششی پیشوایی بهرز توانی مانه تانه اندازیک ده سستی زوری دوزنمان له خومان وه دور خه بن و درن وه کو خودا امر و پیده کا (واعتصمو ابجبل الله جمیعاً ولا تفرقوا) ته میره ناهه زانه له خوتان و ده دور خن جیایی و تفرقه مه خنه نیویک ته ووی ته خلاقی ته و کون که دوزنمان له خاکی باکی ایوه دا چاندویانه مه یلن شین بیته وه و له ریشه ی ده رفین غیبت و باس کردنی کومهل و یافرد ده ماندا ده کوچه و کولاندا مایه ی شن بونه وه ی تووی یسی دوه ره که یه که تی ایوه ده و دنیادا گه و ره و سه ره رزده کا نیشتمانو آوهدان ده کا . کانگای جواهراتو له بن هه ردی بو

ایمه دیره دا نامه وه ی که هه ژاری کوردو زورو ستمیک که زور داران لیان کردون باسیک بکنه چونکو ته و روژوی اصلاحاته و ده بی تامکنه شوینی اصلاحات و هه پیش بگرین و نه مایه یه که تی و برایه تی بچقینن و قایمی کین . دیسان ناشتوانم له خوم بگورم که وه بیر هینانه وه ی آکاره و به سه ره هانی رابردو بونه فام و به وه زمان و بیگانه به رسته کانی نیو خومان (ته که ره بین) بی فایده نیه و ته م به سه ره هانی ایمه ش له رابردو به چنند به شیک به شه ده بی که هه ره که به جوی هه لده گری چهند و تار و به لکو چنند کتیبکی تیدا بنوسی .
یه کی له وه شانیه ی که زور پیویسته باسی بکنه تفرقه و نفاق و دوه به کیک بو که دوزمه کان بو بی هیز کردن و له بن بردنمان ویت و رگرتن له کانگای سه ره شاری ایمه اویشته و بو ته نیومان و عشایریان بوخوو ره و وشتی ناهه ز : دزی . جه رده بی . ریگری یه کدی تالان کردن و کوشتن ، نه خویندن تشویق ده کرد .
ته م ره و وشته پیسانه و هه له نیوماندا بلیمه ی ته ستاند و رواجی به پیدا کرد که کردنیان بیوه مایه ی شانازی . یه کدیان له نیشتمانی خوه رده په راند . تالانان ده کرد . خزمایه تی . صله ی رحم که گه و ره تر ته خلاقی اسلامین هه لگیربو هه رده تدبیر مثلاً فلان ایل ایلی . . . ی ره پی ده نا و ته ویش ته ووی دی هه لده بری .
له م نیوه دا چنند صه دو با چنند هه زار نه هه ر ده کوژرا و جوتیر و فله خوی بیچاره له بین ده چون برابری ده کوشته خرم له خرم ده سستی نه ده گیراوه ته م خوو پیسانه رای لی هاتبو که ده نیو روحانیانیدا به ته وای معنی فه رمانه زه ابو له نا کا و ده تدبیر له سه ر کاریکی چکوله کیشه مرانه وه ری ده کهوت و ته م آوره چنند مانگه و سال طولی ده کیشا ده تودا چنند نه هه ریک پیتیان ده برد گه لیکیش له زیان ده کهوتن هه چ بیریان ناده کرده وه که ته م کیشه له سه رچه ؟ بوچه ده بی له سه رکاری یاشتیکی چکوله راضی بین عشرتیک له نیو بچی و کومهلک له جوتیران له فله خویی و ژبان بکه ون ؟ له به ره ته م خوه پیسانه ی رابردو بو که چنند چهره و خاچ دوایی کرد کوردستان روی ده و برانی نا فله خویی

ماوه ی جیژنی سه ره به خویی کوردستان به ادارهی روژنامه و چاپخانه ی کوردستان

له بهر چاومانه و هه همیشه وه بیر دینه وه که شخصی جه نابت له وه ختی هیرشی هه ژاریدا له وه ختی په لامار و ته دیدی دوزمنندا له وه ختی هاتنی سیلاوو هه رجوره بلاه کدا به شه وو به روز چه قیدا کاریکت کرده و ده زانبن له به رانه بری مستیدو ملوزمه کلای رضاخانی دا هه همیشه سیری بالای خه لکی بوی دهردی سه ری خوت قبول کرد بو آووده بی ایمه ته مده زانبن که زیزوزه به ره ته تو هه ناخه تینی له به ره ته وه ته و به ره چاوی هه مو کوردیک له شمال و جنوب و روژه لات و روژاوا خوشه و یستی هه ره کس انکاری فضایی تو بکا ایم بقینه غرضاً نو ملمونه و حاضرین محوی بکه یه وه و له دهر گای رحمتی دور کین له به ره مانه ایمه میله تی کورد ته تومان به طبیی خاطر و به رضایه تی دل به پیشوای خومان هه ایزاردوه و طه و قی اطاعت و بده گیشمان به سته (هه ره بژی پیشوای کوردستان) له باياندا ته و چنند کایمه ش به عه رضی پیشوای گه و ره ده که به تم :

۳- خطابه ی سید محمد حمیدی مدیر سه رده بیر روژنامه و گوواری کوردستان:
له هه مو کوردیک به تاییه تی له جنایی پیشوای گه و ره و ریسی هه یه تی ریسیه ی ملی کوردستان پیروزیته برابانی خوشه و یست تصدیق ده فه رمون که هه مومان بیست و سیی چل و پنج ده هشتا سال عمرمان رابواردوه له دنیا دا به تیجیک نه گه .
پشتوب و سعاده تیکمان بوخو آمین نه کرده و هه رن به بیکیجاری و هرن که عمری خومان له ری کور- دستانا به آخر بینن ناسعاده تی ابیدی خومان و نه ته وه ی باشخومان به بیکیجاری آمین بکه بن و نیوی تاریخمان له روی لاپه ره میزوی کوردستاندا ثبت کین .
له بايان خطاب به پیشوای محجوب خومان ده که م و به عه رضی ده که به تم : کاره چا که کانی خوت و باو کو باپیر رابردوه کانت هه مو له پیش چاوی ایمه یه و ده زانبن که هه مو عمرمان له ری نیشتمان و حفظ ناموسی کوردو کوردستاندا صرف کردو سعاده تی میله ت منظور اساسی نظری وان بو کاملا

ته م له کاتیکدا که داخلی حزب دیموکراتی کوردستان بوم روژ به روژ عشق و علاقه م به م حیزبه زیاتر و هه موروزی که م تر بو به تین تر ده بو هه تار و ژیک له کوبونیکدا کوبونه وه و هه ره ملاه براکان بو کانی آزادی کوردستان ندریکیان ده کردو ته م نیش که یه کی بوم له وان عه دم کرده گه ریتو بینم : که آلالی مقدسی کوردستان هه لکری و سه ره سستی کوردستان به دنیا رابگه بندری ته وه ی که له هه مو شیکم خوشتر بو ییشکه ش به کوردستان و پیشوای کوردستانی بکم و ایستاش که به حمد الله آلالی مقدس و استقلالی کوردستانم به چاوی خوم دیت هه لکراو را که به ندره ده بینم له گیانوهیزی بیر و تیگه یشتنی خوم شتیکی دی خوشه و یست تر شک باهم که به کوردستان و پیشوای خوشه و یستی ییشکه ش بکم ته وای گیانو هیزی خوم ییشکه ش کرد که تا هه ناسه ی دوایی له ری سه ر کهوتن و پیشکه و تن ورا گرتی سه ره خویی کوردستاندا ده کاریان بینم شادی و سروریک که له م روژه رونا کانه دا بوم رو بیاوه نایه ته هه زمار و هه زمانو قلم نایه ته نویسن ناچارم له لاین ادارهی روژنامه و گوواری کوردستان و هه یه تی تحریریه ی وان به زمانیکی ساده بلم : ته و جیژنه تاریخیه که وینه وی له تاریخی کوردستاندا نایه ته بهرچاوو م

ماوه‌ی ژماره ۱۹

زانیانی کورد

سیدمحمدی حمیدی

۲ - عزالدین ابوالحسن علی کوری محمد مشهور بابن الاثیر - جزری که برای دومه له ۵۵۵ داله دایک بسوه وله ۶۳۰ له موصل وفاتی کردوه له دوراکه‌ی دی به نیویانک تره . تم بیاهه نوسه‌ری کتیبکی گه‌لی به نرخ و به نیوه ونیوی الکامل فی التاریخ گه‌به نیوی کامل التاریخ و تاریخ ابن الاثیر یا ابن اثیر نیوده‌بری و گه‌لی معتبره و تاریخی عالمی له هه‌وه له وهه تاجاخی خوی یانی سالی ۶۲۸ ی تیدایه که به شی پاش اسلامی سال به سال نوسیه و نوسرا - بویکیشی له تاریخی اتابکانی موصلدا هه‌به واسداله به فی معرفه الصحا به شی ای وه که زوره شهوره و به ترتیبی الفبی تکه له احوالانی اصحابی حضرتی رسولدا نوسیه ویتی و مختصر یکی له کتیبی الانساب سمعانی به نیوی اللباب فی الانساب ساز کردوه که سیوطی هوی به نیوی لب اللباب بوخته کردوه . له موصل و بندا خوندوه تی و تاسوره شی چوه و تمه‌نی خوی ته‌باله‌ری دانش دابه‌خت کردوه .

۳ - ضیاءالدین ابوالفتح نصرالله نیویانگی بابن الاثیر جزری رویشتهه برای چکوله تر بووله ۵۵۸ هـ ق له دایک بووله ۶۳۷ له بغداد رابد تم بیاهه پشله ادب و نوسیندا به نیویانگ بوه کتیبی به نیوی وی (المثل السائر فی ادب الکاتب والشاعر) هه‌که له کتیبانی به رواجی درجه‌کی زمانی عهده‌یه و کتیبی دیشی هه‌به‌به‌م ترتیبه :

۱ - الوشی المرقوم فی حل المنظوم ۲ - دیوان رسائل ۳ - کتاب المعالی المخرجه له صنعتی انشادا ۴ - مجموع اخباری شاملی شعری (ابوتام و بحتری و دیک الجن و منینی) . تم زمانیه ژانیکی پرماجرای هه‌به ده‌پیشدا ده‌گه‌ل بابی چوته‌وه موصل پاشان (قاضی الفاضل) هوی بصلاح‌الدین ناساندوه له سالی ۵۸۷ واردی خدمتی هه‌بووه که میک پاش هه‌وه بوته وزیر المملک الافضل کوری صلاح‌الدین و هختی که دمشق یان له مملک الافضل له ستاندوهه زوره‌به‌ینه‌ت هه‌لاتوه بمصر و ده‌نیو و صندوقی قفل کراویان ناوه جاتوانویه هه‌لی . و تاجاخی که (سمیاط) یان له‌هاتی دمشقدا به‌ساک الافضل نه‌ی و براوه خوو ده‌رخا به‌لاله سمیاط که میک ماوه وله ۶۰۲ چوه کن پادشای حلب پاشان بینیک له - موصل و ماویک له هه‌وه لیر چاوه‌نوری روزگاری مساعوده رفعت بو تا وه کوله نه‌جامدا له ۶۱۸ بسوبه‌سه‌روکی دیوانی انشای ناصرالدین محمود پادشای موصل و له‌سفریکدا که بو بندا چو بو له‌وی رابد . کوریکه هه‌بو نیوی شرف‌الدین محمد بوه که هه‌وش هه‌ره‌به‌بن الاثیر نیویانگی رویشتهه و له‌نظم و نثری عربی داده‌ستی بوه و چند کتیبکی نوسیه و له موصل له ۵۸۵ دا له دایک بوه وله جلیل‌اله ۲ جماد الاولی ۶۲۲ رابدوه .

ئه وانیش آزادیان

دهوی

برایمی خوشه‌ویست خوی بی‌هاوتا که هه‌روژه گه‌روه و نهو نعمته بی تیمته‌ی به‌ایمه عطا کردوه و له‌زیر ضلم و زوری رضاخانی دیکتاتور و امنیه و ماموره خوین مژه‌کانی هوی خلاصیمان هاتوهه پیوسته بوراگرتنی هه‌وسه به‌خوی و آزادی ژینه له‌هیچ گیان و مال ده‌پیناوانیک خونه‌پاریزین هه‌واجند هه‌له‌به‌ستیکو که بوررزگاری براکانی ترمان پیوسته عرض ده‌کهم .

چهندشاره‌ی دی‌هه‌ن له‌وشاری دورن
برای دیشن هه‌ن له‌ولاتی دورن
دیله به‌خسیرن هه‌مه‌دادیان ده‌وی
ئه وانیش و دکه‌مه آزادیان ده‌وی
چه‌خودا بر داره ئیمه آزادین
برای دیشمان هه‌ن نابی داماوین
ده‌ست‌بده‌ین به‌یک وه‌ک قاره‌مانان
نه‌جاتیان بده‌ین له‌چنگ بیگانان
امیدم هه‌یه به‌سه‌ر داری حق
نه‌جاتیان ده‌بی له‌بندو دیات
هه‌ر که‌ن امیددی به‌ه‌قی هه‌بی
لی‌ی خاطر جم‌بی کاری چاک ده‌بی
سه‌رداری‌یمه صدری کوردستان
بژی بو هه‌مه‌و کوردو کوردستان
فتح خلیل‌زاده

شه‌ویک له‌فره‌نگ رابدوه

ای برایان کوردستان به‌زانن که فره‌نگ بوملت له‌جی گه‌بانه‌وایمه‌ش قالبی وین یانی ملتیکه فره‌نگی نه‌بی قه‌ت ترقی ناگاو به‌هیچ یانیکه شار ستانی ناگاوله‌ریزه‌ی مات متمدن دا حساب ناگرتی و ملت ده‌بی هه‌ودل هه‌نگوی که و ترقی هه‌ل‌دینی فره‌نگ بی‌گاتیکه خاوه‌نی فره‌نگ بو به آرمان و امانجی خوی ده‌گا برایان خوشه‌ویست تماشا گه‌ن که چهن چرخ هه‌مه‌و پیش اونه ته‌وانی که له‌فر هه‌نگدا له‌ایمه‌وه پیش کونن توانیان له‌بی مبالانی ایمه استفاده بکه‌ن اول فکریکی کردیانه‌وه له‌ت له‌ت کردن کوردستان و بلاو کردنه‌وی کورد بوایستا کوردو کوردستان هر له‌تی به‌ده‌س به‌کیکه‌وه‌یه وه‌وظالمانه هه‌ودل کاری که کردیان هه‌وه بو که ده‌رگای خوندن و زانستیان به‌روی کوردانه‌وه به‌ست له‌سالی ۱۳۰۰ هتا سالی ۱۳۲۰ که ده‌وره‌ی سلطنت رضاخان دیکتاتور بو ده‌یزای که بیته زانست له‌نیو کوردان بلاو بیته وه‌ه‌ستی نیشتمان پرستان ده‌بزی و داوای سر به‌ستی خویان ده‌کهن له‌به‌ر هه‌وه نه‌ی ده‌هیشته فره‌نگ له‌کورد ستانداروتی بگری و به‌سه‌جوار دبستان بو شایکی وه‌ک هه‌ماد و نواحی قناعت کرابو وه‌نه‌یان ده‌هیشته کورد له‌مه‌دارس عالی استفاده بکا .

مژده بی‌ای ملت کورد انگو صاحب استمدان و وجودی انگو بو هه‌و زانستیکه آماده‌یه ای گنجان و لاوانی کوردستان استیره‌ی آزادی کوردستان و ده‌ر که‌وتوه و له‌بن به‌له‌ه‌وری ره‌شی استمداد خلاص بوه ایمه به‌امانجی خومان گیوین و له‌اثری توجهاتی پشوا‌ی به‌ریزی کوردستاندا ته‌واوی مدرسه و ده‌بیر ستان کراوه‌ته‌وه و ملت کورد دبی و ده‌ها تی بکوشن که توله‌دی له‌وه‌پیش بکاته‌وه و بزویکی زوله‌ریزه‌ی دوله‌تانی خاوه‌نی فره‌نگ قرار بگری

محمد عطاری

آگاداری

به‌ته‌واوی اهالی هه‌طرف و تجارو که سه‌به‌شاری مه‌باد عرض ده‌گری که له‌م تاریخه‌وه تا آگاداری ده‌قه‌ده‌وم له‌تحویل‌دانی (بیمه) بولی به‌اداره‌ی پوست و تلگرافی مه‌باد خودداری به‌رمون ، سه‌روکی پوست و تلگرافی مه‌باد ص - باباخانی

عزیز آصفی

نوخوا بخوین ئه‌ی ده‌سه‌ی لاوان
له‌خویندن مه‌که‌ن تقصیر و ناوان
بخواسه‌ر که‌وی آلا‌ی کوردستان
هه‌ر موفقی بی‌شوا‌ی زیرمان

خویندن

بابم بخوین ئه‌ی که‌لی کوردان به‌بایمان نه‌لین خورو هیچ نه‌زان خویندن باعشی رزگارمانه‌هه‌نه‌جانتان ده‌دا نه‌یوتنه‌نگانه پیورز گارده کریه‌علمو خویندن به‌نیشمانه‌هه‌که‌وه‌چنگی دوژم کورو که جانتان بنیره خویندن هه‌تا کو فرسه‌ته هیچ را مه‌وستن هه‌رووروزیکه هه‌ر که‌سه‌خوینی به‌هه‌ستی و زیان به‌شی‌نامینی

ماوه‌ی ژماره ۱۸

له‌ناو جیگای مرد نا

وه‌رگیر (عبدالرحمن ذبیحی)

دلداری وه‌کو پادشاهیک ته‌واوی ملکی دلی بوخوی داگیر کردوه وجه‌ی بوته‌مانه نه‌هیشته‌وه .

به‌توزیک ده‌ردو هه‌ندوه هه‌راسان هه‌بووم دل‌ته‌نگ هه‌بوو، آرزویکم پیک نه‌هاتیا رقم هه‌ل ده‌ستا به‌لام ایستا به‌دلیکی گوشاده‌وه راه‌ه‌وستم کین ورق ناتوان به‌سه‌رما زالین .

دل‌ره‌ق بووم به‌زه‌بیم به‌هه‌زاریکدا نه‌ده‌هاتو زگم به‌لی قه‌وماویک نه‌ده‌سو و تا ایستا هه‌رجه‌خاریک بووم ده‌ردوم روونه‌دا منبش پی‌ی دل‌به‌رش هه‌بیم چاره‌ره‌شی هه‌مه‌لی قه‌وماویک دل‌ته‌نگ هه‌کا چونکو نووری دلداری کیشوره‌ی دل‌ی روناک کردوه‌وه په‌رده‌بیکه‌ی هه‌ستووری که له‌به‌ینی هه‌مه‌وه‌ردوما کیشراپو هه‌لداوه‌ته‌وه .

دورونده‌بیک بووم که گیتی منی پی‌رام
ماوه‌ی له‌ژماره ۴۰

بخشین و بایستیکی ماچ‌بکه‌ی ؟ ! هه‌روه‌کو گیانت به‌رزه ؛ دلداریشت به‌رزیت بزانه‌گیانی تو زیاتر چی‌ترم خوش ناویت و نه‌توش هه‌رگیانی، منت خوش بویت .

هه‌مه‌قصانه‌ی که کرد له‌به‌ر چاوی خوم گه‌لی بچوک بو مه‌وه آره‌زووم هه‌کرد خوزگه له‌پیش هه‌مه‌پیرانه‌دا مه‌رگ به‌اتایه‌لام تا هه‌م و هختهم نه‌دی‌بایه، پوزشتم لی‌خواست، داوای بوردینم له‌م سووچم کرد ؛ له‌وبدا کاریکه‌ی وام نه‌کردوه .

ایستا نرخی هه‌م آموزگاریم بو ده‌ر که‌وت، به‌های هه‌م‌شاره‌ زای‌ه‌م زانی و ده‌پایه‌ی دلداری پاک گه‌یشتم .

گیانی من که‌وه‌کو آوینه‌ ژنگی گرتبو دلداری خاوبنی کرده‌وه که‌م که‌م جه‌لای‌داوه من که‌سینگم پر بوو له‌کین و به‌غیلبی دوژمانم ایستا نشانه‌بیکشی له‌مانه‌ تیدانه‌ماوه چونکو

خوش‌ه‌بی دلی به‌من خوش‌ه‌بو و ته‌کانمی وینه‌ی چیر و کیکی تازه‌وه‌ر هه‌گرت و من تا هه‌وگانه که‌سم نه‌دیو خوشی بویم به‌لام هه‌رووروزه‌دلیکم دیت که‌بووم هه‌که‌ویته خورپه‌و لی‌دان جاویکیشم به‌رچاوه‌ات له‌رگیای منانه‌سربینی هه‌رژاند گیانیک بوله‌من زیاتر که‌سی خوش نه‌ه‌ویست جائه‌گر ژینی خومی پیشک‌ش که‌مو وه‌سری له‌ریدا دانیم دیاریکی بی‌به‌هایه به‌مه‌هاله‌وه چون هه‌توانم له‌ته‌سلیم کردنی دل و گیانم چرووکی بنوینم .

نوخشه‌جار که‌چاوم بی‌که‌وت ده‌سه‌ستم گرت و یستم بی‌بنمه سه‌سینگکی خوم به‌لکو آگری ده‌روونم دامر کینه‌وه ، لیم‌دوور که‌وته‌وه به‌تووره‌بی چاوی لی‌کردمو به‌لومه‌وه سه‌رزه‌نشته‌وه گوتی ، له‌دلداریدا بی‌اوه‌وه ، منالی بوخه‌لک به‌جی به‌یله .

هه‌گه‌ر تو منت بوخاتری گیانم خوش‌ه‌وی و اره‌وانم له‌هه‌رمانتایه و له‌تونه‌بی له‌هه‌مو که‌س خو هه‌پاریزیت هه‌گه‌ر دلداری توش له‌پیناو هه‌م‌صوره‌ته تا یوه‌ی منایه چهنده‌ست هه‌یمه‌تو گیان نه‌زمی آیا ، بویت فرمیسک هه‌رژاندو شه‌وانه نه‌ده‌نووستیو دلی‌خوت هه‌سو و تاندو هه‌ل هه‌فرچاند که‌ده‌ست به‌ایس‌بیک دا

کوردستان

(اخبار نیو خومان)

۱- شوی ۱۲، ۳، ۱۳۲۴، ۸ شانی نیو ورو جنایی پیشوای کوردستان که نشری بی سفره جو بو مراجعه تی فرمو .
 ۲- برایانی عبدالرحمن ذیحجی و دلشاد که له پیشدا ولامی آزادبونی نه وانمان دابو به شازیککی زور شوی ۳، ۱۲، ۱۳۲۴ واردی ماه خون بون وچای بر او آزاد بخوابه کان و که سو کاریان بی روون بو . بر اقامی قادری له بهر ضعف مزاج چه ندر و ژیک له بیمارستانی شوروی له ته ورز ده مینته وه شم روزا به هومیدی خودا ده گه رته وه له خودا ده خوازی بر او که سو کاری تم خوشه وستانه همیشه به به کتر شاد و خوش بن .

۳- روزی ۱۲، ۴، ۱۳۲۴ جنایی پیشوای کوردستان له سانی به یانی بو یزیری له آعابانی که به حضوری شرفیاب ده بون تاسانی ۱۲ له سائونی انجمنی فرهنگی حاضر بو نه نندامه کانی کمیتهی مازکزی هه به تی ریسهی ملی و روحانیان و تجار و محترمین و نویه رانی لکه کانی حزب دیو نرات به حضور مشرف بون .

۴- روزی ۱۲، ۴، ۱۳۲۴ جنایی پیشوای کوردستان له مر گه تی جامعهی مه آباد باش نوژی جمعه له بابه ت اهمیتیه به که تی کورد و آذربایجان و قسمتی نظافه تی عمومی و تأمین ژانی هه ژاران و خوشدنی پیاوژن و گورو کچی کوردستان نطقه فرمو له طقه گهیدا زور له بابه ت فرهنگه موه دوا و له لابن خه لکیوه ده گه ل احساساتی نیشته ان به رستی فرمایشتی وه ر گیار و قه و بیان دا که هه مو مطیعانه بو به جی هیانی نه و اماری پیشوای خوشه و بوست آماده ن و گوره و چکوله بوخویندن و پیشکوه تی فرهنگه هه ول بده ن

به خشیننی دوتنه ناف زهوی به فرهنگ

برای خوشه و بوست احمد قادری دوتنه ناف زهوی له دیبی سه رو کانی به فرهنگ کوردستان به خشینوه که مده سه سی لی درست بکری و مندا له کانی مامه شی تیدا بخوینن .

(دهنگو بانسی ده ره وه)

رادوی دهلی له شوی ۶-۱۲-۲۴

۱- دانش جوانی مصری مشغولن که سه بی نقشه به کی تازه ساز که ن اعتصاب سو روزه ده ست بی بکری و ده یا وهی که هیزی انگلیس فوری خاکمی مصری جول کات .

۲ ابلاغیهی نه ورو هیندوستان کونی که له اعتصابی نه وروزانه آزا- دیخواهدا ۲۱۰ کس کوژراو ۱۱۱۰ کس برینداره .

۷-۱۲-۲۴ رادوی موسکو

له وه ختراهه گه گه کته به کانی و کار گهران و آزادیخوا یانی مصری اعتصابیان کردبو و هاواریان ده کرد که ده بی هیزی بیکنه خاکی ایسه جول کا چوار کامیونی انگلیسی به نیو آزادیخوا هاندا هاتن بی سوچو تاوان چوار نفر بیان وه بهردان وه کوشتیان

۲- له دوای یاد داشتی جوابی انگلیسی وه خامه تی اوضاع زیاتر بو وه وه وه له ستانه له تاوای میلی عه ریه داد بیدری

۳- شورش له به به پیدا دبان ده ستی بی کرا وه ایلامی هه به وه هیزی انگلیسی کومه گی بو هاته وه دستیان به شهری کرده وه له وه بینه دا ۷۸۱ نه فهر کوژراوه ۱۰۰۰ نه فهرش برینداره اعتصابی که شتیوانه کان دهوامی هه به .

۴- هیزی انگلیسی له آندونزی به رضدی آزادیخواهانی آندونیزی توپخانه بیان ده کار کردوه .

مهآباد - چاپخانهی کوردستان

ماوهی لایره ۱ خوینده واره به . . . .

مر اعی دیمو کراسی ویاوقفیک به پیشرفتی کار و ناری حزبی دیمو کرات کوردستان بکه بنیستی غیبی عدلت بولای نه خطا کارانه در بر زده بی و نابود بیان ده کا مآت هه مو ده بی رابطه ی نریکیان ده گه ل حزبی دیمو کرات و حکومتی کوردستان هه بیته هه ر قسبک ویاشکا بیکیمان بی ده بی بی تر سو و خوف له مقامی صلاحیت دارایی له ده قسه و باس و شیطنت له مغبری نه و چیگایا بهی که صلا حیتیان هه به بکلی موقوفه و فضولی نابی بهینی هه ر کس به خلاقی مصالح اقدام بکا به خانی دیمو کراسی و سالت و مملکت دناسری له پایانداسه به رزی هه مو کوردیک له خودا ده خوازم . سید محمد حمیدی

ماوهی ووشسهی پیش مه رگه کان که گوردراوه

ماوی ژماره ۱۷	
آبادانی	: آوه دانی
قصبچه	: شارو که
ده	: ده
قلعه	: قهلات
حاشیه	: کنار آوه دانی
کونگره	: ددانه
سوک دیوار	: سوچ دیوار
مزرغل	: زاخه
حصار	: جهوش
پرچم	: به رزین
حلقه قنات	: چاوه که ریزه
خندق	: خندک
خاک ریزه	: خاک ریز
مزرعه	: مه زرا
برج	: برج

(ریه کان)

شوسه	: شه قامه ری
ارابه رو	: عرابه ری
پیاه رو	: پیاده ری
فاطرو	: ایستری

کوردان از بدو تاریخ .

ماوهی لایره ۳ و نواحی آنرا تصرف کردند ولی قسمت اعظم کوردستان به امارات مستقله تقسیم گردید این امارات هر یک به نوبه خود قدرت نژادی و استقلال داخلی کوردستان را حفظ و از استیلا ی دول بزرگ جلوگیری می کردند این حالت دوام کرد تا اینکه سلطان سلیم تورک بر علیه شاه اسماعیل صفوی اعلان جنگ داد و امراء کوردستان بسلطان سلیم پیوسته در همین روز تاریخ است که کوردستان دارد تدریجاً استقلال خود را اردست می دهد .

کوردان به طور اکرام به سلطان سلیم نه پیوستند بلکه به دلخواه خود و به میانجیگری علامه عصر ادیس بتلیسی بود که با سلطان همراه بود و کارهای مهم را در دست داشت . این دانشمند کوردی در نظر امرای کوردستان احترامی بسزا و منزلتی بزرگ داشت . کوردان همیشه فضل دانشمندان را در نظر گرفته و مقام داش آنها را نگه داشته و می دارند .

این دانشمند توانست آتش کینه و نفرت مذهبی را در میان گوردان که سنی بودند و ایرانیها که شیعی بودند دامن زند و نظر به احترام و مکتبی که در نظر امرای کوردستان داشت موفق شد کوردان به سلطان سلیم سنی که ضد شاه اسماعیل صفوی و شیعی بود پیوستند . پس از این موفقیت سلطان سلیم توانست از لشکر گه خود (اماسیه) بطرف شاه اسماعیل پیشرو و او را در دشت «چالدران» شکستی سختی داد . دنباله دارد

ده قیههک وختی آذربان اشغال ده کم روی کوتیم له لای ایه به نهی بی اوه دل خاوبن و نیشتمان به رومره کان . نهی لاوانی خون گهرم و جهرگ آسن که له سه ره مو کولایک و له هه مو کوبونه و یکی کومه لایه تیدا هاوارو داوای ژانی سه ژبه خونتان ده کرد ؛ نه واته ورو به هوی خوده پیاوانی روله به کی رشید کورد خواهه و آوانی بیسک هیناوبن و فرشته ی آزادی وه دهس که وتسه ؛ بزنان که هه ره له به ردی بناغهی آزادی و سه ره به سنی ژنی نه ته وه کانی گیتی به ایسکی انسان دامه زراوه به خوینی ویش دار ژراوه که نه ورو تیداحه ساو- نه وه وله که سیش باکوبه ، وایان نه هه تا توپ و تفنگ و . . . نه گه راوش با به داری ؛ و جو ره ژنه و پیوسته ده بی گیانی شیرینو له سه ره ری دهس دانین و به دنیا به لینی بدن ورا گهینن که ایسه میله تی کورد ژبان و آزادیمان دهه مقابل دانی ، مومناعه گرانبه ایه ده ویش و هه به مومناعه گه و ره و بر نر خه بناغهی داده ریژن و له ژیر سی به ری ده سه سینه وه .

و نه ویش بزنان بناغیه کی به قصه کردن و کوتن ماوده ژماره ۲۰

ماوهی لایره ۱ اجیرنی سه ره خوینی . . .

تهی پیشوای خوشه و بوست نه مه نه توه ان له سه رو خومان کرده گه و ره نه گه ر چا که بکه ی وعدالت اجرا که ی به گیانو به مال یار مه تیت ده ده بن نه گه ر خودای نه خواسته لایدهی ره نه ماییت ده که بن ده مانه وی : ناتوان له کسن تو توانییت تاحه قی خوی بو وه رده گری و پیسی تسلیم ده که ی وتوانات له لا تا توار بیت تا ناشالله حقی خه لکی ای وه رده گری وه هه رنه ته ویک له جهاد له ری خودا دا کوتله بیان کرد خودا زه بونی کردن و به دکاری و فساد ی اخلاق له نیوه ره قه میگ دا ره و اجی به یدا کرد به به لای عمومی مبتلا بون تا وه ختی خودا و بیغبه و رو عدالت اطاعت بیکه ی اطاعتی توله سه ایله لازم . خودا ایسه بو جهاد موفق کا وه فساد ی اخلاق به دورمان کا هه ریژی کوردو کوردستانی گه و ره : بژی نه که سانه که ره استری عه دالت و نگه بان ی نه ته وه ی لی قه و ماون .

۴ خطابهی آغای هاشم خلیل زاده نه نندامی هه یته تی تحریریه :

له باش عه رضی بیروز با یی و به خیر هانن به و و تانه چند

کوردستان له لایه ن
هه رته تی تحریریه وود
ده رده چی

به نیوی خردای به رزویی هاوتا

ابو نه مان
به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانه ی ۲

کوردستان

سلاو که ره وهی ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ی ۲۰ - سانی بیکم چوار شهمو ۸ رهمه ۱۳۲۳ - ۲۷ فوریه ۱۹۴۶

جیژنی ۲۸ ساله ی هوردوی سور (هزار)

مانگی رهمه هه موسالی خوش راده بری ، مز گینی خوشی بهار دینی ، هه ناسه ی گهرمی هه ردی ته مو تومان و مزی ساردی زستانی دهر مونی ، گیاوو گز ده ژنه وه ، هه زارو لی قه و ماووی برک له بهر بهر بهر و چکه و پنی هه تاو خویان هه لده خن و ده بو - ژنه وه ، له هه مولابه گیار له بهر له خاوو حاشار گه ی خوان دینه دهری بای ده شتی لی بان داو هه وای آزاد هه نمون هه مو کس سهر گهرمی خوشیه خوهاره ی بره شه مالیش هه ر مه برسه ده ای قوی عیسایه دارو بهردو چیاو هه ردی مر دو زبندوده کاته وه پیاو مه ست ده کا سهر ما بهر بهر ست ده کا ، پیاو به خوی نیه له خوه وه مه ما ده کوهی ودای خوشه ، خو نه خوازه مانگی ره شه مه ی هه وسالیش نه روزی ره شمان بو ته سپی روز ، ودیلیمان بو ته رز کاری و آزادیان به کجاریه ، نه که هه ر ایجه له آزادی به شمان هه به به لکو هه مو دیلو زه بو نه کانی سهر زه وای هه ورو ده له ده ملی آزادیانه ، و که دوی به وه زوی مردو وه و ده ست بیوه ندیشی له گیانه لاودان هه مو جیژنو شادانه ، هه مولیمان سور ه که ما کوما به ی هه و آزادی به که هه مو گه لی زه بون باوه شیان بو گه رده وه وه له خوشیانی گه شکه بون اوردوی سور ه .

آرادی بو هه وه که لی بهر کولوازی سهر ه ردی نه ستانده وه که هه مو کس له ورو ژه دادم بکسا به جیژنو کوردیش جیژنی گرت .
روژی ۶ ی رهمه ی هه وسال له ساتی ۸ به یانی را کانگی حزب دیموکراتی کوردستان چون جووانه وارا زابوو و به ی پیشوای خوشه ویت بیوه تقیعیگی گه وه برین له نیوه راستی بارچه کانی هه لاوه سراودا ده دروشا ده تگی موزیک و کهره نا ووشکه صوفی وه سه ما ده خست بولی پیش مه رگه خونشیر نه کان له چوار ری بانی هه ر دو که شه قاماندا به جیژنو ده ورو به ستابون قوتایه کان که هه میدی دو ورو ژی کوردن له لای راسته وه بهر بکو بیگی را گیرابون نیزیگی ده هزار کس خه لکی شاری و لاوه کچ و زن و لاوو منال و پیسروه ک کوله ده وری وان کو بو نه وه .

باینده کانی آلمان چه قساندو پیسروزی و آزایی خوی له هه مو رووی زه وای دا کرده آلاو تیشکی آزادی و دیو کراسی به نیو هه مو گه لانی رووی زه ویدا بلاو کرده وه که گه لی کوردیش توانی آزادی خوی به دنیا را گه یینی و تا هه ورو شور وه ی که چه نده به سهر آره زووی خویاند زال بو و چاوه نوریش ده کسری له هه مو با به ته وه زیاتر سه ر که وای ووتاریگی زور به ترخ و به یینی هه رمو و هه ورو ژه به تر خه ی له هه مو نه ته وه کانی شور وه ی وه گه لی کوردان که له سایه ی پیشکه و تیی واندا به شیکیان له آزادی و چه نگ که و ته و پیروز بایی کرد وه و ته ی با داری هوردوی سور و دوا یی هینا .

له پاشان نوسه ری هه ورو تاره هه به سیکه به نیوی (جو تیری به شور) له بابت چاوه تینی دامه ز راندنی هوردوی سور خوینده وه ، برای خوشه ویت علی خسروی ووتاریگی به تینی له باسی هوردوی سور ، وه یمن هه سیکه به نیوی (اشکری سور) به عهرضی حاضران گه یاند و برای بهرز صدیق حیدری ووتاریگی به ترخو کورتی له ویا سه دا ایراد کرد و توفیق ووردی دیمه شعر بیگی جوانی خوینده وه که بو به یه ی دلخوشی هه موان ماوه له لاپه ره ۳

مانگی رهمه ی ۱۳۲۳ ی هه وسالی ایجه به رانه بری کرده گه ل مانگی فوریه ی ۱۹۴۶ که ۲۸ مینی سالی به رهمه یانی هوردوی سور ه ، ۲۸ سال له مه و پیش نشسین هه هوردوی هینا به رهم به خوی کرد ، باش وری له زیر ده ستی ماموستایه کسی زاناو به مشوری وه که ستالین آموز گاری کرا بخودا هات ، باسکی هه سور بو ، چونکه به شیری آزادی گه وره کرا بو به شیر

ماوه ی ژماره ۱۹ جیژنی سربه خوی له اداردی . . .

دامه ز رانی ته که ره وه له کی نه شوخی له نیوه را - ستدا ، پیاو لاره لاره ده که وای و باسیلوی حوادثی میزودیت و له بی هه لده قه نی وه گه ل خوی ده ی پاته ناودارو بهردو خیزه لاتیگی واکه ره ویدا گول نا که ن و زبندو نا به وه که بناغه به کی تر دا مه ز رین وستانه که وانا زای پیاوانه و گورجو گول ده س که نه به کارو بناغه دان ، وله هیچ به ره لستیک به پیشوانی خوی بی هاوتا ویا رمه تی پیشوای بهرز رومه گیر نه وه حاله مردن و گیان باری سمدی فهر مویه تی :

اگر تیغ عالم بچنید زجای نبرد گمی گر نخواهد خدای چونکو ته وای مخلوق یانی انسان وزبندوه و جاریک دینه دونیا ؛ نه دو جار ؛ هه تابه ژنی خوی به خوشی با سه رمه رگی دو وایی بی- نیت و پروات . وه هه وتان ده زانن که مودن له کس ناترسی و هه ر کاتیک بیه وای دی منداییگی چاوه به شکو تو یا لویکو و جیجلیگی زور دل به دونیا وه هه میدی به خو یا بیریگی ر دین سپی و بشت- کورو له زین بیزار له کروی هه ر هه لگه که وه هه ر کامیان بو روی تی ده کا و نیوی له نیویان هه لده گری به جوریک وه که له دایک بویت وقت نه هانینه دونیا .

جیچا تر هه ویه (نرده ووسی کوتوبه تی) اگر کشت خواهد تراروز گار چنیکو تر از سرگ در کارزار و مگه ژنی سویر و تالو دلی و به خسیری خومان دو ایمان هینا به ژبانی ته و لوی براکانی ترمان که ایستاش ده حالی پیشوی ایجه دامه ز ران دوایی بیین و تافر صمان له ده ست نه چی ، هه لبه ته مایجه چانر ده زانن که مردنی به نه رفاهت چاتر و به رز تر له ژنی نه نگ له مردن مه تر سین چاوه نیوری به یانی مه یین ؛ به یانی دیت و دروا ته وه به ده ته ی که بی- که له ده یینه وه ته ایوه ته ی ایوه . . . خوتان به خاطر ی باشه وروژ- یکی که نازانن دهرن و یاد مین و به باش مه ده ن . . . وه او ره نگه کومه ل بن چونکو باشه وروژ یکی که چاوه نواری ده که ن له وروژ- گاری پیشوتال ره ش تر و سخت تره ، دلیلی و سه ر کز بتان زیاتره ، بندو کوتی لاق و ملتان هه ستر تره ، ناموستان له ناو بازار و کولان بلاوتره ، به شتان له سه ر گو یلکان له گه ل زرو زویل تیکه ل تره و . . . په س روزی هه مه ته ، غیرت ، جرته وه رن ده ستی به که تی و برایه تی زیاتر له وه ی که هه تانه بولای به کتر دریز که ن و ده قه- دی به کتر هالینن تا بو پایه داری مه رام و آرمانیگی که زورتان قوربانی گه وره له سه ر داوه و ایستاش خوی بی هاوتا به هوی زه حمت کیشان و گیان و مال دینا و نانی پیاویگی بهرز و به شه که تی وه که جبه ابی قاضی محمد پیشوای کوردستان که مظهری فضل و سیاه ته آزادی داوتی و استقلالای بو به ده س هیاون زیاتر تی بکوشن ، و پیش که ون هه نا براکانی دیکه مان که سه ر کز و لیز به بارو ده رده دارن به ده رمانی آزادی و استقلالای کوردستان مه زن گه شولیر آل که به ته وه .

هه ورو ژی هه لستانو توله یه چونکو قه وواره ی به ختی ظالمان و زور گو یانی با وه ز به نیزه ی دلاوه رانی اوردوی سور سه رمو به ره ژیر بو ته وه .

پیوسته بو توه سه به ژبانی خومان و براکانی ترمان وابه گیان ده پیناوان بیت کوتای نه که بن .
بژی به ژبانیگی ته پید پیشوای کوردستان مه زن . بژی ده واته دیسو کراسی به راستیکان که- محو که ره وه ی هه رامی فاشیت و استعمارن .

۵- اشعاری (هیمن) هونه ری میلی

روئی خه م روئی خه م هه هه ایامی سرور جیژنه یه و به زم و زه ماوه نده و سور تیشکه ی روژی سعادت هه ورو له کولاکه ی گه لی کورد هانه وه زور داوه تی گرتوه کیزو کوری کورد ریک و جوان هه روه کو غلمان و حور کوانه ، له کویه به یینی کوردو پدري دوزمنی خویری مهور هه لکراوه له وه لانی کوردان به بره قی جوانی ؛ سبی و کسک و سور خمی شیواوه په ریشانه کنه دوزمنی خینگه زلی مل هه ستر

ماوه له لاپه ری ۴

زانایانی کورد

(مولاناخالد کوردی شاره‌زوری)

سیدمحمدی حمیدی

مه‌ولاناخالد: نوین‌رودانه‌ری طریقته‌ی نقشی کوردستانی ابرانو عراقو ترکیه‌یه له‌نیو فارسی سنیشدا نفوذی بوه. لقبی (ضیال‌الدین) و کوردی احمد (۱) کوردی حسین وله‌تیریکی عشییره‌تی جاف (موکابله‌ی) ونه‌وی پیرمیکایله‌که‌مه‌زاره‌که‌ی نیوسانه‌ری له‌روزه‌لانی شاری سلیمانیه‌وه‌به‌وده‌وروه‌ره‌که‌ی سیرانگای مه‌مو - دانیش‌توانی سلیمانیه. له‌سالی ۱۱۹۰ (۲) یا ۱۱۹۳ (۳) ی ه ق داله (زه‌ردی آوای قره‌داغ) له‌دایک بوه. له‌لابن دایک و - باو که‌موه به‌نازدارای په‌رورده‌کراوه وه‌درله‌زووه‌وه نیشانه‌ی زیره‌کی و بیواچاکی له‌نیوچوانی دیری داوه له‌عمری جهوت‌سالیدا لای باوکی ده‌سی کرد به‌خوبندن. قرآن وه‌ندی له‌نوسراوه کوردی مو فارسیه‌کان ده‌خوبنی وچه‌سه‌ره‌دایک له‌صرفه‌نحو ته‌واوده‌کا گه‌لی شه‌وی به‌نوین و نزاهه بردونه‌سه‌ر. و خووی به‌که‌م خواردنو که‌م. نوستن و که‌م و تن گرتو.

وده‌وچاو وزمانی له‌خرابه پارازتو به‌جا که‌نی نیوی که‌سی نه‌ده‌برد به‌فه‌رقی به‌تی سه‌ری له‌شارانی زه‌واوچه‌لوان ووه‌لانی قره‌داغ داوه ته‌نجا بوسلیمانی وله‌وی لای زانایانی به‌ناو بانگ‌وه کوسید عبدالکریمی به‌رزنجی وسید عبدالرحیمی برای (له‌ز گوتی باغالی) ی ایستا وله‌لای ملاصالحی تهره‌ماری وبری علمای تریش ده‌خوبنی له‌پاشدا ده‌رواله‌یاره لای زاناو فه‌یلسوف شیخ ابراهیم یاره‌بی وله‌خه‌ریانی لای زانایان و دار شیخ عبدالله خه‌ریانی وله‌دشتی حریر لای زاناو فه‌یلسوفی گه‌وره ملا عبدالرحیم زیدی که‌له‌عمرستان و تر کستاندا به‌ملا زاده‌ناسراوه خویندویه‌تی وله‌ویوه به‌هیوای اجازه وه‌رگرتن ته‌گرته‌وه بو کویسجاق لای زانایان به‌ناو بانگ ملا عبدالرحمانی جلی به‌لام ملا عبدالرحمان له‌سه‌ره‌مه‌دا نه‌خوش‌ده‌کوی و گیتی پانگی به‌به‌مه‌شت شادده‌بی مه‌ولانا به‌ماچاری ته‌گه‌ریته‌وه وله‌سلیمانی و - ده‌ورویشتی منطق، حکمت، بلاغه، بدیع، بیان و گه‌لی شتی دی ده‌خوبنی. دوی ته‌وه ده‌چینه مه‌دا و مختصری منتهی که‌نوسراویکی زورگه‌وره به‌له‌علمی اصولدا ونوسراوی ابن‌الحاجب کوردی به‌ده‌خوبنی دوباره ده‌گه‌ریته‌وه نیشتمانی خو‌وشه‌یستی وله‌وجه‌وله‌سلیمانی نیوییده‌کا. شیخ وائی نجدی له‌باسی فصاحتو بلاغته‌تی مه‌ولاناخالددا جه‌نده‌قصیدیکی به‌سه‌رده‌له‌داوه که‌سه‌ره‌دای به‌کیکیان ته‌م شعریه:

علم‌سما للعلم اعلی ذروة شمع‌ت علی‌الاعلام والاطول
له‌به‌ره‌ته‌وه که‌ییاویکی زورزانو به‌زبان وروخوشو آژن به‌تین‌بو
گه‌وره و بچوک شیخ و ملا زانانوزان وه‌که‌یروله بوویستی
ووتاری جوانو شیرینی رویان‌تی ده‌کرد. وائی مسلکی بابان
(ابراهیم پاشا) زورله‌گه‌لی خه‌ریک بو که‌به‌مترس له‌ز گه‌وتیکدا
دای‌بنی و مانگانه‌یکی باشی بویرته‌وه به‌لام عنذرخواهی‌تی کرد
ووتی: هیشتا علمه‌کا نه‌ته‌واونکرده‌ونه‌که‌یشتومه‌ته‌وراده که‌درس
بلیه‌موه انجاقوه (سنه) له‌لای فیلسوفی به‌ناو بانگ شیخ محمدقسیم
النسوی علمی‌الکلیات وه‌نده‌سه‌و حساب‌ده‌خوبنی و اجازه‌وه‌وردگری
واده‌گریته‌وه سلیمانی.

وه‌ری ده‌کوی له‌سالی (۱۲۱۳) نه‌خوشی رشانه‌وه

(۱) تاریخی سلیمانی و وه‌لانی احمدی ترک‌کرده‌وه وده‌نوسی
کوردی حسین. (۲) گه‌لاویژ (۳) تاریخی سلیمانی و وه‌لانی

ماویه‌تی

ماوه‌ی چلونه‌تی قوتابخانه‌ی گه‌لاویژ

هه‌له‌به‌ستی باش ووتاری باش فکریان بربک‌رون که
نه‌وه وتیان بگه‌بن که‌به کوردی نویسنش هه‌به
و کوردیش میله‌تیکه‌نه‌جیو خاوه‌ندی حه‌قه‌وه
ژیایی ده‌ویت وچیدی زنجیری دیلی به‌م‌خوبه‌وه
هه‌له‌ئاوه‌سی و ده‌ی‌سینی به‌زویکی زو ته‌وکاره.
یان‌ده‌سی کرد وه‌روه که‌به‌شی زوری دانیش‌توان
و گه‌وره‌کانی به‌رزی‌شاره‌که‌مان آکا زانان
هه‌به‌وله و شارانش دا که‌هه‌یج جیگایه‌که‌جه‌س
ته‌ده‌بو خه‌ریکی ده‌رس‌سی کوتی و بیگه‌باندنی
قوتاییکانی دل‌گه‌رم و ته‌ولاده‌کانی تانه‌ندازه‌به‌که
له‌خوبندن و نویسنه‌وه داشاره‌زاییان به‌یدا‌کر دیو
خه‌ریکی قیریونی زه‌مانی به‌ریزی روسی بون.

له‌واضع‌دا کاژرحمن طلعتی ماموستای ده‌رسی
رویش گه‌لیک خه‌ریکیان بو که‌زوتر ته‌وه‌به‌ری
پی‌بگه‌ینی له‌وده‌به‌ته‌و قوتاییکانی که‌ه‌وازوتر
هه‌ولبارده‌دا و زباتر خه‌ریک بون خویان بیشتر
ده‌رخت له‌ده‌رسی کوردیدا:

- ۱ جلیل‌گادانی ۲ محمود نالندی ۳ محمدصادق
- ۴ سعید قطاری ۵ محمدامین کوردی کورد ۶ قا -
- سم‌خسروی ۷ خلیل‌گادانی بون.

که‌کرده‌وی و ائی له‌به‌رچاوی گه‌لیک له
دانیش‌توانی گه‌ره که‌کانی شاروه‌ک روزه‌دیاریه‌وه
له‌زمانی روسی دا.

۱ عظیمی لطفیانی ۲ سید اسماعیلی قوره‌شی ۳ یونس
انوری ۴ امام احمدعلیالی بون له‌روزی چیزنی
کسگره‌ی ته‌شکیل حزبی دیمو کراتی دا که‌ه
هانودا باسی ده‌کری به‌جوانی خویان نواند.

له‌جسه‌پشه‌وی دوامین شه‌وی ۱۴ گه‌لاویژ ۲۴ داپه‌سند
یان کردبووه گه‌ریانی خه‌ریکی باش بو مخارجی
قوتابخانه که‌کاری له‌نگه‌نیت «تیا تریه‌کی» به
نوی (سلطان صلاح‌الدینی اونی کورد) بنوین
له‌ماوای شازده روزان دانه‌وتیا تریه‌وه باز ره‌وان کرد
وله‌شه‌وی هه‌ینو ۳۰ گه‌لاویژ ۲۴ داله‌کارازی
شیره‌خورشید ده‌س ییکراو دوچاران دوپاته‌بان
ه‌ویتی

پی‌په‌روزه
اداره موخته‌رم روژنامه‌گوردستان
به‌دلیکی پراشادی له‌وده‌ده‌سه‌گوتنی ته‌واستیره
گه‌شه که‌له‌آسمانی کوردستان وده‌ره‌گه‌وتوووه
روز باشی خوم وله‌طرف ته‌واوی جماعت یهود
مه‌باباد مه‌بارگه‌بادی عرض ده‌گه‌بن وله‌خودای
بی‌هاوتا تمنا ده‌گه‌بن گه‌آزادی ته‌واوی خاکی -
کوردستان روناک‌بکا
له‌طرف ته‌واوی جماعت (یهود) مه‌باباد -
خضر داودزاده

- مزی آگاداری
- ۱ - لاپیری ۱ دیری ۳: ریال
  - ۲ - « ۲ » « ۲:۵ »
  - ۳ - « ۳ » « ۱:۵ »
  - ۴ - « ۴ » « ۱: - »
  - ۵ - کاغه‌ذوپاکت صدی: ۲۰»

تکا
له‌برایان و به‌تابه‌تی لکه‌کانی حزب دیمو کرات که
تایستا روژنامه‌یان بوناردراوه و پولیان نه‌داوه؛ تکا
ده‌گه‌بن که‌پا ردی آهونه‌مانان بوینرن.

حزب دیمو کرات کوردستان روئوس

چوارسه‌له‌مه‌وبه‌ر کربی دوگانان چل‌تمه‌ن بوله‌به‌ری
سه‌رپرستی و عادت‌گرتن به‌خوبن مژینی خه‌لکی
به‌زور تاسیه‌سه‌ده‌تمه‌ن ترقیان پیدا ایستاش ته‌م وچه‌الا
چاره‌یه بو گاسب زورگه‌مه‌ر شکینه چونکو چیتمان
له‌سه‌ره‌متری به‌ده‌تمه‌ن ایستاده‌ی فروشین به‌چارتمه‌ن
ومانگی له‌ده‌تمه‌ن زبانه‌بو کونیک له‌عدالت به‌ده‌ره
چونکوسال نریک به‌آخیره رجاده‌گه‌بن له‌م موضوعه
داتوچی کاهیل به‌رمون ووجه‌الا جاریکی عادلانه
بودوگان دانین.

سیدبایزید حسینی - موسی بانبان - حسن نانوازاده
محمد صالح نقشبندی - سید مجید حسینی وستا
محمد - حسین رشیدزاده - حسن شیداپی -
خفاف - محمدامین حسینی - حاجی کریم خلیلی -
صالحی - علی‌عبدالله زاده - مجید خسروی -
حاجی فتح‌الله ناصری - محمد رسول قلم‌له‌لاپین
حاجی رسول - فتح‌الله خیاط - عبدالرحمن کیانی
رسول چلبی - حاجی رحمن شیرینی - نسیان یهودی
ابراهیم کریمی ابراهیم شریفزاده - ابراهیم حسینی
- مجید کر باسیان - حاجی محمد
داودی - غنی حسامی - صالح عیالی - محمد تکاملی
لطیف مازوجی - صالح خزازی - حسین اسکندری
محی‌الدین شریفزاده - رحمن انوا -
کوردستان: چونکو بازاری ته‌واوی دونیاراوه ستاوه
وداهات گه‌م بوه‌رجای آغایان قابلی توجهه

له‌ناو جیگای مردنا

سه‌ر خویا بکیش تو لی ی بنوی و به‌شون به‌یانا نه‌گه
ری تالیمش له‌زیر خیره‌تی دا گه‌کچانی گه‌ردون
ریگایان لی ون بوه‌ریگای خومان بگرینه‌وه‌پیش.
بیده‌نگی شه‌م شکاند لیم پرسی آخر ته‌توش
هه‌ستت به‌م به‌ختیار به‌ی من له‌خومیدا ته‌ببتم کردوه؟
ووتی نه‌ا چونکو من له‌کاروباری گیتی و
باری روژگار شتی و ته‌زانم که‌تو نایزانت به‌و
چاوه‌ی تو ته‌روایتته گیتی من به‌و چاوه‌ی ته‌ماشا
نه‌که‌م.
توبه‌آرزو به‌ختیاری و من به‌راستی و چاره‌ره‌شی:
توبه‌ختیاری چونکو دزدانی هه‌بشه به‌ختیار ته‌بی
و دووری له‌دوای ایسه‌ دانیه.
به‌لام من به‌ده‌بختم چونکو هه‌مو ده‌هیک چاوه
روانم آخوگه‌ی ته‌م خوشی له‌به‌رم رانه‌کا ولیک
جوی ته‌بینه‌وه.
ته‌گه‌ر توانیت هه‌تاوه‌آسمانا بوه‌ستیینی:

وه‌ر گه‌راوه‌ی (عبدالرحمن ذیحی)

زه‌وی له‌بزوتن بجه‌ی، بزوکیک رابگریونه‌گه -
ربک بجه‌یه گه‌ران ته‌وروزه ده‌سه‌به‌ری ماوه‌وی
دایمی به‌ختیاری بوخوت بکه کاتی شه‌مه‌ی
گوت‌ده‌می ایک ناتاویک سه‌ریداخت دیتم فرمیسک
وه کو مرراری به‌سه‌ر گونای دادیه‌خوار
بو گریانی گریام وچه‌ند داسوپه فرمیسک د‌رژت
ووتم بوچی ته‌گری؟ ووتی له‌ترسی دووری
ته‌گرم ووتم له‌زانا یاله‌ردنا؟ ووتی نه‌ا له‌دوور
بوونه‌وه له‌زیاندا ناتارسم، چونکو هه‌یج هه‌زیک
له‌گیتی دا ناتوانی منو تو لیک جوی بکاته‌وه
من ته‌نیا له‌م دوور بوونه‌وه به‌ته‌ترسم که‌مه‌رگ
ماوه‌ له‌ژماره ۲۱

ته‌مه‌کرا به‌لام به‌ده‌ستی دلدارای بوآده‌میزادیکی به‌ری روچیک
شه‌ویکی بیکه‌وه چوینه که‌نار شه‌تاویکی، آوی ر وباره که‌روون
وآسمان ساو بوو له‌رووی هه‌ر دوو کیانا ته‌سیره چاویر کی‌بان
ته‌کرد ته‌ده‌ره‌وشانه‌وه دوو آسمان ده‌هاته به‌رچاو جیگای آوو
آسمانم لیک نه‌ده‌کرده‌وه بوه‌مه‌وو لایک ته‌چووین، به‌دنگ
بووین ته‌نگوت آرامی و بی‌ده‌نگی شه‌وه له‌دلی ایسه‌دا کاربگر
بوو له‌به‌رجلال و گه‌وره‌ی شه‌وو بوو که‌لیومان لیک‌ه‌له‌ده‌مچرا
له‌وکاته‌دا به‌ده‌نی خوم زور بی سووک بوو صفاوخوشیک له‌گیانما
دیت پیم و ابوو که‌به‌بی په‌رو بال ته‌توانم بو آسان هه‌فترم؛ به‌چاو
تی بریشک په‌رده‌ی آسمان بدم، بچه‌دنیا به‌رزو ته‌وه‌ی مه‌ردوم
نایزانن من بیبیم آره‌زووم بوو که‌نیشکه‌کانی آسمان ری‌بان‌لی
هه‌تله‌بی و نه‌توانن خو له‌به‌رچاوم آوا بکن، شه‌ویش رووشیک به

په‌یام بو برای روز هه‌لات

ده‌جیژنی خه‌رازیاندا

«شیواو»

برای روز هه‌لات به‌یامه‌که‌ی تو
 که‌یشت و له دلم هه‌لی ساند بوسو
 کانی که‌ی دیتم زور بی قه‌راری
 له دس عه‌جه‌م ته‌ گریانوزاری
 به‌ آوری مه‌یلت کولی دله‌ که‌م
 سیس بووه‌ دیسان گه‌لای گوله‌ که‌م
 چون من بو خوشم ده‌زانم دیسانی
 زیر ده‌ستی و کزی مانی و ده‌لینی
 ده‌ردی گرانده‌ خوباو خوارده‌ نه
 گه‌لیک له‌ و وضعه‌ خوشتر مردنه
 بوت گریام برا نه‌ مکرده‌ خود داری
 فریسیکی سورم به‌ جوت ده‌باری
 راسته‌ کا که‌ گیان نه‌ نوش هه‌ر کوردی
 نه‌ نوش وه‌ک کوردان هه‌ر شیر مه‌ردی
 له‌ رابردوه‌ کان توش یاد گه‌اری
 توش روله‌ی کوردان هه‌لوی شکاری
 له‌ ری نیشتمان خوت ده‌ که‌ی فیدا
 بسو سه‌ر به‌ خوبی سه‌ر و مال ویکرا
 بسو استقلالی زه‌وی و خاک و آو
 ورده‌ و به‌ خسیرت ده‌ نیسته‌ بیسناو
 خو من ده‌زانم بیویسته‌ بسومان
 تا کو ده‌توانین هه‌ول ده‌ین بوتان
 خو توش ده‌زانی برابره‌ که‌ له‌ به‌ندا
 برای دی نیتی روح له‌ به‌ده‌ن دا
 ایسه‌ هه‌ردوگ لارو له‌ی کور تانین
 خه‌لکی کوردستان شیری ژبانین
 له‌ شیری دایکیک گرتومانه‌ هیز
 له‌ آوی شه‌وی کردویه‌ بارینز
 هه‌ردوگ لاره‌ که‌ یه‌ک بومردن و ژنین
 یه‌ک قس و آمانج یه‌ کدل یه‌ک دینین
 نوی یه‌ک زه‌وی گولی باخکیکن
 جه‌رگ هه‌ل قه‌چاوی شیشه‌ و داخکیکن
 به‌روه‌رده‌ی داوین نه‌ و دایکه‌مانین
 که‌ بورزگاری نه‌ و سه‌ر گه‌ردانین
 ده‌ر ژبته‌ به‌ده‌ن له‌ یه‌که‌ره‌گ خوینمان
 سه‌رچاوه‌ یه‌ک جی بوری و شوینمان

نه‌من گه‌ر چاو بم توم رونا کای
 من میشکی سه‌رم نه‌توم زانایی
 له‌ دلم ده‌رنه‌چی آه‌و ناله‌ که‌ت
 شکا به‌ تیری دوزمن باله‌ که‌ت
 زامیکت خسته‌ جه‌رگی به‌ ایشم
 نه‌ت هیشت هوش و دل نه‌ که‌م نه‌ بیشم
 شه‌و خه‌ووم بوته‌ خه‌یلانی تو
 له‌ ده‌وری ایش و به‌ سه‌رهانی تو
 چبکه‌م له‌ ظلمی نه‌ و چه‌رخه‌ گه‌وته
 زانا سه‌ر شیواو نازانی چونه
 ساتی بی خه‌م نیم له‌ رزگاری تو
 له‌ ییک هیئانی کار و باری تو
 ده‌ستی دیکتاتور که‌ می‌که‌ هه‌لچم
 له‌ نه‌ستو طوقی سه‌لا دارنم
 نه‌و پیش گه‌ره‌وم له‌ پیش وه‌لا جی
 دوزمن سه‌ره‌و زیر بو لای فنا جی
 ریگی سیاست هه‌وار و ریک بی
 آوات خواستی هه‌میشم بییک بی
 ری به‌ندان بروا ری هه‌انو چویه
 چیکرا را گویری له‌ وه‌ره‌د بسویه
 به‌فرانبار زریان له‌ گه‌ل خوی به‌ری
 به‌ جوتنه‌ یساره‌ به‌چینه‌ سه‌فه‌ری
 شه‌و جار ره‌مه‌ه‌ رنوی به‌فره‌کان
 مرواری سه‌هول له‌ سه‌ر به‌رده‌کان
 یا خو گو می‌که‌ی آوی کویستانی
 که‌ بوته‌ به‌ندی آوی زستانی
 به‌ تیشکی تاوی بی توی نی‌توه
 دیسان به‌هاریک بنوی نی‌توه
 خاکه‌ لیه‌ بی به‌ طیلی شادی
 به‌ رویکی خه‌ندان لطفیکی زیادی
 پرکا له‌ لاله‌ داوینسی صحرا
 سه‌رخوش بی قومری له‌ گه‌شتی مه‌زرا
 هه‌لاله‌ زه‌رد کا دوتندی کیوه‌کان
 خو سه‌وزه‌پوش که‌ن ریزی میوه‌کان
 بولبول بو خونچه‌ بیته‌ چاوش
 زه‌وی خاشخاشک بیگرتیته‌ باوش
 که‌وبار و کوتر له‌ بن ره‌ومزدا
 له‌ بن قولله‌کان کیوی به‌رز دا
 ماوه‌ی له‌ زماره‌ ۲۱

کوردان از بدو تاریخ

تا سال ۱۹۳۰

۱۴

درجسه : سید محمد حمیدی
 این واقعه‌را تواریخ کلیدنقوذ دولت عثمانی در
 آسیای وسطی نامیده‌اند و این قضیه‌ تر که‌ارا وادار
 کرد که‌ آرزوی احراز مقام بالاتر را بکنند اگر
 این پیروزی نمیشد سلطان سلیم‌قادر به‌ این
 جبارت نمی‌شد که‌ به‌ مصر لشکر بکشد و باشیخ
 قهرمان طومانبای که‌ تاریخ در دایری مانند اورا
 بخود ندیده‌ است به‌چنگد واز امیرالمومنین
 خلافت را غصب کند و لقب خلافت اسلامی را نایل
 شود. پس از این جنگ که‌ به‌ پیروزی ترک پایان
 یافت در اثر کوششهای این دانشمند که‌ با سلطان
 اخلاص تمام داشت معاهده‌ زیرین امراء کوردستان
 و سایم اول منعقد گردید :

۱- اینکه امراء کورد هه‌وار امارت موروثی
 خود را بر حسب عادات و رسومات قدیمه‌ خود اداره
 کنند و حق تشکیل یک حکومت مستقل نداشته‌ باشند.
 ۲- اینکه هر گاه دوات عثمانی با یکی از
 دول معظمه‌ داخل جنگ شود امراء اکراد با
 لوازم و مهمات خود اردوی مستقلی به‌ کمک
 دولت عثمانی بفرستند .

۳- اینکه هر ساله امراء کورد مبلغی
 بنام هدیه‌ به‌ خزانه‌ دوات بپردازند .

در نتیجه‌ این عهدنامه‌ که‌ بمنزله‌ عقدنامه‌ است
 ریاست ترک بر کورد رسمی شد و از این تاریخ
 ابواب خفت و ذات بروی کورد باز گردید و حکیم
 بتایسی در نتیجه‌ این خدمت یعنی خیانت به‌ اکراد
 باعطای یک قبضه‌ شمشیر مرصع و دوازده
 هزار دوقه‌ طلا باضماع فرمان مستمری نایل گردید
 این عهدنامه‌ در تاریخ آغاز سعادت ترک و
 انتشار نقوذ آنها در آسیا و عالم اسلامی است
 چنانکه‌ مبدعاً سقوط حکومتهای کوردی و آغاز
 بدبختیها و مصائب اجتماعی کورد و کوردستان
 است، برای اینکه تأثیرات سیاسی و تاریخی در
 نتیجه‌ انضمام کوردان به‌ سلطان عثمانی دانسته‌ شود
 شماره‌ امارات مستقله‌ کوردیه‌ و حدود آنها را
 در آن زمان از جنبه‌ اتنوگرافی (علم قومیت) ذکر
 می‌ گردد .

کوردستان پیش از پیوستن به‌ سلطان عثمانی
 به‌ ۶۶ امارت مستقل منقسم می‌ شد .
 و نام شهرها و بخشهایی که‌ در آن تاریخ توابع
 امارتهای نامبرده‌ بود بشرح زیر است .:
 دیاربکر ، شاره‌ زور ، اسور ، آردیال ، عقره‌ ،
 عمادیه ، که‌رکل ، خنیک ، حسن ، کیف «۱»
 ماوه‌ی له‌ لایحه‌ ۴

«۱» دوشمو حسن و کیف تشکیل یک شهر «حسن
 کیف» کنونی را می‌ دهند

ع . مولوی

کچه‌ که‌ - نه‌من یک نه‌قهر فه‌رانسه‌ویم نیشته‌ان بر-
 سنی به‌من اجازه‌ نادا که‌ قسبیک که‌ کوتی وی
 سه‌به‌بی اوبه‌ین چونی برابانی میالسی و وه‌طنیمه‌ به‌
 بیگانانی بلیم
 گه‌وره‌ که‌ بیان - چا که‌ نه‌لا آن که‌ حاضر نی به‌ مه‌
 یلی خوت جوابی مه‌بده‌ یوه‌ مجبورته‌ ده‌ که‌ بن که‌
 بیمان بلی کیچه‌ که‌ - نه‌من نه‌ورویه‌ که‌ نه‌قه‌ری
 ضعیفم بوایوه‌ جوانه‌ سخت گیری له‌من که‌ن واژیم
 بدن ؟
 گه‌وره‌ که‌ بیان - نه‌جاتمانده‌ جو ابمان بده‌وه‌ ده‌نا
 آگات له‌ خوت بی
 ماوه‌ی له‌ زماره‌ ۲۱

کچیکی فداکار

پرسپاره‌ رهنگی کچه‌ که‌ سپی هه‌نگه‌را دلسی دستی به‌لیدان کرد
 حقیقی هه‌بوله‌ و شوایه‌ ناره‌جه‌تی چونکو براب کسوده‌ ستگیرانه‌
 که‌ی له‌ نیوئنه‌ وانه‌ دابو که‌چه‌ند ساعت له‌ وه‌ پیش له‌ودی ی رویشتون
 کچه‌ گه‌فکری ده‌ کرده‌ وه‌ و به‌خوی ده‌ کوتنه‌ که‌ر نه‌ وانه‌ ریسو
 شوینی وان بزانتن وه‌دوبان ده‌ که‌ون و ممکنه‌ شه‌و کار به‌ایته‌ی به‌د
 به‌ختی وان بی له‌ به‌رته‌وه‌ی تصمیمی گرت که‌ر بو شوینی پیش مه‌ر -
 که‌ کانی فه‌رانسه‌ بیان بی نه‌لی له‌باشان روی ده‌وان کرد کوتی آیا
 ریگای هاتو جوی پیش مه‌ر کان ده‌بی له‌من سوال بکری ؟
 نه‌من جوزانم له‌ کور اهانون بوو کوی ده‌ چون
 گه‌وره‌ که‌ بیان - به‌لی ریگای هاتو جوی وان ده‌بی له‌ تو سوال بکری
 چونکو نه‌من ده‌زانم که‌ نه‌ تو له‌ هاتو جوی وان اطلاعات هه‌ به‌ و ده‌زانی
 به‌ کوبدا رویشتون .

۲۴-۱۲-۸ رادیوی مسکو

۱- ژنرال سموس ستالین به کیمسر مالی هیزی مسلح و فرماندهی ته‌واوی هیزی شورده‌وی هه‌ل‌ب‌زیر دره
 ۲- هاواری ازادینخواهی و تکی آزادینخواهان له دولتی انگلیس بو بوردنه دهری هیزی خوی له مصری له مطبوعات ده ره و داتا شیری زور بود و خه به رده دهن که له یینی هیزی انکلیسی و خلکی مصری شه ریکی خوی ناوی ده ستی پی کرده و له نتیجه‌ی نه و پیداده که ری چند که س کوزراو نزی که ی صد که ن بریندار بوه

۲۴-۱۲-۸ رادیوی ده‌لی

۳- له فلستین جوله کان دوفروود کایان ویران کرده و حوت فرو که تیان خراب کرده و یستیا هیزی انکلیسی مشغولین و له ما آن ده که رین تابه لکوئنه و که سانه‌ی نه و کارانه ده که ن بیانینه ره

۴- سروان برهان الدین ازادینخواهی هندی له پاش محاکمه به حوت سال حبس و شهادت محکوم بوه
 ۵- سه‌روک وزیر مصری له اعتراضی انکلیس گوتویه تی باعث اغتشاشات له مصری داهیزی انکلیسی بون که بی تاوان چوار کامیون انکلیسی هشت نفریان و ده به رداوه چند نفری شیان کوزراوه ۶- دولتی هیندا اعلامیه بلاوی کرده و ته‌وه که به‌وا زوانه اندو نزی به خود مختاری ده کا .

رادیوی تاران

۷- سب‌ینی له پارسی له بین انکلیس و فرانسه‌ی له بابت و ده رختستی هیزی خویان له سوریه و او بنانی گه‌تگو ده گری .

(آگاداری)

به‌هوی نه‌ونوسراوه له سه‌رقراری کومیتته‌ی مهر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان به‌ته‌واوی مأمورینی حکومتی کوردستان و ملت را ده گه‌یندریت هه‌ر کس له هه‌ر مه‌مه‌ریکوه به‌هه‌ر نیویک تمه‌نیک تا چه‌ند ته‌من بو‌هه‌ل‌سوراندنی کاریکی (چه‌قانونی شرعی و غیره) به‌رتیاوریش و به‌دات ویاوه‌ربگری له‌پاش معلوم بون به‌خانی ملت و مملکت ده‌ناسر یو قراری مجازاتی نه‌و که سانش له ده‌سال حبسی هه‌تا کوشتن (اعدام) تصویب و مقرر کراوه .

کومیتته‌ی مهر کزی حزبی دیمو کرات کوردستان
۸ . آ

مهاباد چاپخانه کوردستان

ماوی لاپه‌ره ۳

کوردان از بدو تاریخ ...

جموش ، که‌زنگ (۱) میرداسی ، نه‌کیل
 ساسور ، هیزان ، کلیس ، شیروان ، ده‌زبزی ،
 نه‌ردیکان ، حق ، نه‌رکه‌ل ، سه‌یدی ، سالیمانیه ،
 سوران ، نه‌رکه‌ل ، کانی ، داود ، بیلینگان ،
 بتلیس ، غارزان ، بوطان ، ..... الخ

هر آیه محدود کوردستان از جهت قومیتار جانب شمال از زیون در سرحد قفقاز آغاز می‌شود و از جانب باختر به ارض روم ، ارزنجان ، کمانج ، عربگیر ، هیزی ، یابیزنی و دیوریک منتهی میگردد سپس از جانب جنوب منحنی شده از حاران ، کوه‌های سگار ، نامغر ار بیل ، کرکوک ، سلیمانیه ، نه ، میگردد و از جانب خاور محدود میشود به رواندز ، باشقلا ، وزیرقلا ، یعنی از حدود ایران تا به جبال آرات منتهی میشود و عبارت دیگر مرز سکوتگاه طوایف کورد که اکنون هم در آنجاها سکونت دارند از این قرار است : از طرف شمال - ارمنستان از طرف خاور آذربایجان و عراق ایران و خوزستان که ساسانه‌جبال زاگرس در این قسمت واقع است. از طرف جنوب عراق عرب [باستان] از طرف باختر رود فرات و ولایات آسیای صغیر . دنباله دارد

(۱) دوشهر جموش که‌زنگ اکنون یک شهر شده اند بنام جمشک‌زنگ

ماوه‌ی ووشه‌ی پیش‌مه‌رگه‌ی کوردر اوه

کوردر اوه	:	کوربرری
زراره	:	رپچکه
سسد	:	وارش
اصطلاحات سر بازی	:	کوتی پیش‌مه‌رگه
زمین	:	هه‌رد
زمین باز	:	هه‌ردی بر آوله
زمین ناهموار	:	هه‌ردی تریک
زمین سنگ‌لاغ	:	هه‌ردی برداوی
زمین معارضه	:	هه‌ردی توش‌هات
زمین کوهستانی	:	هه‌ردی کیوپار
زمین مستور	:	هه‌ردی داپ‌شراو
زمین مثلث	:	هه‌ردی نه‌نار
خط‌الرأس سر بازی	:	بره‌الی پیش‌مه‌رگه
جان‌پناه	:	حاشارگه
حفاظ	:	په‌سیو
تکیه‌گه	:	پل‌گه
دیدگه	:	روان‌گه
منبع	:	برگیره‌وه
راه مستور	:	ریگای داپوش‌راو
راه پنهان	:	ربی نادیسو
میدان دید	:	میدان دست
میدان تیر	:	میدانه‌تفنگ‌یک
سمت	:	به‌روه
مخاض	:	دباردی
راه‌نما	:	ریه‌نور
دیده‌بانی	:	چاوه‌روانی
منطقه	:	مال‌بند
دیده‌ور	:	چاو‌گیر
راه‌پیمای	:	ری‌رون
تأمین در حرکت	:	دل‌زبانی له‌رون‌دا
تقیب	:	نیزکی
تمیض	:	پارسیز
حمله	:	په‌لامار

ماوه‌ی له‌ژماره ۲۱

پی‌پی‌روزه

اداره‌ی روزنامه‌ی کوردستان
 ایمه‌ساموسا کانی مه‌دره‌سه‌ی کچان
 مه‌اباد له‌روی عشق و علاقه به مطبوعات
 روزی چوار شه‌وساتی ۴ پشاش نیره‌روه‌له
 کانکای چاپخانه دیده‌نمان کرد و اقامه
 چاوی کونسی نه‌و کانگای خرشه‌ویسته
 که‌عددی که کورانی تازه پیکه‌یشتوی
 گورده‌ویدا خه‌ریکی کارن و شوقیکی
 زور بو پیش‌ه‌و تنی مطبوعات نیشان‌ده‌ن
 بویه‌مایه‌ی چاورون بونه‌وه‌ی ایمه‌و تشویقی
 کردین که‌ایمه‌ش تاده‌توانین بو زیاد
 کردنی معلومات تربیت کوران و
 گچانی کورده‌وه‌ی زیاتر تیکوشین و یایه
 کانی زیو-راوی ژیره‌وه هه‌ریک ۵۰ رپال
 به‌کار گهرانی چاپخانه پیش‌که‌ش ده‌که‌ن
 ۱- ویلم‌اصیادیان ۲- یای کبری نظیمی ۳-
 ماه‌وزربله‌زاده ۴- یای ندیجه‌بابه‌سوری ۵-
 یای خدیجه‌مجیدی

مدیری مدرسه‌ی کچان ویلمه‌ی صیادیان

ماوه‌ی لاپه‌ره ۱

رونی خهم
 سه‌ریخو بووه له‌زیر باری خهم
 خانه‌ده‌ر منسی آراو چه‌سور
 نه‌بزی و سه‌ررقی به‌هومی کورد
 بوو له‌تاریخی جهانداه‌مشهور
 چون له‌زیر دستی و به‌خیری دا
 هه‌ل ده‌کاملتی بی‌بانو غبور
 کوری کورد حاضره‌بو سه‌ر به‌رزی
 کوردی تی کوشی نه‌کاهیج تصور
 کچی کورد حاضره‌فیشک‌دانی
 له‌منلی کات له‌باتی به‌رمور
 حوا مددکاری ده‌که‌ن دوزمه‌کان
 له‌سنوری و مطمنی خویان دور
 تازه‌ناویری به‌خاکسی واندا
 نه‌ته‌وی و غیره بکا چیدی عبور
 چونکو لایه‌ن گری مظلومانه
 چونکو بو کوردی هه‌زاره‌چاوسور
 هه‌ر بزی تا کو نه‌بند استالین
 پایدار بو نه‌بزی هوردوی سور
 بو فیداکاری له‌رنی کوردی دا
 هه‌ر بزی ره‌بی ره‌نسی چه‌هور

ماوه‌ی لاپه‌ره ۱

چیژنی ۲۸
 و له‌لایه‌ن قوتابه‌کانه‌وه‌سرودی میایی خوی‌سرایوه
 قوتایه‌کان له پیشه‌وه‌پیشمه‌رگه‌کان به‌دووی
 نه‌واندا زور به‌ریکویکی و به‌جوری
 کی وا که‌پیاو سه‌ری سورده‌ما چون ده
 ماوه‌ی مانگیگ‌دا تواتیو یانه‌به‌ویایه‌بگه‌ن
 و نه‌وریکیویکیه‌چون فیربون
 به‌ریزه‌به‌پیش‌پیش‌وای خوش‌ویستدا هاتن
 و ده‌زیوه‌وریو چه‌پله‌ریزانیکی گه‌رم‌و
 کوردا له‌ساتی ۱۲ بلاوه‌کرا .

کوردستان له لاپه ن
هه پنه تی تحریریه وه
ده رده چی

به نیوی خودای بهرزویی هاوتا

ابونه مان
به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانه ی ۲

کوردستان

بلاو کهره وهی پیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ی ۲۱ - سالی یکم - شمه و ۱۱ رهمه ۱۳۲۳ - ۲ - مارس ۱۹۶۶

(شهریعتی محمدی ته می نه زانی ره وانده) (سید عبدالله مه دنی)

قه لای زورداری رو خاند

(به مناسبتی مانگی مولود)

له هه زار و چار صد و پنجاه و نه مه و بهر له یانی روزی دوشه و دو و دوازه هه می مانگی ربیع الاول به ربکه ونی ۲۰ نیسان و ۱۵ شباط رومی و وه روزی ۷۰ میلادی و (۹۰۹) سال له تاریخ اسکندر له خا و لکه ی عبدالله له با و هشی آهینه دا . نه ستریکه گهش به بیجکاری هه لات و دره و شا و ورشه و گره شی خوی به سه ر دنیای تاریکدا بلا و کرده وه .

دیره داده بی به مه زنی خودا و اسراری وی به ی پیری که له کاتی ناچاره دا . له وه ختی کدا که دنیا له پیداد لپورژده بی له نو خانو لکا نی بی نیوو کومه لانی به شه ردا ده قولای زریه (بحر) ی هه زاران دهر دو چاره ره شی دا هه لکه و توان و ریشمایانی دروست ده کا و دینیری که هه مودنیا له بلیندی جیگا و به رزی گیانی وان واق و سه ر - سام ده مین .

په لی هه مبه ره یوشنی کاری خودا و با و وه که روزانی رونانگ وه کو حضرتی محمد [رحمتی خودای لیبی] له خانو لکه می هه - ژاران و له هیلانه ی پاکه کومه لان بود ره هینانی وان له هه ژاری و به دهبه ختی هه لئان دو وه و قصوری قیصران و قه لاتی کسرایان و به هه هشتی شدادان هه چکاتیک جی - گای هه لاتی نه و نه ستریه رونانگانه نه بو ه .

ده لین و نوسویانه که له شه وی له دایک بونی محمد (ص) قه لاتی کسراشکا و کامگای آوری فارس کو ژاره نوسرا وه که ده وشه وه دا له آسمانی مکه را کشانو مه له ی نه ستران له رزیه (بحر) ی آسمان هه لئانو و ورشه ی وان به خه لکی مکه و هه ردی جزیره العربی له به ک

بیش هاتی زلی دلخوش که ره وه وه له میان ده دا .

ده وشه وه داهه را و هوربابی هه ست ده کرا به لاجنه زانرا که کلیدی نه م معابه چی وه کی ده برانی که نه م محمدی بی با به که وه کو درری ته نیا له بورجی زونا ک و پاکی آمینه جیبا و نه وه و له دایک بو وه نه و که سه به که سه رده ای هیزی دنیا گیری چل و هرزی دی قه لاتی قیصران و امپراطورانی مه زنی دنیا ده له رزیی و له به ره په کیان بلا و ده کا و له جی و ان بنای برایه تی و به رابه - ری (انما المؤمنون اخوة) هه لده سستی و داده مه زرنی .

په لی و ده ر که ونی آینی محمدی بو که هه لاهه لای دلرونانگ که ره وه ی (قولوا لا اله الا الله) و نقلا بی زلی «الیوم لا انساب یشکم» ی به کوی روز هه - لاتوروز آوای دنیا گه یانده و تاریکایی نه زانی خرافات بت پرستی بی دادی . و حشگیری ده ست در یژ کردنی بو به شی خلی له بن در هینا و نه ژنوی پادشاهان و مه رناتی خوبه زانان و ستم پیشه ی نوشانده وه .

ده ر که ونی آینی اسلام له هه زار و سه صد و شصت - چهنده سال له وه ی پیش جو که له ی که رانی میژی و بشری به جاری کوری و بی ناغهی شارسنایی تازه ی

انسانیتی دانا و بو به سه رچا وه ی هه لگیر و لگیر و سه ر که ونی سه رلی سورما وی کومه لانی انسانتی . آینی محمدی ریگای به رز و نه وه و سه ر که ونی به رور شه وه کرده وه و ده سستی انسانتی گرتوله لای سه ر و وی بیر کردنه و ونی گه یشتوو زانینی دانا و به خه لکی نیگه یانده که مه زنی و گه وره یی له - زانین یاریز گاری خدمت به خه لک و آوه دانی دنیا کومه گه به کدی و به رانه یی ده گه ل زورداران یشتیوانی له حق و عدالت دایه .

ده و مانگه دا چوار سه د ملون مسلمان بوله دایک - بونی ره هه ر ی مه زن و پیشوای مقدسی خویان جیژی ده گرن و به پیره وی نه و با و ه زله شانازی ده که ن کیسی پاکه آسمانی وی له سه ر سه ر و چا وی خویان داده مین آزادی خویان له دنیا و قیامه تا له نیو و شانی قولو بر حکمتی وی ده و زنه وه .

شارستانی هه ر چه نده وه پیش تر که ویت اسلام گه شتر و هیزی رونانگایی و بلیندی بده ره و تر و آشکر تر ده بیت .

نه و روایت در دونگی نه ما وه که بیر رونانگایی ما وه له لاپه ره ۳

ماوه ی جیژی کوردستان له ادارهی روزنامه و چاپخانه ی کوردستان سر به خوی

۷ - وتاری محمد شاپسندی

به ناوی کارگرانی چاپخانه ی کوردستان . نه و روز به پیشگاهی حضرتی پیشوا کوردستان و نه و اوای نه ته وی گورد . پیروزه عرض نه کم . و هیوادارم . تا بید روزتان پیروزو گه لی کورد له زیر سبیری وجودی حضرتی پیشوا کوردستان دا . سه ر بلیندی آزاد بیت . له وه و خنده ا که ممتی کورد زنجیری دیلی و - به خیری . به لباسی سور و سبی و گه سکی آزادی گوری به ته وه ؛ ایمه له هه م لایه که وه . له با و ه سعادت داین . و له عینی خالدا . له سی لا وه . خوش به ختی و سه ر بلیندی روی تی کردوین ؛ هه ول خوش به ختیمان سر به خوی کورده که له سایه ی فیدا کاری پیشوای به رز جکی عملی کرد و به به ر . دو وه سعادتمان رون بونه وه ی چا و مانه به قومی به ر که ی پیشوای گموره . سی به سه ر بلیندی مان افتخاری کارگری هه ول هه سه به سکی ملی کورده که به راستی یکیک له برجسته ترین افتخاراتی زیانمانه ایمه بو شو گرانه ی نه وه هه موعمه غیر از فیدا کردن و له به ر پیدار زنتی چند تنو که خوینی گرم کالایی قابل شک نابین و مسلمه له مقابل بخشش و جا و جلالی سلیمانی دادیاری میرو له ته نیا باله کولویه که به بو بونه وه هیوادارین پیشوای به ریز بونساری نه م چند تنو که خوینه اجازه به فرمون بلکی خوامو فغان بکا به سی آواتی تر که تا ایست هوی خرته ی دلمان بو وه بگه یین هه ول بو شه هیدان و فیدا یانی ریگای ما وه له لاپه ره ۲

۶ اشعاری هه ژار اشعاری ملی (ماوه ی ده دقیقه هه لیه ست)

* قه لهم *

هه موتیگه یوه گان زور باش ده زانن که کورد آزاتری ملکی جهانن هه . و میژو گه وای آزایی کورده له نیوشانمانه داهه ر کورده گورده ده می شمیری وان هه ردی در یوه له ترسی نزه مان آسمان چه میوه به لان چون شیر و نیره بی قه لهم بو به شی ایمه له دنیا در دو خه م بو له به کترمان ده دا شمیری خومان له خومان بو یوانی تارو بو مان له دنیا وادمان گه وزانده سه ر و له ش له گه نجی سه ر بخوی بی چه ز و به ش له به ر جهلی و ولاتی کورده واری له شانی نیش بو تیزی هه ژاری قه لهم پیدایو چوار سالی نه کیشا نیفاق و نه گه تی لایرد له پیشا به بی شمیر و نیره و کوشو کوشتا و ولاتی کوردی آزاد کردو رزگار له ویرا ساز سو سه ر که ونی کورد به یی امعا کرا حور به تی کورد . . . . . مه چه رب و عه زیمان جغتایی پیشوای به ر ز و به ریزمان به روح و عقل و عدل و نو کته زانی نیه بو تهم له سه ر نه م هه رده تانی له سایه ی خویند نو نوکی قه لهم بو که به رمه لاپه ری در دو نه لهم بو هه تا ما وه درودشت کیوو وادی بیتی پیشه زای ایمه به شادی

نقطی آغای زیرو بگه روزی ۲ ریبه ندانی

۱ ۳ ۲ ۴

نه من به نوینه ری له لاپه ن هه موقیایی شکک و هه رگی بهاره کورده ی نه م جیژنه خوشه و یستو مهنه به هه مورا کوردیک به تایی به حضور جغتایی پیشوا و نه ندانه گانی کیشته یه . گزی و کارگرانی حزبی دیمو گرات کوردستان عرض ده گم و بلینی ده ده م که ته و اوای نه ته وه ی شکک و هه رکی آماد ن به وینه ی با و با پیری خویان سه ر و مان له ریی را گرتنی سه ر بخوی کوردستان به خت بگه ن . قسیگی دی که بورون بونه وه ی پیری هه موه گه س زور به پیوستی ده زانم عرض ده گم نه وه یه ؛ که آغای حاجی سید عبدالله افندی له پاش شه ر یوری ۱۳۲۰ که کورد ده ستیان به مله و مبارزه ی ملی کرد و یستیان حقی مشروعی خویان بستین عدیکی زور له به ر چا و نه نوری که له ویان هه بو وه دوی وی که وتن و ده بان و یست به پیشوایی و یشتیوانی نه و آغای به ر هه نمایی بکرین به لاهه و ذاته به بیچه وانه ی انتظارات و چا و نه نوری هه موه کس له سالی ۱۳۲۱ هه لستاجو وه تران و به ضدی گورده ان ده گه ل کار به ده ستانی تارانی به تایی ته تی ده گه ل ستادی ارتش ایران خه ریکی گه تو گو بو و خه یانته ی به گورده ان ده کرد و سه ده ره صد کاری کوردانی و پاش خست بو یستم زانی نه و ذاته به نگو بناسین .

زانیانی کورد

سید محمدی حمیدی

(ماوهی مولانا خالد کوردی شاره زوری)

له سلیمانی دا ده گموی وشیخ عبدالکریمی برزنجی به کم ماوستای مولانا بهونه خوشه ده مری وپاش به مند کردنی تیگرای مولانا خالدجی ده گریته و مولانا خالد که له مزگوتی شیخ عبدالکریمی به برزنجی جیگیربو دهستی کرده تدریس و بلاو کردنه وی زانست و به بزنیکی جوانوشیرین خه لکی هان ده دابو کرده وی چاگلو خواراستن له خراپه زانیی برابانه ده گه له کدیبا

له سالی ۱۲۲۰ جو بوج و به موصلو شامدارویی و له شام استماعی حدیثی له شیخ مصطفی کوردی محمدالکوردی و شیخ محمدی کزیری مدرس دارالحدیث کردوه و هه دروکیان له گه لبا ده چن بوجج که تریک مدینه ی منوره ده بنه و مولانا خالد قصیدیک به فارسی به سه ر بیقه مبر (ص) دا هه لهدا و تاهیشک بریکا بلاغه تواعجازی تیه ده نوینی دواي حج گه رایبه و سلیمانی و ده ست ده کانه و به تدریس له دواي بیبیک میرزا رحیم الله که به درویش محمد مشهوربو هاته سلیمانی و مولانای بوزیارتی (شاعبدالله دهلی) ی نقشبندی تشویق کرد و مولانا له گه ل هه درویشه له سالی ۱۲۲۲ (۱) یا ۱۲۲۴ (۲) دابه فیازی چوه هیندستان ده جی بوسته و له بووه بو هه مه دان و تاران و له تاران له گه ل زانی گه و ره شایخ اسماعیلی کاشیدا گفتگو به کی علمی بان هه بی و مولانا بوری ده دا له هه تراوه لایه که کیدا هه به سه ده گریته و به سه ده تا که ی هه مه به :

کملت مسأه کمه الامال
حمداً لمن قدمن بالا کمال
له دوایدا روده کانه بسطام و خرقان و سمنان و نیابور و له ویوه بو (طوس - مشهد) و غزه لیکي نایاب به سه ده رامام رضادا هه لهدا گه و ره و بچو کی شاری شهید له بهری ده کن و به جوشه و دیخوینته و به سه ده تای هه مه به :

این باره گاه کیست که از عرش برتر است
وز نور گنبدش همه عالم منقراست

له دوایدا ده چینه شاری هرات و له ریوه بو فقهده هه انجا بو کابل - غزنین و له دوایدا له به به دروری له خاکی نیشته ان غزه لیکي زور تاثیر بخش دادنه که نه پایتی دلسوزی در حق به نیشته مانه که به به خرج هیناوه غزه له کی هه مه به :

موسمی عبادت مانومید از دیداریار
عالمی در عیش و نوشو ماوجشم اشکبار

هر کسی بایار در گشت گلستانت من
اشک سرخم شد کنار از داغ هجران لاله زار

جان نثار مقدم جاناان نکردم دمدم
چیت بهره از قرح گاه تخت جان نثار

بی نوا دل پراز خارو غریب و دردمند
دست بردل سربه زانو چشم در ره دل فگار

سینه سوزان دل دروزان کوچه کوچه در به در
کس مبادا همچومن آواره از بارو دیار

بکره جوی شد زهر چشم روان از خون دل
عاقبت کردم دوا داغ فراق سرچنار

خالدا گریستی دیوانه و صحرا نورد
تو کجا و کابل و غزنین و خاکی قندهار

ماوهی تی

(۱) تاریخی سلیمانی و وه لانی (۲) گه لاوز

ماوهی لایه ره ۱

ماوهی چیژنی سه به خویی

نوسراوه دوو ههزار و نو صد نهن و ۵۰ ته غار که نهمان بار بوی مطبوعات کرد و سید محمد حمیدی مدیر و سه در دبیری روزنامه و گوواری کوردستان له احساسات و جوانمردی آغایان سوپاسی کرد و کوتی : میز و شایه دی ده دا که مهس آباد له ماوهی جهند سه ده سال شاریه تی خویدا بی ووچان کانی زانست و قهره ننگ بسوه و مداری هه شماره زوری زانا به کوردستان پش - که ش کردوه به لام داخی گرانم چونکه له میزو داماو وزیر چه بو کی بله و زار بو له به ش اشارات دایی به ش بو هه م روزنامه و گوواره که تازه به دهستان به بازو کردنه و وی کردوه له میزوی مهس آباد دایی و نه به له به ره هه و شوقه ی که خودا بو پیشکوتی هه دوو هه مستیره که شه له دلی مندا هه لایساندوه و امو احساسات هه که میلهت بوسه که ون ورونا کیونی وان ده نوینی هه میدم هه به که نه ماوهی یکی که مهس آباد هه نه به ریزه ی مطبوعاتی هه ره به ریزی دیا و چیژنی له سالی ۶ پاشه و به و ته و او بو

سربستی کورد گه ل وزیر خاکیشیان چاوه نواری هه و روزن مز کینی به رین گه هه و رزی آزادی کورده اوده م گیتی بزانی که کورد همیشه له پینا و آزادی دانر خیت بو کیان و خویی قابل نه بووه سی بهم بتوانین هه زاران به کی هه شو کرانه گه و ره به بزین و نا آخرین هه ناسه فیداکاری نووری به نا برنامه ی ژمانه و افتخاری هه و پیشگیره چلکنه ی که به خومانه و گه توه به ناجوته ختیکی بیگانه نا کورده و هه له انجامدا به احساساتیکی باگه اوار هه کم : بزنی به ژناتیکی اید پیشوای کوردستان بزنی کورد و کوردستانی گه و ره ژنی پیش مهر گنو فیدائینی ره شیدی کورد بزنی پیشوای کار گران و زحمت کیشانی گیتی . پاش ته و او بونی و و تهره کان جنابی پیشوا ده رحه ق به کار گه رانی چا بجا و نو سه ره کانی اباری روز نامه و گووار گه لیکي مهر نواند پاش ته و او بونی قهرمانی وی آغار و نو به رانی طوایف که هه حیژه داتیکه لیان بو و او بان ده گه ل بولی که دوا به لایه ره ژماره ۸ روزنامه ی کوردستاندا

ماوهی چلونه تی قوتابخانه ی ۴ لاوز

شارحسایان له یکه داوه و مبله ی ۳۰۰ ریال به آگاداری وان به سندوقی قوتابخانه گه به شت هه و شتیکی له و بوله ی که درایه ک سد بو ط داربو سوتان دنی دیوه گما نی ده س و ده می زستان بولوده مه دا کتبه بخانه یه کیشیان ساز کردبو کو کردنه و ی کتیبان له هه مو لایه کاوه له تهلش دابون که ایستاش هه و کتیبخانه هه راوه « نیوی پراوی خانه ی گه لاوز » گه روزانه قوتیبان سه عاتیک له و یه دا خریکی خوبنده و ی پهرراویه کان ده بن .

کرده و وزحمت کیشه کانی هه و تیار و هه ش هه وانه ی خواره و بون : ۱ - محمد اودی ۲ هاشم موسی زاده ۳ قادیوسفی ۴ عبدالله ابویان ۵ عزیز ابراهیمیان ۶ محمود خا - دمی ۷ صدیق ۸ جو گه ل گوهری ۹ حاجید خسروی ۱۰ غفور باهو ۱۱ محمد رحیم داودی ۱۲ علی فرهادی ۱۳ حسن حسن پور ۱۴ وهاب هرجی ۱۵ برایم داودی ۱۶ عزیز علیانی که پاش نواندن به حضور ی چند کس له گوره کانی

چیژنی سه به خویی له کولچه و له لاین آغای شیخ حسین

ده کرا پاشان سه که رهت شلینگ تفتگان کرا به و ته و او ی خه لکی به رهنمایی ملا محمد به خودا و قرآن و آلی مقدسیان سویند خوارده که بوسه ره که و تنی کوردستان کوتابی نکن . پاشان ته و او ی اهلی ده و ره به که بانگیشتن کرابون هاتنه و دیوه خانی صرفی نه اوار و چابان کرد ماوهی دو سه عات به خوینده نه و ی گوار و اهکاری ملی رابان بوارده ده اواریدا به دلیکی پرسرور و کیف خوشی به لاوز میان کرد . محمدی ابوی

اهل ده و ره بهری کولچه که به و چیژن بانگیشتن کرابون روزی سه شنبه ۲۳ ری بندان له سه عاتی هه ی بیانی له دیوه خانی آغای شیخ حسین کویونه و له پاش صرفی شربه و چایی و حه نه و به دستم گه ل هاتنه و ده ری ماوهی سه سه عات به ده و بلویر و لاولو کوتو شایو زماوه مد رابان بوارده له دوا به ملا محمد ابوی و ملا قادی برهانی و آغای سید برایم نورانی و شیخ عبدالرحمن و شیخ عثمان و میرزا عبد - الرحمن و ملا عبد الله قهتره بی هه ریکه خطابه یکیان خوینده و ده آخری هر خطابه ی دا هور او چیا به بزبان

وه ره میراوهی (عبدالرحمن ذیحی)

هه بینریت ، لیلی من آدمی مشهورم که بودوری به هشت هه گرییم له بی هاوالی ته کور و زیته و هه و ی . از دل تنگ گه کار برآرم آهی کاتش اندر جگر آدم و حواسکنم نهی روزگار بی مرووت ، نه گه مراندنی هه گه ناز که به سه رمنزال بووی هه رگیز ناتوانی به سه ز خوما زال بیت ، توه ره که ست آره زو بیت له گیتی هه به به ده ره و به لام یه کیک بوخوی بخواری به ده ره که بیت ناتوانی پشی لی بگریتهی که میکی آواره و سه رگه رانی ا به نیزیگانه له سه رگردانیت در نه کم هه بی پهیمانی منوتو له و ده و داش هه ره و کو روزگاری رابوارده بیت . هه ره کو له دنیا به دا گیانمان هه و گری یه ک بوون هه بی له دنیا ش دا هه رابان .

له نا و جیگای مردنا

خوزگه هه به ختیار نه ده بوم . چونکو من به ده بخت نه بووم مه گه به هوی به ختیار به و هه بریا آره زوو له دلما نه بایه چونکو هه بی هیوایی به که و هه کوزی هه به ریکگی هیوادا هه توته لای من . کچیکسی که گیتی به تیشکی جوانبی روزنک بوو دویا به و یوه نرخیکی هه بوو دهستی مه رگ رفاندی ، مردنی هه هه و زیندو کانی شی مراند . زه ویسی هه و زه ویسی جزان نیه که هه دیت آسما شم جو ریکی تردینه به رچاو مه ل و به لار هه و بی ده ننگ . بابلان چریکیان بریوه لکو بووی دره ختان اجوولیته و هه تیره کان آوا بوون . گولان سیرو زاکاوون طه بیعت چاره ییکی تیک سه راوودلسوتینی هه هه ، بز به لیبووه دیار نیه ، رووی نادره و شتی گیتی گه راوه ته و هه سه ره دمی بی شو ، نه انسانیکی تی بایه نه گیاندار یکی تی با

ماوهی زماره ۲۰

له نیومانی هه خا ، هه م دوور بو نه و به به هیچ باریک جاری نا کربو ناتوانم له به ریشی رابکم هه م که به ست بیم ووت آخو ته توانی په ایمانیک به ستین که به بیکه و هه بزین و بیکه و هه به رین و و تی هه په پمانه هه مو و هه ندوه یکی لایرد په پمانان به ست شه و داوینی کراسی خوی به لادانه کرد تاله پیش سو بای سه ره که و تووی به یان رابکات به که نیشکه کانی خوی هه گوت تاخوله جلا د روز بشیر نه و هه .

آخر روزگاری سه مکار هه توانی سه عانت نبوی ، له مه ردوم بی آگا به مینته و آخوله باری دا هه به بیاله یکی لیلی نه بیو به ده به ختی تی نه کرابی ده ر خواردی آدمیزاد بدات .

آخر له دهستی دیت له به ختیبنی به ختیار یکی ایرو ته بیدا و سه به نی دهی هه ستینته و هه دس رابکرو له جامی خوی هیچ ده ر خواردی مروو نه دات .

مروک له پیش به ده ختی و چاره ره شی یه که له سه ره به خورانه گری به لام به ختیار ی بچریچر له بیی هه خات .

مه ردوم به آره زوه ده ژین هه گه رچی آره زوو ده بان کوز و کراسی ژبانان هه درینیت .

په پیام بو برای روز هلات ماوهی شماره ۲۰ (شیواو)

قافا بکیشن به دم بارهوه
عطری گول بوکن له گوازارهوه

به یاری خودای بهرزی بی هاونا
بولای براکهی گیر او له داودا

پیش مهرگه نی تیپ پیاده وسواره مان
فرمانده و رئیس صاحب کارمان

لاوی شیر هلدن له مردن بی پاک
پیره میرده کان بو تکبیری چاک

پاک نوکی خنجر زهری مارپیوه
راده برین په کله که دوی یکپوه

شمشیر حمایل وه لای چه چانه
هه رچی چاپ بر او یقین بزانه

تهستوی که ج ده کم به زه بری شمشیر
چهرگی کون ده کم به په یکانی تیر

دوژمن له زیر نهو په نجانهی مه دا
بی اختیار طبلی امان لی ده دا

گه لیانی و بانه و مه روانی کان
سواره تیله کو و هه ورامانی کان

سه نجاپ و ساوندن رولسه شیره کان
پلینگی آزا بهر هه لیدره کان

خویان ساز بکن بو هاو کاری من
دوژمن بلاو کین وه نووی هه رزن

جاری به لامار ده بینه هیزان
ده کزین فرماندهی به قهر و ریزان

تاوی سه ریزه حوالهی چهر گیان
دابکیان دروست کا کوتل له بهر گیان

ریوی روبه روی شیر ی رق هه ستاو
له سه سبکیه تی دوده ستی وه ستاو

هیندیک هه لاتی بگرته پیش خو
هیندیک له به ندا کر و رهنچهره

هیندیک بریندار به نوکی خنجره
به عضیک ناله نال له زهری اژدر

هیندیک نه گه بو به دل و آره زو
نهو دو نیاله زیر دونای نه رازو

کاسی سری وان ده که به پیانه
تیدا نوش ده که بن کامهی زولاله

**خودا مددی بو یساریدانم
ستالین بژی بو پشتیوانم**

له ژیر فرمانی پیغوی بهرزا
کیوی ده بکیشن به سه روی عه رزا

آلای سیرنگی له هه مو لایه
هه رچی بایندو بهرز و چیا به

هله ده کم ده گرم جیژنی آزادی
بادوژمن بمری به بی مرادی

سه ره شیواو به که ت بینه جیژن
دوژمن تلاوی مهرگ بچیزن

به ۱۰ روز ریگای شش سال

له شماره ۱۰ نهو روزنامه خوشه وسته آغای قنچی
وله شماره ۱۴ دا آغای او طمبشی له خصوص گورینی
اقباء دوا بوون منیش نه موی نظریه ی خوم به
عرضی خوینده خوشه وسته کان بکه به نم:

له لایه نهو: نهک ته نمان به لکو هه ر کورد
یکی زیندو بو نهو و سه ره که وتی فهره یگی
کوردی منظوریت رای آغای قنچی په سنده کا.
گورینی اقباء: بزیکتر ریگایه که بو پیش
که وتی زانست و زور بونی خویندواران . به
جو ریگی وه ها که له ماوه به کی که مدها . نه نانت
په که فخر بیسواد له نهو کورده واریدا نیندیری .

له موی پیش که خویندن و نویسی زمانی
کوردی آزاد نه بو: نه بو به مندالانی کورد
دهستی که ۶ سال عمری خویان به فیرو بدن هه ر
وهاله وه لانه دا که به زمانی کوردیش ده خویندرا
کوله سه وادک چه نده سال خویندن لازم بوو .

به لام نه گه راقبلی هاسان بینه روی کار هه مو
که له ماوه ی ۱۰ روز دا ده توانی به میزانی ۶
سالی پیشو له زانست و ادبیاتی کوردی سود
وهه گری . و مندالان و نه خویندن و ارانی کورد
به معنی قیربونی اقباء هاسان له نهوای رموزی
خویندن و نویسی زما به کی خویان ده گه ن .

به لام هه لیزاردنی اقباء بوزمانی کوردی: لهو
جیگانه دا که له موی پیش خویندن و نویسی
کوردی آزاد بووه: جلیبی نظری زانایانی کوردی
کرده و اختلافی عقیده هه زوره .: جایی
توفیق وهی له معنی نویسه وهی دستوری زمانی
کوردی رای خوی نویسه وهه به لام چه نندان
په سنده نه ، کوردانی سور بهش به له ونیکی تر
القبایان ده کار کرده و چه نده ساله گوارو روزنامه ی
بی ده رده گه ن و له قاطی تری کوردستانیش تا
اندازه په که به ره روی نه وان ده گه ن: وه عقیده ی من
چا کر القاییکی که تا ایستا بوزمانی کوردی پیشنهاد
وباده کار کراوه وهو القبا به به اتر بسته به نظری
هه به تی فهره تگی که معطانی لازمی تدا بکا .

م . شاه پسندی
ع . مولوی

کوردان از بدو تاریخ

تا سال ۱۹۲۰
ترجمه: سید محمد حمیدی

جغرافیای کوردستان
کوردستان منطقه بزرگ و وسیع است که بخش
بزرگش در ترکیه و بخش دیگرش در ایران و عراق
واقع است .

نظریه باره مواعنات که مجالی برای ذکر
آنها نیست تجدید حدود کوردستان از جنبه قومیت
و بطور دقیق بسی دشوار است . بر حال میتوانیم
بنظریاتی که در باره کوردستان باستان و در خصوص
اینکه تا کنون اکثر سکان کوردستان توانسته اند
زبان وطنی خود را حفظ کنند آمده است استاد
کیم و کوردستان را بطوریکه در تواریخ مسطور
است از جنبه قومیت تجدید کنیم و میگوئیم .

کوردستان از کوههای آرات در شمال
تا کوههای حمرین در جنوب که عراق عربی و عراق
کوردی یا کوردستانی عراق را از هم جدا میکند . امتد
اد دارد و از خاور: از اقصی لورستان و دریاچه ارومیه در
ایران تا ولایت ملاطیه در خاک ترکیه از جانب
باختر امتد است و تقریباً طولش ۹۰۰ کیلومتر و
عرضش ۲۰۰۰ تا ۱۰۰۰ کیلومتر است ، کوردستان
منطقه ایست کوهستانی که در میان درجه ۳۳-۳۹ در
عرض و درجه ۳۷-۹۰ در طول واقع شده است . ۱۵۰
از هر طرف کوههای بلند به کوردستان
احاطه داده و سر به آسمان کشیده اند به استثناء بخش
جنوبی باختری و این بخش شامل تپه هایست که لا آنها
چشمه ها جوشیده و بزیمینهای هموار می ریزد . بهترین
نقاط کوردستان برای زراعت بخش جنوبی و جنوبی
خاوری در محل حوض دجله و فرات و رودخانه های
وارد به آنها مانند زاب اکبر و اسفر
رودخانه خابور می باشد .

بلندترین کوهها در کوردستان کوههای
است که در شمال خاوری واقعند و این کوهها را
جنگلهای انبوه پوشانیده است و مراتع و چمنزارها
آنها احاطه کرده است بدن جهت در تمام موسم
سال این بخش را آباد و پر از جمعیت می بینید و
دارای دهات و شهرهای بسیار است ، به خلاف
سلسله کوههای که تر کیرا از ایران جدا میکند
این کوهها لغت و جنگل و علف در آنها دیده نمیشود
زیرا این کوهها از سنگهای آتشفشانی تشکیل
یافته و دارای برنگاههای دراز و دره های عمیق
میباشد بطوریکه داخل شدن شدیدترین ارتش
از حیث شجاعت و اقدام بانجاها مجال نظر میاید .

ماوهی له لایحه ۳

(۱) بشر فامه یا تاریخ کورد با رسی و تاریخ هه موه در
احوال دولت عثمانی [ج ۳ ترجمه ترکی] امر اچه
کنید .

هه روه هابی ده نگبو که وره که بان فرمانی شیلنگی دا
پیش مهرگه کان اطاعتیان کردو نه مری و بان بهی
هینا نهوه بونمونیک له فیدا کاری کجیکی وه ملدن
به رست که بو حفظی استقلال نیشتانی خوی سهری
داناسری میله نئی خوی به بیگانان نه کوت .

کجیکی فداکار

کچه که - نه من به نه نیم لایقی هینده اذیت و آزار نیم .
گه وره که بان - به سه با جواب یا منتظری مهرگ به .

کچه که له حاکم تیکدا که ترسان ده له رزی روی کرده نه ویش -
مه رگانه ی که منتظر فرمانی شیانگ بولای وی بون و سه روی خوی بهرد
اوه و به بیرد اچو نه گه رچی زبانه چه نده دد قیقان و هختی فکر کرا -
نه موی نه بو به لاله و حاله دا افکار یکی زور و کوبه رده ی سینما له
پیش چاوی و اراده برد نهو کچه جوانه هه وهل منظره ی وحشت آوه
ری میدانی شهری که اه که لاکلی لاوان دابوشرا بو له پیش چاوی
خویدار ابراند له بانان به فکری بر او ده سنگیرانه که ی که بو حفظی
استقلال و سه ره خوبی نیشتانی خویان داخلی شه بون خه ریک بو
هروه ها به فکری نهو لاوانی که له ری نیشتان پرستی وحسی

کوردستان

(دهنگو باسی دهره وه)

شوی ۱۱-۱۲-۲۴ رادیوی دهلی

دهلی- دهولتی عراق سانسوری مطبوعاتی هه لگرت . لندن- له دوینی شوی رانوری فرانسه واسپانیا به ستر . مسکو- له ۲۵ فوریه مقاماتی شوروی به آغای قوام سه- رولوزیری ایران و له لاند که به شیک له هیزی شوروی له نه و احی روز هه لاتنی ایران (شاهرود- مشهد...) گ . بریک آرا من له ۲ مارس ده برینه وه له باقی به شه کانی ایراندا تا معلوم بونی وضعیت له ایراندا ده میننه وه .

(اخبار نیو خومان)

سلام رسمی به مناسبتی جیژ نی هه لو د

روزی ۲۶-۱۱-۱۳۲۴-۱۲ ربیع الاول ۱۳۶۵ به مناسبتی جیژنی نو د حضرتی رسول سه لامی رسمی به جی هات .

هیزی کوردستان که له سهرتاسه ری خیابانی قاضیدا راوستابون و سهرگردان آماده ی سلام بون له ساتی ۵، ۱۰ به یانی جنابی حاجی سیدبابا شیخ ریسی هه ییتی ریسه ملی کوردستان و نه ندانه کانی حزبی دیمو کرات و هیتی ریسه له کانگای حزبی دیمو کرات راه دهه کونن جنابی حاجی سیدبابا شیخ (به جی جنابی پیشوا که تشریفی دهه روز هه له مال نه بو) ریزی ته و او ی پیش مه ره که کانی دیدن کرد دوروز باشی لی کردن واوانیش (زیاتر- فدا- کارم-) وه لامیان داوه پاشان ته و او ی پیش مه ره که کان و اهالی له سهری قاضی ریزان به ست له کاتیگدا که موزیکی ملی ایده دره جنابی حاجی سیدبابا شیخ ماموستا ملا حسین مجدی . براصدیق حیدری له بابت اهمیت تاریخی روزی له دایک بونی حضرتی رسول (ص) و مالیت و نیشتمان پرستی سخن رانیان کرد و دهسته ی کارگه رانی چاپخانه ی کوردستان سرودی ملی کوردستانیان خونده وه که زوری جلبی نظر کرد و جنابی حاجی سیدبابا شیخ صدتمه نی به کارگه رانی چاپخانه صدتمه نی به دهسته ی موزیک به نوی جیژ نه پیروزه به خشی پاشان هه ییت ریسه و نه ندانه کانی حزبی دیمو کرات و گه لیک اروحایان نه اتجمنی فهره نگیدا دایشتن باش صرفچای و شربت و گتگویی زور له بابته اهدیت روزی له دابک بونی پیشوا ی اسلام علیه السلام و شاد مانیکی زور جیژن له ساتی ۱- باش نیوه رودای هات .

کوتری نامه بهر

گوپاچه ندوه خت له وه پیش ایرانیه کان له نه راعدیک بوسقز ده نیرن که ده گه نه (جافراوا) ده یانه وی وضعیتنی خو- ان به ستادی سه بلین وله به ره فر ریگای یان نابی ناچار ی کوتریکی نامه بهر که نامیکی به لا قه وه بو به ره له داده گهن که وه لامیان بویدا به ست به لا خودای کوردستان له گوتره که هه تله ده کاودی له دی (باغچه) ده نیشی و ده گیری و چه ندر روز له وه پیش کوتره کیان ده گهل نامه که هینا به پیشوا ی کوردستانیان پیشکش کرد وجه نابی پیشوا ی بهرز هه زار ریالی به هه لگری کوتره که عطا فرمو نه پیش هاتنه نیشان ده دا که حق پشتیوانی کوردستانه

اخباری نیو خومان

مه لا مصطفی بارزانی

جنابی آغای مه لا مصطفی قانیدی کوردی بارزان روزی ۹-۱۲-۱۳۲۴ ساتی ۵ باش نیوه رو واردی مهاباد بو . ومختی گه یشته نیو باغان نه ندانه کانی کیمته ی مرکزی پیشوا یان لی کرد ومختی جنابی مه لا مصطفی له چومی به ربوه به احترامی نه ندانه کانی کیمته ی مرکزی دابهزی له م کانه دا کیمته ی مرکزی ههنگاو یان توندتر کرد و له قه ماخ چومی بیک گه یشتن ، برای خوشه و ست صدق حیدری مراسمی به خیر هاتی له جی هیا وه وه و اندامه کانی کیمته ی مرکزی به مه لا مصطفی باساند و ته ویش ده ستی له و ده ستی هه موانا و له نه ییتی خوشی دا بو کانگای حزبی دیمو کرات هاتن و له سالونی انج- فهره نگی دانیشن و له ساتی ۶ حضرتی پیشوا ی کوردستان به یی [انقادم یزار] تشریفی بو کانگه اتوو ملاقاتی ده گهل مه لا مصطفی فرمو ، له وه خته دا محمد افندی خطاب به حضرتی پیش واه خطابیک که وینه ها ساتی قلبی مه لا مصطفی بو له خصوص خوده یینا و نانی کوردی بارزان و ده به ده ری نه م و نه جیه له ری سه به ستی کوردستان دا خونده وه و جنابی پیشواش وه لامی دانه وه و نه وان بی اندازه به حکومه نی کوردستان و حزبی دیمو کرات امیدوار کرد ، پاشان حضرتی پیشوا تشریفی برده سالونی تابه تی خوی نه نجا مه لا مصطفی به حضوری شرفیاب بو و ماوه ی دو سات بیکره خه ریکی گتو گو بون .

مه لا مصطفی نیویکی سیاسی و زعیمی کوردی بارزانه له ری سه به ستی کوردستاندا زوری مه ینته کیشاوه . دوزمنانی کوردستان نه و و ته و او ی ایل و عشره تی و یان به گوناهی آزاد بخراهی ده به ده ره وه نیشتمانی خوشه و یستیان وه ده رناوه . ذاتی نیو براو بیجگه له وه ی قه ندیکی بهرز و پیویکی زاناونی گه یشتوه متدن و نیشتمان پرسته و تمه نی له حدودی جل بیج سال دا به .

پیشکش کردنی خيوته

له نه ده دره وه لامه دراره که پای آسبه ی پاشایی کچی محمد خانی قره بلاق خیزانی آغای شیخ جلالی طاهری خيوته یکی بلیند بالا و لایقی به هه مو اسپیکه به پیشکش هه ییزی دمو کراتی کوردستان کرده و پیشوا ی بهرز قدردانی له و با به با کخوینه کردوه .

قضاوتی بوکان

حکومه تی کوردستان جنابی آغای قاضی محمد قرلجی که ذاتیکی باوه ربیکراوو زانایه به قضاوتی بوکان هه لزارد و به ژماره ی ۱۸۲۱ بروراری ۸-۱۲-۲۴ حکمی بو ناردرا .

مهاباد - چاپخانه ی کوردستان

موردان از بدو تاریخ

با این حال بیشتر آبهار رودخانه ها مانند دجله و فرات و واردی آنها از این کوهها جوشیده و سرار بر میشوند ، همه این رودخانه ها بطرف جنوب جاری میشوند جز رودخانه قوطور که شاخه از رودخانه کوراست که داخل بحر قزوین میشود . در اینجا آبها یست که بعضی به دریاچه وان و باره بدریاچه ارومیه می ریزند ....

کشاورزی

با اینکه چنانکه معروف است کوردستان منطقه کوه-تانیست اغلب نواحی آن از بهترین نقاط کشاورزی بشمار می آید بخصوص مناطق معتدله که در آنجا باغها و تاکها و همه گونه درختهای مشرق و درختهای توت که برای پرورش کرم ابریشم بسیار مساعدست و باغچه های سبز و خرم و میوه جات بسیار است .

و بیشتر نقاط کوردستان مانند دیار بکر و مار دین و سرد از حیث معادن و چرا گاه غنی و ثروتمندست مهمترین محصولات کشاورزی در کوردستان عبارت است از : گندم ، جو ، انواع ذرت و توتن که از همه بهتر است . کتان ، گنجد ، پنبه ، مازوج ، پیاز ، عدس ، نخود ، بادام ، گردو ، باقلا ، انجیر ، فندق ، زیتون ، سیب ، امرو ، زردالو ، خوخ ، انار ، انگور از هر گونه ، توت ، و هر گونه میوه های مخصوص بمناطق معتدله می باشد . منباله دارد

ماوه ی لاپره ۱

شهریه تی محمدی

دنیاه تاریکی در هینانی کومه لی بشری له و مدو که وتی نه و اسوا ده زانن که محمد (ص) هه زار و سیصد و شصت و چه نده سال اوه ی پیش خه لکی بو مانگ کرد . اهنه جیژ نه هه زنه به هه مو مسلمانانی دنیا به تابه تی به هه مو کوردیکی مسلمان پیروزبایی پیشکش شده که بن . هومیدو کوششی ایسه توه به که مسلمانانی کوردستان وه هه مودنیانو نیکه یشتی حقایق به رزی اسلامی که در گهل بیداد گهران و زور داران مله و کشته ده کاوشنیوان و را گری حقو قی خود ا داده بشره زیاتر و ورده نه وه و دوزمنانی اسلام نه وان هه ته خه له تینن که دوزمنانی اسلام پیورن و زوریشیان هه ول داوه که تمه دینه خاوینه بگورن و کومهلان به نیوی اسلامیت فریوده دن و بو باره تی زور و ستهم هه لده ستین .

مزی آسرداری

- ۱- لاپری ۱ دیری ۳۱ ربال
- ۲- ۲۰۵
- ۳- ۱۱۵
- ۴- ۱۱۰
- ۵- کاغه ذویا کت سه دی ۲۰۰

کوردستان

بلاو کوره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردستان

مارس ۱۹۴۶ - ۴

دوشنبه ۱۳ رهنه مه ۱۳۲۴

سالی یکم

ژماره ۲۲

شاره وانئی

کاربان بووه وشاره وانئی بونی بیک هیناوون . کاره کان گه ایکیش مهم بون که له ده وره ی تاریکیدا یاجی به چی نه ده بون بیاباش پینجسال هاتوجو دوو مقابل خه رج بیک ده هات . وادیاری ده دا نه لم اداره دا بیجگه له کاری ضروری کاغه زبازی نه بوته داب کاری زل زوربه هاسانی جی به چی ده بی چوئکو هه موشتی له روی حق وحقیه نه وه به کس کله بی نه وه مو کس بوته وان فهرانه دراره سه روی شاره وانئی آغای سید خضر (سیدبیره) به ۲۰م آغایه سی سانه کار به دهستی امنیه تی مه یاده وله ده وره ی چند سال کار به دهستی ویدا کاری ناخه ز نه قوماوه . وایستاش خوی و ته وای هاو کاره کانی له روی وظیفه ناسیه وه به شه وو به روز بیجگه هاسانی خوو استراحت بی ووچان خه ریکی بیک هینانی کاروباری خه لکین و هه مو شایستی قدر زاین ؛ له حزبی دیو کراتی کوردستان ده خوازین له لایر دنی ناته وای ته اداره که سه ر چاوه ی زبانی خه لکینه له وه ی زیاتر چاوه توری به رمون و کار به دهستانی شاره وانیش له بیشکه وتی کاروباری اداری ، انتظامات ، بیک هیاتی کاری خه لکی له روی راستیو حقانیهت . راگرتی امنیت حسن اخلاق ، ربوو شوینی چاک ، مراعات انتظامات دیسبلین له وه ی که هه یه زیاتر توجه بکین ویزانن ؛ که بشر گیانداریکی معجزه به وده توانی له هه مو کاریکدا اعجز بنوبنی وله هه مو لکه کانی شاره وانئی کوردستانیشان ده وی که ره قنار و کرداری شاره وانئی ناوه نندی بیکه نه سه ره مشقی بزوتنه وه و کاروباری خوبان . سید محمد حمیدی

بیکرن تیکرانه ریکی دزوره قیقی قانله بون بیایوی زور گناهکار به بولیکی کم خه لاسی ده هات نه که به بریکه وت به نندی گوناهاکاریکان توند کردبا به بوته وه بو بولیان بیوه شک به برده ده یانه . ویت تابگونجی پیری لی بستین . ده گهل بونی اداره ی شاره وانئی وامنیه وه هنگ که روی هه م نیزیکه ی جواره رار نه فخرخاوه ن اساحه که گشت نه نیابوراگرتی امنیت وپاسه وانئی میلهت راگیرابون ديسان نه یان ده توانی ده خودی شار- یدایش به زوی و مال برین بگرن چوئکو خوروشیان به جاری فاسد بوو باوه ریان به ته واونئی له سه ردزین و تریاک کیشان و آرمق خوارده وه کویو وه شه - رافت دین انسانیت له بی شه ره فاته دابه جاری باری کردبه وپولپرستیان به دره جیک بو که نه به نابا- دیگیش گیربون و نه نجامی وظیفه ده وعصره گلاوه دانه نیا کاغذ برینو کاغذ بزی بو چکوله ترین کاری به قازاجی جامه مو فرد به چی نه ده هات میلهت به ته وای پریشان سه رلی شیوا بو ری رزگاری بو جیکه به گ نه ده برد وهیندیک سه ری ناوه میدیان به ردابووه و تسلیمی قضاوقه ده ر بون وپریکیش له بهیندا مایونه وه وچاوه نوری کلاو که به کی ده رفعت بون که لیرا ره زگارین .

له شاره وانئی کوردستان چم دیت ؟
ده رو زوری شاره وانیم ده غایه نی نطافت وساده کی دا دیت وکار به دهسته کانو پاسه وانه کان بی فرقو جدایه نی به وه ختو بی وه خت خه ریکی کارن دیسبلین به ته وای مانا به ره قه راره له وه تاغه کان د چندمیز دانرابون وه ره به که بیجگه له ده وات وا قه ام به کدی به روه نده بان له سه ربو له ماوه ی نیوسات دانیشتمدا دوو سی کس هاتنه اداره دیاربه سو

شاره وانئی اداره بکه راگری آسوده بی خه لکی وامنیتی نیوشاره . مال وناموسی خه لکی نه ده ست شاره وانیدایه یانی شاره وانئی بی له سپر دراوه که به روز تم دو گه وه ره ی زبانی خه لکه له ده ست دریزی ده ست دریزان و نه کاران و به شه له یاریزی دزان و نا بکاران یاریزی له کابیکدا مل و مندالی خه لکی ده تاریکابی شه ویدا ده خه وی خوش رو ده چن پاسه وانئی شاره وانئی ده کوچه و کولان و قوزباندان له دزان و نانه هالان هه ست راده گری به هومبیدی پاسه وانئی شاره وانیه شه وی که خه لک ده نون مالی خوبان بی سه ره ست به چی دین .

کار به ده ست و پاسه وانئی شاره وانئی وه کوله دونه ی منمندا دابه ده بی لایکانو و دینخاوانئی مه ردوم هه له بزیر دریر و زور به گوره له مطنا بیکرن .

دووی ۱۰-۱۲-۱۳۲۴ شم کونو سه ری شم ووتاره م بوسه ردان چومه اداره ی شاره وانئی کوردستان که اداره یکی نازه دلراوه ویتن له چلونه تی شم اداره که نگهبانی مال و ناموسی هه مو که سه اطلاعاتی وه چنک بینم ده رو زوری هه مو وه تاغه کان که رام له م کاغذ ماتالان و بروی عسری بیایوی خوینخوروخوین مز و خوین ریزم و میره هه وه که ده وه ده وره تا کومه لیک له تریاک کیشان و آرمق خوران و دز و جردان کو سونه وه چند وه تاغ و انواع زینت که هه مو ی خوینی خه لکی بر دارو دبواری ره تگاندبو رازابونه وه و ناهاژن و ریکران به نیوی کار- به ده ست نیسدا دانیشبون و گه لیک له ده لالان و خه لکنسانی بومی که له وان زور خه راپر بون ده وره یان دا بون له هه ر وخت بیکدا کاغذ وپرونه وپوشه به تون هه له درا بووه پول پول بول بچلر ، کسه ، روحانان ، مه زانی کوردستانیان بو شه قهاچخانه راهه کیشا نوشی جریمه ، لیدان ، سوکا به تیان ده کردن .

بوچی وای ؟
چوئکو له وعصره ناباره که دا له شارا بگرنه تا وه زیر و له وزیر را تا کار به ده ست بکی چکوله هه مو بو قازانجی خوبان کاربان ده کره وه هه مو ده می له بارزدا بون که چلون کتیک وه چنک بینن و دروه کی بو هه له من ویا به نیویکیده ی

جیژنی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان له لاین کومه لای به و دی مه آباد

نه ته وه ی بهود ابوه له ده وره ی جه ورو دیسکانوری رضاخان دا ده مه یهت و کویره وه ریدا ده گهل ابه شه ریکو سه م بون هومیدم هه به که له ده وره ی آزادی و خوشیدا له گهل ابه به شه رین ادوای به یانه ته که م ده لیم بزی پیشوای کوردستان بزی کورد کوردستان .
ماوه له ژماره ۲۳

(۱ - خطابه ی آغای محمدی قادری)
هه ی آزادی خواکانی کومه لای به و دی مه آباد ابوه که به بونه ی جیژنی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان ابه ویا ننگ کردوه به و لا ده گهل وه رگرتی اجازه له حضرتی پیشوای سه رز له لاین هه مو برا کورده کان سوپاسی بی باباتان پیشکیش ده کرم ، هه ی آزادی خواکان منله ییکی آذربایجانی هه به ده این : (زمستان گورمیان بابل به سارن قدرنی بله مز) بزاین میلهتی کورد بوخسوی زور ده زیر په نه چی بیگاناندا رایسارد ووه پیشوای کوردستان زور باش ده زانی که ده ردی میله ته جو که کان چند گرانه ، زور بان ده زانی که بریشی وان به جه ده زمانیک چیاک ده بیته وه هه ی

روزی ۶-۱۱-۱۳۲۴ له لاین کومه لای به و دی مه آباد به شادی سه ره خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان جیژنیکی زور جوان گیرا چند منازه له خبیانی قاضی دا به اسواعی بارچه رازابونه وه و به بی بانگیشیک که له نه ندانه کانی ککینه ی سه ر که زی و کار به ده ستان و نومه رانی حزبی دیو کراتو سه رانی ته وای قابل که رابو ده سته ده سته و سول پول بانگ کبراوه کان وارد ده بون پلش چاره کی دانیشن و خوارده وه ی شه ربه تو چای هه لده ستان ده شیکسی دی ده هاتن به م جو ره شم جیژنه (۴۸) سات ده وای کرد و شم دوو ووتاره ی که له زیر ووه دینه درین ده و جیژنه دا خویندراوه :

زانایانی کورد

سید محمد حمیدی

ماوهی ((مولانا خالدک، ردی شاره زوری))

دوای نهوه نهجی بولاهور ودهرو اتانه گانه (دهلهو - جهن آباد) وهه رپاره وپولیکسی بی ده بی به سه ره هزارو دامتو ولی قه و ماوا دا بهشی ده کا و دوای سالیکی مواظبتی خدمتی شیخی دهلهو وپولیکسی اجازه ی درابه و بهری شیرازو بهزدواصفهان و هه مه ده اتا گه رابه وه وله (سنه) ده سی کرد به نشری طرقت و شیخ محمد قیمی ماموستاشی داخلی تم طریقه ته کرده له بوه عاتقه رده سلیمانی و له دو بی مدتیکی کم چوه بهد او بیخ مانگیک له تکیه ی قادریدا مابوه له پشاه هاته وه سلیمانی و ده سی کرد به ارشد و زور کس داخلی تم طریقه ته کرد تم پیشرفته بوبه سیب اجزی و حداثتی از بی طریقه بی قدرتی له بهر ته له سالی ۱۲۲۸ دا چو بو بغداد شو پشاه دره ی (الاحساء) ی سو تعمیر کردو و ناوی تا تکیه خالده و له وی دانیش و ده سی کرد به ارشاد له لاین عموم و اهتبالکی باشی لکرانه و ده مه دا امیری بابان محمود پشاه ی کوری عبدالرحمن پشاه ته بهد او که تم خانه ی دی رجای گه رابه وی بوسلیمانی لی کرد و محمد پشاه خانگیکی بودرست کرد و له وید اده سی کرده وه به ارشاد له هه موبه لابه کوه علم روی تپی کرد و تمه بوه سیب دوه بهر کی عما و لشراف و امر او اهالی و دو زمان فکری کوشنیش ان کرد له بهر ته م لانا نه بی خوی هه لسا و چوه بهد او له تکیه خالده به اجزی گه ربه له دوای بیخ شیخ احمدی هه لوبیری خلیفه ی زرد شام و له وی نشری طریقه و ارشادی کرد زوری بی نه چو له شاه موه رجای هانی کرا و محمود پشاه خیری بونارد و رجای گه رانه وی لی کرد نه ات جنبانی مولانا له (۱۲۳۸ - هق) دارویی بوشام و گه رمی دابه ارشاد و له پشاه (بیت المقدس) ی زیارت کرد و له (۱۲۴۱) دا چو بو حوج و گه رابه و بونام و له شه وی جمعه ۲۸ شوال ۱۲۴۶ دا به طاعون و فانی کرد . عریق رحمت بی علمه و فضالی شاه به انواعی فصادق تقدسیان کرد و شیخ داودی - بهد ایش له نیو ته مانه دا بو . سالیک مولانا له کمال کوه ملی له زمانان بوسیران ده جن بودی (عبدالان) و به قصیدکی طولانی زور نایاب باشی آوو هه وی ای بهد الان ده کا و ناوی به (جات عدن) ده با چونکه له ناوشه ریکان ده لی : (هه ده جنات عدن فاد حله ها خالدین) تمه هه ره ل شمعی قصیده کیه ه

گوش باید کرد ازین سرگشته اندوهکین
شمه از صنعت خلاق گیتی آفرین
تمه بیاه و گه وره به به تیشکی عام و عرفان خاکی کورد - تان و تور کور -
ستان و عربستان و بهشی له فارستانی رونک و اودا ن کرد و ته وه
علائیکی زوری به نیشتمانه جراهه کی خری به مخرج داوه قصیدکی زور
جوانی له بسی شاره زوردا که نیشتمانی پاکی خویته تی و ته وه هه ره ل
شمعی قصیده که تمه به :

این چه خاک است کز و راجه جن آمد
خس و حارش بنظر سبیل و ریحان آمد
تمه ذاته مبارک مرشدیکی شریف و شعریکی دینی ی بلند پایه ی . به
عربی و فارسی و کوردی زور قصائد و رسائل هه به دیوانی اشعری
له استامبول به امیری سلطان له چاپ دراره و رساله ی (الارادة الجزئیة)
هی تمه کله لایم عبدالله بیوتاتی شرحی لی کرا وه و له بهد او به چاپ
گه بوه له و عه و حکمیتاندا له درجه ی سمدی و حفظه ابو در حق آرو
بیته بیغه بهر زور به محبت بو و قصایدی له مدحی نه و اندازوره .

آفاقاناری
به کریارانی روناکانی چرای بروسکه راده
گه بندریت : ۱ - شرکت بروسکه له هه وه لی سالی تازه
وه روناکانی بی سمات نافروشی بی ویسته کریارانی
بی سمات تا آخری مانگی ره شه مه کتوری برقی
تیه و نص بکا ۲ - سماتی ته و وی مالان بی ویسته له دو
لایانه و له لوه ی برقی بی لازمه تاده روژی دی اوه مالان ی
سماتیان لوه ی نی به شرکت مراجعه و احتیاجی خویان
پیک بی ن آغایانیکسی له شرکت خشتیان به قرض وه
گرتوه بی ویسته تا ۱۵ - روزدی یا خشت و در گیر او تحویل
دهن یاپولی - صالح مکاتیلی

سو پاس
تم آغایانه ی نیو بر او ی ژیره وه هه ره کس به نو به ی خری نه میکان له ادار ی
روزنامه ی کوردستان نویسه و له بات هلک ردنی آلا و به به یونی
گوردستان و پروزیایی له بلا و بونوی روزنامه هه ستیان نو واده وه :
۱ - آغای حسن دیوکری
۶ - فاروقی محمودی
۳ - « قادی لوه بی
له هه ستی نیشتمان پرستی نه ویرایانه سو پاس ده کین -

هینگی له مزگهوتی سور

ره بی هه ره کس له بهر ته می نه ونی
خاکی مه ی کرده له ت له ت و زه ونی
نه ونی بیسدا بکهنو گر بگری
گری ظولمی له گیتی دا چسری
۲ - هین

تال و شیرین
له میزو حقی کورد ده خورا به پیرو
له میزو کورد بو ده بیکرد شین و ورو
له میدانی شقینی دو زماندا
سهری سهرداری کورد بو هه وه کوگو
گولستان و زه مندی کورده واری
به یی دو زمان ده بو بی شیل و بوزو
هه ناسی کورد ده چو به عاصمانی
له جهرگی کورده هات بو چوک و بوسو
هه زاری لاوی له به ندیخانه داسرد
هه زاری بیای ته نالی خرابه هستو
له کوردان کوشتیان بی سوچ و تاوان
هه زاری وهک (سایل آغای سکو)
ژنی کورد بو قزی ده ریموه هیکوت
له سه ریمیتی کوری : هه ی رو کورم رو
کوری کورد بو له خویان و ده گه وری
کچی کورد بو که واده یدا له نه ژنو
نه وی بیدای بگردا کوردی بیکس
هه م دو زمان ده برد به کس له بوخو
ده میان برد سیچکه و مازو گه لوان
ده گل توتنو که تیره و په م و په م
ده میان برد دانه ویله ی ایسه ، تون ، تون
ده میان برد زیروزی ایسه کوکو
ده میان برد که نه گه ی ایسه په زوری
ده بو ایسه ش پخوین هه ره سوله ی جو
پنیرو رونه گه ی ایسه به زاری
نه وان ده خورا و ده موه بو موه دو
له هه لایک خه ریکی راورو تپون
وه لاتی کورده واریان گردبو تاپو
نه وی بی مابو کورد دیکوت همیشه
به حالی من نه بی بیدینی ته رکو
ته میان بو له خاکی پاکسی خومان
وه درمان نین به تو بزی و پاله بستو
نه وان سه رگرمی فهوتانی مه یونو
ته موش تیکچوبو لیمان رایل و بو
جلیت بازمان ته یان مابو چه هه وه
فه له خویان هه یان مابو چه هه وه
له پر روحی بزوت خوابادی ره حمت
که هات هاواری کوردی برده موسکو
ته ماشای خالی ایسه کرد . . . . .
سه ریکی راوه هاند پاهان کوتی خو
مه وانه کیوی دیسو درنج نین
نه وان ش آدمیزان ایدی بو
وه ها په خسیر و دیلو زیر چه پو کن
نه یان کرده له آزادی له بو بو
به بیگانه ی جفاجوی خوی مزی کوت
که ده ت خوار حقی کورد نه و جار مه یخو
به گه رمی یاریده ی هه ر داین وه رموی
(. . . . .)

نه وه مرده نه وی بیلی ده لی دا
نه وی دیکه نیه دایم بلی « نو »
ده لی (. . . . .) و نه وی دی
که کاری بیت نه ما خیر اده لی « کو »
هه موی راسته نه وی بیلی و چه قومیک
فریو نادا به چاپ و چوپ و بهدرو
له زیر بالی نه وا گیانه به چوار سال
له بالدار نی بهری بشواره پیرو
هه تا سه ربازیکسی سوری بهینی
بشو نابلی برو هه دی ده لاجو
بزی یاخو ستالین ره هه بری روس
ستاره ی گر شه گرش بی وه کوکو
ماوه له لاپه ره ۳

روزی ۲۹-۱۰-۱۳۲۶ سانی ۸- سه بی بو که له
مزگوتی سور هینگیکی گوره له لاین خزی
دیمو کراته وه بهر کر له م هینگیکه دا کمیته ی
هه ره که زی خزی دیمو کرات و هینگی ره یسی
میلی کوردستان و هاوای نوین رانی کوردستان
واکله کانی خزی دیمو کرات و چه ده هزار نه هر
به یی گنه یشتی مزگوتی که له اهالی شر که تیان بو
نه م هینگیکه دا خه لکی چاوه رانیکسی زوریان هه بو
و منتزای چیزیکسی هه ره مزین بون که نه ویش
روزی ۲۰-۱۱-۱۳۲۶ بو که له واقعه یدا تمه نمایه
سه رده ی نه ورو زه بو له بهر ته و خه لکی هه موه گوی
قولاغ بون که بزاتن چه ده کوتری تا و بو له ساتی
۹- هه زارو هین دو شاعری ملی باش وه رگرتی
اجازه به ترتیب چه نه سه رده بهر وه ره کس اشعاری
خوی خویته موه .

[گولی پشکو تو]

نه ی گه لی کورده کان برانکم
نه ی جگره روز- کان روحو گیانم
لاوه خسین پا که کانی چایکو زیر
پیره میردانی خوی هوشویر
نه ی که سانیکی نه ورو آزان
دم به خه ندو به که یه و دل شان
له بلیندان ده بیندیری آلاو
له گه روی دو زمان و کرد تالاو
هین ده زانن که نیشتمانی کورد
پیشگی آسری کورانی کورد
له « برانجان » وه به سنجارا
هه ره له « نه تاب » وه هه « زارا »
« قرص » و « باز » ته و او ی نه و خا که
مه وطنی کورد کانی خوین پا که
ایسه ده ستن به نسبت نه وه به ده نه
ده ستی رز گاره له وه هه موه وطنه
هه ره بهر تابه بی وطن به خسیر
ده ستی هانوته ده ره له زیر زنجیر
نه وی آزان و شاده به کده ست
که چی سه رگرمی خویته و مه ست
چون ده بی ده ستی وا به که تره خمی
را کشی و بو به دهن نه بی نه امی
ده بی تا هیزی ماوه نه وه ده ست
تاره گه و خویته خاوه نی هه ست
را بیسه تاره هه ده کا به ده نی
کورد ده بی گیان بده له ری وه تنی
کورد وه واری به هه ستی دنیسا بو
داخه که م سه رده میک بو فه و تابو
له به هاری صلح له تمه باغه
« گری پشکو تو وه » که سابلغه
به هه مومیدم که ریشه آزو کا
به گولان کورده واری تاپو کا
لاوه خوین با که کانی خوین شیرن
نه و دو عایه ی ده که م بلین آمین

ماوه‌ی لاپه‌ری ۲

تال و شریڤ

له‌وی یاش کورده تومسور و شادبه
 ئەوا هانه دەری روژت له‌آسو
 به‌رچو روژی تالی و کانی سستی
 زه‌مانه‌ی عیسه کاروژی کاره ئه‌ورو
 به‌ئومیدی خوداو یاری . . .
 له‌ده‌س بیگانه‌کان دینه‌ی دەری تو
 سنه‌بانه سقز که‌رکوک هه‌ولبر
 سالیمانی و کرماشان و جوانرو
 ره‌واندز خاقین و قسری شریڤ
 هه‌لبه‌جو هه‌ندلی و گول‌عنبر و ککو
 لورستان سه‌ر به‌سه‌ر سه‌رده شتو هه‌وشار
 ده‌گه‌ل و وره‌می و ده‌گه‌ل شاپور و ماکو
 ته‌واوی شه‌ار زور و ده‌شت بیتوین
 مه‌ریوان و هه‌مو خوشنه‌و و آکو
 دیار بکرو چزیرو شه‌ره‌هانی
 ده‌گه‌ل وان و ده‌گه‌ل ماردین و زاخو
 ده‌بی آزاد ته‌واوی کورده واری
 وه‌کو سابلاغ و وه‌ک بوکان استو
 مه‌ترسه هه‌ربلی شه‌ماری مانی
 هه‌تا هه‌ی هه‌ینی بی‌باکی حق‌گو
 پاشان آغای حسن داودی دوا‌ی تشکر له‌حضار
 و وتاریکی دریزی راجع به‌یه‌که‌تی و برابری
 خویندن و خوینده‌واری خوینده‌وو .

ئه‌مجا حضرتی پیشوای کوردستان (قاضی محمد)
 تشریحی برده سه‌ر منه‌ره که‌ باش به‌خیر هه‌اتی
 ته‌واوی نوینه‌ران و آغایان و تشکر له‌خه‌لکی
 مه‌یاد نه‌ده‌و و هه‌خاڤه‌ دا‌یو خه‌مه‌تی برابری
 خویان توشی زه‌حه‌تی ده‌بن فه‌رموی . . . . .
 کورد دوو سه‌ده‌سه‌بو
 وه‌ر گه‌ر ته‌وه‌ی آزادی هه‌ول ده‌دا له‌جه‌نگی
 بین‌المللی رابردودا کوردیان بتر له‌ت له‌ت کرد
 به‌شیک به‌عراق و به‌شیک به‌سوریه و به‌شیک به‌
 روسیه و به‌شی زوریشیان بو‌تور که‌یو ایران هه‌شته‌وو
 ئه‌م کلانه‌هه‌ستی سه‌ر به‌ستی کوردانی نه‌کوژانده‌وو
 کوردانی تر که‌یو ایران و سوریه زور له‌بیشدا
 بو‌آزادی هه‌ستان دوزه‌هه‌ کانیسه‌ ده‌سیان کرد به‌
 کورد کوشتن ئه‌گه‌ر کوردانی به‌ر خانی برشو
 بلاو کران بابانه‌کان و اردلانسه‌کان و اردی
 مه‌یدانی کارزاری آزادی کوردان بون، شیخ
 عه‌یدالله، شیخ سعید، سمایل آغا کوردانی
 تورکیه و آزارات قایمان کرد و چه‌نه‌ده‌هه‌زار
 له‌م قیامانه‌دا له‌ناو چون و نتیجه‌ به‌ده‌س نه‌هات و ئه‌م
 راده‌ره‌دانه‌ گشتیان له‌سه‌ر آزادی مردن ئه‌مجا

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه: سید محمد حمیدی
 مقادیر هه‌می از محصولات زراعتی کوردستان به‌خارج صادر می‌شود
 مانند: موز، کشمش، عسل، گزنکین، خوشکبار، موم،
 پنیر، دوشاب، ماهی، و انواع خوب ازبشم و پوست و زیت و
 نخم کتان و کرم‌ارشم و انواع حریر خام.

کانیهای کوردستان

- در کوردستان کانیهای بسیاری بشرح زیر موجود است:
- ۱- در «ارغنی» کان مس که شهرت عامی دارد.
  - ۲- در قصبه «بالو» کان مس مخلوط به نقره.
  - ۳- در سیوان و جزیره ابن عمر کانیهای ذغال سنگ.
  - ۴- در بعضی از نقاط دیار بکر کانیهای طلا و نقره.
  - ۵- در شهرستان سعرد آبهای معدنی که در زمستان گرم و در تابستان سرد می‌باشند همچنان در کنار رود بهتان جویها و چشمهای قط موجود است.
  - ۶- در معدن (جائست در سعرد) معادن آهن، قلع، زغال سنگ.
  - ۷- در شهر نیروخ معدن طلا.
  - ۸- در اطراف وان کانیهای پر از زغال سنگ، قلع، مس، قصدیر، ماده‌ایست که حل‌ی از آن ساخته می‌شود، قط، گچ، قیر، سم،
  - ۹- در وادی زاب آبهای معدنی کاربونی.
  - ۱۰- در کینی کان آهن.
  - ۱۱- در کسکیم کان آهن و بولاد.
  - ۱۲- در خنس کانیهای نقره و غیر آن.
  - ۱۳- در ارزنجان باسینلی کانیهای گچ.
  - ۱۴- در تزدیکی ارزنجان و کوه آگری چشمهای متعددی برای حمام‌های معدنی.
  - ۱۵- در مرکز کبان کان مس در ولایت خرپوط.
  - ۱۶- در جه‌شکرت کان ذغال سنگ.
  - ۱۷- در سنجق درسم چشمهای متعددی از آبهای معدنی گوناگون . . .

صنایع کوردستان

کوردان در فرا گرفتن صنایع دارای سلیقه و ذوق سرشار و از اقوامی هستند که در این قسمت امتیاز دارند و می‌توانند صنعت را در بین خود همگانی کنند: از جمله در صنعت سجاده‌سازی براعت دارند و این صنعت در بخش خاوری کوردستان بسیار مرمقی است. و در میان خانواده‌های کورد همگانی است و یکی از وسایلی مشعولیت آنها در شبهای دراز زمستان است. و همچنین صنعت قماشهای پشم و پنبه و حریر که به منسوجات سوریا و اروپا بسیار شبیه و از جمله صنایعی است که کوردستان بدان امتیاز دارد اینک پاره از مصنوعات کوردستان ذکر می‌گردد:

بقیه در صفحه ۴

جناب‌ی پیشوا مسئله‌ی حزبی هینا پشه‌وو: که تا ایستا چند حزب له کوردستان بنا بر او و بو آزادی کوردان هه‌ولیان داوه و شه‌مانیش له‌م پناوه‌دا چه‌نده‌ده‌هزار قوربانان دا له‌دیاز به‌کر دوو سه‌ده‌هزار کوردی به‌ناو بانگیان کوشت و ئه‌م مله‌به له‌کوردستان داده‌وامی بو‌تاوه‌حتی ارتش شه‌نشاهی له‌شهریوری ۱۳۲۰ بلاوو .

به‌بلاو بونه‌وه‌ی دو به‌ر آگهی

بو‌بلاو ارتشی شه‌نشاهی
 لاوان و گه‌نجه‌نی مه‌یاد ده‌سیان کرد به‌کار و مه‌رامی
 مقدسیان تعقیب کرد له‌بن شه‌شکه‌وتان له‌شیوان
 و خانوان به‌دزی خرده‌بو‌نوه و هه‌الیشتیان به‌خه‌رج دا
 تالکی خویان له‌ته‌واوی کوردستان دا کرده‌وو
 و هه‌مو کوردیکیان بو‌کار آماده‌ کرد و خوشتیان
 به‌هیز کرد تا بو‌ج: نه‌ده‌له‌وه‌به‌ره‌رامی دیو کرا
 تیان به‌دنیا گه‌یاندو تقاضای خود مختاریان له‌حدودی
 ده‌ولتی ایراندا کرد به‌لا ده‌ولتی ایران به
 جیوو هه‌ره‌شو به‌تازگه‌توب و فر و که‌ وه‌لامنی
 دانه‌وو. له‌ضمنا فه‌رموی: دزای شه‌ورو دنیای
 تنازعی قایه‌وه‌ره نه‌ته‌وه‌به‌ک ده‌یوی بو‌خوی
 سه‌ر به‌ست بی، ئه‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد: شه‌گه‌ر
 کوردستان بی‌ه‌وه‌ی له‌روژی پیدا یستدا چه‌ند
 هه‌زار لاو و گه‌نجه‌ مسلح بکاو بو‌دفاع له‌بیشه‌انی
 خوشه‌وست آماده‌بکرن آبا کورده‌و استعداده‌ی
 هه‌به‌ که‌ کورو خوشه‌وستی خوی بو‌مه‌یدانی کار
 زاری له‌م عانه‌دا نوینه‌رانی کوردستان به‌ک
 ده‌نگ هاته‌ جواب:

- ۱- آغای محمد نانو اراده فه‌رمانده‌ی بولی کوردستان وونی: ئه‌من عهده‌دارم که‌ هه‌مو لاوانی مه‌یاد بو‌گناباری و دفاع له‌نیشمان و له‌هه‌بیشه‌ حاضر و آماده‌ین .
- ۲- آغی صدیق حیدری و عالی‌خسروی له‌لاین موسیسنی حزبی دیو کرات و لاوانی کوردستان کوزان شه‌مه‌له‌لاین موئسسنی حزبی دیو کرات و ده‌سته‌ی لاوانی کوردستان هه‌ که‌ پیشاخونی خویان نه‌رژتوه قبول ده‌ده‌ین که‌ هه‌مو حاضرین له‌رمی نیشماندا بمرین .
- ۳- طاهرخان کوری سایل آغا و عمر خان که‌ هه‌سائه بسوسه‌ره‌به‌ستی کار ده‌کا و ووتیان: ایسه‌ حاضرین و له‌باو وگه‌ بایری خومان سه‌رو- ماوه‌له‌لاپه‌ره ۴

(کوردی مو کریان) یا ره‌وادیان - آورباگیان

له‌تاریخی شهریارانی گه‌نمانم و آترو پاتین

ماده‌کان آریڤ و بایری کورده‌کانی مو کر-
 بان شه‌رو که‌ن به‌لام که‌نگی هاتونه‌ایران به
 دروستی نه‌زاندراوه‌وه کو آریه‌کانی دیکه‌نه‌گه‌یا-
 ندر اووه‌تزازین که‌نگی هاتونه‌خاکی ایران به‌لام
 شه‌منده‌ آشکرا به‌ که‌هاتون له‌غره‌بی‌خاکی ایران
 وله‌کیوه‌کانی زا کروس و آزر باگیان جیگر بون
 به‌هه‌ر صورت مه‌س له‌وه‌مقدمه‌ مزوی عه‌شیره‌نی
 کوردی مو کریان ایستاوره‌وادیا نه .
 (عه‌شیره‌نی کوردی مو کریانی ایستا)
 کوردی مو کریانی ایستابه‌یست تیره‌ی که‌وره
 دینه‌زماره و هه‌ره‌به‌شه‌م عه‌شیره‌تانه‌زور به‌ره‌بایانی
 جوی ده‌بینه‌وه به‌لام ایسه‌لیره‌دا هه‌ره‌شیره‌ته‌گه‌وره
 کان نیوده‌به‌ین که‌ئهمانه‌ن .

هه‌س له‌نوسینی شه‌چه‌نددیره‌به‌ کورتی ناساندنی
 خه‌لقی شه‌م مو کریانه‌ی که‌ ایستامه‌ر که‌زی به‌مه‌یاد
 نیوده‌بری شه‌وه‌به‌گه‌ایسه‌ بزاین شه‌یرو نوسه‌کان به
 کوی ده‌لین‌خاکی مو کریان و شه‌چنژاد و تیره‌به‌کن
 بو‌ته‌وه‌ی به‌چه‌که‌وه‌بیره‌کانی رابردوی کوردی
 مو کریان و میزوی زور له‌میژی وان بزاین و
 تی‌بگه‌ین که‌له‌که‌نگیوه‌ شه‌وخا که‌له‌ ده‌ست شه‌و
 کوردانه‌دا بو‌وه‌ده‌بی له‌تاریخ (ماد) بدوی و ده‌ور
 وزه‌مانی هه‌خامشی و اشکاتیان و ساسانیان بخه‌ینه
 پیش‌چاو تا کو که‌مو کورتیک به‌سه‌ره‌میژی شه‌و
 خا که‌دا آگادارین به‌کورتی و تاری آغای
 حسن یبرنیا دانه‌ری تاریخ ایران باستان لاپه‌ری
 ۱۹۸ ده‌بیره‌وه .

کوردستان

ماوهی لاپه ۳ کوردی موکریان

موکریان موروهشت شاری هه به ۱ مهاباد ۲ سه رده شت ۳ میندواو ۴ نهغه ده ۵ شنو ۶ بوکان ۷ ساین قه لا ۸ بانه .
 خاکی موکریانی نهورو که چوارده شتی زور که وری هه به که هه ره که له وده شتانه به نیوجو بدجته وه .
 ۱ ده شتی شاری ویران ۲ ده شتی لاجان ۳ ده شتی سندوس ۴ ده شتی میندواو و قه ویران .
 ۱ ده شتی شارویران له لاین با کوری مهاباد و جه نومی گواوی و وری به .
 ۲ ده شتی لاجان به ده شتی مامه و ولای نه ریی جه و بی به کونه لاجان و یاده شتی پیران نیوده بری .
 ۴ ده شتی میندواو به شامات و تالابو به حاجی حسن نیوده بری و به که زه لاین لای شمالی غربی و به که لای رضاخان لای جه نومی شرقی موده بریت شرقی میندواو نیوانی جومی جهغه تو و جومی ته هه وه ده شتی گامیش و گولی ورمی و شمالی میندواو به ده شتی مه لکندی یاله و پیش شالی میندواو به خاکی (مقدم) و جوی خاکی (ده هدم) ده سارا .
 ماویتی

آماداری

له سه ره قهراری کومیته مه ره که زوی به ته وای کورد .
 ستان راده که یندریت هه ره مالیکی که له خیار جه (خارج گوردستان) وارد ده بی به جوریکی که کومیتهی مه ره گزی معلومی کرده اداره گمرگ کوردستان حقوقی دولتی لی ده ستینی و هه ره مالیکی خارجه اگر له لای بازار گانان موجوده پیوسته به هه وریت به اداره گمرگ خبر بدهن چونکو له کاتیکدا نه .
 که ره مالی خارجه بدون موری گمرگی به یندری مطابق مترات گمرگی کوردستان مجازات ده کری .
 کومیتهی مه ره کزی حزب دیموکرات کوردستان

په پیروز - له دبی حاجی حسن

اداره محترمی روزنامه کوردستان

نه من به نویزری له لاین برابانی شاماته و در کوتی نه و استیره که شه که سه به بی به خته وری و سه ره کوتی مه به و شه وی تاریکی نه ته وری کوردی به روزی روناک گوریوه ته وه تیشگی وی و ایرش و بلا و یوه که لاوانی جه سور ویرانی عاقل و به تدبیری له هه وه - و ج و قزبی کی کوردستانی مه زن له خه وی غفلت و بیهوشی راه را بدووه نه بریک عه ره و له مدبرو کارگرانی نه روزنامه نه زیزو خوشه وسته به قلیکی شاد و به دلیکی خوش سوپاسیار لیده که یه - به و جار له بار گای خوداو نه ندی به روز و توانا رجاده کهم :

یارب نه من دوعایه ده کهم لیم قبول بکهی

چی دی کری و ذلیل بونی کورد قبول نکهی

بو کویری چاوی دوژمان و حفظی نیشتمان
 تمه پشه وایه گوره به هاری تروول نکهی
 بز به ژبانیکی نه بد پشه وایه محبوبو دل باکی کوردستان هه ره سه ره
 په زبزی آلامقدس و سی ره منگی کوردستان هه ره کیف خوش و
 روزباش بن دانیشوانی کوردستانی مه زن حسن میر خضری

بته صفحه ۳

کوردان از بدو تاریخ

برده ، جوراب ، روبند ، چیت مشجر ، کمر بند ، شیل ، عبا ، غزل ، قماشهای بنه به . انواع سجاده فرش ، کلیم ، بطانیات ، که به پوست بزخانه شهابت دارند ، قماشهای حریر و بنه به ، قماشهای معطرز ، فطیقه و انگ حمام .
 علاوه بر این صنعت پوست و انواع دباغی در نواحی کوردستان مه وول است همچنین صنعت اسلحه سازی و خانمکاری مشکهای شمشر ، خنجر ، طباچه باصول شرق قدیم ، و خانمکاری سینه ها و بیاله های شیرینیات خوری و سیگاری و کارهای مربوط به عاج ، آبنوس ، کهر باغزر دوسیه سباردا بر است ، صنایع سراجی و نجاری در کوردستان بسیار قدیم است همچنین در بعضی نواحی رنگرزیخانه و کارگاههای دیگری موجود است ، در مار دین یک نوع صابون نادرا وجود هست که از روغن فندق حمل می آید . «۱»
 دنباله دارد

«۱» قضیه انکوردیه دکتر بلج .

به هه مه کهس راده که یه نین

چندی له وه پیش له روزنامه کوردستاندا به هه مه کهس را که با ندرا که هه ره کهس کتیبی کتیبخانه ی غیسی زا ده فرهنگیه له لایه به اداره ی روزنامه کوردستان سلام کاور سپوده ره گری به لاهه چکه کسی و لامیکی به دایه ووه و نتیجه کمان و نه گیر نه کهوت پیوسته آغا یان بزانی که دامه زراندنی کتیبخانه له اداره ی روزنامه کوردستان حسب الامر ی پیشوای معظم حتمی به وه ره گرته ووی نه و کتیبخانه ی نیو براری سه ووه ش حتمیه دوباره رجاده کین هر کس کتیبی کتیبخانه ی عیسی زاده و فرهنگیه له لایه فوری تسلیم به اداره ی روزنامه کوردستانی بکا ورسیدی وه ره گری دهنا پاش خوینده نو می نه ام آگاداریه هر کهس تخلف بکا اداره ی روزنامه بوسیلهی شارموانی بو و ره گرته کتیبیه کان اقدام ده کا و نیوی متخلفین بعنوان خابن له روزنامه دابلوده کانه و .

(تصحیح)

۱ - ژماره ۲۱ لاپه ۲ ستونی ۲ دیری ۳ - ۸ غله طایوه راسته که ی آوایه : سه ره ستی کورد که له زرخا کیشا چاوه نوواری نه و روزنه نامز کینی به دین که نه ورو روزی آزادی کورده .
 دووم : گیتی بزانی که کورد همیشه له پیناوی آزادی دنا تر خیک بو گیان و خوینی خوی قابل نه بوه . سی به : بتوانین هه زاران به کی نه مه و کمرانه که و ره به بز میرن .
 و نه عبارتیه ی زروش له فله م کوتووه : ایمه که افتخاری به گوی که یاندنی ده ننگ و آوانی کورد به گیتی شانازی زیانمانه . به دلیکی خاوینو پرله عشقی نیشتمان . له ساوه ی شه و روز دا ۱۶ سه عات له چاپخانه مشغولی انجامی وظیفه بن وسی نه وه بیکد ره ماندوتی . له له ش خوماندا احساس بکه یه : یه کد دنیا دلشادو سه ره بیلیندن که خوا موفقی کردوین . وظیفه به یکی وجدانی خومان انجام ده دین . و تا آخر هه ماسی الخ .

۲ - ژماره ۲۰ لاپه ۳ ستونی ۳ دیری ۱۰ - طومان بای له ته صلی کتیبیه که دا به سه و نه و سه ووه و ایسه ش له ترجمه دا و دوی نه وه سه و نه و سه ووه و پاش لی کولینه وه دیاریدا که صحیح هه که ی (قانصوالعوری) .

ماوهی لاپه ۳

میتینگ له .

مالمان له ریی کوردستاندا به خت گه بن ۴ - شیخ - جلال در بند پیاوانه ووتی : نهی آغایان سمشت زور بو کوردستان پیوسته ۱ - پول ۲ - پول ۳ - پول و ده بی له می شت ده سه هه لگر بن وه کو که دستان لی هه لگر تووه : ۱ - تهماع ۲ - خو خوری

۳ - خو فروشی
 هه روازه زور کهس له سران و نوینه رانی کوردانی جلالی میلانی ، شکاک هه رکی دبو کری . مامه ش . مه نکور و ته وای نوینه رانی کوردستان هه ره له وسته زاقولی فداکاریان داوقولی خوبان به سویند قایم کرد .

هه رواجه تایی پیشوا له بابت وصولی مالبا ته ویه یان تیکی فه ره و دیسان شیخ جلال در بند هه ستا ووتی : نه بن صدهزار شه نم درانی هه به بیجکه له یه که جوت گاوبه کدست پی خف هه مندری حزب ده کهم کی ده نیرن تحویلی وه ره گری و له لاین عمومیشوه ده نگی اطاعت اطاعت بلیندبو . دیسان جه تایی پیشوا له مخصوصی برایتی و بزبان گوردی خویندن و که سبی زانست و که مال فه ره ایشانی ادامه پیداو کلما تی خوی به . بز به ژبانیکی ابدئودو له وه نه ته وانه ی که بو آزادی نه ته وانی لی قه مولو هه وول ده دهن دوا بی هینسا چنایی حاجی باباشیخ له کاتیکدا دلی پرله احسا - سات و شوری نیشتمان په رستی بو فه رموی : پیوسته ایمه سه ره و مالی خومان خه رج بکه بن و گیانی رابردیه کانی خومان و شه دای آزادی کوردستان شاد به که بن له به رشده تی سرور گریان هه ته گروی و فرمایشی خوی خانمه پیدا آغای صدیقی حیدری له لاین فرماندی کوردستانه وه به عرضی که یاند و گله بی له ولوانه کرد که تا مه ره واردی صفی نظامی نه بوون . چنایی حاجی باباشیخ فه رموی : نه من کوریکم هه به که به علمو ادب و زانست پرورده م - گرده و و رازاندومه ته وه نه و امر کود له صلی نظامیدا حاضر و آماده ی دفاع له کوردستان بیت له مغاندا ه دقیقه بلافاصل جه پله ملی درا وه هوریا کیشرا و آغای لاسم آغای ایلخانی زاده جه وه سه ره مینبر دایر به مه له کردن و تطبیق کردنی فه ول ده گول عمل نطقیه کی چاکی کرد نه مه جا زیرو به گ پاش قولی فداکاری به پیشوای کوردستان ووتی : ایمه مه یلله تی شکاک وه ره که آماده بن به عمل نه بووه نه ورو ته وای دارانی خومان له ریی نیشتمانی خوشه و ستدا به خت بکه بن و خومان و کورمان و تا آخر نه فهس له کوردستان دفاع ده گه بن و حضرتی پیشه وای کوردستانیش تشکرانی لازمی له ته وای گورد به تایی به تی کوردانی شکاک و جلالی و میلانی و هه مه کوردانی بزاری آزارات کرد و نوینه رانی کوردانی و ورمی که میقداریکی هتی پیوست بو حزب هینا بو و نطقیه کی چاکی کرد و پیشوای خوشه و ست زور رشکر و تقدیری لی کرد .

کا کارحمانی قله ته به و حسین آغای عبد الله آغا ووتیان ایمه هه ر ایستا به کی کوریت بو قوربانی کوردستان ده دین . ایستا بو خومان بی که بنه قوربانی یاله میدانی کارزاردا بمرن و جه تایی پیشوا سوپاسی کردن آغای محمد خانی فیض اله بگی ووتی : نه من نه وه سه کورم دا که له ریی نیشتماندا بمرن و خوشم له سی سه ربازی ده به ره کهم و له میدانی کارزاردا حاضر ده به م . ساتی ۱ پاش نیوه رو جه له نه نیو شور و غوغاو جه پله بزبان قوتار بو . دیسان میتینگ لهسانی ۴ اش نیوه رو له مزگوتی دامه زراوه و نه ویش به جه ن نطقیه که له لاین برابانی خوشه و ستیه - وه له خصوص خویندن . فداکاری . به که تی بی ری چاک . ریی و شوبنی چاک له ساتی ۶ دوا بی هات .

به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانهی ۲

له لایهن هیسه ته تی
نهر یه وه دهر ده چی

کوردستان

بلا و کوره وهی بیری حزبی دیه و کراتی کوردستان

ژماره ی ۲۳ - سانی بیگم جوارشه و ۱۵ ره شه ۱۳۲۴ ربیع الاول ۱۳۶۵ - ۶ مارس ۱۹۴۶

[له کوی بیه ستمه وه]

به ته به بهوی بهمانی اتلانتیک له بهرروناکائی نهفتی خوی دانیشی و چیدی شه و کوی نه گری .
ده بین نه و کورده هزاره کی چه چند ساله به فرو فیشال هه لیاخته له تاندون به تورک و عاره بو فارسه کان خوینان ده مزن و بوخوشیان نفته کانیا که مابهی زیانه وک شه راب ده یخونه وه به به سمانه آهیکان دینه وه بهر و داوای ژبانی سه به خو ده کن .
پیشان بلی بهوی خولکی تو دابه زبوم ته سی آزادی له کوی بیه ستمه وه ناچاردلی ده زهانی نهی خه لیم سوره بیزانیا درو و ده له سهی بونا چینه سهی به باسی سه رومالی ته او بو بابه و تهو بهیمانای امضا نه ده کرد خوتازده جهل و مل به نه ستوی داهاتوه پی خوشی و پی ناخوشی قسهی خوی و گه له پیچوک و دیله گانی پی قوت نادرینه وه - بهر قه رارو ده س رویوی دیموکراسی به راستی و تهوانی که لاگیری دیموکراسین .
هه زار

نه یاند زانی که ده وله تیکی وک شور وهی هه به که دوه ده آه نه جسی ویدانیه وه هه وه که س ناچار ده کاهه ر بایزه کی داوه ده بی بسکی بینی نه یاند زانی که هه وه که ایک وک زه تکه سورده هوروزا وون و دیانه وی له آزادی به هه رمان بی .
ته و که ده بین هه وه نه ته و کانی روی زه وی آزادی به راستیان ده وی ده بین هندوستان چیدی به شیخ و بت و له قه ب نازی ده یوی ده ستر - نه چی خوی که به شی هه وه دنیاده که بوخوی بی خوا و له برسان نه می .
ده بین مصر و سوریه و لبنان دیانه وی به خوشی خویانه بهر بهمانی ته اتلانتیک بوسته وه بهیکه نه تیغ بهندو که و له بهند بهر و له خوشه و بسته کابان .
ده بین چوه خه ریکه چای خوی بوخوی ده که و آپورهی لی بهیدا نه بی ده بین نه مند و نیزی

جاری کار به کی سوار به بهر در گایه کدا راده بری، خامنی مال خولکی ده کا که بولادهی سوار ده س به جی دده بهزی و دملی ته سبه که له کوی بیه ستمه وه خاوه ن مالیش که هیچ چوه نوری دابه زبانی نه ده کرد و به ملی داهات بو ووتی بینه ده زمانی منی بهخه ، روزی که ده وله ته هاو به سمانه نه کان بهمانی اتلانتیکان دنوسسی هندیک له ده وله ته استعمار به کان پیمان و ابو ته و دش وک دروی هه زار ساله بو یان بوزده خوا هه به سه ری زمان فه رمویک ده کن و بیکی نه بین و هه ر به آهه رینیک ملی گه له به چکه و له کانی دیا ده شکین ابیدی نه یاند زانی ته ورو درو له بهر و که و ته وه که س به ویل و تاله که هه ناخه له تی نه یان دد زانی که له دنیای ته و رودا دیموکراسی به راستی و آزادی بی پیچ و پهنا وک به گویانی هه لکیشی به کروزه ی دور و زهیه .

جیژنی شرکتی ترقی کوردستان له لایهن بزازان

به بهونهی سه ره به خوی و ناساندنی پیشوای کوردستان

دانهنده راوه کاریش ته گه به یوول چی به جی بی چون ده بی مضایقه بکری ته و ناخفا هه زار ته ته تمه تمه تقدیم کرد سایر آغایانیش ده بی همت بکن له پاشان عمومی حضار هر کس به همتی خوی مبله یکیان تقدیم کرد .
حضرتی حاجی بابا شیخ سعادت له احساسات و همکاری عموم تدردانی و اطهاری لشکران فرمو بو برقراری و یابداری حضرتی تیشوا توای آحاد و افرادی کوردی دعا کرد .
آغای احمد ایلخانیزاده اظهاری کرد : ته من پیش مه ر که ی لشکری کوردستان له لاین توای افسران و پیش مه ر که کان تبریکی ته و جیژنه به حضور ی پیشوای معظم عرض ده که ده بی تهو نیشمانه خوشه و بسته به خوینی خرمان بیارین - نعمتی آزادی زور که وره به چه ندر و زه که له نه منی آزادی حقیقی بر خوردار بوین و ده بی فدا کاری و جان بازی ایله قول به فعل بگات و هه ر گه س باندازه ی خوی له کومه گه مضایقه و خود داری نه کا .
پیروت آغای هیر عشاری وتی : برائنی خوشه و بسته کمک به مدرسه ی گه لا و ژر شرطیه ته مه سی برامان گیرا ، ده بی هه ول بدین ته و برابانه خلاصان بی و خانواده ی وان نامین بکا . به پیشوایان له احساسات و وفا داری آغای پیروت هیر عشاری ته رده که ته و روله ته و او ی خاک ی کورده اندا جیژن و شادمانیه ته ماسی تقر له برائنی ایله له زبردستی دیکتاتوران دائه سیرن و انعمت و شادی محرومن حقیقا و وضعی وان محتاجی فکری کرد نه وه به سباقی ته وه هه مو غه مو ناخوشیه ی که توشی که سوکاری وان بو یه یک فربه یوی باقی حسن شل تعرضی به ناموسی وان کرده و ده بی به جزای خوی بکا . آغای حاجی مصطفی داودی : له طرف اعضای حزبی و مخصوصا له لاین ته و او ی کوردان تشکرات و سیاسگداری له اظهاری احساساتی آغایان عرض ده که کم جنابی ملاحسین مجدی . ضمنی تبریک و اظهاری قدر دانی چند آبی له کلام له مجید به تقدیر بکری زور به تین و هیز دار له سر نیشمان پر وری احترام پیشوای حسی اطاعت و محبت و به کیه تی و برائنی بیان فه رمو سانی ۳۰ - ۲۰ پاش نیوه رو جیژنی : افتخاری حضرتی پیشوایه خوشی و ذوقی زور ته و او بو .

به ره کی له نیو کورداندا بیگ بینی ، لاره که ته ره ریگایه کی اقتصادی بوخو رمان بکینه وه ، شرکی ترقی ده بی توسعه ی بی بدری و روابطی تجار دنی له هه وه کوردستاندا بهر قه رار بکری حکومتی کوردستان احیاجاتی زوره ده بی وضعی خوی وه کوردیای ته ورو تغییر پیدا متلافه ره ههنگ فلاحت ، کارخانه جات که ده ده بی توسعه و ترقی و ایجاد ته وانه داسی و جدیت بکری .
آغای قاسم آغای ایلخانی زاده ووتی : هه نا جیژن و شادی کوردان زیندره بی سعادت و خوشبختی زور ترومان تی ده کا .
شیک که جلی توجهی کردوم : مدرسه ی گه لا و زه - چو که له وه ره هه تی و ممدالی بی دایک و باب بیکار و بار له کوچه و بازار ده خولانه وه و ابایی زحمت و ناره حنیان بو خه لکی بیگ هینابو وه هه بو .
جناب هیر کوردان نهنگ بو . ناله تیجی فکری تیژ بییشوای معظمی کوردستان دا قدام به تاسیسی مدرسه ی گه لا و زه کرا و له موده بکری زور کم ترقی و پیشونکی محسوسی کرده و له واقع له مدرسه ی گه لا و زه وک دایکی به روح مندالان له آمیزی خوی ده گرت و بو تربیت و تعلیم وان بو خه له ته به نیشمانی خوین که وره بان ده کا مثالی مدرسه ی گه لا و زه وک مطلبه بکری که وره به که له لایکی کاغذی سینی داو بزری و له لایه کی دیکه ته و کاغذه سپیه بکعه عبارات متالات ده که ل خوی و ده رده کا که دنیا بکله وجودی خوی بهر وه وردکا مدرسه گه لا و زه کورافو جیحیلانی لایق و خوینده وار دکتر - عالم تحویلی جامعه ی ده دا که خدمت به نیشتمان و هاو نیشتمانی خویان بکن .
لازمه که بو بیگ هینانی احتیاجات و رفهی نواقصی ته و ماشینه ی سهی سگری ته و واحدی اجاره ش به همتی برائنی کوردیک دی چون ایستاله لاین وزارت معمار - فی کوردستان بودجه و اعتبار بک بو ته و مدرسه ی

به بهونه ی جیژنیکی که له لایهن اعضای شرکتی ترقی کوردستان و طبعه ی بزازانی مه ابادی به بهونه ی آزادی و سه ره به خوی کوردستان کرا بو ۳۰ پاش نیوه و مجلسی جیژنی دایر بو و حضرتی پیشوا و جنابی حاجی سید عبدالله شمزنی و جنابی حاجی سید بابا شیخ سعادت و حاجی ابن آغا و محمود آغای ایلخانی زاده و طبعه تی علما و آغایان عشاری و تجر و محترمین شاری تشریفین بو .
آغای علی خسروی ضمنی افتتاح جلسه له لاین عمومی بزازان و اعضای شرکتی ترقی کوردستان تبریکی ته و جیژنه مبارکه ی عمره ی پیشوای محبوب کرد ووتی له سایه ی اقداماتی ته و ذاته معظمه ی که خا کی کوردستان له ژر ظلمو زوری دو ژمانی کوردستان و استعمار و ارتجاع خلاصی هاو به و روزی گه بشنوه که ایستا ایسه ی تیدان .
شاعرانی به ناو بنگ ملی کوردستان آغایان هه زار و هین اشعار بکری زور به تیزان راجع به موقعیتی کوردستان و تبریکی مقامی پیشوا خوینده ره آغای حسین داودی راجع به تشکیلی شرکتی ترقی و تربیتی و هر گرتی و بلاو کرد نه وه ی اجناس و آسوده بی اهالی مقابلی خوینده وه آغای قادر محمود زاده چه نده به سبکی راجع به تبریک ته و جیژنه و تقدیر و تکریمی حضرتی پیشوای خوینده وه .
له پاشان حضرتی پیشوای بهر ز خطاب به حضار فه رموی : یگانه جمله بی دو ژمان حمله ی اقتصادی وه هه یسه خه رینک ده بن که له ور بکایه وه انقلاب ده خه نه نیو مبله نی مثلا مسئله ی توتن که ده و اهالی ابرانی خه ریک بو و سانی تفاق و دوو

بوزانین

چونکو نهم روزانه خه ریکن ژوماره کانی وه پاش که وتوی گوواری کوردستان له چاپ دهین له مه دووا زانایانی کورد ده و گووارده ده خوینته وه وه له جیگای وی له روزنامه‌ی کوردستانه به سه رهاتی آرات ده هیندریته بهرچاو .

(ره وادیان یاباب و باپیرانی)

ماوی ژماره ۲۲ (کوردی موکریان) قادردرسی وه کوله پیش دا باسی کرا کوردی مگری که راه وندی له میژودا نوسراوه چوارتیره آزادبو سه ره بخوبان بره نهوانن - هذبانیان ره وادیان - احمدیلیان - فضلویان وه کوله پیش باس کرا کوردی راه وندی له سه ره نامی میژوه تا به تهنی ده وره‌ی اسلامی و کیشه و شهری جهادانی اسلام و یه زدی گوردو ولات گیران و اسلام و هورمزاند له گهل لشکری ایراندیون و شه ریازده گرد وز رنگی و آزای خوبان ده نواند وه خاکی شنو مه بادو مانو سقر و نه و مهالاندا دارای هیژو تهوانه کی و ابون گمه هورمزان له سالی ۱۹ ه دا داوای یارمته‌ی له کوردانی (ره وندی) ی کرد وله سه ره نامی سفاچ و ما بومسلم خوراسانی دا (که نهوش و خووی له کوردان بیوه و میژوی وی به جوی دنوسری) نه و کوردانی راه وندی له و خاکنه وله کیوکانی سه هندی له مه راعدا به یور هیژی بو نو بوین و ده سه لانی خوبان نواندوه (خوینته ره به رزمه کان له بهر ته وه به ایستاش کوردان بوچونه کوردان له هوباندا دجینه مای بلاغ و سه هندی چون گونه هوار گهی نژادی گورده) و روز به روز له هه موسره پوردیکی هه لکه وتوی حاگی آوریانگان شهر که بی و آزای و جنگاوری کوردانی راه وندی له کوردانی ده که ویت به پیش چاوان نه تا به تهنی له سه ره نامی اسلامی وه هه تا چاخی پنجه م و سه شه م و نیوه جرخه حه وته می گوردی راه وندی له لایره کانی میژوی روز هه لانی پر کرده باهم کوردانه هیندی چار به هذبانی و هدیانی و مه و رادی و به راه وندی باسکراوه که نه و رو که ایلی گوران رشاق ماوی نه و روادیانان که له جیگی باپیرانی خوبان دانیشتون و به خوین پر از توپانه نه و خاکه .

(ابومسلم له جوییک دابو سفاچ) نه و به خت له جلدی سیم شاهامی لهوی لایره ۱۳ ی دا که له کوردی راه وندی دوواوه دلی . سه جهه گان یاسرانی ره وندی هه مان جنگ جویانی کومه هندی هر آنکس که دینش بود خرمی کز ایران شمارند سراسر زمی نه ی بریانی گوران ایوه یاد گری نه و کوردانن خوتانو باب و باپیرتان بناسنه وه وادیاری ده کری که هیژی کوردی ره وندی له و ده مه دا له سهند و مراغه وه وه سه ره کیشی خورمی بو ن مسلم به واریشت گرم و دل نیوه چون به ای خوی زانیون وله به سخ دایان نازیوه . وه له چوار شهری پیشوی دهوری هورمزان که داوای کورده کانی شوله شاهین راه وندی کرده وه یاریده بدن کوردی راه وندی له خاکی لاجان و شتو و نیزیک ورمی و ده دور بهری مه راغه دابون ایستا عیلات گوران و اطراف مراغه له و کوردانن زمانیان گوراه و له دوی نه و جهادانی اسلام به توندی خاکی آوریانگان گرت کورده کانی راه وندی ده ستیان به هجرت کرده هیندیگ له وان چونه خاکی نه رمنستان و آران وانی (که گاره ن ناسراوه مند سیامندوف له وتیره کوردانیه) و هیندیگ له وان چونه خاکی هه ولیرو هیندیگ له آور بایگان دا مانوه نهوانی چونه خاکی سه ره مستان و آرابی و آنی له گنجه و آران حکومتیکین دامه زاننده به مضانویان ویا شدادین ناوبانگیان کرده وه احد کسره وی له شهر یارانی گمنان به خشی دوم لایری ۲۲ دا دلی خانه دانی محمد کوری شداد که حکمرانی آران و و پادشای قه و خاکی دامه زاننده و پینچ کس له و نه ماله پادشا بو ن به شدادیان و بانگیان کرده کوردن و له تیره کی ناوداری کوردی ره وادین که به ره وادیان زوده برین ره و ده تیره تیکی گوردی کوردبون له خاکی شنو و نه و جیگایاندا دانیشتون و به هذبانی ناو ده بران نه ره وادیان تیره به کیشیان به زوری وزلی له خاکی آوریانگان دامابون و تیره یکی زلیان له خاکی نه رمنستان دا جیگی بو ن این تیره تیره کوردی به چاکترین و اشرف ترین کورده کان نه ژمارده و سلطان صلاح الدین له وتیره بووه .

له وتیری آران له شاری دوین و شاری باپیره گوردی صلاح الدین چوه و موصل و نجم الدین ابوبله تکریت دانیشتوله پاشان له مصر و شام بو ن به سلطان دکترا احمد بیلی له کتیبی ژبانی صلاح الدین ایوبی پیری ۳۵ که له سه ره بوردی سلطان صلاح الدین دوواوه دلی و به مالی که مصر و شام گرتوبه ده و لنتی ایوبی ناوبانگی کرد و له اشرف کوردان له قه بیله یگ بو ن که به ره وادی که تیریکی هذبانی بو ن ناسراوه له قرنی سیم دابه ناوی هدبانی و له قرنی چوارم دابه ناوی راوادی ماوه له لایره ۴

له وطن یولوندا وه ره گیراوه

هوردوی پیشکوه و تن

شوی سهر به خوبی و خوشبختی بو نه ته وه کان نوسراوه ته وه .

که وره‌ی هه لیزیر دراو . وه له لکه وتوی گیتی : ستالین : افتخار و هومیدی ملتی شوروی . و که وره‌ی پیشوای هوردوی رشیدی سوره .

ایمه : پیش هه موشیک له فرقه‌ی کموزیت . و پیشوای که وره‌ی مار : ستالین . له به ره وه متدارین که : هوردوی سوریان به اسلحه‌ی چهرخی تازه . سه کرده کانی کاردیتو و به تجربه : آماده کرد . و کردیانه هه وه ل هوردوی گیتی ،

ستالین له زانستی شهر و پیشکوه و تدا کار زانیکی که وره‌ی سه کرده‌ی و کارامه‌ی ستالین : ایمه‌ی له به سه راهاتیکی تال و گرینگ نه جات دا .

آشکرا که : به تبیی و بی آمانی شهری دووم له میژوی گرتیدا هاوتای نه هاتوته بهرچاو . له تهریکی واکره . ده گهل دوزمنیکی و به هزر سه راهه رفی اسلحه . به خوینی بشریتو : لی قه ومان . و نه ته نیادف کاردنی به لکوبه لکردن وله ناوبردنی کاریکی آسان نه بو !

له شهری دوزمه نا بو تأمینی غلبه و سه ره که و تن : له پیشدا بو به ره ره کانی آماده بونی بی دهوی له و گاهه دا ستالین سه ره کرده‌ی کی دورین و کارامه و ده ره که وت .

به ده ردی ستالین ده لی : له . به آزا وره شید خونیشانان . قازانجی پیشکوه و تن دهس ناکه وی . له گهل دوزمنیکی به هزر و پرچه و افسرانی تعلیم دیتو . نه نا آرابی به کارنا مه ، بوراوه ستان له پیش به لاماری دوزمنیکی وابی آمان و دفع کردنی . و له سه ره وه شرابامال کردنی : جگه له نه به زوی و ره شیدی هوردو که مان : ماوی له لایره ۴

نه و رو (۲۳ فوریه) ۲۸ ساه‌ی به ناوبانگی هیزی مسلحی اتحادی جماهیری شوروی ته راه و دیت . هوردوی سه ره که دامه زراو و هه لیزیر دراوی که وره‌ی هه لکه وتو کانی بشر : لنین و ستالینه ؛ ره شیدی و نه به زوی خوی له ناو آگرو بلیسه‌ی شهری نیشاندان نواند .

سه و وخته که بیگانه کان و به ره له ستانی خوبی انقلابی داخلی ؛ بوله ناوبردن و خنکانه دنی ده ولته‌ی بو بنیاد و ساوای اتحادی شوروی کوششیان ده کرد ؛ هوردوی سوره کیشکی نیشتمانی سووت دا قایم راه و ستا . آزایی و ره شیدیکی بی مانندی نیشادا . پاش نه وه له سالانی آسوده‌ی دا ، اتحاد و به که تهنی شوروی زیاد و قاشتر کرد .

هوردی سور کانی شهر له گهل ده ته‌ی (فین آغ غوارد) ، و له روز هه لانی دور ؛ له پامال کردنی ژاپونیه غضبکاره کان که نه پامه وست . امیتی سنورت مقدسمان تیک بشکینن ؛ دووم امتحانی خوی دا .

هوردوی سوری : هه لکه وتو و ناوداره آزادایخواه ، به حرمت و خوشرو عاملاو . له کیشکی آزادی و استقلالی نیشتمان و صلح و امنی نه ته وه کان . و شهر له گهل المانی فاشیست ؛ سه ردهانه گی و نه به زوی خوی ثابت کرد ، سه م سی به مین امتحانی که هوردو که مان دای ؛ نه ا

ایستا له میژوی گیتیدا ته ندی نه تیرازه . به کاتگی هزر و آزا و سه ره که وتو ناسراوی هوردوی سور . سیاسی راسته قینه‌ی فرقه‌ی کمونیست . پیشرفتی کومه لایه‌ی ؛ هه م و نتیجه‌ی ساست و رهبری و کارامه‌ی به ناوبانگی ستالینه .

هوردوی سور ته نیا هوردویکه که له ربی عدالت و آزایدا کوششکار و له آذی مقدسار . رو

جزئی سهر به خوبی و ناساندنی پیشوای کوردستان له بالانیش

روزی ۲۶ - ۱۱ - ۲۴ - ۱۳ بهی سهر به خوبی و ناساندنی پیشوای کوردستان له لاین برای گوره زبروبه ک جزئیکی گه لی به شوکت له دینی بالانیش گیراوه له جیز نه دا گه لیک له آغابانی ده و رو بهری بالانیش ورمی تیدابون و چند هه زار کس له جوتیر و فله خوی حاضر بون و شای هه لیه رکی و خویند نه وی گورانی میلی کوردستان و لیدای موزیک و ده هول و زورنا هه م کس سه رخوش کردبو وله وورمی راه و نه گریکیان هینا بو که چند وینه بیان له و جیز نه هه لگرتوه و چند کس وونار اشعاریان به کوردی و تورکی خویدوتوه و وینه و ووتاره کانیا بو کومیتته‌ی ناوندی نار دوه وینه کان ناردران کلیشه بکرن و ووتاره کان له پیش ددر هاندا چاپ ده کرن

زوینه ره . خه بهر نیگار

اداره‌ی روزنامه‌ی گوواری کوردستان له هه موی قاطی کوردستان و هه نده ران زوینه ره و وه لام ده ره خبر نگاری پیده‌ی کساننی آماده‌ن نه کاراره به جی بین به نار دنی وینه و نیوبانک و جیگای دانیشتمانیان خوبه اداره‌ی روزنامه بناچینن

۲۰۱۸ - ۱۲ - ۱۲ - ۲۴

آگاداری له بامت توتون

نه لاین سد کس برا که وره کانی دانیشتوی شاری مهابادی که عریضه بیکیان بو مقام معظم پیشوای نوسی بولر نه گه بشتن بولی توتن و نفروشتی وی هاواریان له ده ست تهنگی کرد بو وه وه و آگاداری عموم ده نوسری که نه وه موه سفر واه و به ره و بهری حضرتی پیشوای معظم زیاتر بوچی به جی کردنی نونن ایوه به و نه وه موضوعه له زورچی ان ده جریان دابه - کمیتته‌ی مه ره که زوی خزیی دیمو کراتی کوردستان .

(هه ست زواندن)

زه مانیکه نه من که چو که ی هه موه فقی بانم خهریکی خویندنه وه‌ی روزنامه‌ی کوردستان به اجازه‌ی وان ده لیم و ده نوسم ایمه که طبه‌ی هه لئانیان به دلکی باکوبی غش و به خوینیکی گرموگش آماده‌ی بین شان به شانی پیش مه ره که کان ده گهل هه موی میکرو بیگ که به ره له ستی بشکوتبو باعثی سیس کردنی غنجه‌ی مقصودی ایمه بی مبارزه و مدافعه‌ی که نه و له سه ره آو و خاکی کوردستان خوین رزانو آو و خوارنده و هه مان بی و نه لایه که .

عبدالحریر طه‌ی بون له لا

ماوه‌ی لاپه‌ری ۲

تالوشترین

له‌وی باش کورده تومسور و شادبه
له‌وا هاته ده‌ری روژت له‌آسو
به‌ه‌رجو روژی تالی و کاتی سستی
زما‌نه‌ی عیشه کاروژی کاره تهورو
به‌آ‌ومیدی خوداو باری . . .
له‌ده‌س بیگانه‌کان دینه‌ی ده‌ری توو
سینه‌بانه سقز که‌رکوک هه‌ولبر
سالیما‌نی و کرماشان و جوانسرو
ره‌واندز خاقین و قسری شربن
هه‌لبجه و مندای و گول‌عنبر و کو
لورستان سه‌ر به‌سه‌ر ده‌شتو هه‌وشار
ده‌گه‌ل و وره‌ی و ده‌گه‌ل شاپور و ما‌کو
ته‌واوی شاره‌زور و ده‌شت بیتوبین
مه‌ریوان و هه‌مو خوش‌ناو و آ‌کو
دیاربکرو چیزو مه‌ده‌هانیس
ده‌گه‌ل وان و ده‌گه‌ل ماردین و زاخو
ده‌بی آزاد ته‌واوی کورده واری
وه‌کو سابلغو وه‌ک بوکان اشنو
مه‌ترسه هه‌ربلی ته‌شماری م‌دی
هه‌تا هه‌ی هه‌ینی بی‌باکی حق‌گو
باشان آغای حسن داودی دوا‌ی تشکر له‌حضار
ووتاریکی دریزی راجع به‌ی که‌نی و برابته‌ی و
خویندن و خوینده‌واری خوینده‌وه .

مه‌جا حضرتی پیشوای کوردستان (قاضی‌مجدد)
تشریحی برده سه‌ر منبره که‌ باش به‌خیر هاتی
ته‌واوی نوینه‌ران و آغایان و تشکر له‌خه‌لکی
مه‌باد نه‌ده‌وه و مخانه‌ دا بو خه‌دمه‌تی برابته‌ی
خوینان توشی زه‌حه‌تی ده‌بن فه‌رموی : . . . . .
. . . . . کوردوو سه‌ده‌سه‌ه‌بو
وه‌ر گه‌رته‌وه‌ی آزادی هه‌ول ده‌دا له‌جه‌نگی
بین‌المللی رابردودا کوردین پتر له‌ت له‌ت کرد
به‌شیک به‌ عراق و به‌شیک به‌سوریه و به‌شیک به‌
روسیه و به‌شی زوریشیان بو تور که‌ه و ایران هه‌شته‌وه و
ته‌م کلانه‌هه‌ستی سه‌ر به‌ستی کوردانی ته‌ کوژانده‌وه
کوردانی تر که‌ه و ایران و سوریه زور له‌ پشه‌دا
بو آزادی هه‌لستان دوزمه‌ کانش ده‌سیان کرد به‌
کورد کوشتن ته‌ که‌ر کوردانی بدرخانی پرشو
بلاو کران بابانه‌کان و اردلانسه‌کان و اردی
مه‌بدانی کارزاری آزادی کوردان بون شه‌شیخ
عبیدالله ، شه‌شیخ سعید ، سمایل آغا کوردانی
تور که‌ه و آرا‌ات قیامان کرد و چه‌نسه‌ده‌ه‌زار
له‌م قیامانده‌ا له‌ناو چون و نتیجه‌ به‌ده‌س نه‌هات و ته‌م
رادمه‌رانه‌ گشتیان له‌سه‌ر آزادی مردن ته‌مجا

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه : سید محمد حمیدی
مقدار هه‌می از محصولات زراعتی کوردستان به‌خارج صادر میشود
مانند : میوز . کشمش . عمل . گزن‌گین . خوشکیار . موم .
پشیر . دوشاب . ماهی . و انواع خوب ازبشم و پوست و زیت و
نخم کتان و کرم‌اریشم و انواع حریر خام .

- کانه‌های کوردستان
در کوردستان کانه‌های بسیاری بشرح زیر موجود است :
۱- در « ارغنی » کان‌مس که‌شهرت عامی دارد .
۲- در قصبچه « بالو » کان‌مس مخلوط به‌نقره .
۳- در سیوان و جزیره‌ این‌عمر کانه‌های ذغال‌سنگ .
۴- در بعضی از نقاط دیاربکر کانه‌های طلا و نقره .
۵- در شهرستان سردآب‌های معدنی که‌ در زه‌ستان گرم و در تابستان
سرد میشاند همچنان در کنار رود به‌تان جویها و چشمه‌های فقط
موجود است .
۶- در معدن (جانیست در سرد) معادن آهن . قلع . زغال‌سنگ .
۷- در شهر نیروخ معدن طلا .
۸- در اطراف وان کانه‌های براز زغال‌سنگ قلع . مس . قصدیر .
« ماده‌ایست که‌ حللی از آن ساخته میشوده فقط . گنج . قیر . سمیت .
۹- در وادی زاب آب‌های معدنی کاربونی .
۱۰- در کینی کان آهن .
۱۱- در کسکیم کان آهن و پولاد .
۱۲- در خنس کانه‌های فقط و غیر آن .
۱۳- در ارزنجان و بارینلی کانه‌های کچ .
۱۴- در نزدیکی ارزنجان و کوه‌ آگری چشمه‌های متعددی برای
حمام‌های معدنی .
۱۵- در مرکز کبان کان‌مس در ولایت خرپوط .
۱۶- در جه‌شکرک کان ذغال‌سنگ .
۱۷- در سه‌جق در سه‌م چشمه‌های متعددی از آب‌های معدنی گوناگون . . .

صنایع کوردستان
کوردان در فرا گرفتن صنایع دارای سلیقه و ذوق سرشار و از
اقوامی هستند که‌ در این قسمت امتیاز دارند و می‌توانند صنعت
را درین خود همگانی کنند : از جمله در صنعت سجاده‌سازی
براعت دارند و این صنعت در بخش خاوری کوردستان بسیار مرفه‌تری
است . و در میان خانوادده‌های کورد همگانی است و یکی از
وسایلی مشعولیت آنها در شب‌های دراز زمستان است . و همچنین
صنعت قماش‌های پشم و پنبه و حریر که‌ به‌ منسوجات سوریا و
اروپا بسیار شبیه و از جمله صنایعی است که‌ کوردستان بدان امتیاز
دارد اینک پاره از مصنوعات کوردستان ذکر می‌گردد :
بقیه در صفحه ۴

جناب‌ی پیشوا مسئله‌ی حزبی هینا پشه‌وه : که‌ تا
ایستا چند حزب نه‌ کوردستاندا بنیاد نه‌راوه و بو
آزادی کوردان هه‌ولیان داوه و ته‌مائیش له‌م
پناه‌ده‌ا چه‌نسه‌ده‌ه‌زار قوربانان‌دا له‌ دیار به‌ کر
دوو سه‌ده‌ه‌زار کوردی به‌ناو بانگیان کوشت
و ته‌م مله‌به‌ له‌ کوردستان داده‌وامی بو‌تاوه‌حتی
ارتش شه‌نشاهی له‌شهریوری ۱۳۲۰ بلاو بو .
به‌بلاو بونه‌وه‌ی دو به‌ر آگاهی
بو بلاو ارتشی شه‌نشاهی

لاوان و گه‌نجنی مه‌باد ده‌سین کرد به‌ کار و مه‌رامی
مقدسیان تعقیب کرد له‌بن ته‌شکه‌وتان له‌شیوان
و خانوان به‌دزی خردمبو‌وه و فعالییشان به‌خارج‌دا
تالکی خوینان ته‌واوی کوردستان‌دا کرده‌وه
و هه‌مو کوردیکیان بو‌کار آماده‌ کرد و خوشیان
به‌هیز کرد تا بو‌چنده‌مه‌وبه‌مه‌رامی دیه‌و کرا
تیا به‌دنیاه که‌باندو تقاضای خود مختاریان له‌حدودی
ده‌ولته‌ی ایران‌دا کرد به‌لا ده‌ولته‌ی ایران به‌
جیوو هه‌ره‌سه‌وه به‌تالک و توپ و فرو که‌ وه‌لامنی
دانه‌وه . له‌مه‌ندا فه‌رموی : دنیای شه‌رو دنیای
تنازعی قایه‌وه‌ر نه‌ته‌وه‌به‌ک ده‌سه‌وی بو‌خوسی
سه‌ر به‌ست بی ، ته‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد : ته‌گه‌ر
کوردستان بیبه‌وی له‌روژی پیدا یستدا چه‌ند
هه‌زار لاو و گه‌نج مسلح‌یک‌او بو‌دفاع له‌پشته‌انی
خوشه‌ویست آماده‌بکرن آبا کورده‌وه و امتداده‌ی
هه‌به‌که‌ کورو خوشه‌وستی خوی بو‌مه‌بدانی کار
زاربیری له‌م عانه‌دا نوینه‌رانی کوردستان به‌ک
ده‌نگ هاته‌ه‌ جواب :

- ۱- آغای محمد نانوواراده فه‌رمانده‌ی پولی
کوردستان وونی : ته‌من عهدمه‌دارم که‌هه‌مو لاوانی
مه‌باد بو‌گناباری و دفاع له‌ نیشمان وک هه‌هه‌بشه
حاضر و آماده‌بین .
۲- آغای صدیق حیدری و عالی‌خسروی له‌لاین
موسسینی حزبی دیه‌و کرات و لاوانی کوردستان
کوژان ته‌مه‌له‌لاین موئسینی حزبی دیه‌و کرات
و ده‌سته‌ی لاوانی کوردستان هه‌وه که‌هه‌بشناخونی
خوینان نه‌رژتوه قبول ده‌ده‌بن که‌هه‌مو حاضرین
له‌ری نیشمان‌دا بحرین .
۳- طاهرخان کوری سمایل آغا و عمر خان که‌
هه‌سه‌سانه‌ بیوسه‌ر به‌ستی کار ده‌کا و ویتیان :
ایمه‌ حاضرین وه‌ک باولگو بایری خویمان سه‌رو-
ماوه‌له‌لاپره ۴

(کوردی مو کریان) یا ره‌وادیان - آوریایگان

له‌تاریخی شهر یارانی سه‌منام و آترو پاتین

- ۱- بیگ‌زاده ۲ دیه‌و کری ۳ منگور ۴ مامه‌س ۵ گه‌لباخی ۶ -
گوران ۷ گهورگ ۸ پیران ۹ زه‌رزا ۱۰ چارداوه‌رو ۱۱ تله‌کو
۱۲ حه‌سه‌ن‌خالی ۱۳ شقاق ۱۴ وره‌زبار ۱۵ سه‌رده‌شت ۱۶ -
سیت ۱۷ بانه‌بی ۱۸ ته‌خته‌جی ۱۹ باربکه ۲۰ باشوکی
له‌ شرح دانی وان ته‌وروده‌بورین بووه‌ختی خوی‌بینی .

مه‌بس له‌نوسینی ته‌چه‌ندد بر به‌ کورتی ناساندنی
خه‌لقی ته‌م مو کریانه‌ی که‌ ایستامه‌ر که‌زی به‌مه‌باد
نیوده‌بری ته‌وه‌به‌ که‌ایمه‌ بزاینه‌یز و نوسه‌کان به‌
کوی ده‌این‌خاکی مو کریان و له‌چنژاد و تیره‌به‌کن
بوته‌وه‌ی به‌چه‌که‌ه و بایره‌کانی رابردوی کوردی
مو کریان و میژوی زور له‌میژوی وان بزاینه‌ی و
تی‌بگه‌بن که‌له‌ که‌نکیوه‌ ته‌وخا که‌له‌ ده‌ست‌ته‌وه
کوردانه‌دا بووه‌ده‌بی له‌تاریخ (ماد) بدوی و دور
وزمانی هه‌خانشی واشکاتیان و ساسانیان بخه‌ینه
پیش‌چلو تا کو که‌ه و کورتیک به‌سه‌ر میژوی ته‌وه
خا که‌دا آگادارین به‌ کورتی و تاری آغای
حسن پیرنیا دانه‌ری تاریخ ایران باستان لاپه‌ری
۱۶۸ ده‌پیره‌وه .

- (مو کریان به‌کوی ده‌لین)
خاکی مو کریان ته‌وره‌به‌ه‌ژده‌ناجه‌داندر اوه‌شایری که‌ له‌سه‌
ره‌وه‌باشان کرد له‌م محالانه‌دا دانشتون هیندیک له‌ومحالانه‌ به‌نیوی
ته‌وتیره‌ی تیداد انیشووه نیوده‌بری
۱ محالی‌شازاده ۲ داشکستان ۳ به‌هی ۴ هه‌وشار ۵ اختاچی ۶
نیکان‌ته‌به ۷ گهورگ ۸ لاجان ۹ منگور ۱۰ پیران ۱۱ اشنوبه
زه‌رزا ۱۲ سندوس ۱۳ ترجان ۱۴ سه‌رده‌شت ۱۵ بانه‌ ۱۶ میانداو
۱۷ ایل‌تیمور ۱۸- ساپن‌قلا .
ماوه‌له‌لاپره ۴

کوردستان

بە بلاوگەرە وە ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژمارە ۲۴ - سالی یەکەم جوار شەمە ۲۲ رەشەمە ۱۳۲۴ ۸ ریبە الثانی ۱۳۶۵ ۱۳ مار ۱۹۴۶

پە کەتی

کورد هەمیشە هەر وا نە بوو؛ کورد هەمیشە وا چاوە دەس و نێر کەر و زێر چەبوو کە دۆزمان نەبوو. ئەویش ماوە کە دێرێ لە نیشتمانی خۆیدا بە آزادی و شادی و سەر بەستی و بەختە وەری رابواردوو، و لە زەربە سێری آلائی خۆیدا بە سەر بەرزی ژباوە و هەلسوراندنی کار و باری و لە لانی خۆی بە دەس خۆی بوو و سەری و بە باری کەس نەهێناوە و هیچ دراوسێک نەتوانیوە بەلاماری بوینی و بەسنوری کوردستان دا رابەری؛ بەلادار هاتبا بای دەوێراند. نەلادار هاتبا بای دەوێراند. بەلام دۆزمانی کورد. بانی دەواتە استعمار بە کان کە لە مێژبوویان مەلا س کردبو و لە دورەو چاویان دە کوردستان بریو و بو خاکی پاکێ بریو و زوێ بوزاری کێل دراو و بەرزی و دە سوان بوو. و بو کانگا بەر خۆ دەس لێ نە دراوە کانی جەرگێان رەش بوو. و بونی نەوتیان لە وشاخو کێو و دەشتو گورابەرە نیکینانە کردبو؛ و بەدویدا هەموو دا بون.

باشای کۆلیتەو بە کێ قۆلو و وورد و بەرزی و دە نیکێ دوورو دێرێ کە زانیان بە هیچ جورک دەروستی کورد نایە نوونان و ئێ کوردستنی گەورە لەت لەت و پێشان بکەن.

کەوتە فیلان و هاتنە سەر ئەو بیرە شومە کە تووی دوو بەرە کێ لێو ئەو نەتووە دا جێن تەبە و جورە بێوان بە سەر کورد زال بێن و کورد ستان دا گیر بکەن و بە آوات و آرزوی لە مێژبەیی خۆیان بکەن.

واو ئەو بیرە پێسیان جیی گرت و ئەو مەبەستیان بردە سەر کوردیان لیک بلاو کردووە بە کێکیان بو لا بیکێ هەلداشت و هاتن چەند عەشایریان لە لێو کورداندا ساز کردو بەرە نیکاری بە کێریان کردن و هەزاران شیخ و مرشدیان دوزبەو و دەشتو بیوێندە

کانی وایان بە گزێ کدا کردو بەو چەشتە تا کێو کێو نا ریکیان لە تەواوی کوردستاندا پەرە پێدا. ئەو جار بوخیان بە شینە یی کوردستانی گەورەیان لەت لەت کردو هەر بە کە بە شێخی خویان برد بەلام دە گەل ئەوێش نا ئیستانەیان نووانیوە کە کورد: کوردی نە بەردو نەمر کوردی آزاد نە بەز بە تەواوی بکەنە زێردەستی خویان و هەر جارە لە لایک کۆمەڵیکێ لە گیان بووردو یا سەردار بیکێ یی باک لە زوێردارە خویان مژانە هەلپەر بوو تەو و بە گزێان دا هاتوو و داوای آزادی کوردو سەر بە خویی کوردستانی کردوو ئەوێ ما دۆز مە کان بو بەر بەر کانی دە گەل و ان دێسان چە کێ زە هراوی دوو بەرە کێان بە کار هێناوە و هەر لە کوردە کۆمەڵەر سە کان بەر هەستیان بو پێدا کردون و انیوان بێردون.

خوێندە وارانێ خوشە و یست پاش خوێندە وە یی ئەو سەر دایەتی دە گەن: کە مەبەیی چارە رەشی و بەد بەختی و ما کە یی هەمو تالیو ناخوشیک هەردو بەرە کێو نەتەبایی خوما نە کە واو پێویستە بە هەمو هیزی خۆتان بولە نیو بێردنی دوو بەرە کێو پێدا کردنی بە کێبەتی و باریتی لە سەر تاسەری کوردستاندا هەول بەدن و بزانی: کە بە کەتی سەر چاوە ی خوشەختی و پێشکەوتە. بە کەتی رە هەری گەلە. بە کەتی دەرمانی دەردانە بە کەتی بناغە ی کوشکی سەدە تە تەبە بەرە کەتی دەتوانی ای مە بە هەمو آما نچیک بکە بە نێی بە کەتی دەتوانی ای مەش بکە پێتە نزی ی گەلە پێشکەوتووە کان.

بزی یە کەتی. بزی هوی بە کەتی هەمو کوردستان.

(هێمن)

م.ای. کالنین

میخا ئیل ایوانویچ کالنین ریبسی هیستەتی ریبسی شورای عالی اتحادی جماهیری شوروی سوسیالیستی و اندامی هیستەتی سیاسی کمیتهی نێوێندی حزبی کۆمونیست (بلشویک) اتحادی شوروی؛ بە کیک لە بلشویکە کونە کان و هاوکاری و فاداری لێن و استالین و یو. ای. سکی ما قوای اتحادی شوروی.

کالنین لە ۲۰ نوامبری سالی ۱۸۷۵ لە ایاتی تور «کالنین ایستا» لە دایک بوو. لە تەمەنی ۱۴ سالیو بو دوزبەو ی کار روێشە

بەرزبۆرگ. لە سالی ۱۸۹۳ لە کارخانەیی «زادخانەیی پیشو» بە شاگردی دەستی بە کار کرد. و ضمناً لە قوتابخانەیی شەوانە خەریکی فیزیونی زانست بوو. لە سالی ۱۸۹۶ لە کارخانەیی «بوتلایف» مشغولی کار، و بێ بە کیک لە اندامە کانی گەورەیی بە کیتی بەر بەر کانی لێن و آزادی طبقەیی «کارگەر» کە لە لایەن لێنەو دایمەزرا بو، ئەسانی ۱۸۹۸ هاتە ناو حزبی کارگەری سوسیال دمو کراتی روس و چەند جار توشی زیندان و تەبید بوو.

سالی ۱۹۰۴ بو ایالاتی الوتس

تەبید کرا. و لە سالی ۱۹۰۵ گەراووە پەرزبۆرگ و دیسان لە کارخانەیی بوتلیف چوو و سەر کار و اندامەتی کمیتهی حزبی بلشویک ناحیەیی نارواشی بە دەستەو بو، و لە پیک هینانی انقلابی روسی بی و وچان شرکەتی کرد، لە پەینی سالی ۱۹۰۸ و ۱۹۱۰ لە حزبی بلشویک ناحیەیی مسکو بە دزیو کار و کوششی دە کرد. لە سالی ۱۹۱۱ تا ۱۹۱۷ پێشکەوتنی و کوششی انقلابی کارگەرانی پەرزبۆرگی هەلە سوراند.

کالنین بە کیک لە اندامانی هیستی ماوە لە لاپەرە ۸

چوونی نوری سعید بو توری کیه!

«روزنامەیی «ایران مەسە جەبسی» تاران مەسە ییکی بە قەلەمی «ان» کە ماوە ییکی زور لە عراق و تورکیە و سوریا و لێناندا گەراو، لە ژمارەیی ۴۷۸ ی ۱۲ ی مانگی رەشە مەدا لە زێر (سەر و وتاری) زوو و روو دابلاو کردو تەووە کە بو کە کێی وەر گرتنی خوێنەرە کان وەری دە گیرە سەر کوردی. ئەو ریز شەوی ۱۹ رەشە مەیی ۱۳۲۴

عبدالرحمن ذبیحی چەندیک لە مەو بەر هیندیک لە روزنامە نیکارە کانی مرکز آگایی چوونی نووری سعید سەرک وە زیری ایستای عراق و ئێندامی بە کاری بە کیتی عەزەبیان بە ریکگی سوریا دا بو توری کێیا بلاو کردووە؛ ئەو دەمی نووری سعید لە کابینەیی عراقدا ئێندامەتی نەبوو لە کاتی کدا کە لە گەل کار بە دەستانی سوریا خەریکی هاو بەرە کێو گەتو گەر بوو کابینەیی عراق بە سەر کیتی (حمدی پاجایی) دا کەوت و نووری سعیدە لایەن نایب السلطنەیی عراقووە بودامە زانندی کابینەیی ماوە لە لاپەرە ۸

مدیریت و دبیرستان کوردستان

اداری و دبیرستان کوردستان روزنامه کوردستان
 له بلا کرد نه وهی روزنامه کوردستان که دنیای کوردستانی
 نه نوری خوی روناک و شادمان کرده به تابه تی له زحمت کیشان و
 کار کتانی حزب دیمو کرات که بو بهرز کرد نو پاراستی نیشتمان
 و بروج تربیت دانی ایسه مندالانی مدرسه زحمتیان کیشاو هه تا
 خودای بهرز له مقابل زحمتی اهوان رحمی فرموه وه لاتومانی کورد
 ستانی له زیر بردهی بدبختی و دهر کوتوه ایستاده توانین به زمانی
 دایکی خومان بخوین و بنوسین له توای کار کتان و مدبری روز
 نامه و چاپخانه بیروزیایی هر ضده که موهلی نه ن که امالی کوسه
 که هر زدهی شاورانم له بر نه مهی که قوتابخانه له دبی هاتی کورد
 ستان نه ها تو ماله نه بهی راه دانی مدرسه له مدرسه ناری خویندوه
 باوستا که چاوم به دیتی روزنامه کوردستان روشن ووه و گویم
 ای نهی که ملت کوردی ده توانی سه به ست بژی و به زبانی
 خوی به خوینی له شادی و هخته هل فرم وه کوفارس دهلی
 بدین مزده گرجان قشانه رواست که این مزده آسایش جان ماست
 دوباره مناسفانه ایسه نه مدرسهی راه دانهی تورکی و
 فارسی مان بیدالین و له زمانی پاکسی خومان بی به شین
 تکام نه وه به که بودانی قوتابخانه کوردی له دی هات فده میکی
 سریع هل بینوه تالیسه شه سایه کار به دهستان له میبیت و خویندن
 زبانی خومان ناهو می نه بین . سید عبدالقادر معروفی

مدیریت خوشه ویسی روزنامه کوردستان

روزنامه کوردستان که استیره خوش بختی و روزی
 هاتی نه تاودی کورده و بو ته ایای رونا کی بیبری
 نیشتمان پروردانی کوردستان و بروسکی نه واستیره
 و رونا کی نه و روزنه ته وای نه ته وهی کوردی له خهوی
 غفلت رایه راندوه و بودا وای حتی میلی خویان به وسیلهی
 نه و روزنامه به ریزه مله ده کن به تابه تی که چاومان به
 شماره ۲۲ روزنامه کوردستان کهوت که به ریزی
 باسی له بیک هینانی کاری شاره وانی و چا کی کار بدستانی
 او ایداره کرده سوپاستان لیده گین هلیته توای افراد
 کورده همو کاتیکدا بو پیشکوتنو سر کوتن آرمانی
 میلی تاسنوری امکان تیده کوشین و کار بدستانی شاره
 وانی انجامی کاریان لا وایه وظیفیکی وجدانی و مللی به
 بو بیک هینانی او کاره وه امنیتی ناوشار و هریک و بیک
 کردنی هلسورانی کاری کوردستان به گیان و دل حاضرین
 له ژیر سیری پیشوای معظم کوردستان داچا کتر هلسوری
 هو یامان وایه نو نوسرا وهی که له جوابی شماره ۲۲ برواری
 ۱۳۰۱۲۰۲۴ دانوسرا وه له روزنامه ی بهرز داچاپی فرمون
 و له خاتمه ی او نوسرا وه داده لیم :- بژی به ژبانیکی
 ابد سرو کی گوردو کوردستانی مزین .
 سرو کی شاره وانی کوردستان - نظامی .

پیام به مطبوعات داخله و خارجه

روزنامه کوردستان که برای مطبوعات داخله
 یا خارجه فرستاده میشود برای مبادله است در صورتیکه
 مایل به مبادله نباشند روزنامه هارا اعاده فرمائید .
 کوردستان

رضامه ندی

له بابت داوای رهشید بگ وسایر وره نهی عبدالله
 بگی کوزرا و له مصطفی آغای کوری همزه آغای
 معروفی له پاش گفتو گو و تصویب هیئت رئیسه بو
 جو ره به رضای طرفین بر اوه .
 همزه آغای نیوبراو دو هزار تنی ففده گه ل-۹-
 پش له-۲۴- پش ملکی که له مصطفی بگی کریبو
 ده گه ل حق اسمی وفاق و شینایه کی که له بالاو هی
 خواری دابو دای به وره نهی عبدالله بگی کوزرا و
 وه و انیش راضی بون و یازده پش له-۲۴- پش له
 ملکی له مصطفی بگی کریبو له مقابل سندی-۷-
 هزار و ۵۰۰ تن خوی دای به سعید بگی قیومی
 و ره نهی مصطفی بگی و ویش قبولی کرد طرفین
 حقی تجدیدی دعا و بار نهی-۳۰- بر انبار ۱۳۲۴
 دفتر هیئت رئیسه .

بسیروزه

اداری به ریزی روزنامه کوردستان
 دهر کوتی روزنامه کوردستان له شاری مه آباد
 رونا کتر روزیکه که له (روزه لات) کوردستانی
 گه وره و دهر کوتوه و هه روا بلیند مهیت هه تا کو
 نیشکی رو اکابی ده خانه گدت شانی مادستان
 به دیتی روزنامه کوردستان نه وه مو خمو و
 نه مهی که له دبواری دله بو بو به بلیکی نه ستور
 به ریداو و به خویندنه وهی به شیک له به ره هاتی زانا
 یانی کورد رونا کاکیم ده جوان گه را هه و یام وایه
 له خوی به رزوی هاوتا که کار گرانی چاپخانه ی
 کوردستان و نوسرانی نه و روز نامه به موفق وه
 همو به لای آسمان و زهوی پاراستوبین . صالح اویان

بی بیروزه

له پاش نه وهی چند سال روزی به ختباری کورد
 له زیر هوری ره شدا شاردرا بووه سوپاس بوخودا
 که نه و روزنه له ژیر نه وه و ره شه هاتده ری
 و تیشکی خوی که روزنامه ی به ریزی کوردستان به
 ایسه نیشاندای بالی بیروزی خوی به همو کوردستان .
 ندا هینا هیوام له دهر گای خودا وایه که تم به ختباریه
 له سایه ی پیشوای به ریزی کوردستان دا بوایه پایدار
 و ته وای خاکی کوردستان له بهاری شادی و آزادی
 به شدارین کبر اعظمی

ای برایان خوشه ویست

من برایم نوزیم له لاین خانوادهی نوزری تبریک
 اوروزنامه مبارک کولی دکم خانوادهی نوزری حاضرین
 به ال به ملک به روح و له نه زیر فرمانی پیشوای
 کوردستان جناب قاضی محمد و ده ژیر آلامی مقدسی
 سی رنک کوردستان داخله بکن و خویند خویان
 بریزن امن که برایم نوزیم بوخوم و محمد برام
 ورشیدی کوری علیخان نوزری حاضرین بوسر بازی
 و بو حفظ نیشتمان خوین خوده ریژین له دوی عرض
 خوم به دلی کی پاک و به زمانی کی صاف ده لیم بژی
 پیشوای کوردستان جناب قاضی محمد ا برقراری
 کوردو کوردستان گوره .
 کوردستان : نه ام آغایه پنجا تمه نیشی کومه ک
 به مطبوعات کردوه سوپاسی لی ده کری

اداری روزنامه کوردستان
 ایسه ۷ گهس له قوتبانیان قوتابخانه ی
 گه لاویز که سه سه مانگه خه ریکی
 خویندنی زمانی کوردین له به رنه وهی
 که خویند نمان بزمانی ز کما کی خومانه
 له موادی دهر سه کانی قوتابخانه دا : جنرافیا
 حساب . هندسه . دین . ادبیات به بونه ی
 گوششی آغای مه لای داودی مدبری
 قوتابخانه و باقی آموز گاره کان زورمان
 پیشرفت کرده اماده بین له سه ری ساله
 تساقی بکرینه وه و داخلگی دبیرستان بین له
 خودا ده وازین پیشوای خوشه ویستمان
 که نه تم قوتابخانه ی بوایه دامه زرا ندوه
 هه به پایدار و سه ربندیت و توفیقی کار
 گه رانی قوتابخانه گهش له خودا
 ده خوازین

له لایهن ۳۷ س شامردی قوتابخانه
 گه لاویز محمد صادقی

وهلام

به ته وای لکه کانی حزبی دیمو کرات
 کوردستان و برایانی که پولی آبونمانی
 گواری کوردستانیان (یه که ساله شهش
 مانگه سه مانگه) داوه راده گه بندریت
 که له ویستارا تا آخری مانگی ره شه مه
 ۱۳۲۲ خویان یانوینه ریان ده گال ته
 بضی که ده ده ستیاندایه به ادارهی روزنامه
 و گواری مراجعه بکن ونه گه ر قه بضیان
 وهر گرتوه و پولیان نه داوه پوله که ی
 بنیرن گه ر یزیک رونا که له وان هه لگر
 ین و زوانه گووا یسان بو بنیرین ده ناله
 گواری به شهش دهن

آساداری

چونکوله روزانه دا شماره کانی وه پاش
 گه وتوی گوواری کوردستان له چاپ
 دهر ده چی له توای لکه کانی حزبی دیمو-
 کرات و برایانی که تا ایستا گواریان بوچو
 وه پولیان نه ناردوه تمنا ده که بین
 پولی آبوننی گواریان بو بنیرن که له مه و
 دوواش گوواریان پیشککش بگری ر

هزی آساداری

- ۱- لایحه ۱ دبری ۳۰ رال
- ۲- ۲۱۵
- ۳- ۱۱۵
- ۴- ۱۰
- ۵- کاغذ و پاکت صدی ۲۰

خطابه و اشعار (زیر و به) له دی بالایش خویندراوه ته وه له ژیره وه

بو آسماداری خویندراوه ته وه دهلوسری :

باش هوهی همت بکهن روزی که چاک هه لکه و توه
 نادره دستا که وی هه وروزه که دست که و توه
 اطفی استالین ابومان هه روه کوعیسی حیات
 مردوبین مه هه به مدهی اعطسا ده کات
 عقوفه فکری خو به چاریک جم بکهن هوشیارین
 بو حیاتی هه مه ممانه روزشو ده رکابین
 شرطی گوره اتفاقا گوره گوره بکوه
 عدل وانام و محبت بوره عیت پاشه وه
 باش هوانه همت و غیرت دمی توه هه مدهی
 هر کوری کوردی دمی اما لسه مری بی غم بی
 هر جی کوردی کوردی کوردی کوردی کوردی
 گه عراق و تر کوشاهه گه راه نیو ایرانیه
 رهبری گه ورهش هوار کهن اشتغاری رحمت
 خوبه خوش بی ترسو بی باک افتخاری مملکت
 هه روه کوشیر بلنگو هه روه کومه ردای کین
 حمله بزوزمن بکهن وه کوردی اصحابی دین
 عهدی عمرتان وه رخن به و توه سه جزیه
 شه روقه جری کورد مسلم علاوه وی بوچی به
 متفقون بی طماع بون حبیب البشیران به بو
 بو به دنیای موسخر ژیری ده ستیان بون هه وه
 عدلی استالین بیینه عقلیکی فربه بوخو
 له شکروری سور چه ندساله هر جی خواستوله نو
 مباله تیک عادل بی و ظلمیشی بو هیچکس نه بی
 لیت یمنی شه هه همیشه بو مرام فایق ده بی
 و ش وه هابه تابه چاکه نیوی کوردی پاکدین
 منتشر بی عالمی دا بو سه روه ری مه ندین
 مه ندی راه نه بات و پیشوای دیاو دین
 گه وره جمهوری کوردان قاضی باک و امین
 خاکی قدرت نمای آسمان یاری وی بی
 داس چه کچی سوره آلا جمله همکاری وی بی
 سایه مارشال سالین بی لسه مرمان پایه دار
 لطف و روحی بی بو کوردان دای بی و به رفه رار
 باقت گه رنیه چه ندان وی گه دل بی خندان
 اده رازی طبی شیواوم ده لیم شعری خرد ندان
 حبیب الله قاسم له ده ره گاهی خودای عالم
 ده نالی بی به دایم خلاصمان که ی له بحر شام

۳- نطقی میرزا یوسف قلندر
 ایسه ملی کورد له چندین تاریخدا که پیشوا
 ژیده زور رشید و شجاعت و پیادیده دلورین
 دنیوا هه وه لخصوص آزادیدا زه ریان سعی
 دکرد اما حیضیکو صد مخان که له دوری او
 دولته کان دیکتاتوری بو که ملتی کورد پنا بان له بو
 هر دولته کی درد او دولته نه له روی بوغش و غرض
 پله ماربان له بو اذیت آزاری کوردان ده هینا به هه
 دمی مقصودیان محبوبی کوردان بو و حتی او
 جنگی بین المللی آخر خندان و امی مارشال ایستالینی
 بدات که بووه باعیت نجات دانی تمامی ملته کان
 مظلوم که له ژیر جنگال ظالمی و له بن اسارت
 جهانی دیکتاتورین خلاص کرد و سگ دیمو کرا
 تی له جهمی ملته کان دیکتاتوری قبول کرا چون
 بابو باپیری هه گه بوره گیاه دا دچون منتظیر بون

(۱ - نطق زیروی بهادری)

برایان عزیز وه بولدایشان هه مومطن اولایمه ته و جعتنی
 آزادی له بو عمومی ملته کوردستان و آذربایجانی و آزادی
 خواهان تبریک ته گم دومین تهی بره ایه کان عزیزه صهی بابو ایرانه
 که هه موبانه ته ستاندنی آزادی هه سانه هه مارا گرتنی زور شه رطه
 به ملی ایسه که ته هلی کوردستان و آذربایجان ته همت ده بی
 و مطنی خومان زه چاک را گرتن و له ریگای و مطنی خومان
 به مردن حاضرین و خوینی خومان له سنوری ولانمان
 بریزین وه آزادی خومان نه ده یه بیگانان ایوه بوخوشو گوو
 لیبو که نطقی آغای پیشه وری پیشوای آذربایجان له ورزه نامه ی
 خویان منتشرین کردبو ته و نطقمان له بووه خویندوه به مقصود
 یان وایه که ملته آذربایجانی عمومی ته تحت السلاخ بیکه وه
 ده ستی موافقت هه مرافقت بگرتن له بو خاطر ری را گرتنی
 مه مکه کنی خویان که ده باره نه ده یه وه ده ستی ارتجاعان تهی
 بره ایه کان عزیز فکرو دگری ارتجاعان وایه که ده لیلن هه وره وایه جعی
 قوشون شوروی له ولانی آذربایجانی هه ره که ده کا و ده ره
 ده که وهی ددرو ولانی آذربایجانی دیسان له بو مه ده بی بس مادامیکه
 وایه ده بی ایمهش حاضری جهنگی بین ته و جهنگی نه او بینه ولانی
 خومان به لکو باوینه ولانی دوزمنی له و خصوصه دا زبره کی وه
 چالاکی پیده وی ویتاش خواهیش ته که م ورن تهی جه ماعتی
 حاضرین له میده اندا بیکه وه سسی که رهت سوندی بخوبن که
 دوزمنمان بی بزانی پاشی ته ورزه نهی نه چینه بن باری ارتجاعان
 سوندمان به ران مقدس وه سوندمان به انجیل مقدس وه سوندمان
 به شه رقی آلاقی مقده سی که ته وره که به ده ستی خومان هه لدا
 ته به دا تسلیم به دوزمن نه بین وه موطنی خو انیش تسلیم نه که بین
 وه له بو که وتنی آلاقی خومان هیچ راضی نه بین هر ته مره کی
 له شه رقی پیشه وای کوردستان جنابی قاضی محمد صادری بی
 به مالو به جانو به روح وه صه هیم قه لی اطاعت بکهن سوندی
 دویم وایه ایمه ده گه بره کانی آذربایجانی له شه رقی اتحادی
 وه رفه تی جه مخالفتان له مابین دا نه بی سوندی سه بو مه وایه
 که ته وه دوله تیکی له بو مه کومه گی کرد وه وایه می له بین جهنگالی
 ظلمی ده ره بنا وه تا کوردنیا هه به ایمهش ده گه ل وان هه یه هیچ
 له زیر ره رتی وان وه ده ره نا که وین فکرو خیالمان نالی که بی
 ته مری ده گه ل ته وان بکهن .

هورا به سه لامه تی ژنرایسوس ستالین
 هورا به سه لامه تی اوردوی سور که دنیا بان آزاد کرد
 هورا به سه لامه تی جنابی آغای قاضی محمد پیشوای
 کوردستان .
 هورا به سه لامه تی آزاد خواهان .

۴ اشعار حبیب الله قاسم لو :
 نهی کوری کوردی بزانه ته وروروزی شادی به
 هه لکرا آلاقی سعادت جیته نهی آزادی به
 ریشه ی ظلمی جفا کاراناه نیو باغی مه بو
 بووه کوردی صاحبی غیرت له وان باغی ده بو
 داری بهر نالی ستم خارانای پیشو هه لقه نا
 باغ یا کو خوش نهالی چاک له جی واندا چه
 قدرتی حق ده ستی غمی بو مه واه مور کرد
 خاه دانی مامی کوردان به چاریک سور کرد
 خوشی ته و ده ته که هات زنجیر بکوردی باره کرد
 کوردی رو گهش ظالمانی رورهش و بیچاره کرد
 به خت نه سو ظلم و جسی جمله گی به ربان کرد
 چه نده زمانه کورد ده لیل بون استالین آزادی کرد
 شکروری هه و حقه واه پیری وون مه که ن نان و نمک
 آزادی انعامی وی بو دای بهه کور برین گه لیک
 جاو رن هوشیارین له ورزه تا زوزی ته به د
 متفقین بیکه وه تیاروی ره بی احد

و خیران دکرد که اوروزی بینن جیته ملی
 بکن ولسی نایل نه بون اما اوروه که بزای مارشال
 استالین به ژیانیکی ابدی و بزای رهبر ویشوایان
 اوردوی سور که له سایه یی مرحمتی وی آزادی
 خومان ورگرت و عیدی ملی مان کرد و میداشی
 کوردستانمان هه لدا نمر دین به چاوی خومان
 دیت و خومان ناسی و قدر زانیی جنابی آغای
 قاضی محمد له بو ملتی کوردی زور چاک لازم
 و واجبه چونکه پیشوای گوره و معظم امه یه له
 ریگای اومته دا زور زحمتی کیشا وه له خصوص
 بره ایه کان آذربایجانی ایسه به روخو به سرو به مالو
 به لکه وه حاضرین که ره مابشانی پیشوایکان آذربا
 یجان آغای پیشه وری اجراء و به جی بی نین
 ابداله نیو ملتی آذربایجان دا فرقی و تفاوتی آغای
 پیشه وری و آغای قاضی محمد نه چون هر دوک
 سه بار کرد وه و زحمتیان کیشا واه ایله اسارتی
 دیکتاتوری خلاص کرد وه بزین به ژیانیکی ابدی
 پیشوایه کانی کوردستان و آذربایجان و آزاد خواهان
 کوردستان و آذربایجان ایمه ده گه ل آذربایجان
 بران او بره تی ایسه توپ و تفنگو مسلان جدایی
 و دستی بره تی و اتقایی و انحدتی و رفه تی ده گرین
 هر جی کس دزمنی ایوانه دوزمنی ایسه وه هر جی
 کس دوست او انه دوست ایسه

۴- نطقی آغای حبیب الله قاسم لو :
 گور نه گوزل بو بو روب شارع حق نضر عرب
 حب وطن اولاجاق قلب بزمه محکم و حسب
 چالیشن الاله و برون هموزنه اولکه مزی
 حفظایدون چان بهاسیان به به نه اولکه بیزی
 عزیز هموطن لریمه بو گونکی عزیزو
 محترم گونی که تاریخ صفحه لرینده افتخاری
 بر گونین سایلجاقدور محبتان دولی اولان بیر
 قبیلن تبریک عرض ایدورم اونان ضورا بلیرای
 ایستکلنی اراداش لاریم بو گونه کمین که بو بوک
 کوردستان و آذربایجانین قهرمان ورشید
 اوغلان لاری ظلم سر بنجه سنن آلتندا مخلمیش
 واورک قانی ایچه ایچه شیرین دیر باگی هر
 ساعت او زونه زهره تل احساس ایدوردی .
 بو مظلوم ملتین اینین رنجی نن و آنی نن اله گن
 عایدات خائن مامورلارین خواه اشکری و خواه
 کشوری اولسون اسباب استراحتنه و خانلارین
 توالینه مصرف اووب مملکت مزین ترقی سنه لازم
 اولان شیری آلماق دهی بیرشاهی نظره آیین هر دی
 و هر مبلنی که قورت لارین بوغاز بندان قورت لوردی
 اوده گرتک طهرانن خابان لارین استقلالتا صرف
 اولو نیدی، مختصری بو که کوردستان و آذربا -
 یجان ملتن ترقی سنه لازم اولان سیرزاد مثلا :
 کندارده مدرسه لرین عده سنی آرتیه باق -
 کارخانه لارین تعدادنی چو خاتماق - فالاحته لازم
 اولان تراکتور و سایر اسباب لاری خارجه دولت
 اردن آلوب ملته و برملق که دولتین آن ییمجی
 بقیه سی ۴ انجی ص حیفه د

۳ انجی صحیفہ سن قالانی
لطفی آغای حبیب اللہ قاسملو

برنجی وظیفہ سی و پولون مہم راہ خراج اولونان محلی
دور طہران بودجه تنظیمدہ بیرشاهی بولار خراج
یدماقہ نظور اولمادی کورو کوردی .

بالآخرہ طہرانین استبداد مامور لارین احجافی
اھر قدر رشته تنظیمہ و تحریرہ گلہ گندہ بوزدہ
بیری بیان اولمیوب فقط بیر نمونہ اوچباشیہ ارین
ترسہ مرحمتی نسبت بڑہ عرض اولوندی تا اینکه
ہام و تصدیق بو بوسازین کہ بو بوک کوردستان
و آذربایجان ملتی ظلم آلتنان چخان و ابللرنن
اورلقانی ایچن بیر مات دور کہ رشید اوغلا لارین
قرمزی قانی نان و قوتلی الین اوزنی آغر ظلم
بو کینن آلتنان چخاردوب و بو بوتدا کی محکم
استبداد زنجیرنی کہ نیچہ یوز ایلدی بیرحم
وغدار زمامدار لار بو تہا باغلامیشدی قروب اوز
ونی آزاد ایلدی . . . . .

گرگ بیلماق و اینا ناق بونا کہ بیردہ غیر ممکن و مجال
دور کہ کوردستان و آذربایجان اوغلی اوز آزاد
لقننان ال کوتوروب بیردہ اوزنجیرین آنتا گیرہ
و ہموہہ یقین دور کہ اولکہ مزین ہر تک تکی ایستر
ہمو طبقہ دن اولسون قوجہ ایچوان غیرت تانی مردانہ
قلندہ جوشہ گلوب اوز آزاد قلا لارین دنیا ی نازوہ
نابت اباہہ ہر جورہ جاغاشاقا حاضر دلار و گرگ
اولسونلار . . . . .

عزیز قارداشلاریم بو مقدس راہی کہ عبارت
اولسون کوردستان و آذربایجان آزادلقننان باشا
و برماق ایچون بو بولونق منتی الہہ ساخلا ماق ایچون
چوخ زحمتلر قاباخدا گورسہ نورہ تصور بو ورون
مقصده بشماق بیر اوزون یول دور کہ اوندہ
جورہ بجورہ آلقاق و اوچاشد تلی ایستی سووق -
اوغری لار بو سقودا - برتجی حیوانلار یولو مز
اوستندہ کیزلنمیش نظرہ گلور بیز کہ بو بولی
گرگ لحتما طی اتدوب و اوز آرزو تیرمزی ہدف
مرامہ وراق بو منظور دان اوتوری - تصمیم فطمی -
قوت قاب - مشقہ نحمیل اولماق - دنیا مالینن
محتنی آتماق - اوور و کاری بیریر مزین محبتی
لن دولدور ماق و جانلارمزی اوچمزه قویماق
لازم دور بولار شدا عمدہ عنصری و بویوک عاملی
کوردستان حکومتی و آذربایجان ملی حکومتینن
بیر شماقی و ادارنی بیریرینہ و برماقی آن بیرمجی
احتیاج آتاشیلیر .

بونا گورہ لازم و بلکہ واجب دور کہ
کوردستان و آذربایجان اوغلان لارین ہر تک
کی ایستر ہر طبقہ دن اولسون بدون تبعیض
نی ہر تجاعلار قابل اولان تفاوت لاری کہ عبارت
ولسون کورد عجم ارمنی آسوری آدیبان بیزیم
رامزہ ایکی جہلق سالمشدلار کارہ اتوب
حبثلی بیر صمیمی قلبینن الالہ و یروب دال دالہ
ایتوب ایستکلی اولکہ مزین حفظندہ و ویرامیش
زادلق نمحتی المزدہ ساخلا ماق آخرین نفسہ
لمین جان فشان لاق ایدق ایلہ کہ مقدس وطن مزین
زادی خواہ بابا لارمزمین انتظادی وار بیزون

چالشوب اولنلارین پاک روح لارین اوز مزین
شاد ایدق .

آخردہ عزیز قارداشلار
میریم سیزدن انتظاریم وار کہ
بوندہ . . . . .
ایدماقہ! سورہ دشمن قاباندہ چالشماقدا ایلہ ابراز
ایقت ایلدوب کہ عموم دنیادولت لارینہ اوز استحقاق
مزی آزادلق حقمزہ ثابت ایدوب و ہیچکس بیزیم
ادعا مزہ ہیچ جورہ اعتراض اولہ بیلہ مسون .
باشاسین استبداد ریشہ سنی دنیادان قازوب اونون
یرینہ آزادلق نہائی نصیب ایدن بو بولک استابن . . . . .
باشاسین بو بولک کوردستان پیشواسنین جناب آغای
قاضی محمد . . . . .
باشاسین بیزم سردارمز سردار زبرو .

۵ - اشعاری آغای عبداللہ فریدی
ثم آغایہ نریکھی پنج لاپہردی تم شمارہ ترسلی
نوسیبو چونکو زور در بیزو چیگمان نہ بودرجی
بکین .
۶ - اشعاری آغای ط - ہ - ر - خ - لکسی دی
بالنج کندی لہ محالی باراند وزجایی دولاہری
اشعاری تورکی نوسیبو چونکو ندہ خونیندراوہ
چاپ نہخرا .

۷ - اشعاری میرزا یوسف قلندر
بڑی کوردستان . دایکی نیشمان . بو حفظی
وطن . خودہ کہ بن فوربان بڑی دیمو کرات
ماہی نہجات . روحی من فدات . بوملکو وولات .
دہو کرات سسی عرشہ قاوزان دولدی ہریرہ
آزادلق الن ویردی المہ نرم شیرہ
حب الستی شان شوکی اللہم ویرہ
خضمہ غالبم گور نہ راغیم دشت ہولیرہ
بڑی کوردستان . . الخ
قاضی محمد پیشوا بیز کوردستان ماہی
کان معرفت جان حقیقت صاحبی جاہی
علم شریعت فخر طریقت ملت پشاهی
لطفی سایہ دن اوچاباہ دن آجلدی راہی
بڑی کوردستان . . الخ
گل دہو کرانم راہ نہجاتم مردی دلگشا
حکمی فرہنگی نظامی جنگی کارا برداشا
ملکوہتین نازو نعمتین چوخ حدن اشا
تازہ اوردومز تازہ بوردمز یوزمین ایل پشا
بڑی کوردستان . . الخ

دیمو کرات سسی دوشدی عالمہ کیمدی بیلدی
کورد آزادلقی برقرار اولوب بیردن قندی
شوق شاد بیلہ مہربان لہہ جانم اونیدی
دوردی باشہ قومی ظالمی گوردین نیندی
بڑی کوردستان . . الخ
حماہ ایلدی دشمن اوستہ اصحابی حیدر
ظلماتہ گیندی دنیانی توتی شاہ سکندر
بزدہ اوور تک غیرت ایلماخ توتان بندر
مدحی لشکری ہردم ایلری منشی قلندر
بڑی کوردستان . . الخ

مہاباد - چاپخانہ کوردستان
ادارہ روزنامہ چاک کردن وردوقبولی
ووتاردا سہرہ ستہ .
ساتی دہدہ ای ۱۹۰۳ - تا ۱۹۰۸ . پاش نیوہ . ۸۰ بہ

چیژنی سہر بہستی کوردستان
لہدی (بہ کشوہ)

نہ روزی دوو شہمو ۸۰ یری بندان بہ شہری حضرنی پیشوای
معظی کوردستان لکی بگزادہ فیض الہ بگی بہوہ گرتی
آلای مقدسی کوردی سہر بو باند کران آقایی علی شیرزاد
رہئیس حزب دیو کراتی بگزادہ و آغای عبدالرحمن ہما یون
نایب رئیس و محمد حسین امیری پشکیر و عزیز کرم ماج و
پیش مہر گہ سایی فیض الہ بگی و عبداللہ امیری و عبداللہ صاحبی
آلای مقدسیان لہ مہاباد و ہر گرت رو بہ بوکان حرکیان کرد
لہہر شلوقی ریک نیوسعات لہشو لای دا گہ شتہ بوکان
ہدشہوی آغای علی خانی شیرزاد فرماندہی لکی بہ کشوہ
بوخوی جووہ ابلاغ خہ ہری وارد بونی آلای بوکان بہ آغانی
بہ گزارہ را گہ اند گہ ای لہ آغانی فیض الہ بگی کہ ہوشانی
ہاتونہ ابلاغ ہر شہوشوہ بہ آغا نیزیکہ کانی تریشیان را گہ یاند
بہ گشتنی آغای علی خانی شیرزاد و گیزانہوہی خہ ہری ہینانی
آلا آغای محمد امین خان برای جہنابی آغای محمد رشیدخان
ہستاو زوری شکرانہ بچی ہینا و کوتی ٹوخہی شہوہ مہم
بہ یانی آلای سی رنکی کوردستان بہ جاوی خوم دہ ییمہ و
آواتم بہ جی ہات روی کردہ حاضرین کوتی ہہر کہس
دہمانجہی بی بہ دہی بہ احترامی آلا ہہرہ کہسی دہ راغیک
خالی کہن بازدہ نہفر کہہو مجلسہ دا دہمانجہی بی بو
بہنجہری و متاغان کردہوہ ہہرہک دہ راغیکیان خالی کرد
بہ یانی زوو بہ شہری فرماندہی لکی بہ کشوہ و بہ شتی بیادہ
لہزیر فرمانی محمد خانی دادخواہ بو پیشوازی آلا روو بہ
بوکان حہرہ کہ تیان کرد بہ گہ شتی بوکان آغای سلیم بہ گی
فیض الہ بگی پیش مہر گہو ہلگری آلا آلای حہرہ کہت
داوہہ مقابلی ہیزی بوکانا احترامیکی زور جوان لہ آلا گیرا
لہغایہ تی خوشی دا روو بہ بہ کشوہ رویشتن آغای سلیم آغای
ایچخانی زادہ بہ تہواوی پیش مہر گہو ایللی بوکانوہ بورہ وانہ
کردنی آلا حاضرین اوہ ختیکدا کہ دہ بانہ بوست آلا حہرہ کہت
بدن آغانی عبدالرحمن ہما یون عزیز کرم مانج سہام آغا
محمد حسین امیری ہہر کہس تطقیکی زور بہ جی و بہ تریسی
ایراد کرد و دہ ستہی بہ گزارہ اظہاری خوشوہ ختیککی زوریان
بہ زبیرائی سلیم آغا کرد دووای تہوانہ آغای میرزا محمد
امین طاہری نوسہری جہنابی آغای محمد رشیدخان کہ بہ بیر
آلاوہ ہات بو خطا بہ بیکی جوانی خونندہوہ ولہ حہرہ کہ تندی
آلادا سوارو بیادہی بہ گزارہ و آغای سلیم آغاو خہ لکی
بوکان دہس بڑیککی زور بی تہندازہ یان کرد روو بہ
بہ کشوہ آلابان حرکت دا آغای سایی آغا ناقرستانی بوکان بہ بیادہ
آلای رہوانہ کرد لہویدا فرماندہی لکی بہ کشوہ آغای سایی آغای
خوالک کرد کہ تا ابلاغ نہ گہ رتہوہ زوریان ماہو بگہ نہ ابلاغ
آغانی عزت الہ و عزیز دادخواہ دو بہرانیان کرد بہ گاو گہردون
لہ نیزیککی دی ابلاغ دیسان دو بہرانی کہ یان بہ تاوای قوربانی
آلا و پیشوای معظی کوردستان سہربری تہواوی زن و منڈال
و گہورہ و بچوکی ابلاغ بہ بیر آلاوہ ہاتون بہ تایی تی آغانی
دادخواہ پذیراہ کی رورچاک و رضایت بخشیان لہ آلای مقدس
کردلہ کہ نار ابلاغ چنابی آغای محمد رشیدخان بہ تہواوی خرمو
برایہوہ بہ پیشوازی آلا گہ شت خوی لہ پیش سوارہ کانیوہ کہ
بو احترامی آلا ریزیان بہ ستیو ہاتہ پیش آلا و بہ حرارتیکی بہ کجار
زور روی کردہ آلا کوتی : ای آلای مقدس و بہرزی کوردستان
من زور دہمیکہ چاوہری ہلدرانی توم و لہری بلیند کردنی تو
دا زورم دہردی سہر کیشاوہ شگری خوام بو تہواو نایی کہ
ایستا تو بہ جاوی خوم و اہسہر بہرزی دہینم ای آلای مقدس
باوہرم بی بگہ من ہرہو دہنتی تو دہستہ لہ تہواوی دارونہ دار
و ززو منڈال و ہست و نیستی خوم ہلگرتوہ و حاضر

چیزن له په کثوه

ماوهی لاپره ۴
 آخرین دلوب خوینی خوم و کورو برا و کس و کارملری تو دا بریزم ایتر له خوشی تو زمانه لومړی تر تاقتی قسه کردنی نیه اجازه ددخوام خنده بعرضی خرم بینم و بلیم بژی کورد و کوردستانی گه ووره به زبانیکی ابد . بژی پیشوای معظمی کوردستان جنابی قاضی محمد بژی دسگر و پشتریانی گوردی و پاش کهور . له ویدا آغایانی ددخوا هاتنه پیش آلابان گرتو کوتیان دهی سو مبارکوتی تم شایی و زما و نه دی ایله آلا امه و له آلاباغ توقف بهرموی له بهر تمه که ما بوس نه بن تمه شوه له آلاباغ مایه ووه و به دو دسته دهول و زورنا ههنا نیوه شو چوپیان کیشا و بهوشه و متحملی خه رجیکی زوربون آغایانی دادخواه مستحققی تمه و هن قدر دانیان لی بگری صبحه نیی به شایی و ذوقیککی یکچار زوروه آلا رو به په کثوه حرکت درا و به حرارتیککی زوروه واردی به کثوه کرا آغای علی په گی شیرزاد گابه کی کرد به گاو گوردون و آلابان له سر بانی کمیته حزب نصب کرد و رئیس حزب له مقابلی آلا به حرارتیککی زورتمه نطقه کی کرد : تمه برایانی خوشه و بست تمه و له سایه ی پیشوای کوردستان و ایتمه ش به افتخاری و مرگرتتی آلابان بون تمه و آلابه که له سر نه وانه به بوایمه له کوروماو مندل و ناموسه هه موشنیک زیاتره دهی هه و حاضرین گیانو مالی خومان بکه بن به قوربانی بوسه به رزی تمه و آلابه له خودای طاقو تنیا داوا بکه بن پیشوای معظم و گوره ی ایله بهر قرارو پایه داربکات . بژی کوردو کوردستان گوره . بژی پشای داماو و بهش خوراوان - له دوی تمه و او بونی نطقه فرماندهی نکلی به کثوه و بنابه تصمیحی فرماندهی گوردانی به کثوه خوری به عمل هات و بنابه تصمیحی فرماندهی گوردانی به کثوه قرار کرا روزی ۱۹ یریه ندان له طرف تمه و او به گزارده ووه به ناوی احترامی آلا و پیشوای عزیز و خوشه وستی کوردستان چیزنیککی میالی امه به کثوه بگری .

چیزنیک که به افتخاری پیشوای به رزی کوردستان روزی ۱۹ یریه ندان له طرف تمه و او آغایانی بگزاده له په کثوه کرا .

بنا برار دادی روزی چوارشمو ۱۰ یریه ندان روزی ۱۹ یریه ندان جنابی آغای محمد رشید خان به تمه و او دی دسته یوه و آغایانی احمد بگی سلیمه ی وحاجی گنجعلی بگ سلیمه به تمه و او ی فامیلانه و هه مو آغایانی امیلی مرحومی آغای شیریک و تو او ی فامیلی دادخواه و آغایانی ابراهیم نکلی صلاح و سلیم بگی بگزاده و محمد حسین خانی امیری و فیض الله خانی امیری و آغایان احمدخان و محمود شجعی و آغای عزیزخان حربقی و محمد کریم بگی محمدی و محمد ابراهیم بگی فیض الله بگی و احمد خانی کبخسروی و آغایانی احمد بگی فیض الله بگی و تمه و او ی آغایانی بگزاده عمو له بکثوه حاضر بون آغای هاشم حمزه بی سر و کی ستادی بوکان و آغای حسن خانی بدایق بوسر تمه و چیزنه بانگ کران هر له ورزه دا تمه و او بنیش تشریفان هینا له ساعتی ۹ به پایندا ۱۵۰ تقریب مرگه و غیره طاقمیککی سبب دفری آغا و رعیت و نوکر بناوی کاردی احترامی آلا له میدانی پیش کومیته داصفیان بست له و وخته دا پیش مرگه سلیمی فیض الله بگی هه لگری تابه بهی آلا آلابی موقدسی له غایه تی احترامنا ناسر شانی و فرماندهی لک له شانی راستی آلا و فرماندهی بشی سوار له شانی چپوه به جلال و شوکتیککی زور جوان هینا یانه میدانی پیش کومیته له قوی کس نایه شرحی پدا که له و ساعته دا چه خوشیو شادیک له ناو تمه و جماعه تمه دا پیدابو له حدودی هزار کس زیاتر له دهاتی بگ زاده و بوسیر و پیش وازی آلا هات بونه یکثوه له پاش چپه پله ریزان و هوراییککی زور فرماندهی لک آغای شیرزاد خطابه یککی زور شیرین و جوانی خویندوه که نمونه بوروزنامه ی محترمی کوردستان نیردرا له دوی تمه و آغای محمدی شکاری قرار دادی ۲ یریه ندانی بدنیککی برز خویندوه آغایانی حسامی دادخواه و پیش مرگه مصطفی فیض الله بگی و اسدی دادخواه و میر

محمد امینی طاهری هریک به نوبه ی خوبان نطقیککی زور به تینی و تمه و زمین کرد آغای عبدالله نیرمند نوسری حزبی یکثوه ام شمرا نه ی خویندوه .
 له پاش حمدو نناو توصیفی ذاتی پاککی سبحانی ده کم نشی رسول اکرم و وصفی صحابانی خودا دیاره خودا به خلقه بی چونو هه مایه
 محمد سه روره مسه رداره باهم بیت به قوربانی که ده ستی برده نیو کار طاقو ته نیایی که سو بی بار به جاری دوزغنی خوی خسته دلنگی و بهر شانی له متیکیکه ما چه . بن هه زار که سده ووره پالمیدا هه موبال پایان و یکداوه کوردوستو برای گیای له سایه ای اتفاق به کدایو عه زه ی قوی خوبان
 له بهر به کبان ده ریا نظمی ساسانی به آسانی جیو عه یه تکانان ای ده کم تمه مجاره کوردیته به خاطر ی پیره که ی نهر بو و ته و یله و شمسبر هانی که ایله شپه ی بویه و یواوه که ورانین ده بویه کوان به گیانو دا خه ربکی بن نه ریکیکه بن خومان خه مانه ی به تمه ی صافوی غش متقیین به کدلو به ککیان
 ایتراء یه هه ما که یه یه زهری فارسی ایرانی له زهر خه لک کورده به بجه زهر آلابه سه به رزی تمه و او ی مالو مندلان له پناویا بکه بن فانی ورن کوردیته چیزنی میله تمه و او له کوردستان کسی تمه و چیزنه نگری لاده چی ناموس و ایمانی تمه و آلابه هلالی به کثوه ی بواجمه روشن کرد به جاری بویه مانگی چوارده به کثوه ی مکررانی ورن تمه ی میله تمه به گزارده چیزنی کوردی تمه و او به هاره گوی مه دیرن بو تمه و سرمای زمستانی له پیر نابی بچی تمه و چیزنه دوو چیزنه که تمه ی فکرن به ککیان چیزنی ملی تمه و یه کید بشر کی خانی له ریی کوردی تیز و زور حه تمه و زور به سه رده ات نه هاتنه زهری باری ظلمی دیکاتورنی نارانی الهی به ره رار و پیدار که ی پیشوای کوردی که تمه و تمه و تمه و گوره ی به ایله کرد و ارزانی مسایه ی پیشواوه نیوی کورد هاتو ته نیو نیوان ده ناروز گاری کوردی زیاتر ده بو تاریکو ظلمانی ده جا کوردیته قه دربر اگر ن تو خودا به گیانو دل له سر کورد قه رضوه گشت بی بلین ایوبی نانی سو بایسوریش خودا تا کوم به دروسور بر بگری نه بان بویه ش خوراوان هه رله آغاتا کو شوانی له ریی آزادی زورزه حه مانی کیشا و آستالین هه چی آزادی خواجه بنه بنده و بنده فرمانی اگر چی طبعی (آوال) بیره و و کخوی له داخا له بر تمه و چیزنه هینا و به تودیسان له نوی جوانی له پاش بچی هیبانی مراسمی احترامی نظامی و چپه ریزانو هورا کیشان و کوتنی - بژی پیشوای کوردستان طاقمی پیش مرگه له زهر فرمانی حسین شیرزاد دس بریککی زوریان کرد له دوی تمه و آغای رئیس ستادی بوکان نطقیککی بی اندازه به تینی کرد له نطقه دا تمه و او ی حاضرینی بلطف و مرحمه تی پیشوای معظمی کوردستان

دانشانی هدرسه ی کچان له شاری شنو

تمه و او روزیکه که ده بی نه زانی له ناو میلیتی کورد یکجاری لاری به و ملاحظه به ره چاو گیر لوه که فرقی اناث یعنی ژنانیش بخوین و تحصیلی زانست بکه ن چونکه به اتفاقی تمه و او ی زانایان تیگه بشتوانی دنیا وحشت و بدبختی له ناو میلیتدا هه لنگیری و تمدنیان بو په پیدانایی و نتوانن تمه و او ی ترقی و خوشبختی خوین کوبکه نه ووه مگر له سایه ی خویندن و فیربونی زانست هه روه کو هه زمان دینین که مانی هه نده ران تاجه هندازه و پیشکوتون وجه اختراعات سه رلی سورماو کدونه تمه و او ی پیک هانسی کاری تمه و او ی دنیا و هه لنگیرانی زحمت و مشقت حتی له هر حیوانیان ایجاد کردوه هه روه کو دینین زحمتی بار کیشی و هه لنگیرانی له سر حیوان لاپردوه ها ویتوانه تمه و او ی سدر آسن و پول و هه روه و جوره ماشینه کانی تر که انواعی وسایلی ژینی ایله ده مدتیکی کم دا به بی مشقت به چاکترین موز دوروست ده کا و ده خاتمه زراحتیاری ایله ووه تمه و او ی به ووردی تماشا بکه ی دیاری ده دا که تمه و او ی قوت و قدرته و تمه و او ی و بی که بشتی فکرو هوشی به ووه ده ران و اختراعاتی که عقلی ایله تی دا حیرانه فقط بواسطه ی خویندن و فیربونی زانسته ویستا به و ملاحظه به و بو خاطر ی پیدابونی خوشبختی و پیشرفت کارو ترقی تمه و او ی تمه و او ی نه ناحیه که لک و سه رزمینیککی زیبا و معتبری کوردیته تمه و او ی صدی حزبی دیموکراتی شنو قاضی محمد خضری تصویبی هه رمووه که قوتابخانه ی کچانیش له و شاره دا تشکیل بدی و له سر تمه و او ی تمه و او ی به ووه قوتابخانه ی کچان تشکیل کرا و دایر بو لازمه تمه و او ی تمه و او ی به سرانته رری تمه و او ی شایان و مهمه دا اظهار تشکر بکه بن شوق و رغبت که چنی خوبان بشیره تمه و او ی قوتابخانه مشغولی تحصیل بن و تمه و او ی به بانها به تی صداقت و دروستی و به نیه تیککی بانک بوترقی و چاک بونی وضعیتی تمه و او ی قوتابخانه سعی تمه و او ی که به جوریککی زور آبرو مندانه و له روی شرف و اعتبارت و هه اداره بگری له پاشان تمه و او ی بژی به زبانیکی نهر مدید حضرتی پیشوای کوردستان قاضی محمد سهر به رزه و هه لگراوبی همیشه آلابی مقدسی کوردستان تزی به زبانیکی در بر نجات ددری میله ای لقه ره او مارشال استالین . سر و کی قوتابخانه ی شنو حسن کاملی

کوردستان : له اقداماتی جنابی قاضی محمد خضری صدری کمیته ی حزب دیموکراتی شنو له کار سه رانی هه رهنگی شنو سولیس ده که بن هومید مان وایه تمه و او ی دهقی نه و لکه جوانه ی کوردستان له سایه ی پیرروناکی جنابی قاضی محمد خضری دهقی و یکی زوله مه درسه ی کوران و کچان به شادارین .

میدوار کرد تمه و او چار له که مالی احترامی آلابی مقدسیان له سر بانی کومیته ی حزب نصب کچد سلامت ی پیشوای کوردستان به قه ی دهولو و زورنا شربت خوریان کرد و خاتمه بجیزن دهه - بژی پیشوای معظمی کوردستان جنابی قاضی محمد .

ماوهی جیژنی په ۱۹۳۰هـ

برایانی هارخون و هاوده ننگم :

به مناسبتی جیژنی نه به اقتضای پیشوای کوردستان و کوبونه و هی آغلان و برایان له دی به کسه وه گیراوه به هرستم زانی که به کورتی نه و چه نه کماهی خواره و عرضی آغلان و برایان بکه م: اجه ملتیکین که ناومان به کورد نه بری، له قدیمه وه خاوه نی نیشمانی زور به رزه به خیر و برکتین، وه ولانه که مان ماعدی نه وه به که هه مو آرمه و یکی کورد بیک بینی، به لام به بر نه وهی که مدتیکی زور کونه نا کوکی و دو به به کی تاوخومان ایبهی کردوه به چند پارچیکی لیکه به براو هه پارچیکان به تقاضای وخت که وتوته ژب چه نگی ملتیکییگانهی زوردار؛ وه مله ییگاناننهش بو، وهی که اجه له بیرو شعوری ملیت نیشمان په روری دورخه وه دو جاری انواعی فلاکت و به به ختیا ن کردوین، له گه له وه نا گهلی جار پیاهه تیکه بشنو و آزا و گه وره کانمان به نه به ظلم و ابتدای نه و دیکتاتورانه طنیانان کردوه و سه ریان له زور په نجهی اطاعت ده ره بناوه، به لام نه به به دوسره کی نیو خومان نه بانستوانیوه آزادی نه وای خویسان وه چه ننگ بیسن و رایگرن، له پاش کوزرانه تالانو سوتانیکیی زور خوی گه وره به زه بی به ذلیلی متی کورد داها ت، له قرنی بیسه مدا پیشوایه کی زانای به ری بو ناردین که به به جهی به هیزی خویان برینی متی کورد درمان کن ایستا له سایه لطفی خاوه فایق بون و کوردیان له شه ره ردی بی ناوه وه گه بانه آسمانی سه ره رزی .

جا نهی برایانی هاوده ننگم نه و روزیکه که ۱۰ میلیون کورد چاوه نواری سر که وتی ایسه ده کن ورن ایسه ولایه کمان آما مین بو به جی هینای هه و امر و فرانسیکیی نه و پیشوایه خومان، مال عزیزه به لا شرفی کوردیت له هه مو شیک عزیزه، ایبه نای به وه راضی مین که بوخومان له ژب په نجهی نه و مترجمانه دا نه جتان بووه به لیکو دهی حول به دین نه و برایانهی که مان که له ژب چه کی دیکتاتورانه ده تالان شاعله نه جتان به دین و کورد ستاییکیی مزن از که بری ژبزی کورد و کوردستان به ژباییکیی ابد بزی پیشوای معظمی کوردستان جنابی قاضی محمد بزی

پشتیوانی مه زنی نه وهی لی قه و او

خطابه ی برا حسن شیرزاد

له خویندنه تیکوشین فایده وه بریکرن و بنه ستره رزی زنده - سمانی بکن

ملاحظه ده فرمون له خلق و نهاده به شهردا به برانیکیی به کجار زور قوهی ری دینه وهی کاری گران و درت کردنه وه دست هینانی اسپایی آسوده نی و خوشبختی انسان وجوده و به ذخیره داندر او و که به به نونهی علم و تیکوشین و تجربه فایده بان لی وه رده گیری وه هر اندازه انسان علمی زیاتری چا کتر ده تانی له و ذخیره خودادادی که له وجودی دا خلق کراوه به هر وه برگیری و خدمت به بن نوعی خوی به کاری بینی هه مو درانین اسپایک که نه ورو نه ده دست ره سی پشردا قهراری گرتوه که انسان به به نونهی نه وانه ده توانی اعه و او له ژب به ردا به بی نیکه رانی مسافرت بکاو ریکای دور و نیکه وه ته کی ای ها توه له مالی خوت دورترین جی دیاقصه ده که می ده بیستی و ده بینی بالاخره اسپایی حل و نزل وه ری خستی کارخانه جات و ده ست هراتی به زنی بروسکه و آتوم و درت کردنی به ریزبون و غیره و غیره به قوهی علم و تیکوشین و تجربه وه وه دست هنرن و مخترعینی نه وانه نه وه کسوا به به شرن و متر کب و ساختمانیه بدنی ایبه و نه وانه و انفا و تیک داندر و فقط علت هه ره وه به که نه وان خوندویه و تیکوشیون و ایستقامتیان له سه ره بووه له تیجه دا

فایق ها تون و ایبه بد به ختانه تا ایستاق و سیله ی خوندنمان نه بووه و له زیر فشاری نجهی استعمارون له حقوقو امتیازاتی بشری به به ره و بهش بر او بوین نه مان نه ووه و بخوشین و عقلو پیری خومان فایده و بریکرن و سه له وه مزایای قرنی بیسه محروم کرا بوین بووه پاش که وتی کوردان و نویدی استمارو استشار خویان به اندازه ی تفرقه وه دو به کی ده بینی ایبه دارواج در او و قطع ارتباطیان ده گه له بیک کردوین که زوری و ابودونه فر کورد له مساتیکی بیسه فرسخی له زمان و له جهی به کحالی نه ده بون و به اخلاق و عاداتی به کتر آشنا نه بوین الحمد لله له ایبه ایقی اتفاق و آزاد وه نه وانه له مین چون و آتاریان نه ماوه رن بیاوا به تیکوشن بو جیرانی نه و ضررانه خویندن له سه ر خومان واجب و لازم بکه مین بیرو جوان و در دشت بخوشن زوتر لقب و بی کوردی معلوم بگری و مخصوصاً و نه وانه ی ناتوانن بجه مده سه - ژنی مندال دار - کجانی عذب به وسیله براو باو که به بردی خوار خصوصی به خویتن گیتی مندال به خوی کردن و ترتب مل داره کردیان بو بوسری چونکو مندال که چاک به خوی کراله شی ساختر و فکری بوکا آماده و خوشقی بو ترقی و پیش که وتی ربا نزه و الیش که له روی اصوله وه اداره کرا صاحب مال فکری آسوده تره چا کرد ده توانی بو پیش که وتی خویو میله ته که ی حول پیدا وظیفه ی خوی باشتریم عمل بین و هر چه نه له خویندن دا که سه ر چاوهی هه مو ترقیه که سعی فرمون زوتر به مقصوده کنه مقا و آبهی قرآن مجید (ایس للانسان الامامی) له نظر بگرن و له کاری بی آن که له سه وه دو و وه کو سایر ملتی متحدین دنیا به شرافت و خوشبختی له سایه ی پیشوای خوشه و ست خوماندا زنده گانی که مین .

نهم شهرا نهی ژیره وه له جیژنی شرکتی ترقی کوردستانه خویندنه توه :

۱ - اشعاری آغای ((هه ژار))

دهم ته ره که به مای ساقی به دینت

بناشیم رون که وه ساتی به دینت

به ناوو داو ده سه باویژه نه ستو و نه وه شی خاله کانت تیر بکه م و

له باغی باغ ملت باری ده سم بی

له ده س بگرم به شادی سیوو هه رمی

به قاقای بیکه نین گوی بر که دلخوش ده می ختم بابیی به کچی قهراموش

به من چی حوری مایلی تو له لام بی

به هارم بسوچه زستانی وام بی

چه بیوستیکه ره نگی گول بینم ده کم سه برانی آلائی سوروشین

تماشای داری آلائی کوردی آزاد

به قوربانی ده کم ته ده سه ره و شمشاد

که ره نندان ده می خوشی دلانه چکاریکم به مه به ندی گولانه

به دهشت آوازه خاوزه بی گومانم

بکاسه بر یکی دهشتی نیشمانم

و وطن و هختی سه ره و سه رنه وهی بوی له خوشی دا به ههشتی سه رزه وهی بوی له ده دو چون ده بی نهی لاسکی شیران که آزاد بوی له چه ننگ فاشیستی ایران بینائی و پیشوای کوردان له آمیز ده بینی و روله کان پیشه ره گه ن و هیز خودا بومان بهیسی پیشوایان به وی دوزمن ذایه لو بی نه وایان ستالین به تهراری چونکه ماکه ی هه مو چاکه ی نه وه وهیزی سوپا که ی ده هزاره شیمرت هه مو سبخری حه لاه له ناو کورد دا نه بی ابوا محابه

۲ - اشعاری ((هیمن))

(ژبانی آزاد)

نه وستا که به کوربی چاوی دوزمن

له هه رلاییکیی کورد گرتوه جیژن

به نه ستوی دارنی زنجیری دلی

شکایدی لای کوردی سدی آس

کوئی بو نو کوربو زنده ستی نایم

حه قی ژبیکیی آزادیم هه به مین

ده بی آراد بسزیم و نایی چیدی

نه من دیل بم نه وایش سه ره خو بن

خودا هه ل تا گری مردین ته و بوین

هه تا که ی وه ک زه رو خوینه مه بژن

به کیکی راستی دیوه و که وتنه شوی

به به کجاری به ری دا لای دروزن

وه کو بیوان نه مه میدانی حه قی تا

هه مو بیگانه بی به ده دست کردن

له ترسان خوی له خواره و ناو که بیان

ده به ستی : مستیدی بیسی ورگی

به ای پیش مه ره گه و سه ره کرده می

نه به رده توروه و بو لا کور بژن

نه به بارازن نه وه نیشمانه

ده کوشن لاوه کان اکتانی مردن

خودا به لاوه کانی نازده نی

و وطن دور که ی له چاوی بیو چلکن

هه جیکیی چاوی بیسمان پی هه اینی

له جیاوی هه له جقی یاره بی سورن

بزی باخوا سه ره کی رزی گه وره

نه وستا بوته وردی زاری « هیمن »

نویسه خیرنگار

اداره ی روزنامه و همواری کوردستان

له هه مو نقاطی کوردستان و هه ننده ران

نویسه و وه لام ده ره (خیرنگار) پیده وهی

که سانی آماده نهم کارانه به جی بین

به نار دنی وینه و نیو و نیو بانگ و جیگای

دانیشتیان خوبه اداره ی روزنامه

بناسین

سوپاس

آغای احمد علمی سه ره و کی دارانی

کوردستان

و آغای قاسم حجازی آموزگار له ده ره کوئی

روزنامه ی کوردستان پیروزه بیان کرده

سوپاسیان لیده که مین .

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

۱۸

زبان کوردان و ادبیات آنها

ترجمه: سید محمد حمیدی

بسیار اتفاق افتاده است از کسانی که بزبان کوردی آشناییند انتقادات تلخ و دوزخ حقیقت را در باره این زبان شنیدند لیکن باید دانست که زبان کوردی اگر بخوبی تدریس شود از حث روانی و رقت منی و امکان تعبیر در همه شعبات ادب، حکمت فلسفه، سایر فنون از بدترین زبانهای خاور زمین بشمار و طبعاً از جمله زبانهای شعری و مرموزی است و برای اینکه مراد شخص احساساتی یا خیالی تصور نکنند گفته (ابن بون بندهر) در کتاب خود چاپ پاریس مورخه ۱۹۲۶ رأیناً برای شما نقل کنم:

« هر آینه زبان کوردی زبانی بهجت آورده دارای نغمه‌های موزون، بدون تکلف آشکار، شاد و شادمانه، شایسته تحویل و تصرف است، فراق کز قشش آسان، جذاب و رقیق باشد، دارای ضرب‌المثلهای نوظهور و کثیر الاستعمال است و این ضرب‌المثل پایه و محور تمام گفتگوها و از ممیزات زبان کوردی بشمار می‌آیند. زیرا زبان کوردی در هر چیز و در هر موضوع مثل دارد و این امثال رشته زندگانی و بنیان این زبان است تمام مظاهر طبیعت در زبان کوردی خودنمایی میکنند و نگاه کوردی همه چیز را دیده و همه چیز را از زمانهای قدیم گفته است، بلاغت این زبان از فلسفه آن کمتر نیست، زبان کوردی زبان شعری است و شعر در کوردی تمام جهات زندگانی را در آغوش گرفته و مظاهر طبیعت را با تمام شامل است »

من این اب فاضل را بسیار پسندم که زبان نیایگان مرا بدرستی فرا گرفته در آن تعمق نموده و با این دقت علمی آنرا این وصف بدیع ستوده است که استیکه کمتر آشنائی بزبان کوردی داشته باشند میدانند که در این ستودن آبداراه میانه را نمی‌پیموده است.

بلی هر آینه این زبان که در حال حاضر مقامی در میان زبانها زنده ندارد باید دانست که او از زبانهای مرده و ویژه نبیره نیست که در تاریخ و مدنیت جهان دارای منزلت نبوده و کهنه و مندرس شده باشد. کاوش کنندگان از گذشته واکسون زبان کوردی تماماً عکس این گفته را خواهند دید، زیرا این زبان در زمانهای باستان از زبانهای همگانی یک امپراطوری بزرگی بود که امپراطوریت ایران باستان است همچنین این زبان در تمام خاور نزدیک بوسیله شاخهای منظومه زاگروس سابق الذکر چنانکه بیان کردیم منتشر بوده است واکسون اصل زبان کوردی و تطورات آنرا با دگرپاره فراید برای شما توضیح میدهم:

هر آینه زبان کوردی مانند تمام زبانهای آری خاور زمین از پهلوی و سانسکریت و میدی منشعب شده است و این زبان پیش از اسلام با الفبای مستقل شبیه الفبای آسوری و ارمنی از چپ بر است می‌نوشتند ولی پس از اسلام الفبای نامبرده متروک و چون زبان عربی زبان قور آن بود الفبای آن جا بگیر الفبای کوردی گردید.

زبان کوردی گزونی به چهار لهجه منقسم میشود: کرمانجی، گورانی، لوری، کلهری. نزدیکترین این لهجه بزبان پهلوی باستان لهجه لوری است زیرا لورها از سایرین بمرکز پهلوی نزدیکتر و کمتر از همسایه‌گی کلدانی و آسوری متأثر شده‌اند.

پس از لوری لهجه کلهری سپس گورانی بعد کرمانجی به پهلوی نزدیک میشوند زیرا دولهجه اخیر یعنی گورانی و کرمانجی از همسایگی دوزبان آسوری و کلدانی بسیار متأثر شده‌اند. - دنباله دارد

له سره و هوه و لهی به که سه من که نوعی به شعری تازه و لحنه و ده فقهی که گیانی له بدن دایه احتیاجی که به کجار زوری به کسب و کمال و زانین هه به و ده بی همیشه فیداکاریه بورگی سر کونن بکا شک - دانه وی نه و حاسبه ثابت ده بی بوایمه که میله تی کوردین نایی یک زهره له کاروباری خومان غل به بین و هوای جیسمی و روحی خومان به زورخانه کار و حهول دانی ته قویت بکین و عادت بگرین که انتظامی کاری خومان له روی اصولیکی به کجار راست دا بی خنه زبرعه له هوه .

دووم - بوخویندنو معاربت له حظه به کی رانه و ستین وه له هه و شارود پاتی دافوتابخانه دابندری و خویندن اجباری بی چونکی نه گهر میله تیک خوینده وارنه بی قدری وی له پیش چاوی میله تانی گهوره دنیابه دا هیچ نایی و نیوو نیشانیکی بوخوی به داناگا و به حشو سه کردن له بابت معاریفه هوه یک جار زوره ماوه له لایه هه

روزه گهوره و تاریخی به انتظار ده کیشا و به و هره ی نه و آره زوی ژبانی خویدا به و بوالی گرتو و له هه و هه موساتیک دا بسوز گیتی و ده در که موتنی به و روزه روناکی و هه به رسو هه و رو له و هختی تاوه له تیدا له نه کاودو گمبکی نه له تریکی له لای جهی قلی وی به صونعی خودای ترازا دس بهی سه اسه ری نیشتمانی مژ کرد و له تاثیر شوعلی نمونوری سمعاده تی هه و رو هه و زهراتی تهیمی کوردستی به تازه گی له و بالای خوان به زر کرده و به گیوی بی دنیا گهشت و مزگینی روزی سه عاده تو آزادی کوردان به نوای بریانی خرسه ویستی خومان که له هه رنوخته و جیگانه کن راگه یاندره .

مهباد به چاویکی به گجار گشو روناک ده بینی که هه و رو له ختانی دوروزنیک به زحمه تیکی زور ده گله هختی زستان و سه ره به کی زور و ناخوشی رنگان بودا که وتی مرامی هه قستی دیمو کراسی و آره زوی استقلال و سه ره به حونی و دارشتنی باغی عظه به تی گوردنمان به به سستی به کستی مریوانی مه زن سه درارار و سه رو کانی گهوره و زانایانی کورد نه به شاره بان به هه مدمی خویان رازا و هه و هه افتخاری نه و جزی ملی نه صیبی مه باد هه رموه .

نه ی کورده کان نه ی هه له به ژر اوانی کورد نه ی سه رو کان نه ی زانایانی کورد نه ی ماله تی ماهوش زره گی گوردو ای ج و از نه ی لوانی خویند گهرمی گورد و هرن روبکته فله ی آلمان که داری آلاو به بدایغی استقلال و آزادی کوردستانه و به قلی کی یک دلیکی سه حکم و راست و دروست باهوشی و حه و ته ی که تی پیدا بکین و زور به هورسی را بگرین که مه بادا بی سه بونی دژنمان زه هه ری پی به ره لازم به ته وادی هیزی خومان بوده فی دوزمنانی ملتی کورد که همیشه له ری محو بونه وی پیوانی گهوره ی سه خه ریک بون و نه حه تی خه بیان سه و روز له حطی هه و نه زنی گوردان دایه به یارمه تی خودا و رسول و قور و تی با سکی هه که تی و انقیاب نه و دژمنانه ی غه دار تیک بشکنی و نه بان هیلین انشاله نایی دفعه یکی دی نه و نه زده هیانه و عفرته ی فاشیستی و دیکتاتوری بی لین سه ره هیلین و ده بی به خ زه ری سه ربا زانو نظامیانی نیشتمان تیکه تیکه بگرین .

تاریخ نیشان نادا که هیچ میله تیک آزادی و استقلال خویان بهی ته لغاتو خوین رشتن و ده دست که وتی به گهر میله تی کورد نه بی که له سابه ی نه ملی با گومقدسی مرامی دیمو کراسی دا که له سه ره چاوی انسانیت و عه بی مه ده نیت بلا و ده به ته و هه منشوری میلی متفق نه و نه حه ت حیاتیان و دست هیانه لازم و پیوسته به و به افوا هه را گرتنی تاریخی هه و روزه سه ده تی چه نیشتمان به بی بی نین . -

هه و له - له سه عو عه هل بووه سه ره که وتی مرامی مه قه دس و حیفظی شه رفه تی ملی گورد و چا و و هرنه بگرین و نه و دستورو کارانه ی که مطابق له گله اصولی دیمو کراسیه زوترینک بیض و نایی له کار ماندوو خسته بین چونکی هه رچی دایره ی مه ده نیت و زانین په تر و سعت پیدا بسکا به و نه اندازه میله تانی و سه ره کوتوی دنیابه بولای سنوری کمال نیزیک تر ده و ن احتیاجی هه میله تو قه میکی به حه ول دانو سه عی و عه له مو مکینه هیلدیک له وانه ی که مزی هیلان بی رانا گا و فیکریان کورته و اخیال بکین احتیاجی به شعری له زانو سه ره خویدا له هت له و و ختسه عه ته به که ویستا نه گه یوه به مرامی خوی بو سه ره دی نوخته ی کامیل بو تو ته ری ماویته تی نه مراهه رو ختیک به درجه و سه ته به ی منظوری آرزوی خوی گهشت نه و و ختی لازم نایی سه عی و عه له ملی بکا و هه و لو و ته له لا بد ائه له ته به دلیل و سه نه دیکی زور عه ملی نه و خجالی خاوه و ته وادی تیکه تیکه یوانی دنیابه

شار داری

هم روزانه بوخیزری خیابانه کان ویاک کردنه وی کوچکانی نیوشاری له لاین شاردار بر ا خه ریکن و ملی و صعتی کوچکان و یستا زور په ریشان و تاسف آورده و چونکو له لاین حزبی دمو کراتی کوردستانه و هه بودجیکی باشر بشار داری دیاری کراوه چاوه نورخان هه به که آعی شاردار زور زیاتر له وی بو نطه ی عمومی توجه به رمون

کنفرانسی یان له نه لجنی فه هنگی کوردو شوره وی

روژی جمعه ۱۷-۱۴-۱۳۳۴ له لاین یای پیشوا ی کوردستان کنفرانسیک بویر آچخ بونه و ه ی کومه له ی ژبانی کوردستان له یانه ی فه ر هنگی کوردو شوره وی گیر اله م کنفرانسه دا ژمار میکی زور له یایه کانی نه ندانه کانی کمیته ی مه رکه زی و آموزگارن و شاعر دانی مدرسه ی کچان و کارگرانی حزبی دیمو کرات و اداراتی حکومتی و تجارو کسبه به یی بانگ هیشتی که له پیشدا کر ابون حاضر بون ده پیشدایای پیشوا ی کوردستان له بابت اهه تی خویندن ژن و کچ و پیشکو تنی اتحادی ی ژبانی شوره وی و بیویستی شناسایی ده گله وان ایراد کرد دوا یه عده یکی زور له آموزگارن و شاعران ویای کالی دی نطق و خطابه یان خوینده و هه و ه کنفرانس که هه ساتی ۳۰ پاش نیوه و هه رابو له ساتی ۵-۵ دوا ی هات .

آباداری

به دوی آحاداری ژماره ۱۶۰۶ به واری ۲۴ دوباره به ته وادی نه ندا گانه مه رکه زی حزب دیمو کرات (شاری مه باد) راده گه یلنریت هه رچی زوتر بودانی حه تی عضو یی خویان مانگی (۱۰-۱۱-۱۴-۱۳۳۴) بکالنگای حزب موراجه به رمون و مانگانه ی خویان تحویل بدن و الابه رابه ری نظامنامه رفتار یان ده گله ده گرت . -

کومیتته ی مه رکه زی حزبی دیمو کرات کوردستان

۴۰۰ ریال باربو
برای خوشه و ست هه در آغای قادری آغای قاوی ۴۰۰ ریالی باربوی مطبوعات کرد سو باسی لیده کین
خطابه ی آغای حن داوی له روزی ۲۹، ۲۸، ۲۷، ۲۶، ۲۵ له زگه وتی سور

شانازی میژوو و هه مه باد کهوت

شاری مه باد هه و رو که جرای سعادته تی تیدا هه ل گراوه روزیکی زور بهاره کو سه عیدی به خویه و ه ده بینی ده گله بیانی هه و رو که دا خوی له باومش هه خرو سه ربلینیدا ده بینی و چاوی هه لینا سه دورین هه ولانه ی که هه و شیارن زهراتی هه وجودانی هه ولاته تی له شاخ کیو به رد دار جیمه ن باغ بیستان ییا و کورر ژن کچ مندال گهوره چوک و هه رشتیکی که بی بلین هه وجوده و له ریزه ی عالمی خورز گاوی ژبان بز میرد ری ده بینی که سه ری له جیگا در هیانه و به نظرو رویکی زور شادو که یف خوشی و قلبیکی پر له مشوق و زوق چاوه روانی هه و روزی سه عا ده و عظه ته ی ده کا .

له میژوو که دایکی نیشتمان بو گه بشتن به و

کوردستان

کالین

ماوی لایحه ۱
نوسهانی روزنامه‌ی کوردستان [برادا] بو وله گهل لنین و آستالین مکتابه و نیوانی هه بو.

کالین له روزانی انقلابی گه وری اکتر سوسیالیستی به کیک له سهرده سته ماقوله کانی قیامی مسلحانه بو. و له هه شهین کنگره‌ی حزبی کمونیستی روسیه که له سالی ۱۹۱۹ دامه زرا و په نامه‌ی کمیته‌ی ژوندی داری کرا. هه راهه سالدایاش سورده لئو له سهرناساندنی لنین به سهر و کیتی کیتی ناوهندی و وه کار خستی اجرائیه‌ی ته وای روسیه هه لایه زردرا. و له ماوه‌ی رابردوی شهرانی داخلی؛ کالین زورچاران چوته جهه‌ی شهر و هوردوی سوری تشویق ده کرد. به بو نه وه له بهرانه‌ی خدماتی چا کی جهنگی به وه رگرتی دوو قطعه نشانی «آلای سور» سهر فرارز بو، کالین له سالی ۱۹۲۶ باش چاردهمین کنگره‌ی حزبی کمونیست به اندامی هه به نه‌ی سیاسی کمیته‌ی ناوه‌ندی انتخاب کرا.

کالین له سالی ۱۹۱۹ له راسی دستگای قضای عالی اتحادی جماهیری شوروی دا بو، و له پیناو به هیز کردنی بناغه‌ی شوروی و بو ده کار به ستنی سیاستی ملی این و آستالین بهر بهر کانی و کوشیکی زوری کرد.

سالی ۱۹۳۵ له بهرانه‌ی خدماتی چا کی خوی له ربگای دامه زرا ندن و ق م کردنی هه وه له ده ولته‌ی سوسیالیستی کار گهران و جوتیران له گیتی؛ به وه رگرتی به ک پارچه نیشانی (لنین) سهر بایند کراوه.

به بو نه‌ی ۲۵ سال کوشی بی ووچن. کالین به ریاستی دستگای عالی دولتی شوروی. و له پاداشی هه وه مو کوشه دا. له ۳۰ مارس ۱۹۳۴ له لایه‌ن هه به نه‌ی ریسه‌ی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛ به ناوبانگی «قارمانی کاری سوشالیستی» سهر بهرز بو.

کالین له روزانی شهری نیشتمانی دا نه وای کوشش بو. و هری خوی له ربگای سهر که رتزو په یوزی نه ته وه کانی شوروی به سهر فاشیسته کانداه کار کرد. و به کارزانیکی ته وای له ملی شوروی بو بهر بهر کانی [آبوری] اقتصاد و نظامی بانک ده هشت.

کالین له روزی ۱۹ نوامبر ۱۹۴۵. به بو نه‌ی روزی هه قنایمین سالی له دایک بوونی و له مقابل خدماتی به ناوبانگی به وه رگرتی به لایه‌ی پارچه نیشانی «لنین» سهر فرارز کرا.

وه ره گیر: محمد شاه پسندی

چونی نووری سهرید بو تور کرا!

ماوی لایحه ۱

تازه بانگ کراوه به عدا.

هه وه ختی هیندیک محافل سیاسی و ایان ده زانی که سیاسیته امپریالیزم بی - ی باش نیه نووری سهرید بچینه تور کرا به لام چند شه و پیش رادبوی روزهلانی ناوه راست خه بهری دا که هه به نه‌ی تیکی رسمی به سهر و کیتی نووری سهرید ده چی بو تور کرا، له به عداش بو بیدنگ کردنی په یام نیرانی بیگانه بهرنامه‌ی هه هه به نه‌ی تیان له بینج به نددا به هوی اعلامیه‌ی یکی رسمی بلاو کرده وه.

هه واهن هوی له مابه ته وه له روزنامه‌ی کانی ده وه به بتایه تی روزنامه‌ی کانی روزهلانی ناوه راست دا خه و بند وه ته وه ده گهل آگاییکی بوخوم له بهاری چاولنتی تور کرا و عراق دا هه مه به کورتی بوخوینه کانی به یان ده کم.

له به کم سهری نووری سهرید بو سووریا گهلک له به یام نیره بیگانه کان جاویان پی کوهت و گهنگویان ده گهل کرد

له جوابی پر سهره کانی گه په یام نیرانه دا ده بکوت: «هه سهره‌ی من هه یچ جه نه یکی سیاسی نیه» باسی ایرانشی کرد بو و کوبوی «اوضاع ایران گهلک تیکه لو پیکه له بیم چاک نه بو له گهل کار به ده ستانی هوی بدویم» له مو و ته بهرا ده ده کوی کوروری سهرید خه یالی بو وه گهنگو - یکه ده گهل کار به ده ستانی ایران بکا ونه تیجه کی به حکومتی تور کرا خه بهریدا به لام چو نتکو (اوضاع ایران تیکه لو پیکه لو) بو وه وازی له م گهنگو به هه ناوه.

ایمه بو نه وه‌ی ماکی هه سهره‌ی نووری سهرید بدو زینه وه ده بی چاوک به روزنامه‌ی کانی بیگانه دا بخشینین و بزاین که په یام نیره کانی هه روزنامه‌ی وضعیتی روزهلانی ناوه راستیان چون لیک داوه ته وه له م بابه ته وه چی دهنگو باسیکیان بلاو کرده وه.

مثلا روزنامه‌ی [کومبا] چاپی پارسی له ژماره‌ی ۲۸ پی نوامیری خه یادا ده نوی: «نووری سهرید له بیت المقدس په یدا بوونی نهضتیکی تزی کرد له ایران به یان ده کا، به راستی نانی و بزاین که تیره بیک به ته نهایی له ایران دا شورشیان کرده به لکوه له ناو کوملیکی نو میلیونی کی کورد که له نیوان سیه (۳) وولانی تور کرا، عراق و ایران دا دایهش کرا وون هه ره له رز رومه وه تا آرات وله وصل تلورستان ده ست بیکرانی شورشیکی گه وه دیت بهر چاو» هه ره هه په یام نیره له جیگیکی دیکه ده نوی: «گوردانی تور کرا له زبیر ظلم و زور یکی بی مانده داده ژین» له عراق به یارمه تی هیزه کانی ژرال (زمتون) ی انگلیسی (قتل عام) ده کورین روزنامه‌ی کانی دیکهش هه وه کور و روزنامه‌ی (کومبا) له بهاری کورده کان و کاره - ساتی تور کرا و عراق بو دامر کاندنی قیامی کورده کان اخباریکیان بلاو کرده وه که نیگه رانی کی زوری کار به ده ستانی هه و وولانه له جی وولانه وه آزادی خوازی کوردن نیشان ده دا.

خوینه رنه کانی روزنه‌ی (ایران) آگایان لی به که نیگه رانی کار به ده ستانی تور کرا له کوردان شتیکی تازه نیه به لکوه سالی به ک تور که کان بو بهر بهر کردنی هه ستی آزادی خوازی له کوردستانی تور کرا به هه مو هیزی خویانه وه تی کوشاوون حتی رادیو پارس چند مانگک له مو پیش خه بهری دا که: (حکومتی تور کرا بو پیش گیری له بهر سهندنی بیرانی آزادی خوازی له ناو تور کرا به بتایه تی کورده کان هیز یکی گه وری ره وانه‌ی سنوره کانی ایران و عراق و سووریا کرده وه.

سووریا کرده کان وایان ده زانی بهم جوره دد توانن بینه بهر هله ستی شورشی احتمالی کوردانی تور کرا و قهومیکی چندین ساله به بی روحمیو ظلم و زور له زبیر به بندوبلی خویان دا رابان گرتوون راه یان بکن، ایتیریریان نه ده - کرده وه هه ستی توله سهندنه وه کوردان که له پیناو آزادی دا هه زاران قوربانیان دا وه محتاجی بزوانده وه و ته حریرک نیه و له کانی خویدا بهرانه‌ی ظلم و بیدادی تور که کان راده بو خویان له دیلیو ژیرده ستی رزگار ده کهن.

کاتیک که کار به ده ستانی تور کرا هه ستیان کرد را خستی ده رگای وولات (سنور) آمانجی تور که کان پیک نا هینی، که کوه ته سهره و کاری دامر کاندنی هه نهضت و شورشته هه موش پیک نه ده هات مه گهر ده گهل کار به ده ستانی سووریا و عراق ریک بکوه نو بیان هینه ژیر نفوذی سیاسی خویانه وه و کورده کانی هه دوونا و چه یان پیری دهنگ بکن، هه موش له مو ختیکیدا بو و که نایب السلطنه‌ی عراق (عبداله) له (لوندون) رابه تور کرا دا ده گهراوه بو عراق.

کار به ده ستانی تور کرا به فرصتیان زانی پی یان کوهت: هه گه حکومتی عراق رپی آزادی کورده کانی نیشتمانی خوی بگری هه وان حاضر له

داوای خو یان درباری ناوچه‌ی موصل که له جنگی رابردورا تا ایستا ماوه ته وه وحل - نه کراوه و ازده بنین، هه روا خه بهر دردا که نایب السلطنه‌ی عراق کچی سهر وک کومبار (رئسی جمهوری) ی تور کرا مازده کا، مسافرتی سهر وک کومباری تور کرا یاوه زیری ده وه‌ی هه موه وولانهش بو عراق له تیو هه م دنگو باسانه دا هه بو و که هیستاش هه رلی - ی لینه وه به لام رسماً له مابه ته وه هه یچ شتیکی به ییزاوه.

وه هل کوهت کانی که نایب السلطنه‌ی عراق گه یشته وه بغداد شورشی (ملا مصطفی بارزانی) هه ته پیش؛ به ته حریرکی حکومتی تور کرا و اقتضای سیاستی انگلیسه کان حکومتی عراق له شکرکی برده سهر هه ووله آزا و آزادی خوازی کورد له نتیجه دا توشی ضرر و زیانیکی زور بو عده به ک له هه سهره کورده کان بو لای بر آزاو دلیره کانیان هه لانبو له پیناو پاراستنی آزادی نه ته وه که باندا هه ونده‌ی پی یان کرا جه نگیان.

ره کیش کردن و هینه نه بهر باری حکومت ته تازه بنیاده کی سو ریاش زور سه مه ره و سهر بو و ۱۰ کاتیکدا که هه به نه‌ی تور کرا له (لوندون) را به سووریا دا له گه رانه وه چه بند و ژیک رسماً ده گهل کار به ده ستانی هه موه لانه گهنگویان کرد.

حکومتی تور کرا به دوو شهرط (به کیک آزادی کوردانی سووریا هه ونده‌ی ممکن بیی بهر بهر بگریت، هه و دیکه سووریا ایتیرداوای وه رگرتنه وه‌ی زوجه کانی هه سکنده ره وه و نه ناکه که له سهره تایی چه نگدا حکومتی انگلیس و فرانسه به بهر تیل دان سووریا به تور کرا، نه کاته وه) حاضر بو و سهر به خوی سووریا به رسمی بنا سیت.

هه گهر خوینه ره کانمان به جاکسی وورد به نه وه ده زانن کار به ده ستانی تور کرا به ستریکه هه ستیان به ناله بهاری وضعی ایستای خویان کرده بو به چارک له به کیتی عه ره به کان نیریک دینه وه و چار بکیش هه وای تازه کورده وه‌ی به یمانی فته گالته کی (سعد آباد) یان ده که و به میشک. و به بهم جوره بو خنکاندنی رووخی زادی له ناو کورده کانا تیده کوشو خه ریکن له م بیمانه شوومو نه گریه‌ی خویاندا چه نه حکومتی دیکهش بکه نه به شار.

ره بیکه به شوین هه و گهنگو به دا که ایستا له میزان تور کرا و عراق دا هه به تور کرا له ایرانش بگریته وه به لام حکومتی ایران ده بی بزانی ها و کاربو به گرنگی ده گهل هه ره نه جومه بیک که بو بیدنگ کردنی کورده کان ته شکیل ددوری سو ایران زبانی زور تره تا فزانج . . . .

له گوواری گه لاویژ ژماره ۱

سالی ۷ ورگه سیراوه - احمد الهی بهر آورد کردنی ده ولته‌ی شوروی

له سالی (۱۹۱۳) داله روسیادا (۸۵۹) روزنامه هه بو که (۷۷۵) یان به زمانی روسی ده ره چون و ته نیا دو ملیون و هه وت صد هزار ژماره یان لی بلا و له کرا یه وه به لام (۱۹۳۸) دا ژماره‌ی روزنامه‌ی ولاتی سوویات گه یشته (۸۵۰۰) به معنی ده ته ونده‌ی پیش و وه مانه (۳۷) ملیون و نوبو ژماره بلا و نه کرتنه وه به (۴۳) زمان

له سالی (۱۹۱۴) و (۱۹۱۵) دانه نیا (۱۹۵۳) دیرستان هه بو له هه روسیادا که (۴۲۸۰۳) ماموستا ده رسیان تیا به (۶۳۵ ۵۹۱) قوتایی مو ته وه به لام له (۱۵) تیلولی (۱۹۳۹) دا (۱۵۸۱۰) ده دیرستان هه بو که (۳۷۷ ۳۳۷) ماموستا ده رسیان تیا به نیریکه‌ی (۱۱) ملیون قوتایی مو ته وه له پیش ده وه‌ی سو فیت دا ژماره‌ی زبانی دو کتور هه هه گه یشته (۲) هزار احر و نیریکه‌ی (۱۵۰) هزار زنی دکتور هه ن له به کیتی، سو فیت دا.

شانازی میژو

ماوی لایحه ۷

هه مابو ته وه‌ی و دخت ضایع نه بی به کورتی به وه بیر هینه نه وه‌ی معاریف قناعت ده کم.

له خاتمه دا رو به روی خودای گه و ره سهری ته عظیم خورده که مه وه و سو جده‌ی شو کرده به م که ته وای زدراتی گیانی من عظمتی نیشتمان ده بینی و نه ورو سه عاده تو افتخاریکی گه و ره ته ماشاده کم

له لایه ن هیسه تی
له ریزیه وه درده چی

آبونه مان
به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانه ی ۲

کوردستان

بلا و کوره وه ییری حزبی دیه و کراتی کوردستان

ژماره ۲۵ - سالی بیکم - بهک شه مومو ۲۶ ره شه مه ۱۳۲۴ - ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۶۵ - ۱۷ مارس ۱۹۴۶

☆ حضرتی محمد قاضی پیشوای کوردستان ☆

وی حل نه ده کرا و حی به چی نه ده بوو صفاتی نیشتمان پرستی . ملت به روه ری به تاوای ده جنابی محمد قاضی پیشوای کوردستان دا کو بو نه وه و پاش که وتی هاو خو نه کانی له فرهنگ و شارستانیته همه شه دلی وی برینسدار ده کا بو به اکثر و خت ته مه نی خوی له راهنمایی ملته که ی بو شقامی خویندن ، زانست ، تمدن به خت کرد و وه و ده راهنمایی و ایدا لهم ریگه به دا ذریک کوتای نا کا و بودانانی مدرسه له سه ر اصولی دونیای تازه له مه باد زوری ههول دا و چه ند سال بوخوی عهد داری سه رو کی ادارهی فرهنگ بوو نه و نه دی له طاقتی دابو درسی نیشتمان پرستی به مندا له کانی مدارس فیر کرد تاوای لی هات مه باد لهم ریگه به دا زور وه پش که وت و آموز گاران و شاگردانی مدارس به وه سیله ی رهبری خویان مناسباتی سیاسیان ده گه ل احزابه آزادیخواکانی عراق - تورکیه - سوریا - بنیاد نا تاو و ختی که رضاخانی قاشیست له کوردستاندا تقو ذی به پیدا کرد . به دستوری مقامانی قاشیستی له سه رو کی فرهنگیان بهر که نار کرد به لام دیسان کاروباری فرهنگ به ده ستوری نه و نه بیا به هه نه ده سوریا .
هم ذ نه له صفاتی : وفار ، راستی ، فضل ، شجاعت حیساء . زانست . تی که بشتن * حلم ، ماوه ی له لاپه ره ۴

چنگوله ی که کتیک زحمه تیککی زوری قبول کرد و وه . به طوری کنی رشته ی کار و باری مه باد . سیاسی . کومه لایه تی و . . . و ختی ده دوره ی دیکناتوری رضاخاندا ده ده ستی دا بو سه له که گری کاری خه لکی به وه سیله ی وی ده کرا به وه کاروباری حکومتیش بی مداخله ی

حضرتی پیشوای کوردستان محمد قاضی کوری آغامرزا علی مرحومه له ۱۱ باه مه ر (اردیبهشت) ۱۲۷۹ ه شمسی به رانه ر به ۲ محرم ۱۳۱۸ ه ق له شاری مه باد له دایک بو ، هم ذانه زور به چاکی ازبده ستی باب و دایکی دا به روه رده کرا له ته مه نی ۷ سالیله ده ستی به خویندن کرد و دوی خویندنی چهنه رسالیکی کوردی و فارسی ده ستی به خویندنی سه ره دای نه جو و صرف کرد هه روا ادامهی به خویندن دا تا له علومی معقول و منقولدا : نه جو صرف ، منطق ، بلاغه ، اصول ، فقه ، کلام ، فقه فارغ التحصیل بو و به وه نه ده خویندنه دلی آرام نه بو وی و وچان له دوی خویندن و زیاد کردنی معلومات و فیر بونی زما ی بیگانه ده که را تا توانی به وسیله ی ماموه ستای تایه تی زما نی انگلیسی ، روسی ، فرانسه بخوینی و بیجگه له م سی زما نه و زما نی زکما کی خوی که کوردیه زما نی عربی ، فارسی ، و تورکیش زور باش ده ای .
حضرتی محمد قاضی پیشوای کوردستان هه ره له منداییه خاوه نی گیانی کی به رز و به هیز بو و نیشانه ی که وه ره نی ، شجاعت ، له خویندن . ده و پیدا دیاری ده دا و خو و ره و ختی ده گه ل هه مو طبقه ی که وتوه . و تیکله ی ده گه ل هه مو ان هه به له ریزی کسه ، مالک ، شیخ ، مه لا ، ججیل ، بیر و کار به ده ستانی حکومتدا ده بینه ری و هه همیشه وه کو بابو بایرانی خوی ستمی ریاستی روحانیان و زانایانی مه باد و ده ور و ؛ ری بو وه وه هیته تی و بی و وچان له حقوقی هه مو کوردیک به تایه تی هه زاران ولی قه و ماوان له هه مو جیگه ی که دا دفاهی کرد و وه و ده بکا بو بیکه یانی کاریکی زور

« جیژنی سه ره به خویی و ناساندنی پیشوای کوردستان »

ناپه لن چیدی کوردی به سته زمان
به هیلاک بجی بی دا و ده زمان
* * *
گیانی هیمنت بی به قور بان
چون تو واهاتوی مانگی ری بندان
یا خوا به خیری قه دمت پیروز
به قور بان تی بی صد جیژنی نوروز
روزی تو جیژنی گه لی کوردا ه
نیوت ماحمی هه مو ده ردا نه
بو ته به به هار بو ایسه زستان
بمیری دژمنی کوردو کوردستان
دیسان روزی ۸ - ۱۱ - ۱۳۲۴ له لاین تاجران
و محترمین مه باد به تریبی سه ره وه جیژنیکی
به شوکت گیرا و آغای علی خسروی هم و وتاری
خوینده وه :
پاش ع-رضی شاد باش به مقامی پیشوای
معظمی کوردستان و وتی :
هه ورو خلیکی کوردستان له شار و دهات
به زوقیکی زورو به دلیکی نیشتمان به روری
له و جیژنه دا کو بو نه وه چونکو گه وره ترین افتخا
ریکی که به همتی پیشوای به رزی کوردستان
نصبی ایسه بو وه نتیجه ی خوده بینا و نانی رابرد و کانه ان
بو وه که نه ورو به بی خوین ریژی آزادی زانمان
وه ده س که وتوه و آواتمان بیک ها تو به پیوسته گه ری
بزاین وله دستی نه دین .

ده که به خیر نه یه مانگی پر نه له م
هینات بو کوردان هه زارده ر دو خه م
* * *
هیم مال شیوا بودز داموی
خوویزی داسوزمه گه خر فاوی ؟
بو ته تو آگات له دنیا نیه
بوچی نازانی دنگ و باس چیه ؟
بو بمن ده لی قسه ی سویر و تال
نازانی بو چما فلانکس نه وسال ؟
زریانم هینای بو کورد آزادی
شالم هینای بو نه وان شادی
مژی من هات و مژی هه ژاری
ره واننده کجاری له کوردواری
که ره سیسه مو پر و شه و سیخوار
نه وسال خو شه ختیان بو کورد هینا خوار
له روزی مندا کورد به روسوری
داینا له نیو خوی . . . . .
جانه و جار باوی کوردی دینه وه
آسوده ده بی و ده حه سیته وه
له ژیر سایه ی پیشوای خویدا
هه ره بو زو وانه به یاری خودا
گه روک ساز ده گورنی اسفالت نه کا
به هه مو کاری و ولات راده گسا
مکه ب داده نی و حکیم دو کتور
له کوردستاندا ده بی فره و زور

روزی ۶ - ۱۱ - ۱۳۲۴ له لاین آغایان شیرزاد و محمد حسین خان
آیری به بونه ی سه ره به خویی کوردستان و ناساندنی پیشوای معظم
جیژنیکی زور جوان گیرا له جیژنه دا نه ندانه کانی که به تی مه ر
که لی و تو به ران و سه تی کوردی حاضر بون و له ساتی ۳ پاش
به وه رو حضرتی پیشوای کوردستانیش تشریفی حاضر بو
وله لاین عدیک له نو سه ران نطق و خطا به خویندرا به وه و هیم شاعری
میله و هم شعرانه ی به عرض حاضرین گه یازد :
ری به ندان دیسان ها تیه وه سه رمان
ره قمان هه ل دینی نه و له سه ر مان
به سوزهی زریان پیای ده که ی سر
به کری وه بو با کوت مالات ده که ی قر
ری و بانته به ستن به به ره هه مو
له به ره په ساران هه ل نا رونو
پر و شه و مژو که ره سیسه که ت
ته پ و تومان و هه وایسه که ت
پیه وه هه زار آزار و آه سو
کو خه و هه لامه ت له رزو چق و جو
هه رسالی که تو تشریف ده هینی
دلی گه لی کورد داده خور پینی
گه روک دریگای اسفالتی نیه
کورد نه دی تو خوا عیلاجی چیه ؟
به هه چه هه چی که ری چون باری
لادنی کوردی ده گاته شاری
به بی دو کتور و بی دا و درمان
سه رده نیه وه هه زار نو جوان

جیژنی سه‌ر به خوئی و ناساندنی پیشوای کوردستان برای خوشه‌ی دوست عبدالله آغای قادری و دلامی داوه که له‌روزی ۱۱-۱۳-۱۳۲۴ به‌بوته‌ی سه‌ر به خوئی و ناساندنی پیشوای کوردستان جیژنیکی زورباشی له‌دی جلدیان گرتوه و مراسمی شربت خوری به‌جی هیڤوه و له‌شادی نه‌م جیژنه چه‌ند سه‌ر ره‌شه و له‌اغی کوشتوتوه و ده‌دیک زورله آغا و فله‌خوی ددور و به‌رتیدا حاضر بوز و جه‌نابی ماموستا مه‌لا صالح و چند که‌سی دی خطابه‌ی زورباشیان خویندوتوه و جیژنی که‌له‌سانی ۸ به‌یانی گیراوه له‌سانی ۵ دوا‌ی نیوره دوا‌ی هاتوه

جنابی مدیری مسئولی روزنامه‌ی کوردستان
له‌ روزنامه‌ی ژماره ۱۰ بروری ۴ فوریه ۱۹۴۶ دا له‌لایه ۳ دانگان فرموبو که‌هر که‌س رای خوی له‌بابت الفبوی هاسانی کوردیه و بنویست و اومه‌ش رای خومانان بیڤه‌ش ده‌کهن .

بوته‌وسی بیڤه سه‌ر بانی ته‌وسی که‌کوردی به‌چه‌الفبی یه‌ک بنوسرت ده‌بی له‌تلفظ و ده‌نگی و ته‌ی کوردی و ورد بیڤه و مه‌و گوڤه‌یه ته‌رحی الفو بی‌که‌هه‌لیرین .
ایستا که‌کوردی که‌به‌الفو بی‌ی عربی ده‌نوسرت زور زور جسی ناته‌واو به‌چونکی شیوه‌کی نه‌له‌گه‌ل تلفظ و نه‌له‌گه‌ل ده‌نگی زمانه‌که‌دا ریک ناکه‌ویت ، بوته‌وه دینیسه‌ر چه‌ند ووشه «حرف» یه‌که‌له‌ عربیدا هه‌یه به‌لام له‌کوردیدا به‌ه‌و تلفظ ناکریت و «کو ، ذ ، ظ ، ض ، ط ، ع ، غ ، ح ، ص ، ث» هه‌روها له‌کوردیدا هه‌ندیک هه‌یه که‌نلفظ ده‌کریت به‌لام له‌عربیدا زیه‌وه‌کو «چ ، ن ، گ ، پ ، هه‌روها له‌کوردیدا «سه‌ر ، ژیر ، بور ، زنه» نه‌ه‌له‌کو هه‌وسی بووشه ده‌نوسرت ، له‌به‌رته‌م هویانه نویسی کوردی به‌الفبوی لاتینی زور هاسان‌تره و ته‌وو له‌هه‌وه دم به‌باش‌تر ده‌زاین بوته‌وه چونکی هویه‌کی آسان هه‌یه که‌هه‌تاه‌م انقلابی گورینی شیوه‌یه دور بخیریت و مه‌له‌تی کورد توه‌سی ته‌زه‌ت ده‌کا ته‌وش له‌به‌رته‌وسی که‌کوردی نجیب هه‌ر زورده‌ستی دوله‌تانی بیگانه و دیکتاتوران بوه‌هیچ ریگه‌کین نه‌داوه که‌بیری آزادی خوی به‌زمانی خوی بنوسیت و میکاته چاپ و بلاوی بکاتوه هه‌ندیکسی زور که‌م نه‌بیت و ته‌وش نسبت به‌ادیاتی گه‌لیک زور که‌م و گورینی له‌شیوه‌ی ووشه‌ی عربیه‌وه بولائینی زور آسانه به‌لام ایستا که‌کوردستان آزاده و ریگا کراوه‌توه بوه‌وه ره‌وشن بریک که‌به‌هه‌و آزاده‌که‌وه خه‌ریک بیت و به‌ری جوانی خوی بکاته‌نوسراو و چاپی بکات ، واده‌زان ایستا که‌له‌ه‌مودم به‌نرخ‌تره بوته‌م انقلابه . له‌لایه‌کی تریشوه الفبوی لاتینی له‌تورکیا له‌سوریه له‌چینی زورچه‌ی خویندوتوه واران کوردی عراق به‌کارده‌هیت ، و ته‌م شیوه‌یه تقریباً شیوه‌یه‌کی بین‌المللیه . و له‌هه‌وه رویه‌که‌وه له‌گه‌ل تلفظ و ده‌نگی کوردیدا گونجاوه .

مه‌باباد : عبدالرحمن طیب‌المشتی

بیمپوزنه

مسعود حسن پور شامردی پو‌لی ۴ مه‌دره سه‌ی سه‌لاویژ نامیکی له‌اداره‌ی روزنامه‌ی کوردستان نوسیه و تیریکی له‌هه‌ر که‌وتی روزنامه‌ی کوردستان کردوه و ده‌نوسی :
ته‌م ماوه‌یه‌کی زور که‌مه‌له‌مدرسه‌ی سه‌لاویژ بزمانی کوردی که‌زمانی زه‌ماکی خومه‌ده‌خوینم و له‌ماوه‌یه‌که‌مه‌ه‌زور و هه‌پیش که‌وتوم روزی و سپاس له‌جه‌نابی پیشوای کوردستان کردوه که‌ته‌م مه‌دره سه‌ی بوختالانی کورد تاسیس فرمووه ده‌لی ماموستا کانی گه‌مه‌هه‌سه‌یه له‌تریت کردنی مندالاندا زور کوشش ده‌کهن و هاسانی سوپاس .

پیرام به‌مطبوعات داخه‌ه و خارجه
روزنامه‌ی کوردستان که‌برای مطبوعات داخه‌ه یا خارجه فرستاده‌میشود برای مبادله‌ه است در صورتیکه مایل به‌مبادله‌ه نباشند روزنامه‌هارا اعاده فرمایند
کوردستان

اداره‌ی روزنامه‌ه‌چاک کردن و ره‌دوقبولی و وتار داسه‌ر به‌سته .

سالی دینجی له ۳-۴-۵ . پاش نیوه رویه

(هه‌لکردنی آ‌لی)

شه‌وسی شه‌مه‌بودانیشیوم له‌گه‌ل هاوریه‌کانان له‌زوره که‌ی خونا‌ها که‌له‌پرر کاک محمدی قادری به‌هه‌شو‌کوی خوی به‌زوردا کردوه‌وه‌وه‌و چاوی بره‌فرمیسک و ده‌لیکی پررله گه‌یانه‌وه کونی :

«مژده مزده‌بی ایرو آ‌لی کوردله مه‌باباد به‌رز کرایه‌وه» و ده‌وای ته‌م قه‌به‌یه به‌لاماری داین و ده‌ستمان کرده‌ه‌لی یه‌ک و به‌بی‌ده‌نگی مده‌تی خه‌ریکی رشتنی فرمیسکی شادی بوین ، به‌لی هه‌چ که‌سک له‌ایمه نه‌ی ده‌توانی که‌قه‌به‌یه‌ک بکات ، دوا‌ی ته‌وه منده‌ته سه‌رم هه‌لیری و کوتم «آه‌ته‌وه توبلیت خه‌ویت یا حقیقه‌تیت آ‌لی کورد . له‌مه‌باباد به‌رز کرایه‌وه و ده‌ستم کرد به‌برمه‌ی گریان .

ته‌وه‌نده‌ی به‌سه‌ر نه‌چوو به‌کیک له‌هاوریه‌کانم کونی براکام به‌سه‌گریان بیوسته هه‌مو هه‌لسین شایی بکه‌ین له‌ووخته‌دا کاک محمدی قادری هه‌لی دایه و کورتی : روزی چوار شه‌مه‌ش لیره به‌رز ته‌کریتوه . هاوریه‌کم دوباره‌هاتوه قه‌سه‌و کونی «که‌ه‌واوایمه نایب سفر بکه‌ن تا کو آ‌لی بیروزمان به‌چاوی خومان نه‌بین لیره به‌رز بکه‌رتوه» ایمه‌ش هه‌مو موافقتان کرد له‌هه‌رقه‌کی «کاک حسین فروهر و کاک‌علی خسروی به‌نمایشده له‌مه‌باباده‌وه هاتون و آ‌لی مقده‌سیان له‌گه‌نه‌ه و استاه‌مزلی کاک‌احمده‌وانن کاک‌محمدی قادری له‌به‌رخوبه‌وه کونی : ایمه‌ش بی‌ه‌رواه‌لسینه سه‌ری و به‌ی ته‌وسی اذن‌له میوانه‌که‌مان بخوا‌زین هه‌ر که‌سه‌بو خوی به‌را کردن چوبو مه‌اله‌کاک‌احمده‌وله‌ویش ته‌وکاره ره‌هاتو گریان کرد وه‌کو له‌زوره‌کی خومان کردمان کاک‌احمدی قادری که‌سه‌روکی پارتی دیمو کراتی کوردستانه له‌نه‌غه‌ده دست به‌جی سه‌ریازی کو کرده‌وه و کانه‌دی ده‌عوت‌نه‌می تسلیم کردن که‌بیین بو آ‌غان و ره‌عینی اطرافی زنده بو حاضر بون له‌وه‌ختی به‌رز کرده‌وه‌ی آ‌لادا .

روزی‌سی شه‌وه ده‌سته ده‌سته سوارانی کورد و تفنگ جیان داخلی شاربون ه‌نیش جیگه‌به‌خوم ناگرم و هه‌ر امسه‌ر ته‌وسه‌رم‌ده کرد .
و کاک‌احمد قادری ته‌میری کرد که‌جه‌وانانی کوبه‌وه ، و هیندیک سرودی میلیار فیر بکه‌ن ایمه‌ش زور کبف خوش بوین او وظیفه‌یه که‌پیمان به‌خشاره‌ه ته‌وروزه هه‌ر خه‌ریکی فیر کردنی جه‌وانان بوین ،

روزی چوار شه‌مو که‌بیست و هشتی مانگی سه‌رامه‌زی بیست و چوار ته‌کات له‌سه‌عانی ۶ دا اهالی نه‌غه‌ده‌وه بانگ کراوانی ده‌وروشتی

نویسه‌ر . خیرنگار

اداره‌ی روزنامه‌ه و گوواری کوردستان له‌هه‌مو تقاطی کوردستان و هه‌نده‌ران نویسه‌رو و له‌لام ده‌ر (خیرنگاری) پیده‌وی که‌سانی آماده‌ن ته‌م کارانه به‌جی بیین به‌لاردنی وینه‌و نیوه‌نیوبانگ و جیگای دایشتیان خویه اداره‌ی روزنامه‌ه بناسین

کوردستان له‌نه‌غه‌ده

نه‌به‌رده‌می اداره‌ی دیمو کراتا کوبه‌وه .
قوتاییانی ارمنی و آسوری به‌خویانو به‌داغی سوریا نه‌وه به‌ره‌واداره هاتن جوانانی کورد به‌بیرانه‌وه چون‌وله چه‌له‌ه‌ریزانیکی به‌رز و فرح نایکی زوره‌وه قوتاییه‌کان گه‌بش نه‌جیگای داندراوی خویان دوا‌ی اوایش به‌ترتیب قوتاییانی نه‌غه‌ده‌هه‌ر واداخلیجیگای خویان بون به‌گورانیجما سبیلیو چه‌له‌ه‌ریزانیکی بی‌هاوتاه و له‌بینه‌دا کاک‌احمدی قادری سه‌روکی پارتی دیمو کراتی کوردستان له‌مته‌می نه‌غه‌ده‌دا ده‌ستوری دا به‌ده‌ست بی‌کر .
دنی شادی و به‌رز کرده‌وه‌ی آ‌لی .

کاک‌حسینی فروهر و کاک‌علی خسروی آ‌لیان برد بوته‌وسوارانه‌ی که‌له‌ده‌ری شاری وستابون سواران آ‌لیان و ره‌گرت و به‌جاریک‌سی سه‌وه په‌نجا سوارچاگی کوردی هه‌ره‌یکه‌رسته‌یک بون و خویان به‌آ‌لی مه‌سه‌وه که‌له‌پیش‌ه‌وا- رانه‌وه هه‌لگیرابو به‌انتظامیکسی زور جوان له‌زیر سه‌ر کردی کاک‌سعیدی قویی کاک‌محمدی سوار کاک‌احمدی احمدی دایره‌واداره‌ی پارت هاتن و تا گه‌بشته لای‌تا که‌وه به‌ه‌ر ژماره‌ه‌وه مانگا له‌به‌رده‌می آ‌لاداسه‌را و ده‌نگی چه‌له‌وه هورا کیشان ده‌گه‌بشته که‌که‌شانی فه‌له‌ک‌سواره .
کان که‌نیزیکسی ده‌نگی یان‌ابو یه‌گه‌نه‌جیگای خویان به‌جاریک نیزیکسی چوار هزار که‌س هیرشیان برد بوسه‌ر آ‌لا که‌وزیارت کردنی و سوچه‌بردن به‌لام کاری‌ه‌ره‌وه‌له‌کان راست بی‌که‌دوا‌ی زحمتیکی زور آ‌لیان که‌یانه‌سه‌ر (به‌زده) له‌وچار نوره‌ی ایمه‌بو که‌له‌سه‌ریان بدوین زیارته‌تی بکه‌ین و البته‌هه‌ر- که‌س خه‌ولی ته‌وه‌تی که‌زوترویه که‌م که‌سی بی که‌ زیارته‌تی بکاوه‌مه‌یه که‌مه‌ش و به‌ر کاک‌غلامرضا خانی خسروی که‌وت که‌له‌هه‌موان به‌پر و شتروه به‌ه‌یزترو و منیش وختک که‌سه‌برده که‌م هه‌رتها خوم نیم که‌فرمیسکی شادی ده‌ریز مه‌لکوبه‌جاریک ده‌سه‌ریان به‌چاوانه‌وه گرتوه به‌لام کاک‌حسینی فروهر و کاک‌عی خسروی ده‌بی‌ه‌شی خویان رشتنی له‌سابلاغ خویان راگرت و کاک‌حسینی فروهر جریکاندی که‌آ‌گادارین که‌آ‌له‌ه پروزی بلنده‌ه کرته‌وه و امیری دا «بو‌الاحلام که‌ه له‌گه‌ل او هه‌ره‌ه تیکراهه‌مو به‌جاریک گزومات بون و ده‌ست به‌رز کرایه‌وه بووه‌ر گرتنی سلام و ده‌سته‌ی جه‌وانان سرودی کوردستان : کوردستان نیشتمان جه‌وانان له‌ژیر فرمانده‌ی بلاوچاک کاک‌محمدی قادری دا خویندوه تفنگچیانی کوره‌که‌له‌ژیرفر ماندی کاک‌براهم نوسه‌ری ده‌قترتی پارت دا بون و ژها ره‌بان گه‌بشیه ۲۰۰۰ که‌سک و سوارانی کورد ده‌ستیان کرچه ته‌ه کردن به‌جوریکسی واکه انسان مجبور کی بی‌داده‌مات و سامی شه‌ری لی ده‌نیش .

له‌ولایه شه‌وه‌مسلسل کرد بوی به‌روژه خوی دوا‌ی به‌رز کرده‌وه‌ی آ‌لاکاک میرزا ابراهیم نوسه‌ری ده‌قتری کومیتی محلی نه‌غه‌ده پارت دیمو کراتی کوردستان نوطیقی ایراد کرد له سوادنی عینی نوطقی له‌بی‌وندی ام‌نامه‌دا تقدیمه و له‌بابت کرده‌وه‌ی جله‌ه‌که‌وه او شه‌رانه که‌میرزا صالح جوانسردی ریکی خست بو خویندیه وه دیسان -
ماوه‌له‌لایه‌ری ۴

ماوه‌ی لاپه‌ری ۴

هه‌لکردنی آلی

له‌ین چاهه‌ریزان دا هه‌وراکیشان بوژیانی مارشال ستا لاین سرودی میلیسی له‌ لایه‌ن به‌راو خوشکه ارمنی و آسوریا کانه‌وه گوت-ترا له‌ گه‌ل اوه‌شدا که‌خه‌لکی ته‌گه‌یشت بلان زور دلشادیان نیشان دا چونکی له‌سروده‌که‌دا کوردستان وستالین ناوایرا وه‌مروه‌ها به‌چه‌پله‌ ریزان دوا‌ی‌هات انجا کاک‌علی خسروی به‌دنگیکی برزه‌وه وچریکه‌یکی شیرانه‌وه گوزارشی‌خوی له‌ بابت آلی کوردستان وشه‌یدانی کورد و حکومت وسته‌رسته‌ستی کورد-ستانه‌وه دا به‌راستی قسه‌کاتی پرتائیرو جیگای فخربو وله‌بر هه‌وراکیشانو وچه‌ریزان بو‌اوقسه برمه‌ایامی ئی‌توانی و ماوه‌ی نه‌درابه که‌گوزاریشه‌کی ته‌واوبکا و کونی که‌ایمه‌له‌سه‌ری وشوینی دیمو کراسی له‌خومان زیاتر حه‌ققی نه‌ونه‌ته‌وانه‌ی که‌له‌ناو کوردستانه‌د-زین محفوظ ده‌که‌ین‌وله‌به‌روه‌ی که‌ا ویتادوله‌ته‌به‌له‌وزه‌کان به‌حاق حه‌ققی ایسه‌ یان پامال کردبو له‌برابر کرده‌ی به‌له‌وزه‌کان ایمه‌انثاله‌ له‌ و به‌را حه‌ققی نه‌ته‌وه‌ی چو‌ل‌زیاتر چاوه‌دیری ده‌که‌ین وه‌رنه‌ته‌وه‌ییکی که‌ده‌ستی یکه‌ته‌ی ولای‌اچه‌دریزکا ایسه‌ته‌شکرده‌ که‌ین و آماده‌ین بو‌هه‌مو جسته‌ یارمه‌ تیک‌له‌ گه‌ل‌اواقلیه‌تانه‌ دوباره‌ جوانان سرودی ملی‌یان خوینده‌وه ((ای رقیب‌هر ماوه‌ قومی کورد‌یران)) دوا‌ی‌تواو بونی سرود کاک م . آ . محمود :

چنه‌وه‌ته‌بسی شیرنی گوت له‌بابت روزی: روزی آلاوه‌وصفی آلا که‌ جیگای تقدیر وچه‌له‌یدانیکی زوربو له‌لایه‌ن راوستاوان و قوه‌ یانه‌وه سرود میای آزر بایجان خویندرا به‌وه به‌راستی سرودیکی زورخوش و به‌خوشه‌ودبو انجا بر او خوشکه قوتایه ارمنی کان و دوا‌ی‌اوجوانانی کورد که‌وتوسرودی خوشی خوشیان خوینده‌وه و دوا‌ی‌اوه‌ی که‌قوتایه یکی مدرسه‌ی نغده کوری آغای تقی خان جیزنه پیروزی نه‌ کورده‌کان کرد شیردل گوزارشیکی دا هه‌ بابت جیزنی آلی میلی بوه و بزی پیشوای جهاهیر شوره‌وی مارشال استالین گوزاریشه‌کی تو‌او کرد و له‌ ناو چه‌له ریزان یکی بی‌هاوتا کاکه‌ علی خسروی لای خوین گرم دوا‌ی‌نومایی هیناوه‌مو مان به‌دایکی داده‌وه‌ده‌مه‌ دعاوه‌بو آلی شیرنی کوردو کوردستان وه‌پیشوای جهاهیر شوره‌وی و میله‌نانی آزادخواه برنامه‌تواو بو و دستورداناسی شه‌ووسی روژحیزن وچراخان بی بی برنامه‌به خوشیکی زوروبه‌دایکی بر له‌ عشقی نیشتمان و پرله‌مهری پیشوای معظم کوردستان دوا‌ی‌هات. وله‌ آخری دا کوتی: بزی حزب دیمو کراتی کوردستان . بزی پیشوای به‌رزجناب قاضی محمد

هریزی آلی سی رنگی کوردستان .
برایانی عزیز میله‌نانی محبوب کورد ته‌وا اداره

مه‌اباد چاپخانه‌ی کوردستان

اداره‌ی کهنه‌ی محلی انجمنی ویلا به‌ته‌ی دیو کراتی کوردستان که‌تشکیل بوه و آلی مقدس کورد-ستان هه‌ده‌ کوری فقط ته‌وا اداره محترمه‌وه‌وه آلی مقدس مخصوص میلیه‌ته‌ی کوردانه‌ و میله‌ته‌کاتی دیکه‌چه‌رمنی چه‌آسوری چه‌کلیدی ته‌گه‌ریته‌وده‌ست بده‌نه‌ده‌ستی ایسه‌ حاضرین به‌صداقت و راستی و به‌شرافت و وجدان بو‌برایه‌تی وان‌و خدمت بی‌کردنیان حاضر ده‌یین .
شکرالله عصری دیمو کراتیه
هرسی جیزنو سرورو شادیه
که‌وردنه‌جانیان بوله‌زیر ظلم وستم
بو هه‌مو میله‌ته‌ ایتر آزاده
روژی کوردستان نه‌شیمالا هه‌لات
ظلمه‌تی شه‌و بو به‌هیچ به‌یدانیسه
غه‌بری تقدی جانودل قائل نه‌بو
هیچ‌دی بدی له‌ری مزگی نیای
فرسه‌تیکی چاکو بو هه‌ل که‌تووه
هه‌رجی ده‌یکه‌ین فرسه‌ته‌یا مرجانیه
جا که‌وا به‌ وه‌ک بی‌اوان ده‌ست ده‌نی
بو‌لین ته‌و کورده‌بو هیچ‌چانیه
ایو به‌قین بی‌وه‌ختی کابر ایسه‌وه
باکوبیس و بیگه‌وه زنده‌انیسه
مردنیکی باشه‌رف زور خورته‌ه
له‌و زبانی نه‌نگو بی‌ وجدانیسه
شو کر ایرو که‌له‌دایکی خوی بووه
چونکه‌ ته‌ورو روزی دیو کراتیه

داهه‌زاندنی کتیبه‌خانه‌ی میلی

له‌به‌ر ته‌وه‌ی پیداوستی کی زور به‌پونی کتیبه‌خانه‌ی کی ملی له‌شاری مه‌اباد هه‌ست ده‌ کوری حضرتی پیشوای کوردستان ده‌ستوری هه‌رمو که‌به‌زویکی زوده‌ست به‌کوکرده‌وه‌ی کتیبه‌کاتی قرآن‌بخانه‌ی عیسی زاده وه‌ره‌ه‌نگ بگری و به‌کچی له‌سالونی تشتی چاپخانه‌ی کوردستان دابندرین و کتیبه‌خانه‌ی کی ملی و عمومی ساز کوری و جه‌نه‌د که‌سیکیش له‌برایان ته‌وه‌وو کتیبه‌کی زوریان به‌م کتیبه‌خانه‌ی پیشه‌کش کردوه (که‌باشان ده‌روژنامه‌ها لیسویا ده‌نوسری) و که‌سانیکیش آماده‌ن به‌ک یا جه‌د جلد کتیب به‌م کتیبه‌خانه‌ی ملی به‌بخشن له‌روژنامه‌ها نیویان ده‌نوسری و تقدیریان لیده‌ کوری .

چه‌نده‌ه‌ه‌ر خائن زیندانی کران

روژی ۱۹-۱۲-۲۴
آغایانی بایز عزیز آغا و کاک‌الله آغای گه‌وورگ و حه‌م گورگه‌ پادی بایز آغا به‌اتهامی جاسوسی به‌ پیچه‌وانه‌ی کوردو کوردستان زیندانی کران .

- مزی آاداسگری
- ۱- لاپه‌ری ۱ دبری ۳۱ ریال
  - ۲- » ۲ » ۲۱۵ »
  - ۳- » ۳ » ۱۱۵ »
  - ۴- » ۴ » ۱۱ »
  - ۵- کاغه‌ذوبا کت صدی ۲۰۱ »

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه: سید محمد حمیدی
باستانی‌ترین زبان آریه‌های واقع بین رودخانه سند و وادی دجله و فرات از خاور و باختر دو زبان زند و بهاوی است . لغت زند همان لغت کتبهای دینی مانند [رنسد اوستا] میباشد و بخش شمالی از پشته ایران باین زبان تکلم کرده‌اند و این زبان در نزد معجوسها همیشه مقدس بوده‌است همچنانکه زبان سانسکریت در نزد علماء هندو مقدس است .

اما زبان بهاوی یعنی زبان پهلوانان و جنگاوران در عراق عجم و میدیای بزرگ و استان پارس منتشر بوده‌است در زمان باستان کتب معجوس از زبان زندی به بهاوی ترجمه شده‌است و بعداً زبان پهلوی زبان ساسانیان گردید به دلیل اینکه نوشته‌های باین زبان از آن زمان مانده‌است لیکن ساسانیان رفته رفته از سال [۲۱۱ م] [تا سال ۶۳۲ م] بکار بردن زبان پهلوی را که بارت یافته بودند ترک نمودند و اوامرشاهانه برای بکار بردن لهجه کشور پارس یعنی زبان پارسی [استان شیراز کنونی] به دلیل اینکه فارسی از بهاوی آسان تر است همچنانکه زبان پهلوی از زندگی آسان تر است صادر نه‌بودند . هنگامیکه در قرن هفتم میلادی عرب‌برایران مستولی گردید و دولت ساسانی را منقرض نمود زبان پارسی رونق خود را از دست داد لیکن هنگامیکه دیالمه خطر برهم‌زننده زبان نیاگان خود را احساس کردند و خواستند یکی از زبانهای ایران باستان را زنده کنند (۹۷۷-۲) و دیدند که نشانهای زبان پارسی به‌هم آمیختن بسیاری از واژه‌های عربی و دیگر زبانها دگرگون شده‌است شعراء و خطبای آنها یک لهجه آسان دارای معانی بسیار و آوازه‌های شیرین موسیقی از خود زبان پارسی شبیه به پارسی کهن و زبانهای باستان مانند زندی و پهلوی (کوردی باستان) اختیار کردند و نامش را پارسی نو نهادند و این همان پارسی است که در ایران شایع است . و پارسی باستان تنها در کتاب شاهنامه فردوسی و در کتبهای قدیمی دینی معجوس مصون و محفوظ ماند .

خلاصه آنچه گفته شد این است که تیزاد کورد از باستانی‌ترین نژادهای ایران است که تمدن درخشان در پشته ایران بزرگ تأسیس نمود و قدرت آن از وادی سند در خاور تا وادی دجله و فرات در باختر امتداد یافت و زبان کوردی بنام زبان پهلوی در تمام شهرهای امپراطوری ایران باستان که اسکندر مقدونی آنرا در سال ۳۳۳ ق م نابود ساخت سیادت داشت . پس از مدتی ملوک الطوائفی که پارسها آنها را اشکانیان نامیدند روی کار آمدند و این ملوک الطوائف زمانی دراز بر سر سیادت ایران علیاً در مبارزه و منازعه بودند تا اینکه پادشاه کشور پارس (شیراز) بر سایر پادشاهان طوائف ایرانی غلبه یافت و امپراطوریت ایرانی دوم را تأسیس کرد که بعدها بنام ساسانی اشتهار یافت و کلمه پارس در ماوه‌ی له‌په‌ره ۴

ساز کردنی حزبی دمو کرات (له‌لایه‌ن ژنانی کوردستان)

روژی جمعه ۲۴- ۱۲- ۱۳۲۵ له‌لایه‌ن بای پیشوای کوردستان له‌ژماریکی زور له‌بایه‌کاتی تیگه‌بشتوی کوردستان گیرد رایه‌وه و له‌ساتی ۳ پاش نیوه‌رو له‌انجمنی هه‌ره‌ه‌نگی کوپونه‌وه و به‌سه‌رو که‌تی بای پیشوای کوردستان (بای مینای شه‌ه‌ه‌ه) حزبی دیمو کراتی ژنانی کوردستان دامه‌زرا و ژماریکی زور له‌بایان نیونوسیان کرد و مانگانه‌ی نه‌نده‌متیان له‌تمه‌نیک تاده‌تمه‌ن و ته‌ست و گرت .

تکا

حزبی دیمو کراتی کوردستان . دارائی . شاره‌وانی . هیز شارداری و . . . . بیخوبینه‌وه .
رجه‌ان‌وا به‌ بوته‌وه‌ی ملت له‌کاری هموان آگاداری هه‌بیت هه‌موروزی نتیجه‌ی کاری روزانه‌ی خویان: انتصابات . انتقالات . بوردجه . مجازات و دستگیر کردنی خائنان و هه‌رکاری که‌بو نویسن له‌روژنامه‌ی کوردستاندا به‌گونجی به‌وه‌په‌له‌ی ماسوریک که‌ده‌یکه‌نه باوریکراوی ته‌م کاره به‌اداره‌ی روژنامه‌ی کوردستان و له‌لام بده‌ن که‌بو آگاداری هه‌مو که‌س ده‌روژنامه‌دا به‌لاوبکریته‌وه و ده‌پارینه‌وه که‌ده‌م کاره‌دا زور توجه به‌رسون .

کوردستان

دو مانگ، له گهل کار

سمران چاپخاڼه

کارگه خوشه ویسته کان قمت قمت نو مده بیی که شه روز بی می ماندو بین له ری بهرز بونه وی کوردستان و بلاو کردنه وی دهنک و باسی کورد آزادی و وچان کارمان ده کرد له بیرم نچی و دایما عشق و علاقه یکی به کار کردنمان نشان دده هدر واله کلام داده نك ده داتهوه خوباسه خوشه کانی آزادی کوردستان و دامن رآندنی هیزی ملی و وسازیونی تهوای اداره کانی کوردی له کانی کار دا دوعه کانی که بوسه بهرزی پیشوای معظم و بهر قهراری آزادی کوردستان گوره و بلیند بونی آلائی مقدس سه رهنك کوردستان له دلم داوای په ره گرتوه که به هیچ پیش هاتیکسی له دلم در ناچی لهوشه وانه دا که تهوای آسمان بهه وری رهش داگیرابو بوران هاری ده هات به گریوهی بهری نه رضی سبی کرد بوجرای شاری ده که ژاوه و هیچ گینداریک له سه زمان وه دهنده کهوت ایبه و کار بینه کانی اداره به بی وهی آگادار بین کارمان ده کرد کانی بهیانی له پاش کاری که ده که ایبه وی بهروا به خوشی و بشی دهستی برابه تیمان له دهست په کده ما وشو بهنمان ده کوتوبه خریدنه وهی سرودمانی کوردستان به به فرو گریوه بولای مالی ده جوینه وه آریزه کانه و بنشاش هاشه هاش و گر مه گرمی ماشینه مقدسه که له بین گویم دیت واده زانم که نه وه وخته به که روز نامه وی بهرمانشین دهن و ما بوش خهریکی کارن دسان ده لیم هاو نیشتمانه کانه تمن له هیچ زه مانیکسی ایوه و هوسانانی که به دلیکی پرله عشقی نیشتمانو پرله مری پیشوای بهرز فراموش ناکم هیوادارم که روز به روز له زرده ستورانی گارینه آزادیخواهیه کان دا آگری نیشتمان په روه دی له دلی ایوه و تهوای برابانی کوردا بگه شته وه هومیدم هبه بهر زوانه یزدان یاریده ری وه بشتیوانی پیشوای معظم بی و تهوای کوردستان گوره له زیر زنجیری دبی دینه در دسان بی و ده لیم کاری بکن و ماندو مه بین و بزانه که قمت قمت ایوم له میرنا چینه وه ایتر بزی - کوردو کوردستان گهوره :

علی خوروی

ماوهی لایحه ۱

حضرتی پیشوای کوردستان

واضع ، رحم ، نیشتمان پرستی به تهوای منعی به شداره ، بویه همیشه له پیش چاوی میله تنی خوی خوشه ویست و محبوب تماشا کراوه و تماهاه ده کری .

جنابی محمد قاضی ده گهل دوزماننی شخصی خوی به مدارا وده گهل دوستان به وقایه نلام ناتوانی له قابل دوزماننی نیشتماندان مدارا بنوینی تمن ایردا و هتم اجازه ناداوه کو بیوسته صفای مشخصه تمن پاوه بلینده بوسم ناچار به چند شریکی مرحوم ملا معروف کوکی که له مدعی تمن ذاته کونویتهی و هیچ مبناسه می نه توانده وهیدی له احوالاتی ذاتی وی بیان ده کا ایردا ده هینم پیشچاوی خوشنده واران : امقددیکی عربی دادلهی :

من کان ذا حه من علم اوشرف
جب ان لایری شیئا من الاسف

فلیات محکمه بنیانه شرف
والفضل یظهر فی الجدران والسقف

هذا بناء عالی التمری مدو سه
ولایقاس علی هافنی شفا جبرف

پنابسانی القضاء المتضاء وهما
یریک منله فی الاوراق والمصحف

دهنگو باسی دهره وه

رادوی مسکو

واکنش روزنامه کانی دنیا له بابت گفتگو و دینسی ولام دهری روزنامه پر اودا ده گهل ژانرالیسم ستالین .

وه رشو - تهوای روزنامه کان به خطی درشت له بابت گفتگوی وه لادم دهری روزنامهی پر اودا له گهل ژانرالیسم ستالین له جواپی چرچیل دا نوسویانه و کوتویانه که کوتهی چرچیلی به صلح خطر وارد ده کا .

چین - جونیک ۱۴ مارس .

دوینی گفتگوی ژانرالیسم ستالین له گهل وه لادم دهری پر اودا له بابت نطق چرچیل که به رادوی جونیک گه بشت به صراحت کوتهی ژانرالیسم ستالینی بلاو کرده وه .

بلغارستان دهلی . کپنیک ۱۴ مارس

گفتگوی ژانرالیسم ستالین له گهل وه لادم دهری پر اودا تهوای روزنامه کان عکس ستالینان له سر لوحه دا چپ کردبو وله ژیروه گفتگو - که بیان نویسی و به عمومی نویسیویان که ههر لشکریکی که بهر علیه اوروا قنده هلینی محو ده بیت و وه محکوم به فنایه و رویه چرچیل هاواری دهست بی کرانی شهری بر علیه اتحاد جماهیر شوریه وه .

سیکسه سذهب صیفت ویس لهما

وجه مزخرفه عین من الخرف

فکیف یسکح ان تحمی محامده

(محمد) فی مثل القدر فی الصدق

بھکی محاسنه عن حسن سیرته

والقلب عنده مملو من الشف

لهه له سیکسی فارسیدا له تارینی جنابی قاضی و صدر

قاضی برابدا دهلی :

(قاضی) و (صدر) که هر دو گهر یکصده قند

مالک مملکت عزم و وقار و شرفند

رافع و عامل کسند علی غیر قیاس

در عمل واحد در خط عمل مختلفند

رافع رتبهی آنانکه طرفدار شدند

عامل کس به آمانکه باشان طرفند

حافظ رتبه اصلند بنم البدلی

حسن الخلق و نکو سیرت و نم الخلفند

قدم صدق بهر دایره بگذارند

ثابت العزم سریع النظر و لایخفند

بالدیبان چون نشینند غذای روحند

مظهر شادی و آزادی و شوهر شرفند

بهر آمانکه بدن پرور و عبده کسند

جنت پر ثمر و آب و گیامو عافند

بایکی کزدهنش بوی صداقت آید

واسع القلب و وسیع الید و متوح کفند

بهر آسایش یک ساعت باران شب و روز

در غم و در ضرر و محنت و رنج و اسفند

گاه چون تیغ جهان سوز گهی چون سپرند

گاه چون ناولد دوز گهی چون هرفند

گاه چون قوس گهی سهم و گهی منکسند

مستقیمند بهرحال شیهه الفند

میشود ثابت از این همت عالی نظری

عنصر از جوهر علوی نه زبطن و خرفند

پنججه با آل علی کسی نتواند بزند

مگر آنانکه مطلق شدگان و خرفند

کو کب عزت و نجم و شرف بدخواهان

شرف باسول و تلفند

حضرتی محمدی قاضی هه رچهند ماوهی ۲۰

ساله له زو میله تنی خویدا سمه تی رهبری هه به دسان

له دوی ری بهندان ۱۳۲۳ دا له لاین نوینه رانی

گوردستان و هه رسا به پیشوای کوردستان هه لژی بر

دراوه به می ده گهل کرا .

ماوهی لایحه ۳ کوردان از بدو تاریخ

استعمال اصطلاح باوازه ایرانی مترادف گردید یعنی پارس بهر ایرانی چه کنیم و چه جدید اطلاق گردید و چنین نامیده میگرد که امپراطوریت ایران باستان نیز پارس بوده اند در صورتیکه کوردی پهلوی بودند .
و پارسها هم در تمدن و هم در زبان تابع برادر خود کوردان هستند که در ایرانیت و تشکیل امپراطوریت از پارسها مقدمتر میباشد (۱)

کوردان نظر به معنی که نسبت با اسلام و زبان عربی داشتند دانشمندان و ادبای آنها اکثر تألیفات خود را بزبان عربی مینوشتند و گاهی به زبانهای دیگر نیز نند فارسی و تورکی نوشته اند لیکن این تصب و نوشتن بزبان بیگانه باعث فراموش کردن زبان کوردی نگردید و آنها در تفاهم و مکاتبات و در بیان و شرح علمی که در مدارس تدریس میگردند و در تألیف کتب در علوم مختلفه بکار میبردند همچنین بطرکلی اشعار را بوزنه اشعار وطنی و فلسفی را بزبان کوردی میسرودند و خطهای کوردی میمانند که کدالات کامل بر نیرومندی و وسعت این زبان در بیان افکار بلند در نواحی مختلفه حیات میکند برای ما به یادگار گذاشتند .
کسانیکه صفحات دیوانهای شعری و فلسفی را که باین زبان نوشته شده اند نیک بنگرد از مقام بلند ادبی که در توی آنها خواهد دید سرسام میگردد و تعجب میکند از اینکه چطور نادانی بعضی را وادار با کار وجود زبانی بنام زبان کوردی بر روی زمین میکند .

دقیاله دارد

(۱) به مقاله ۵۵ مین از تخطیط آسیا ترجمه جغرافیا ملطیرون عربی ص ۱۲۱ (نقل از شرفنامه واقعه الکوردیه) رجوع شود .

له روزی ۹ - ۱۱ - ۱۳۲۴ سانی ۲ پاش نیوه رودا
له لاین آغای حاجی سید عبدالله افندی چیژلیکی زور
جوان به شانازی پیشوای کوردستان گیراپاش و وتاریکی
زور له لاین برابانه وه سید عبدالعزیز نه م و وتاری
خوینده وه :

(تبریک خانهدانی نهری)

خانهدادی نهری به گوره و بچوک و زن و بیاو و کچ و کوریانه وه تبریک شو روز مقدس و مبارک که له پیشوای کوردستان وله همو برا کوردیک ده کن .

تاریخ شاهده که خانهدادی نهری لهری آزادی کورددا چند شهدای قربانی داوه و به حساب به مال و سر و روح و گیان هیچ جورده تصویریکی نه کردوه و نایکا ه روحی نهوشدا نهش که له ریگایه دا فیدا گاریان کردوه و شهید کراون و به آواتی آزادی نه گه بشتور ایستا که له ایبه مانان شادتر و سرورترن وتی که بشتن که خوینی نهوان به خورای نه برزرا و نه تموی نهوان به آوازه مقدسه ناشون و ده بی بزانه کده م و روح پاکانه تی تبریک شو چیژنه مقدسه له همو برا کوردیکی ده کن .

بهر گه وه هریک له خانهدادی نهری به گوره و بچوکینه وه رجا له همو برا کوردیک ده کن که له مود و ایوسته ه مویلی کورد لهری آزادی کوردستانی گوره دا یک دلو متحد و جان فدایان و بهوی عزم و برابری و به کیمتی و هیز و همتی خویان آماده بین که خوینی گهشی خویان بریزن بوته وهی شو برا گورده اسپرانی دیان که له زیر زنجیری استعمار و اسارت ده نالین دهرین وله دواوی له خواش ده یارینه وه که خوی عزوجل به گه وری و عظمتی خوی حضرتی قاضی محمد پیشوای کورد پایه دار کا که بتوانی نهور ساله مقدسه گوره به ده جی بیی و به ره راری کا .

وابهش هرودیک له خانهدادی نهری حاضر و آمادهن به روح و به گیانو به مال بهر و حیکی زور پر اخلاص و فداکارانه لهوری بهدا حرمت بکن .

ایتره - هر زی کوردستانی گوره و حضرتی پیشوای کورد قاضی محمد .

سوپاس

برای خوشه ویست محمد اصحابی .
له احساساتی پاکتی تو که حاضر بوی صه رفنده طهر له حقوق بگی و بافتخاری ته هینی بودجهی هیز کار بگی هیزی مدرکزی سوپاست ده کا .

هه ماندی هیزی مدرکزی دیمو کرانی کوردستان - نهوازاده

له لایه ن هیسته تی
تحریریه وه درده چی

آبونه مان
یه کساله ۳۰۰ ریال
شش مانته ۱۶۰
دای ۲

کوردستان

بلاوکه ره وهی بیری حزبی دیه و کراتی کوردستان

ژماره ۲۶ - سالی یکم دو شه و ۲۷ رهنه ۱۳۲۳ ۱۳ ربيع الثاني ۱۳۶۵ ۱۸ مارس ۱۹۴۶

تقی سهر به ره و ژور *

به راستی تو ویشته نیانیه ایسه خوالییان خوش بی بهرماشتی زوره کاکل و پرنیو و نرخیان فرسوه نه گهر پیاویر ده کانه وه زور له ووتارانهی که کوتویانه وه دی هاتون تهوی ته شهابیه دی پیاوتوزی چاوه نوری بکا وه دی ته نانت ته منیم و ابو تهوی که کوتویانه (قهله قهله ده لی روت ره شه) هه رکو تیه و له سه ههچ پنج و بناوانیک دانم زرا وه هه رگیز نایه ته دی .
له وروژانه دا چاوم به وروژانه ی ژماره (۴۷۱) ایرانی ما (پرواز) هه اسفند) کهوت له ژیر ووتاری به نبوی (ترکها برای مانوچه سرائی میکنند) باهیکی له وروژانه ی (تصویر) چاپی است . بول پروازی ۱۷ ژانویه ۱۹۲۶ کویرتیووه . سه رم سووره او سه به سام .

جهاد با بان هه لورینی روزنامه ی زور او نویسیوی (هه راه کی له آذربایجان و له سوچ و قوژنی ایراند هه لایسوه بهری کرده وه و آکاری خرابی کار به ده سته کانی ایرانه . آزادبان له تیره وره گهزه کانی هه بیره فارس دارنی بونه یانده ههشت به زمانی خومان بهوینین یابدوبن ده ستیان ده ههچ کاروباری حوکماتی دانسه بو به راست بونه وه و په نایان بوده وه تهی شوروه ی برد وایسته آزادی خویان داوا ده کن (سه ری زمانی خوم گهست وهه زار دوغای به خیرم بو کابرا کرد که ته می گوتوه و ته ورو بی لارو چهوتی بیستم قهله قهله ده لی روت ره شه . شتیکه آشکرا وهه مو کهس ده زانی فارسه کان له و به به ته وه له چاو ترکه کانی عوتمانی جهند روسین و مابه ییان آسمان و ریمانه .

فارسه کان نه یانده ههشت تهوی فارسی نه بی بنوسری و بهویند رته وه ایدی له دوان بهه بیری فارسی نه ده دوان پولیان له خه لک ده ستاند . ولاتی آذربایجانی و کوردیان ویران ده کرد

بو آوه دانی شاری خویان . روی خوشیان به کهس نه ده دا . به چاوی سوکو نو که ری بی خه لات و بهرات تماشای آذربایجانی و کوردیان ده کرد . هه رچی سه ری نه ته می هه لایتایه ده بان گرت و جهزیایان ده دا . هه ر کهس هه ر جهند له بهت فارسانه وه به دی به جهیه به لام نه گه ره هه مو کهس بکا دهنگی ده بی تورک به جهیه بن بیژنگی نازانم جویان له ووه هه لایتوه چون دنا رزن چون هه بنده بی شهرو شوره بین رویان هه لایتوه وه سه ر خویانرا باسی ایرانده گن و له ایران آذربایجانی و کوردی هه به ته وه له وی زیاتر کوردو شه ری نه ههیه .

کهس غهبری ترکی بلی یابنوسی به دار داده کری و دکوژری ده بهر کردنی جلگی خویان گونا هیکه ناهه خشری له سه ره شه و شه را سال نه وه صایه کیان له دا نهه زربن ولیمان کهم نه که نه وه . هه رسه کان پولیان ده ستاند شه وان گیان ده ستین . فارس به چاوی سوکیان تمانده کردن شه وان به ژانیشیان قایل نن .

به رجه وهندی ظولم و زور و خون مژی فارسان ده گدل ترکان بکه ی وه که کویک و کایهک و تنوکیک له ده ریایه که به لام نه من پیم وایه رو - ژنه نه نویسیکی و زرینگ هه بنده بی سه لیه بی ظولمی تورکاتی نه دیبی و شالای بو فارسان بر دبی به لکو ده لیم . جهاد با بان تیگه یوه که بناغی مظهر و زور له سه ر آوه و حو کوه نهی به وه زوی

و دیکتاتوری وه که سه گسی هه ر چله وه ده زی و بیاله ی خون مژی نه که بوله سه ره ریژ ده کا . جهاد با بان به بیریکی روون و زبانه ته ستیره ی ترکان سه ره به ره وزیر ده بینی و ده زانی زوره یه زوبکی زوو نه ته وه دیل و به خسرانه ی که سه ترک خویان ده مژی هه لایتایه ده وه وه بهری کرده وه و ظولمی جهند ساله بان ده مستی ده بن .

ده زانی دنیای دیه و کراسی دلی هه لایگری جهدی نه و قصابیه ی له ییش چاوبگری .
نوسه نه و ویرا وه راسته و راست به تورکاتی بلی و که نه له به بو کی ده گه ل تومه خه سو گویتلی بی شانه ی تورکاتی ده سه ری فارساندا شکانده وه . وهه مو کهس لی سوره ده لی چی .

(هه ژار)
کوردستان : جهاد با بان له ووتاره که ی خویدا له غایه تی بی شه رمیدا حمله بو شوروی ده کا و جهندن اقرا و بوختانی به و ده وه ته ده مو کراسیه به راسته وه به ستوره . . . وای تید گا که دوتیا له بیری چوته وه که له ساله کانی آخری شه ردا تور که کان ها و به یمانی المان و ایطالیای ده ست دریز بوون . شه و وای تید گا که دوتیا به بیری چوه که اوردوی تور که له وه ختیگدا روسیه ی - سوسیالیستی سخت سه ر گه ره و گرتار بو خیالیان بوو به یاره تی هه تار و وده ستوری فن با بن ماوه له لایره ۴

* شاعری ملی به زاو بانگ حضرتی ابوالحسن سیف قاضی مرحوم *

دا وفاتی کرد تاثراتیکی زوری ده نیو دوستانی خویدا ایجاد کردوزانایان و هونه ران به شعر و غزل شیوه نیان بو کرد شه واله زبیره به ستیک له و شعرانه ده هه بنده رته بهر چا و :
شیونو بالهی دایک وطنه
غم و فسات ابوالحسنه

کوردیشتان سیف اقتضانه
کوردیگه وره یو بو به وایه ماته
کورده کانییدی با کلیو به بارن
هه ویز مرده و عجزو غم بارن

له بیرم چوبو شیخی شمزینان
کا که سعیدی وانو باشقالان
فرزند و نوری اسماعیل حقی
خالده بگ کورده م صالح زکی

له جیاتی هموان سیف اقتضابو
امیدی کوردی همولانتبو
اشکری نایم اوش هر روی
بو گوره نا - بو خود اجوی

کهس وه که شه ونه بو قدانیته وه
به مهالو به زبیر نا کرته وه
رحمتا گوری به جنت شادی
کوره کایشی رویان له ماته تی
ماوه له لایره ۴

سیف القضا له کوتی اشعاری کوردی و فارسیدا زور ماهر بو و سوزی اشعاری هیالی خوی دلی نیشتمان پرستانی وه گول دنیا .
گانیک که هر - وی سیف له ۷ - ۷۴ ن ۱۳۲۳

به کی له زبانی هه ره زلی ته و چرخه خدی درایه ی زانست و ادب به تابه تی ادبیاتی کوردی را بردنی هونه ریکی بلیند پایه و بهرز حضرتی ابوالحسنی سیف قاضی که نیویانگی به سیف القضا رویشته وه شه استیره گه شی ادبیانه که له کتاری آسمانی کوردستان هه لاتوه و به نوری دانش و زانستی خوی عالمی شعرو ادبیاتی رونک کرده وه نه ته نیا مایه ی سه ره زری و شانازی کوردستانی مژ کرمانه به لکو به بونی رویکی وای که دایکی گیتی له بونی وینه ی وی رژی ده کا بوودی ده بی که هه مو کوردستانی گه وره بی یازی .
روناکی دل و نطقی طبع ووردی مه او زبانی الفاظ ده گه ل تیزی ذهن زبیره کی وههستی نوع په رستی و به زری گیان و ته خلاق سیف القضا له نیوزا با بان و گه وره گه ورانی زمانی خویدایی وینه کردبو .
سبک و شیوه ی سیف زور ماموستا به وده گه ل جواتر کلام به رانه ری ده کرد .
اشعاری دارقین و آوداری وی ده گه ل مضامینی نوی و سودمند له استحکامدا و له بولوا وه ره وایندا و له آوایه به تابه تی اشعاری دلچسب و میلی که مایه ی چاک کردنی کومهل و هه بهر هاتی کورده .

شنو: م. محمود
(نه زانین هاوریی گهل به کار)
هینه ره گانه!

مه گه تیره به کتدی شه ری بلاو بونه وهی زانین و خویندن مه گه ن ولهم کاره باندآ آسانترین عهت و معذور مه گه نه هسو « سب » وازیان لی بینه . . . بایاری خویان بکه ن . . . زور باشی بزانه مه گه سانه شتیک دهلین وشتیکی که یان له دلدا به . نه وهی که له دلایانه نه وهی به زانین ده بیته هوی ووریا بونه وهی گهل به رامهر هوقوی خوی و ظلمی اجتماعی نامینی وه له کاتیکدا که گهل هستی به حقوقی سیاسی خوی کرد. آزادی وده درده که وهی و دکتاتوری نامینی .

گه وایو نه زانین هاوریه کی گیانی به گیانی هه مو که سیکسی به کاره هینه ری گهل و سه رگه ردانی که ریته تی، هه روه ها دزمینکی خوینه خوری آزاد کردنی گهل. با هه مه به گه زیک بو بوانی دزمینایه تی بلاو بونه وهی خویندن دابنن، ده بینه نه وانیه که به بی ژماره هه ولی بلاو کردنه وهی خویندن دده نه نه که سابه ن که له آزادی گهل و هوریا بونه وهی به رامهر به حقوقی خوی تا ترسن، وه نه وانیه که خویندن بلاو ناکه نه وه تنوک تنوک نه بی نه که سانه ن که له بهر آرزوی خویان و ظلم کردنیان له سه ر گهل آزایی دوا ده خن، ناکه له دوا ی تمه نیک « عمر » دبرژ یا کورت له زیان جیا بونه وه نه واکه هه هه به ره له ستیک له آزاد بو و سه رفرازی گهلدا نابین. که وایو هاوریکانی نه زانین هه ر خویان خوش ده وهی. وده یانه هیت که ته تا خویان له خوشیدان ایتر هه چیان به سه ر نه وه ونیه که له دوا ی خویان لافا وه له لیت، زه مین و نه وهی له سه ریته تی کولو سه رگه ردانی کا .

بو هاتنه وهی ذبیحی و دلشاد
(وقادری)

فرشته ی خوشی سه رچا وهی سه رور
بایی سه رازان نهی . . . . .

نازائم سوچی له چی خو لقاوی
گیانی شیرینی و بینایی چاوی
روشن فکریشم سه رم سورماوه
ما که ی خو لقاوت کام گلو آوه
نا . نا . تیگیم وه ختی کرد کار
به زه بی داهلت به گوردی هه زار
ا براده ی فرمو کورد نه بر نه وه
توشی خوشی بی بیو زنه وه
له خاکی سه ری کوردی خا ک به سه ر
له آوی چاوی لاوی ده ر به ده ر
تیکه ی کردن توی مینا به ره هم
بو به هه ره ره بی بومان هه سو ده م
چا که ی تو بو مه گه یو ته پابه ک
سه ده زمان بیلی له کیوه کا به ک
میله هت رزبو به زبندانو به نه ند
رزگارت کردو مه دره کت بو سه ند
به ری که وشی تو بالی هوما به
شاهیدن بومن شه و سی برابه
زور جزیات کیشا تا ده رچون له به ند
به دیداری وان ابهت کرد خورسند
بیزه ن که توم دی سه روات بی بی
چی زنی استقلال تازه سو وه ایسم
« دلخاده هه شادی و مک شاد کرم
له زبندانی خه م آزادت کسرم
بیا وهی آزاو ژیر به خیر بیته وه
دوا مین گریی دل بو ده کر نه وه
ایوه خنوان ناله پیناو مینهت
سو ایسه دیتو آرزو ذیله هت

ماوه له لاپره ۳

نیشتمان په ره وهی
سید عبدالقادر میلانی

لی له باش خودانیشتمانه .
نیشتمانی کورد جیی بابو بایرانی ایبه بو وه وله و
آو و خا که دا ژباوون و له ری باراستنی سنوری
نیشتماندان له هه چ جه شته فید کاریکه رانه وه ستاون
خا کی نیشتمان له بابو بایرمانه وه به یار کار ماوه
ده بی ایبه ش کرده وهی رابرد ووانی خه مان ره چاو
کدین و بو پاراستنی سنوری نیشتمان له هه چ سه ر
دیناوانانیک کوناهه تی که کین. را کرتو پاراستنی
نیشتمان یکه تی بوسته و به وه سه لیه ییکه تی
ده توانین نیشتمانی خومان له به را به سه ر دوزمانان
بیار بیز جه گه ر وایه ورن له وهی زیار دهستی
برایه تی بو به کدر دبرژ که کین نابه یله مه تی خو: ای
بی هاوال ایبه ش شه و نیشتمانه ره نگه نه و سه ر و
جوانه جا کتر چاوه دیری بکه کین له دوا ییدا به
ریکویکی تحویلی کورده کانی کورد ستانی
به دین بو بایه داری نه و مرام و آرزو وه له سه ر
هه مو که سو بوسته به بی یان و نا امینی ده ستورای
بیشوای به رز و اوامری حزبی ده و کراتی کورد
ستان ده گهل نه ایته دیسلین ییک بین نه گه ر
خودای نخواستی بیته له اجرای ده ستورانداسنی
و یا ذریک له مقرراتی دیسلین بجه ده ری
رشته و انتظامات کاروباری نیشتمان لیک ده چر یته وه
و شورش و تیکهل بیکه لی روده دا دراوسی و
به وه زه کان که چاوه نوری روزیکه وان هر شمان
بودین و ایبه ش ناتوانین له بهر شورش نیو خومان
نیشتمانی بیار بیزین و مجبور دین که سه ر نه وهی که کین
نیشتمانی خوشه و یست که هه زارن سه له له لایه ن باب و
بایرمانو وه به سه اسپر دراوه له دهستی دین و بو
هه میشه سه ر نه وهی بین .

ایتر بژی کوردستانی گوره
بژی پیشوای معظای کوردستان

آزادی

آزادی چه ند لکی هه به: ۱- آزادی وه لات ۲-
آزادی قلم ۳- آزادی زمان ۴- آزادی عقیده ۵- آزادی بهر
آزادی وه لات ایبه به که گه گه و بادی کورده واری ژیر
بجه ای بله و زان رزگار وله وجودی نه حیوانی
پاک کینه وه بو خومان تسلط مان به سه رولات داهه
بی . آزادی قلم - یانی له نا و میلت دا هه نه ته وه یوه
یک بتوانی هه ر جه شته هتی کی که به نه می وه لات
بی یانی قبح وه لاتی تی دابیت بر نوسی . آزادی
زمان - آوه به شخص ده توانی آمانچی دلی خوی
به نا و ولانا بلاو کاته وه به هه مو چشیک بو ته ره می
میلت وولات بدوی . آزادی بهر - بیا و مختاره بهری
خوی چه به قلم چه به زمان بلاو کاته وه به لکه هیت
استه ده ی لی بکات . آزادی عقیده - هه خص ده
توانی له باره ی هه مو کارو باریکا عقیده خوی
بی پروا به نا و میلتا بلاو کاته وه به شرتیک ضرری بو
وه لات و میلت ترانه بی - اده وانیه له سه ره وه عرض
که راهه بو به ری داری آزادین له نا و میلتی کا ام
جه شته آزادی هه بی بو میلته دهلین خا و نی مه
ساکی دیکر اسن امر و نه ته وهی کورد له
نه ره ری ده و رنه و ده و رنه و
هوام فوا به که له ژیر را و تدیری پیشوای
خومان بتوانین به و آزادی که ده ستان که وتو وه زیار
له وهی که هه به به ره بی بی به دین و به را کانی ترمان
آزاد که کین .
غنی بلوریان

له جی زنی سه ره بخویی
استقلال کوردان که له سه ر و قامیسه کرا
(آغای سالار او مقاله ی خوینده وه)

ته مدن جی به له چی رایه ؟
چنانچی مراجعه به تاریخ بکری مه معلوم ده بی
بانی آدم له زمانی زورقه دیم له جه نگه لانوله کیوان
بلاو بون، و هه ر که سه به عاتله ی خو یه وه گو شه یه کی
ایختیار کرد ووه تی گهل به وهی دی نه بو، و ده زاری
هه چ رسومو عه داد اتوقیانونی کیش نه بون، هه ر که
سیکی دهستی به سه ر که سیکه دیداروی بی کشته -
هتی ژن و مابیشی به تالان بردوه، له نه تیجه ی نه وه
اخلاقی شو مفاسد و نه وهی رحمی یه ی که به ییک
ترین روادیه، نه وه بیچاره نه بیان توانی وه هه چ
وه ختیک به آوه ده ی له جی گاهه کی دانشن، وه هه
میشه له کوچ کردنو هه لانتو ده ره بوری دا بون،
وه کو وضعی شش سهوت سال له وهی بیش خومان
اگر له بیرونه بر دی ته وه، چون نهو زیانه زبانیکی
زور سه ختو طاقت فرسا بو لاند چه نه به ره عاقل
مه ندی گیان کو بو نه وه بو تاین آتی به ی خویان
هه ره که ی چند ما لیک یان له خویان کو کرده وه
وه م قول بون، له بی خویاندا عه دو شه رتبان کرد
خه بیته تی ده گهل به کتری نه کن بر ای نه بی که وه
ره هتار بکه ن، که کم نه وه عه داد اتو رسوم له هه مولایه کی
دهستی بیکرا و رواجی به سیداکرد، تا بانیکی
چند شاریکیان بانا، صاحب سه نه تان لی به یدا بو،
سه عامه لانتو تیجه رتبان تی دا کرا و که وه ته ره
حه تیو خوشی، چون نه و زیانه ده گهل زی بانی
به ره بوری یه تی وحشی گه ری بی شو یان فرقی
زور بو بو شه وهی لیک جوی بکری نه وه، نه وزنده
گانی اجتماعی و تازه یان نیو (شه هری گه ری) که
ایران به تمدنی نیو ده بن که نه ویش ماخوده
سه سه دینه ی که به سه عه ره بی به شهاری دهلین
به سه به ب ماجرای بی شه وه زنده گانی به ره به ریته تو
وحشی گه ریان به زنده گنی انسانی مه تمدن
که بنا غمی وی اتحاد و - بر ایته تیو - سه داهه تو
یک تر خوشه و یسته ته بدیل بو - وله شه جه دابه زبانیکی
خوشو شه راهه ته مندانه نا ئه بون - هه موم وایه
نه مه ش نه وهی بکه کین به سه رشق به ری راهه تیو
خوش به ختی لی وه ر بگرین - بو تایدی اظهارانی
پیشو لازمه نهو مه خته سه رش عه رض بکه م
وامه شه وه - خیر و به ره که ت به ری تی که یو
اله تو - سه داهه تو - مه ره بانی به - شه رو
بلاو - موصی بهت له نه نه ری - دزمینو - له به ریک
بلاو بونو - یکتیره نویسن تی یه مه نه لا هه تاز به روسی
وه سه تیان نه بی نه ولاد نایه ته وجود - هه چا هه ند
بارچه هور ویک نه که ون بارانی رحه م باره ی
هه تا رایو بو بی که وه جه به نه ن لباسو
هه رش ممکن نابن - هه تاسه ری قامکان کونه نه وه
هه لقم به ده سه ته وه نا گیری، هه تا حروف بی که وه
وه صل نه من که لیمه به یدانای، هه تا چند که لیمه ده ست
ده سه ستوی ییک تر ته کن مه عتبا به کیان لی استفاده
نا کری هه ربوط رزی، هه ره مله تیک باطایفه ی ترو ی
عه دا و تیان ده نیو خویانرا نه چاند دو چساری به ده به
ختیره به تلالی نه بون تا میردایه زن عاجز نه بی نیکاح
مونه ر به طلاق نایی، سه اختلاقی رفی و عه قیده
به یدانه بی هه چ مله تیک له قانده ی سه عیوه سه لی خوی
مه حرور نامی (اذا اراد الله بقوم سو عا اعطاهم الجدل
ومنهم العمل) قانده نیو مله تی کیدانه که تیواتفاق
به ده زیه توله به ریک بلاو بون مبدل نه بی دوزمن
بو ذ لیل کردنومه سو کردنی وان فرسه تی وده ست
کا که وی (مصائب قوم عند قوم فوائد) به وهی مه معلوم کرا
عه دا وه تو، لیک لالوت بسونو، یکتیره نویسن
به ره مله تو هه رجه ای عه یه کی به سه ره ری وانو
قازانچی دیکه ران ته واوده بی، شاعری رحه فارس
کتهویه :
میان مردم عالم بیجای صد قوصفا
به حیرتم که چه راجز قفاق کاری نیست
ماوه له لاپره ۴

[زعییمه لامصطفی]

باززانی

لهژماره ۲۱ روزنامه کوردستان وهلامی تشریفهینان و چلونه تی واردبونی زعییمه لامصطفی مان بهه عرضی خوینده وارانێ خوشه و یست گه یاند ئه واله زیره وه هیندی له چلونه تی مانه وهی ئه م پیاوه له مههاباد بو آگاداری خوینده واران ده نویسن :

روزی جمعه ۱۰ - ۱۲ - ۱۳۲۳

ئه ندامانی حزب و اشراف و آخایانی هاری مهاباد و روئای عشایریه ک به دوای به کدا چونه خوی ناسینی میوانی خویان . هه رکه گانی نویری جمعه هات زعییم ملامصطفی له گه ل اندامیکی هه بیته تی مرکزی حزب تشریفی برده مزگوتی چاهه و فریضه تی خدای مه زنی له گه ل هه و مسلمانانی شاری مهاباد دا له سه رخو لابر دووایی له ناو قه له بالیکێ زوردا گه رایه وه یانه ی فرهنگێ مرکزی حزب .

روزی هه ممو ۱۱ - ۱۲ - ۱۳۲۳ :

بهانی ۱۱ - ۱۲ - ۱۳۳۴ زعییم ملامصطفی و ته سه رانی و په کیک له ئه ندامانی هیه تی مرکزی آخای احمد آلهی تشریفیان چووه هیزی

کوردستان وهه رکه گه بیسته نه وی له لایه ن قه ره ولی تاییه تی وه رسمێ ته ظیمی بو کرا و سه ر کردانی هیز به سه ر کرده ی فرمانده ی هیزی مرکزی محمد تانه و ازاده پیش وازی کرا و په که سه ر کرده گانی بی ناسرا نزیکه ی نیو سه عاتیک له گه ل سه ر کرده گاندا رای بوارد وله دواییدا په که به سه جه لای سه ر کرده گان له جیگای خویاندا وه بیروز بایی خوی پیشکesh کردن و داوای لی کردن که هه موو به گیانیکی پاکی زشتمان په روه رانه وه بینه بی نیشتمان و پیش خدیه تی پیشه وای مظم . کانتای هیزی به جی هیشه و به بزوی حضرتی پیشه وای روی کرده ده بیروستان و له وهی قوتاییه گان هه مو کو بیونه وه له دوای زیاره تی ماموستاگان و رئیس هیشه تی فرهنگ آخای ره د آخای همزه آغا تشریفی برده لای شاگرده گان وه لیره دا ته سه ر عبدالرحمن طیب مفتی چه نه ند آموزگاری و بیروز بایه کی به ناوی زعییم ملامصطفی و هیشه کesh کردن له دواییدا زعییم ملامصطفی روی کرده

ماوی لهژماره ۲۷

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۴۰

۴۰ ترجمه: سیلمحمدحمیدی

اخیرامردی از تورگ برخاسته و کتابی را بنام (کوردلار - حقه نه تبعات) نوشته است در این کتاب انکار قومیت کوردو وانکار زبان کورد را جلوجشم خود گذاشته مورد بحث قرار داده است . من از در سیاست نمیخواهم در این موضوع داخل شوم زیرا بر روابط دوستانه که عراق را به تور که مرتبط ساخته است کاملاً آشنا هستم لیکن مانعی نمی بینم که بگویم :

بر کسانیکه بان کتاب که میدانان از حقایق علمی و تاریخی دور است اطلاع پیدا میکنند لازم است که بدانند : یکی از کوردان دانشمند کتابی را در رد این کتاب مجهول نوشته است این کتاب شامل بحث از واژه های کوردی و اقسام آنها و زمانهای که هر یک از واژه ها گذشته است میباشد . سپس واژه هائی را که در مراحل مختلفه ترقی و واژه هائی را که به مرحله آخر یعنی دوره تکامل رسیده اند یاد میکند : بعد بایک شیوه علمی استدلال میکند بر اینکه زبان کوردی از جمله زبانهای است که در صفا اول یعنی در درجه اول این ترتیب واقع شده است و بین ترتیب استدلال میکند که هنوز زبان تور کی در صفا زبانهای درجه دوم مانده و تو انسته به پایه زبانهای درجه اول برسد .

بحث در این موضوع مهم از استطاعت من بیرون است لیکن میگویم که این دانشمند کوردی که غلط گمانهای بی اساس نویسنده مجهول الهویه را به یک شیوه علمی آشکار کرده یکی از کسانی است که در دانشگاه مونیخ به تدقیق زبانهای شرقی مشغول و با کثرت زبانهای زنده شرقی و غربی آشنا و در آنها تیر و مند است .

این دانشمند کوردی تمام واژه ها را در سه شکل یا سه فصل اساسی زیر اسماء (وحید المقاطع) (التماقی) (عطفی) حصر کرده است و واژه هائی را که داخل شکل سوم میشوند به دو اصل مختلف بر حسب طراز و نسق (طرز هندواروپائی و طرز سامی) ارجاع میکند سپس زبان کوردی را در ردیف اول از شکل سوم یا درجه اول از طرز هندواروپائی قرار داده است .

گمان میکنم اینقدر کافی باشد در رد کسبیکه مدعی است که اصل کوردان تورانی هستند و زبان آنها را انکار میکنند زیرا زبان کوردی با وجود عوامل تیر و مند و بره زنده بر اکثر زبانها حقوق دارد اگر در زبان کوردی عناصر تیر و مند و اساسی موجود نبود کوردان در دست نداشتند که بر آن محافظت کنند متقدم که شما نیز با من باین حقیقت اعتراف خواهید کره و موضوع بر حضرات پوشیده نخواهد شد چطور پوشیده خواهد شد در صورتیکه بیشتر اقوام باستان مانند آرمیا ، فینیقیها ، مصریها ، بربریها ، کلدانها ، آسوریها ، زبان مادری خود را فراموش کرده و در اثر عا یلهای ساسی یا مدنی یا دینی زبان عربی را یاد گرفته و بدان تکلم میکنند . همچنانکه تیرهای غربی در زیر عوامل نامبرده زبانهای اصلی خود را از دست داده اند آیا کورد پس از اینکه دین قدیم و مدنیت باستانی و استقلال قومی خود را از دست داد جزا عناصر و جواهر ذاتی و بیهانی چیزی دیگر توانست او را از استعاله و اندماج در نژادهای حا که حفظ کند ؟ . دنباله داد

پیام به مطبوعات داخله و خارجه

روزنامه کوردستان که برای مطبوعات داخله یا خارجه فرستاده میشود برای مبادلله است در صورتیکه مایل به مبادلله نباشند روزنامه هارا اعاده فرمایند .

کوردستان

داره ی روزنامه له چاک کردن وره دو قبولی و و تار داسه ر سته

هومیید !

هومیید ، ئه ی به که نوخته ی روانک ، وهی سه به یی زیرینی عمر ، ئه ی کو تره سبی که شه گه ره زار که رت له سه ریلانی زبان دانیشی که ره تیک ئه تی ، که رتانی دیکه شه بقی توبه که بیرمه ئه وهی درست کردوو و هه میشه اچه فریو ده دا .

هومیید ، شه تو بو هه ر که سیک به ونه په کی تاییه تی خود نوینی .

بو زیندانیکی له رو چنه ی دیواری قه بری وی هه لیدی ، بو دایه کیکی که کچه ناسک و نژداره کی له چه نکالی مردن که وتوو له لباسی چاپونه و دا خویشان ده دی .

جو تیریک ، پولداریک ، کار که ریکی به سلیقه ، پادشاهیک ، هه زاریک . بو هه ر به کیک له وانه بو ونه به یی جوی جوی ظاهر ده بی ، شیکه ی پادشاهیک به ده سه لات له تودا ایی ده گه ری جوی به له وهی که جو تیریک له توی ده وی . بزوتنه وه و گه رانی تو له آسمانی به که په کی پشه را به رانه ر نسه . به عدالت نزیک نسه ، له روی اصف و حقانیت نابزو به وه ، له زبانی پیاویکدا له هه ر به لکه به له سله ی هه ری وی دا که سالی نه وه که ره تیک یا چه ند که ره ت دسیه خواری ؛ له ژانی په که دیکه دا له ته وای عمری جاریکی نیشندی ، روانکی توبه شی به کیکه و حقیقه تی نصیبی دیکه به ؛ ئه وه به شه چه ند هوره له عدالت و وجدان !

قادر مدرسی

موه ی لاپره ۲

بوهاته وهی ذبیحی و دلفاد

پیشان دل خوشه دایکی نیشتمان روو سوورن له راست ناموسوو یجدان کوتایو نه کرد بو سه به ریزی گه ل به لان رووی رهش بی لی قراندن قه ل قه ری قه ل ایوهی خسته زیندانی به وش اتقسام ده ردی ده زانسی

یاخوا هه ربیزی پیشوای عزیز سه روکی گه وره سه به رزویه ربز شاده کورد هه تا پیشه و هه به خودا شادمان که می تا دنیا هه به بزگی هوردوی سووربه فتح و ظه قه ر ویک بو هه زاران خوی کرده له مبه ر

مدیری محترمه می روزنامه ی کوردستان

روزی - ۲۶ - ۱۲ - ۲۴ که بودیتنی چاپخانه چوبوم ؛ دیتیم حقیقاً کار گه رانی چاپخانه له ری انجامی وظیفه دا فیدا کاریکی بی مانند ده که ن و زور به ریک و پیکی وه ظایفی خویان انجام ده ده ن وجیی افتخاره که له ماوه ییکی زور که م کار گه ران توانیویانه به ته وای به رموزی چاپ آشنا و به چا کی کاروباری چاپخانه پیک یستن .

قادر قه رمانی

کوردستان : او آغایه په نجامه ته نیشی به کار گه ران کوهه گ کردوه ؛

سویاسی اه کین

نویسه ر خبرنگار

اداره ی روزنامه و گوواری کوردستان له هه مو قاطعی کوردستان وهه نده ران وینه رووه لام ده ر (خبرنگار) ی پیده وی کهسانی آماده ن ئه م کارانه به جی بین به تاردنی وینه و نه وو نیوانگ و جیگای دانیه ستیان خوبه اداره ی روزنامه

بناضن

- مزی آساداری
- ۱ - لاپری ۱ دیری ۳ ریال
  - ۲ - ۲ ۲ ۲ ۲ ۲
  - ۳ - ۳ ۳ ۳ ۳ ۳
  - ۴ - کاغه ذویاکت سه دی ۲۰۱

کوردستان

آسماداری

به هوی نهونوسراوه بو آسماداری به تهواوی اهالی راده گه پندريت هر کهس توتی ورد و سیفاری هه پیت پیوسته له و پرواره وه تا (۳) روزی دیکه ریزی موجودی خویان تسلیم به برای خوشه ویت میرزا علی ریحانی به فرمون وله پاش نهوموده به که سبک صورته تی موجودی خوی به نما ینده ی نیو بر او تسلیم نه کا وله نتیجه ی بشکنین دامه علومی بی مه موجودی هه به البته مجازات دسگری جیاله وهش هه چ کهس نالی له وه بو لاوتوتی عملیات بکات کومیتی مه کهزی حزبی دیو کراتی کوردستان

آسماداری

به تهواوی آغایانی بهزاز وطاقه فروشان وعلاقه مندان راده گه پندريت له سه ر قهراری هه به ته تی مدیره و مؤسسه شرکتی ترقی کوردستان بو وه گیر کوتی فازانچو آسودی خلی له وتاریخه وه شعبه شرکتی سکوتالی روسی له بو کان به نمایندگی عبدالله بهرامی دانرا وه له روی مقرراتی هر کتوه ده فروشری رجام او به بو وه هر سمرتی سه مهی کوتال له هه به شرکتی بو کان حاضرین که له بینی او ان هه تقسیم بکرت .

نماینده ی شرکتی لکی بو کان - عبدالله بهرامی

آسماداری

به هوی نهونوسراوه له سه ر قهراری کومیتی مه کهزی حزب دیموکرات کوردستان به تهواوی قه پانداران ودلاله کان راده گه پندريت له وه خته دا که ده ست به کرینی توتونی ده کری ده لالی یانی ه قران له کریاروه قران صاحب توتون بستین له وه زیاتر حقان نه وه وه روه ها قه پانداره کالیش به غیرتی تای دوریال نه تی به هه چ نیویکی دیکه مثلا نه نیوی بارانه و فرو فیللی دیکه حتی نه ستاندنی هایکی دیکه یان نییونه کاتیدا که سیک به وقته رارانه راضی نه تی حکومتی کوردستان بو خوی بفریت نه وانه داده مزینیت .

کومیتی مه کهزی حزبی دیموکرات کوردستان

[دنگو باسی هه نده ران]

رادبوی بیروت ۲۶-۱۲-۲۴

له خه بریکی که له قاره وه ره گیراوه .

دولته تیکی جمهورتی کوردستان سه به ست له آذربایجان دامه زرا وه و اما نه تی آزاد کردنی کوردستان تورکیه و ناوچه ی سه ر وه ی عراقه و گنگوی نوری سعید بین عراق و تورکیه له بهر نهومله به ورامی ره سیمی دولته تی عراق به راه به بهر به شور شه کانی کوردنه وه به که شورشی عشایریه به لام ده حقیقت دائم شورخانه شورشی میلی بو وه اما نه تی دامه زرا ندنی دولته تی کوردیه بو که لک ورگرتن له نهوت و کاتگاکانی خوی .

بزوتنه وه ی مصطفی که مال به راه به بهر به کرد هه بو بو دامر کاندنی و بزوتنه وه ی کوردیه .

ههوخه به سهره ی که له قاره وه گیراوه ده لی : دامه زرا ندنی دولتی کوردی به یارمه تی دولته تی شوروه ی بو شه وه ی که لک له نهوت و کاتگاکانی و هرگری و تاویشناش سندیکی ره سیمی له به بهت تم جمهوریه وه له لایهن دولته تی شوروی به وه و جهنگنه کو تووه و به راستی منظور له نهخته دامه زرا ندنی دولته تیکی بکته تی سه ره خوی کوردی ایران و عراق ترکیه به که له زیر پشه وایه تی جمهور یه تیکی ازادابزی .

رادبوی لندن - تاران

روتیرواخه بهر ده دا : که احمدی وزیر جنگ ایران اعلامیه یکی بلاو کردوتوه که ولاد ره کانی ده ره وه و ته ی منیان به غلط ترجمه کردو وه و شه جی سانه ی که سپاه یانی ایرانی تا آخرین کهس شه ری ده کن و بونی هیزی شوروی ده رویشتی وان له خاکسی ایرانی دستان له انجه من مسئل متفق شکایت ده کری تهواوی غلطوبی اساسه .

مهاباد - چاپخانه ی کوردستان

ماوه ی لایره ۱ سیفالقضات

او میدم وایه له مه به ولاه جی خالی نه بی له لاوله و لاوله چونکه کوره که یقلی ته و او له طمع و بعضی له لا نه ماوه خوبکابه کور بدایکی نیشتمان روح شاد بی به باغ رضوان

ماوه ی لایره ۲ جیزی سه ره خونی

رسیده کار بجانی فتنه جوئی خلق خراب ناشده از سیل خون دباری نیست له به قیبه ی به حشی تمدن لازمه قه وهش بزاندیری تمدن به اختراعی تانکو - طیاره و - بومی آتومی نایه ته جی نه گهر به وان یک هاتبا ده بو فه هه ط بو سه عاده تی به شه ری به کار هی زرا بان نه که بو فه تلوقنو لوفه سادی عالم گیر - تمدن صحیح وه حقه ی نهومه آسان بترانی نه عسی خوی ایداره بکا - چاکمی له خه رایی جویی بکته وه - موحه ساتی نه مه الدین واقعی نه له کاری ظاهریدا به لکوله اموریکی که له باطن دایه دانه بی - ده بی ظهور بکا - نه وحقی قه تهش وجودی خارجی به دانه کاهه گه به ده ستیاری دنوو تعلیماتی وی نه بی که به ته تی ماوه تمو ده توانی به ته حاکم و مرئی روحی - له خاتمه دا هه ره تموده کم له بریانی سه ره وه ره محترم له هه ره طه به به یکی به عزائضی دورادوری من ته وه جه به فرمون - روئیتو - نفلو - غرض که مایه ی به دینه ختیو له لاکه تن به کلی فری ی بدن - به که تیو - به رایه تیو پال ویکدان که موجود ایجادی وه حده تی مللیو خوش به ختیو - آسایش موئه بدن ده نه ظه ری بگرن به لاکو خودا رحمان بی بکا و بین ته مایه تی تامی تی آتیمی هه وه لایه کی

عبدالرحمن سالار

کوبری زگماک و چاوی ساغ

آغایانی سلطان وحبیب دو پیای احمد آغای ایلخانی زاده روزی ۱۲-۱۲-۲۴ هاتنه چاپخانه و دیده نیاز له چاپخانه واداره ی روزنامه کرد و کوتیان ایسه که نه بو ربه زیارته تی پیشوای کوردستان مشرف بو بین وایه و شمان چاویسکهوت پیمان وایه دوو کوبری زگماک بو بین و خودا له تمه منی چاویسساله ی دا کردونی به خاوه نی دوو چاوی ساغ له خودا ده خوازین له مه زیاتر دلمان شاد و چاومان روزبیت وپازده ۱۵ تمه نیشیان به چاپخانه پیشکش کرد .

ماوه ی لایره ۱

به لاماری آذربایجان و قفقاز بدن .

اوو احوالی ده بی که کشتی دو صد هزار کهس کوردی آزادیخواه له دیار بکرو سر برنیو له داردانه چندهزار کهسی زانا و دوکتور و شیخ و ملای کورد! و کشت و کشتاری کوردانی آزادی خواهی آزارات و زخم دین و پیلریل کردنی ژنان و مندالانی وان و آوورتی بردانی هارانی شمزیان . دیهات و عشایری ده ور و به ری آزارات وده ربه ده ر کردنی کوردانی باران به ده سیسی استعمار

آسماداری

به بونه ی نه وه که نه سپانی بازار کانی له منطقه ی کوردستان دازور موجوده له بر وار هه به ته و او ی بازار کانی کوردستان راده که پندريت تاده ستوری دوائی هه چ کهس حقه ی وارد کردنی نه وچه نداشتانه ی خواره وه ی نیسه .

۱- مالی کهزی له تبیلی خوریر لو کهو وطنی و خاریجه هه مو نه وه .

۲- بلوریات چینوو هه وه نه وه

۳- کر میت - وله کاتیکدا که سیک

په چه وانه ی نه وده ستوره عمل و مالی وارد

بکات ماله که ی بو چیکای یکی که لیبی

هیناوه ده گیر دریته وه وه ۲- پوتیش به

قازانجی دولته تی کوردستانی لیده سن دريت

ضمنا نه وحو که به له ۲۴ ره شه مه ی ۱۲۲۴

وله ته و او ی شاره کاندای اجرا و به جی بکه

پندريتو گومر کی مجلسی بی رابگاوله

جیگایه که ایداره ی گومر کی نه بیت

پیوسته ایداره ی مالییه نه ونمره اجرا بکات

کومیتی مه کهزی حزبی دیموکرات کوردستان

وچه نگ به سه ردا کیشانی نیشتمانی ۴ ملیون

کوردی تورکیه و مجبور کردنی اهوان

که به زمانی تورکی بخوشین و بنوسن

و اهوان به تورک له له لم دان له بیر خه لکسی

دنیا چوتنه وه له میژودانه نوسراوه !!

وا گمان ده کا دنیا له بیر بر دووه که

زور که کان چیان به سه ر امر نه کان هینا و شازه

کانی نه وایان دا گیر کرد .

هه و واخه بال ده کا دنیا له بیر بر دووه

که تور که مه کهزی جاسرانی آلمانی و و

وله ویرا به دوزه نایه تی متقین شه و رو و

ده کرا .

نه و خه بال ده کا که دوزمنایه تی تور که

ده گم آزادی و دیمو کراسی فراموش کراوه .

نه و گمانی وایه هه چ کهس له واهه ی ۴ ده بهر

که له و روزه دا به هاندانی دولته تی تور که

دانشجویان به اداری روزنامه آزادیخواگانی

تور که یان په لامار برد و چاپخانه ی شه وایان

ده گم خالقه کان کرد خبردار نه .

جهاد پان بیه وده هه ول ده دا که روسیه ی

شوره وی سوسیالیستی به متجاوز له قلم بدا

به خورایی هه ول ده دا که له بهر شه وی ارانه ی

شوره وی (فارص) و (اردهان) یان

له تور که ده وی دنیا بودزمنایه تی شوره وی

بانگده کا .

بزانت شه ورو حقه بازی نه ماوه ده موکراتی

به راستی غالب بووه ده بی بزانت شه و مملکتانه ی

که به زور ده زرجوکی خویان ناوه نیشتمانی

کون و ابستای میلت تاریخی و گه وره ی دنیان

و شه وان به کوهنن و ظلم و زور دایان گرتوه

روزی کهش دی حق که احقاق بکری . محمد حمیدی

له لایحه هیئت ملی
تعمیر راه و راه رده چینی

کوردستان

آب و له مان
په کساله ۴۰۰ رپال
دالی ۲

بلا و کوره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژمره ۲۳ - سالی یکم - دو شمه و سه خاکه یوه ۱۳۲۵ - ۲۱ ربیع الثانی ۱۳۶۵ - ۲۵ مارس ۱۹۴۶

جیژنی نه و روز له مه باد

روزی ۵ شمه و سه و سالی ۱۳۲۵ کاتیک که هتا و له پست
کوره جواه کانی کوردستان که ردنی بهرز کردو به
نیشکی نینداری خوی مزگینی بهاری نه و تازمو رویشتی
سرمو سولی رسانی به آفریده کاسی خوی بی هاوتاده دا
مه بادیش له گدل جوانه آرزو کانی (بارزانی) و دانستوانی خوی
به له و ورده مرتت کیزو لاو به دلیکی چیز دارو رویکی
که شهوه بو نشاندانی بهرو بوی بهاری کوردان که چه ندیک
له مه و بهر باغ و وانگی به راووزیر نهوی هیناوه ۱ و آساده بیون
ورازا بونهوه که دوست به دبتیان له یستی خوبه انده گونجا
وله بهر که بخت خوشی نه ده چه جا ؛ چون کوزور له میز بو
که کوره نه و روزی له بهر ظولموزوری به و مزه کان له بهر
کر و روزی و اشی به خوی به نه دیوو داخی گرانم که
زمانم له و قه لسم کوله ، و مک پیوسته بتوانم با سو تاریخی
جیژنی نه و روزی نه و سال که به سلامتی و بیروزیایی به شوای
مهنی کوردستان و سر بهستی کوردان له شاری (مه باد) ی
گیراوه بنوسم ۱ بلام دبستان کونن و نسوسین له شاردنه وهی
چاره .

سانی ۸ بهانی روزی نیو برای سر موه کاتیک که
هوو شغلی قاضی و وه قاضی له بهر کومل رشت ده چوووه .
ویش بهر که کانی شاریش به تکامل بونی به اووزن کیزو لاو
به رهنکی سو رو سبی و سه و زده دمه و شانه وه ، له ما کاو آوازی
فرشته کانی آزادی و روله خوین گهرمه کانی ره شیدی کوردی
له تاو کومل و ده شتو چپایی شاری وای ده تنگ ده داوه ،
که نه گهر بلم مردوو بی رسانی مه لاجایی له خوشی و سروری
هو روزه و مخه بهر هاتون و روحی پاک و ان له سر ساری
نه و لاوا نه سورانه وه بخوا افرام نه کوتوه ؛ چون کوزو
فونایه کانی مدرسه که چازو کورانی ابتدایی و ثانوی (متوسطه)
له دو وای پولک له کوردان که لباسی سوورو سبی سه و زیان
په رهنکی آلا له بهر گره بو به و انیش به آلا سی رهنکی
کوردستان و شاری میلی رازا بونهوه و له زیر احسانی میلی
و چه به رزانی خنلکی و کوهی به بزی پیشوای بهرزی کوردستان
بزی آزادی و سر به خوی ، و محو نابودی استعمار و بومزی
به زهرو رنگ شغلی و قایان طی کردو هانن له جوارری
قاضی راوستان .

له ملی شاری مست و خناری به و شادمانی به بوون که
منظره یی کانی بهر و جوارز په پدا بوویانی فدایی و سر بازه کانی
به جیزی ، جیزی کوردستان و بارزان که به نه وای اسلحه
و مهمانی جنگی بهر له تنگ سلسله و توپ آماده کرابوون
له لای سر بازه خاوه به راهنمایی قلمه ییک موزیک و سر بهر شته کانی
شهراتی شغلی قاضیان دوابی هتا و هاته جوار ری ؛ له چنگای
خویان به صنف راوستان .

فونایه کان له دبتی جیزی به ری و غوشی کوردستان
و هیزش به دبتی چه نه هزار فونای که به لباسی به کره رنگ
و روحی به کانی صلیان بشوو شاه و خندان بوو ، بلام خنلکی
شاری له پستی هو دوو منظره به سران سوو ما بو چون کوزو
هو پیشکوه و ته بهرزه له ماوهی دوو مانگ حکومتی کوردستان

به ره بهری پیشوای عزیزمان (جنابی قاضی
محمد) به دهس هیناوه که نه ویش له بیرو عه قلی
هه مو کس دوور بوو .
ام کانه دا که فونای و سه بازه کان و خنلکی
شاری مستی طبیعی آزادی و جیژنی نه و روز
وهاتی فصلی به مار بون فهرانی خه بهر دارو
دهنگی سلامی رسمی موزیک که تشریف
هینانی سر داری محبوب و پیشوای مهنی اعلام
ده کرد و مخه بهر هانن .
ذاتی مقدسی بیوشا له پاش گریدانی گزارشات
که به وسیله فرماندهی هیز در داخلی ناو
کوملی مدرسه کان بو ؛ هه و مل به که چه کان و
کوره کانی فهرمو شادین که چه کانم ، شادین کورم
کانم (خنک به گویایی بونی نه و دوو و تابه
له بهر شادی فریسیکن ده رزاند) هه بهر بهم
جو رشت باز دید و شاد باشی له پیش بهر کانی هیزی
کوردستان و بارزان فهرمو و دووایی هانه پستی
تریون راه ستا و نطقیکی به تینی ایراد
فهرمو . پاش پیروزه و روز باشی روزی تاریخی
نه و روزی کورد فهرمو ؛

هم روزانه تور کیه و ایران و عراق خه ریکی
گفتو گون و ده بانه وی یمانی منحوسه سعد
آباد ، که ماد بیکسی به زبانی کوردانه ایستاش
هه بهر به دوو زمانه تی کوردان نازهی بکه نه وه
و بزانت نه و معاهداته وه کوله پیشدا کاغذ پارم
یک پش نه بو ایستاش کاغذ پارک زیانر نه و
له نیویانی خوی دا فهرمو ؛ رضاشاه ؛ مصطفی
کمال ، ملکه نپهل که بودو زمانه تی کوردانیان
ییمان به ست له ماوه به کی که مداخودا له نیوی بردن
و ایستاش هو هیدمان له خودای بهرز نه وه ؛ که
نه و که سانه کی خه ریکی به سستی ییمان به دوو زمانه
به تی کوردان به ده مستی خویان قه بری خویان
هه لده که تن . . . . و له جنابی مه لا مصطفی
زعیمی بارزان به خیره تن و سوسای فهرمو و له
هیزی بارزان و افسرانی ارشدی نه و هیزه زوری
قدردانی کرد . پاشان جنابی ماموستا مه لاسین
مجددی نطقیکی به تینی راجع به تعاون و
کومهک به په کتری به تابه تی له بابت کومه کی
اجتماعی و فردی له باره ی پیش بهر گان و افسرانی
غیوری بارزان ایراد فهرمو که جوش و خروشیکسی
زوری له نیو خه لکیدا هه لساند و چه نه کس له
برایان نطق و مقالاتیان خوننده وه که له زیره وه
ده هیندریته پیش چاو :-

هاشم خلیل زاده
خطابتی زعم جنابی مه لا مصطفی بارزانی
نمانده کانی بهرزی حزب دیموکراتی کوردستان
هه بهر کرده کانی هیزی بهر که زنی حکومتی

کوردستان .
هه هه فالانم سر کرده کانی هیزی آزادی .
هه ییش بهر که کان ، هه یی گالی کوردستانی
خوشه و بست .
آموزایان ولی ده کم ، بیروزیایی یکم جیژنی
میلی سر به ستیان لی ده کم که نه و روله
پایته ختی حکومتی کوردستاندا که آلا ی
مقدسمان نیشانه ی آزادی نیشان و میلیه ته له
سر سرمان ده له رزه وه و بی بیروزی ده که یین .
خوین رزاوه آزادی ده ست به ست کراوه
رهنج غضب کراوه ملی هاوار که رانی آزادی
که چه کراوه هه هه موبه سر هه هانه له چا خیکی
میژودا بهر امیر کورد کراوه بهم بهر هه هانه
یکه به دوا یی که کدا آگری مقدسی کوردی
دا گیرساند وله و آگره باکو که ره پدا هه وه
مانی توانده وو .

رووناکی کوزاوه ی گیانی پاله و انانی
آزادی گه لمان له شرنیان . بارزان . درسیم
دبار به کر و سلیمانی نه و ریگایه مان بو روناک
ده کاتوه که گیانه مان بو به خت کردوه
که بیگه نیی . روناکی میژوی شورشمان
که له سر نه و شاره بلاو بو توه خوشی هه
روزی جواتر کردوه .
باههنگای مجاهده کاندان و نه بکه یین و
پویستی زور گوره بو نیشمانان و گه لمان
که پیویستی رهنج و خوین رشتانه به یینی هه
داری آزادی بو گه لا کردن و بهر دان خوشمانی
ده ویت .

پیویسته له سرمان گه پیلانی نه و دزانه کی
له آقره کوبه نه ته وه تک بدین و به فضل ریک
خنستی هیزمان وه کو کردنه وه ی بهر امیر دو زنی
سر به خوی ان هه پلانه تک ده چیت و دیسان به
پشتیوانی ملنه آزاد خواه کان بو آمانجی عادلان ،
گفتی نمانده ی عراق له آقره له بابت شورشد
کانی کورد و له کفاحدا زیانر گیانیکسی بولا .
یمان ده داتی . شه گهر چی هیزی عراق به شتی
گوزانده وه ی شورشی مقدسمان ناکات ده لی و
راده گه یینی که صد هزار پیش بهر گه یی بیکانه ی
هاریکاره به . له بهر نه وه بو پیویسته له سر شانه ان که
ایمه ش بلین که هیزی ره شی پارز گاری استعمار
ودا کبر که ری بیکانه و کونه پرستی عراق هیچ
ده میک ناتوانی خوی له بهر هیزی روناکی و آزادی
رابگریت ، هیزمان له میله تیکسی رهنج ده رو آزادی
و نان و ده گیراوه له بهر نه وه سر که و تنان ختمیه .
نه وه شه رفیکسی زور گوره به که
ماوهی له لاپره ۲

جیژنی نهو روزو له مهباد

ماوهی لایحه ۱
ومك بیش مهر دعبیت له شورشی آزادی دا به تدارم. وشه رفیعی
زور گه وره نرم وهر گرت که هیزی آزادی سه رکرد بی خوی
دامی بو پاریز گاری کوردستان.

تهی جهوانانی کورد به پیمانان دهده می که ههتا دواتر کی
خویم بو آزادیان بیخشم. آزادی گهلی بهزی کوردمان
وه کو پیش مهر گه پیک آمانه بو هه مو داواییکی (پیشوای
کوردستان) بو هیانه جی آمانجی مهزنی دیمو گرانی.
با هه مو بیکه وه به بک دهنک بلین:

بژی حکومتی کوردستان و پیشوای معظم
بژی شورشی بهر بهر کانی استعمار و کونه بهرستی
بژی بیکیتی سو فیات هه فانی آزادی له عالمد
۲ - خطابهی آغای سید محمد حسینی مدیری روزنامه
کوردستان

برایانی خوشبوست!

له بهر نه وهی هیندیک لهنگو باوهرتان وایه که شه جیژنی
نهو روزو ئی کوردان نیه به پیوستی ده زانم تاریخچه بیکتی
زور مختصر و فلهقه به کی شه جیژنه تان عرض کهم. له پیشدا
نه وهی بزانتن که کوردان آتاری تاریخان زوره و گه وره بی
و عظمتی که تاریخ بو کوردانی نشان دهده هیچ ملک ناتوان
بگه نه شه و پایه سلطنت مقتدر امپراطوریت ذی شوکت شاهانی
عظیم الشان و کو کیشاد و کیشرو و پالهوانانی به هیزه کو
رسم و سفیدبار و پیشوایی دینی وه کو زردشت له کوردان
به پدا بوون. زردشت که نه ورو کهم کهس هه به نیوی نه زانی
له سالی ۶۶۰ یاله سالی ۴۷۸ پیش میلادی حضرتی مسیح له
دایک بووه به کی له زانان و هوشه تانی کورده که له وورمی
هه لستاه و منی کوردی به خودا پرستی بانگ کردوه و
ماوهی له لایحه ۴

جیژنی نهو روزو کورد

قادر مدرس

هه مظه ده ده که دهه که هه اه نه دشت که ده ده
واوستا لهجه زبان کوردی وه نه و خاکه له ۶
هه زار سال له ویش کورد بووه وایستاش
هه کوردی تیدادانیشته وه داده نیشی له بهر
نه وه کوردان جیژنی نهو روزان گرتوه
وه بی علاقه مند بوون جیژنی نهو روز جیژنی خورسکاو
(طبیعت) له وه جیژنه دا خورسکاو له گهله به هه
بهش داری ده کا کیوو گه زو دهشت و چولگه
گیاندارو بی گیان ده خوشی وشادی ده کهون
وچلکی رنگاو رنگی گول ده بهر ده کهن
ودینه هه له پرکی وسه ما کانیو دهست به هه
قولین ده کهن آوله هه لدران به هاره هاردینه
خوار بالداران له سه رکوبی داران دهست
به خویندن ده کهن به به الهو جیژنه که خورسکاو
له گهله ایبه بهش داری ده کا.

بویره زیره که کان ههله بهستانی زور جوان
ورازاوه وریک بیک له بی ههله کوتی جیژنی نورزدا
هه یانه که هه بو سالیک هه شاعریکی کورد به
جوی به آهنگ موسیقی له گهله هاتی بهاری
نهو روز نا به گه زور جوانان کورتوه وه بو
آهنگی تابه تانی خویندویانه ته وه هه کو بو بو
به ناو بانگ کورد مسالاح حریق له وروژده دا
که به خوشترین روزی سالی دناوه وه خور ده بهر
خوشه ویسته کی ده مرینی ودهلی:

ده لیلین واجیژنی نهو روزو دلم پر آتش و

وه ره بو جیژنه یروز به دم روحم به چاوم

وفای دهلی

سیم بادی نهو روزی نه ویدی وصالی گل دینی

هتا گول دی بناز بولبل به صدیک عمری نامینی

مصباح به آهنگی موسیقی کوتوبه تی.

بهاران چه محزون دنالینی بولبول
ماوه له لایحه ۴

تاریخی نژادی آری به تابه تی کوردانه.
له گهله هوش له اوستا کتیب دینی به وهی
اشاره نکراوه له نشانان و او در ده کهوی که
نهو روز له روزی هه ریز وله مانگی خاکه له بو دا
بووه و منی و نهو روز گه وره ترین مبداء
هه مذهب زه رده شته.

جیژنی نهو روز له آتی قدیم بابو پایرانی
ایمه به - هیندیک جیژنی نهو روز به کهی خسرو
نسبت دهدهن نه ویش دباره کورد بووه (تاریخ
ایران منطلق الملك) و بعضیک به جه شید نه گه
ورد تی به فکرین نه و جیژنه له چه وره به کدا
کراوته عادت و رسم بو میژو نوسان تانه ورو
رونک نه بووه نه و منده ده زانین له وروژمه نژاد
آری و کورد هه به وه میژو نشان دهده جیژنی
نهو روز گیراوه و کراوه.

جیژنی نهو روز له جیژنه گه وره کانی
گهلی کورده.

به گورمی میژو وه به گواهی ته وای
میژو نوسان وروژ هه لات ناله کان گهلی کورد
شهست چه رخ له وه بهر که کوچ کردنی
آریه کان له با کوره ودهست بی کراوه هاتونه
نه و سه رزمینه وداگیر کردن وه به خوین خوی
له به لاماردانی دراوسیکان پاراز تویانه که له اصطلاح
نه و زمانه دابه (کوردوک یا کوردوخ) ناسراون
(تاریخ یونان - هیردوت - گرتفون - گرانوهی
ده هه زار نه ره یونانی) وه له و خاکه ده حه ضرته تی
ابراهیم له بابل و زه رده شت له اطرافی رضاییه و
شاپور و به وه ولیدی دیکه له کنار چومی اراس
له لاین کیوی گورمی آزارات له دایک بووه

جیژنی سه ره به خوئی و ناساندنی پیشوای کوردستان به لایحه آموزش گارانی مهدرسه کیچان

بووه وه آزادی گه یشتون شهش ده بو چند
جیژنه مان گرتبا وه هه وروزی شیرنی خواردنمان یا
تا هه مودنی تی گه بیان که زنی کوردی له ییاوان
آزادی بی خوشتره ایستا که له وهی وه پاش که و
تون پیوسته شتیکی وایه کهین که شه وه پیش
که وینه وه وریگی وهش نه وه به هه رچی زنو
که چه به وورده دشت روده خویندن و مدرسان
کهین به بزین زانی خوینده وارو آزادی گورد.

د - خطابهی پای صبرای عظیمی

خوشکانی خوه ویست هروکو خانم مدیره
او جیژنه تی به همتان عرض کرد امنیت به نو بهی
خوم عرض ده کهم هر چند که ایوه له وروژو
ساعته دا شاد و خوش حالن شه من صد او بنده چونکه
له طرف خانم مدیری مدرسه کیچان اجازه
دراوم به ده چاره گیک زه حمتو بدهم ایستا
که جشن و شیرنی خواردن شادی دانانی حضرت
پیشوایه له لاین هه و آموزش گاران مدرسه کیچان
سوپاسو لیده کهم که خوشکانی عزیز زحماتان
کیشاوه و تشریفان هیناوه ته ایره و بسون به ما بهی
وه پیش کهوتنی مندالانی خویان هه موده تی زانین
که بهشی مهی عمری انسان وهختی جوانی چونکه
انسانی جوان شایسته می هه و کاریکه و فکری وی
حاضره بو ویربونی عقل و ادب و دانش هر سال
ومانگ و روزو ساعه تیکی که دروا انسان قدم
له میدانی فره و اتتر داده تی و اگر فکری لی بکن
چونکه ایسه زور له پاشین کارمان گزاتر و کولمان
فورس تر ده بی اماده بی بزاین که او بارو کول
گرانه جلون له سه رشتی ایسه لادجی البته او بهر
سنگین بقوهی عقل و علم لاده چه اماد ختم
اهل مهباد و انانان مثلا او که چه نوجوانانی
خویان بدبخت و بی سواده کن ده لیلین روله
ماوه له لایحه ۴

کوردستان و پیوسته له و جیژنه مبارکه دا
هیندیک مطلب له بهت حاملان و مندال به خوی
کردن عرض بیکم و هه میدم هه به چاک
گویتان لی بیت:

یایانی خوشه ویست بزانتن: نه و ملتانه تی که
هه نگاوان له شه فامی زانتن ویشکوتن ناوه
زن و بیوای وان بیکه وه ده ستیان داوه ته دهست
به کتر وه کو خوشک و برابونجانی ملتی خویان
هه ولیان داوه له خو بو ردنیا ن نرواندو وه ته وای
که چانی خویان زور چاک به و ره رش داوه و نه بان
هیشته وه ساتیک له مدرسه و خویندن خویان
وه پاش که وون له وه پیش که له چنگ دیکتا تورا ندا
گرتار بوین نه مان ده توانی به زمانی خومان
به خوینن تالم شه ره گورده به دهستی به که
بیوای میدان آزادی مارشال ستالین هه مو
نه وویک له زیر باری استبداد خلاصیان هات
اهش ده توانن بزمانی خومان وظیفه می ملتی
خومان بیک بینن به ملتت علاقه نشان بدهن.
جه تی خوشکه کان که چانی خومان بو مهدرسه کان
به ری بکن نه گه ره حه زده کهن ملتی کوردی
وه کو ملتی دیکه و سه ره که وون ده بی کچو
کورد وه کو خوشکوبرا بو به جی گه یاندنی امری
پیشوای معظم فداکاری بکن. له داویدا تکا
ده کهم ایوهش له گهله من هه مده نگ بز و بلین:
بژی پیشوای معظم کوردستان.

ج - خطابهی پای عصمت قاضی کیچی جنابی (پیشوای کوردستان)

یایانی گورمه، له وهی که ده وده و زنجه کردوه
و تشریفان هیناوه به خیر هاتو عه رهش ده کهم
وه هه به هه رده جیژنو شادیدانین نه وروژ
که خرمو برابانی مهده جیژرو بانگی هیشته ندان
و خوهی خودیانه که میلتی کوردی له دلی رزگار

به بونه بی که هاتنی آره زوی چه ندین سالی نه وهی
کورد و ناساندنی پیشوای سه ره به خوی کوردستان روزی
چوار شه ممو ۱۰ - ۱۲ - ۱۳۲۳ له لاین آموزش گارانی مهدرسه
کیچان ساتی ۲ پاش نیوردو له سالونی اداره می هه رهنگ جیژنیکی
زور جروان ساز کرا. پای پیشوای کوردستان و ژماریکی زور
له یایه کانی نه ندانه کانی حزبی ده گرانی کوردستان و گشت
طبقاتی شاری مهباد لهم جیژنه دا بوون.

پیشوای کوردستان پاش نطقیک له بهت پیشکوتن
ورنه مانی ژناتی کوردستان و سوپاس له یایه آموزش گار کار
جو تیک گوواره تی زیری به مدیری مهدرسه کیچان به خلات
به بخشی و گه لیک له یایان و شاکردانی مهدرسه کیچان به بی تی
نوسراوی ژیره وه نطق و خطابه یان خوینده وه:

الف خلاصه نطق پای پیشوای کوردستان

نه و یایانه تی که لهم جیژنه دا تشریفان حاضره ده بی بزانتن
که نه ورو چه روزیکسی مبارک و گورمه به. پیوسته زن و بیو
بیکه وه هاو کاری بکنن و تماشای هه وولدان و کارزانی ژناتی
هه نه ران بکنن که له وه شه ره گورده کومه گی گورمه
میردی خویان بوون. نابی هه ره چاره نوری پول و لباس و زیر
بین له میردی خومان ایبه ده بی تی گه یشتن. کارزانی. کار کردن
له ربی آزادی کوردو کوردستاندا له خومان نشان بدهن.
یایانی خوشه ویست مندالانی خومان له جوار دیواری مالیدابه
بهخت مه کهن و بیان نیرنه مهدرسه که وه کو پاروژنه نه خوینه.
واره کاران به سه ره نهیت و بتوان دفاع له حقوقی ملتی خویان
بکنن و به تابه تی ژناتی کورد له ریزه تی ژناتی خارجه تمدن
دا راوستن.

خلاصه نطق پای (ویلما صیادیان) مدیری مهدرسه کیچان

له و یایانه تی که زحماتان کیشاوه و لهم شادیده دا ده گهله ایبه
شریک بوون له لاین آموزش گاران و شاکردانی مهدرسه کیچان
سوپاس ده کهم و شه مو فقیته گورمه به به خانی معظمی
پیشوای کوردستان مبارکبادی عرض ده کهم و هه مو
به دهنگی گورمه ده لیلین: خودا پایدار کا حضرتی پیشوای

ماوی لایه ۴

خطابه یای کبرای عظیمی

جوتی گوروی بچه یا کلای بدری یا خیرده لین
 تمن کچی خوم بوسدرسه نابه بی ادب ده بی آبا
 خانمان غوزده بی بی ادبی ایمنه بی اوکسانی
 که او فکره یان کردوه زور له ریگی راستی دور
 کوتونه و ولی یان حالی نیوه مثلاً تمن شخصی
 خوم زور له مجلسان گویم لی بوه هروخت که ایمنه
 ده بیین ده لین او انه معلمه کان وه به چاویکی زور
 کم تماهای ایمنه کن نه گرامه چا وله زمان
 و کتابان خارجه یان بکه بن زور غم گبن ده بسن
 و ده لین خودایا اش و کو وانه عبیدین بوه بی ال آن
 به عاریکی و کو ، هابا دادا له قدمت زمان دانه جراحی
 نه حکیم و نه داندازی یا مامانی کی رسمی نه بی
 اوژنانه که حکیم و گومه دوده ست و دو
 لاوه دو چاویان هبه فقط عقل و هوش و استعدادان
 له نه زاتره ایمنه لین زیر و لیبس و پولمان زور بی
 یشتن زور به بستین ای دی نالین یا ایمنه ش دکتری
 یاداندازی یا مامانی یا جراحی کمان له نیویدایی
 امیدوایه تم عاده ته له یویش ترک بکری الان او خوشکه
 عزیزانه که له خدمت ایوه دا راوستان هومیان
 له هر کار کمی ماهرن مخصوصاً له قسمت خانه داری
 و مندل داری و خیاطی و آغیزی هر یک ده توانن
 یک خانوادگی گه و ره رابگرن البته ده زتن که
 هیچ کس نه کارو نه عقل له زگی دایکی دریناوه
 له مندل هتاحتوت سال ده بی له زیر تعلیم
 و تربیت دایکی ده بی له پاشوی و کو اناسیکی
 خوشه بی بولی حکیمکی زانوادا (آموزگار)
 هتا و حکیمه دانایه شوخی وی علاج بکا و اگر او
 حکیمه نسخه دایه ده بی مطابق اوستور که له نسخه دا
 نوسراوه رفتار بکا هتا چاک بته و نه لیبسی ساخی
 له بریکا چونکو آموزگار کان و شاگردان نطقیان
 هبه له و نه زاتری زحمتو تادم .

خطابه یای مه ز بله زاده

خوشه بوسته گانم ، جی تومیدی نیشتمان ، ساله های
 ساله که کورد چاوه نوری تم روزی پر و زه ده کرد
 باوه رنا کن که کورد به بی خوین رژی توانی له زبر
 بیدای آزادی دایژی هرو گوتاریخ نشان ده دا
 کورد له نیومللی دیکتاتوریکان و کو ایران و عراق و
 ترکیه همیشه و شوربان بوه و بیگانان نه یان توانیوه
 ظلم و زوری خویان به ته و اووی معنی به سروان
 داده کار بکن خوشکه خوشه بوستان زور جیگی
 شکرانه به که ایوه کچ کورد کان ده توانن به آزادی
 زبانی دایکی خویان بنوسن و بخوین خوشکه گانی
 عزیز هرو کو گلیکمان دیتوه نه له دایکو بابامان
 بیستوه گورد بدست دولت دیکتاتور کانه و بی سرو
 قربان بوهر کس ده هتا راوی لی ده کردنیو به بی
 خوی له ده ستندن و جوانه گانی نیشتمان هروها
 ته ماشای دست و اینان ده کرد بکی فکری آزادین
 له که لهی کوردان دبرده ده ووه اما بیرو له سایه بی
 پیشوایانی دیمو کراسی زندگانی مان له پیش چاوه
 بقیمته هرو کو هموده بیین روزی لاوکان و کچه
 کورده کانه به بوهره بی دانی ماریف مخصوصاً
 بوته و بی که کورد دوبا بیناسی ده قییک له هر کاریکی
 که پیش کوتی میللی کوردی لی بیدایی رانه وستان -
 ره جاده کم له خوشکه خوشه بوسته گانم له ناردنی
 کچی خویان بومدرسه ته قصیرکن له آخر دانه لیم
بژی پیشوای به رزی کوردستان که غم خوری
 همو کوردانه جی تومیدی هوانه خودای تمالی
 سایه پیشوای کوردستان له سرمایه نبری آمین
 چونکه پیشوای کوردانه - بژی زنرال استالین
 بژی پیشوای کوردستان - بژی هیزی ملی

مزی آگاداری

- ۱ - لایه ۱ دبری ۳۱ ریال
- ۲ - ۲۱۵
- ۳ - ۱۱۵
- ۴ - ۱۱
- ۵ - کاغه ذوباکت صدی ۲۰۱

کوردستان - بژی کمیته یی مرکزی حزب دیمو کرات
 کوردستان بژی زبانی هیزی کوردی .
 ماوه له ژماره ۲۸

ماوهی ژماره ۲۶

زعیم مه لاه مصطفی بارزانی

اداری شماره وانی و ماسورانی تم و اداره به ش
 زیارت فرسو هه ووه ها تشریفی برده اداری
 ده زانی و له دوی نه وه روی کرده مدرسه یی
 گه لاویز و به هوی آغای احمد الاهیوه
 ماموستایانی ناسین و به که به که به پوله کاندای گه را
 و له هه مو پولیک ته فسر محمد محمود به ناوی
 زعیم مه لاه مصطفی وه اظهاری خوش و هختی
 و آموزگاری بو شاگردان ده کرد:

له دوا پیدا تشریفی برده مدرسه یی کوردستان
 دیسان له گه ل ماموستایان خو باسان کرد و به ناو
 پوله کاندای گه را و له هه ر پولیک سرودیک
 ده خو بند رایه وه . اجا زعیم مه لاه مصطفی گه رایه وه
 مرکزی حزب .
 شوی به که شهمو ۱۲ - ۱۲ - ۱۳۲۴

زعیم مه لاه مصطفی تشریفی برده چاپخانه یی
 کوردستان و له لایه بن مدیری چاپخانه آغای
 قادری مدرسی به هوی آغای احمد الاهیوه
 خو باسان کرد و له دوا پیدا له لایه بن محمد
 محمود وه چه نه د آموزگاری به کار گه رانی
 چاپ کرا و سهاس مدرسی چاپخانه یی به ناوی
 زعیم مه لاه مصطفی وه کرد .

روزی به که شهمو ۱۲ - ۱۲ - ۱۳۲۴
 به یانی له گه ل ته فسران و آغای احمد
 الاهی تشریفی برده لای رژی هیشته ریسه یی
 میللی کوردستان جنابی سید حاجی باباشیخ
 و له دوی سه عاتیک گفتو گوی گنیانی به گنیانی
 به خوشه وه زعیم ته وی به جی هیشته و گه رایه وه
 مرکزی حزب .

روزی دوشه ممو ۱۳ - ۱۲ - ۱۳۲۴
 به یانی دیسان زعیم مه لاه مصطفی و ته فسرانی
 له گه ل آغای کریم احمدین تشریفی برده اداری
 شارداری له لایه بن آغای میرزا غنی خسروی
 رئیس هاره داریه وه پیش وازی کرا و بزیکه یی
 نیوسه عاتیک له وی رابوارد و له گه ل مامورانی
 تم اداره به معاره یی فرسو و له دوا پیدا تشریفی
 برده وه مرکزی حزب . سه عت ۱۰ اواره
 دیسان خوی و ته فسرانی محمد محمود ، عبدالرحمن
 طیب مفتی تشریفیان برده خدمت پیشه وای معظ
 له یانی فرهنگی و دیسان بزیکه یی نیوسه عاتیک
 گفتو گوی تا به تیان بو و گه رایه وه جی گای خوی .

آموزگاری بوژنان - مه زه ریی بله زاده

- ۱ - هموروزی له پیش رویشتن بیاو بو بازار
 ده بی زن له بیاو بیرسی : آیا هیچ فرمانتیه ؟
- ۲ - سنجاق یا هرزی له به خوی خوتان مده دن
 نه کو روی ناسکی مندا له کاتان برنی .
- ۳ - زنی چاک و راست تانجی سه ری میردی خو به تی
 زنی آورو به روحه که دار ایکی رزبوه ده به ر
 به دنیدا .
- ۴ - کاریکی مه ردت بی خوش نه بی ته توش بیت
 خوش نه بی و قهرمی به که وه .
- ۵ - ده ست بیوه گر قن خووی توبیت .
- ۶ - تاریخی پیای بیگانه مه کن ده نامیرد لیان
 در دنگ ده بیت .
- ۷ - ته گه ر زوریش دل تگ بونی دیسان ته گه ر
 بیاووت هتا و هروی خوت ترش به که .
- ۸ - خاوین و خورا گرو پاکه .
- ۹ - هج و هختیک له مالی بیکار دانه نیشه چونکو
 له مالی هه به کار بوتو هه به .
- ۱۰ - هه ول بدن خووی میرده کاتان بناسن
 تا به وجوره ده گه لیان رفتار بکن .

ماویاتی

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه : سید محمد حمید

هر آینه کوردان در فنون و صنایع گوناگون از ماهرترین ملل
 زمان خود بوده اند بویژه در تمام شعب هندسه بد طولی داهه اند
 باینجهت است که تاریخ دان معروف (سترابون) در راندن
 گفتارش درباره حکومت ارمن میگوید : هر آینه (تیکران)
 پادشاه ارمن در کارهایی که وابستگی بن هندسه داهت از
 آرمودگان و دانشمندان کورد استفاده مینمود چنانکه در شماره
 گذشته گفتیم که (آشور ناصر پال) پادشاه آشوری عهد
 زیادی از اکراد (لولو) را به کشور خوش برد که شهرهای
 آشور یارا بیارایند و پیشهائی را که در آنها استاد بودند آشکار کنند
 باینجهت است می بینید که کوردان ماستان در دانش و تمدن دریابان
 رفتن بر - سایر ملل فزونی داشته اند همچنانکه کاشی که من
 کشتکاری و اسب سواری و بکار بردن اسبها در کشیدن عربهارا
 باین شهرها یردند نسبت به تمدن بابل بالاتر و قویتر بودند .
 هر آینه کوردان پس از اینکه اسلام آوردند منتهای کوشش را
 برای برپاساختن مدنیت اسلامی و تمدن خلود زمین بکار بردند
 و از این مدنیت و از دین اسلام و مراکز مقدسه اسلامی از راه دفع
 غارت کنندگان اهل صلب در هنگامیکه امراء و پادشاهان اسلام
 در لذات فرو رفته بودند و در نوشیدن شراب مست و در اتباع
 شهوات بهوش و سرمست بودند بدفاع برخاستند .

(موعظتات کوردان و خدمت ایشان بتمدن اسلامی)
و فرهنگ عربی

هر آینه کوردان در پیشرفت تمدن اسلامی در نواحی مختلفه
 علمی و ادبی و سیاسی و جنگی و حتی در قسمت دریایی خدمات
 بزرگ کرده اند و کوششهای زیادی بکار بردند و کتبهای
 که نوابغ کورد در دانشهای گوناگون و فنون اسلامی از قه
 اصول - توحید - فلسفه - تاریخ - تراجم - منطق - حدیث
 تألیف کرده اند در مدارس بغداد - قاهره - حرمین - اصفهان
 مراغه - بلیس - آمد - دمشق - حلب - شهرزور
 (مطلقه سلیمانی کنونی) و در سایر شهرها و پایتختهای بنام اسلامی
 در فرهای متعدد تدریس شده اند چرتکه شهرهای کوردستان
 در زمان امارات مبنی کوردی مراکز مهم علوم و فنون اسلامی
 بودند و استادان و دانشمندان کورد در حقیقت از حصول علم
 از نهای اسلامی بشمار و حیثیت خود را در تدریس و تألیف صرف
 کرده اند و بایه وستون محکم بنیاد مدنیت اسلامی بودند .
 در اینجا گفته میشود که سید الکسندر با سابق الذکر را در کتاب
 (مجموع ملاحظات و اخبار عن الکورد) برای شهادت کریمیکم :
 « در آن زمان در کوردستان شماره زیادی از مدارس
 موجود بود ، و در کوردستان آدم رغبت زیادی بفرآ گرفتن دانشها
 داشت ، در هیچ یک از شهرها و ولایات و قصبات و دیهات کوردستان
 به کمتر از یک ، دو ، سه و گاهی بیشتر از مدارس روبه رو
 نمیشدید و این در اثر پشتیبانی بود که حکومت کوردیه و اهالی
 کوردستان در کمال شوق از مدارس و اهل دانش مینموده و
 کوچک و بزرگ در کوردستان اندازه قیمت دانشها و پیشهرا
 میدانست و استاهان بزرگ در جزیره ، عمادیه ، سوران ، سهره
 و غیر آنها یافت میشدند و کسایکه میخواستند بگرفتن اجزای نامه
 (لیسانسه) نابل شوند بایستی دوازده علم مختلف را کسب
 کنند ، هر آینه همین مدارس در حال حاضر کمده اند و استادان
 و شاگردان تقریباً زوال گئی یافته اند و وجود آنها نادر شده است .
 دنبا له دارد

ماوهی لایه ۴

جینی نورو و کورد

تا آخر ته و اووی شاعرانی کورد له ترفی نهوروز و بهاردا
 نهوروز نامه یان هبه ته گر بنوازینه دیوانی سیف القضاة -
 حاجی قدری کسوی نالی کوردی و غیره ده زانین
 که جینی نهوروز و آور کرده وه و دانانی ۷ خوارده مهنی له قهوی
 چوار شهوی پیش نهوروز وه وه ده که وتنی سیزده به ده
 چه جیگا و مقیمیکه گوری له نیو کوردان بو وه هبه تی به تابه تی
 شهوی چوار شهو که هه تهره و مقه تهره به
 داخه کم چه نده سال بوله به ر ظلم و زوری دیکتاتوری
 تهو جیزنه خوشه بوسته له بیر چوبوه خوش به ختانه تهو سوال
 که - اتیریه یی بختی کورد له زیر هه وری چاره رمسی هاتندر
 تهو جیزنه تازه کراوه و سلامتی پیشوای کوردستان تهکارار
 و تازه کراوه هه ول له پیشوا و رهبری کوردستان دوم له هه مو
 ملتی کوردی خودا پیروزی کا سیوم هه ر وه کوشا عرددی : هه مو
 روزیکن جیزن نهوروزی - یا خودا روحه کم جیژنه و
 پیروزی شهوی تاریکی نه بیین به چاوه دایم روزی کوره عالم
 اه رژی .

کوردستان

جیژنی نهو روز

ماوهی لاپره ۲

ویستوبهنی که خرافت و اباطیل دنیو کورداندا پاک بکاتهوه و ملی پیران یانی پیشوایانی ملی نهو زمانه یان به دورو خستوتوه و تکفیریان کردماچار ههلات بو بلخ له پاشان له سیستانیش دعوتی خوی بلاو کردهوه دیسان هاتهوه وورمی و سهدهشتی وستا به نیوی نهو زردشت کراوتهوه .

به کی دیش له آتاری ابو پیرانی کورد روزی نهو رزه یانی روزی تازه نهو روزه له نیو کوردانی قریبدا زور به قدره و قیامت بووه و له ههوه ملی نارینهوش تا نهو روهی ووجان کوردان نهو جیژنه یان گرتوه و ملی فارسیش بهم جیژنه یان زورا ههیت داوه

چونکی نهو جیژنه له قومی آری وهر گیراوه آریه کان ره گزوریشی کوردو فارسی یانی کوردو فارس ههردو کیان دوو قهوه له آری جوی بونهوه و جیژنی نهو روزیشیان هر له آریه کان وهر گرتوه و ههرتک قوم احترام بو نهو جیژنه قائل بون . و هه گه بیتو تماشایی حقیقیش بکه بن قعلی نظر نهوهی که نهو جیژنه جیژنی کوردان بووه ده بیین

نهو روزه زوژیکه به جگه گوره به چونکو پاش شهوهی خاکو گیاو دارو آو له نهی گه رمای هاوین و کزه بای پائیز و سه رمای زستان دهمرن و له هیز ده که ونو وشک ده بن و گه لا ده و هه رین حتی خوین دهمرن حیوانات وانساندا کهم

دهیتهوه له روز ده بایه که حق تالی به حکمی قضاو قدری خوی نمانه هه مو زیندو ده کاتهوه خاک زیندوو ده بیتهوه گه پاشین دهی داران له نوی گولو گه لا ده رده که بن کسوریه کان یان ده زینهوه شتاوان دهمت به هاره هارده کهن بالند هه مو ونشته

ده کهون بوبول سهه گولان ده خوین خوین دهمرن به دهنی هه مو بگانداریک دا وجوش و جنبش ده کهوی قرسی روزی که زینی نهواری نهو شتانهی که ده دنیا دا هه به ده انری تین و تابش ویدایه له هه و له درجهی برچی حمل دا که به قولی

هه مستیر تانسان نهو درجه به گوره زور به رزتر جیگای و به راده وهستی جاتوخدا چه شایسته نهه نهوهی کورد و بلیکو ته وای نهه نهوهی رووی زهوی و بلیکو وادی عالمی طبیعت لهم روزمه دا بیکه

به جیژن ! بهلی ایسه که جیژیکین له عالمی طبیعت له سه رمان پیوسته پیرهوی له طبیعت بکه نه بتایه تی که بابو بایزانی کورد نهو پیره و یان کرده و زوریشیان اههیت پیسداوه

اههیتی نهو روزه به اندازه بیکه حق تالی به آتاری خوی دهم روزه دا استدلال ده کاله سه نهوهی که رزی قیامتیش ده توانی خه لکی زیندو بکاتهوه و ده قهرموی : فایظرو الی آثار رحمت اله کین بجی الارض بعد موتها ان ذک له جی الونتی و هو علی کل شیئی قدیر .

که و ابو نهو جیژنه به عقل و به نقل به عبارتیکی دیکه له جبهی ارثی و طبیعی یهوه اههیتیکی زوری بو کوردان هه به به تایه تی که کوردان له قریبدا عموماً و استاش که ایکیان کوچهری بون و هه توچهری ! بلاخیان کردهوه و هه همیشه له زو سه رمای

زستاندا که سلی گهران و آزادبان لی کراوه زوربان انتظاری و روزه کیشاوه به علاوه جیژن گرتن لهم روزه دا موافقت ده گه عالمی طبیعت که و ابو نهو جیژنه به قولی بی خبران جیژنی ملکیکی دیکه نه به لگو جیژنی عالمی طبیعت و ارثی

بابو پیری کوردانه و هه جی گونه جبهی دینی نه و له گوره قردان جیژنای ملی کورد حساب ده کری . کوردان جیژیکه ملی دیکه شیان هه به که له تاریخدا نیوی محفوظه به لا بوخویان له پیربان چونهوه . دو کور فریج

ژماره ۲۷

لاپره ۲

اداره ی روزنامه ی کوردستان تکاملان وابه ده ستوری زورده له سهه وهه لینی ژماره ی روزنامه ی کوردستانه اده رج بهرمون : له بهرتهوه که دهی آموزگارن به نایه تی کارمندان فهرهنگ ینه چاویکراوی ری و شونی باش پیوسته ده ستور اکید بهن که

له روزی پنج مانگی خاکه لیه ۲۵۰۱۰۰ هه جی کامیک له فهرهنگیان نای پیچی له سهه به سن و هه و کوقه راردا ناره ده بی سهه رتی بن و له روزی ناوبراو دا هه جیک له کارمندان فهرهنگو شاگرد مدرسه کان له سهه رموه به

پیچوه نه بیندین نهو ده ستوره به نهوای آموزگارن و کارمندان راده گه بنین و هه و دارم که فهرهنگ بیته سهه رته شق و چاویکراوی نهوای اهالی .

۱۳۲۴ . ۱۲ . ۲۷

پشکنی فهرهنگی کوردستان - علی خسروی

دهنگو باسی دهرهوه

راد و بیروت - له خه بهریکی که پیمان گه بوه و له قاهره و رگیراوه ده و له تی جمهوری کوردستان له آذربایجان دانه زراوه .

سه روک جمهوری کوردستان جنبه باسی محسه و پایتخت کوردستان آزادشاری مهاباده و جمهوری کوردستانه داخواری و سهه رگیرانی کوردستان عراق و تورکیه ده کات و مرام و آرزوی وان سهه ربهستی و سهه ربه خوی کوردستانی گوره به مه لامصطفی بارزانی قائدی شهری بارزان که ویستا اهه مو له تی جمهوری کوردستان داده یشتی له ماو جمهوری تازور به قه درو حرمه ته .

رادوی بیروت : به خبریک که له سکینی سیاسی واشنگتون وهر گیراوه ده ایت مسئله ی ایران که وتوته موقعیکی زهجه تهوه حتا کورده کان ایستاداوی استقلاللی خویان ده کهن وزورمکه که نهو حرکاتانه بیته سهه بی به گه تی هه مو کورد بر داوا کردنی استقلاللی کوردستانی گوره به .

سویاس له کهیته ی شارویران

برای خوشه و ست خاله مین صدی کهیته ی محلی شارویران ریزی ۲۲ کس آهوانی روزنامه ی کوردستانی بو تاردوین و ۳۰۶۰ ریال و جی آهوانی نهغد بارده اداره ی روزنامه له فداکاریته و ذاته سوپاس ده کا و هه میدوا به کمیته کانی تریشر بولا و بونه و هه سهه ر که ونن فزهنگی کوردستان له خاله مین اقتدا بکهن .

چاپ نکرا

له سهه ر ووجانی جیژنی نهو روز روزی چوار شهه مو ۲۹ - ۱۲ - ۱۳۲۴ و روزی شهه مو ۱۰ - ۱۰ - ۱۳۲۵ روزنامه ی کوردستان چاپه کرا .

مهاباد چاپخانه ی کوردستان

له گیتی (کوردلر) داد ملی : جیژنی کوردی که هه وهه سالی کوردان له ۳۱ آهستوس به بونه تی نهجات بونیان له دهستی ضحاک نظام (بوراسب) جیژن ده گرن به کی له جیژنه کانی ملی کوردانه و نهو جیژنه جیژنی ده ماوه ند و جیژنی مهرگان یامهر جانیسی پی ده لین .

و جیژنی دینی کوردان عبارت له دوو جیژنی رمضان و قوربانیه که دینی اوینی اسلام امری بی کره و ون و له لین کوردانه و هه ش زور به شوق و ذوق قبول کراون .

برایانی خوشه و ست نه من پیروزیایی نهو جیژنه ملی به هه موتان و به هه مو کوردانی کوردستان مهزن عه رض ده کم .

برایان له خودا ده مخوازم و کو له روزه دا خودا ته وای عالمی طبیعتی له سهه ر ماوسول و نهو و هزی زستان نه جاتداوه و آزادی کردون نهوای کورده کانی کوردستانی گوره ش و له زنجیری سهه رت و دیلی استه مار نه جاتدا یاخودا هه ر بژی پیشوای کوردستان بژی پیشوای دیمو کراسی .

ماوهی جیژن له ژماره ۲۸

آگاداری

ژماره ۲۰۲۰

۲۳ ۱۲ - ۲۸

ده اجرای ده ستوری ژماره ۲۸۳۸ - ۲۸ - ۱۲ - ۲۴ گهیته ی به رزی مرگری حزبی دیمو کرات کوردستان دا نهوه بودقه ی سی بهم به نهوای آغایانی ماک دهات زاده گه به ندری . که

و کو ده بیندری ناویستا که مترن قه در میکبو کوهه کتی ده ولت ده قحمت برداختی مالیات دا هه له نه هیاوه و مالیاتیکه جزئی که له طرف مالیه و به ایسه تین کراوه هه ر چند که ده و برداختی نهو مالیاته فوری بی و به نهوایش

آگادار کراون دیسان به مندوقی تحویل نادن و هه روا به نه فرموسهل انگاری راید بویرن و ده گهله نهوش که مندوقی نهو رو محتاج به بوله و مخرج مخرجاتیکی زوره دوو باره ده ولت محض ارفاق ده گهله ایسه نا ۱۵ ی مانگی

خاکه لیه سالی ۱۳۲۵ که یازده روز له بههاری راده بری مولت بو ابو قایل بوه که دهو مدته دا استفاده له وخت بکهن مالیاتی

خوتان و کو بیو را گه بوه به مندوقی تحویل بدن هه رگاه له مدته تی نیوبراو تجاوزه بکا یین معلوم بی که به وه سهه له مقامانی هه زو شار و وانی ده گهله ایوه معامله ده کسری له بهر نهوه : میده وارین که کاریکی وانه کن کار بگاز نه و مقامی .

رئیس اداره ی دارائی کوردستان - علیحی

اخباری رادیو له ۲۹ - ۱۲ - ۲۴

لندن - شایانیک درابو که گویا امریکا ایرانی مجبور کردهوه که باسی ایرانی دیسان بانه وه بهه مجمعی ملل و درویان خستوت و ده لین آمریکای قلمبکی له بابت جی به جی کردهوه که پیدانه انجمنی ملل عراق بویر که به بابت پیمانیک که به ستویانه ریک که وتون

انکارا - قه راره که به کتی مسلمانانی پاکستان طع نامه بهک له بابت مسلمانانی فلسطین بلاو کاتهوه .

له لایهن هیبته تی
تحریریه وه درده چی

کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دای ۲

بلاوکه ره وه ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۲۸ - سالی بیکم چوار شهمو ۷ خا که یوه ۱۳۲۵ ۲۳ ربیع الثانی ۱۳۶۵ ۲۷ مارس ۱۹۴۶

کورد و پهیمانی اتلانتیک

له لایهن هه مووه آشکرا به که پهیمانی اتلانتیک گه دئرا .
هه به جانه میزوی به که له بهینی سهره کوه زیری پیشوی
انگلیز مستر چرچیل و سهره کوه جمهوری امریکا مستر فرانکلین
روزولت . هه پهیمانی که هه مومله تانی بچوگ و گوره ی سهر
زهینی دل خوش کرد و هه ره به بونه به وه هه مومله تانی سهر زهین
به میدنی خویان که آزاده و مزده به کی خوش بوو له لایهن هه
پهیمانه وه باورین هینا و پشت نه ستوربون .
ته گه نه ماننا به کی هه پهیمانه بکین که له لایهن دوو
گه وری سیاسی هاله مووه امضا کرا و بلاو کرایه وه هه مومله مان دینه
پیش چاو که هیزی دیکتاتور و فاشیستان گه شنبونه بو په ی سهر
که وتیان هه مووه اروپا و زووری افریقا و بهینی او کراین و
بهره و قفقازیش ده هانن . هه ره له کانه دابوو که هه مزگینه درایه
هه مومله تان که له جیشتی تالی و ناخوشی ظلم و استعمار داه بوون .
ایستا بینه وه سهره و کاته ی که چه رخ وه ره گه را و به هوی هیزی
سووره وه و هیزانی سویند خورانه وه شهر کوتابی هات و هه مو
مله تان له چه تگالی دیکتاتوری زرگا یان بوو .
به ای هه ره له وای هه پهیمانه گه لیک کو بونه وه له بهینی مستر چرچیل
و مستر روزولت و مارشال ستالین دا کراه کریمه و تاران و مسکو
هه ووه ها کو بونه وه ی ده و له تانی متفقین له ساخرانسیسکو و کو بو-
نوه ی وه هه زه رای دهره وه ی وس وانگلیز و امریکا چین فرانسه . هه مانه
هه موی بودامه زران نوه ی دویای دویای شهر بوو له سهره وه پهیمانه
تیروزه به نرخه که پهیمانی اتلانتیکه .

به ای هه مو مپات و دوله تیک چاره روانی هه وه
پهیمانی اتلانتیک بیتجی . چونکی به تابه تانی
میله تانی بچو کی هه دویای شهره و له دویای شهری
پیشو تمانا ناکین . ملتی کوردیش
که به کیسه که وهمله تانه که آواره ی دهستی استعمار بوو
به هه موهیزی که وه تیده کوشی بو هینا نه چی پهیمانی
ته تلاتیک که ره یگای بو هه مو میله تیک کرد و ته وه
چه گوره چه بچوگ به ره ور یگای آزادی بروات .
میلاتی کورد خواونه چیگای خو به تی
له وه به هه ی روز هه لاتی زوهر استدا که دهستی
استعماری شهری پیشو وای به سهره هینا و کرد به
سی به شه وه به لام کوردیش امرو زور باش
آگاداری هه وسایسه تانه به که له ناو دوله تانرا
ده گه ریت و ته مینه له وه ی که پهیمانی ته تلاتیک
ته نه نوسین نیه له سهر کاژد باکو پهیمانی که
بهرامبر هه مو میله تیک دینه کار وه و ته هه هاتنه
کارمش ده گاته میله تانی گوردی خواونه میزو
وارشو و زبازو ادبیات و عنعناتی میلی .
کورد له هه مو دیکدا بو تابهینی آسایشی
دیای دوتی شهر خوی به بشدار داده نیت و به تابهینی
اساسی روز هه لاتی ناوه راست له آزادی و سهر
به خوی خویدا دینهینی و آنجا له وه وه و ره دا خوی
هه وای هه مو دوله تیکی درواوسی و هه مومله تیکی
عادل به ووه ی سهر زمین ده زانیت .

محمد محمود
زانای و آزایی
« ده ته وی مال و ماقولیت هه بی »
« زانا و آزا به هه ره دو کت ده بی »

و هه مو کس له دوتیادا زوری بی خوشه که ده وه له مه ند
ماقول و به نرخ بی . ماقولی و ده وه له مه ندی له
دوتیادا به بی زانایی و آزایی و گهیر ناکه و ی
پیاو ته گه ره له پیاوه گه و ره وزیره کانی پیشو وورد
پیشه وه و ووتارو آکاری تمان بخانه بر چاوی
ته گه ره یج تی گه بیشتی هه نیت به تاجاری ده بی
ته وای هه تی بخانه سهر زانایی چونکه ته گه زانانا
بو ماقوله وه وه مانده آزایی ایسه له سهرمان واجیه
که ته مانشای هه و پیاوانه بکین که له وه له تمانی
ده وه ودا به هوی زانایی خویان چون دوتی
وبان له بهین برد و گه و بانه زهینه هه تی خویان
هه مو زانایی که ته وه مو فرو که و گرو که ی
ساز کرد وه هه وه مو خه لکه ی له زه حمتی
ری روین ماندوبون نجات ده دا و به هوی زانایی
پیاوه زیره کان دره وه به که هه مو خه لکی دنیا
ژبانیکی خوش ده کن شاعریکی کوردی او
شهره کوردیه خوشی هه یوه کتوه .
(دلی نامردو قلبی قابلی درمان و درمانه)
(دلی نادان دویای نایی له نادان قلبی نادانه)
یانی دل پیای نامرد و ره گیری کلیسی
درمان لی پیدا ده بی درمان دگری آماده لی نادان
درمانی نیه چونکه (نادان) اگر لفظه که ی وریش
گریه وه هه ره دینه وه نادان پی وسته هه مو کورد بگ
هتا توانای هیه بو زانایی هه ول پیدا به زانایی خدمت
به نیشتمانی خوی یکا و له ری نیشتمانی خوی زور
آزایی له کار بینی و له هیه جوره پیش هاتی
خوی نه ترسی چونکه ترس له هه مو کار بکدا
رایل و یوبی له پیاو و وون دکا دیشومه له کتیک دا
اوشهره عربیه جوانه له ده می شمشیری پیه مبر
نوسرابو .
الجبن عاروفی الاقدام مکرمه
المرء بالجبن لا ینجومن القدر
ترسان زور عیبه آبروت نامینی
آزایی چاکه ماقولی دینی
به ترسه نوکی له فضاو قدر
نجات تابی بوخوت پی ی لینی
پیای گه وری دنیا ته و که به زانا و آزایی
پیاوی نزارو ترسه نوک به پیاوه تی له نیو هیه
کو بونه وه و روزنامه بکدا به چاکی نیوی نابری .
زانا به دری و له بوسی آتوم
ده قا و و زده بی و له بردی بن گوم

سهر که و تن و خوشه ختی کورد خراج کن .
من به نویی خوم آماده م که گیان و مالی خوم
له پناو کوردستانی مه زن دا به خت کم . و ته و
کاته خوم به خوشه خت ده زانم که خوینم له
پناو سهر به خویی کوردستاندا برزی .
و مالم بو برزی نیشتمانه کم به خت کری . و
چاوه نواریم ته خوشه بوسته کان و به تابهینی خوشه
ده له مه ند که ته و به که له ور یگه مقده دا پیش
قدم بن و خاترجه م بن که ته و روزنایی کورد به
گه و هه ری آزادی رازاونه وه ؛ اتر خشل و
زیر له به رانه ره ته و گه و هه ره به ادا ره زه تیکی
نیه ؛ جگه له وه ی له ری سهر که و تی گه ل
دا خراج کری .
پایه دار یث پیشوای به رزی کورد !
سهر که و ن ژناتی کورد !
له ته نجاما له و بو تشویق ۶۰ نه نم بو کومه گی
کار گه رانی چاپخانه ی کوردستان پیشکش کرد .
کوردستان : هه مو و تاره به نظری پیشوای
به رزی کوردستان گه بشت و له احساساتی شه و
خوشه خت خوینکه ره اظهاری خوشه ختی قهرمو .
ایمهش به نویی خومان له و احساساته خاونه که
نوه نی جوانه وه و ووشیار بو نه وه ی ژناتی
کورد سواس ده که بن .
***

راگرتنی آزادی

له گیان و مال بوردنی دهوی
پای حلب سمایی فرجی
ماوه به کی دوور و دریز بو که کورد زنجیری دیای لهمل و
له سیاجای بدبختی و پریشانی دا گرفتار و سرنوشتی به دهس
پیکانه وه بازی بیده کرا .
ایمه و پیشینانی ایمه سالها به انتظار بیسانی آزادی
شه و کو بری به خسریمان کیشا ؛ تاخوایاری داین . له سایه ی
له گیان بوردنی پیشوای گه و ره مان ؛ ته ورو له باوش فرشته ی
آزادی دا رایده بو برین .
هه و آزادی به که ایمه نانازی یوه ده که بن آواتی سالهای
کورده و مبلوئا لا و جوانی کورده بو آواته سهرمان ناوه ته وه .
ملتی کورد که بو و دهس هینانی آزادی له هیه قیدا کاریک
رووی و هه ره گیراوه ؛ پیوسته بو راگرتنی هه زارچه ندان
قیدا کارو گیاناز بیت .
راگرتنی آزادی له وه دهس هیانی زحمت تره . جاله
به ره ته وه وظیفه ی هه مو کورد بگ قیدا کاری سهرمانسه هه پیناو
راگرتنی سهر به خویی کوردستان ؛ و به تابهینی وظیفه ی
ژناتی کورد له و رودا هه و به که به گیان و مال شان به شانی
پیاوان بو وه و آمانجه مقده هه نگار هه لینن .
هه و روزناتی کورد . له جیاتی خشل و زیر ده بی به
چه ک . اسله به رازینه وه و ته و خشل و زیره له ریگای

هیمن

کوردان از بسو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

۲۲

ترجمه: سید محمد حیدری

بلی هر آینه مدارس، امارات کوردیه پیش از اینکه دولت عثمانی این امارات را منقرض کند انتشار کامل داشته است باین جهت می بیند آنچه از کتابهای علمی و فنی از جانب استادان کورد تألیف شده اند بخش بزرگرا از تمام کتبی که در ممالک مختلفه اسلامی تأیید شده است تشکیل میدهند. برای اثبات مدعی خود شماره مؤلفات يك نفر دانشمند سابعالیه را که شیخ معروف نودهی علامه بزرگ و نبی شیخ محمود زعم کوردی است به مثال می آورم تا یقینات این دانشمند به ۵۴ کتاب مرسد که اسم هر يك از کتابها در شمارهای ۱۳ و ۱۴ روزنامهی کوردستان در زیر عنوان (زبانهای کورد) قید شده است و در اینجا لازم به تکرار نیست. معتمد که این مقدار برای نشان دادن اندازه خدماتیکه داشته اند بس کنند است. کورد فرزندان نجیب را از دانشمندان ادیان، مؤرخان، پادشاهان، امیران، پهلوانان بوجود آورده است که کثرت قومی توانستند چنین فرزندان نجیب را بیاورند مانند رستم که در زمانهای باستان بسکتدن کارهای حارق آماده زور شده است و شایسته است که به (هیر کول کورد) نامیده شود **عیر کوه ایوبی و صلاح الدین و عبدالکریم خان زند و ابو مسلم خراسانی بنیادگذار حقیقی خلافت عباسی، و امیر احمد بن مروان کوردی ملقب بشیر الدوله و امیر ذوالنقار بدبخت بنیادگذار دولت کوردی در عراق و کشور عیلام و امیر حسین بیگ امیرالی کوردی (قاتل اسطوخودوس)** در زمان غوری در مصر و غیر از اینها از بزرگان کورد که من در این مختصر مجال ندارم بعضی از کارهای حیرت آور آنها را در راه خدمت خاور زمین و اسلام یاد کنم.

پیش از اینکه این گفتار را خاتمه دهم برخود واجب میدانم که به يك نقطه مهم از تاریخ کورد اشاره کنم و آن این است که تاکنون از فرزندان کورد پادشاه پاپشوا یا پهلوانی برنخوسته که به ستم یا خونریزی مشهور شود و یا مظلومین را سرکوب کند و عبارت دیگر قوم نجیب کورد در میان اقوام بنام و ذشوکت امتیاز دارد باینکه تاریخ کورد بخون آخته نشده است.

سهل است که این قوم نجیب مردان تیراز ائیده و تربیت کرده است که از هر کول و ناپلئون و تیتوس و بارباروس و امثال آنها از مردانیکه سایر ملل با آنها اقتخار می کنند و آنها را تمجید می کنند کمتر نبوده اند هر جگه مانند هلاکو یا تیمور یا چنگیز یا نیرون یا لافل حجاج از سر کشان و گمراهانیکه بجز سیه قلبی و ستم و خرنخوازی شهرت نیافته اند بوجود نیامده و پرورش نکرده است.

چیزنی نه روز له مه آباد

ماوهی ژماره ۲۷

وه کو از ژماره ی پیشودا و وتمان عدیه که لبرایان له چیزنی نه روز له مه آباد و تارو اشعاری زور به نینیان خویره و وه ژماره ی پیشودا هیندیکه ان بوخوینده و ارانی خوشه و بست نوسی: وه لبره دا باقی و تارو اشعاره کان دینیه بهر چاو:

۳ - خطابه ی برای خوشه و بست محمد محمود:

به نوسی باری دبو کراتی کوردی عراق وه به یونه چیزنی نه روز وه بیروزیشان ئی ده کم.

که وره کانم، ئه ی را وه ستاوه کانی که ل ده زانن نه روز نشانه ی چه ده کا؟ ئه مه یه که له و تبه دا وه لامی ده ده وه.

چاخه ها، سالهایی در بزه به سر ئه روزها را بر دوه و که ای کورد به چیزنی خوشی سه نه فرازی نه هینا وه نه ژماردن

له روزنجیری به سارنه دا ده ی نالاند که ییکانه پی به بند کرد بو و ناخوشی و سرگردانی بی تامده کرد، ده رگای آزادی و حقوقی طبیعی انسانی لی داده خست، ره نجی روله گانسی بو شکاندن زنجیری به سارنه و نه زانی و زیر ده سته ی، ئه ره نه چه که وره به له هه وه ماوه کانی میزودا نه وه ی له ییر بر دبو وه که چیزن هه به ... و روزیکش هه به که پیی ده لیسن نه روز و چاو به سره تایی به هار ده که شته وه.

که ل له سفره در بزه در کاوبه ی بو که یشتن به قله ی مباره کی که ده سه ره بوخوینی آزادیه، توشی که لیک نه زیبت و ناخوشی هات.

روزباش ئه ی نه روز هه زار روز باش ... روزباش ئه ی چیزنی ئه ی روزباش ... ئه ی روزی پیروز! بوئه هوی هینانه جیی هیوای ئه وره بر دوانه ی که له مه بیدانی شرفدا له خوینا که وزبون، توی خاوه نی رووناکی به تین و جوان چونکی حکومه نی کوردستان و سه ره بوخوینی کورد و حقوقی دیموکراتی که ل له زیر بالدا به.

مرحبا بی چیزنی دلگراوه مه رحبا! نه وه روله ی کوردستان خوی لچه که داوه وله هه فکاوه کایا سپهریکه بو پاریز گازی ئه وه نه مانته مقدسه که شهیدانی نیشتمان بوین به جی هیشتون ... بو که لی آزاد کراو.

روزباش هزار روزباش دایکی روله له خوینا که وزه کان دل نیابون، چونکی زانیان که به خورایی نه چون. مندا له کانمان له خورا کو مدرسه کانیان دل نیان که ل له حقوقی خوی دل نیابه چونکی ده زانیت که ده سته ی ظالم ناتوانی داگیری کا، به ته واوی بسوی وه که ون که شه ویش وه که آدمیزادی دی به آزادی ده زی و به ربی زانستی و بیسه سازی خوی ده خوا و میوانی شارسا نیه تی و بازرگانی بوی ده یسه یه که نیک وله دوا یی ئه روزه هیچ ظالمیک و به کار هینر یک ناتوانی دست ره نجی بد زیت.

هیچ ده میک فرمیک به سر نه وجه واناناندا که ده بنه سپهریکه بولایی له رووی هیرش وزه بر به ده ستیدا ناریزری، کا هیچ ده میک گویمان له هاواری سرگردانی برس نیایت، ده نسکی ئه و آزارانمان نایه ته گوی که دوستی درنده له گیانی که لدا به جی هیشته، چاخنی باریز گاری کرامه تی انسان له که ل نه روزی آزاد بسدا دست بی ده کا.

نه روز! ئه ی سره تایی زبانی نوی! رانا وه - ستن ... سار دنا یینه وه هه روه کو که یشتنه لوتکه و هیچی تری له دوانه یی، هیشتا نه سره تایی عهدی نوین، پیو یسه له نوی وه دست بکسه نه کار و بیکه وینه چالا کیککی بی سستی.

ئه ی نه روز له عرفدا کورد هه به له زنجیری به سارنه تو زیر ده سته یان چاویان برس بوته تو و دلایان پر له هیوایه بورز گاری جون و آزادی. له تور کیدا دل شکاوه، چونکی به بندنه آسینن به بند کراوه، ایستا خوی کو ده کانه وه به هیواداری نه و ژیا نه وه که تو ده رگای رز گاری

بیت

ئه ی هه وه له و روزی حکومه تی نوی بیره روزی به بند شکاندن بو نیشتمان بیره روزی بلیندی کورد له که ل کاروانی میله نانی بیشکه و تسودا بیه به ری وه.

بزی که لی کورد به زبانیکی کامرانی وه که کامرانی دنیا له سره تایی به هاردا، بزی حکومته نی کورد دامه زرنه ری روزی آزادی که ل! بزی سه رو کی حکومه تی نوی جنابی پیشوای مفظم بزی سر کرده ی هیزی آزادی زعیم - الامصطفی بارزانی.

بزی نه و روزی هیوادار و زبانی بر آسا شو کامرانی

۴ - خطابه ی اغای کا که رحمن ایلخانی زاده

هه مو میله تیک ده ده وره ی زبانی خو بسدا توشی خوشی و تالی و سعادت و شقاوته تی ده یی نه روز ئه ی که نیدا باند و خوش بهخت بو وه هه مو سالی ده بکا به چیزن هه تانه سالی دووا به نه روزانه وه عثنی شو و سه ره که ونه ی له ییر نه جی و بیکانه سه ر مشقی و به پی وی به ری به دا بروا کوردیش اینه وه که خنلکی دینکه روزی خوشی بو وه و به چیزنی گرتوو نه روز که هه وه لی نوی بو نه ری سالی به کورد زور له میزه به که سه وره ی ده زانی و ده بکا به چیزن و ده روزی نه و روزی داده نیو کورداندا قهنگ هاویشتنو سوار بوون و به رگی تازه دمه بر کردن و آور کردن وه زور با بو وه که ایستاش له بیهانی کورده واری له هه وه سه ر بانان آورده کریتوه و مندا له ده چه ماله به کتری له پشت ده رکی یا سه ربانی نه و روزانه یان ده وی جاری واده یی بیایوی که وره ش ده چینه و روزانه ی و نه وه ی ده وی روزید ایدنه یی به مباره کو که وره ی ده زانی نه وه وه به که وره زانینه یی نه و روزی و انشان دده که کورد ده و روزی دا اقتخار و خیر و خوشیکی زوری دیوه که باش هه زاران سال له بیری ناچی و هه مو سالی تازه ی ده کانه وه فقط هه و سعادت و خوشه ختی معلوم نه چه بو وه و له روی اسناد و تاریخرا هه ر که س به قدرتی که یشتنی خوی جهت و سببکی بو وه ده دینه وه نه و بچو که ی ایوه ش به اندازه ی فکری بچو کی خوم وام یک داوه ته وه که روزی نه و روزی ماوه له لایره ۴

اداره ی محترمی روزنامه و سواروی کوردستان

به و چند شمرا نه ی زیرو تیریکی بی برانه وه ی خوم له دایکی خاوینه وه بیشکه شی کار گره خوشه و بسته کانی روزنامه ده کم و هه و یام هه به له کاره بر خیره دا موفق بن .

له تروپکی کبوی به ختوافایی کورده واری استیره به کی بر شوق داوینی و دباری پر شنکو گرشه گرشه ئه بو که وا ره وانندی به که سه ره سه وه لاتی نه م و مزی هه زاری رونا کی چاوی لاوی کوردی نه به ردی مه رده روزنامه یه کی بانه : پیشه نسکی به ختباری به یان هه تا به بیانی به بیانی جوانی وی کرد نه وشو به لانه و بیستاش کامل یسه و وتاری

خالصی

کوردستان

بلاوکه ره وه ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۴۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰ «
دانی ۲ «

ژماره - ۲۹ سالی یکم ۱۳۲۵ خا که یوه ۲۶ ریبع النانی ۱۳۶۵ ۳۰ مارس ۱۹۴۹

ئهی دنیا بزانه کورد سه ربه خوئی دهوی

زورکس به تابه تی له وکسه نهی که سه ربه یان له سیاست ده خوئی پریان وایه که هله رینه وه و قیامی نه ته وهی کورد وداوی استقلال و آزادی و سه ربه خوئی کردنی له و میلیته سه ربه له تاوی چه ره به و زوری کار بدستانی مسج و مرو زوردارو بله و زی بیگانه به آشکرایه که بیگانه گان یانی فارس و عرب سو تورک له و ماوه دور دره دا که سه ربه له یان به سه ربه کورداندا هه به وه هه چی نه ده به سو بکری ده گهل نه و میلیته دلپاکه یان کردوه و خوین له هیچ خرابیک نه پارساوه .

ایستاش خوینی ههیدانی ریستای سه ربه ستی کورد که بدستی که مالی بی که مال و دستو پیوه ند خوین مزه کانی رزاوه هه رده گولی . ایستاش گولاله سور کانی کوی آگری خوینی نوجوانانی ره شهید و آزای کورد وه بیر پیاده نه وه . ایستاش قازووژو ژیره و هوری زن و مندال و هاوارو ناله مالی لاوانی بر بنداری کوردی مریوان گه له مالی راپردودا به دستی سه رتیب هوشمندی دیکتاتور قتل و عام و تارو مار کران گوین ده زرتیکه ته وه ایستاش به ندیخانه یی له و دژمه نه زوردارنه پرن له لاوی بی سوچ و تاوانی کورد و هه ر روز ناروزیک یه کیک له وان به سیداره وه هل داوه سری .
خوحنالی زاری کوردی هه زاری بارزان که چه زمانگ له وهی پیش ده ولته تی استعماری عیتراق تالان و بی خانومان وه ده ر به درو مال ویرانی کردن له هه وه کس معلومه و آشکرایه درسته که له و کردوه ناشیرنا نه روز به روز هه ستی توله ته ستانده نه وه له دلی لاوانی خوین گهرم و ملت به رستی کوردا به هیزترده که ن .

دورسته له و ره فتارو آکاره و حشیانه سات به سات لاوان وه گه نجانی کورد بولای رزگاری و آزادی هان ده دن به لام راستیکه یی ته وه به ته وانه هه چیان نه بونه هوی هه له رینه وه و قیامی نه ته وهی کورد ته وانه هه چیان کوردان وادارا نه کردوه که داوی استقلال و سه ربه خوئی بکا بکوگردد میلیتیکه یی ۱۹ ملیونه به هه وه شرع و قانونیک حقی استقلال و سه ربه خوئی هه به و داوی ته و عقه مشروعه یی خوئی ده کا .

ئهی دنیا لهی دنیای آزادی طلب : ئهی دنیایک شش سال ته و او ده گهل زور داران به لت کرد وله و پناوه دا بهی زوری لاوانی خوت بکوشت دا بزانه : کورد استقلالی ده وی . بزانه : کورد ظلمی لی کراوه حقی خور آوه ملک لی داگیر کراوه و ده وی به حقی خوئی بگا . بزانه : که سه ستی شوومی استعماری بو قازنجی خوئی ته مته یی له آزادی بی به ش کردوه وله ته نجامدا بزانه که کورد رشیدی ته وهی هه به کاروباری ماله خوئی بچاکه هه له رینی ویدا وستی کوه گمی که سه نیه و هیومی ناوی و تاتقی لی ده بری سه ووه باری که سه ناهینی بو و ته ستاندنی سه ربه خوئی هه ول ده د (هیمین)

(له رادیوی انقره)

احمد الهی
رادیوی انقره له مقاله یی رفیق آتای ده گیرته وه خو لاصه یی و تاری ۲۹ رشمه - ۲۴
۱ - آغای مقاله نویس و تسویه تی ملامه صطفی بارزانی هاتوه له نیوا کردی آذربایجان جمهوریتیان تشکیل داوه و ته و شخصه خوین ریزه ده بی له خوینی خوئی دا بگه وزی .
۲ - شورای امنیت بیش گیری له ونوعه کارانه بکا هر چند ایسه به چه وکی بزاین ته وه کاریکی گه وریه و ته هه میته تی زوره .

له جوابی ته ولی دا آغای مقاله نویس نازانم بی خیره له ته وضاع یاله خوئی ده گوری آشکرا نانوسی ته گر له وضاع بی خیره بوچی له روزنامه یی رسمی انقره دا نسبت به قومی نجیب کورد کلیماتی ره کیک ده نویس و نه وی زهیمی ریگای نیشتمان به ری گیر له هام دندا و تشکیلی دولته تی کوردستان به نیوی اصلی آشکرا تا کا آغای صالح رفیق آتای مقاله نویس مشهوری ترکیه به گمان له اوضاع باخیره به لام وادیاره حقیقه تی بو بیان ناگری چون غرضی هزارساله یی تورکو کورد مودای نادا اقداماتی ملی رهیدی کورد و ستانی سه ربه خوئی له سه ربه یی دیموکراتی حقیقی به بی غرض پنیانی بکا و باران روزنامه موگوارچی زبانی شیرینی کوردی که له اهلی نقاط کوردستان و بلکه له خارجی منطقه یی کوردنشین دا پلاو کرته وه به نظری نویسنده یی نیوراو ده گا فقط سیاست اجازه یی نادا اصلی حقیقه ت آشکرا بکا آغای نویسنده تشکیلی دولته تی کوردستان به رهبری پیشه وای

معلم حضرتی محمدی قاضی له پاش ساله های سال زحمت کیشان نفوزاته مبارکه و خصوصاً له دتی بیج سالی اخیردا بو سه رکوته تی آزادی کوردستان به سه و به روز ته لای ده دا تا کو مؤفق بو به دانانی حکومتی کوردستان له سه مرامی دیموکراتی حقیقی و به اساسیکه محکم دامزراوه و البته بیج سال له و ویش هیچ حکومتیک له منطقه یی کوردستانی آزاد حکمرانی نکردوه و له یینی او مه ده ته دا به رهبری پیشه وای به رزو زانای دولته تی کوردستانی وقت له روی امنیت و انتظامیکه بین المللی خود مستخارتی خوبی راگرتوه و بی گمان جببکای اعتراضی هیچ دولتی معظم واقع نه بووه له صوره تیک د ملتیک له ده یی بیج سال خود مختاری دا جیگای اعتراضی دولتی معظم نهی چون له تاسیسی حکومتی دا مودی حمله یی نویسنده یی ترکیه واقع ده بی .
ماوه له لاپه ره ۴

هاو پرسه کی گنرالیسموس ستالین ده گهل په یام نووسی روزنامه یی (پسراودا)

مخبری روزنامه یی پراودا بوروواک کردنی نقلی جنابی چرچیل که ته روزانه له اشاری «فولتون» یی آمریکا کردوه هیندیک برسیاری له گنرالیسموس ستالین کردوه و وه لای و ده رگرتوه وه بو که له لی و ده رگرتی برابانی کورد عینی پرسیارو وه لایه کان ده نووسم ته گهر بیم کرا مقاله یکیش له م با به ته ره بوروزنامه یی کوردستان ده نیرم .

عبدالرحمن ذبیحی
پ - ایوه بو ته وه یی نقطه یی جنابی چرچیل له آمریکا کردوه تی چی نرخیک داده تین ؟
و - ته من ته وی به نطقیک که بو سلاو کردنی تو سوی تاق له نیوان حکومت به ک گرتوکان و گران کردنی هاو کاری ته وان کراسیت داده نیم .
ماوه له لاپه ره ۲

ووتاری فیلیس پرایس له بابت وضعی ایران

شوری له ته و او ای اداره کانی حکومتی فرهنگ زانین . زانستی باریک بینی له دانش گاهه کانی ۷۵ - له سه ده اندامه کانی کار که بو خوینان تشکیلیان داوه .
تیجه یی به کتی له گهل اتحادی جماهیر شوری ده ماوه یی (۲۵) سالاندا وایه که بیچکه له وانه له و ولایه ته دا مهارت و آگاداریکی نیو (رهناس) یی صنعتیشم چاویکه و ت .
دیسان پرایس علاوه یی ده کا که له دورو ته ری ته و منظره یی زینی (ضد) بگیش هه به .
« ته من دیم که له چاخنی رارردودا ایران له ویش کووتی آذربایجان قفقازی هیچ جوره تأثیریکه نیان نه داوه به لکو خوده پیناونا بان بووه پاش که وتون ته ووش به ییری من راست و حقیقی نه .

بیچکه له وانه اقراریکی تر به بیوست ده زانم : که ده ولته تی اتحاد جماهیر شوری به دانستوانی مسلمانه کانی آذربایجان شوری له وضعی اقتصادی و احترام درجه ییکی زور گه و ره قائل بووه ؛ که له یی دا ته و آکارانه بو به سه به می جب کردنی دانستوانی آذربایجان ایران و هاوسنوری وان بولای خوینان .

چونکو دیهاتی کانی آذربایجان ایران و هه ووه ها : وانی شمالی ده بین ملوک الطواغی آغاو خانه کان له ناوشوری نیه پسان و سوری ماوه له لاپه ره ۴

له وطن یولندا

لندن - روزی ۲۶ مانگی فیوری (نویسه ری مطبوعاتی اتحادی جماهیری شوری) روزنامه یی «مانچستر گاردیسیان» مقاله کی به تفصیلی فیلیس پرایس اندامی لیوریت «آزادخواه» یی پارلمانی که ۱۲ ده سمبر له تاران نویسی ده آخری مانگی زانویه ده ده چی کردبو .
پرایس ده نویسی که لیران له بابتی اقتصاد یه وه زور و هه بلق له و تووه و نه خصوص کومه لا - به تیوه ده ته و او یی آسپادا هه وه له مملکی ملوک الطواغی به .

پرایس له بانی ایاتی آذربایجان دا ده نویسی که دانستوانی ته و ایسه ته به زمانی ز کماگی و اعتباری میژوو دین له گهل دانستوانی جیرانان (جمهوریتی آذربایجان شوری) و به هیچ شتیکی تریش لیک جواز نا کرته وه .

آذربایجان شوری له پاش انقلابی سوسیالیستی له بابت اقتصاد و مدینه ته و به پیشکه و تیکه به نرخیان دهس کوه تووه . له و زیکانه دا ته من ماوه ییکی کم له وی بو م ؛ له و کهرته تی آخریش دا توانیم که مقایسه یی زینی ایستا که یی مسلمانان که له گهل ۳۳ سال له و به ره به دهس بینم . ده چاخنی رارردودا ته وان و تی گه شتوه کانسان له لاین ملاکان گیش کراو و نه ته وه ییکی و پاش که و تو بسوون ، زه کایان نه زیر چارشویدا جس کراو و بهش براو وون ، فوره نکیش ؛ هه ووه لکه نه بووی او بووه لایم بوو که ره ته یی دیم که مسلمانه کانی آذربایجان

هاو پر سه كهی گنر الیسموس ستالین ده گهل په یام نووسی

ماوهی لاپهړه ۱

روژنامهی (پراودا)

پ - ده توانسن بیژن که نعلقی جنابی چرچیل زبان به کاری آشتیو آسایش ده گهینی . ؟

و - بی گومار ده توانین وای بیژن، پروا نینه حقیقی امر ددین جنابی چرچیل خوبو دوسته کانی چی له انگلستان و چی له آمریکا ایستا له بری آگریز که رانی جهنگ دا راوستا وون - جنابی و چرچیل و دوسته کانی هیلر ودهسته دایره کهی ویر ایسه ده هیلر ودهسته هیلر به دربرینی نظریه ی ره کهزی و نه یا به گومره زانینی شو که سانی که به زمانی الانی ده دوین دست به کاری بلاو کرده ووی جهنگ وو - جنابی چرچیلش دلی هره و نه وانه ی که به زمانی انگلیسی ده آخون بو حللی قدرتی کیتی لاقن به جوره به هیلر گوری نظریه ی ره کهزی آگری جهنگ ده دین .

به کیتی سووت ویرتا نادا هه به موافق نیه ، جنابی چرچیل تینا بو فریودانی خهک دهری بریوه که یمانی هاو کاربو یارمته ی به کیتی سووت و انگلیس تا به نجالس دربر بکرته و و چونکو شو قه به ی جنابی چرچیل به هیج اړک ده گهل آموزگار کانی بو جهنگ له علیهی به کیتی سووت ریک نا که ویت . قسه ی آغای چرچیل که له لایکوه خه لکی بو جهنگ له علیهی به کیتی سووت هان دده و له لایکی دیکه شه و آره زود کابهمانی نیوانی به کیتی سووت وانگلیس تا ۵۰ سال دربر بکرته و ییمان نا ان دده که آغای چرچیل فقط بود شینی بیرای خوی (خدای په کیتی سووت) موضوعی په یسانی هیاو ته گور .

ایسه ناتوانین هیج اهمیتیکی به به بانانی ساخته ی آغای چرچیل و دوسته کانی له بابت پنجالس یاز یاز دربر کر - دته ووی هم به یسانه بدین چرچیل و چونکو به گره به کیک به یسانه که یسه ویکه کاغذیکی هیج بوج ایش دربر کرده و و ماو پیدای بی معنایه .

پ - جنابی چرچیل له نطقه که ی خویدا په لاماری رژیم دیسو کراسی حکومته آروپایکانی دهرهاوسی ایسه دده او مناسباتی دوستا به ترو هاوسا به ی ایسه و توان نقد ده کا ابو جهنگه ریکتان بو هم به ته دا ووه .

و - به و به هی ووتی جنابی چرچیل بره له بوختان و می ته ده بی ، جنابی چرچیل ادعا ده کا که : شارانی به نا بانگی : وارثوا ، برلین ، براک و یانه ، بودا به مست بلگراد ، بگرش و سوفیا ، و دایشوانی دهورو بهری توان له زیر خمودی په کیتی سووت دان ، به کوهله زیر نظارتی (موسکوا) دا رای ده بو برن و هم چاوه دبیرش روز به روز له زیاد بو وایه بی ته ده بی جه بی چرچیل دهر به ری حکومتی موسکوا و جیرانه کانی به کیتی سووت زحمه تیکی تایه تی لازم نیه .

نه به کم کانا : نوبه رانی چوارده و نه تی به گرتوو بو چاوه دبری به لیلی وویانا شورایان هه به که به کیتی سووت له هه کاریکدا چواربه کسی ره شی توانی هه به : بویه چاومدیری جیاواری نه کیتی سووت له جیکانانه د امکانی نه .

هیندک پیو هه ن که له باربان دانیه و ناتوانن له تومنج کردن به خهک خو یاریزن به لام بیوسته له هه موخایکدا را - و درجه ییک بو هه کارک داندیری . له دووم کانا هجومی الدانه کان که له بوونی حکومتانی خدسوت له وولانی (فینلانڈیا، لهستان، رومانیا، بولگاریا، مجار - ستان استفده بان کرد و خوبان ده خاکی به کیتی سووت کوتا له بیر ناکرت .

له نه نتیجه ی په لاماری امانه کان، له جهنگانه دا که ده گهل توان کراره و هروا به هوسی دا گیر کرانی وولات له لایسن هیزی له لاه ووه به دین بردن پیوانی ، به کیتی سووت نیزیکه ی ۷ ملون قوسی به ییکجاری له کیس چوو ، تلفاتی به کیتی سووت به تینایی چوند به راهری تلفاتی انگلیس و آمریکایه

رهنگه هیندک جیکانان یانه ویت شو فور بیا نه ی که به کیتی سووت و پیناو رزگار کردن ارووپا دا ویتنی فراموش بکرت به لام به کیتی سووت ناتوانی له بیران بکات .

آیاچی عیبکی هه به په کیتی سووت بو تائینی دواوونی خوی ده گهل شو وولانانه بیوهندی باش پیدا بکات .

که سیک عقلی هه بیت به کوششیکی حکومتی ایسه له پینا آشتی دا ده بیکانای (آره زووی به رسته ندن)

جنابی چرچیل ادعا ده کا لهستان که له زیر فرمانی روسه کاندایه له علیهی آلمان کان بو کاری زور گوره و بیدادی هان دده را و ته وای شو قسانه اقتراییکی به لای سوکایه تی و بی ادیسه .

لهستانی دمو کرانی ایستا له لاین پیوانی به ناوباسگه ووه که اباتی خوبان بو پاراستنی قازانچی وولانه که یزن له چاو کار به دهستانی پیشو ثابت کردوه اداره ده گری .

بو اباتی شووی که کار به دهستانی ایستای لهستان له وولانی خوبان دا اجاره ی حکومتی به نماینده کانی خزنجی دده دن جنابی چرچیل چی به دهسته ووه ؟

آخواترا کردن جنابی چرچیل به (روسه کان) هه بویه نه که تو - وی دو و به ره کی له نیوان به کیتی سووت و لهستاندا بیرزیت ؟

جنابی چرچیل له سیاستی لهستان که ده گهل به کیتی سووت هه ره ره و دوستا به تی و به کیتی ده جیت ناراضیه ؛

زمانک بو عناصری ضدی به کیتی سووت له لهستان زور بوو آغای چرچیل . ده به ویت له ضدیه ته استفاده بکا به به هانه ی مدافسه له به راهبر روسه کان و نرماندن روسه کان له جهنگ کانه نیوان لهستان و توان دا هه لدا بیت لهستان بگریته دست خو و خوی به یسا ویکتی منصف بدانه قه ام ، به لام شو زعماله رابرد چونکو دوزمنا به تی نیوانی روسه کان و لهستان جیکای خوی دا و به دوستا به تی ، لهستان لهستانی دیسو کرا - تی ایستا نایه ویت چیدیکه له دست بیکانه کانا یته قوتبول و به آرزوری خوبان باری بی بکن نه من بیم وایه ته نیا هه به جنابی چرچیل تو و ره کرده که به جهشته دهر حقه به لهستان بی ته ده بانه ده ویت له کفرانیسی دمو له نان که له برلین گیرا حکومتی لهستان دا وای شو خا کانه ی خوی کرده و که له لمانه کان له لای روز آوای لهستان دا گیران کرد بوو به کیتی سووت هم دا وای به دا وایکی راست و عادلانه ی لهستان زانی هه روا کفراسیش هم موضوعی وه کو و حقیقت و دا وای شماسی لهستان تقی کرده هم بوتنه سببی ناراضی به چی چیل و ده سنی کردوه به مظلله کاربو په لاماردانی به کیتی سووت به لام خو هم قهراره تینا له لاین به کیتی سووت هه نه دراره به لکو انگلیس و شماریکاش به ته وای قبولان کردوه ته دی بوجی جنابی چرچیل تیری

تومنج و بوختانی خوی تینا گرتوته به کیتی سووت ؟ شارده ووی بیرانی خه لکی بوجی بو جنابی چرچیل پیوست بووه ؟

جنابی چرچیل له دواوی داد و عاده کا : له ته وای حکومتانی روزهلانی آروپا کومه لانی کمونیت که له کانی خوی دا زور بی هیز و ژماره بان کم بوو ایستا به هیز و زور بوون و له هه مو کاریک توتالیته کان بو چاوه دبری کاروبلر تیده کوشن ، ده توانین بیژن له ته وای شو وولانانه حکومتی بولسی به ره ره - ااره و بیجکه له چکوسلوا کی هه چه شنه دیسو کرا - تیکی راست پیدا نایت

ماوهی لاپهړه ۲

کوردستان

ماوهی لایره ۱

ووتاری فیلیمس پرایس ...

سو تفکیلاتی کار گه ره کان بهجی هسندراوه!
 و کاخوزه کانی بهتراکور (مانین کیلان) عرض ده کیل!
 ههاتیا کانی له مینه ت و رنجبهری خوربان قازانچان دهس
 ده گویت . و سئاده و کاتش دا تمن به چاو خوم له سر
 حد ههتا ههتا ناوه راستی ایرانی ده بینم که فله خویه کانی
 آذربایجانی ایرانی له روی اجاری عرض ده کیل و تووی ده چین
 و... بهلام مینه ت و کرده بیان بوهم خاون ملکانه که له
 تارانی له ناو نوشکوباله خاه به که فو خوشی ده ژین و..
 له پاشان پرایس ده نوسی که حالی حاضر آلوژیکی
 وا ده نوکاری ایرانیدا پیدا بسوو که روسیه به شوقیکی
 زور رژیم خودمختاری له آذربایجانی ایرانی به روه رده ده کا
 بهلام هشتاکش ایسه (انگلیس و امریکا) ده و مملکه دا
 لاگیری له عصره مرتجه به ووه زه کان ده کین .

به اعتباری ماهیت به بی شوبه دیسان ایران به فلاکی
 داخلی ده روات چونکو هه تیوی و هه زاری دیهاتیه کانی ایرانی
 بدون استثنا زور گه روه بووه .

دیسان پرایس نشان ده دا که بو ایران نه تهره ی قشقای
 و بختیاری و کورده کان هیچ جوهره کاریکی که ژینی وانایی
 چاکو جوان بیت نه یار کرده وو ره وشتی ژینی کوچ کردن
 و شهر له گهل بیایو یاغی به مسه یکی چهنگی ده نواری!
 بهلام روسیه به روه وشته (کوچ کردن) پیش هه موشتکی سر
 به مستطیه کی اقتصادی تماشا ده کات .

بهی شیه ده توام بایم که له حکومت و دیوه خه ی شورای ملی ایرانی
 بای چاره نوری هه بیت چونکو به کاروباری حکومت و مجلس
 تاجرو مکنداره به زمره و زنگه کان راده گن و نه ندنامه کانی
 زورتر له و نه او نه اغامدنی و خوش هه بکه لانه تیکه کن .

بهلام هه وانیه ی شگ له عوددی شو و هه مبهی که ایران نیاده ژنی
 ناینه ده ری چونکو نه وانه چه تونی کاروباری حکومتی
 ایرانی له روسه کان دیزان و به و پانه به کاریکی تا که ن و له
 هه هه هه هه نایه فقط ده این هه کارانه هه اسانن ته گه ره وان
 هه هه ... پلین ؛ هه نانی مالات له سه ره واته و هه هه هه کان ده ریه
 سه به بی تیکچونی حکومتی ایرانی .

ممالکی منحه ی امریکا وانگلیس ناتوانن نه و مستولیه تانه
 مل خوار که نه و هه ایسه شنی پشومان له بهر کلا کردن بو آلمانه کان
 گوربوله سه رکار لایرد چونکو به گویره ی خومان ده کار کانی
 ناوه ندی ایرانیدا مستولیه تمان هه به ، ته گه ریتو حکومتی
 ایرانی لایحه ی اصلاحی آماده نه کات ایسه بو نشان دانی یار مبه نی
 به و حکومته له و هه مبه یان ره هاده که بر ؛ به بیچه وانه ی هه
 مقتدراته نظری روسیه شو بو حلی ته و مستلانه اضافه ده کری
 ریسکای لی کواینه و بوته که بشتنی حوادثی و سنا ده براره ی
 روسه کان ته گه ر دورو دریش رویشین ممکه سیاسی وان
 له ایرانی و هه هه هه بادی کلکی شیری بریتانیه و ده ر کیشانی تو که
 و ورچی امریکا ده بیدری .

له نتیجه ی هه وانه دا روسه کان ده بانوی سیاسی بین المللی
 جیگاکانی تریش له ده ستوان ده ر کویت ابته هیچ شوبهیشی
 تیایه بوته و بیره وضعی شمالی بووان ده ست ده دا بهجی به
 به گه ریتو ایسه (انگلیس) پاریز کار بهمان نه بیت ؛ بارانه و هه مسلمانه
 ته کانی دایشنوی روز هه لانی نیوه راست بوریکیویکی کار
 له روسه کان ده کریت ؛ نه کو انگلیس و امریکا .

جینانی آغایلی و سید محمد حسینی

روزی سهه مو ۹ - ۱۱ - ۱۳۲۴ سانی
 ۳ پاش نیوه رو به بونه ی آزادی و سه به خوی
 کوردستان له لایه ن خانواده ی حسینی جینانیک
 گیرا حضرتی پیشوای محبوب . جهنابی حاجی
 سید باباشیخ سادات و طبقاتی علماء و محترمین
 شاری تشریفان سوو آغای سید علی حسینی
 ضعیی عمرضی تبریک و مبارکبادی له لایه ن
 عمومیه سادات اظهاراتیککی به یینی راجع به دا
 کاری و گیانباری له رینی نیتمان دا و اطاعتی
 اوامرو ره رعایتی پیشوای هه ام ایراد کرد
 و جوار کورو دورو دو آموزان خوی بو خدمت
 له یه یه مرگه خانه ناساند . له لاین آغایانی
 سینه ز سر سادات . ملا حسن جوهری و زماریکی
 زور له آغایان سادات حسینی و نوسه ران و شاعران
 اشعارو مقالاتیککی به یین خوبندرایه و له آخری
 جمله دا جهنابی حاجی سید بابا شیخ رئیس
 هه به تته رئیس ملی کوردستان له خه زمه ت
 هه ولدان و ته فلابکی که حضرتی پیشو له ری
 آزادی و به دست هینانی سه به خوی کوردستان
 بنل فرمو اظهار شکر بیان فرموه سانی
 پاش نیورو جمله به سلامت و افتخاری پیشوای
 معظم ته او بوو .

ماوهی جینانی سه به خوی آسوز گارانی

- ۱ - یای آغای صالح شاطری ۲۰۰ ریال
- ۲ - آغای خلیل قادری ۲۰۰ :
- ۳ - علی شاطری ۱۰۰ :
- ۴ - رحمت شافی ۲۵۰ :
- ۵ - سید مصطفی سیدی ۱۰۰ :
- ۶ - حاجی عبدالله ۱۰۰ :
- ۷ - سید عبدالله سیدی ۱۰۰ :
- ۸ - مصطفی سلطانیان ۵۰ :
- ۹ - کریم احمدین نیی پلری :
- ۱۰ - رحمن کریمی ۱۰۰ :
- ۱۱ - مجید ساوجیلاجی ۱۰۰ :
- ۱۲ - سید جامی جعفری ۱۰۰ :
- ۱۳ - احمد توحیدی ۱۰۰ :
- ۱۴ - دکتر حاتمی ۱۰۰ :
- ۱۵ - غفور بابانزاده ۵۰ :
- ۱۶ - علی رحمت داودی ۱۰۰ :
- ۱۷ - حسین فروهر ۵۰ :
- ۱۸ - علی ریحانی ۱۰۰ :
- ۱۹ - سید قادر قنادی ۵۰ :
- ۲۰ - ابراهیم بلوریان ۵۰ :
- ۲۱ - سلیمان افلاطون ۵۰ :
- ۲۲ - سیستو زرگری ۵۰ :
- ۲۳ - علی خسروی ۵۰ :
- ۲۴ - عزیز مشیری ۱۰۰ :
- ۲۵ - سید محمد سیدی ۵۰۰ :
- ۲۶ - حاجی مصطفی شاطری ۲۰۰ :
- ۲۷ - حاجی صالح مکه ۵۰ :
- ۲۸ - صالح سهیلی ۵۰ :
- ۲۹ - قاسم کریمی ۱۰۰ :
- ۳۰ - حاجی مصطفی داودی ۱۰۰ :
- ۳۱ - محمد ابالی ۵۰ :
- ۳۲ - حسین فتاحی ۹۰ :
- ۳۳ - حسن شیرزاد ۵۰ :
- ۳۴ - آغای باباخانی ۵۰ :
- ۳۵ - خلیل طواجیلاجی ۵۰ :
- ۳۶ - صالح سلیمی ۵۰ :
- ۳۷ - هاشم یوسف مگری ۵۰ :
- ۳۸ - حسن ولی ۱۰۰ :
- ۳۹ - غنی خسروی ۵۰ :
- ۴۰ - شاه سلطان فتاحی قاطی ۵۰ :
- ۴۱ - فاطمه فتاحی ۵۰ :

وله سانی ۵ پاش نیوه رو جینانیک لایه نه هه ست
 نوواندن و خو هیککی زوردا ته او بوو .

اخباری رادیوی له ۲۹ - ۱۲ - ۲۶
 لندن - شایه تیک درابو که گویا امریکا ایرانی
 مجبور کرده که پاسی ایرانی دیسان بداته و
 و به جمعی ملل و درویان خستوته و ده لاین امریکا
 نامیککی له بابت ایرانی جی بهجی کرده و هه بیداته
 انجمنی ملل .

عراق و ترکیه له بابت به یما نیککی که به ستویانه
 ریک که تون .
 انکارا - هزاره که به کته می مسلمانانی پاکستان
 قطع نامیک له بابت مسلمانانی فلسطین بلا و کته ووه .

[آگاداری]

آغای حاجی سید عبدالقادر هاشمی
 مهبله غنی ۱۰۰۰ ریال و آغای سلیم به سی
 فیض الله بهی له بوکانی شه کیه کسی
 پیش کله پیش مرسه کانی
 بوکانیه کرده .

آگاداری

جمهوریه ی کوردستان به یونه ی هه که ههالی
 مهباد له روزی دوهه مو ۵ - ۱ - ۲۵ به محض
 لیدانی شیوری حاضر باش هه دوکانی خوران
 داخستو به مسلحی له پیش کانی هیز حاضر
 بون که هه و نشان ده دا حسی نیشتمان پر وه بو
 اطاعتی محضی سر بازیه اظهار سه پاس و قدر
 زانیان لی ده کری وله یزدانی بی ها و نا چاره نور
 و داواکارین ته او ی ملت گورد هه و هه به یسته -
 یان به نصیبی - س .
 کومینه ی مرکز ی حزب دیموکراتی
 کوردستان .

- هه شعرانه برای خوشه ویت وردی
 له بابت جینانی نه ورزه و هه کتوبه تی :
 نه روز هات گیای باخم بزوتن
 کیوم سهوز بوون گولم بشکوتن
 هل دیرم شوره ی بلند بوو له عدد
 ژیاوه دهشتو زه و بوو زاروو و ورد
 وه ک بووک رازاوه دنیا بوژاوه
 سووسن خه ندانه لاله جهنتی ی خوی
 سهور هه چیه و هه ده م به ییکه نین
 به یوون ده لهری شاده له روزه
 شه له بهر گولان روونا که روزه
 شهنشی ی با هه تاره و هه و نا
 هه لاله ی شاخان زلفی بلاءه
 ده م پرله شه و م جهتری هل داوه
 نیرگریش فرمان ده دا به گولزار
 به تو پی شادی بان کا بیزار
 گووارانی لاولا و ده باهوشو تاو
 کانی بلقی دی له نهجه له نهج ده کا
 له دولو شیوان سه دی دهنگ ده دا
 ده رزی جهنتی زیو بریقه داره
 شووری دی ده روا سه به رده و خواره
 هووش بوی نامینی شادی شادینی
 بلبلوو قمریش له سه چلی گول
 هه خونین هه دهن مابه ی گیانو و دل
 ته لاین نه روز هات ده شتی کورده وار
 زستانی ده ر کرد هات به روه و به هار
 مزگینی له لاولا تم لاجوو له ناو
 به کم نه ورزه کورد بوته ده وللت
 درانی به رگی دیلیو زیلته
 هه لی گرد آلی سه و زو سپی و سوور
 نه لهری شاده به رزه دورو به دورو
 پاشی چه نه سه سال ده هاتین له چال
 به کم نه ورزه نه ختی شاده کورد
 چیشویه قامی آزادی نمرسد
 به آوات هه ی شوکر سه شوکر
 له سایه ی لبینین ؛ یوی نه سه
 زرگار بوین له ده رده له ژیر له هه بهر
 ماوهی له ژماره ۳۰

له لایه ن هیسه
تحریریه وه دهرده چی

کوردستان

ابوله مان
به کساله ۳۰۰ ریال
شاهش مانگه ۱۶۰
دانهی ۲

بلاوکه ره وهی بیرى حزبی دیه و کراتی کوردستان

ژماره ۳۰ - سالی یکم - دوشمه و ۱۲ خا که یوه ۱۳۲۵ - ۲۸ ربیع الثاني ۱۳۶۵ - آوریل ۱۹۴۶

مللتي گه وهی روس

« مللتي که یه وهی مله تسانی بیکانه
بخانه ژسره ستی ظلم و جهوری
خویه وه ناتوانی آزاد بی . »
« مارکس ، انگلس »
هه موشتی مللتي خوشه و یستمان ، وهه موشتی بو وه لاتی شبرن و
دلگیرمان ته مه به دوو ره مزی به نرخ ه پیروزی مله تانی روسی
گه وه . نه گهر ناش نه فیدکاری و نه به ردی ته مه میله ته ووردینه وه
تیده گه بن که تاجه براده به خونان قوربان کردوه ، و چونان
له دیا گه یانه که شیکه ترینه له روی زمینسا هاوتای ته مه دوو ره مزه
بکات .
گه وهی وهونه ری ته مه ملله ته زور تر له وروژانه داده ره کهوت
که به ملونه دلاوران و قاره مانان گیانک خوشتی سووری گه شیان
ته ری سر به نستی و آرادای دا دهرشت ، و بی باکانه رووه آمانجی
خونان دهر و یشتن تا که یشته ته وروژه پیروزانهی که کوتایان
به شه ره یسا .

خستو ته به رچای خونان ، که هیچ جاری بهی
به یمان وهی و باشی و دزیوه به لاماری دهر ژمیان نه داوه
به لکو وه کوله نه مانی سوو اینسلادا روی داوه
ره بو ره وان زور زور به سه ره به سووه بانگیان
کردونه دهر ژمنه کایان که ایسه « ایسه هه مان
و شه ره گه ل اووه نه که بن » .
نیشتمان به رو ره یه تی ته مه میله ته گه به شتو ته
حتی که مال ، باور ، که هیچ کس هه بی
وه کو فدردی روسی نیشخانه که ی خوی خوش
بوی ره به بری مه زنیان (لنین) ته مه رووه و تو به تی ؛
ایسه زمان و نیشخانه که ی خومانمان خوش
تهوی ویش هه و شتی بو ته وه هه بل دهره بین

چیژن و بانگه هه شتی آغای جعفری کریمی به ونه ی

(سه ره به خویره و ناساندنی پیشوای کوردستان)
وهل ده بیناوانانی ذاتیکسی له خوراپردوی وهک
جه نابی فاضی محمد پیشوا وه دستمان که وتوه
وخودا بی عطا کردوین پیوسته بورا گرتنی او
نعمته و پایداری پیشوای به راو قدیر خونان
له به ذلی مالو نیثاری گیان خونه پاریزین او
فرماشهی حضرت علی (ع) بکه یه نصیب الهینی
حرمان ؛
اذا کانت الابدان للموت خلقها
فموت الفتی بالسیف واللّه اجمل
آنا تول فرانس ده لی وه گیر که وتنی نبوو
شورته ته ونده گران نیه به لکو لپاش وه دهس
که وتن راگرتنی زحمته به لی حقیقتاً راسته او
ذاته مظلومه که مظهری زانست و سیاسته توانی
دنیو موجانی سمنانکی سیاستی او فخر نه دا سینگی
خوی بو کوردانی به ش خوراو در به در کراو
بکاته سویره و آزاده گی که او رو تی داین بومان
وده ست بی تی ایوه ش بزائن ته ورو ته او وی بیلتنی
دونیا به تابه تی کوردانی زیر چه بوک و دبل
چاویان له کارو همتی عالی ایسه به وایمه ش نابی
ته و چاوه نوری وان به دل به یاس و نا هومیدی بکه بن
وله ولایه شه وه خومان به تظاهر فر بو بده بن و
اطهار عجز بکه بن حضرت علی (ع) ده فرموی .
اذا ما کنت فی امر مرموم
فلا تقنع بما دوناً نجوم
ترى الجناء ان العجز حزم
وتنک خدیخته الطبع اللثیم
پس برایانی خوشه ویست بورا گرتنی ته و
آزادیه پیوسته ایسه کوردان له سلیمی و اصالت
پیشوای حومان که خصایص ذاتی و خدادادیه تی
سوء استفاده نه که بن ونه یینه به عشی به هدر دانی
ته و زحمته گوروی وی ته و ته و ته مه ته گوروی
که خودا به ایسه عطا کردوه یانی له مرحله بدبختی
و چاره رشی داخلی خوشبختی بوین ده بی بزاین
هرف دیک به لکی هر ملتیک دهره وری ژینسی
خویدا جار بک توشی خوشبختی و بدبختی ده بیته
ته ما خوشبخت او کسه ته و ته و ته یله ته که وه ختی
خوشبختی و چاره رشی ته شخص ده دا وله کانی
خوشبختی استه دهی ای ده کا و نایه لی ته هه هه
بروات .
ماوه له لاپهره ۲

ته وروژانه هیچ بیر ناجیه وه که به هه زاران گه واران و
سهر داران به ده وری پیشه وای ناز داراندا وهک به پوله کرد بونه وه
بوته وهی چه ندو و تار بکی خوشی ای بیه نه پی ده گوتن ؛
براده ران ؛ به سه ره رزی ده میله تی شور وهی ، و ایسه
دلشادی مللته روسی مه زتن کوتایمان به ته وه هیسا «
چه خوش بوو و تاره کانی و چه ندو دگیر سوو ، دنی مایونه
که سانی له داخله و خارج دا روون ده کردوه . له ناوچه رگی
رووسیه دا ، له شتی سنوره کانه وه ، له ده شته سوزه کانی او کرانیاه
له چه نکه له دلگیره کان بلور ووسیه ، له جیلانده ناز داره کانی
کریات ، له وه لانه خوشه کانی جیکو سلاوا گیاه له بوله نده له هستانه
له یو گوسلاویای ره هه هه کوردستانی تازه آزاد کراو ؛ له
هه مو گیتی دا تقدیمی مللته روسی گه وه ده کن ، و و آره
شیره کانی برادره ستالین له بهرده کن ، و ناوه نانی روسی مه زتن
مه یه حوری هه ی و پنهان ، مللته روسی تاریخاً ته مه پایه
به رزه ی بوخوی وه ره گرتوه .

چونکی وه ناداری له ری نیشتمان به رو وهی دا ، که راستی
و دروستی له داوا کردنی حقی خوناندا ، و احترامی مللته تانی
بیکانه هه وه ره له کرده وه ره و شتی یا کی ته وان بووه .
میلله تی روس به هه زاران ، نوسر ، داتایان ، سه ره کرده شور شه
کانی وه کو یه لخانوف و لنین .

بنیسکی و جه رنیوسکی ، پوشگین و نولستوی ، کلینگا و
چایکبیسکی گور گیو جه خف ، سه چوف و یادلوف ، سوزوف و
کوتوزوف . هی هیناوه ته سه رزه مین ، ته مانه هه موبان ژبانیان
له ری گه وری وه سه بلندی روسیه دا دهراندووه ، و به خوشتی
جگره وه هه ولو کوشتی روسیه مان که یاندر ته ته مه پایه به رزه ،
ته مه میله ته هه میسه ته مستیره ی شه هامت ، نه جابه ت و پیاوه تی
له ناو چاویان دا دره خشاوه ته وه ، وله شه ردا مثالی انسانیت و
مه ردا به تی بوون هیچ کانی نا انسانه ته هه اشای بیکانه یان نه کردوه ،
و هیچ ساتی نامه ردا نه شایان بودوژمنه کایان کج نه کردوه
وو آزادیه سر به نستی هه مو جو ره آزاریک و ناخوشی گیان

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

۳۴

ترجمه : سید محمد حمیدی

زیرا که کوردان هیچگاه نخواستند با بیگانه گان همدست شوند بلکه تعصب آنها در همکاری نکردن با بیگانگان در شورشها هر چند به مصلحت بوده باشد مایه سستی و ضعف آنها گردیده است بنابراین مقول نیست که در این گونه موارد بگفتار دشمنان گوش فرادهم زیرا حکومتهای هر اندازه که ستمگر باشند می توانند بوسیله مادی و ادبی که در دسترس دارند خود را در لباس دادگرو در دستگرو جلوه دهند. مردانان کسی است که از تاریکیها بدر آید و راه را بر روشانی برد و به چشم تیزبین خود راستی را ببیند. مرد آنکس نیست که برای مصالح شخصی تنها به انتشارات ملتلهای که برای ستودن ستم کننده توانا مزدور هستند گوش فرادهد.

بستن چنین تهتهای دور از جاده حقیقت و راستی را به ملتی که مانند (برائت گورگ از خون یوسف) از آنها بری هستند از ستم و کم ذوقی و بی ادبی بشمار می آید بویژه اگر در آنها مصلحت بیگانه گانی باشد که معاودت کرده ایم هر کاری را که از درک حقیقت آن واماندیم به آنها نسبت دهیم زیرا اینگونه نسبتها دلالت میکند بر اینکه ما به حقایق کارها کاملا نادان هستیم و یا اینکه ما هر چیزی را به چشم ظاهر می بینیم و نمی توانیم از راه باریک بینی گوهر حادثات را چنانکه هست درک کنیم. متقدم پس از اینکه بر آنچه در این مختصر در آینده ذکر می کنیم آگاه شدید بامن در اقرار بدزشتی که درباره کوردان و شورشهای میهنی آنها اعمال می کردید هم آواز خواهید شد. کمی بر کردیم به آنچه در خصوص بیوشن امارتهای کوردی به سلطان سلیم عثمانی گفتیم. هر آینه این امارتها پس از اینکه بدولت عثمانی پیوستند به موجب معاهده که در میان عثمانها و کوردان بسته شده بود این امارتها استقلال داخلی خود را حفظ می کردند چنانکه قبلا ذکر کردیم. لیکن این دولت باینکه این امارتها پایه های توانای اساس سلطنت عثمانی بودند و هیچ کدام در تقدیم قربانیای مادی و معنوی در روزگار محنت این دولت و در راه بلند کردن پرچم و دفاع از عظمت او کوتاهی نمی کردند خواست با سلوهای که انسانیت از ذکر آنها شرمند میشود هر یک از این امارتها را از میان بردارد باین ترتیب بدسایس دولت عثمانی یکی پس از دیگری از یاد آورند و نزدیک بود کوردستان که به مدارس و شهرهای پر از جمعیت آراسته بود و به تئوهای مادی و معنوی غنی بود به یک زمین هموار تبدیل گردد. در این اتا ادیبان و شاعران کورد بیدار شدند لیکن شمیر از ملامت گذشته بود (سبق السیف المذنب) اول مردی که بوق میهنی را بدیدم و وارد میدان نبرد ملیت گردید ادیب جاودانی الذکر (احمد خانی) است که برای تقدیر از اثر خوش آینه شعری او (مهموزین) که در عالم شعرو ادب جزاز (ایاذه) یونانی مانسند او به (هومیروس کورد) ملقب شده است.

این ادیب کوردی که ریشه روایت تشبیهی خود را از یک قصه خیالی آبداده است در اثر نامبرده اش از آغاز تا پایان از چیزی جز از کوردستان و قومیت کورد سخن نمی راند و کسانرا که مخاطب قرار می دهد جز از صورتهای خیالی نیستند. احمد خانی قوم کورد را بصورت کسی نشان میدهد که در اسارت بسربرد و در نزدان اقتاده باشد سپس کوردان را بیدار می کند که از خطر تا بهنگام برهیزند و راه نجات پیش گیرند و آنها را به راههای نجات رهنمایی می کند. این اثر جاودانی که در سال ۱۱۰۵ یعنی در ۲۵۰ سال پیش نوشته شده است امروزه دهنده میهنی کوردی است که در سینه اکراد بهترین اثرات را بخشیده و جوش و خروش عجیب و غریب قومیت را در فکر آنها بچینش می آورد.

آثار شعری و ادبی که شعراء و ادباء کوردان بجا گذاشته اند زیاد هشد و بسیاری از این آثار و دواین مخصوص وصف مقام ماوهی لایحه ۴

زورچوک ایمان ده غزنین و ده مان راده چون و به نشای دلی خویان ده گهل ده کردین له بیرمان نیچی (بلام بی ویسته ایسه بیچه وانهی وان دووای دست روئین و ده سته لاتیگی چک به ریوشو نیکی پاوانه له گهلان بیز، بنه وه و بهه لسورانیکی شرعی و عدالتهی به خویان دابشکیننه وه که هه لکیر و هر گبر له گهل زورده دست یازیر دست یابرایان آواده بی نکوهه ایوه :

بزی یشوای مه زنی کوردستان موفق و سر کوه توبی هوردوی سور بزی به زبانیکی هه تایی مارشال ستاین

۵ - خطابهی آغای رسولی رسولی

ها و و طه نه کانی خوشه و بست .

له سر ته و اوای آحاد و افراد و دانیشتو کانی نه و خاکه ره نکینهی کوردستان پیوسته شکر و سهاسی خودای بهرز بکنن که له کردای به بد ختی و ندامت کوردی مظلوم رزگار بوو شه و کانی که به دایکی تهنگو روزه کانی که به چاوی برله فرمیک هه تیوانه رانمان ده وارد نه و جیزنه که وره جیی وانی بر کردونه وه و زمهانی به خیری و دهایی له بیر بردونه وه له سایهی تی کوشینی حضرتی یشوای کوردستان خاکی نیشانی خوشه و بست ملکی بایره کانی مه که چند سال بوو ده ژیر طوقی نه سارت دا دهی نالاند و روله کانی آزای نه و خاکه هه زارها کهس خونی خویان له سر رشتیوو موفق نه ده بوون به هوای باسکی آسین خوسی و گریهیی کرده وه و دلی غم دیده کانی نیشمانی به هه لکردنی بهیدانی آزادی رووون و شاد کرده وه و هو میدوارم به یاریده دانی خودای غزوجل پایهی نه و بناغبه پاکه و مراره مقدسه به هوای زانت و هه سوراندنی کاروبار له روی اصولی صحیح و ورشهی خوسی و هها قائم کا که تپولی بدینی و نظری بدخواهانی دوزمن توانی به اساسی پاک و بی تیکمی له هه مو چوت و چولیکی ضرور زبانیکی بگه بی نه و امین له طرف هیت جوانانی دیو کرانه وه عرض مبارک یاد و تبریکی او جیزنه مقدمه عرض حاضرین ده کم و مخصوصا به دلیکی صاف و برله هیزد له پایه داریه حضرت یشوای کوردستان بزی نیشمانی خوشه و بست کوردستانی که وره بزی مارشال ستالین که بشتیوان ولاگرو آزادی بخشی ته و اوای ملکی ضیفی دنیا به .

۶ - اشعاری شیواو

لیودارم بزی بامیری بیگانه
ورن نهی نو چه وانهی و وطن روزی گلستانه
له سطحی گینا هرچی ده بینم باگه ریخانه
له بادهی سه به خوبی سته هرچی انس و حیوانه
چاو کی داره کان بو جیزنه چی گل له سیرانه
چمن یک جی له مخمر سوروشین بو کی خرامانه
نه دادا او که سه بچنده میوش سر گرومات بو
بدایم سرله سر بخی غم و فکر و خهالات بو
دمی شیواوی زورده سستی دمی مانی به سرهات بو
لهرز گاری وطن گریان و دایم دل به آوات بو
ورسیری که ایستاجون هه شه شاد و خندانه
ماوهی لایحه ۴

۴ - خطابهی آغای عبدالرحمن به رزه نجی
حمد و ثنا بی هه لکوتن بوته و خو و ابوی
پاکه که ته و اوای ته نه وه کان کوردی
لی و ماوو داماوای له ته وهی دوو به ره کی
ره ها کرد و صلوات وره حبه نیکی ده زمار
نه به بوسر به بیغ به ره کی باب و بایره کان
و ایسه بورپی راستی هه ردووک دنیا شاره زای هه رموه
خودیا نه توبه کی ایسه شونی وان کتوور
نه که بته وه ری مان لی ون نه بی و روزی کی
وه که ته و رو ده و خویمان نه ده دت واپول بول
وه خرین کوه لیکی که وره و دوروست
بکنن و سر ری هینا به وه ته و آواتنه ی که
شه هیده کانی ری آزادی به صد آخو داخه وه
بردیانه بن کلی ته و رو که ختو دا بونه ی یک
هینا نه گرجی ته و ان به چاوی خویان له دنیا ی
روون نه باندیت به لام دوو دلی لی سه کن
که گیانی پاکو خاوی و ان نه و جیزنه بیروزانه
آگادارن و ده زمان بزانه وهی وان بسوا یسه
ده کار که توه بولبولی نیشمانی کورد حاجی
قدر به چاویکی برله فرمیکو سینیکی برله
هه نیکی وه ده لایته وه دهلی :

یا انهی به آبهی منزل
به چوار یاری احمادی مرسل
بی نه وایانی ملکی کوردستان
هه رله گوانی تاده گاته شووان
له خوی چهل و مستی و غمظت
ووخه بهر یمن به نغمه ی روحمت
و نا هو میدیش نه بووه و چاوه نوری ته و ورزه بیروزه ی
هه ر کرده که دهلی :

حاجیه شمره کانی و ملک کاوه
هه ر بسادیت دره فشی هه لداوه
شاعری زهر به ده ست و زانا وه لکه توه ی چاخی
شیخ رضا آخ هه لده کیشی و به دلیکی کوه وه
دهلی :

وه میرمدی سلیمانی که دار الملک بابان بوو
نه محکومی عجم نه سخره کیشی آل عثمان بوو
به که پایو ته و روو دینی شاعری نیشمان به روم ره
وه که دیاری دهلی پیره میردی سابلغ مرحوم
سیف اقتضا قاضی به دلیکی برله هیوا و هو میدوه
خه لکی بوته و جیزنه باسکه بشتن ده کا و دهلی :
و روحن موذن کوردانه بانگ ده دا
هه ستن له خه و وه خه بهر بن حی علی الصلا
هه ره و زنجیر له مبه نه بساوه تاه و رو که ش گویم
له بانگیکی و هها وو که ده بان کوت :

وه حتی تو بزو بانگه ده دن حی علی الصلا ده کن
بانگی اسلامی ده این و حقی خود اواده کن
بوله عاقل دووره کورد داوای خساری خوی بکا
خه لکی دیکش لیره دا و اهنا جا واده کن
ته و رو روزی پیا و تپو لافی کوری رسته
ناهه او هه لکوتوه بو کوزی خود اواده کن
رمی تیری کورده کان که توتنه ره چا و پیوه
هه ره بزوی ده بیزبون تسانی آواده کن
کوردو کوردستان قول لک لکی دینی که مان
ته و رو هه رچونی هه رموی پیشوا هه روا ده کن
به نجاهد بی نه هه هتا گلله بان چا و مان ده کن
ته و رو روزی رهش و ده به ده ری که (بضی له ز که کان
وامج و مور به سر ایسه یان هینا و له سه ره قبیکی

ده بیینی ده وورهی شورشی مه زنی سوسیالیستی اکتوبری ۱۹۱۷ که به هوی هیزو یازوو بییری دوورین له نین و ستاینه و هه سور برنا و توابان و ولاته هه زاره که بان له چنگی روسیان ته زاری کونه بهرست بهینته ده ری ، وله دواییدا که ونه یازو مدانی میله ته بیچاره کانی ناوخویان و دراوسی کانیا له زیرباری نه بونی و برستی ، رووتی ، نه خوشی ، و بهسته زبانی رزگاربان کردن ، خو بسندر و نوسینیان له ساودا بلاو که دهنه و له کرین و فروشن دا سر بهستان کردن هه ره بهر ته مش بوو که لهم شهردا ملیونها که جان و لاوان به پهروشه ووه خویان فدا ده کرد چونکی شیرینی بهری سر بهستان چیشبو و ده یان زای نهوی آزادی نهی زانی نای .

هم میله ته هج و هختی نه بووه که توزی له ایران و مغربیاتی کم بیته و له گهرمه شهردا له سانه کانی ۱۹۴۱ و ۱۹۴۲ ده که اووردو سوور بهی پهروا له بهر برشی به هیزی المانه کاند ده کشایه و دوو چاری هه و هختی و ناسه زایک بوو ته گهر به قهدهر ذره پیک له مغربیاتی هم بوایه و ده بو هه نسی گلهی له بهختی خوی بکات . بهلام وه کو ستاین ده گهر ته و ده لی : « نه سالانه ده گهر میله تیگی تر بوایه نه باتی میله تی روس ممکن بوو به ده ولته کهی خوی بلی ابو بهمانی خونان بهی نه هیا و هم میله تانه دوو چاری نه و هه و هختی و به بهختی و ناخوشیه کردوه که رزگار بونیان زور سته ، له بهر نه ووه تکانات ای ده کهین کناره گیری بکدن بو نه ووی ستاین ده وله تیگی تر له ابو بهشت و چتر بهینته سر کار تا چاره به کمان بکات و ریگایه کمان بو بدوزیه ووه و باصلحیکی شریف له گه المانه کاند بکات که له بهریشانی و مال و برای و و ده به ده ری و ده زمان بخت ، بهلام به بیچه وای ته میله تی روسی نه جیب له داوا کردن و کردنی هم کاره زور دور بووو هه مونه وایان دا بووه سر به هیز کردنی ده ولته که بان به بهختی گیان و مال تاباش بواتین المانیای فاشست به یخو بن ده برین « .

میله تی روس له مغربیاتی شهروه و تادوایی هیچ جور بهی اعتماد بکی بی نشان ده ولته و ره بهرانی خوی نه دا و هادی هه و فدریکسی روس چه میبو که روزی دهی ستالین بانگه نینه روحی آزادی سر بلندی و بهر نه ووه هه تا ترسو ناخوشی زیاتر بوایه زیاتر له سرداران خویان نیزیک ده و نه ووه و زور تر برویان بیان ده هات ، نه روحیه ته وای ای کردن به کو هه تیگی آسن له بهر دیواره کانی لنین گراد و ستالین گراد و ولگادا بهر انهر دوژمه فاشسته کانیا بوستن ستالین هم با به ووه و توبه تی : هه نه و اعتماد بهی پایانهی روس بوو به ده ولته کهی که عالمی انسانیتی به سر انسانی فاشستی ظاهره دا زال کرد ، من لهم روز ووه سیاستی میله تی روس ته کم « .

هوش و بیبری خومان له دنیا بگه بهین «

به راستی ملله تی رووس به ره بهری این وستاین توایه تی مه زنی خوی پیشانی عالم بدات چونکی ملله تی رووس به کهمین میله ته له روی زمیندا که بو رز کاری خوی و عام هه ولی دای و بکه مین ده ولته که آلی بالای به سر که ملی ملله تی بیچاره دا ده ندایی .

نه ستیره بی بندری رووسی گوره که به مایونها که ساتی ووریانی نه ساتی کردوه ایسته که به سر ملله ته آزاد گراوه که روز هلات و روز آوادا ده دره و شیه ووه و نه و نه که همیشه له جهزنی آزادی دان داوای بهر ری و گوره دوله تی شوروی لنین و ستالین له یزدان ده کن .

هه ره یژی پیشه وای کوردستان
هه ره یژی کورد و کور ستانی گوره
هه ره یژی میله تی رووس و جهر الیموس
ستالین ره بهر و پیشه وای آزادی گیتی .

بیستون - ج

ماوهی لاپره ۳

کوردان از بند و تاریخ

تور کار از بر گترین دشمنان کردن هستند و در وصف شهرها و بیان وضعیت قضای و مفاخر قومی و میهنی کوردستان است مانند دو این شعرا جاودانی الذکر : الهی ، سالم ، کوردی (هجری) از شعرا سلیمانیه در عهد بابان و دیوان حاجی عبدالله در از دانشندان قدیمی کوبسنجی و غیر اریانها و این دو این چاپ شده اند و در میان جوانان کورد منتشره شد .

ماوهی لاپره ۳

اشعاری شیواو

کوتم دایکی وطن اوخا که کی برت و بر شانت بزوردست ستن و بند کردن و زنجیر و زندان له دس بیگنه خونت بو شوو روژ کانی آمانت نجات کی دای و فرموی رو له چند خوشه و را امانت له سایه ی سهرو کی بهرزه بو او بهر پیدانه فریخته رحمتی آزادی او بو کردی آزاد نجات او دای له زیر بار ی غمان و کردی دلشاد سب او بو برینی دستی دیکتاتوری به دام امیش او بندنی هر گم تکر نیوی بیتوه به دم دلیم هر خوش بی صدری کورده کان او تره شیرانه چه هم هر گرشگری دوژمن هزاره ایله مصد جاره چه باک کر خاکی دوژمن خاره ایله باغ و گولزاره ده بازاری هنردا دوژمنی بیکاره بیکاره دهی بی نیته برینی تاج و تختی هر چی بهر داره ستالین و کفلا یی بو لایه ناشکی به و حرقانه صفی پیش مر که کان و رچاگه بهینه دوژمن به خورن خور بزانه چیدی ناتوانی در ترکی دست ظلم و زور له سایه ی لشکری سوز دستی استبداد دیکتاتور شکاره یزی نامرگتی بر او دوژمنی خون خور بزی مارغال ستالین نانه مین او هسادانه گه لی کورد جاوون بوو چی نه شایانه و کومردان به هیچ بگردن له ریگه ی سرخونی ژین و مردنتان به قوربانی وطن کن رح بکار نایه بهی اومان سرو ، لوه ره لری و بد اخرج کن چونکه کوردستان همیشه جی یلنگ و هه ده ها بو لانی شیرانه هتا او چرخه کونه خول ددا سرخوشی سورا نه هتا و عه ر ضه جی شن کردی شیکه ی بهارانه بهی تی ربی کورد هر او بشادی و گه گاران هه همیشه شادو خرمن نهی تی روزی تنگانه رئیس جمهوری نیودارم بزی با بهری بیگانه و چه ند که سی دیکه له لاوان نه شتیمان په رستان خطابه و اشعار بان خوبنده ووه و باش صرفی جانی و شرینی له نیوه هت نو و اندیشکی زوردا چیژن له ساتی ۶ پاش بووه و قوتار بوو .

اشعاری وردی

ماوهی لاپره ۴

هه مو بان جاویان له دس نیوبه او میدی ژینیان هه ربه نیوبه به تمای ایوهن له پاشوی خودا توتوی دیلیان له عمل کن جودا کوردی هه و جی بیینه هه ری تاینک ده لوپا خون مایی له لهشتان قهت و لزمه هین له هه می خوتان بوو وون به هه ردی بهرن به ردی قبولو نه بی دیلیوو روو زردی بهرن شه هیدن به هشت نه دین به روز سن بویه نه نوم خوش نهوی دوغام بو به کهی آزادییم نهوی به گولی سه رستی حاکم و مک بهشت بر از نه ووه چناو چولوو دشت نه وده شادم گه تو گو و تدم بهلام گه رد بیلیم قهت نه نوم نهوی خوشی جیمه نوو گولزارم نهوی بو جیمه لاله نه سر نه ووه سو نیل به بیوو نوو هلال یانه سووره گول - که دل به جیمم که سا سو که میم

نه دوروز بلی ستالین مایی گورد آزاد نه بی دنیا غیوابی به کویری عرب تور کوو هه م هه جم ده نه چن له دس دکتاتور ی هه م نه بینه دوله تی دوی دو ژمانت نهی دوروز بلی پیشه وای چه سور دوژمنی کوردان نه کا زرو و ژور تانه کا آزاد پاکسی کوردستان نا چیه با خوو فانی شی شادان ناخو ی له شو حمان دووره له و نهی نه دوروز بلی لاوان برین هه تا بئین به خون زینی ژین له سه ر سنه ووه حانه قیرو وان هه ل بدن آلی سی رنگی کوردان نه و جا با بهرم داویت بگریم

دنگوباسی هنده ران

لندن - رادبوی لندن چند شهوله مه بهر بلاوی کرده وه که نه و هیوار بکی دره و ننگ مجلسی شورای امنیت و احتمالی آماده بونی میوه گرو - میگو نماینده ی دوله تی شوروی له مجلسدا زوره . لندن - سو گور میگو طلبی دو ا خستن مساله ی ایرانی تا گور وژی ۱۰ نسان کرد . بهلام له بر موافقه ت به کردنی زور تری نماینده ی مجلس له سه ر ام رایه گرو میگو له مجلس مکتوبه . آنکارا - مسیو گرو میگو قه راری دا و نه گر گفتگو له مساله ی ایران بکرت له هه ووه کو بو نه ووه مجلس حاضر نه بیت . آنکارا - دوله ی شوروی نه خرا ستانه ی حوار وهی که حکومه تی ایران دا واکر دووه : ۱ - منزه وهی لشکری سور له هندی چیگا یانی ایران که شایانی اهمیت بیت . ۲ - خود مختاریی آذربایجان و درانی صدی ۳۰ دا هات به حکومه تی تاران و مداخله ی کاری داخلی آذربایجانی نه کات . ۳ - امتیازی نهوت به دریته کومپنیای روس و ایران به شرطی له - ۵۱ ، بو سو و ویت - ۴۹ ، بو ایران بیت .

مزی آگاداری

- ۱ - لاپری ۱ دیری ۳: رال
- ۲ - » ۲ » ۲:۵ »
- ۳ - » ۳ » ۱:۵ »
- ۴ - » ۴ » ۱:۱ »
- ۵ - کاغه ذواکت صدی ۲۰: »

له لایهن هیستنی
تهریریهوه دهردهچی

کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰ «
دانهی ۱ «

بلاوکه ره وهی بیرى حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۳۱ - سالی یکم - چوارشهمو ۱۴ خا که یوه ۱۳۲۵ - ۱ جادی الاولی ۱۳۶۵ - ۳ آوریل ۱۹۴۶

کورد دوراد پوتورکیا

چهندشو له وهر رادیو آنکارا له غایهتی بی شهرمی دا له زمان « فالح رفقانی » نوسه ری روزنامهی اولوس چندووتیه کی بی جی وناحزی دهربارهی کوردان (بهنایهتی له بابت زعیب مهلا مصطفی بارزان) دا بیان کرد . که بی شوبه هه مو نه ته وهی کوردی دانشتوانی ایران و عراق و تور کبا و سوریه کویان له و سه بوچه لانهی رادیو آنکارا بووه . ایسه بیرمان و ابو که وهلامی هم کوتانهی تور کبا نه دینه وه چونکه بی گومان له وشه ره دا (۳۸ - ۱۹۴۵) بوته و او ی نه وه گانی دنیا . به نایه تی بو کوردان له چاخی رابردو و نوی دا له ووی کرگار روناک بووه که حکومه تی « ابن الوقت و دستوری » تور کبا و کرافس هه رده به ازو آوازیکی ده و له ته فاشیت و استعمار کان وه که برین و سه ما کر ن کوهی هانو توو دیت . . . .

بهلام له سه ری ره ووشتیکی که پیاو کومهل له و چاخی « انبیک » داهه تی و به جی هینایشی واجبه ، شه وایسه به و کوریه پیوستمان زانی که له زه وه به کورتی وهلامی و سه ری روزنامهی « اولوس » و رادیو تور کبا بدینه وه تا که ره تیکی تر شه نه ته وه سه ره ویه (دک رادیو تارایش کورتی) خو به خو هه له نه کوته سه کارو باری نه ته وه گانی دراوسیان و به نایه تی نه ته وهی چهنده هزار سهی به ناموس و به غه ته تی کورد .

ایسه زمانه وی لیره دا جایی زعیب مهلا مصطفی به سارزانی به حکومه تی تور کبای « ناری » بنایین و له سه ره رشادت و اسانی شه پاوه به رزه برین چونکه او صافی وی (اظهر من الشمس) بهلام تور کبازانی : شه ری دووه می بین المللی به ره ی دراوی له سه ره هزاران لایرد ، جادی انسانی له بهر کورک صفه پاو خوره کان دادری ، پاو فیش له فاشیسته کان بری ، سیاسی کونه به رستی و استعماری وه که جهله سه ره ناسه کان هاوشته بهر تیشکی تینداری هه ناو ، هه تا بسوتی و برزی و بیبدری ، و دووایش بری تاجاریکی تر دانشتوانی شه و دنیا به برین و درزه به زن و پیاو ، کیزولاو ، پیرو گهنج ، وه که ره ی خیلانی نه به قوریانی شه و جهنر که سهانه ی که سه راهی فاشیت هیناری و استعمار ویا جاتر بلیم که وره ی ره کهز (تفرق نژادی) بان له سه ردا هه یه ، و له م لایه شه و چی

دیکنه نتوانن بو ده بهر کردنی کراسی کرگار به و بی ره شومانه له بهینی چه نه سالی کدا شه و مک (المان) هه له آسین و بینه سبی ده خاک و خوب که وزانی سه ر بازه گانی ججیل و مناه باک و بی گونا هه گانی نه ته وهی بشر .

به گوریهی شه و پیوسته وه سه ای خوی بی هاونا و به کتی و له خورابر دووی ده و له ته دیموکراتیه به راسته کان آواتی هه مو نه ته وهی کی چو که گوره ی « اروپا و آسیا » به جی هانو وه (له وه و دوو ده توانن به سه ره سستی بزیر و له یورشی استعمار و باه و مزه کان پاراز تراو ورز گارین) و به جی دیت ، چونکه قیامی دانشتوانی آسیا به بو دهس که و تی آزادی و دانانی حکومه تی میانی به گوریهی مشوری آنلاتیک زور پیاو ته دهس بی - کراوه و آوریکی و یا به گری گرتووه که با کوزینه وه و نای بی کوزینه وه « انشاء الله » وه که گواریکی فرانسه وی از بر عنوانی (آسیای منقلب) دا ده نویسه دهلی : (نومیلیار دپیاوه گانی آسیا به هه تا آخرین تو کی خویز بو آزادی به به ره ره گانی ده کهن و . . . .) شه و ده و له ته استعماری کان له هه مو با به تیکه وه کزولاو از بوون و له و شرری دوو اییدا هه وه هیزیک مادی و معنوی خویان له ده ست دا وه پس که و لپو تور کبای به وه زنی فاشیست به به و کرده وهی ده نگو باسی بو جهل به ره ره و وره شی چیدیکه کی دهس تا که ویت (سخن جین بدیخت هیز مکش است) !

له م لایه شه وه بزانی ، کوردانی آزار آزادی شه و بو توله ی خوی بی با بو با بر ویشوایانی میلی و مذهبی خویان وه که شیخ سعید که سلی ۱۹۲۵ له گنجه قیامی کرد ، هه ره بهم جو ره شیخ عبدالقادر کوری وی سید محمد اقدی و عبدالرزاق بدرخانی و ایدی که که ویشاش خوی بی که شو آلی وان به له و نی فواره به کی آگرین هه له ده قوی

وده که و ته ناو شه و حوضه ی که به خوی بی ملیون و نیو یک کورده گانی شه هیدی ری آزادی بر بوت و شه بولان ده دا ، گانی شه ره بری دهستی داناوه و ده یه و یان ده نی ، و به شیشوایی خوی بی هاو و با سکی به کتی کوردان هه تا هه روزی که دینه به رامه ی شه و داره ی که به که به که پیاوایی کوردی بی هه لاهه سه راه و به ره کونی شه و فوارانه و سه ره نیوی شه و حوضه ی خوی بی که مزده ی سه و له ی ران و آزادی کوردستانی که وره یان بی بدات روو شه یج بهر هه لستیک نا گریته وه .

تور کبا به منلی « بزین له غه می گبای و قصاب له غه می گوشتی دایه » به ده رده ی خوی رو که بو و به له قازه نه که ویت ، چه ره کور به لاماری سیاسی بو سه ره ته وه گانی دراوسی که هه ره کاته به ویشکی : (مثلا له روزی ۳۴۵ دسه بری ۱۹۴۵ له شاری استه مبول به ده ستوری حکومه تی فاشیستی تور کبا متبیک کی ضدی شوره وی و دیموکراسی درا که بوو به سه به بی تیکه جونی اداره و چپخانه ی سه روزنامه ی «نان - لائیکسی - گورشلو» و هه ره به و جو ره سوتاندنی دوو کیخانه ی شوره وی و . . .) یا روزنامه ی تصویر چاپی آنکارا به قه له می جهاد بابان بوایرانی نوحه سه رانی ده کاو . . . : یا روزنامه ی اولوس به قه له می فالح رفقا نای بی کوردان ده گری و . . . رادیوی تور کبایش وه که شیری به گویا گرتی ده جزوی بر نامه ی فارسی دابه ره و کفیکسی زور ده بگیرته وه !) ده نویی . به چکه فاشیستی و استعماری به وان له ییش چاوی هه و که سن جاتر روناک ده کات و ده ده ناسرین . ماوه له لاپه ره ۴

حضرتی پیشوای

کوردستان له سه ر بازخانه

سانی ۸ به یانی روزی هه نیوی ۲۵۰۱۰۹ ته و او ی خه نکی شاری که وه کو روزه گانی چاوه نوری بی شه ره که وه سه ر بازه کانان ده کینا هیندیکان له ها تو جو قدم کردن دا بوون و شه وانی تریش به کومهل له یاده ره وی شه قامه کان را وه سه بوون . بهلام پیش هاتن سه ر بازه کان به خه لکیان را که یاند که له سه ره فرموده ی پیشوای به رزی کوردستان پیوسته پیاوان و ججیلانی شاری شه و ره هه مو یان له سه ر بازخانه ی قدیم حاضرین . به هیستی شه و خه به ره هه و که سه بو به جی هه مره ی پیشوای خوی آماده ی حه ره کت بوون ؛ شه که رچی بارایش ده باری به لام ده ماویکی که ما دهشت و دینی سه ر بازخانه له به ر زوری کومهل

هه ره رش ده چووه ؛ شه نیش که بیک له ته اشچیان بووم له او کومهل خه ک اده که رام ؛ بزانه ده نگو باسی نیوی جی که نه و خه لکه بان بانگ هیشته و روحیه ی معنوی و بری کومهل چه ناچه اندازه به هیزه .

به راستی بو تارینی روحیه ی معنوی کومهل که ناچه اندازمیک به هیزه قلم و بزانه لال و کراه و چاوه نوری شه و جماعت که بو هانتی پیش وازور بی طاقت بوون دووایی هات ؛ یانی پیشوا به بزو کی تابه تی خوی تشریفی هینا و هه چهند قدیمی کومهل دابهزی ، کومهل واپان ده و ره داپو

که له بهر بیستی بزیره جی هه زنی کوردستان و ده نگی چه به ریزان نه ده کرا پیشرا بیبدری به پاش چه نه ده فیکه ییک ریگا رویشتن پیشوای به رز له به ره بوانی ستاد را وه ستاو شه و ره ما یاشته ی به یان شه ره و ؛ برابانی خوشه و یست له دیتی ایوه بو جو ره زور خوشحالم ، چونکه واپوه نمونه ییکی به هیزی کوردستانی هه زنی که له زر روحی به کتی دا کومهل و به سته و بو دو نایه کی آینده که توانی نه ته وهی کورد به ته واری معا به دنیا با سینی خوتان آماده کرد و . ماوه له لاپه ره ۴

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۹۲۰

۲۶

ترجمه سید محمد حمیدی

شورش امیر بدرخان

هنگامیکه امیر بدرخان نامدار بر امارت جزیره و بخش بوطان ولایت یافت (۱۸۲۱) بفکر اقتاد که همه کوردستان را اداره دولت ترکیه نجات دهد و یگانگی همگانی را در میان امارتهای گوناگون کوردستان تأسیس کند باین آرزو همه بزرگان و امیران کورد را دعوت کرد که در زیر پرچم او متحد شوند بیشتر بزرگان و رؤساء دعوت او را اجابت کردند و شیخ محمد از اهالی موصل و شیخ یوسف از اهالی زاخو که هر دو از علماء بنام کوردستان بودند بامر دعوت یگانگی برخاستند و نقاط دور و نزدیک کوردستان را گردش کردند و در میان مردم خطبه میخواندند و آرزوی را که امیر بسوی آن میکوشید ب مردم تبلیغ میکردند. دعوت امیر بدرخان منحصر بکوردان تورکیان نبود بلکه دعوتش بکوردان ایران نیز رسید و امیر اردلان (ایالت کوردستان) نیز دعوتش را پذیرفت و داخل سوگند گردید. امیر بانجام کارهای سیاسی اکتفا ننمود بلکه بتهیه تجهیزات عسکری نیز قیام کرد و در شهر جزیره کارخانه اسلحه سازی و کارخانه بارود سازی را بنیاد نهاد و عده دانشجورا برای تخصص در تجهیز اسلحه و اطلاعات جنگی آماده ساخت که به اروپا بفرستد و همچنین ساختن کشتی برای آمد و شد در دریاچه وان را شروع کرد. در این هنگام چنین پیش آمد که نسلورها از دادن خراجات بر حسب عادت سر بیچندند و امیر یک نیروی عسکری را که به ده هزار نفر می رسید بر آنها فرستاد و سر کوبشان کرد و اطاعت در آمدند لیکن اروپا بنام دین بهیجان افتاد و بدلیل بر گشتن بر ضعیف کارهای امیر اعتراض گرفتند همچنانکه در جنگ بین المللی اول در هنگام کشتار ارنهها همین کار را کردند. بلی اول انگلستان و ثانیاً فرانسه در نزد حکومت عثمانی احتجاج کردند و در موضوع اینکه امیر رعایای نسلور خود را تأدیب نموده اصرار ورزیده و خلع امیر را از امارت از حکومت عثمانی خواستار شدند. مدتی بود که مخابرات سیاسی در میان باب العالی و ایالت دیار بکر مشیر اناضول جریان داشت که چطور امیر را تطمیع کنند و حرکات او را بی نتیجه کنند و مداخله انگلستان و فرانسوا احتجاج آنها فرصتی بود که برای باب العالی رخ داد که اجراءات سخت بحد امیر اتخاذ کند بو بزه که دو دو نامبرده وعده مساعده لازم را بدولت تورکیه دادند و باب العالی به مشیر حافظ پاشا پیام فرستاد که بکنفر مندوب را که زبا کوردی را بداند ترادامر فرستد و از نیت امیر در باره خلیا استیضاح کند و حافظ پاشا امیر را بنام محمود افندی بانجا فرستاد که با امیر بگفتگو پردازد و او را بنام خلیفه به آستانه دعوت کند بر امیر دشوار آمد که باختیار خودش کشور حکومت خود را ترک کند و روشنائی آخرین حکوه از حکومتهای متعدد کوردی را که دستاوس و بخت بر گشتن آن را از پا در آورده بود بدست خود خاموش کند بدینجهت طلب او را رد کرد و کوشش خود را در تهیه وسایل دفاع چند بران نمود.

دولت عثمانی یک نیروی عسکری بزرگ را بر ضد امیر از نیام بیرون کشید لیکن امیر به آسانی لشکر را شکست داد و پس از آن روابط خود را بادوات عثمانی قطع کرد و استقلال تام خود را اعلان کرد و سکه را بنام خود بدریک روی سکه نوشته بود (امیر بوطان بدرخان) و در روی دیگر (سنة ۱۲۵۸هـ) و قوحت خود را تاشه روان از یکطرف و تاساوجیه ماوه لاپره

رادبو نهوقه و ماوی ژیره و به :

له به هاری ۱۹۰۰ - ۲۷ نفر ماسی گره له
 سه پارچه سه هولیکی سه رچوم چونه ناو
 ده ریا له و وخته دا که شتی سه هول شکین
 «برماک» له ده ریا به دابوو به هوی رادبو به و
 که شتی ده ستور درا که وه دووی ماسی گره کان
 که وی که شتی «برماک» وه دووی بان که هوت
 و نه جانی دان و هختی به م مخا به ره ماوه ی به یی
 دسگای (گیرنده و فرستنده) ۴۴ کیلومتر
 بوو له سالی ۱۹۰۱ ده بتوانی بو به یی ۱۴۸
 کیلو متر مخا به ره بکا .

پاش ماوه ییکی مهندسکی ایتالیایی به ناوی
 مارکنی به استفادیکی که له نهفته ی پوپوفی
 ماوه لاپره ۴

چیزنی سهر به خویی له فرهنگ

روزی سی شصت و نه ۱۱-۱۳۲۴ به یونیه سهر به خویی و آزادی کوردستان له لایه ن فرهنگی کوردستان چیزنیکی مجلل گیرابوو . ساتی ۹ به یانی گشت قوتاییه کانی کورو کیچ له به رانه ر حضرتی پیشوادا به رزه رویشن ساتی ۱۰ جلسه ی چیزن افتتاح کرا . آغای محمد مبلغی مدبری مدرسه ی کوردستان له لایه ن گشت کار که رانی فرهنگ مبارکبادی و روزباشی به حضوری حضرتی پیشوای معظم عرض کرد . آغای رشید عزیزی سهر و کی فرهنگ له پاش عرضی تبریک راجع به چلونه یی فرهنگ کوردستان و رفقی نواقص و احتیاجات بیانایکی ایراد کرد له لایه ن قوتاییه کانی مدرسی : گه لاپره ، کوردستان . سعادت . پروین . خسروی سرود و اشعار و مقالاتی به تین خونیندراوه جنابی پیشوا اظهاری قدر دانی و تشکری له همت توانندی حاضرین فرمو و به شیک له او ضاعی فرهنگ شوری و چلونه یی خونیندن و وضعی مدرسی نه وان بیان فرمو و ساتی ۱ پاش نیو ورو چیزن به افتخاری پیشوای معظمی کوردستان نه و او بو

مدرسه ی اکبری یاسیان

به امیری پیشوای به رزی کوردستان له هه و ملی سالی تازه ۱-۱۳۲۵ مدرسه ی اکبری یاسیان له میگیگی مدرسه ی که چان دامه زراوه و تاویستا له حدودی چل کهس له که چان وزنال بو خونیندن له و مدرسه دا نیونوسیان کردوو و هه و وروزی ساتی ۳ بوروز آواله جیگیکی نیو وراو کوده به یوه و خه ریکی خونیندن ده بن . له سه ره هه مو کیچ و زنیکی نه خونینده وار پیوسته له و نه مته گه و ره استفاده بکن و بو خونیندن و فیر بوونی زانست له و مدرسه دا له غایه تی شوق و رغبت دا حاضرین . آهوز گاری مدرسه ی که چان : کبرای عظیمی

بو زانین

له نه وای له که کانی خزی ده و کرات کوردستان و هه مو بران و آغایانی که تاویستا بوولی آهونمانیان ه ناردوو و بوولی مطبوعاتی کونبان له سه ره ؛ داوا ده که یین که زوتر بو مان بنیرن .

[ماوه ی اشعاری آغای خاتمی]

دای ناله سه رتخت پیشوای به ریز
 قائد عظیم هل که وتوی مه تین
 ذات پیشوا حضرتی قاضی
 ره به ری میله ت زانای سه ر زه مین
 نه مجار چیزنه به چیزنی آزادی
 میله ت غریق شای و هه لپه رین
 قاقای بی که تین داوه ت و سرور
 ده نیکی ده کاته گوچکه ی کرۆین
 نیپ تیپو قول قول له پیروزورهان
 لاوان و یان کیزانی رنگین
 چیزنه پیروزه ی آزادی و شادی
 له پیشواده کن به ده ست راموسین
 ساتی پیشوای کان ریزه ی سه ر بازان
 ده لی لشکری حمله ی نادرین
 ره بی الهی به روحمی باربت
 به خوشه و بستی حضرتی امین
 بون پایه دار که ی نه و سه ر به خویی
 ده کوردستاندا به ره گرتو بین
 ره بی حضرتی پیشوای معظم
 بون راوه ستاو که ی به مانی به روین
 به قدر و شوکت عزت و جلال
 مؤققی که ی بو دونیا و دین
 سه ر قافله کانی ریگی آژادیش
 هه ر خوش بن له نین بزین استاین
 (به بیان) تبریکی نه م چیزنه ده کات
 له ذات پیشوا کوردستان زه مین

دوست ایران و هه ریمیر عبدالرحمن مدرسی

الکساندر پوپوف

مخترع رادبو
 الکساندر استانیویچ پوپوف فزیکزان و الکترو-تکنیسین به ناوبانگی روسی مخترع رادبو و تلگراف له ۹ ی مانگی مارس ۱۸۵۹ له اورالی شمالی له داپک بوو ناوبرا پاش نه و ه ی ده و ره ی دانشگاه بطرو و گراد ی به مؤققیه و نه و او کرد به ناوی ماموستایی له مدرسه ی بحریه ی کروتشتادت داخلی خدمت بوو روزی ۷ مه ۱۸۹۵ له سکوبونه و ه ی ینگای فیزیک و شیمیای روس ده سنگای آتین تاییه تی و هه ر گرتی شه ولی الکترو مغناطیسی که خوی اختراع کرد بوو بوو نشان دان هینا به گوری داخه که م بو نه جریه به کی واگه و ره نه نیا ۳۰۰ منات دیاری کسرا بوو له به ره نه و نه جریه ی که به شکلیگی چووک ده کار کرا پوپوف نه نیا و بی آستان کاری ده کرد سالیک پاش ۱۸۹۶ پوپوف موفق بوو که به هوی دستگابه کی که خوی اختراع کرد بوو بی سیم مطلبیکی که م که هه و له بن رادبو گرامی کتیبه به ما به یی ۲۰۰ متر مخا به ره و ضبط بکا له سالی ۱۸۹۷ پوپوف نواتی به یی نه و که شتیانه ی که له ده ریا دابوون و نه وانی له قراغ دریا به بوون به هوی رادبو ارتباطا ده مزربنی هه و له بن سه ر که وتی گه و ره یی مخا به ره به هوی

کوردان از بدو تاریخ ...

ماوه لایه ۴

(مهاباد) و رواندوز و موصل از طرف دیگر توسعه داد و قامه سنجار و شهر سرد و ویران شهر و سیوه روه سقوط کردند تا به باروهان مستحکم دیار بکر رسید در این هنگام شورش در موصل برخواست ناچار لشکر شاد در خط جنگی (دیاربکر سیوه روه - نصیبین) بگذاشت و خودش بسر کردگی یک نیروی بزرگ بموصل رفت و آرامش را در آنجا برقرار کرد.

در هنگام برگشتن بقرارگاه حکومتش در جزیره بجناب خاور برگشت و بر ساوجبلاغ (مهاباد) و شهر (سندج) وارو به استیلا یافت. لیکن بابا عالی این دفعه خود را آماده مستعد نمود و همه نیروهای نظامی و غیر نظامی را در اناضول فراهم آورد و در زیر فرماندهی عثمان پاشا بر امیر بدرخان فرستاد. فرمانده طرف راست این ارتش تورکی فریق عمر پاشا و فرمانده طرف چپ رئیس ازکان حرب صبری پاشا بود.

در نزدیک ارومیه اولین جنگ در میان نیروهای کورده و این ارتش مواج واقع شد و در این جنگ پیروزی نصیب امیر بدرخان گردید لیکن آنچه برای امیر احمد پاشا بابان در هنگام جنگ با عثمان پاشا در دژ کویسنجق روی داد برای این امیر نیز واقع شد یعنی فرمانده طرف چپ ارتش کوردی عزالدین شیر بشکر پاشا به تور کها پیوست و به همراهی لشکر تورکی در جزیره پایتخت امیر فرود آمد و امیر ناچار شد نیروهای کافی را در جلوتور کها در میدان کارزار گذاشته و خود بانروی کانی برای جنگ با عزالدین شیر و تور کهای که با او همراه بودند عزیمت نمود و بالتبع پس از جنگهای خونین توانست تور کها و همدست آنها عزالدین شیر را از جزیره براند لیکن این خیانت عزالدین شیر سبب شد که نیروهای کوردی که در جلو ارتش تورکی که در نزدیک ارومیه عسکر گاه ساخته بودند شکست بخوردند همچنانکه این خیانت باعث شد که امیر توانست پیروزهای درخشان خود تم بچینه باججهت در بابان لمر چار شد که از جزیره دست بکشد و در دژ (اروخ) حصن کند و تور کها که عزالدین نیز با آنها همراه بود این دژ را محاصره کردند و مدت محاصره هشت ماه طول کشید و بلافاصله جنگ در بین طرفین ادامه داشت تا در نتیجه غذا و مایحتاج معیشت در دژ پان یافت و امیر ناچار شد از اندرون قیام به حمله ناگهانی کنند لیکن قدر او را در این دفعه همراهی نکرد و سخت به هزیمت افتاد و همین آرزوی بزرگش که استقلال تمام کوردستان بود به ناامیدی مبدل گردید.

و باب عالی از این پیروزی بی اندازه خوشحال گردید و حکومت عثمانی مدالی را وضع کردند و برای جاویدانی کردن آن (مدال حرب کوردستان) نام نهادند بزرگ روی مدال نوشته بودند (کوردستان مدالیسی - مدال کوردستان) و بر روی دیگرش (قامه اروخ الحصیه - دژ استوار اروخ) نقش کرده بودند. دنباله دارد

بخوانید!

در فرستادن وجه آسونمان تسریع فرمائید.

درسی زمانی کوردی

درسی به کم

راو

روو

روو

راو

راو

روو

روو

راو

ورا

روا

شخصیت

اخباری نیوخومان

مرحومی قهرنی آغای مامهش

روزی ۱۳-۱۲-۱۳۲۵ سانی ۱۲ نیوه رو آغی حاجی قهرنی آغای امیر عشایری مامهش له تمه نی ۸۳ سلیدنا به نه خوشبکی طولانی له دی به سو له جای مامهش فهوتی کرد وجه نازم که یان بودی نه لوس برد وله کن قیری محمد آهای بابی به خاک نه سپردا.

شخصیت

هاتن!

روزی ۱۳-۱۲-۱۳۲۵ حجت الاسلام مهلا محمد خلیل ده گهل: موهی له میزه ده گهل حضرتی پیشوای کوردستان مکتبهی هه به و عهد و به یانی خوی به حضوری پیشوا که با دووه دسان بو بیستی حضوری واردی مهاباد بو. جنابی مهلا محمد خلیل هر یزه زانایانی هه به به رزی ته وای کوردستان و به لنگر عالمی اسلام له علوم عربی و منطق و اصول و حکمتی الهی و هدیهت و ریح مجیب و اسطرلابدا وینهی که مه ولهم علماندها تألیفی هه به وله کوتنی شری فارسی و کوردی و عربی و صاحب ذوقه جنابی مهلا محمد خلیل ده گهل ملوزنی و به موهی زوری به به ریه کانی کردوو و اندامی محله نشی کرده ووه و نه مریگه با نوری ده به به ریه کیشاوه. ووقیتی نه و جابه وزادوونی و نهی وی خودا ده خوازین.

آگاداری

به بونهی نه و اعلامیه هیزی نووندی دیمو کورت کوردستان له اشخاص داوطلب (پیش مه رگه) که صاحبی اسبی شخصین و سابقا زیوان له هیزدا نوسراوه واد داشتنان دراوتنی و یا اشخاصی که خیال و نظریان نه و به داخل به خدمهتی پیش مه رگه بی پیوسته به انتشار و بلاو کردنه وی نه و اعلامیه خوان به هیزی ناوهندی کوردستان معرفی و ناسین تا محله و جی و ان مهیز دا بدری و تکلیفیان که تا امروز متظر بون ماموم کوری.

سه رو کی ستاده هیزی مرکزی دیمو کراتی کوردستان: صلاح

مهاباد - چاپخانه کوردستان

ماوه لایه ۴

پوپوف

کردو توانی له ماوه به کی زور ده تنگی در بگریته ووه ناوی خوی نامخترع به لام کبسیونیکی تاییه تی گه وره به شرکتی چند که س له اندامه کانی فرهنگستان به بی مدار کیکوه اوم انبانیان کرد که مخترعی رادیو بو بونه نه سالی ۱۹۰۱ پوپوف به ماموستایی فیزیک دانسته که اکتر و تنکیک بطرز بورتو و چوار سال پاش به سه رو کی هه بیژردا.

له نتیجهی کاری زور له لان رادیووه هیزی پوپوف رو به که می روشت له ۱۳ ی زانویه ۱۹۰۶ وفاتی کرد نه ووه ته وای گیتی له رادیو که نه نتیجهی دینه ووه و دروست گردنی پوپوف استفاده ده کن.

هاتن

روزی ۱۶-۱۰-۱۳۲۵ جنابی حمه رشید خان سه ر کرده و فاندی به رزی کوردستان که ۲۵ ساله له رزی آزادی کوردستان به سه رده کانی ده کا ولهم رگه با ده زوری مه به نت کیشاوه واردی مهاباد بو له و هختی وارد بو و نییدا له این کینهی مه ر که زنی حزبی دی و کراتی کوردستان پیش واری لیکراو ده گهل احترام و سه لامی نظامی له کانتگای حزب دابهزی به خیر هانی عرض ده کن و سه ر که ووتنی وی له خودا ده خوازین.

ماوه لایه ۱

خطابهی مه زربله زاده

به سه رزن و کچیش هه روای بوسته نه گه روایو نهی خوشکه کانم و نه نهنگو شان به خانی کورو اروایو میردی خوتن داخلی دایره ی علم وه معارفین باوه کانی نهنگو پاش میلیون ها قوربانی و فداکاری توانان گوردستانیکه سه ریه خوو و آزاد بیننه وجود نهنگوش ورن به هه ام علم و معارف ده گهل وان هاورنگ و هاورنگین به وجودی هر زبیک که و هختی مای و عسری و فابکا بخونی و خط و سواد کوردی به پداکا کچ و کورتان به ته وای بو مداری کوردستان که به هیزی باسکی پیشوای کوردستان و هاور عهده کانی داور و بنیرن تا له معارفی قهرنی بیستی بهش نهین کورو کچی عام وزانا نهجوانی خاک می مقدس کوردستان بدهن که به هومیدی خود اینوان باقی برا کورده کاتان که هیشا نه ژیر چنگالی طالبان داده نایشین نجات بدهن امیدوارم کوردستانی خوشه و ست له مده بیکی که مده بیته کانسونی دیمو کراسی حقیقی دویا و حق و قوی نه و میله ته چکولانهش که له زیر آلائی مندی کوردستان دا دژیره کو لازم محفوظ بمان.

بزی کوردو کوردستانی گه وره، بزی پیشاو رهبری کوردستان، بزی هیزی ملی کوردستان با به داریه آلائی سه ر تنگی کوردستانی گه وره

له لایم هیسه تی
تجریره وه دهرده چی

کوردستان

آب و تابان
یه کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانی ۱

بلاوکه ره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۳۳ - سالی یکم - دوشنبه ۱۹ خا که یوه ۱۳۲۵ ۶ جادی الاولی ۱۳۶۵ ۸ آوریل ۱۹۴۶

شهر به گونه قین ده کریت!

ایمه زور کم عاده نمانه که له به سه رهانی رابردو بدوین چونکو بانه برمان وایه که (تهوی رابردوو رابرد) ایتربیداویست نیه بیکه بیهشتی زبردان وهر بیجوتوه به تاییه تی که پیداو یستی ههر روزیک که انسان تیداده ژی کاره . ههر روزیک له عمری انسان که دینه پیشه وه ماوه یه که بو سه ره که وتی و پلیکانی سه ره که وتیش کاره ، لهه زیاتر فروفیشاله . و گرو کالی منداله . به لام که لی جار هیندی همل هنده که وون که ییاونا چارده بی باسیک له رابردوو بسکا و هم باسهش دووقازنجی تیدایه : ۱- به هوی مه ته لیک که ده لین : (شهر به گونه قین ده کریت) بیاو زور کردنو زور ووتی رابردوی بیرده که ویتوه و قینی هه لده ستی و بو به ره کانی باشتر آماده ده بی ۲- رابردوو هه مینه سه ره مشق و به لکو عبورته بودوا که و توه کان . چیک که ته منی و دار کرد بووهی که هم باسه نو-م ژوه بو : شهوی چهند که سیک ابرایان له گن به یک کو بیو نه وه و هم کوته جهنمیه (مصالح عالیه کشور- مصالح کنور شاهنشاهی) هاته پیشه وه و باسایان کرا و منیش چونکو بوخوم که لیکم نهولا و نهولا کرد بو و و ده ردی هم کوته که ناهه نکامم زور کیشاوه و زهری هم کاله که مارانه که لیک چیشوه و یستم هم بایه وه بره لک بدویم و کولو کوی دلمی بریک بی دهر کین . له آمانج دورته که و هوه هم برایانه که بی - که و دانشتوبین ههر گه سه بنویه خوی ماویک باچهند سالیک دیار و زبانی رضاخانی بله و مز توش بیون . له به کدیجان ده برسی اری تو بو گیراوی . یه کی ده بیکوت واله من سی سال کیرام ههر چی ده بیکوت : من بو گیراوم . ده بان کوت : (مصالح عالیه کشور اقتضای کردوه) شهوی دی (مصالح کشوری شاهنشاهی و حساب الاماره) بان کرد بو بیاتوی بهند و گرتی من بهم چوره خلیکان کرد بو هه لک له سه ریان دهران و وه ککو توبی قبال بو ههر جیکابه که و یستایان هه بان ده مزاند بیست سالی تهوا و هم دروو ده له سه و فاسکی فیکه سیمان سو تینه سیمانی مهی برژاندو ماندو کرد وله شی هه لقرچان زینو له کاری خستین خون مزه کانی کورد داگیر کهره کانی حقوقی بشریت و دزدکاتی مال و ناموسی ایه ههر ووتیه سیمان بیچه واه مانا ایداوه و بو ههر کلیمیک مانیه کی آوه ژوو بان دانا .

و منالی ویی وه به یک که وتیابه کور هم نیزه برنده هم برهانه بی جوابی به سه ره که لدا ده کوتا و ده بیکوت (مصالح عالیه کشور) اقتضا ده کات یا هم کاره و هم اقدامه بیچه واه می مصالح عالیه کشوره) و زمانی توی بهم ده ردی و ده زوره که دهو دهستی دابو و دهرو و ده قوچه قانی سه ره دانی دانا و ده به اویشته نیو شوی حیرانی .

کاربه ده سیک که کاتیک له سه راه بهر ده لیلدی با یایه هم نیزه ژه راهوی رضاخانی بله و زوی ده کار ده هینا و به روبکی فیلسونی اشارهی به مصالح کشور ده کرد .

فلان روزانه نویس جیره خور له به راه بهر به یک زه نجره حقایق و کانی رو به روو بوون ده گه له کرشته حقایق دیاری هم کلیماته ناد-ارسانه ی به کار ده هینا و توه ده بیکوت که ایدی خودا حکمی صریحی بومحکومیت عبیرگه که رابردوو و خوی به حقدار ده ژمارد .

بیاو کوزه کانی شاره وانی یانی میرغضبه کانی رضاخانی به کهس و کاری کوزراوه کان و به و دیلانیه که اهزیره نیغی جلادی و اندا گرفتار بوون ده کوت : (به بیچه واه می مصالحی کشور جولاهه تیره و یا مصالحی عالیه کشور وای اقتضا کردوه) ده زانی هم بلوزمه به سه و زانه که خویان به کوری خودا یارداروی شو ده زانی له کوت و ده کارهینانی هم کلماته جهنمیه چیان ده ویست و چیان ده کوت ؟ . ده بان کوت نهنگوتی ناکه نه نهنگو که دن نهغه عیسانین هه مو شتیک تی ده گزین ایوه حهتی فضوایان به و نیگه بشتی تو کورته له وهی که ایسه تیده گزین توش تی بیکه .

ده بان کوت : ایسه ناردارو و یا کوری خودابن و هه لکه و توی زه نو موجودیکی هه لیزر دراوین و روزی که هم عناصری علمی که و یسان بهش کرد زیره کی و تیگه بشتن و سه روکی و گه وه بی هه مو و بهر ایسه که وت و ژیرچه بو کی . نو که ری . دلی . هه زاری . و تی نه گه بشتن و نه زانین و بهر نهنگو کوت .

که سیک نه بده ویرا بهم ماوزه زوردارانه بلی ای بی انصاف توه به ست له و ووتارانه چیه ؟

و نه و ترزووه که بو کیشانو ناساندنی اندازه ی تیگه بشتی ایوه و تی نه گه بشتی ایسه دانراوه

له کوی به ؟ بو نهنگو ده بین و نهغه تاینین ؟ چه اسراریک نه کردنه وهی هم گری دا هه به که نهنگو ده زانین و لهه شاردراره توه ؟ شهورو روزی وون کردنی زانست و ده وهی گوم کردنی فنون نیه . له سه ره زانست و فینکی چکوا چه ند هزار کتیب نوسراوه چه وه ماوه که نه ام اسراره له که نهنگو هه مو دیاره به لایه هه چی تینا گزین ؟ به ای ایوه به اتوه بیای لوکس هاتو چوتان ده کرد و به مالی ایسه زگان زه لام کردبو و قصری حهوت طبقه تان ده حهوا ده خست . به لام ایسه که رومان زه رو نیو چاومان کرزو قیافه مان دلخراش و و چاوه ان به قول چوو بو هاوارمان نه ده بیسترا و کهس نه بوو به ناواری زارمان راگنا . واقعا نه بوو زیره کی و تی- که بشتی نهنگو و شه موش بوو هه زاری و تی نه گه بشتی ایسه .

جا بیده ننگین شهی دروزن و ده له سه بازه کان به ستانه شهی مل خوره زگزه لامه کان قوروقه پ کهن شهی خنه کان ، ده نو هم ووشه و ووتنه بی نیو کانه داسو این . گیانمان دهر چوو . جا به سه لیمان که رین جابا به هه مش له مصالحی عالیه نیشمانی خوشه و یستی خومان که کوردستانه حالی بین و شر که تی تیدا بیکه بن . لیمان که رین به هه مش له دیاری کردنی سه نوشت خوماندا مداخله به کین و کاری خومان بو خومان هه سورنیه شهی داگیر که ده کله حقوقی بشری ، شهی هه زمانی آزادی . شهی آروه رفیقی نوعی انسانی هم ووشه بو چانه و نه مو و بی نیو کانه ایتر به سه ده کاربان مه هین حقرفی ایسه له وه زیاتر مه رفیق حقوقی حققی خومان له نهنگو دهوی و به هیزی ایمان و قوهوی عزم و اراده و بشیوانی خودای بهرز و له سه ر ریکانی دیمو کراسی حقوقی بابو بایر و خومان له نهنگو و هر ده گزین ویه بی منلی کوردی : (شهر به گونه قین ده کریت) ده گه له هه مو زورو ستم و حهتی یامال کردنیگ به ره ره کانی ده که بن و به حهول و قوهوی الهی نهنگو له سه کورسی کیریانی فرعونیه دینه خواری و بوخومان له سه ر ته خستی شهو کت و به ختباری داده نیشین .

سید محمد حمیدی

ماوهی آموژگاری بوژنان مهزهی بلهزاده

۱۸ - مندالی بچوک فیره ترس مه گن مه لین نهوه گورگ هات . پشلههات ده نخون فیری نهوجوره مزخره فانهی مه گن وهه مپشه ریکای شجاعتو دلیری نیشان بدهن .

۱۹ - نهوشتهی میردت پی جا که یایی خوشه محترمی را گره .

۲۰ - له روزی دریزی هاوین اسبابی راحتی زستان ساز که و کاروبارت نهواو که .

۲۱ - تهریو تمجید زور لههوهو خویشی خوت له کن میردت مه که .

۲۲ - له مجلدا سرته ده گه کس مه که .

۲۳ - ههول کاری سه بیته چرا حاضر کردنه بوشهوی و کاری شهوت حاضر کردنی اسبابی سه بیته .

۲۴ - نه گهر کچی دهوله مندانی بی شانازی به سه میرده که تدا مه که چونکه زن به شانازی زووله بهر چاوی میرد ده کهوی .

۲۵ - نه گهر له دست ره تچی خوت داهانت هه بوو به خوت مه نازه ومیرده کهت به زیردستی خوت مه نازه .

۲۶ - له هاویندا اسبابی زستان زوری قدر مه کن و کورسی ومه قالی بهی اهمیتی فری مه دهن .

ماوهینی

جیژنی کمیتهی محلی شارویران

روزی ۲۸-۱۱-۲۴ له دبی لهج به بونهی کردنه وهی کومپتهی محلی شارویران جیژنیکی زور به شهوکت گیرابوو که و ره گوران وسهرانی آغایانی دیوسکری شارویران وژوماریکی زور له فله خوه کان دهوجیژنه دا حضوریان بوو و که لیک له اعضا کانی کمیتهی محلی ونوسهرانی محترم ووتارو اشاریان خونده وه که له ژیره وه بو آگاداری خونده - وارانای خوشه ویت ده نوسری .

۱ - اشعاری برای گه و ره خاله مین بهر زنجی صدری کمیتهی شارویران :

(جیژنه پیروزه)

موزده بی نه وروکه جیژنی کوری کورد
جیژنی مه ولودی و آزادی کورد

دی پیروز بی له نیژیک و دوور
به سه لاهه نسی . . . . .

چه ره نیسکه وه کوو بایی مه به
چه که سیکه او او الالباب مه به
بی به کسی لیره به کی . . . . .

نه و هه موو زه حمه ته هه به بونگوبه
جا دهی بوچی له دلرا نه نهوی
هه ره که سیکه نه بهوی کوستی کهوی
به خصوص میله تهی شار ویرانی
که ده بهر وی ده مرین گیسانی
شار ویران موزده بی نه وروت باوه
شار ویران نایی بو هه شار آوا
شار ویران ریشه بی جهر کو دلی مهش
مه نه لی کورد به آوو گلی مهش
(فقه لاش) بو سه ره تاش رووناکی
شور کایش بی به لی بیم چاکسی
مه ره کهزی حزبی کمیتهت لی به
پین بلی دایسه ره لست کسی به
چی به چی بجه سه ری نه شکلات
دشه چی بوت هه سه و آخو آوان

مه ره کهزی حزبی دیموکراتی نه تو
جیش هه موو آرمزو آوانی نه تو

گهرچی ویران و خراب و چول بوش
گهرچی اجوم اشک و زه تاوو گول بوش
پیشه وای گه و ره . . . . .
وه نیژیک دبی له بوت ریکه ی دوور
بابو بایروو براو خرمو خه سوور
نه تو دایک و کچه کان و دش و بوور
کو ده کا نهو گلی لیک دوور و بلاو
آوه دان ده یسه وه چومست پیر آو
روده نی مه دره سه ی کوردی له بون
وه ره جا به سه له خوشیان و برون
قلمه و ده فته ره و خانسوی له نوی
ساز بکه گورچ و شنی دیشی دهوی
شین دهی زور زوو برا شهو نووه
هه ره شه و نه ند نه ختی سیوات بووه
تی ده گی نه و ده مه دنیا که چی به
هه ره خودای که که سی دیکه نی به

شارویرانی که ده برسی کوی به
هینده نهو خاکه که شایت بی به
هه ره (آزاده) وه تا کوزه که ریز
له مه یاده وه تا چومسی به هیز
بانی نا سه ره جه هه توو به روانه
به شنی بی کیشه ی شارویرانه
له سه ری راهه نهی تاسه ری چوک
لاسه کانی ده برین وه لک لک
بانی نهی دانی محالی شلارده
(خالی) خوم له وه کونهش بازده
گهرچی لهو کاره نه مپشه هه زیزم
دهی ته نه م ماوه چه پیروزو فیزم
(پشه وای کوردی) چلون بی چایی
نه تو نازانی دهی هه ره وایی

۲ - خطابهی آغای مه لاه عبدالرحمن مدرسی (لهج)

پیوسته له سه ره گه و ره جو کی کوردان که بو
پیدا کردنی نهوشته نهی احتیاجمان وه لایان هه به
بی نه ندازه هه ول بدهن و بوژیانی سه ره بهستی و حریت
کوشش بکه ن ، وسایلکی ضروری زبان بقای
نوع فراهم بین به لکه نهوشته نهی گه بو مه ضروری تمدنه
که بنجینه هه مه سه ره که وتیکه . تمدنیانی خر
بونه وهی افرادی انسان له ده و ره ی به لک وساز کردنی
شارستانیت و کومه گی به کوری له وه چه تگ
هینا نو آماده کردنی وسایلی زبان داو نه و کو بونه وه
و کومه گ به به کتر به وختی به یاده بی که له
به نی خه لکیدایه تی و مساوات و عدالت به ره قرار
ییت و برابریان و ابه هیزیت که کس نه توانی به
پیچروانهی نه وان بچولته وه برابری کورد به بونه ی
- ۳ شت : اسلامیت ، نیشتمان ، زمان ، نه مه
برای به کین و مانای برابری نه وه به : انسان دهی
به وهی بو برای خوی منلی نهوشته ی
که بو قسی خوی دهوی پینه به سه ره (ص) نه مره نه ی

لایون احد کم خنی یحی لایحه ما یحی النفس و
دیان فرموی : المؤمنون کالجسد الواحد اذا
اشکى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالحس والسر
که شیخ سمدش نه مه چه نه شعری خوی له م حدیته
شه ربانه وه ره گرتوه .

بنی آدم اعضاء یکدیگرند
که در آفرینش زبک گوهرند

چو عضوی بدرد آورد روزگار
دگر عضو همدار نماند قرار

نو کر محنت دیگران بی غمی
ن شاید که نامت نهند آدمی
گه و ره کان . برابری به که تی چه نه فایده ی هه به
۱ - له هه موو کاروباریکی نیوخومان دایش ده که وین
۲ - اقتصادیاتان وه سه ره ده کهوی :

۳ - دوزمن ناتوانی به لامارمان بدات

۴ - آزاوسه ره زرده بین هه بیگانه ناتوانی ژیر
چه بو کمان بکات هه ویدم وایه وه کودین .

نه خلاق و وجدان امر و بیده که هه موو ریکابه گی
زیاندا برابری به کین و مره نو بی که وه ژنو بی که وه بیت

۳ - خطابهی سید عبدالرحمن بهر زنجی

برایانی خوشه ویت نه ورو روزیکه زور به سه
قدر و قیمته بلکو قیمتی نه و روزی اگر به سه
شروشین بایه به میلو نه خوی زستان بو مه ته و او
نه ده بو خدای به زوی هاوتا رحمی ده گه که له مه
کردوه صلاح دینیکی دهومی بو گه باندوبن هه تا
چیدیکه زه روی نه و خوی مزو دیکتا ورانه به
گه روی مه وه نه نو سین و امهش و لک دنیا ی نه ورو صاحب
به شو به شدار بین نایی نه و غوغیته گه و ره ی له
دهست بدهن دهی بیوانه بیژن سه وه سرمان
ده پینا و پیشوای خومان بین هه نا به یار مه تی خدای
به سلامتی پیشوای بهر زنجیری دلی و یخسیری
له استوی خومان دارین و چیدیکه هه ناسه
سارد و دامان نه بین . آغایانی ماقول و برابری
من بودانان و کردنه وهی کومپتهی محلی شارویران
ویک هاتی مرانی مقدس تبریکو عرض ده که م
خدایا اتوبیکه ی او روزی مبارک و چیژنه مان لی
پیروزی و نه وای آواته کانی دشمنانی یی ریک
خستین و ریک خستی مملکتی به زویکی زو
یک بی و له ری وه بیر هینانه وه و عرض ده که م
که ده بی له بهر چوو بی که آزادی وه ده دست خستن
هاسانه ورا گرتی چه تونه جاده بی به وورد و
در شه وه خه و خوارنی له خومان هه ل بکرین و به
گین و مال تیوه بچین وه که بخدا و پیاو بی توله
کان تمنای بیری ورد وهوشی تیز و امه جیله کان
رشید نکای خو کونان و خوی رشتن خویان له
مه بدانی هه لاتی و ریکه و تندا وه کوره بی توله کان
ته مای دوزمن خه لنان دن دین خستمان هه به به
کورد ایگرا و تیکرا وه کوچرخو آفرازی
ماشینیکی هه ریکه بو کاریکی لیک جوی بو لک
آمانجو بیوستی چه رخوخول به خوین تا تیری
له نیشانه ده ده بن و به آواتی کون و نوی ده گه بن
هه موو حق مانه نه که به خو که ردی
گوی رابده سه ره منلی کوردی

مالت جونی نهک فیرو بروا
شیرت شکینی نهک ربوی بخوا

ماودی له لایه ره

جیزنه پیروزه

هاوخوینه خوشه ویسته کان ؛
له جیزنی نه وروزدا له سفره دا بوم ونه توانی
روبه رو جیزنه پیروزه تان لی بیکم ؛ نه ونا
به وده شتو جیزنه پیروزه له هه مو برابکی
هاوخوین و هاوین شتمان ده کم .

م . ش هیمن
به ؛ خاتو ههوا خوش بوو نه ماوه کاتی سه رماو سه رل
له خاکه هه دهری وشین و کولاله ی سوورو گیاو گول
به بهرگی سه سوز رازاوه گیاو شاخ و شیو و دول
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
جلوی زستانی ؛ خوش بو تووزی سه سه رماه پیایوی سر
ده کرد و کوچه و گولان به به نرو ایته بو بو پر
له وی دواوه ده غه ملی کیو و ده شتو به نه تان و لآخر

نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
انزوی به و سه سه رماو کریوه مانگی ری به نه تان
به سوزه ی بای به ان لوی کراوه غه جبه ی خه نه تان
له سه رچل بولبولی شه به دا له خوشی گول ده لی به نه تان
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
ره شانگی لی پیابو کیوی کوبستان و بووه خال خال
جوزه ی ریواسی هاته دهر له شاخ و تیره گو لاپال
له ده شتا نیشتوو هه به و دیاره چادر و ره شمال

نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
انزویا بوته وه مالاتو دیاری داوه ویشک و ته ر
له هه ر لادینه گوی نه ورو که ده نگی زاوه ما کی مه ر
ده کا کورزن وحیله سه سب و ماین گو بچکه بی پیاو که ر
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
له خوی داوه به ره ایته که چه کابانی که ر دن کبل
ده کا مه ست پیاو به بونی میخه کو عطر و گولاو و هیل
به لارو له نه جبه نه وشوخه ده کا لاو و جیرلان گیل

نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه

دیسان

حه ساوه پیایوی روت و قوتو بی نه وناو بی ایرو
زیابه وه گیان له بهر گشتی وهاته دهر له کون میرو
له سه ر گویی سوانه بی ؛ بی ده خوینی چوله که و سه روو
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
که هینای بای به یانی بونی خوشی گول له لای کولشن
ده بی عطاره کان ایوه هه مو دهر کی دوکان داخه نه
له کس بونی هه لاله بونی عطره ده که هه لال بو گن
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه
له دوزبا دانه هاوتای به هاری جوانی کوردستان
نه ویش نه وسال که نه لجه ملای نه جانی بو له ژیر ده ستان
له خوشی نه و ولاته هینیش بوته هه زار ده ستان
نه واهات مانگی خوشی خاکه لیوه و جیزنی نه وروزه
ده کم لی تان برابانی و نه تان من جیزنه پیروزه

بی وفا مه به ده گهلم

چونکو من نوم زور خوش دهوی .
عشقی نو دل و دبده ی منی برده
شه و گری دریز خه و له چاوم هه راسه .
بی وفا مه به ده گهلم ؛ چونکو نه من
دائما به هومیدی روزگار بیکم که
به وصالی تو بیکم و دلم له ده ست درد
و غم رزگار بیت و شه وی هجرم
به روزی وصال مبدل بی و ماوه ی عمری
عزیزم له گولستانی عشق و محبت دا
را بویرم .

نه ی محبوبی بی وفا شه و گاری
به بختی نابریته وه . شه وانه له سه ر
چیکا هه دارانم نه سه ری خوم له سه ر
سه ری بی غه مو اندوه داده نیم و له ده ریای
بی اتهای غم و خه ق تی دا غرقم .
له هه مه ملی شه وه ته کاذه ی به یانی که
نازه روز کم که چادری ره شی
شه و له سه ر خوی لاده دا ؛ نه من هه ر
و به بهرم و به یادی تو له عشقی تو خه مو
له چاوم نا که وی و نه دهریای بیکرانی
آرزو دا غوط ورم هه ر چاوه نواری
پابوری عشقی نوم داخوا که ده گاته
جی و نه من له گیزاوه خه لاس ده کا
و ده م که نه نه ساحلی نه جات آزیزم
تو بوچ روحه نه خوشاره زای ده رده می
بوچ نا که ی تیمارم .

خوشه و شته که هه ر چه نه ده ستم
له داوینی خوت دور که نه وه و ده رم
که بیت هه ر دیمه وه و ده شیم (توم خوش
دهوی) و وه که بت ستابشت ده کم .
له ده رده و عه مه غه مو شادیشه له بادم ناچیت
باوه ر که نه ماشای هه رچی ده کم نوی
تیا ده نیم روزی رونا کم بو ؛ بی خوشه
هه روه که لجمالی تو ده جی هه ر که ده ی
بینم تسکینی هه لیم دی .

شه وی تاریکم بو به خوش دهوی
چونکو وه که زولفی خاری توره شو بون
خوشه . دلم له گولزار بو به ده بشکوی
چون جمالی دل بگیری تو له ناو گولان
دا ده نیم ، نه می طیبورم بو به بی خوشه
چونکو صدای تو له ترنمی واندا
ده نیم .

خوشه ویسته کهم ده ستم بو به له
داوینت به ره ده م ؛ چونکو هه تا ایستا
که ماوم به هوی عشقی نووه و به
تظار ی روزی و سانه و به داخوا
که ی فرته ی به حتم نوم له باوه ش
داوی .

باخوا کس به داوی دلدار به وه
نه بیت راستی ده رده بکی زور گرانه .
له وی روزیه وه چاوم به نو که وت لای
خوم ده سکوت به ختیارم که جی هه ته

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

شورش سال ۱۸۸۱

ترجمه سید محمد حمیدی
شیخ شهبز شیخ عبدالله در سال ۱۸۸۱ - از شمدینان برخاست و
بایک شورش بسیار سخت طالب استقلال داخلی کوردستان در
زیر سیادت تورکیه گردید و این شورش اهیتی بسیار داشت
زیرا شورش کننده گان بیشتر از مریدان و هراویش کورد بودند
که در مرام خود به یار بافتاری می کردند و تا مرزهای ایران و
روسیه پیش رفتند و بلکه در ایران خوی ، ماکو ، ارومیه ،
مهاباد ، مابندوب ، مراغه را تصرف در آوردند و عهد از
سرداران کوردان ایران از همدستار شیخ و بلکه رکر رکن
این شورش بشمار می آمدند و از جمله آنها حمزه آغای بزرگ
منگور بود ، احتمال قوی میرفت که شیخ در کوردستان مستقل
شود و دواتی را مانند دولت صفویین در اویش تشکیل دهد .
ولی دولت ایران و روسیه هر دو به مدافعه برخاستند و از هر
طرف نیروهای شیخ را محاصره کردند و ناچار بانبروهای دولت
ایران و تورکیه تصادم نمود و جنگ با این دو دولت بزرگ
منجر به سقوط شیخ و تفرق نیروهای او گردید و در نتیجه
تورکها شیخ را دستگیر و بمیدینه تبعید کردند و در آجا
بود تا وفات یافت .

(شورش سال ۱۹۱۳ - م)

در این سال شورش کوردی دیگری به سر کرده گی
ملا سلیم و شهاب الدین و علی در ولایت بلیس برخاست
و زبانه ی آتش این شورش بر اهلیای بلیس رسید جزایر
این شورش نیز بشکست منتهی گردید چونکه نیروی
تورکها که آنها را محاصره کرده بود بسیار بودند بویژه
این شورش جز در یک منطقه محصور در خود ولایت بیرون نرفته
بود باین جهت زعم ملا سلیم قونداگری روسیه در بلیس تاننده شد
و در آنجا بود تا جنگ بزرگ بین المللی اعلان گردید و سلیم
ناچار شد خود را بحکومت تورکیه که او را در شوارع
بلیس بدار آویخت تسلیم کند .

آنچه ذکر شد فقط خلاصه بخشی از شورشهای کوردی
بود که از سال ۱۸۰۶ (شورش عبدالرحمان پاشا بابان)
تا بحکال بیش از جنگ بزرگ اولی بوقوع پیوست .

و در اینجا پرده بروی شورشهایی که از جنگ بزرگ
اولی تا آخرین شورش کوردی که شورش اخراشخ مصروف
(۱۹۳۰) زعم کوردی است میاندازم و برای خواننده گلن محترم
گوشه از گوشه های علمی و سیاسی که در راه وطن کورد
و استقلال کوردستان بذل گردیده بیان میکنم .
دنباله دارد

ایرو خوشیم له خوم ده بو به چونکی نوله گهلم بی وفا بیت .
مایه ی زیم ، گیانی شیریم ، خوت ده زانی من نوم بی حد و حساب
خوش دهوی ادی بوچی نام دینی . اقلأ جاریک گوشه ی چاوم لی که
نابختیاریم . خوشه ویسته کهم پرند می روحم هه بیسه له که ته
دور نایته وه .

هاویدان وه که طبریکی تیزبال له سه ر سه رت سیه ره کاهه تا
له گه رمای مانگی نه موز به دور بیت .

زستان له ده ورت ده گه ری بو به هوی زنی عشق و محبت
گه رمت نه کاته وه هه تاله سه رمای مانگی رببشندان محفوظیت
چاچه شرنی انصافه توده رم که بیت . به خواده ریشم گه می هه رایت
نابسه وه هه رچه نه غمگین و بدبخت به هه ره به ختیارم چونکو عشقی
توم له دلایه .

غ (بلوربان)

له لایه ن هیته تی

تحریریه وه دهرده چی

کوردستان

بلا و کهره وه ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان

به کساله ۴۰۰ ریال

شهمش مانگه ۱۶۰

دانه ی ۱

ژماره ۳۰ -

سالی یکم

دو شهمو ۲۶ خا که ایوه ۱۳۲۵

جمادی الاولی ۱۳۶۵

۱۵ آوریل ۱۹۴۶

پیدهنگی بوچی و تاکهی ؟

له سه رته به سه ری به کی له کیوه به رزه کانی کوردستان ده گه گه لیک له هاوریان دایشم وده ورو به ری خوم روانی وچاو یکم به سه ر دارو به ردو گلو گیادا خشانده ده گه له ره به ک قیسم کرد . هه چیان به دلی من وه لایمان نه دامه وه زورمات و غه مگین بوم و به سه ر گه ردانی خوم زورم هوار کردو له خومدا تاماندو بوم . له کیوه که هانمه خواری وله ده شتیکی باردا ده سم کرد به گه ران . هه موو چی چووم و گشتم چاو بی کهوت . له نیو که مهالی دروستکراواندا کوره گویکم دیت که بونی خوشیان هه وای داگیرو هاوریکانی گشت مست و سه رلی شیواو کردبو له نیو هه کوره دا گویکم وه گیر کهوت . آخ . آخ چه جوان و نازه نینه . چه خوشه وه خوشه وسته ! له کنی دایشمورازی دام بو وی که له گشتمان جواتر به لام دل هه لقرچاو دهرده دارو ماتر بوو له نیوان ناو لیم برسی :

هه خوشه ویت چپوه و چتلی قهوماوه لکه زارت به ستوه وه ناله ی دلی دهرده داران وه لام ناده به . نیسیکی شمال به سه ر هه که لایزینه دا هاتوو گولی نازین . که تا نه ودهم سه ری به بیخه ی بیردا برده و خواری وه به سه ری دلی بو وه رگرتی قه کانیک کردبو وه به زونه وه به لام هیچی نه کهوت . دیسان که بوقه کردن بانگم کرده ناسیکی هه لکیشاو وه هیواشی له کاتیکی که زور توند چاوی برسه ورووی غه تاکم کوتی :

« .... به لی ام زه مانده باسی به چا که نابی ونی گه بشتی مه به ست له کن زانا نه بی داری نا کا ونهم کورت نظرانه که دیان بنو . نه منبان وه به ر پلاری لومه ولقم داوه وشیرینی ووتهم به زهری انتقادو اعتراضاتی بیجاو غرضای بی نه ره جده کن له به ره وه ههدم کرد که زارم بیستم ونهم گوته گه اره شم هه ربویه هه لبارد تالم ظاهر سازه ریاکارانه به دورم و له آفتی وجودیان محفوظ .)

ا کورتم نه ی نازین : له زانا ناوه شینه وه که گوته گیری و خه نکی له فیر کردنی زانست بی سه ری به کا . بو عالی به ندییز جوان تیه که لایوی له ووتاری برمزو مهزه پیکه ونی .

نیشتمانی خوشه ویت که ویستابم جو ره به ویرانه ی ده بیی هه ربویه بوو که زانا به رزه کان به گومانی خویان (به لکو به ری وونکی بیگانان) شقیان له دنیا هه لداو چون له گوشو که ناری گوم نیوه وه کهوتن وه هه ناسه ساردی ویی به شی مردن و نیویان وون بوو نه خلیکی وه که پیوسته بیتی لی وه رگرتن له نیشتمان که لکی لی برندن جا هه داخی وان ته مو نومانیه وه وه ی دایگرت وایستاش هه شتا به نیوه چلیش له سه ری نه ره بووه . ایشتاش خودا هه لئاگری و مقه و باس که وه هه مو که س چاوه نورتیه که به لکو هه شوک له جیخونی زانست و هه چنگ بین وویان بیته چرای ریگای تاریکو تونک که به هومیدی خوداله که وته نیوی چالاوی به دبه ختی وروزی ره شی روز گه ر به نا گرتوبن له سه رشم دل کوون کورونه سه رلی شیواوه

منه ت دانسی و شه وچه لیش بی له مه بدانی و عظو آموز گاری نی . له م کانه دا که گولاله هاوریکانت که لایاز سبو کیسیان ماندوو ساوه ته کانی بده و همتی بکه . وه به آموز گاری بریت بو شه قامی به ختیار ی و سه ر به زریان ری نیشان دهر به نه ی رونا کی دهری چاوی زانایان ونه ی جوا شربن گولی گولانی گلستانی کوردستان پیدهنگی بوچی ؟ و تاکهی ؟

هه ستوه دهره به ری خوت بیته چالاوبکی قول بوقوت دانی هیندیک له بریان زاری دا چه قاندوه و نیکه هه شی خوانه کا زو به زوو بویکی تیدا وون بیت .

چاوه ره پیاوه تی بکه داوینی همت به لا دانکه و له م ریگایه دا ده گه لمان کومه ک و هه مره و ههراز به تا به لکو به یه که تیو برایشه تی . به هه لمت و پیاوه تی که نشی نیشتان که سوپاس بوخودا زور قایمه و ده توانی له به رامبر کیز او طوفانی دهریدا خورا گری به یارمنی خودا بکه بیته فراحی نه جات وریگی در کاوی و به رده لانمان و سه ره و زبر و هه لدرمان به ری سی و اتومیل رووراست و قیله ناو بکورر رته وه . جاله م کانه دا به ختیار ی بیجگاری وه گرتو ده که ری و نیوت هه رگرتانه وی و مجسمه له سه ربانی مسقط الرأس و له تیوه راستی

شارانی معزن وله و ناغ و پشت سه ری کار به ده . ستان دا هه لداوه سه ری ونه ته وه ی دوا به ش نیووت هه ر به معزنی وه بیردنی و ده زانی که تو بو ی مردبو نه ت هیش دوزمن به سه ر نیشتماندا رابری و باوه رده کا که تو بووی بورا گرتی آوو خاگ با یی بالدارت شکانه ونالی فالدارت وه راند چا کهر له مانه هه مو ی نیوی چا که ت بیجگاری و ابدی ده بیت هه مانه م کونو هه ستام بروم داوینی گرتم و کوتی :

گویت را سه ره تا نیش قییکت بی بلیم وه بو نو دا که قه ی دریزو به خه درنت ده ست پیکر دوه بو نه وانه ی که عیبه کانی خویان له پشت به رده ی ظاهر سازی شاردی نه وه وه نری بی هنری خویان ناوه ته به رچاو به یاهیک بنیرم .

له لایه ننه وه بیان بلی : ایسه که کوتمان که ناره گیری ده که بن . خیر نه م قینه که گر تومانه تینی آوری که که له سه ر چاوه ی دلمان هه لایساوه دلی سه رم کردوین و خونی وه کول هینا وین وه بنا چاری وه کار و هه ولی خستوبن ناوه ستین تا سیمالی یه که تی ویه که رنگی و ناره وین تا بر ایه . تی و مهربانی و نابه زین تا خودا به رستی و نیشتمان په ره وه ی ایقایی لاوان و گنجان و بیرانی نیشتمانی باوک و بایرمان داده نین و کوششی بی و وچان ده که کن که به آمانجی ماوه ی له لاپره ۴

کاتیکی روژ آوا ده بی

که چن ..... بی ده کنی . بی ده کنی ..... به لام چی یکه تریک ؟ سه د خوز که به گریان ..... چونکو بیگه نینی نه وانه ی دهره دیکیان له دلدا به زور له گریان ناخوشتر و کار بیگه رتره . هه ره لو کانه دا که خور شه و باش بو زه وی ده نیری و ونه ده بی .... گیانی حاجی قادری کوی له سه ر بلی فریشان دته به رچاوی دلم .... به هه والی دهرده داری وهه زاری برا کورده کانی جزیر و بوتان ، هه ره کو عاده تی دیرینه به تی آهیکدی دور و دریز هه لده کیشی . دیسان غم هیرشم بودینی به لام هه ره وه کو گوتن نه و غه می به هه زار شادی نا گورمه وه .... چو سکو گیانازی و هه والی بایرانمان لیمیش چاو « مجسم » ده کا . نه من روژ آوا بونی شاری خوم زور به ی خوشه ... ساتیک ته ماشا کردنی نه و چاو نه اندازه به یکه ته من له زه توشادی نا گورمه وه وه همیشه له دلدا دلم ..... نیزی که به وه نه ی روژ آوا بون شایه غه پیش لیم نیزی که یته وه .

مه پاد - دلشادی ره سولی

کاتیکی خور له آوا بون نیزی که ده بیته وه و ورده ورده برته وی ده که وینه سه رته بولکه و جیایان وه که له جیکای نزمودبارته بو بیزاری ؛ چاخیکی هه راوه ریبای شاردیته بیدهنکی و مه پاد خاموش ده بی ، بیده نگی کی دوور مالی ده که وینه دلی آفریده . له و کانه دا خودا بی داوان رواه باوه ش خوشه ختی خویازده کن وینه وا و هه زاران له که لاوه ی به دبه ختیدا هه لده تورشکین . به کوردی کاتیکی دوامین سانی روز نه واده بی و وه وه لیم نمونه ی شه و پیدایه ده بی . له و کانه دا غم رو له دلی بی هیزم ده کا . به لام غه میکی وایه که به هه زاران شادی نا گورمه وه ، غه میکه گیانی هه لقرچاوم باراوده کا ودلی هه ستدارم به له رزه دینی به وغه هه چاوی نانویم پر له فریسیکی شادی ده بی . له و کانه تی دوامین سانی روز ته و او ده بی و شه و دادی غم هیرشم بودینی .... له و کانه یه که گیانی شیخ عبدالقادر له آسمانه جوانه که ی کوردستان دینه به رواز ، هه ره وه که به چاوی دل بیبینم به دانیشتوانی بی آکای وه لانه که مان به و آفریدانه ی که له و به ری کورده خانداندا دل

کوردان از بدو تاریخ تا سالی ۱۹۲۰

۲۹

ترجمه: سید محمد حمیدی

مبین پرستان کورد که نتایج دردناک شورهای کوردی را دیده بودند دل بدان نهادند که در میدانهای سیاست و دانش نیز کار کنند و آرزوی دیرینه خود را دنبال نمایند و در سال ۱۳۱۵ هـ مقرر گردید برای دعوت بعضیه کورد و شناساندن او بملل و دول عالم روزنامه را صادر کنند و امیر مدحت بدرخان اول روزنامه کوردی را بنام (کوردستان) صادر نمود و این جریده زبان حال مبین پرستان و عنوان یگانگی و استقلال کوردستان گردید سپس این جریده نظریه پاره اسباب بقا و بعد بجنیف (در آنسیکو پیدای اسلامی میگوید بلندن انتقال یافت) و سپس به فولکستون منتقل گردید و پس از اینکه دولت عثمانی مشروطه گردید بریاست تریا بدرخان باستانه برگشت و در آنجا منتشر شد کمی بعد در جنگ عمومی در قاهره منتشر گردید .

اولین جمعیت سیاسی کوردی که تشکیل یافت (جمعیت تعالی و ترقی کورد) بود که در سال (۱۹۰۸) در آستانه تشکیل شد و هر یک از امیران عالی بدرخان و فریق شریف پاشا (که فعلا دربار است) و سید عبدالقادر که اخیراً کمالیون در دیار بکر بدرش آویختند و داماد احمد ذوالکفل پاشا و غیره از اینها از بنیاد گزاران برجسته این جمعیت بشمار میامدند .

و در این تاریخ جمعیت ادیبه « از جانب این جمعیت سیاسی بزرگ » بنام (جمعیت نشر معارف کوردی) تأسیس یافت و این جمعیت توانست یک کتاب مدرسه کوردی را در چاپخانه طاش در استامبول بزرگ کند ولی عده بررأس کارها استیلاء یافتند و در زیر پردهای مشروطه یک اداره دیسکانتور را تأسیس نمودند و منجر به بستن این دو جمعیت و الهاء مدرسه گردید . باین واسطه (جمعیت تعالی و ترقی کوردی) سیاسی ناچار شد آمال خود را از راههای سری دنبال و با سلو بهای پنهانی کارهای خود را ادامه دهد .

در سال ۱۹۱۰ (جمعیت هیوا : امید) با اشاره یکی از مبین پرستان کورد در آستانه تأسیس شد و این جمعیت در حالت خرمی دوام کرد تا هنگامیکه تورکیا داخل جنگ عمومی گردید و چون همه اعضای جمعیت بمیدانهای جنگ رفتند تعطیل گردید لیکن پس از آرامش از نو آشکار و کوشش خود را ادامه داد تا اینکه دسته کمال پاشا آستانه را مسترد نمود .

مهمترین کارهای این جمعیت صدور جریده کوردی بنام (روز کورد) سب (هتای کورد) بود که در آستانه در زیر اداره عبدالکریم بگ تسلیمانی در سال (۱۳۲۹ هـ ، ۱۹۱۲ م) انتشار یافت . در این هنگام بعضی از دانشمندان کورد (از جمله آنها کمال فوزی بگ بود که اخیراً در دیار بکر اعدام شد) در آستانه جریده کوردی را بنام جریده (ژین) صادر کردند و این غایب کوردستان مال کورد است [رادنیال میگرد .

و نیز پس از آرامش امیر تریا در قاهره جمعیت استقلال کوردی را تأسیس نمود همچنانکه در آستانه مرحوم سید عبدالقادر و امین عالی و مراد و محمد علی و خلیل رامی و کامران از نوادهای بدرخان و ثواب پاشا و حکمت و حسین و شکری و مؤاد و محمود و علی از بابانیان و سید عبدالله و رمزی بگ خرپوطی و اکرم جمیل پاشا و نجم الدین حسین و ممدوح سلیم و حسن حامد و فرید و دکتر شکر محمد و حسین عونی (نماینده خرپوط) و محمد نماینده [ملاطیه] و امین زکی (مدیر اقتصاد در عراق) و میر آلای خلیل بگ در سلمی و محمود ندیم پاشا و میر لواء مصطفی پاشا و فریق حمدی پاشا و قائم مقام محمد امین بگ از اهل سلیمانی و شیخ علی و سید شفیق خیزانی و غیره از اینها از بزرگان و قائمین کورد جمعیت (تعالی کوردستان) را تأسیس کردند .

پس از این امیر امین عالی و جلاله کامران بدرخان و کمال فوزی و اکرم جمیل پاشا و دکتر شکر محمد و ممدوح سلیم و غیره اینها (جمعیه تشکیلات کوردستان) را بنیاد نهادند و در همین موقع جمعیت کوردی دیگری بنام (حزب قوم کورد) وجود داشت و این جمعیت که مرکز در آستانه داشتند و در سایر شهرها دارای صدها شاخه و شعبات بودند در خرمی و داماد کارهای خود دوام کردند تا هنگامیکه ارتشهای کمالی آستانه را اشغال نمودند .

اخیراً همه این جمعیت مختلفه منحل شدند لیکن بجای آنها جمعیت بزرگ دیگری بنام (جمعیت خوینیون) تأسیس گردید و این جمعیت داشت اکثر منسبین جمعیت منحل را بسوی خود میکشید .

دنباله دارد

هر که سخنه ریکی حتی مسائیل * هیچ موشکل نیه به قولی قائل مه لین مه لایه شان ناشه کینی * بو فارانجی خوی و اخو نه ونینی قه ورو حاضره (ویسی عثمانی) * لهده و ره ی به بداع بیته قوربانی

به چلی زستانی باغی گولی کرد

چون زحمت کیش بو خدارحمی کرد
بچلی جستانی باغی گولی کرد
هر کس له باغت بیسی به کرم
ره بی لیدری حوت گولی گرم
یاخودا باغوان هر پایه دارسی
بچلی زستانی له نیو گزار بی
گلایکی سهوز گلی سی و سور
لی ودهر کهویت روژیکی وه کنور
روز به اقبال و قلم به آزاد
باغی مرادت آوا و بر هات
قلم همیشه روی هر له خاکه
او خدمت ده کا نادای چاکه
قلمی اوگله روی له حوایه
نهوشن وه کومن دستو دوعایه
اوگله گنمی برنگی کاله
حرامی غیره بو کورد حلاله
بوله گولیکن دستی سربازان
تیگرا حاضرین بدل و بگیان
گلی سربازان وک گوله باغن
پاکیان روسورو همودل داغن
همو درودار شمشیر بدستن
خدا و پیغمبر وطن پرستن
بوربی بهر زیتی وطنی کوردان
همو حاضرین وک شیر له میدان
روح به فیداکن سر بقربانی
چو زحمت کیش ری نیشتمانی
(علی رحیمی)

نهم وینه روزی هه لکردنی آلائی کوردستان هه لگیاوه

مودیری روزنامه للی کوردستان (اویسی عثمانی)

نایبی نی ئمرو چی خوننده واره
یک پیشه وایه یکی سهر دار
یکم وه زیره یکی شمیره
یکی ره نیسه دست به شمشیره
خدا بو خاطر چی هه می نه نیبا
له سهر ئمیره به توفیقان بدا
ئهم بی نیج نه ره حساب کردون
هه مو به نیج فرسه دوعام بو کردون
ره بی بو خاطر اعجازی قرآن
بئر قرار یکی پیشه وای کوردان
چونکی به عدلو نه ناصا ووجدان
مشغولی کارمو تهره قی کوردان
هه تالی ددری اول نه هخی سور
به خوشی بزی ره لوردوی سور
له سایه ی ئه وان تاجی خسروی
له سهر کورد کرا ته می غم ره وی
منیش یکی کم نه ته وی کوردم
به چو کی کوردم بو کوردان پردم
ئهم بووم دیتم به برقی وطن
حق هینا به ددر له دست ئه هره من
غلام و بنده ی پیشه وای کوردم
به آوات گیم شوکر نه مردم
هه رکس به بدایگی کورد نه خوینی
خدا ئه ساسی له بن ددری نی
روح له سهر دست بین روحه کم پاگمان
بودر کردنی دژمن له خاکمان
به ازنی خدا گوردانی کوردان
ههروه قفلی مه ست ده روین بومه بدان
برای روز هلات له دبل هردی نین
دوژمنی خومان یاگ ئه خنکی نین
له سهر حه قی خوی کسی بکوژری
موسامحه ئه و به ایمان ئه مسری
نه لین شه قصه له عه قیل دوره
دفع الصابین گهالی مه نظوره
فاطحه الطریق غاصب الارض
نای بی هه من به هه مو طهرز
مسلمان له بدو مسئلهی شرعی
ده بی بگری بو ته صل و هه رع ی

زحمت کیشک هات به چلی جستان
باغیکی چقاند له نیو کوردستان
باغکی نیونا حزبی دیموکرات
قهلای زوردا تابوی وه برهات
شه وو زمه شه و شه وای له نیبا
تاکو باغکی ره عمل هینا
له هر کوی دینی چلی فریزو
بژاری ده کرد دست بجی زوزو

له کاتیکدا روزنامه ی ملی کوردستان
و کوروزی منور سهری له او فو قی خوش به ختی
هینا دهری طلوعی کرد و نیوی دیموکراتی کورد -
ستانی رونک کرده و بو به مایه ی هه ره حوشاد باشی ئه
چو که به نو عیکی او کو بول بولی شهیدا که
مه ست وی هوشه له چه منددا ده مستم به غهزل
خوینده نو ه کرد و ئهم هه له به ستانی خوار و نوم
هونده و وه ناردمه خذمه تان رجام وایه که ئه یوش
قه بولی زحمت بکن و چاپیان به رمون هه وایم
وایه بیته مایه ی دل گرمی برا کورده کان و چو کی
خران له جیژنه خوشه بی بهش نه بی .

له کوردان ئه کم تا آخر نه هس
دلیم گورده کان شکر خدایک
سجدی بنگیوون حمد و ثنا کن
له دوری اخیر خدارحمی کرد
آلائی آزادی بوایمه هه لکرد
تاروز له آسمان ئه گه ره ته ووه
دوژمنی آلام نه سهر ویتسه ووه
نه قعی آلمان سی ره نگ ئه نوخی
پایه استبداد له بن ددرینی
ره نگه سوره که ی یعنی .....
به روز و بلند بی دوژمنی نه وی
ره نگه سه وزه که ی معنای نشتان
رازا و ته ووه ئه سرو بو کوردان
ئه وی سپه که ی مزده ی پیداوین
بی که بن به جیژنه آزاد کراوین
داره که ی به رزه وکغه دنگو تیر
دوژمنی کو بر کرد کردی به یخیر
مخصوص نشانه ی گوله گه نمه
دلی زار عین بی ده رد و غه مه
قلم شه رموی کوردان بخوین
حوقوقی خوتان به س بقوتی ن
بامنا له کان بچینه مدرسه
علم پخوینن جاهلم به سه
زانیسی علم جهوه ری ذاته
نه خوینده واریش موزخره فاته

کوردان از بدو تاریخ تا سال ۱۹۲۰

ترجمه سید محمد حمیدی
 نمیخواهم وسایلی را که آتش دشمنی را در میان کوردو تورک دامن زد ذکر کنم زیرا ذکر این وسایل تماس یا سیاسی کنونی پیدا خواهد کرد لیکن کسانی را که بخواهند از این راه تحقیقات بعمل آورند و از این وسایل کاوش کنند به کتابی که در بغداد زیر عنوان « اقصیه الکردیه » هنگامیکه قاضی موصل مورد بررسی بود انتشار یافت؛ محول می کنم. از این رواز ذکر خوری و مصائبی که در اثناء جنگ نصیب کوردان و سایر ملل زیر دست عثمانی گردید چشم می پوشم.

لیکن ناچارم از کوششهاییکه از جانب جمعیتهای سیاسی کوردی در راه استخلاص کوردستان از زیر نیتورک بمذول شد بحث کنم:

هنگامیکه آرامش برقرار شد و بشوایان متحدین از میدان سیاست بیرون رفتند در آستانه یک حکومت متدله تشکیل یافت و جمعیتهای کوردی در آستانه وسایر شهرها بنشاط افتادند و با استناد بمبایدهای گفتههای فریبنده و پلسون رسماً استقلال کوردستان را خواستار شدند و به هیئت دولت که به آستانه آمده بود و همچنین به انجمنهای اروپائی و امریکائی که برای بررسی بتقاضای نزادهای منفصله از دولت عثمانی منعقد شده بودند مراجعت نمودند لیکن متفقین در این هنگام هنوز بدشمنی دولت عثمانی تشنه بودند و در این بین پیروزی بزرگ رشد خود را از دست داده و کارهایی میگردند که در آنها حکمتی نبود گاهی برای مجازات متحدین دیوان عرفی را تشکیل می دادند و باری این را طرد و آنرا بزندان می انداختند و بتبعی می نمودند بلی آرزوی متفقین پیش از همه چیز متوجه انتقام و کینه توزی از اشخاص و تضمینات جنگی بود و می خواستند از راههای ویژه کشورهای جدا شده مملکت دشمن را ببلند و زیر نیر استعمار در آورند و بدنبال آزادی ملل و فرجام کار آنها نمی رفتند و گفتار شیرین سیاستمداران دولتها تنها برای بستن دهانهای مراجع کنندگان و اغفال خواستگاران بیچاره بود.

بزرگترین دلیل بر آنچه گفتیم گفتار مسیو کلیه صو - داحیه فرنوسی بنام دولتهای اروپائی در آن هنگام است که میگید (هر آینه تورکها بواسطه سوء اداره و ستمهای گوناگون در قرنهای عرییده بروشنترین دلیل اثبات کردند که کفایت و اهلیت آنها ندارند که عناصر غیر از تورک را اداره کنند پس بر ما واجب است که از اکنون هیچ ملت را نپذیریم که در اداره تورکها بماند) همچنانکه لورد آسگویت گفت: (باید کوردستان از تورکها جدا گردد و حکومت تورکها تنها در ولایات تورکیه خالص منحصر شود تا بدین وسیله مظالمشان از بین نرود و آتش شرارتشان از شهرها خاموش شود) و انجمن رایش را تأیید کرد و در یکی از بندهای دساتیر انجمن امکان آزاد کردن کوردان را بکنجاید.

بای بزرگترین دلیل من بردوخ بودن این گفته ها و عدم استناد آنها بر حقایق اعمالی است که فرانسه پس چند سال بانویید هائی که داده بود مرتکب گردید و صحت تاریخ اطلاعاتی خود را این کارها سیاه نمود.

هر آینه آن شورش کوردی بزرگ که آتش آن در سال ۱۹۲۵ مشتعل گردید اگر فرانسه به تورکها یاری نمی کرد و راههای آهن را برای بقیه آرتشهای تورکیه در باختر بازمینمود حتی بود که بر حکومت کمالی و آرتش او در کوردستان بیروز میشد.

اینک باره از عبارات آن کتاب که بنام الا کرد در بغداد در سال ۱۹۲۵ نشر شد:

« بطوریکه تلگرافات اخیر اطلاع می دهند اخگر شورش منفجر شد بنا بقاعده « اذاضاق الامراتعس » هنگامیکه کار به سنگ آمد گشایش باید = تا بریشان نشود کار به سامان نرسد « اگر

فرانسه به تورکها کمک نمیکرد و به آنها راه نمیداددسته های کمالی بکلی محکوم بزوال می شدند مانمی دانیم چطور حکومت فرانسه باین کمک که سرتاسر کوردستان را کشتار گاه کرد موافقت نمود و حق را کشت و باطل را حق گردانید در صورتیکه او خود را سرچشمه مدنیت و انسانیت و خدمتگذار بشر بشمار می آورد .

از این حرکات فرانسه دانستیم که هر آینه حق در نزد بشر گفته است که اساس ندارد. خیال و گمان و گمراهی است و منفعت شخصی در تمام رگهای دولتها ساری است همچنانکه بینها در سر این افراد بدون فرق جریان دارد مانند انیم جمهوری فرانسه آزاد چه منافعی را از تورکیه گذائی دریافت کرد جز اینکه در تاریخ تمدن درخشان خود صفحه سیاه را بگذاشت که به حروف برجسته بخون کوردان بسوی آن نوشته شد « فرونشاندن آزادی و امانال کردن حقوق ... الخ « آیا اکنون دانستید که توجه یگانگان بکوردان تاجه اندازه است ؟ آیا بعد از این موافقت خواهید کرد بر آنچه گفته شده و باز هم خواهند گفت که شورشائیکه کوردان کرده اند بآدر آینده بکنند بدسایس اجنبی است ؟

آیا جراند عراقی که عادت کرده اند نهمای سخیفه خود را بگوش ما کوردان برسانند از گفته های خطا کارانه و دور از حقیقت و خلاف شرافت و انسانیت خود که به نتایج و زبانه های آن ملت نیستند دست خواهند کشید؟ اکنون بموضوع بر گردیم:

هر آینه جمعیتهای سیاسی میهنی کوردی بنشاط افتادند و چنانکه قبلاً گفتیم از متفقین استقلال کوردستان را مطالبه کردند لیکن حکومت باب العالی که در آن هنگام رشته هایش از هم گسیخته بود حاضر نشد نتیجه این مصیبت بزرگ را تحمل بکند و باندیشه اقتاد که از راه حله از تجزیه کوردستان لوجسم ضعیف تورکیه مانع گردد.

حکومت و روزنامهها شروع به نوحه سرانی کردند و مصیبت اسلام (که خود تورکها بر اسلام وارد آوردند) و اقوت اسلامی و وطنیت عثمانی و ... را از کلیتاییکه قرنهاست بد آنها عرب و کورد را فریفته اند بکوردان یاد آوری می کردند سپس باب العالی برخواست و به تشکیل یک هیئت وزراء قیام کرد که قاضی کورد را بررسی کند و بکراه اداره را بر تنفیذ کند که کوردستان را از اداره دولت عثمانی خارج نکند و این هیئت از شیخ الاسلام ابراهیم افندی حیدری کوردی (نائب صدر اعظم در آن زمان) و عبوق پاشا ناظر اشغال و عونئی پاشا ناظر بحریه و از اعضاء (جمعیت تمالی کوردستان) تألیف گردید و این هیئت در باب العالی اجتماع کردند و چند جلسه را تشکیل دادند و قرار ذیل را بگذاشتند:

۱ - استقلال داخلی به کوردستان اعطاء شود بشرط اینکه کوردان قبول کنند که در جامعه عثمانی بمانند .

۲ - اتحاد تدابیر فعاله بسرای آگهی این

استقلال و تنفیذ مقتضای آن حال شروع شود . لیکن حکومت فریبنا که مشهور بود باینکه بدولت انگلیس انکاء دارد اجراء این مقررات را بسیار بتأخیر انداخت از اینرو جمعیتهای میهنی کوردی دیدند که باید کوشش آنها در دوائر سیاسی اروپا تجدید شود و هر یک از جمعیت تمالی کورد و جمعیتی تشکیلات اجتماعی و جمعیت استقلال کوردستان زئران شریف پاشا سلیمانی (فرزند سعید پاشا رئیس دارالشوری دولت عثمانی سابق) را به نمایندگی و رئیس هیئت اغرامی به باریس برگزیدند و زئرال شریف پاشا یادداشت سیاسی راتحت عنوان (.....)

بنجمن صلح در فرسای در ۲۲ مارس ۱۹۱۹ تقدیم نمود و در آن استقلال کوردستان را مطالبه کرد علاوه بر این پاشای مشارالیه کوششهای صادقانه را مبذول داشت که معاهده اتلافی را بین او و بین هیئت اغزامی ارمنی که در رأس آنان بوغوس نوپاریشا قرار داشت بیند که دولتها در مسائل مختلف فیها در میان کورد و ارمنی مداخله نکنند و هم در مقابل کوششهای تورکها که میخواستند مسئولیت کشتار ارمنیهارا بگردن کوردان اندازند جواب قاطع باشد بلاخره کوششهای میهن پرستان که در رأس آنان زئرال شریف پاشا قرار داشت منتهی شد بسالیسکسه بندهای ۶۴، ۶۳، ۶۲ که استقلال کوردستان تعلق داشت بمعاهدهی (سهور) مشهور داخل کنند و این معاهده بود که به کار بسته نشد زیرا که سختگیری و دشمنی دست کمال پاشا آنرا پاره کرد . لیکن بر ما واجب است که از یاد نبریم که این جنگ و دو دشمنی از یک مدرسه میهنی برخاست که یکی از مردان برجسته کورد بنیاد آنرا گذاشت و او دانشمند اجتهاد بزرگ ضیاء کولک آب بگ بود (۱)

مرد اول کسی است که روح میهنی صادق را در جوانان عثمانی فسخ کرد و بهلوانان انقلاب را در هر دو عهد (اتحادی و کمالی) از آنها بوجود آورد .

این دانشمند کوردی کوردان همشوع خود را از خبلی پیش دعوت میکرد که در قومیت تورک فرو روند و مانند دو برادر متضامن پهلو به پهلو همدیگر زندگی کنند گمان میگرد که تورکها از دادن حقوق طبیعی نسبت بکوردان بخل نخواهند کرد .

بقیه در صفحه ۵

(۱) ضیاء کولک آب بگ در دانشگاه استانبول استاد علوم اجتماعی بود و او یک نفر کورد ار ولایت دیار بکر بود زبان کوردی را آفتان کرده بود نه اینکه مانند یک نفر کورد زبان کوردی را می دانست بلکه یک دانشمند لغوی بزرگ بود و تألیفی در نحو صرف کوردی دارد و در ضمن فصلی از کتابش که در سال ۱۹۲۶ در روزنامه (کیرم سوز) بورکی نشر شد بیان کرده است که هر آینه زبان کوردی بدون تراغ از غنیرین زبانهای شرقی است

اگاداری

نظر به مادل ماده ۱۲ قانون ثبت اسناد و املاک که سابقه که هبت به املاکی مجهول المالک چوارلکه‌ی به‌خشی ۱۵ و به‌خشی ۱۶ و به‌خشی ۱۷ و به‌خشی ۱۹ مه‌باد له‌شه‌ش مانگه‌ی شه‌ول و دوهم سالی ۱۳۲۴ دا داوخوازی نیشان کردوه به‌راپه‌ری ماده‌کان به‌شرحی ژیره‌وه آگاداری ده‌گری - به‌خشی ۱۵ به‌کی فرعی ۳۳۰ محمد صوفی‌زاده قطعه نه‌ریزیک گه‌ره‌کی شه‌رمیان - به‌کی فرعی ۳۳۱ رحمن مدینه قطعه نه‌ریزیک گه‌ره‌کی ارمنیان - به‌کی فرعی ۳۵۶ علی قمری قطعه نه‌ریزیک گه‌ره‌کی ارمنیان ۶۲۳ سعید مبارکی چوارداگ و نیوی تیکه‌لی خانویه‌ک گه‌ره‌کی ارمنیان انتقالی له‌حسن فرهادی و غفور اویسی دووی فرعی ۱۶۱۲ رشید قه‌ی بقوی قطعه نه‌ریزیک گه‌ره‌کی قوله‌قهران ۱۴۸۳ محمود احمد پور آذر که‌لاوه‌به‌ک گه‌ره‌کی رزگه‌بان انتقالی له‌ابراهیم پور رمضان ۱۴۳۰ بانومارته‌وار حبیبی خانویه‌ک گه‌ره‌کی رزگه‌بان ۱۴۳۲ عبدالله خشتی که‌لاوه‌به‌ک گه‌ره‌کی رزگه‌بان ۱۷۰۱ سیدعبداله ابویان مرکزی خانویه‌ک گه‌ره‌کی وینجه ۲۱۱۷ حامید حمیدی و هاشم یوسفی مگری که‌لاوه‌به‌ک گه‌ره‌کی مزگوتی جامعہ انتقالی له‌آغای و به‌لم پورمند ۴۲۳ عبدالله سه‌بزجی خانوک گه‌ره‌کی شه‌رمیان و شش‌دانگی به‌مدعی سالیک به‌پینج هزارقران له‌بعی شهرطی محمد قصاب‌باشی ناوه ۱۴۸۳ حسن کور خانویه‌ک گه‌ره‌کی رزگه‌بان انتقالی له‌حسن دادپه‌رره ۱۷۹۵ حاج‌الحاج حاجی سید باباشیخ (سیادت) خانویه‌ک گه‌ره‌کی مزگوتی قبله انتقالی له‌محمد مؤمن و ابراهیم پورمند ۵۲۲ صالح ابرانیه دوو دانگی تیکه‌لی خانویه‌ک گه‌ره‌کی حاجی حسن ۱۷۶۱ مصطفی داودی خانویه‌ک گه‌ره‌کی مزگوتی قبله ائمه‌رحمت شافعی - به‌خشی ۱۶ دیره‌ی دیکدش په‌لاکی ژماره ۳۶ اصلی صمد حسینی قدس سبزی و سلام حسینی قدس سبزی دانگیکی تیکه‌لی دبه‌ی نیوی و براوبه‌نی دبه‌ی انتقالی قاسم شیخ آغای اصالتاً نسبت به‌ئلی دانگو و قوومتاً له‌طرف عزیز حسن زاده و سلیمان و حسن و رحمن شیخ آغای و بانورقیه و عصمت شیخ آغای - به‌خشی ۱۷ دبه‌ی عباس آباد په‌لاکی ژماره ۵۳ اصلی عبدالله و قاسم عباسی چوار دانگو نیوی تیکه‌لی دبه‌ی نیو بردو به‌نی و به‌ی - (اعیانیه‌کانی شاروه‌کی بوه‌کان په‌لاکی ژماره ۱۳۰ اصلی) - ۲۹ فرعی صالح نصیری بوکانی پینج مانگ اعیانی خانویه‌ک ۷۲ - فرعی سید صادق رحمنی اعیانی قلمه باخچه‌به‌ک ۹۴ فرعی رشید جباری بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۹۶ فرعی رشید جباری بوکانی اعیانی سه دانگی خانویه‌کی تیکه‌لی ۹۹ فرعی سید صادق رحمنی اعیانی خانویه‌ک ۱۰۶ فرعی یوسف بنیامین صافونی بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۱۲۵ فرعی اسماعیل آغا جابوی بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۱۷۱ فرعی موشی و اسحاق و عمران و یوسف که‌بینی بوکانی اعیانی خانویه‌ک تیکه‌لی به‌قده‌ر په‌ک ۱۷۲ فرعی عمران که‌بینی بوکانی و استیر بقویان اعیانی خانویه‌ک تیکه‌لی به‌قده‌ر په‌ک ۱۸۰ فرعی محمد امین مه‌لا

مه‌وه‌ی بوکانی اعیانی کادیه‌به‌ک ۲۱۹ فرعی سعید سعیدی بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۲۲۳ فرعی عبدالله و محمد صالح و مصطفی مقرضی بوکان اعیالی خانویه‌ک تیکه‌لی به‌قده‌ر په‌ک ۲۳۴ فرعی رحیم امینی بوکانی عرصه‌واعیانی دانگیکی و علی ابراهیمی بوکانی و حسن امیلی بوکانی اعیانی پینج دانگیکی تیکه‌لی خانویه‌ک ۲۴۲ فرعی سید عبدالله کاطمی بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۲۴۵ فرعی علی مغسوف زاده بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۲۷۵ فرعی حسن تبریزی بوکانی دانگیکی عرصه‌و شش‌دانگ اعیانی خانویه‌ک ۲۳۵ فرعی نازدار فتحی بوکانی نسبت سه ربع دانگی و صدیق و اسمعیل و کریم اسکندری هه‌ره‌به‌ک نسبت به‌ دانگیکی و سی چواروم دانگیکی تیکه‌لی اعیانی خانویه‌ک ۲۹۹ فرعی محمد رشید براخا ص بوکانی و حمه‌عزیز ملک زاده بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۳۰۰ فرعی محمد رحیم عثمان زاده بوکانی اعیانی خانویه‌ک ۳۰۱ فرعی رشید تعابندی اقدم بوکانی و صالح حمه کوردی بوکانی اعیانی خانویه‌ک تیکه‌لی به‌قده‌ر په‌ک ۳۰۶ فرعی کبیر مرادیکی بوکانی اعیانی انباریکی کا ۳۲۲ فرعی محمد امین رحمن زاده بوکانی اعیانی خانویه‌ک (دبه‌ی حصار په‌لاکی ژماره ۱۳۳ اصلی) علی کاطمیان دانگیکی و محمود و احمد افتخاری چوارسهم له‌شش سهم دانگیکی تیکه‌لی به‌نیوه‌نی دبه‌ی نیو براو (به‌خشی ۱۹ دبه‌ی قزله‌سقلی په‌لاکی ژماره ۱ اصلی ۳۰۱ ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۲۰، ۲۲، ۲۴ فرعی حسین مجدی سی دانگیکی تیکه‌لی له‌شش دانگی هه‌ره‌به‌ک له‌بازده خانوی دبه‌ی نیو براو ۲۳ حسین مجدی دانگو نیویکی تیکه‌لی باغ انگور و قلمه‌وید زار له‌دبه‌ی نیو براو باحق شه‌وله‌سه‌چاوه‌کانی قزله‌سقلی و دچوم مانوک به‌راپه‌ری رتی و شونی محل ۲۵ فرعی سی دانگیکی تیکه‌لی زه‌مین به‌راو و به‌ی نیو براو باحق آوه له‌چشمه سار و به‌ی و چوم مانوک به‌ره‌و شونی محل ۲۶ حسین مجدی دانگو نیویکی تیکه‌لی آشبه‌ک له‌دبه‌ی بیژرا و باحق آوه له‌چوم قزله‌سقلی علی (دبه‌ی قزله‌داغ په‌لاکی ژماره ۱۷ اصلی) بازید آغا عزیززی دوو دانگیکی تیکه‌لی و حسن عمری و حمزه غلی پور هه‌ره‌به‌ک نسبت به‌ دانگیکی و دوو ششم دانگیکی و حسین و رسول آغا عمری هه‌ره‌به‌ک

نسبت به‌نیو دانگیکی و به‌ کاشم دانگیکی دبه‌ی نیو براو و سه‌می حسن عمری و حمزه غلی پور و حسین و رسول آغا عمری انتقالی له‌حسن بداتی و حسن عمری دانگیکیکی مشاعی دبه‌ی نیو براوی له‌برواری سی‌سه‌می خور دادی ۱۳۲۴ بانضمامی املاکی دی به‌مدعی چوارمانگو نیوله‌مقابی مه‌بله‌غی چلو دوو هزار و پینجصد قران له‌کن حسن بداتی به‌عی شهرطه (دبه‌ی شاه‌گندی په‌لاکی ژماره ۱۹ اصلی حسن عمری و حمزه غلی پور هه‌ره‌به‌ک نسبت به‌ دوو دانگیکی تیکه‌لی و حسین و رسول آغا عمری هه‌ره‌به‌ک نسبت به‌ دانگیکیکی تیکه‌لی دبه‌ی نیو براو انتقالی له‌حسن بداتی حسن عمری دوو دانگیکی مشاعی دبه‌ی نیو براوی ده‌گه‌ل املاکی دی له‌برواری ۳۰، ۳۰، ۳۰ به‌مدعی چوارمانگو نیو مه‌بله‌غی چلو دوو هزار و پینجصد قران له‌کن حسن بداتی به‌عی شهرطه به‌راپه‌ری ماده‌ی ۱۶ قانونی ثبت هه‌ره‌که‌سیک نسبت به‌املاکی نیو براوی سه‌ری داوخوازی اعتراضی هه‌به‌دته‌وانی له‌برواری بلاو کردنه. وه‌ی هه‌وه‌لین آگاداری نه‌وبه‌نی (۳۰ مانگی خا که‌ایوه ۱۳۲۵) تلمدی نه‌وه‌دروژ داد - خواستی اعتراضی خوی مستقیماً به‌اداره‌ی ثبت مه‌باد تسلیم بکا ده‌صورتیگدا به‌ینی تقاضاکننده و غیر له‌پیش انتشاری آگاداری دا راجع به‌هه‌ره‌به‌ک له‌املاکی تقاضا کراو ده‌عوایبه‌ک له‌جریان دا بی مدعی ده‌توانی برانه‌ری ماده‌ی ۱۷ قانون ثبت شاه‌نامه‌ی دادگا که‌دلیل و نشان ده‌ی به‌ره‌به‌ره‌کانی دعوایه له‌مدعی ۹۰ روزدا تسلیم شه‌اداره‌ی بکا والی حقی وی ساقط وله به‌ین ده‌چی و تحدیبدو حدود مطابق ماده‌ی ۱۴ ده‌ست بی‌ده‌گری حقوقاتی ارتقایی له‌وه‌ختی تحدیبدی حدورا صورت مجلس داده‌نوسری و داوخوازی له‌اعتراضی راجع به‌حدود و حقوق ارتقایی له‌دوژی تنظیم صورت مجلسه‌وه تا ۳۰ روز قبول ده‌گری شه‌آگا داربه‌له‌مدعی ۶۰ - روز هه‌ر بیست روز چاربه‌ک اعلان ده‌کرده .

آگاداری نه‌وبه‌نی شه‌ول - ۳۰ خا که‌ایوه ۱۳۲۵ .

سه‌روکی ایدره‌ی نه‌بستی مه‌باد هاشم موسی زاده

لقیه صفحه ۴

کوردان اربد و تاریخ
در اینجا عامل بزرگ در افزایش و بالا رفتن فکری که ضیاء تخمهای آنرا در دماغ جوانان بویزه افسران نشانیده‌وه و غلبه‌بود که متفقین پس از آرامش در آستانه و سایر شهرهای عثمانی معمول داشتند و نسبت به افسران شجاع و روشن‌فکران بزرگ تورک اهانت کردند . بلی سیاست سخنگیری و مناقشات دولتی از اهم عوامل سرعت انتشار فکر میهنی در میان شاگردان مدرسه ضیاء و تشکیل دسته کابله گردید . می‌توانیم بگوئیم که مناقشات اروپائی و سیاست توازن دولتی که هر دو در بقاء (مردم‌ریض) بر رخت خواب هر گ در مدت چند قرن اثر بزرگ بخشیدند پس از آرامش بسیاری دیگر نشاط

زندگیش را اعاده نمودند و این دو عامل بزرگ در استخلاص تورکیا از نشیب اضحلال و انقراض کار خود را کردند .

باین صورت تمام وعده‌ها و نصیحت‌ها راجعه به ملتهای مظلوم بشارت‌های بی‌انری بود که کوچکترین نتیجه‌ها را عاید آنان نکرد . من دوست داشتم که بتوانم تخصیلات شورشناپس را که پس از معاهده سه‌وه‌ر چه‌ده‌ر تورکیا چه در عراق بوقوع پیوسته ذکر کنم و سر ضمه و سقوط هه‌ر بکرایان کم تا بداند : که کورد آلتی دست و حافظ مصالح یگانگان نبوده‌است بلکه کورد قومی است نجیب و

شرف که تمام دار و ندار خود را در راه ملی‌ا علی و آرزوی قومی خود قربانی داده‌است (پایان)

ترجمه از (الا کرامند فخر التاریخ الی سده ۱۹۲۰، تالم استاد رفیق حللی)

ماوه‌ی لاره ۱ کوردورادیوی لندن
آماده‌ن بوبه‌ر به‌ره‌کانی هه‌وه‌ استتماری کونه په‌رستیان له‌وه‌زیاتر ناتوانم بلیم چونکی جه‌نابتان له‌من‌زیتر هه‌ست به‌دنیا به‌کی آزاد خواهی ده‌کن به‌لام ... آخ ... روی سه‌رمایه‌داری ره‌ش بیت . روی ده‌ماری استعماران و کونه په‌رستی به‌هه‌ژ چیت .

کوردستان

وظایف شارداری

ه نيو گهت اداره گانی حکومتیدا شارداری له دره چهی هه وه لدا تماسیکه کلی ده گه ل اوضاع واحوال و به لکو زبانی خه لکی هه یه و له لایهن حکومت هه وه مأموره که بو نه نامینی خوارده مهنی و له شاعی و تمه بلی ترخی پیداوینی روزانهی اهالی و پا کو تمیز زا گرتنی خابان و کوچه و کولانی نیوشاری بی رابگا و ههنگاوی زور توند هه لینی . شارداری حق هه به حتی ده زنده گی داخلی خانوادانیشدا مداخله بکا نه گه ههستی کرد خانه واده بیگ له بهر نه زانی و تی نه گه یشتن اصولی زبانیان خرابه و نازان له شاعی خویان به چاکی را گرن وینا و هه سیله یس بوونی کوچه و کولانان فراهه م دین ده توانی ره نمایان بکا وری و شونی بهداشبان نشان بدا و به تابه نی حالان بکا که باشاو و کتافات ده کوچان نه کن و وه کو کوچه گانی ایسه که هاوینیش ویشک نابته وه پرله یسایبوزیل و زال نه بن . شارداری و وظیفه داره که بو آوهدانی شار کوشش بکا و هم کاره له وظایفی حتمی خوی بزانی و له مابه ته وه ده ستورانی پیوست به خاوه م ملکه کان بدات وریگای آوهدان کردنه وه و چاوه دبیری بهداشت ده رهنق به خویان و کره انج و جو تیره کان به وان نشان بدا . به گورتی شارداری مأموره که له شو گیانی دانیشوانی نیشتمان به روه رده بکا و بو رازانده وهی شاران و چمقاندنی داران و زور کردنی باغان هه ول بدا .

متاسفانه ماویسکی « منظور تاسالی ۱۳۲۱ » زور دریره که شارداری له مه آباد دانراوه هه رجه نده فابده شو خالی نه بو وه ی نه بو تابه له هه یه خوسه ههنگاوی باش هه لیت و ته وهی که چاوه نوری خه لکی و منظور له دانانی بوه انجامی نه داوه مه یه تی زور ده گه ل کیشراوه و فابده ی گه م داوه و ما که ی هم نه تیجه وه رنه گرتنه له م هه م مه یه ت کیشانه له درجه ی هه وه لدا بی بو واپه و زور ده ردی دیکه شی بووه که ده کونجی له مهوره به شارداری و وظایفی شارداری شه هایک بنوسری به لام چو شکر هم هه رده ته که گران به بوول ده زمان ده کرن جاری چاوه تی ده بو شین و نه و موضوعی که ده مانه وهی باسی بکه بن موضوعی خوارده م نه که تقریباً بی بوول جی به جی ده ی تاسالی ۱۳۲۱ شارداری هه ر ههنگاویسکی له م بابه ته وه هه ل هینایی و هه ر آ گاداریسکی که دابینی بیجگه له وهی هه یه فابده ی نه بوه بری جار ضرریشی گه اندوه متلا هیندی شت که به طبیعت روو له هه ر زانی و له بازاردا زور بوه به آ گاداری شارداری ترخی بالاچوه و له بازاردا و هه چهنگ نه که و ته وه و ما که ی ته م هه له چه نده شت به ده ر نه :

۱ - له بهر ته وه بووه که انجمنی شارداری هه مبه نظری فشاری هه ناوه ته پیش و نازانجی بیوستیان بو فروشنده ره چاوه نه کردووه و ته ویش به ناچاری بووه ی بهری به جی له ده ستوری شارداری لاداوه ده نا نه گه ر ده واقع دا قارانجی فروشدان ده نظر بگیرا بایی بوچی شارداری ماخلقیقی تمقیب نه ده کرد و به هه حتی به سزایان نه ده گه باند باش وهی که قازانج و وسیله ی زبانی کابرا نامین کرا غلتی نه چشم پوشی ای بکسری .

۲ - له گهت خه راپتر ته وه به کر باران ته گه ر شتیا به گرانتر له ترخی شارداری بکریایی و یان بکرن حاضر نه بوون و دیسان حاضرین به شارداری رابگه یین و ده بان کوت و ایستاش

بلی سه ی مانی ۱۲ قرانه له صورته نیکه دایوی مسلمان به ۶ قرانی ده فروشی .

۲ - شارداری جنبی بفسکی به هه یز تر کاو منخفین به هه حتی مجازات کا .

۳ - چه رچی گانی بازار منع بگه نه وهی له قه راخ یا له نیو شاری پیش به خوارده مهنی و ده زی و ..... بکرن و نه هیلن به هه سنی خه لکی بکات و بوهم چه رچانه که اغلب له طبقه ی هه زارن کار بیبدر ته وه .

۴ - ته گه ر شارداری یا حکومت بو ی بکونجی ته وای پیداوینی روزانه ی شاری تهیه بکساره ترخیکی دیاری نه بو ی دوکان دارانی به دار قازانجیکی واتش که م طرف به ی بهری به جی منظور بکری ته وده م هه ر دو ترخ دیاری ده بن و فروشنده شو ناتوانی له ده ستور و ده ر که ویت .

وه کو له یشتا انارمظن کرد انتقادیی اسه له شار دار بکرن تاسالی ۱۳۲۱ بووه وهی سانه رانا آخری و نه خیری سالی ۱۳۲۳ شارداری چونکو بوود چه یکی باشو دیاری نه بوو ته مه ناتوانین گه بی ای بکسین .

به لام وه کو اطلاعمان هه به له سالی ۱۳۲۵ دا شارداری بوود چه یکی چاکی بو دیاری کراوه به کومه گی خودا بتریش ده ییت و هه میده مان واپه آغای میرزا غنی خسروی سه رو کی محترمی شارداری مه آباد که سلفه ییکی دریزو تجربه ییکی چاکی له شارداریدا هه به و له محسنی نیت و تی گه شتی هه یی پلین له ترخی اجناس بو بلقی ده ستورانی هه ها ویدا مالا ییکی زور چا که به سه رمسورن و عکس السلیکی و هه ها (وه کوه م روزانه بو نسیر و له له لیدانی خبابانه کان ووه کار خستی حسانی شیر و خورشید نشانی ده دا) که به کلی تیونی اوضاع به بیچه وای رابرد و نه بهر چاوه .

لیره دابه هه لمزاتین که هه وه شی به عرض بگه یین : اداره ی محترمی شارداری مه آباد له م چه نده روزی دوایدا آ گاداریسکی له بابه ت ترخی خوارده مهنی و هیندی هه یی دیکه بلاوه کرده موه هه ر چه نده ترخکان زوریش عادلانه دانرا بوون و سرفه ی فروشدانی زبتر تیدام منظور کرابوو به لام تأثیر ییکی چاکی به خستی و شتانه ی که طباً روو به هه ر زانی ده هاتن وه کو قندو چایی بی گران بسورن و له شتی دیکه شدا کس علی بی نه کرد جا لیردا اسه نظمان واپه هه ر چه نده شارداری و وظیفه ی تهی که ترخی هه موشنیک دانی به لام مساره له لاپره ۴

هه ر ده لین آه ابا به جم له وهی داوه بوینج قران و ..... دلی خه لکی بیشتن له کاتیکه دابه م ده ننگ نه کردنه ی ته روزی چه نده هه زار پنج قرانی و ... له خه لکی ضرر ده که وهی و فروشنده شو بو گران فروشی تشویق ده کا .

۳ - یا نه بهر ته وه به که انجمن به چاکی ضرر و قازانجی فروشدانی لیک نه داوه ته وه و نه تیا بو وهی باین شارداری هه یه آ گاداریک بلاوه کراوه ته وه خوا عملی بی بکری یا عملی بی نه کری (یستوه) نه هم آ گاداریانه له وزه مانی به وه زی دانه تیا بواعضای انجمن و کار به ده ستانی شارداری قابل اجرا بو و خه لکی دی ای بی به یس بوون) . خورنده وارانن خوشه ویت گه وای ده فرمورن که هم خونونده بیجگه له وهی هه یه قازانجی نه ضرر ییکی بیجگار زلی هه یه که گوی خه لکی به قصه ی دروو و پرو بوچ و بی حقیقت بهر ده یی وعادته ده گری تاملت وای لیدی که هه یه مه یستیک به حقیقت و هه ر ناگری و هه مو شیکه لا ده یته جیروک و افسانه و هه ر به م جو ره ده روا ته وای اخلاقی یا کو خاوبن و هه سنی حقیقت بهرستی له دلی ملت بارده کاو به خووو ره و شتی نازه ز آلوده ده یی تا ده چا لاری محبو نه وه ده که وهی (میزو وینه ی هم قه گه ایک نشانیده دا)

شارداری ده یی چیسا ؟

باوه ریمان واپه که ما که ی ته م ده رده ته وه به که شارداری بو اجرانی ده ستورانی که بابه ت خوارده مهنیوه ده بدا له یس وه عده دا پیشینی پیوستی بو ناکا که ته گه ر هاتو خه لک به مهنی نه کرد ده یی چیسا ته و نظریه ی خومان له زیره وه ده نویسن و هه وید بشمان هه به هه ر کس بو چا که بوونی و هه ضی شارداری نظریکی هه به یی نوسی که بتوانین ته و گری بو چکه به و جهی احسن بکه به وه و خه لکی له چه نکه گرانقروشان و محکمرین خلاص بگه بن :

۱ - اداره ی شارداری مه بدانیکی دیاری (وه کو مه بدانی آسنگران که ایستا ییمصره) هه لیزیری و ده ورو بهر که ی بکاته دوکان و به کری به کی هه ر زان ده اختیاری اشخاصی دا وطلبی له هه ر صنفیک (بقال و قصابو ...) دانی به و شه رطه ی هه رچی ده و دوکاته دا ایدنه یی مطابق ترخی شارداری بفرو شت و له نیوه راستی مه بدانیس ته خه سیاهیک هه لاوه سری و رزانه ترخی هه موشنیکه مطابق ده ستوری شارداری لی بنوسری و به گ نه فهری یا کو خاوبینش له لابن شارداریوه له سه ر ته م کاره دانزی ته وده م ابیدی فلان قصاب تالی : نه ر ی گوشتی سی ته مه نیت به مهنی یا چسوار ته مهنی و فلان علافی ییدین ناتوانی

له گوواری «پوا، دووو» چاپ باریس (دهسکاری کراوه)

وه رگبر هاشم خلیلزاده

آسیای منقلب

هه وره کانی رهش و مزه کانی غلیظ آسمانی آزادی نه تهوه کانی روزهلانی تریک کردوو. شکستی ژاپونی دلی نه تهوه کا. نی روزهلانی دانه مرکاندوه، چونکو نه تهوه شهر کهره کانی روزهلان تصمیمان گرتوو که چیدیکه نه چنه ژریاری زورمطی، و به تهواویش خویان له بندو کوتی روزآوابه کان رزگار بکن.

دانیشتوانی روزهلان تصمیمان گرتوو که به فرمانبره وای روزآوابه کان له روزهلانی نیوه راست دوای بی تن. له بهر تهوهی که دنیای تهورو بهوان اجزه ده تا که سه ربه ست بن و حکومهتی نیشتمانیان به دست و باسکی خویان اداره بکن. داوخوازی نه تهوه کانی (آسیا) ده نوینی که تهوان چیدیکه طاقت و توانای قبول کردنی ساردوسو کی بیگانه کانیان نه ماوه و له دهستی وایش وه آمان هاتون.

هه به زودابهزی آزادخواهانهی سهر تاسهزی آسیا به بهیارهتی و پشتیوانی ۵۰۰ ملیون نه فهدس بیکراوه، و تهوانش هتا دووای ریگای سهر که رو تن و بیروزی خویان به شهر و ههلا ادامه دهه.

بهر لهوانه تهورو دهولهته استعماریه کان له هه، و باه تهوه کزو لاواز بوون و له انزی تهو شهزی دووای تهوای تهیزی مادی و معنوی خویان نه دهست داوه.

دهولهتی انگلیس و فرانسه و هلند که له آسیا ده استعماریه بان ههیه، زور دوور و ونه چو دینه بهرچاو که بتوانن دیسان شهزیکتری قبول بکن و بچنه زیر باری قورس و ماندوو که ری شهزی سی بهم.

له روی تهو ده لیا به که و بستا حکومهتی کارگهزی انگلستان ناچار بووه به داوخوازی «میلیون هندوستان» وهلام بیدات و به داواکاری میانی تهوان که ده لیل له سهر آردی و اسقلالی نیشتمانیان رسیدگی بکات.

بهلام روناک نه که آیا حکومهتی کری کاری انگلستان نقشی حکومهتی محافظه کاریزی ده کا یاخیر؟

«هینده هه زاره کان هه مو کاتیک بورش و شورش ده که نه، قین و غضبی آزادبخوان وره هه بهر کانی (لیدر) آزاد-خوای «آنام» به بیجه وانهی تصمیمات و حوکم رهوای «فرانسه» نیشان دهه که موضعی تهو جووره ممله که تاهه آوسی خوین ریژی و شورشی زور گه ورن.

له هندوچین و هند هلند، هیزی انگلیس به بیجه وانهی به بلات آماده بووه، چونکو به راستی و بی گومان هیزی فرانسه و هلند (دانیشتوانی هند) تهوانی شهر کردنیان له که له تهالی نه، انگلیسه کان بهو کات (۱) له لاین هیزی فرانسه و هلندی واردی مه بدانی شهرو کارزار بوون! ملیون هند کویانه که ایسه هتا دووایان نه فرمان له ایانی دراوسی خومان پشتیوانی و لاگیری ده که بن، هتا بیرونی تهی حقیقی تهوان که اسقلالی به راستیه به چی نه هیندیری ایسه ههروه ها به تهوای اسبابیکی که هه مانه به شهرو بهارزهی خومان ادامه دهه بن.

به ره تهالی جزایری «فیلیپین» و «شیک له» «چین» تهوای دانیشتوانی منطقهی بان و بوزی قهرانی جنوبی ده یاری «میدترانه» هتا بانداری روزهلانی دووربه بیجه وانهی استعماریه کان آماده و مجزبوون، و شکاری «یاسه مرگ یا اسقلال» کردویانه ته پیشو کر کاری خویان.

«اختیاراتی میلیت پیوسته به دهستی خودی میلیت بسپردی».

تهو مهله به له کفرانس «سافر اسیکو» بان کرا، بهلام دهولهته بهرزه کانی استعماری که دهو کفرانسه را نقشی خویان نواند بووه به ره هلهستی پهسند کردنی تهو قانونانهی که

به قازانچی دهولهته مستعمره کان تهو او ده بووه؛ له بهر تهوش بووه، چونکو ده بان زانی به موسی شهوکاره تهوشویکی له ره گو ریشهی قوودی استعماری خویان دهه بن.

کفرانسی «ندن» له بهک راضی نه بوونی پنج دهولهته گه وره کانی له بابت کشروره مستعمره کان و غیره مستقل به چاکی ثابت و رووناک کرد. به تابهتی دهولهتی آمریکاکه له خصوص مستعمراتی ایالتا دا اصلو منشای «تروست سبب بین الهالی» به بی جی و بیوچ دانانو پست بی به کی له واسولی بین الهالی دا.

ده کمتی اجراییه ی سازمانی بین الهالی سان-فرانسیسکو دا، دهولهتی شوروی ته نیاده وه لیتیک بو که له بهشی دهولهته مستعمره کان لاگیری کرد، و پیشنهایی دانی سازمانیکی سهر بهرستی (قیومیت) دایمی کرد؛ (ا. و صورته دا تهوای مستعمرات ده بونه بین الهالی و له یاش ماوه به کی زور کهم هه میوان اسقلالی به راستی خویان و دهست ده کهوت).

بهلام پیوسته داوخوازی نه تهوه کانی مستعمره که به چی و منطقی به له بهرچاو بگیریته، چونکو تهوانه به ره له اوای بهش و حقوقی ههوهلی خویان تقاضایه کی تر ناکه، هه له به ته له دووایهش دابه و گویره به تهو تهو موفق و سهر کهرتو ده بن، که دهستی امپریالیسته کار له سهر نوشتهی خویان کوت بکن و مستقلا کاروباری خویان بیک بهین. اداره ی بکن.

اخباری نیو خومان

شوو - کومیتی ولایهتی حزبی دموکراتی کوردستانی شوو اطلاعی داوه که چندی له وهی پیش له سهر امری کومیتی ناوهندی به اکثریتی آراء سهرو کی ایداراته کان دیری کران و آلالی کوردستان له سهر بانی ادارات: قهرهنگ، شارهوانی، پست و تلگراف، دخانیات، آمار، مالیه هه اکرا و به نویه له لاینه جنابی قاضی محمد خضری صدری کومیتی شوو له کن هه ره که له اداره کان و آغایان اسکندر خان حاجی محمد رحیم زاده، مهلا عبدالله قاضی زاده، میرزا سعید شیخ معروفی بهر زنجی، محمد آغای محمدی مهلا عبدالله فاروقی، میرزا عبدالله کمالی تشریکی مساعی کرا و نطق و مقالات خویندرا به وه

پیشکش

آغای سعید باقرزاده بوتعمیری ساختمانی سهر-بازخازخانهی پیشو (هیزی وینا) ۶۵ داری به هیزی ناوهندی پیشکش کردوو وه لاین فرماندهی هیزی ناوبراو (آغای محمدانوازاده) سوپاسی کراوه.

دولهته ده توانی ملک و نه ناتیهی

من ههراج بکا

وه کوله کومیتی ناوهندی حزبی دموکراتی کوردستان اطلاع دراوه به ده ستوری حزب به ژماره ۱۷۸، ۹۱۲ - ۲۳ - ۱۳۲۵ له بهر که می بوودجه حکم ارزیابی برای خوشه و پست

آغای حاجی محمد امین رحیمزاده ملتی کراوه و ذاتی نیو براو که نیشتمان بهرستی و بی له هه مو کهس دیاره له وه لامداناساییکی له کومیتی ناوهندی بوسیوه و دهونداده لی: (تهمن به بیستی جملهی «که می بوودجه» زورل تهنگ و بهریشان بووم لهم کاته دا سهله که تهمن شخصاً و له نهایی تهی افتخار دا که تاره گیری ده کم ته کهر دولت احتیاجی هه بیت ده توانی ملک و انسانیه ی من ههراج بکا و به مصارف ضروری بگه بیینی و له خوداش ده باریمه وه که زورزو و خهزیه ی دولت پر بیت و ابهش به آسوده یی له زیر سیبیری آلالی مقدس دا بژین) وه لاین حزبی دموکراتی کوردستان به ژماره ۱۱۴۷-۲۵-۱-۲۵ سوپاس و قدر دانی لی کراوه.

سوپاس

له لاین کومیتی ناوهندی حزبی دموکراتی کوردستان اطلاع دراوه که آغایانی نیوبراوی زیره وه به ترتیبی نوسراو ره شه داربان باربوی حزب کردوه:

- ۱ آغای حسن طوری ۲۶۰ ریشه
  - ۲ رشید علیار ۱۰۰ دار
  - ۶ سلطان آغای معروفی ۲۵۰
  - ۴ سحابیل غای شیخ آغایی ۵۰
- وله لاین حزبی دموکراتی کوردستان هه سوپاس و قدر زانیان لی کراوه.

انتصاب

له اداره ی آماره وه اطلاع ده دیری که اداره ی آمار له شاری شوو به سهرو کی آغای شیخ معروفی بهر زنجی دانراوه ذاتی نیوبراو ده که له وره گرتی ده ستورات و اوراق و دفاتری بووست بو جیگی مأموریتی خوی روشت.

انتصاب

آغای حسن گوورک به سهرو کی آمار مه یاندواو (بوچی آغای محسن رحمت الهی که بو اداره ی ناوهندی دعوت کراوه) دانرا و بولای مأموریتی خوی روشت.

جیژنی سهر به خویی وه له کردنی آلاله شاری شوو

وزی ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۲۴ له لاین هه بهتی شنوبی به تهوای خه لکی سی فرسخی ده وره بهری شنوبی وه لام درا که له روزی ۱۲، ۱۱، ۲۴ دا بوهراسی جیژنی سهر به خویی کوردستان له شاری حاضر بن له نا کاو تلگرافسأ وه لامی هاتی یداغی مقدسی کوردستان بوشنوبی به وسیله ی آغایانی زه رزا درا فوراً له لاین کمتی محلی شنوبی خه بهر به شارو دهاتی اطرافنی شنوبه درا که له روزی ۱۱، ۱۲، ۲۴ له ساتی ۴ پیش نیوهرو بو پیشوازی به یداغی مقدس حاضر بن وه هیهت ۱۵ دقیقه پیش روزآوا! سه ربانی حزبی دیمو کرات ده ستیان به تیر هاویشن کرد و له لاین خه لکی جوار سهه تیر خالی کرا به یانی ساتی پنج شروع به پیش واز کدراهه شهت ده ستوری دا که ده ستی لاوان ده ستی پیشه رگان ماوه له لایحه ۳

ماوهی لاپهری ۲ جیژنی ۲۰۰۰
 وشیرنی خوری و سرود میلی بهی هات به پاشان له طرف
 خه جیجی که مالی و مریمی کاظمی که صاحبی تصدیق شهش
 کلاسه سوپاسیک که له طرف جه نابی صدری کومیتی محالی
 شتو وه بهتی شتو له زانی حساسی شاری شتو کرابو خوند راپه وه
۱ خلاصهی سوپاس سمداری خه جیجی که مالی
 له احساساتی زانی شاری شتویی به مه ناسبه تی انتصابی حضرتی
 ره ئیس مظهی جمهوری کوردستان وه ولدانی آلائی مقدس
 وه شکیل دوایری میلی کوردستان له شاری
 شتویی ایبه کارگه رانی حزبی شتو له صدرتانو که ره وه له اظهاری
 احساساتی زانی خوین گهرمی نیشتمان په رست دایشتوانی
 شاری شتویی که هر روزی مالی کی شیرنی خوری و سرود
 خوندن وه وجه په ریزان وشاد به ده درنگ دنیا ته شکر و سوپاس
 یان ده که بن وله خوی به رزی بی هاوتا داوا ته که بن که هه میسه
 له گه له حه به تینه وه و خوین گهرمی هه ره به رزی بزین و
 نه ولاده کانی خویان دا ئیما له بوریی ته رقی و حفظی نیشتمانی
 خوشه وستی کوردستان و فداکاری جه نابی ره ئیس جه وری
 کوردستان و پاراستنی آلائی مقدسی کوردستان نصیحت و هیدایت
 بکن بزی به زانیکی ایدر ئیس جمهوری کوردستان جه بی قاضی
 محمد - بزی به زانیکی ته واوره هبری دیمو کراتی ته و اوئی دنیا
 مارشال ستالین -

۲ - خلاصهی به یانانی یای مریم کاظمی
تاریکی و نگی و ذات له سه زمینی ره نگاوره ننگ

و با سفی کوردستان به کلی لایرا نوری رحمتی
 په روره دگار نیشتمانی مقدسی ایبهی سه راسه ر روناک و
 هوزین کرد زه مانعی عزت و سعادت داهات میلی شرافتمه -
 ند و غیوری کورد که له شجاعت و سه خاوه تا مشهوری
 آفاق و له تاو میلیله تانی روی نه رضی طاقن به واسطه ی عدمی
 موساعده تی روزگار و که چهره یی آسمانی غه ددار ده ژیر
 سه ره به نجهی فرقهی دیکتاتورانی ربوی صفی بی مروت
 ده ضیقت و فشار دا بون به باری باسکو ده سنی پر هیز و قوتی
 جنابی یشوای عالی همت به عنی حضرتی ره ئیسی معظمی
جمهوری کوردستان جه نابی قاضی محمد
 ه قیدی اسارت و محبسی ذلت نه جاتیان بوو قه و
 قامه تی مردانه ی خویان راست کرده وه په نجهی پلینگ
 آسا یشنی دوزماتی نه ته وهی کوردیان شکاند و به هیبه تو
 جه لادنی شیرانه دیکتاتور کانی به د سکالیان تارو مار کرد.

خامه کانی محترمه ایبهش قسمتی زان نه بی به نویی
 خومان بو ترقی نیشتمانی عزیز تا اندازیکی له ده ستمان بی
 نیکوشین و فداکاری بکنه و هه ر کاری که سببی پیشرفت
 مه رام میلیت بی به چاکی انجام بده بن و به شکرانه ی نه و
 آزادی و سه رفه رازیه که بومان حاصل بووه و ده به رانه ره وه
 دا که عیرضو شرافدان محفوظ نه سی کاریکی وای بکنه
 که بو ته رقی کوردستانی خومان خدمتیکی شایمان انجام
 دابی وه میسه لازمه بو دریزی عومر و ده و امی شو که تواقدهاری
 حضرتی یشوای محترم و رئیس معظمی جمهوری کوردستان له ته هی
 دل دوعا بکنه و توفیقی نه و اشخاصی که بو پیشرفت
 اموری مملکت زه حه تیان کیشاوه و تیده کوشن له خودا بخوازین
 له پاشان به دلیکی شاد ده لیم :

بژی به زانیکی مدید حضرتی رئیس معظمی
کوردستان قاضی محمد - بژی و موفق بی صدری
کومیته ی حزبی دیمو کراتی - شتو جه نابی قاضی
محمدی خضری - پایدار، آلائی مقدسی کوردستان
بژین و موفق بن ژالیرالیموس ستالین و گشت پیشوایانی
دموکرات

ماوهی کنفرانسی یایان
ز - خطابه ی یای کبری عظیمی
 خاخان عزیز و خوشکلنی خوشه و بست نه ورو اولین چاره که زن

میللت په رست و بهر بیی البته شه و قسانه من
 تصدیق ده فه رمون حتی وه حتیکی که تازه
 نشانه ی سه ره خوی کوردان و ده رده که وت
 وباسی دایکی نیشتمان ده کرا زور زان حتی
 بضیک له پیاوان بی سه وادویی خه به ره دنیا
 ده بان گوت دایکی نیشتمان زنه یان پیاوه
 ایدی نه یان ده زانی نیشتمان شه و خا کوسه رزه مینه به
 که ایبهی تیدا په روره ده بووین .

فهرهنگی رووچی بشره و ما بهی سه ر -
 که وتی میلیت و نیشتمانه به خصوص نه ورو که
 فه رهنگ کوردستان و شوروی اتحادیان
 به ستوه و چه ندین به را بهر ته رقی کرده
 چه ندوه ختک بوو که هه وری به ده حتی آسمانی
 خوشه حتی و ترقی و تمدنی ایبهی تاریک کرد بو
 ونه بده هبشت که بارانی رحمت خاکی ویشک و
 بی آوی ایبه تر بکا شه ماشو کری خودای
 که له تاکو کزه باه کی رحمت له آسمانی
 خوشه حتی راهات و به سه ره شه و هه رده دا غالب
 بوو وله آسمانی کوردستان شه به قی ورو و ناکی
 پیدا کرد و به چاری خومان دیمان که
 حصرت رئیس جمهوری له خاکی مهاباد
 دانراو وشه وه ره بوو نه ورو و نا که له
 نه وادی خاکی کوردستان دا مشهور بوو
 مخصوصاً توجی حضرتی یشوای سه اداره تی
 فه رهنگو مدرسه کان که هه موروزی ده ستورانی
 تازه صادر ده فه رمون و اغساب چار حضرت
 بو خوشیان تشریف ده هیینه مدرسه و چندین
 به را بهر بو به ما بهی دلگرمی ماموستا کان و شاگر -
 دان شا گرد زور تر بووه و هومیده وارم
 که انشاله نه و نه زوری شاگرد که چه ند
 مدرسه ی دی و ده بیرستانیان بودا بزنی به لک وو
 وه کو ایبه نه بن وبتوانن له هه مو کار بکدا
 له گه ل برابانی عزیز شه ریک بن و له حقوق
 اجتماعی محروم نه بن وهیچی دی نه لین
 نه و پیاوه ایبه زن شه و کوره ایبه کچ به
 توفیقی خودای بی هاوتا به زویکی زوو نه و
 قاعده ی قواوت دانانی زن و پیاوله نیولاده چی
 میلیت وه کوو خوشکو براده سن ده نین ده سن
 بهک بورزگار کردنی دایکی نیشتمان چونکو و
 نیشتمان چاوه ری نه و کچ و کورانه به که هیچ
 دی محتاجی بیگانان نه بی وله آخریدا به دلیکی
 پرله شادی و شف له خودای تسالی ده خوازم تا
 به بهد بره راره دوزمن کویری حضرتی
 رئیس جمهوری کوردستان هه ر راه و ستاوی
 آلائی سه رهنگی کوردستان بزی نه که سانه که
 له ریکای فه رهنگدا گیان فدان .

ح - خطابه ی کبیژ عشره تی عظیمی
 دایکو خوشکه کانم ایوه ده زانن شه من ویستا
 بونی شیر کالم له زاری دی وشه ورو که له
 نیوا یوه به یاناتیک عرض ده که له سایه ی خوندنو
 زبانی دایکو باهی خومه ده تا تصدیق ده رمون
 له ده وری پیشودا مدرسه شیان نه واد ده کرد
 اما چونکو زبانی بیگانان بوو نه یان ده توانی
 قه بکن نه ما من به شانازی شه وه ووتاری
 ماوه له لاپه ره ۳

و کچی کوردی له یانه ی روابلی فرهنگی کورد
 و شوروی کوبونه وه کمینه به ست نماینده گی
 له طرف خانم محترمی حضرتی رئیس جمهوری
 مراتب شو کر گوزاری و عرض ده که کم واجازه
 ده خوازم که چند کلمه راجع به سه ره که وتی
 و ترقی کردنی فرهنگ نه ورو به عرض مبارکان
 بگه به نم نظر به وهی که پایه و بنیادی هه مو
 بحث و گفتگو به که له سه ر زانست و تربیت
 محکم و راه و ستاوه دی . معاصرت ده زانم که
 چند کلمه له وضعیت زبانی دایکانی عزیز و خانمان
 نیشتمان خوشه و بست و حالت غم آوری چه نده سال
 له وهی پیش که له بهر چاری هه مومان زور چاک
 آشکرابه بو تان بگه رمه و البته تصدیق ده فه رمون
 که زن له نیوجامه ی نه ووزمانه داچه انداز به که
 بد بخت و له حقوقی اجتماعی چند محروم
 بون واقفا زور جیگای تا ف و شه رساری که
 مندالانی تازه بی گه بشتوی ایبه ره که حاتی
 غم آور و اسفا کی دوشی به خوددین و تفرین
 ده که نه وه که سانه که بون به سه بهی بد بختی
 وی سه وادی بی به شکر دنی وان له حقوقی اجتماعی
 زن که له ساختمانی بسدی دا ذره به که
 له گه ل پیاوان قواوتی نیه نازانم
 عاتی چیه وجه بوو که نه و بیچارانه بان له
 کچی مالیدا حبس کرد بو و حتی راضی نه بون
 که زن به آزادی بچینه حمام و روی آوه دانی
 بیینی العائیش وه کوده بنم نه قاعده و حشبانه
 هه ر ماوه له نیو بضیک که ساندای ایدی بی
 خه به رن که بی علمی و حبس کردنی جامه ی
 زبانی اسلام له یشتا ده سبکی بیگانی تیدا بووه
 که دوزمن دمو کراسی بون نه ورو ده سنی
 دوزماتی دمو کراسی بیردریتو کورت بکریته
 وه ایستا که ایبه آزاد ده کرن و له هه مو
 شونیکاله گه له برابانی خوشه و بست آزاد وی
 باکانه گفتگو ده که بن ده بی جامه ی ایبه به
 بی ادب بزانی نه خیر وایه هه ر کس نه و
 فکرانه یان کرده زور کچ رویشون و ریکای
 حقیقیان وون کرده وه گوم رابون ایبه به آزادی
 بی ادب یانین الحمد لله دنیای نه ورو دنیای
 ترقی و تمدنه ملت هه مو وه کو خوشکو برابن
 چه نده ایوه به جیاو ناموسو شه رف و حفظی
 نیشتمانی خوتان علاقه مندن ایبه سه ده وه نده
 به آبروی ناموس خومان علاقه مندین چونکو
 چاکه و خه رابه ده زانین و نیستی
 چاک و خه راپ ده تاسین و حاضرین که له سه ر
 نیشتمان سینگ روت خومان به سه ر نیشه ی
 دوزمن دا بیین خلاصه شه و پیاوانه که زنیان
 له زندانی ابدا حبس کرد بوو و خه ده آورتر
 له هه مو نه و به که بایی کوران و کچان
 انتظاران هه به له زنیان که بو پاراستنی نیشتمان و
 حفظ ناموس و میلیت اولاد پاکبان بو به خیر
 بکا . نه و فکره زور بی جیگا و زوریش
 له ریکای حقیقت دوزره چونکو نه ووه مطومه
 که سبکی بوخوی زانست و هنریکی ته وادی
 نه بی وایه بانی علم و دانش گولی نه چینی
 چون ده توانی شه ولادی نیشتمان دوست و

کوردستان

ماوهی لایره ۴ کفرانی یایان
 خوم به کوردی ده خوینمهوه . شهورو که بو ههوه لین جار زنو کیزی کورد له یانهی فرهنگی کوردو شورهوی له دهورهی یهک کو بوینهوه و زور جیگای شکره که لهو دونای آزادی ایمهش یانی ژنی کوردی که تاویستا له بهر یه خیسری و ژیردهستی و زوری زورداره کان نه مان توانومه نعمت زانست و خویندنی زبانی شیرینی کوردی خومان خاوه نی ش پین «به هره ور یسن» نه مان شهورو به یارمه تی پزدانی بی هاوتا سهله زبان و زانستی خومان به لگو دهی له زبان و زانستی فرهنگی که و ره که و ره دنیاش آگادارین یانی دهی بزاین له بهر جی ده وله تی روسی که و ره له دونیاد به وجوده پیش که و تونون ؟ شهو خویندو علم بوو ته وانی له ته و اوای دنیادا سهر بلندو پیش که و تونوی کردن دهی ایمهش له وه په و لاه به هوی ریگایهک که له لاین ده وله تی به قوه نی شورهوی بولای ایمهش کیشراوه که ره و ابلی فرهنگی شورهوی و کورد سهله بومه به لگو بوزور جیگای دنیا کیشراوه ته و اوای هیلله تی کوردی زنو پیاو کورو کچ له ونسته که لک «فایده» وه رگرین تا بیه سه بهی نیو ودهر که وتی ایمهش له ده نیادا و کاریکی وای بکه یین که پیاوه که و ره کان مان دنیا بیان ناسی به خصوص به ده وله تی پشتوانی هزاره کانی دیکه دی دنیا اتحاد جماهیر شورهوی بناسین ویاوه بهرزه کان وزنه به قییمه کانی روسی به خومان بناسین تا کسو لهو ریگایه وه روشونی چاک وانی ههه بزرین وده ایلیم شهویه تی فکرن له و و پنهانی که به دیواریه هه لاهه سراوه به مه نیشانه ده هه وده وله ته زور پیشکه وتوه و به راستی بو ماموستای هه مو دنیا دهی سهله کوردیش و تصدیق ده فرمون هه موی نشان ده داصت و معارف متدال تربیت کردن و زانستی وانی هه مو له نتیجه فرهنگ بو هومیدم هه به ایمهش له سایه پیشه وای بهرزه مان ژوژ بهرزه معارف و فرهنگی کوردی زیاتر بهر بهر بگری زیاتره وه ده لیم بزی رئیس جمهور کوردو کوردستان بزی مارشال استالین بزی خاتم رئیس جمهوری کوردستان بهر قه رارو پایه داری آلائی سی رهنگی کوردستان .

و - خطابهی کیژ مریم حمیدی
 خورشک کانی عزیز و خوشه و بست بزانی که فرهنگ بو ملت له جی گیانه و ایمه نالی وین یانی ملیتیکی فرهنگی نهی هت ترقی تاکا و بهرچ پایه کی تاکا و له ربزی مانی متمدن دا حساب تا کوری ملت دهی هه وهل ههنگاوی که بو ترقی هه لیدنی فرهنگ بی تماشا کن چند چرخ له هه پیش شه و نه توانه ی که له فرهنگ دا له ایمه و پیش که و تن توانیان له بی مالانی ایمه استفاده بکن اول مرامی وان لهت لهت کردن کوردستان و پهلاو کردنهوی کورد بو ایستا کورد و کوردستان هه ره له تی به دهس به کیکه وه به شهو زالمانه اول کاری که کردیان شهوه بو چند درارش که هه یچ اهمیتان بی نه ده دا له شاری وک مهاباد دایان نابو اما له سایه خودای بهرز و بی هاوتا روابطی که شوروی ده گل کوردانیان بست اول مرامی وان شهوه بو که فرهنگی کوردستان ترقی بی بدن هه وه کی ایستاده یین چهن دین برای خوشه و ستمان ! ه توریز و چهنه نفری دی له باد کوبه خه ربکی ادامه ی تحصیل اشاء الله له وهی به و لاه له سایه پیشه و متمدن فرهنگی کوردستان روز به روز له ترقی داده بی و برقرار بی آلائی سی رهنگی کوردستانی که و ره تازنو کیزی مهش به آرزوی خویان بکن و ده گل نه توانی کورد صد مقابل ههنگاوی که و ره تر بو پیشکه وین خویان هه ل دین چندی دیکهش بی ناچی که ا نیومهش دا حکیم و ده دانناز و مامان و پرساری علمی له هاو نیشتمانی خومان بیداده بی له آخردا به ده نهنگی که و ره ده لیم : بزی کورد و کوردستانی که و ره بزی سهروکی کوردستان . بزی شهو کسه که له ریگای فرهنگ دا فداکارن .

ز - خطابهی شاسلطان فتاحی قاضی
 خوشه کانی خوشه و بست سالها کورد پیاوه شه زور دهستی دوزمان دا ده لیل و بهرچ هه همیشه چاو له ده ست و هه ناسه سارد بوون حتی به اندازه ییکان ظلم و سخت گیری لی ده کردن که نه مان ده توانی به آشکرایی باین کوردین شه مان خودار و حمیکه وای بهمه کرد که دوله تی ایرانی بمب باردمان کراودوزمان له سهر ملک و مالی ایمه لاجون و ته می به ده بختی له سهر شان کوردان رهوی و غه مو نه گه تیان له سهر خلاص بوو خوشه کانی خوشه و بست له سالی بمب باد مانیوه

هتا شهورو پینج ساله ایته هه موان اطلاع و هه به که پیشه وای مظم کوردستان دهه رضی شهو پینج ساله بیدا به شهوو به روز خوراک لی هه آگیرابو ایمه خه ربکی شهوی بوون که برایانو خوشکانی خوی له زور دهستی ظالمان بینه دهی له سایه هه تی خودایه وه زه حمت پیشه وای مظم کوردان لهو ده لاهه ترز گاریان هات و روزی ره شیان ورونا کی کهوت الهانه که هه رچهنه به ده ورو بشتی خومان هه دهه روانین هه یچ روزیکان له و روزی خوشتر چاو بی نه که وتوه که ده یین آلائی مقدس کوردستان له آسمانی ده لاریشه وه و کوردستان که و ره به آزادی و سهر به خوی زنده گانی ده کا و هه یچ منظور بو خوشتر و جوان تر چاوی که وتوه که هه مو روزی پیشه رگی ره شهید کورد هه زاره زار لهو سهر شه و سهری خیابانی صفده کیشن خوشه کانی خوشه و بست ده زانن شهوه مو خوشیو به شاره ته له زور سایه ی جی وه به شهوه له زور سایه ی سهیری پیشه وای مظم دا به و روزی که بشتون العایش که خودا شه و روحه می به اینکو کردوه و تنانو لی ده کم نابی هه یچ وخت له شه ولادانی خوتان غسافل بن ایته هه مو ده رانن که راگرتی و طه ن به خویندن و تعلیمو تربیت شه ولادانی خوتان ناز پرور فیر مه کن چون دونیا جیگای لی شه و ماوتیه و دونیا جیگی تیلی و بیکاران نیه هتا و خنیکه خودای نه خواسته لی یان قهوما بشتوان دست بکه شهوه له ره و طه نی خویان روحی خویان فدا بکن و دوزمن به سهر شه وان غاب نهی و طماع ده سال و ملک و ناموسی وان نه توانی بکا . هه لکرابی هه تا ابد پرچم مقدس کوردستان بر قه رارو پایه دار بی پیشه وای مظم .

ح. خطابهی کیژ صاحبی یاهو

دایکو خوشه که بهرزه کان شه و روزیکه زور به قه در وقیمته شه و روزیکه که پایه کانی کوردستان له کانکای روابطی فرهنگی جمهوری کوردستان و شوروی وه کو بون و به آشکر چاویان به ترقیاتی ده وله تی بهرزی شورهوی له و روی شه و عکانه وه که به دیواره وه دراون ده کووی وده توانم بلم که له وه شه و ترقیاته مات ده مین به گه ریتو فکری لی بکه شهوه ده زانن که له سایه ی کاردا به و مقامه که بشتون و که بشتن به و مقامه زور هاسانه و شه وانه هه موی له نتیجه ی کار کردو ماندوو نه بوون دایه شه می که نه روزی تشکیلی جمهوری کوردستان وه روابطی فرهنگی خومان له گل ده وله تی مظم شورهوی بهر قه رار کرده و نو میدوارم که انشالله به زویکی زور نیشیک ایمهش به ترقیاتیکی زور که و ره بکه یین .

له سهراوه ته و اوای یایانی کوردستان واجبه کار بکن و ماندوننه تابه جیگای ده گه یین .

له آخری و ناره که کم دا ده لیم بزی جمهوری کوردو کوردستان . بزی مارشال استالین . بزی آلائی سی رهنگی کوردستان . بزی یای مظم سهروک جمهوری کورد .

دهرسی زمانه کوردی			
دهرسی هه موم			
شار	رهش	شار	رهش
شاره زوور	زور	شاره زوور	دوور
داره	رهش	له شار	زوره
...	...	زور	دووره
داره	...	له شار	زوره
سلیمانی زور خوشه شاری کورداله			

آگهی	
به دواهی آگاداری ژماره ۵۳ - ۱۸ - ۱۰ - ۲۴	بو و بهر هیانوهی خه لکی شاری به ته و اوای برایانی خوشه و بست دوباره راده که بندری هه کس له نیو شاری دا قهنگ یا ده مانچه باو بزیب بخصوص له شهوی دا به بی قانون زندانی و جرمه ده صکریت . ۱۳۲۵ ۱ - ۲۱ - ۸۱۲
قه رمانده ی هیزی ناوه ندی - ناوا زاده	

مزی آگاداری	
۱ - لایره ی ۱ دبری ۳۴ ریال	
۲ - ۲۴۵	
۳ - ۱۴۵	
۴ - ۱۱	
۵ - کاغذوپا کت صدی ۲۰۰	

مه اباد - چاپخانه ی کوردستان

له لایهن هیستنی
تحریری یوه دهرده چی

کوردستان

آب و سابی
به سه سه ۷۰۰ رپال
ههش مانگه ۱۶۰
دانهی ۱

بلاوکه ره وهی ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۳۹ - سالی یکم چوار شهسو ۴ بانهمر ۱۳۲۵ ۲۲ جمادی الاولی ۱۳۶۵ ۲۳ آوریل ۱۹۴۶

قهومی کورد ییاقتی ههیه!

بیره هاوین بهه مو کهرما و چهق تهنه که بهوه وه کوگشت بهرهم هه ره کانی گیتی نه توانی خو له به رانه هر هیرش و هه ره شهی طبیعتی زور کار رابگری - بووش بهری وهك پووش بهری ، که لاویزی که لاویزی شیری آسمان بوو وه زیر کهوت ، خهرمانانی وه کو خهرمانان به بای تی بهر بونی روز کار کرا و وهه ناسی ژبانی هه اکیشا و عری دریزی به بایزی بی هیزو پیز به چی هیشت ته مه عاقبتی هه مووعنصری دونیاسیه .

تهمن نارام پانزهمه مو سالی به چی روویکه وه سهرمان لی ده کا به زوری تهمن دونیاسیه له حالیکه گیان دهرچونی برا به هیزو تا وه کدی که هاوین بیت به چاوی خوی ده بینی وی گیان زه بوونی وی ده سلهانی خوشی له چا و کاکی له زهمانی باوگ آده مه وه له بیرنه چونه وه ! به لام کونویانه حوکی حاکم و دهردی مفاضا ، پانزیش گیروده ی ده سنی طبیعتی دیکه اتوره . آخ ! چهنده ناخوشی ایخسیری بیاهاتو جوشی به ده ست خوی نه به بای خزان که لاریزانی خسته ره زان و ره زه بهری به ره بوو خست ، خه زله وه ره که وای قوطني و خه زه لی خه زه لی به رداران دارنی و کردیه بهر دارو دیار ، که کم کم سه رمای مانگی سهرماوه و وزه ووزی بوو و ته زووی سارد کرد بوو .

مردوم که وتیرونه خو آماده کردن بو به ره کانی له گهل سویای سبی که ناودول وشیه کانی ده کبی ، ده وه له منده مون و خاوهن زن و ماله کان پاتوی خه زه و سنجاییان ده به رده کرد و شوشه و واله بان ده گرتنه به چهره ی کوشکو دیوه به نده کانیان ، هه ژاره هینه : زنه کایش سرو سبالان ده خویانه وه ده چا و کون و کا زیری زوره رهش و تاریکه گهی خویان به به رو و پال ده آختی ته واته هه موو بو میوانداری کاکی سبی بوو که وه کو دیوه او که قاشیزم خوی ده وه لاوای ده کوتا .

سال بیروو ، زستان داهات به فرانبار گیتی کرده : نیاری

تربیه تی راست

انور . دلسوز
علمای تهمن چهره که یک خهریکی تربیه تی بوون بلام که میان گه بشتونه آمانجیکی راست . چونکه موضوعی تربیت سهر به خو نه علاقه ی ده گهل نظامی وولات و پیشکوتن و پاش کهوتی وولات ههیه .

ههروه کو دینه بهر چاوی هندی که سار تربیه تی نه نیاسیه وه نه چوگ و گهوره له سهرمیز دانیشن به که وچک وچه ننگال نان بخون ، یانه کچی مندا ل جلی مودیلی له به ربکری و فیره گورانی بگرت له گهل کوران بیریته قوتابخانه . به لی ته مانه علامتی پیشکوتن بلام که یک شتی تربیه تی ههیه وه کو علمی راست فیرون و نه شیکی ساخ به خبو کردن و خوله نه خوشی پاراستن که و اضنی موضوعی تربیه تی پیوسته بزانداری ته مانه هه موسی به دایک و باوک ناکریت ، وه گهر بمانه وی وولاتیکی پاش که وتو بویشه وه بروین نابی ته نیاجا و مان ته نیاه ده سنی دایکو باوک بیت ، بلین مندالی به تربیه مان بو به خبوته کهن و فیری دزی و قومار و شتی تریان نا کهن . به لی دهی دایکیک منداله کی خوی فیری به که وچک نان خواردن بکات و له آتی نزیکی قومار بونا به لیدان وتی هه لیدان قهده خهی ای بکات . بلام آیا به

خوی و به فیریکی زوری تهمن تهمنار کرده ، به فر ماله رووت و ره جاله کان بیل و وهروه به بان خسته کا به وه و دل خوش بوون که ده ته توانی له وه روزمه شانیه که وه کوو ریا کاره کان دهره وهی سبی دهره ویشی یسه دهره وونی گراقروشی خوانه ناس رهش تره چهنده قرائیک پیدا کهن و ییکه نه خهرجی مالومندالیان ، چیکه ن فقیری ییچاره بفرستایش هه دادانی نه و ناسره و بو قه طی مانده و ناحیه سیه وه .

به فر فروشه بی انصافه کانش شایوتلی لیلیان بوو که ته وسال به فر زور بار بوو وهه مو و چاله - کانیان داده بوون تا هه اوینا به خه لکی بفروشن که ته هه مو احواله به سهر گیتی دا ده مات مانگه کان به شوبن روزه کاندان به ک له دوی به ک تیده به رین و ده چوونه وولاتی نه بوون ؛ له کوردستان ، کوردستانی پیروزه ، کوردستانی خویین ، کوردستانی کیه به درو و دله سه و زوری استعمار بهش بهش و لهت لهت کراوه و بو ته سو بهری منافی استعمار چیکان له روز هلهاتی ناوه راست ، کوردستانی کیه بو خاطر ی هیندوستان دانیشتو کانی تووشی هه زاران مه بنات کراوون ، کوردستانی کیه وه کوشاعر کونوبه تی « رزقی ایران و عرب ته تمنین ده کا خهرمانی من » چهنده بن چهره خه تمنی گه نی ایران و عراق و تورکیای چباره و زور جاران دانیشتو کانی له برسان لا کهی سهرمان هاتوه که چی له پیش چاوی تهوان به کامیون و اوتوموبیل

یک یا ده یا صد دایکی و هه موندالی وولات فیری به که وچک نان خواردن ده بن ؟ یان له قومار دور ده کهون ؟ یانه زنیکی نیکی بشتوله ناوشاریکی وولات یسه وی زنجیری ساوه ری کون بشکی خوی دانه بوشی هه مو ژانی شار سفورده بن ؟ نه خیر . ایسه که لیک به قیرو نه چین ته گهر باری تربیه تی هه موسی باوینه سهرشانی دایک یانه بلین بیای دز گونهی ده که و به سهر دایک و باوکی چونکه چاک تربیه یان نه کردوه . گوبا له کومه لایک بیابوکی بی کار و برسی چه کاری به ده ست نه کهوی دزی ناکات ؟ یانه بیوه ژنیک دو سی مندالی هه بیت به هیچ جوریک ژانی تهمن مندالنه ی بی تأمین نه کریت فیری سوال کردن و دزیان ناکات ؟ آیا تهمن جورده دزانه ته گهرچی به کوره ی قانون دزیش بز میرین بلام نه ختی بیری ای بکه ی نه وه به سوچ دارده زمیرین ؟ له لایهن تره وه برسیک له خومان بکه بن آیا ایرو هه مو که سیک خاوهنی چنگال و که وچک ، یانه هه مو که سیک ده توانی له سهر میزو کورسی دانیشت به که وچک نان بخوات ؟

گه تمنیان بو تیر کردنی خانه تاسک و ناز داره کانی ناران و آنکارا و به غدالی گویز توتوه کارو بار به ریگایه کی دیکه دا دهره وی ، گه تمنی آزاو دلیری کورد که بورز کار کردنی نیشته نی خوشه و سیت مدیه کی زور بوو تیده کوشین و چاوه نوری فرصت بوون تابه کونه کی هه زم و ثبات و رشادتی میالی له منطقه ی مه آباد دا که چهنده سال بوو بو ته م کاره آماده ده کراضرتی قطعی له ده سنی استعمار بدن و ته و ده سته بیسه نه گریسه له داوینی پاکی کوردستان کورت که نه وه که وتیون فعالیت و کوششیکی بی و و چان چونکه ته وه هول و فرصتی که چاوه نواری بوون به هه ننگاوی زور زل ده هاته پیش - مانگی ری به ندان داهات روزی به که می ته مانگش هه ره و لگ روزان رویشته ، به لام روزی دو وه می وه روزان نه ده چوو ، اصلا له روزمه داهه وای مه آباد صفا و نشاطیکی دیکه هه بوو ، خه لک ده سته سته و پول پول به کوچه و کولانی شار دا ده هاتو جوجو دابون برقه ی شادی و دلخوشی له چاویان دابوو ته تمنیت سیما هوس و مرچ و موره کانش تهو روزه گهش و خوش بوون بوچی ؟ له بهر ته ره ی که له م روز دا آوانی چهنده بن ساله ی قهومی کورد یک هات ، آزادی تهو گه وه ره گران به هابه ی که کوردیش وه کوو هه موو نه ته وه کانی دیکه له پیناوردن گهلک قوربانی داره و فیدا کاری کرده وه هه زاران گه نیی آزاو بیری به تجربه ی له لایهن حکومته ی ایران و عراق و تورکیه به طوری مجازاته وه کراوه تا بیری سهر به خوی له هه شکی تهمن هه مو وه دهر خه ن به لام گه تمنی کورد روز به روز شیر - کیرتر ده بوون و آگری نیشته مان به رهری له دلایندابلیسه ی زور تر بلینده بوو وه کیر کوردی هه زاری چاره رهش کهوت ، لاوانی کورد له مه آباد به ریاستی جه نابی قضی محمد حکومته ی میلی کوردستانیان بنیاد نا و خانوبیکی سیاسیان بو هه مو کوردی گیتی دامه زانده .

بهمن چه شنه تهو وه وظیفه گران وره نگیتهی که مده تیک بوو به رانه بیری دایکی نیشته مان به رانه بیری مفاخر تاریخی نه ته وه ی کورد ، به رانه بیری ماهوی له لایه ری ۴

هه مو که سیک تهمن چیشته ی ههیه به که وچک بخوریت ؟ و ابز انان و پیواز ضروری نه به که وچک وچه ننگال بخوریت . ته گهر اکثریتی بلله تیک نان و پیواز شتی وه کونان و پیوازی جهه چیشته ییت ممکن نه فیری به چه ننگال نان خواردن و خاوهنی فیرو کورسی ییت . ماهوی له لایه ره ۲

ماوهی لایره ۱

ههروا قوماڕ کردن و نه کردنیش تیجهی تریهتی باوڤو دایک نه چونکه هیچ گومانی نیدانیه زورچاروا بوه بهرچومان کهوئیی باوڤو له کوری خوی داوه له سهرقوماڕ ککردن له مالهوهی دهر کردوه بهلام له سهر شههش وازی له قوماڕ کردن نه هیناوه .

چاکه واته ته گه دایک و باوڤو تنیا له مانه هه موموشول نه بن کی تر هه به مشول بیت ؟ و چون تریهت ته کریت ؟ . ههروه کو کورتان اصلاحی تریهت علاقه ییکی زور بهیزی له گه اصلاحی اجتماعی و اقتصادی هه به ، چونکه تا کو بککاری و مرستی له جیکایک ههیت دزی له و جیکایه هه به هه به . جابو تهوهی دزی نه کریت بوسته چاره ی ییکاری و برستی و جهالت بکریت و به اقدامیکی بههیز ته م سی دهرده دهرمان بکرن . بهمانهش به دایک و باوڤو تا کریت بهنگوو به دایکو باوکی مبلهت ده دولت ده کریت ده دولت ده توانی به دروست کردنی فابریقه و مشاریسی اقتصادی و کومه لایهتی بی کارو برسی نه هیللی ده دولت ده توانی مدرسه بلاو بکانهوه و جهنگی جههل بکات جابه نه مانی ته م سی دهرده و داننی جهزاییکی سهخت و ابزانم به هیچ جوریک پیاوی دزمانی قوماڕ کردنیش له ییکاری و اسبابی تسلیه به جابه نه مانی ییکاری و به باوونی اسبابی تسلیه وه کو یانه یاری و باخ و باخچه و شتی تر بروا تا کم قوماڕیش بهینی .

مایه ناحیهی فیروونی علمی راست . بی گومان بوتهوهی هه موه نه فیریکی خدمتیکی راستی و ولات بکات پیوسته بی ههله خه تاندن به علمیکی راست تسلیح بکریت ، ته میش

کاری دهوله نه ، نهوده وه تهی که له مبلهت دهرچوه غهبری فایدی مبلهت نه بی ههچی تری منظور نهیت ، چونکه ته و حکومه تانهی که به راستی له مبلهت که بیان دهر نه چوون خدمتی مبلهت تا کن به لکوو خدمتی چهند نه نهری ته و ولاته ته کن و تهوانی تریش به علمیکی ناراست ههله ده خه له تین تا کوله کرد و به بیان آگادار نه بن و خویان اشتراکی حکمی خویان ته کن .

ههروا به دیار کهوت میا شرتی ده دولت ته توانی تریهتی مبلهت بکات . و قسمه تی تریهتیش به گویره ی قسمتی ناحیهی اقتصادی و کومه لایهتی ته روا پیش ته کهوی ....

وهلامی مهته له کان
وهلامی مهته له کان که له ژماره ۳۶ ی
روزنامهی کوردستاندا طهرحمان
کردبوو : ۱ - وردی
مانای :

(نه کالا به پوست نه ییکانه به دوست)
 کالا : به باروو بارخانه « مشاع » ده این کالا هه رچه نه ده جوان و رنگین بی به دهن قورسو کهوره .. و شیرین بی شه گه نه زانی چی له ناو دایه هه ر فکری بکهی هه چه و خطابه

چونکه که له جار ههنگوینی شیرین تهی دایه مه رگو و فهوتان ده گه ل زین ییکانهش هه رچه نه رووخوشه لای تو دوزمنی سهرته خه مته به لای نو گه ر هه کوهوتی دی تو ده فهوتینی له ناوت ده با خویست دهر زنی مار گه رچی پشتی وه که لو که نه ره روزی بی کوزهر دوزمنی سهرمه له کار وورد بهوه ته و جا کار بکه قهت تیش به هه له و تهنگاو غاره که

ماوهی له لایره ۳

روایی طوایف دیکه ی هاو نژادی خوی : شو بارو نایری رایبوردوو له سه ره دای چهرخی هه شتی پیش میلادا به آخردرجه ی هیزی خوی گه بشنوه . له سالی هه شتدا ۸۲۵ پیش میلاد پادشای آرارات « منو اش » که منوش چشرا یا منوچه ری شانامه به بولای جنوب به لاماری بردوو و ده ست دریزی آتورنازیر پال سلم نصر (توروسلم شاهنامه) پادشای آشوری وه لام داوه ته وه له جنوبی روز - آوای گولی وورمی چهند کتیه ی له خوی به یادگار به هه هیشنوه . ته م دولته عه ربیان آرارات آسوریان اورارتووه بزوزانی به نیوبانگی یونانی هرودت (آلارود) بان خویندوته وه . هرودت ده لی : له ده ورو به ری کیوی آرارات قوم آلارود (هالیدی) بان ده به رست (بی شک به بو بونه به که ته م طایفه بان خالیدی با هالیدی خویندوته وه .

مایر نیشمانی ته م قومه ی ارس ناوه ندی زانیوه جیکای نیو براوش نیشنگای طایفیک له مادن به نیوی (آرازانت) بووه .

بونی جیکایه که به نیوی (خالیدا) نه نیزیک طرابوزان له زه مانی امپراطوری رومی شرقی به م احتماله که سنوری آرارات تاده ریسای رهش بووه کومه گه ده کا .

داهه زراندنی ده وه لنی که وری (ماد) له زیر آلی شاهنشاه (هوخشتر) قوم هالیدی واداره اطاعتی ته م دولته کرد و بنهغهی حکومه تی ملی آراراتی روخاند و ته گه رچی ته م شه نشایه سنوری مادی به (قزل ابرماق - جومی هالیس) که باندو ده وه ته کانی جیرانی خوی منوش کرد به لام کوره که (ایخنویگکو) « کیکاس » شایستگی بابی نه بو به زویی ته م ناحیهی له ده ست دا . هیندی جارباشا کانی آرارات له خانه دانی مانایی که له جنوب روز آوای وورمی حکمرانان بووه هه بزیر دراوه و ته م کارهش به نوبه ی خوی هاو نژاد بونی ته م دو تیره دپاری ده کا .

له وه رزی ۶۰۰ پیش میلاد چونکو آرارات ده وه لنیکی سه ره خوی نه مابو موردی به لاماری ارمنیان قه راری گرت . هرودت ده لی : به رزی نمدنی آرارانیه کان ارمنیانی وادار کرد که دینی وان قبول کن و ته م منطقه که به بونه ی هالیدی (هابستان) بان بیده گوت باشان به خویان نسبت دا خویان هالیدی یا هاق نیونا . هه م دین و هه م آریا نژاد بونی ته م دو میلته مایه ی آرای دل ویه که تی وان بوله وه ی پاش ماننی نه بو که ته م کیومه مقدسه راووشنگای پادشاهان و سهیرانگی گه وری گهورانی ته رمنی بیت .

قله ی نه وه کانی وازیمانی نیشمان خویسانی ایستا که به . نیوی پراقتخاری (آگری) یانی (آوری) ده گه ل به سهرا هاتی سالانی دریز و چهند چهرخ که له ته مته تی آرارات راده بری و فله داری رولانی پاکی خوی ده نیوی و به یچه بانه ی ووتی میزو زانانی عبری - آشوری - یونانی نیوی آگری شایه دی ده دا که هه یچ وه ختیک ملت کورد آگری له دل دهر نه کردوو و به فیر کردنی نیوی وی به دووا که و تهوانی خوی ته و رسته خوشه و یسته ی هه موده م قایمتر کردوه . « سلمان نصر » پادشای آسور له ۱۲۶۰ سال پیش میلاد نیوی آواراتی یاد کردوو به لا (دمرگان) میزوزانی به نیوی بونی ده لانی به هیزی آرارانی له جیکای دپاری خوی دو هه قزار سال پیش میلادی به بیان کردوو له به راوه رد کردنی آتاری زیزخاکی که له شاری (وان) پایتختی دولته ی آرارات و ناحی دیکه ی محالی آرارات پیدا بووه ، ده گه ل آتاری که له نواحی زریه (بحری) ی رهش وه چهنگ که و تهوه زار اوه که پیاوانی ته م دو منطقه مدنیتهی مشترکیان بووه زور وی ده چی که سنوری آرارات تا زریه رهش چویی .

دانشتوانی آرارات خواص نژادی خویان له چهنگ نه داوه وه کو بگردانی زه لام که ده نیو شیوی قول دابن هیزی سیلاوی گه و ره ته وان له جیکای خوی نابزویی ، له به رانه بری سیلاوی به لاماری ملل داراوه ستاوه و گرانایی شه بولی وانی هه لگرتووه و بالاخره هه ر به وسیمای هه وه لی خویوه دهر که و تهوه . زور وی ده چی طایفه ی آرارات به کی له طوایفی گه وری گوتی بن ماویک له زیر فرمان -

به سه ره هاتی آرارات
آرارات
(آگری)

آگری ، آگری ، تو آگری بو له ناو دنیا سه ر بلند بو له سه ر کوردستان جرابو هه له به آگری ، هه له به آگری (میژو)

له باش ایکلام له پیشنگای ته ای آگری . ته ای چپای بهرز که هه موده م چاوه نندازی رولانی به به غیرهت بوی و بهردانی سه هولت وه کو به لگانی میزو به روی به کدا که و تهوه ، له به رانه بری ته که له به سه ره هات و نادپارانی میزو چهند چهرخیک ده گه ریه وه ، له به رانه بری ته ای آگری که ناوت کونی میژوی ته بیان ده کا ونور و بلیسه ی آوور برزنی ته که چاخیک ده ور و به ری له رونا کابی و گه رمایی را گرتیو ته و یستاش له دلی رولانی توداده دره و شته وه . له باش ایکلام له به رانه بری هه بیکل برازنده و برا حزامت . من که به کی له چکوله تر رولانی ته م ده وه ی به اجازهی ته چهند لایه ریک له میژوی برشانزیت لی به م .

آرارات ته و کیوه گه وری که له پاکوری کوردستان دا سه ری بو آسمان کیشاوه و ونه ی دیواری بلیند و پیاپیار هه موده م ته م نیشمانه ی له ده ست دریزی ییگانان په نا داوه تا ویتا به کسی اجازه نه داوه که وه سه ر قله ی هه ره سه رزی سکوی .

مسیحان دهلین که شتی نوح له بان ته م کیومه مهنه نشت به لا قورآن کریم ته م مدعای گیراوه ته وه و نیشنگای کشتی نوحی کیوی گودی (حودی) که هه لکه و تهوه له جنوبی سرحدی تورکیه دپاری کردوه . ته م کوه که چاخیک چی سه جده ی زردشتیان بووه ایستا

آگاداری

برایانی خوشه و بست خوینده و ارانی بهرز - بوخوتن که واهی ده فرمون که روزنامه و کوواری کوردستان له لایه بن حزبی دیمو کرانی کوردستانه و چه چاپده کری و بلاو دیته و و چایی نمانش خه رچیکی زور هنده کری و بیجگه له همتی برابان و خوینده و اران جیگی دامانگیان نیه له ته واری لکه کانی حزبی دیمو کرات و برابان و خوینده و ارانی بهرز نککا ده که بن بو ته واهی لایحه کم روزنامه و کوواری بتوانن نیوی خه رچی خوینده و ارانی توجیه فرمون ته و کسانه ی که بو آبونمانی کوواری یار و ژنامه ی کوردستان ته شین صورتمان بو بنیرن و له زیاده بونی آبونمان توجیه فرمون که به نیوی خوینده و ارانی روزنامه بنیرن.

سویاس

له برای ع - ز - که تاویستا له هه - ژماره ی روزنامه ی کوردستان شخصاً ده ژماره ی لی کریون و به کجی بولی ناردوه بی اندازه سویاس ده که یز .

انتصاب

آغای احمد بابانزاده به سه رو کی گمر گخانه ی (لاهیجان) دانرا و روزی ۲ - ۱ - ۱۳۲۵ ده گه کاره نمانی مر بو طه بو لای ماموریتی خوئی رویش .

آغای مدیری محترمی روزنامه ی کوردستان ره جا ته که ته و چه نده که انه ی خواری له روزنامه ی ملی کوردستان ده رج به فرمون .

ته من محمد صدقی کارمندی اداره ی فرهنگ به نمایندگی له طرف عموم کارگران و مامورانی فرهنگه و له بونی (آغای دلشادی رسولی) به معاون و بازرس کل وزارت فرهنگ کوردستان تیزیک و سویاس ته که بن و له طبری اخلاق و رفتار هه ل سووری نیو بر او له اندازه خارج رضائیدمان هه یه اومیده ارین که له نتیجه ی بازرسی و عملیاتی ته و شخسه به رزه دا زور به زویی فرهنگه ی ایمش به ترقیاتی پیوستی خوئی بگا و له دوایی دا دوغا بو ترقی و بایند بونی و ی ده که بن .

محمد صدقی کارمند اداره ی فرهنگه مه آباد

آگاداری

ژماره ۱۷۶ ۲۵ - ۲ - ۳ به ته واهی مالکینی دهانی خوشه و بست راده که بندری له بر واری ته و آگاداری و ته تا یکه هه قه ی دی هه که س قند و شکری موجودی هه یه پیوسته ریزی به اداره ی گمرک بدات له کاتی که ده هر که س پیچ وانه ی ته و ده سوره ره قناریکا مطابق مقررات معامله ی قانونی ده گه ل ده کری . سه رو کی اداره ی کل گمرکات کوردستان فه می

خوشه خوشه و نیسته کان و یایانی

موحترهم کلثوم قادی (له کنفرانسی بایاندا خوینده واره ته وه) زور جاران به عه رستان گه باندرا و هه کسانه ی دنیای ته و زو له سه ر علم و زانست دانندرا و هه دنیای متمدن ته و رودا تفاوتیک له حیثی زانست و زحمت کیشان له بین پیاووزن دا قایل نه بون ده گه ل واهی که پیش وای محبوب و به رزی به ته واهی بیری خوئی بو تره قیان هه ره ننگ مخصوصاً زنان و کچان به کارهینا و هه کلاسی اکابری بوژان نه خوینده واره ی سوادی کرد و ته وه دیسان ده بیدری که و کوو پیوسته یایان موحترمه له نعمته ی استفاده نافر مون تکاده که له به ته وه بریک باشت هه ل بدن له دوایی عرایشه که دا ده لیم یا خودا هه رده ست رو بیو و یایداری ریاست معظمی جمهوری کوردستان که بو متمدن کردنی ژفانی ایه که له هه یج فداکاری کی

در بیان نه فرمونه و زندوسن اوژنامه ی کوردستان زانست خوینده و اولادیان هول ده دهن .

ماوه ی لایحه ۲

به سه رهاتی آزارات

باش کوژرانی گور حسو ، بروی حسکی ، به رشادتی فوق العاده خوئی لایه یانی جهنگ نه ی هیشته ی بیگانه به خاکی آزارات بگا له کاتی که هیزی رووس له هاری بتلیش تی به ریوو آزارات وه سو جزیره یکه له نیوه راستی دریای دوشمندا مابوو شه پولی خروشان ی خوئی وه پاش ده دا خاکی خوئی له هه ر آسپیک له په نا ده گرت .

انقلاب گه وری اکتوبر بو به واهی ته وه که هیزی رووس زه ویه کانی داگیر کراوی خارج له سووری خوئی خالی بگا . هه ننگه کانی امنی له ژیر فرمانده ی انترنیک پاشا فارمانی ملی خوئی دا زه ویه کانی داگیر کراوی عثمانی یان و هه وده گرت . به لام سلم بوو که و تشکیلاتی ناته و او و کهمی خو یان نیهان ده توانی له برانیه ر هور دووی عثمانیدا یایداری بکهن .

کوردانی آزاراتیش له م کانه دا به سه ر کرده ی بروی حسکی چا و نه وری گه یشتی هور - دوی عثمانی نه بوون به لاماری بی و و چانی خوینده بو سه ر هاری بایزید ده ست بی کرد آرمه گانی احمد خانی شاعری گه وری کوردیان و هه گرت و هه به لام چهنه روز پاش ناچار ته و ییان به هیزی عثمانی تحویل داوه .

له سالی ۱۹۲۰ چیا ی آگری مبدایی دیکه به لاماری تورکانبوو بو حکومه تی تازه بی گه یشتوی ارمنستان . کورده گانی ده ورو به ری آگری له ژیر اداره ی فرمانده ی لشکری ۱۱ تورکدا ارانی ایغدیر و قلیان داگیر کرد و گه یشتنه چومی ارس . له جبهه کانی قاغزمان و قارص دیسان کورده کان پتری هیزی تورکیان تشکیل ده دا له سایه ی فداکاری شایاندا آلا ی عثمانیان به حدودی سالی ۱۸۷۷ میلادی «رووس و عثمانی» گه یانده و له ویش تی به رین آسترا به کوردان له به رانیه ر ته هه ووه گیان باز به دا چاره نوری یان له دولتی عثمانی هه بوو .

افسوس که دولتی عثمانی پادش خدمات و گیان ده بینا و نانی ته وانی به کوشستی هه یک له سه ران و هه لکو توانی کورد و له لام قلم هه یی که سینه که له ریزی و ده وور خه لکه لکه له راری گرت بروی حسکی بوو که له هه یج جو ره خذمه تی به راستی خود داری نه کرد بوو .

دییل

ووهی همن دیلم بی چاره م له لمله توفو و زنجیر گه ربا وهر ناکی بگره نیشانه ی به نده بی پیر جوتیارم کری کارم له خور آ و او خا وهر گریر گیان داریکی ماندوو مو و له سه رمه سه ده گو میر روو تم بی خاوس برسیم ناچارم کرم خه منک له ریگانه در کوو دار له یشتنه هه زار باک له گیان خوینی سووره تک تک زا و هه رخا ک پاشه روژی تاریکم بی گیانه چهنی کی که لاک له سه ر ته و هه ووده رده ش ده و هه ییش به بی باک تاده گه هه ورو ناکی کی آزاده کی کی گه لیک پاک ته و ته ره رونا کیه که بوی ده روم به شادی دینه گویش نا و نه او بانگی کی دادو آزادی ته نیا من نیم به ملیون برادر من ناشادی به ریشان له ده ستی زولم و جه و روو ییدادی به هاوار ده لیم بیری به سه ر ژنت به ریادی به ملیون رین ری مننه ده داری بی زادی

ده رسی زمانی کوردی

Table with 2 columns: کوردی (Kurdish) and کورد (Kurd). It lists various words and their corresponding forms in the two languages.

ده رسی زمانی کوردی

Table with 2 columns: کوردی (Kurdish) and کورد (Kurd). It lists various words and their corresponding forms in the two languages.

قه لیه بندی کمیته ی لکی خه لکی ملی میتینگ له لاین کومپته ی لکی خه لکی ملی برای خو هه یوست حسن حیدری گه ری امو آغا اوموئی به یامی داوه که روزی چواره هه سو ۲۹ ره هه هه ۱۳۲۳ به بی ی سه ر به خوئی کوردستان و هه لکر دنی آلا ی پیروزی کوردستان له لیه بندی کوردان ده ورو به ری آزارات (کمیته ی لکی خه لکی ملی) له دیی قزه لئاغ میتینگ کی مهن درا و له لاین زانایان و نه و سه رانی ته و هه لیه نده اعمارو مقالاتی به تین خوید را به ووه .

ایستگای رادیوی ته وریز ایستگای رادیوی ته وریز هه و ساتی ۹ - ۴۵ دقیقه به و هه ختی مسکو به زمانی کوردی قه ده کا .

آبونمان روزنامه گووار کوردستان ده بی به داهانی خوینده و هه ل سو رین وزیرانی ته و کسانه گه آبونمان کردوه هه دانی بولی آبونمان زور خو رده کرن رجاده که بن برابان خوشه و بست له هه ر طبقه یکن له ناردنی بولی آبو هه ان توجهی زیاتر بکهن ته گر مایل به آبونمان عینی هه ورو ژنامه گووار که بو یان زردرا و هه بی نیره نه ووه .

کوردستان

بلا و کهره وه ییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۴۱ - ۲ شهمو ۹ بانهمر ۱۳۲۵ ۲۷ جمادی الاولی ۱۳۶۵ ۲۹ آوریل ۱۹۴۶ سالی یکم

کوردستان خوراده پسکینی و به سه ره هه موو

به سه ره هه لستیک دا زال دهیت !!

کوردستان به هه موو هیزه کوه که ده دهستی دایه وه دهستی دی خورا ده پسکینی ، ده به وی خوی له دیلی به خه لینی ، ئهستی له وه ته لسه ی که له میزه دوزمان بویان ناوه ته وه ده رینی .

کورد ماویکی دریزه له زو لیتاوو قوری به خیریدا که خوبن زوراو که ره کانی بیگانه پرستو استعمارچی له ریگایاندا گرتوه وه چه قیو و گرتار بوو ، دوزمان که به نهوتی کوردستان تینون وه کانتگا پر پسته کانی برسین دوو چاویان کردوته چوار چاو وزه قزه ق ده کوردستان ده روان و وه کو موته ده ستیان به سه ره دا کیشاوه و ستیان و ئیستاش ده به نهوتی کورد بختکین وه رووی گیتی دا نیوی هه لکرن جاریک به بوختان به تور کبان له قه نه دم دانو جاریکیش به درو ریگایان له خو گوری و ووتیان فارسن زبانیان لی گسوراوه . !!!

به لی ماویکی دریز کوردیان هه فلیقاند ، به تیان له مل جه راند ، نانیان له ده ست بری ، جلیکیان له بهر دری ناوای لی هات دوا هه لستیک نه بی نه بیا بوو .

به لام کوردی نه به ز کوردی له خو بووردوو . کوردی خاومن میزوو . کوردی خون پاک ، کوردی که تاهو رو تو انیوه نی نژادی خوی به پاکی راگری و گیسانی له تیکه ای بیگانان پیاریزی . به کوشتن . هه لاهه سین دهر به ده ری نه مردوله بهر به ره کانی دهستی هه له گرت و به ره له ستی زله زای یه که له دوا ی یه که له پیش لایرد نه م ریگایه دا ملیون ملیون قوربانی دا تاوا بوو جه تنگی جهانی دووم رووی دا وهیزی دیمو کراسی گیانگی نوی به کورد به خشی و بوو به دهویک له چاوی دوزمانی کورد هه له جتی کوردستان آرادی و جه ننگ کهوت له م کانه دا دوزمانه کان و به له به پروزی که وتون جاریک نه م و جاریک نه م متهم ده که ن و ده به نهوتی وه کوو رابردوو چرای آزاد به خوالی کورد پسکوز بنگوه به لام کوردستان خوراده پسکینی . **و به سه ره هه موو به سه ره لستیک دا زال دهیت** کورد ده لی : خا کو آوی نه م جهانه بو بشره وه هر نه ته وه ییک به نه ندازه ی که م و زوری خویان حقیان هه به تی بیدا . دانپن به ده دهستی خویان کارو باری ژبانیان هه ل سورین کوردیش نه ته وه ییکی تاریخی ونو ملیونیو خاومن غیره ته نه م به شه خا که ی که ایستایشمانی کورده له هه وه لی تریخه وه هه رتی کورد بوو و ایستاش هه ر ئیشتمانی کورد و میراتی باولو بایر به تی کورد ده به وی له زبیر ظله سوزور له هه ر کویرا بیت و له بن چه بو کی بیگانان هه ر که سن بن یینه ده ری و داوخوازه که بو خوی اموری داخلی ئیشتمان و شتوانی ده ره وه ی بی را بگا . بو کس شایسته نازانی و شایسته نه وه هیچ نه ته وه ییک ناوه شینه وه پیش به بهرز بوونه و و آزادی کورد بگری بوو نه و یینه به ره هاشی سه ره به سبو و به ره نگاری آزادی .

ته ستانوه و به وشهره فارسه استدلال ده کا . پنجه در سید برده ضیم را . دیسان هاواری ده که بن که دنای ضمدن و نه نه کومه گمان ده نابه ییگانان بلین لیمان که بن کورد لیاقتی ادارهی خوی هه به و تا آخرین قطره خونی آزادی خوی ده باریزی و بزنان نه ورو و له شه ری رابردو نیسه که دولی استعماری کوردیان به معاهده ی سیفر فربو دا کورد بوخوی حقی خوی ته ستاند و هه ر کس دهستی بو درزکا دهستی ده به رین (جا شه ی جا شه ی مل شه ی شوری امنیت که وه کو له نیوه که تان و ده ره ده که وی بو تاملینی دنیا و بو بارمندی ملی ضیفی دنیا کوزتان به ستوه و له م به تیاندا به روه نه و سوایقی جامعه ی ملی پیشتوان تحویل و هر گرت و بو به ره سی به استاد و مدارکی موجوده ضمیمه ی پیشنه ی شورا کرا شه ی نه و نه ته وانه ی که باوه ریتان به آزادی خواهی و دمو کراسی حقیقی هه به .

به ی نه و بیانوژنانه ی تیکه شتوری دنیا که عقیده تان وایه که نابی زوروشتم له دنیا دا جینی و هر ن هه موتان بیگه وه چاویک به ماده کانی ۶۲ ، ۶۳ ، ۶۴ ی معاهده ی (سه ور) دا بخشین بزنان له لایه ن جامعه ی ملل چه حقیق به کوردان درا ؟ بو چیان نه دانی ؟ بو چیان له چه ننگ دهر هینان . چند دقیق گویی بو ادعای مشروعی ایسه رابگرن وتی بگسرن که بو ده بی حقی ماوه ی له لاپره ۳

باسیکی علمی و انسان ناسی (ایران ما)

انسانی [پکن]

کوئترین انسانی رووی هه ر دیه

وهر گیر : سید محمد حمیدی ده روزله مه و بهر به پیام نووسی انگیس وه لایه ییکی چکوله ی بلاو کرده وه ده بووت ده وات زا بون انسانی پکن و به یوه شه کانی له وی به ده وه لی چین داوه نه وه و ایستا نه وانه بو موزه ی ملی کشوری چین گوینزراوه نه وه . طبیعی به له نیو اخباری مهمی ده روز بشتا که پتر مر بوط به مسائلی بین الملن و به تابه تی موضوعی بو نه م خه به ره چکوله جایی توجی نه کرد . . . . . خوند وه وارانن جرائد شه ی نه یان توانی بی تی بگن که به به ست له انسانی پکن چیه و به یوه شه تی چیه .

ماوه ی له لاپره ۲

کومهل و به که به که ی کوردی آزادی آزادی خوا هه موویکوه و گشت به ده تیک ک هاوار ده که ن و ده لین : به به ریزی برابته تی و به که نی آزادی خومان را ده گسرن و هه ر آوریک که بو سوتاندنی آزادی ایسه هه لکری به آوی باریز گاری ده بیکوزینه وه و هه ر توزیک بوتاریک کردنی آسانی سه ره شتیمان هه لستی ده به روین و هه یچ پروبا گاندیک ناتوانی سنی ده دلی مه باوی و له پیشکه وتن به انگیرته و هه یچ دوزمنیک یاری شه وه ی نه به باشه . کشته مان بی بکا وه کو شه وی ۱۳۲۵ . ۲۰۳ بنگاهی رادیوی نه وریز بایته ختی حکومتی ملی آذربایجان به زمانی کوردی ووتی : (کوردستان دنیا به بانگ ده کا و هاواری خوی به گوی هه موان ده که گیتی ، شه ی دنیا بزانه که کوردیش بشره و ده به وی بشری دی چون دزی شه ویش و بزنی کورد ده به وی له و خانوانه ی که له شه که وه تکانی ده ره ی بورد (حجر) ته ننگ و تریک و پیستره یینه ده ری ، کورد ده به وی له وزمانه گریسه که دهستی استمار رابگرتوه خوی نه جات بیدا .

کوردیش ده به وی فلاحی خوی که به طرزی زه مانن باب آده مه بیگورینه وه به فلاحی و توری و میکانیکی کوردیش ده به وی به چه واید بروا و یاده سنی که م ریگای خوی له هه ر دی والی بکا بتوانی بیدا بروا . کوردیش ده به وی بخوینی و به وه ی دنیا کردیوه تی بگا و سری دروست کردنی شه و هه مو کارخانه که و رانه ی که له دنیا دادوست کراوه و اختراعاتیکی به دهستی دیگران بیکی بزانی و ته وای مله تانی متحد بو کومه گی خوی بانگده کا که ده ست ده نه دهستی مه و یارمندی مه به دن یا اقلا لیمان گه رین که آزادیکی وه ده ست خومان خسته بو مان بیتی که نه مه به چاکی غمی خومان بخوین و به استعمار طلبان بلین : لی بان گه رین چی دی له ایستگای رادیوی کیتان به زاریکی که نه به ر خوین مزی مله تانی ضیف بو گن بوه انقلابی مقدسی آزادی خوایی و استقلال طلبی کوردان نیونه تین عصبان و شلوقی و ختی به قسه ی حاکم یکی پول خور و ملت فروشی سنی که ده سه ر تاسه ری کوردان دا صد که س له وان به بیدانین هه ل نه پرن شه ورو کورده مو هاو فکرن و آزادی خویان به اصولی دیو کراسی

كوردستان

ماوهی وهلامی مهتهله كان

له لایهن برای خوشه ویت : ووردی

مانای : شه به چنگ مانمه له به دراو :

جهان تان نویستان مانمه له به سودا - مانمه له به دراو
نهك به سودا .

دوزمن به بی چنگ چمقت نا دانی
گر هیزت نه بی کس گویت آذانی

حق هیزی دهوی پاریز گاری بی
هانه در کهوی و زوورز گاری بی

گر چه گت نه بی زه بوونی و شهیر
گرچی خالوش بی فو تووی و کبیر

سه رایهش بو گهل . بو آده می زاد
ده بیته مایه بی خوشه ختی و آزاد

بی پول همیشه سوک و رسوایه
گرچی وه زیره یا خو پاشایه
نه گهر النین بی بی پول بی هیچی
بی گو تاهیش بی خاوه نی سوچی

چونکه بوول وه کوو خواردن بوله شه
به بوول سیلی بی وه کوو گول گه شه

به لام له وولاتی روس بوول و پاره
نرخیکی نیه هونه در به کاره

هونه سه رایه بی قهومی بی هوشه
ورد بی بی هونه بی سووه و بوشه

دزو و دروزن خاین و بهد کار
پوویان له لایه به تون و ته غار

هه تا بو خوشیان سوو دیکچی نیه
بی سوود وه کوو بهرد لایان نوسیه

نای دهن له ریگی آزادی وه ته من
خیران به دوزمن بیسه خشن به معن

بلی بی بهک تومهن بده به هه زار
له داخان ده گری وه گه هوری به هار

هزار سویند ده خوا ده لی من نیمه
خودا کویرم کا به کا به قیسه

سهیری که چختی کورد چنده سیایه
کارمان وه ما بوو بوی بی مایه

کوتینه دهستی عهجه م و تورکان
دابل بووین له دهس عه ره بی بیان

گر بیت له ریگی به رزی پارمان
دایی بن ده گین به پیک دوو ده مان

به هه وروپایی به شکو زیاتر
هیچ کس ناستانی حق کا بز

سه لام تا توهن ناموس و ژین بی
ده بی نه سی کورد و تووی ژین بی

بخوینن

جوئیر یا هو

توخو بخوینن نه می دهستی لاوان
له خویندن مه کن تقصیر و تاوان

چونکه له روزه قهومی پیشکه وتو
به عام و هونه پاك دینه مایدان

قهومی بی سهو او دا تم زه لبسه
هه ردهم دیلوزاره له گریه و فوغان

جلسه ی پایان

روزی ۱۳۲۵.۰۲.۰۹ کومیته ی دیمو کراتی
پایا کوردستان جلسه ی یکین ساز کردو کبیر
ره های داودی شه م ووتاره ی زیره وهی
خوینده وه :

دایکو خوشکه خوشه وسته کانی من
پایانی محترمی کوردستان ۱۲ مانگا وهی
بیش هیچ نه هومیده وه هه وو که کورد
سه به خو بی نه ورو که له سایه ی خودای
به رزو بی هارتا وه سایه ی پیشوای معظمی
کوردستان روو تا کابی بو کوردان کراوه
وته سیریه ی کوردان له بورچی نه حس هانه در
ورو به گشادی ده روا وه کوو پیاوانی
کوردستان خدمت به نیشتمان ده کهن
له سر جماعتی (نهان) خدمت به نیشتمانی
خوشه ویت واجیه تا کوو شه شه دهستی
وه سر که و ته مان له نیو جامعه ی خو مان داه بی
وی بهش نهین لهو نمته گه وری که به
هوی خدمت به نیشتمان بیکدی .

وزانن نه و رو که روزیکه پیروز و روزی
که یف خوشی پایانی کوردستان که به هوی
هاتی به حتمان له زیر سیهری پاکی پای صدری
حزب پایانی کوردستان پای پیشوای
معظمی کوردستان نیویکمان پیدا کرده
که ده بیته سه بی نیوا که کرده وه نه و
را بردوانه ی که به ناخوشی و بو جیمان را بردوه
هوا دارم له رو که وه که له کوردستان
کوپته پایان تشکیل دراو به هوی زانست
وخویندن له ژر نه بی بیروزی صدری
معظمی نه و کوپته ی حزب به نواتین نه شه
نه شه خدمت به نیشتمان وه کوو روزی
روو تا که نه بهر جاوی دوتیای تازمه و جولان
بخه بن هه موومان به ده نگیکی بلیند ده لین
بزی همیشه حزبی دیمو کراتی کوردستان
بزی پیشوای معظمی کوردستان خوشی
پایه پیشوای کوردستان .

قهومی خوینده وار آزاد و شاده
له روز و له شه و له کانی زستان

هیچ کس ناستانی وولاتی بی شکا
چونکه لهت ده کا گیانی به شیران

گر لیم ده برسی کورد بو ذلیل بوو
چونکه بی بهش بو له عام و عرفان

گر بیت بخوینی به وه و دیکچی که م
دبینه شاهمی سهراسه ر جهان

چونکه به خویندن به خوینده واری
ده گهی جانی که اوو بشته ر

خولامووشوان هه زار وی بییر
نه چنه ریزی زااو زور زانا

که وای برام سه ر به خویندنی
به رزی آلی پا آ کوردستان

حمای شیرو خورشید

چهنه روزیکه حمای شیرو خورشید به هوی
هوادانی آغای میرزا غنی خسروی سهرو کی

آگاداری

طبق تصویب آغایانی انجمن شارداری شهو
شانه ی گه له صورت نرخ خوارده منی داقیمه تیان
معلوم نه کرابوو تا آگاداری دووم به
شهرچی خواره وه بو اطلاعی ته وای نه هالی
خوشه ویت مه آباد ده نوسری ره جا شه وه
نه و نرخه ی مراعات به فرموی له صورتیکه
نه شخصیک تخفی کرد فوراً به اجاداری
شارداری و شاره وانی خبه ر بدن تا متخلف
تعقیب و تنبی بگری .

الف سلمانی

- ۱ - سلمانی درجه ۱ ۵ قران
- ۲ - سلمانی درجه ۲ ۳ قران

ب کسه کیش

- ۱ - کسه کیش حمام نمره ی خصوصی ده گهل صابون ۵ قران
- ۲ - کسه کیش حمام عمومی ۴ قران

ج چالوو که باب و غیره

- ۱ - چالوو که باب و نسان و دو و بسیزی پورسیک ۱۵ قران
- ۲ - آب گوشت ۳ بهک نه فری ۶ قران
- ۳ - که باب ۳ سهی ۶۰ قران
- ۴ - سبز بجات ده سکی ۲۵ دینار سهی ۶ قران

د چای قاوه خانه

- ۱ - چای به قنده وه ۷۵ دینار
- ۲ - چای بی قند ۳۰ دینار

ه صابون و غیره

- ۱ - صابون مراغه و شیک سهی ۶۰ ریال
- ۲ - صابونی مه آباد سهی ۴۰ ریال
- ۳ - صابون راشدی که باب نشان نوعی ۲ بهک دانه ۱۰ ریال
- ۴ - صابون راشدی که باب نشان نوعی ۱ بهک دانه ۵ ریال
- ۵ - واکسچی که وشی جوونی ۳ ریال
- ۶ - واکسچی چه که ۶ ریال

سه روکی شارداری مه آباد خسروی

ریکوسله سهرونی خیله کان
له لاین اداره ی شارداری رهک و بیک کردنی
خیابانه کان که ماوه بیکه خه ریکن ده وای
هه به .

سوپاس

له برای خوشه ویت آغای شریف خسروی که سی
فتره آبونمانی بوروز مه ی کوردستان ساز کرده
و بشه کی بولی داوه سوپاس ده که بن .

شارداری مه آباد دهستی به کار کرده و رفاهیتیکی
شته وای بو گشت خه لکی فه راهم هراوه
وهه ووه کهس نه ابهت نه م هنگاو هه لیانه ی
شارداری سوپاس و اظهاری قدر زانی ده کهن
هومیدان وایه آغای شارداری نقشه یکی
وایو هه لسوراندنی شه حممه که وشه ی
نه و شرنای گه وری ده ره وه ی کوردستان
که موه گبر ده کووی که وای لی نه بر دیستان
بکه ویتنه وه .

کوردستان

آبوهان
به کساله ۴۰۰ ریال
شش ماگه ۱۶۰
دانی ۱

له لایهن هیسته تی
تحریریوه دهرده چی

بلاوکه ره وهی بیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۴۳ -

سالی یکم

شماره ۱۴ بانمهر ۱۳۲۵

جمادی الثانی ۱۳۶۵

۲

هه وهل روژی مانگی مهی

ئهوسال ده ۳۰ ل روژی له دایک بوونی حضرتی پیشوای کوردستان به کوردستانه و توه ههول روژی مانگی مهروژی جیزی ساز کردنی کومه لی کارگران و زه حهت کیشانی ملی جماهیر شوره وه نهو زه حهت کیشانی که ده گه گه فاشیزم به شهر هاتن و فاشیستان له ربه هه لقه ند به لی نهو جو تیر و قاره مانه نی که ده گه زورو ستم چنگین و داری آزابان له گشت کونجه کانی گوم نیوی دنیا چقاندو خذمه تیان کرد تا وه به رها ت .

شورو شاری مه آباد مه رکه زی حکومتی ملی کوردستان به ونه ی شاری مسکو و گشت شاره کانی نیری روسیه سوبالیستی و مه بدان وسی ریی قاضی له مه آباد به ونه ی مه بدانی سوور له مسکو به شادی جیزی کریکارانی شوره وهی سه ر ده رکو به نجه رهی عمارته به رزه کان و دارو دیواری خه یابه نه کان به شاری جیژن و شادمانی و به ونه ی ره به رانی کوردستان و توره وهی رازاوه ته وه و دابوشراوه خه لکی له خه یابانان دا به رویکی خوش و دایکی پرله شادی ههنگاو لی ده دن هه وه و له به ر خویانه وه به هاوده نگی و هاوییری مالی شوره وهی فه رمانی کورت و پرمانای ژنرال سوس استاین که به هوی جیزی هه وهل روژی مانگی مه ۱۹۳۵ ماوه له لاپره ۳

و وهک بالنده ییکی له قه قهس به رره لا بووو له آسمانی ژین و گه رین و فرین هاتوون و له ولایه شه وه به جوریک له به ندو کسوت له عیدایه تی عیدی به طماع و ظالم (شیخ سدی فه رمونه تی :

چشم تنگ مرد دنیا دار را

یا قناعت پر کند باخاک گور

به رلاو خلاص بوون که به ر له عیدایه تی خوداو خدمت به نیشتمان فکرو ذکر یکی دیکه بان نه . چونکو به هوی انقلابی مانگی «مه» شالوده و اساسیکی وایان دامه زرانده که له ده ست ره نچ و مهینه تی خویان به هره ییکی وایان ده ست ده که وهی که هزاری ورووت و قسوونی و سربسیایه تی له ناو مالو منداله جوانه کانیان نه ساوه زینیان ریک و پیک و به گوریهی قسانون دیم سوکراسیه . قسووهی نمو لیدیان کهم یا زور عاید به خویانه و که سی تر پانی قعی عومی بو مصالح عمومی صرف ده کسری .

ماوه له لاپره ۴

بسه هوی چلو ششمین سالی له دایک بوونی حضرتی پیشوای کوردستان

***

تشکر دارم از اخلاق نجل ارشد قاضی

نمی یسنم مگر جمعی کزو باشند ناراضی

بلی جمع مذکر گر نباشد عقل دانا

مؤنت خوانده اورا فخر رازی قطب شیرازی

مر کب از وقار و صدق و فضل و جوهر ذاتی

مجم از حیاء و عام و عقل و نکته بردازی

حسادت گر نباشد در میان الحق والانصاف

سزد خوانند اورا موجب فخر و سر اهرازی

معروف سکوی

ملخ خواهی یا که (قاضی) ماست

زهد حیدر عدالت عمری

(سکوی)

به مناسبتی جیزی مانگی مه

هاشم خلیل زاده
برایانی خوشه و بست ، جوتیارانو کره کارانی آرزو ، روزناتان جیژنه تان پیروز .

ابوهو ایه که نه ورو له شاری آزادو جوانی مه آباد له وساحه مقدسه یانه ی فه ره نگی سووه ت و کورد به شادی و خوشحالی له ده ورو به ری به کتر وه کسو بوین و گسوی بو قسه ی به کتر راده گرین ، روزیکی زور گه وره وه شه و که ته نه ورو روزیکو ساتیکی زور به نرخه که قه له موزبان له تاریخی به ته واوی لالو کوله ؛ چونکو له ورو ده ابوه انقلاب و قیام بو دووایی دان به زینی هه تیو بارو ، زاری جوتیاران کری کاران ده ست بی کراوه وله ورو زه به ولاره سووه که قالبی بی روحی نه وان له ده ست و چنگالی بسور زواری و کایتا لیسه کان (شارستانی و سه رمایه دار) رزگاری هاتووه به آثاری مهرو محبتی باطنی خه لکی شوروی به عرضی خوینده واراننی خوشه و بست یکه به تم :

ماوه له لاپره ۲

کوردستان قسان ده کا

روزی سی شهمو ۱۰ بانمهری ۱۳۲۵ ایستایونی رادیوی مه آباد با بختی حکومتی ملی کوردستان ده کله ده سنگاه بلیند کو که (۱) له هوشی کانگای حزبی دمو کرات ۲- له پیش- مه رکه خانه ۳- روو به رووی شاره وانی ۴- له روو به رووی خانوی حضرتی پیشوا ۵- روو به رووی مزگه وتی عباس آغا (نصب کران) دانرا ورسا کرابه وه و جیزیکی جوان گیرابوو له جیژنه دا جه ابی حاجی سید باباشیخ ره یسی هه یه تی ره یسی ملی کوردستان و نه ندانه کانی کمیته ی مر کری و کار به ده ستانی حزبی دمو کراتی کوردستان و زماره به کی زور به آغایانی ده ره وه وورجال و محترمی شاری مه آباد حضوریان بووله ساتی ۴ ی پاش نیوه رو آغای سید محمد سلطه زاده معاونی حزبی دمو کرات جاسه ی ده ست بی کرد و له ترقیات و پیش- که وتی پیشه له اتحادی جماهیری شوروی دایاندا . تیکی چا کی کرد پاش و جیابی حاجی سید باباشیخ له لایهن هه یه تی ره یسی ملی- آغای محمد اقدی له لایهن ژنرال مه لامصطفی بارزانی ، جنابی قاضی محمد له لایهن کمیته ی لکی بوکان آغای صلاح له لایهن هیزی کوردستان - آغای علی خسروی له لایهن اتحادیه ی جوانان آغای دلشادی رسولی له لایهن کمیته ی ناوه ندی آغای احمدی الهی له لایهن زه حمتکیشان و جوتیارانی کوردستان آغای کوری کورد له لایهن مدرسه ی کوران آغای حسن هاودی له لایهن بازرگانان - آغای مایبور علی زاده هینه ری چه کان له لایهن ده رله تی ؛ شهمتی اتحادی شوروی - ایضا آغای دلشادی رسولی له لایهن وزارتتی فه ره نگی له به رانه ریکروفون ووتاری زور به نیشان خوینده وه و مرانی سیاس- گزاری خویان نسبت به اتحادی جمای شوروی که استایونی رادیو ده گه ل بیدار بوسته کانی و ده گه ل به کده سنگا ماشینی سینمای سیاریان به نیوی انجمنی روابطی فرهنگیه به کوردستان به خشیوه به جی هینا .

پاشان آغای سید محمد سلطه زاده ده سنگا کانی له آغای مایبور علی زاده تحویل وه و رگرت و دیسان مرانی سوباسگراری له لایهن ملتی کوردستانه وه نسبت به اتحادی جماهیری شوروی نواند و به نایه تی له زحمتی آغای مایبور غنی زاده که زحمتی هینانی نه و جتانه ی قبول کرد بوو زوری تشکر کرد و هه ردو کیان ده ستیان ده نیوده ستی به کتر نا و مه ری متقابلیان ده رحق به یه کتر اظهار کردو جیژن له ساتی ۶ پاش نیوه رودوایی هات .

***

لیره دا بی مناسبت نازانم که مختصر یک راجع

له ژياندا دلت به چي خوشه؟

دهبی چی بکهی دل خوشیت
وه گیر کهوی؟! ...!

محمد عطری کلوانی
اساسی زبانی دنیا بوهمو کس وه کو
خهونیکه به به له به کهله کانی شو خونه دا
جاریکی به تیشیک دلی خوشه وه خیک به نارمای
ولیک تیک ده چی ته تیا آره زویکی که له وده وده
خیرا و به به له داده کری وده بینه واسطه ی دل بیوم
به من !! پیش خستوسه ر کهوتی کومه له .
باغی طبیی ته و کومه له بیش تیکه له له
گراو میکروبی ییک دوزمن و له به لاجوی وه کو:
سه رهری . وورد . زانا . نه زان . شیت
عقل زریک بی هوش پاریز کار گونا کار
وده ست که وترویش خستی کومل ده گل
وجودی ته وه مو شته ییک دوزمنانه که له طبیعت دا
هه به زور زحمته و به وه اختلافتی وه
به روزوری کو گا زور حاسته . که و بو .
بشر ده می خه ریک بی به لاردنی ته و که او میکرو
بانه . اساسی زبانی ریکو ییک بکه ن تاده نتیجه ی
به کجوری ویک رنگی دا به اجتماعیکی صافو
ریک بگن .

ته وانه ی خاوه نی بیرو عوش بون وزو و له و
پشگره که وهی سه ر کهوتی کو گا که بیوون
پیشه ستیان کردوه و باغی اجتماعمان له بو زارانه
پاک کردوتوه و به پر زبانی قانون ده و به بیان محکم
گرتووه نه هیچ کس له افرادی کومه له بیان له به
چاوه دبری ته و به پر زبانه (مراعاتی قانون) نه توانی
تووی خه راپ و شانی بی تر له باغی بزار کراوی
اجتماعمان دا به چینی به اعتقادی ته و او ی زانا بیان
هه و له ی و سه یله ی پیشکه وتی کومه له جور
کردنی اختلافاتی طبیی و اختلافاتی عارضی
وه کو: بیر مه رام . عقیده . عادت .
چونکه ته وانه ی وه کو اصله کان هه به کی
نه و نه تیکه مخصوص ده کن که زیاتر بیان ده به
مانعی به که تی کومل هه کومه لیک که چاوی
له سه ر کهوتی ده بی بیرو مه رام و عقیده و عادت بیان
بینته سه ر به لکشوبن و ره و و شت که نامینی عقاید
کرا و اصلاحی مه رام چی به چی بوو ده ستی جمعو
به که مرامی و پیشان ده خا یعنی کاریکی که به
ده ستی جمع ده کری به بومی آتوم انجام نادری
وه کو کوتوانه (صد هزاران خیط بیکتار اناشد
قوتی - چون بهم بر تاقی اسفند بارش نکسله .)
به وروه مو کهس به اندازه به لکشوبیش خستی
کومه له بیان اصلاحی اختلافات بیان کردوه .

هه مو دبتوانه بارها ده سگای استعماری
که منظوری بو بی نه ته و ییک ترقی نه کن
سه له ترقی نه کن بیان قهوتینی ! اختلافات و
دوبه ره کیان ده خته نیوی تاله اثری اختلاف دا
هوشی سه ر به ستیان نه مینی بالاقل به کتر قر کن
که و بو اجه هه ناممکن ده بی له رفی اختلافاتی
عارضی طبیی هه ول به دین لایردنی ویش
فقط به هوی فرهنگوزانست ده کری و هه ر
ته و سه یله به که بتوانی تیری به که مرامی له سه یه
و شایه یک بگری . روزنامه نویسی ایرانی

عرض کار به ده سستان

ده کری

معلومه له هه مو که سیکه وه محافظه و خو
پاراستن له نه خوشی زور ضروری وه و
محافظه و خو پاراستنه له پاکیتی به پدا ده بی
ته ورو که چاوم بی که وتوه هه ره له عینی ناو
بزار دا له مبدانی فروشتنی آردو ساتیری
شت فروشتن خواردن له طرف دو و قصابه وه
دوو سه ر ره شه وولاغیان سه ر بر بیوو و هه ر
عیناً له وی ته و هه وو خو بن و خوره بان بلاو
کرده وه که له پاشان هه زاران میش که
واسطه ییکی زور مه مه بو نقل میکروب
ونه خوشی به و خو بینه وه ده نیشته وه . و دوو
باره زوریش ممکنه ته و هه یوانه ی میتلای
نه خوشی سل الرئوی بو بی و با خود توشی
نه خوشی بعضی (له طفیلیات) بو بی که
که رای ته و طفیلیانه ی هه ر میش نقلی ده کات
بو انسان . جا بو ته و ته و له سه وروه هه یچ
نه خوشیک روو نه دات له داخلی شاردا که
خاصاً له هه و دو روو له که مرامی ده کات
رجایه له خدمت کار به ده ستانی محترم ته و
مسئله به او یز نه زیر مدی نظریانه وه و اهتمامی
بی به ره موون که له دوری شار ده ده قیقه دور
بی بیاک تنظیم به ره موون بو قصابه کان که له
وی حیوان سه ر بیرن و له وی پاکو تیز
بگری ته و وخته نقلی ناو شاری بگری
به و شرطه که له داخلی شاردا له سه ر نه رض
دانه نری بو فروشتن بناء علیه حفظاً بو
سه لاهتی هه زاران نفس له میکروب و نه خوشی
شدا بیری لازم رجایه .

شاره زابه که له علمی حیواناته و بطری
هدالله سعید

له نو سراوی خویدا نویسیوی له پاریس دا که
پایتختی فرانسه له خصوصی کاریکه وه له ۳۴
قره رایم طلب کرت و هه مو بی به کتر مشاوه ره م
له که له ده کردن ۲۹ که سه لاهه مطابقی ییک جویان
داهه وه ۵ که سان مخالف رایان داا گرما لفظه
به ره مون ده زانن اتحادی رای ۲۹ قره بی -
به کتر له اثری چی دایه و بوچی ته و ۲۹ قره
بولای منظور ییک چون چونکه سه ر چاوه ی دیتو
زانستیان ییک تعلیماته و هه مو به اقتضای زانست و
تعلیماتیکه وه جویان داوه ته وه و اختلافی طبیی
و عارضی خو بان به هوی زانست و تحصیل له
سه ر چاوه ی به که تیرا لایردوه .

ته و رو ده بی ته و او ی افرادی کوردی
حسی نیشتمان به رستی خو بان له لایه نی فرهنگدا
به خه رج به دن تاله اثری خو بندن و زانست دا
خوی خه راپ و ییک جویی و بزاری اختلافات طبیی
له نیو باغچه ی اجتماعماندا بکه بن و له داری
یکه تی و بکرتنگی وه که و خه اکی دیکه بر -
خوردار بین - له هه مو با به کانی کورد رجا ده که م
که بو خو بندنو تعلیمات به هیچ جور ییک مضایقه له که ل
منداله کایان نه کن و چاوه روانیشم له کار به ده ستانی
معارف ته و به که هیزی نوع به رستی خو بان
زیاتر له لایه نی معارفدا له عمل یتن .

[ده ستگای استاسیون]

ته ی برابانی عه زیم کورده کان هه رشاد بن
دایما نیشیک له خوشی و وزیران آزاد بن
فیزیکی قه اب و ده روونم که و ته پائی ته ختی کورد
ده ستگای استاسیون و ده نگی بیجوه شیر ی کورد
خوی ده ناسینی به دوتیاو نه عه ره ته ی دی و له نه هه نگی
چون ده بی بو دوزمن بی نیشمانی شو خو و شه نگی
هه ر که سیک ده ستی در بز کا بو سووری کورده کان
ده ی به رین دست و لاقی ده ستی بی پیش مه ر که کان
چون خودارو زی ازل کور دیدر وست کرد که له گل
ناکوو آزاد بی له دوتیاو قه ط نه ی زه نجیر به من
آوی آزادی به گل دا که ده هه نا کو بو و به کورد
بو به ته و رو که له دوتیاو تاقه بیجوه شیر ی کورد
داری آزادی و به هه ر هات خاک و سه ر دوزمن بی
که ره به خو نیی آو به دین تازه محاله ویشک بی
جا که وایه پایه دارو هه ر به مینی شوروی
ده ست در بزو سه ر بلیند بی تا ده خول دایه زه وی
هه ر بزی با به ره رار بی پیشوای محبو بی مه
که ره هزار ده قه ر بنوسم مه دحوی ابنا که مه
سعید زه ر گه بی « هومید »

سو پاس له آغای علی خانی حیدری

چه ندیگ له وه پیش که سیون مالیات بردا هات بو آغایان
عشایر له مها باد دائیر کرا هه ره که له آغایان صورتی داهاتی
خویان نشان دا و کمسیون مالیاتیکی بو تعین کردن که
مناسفانه ته وه چه ند مانگ ده گذری وینا مالیاته که بیان به
صندوق نه که یانده و آغای علی خانی حیدرش مالکی دی
حاجالی که ند که صورتی عایداتی ملککی خوی له سالی
زابدوو بو که سیون تشخیص مالیات نارد بوو به تصدیق
کمسیون داهات سالی ۲۳ و ۲۴ وی به بی که م که سری
مطابق حقیقت بو کمسیون له رووی وی به رام به ری مقررات
مالیاتی متعلقه ی تعین کرد به محض ابلاغ بر گه ی اخطار به
فوراً بی ته و ی ماموری ده و لت مطالبه لی بسکا مالیاتی
دوسانه ی خوی تقدأ به صندوقی دارایی کوردستان پرداخ کرد
له به ره ته و ی اداره ی دارایی کوردستان له و شخسه نیشتمان به ووه
ره و خو بن با که اظهاری سو پاس و تشکرده کا انتظار مان هه به
اقداماتی ته و شخسه بیته سه ره شقی سا بری آغایانی دیکه که تا
وینا مالیاتی خو بان نه داوه و البته که ساینکی له روی نیشتمان
به ووه ری وه کو آغای حیدری ده بیره قتی کاری ده وابه تیه دا
سبقت ده کن ده که ل اشخاصیک که به زوریش حاضرین ده ستگری
له ده و له تی خو بان بکه ن هیچ و هخت و له یه کا نا گیرن و حقی وانه
هه میشه مقدمتر به لکو ده نظر جامه ش دا محبو بترن .
ره بیسی اراره ی دارائی کوردستان : علمی

رابردو رویش وه دو ا کهوتی غه له ته

احمد علمی
ته من عشق و علاقه به کی زورم ده که ل خو بند نه وه ی گووار
و روزنامه و مطبوعات هه به به تحقیق هه ر چه ند ایواران ده نگی
فروشتنی روزنامه ی کوردستان له زاری روزنامه فروشان ده بیسم
ده لی نیوی دلم به آوی حیات آو پر زین ده که کن جاله به ر
ماوه ی له لایه ره ۴

کوردستان

آبونهماں
په کساله ۳۰۰ رپال
شوش مانگه ۱۶۰ «
دانه ۱ «

له لایه ن هینته تی
تحریر په وه دهرده چی

بلاوه وه یی حزی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۳۵ - سالی بیکم چوار شهمو ۱۸ بانه مه ۱۳۲۵ ۶ جمادی الثاني ۱۳۶۵ ۸ ۱۹۶۶

کورد و شورش

دهر بکات و آزادی خوی ودر بکسرت تا به تاوای گهیشه آمانچی خوی انجاده سته به سیاسه تی تورکی فاشستی کرد له سالی ۱۹۲۳ و کورد مدافعه ی کرد له سالی ۱۹۲۵ تا سالی ۱۹۳۷ بو محافظه ی قومیت و زبانی خوی . به لام تورک به لشکره یی زوره وه هاته سه ریان و بلان فر به کار هیابدو بومباردمانی دیهاتی کوردنه من و میله تی هزار . چند جوره ظلمیک له سرژن و مندالی

کورد داینا . چند دیهات و عشایری کورد محو بونهوه . بیجگه له وه وحشیه تی بربری که به گوتی لهرز له شی انسانا ده ی گریه له سالی ۱۹۲۵ - ۱۹۳۷ سه ده هزاران کوردی قیرو هزار محو بونهوه کانیکسی انگلیزی مشهور ه . سی . سی آرمنسر ونج له کذابی مصطفی کمال (گورگی دورینده) گوتوه آورو شیر له کوردستان دا به کارهات تاجول بو ییاو له پاش تذب کوزران ، تعرض حره تی زن و مندالان بوون پاشان وه کوو به رخ سه ریان برین دیهات سوتاندیان ، زراعت خرایان کرد . هرروها به نندازه ی ظمی اترکی ماوه له لاپره ۲

ایداره ی روزنامه ی کوردستان
خواست ده کم رو نویشتی نه و کاغده ی له روزنامه دا درج بقه رمون تا هه مو دونیا بزایت که روله ی رشید کورد دایکی وا به غیره تیان هه یه - له احترامه وه - سه روه سدی هیری بونه وند ایبراهیم صلاح

بو نوری چااوو
خوشه ویستی خوم محمل محمودی بگات روله ی شیرینم رووناکی چاوی دایکی خوت نه وه له ده رگای خودای بی هاوال طلب ده کم که وجودت سلامت بی وهه میشه له ریکای خدمت به نیشتمان خودا موفق و کاه رانت بکاکا عه زیزم ته گه له ته حوالی مه برسبار بکسی شکر له کن خودای به رز هه مومان سلامه تین غه می توشمان نه چونکوو له ریی سه ربه خوی نیشتمانت خدمت ده که یی ته من له بهر خودای ده باره وه ده لیم خودا یا نه نوووری چاوانم له ریی خدمت به وه مطنه موفق بکسی (انشالله) وله دوا به دا ده لیم ته من ته نوم گه وره کرد بو وه هه میشه وه کو ایستا آماده بی له ریکای میله تی خوت دا جان فشان بکسی آفرین شیری مهمکی من رواه له نو ماوه له لاپره ۴

خوی که (ایمان و اعتقادی به موقفی خویتی) به ده سه وه ی کرتوه و خریکی سه ریزی و روزهلانی خویتی . (الحرب بینهم سجال) تا به نیک له وه ییش موقفی هیچ لایه کیان نه ده زاندره . جار جار استعمار له میلدانی دا قده میکده کشته وه و جار جارانش به هزار فیل نیوقه ده وه پیش- ده که وی . لا نه زوای آزادی زور قورس بوه . استعمار به دروست کردنی سلاحی تازه و به به کار هیانی هیزی مصنوعی خوی و به هزار درو و ده لهسه له میلدان دا بیک دینه پیش بلام زوری بی ناچی له به رانه ریزی نه مر ی آزادی دوویر ده کشته وه پاش ، زوری نه ماوه له میلدانی بچته دهر و استعمار له حالی نهورو دا هر وه کابراهیه که به چنده دامان محکوم به اعدای کراره و خریکی آخرین دفاعی خویتی !؟ پاهروه ک کابراهی لی هاتوه له نیو ده ریا به کی قول که توه وه دست بو موجی **ماوه له لاپره ۴**

وختیکی نورانی مللی کورد دهستی بی کرا داوا یان و آره زیان نه وه بو به تشکیل جمهوری بیکسی کوردی بی به لام بواجی کورد نهوره نکات ؟

کوردستان عامودیکلی فقره بوشرفی اوسط چونکه زاترین خاکی شاخ و داخه له بحری ره شه وه تا ته گه یته خلیج فارس . هم وولانه و اردیکلی طبیعی و تروه ی معدنی زوری هه یه قطعی عراق و مسه نیک له قطعی ایران له خا که دابه نه و میله تی که له منطقه به ده زیت ده میلیون نه نفر نه یی . پیش بیچ هزار سالن له م چنگا به دامه زراوه ایاتی قومی خوی تابت کرده . له سه ره مورو موه جاتی هجرت که به سه ردا رده بو وه واخطاری که له طرفانی بوه . به لام نازانم بلیم کورد میله تیکسی کونه محافظه ی عاده ت زو بانی خوی کرده وه له رابردنی زمانان .

میله تی کورد باره تیکسی شرفانه ی بو هه موو جیرانه کانی خوی داوه به کجاری بسولمانان و تاریخ باسی قهرمانانی کوژد ته کا شه وانهی رابوین به هه موو جوره زبانیگ و شه رت یان داوه به علمو سیاست و فن شه ردا .

کوردستان تایش شه ری گه وره ی پیشوی داهش کرابوو له به نی حکوماتی فرس و تورک وله پاش نه وه ی داهش کرا له به نی حکوماتی تورکیاو ایران و عراق و سوریه . کوردی تورکیه زور هه ولی داوه بسوره زگاری تورک له زور آوری ته چنه یی و مصطفی کمال به یارنه تی شیخ و گنج و عشایری کورد توانی یونان دهر به

شورش هزیکلی شارده او به لهسه کابیکلی دا چند سیبکی بو به دابو نه وه یزه میله تی آرام و بی سرو صداله خوی غفلت هه له سینی که خریکی لبردنی نه و سبانه یی و ختیکی بیدادی له سنوری خوی تیه ربو و کومهل فساد ی که وته . نیو هه بونی آوری انقلاب به کفرمانی طبیعت که ده یی و بچته سه ر .

معنا و فلسفه ی زبانی چه ؟ آیا مرام و مقصود له زبانی هه ر نه وه که له دایک بین ، دهر دی سه ر یی بچزین ، و ناخوشی بیین وله دوا به دا به هزار دهر زری دل و نا کاهی برین . ؟ له دویای نهورو دا زتری حکومت به ده سنی (بوژواری) داره ده کری ، اکثریت میلت یعنی ده سته رهنجهران که ره و اجوره وقتی ولات و سه رمایه ی زبانی له زه حمه تی شانی له وانه له حسرت و سهختی داروژ کار یان ده گوزه ری له به رابه ر دا به ک اقامت هفت خور و مفسد به سه راران فیل و نه رهنگ نه وای و سانی هیژوشادی به ده ست خو یه وه کرتوه وله نیو جیکای بیکاری دا به هزاران نعمت زبانی راده بویری و رهنجیری بیچاره ش لاکه ی سه ری دی وله هه مو خوشه ی بک- به شه . له و تارانه ی خودا مه رام نه وه نه که دفاع له حقوقی که س بکیم به غه یبری حق و عدالت وجدان نه یی و هه ر له خوت دهر سم ؟

آیا مقصود له زبانی نه وه به که هه میشه هزارانه رهر برسی و به ک نه فقر تیریت ؟ آیا حق و عدالت قبول ده کا و وجدانت ده ی سه لعینی که هه میشه هزارنه فقر رهنج کیش و ناساغبن تا به که نه فقر له خوشی و شادی دا بی . ؟

آیا نه و قنون و په روه یی کونه سال که زور زور له میزه له سه ر روی زمین لی پال که توه و به هزاران وینه له و جزیره ی پراختار خوانی سمه تی بو ده راز شه وه تا بز ی آبا به و فاقنه ده . ده تاندیری دویای آوه دان بکا و به طوری عموم بشر بکه وینه راختی ؟

نه من پیماویه تاهیز و حکومت له دهستی بوژواری و طبقه ی مفتخوران بیت بشر به آره زوی دل ویستی خوی نا کاکا !

نه و روله هه مو دویا به دا له بوانی استعمار و آزادی جنگیکی گه وره ده سنی بی کرده له نیوانی ظلم و عدالت به ربه ره کانه کی به هیز له گوری دابه دلی هه رنک لا برله کینه . به له چاوی هه رنک لابان آوره بار یی به ک کیشه ی دائمی له جریانه استعمار به هه مو وه سیله به کی مادی چی ارتش و چی پول و چی زور خوی آماده کرده وله به رابه ری دا آزادی اشله ی

نه وای اهمانی استعمار نه وه به قومیات و اقلیاتی وطنی بلا و ناره حه تی بو نه وه ی دائم دهر گابه کی بدوژیته وه که تداخلی امور یان بکات .

بوچی کورد توره ته کات ؟

وه ر گه راره له مجله ی فجر الجدید له لایه ن حفظ الله اسماعیل (آکره ی) چند کنفرانیک له روزنامه ندا بسلا و نشر کراره له

کوردستان

جهژنی مههی کار گهران

مهرومه سه ی خاکی پیروزی اتحادی حمای شوروی و هرله حدودی او کران تا به و بهری سپیر هرله سر سنوری ده برای رهش تاسه و بهری قطعه کانی شمالی روزی زه مزه و شادی کار گه روز همت که شانی دلیری شوروی به سه تاسه ی خاکی و لاتیان له بهاری خوشه ختیدا جهژنیانه چونکوه و روزه به روزه او روزه داو که به شاعهی به هزی کار گهری جیگرو .

شادین نهی کار گهرانی به هزی شوروی شادین چونکه کار گهرو زه حه تنکه شو ره نهجهرانی دنیا پیتان شاده و به هوی نه و جرایه ای ایه رونا کان کردوه نه و وردوده ره نهجهری ظلمی کراو ره نهجهری بیچاره ی دنیا هه سکاوه دلینی و بو پیشه و ده چی بو پیشه و ده چی تا ظلم و بیدادی له رووی زه وی هه لکری . ظلم و بیدادی هه لده گری تا هه موبله بکی بهش - خوراو له آزادی به شدار بی .

نهی کار گهرانی ولاتی شوروی ... نه من به نماینده یی جهوانانو . کار گهرانی ولاتی کورده واری سلامتان بو ده نیرم ، ههروه کو کاخی ظلم و زوری سلطنتی تزاریتان رو خند هه ره و هه و به اومیدی خودای کاخی ظلم و زوری ده و له نه کانی ایران و عراق و تورکیه ده رو ختین و هه ره روزی به رد بکی له که لاوه ی رماوی چاره ره شیان ده رو ختینه سه ر آغهای تاریکی به ده به ختین .

نهی کار گهرانی باشه هه تی ولاتی شوروی ... سلامتان لی بی و خودا بان پاریزی خودا بان پاریزی تا کوله ژیر سایه ی هیزی ایسه دا کار گه روز همت که شانی میله ته کانی بیچاره ش به سه سته و به حقوقی خوین بکن .

نهی کار گهرانی شو وی سه ره مشیکی نیوه بونه نه وی ضعیف ولی قوماو بو نیمه تان داداوه به و سه بیکی آوری له لایه ری دای ایه دانوسراوه و له بیر ناجی و به به بره وی ریگای نیوه ایسه شه ده مان هه لنین . آزادی ولاتی کورده واری واشه پیدا کردوه و ای بی آکا کردوه که به هیچ جور بک ده ست - لی هه لکرتی تا کری روله کانتان و هه شیت و شه بدای جمالی آزادی بوون که به هیچ هزی بو گرت - باومشی پیشگیریان تا کری بو گه شتن به م آمانجه به بره وی نیوه مان کردوه نهی کار گهران و ره نهجهرانی شوروی کرداری ایوه مان کردوته رهوشی خومان و به رونا کی چای آزادی ایوه به

ریگادا ده روین . ههروه کو ایوه له سایه ی عداله تان خودا موقتی کردن هومید و به ایسه ههروا موقیقین خودا یا آلامان به رز می . پیشه و امان پایه داری ره نیسی ده و له تی ملی به ره قهراری . دشار رسولی

به سه ره هاتی آرات

ماوهی لایحه ۳

گوله که ویت بروی حسکی خوی گه باند به ره کرده که . لیره دا ایدی له لایه دن دوژنه و نه ده بیدرا و له آسیبی گوله ی وان ده به نادا بوو دایه زوی و ورده و ورده بولای سه رووی کرده که جوو لایه و به پیشه ره که کانی تورنگه م سه نگه ره دا نه نیا ژماریک بوون که به شتیوانی هور دیوان ده نه ستوی دا بوو . عثمان کلیم که له ایلی زیلان و سه هوزی دل خیری ی و له نیو تور که کاندایه اتونیش نیو دار بوو به چل سواری خو به و له برده داره که به بره و به بولای نه و گردانه ی که له به شتیگایانی دوزمن هه لکه و بوون به لاماری ی برد دوزمنی

[بار بو و له لاین یایان]

روزی چیزی نه و له می که له حزب یان چیزن گیرا بوو خانان ژیره و هه ره بک به اندازه ی خوی کومه گیان به حزب ژان کرد سوپاسیان لی ده که بن .

- ۱ - یای معظم پیشوا ۲۰۰ ربال
- ۲ - رحمت شافعی ۸۰
- ۳ - غنی شانمی ۲۴۰
- ۴ - حسن داودی ۸۰
- ۵ - حاجی مصطفی شاطری ۸۰
- ۶ - صالح شاطری ۱۰۰
- ۷ - حاجی قوم قلمی ۵۰
- ۸ - حاجی طه زاده ۵۰
- ۹ - ملا عبدا لله مدرسی ۲۰
- ۱۰ - سید رحمان ابوی ۵۰
- ۱۱ - سید ساوچیلانچی ۵۰
- ۱۲ - علی خسروی ۵۰
- ۱۳ - عزیز مشیری ۲۰
- ۱۴ - کریم ناظمی ۴۰
- ۱۵ - وهاب بلوری ۴۰
- ۱۶ - علی ریحانی ۵۰
- ۱۷ - خلیل قادری ۵۰
- ۱۸ - سیفی قاضی ۱۰۰
- ۱۹ - رعای زرگری ۵۰
- ۲۰ - باباخانی ۳۰
- ۲۱ - عزیز صدیقی ۴۰
- ۲۲ - حاجی داودی ۴۰
- ۲۳ - مصطفی سلطانیان ۵۰
- ۲۴ - صدیق ولی زاده ۵۰
- ۲۵ - سید محمد حمیدی ۲۰
- ۲۶ - مصطفی مؤمنی ۲۰
- ۲۷ - دلشاد رسولی ۲۰
- ۲۸ - قناح مصباحی ۱۵
- ۲۹ - مصطفی بلوری ۳۰
- ۳۰ - امامی ۱۰
- ۳۱ - وهاب قاضی ۵۰
- ۳۲ - حسن شیرزاد ۴۰
- ۳۳ - آمینه الهی ۱۰

له چیکای خوی هه لانه ند .

جهنگجریانی پیاده ی کورد زور و زور خوین به و و خطمی که بروی حسکی ره چاوی کرد بوو به لاماری بو ده برد که به پشیمانانی دوزمن ناوی به به ره کانی بان نه هینا چونکو ده باندیت که کوردان گوله ی وان به هیچ داده نین و به به له دینه پیش چاوه ندازی ؟ م جهنگه خارق الماده و دیده نی بوو زتر له دووه زار که سی پیاده و سواری له کار ده ره ات و ده گه دوو توپ مسللانی سووک و قورس له پیش به لاماری بی باکانه ی بیست که س پیاده و وش سواری کورد و هه کوو گورگی که ده مه ری که و تپی رایان ده کرد .

هه رمانده ی هور دووی تورک زووتر له هه مان خوی له مه پیدان برده ده ری اتومیل هه رمانده ی نارد بوو تا توپه کانی پیوه به ستن ده ره بایان کن ، مسلله قورسه کانی له شتیواندا ده تلاته و هه فروگو و باسه وانه کانی به چی مان و ژماریک نظامی به دیل گیران

ماوهی لایحه ۳

میله ته به چند شتان ته ره فی ده کا بهک کرده هیندیکیان هوشیان هانوته و به سه خوین هیندیکیان به قصه ی دوزمان هه لقه ی اوون به ده سنی خوین برای خوین کوشته و ده هیچ کاتیک دا ده سی برابته ی بان نه داوه ته ده سنی بهک و نه بان کوتوه بان به این چیدی دوزمن به هه خوشی و ته ماشای و ولاتی دیکه بکه بن که هه مو زانان و ده سنی برابته یان داوه به بک و میله ته ی خوین له بهر چاوی هه مو ملتان به رز کرده و یستا ایسه ده ی به زه می مان به حالی خومان دای که چه نه له باش که توین له چا و میله تان به انشایش حساب تا کرن له بهر چی له بهر نه و ی اتحاد و برابته یان نه نیودا نه بوو ده نامیله تی کوردی بی نه ندازه ژیره که و ده ی و یستاش بیسه و گن بهک و خرینه و ده دلان ده گه یه لچاک که به ره و زور سی و تی کوشین بکه بن بو میله تی خومان هه میدم و به ته وای کوردستانی گوره ده سنی اتحاد و دوستی ده دانه ده سنی به کری ته وای به علم و زاناده بسی عبدالقادر قاضی قاضی

درسی زهانی کوردی

- درسی چواره هه م
- ههنگ که ره ده
  - ههنگ که ره ده
  - که ره ههنگ ده
  - ده که ره ههنگ
  - ره و ره و ههنگ هه نار ده دیهات
  - زهرد بهرد به هار که ره
  - شار با زیر دیهاتی زوره
  - ههنگ ههنگوین نه کا
  - ده که رم کسری
  - هه نار له پایزدا زوره
  - ههنگوین نه کا
  - که رم کسری
  - له پایزدا زوره

آگاداری

به هوی نهو نوسراوه به دوی به خشنامه ی ژماره به ته وای نه هالی راده گه بندیت دستوری ژماره ۲۲۳۰ بووارید کردنی مالی و له ملی له ره قهراری کومیتته ی سه ره کزی لهو ده کسرت و هه ره کس مالی وارد بکا به قاچاغ حساب ده کسرت و متخلفین زوره به توندی مجازات ده کسرت . کومیتته ی سه ره کزی حزبی دیمو کرات کوردستان . کورده کان تادی قوطیس که له به ره ده ی کیوی پایزید هه لکه و تپوو چوونه یش نیوانی دوزمن و به لاماره به ره کان زور بیوده گه و هه وش کورده کان ؟ وانان به گوله به ری ده کرد . دپتیک که نیوی ابراهیم آزو بو و و خه له بان ی فرو که نیشته که ی به شاری پایزید گه باند بوو ام و هه ته دا که شته کن کورده جهنگجو کان .

کوردستان

بلاوه وهی یی حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۴۷ - سالی یکم ۴ شهمو ۲۵ بانهمر ۱۳۲۵ ۱۳ حمادی الثانی ۱۳۶۵ ۱۵ مه ۱۹۴۶

کوردو آذربایجان

دو مغز بادام در یک پوست

اکنون که خانه بدست دارم و میخواهم با قوای کم منوی خود، شعرا از روح یکسانی و صمیمیتی که بین آذربایجان و کورد موجود در اعماق قلب فرد فرد افراد هر دو ملت رسوخ و ریشه دوانیده، برشته تحریر بیاورم؛ قطعانه اینک که بنده بلکه قدمی فراتر نهاده احدی هم قادر بشرح و بسط ماهیت و حقیقت این موضوع که در واقع باتیر بالا شاعت و شایستگی تمام داشته باشد نخواهد بود. چون مثلی است مشهور: شنیدن کی بود مانند دیدن.

باوصف این به صدق فرموده شیخ سعدی دو چیز عقل است دم فرو بستن بوقت گفتن و گفتن بوقت خاموشی بجاست که بد کرد قطعه آذربایجان پر دازیم، تا توانسته باشیم حقایق را آفتابی، وضماً ضرباً بر بیکر دستگامهای ماجرا جویان و مزدوران استعمار وارد کرده باشیم.

البته بر کسی اعم از کورد و نورلک و فارس و مسیحی پوشیده نیست که ساهای متماهی بود، ابرهای تیره ظلمت و بدبختی صفحه آذربایجان و کوردستان را چون شب دجور تاریک نموده، ملک و مات این دو سرزمین مقدس در عرصه فجاج کمرشکن زمامداران سست عنصر نالایق و دست خوش امواج سیاست استعمار یون از یکطرف و اغراض و طمع و رزبهای عده قبلی دوتان مصادر کار از طرف دیگر قرار گرفته بود.

بویژه در دوره رضاخان بتلری فشار و ظلم و شکنجه تعدی و دست درازی مأمورین (علی رضاها هم) به ناموس میلهتی بیچاره کاسهی صبر همه را لبریز کرده بود. ولی نهد به شیراز و خوزستان و اراک و زندانی در قصر قاجار و حبه چاهای مرطوب طهران مجال را به غصه نمیداد که مقدمات کوسید اسبوی باقیامی رامانند کوه های سال ۱۲۹۹ رضاخان (قیام بر علیه قاجار) برپا سازند، آیتواتند یک حکومت دیمو کراسی را که امورات ملت برای ملت بدست ملت اداره شود، روی کار بیاورند.

ولی بالاخره دست توانای طبیعت به یاری جزع و فزع توده ستم دیده و نامهای جانگداز پیره زنان فرتوت رسیده حادثه شهریور ماه ۱۳۲۰ را که عموم ملت ززو مرد کوچک و بزرگ نشه آن بودند بر صه ظهور در آورد؛ آری بطوریکه عموم ماها ناظرو شاهدیم؛ پس از وقوع حادثه شهریور بفتاً ده سنگاه فساد و فاشیستی رضاخان و از گون و برای اید به دیار نیستی وفا رهسپارش نمودند و.....

ضمناً زمینه سپردن مقدرات را بدست افراد جاسم مساعد نموده و در چو روزنه امیدرند گانی آزاد را بروی همگان باز نمود، این بود که در میان توده مردم ایران کوردستان و آذربایجان که بیشتر از همه داغ دیده تر، حقوق اجتماعی مننی، آثار ملی و باستانی خود را در زیر سیاست شوم رضاخان (دلالت مزدور استعمار) پایمال تر شده

دبند که وقت غنیمت است و نباید بیهوده و بواه-وسانه از دست داد؛ از این رو افراد هر دو ملت رشید بفکر چاره جوئی افتاده و برای رهائی ابدی از بوغ مستبدان و برده گمی و بندگی دیکتاتوران حکومت مرکزی؛ از روی سیاست و تدابیر مدبرانه اولیای زبده وارشد خود، شالوده و اساسی را برای اداره امور خود ریختند که هیچ حوادثی جز سیلاب مرگ همگانی قادر به اهدام آن نشود.

آری؛ این کار با احسن ترین وجهه قانون دموکراسی و مشور انالتیک مرحله عمل بخود گرفت یعنی دو حزب در-اسر کوردستان بزرگ بر منش-آو برن-سپ وحدت و محبت سران و اقرا هر دو ملت استوار و بمنظور رهائی از چنگل گورگ صفان آدمخوار شروع به کار و تنظیم نقشه-های تکبکی علمی و فنی برای حال و آینده نموده؛ تشکیل مجالس مشاوره بمنظور آگاداری بیشتری از اصول تاکتیک و استراتژی (علم جنگ علم سوق الجیشی) ادامه داشته و دارد تا بتوانند در دنیای کونی حقوق ملی از دست رفته خود را که به حیطه تسلط در آورده اند نگهداری و از طرف دیگر هم در قرن مشتمع بیستم دوش بدوش ملل مترقی سیر تکامل نمایند.

واضح و مبرهن است که جوینده باینده بود. دولت غبور و اصل کوردو آذربایجان دیرزمانست که پروانه وار بدور شمع (آزادی) میگرددند و میسوزند، گواه این مدعا داستان-های خونین و آتشین است که با کلمات درشت منقوش صفحات تواریخ است، بسلاوه خون شهدای راه آزادی خاک این ملت را رنگین کرده؛ با زبان حال روح بنگانگی مارتقوت و به آتیه درخشان وزند گانی بی غل و غش امیدوار میسازند. چون روان بی آلابش شهداسل-است بلکه تمام دنیای به حقیقت و اتحاد و صمیمیت آذربایجان و کوردستان برده و مطه شدند که خطا کارهای گذشته تکرار نخواهد شد زیرا دستهای مرموز دیگر نمی تواند در سر نوشت این دو ملت بفتح خود بلزبهای اثر کرده و تأثیراتی را بنماید و برای عموم هم از محققات است چارو جنجل را که دستگامهای مرتجعین و مزدوران راه انداخته اند مانند: مثل (نقش بر آب است) خواهد شد.

جنگ حانمانوز بین المللی دوم (۱۹۳۹) معنای دموکراسی را بشام تمام دنیا بویژه ساکین آسیای استعمار و استعمار شده رسانیده؛ و مفهوم این جنگ تجاری را در دسترس عامه گذاشته است که بتواند از جنگ سیم و جنگهای آینده جلوگیری نمایند و...

دبند که وقت غنیمت است و نباید بیهوده و بواه-وسانه از دست داد؛ از این رو افراد هر دو ملت رشید بفکر چاره جوئی افتاده و برای رهائی ابدی از بوغ مستبدان و برده گمی و بندگی دیکتاتوران حکومت مرکزی؛ از روی سیاست و تدابیر مدبرانه اولیای زبده وارشد خود، شالوده و اساسی را برای اداره امور خود ریختند که هیچ حوادثی جز سیلاب مرگ همگانی قادر به اهدام آن نشود.

دوره وهی سوویاتی

انور دلسوز
لهیشدا ناحزه کانی مدهولتی شوروه وی عمداً سیاستی سوویاتیان به عتیک نیشان گه لان نه دا کله توانانی کس نه می هیچی لی تیپگا. نم - له که ره شه همیشه له پیش چاوان به هه مو مناسبات نوی نه کرا و گوره نه کرا، هم پرو یو گانده به روسیان ده کرده وورچیک که له ژیر په ردی آده میزاددا خوی نیشان ده دا همیشه عالمیان پی ده ترسانند، به لام حقیقت زور لهه دوورو، نه گه رایبه سر نچ بدنه سیاستی دوره وهی سوویت هه ر لهالی ۱۹۱۷ و تا کوو ایستا ۱۹۴۶ «یست و هفت سال» دروی نم گوته بوختانانمان به چاکمی بوبه ده ده کوبت ولیمان آشکرا ده می که سیاستی سوویت همیشه ره چاوی چاکمی گه لان ویی طمعه می بوه له هه مو جوره قازانچ ده دست کموتیک له سر حسابی یکی تر. هه روا بوآپاتی نم گوته به کورتی لهالی ۱۹۱۸ یعنی له روزی انقلابی (اوتوبر) تا کو ایستای میزوی سیاستی دوره وهی سوویت تان بودیلر ده کم.

له روزی ۸ مانگی یازده هه می ۱۹۱۸ ۲۳ سات پاش ده ست پی کردنی انقلاب که نه حله چه نگی زه مینی گه بشتوبه توندترین راده می، له نین بریاری به ناو پانگی آسایش بسلاو کرده وه که له م بریاره ریگای وهه مو جه گ که ره کان دانابو بودورست کردنی آسایشیکی دیموکراسی راست می داخواز کردنی اراضی ویی وه رگرتنی غرامات. ماهه له لاپه ره ۴

امروز که ما ملت آذربایجان و کوردستان از چنگال استار و استیلاگران فاشیستی رهائی یافته و مانند بلبل آزاد شده تا از نار بود سیاست خشن و بیرحمانه استه-اره جیها و نازها خلاص شده ایم. بیچشم خود میبینم که تا دیروز گول خورده و آلتناز چه مقاصد پلید این و آن بودیم، چه کجی به مکتوبات قلب فاسد آفتن برده و حقیقت مطهیرا خود کشف و دریافته ایم، میدانیم که کورد-ستان و آذربایجان بایستی مانند حلقه های زنجیر آهنین بهم پیچیده و هر یک برای حفظ حقوق اجتماعی و مدنی و مصالح دیگری مانند شیر زبسان پیکر عریان خود را هدف گلوله متعرضین قرار دهد و خود را فدای حفظ آزادی کردار بیکه بانار خون ملیوها جوان رشید خاک و خون غلطیده بدست آورده اند بکنند. (البته میکنند)

انقاد بیمانهای دوستی و بازار گانی به مدتهای مدید صدی صد منظور ما را تأمین کرده است ولی برای ابدی ساختن این شاهد مقصود (آزادی) که حال سرزمینهای خود را از خاورستانی بککستانی تبدیل کرده ایم، چانه کف داریم و حاضریم تا آخرین قطره خون و دم و بسین بر علیه استیلاگران و استعمار یون به ماهه له لاپه ری ۴

کوردستان

بلاوکه ره وهی بیر حزبی دیموکراتی سکوردستان

شماره ۴۸ - سالی یکم - شه و ۲۸ بهمه ۱۳۲۵ ۱۶ جمادی الثانی ۱۳۶۵ ۱۸ مه ۱۹۴۶

رادپوی قاهره و سکوردستان

(کوردچی دهوی و دهلی چی)

شهوی ۱۸ - ۲ - ۲۵ رادپوی قاهره وای بلاو - کرمه و اتحادی دهوله تی آذربایجانی خودمخازو دوله تی کورد - ستان له عالمی سیلفشدا کارکنه ریکی زورگه وره کرده هه چهنده نو اتحادیه هه رهابلی کوردستانی آذربایجان ویک میلیون و یه کوردی تورکیه و ۳۰۰ هزار کوردی عراق و ۲۵۰ هزار کوردی سیریا ناگرتوه بهلام زور موثره

نازیم سببی چه له وره زدی دا که گه وره چوک ادعای حق و عدالت ده کن و له زه مانه دا که ته وای بشر هاواری نه وای ده کا ظمی لی نه کوری هه بیان بی به روا - بقولون مالا فلون - نه من امه وای بسی حکومتی مصر بکرم که له زور چهنگالی به هیزی انگلیس چهنده زه بوز و به هیچ جور یکیش بسی نه وای ناگرم هه ولی سیاسی و اقتصادی مصر له زور به نه وای استعمار چهنده بی هیز کراوه بهلام مقصدی من نه وای که برانم له کاتیک دا دهوله تی مصر به تابه تی له و روزانه به مناسبتی تجاری پیمانی - مصر و انگلیس - دستنی کردوته هاوارو ادعای احقاق حق له و روزی دا که مصر شه و روزی نوجات بونی خوی دادو هه ریاده تی بوچی ده بی نه و به یی دادی نه ویش به نه وای خوی گورزی خوی بولای کوردان هه سورینی

مه وای ۷ سالی ته وای هه لالا دنیا دایبسی نه ستان - بوخونی میلیونها میلیون ججل و لاوی نسکو نژاد به - هرده و نو دارو به ردا نرژا پینی تاریخی قاره مانانی شهرانی خورشید - الی معصوم امضا کرا جه رگی میلیونها دایبکی به سه زمانه و بانی پیره زور هان بو مه رگی روله جو نه مه رگه کاتیان برژاو به کوچکه مه درا میلیونها دلیره و دلدر عشقو معشوقی له مه ر - اد میشکیان به له نک - بومبا و خو پاره و مه برژا و آرزوی چهنده ساله یان برده بین گلی و به مه ردانه که به شتن بی حساب و ژماره خاتره به ره پارک که به مه زارد او نو دروست کرابون و رازابونه هه بو نه وای خیزانی مالی گه وره تیاندا سه ریکه و نه وای و زه مانیکسی به حدی رابورن به جاریک تینه چین و له نیو چون و خیزانی مالش سه ره دای مال و برانی آواره و ده ره ده ر و کولان گه بون وه ک تروی هه رزن لیک بلا بون و له هه نه دران نامردون پایه خه ونش په کتری ایینه و هه هزاران باغو به عانی رنگین و صاحب به رو حاصل که صا - حیسان به مه زار دلو دلو به سه لیه تی مهندسی دروستیان کردون و چاو یکیان لی بوه هه زار چاو که نه هیلن میشیان وی بکه وای و همیشه چوم نور آوات خوازبون که نگه بیری لی بخون به تنگی شه که ران زور به زور بون و نشانه بیان نه ماوه و خاوم نمان هه تا هه تابی مراد کرده -

هه موده زانن نه وادعایه و نه وای و نه وای و نه وای دلی هه هه گلو هه موکس پرده کا له خون و نه گه به ددانش بی ده گه ظالمی و رو به رو ده بی و شه ری وی له مه ر دنیا موجوده کاته و :

به قوت و هیزی له شکری سورله زور آموزگاری ژنرالیموس ستالینی گه وره و عا و کراتی وی الهانی نازیان له بی خست و بو شه و به دنیوی فاشستو نازیان له سه ر صفحه ی دنیا معحو واره - لاهری ریزی ظالم و عاقبه تی ظلم ثبت کرده

شه رته وای بو سفری صاحب آشتی راخرا ته وای میله تی دنیا گه وره و چوک و ضعیف و قوی له ده وری ریزیان به ست و به برسیه تی و مشتاقیکی زور و هه و نه چو یار بریه لای ده رگاوه که طامبکی به دستوری سی آغی گه وری دنیا که به خونی شه دای ربی آزادی و آوه باصفا و ورون و خوشه کانی به حه گه وره کان له آتلاتیک لیزرابو و خوی آزاد بونی هه و به شه ری - ماوه له لاهری ۲

دوینی شهوی رادپوی دهلی به زبانی هه رنی له لای نه هه ده گانی آذربایجان و ایران بربیک دوا دهی گوت به نه زنده کانی آذربایجانی له ادعای خویان بربیک بالاتر چورون له و روه و اختلافیک له نیوانی طیف پیدابو نه ویش هه ر له و روه و به که نه زنده کانی آذربایجانی ایستاش هه رلیبان معلومه که اتحادی جماهیری شوروی یشته و انیان لی ده کا

ممکنه رادپوی دهلی نه وای بکانه ادعایک له سه ره ده و له تی شوروی به لام حقیقت نه وای که میله تی آذربایجانی میله تیکه زور له مه ر طمو زوری لی ده کوری و له ته وای امتیازاتی خوی به حروم کروه جاجی کوردو چر عجم البته شیوهی مه ردانه له حقوقی ظلم لی کراون دعای بکا - به لک و نه و کاره واجبه

دولته تی گه وری اتحادی جماهیری شوروی و اوردوی سووری پاله وانی وی بو یاراستنی آزادی خوی و نه وانی صاحب دوستی دیکه ته وای ده ردی شه ی گه رته عرده ی خوی چنگا و رانی ساویتی وان خویان کرده و ورین و له استقلالو آزادی نه وانی گه وری و چو کی دونه من جمله خه لکی ایرانی دفاعی کرد

اوردوی سور و وظیفه ی سوق الجیشی تاریخی خوی بو هه مو و دنیایه به جی هینا له به نه وای به شه ری خقیقی و ترقی بروری دنیایه له اوردوی سور - اوردوی خه لکی له اوردوی شوروی سو پاس ده کا رفاتی توندی اتدقی ساویت و خه لکی ایرانی ده مده ی نه و جو ار ساله داحسی دوستی و حرمت و اعتمادیکسی مقابلی محکمان نسبت به به کتری به ادا کردو

ولاقتسدوافی الارض بعد اصلاحها

باش حمدو های خوداو ناردنی رحمت بو حضرتی محمدالمصطفی صلی الله علیه وسلم

برایانی خوشه و ست بوه تانه و روزله به رزور داران دین و میله تی خوتان له بیر چو بیوه و نه نه یسا له سایه ی خوداوه و میرتان هانوته و که کوردن و مسلمانن و تابع احکام قرآن و پیغمبری ایله سه ره شقی بو ایله داداوه وری و شوپه کی بویه به جی هیشنه هه تاوه دوا ی نه و سه ره شقه وری و شوپه که وین نه و نیانو قیامت سه ر بلیند ده بین و باغی نه و ری و شوپه به کتیه له به نه و پیغمبر فرمویه

الجماعه رحمه و الفرقه عذاب
یعنی کوبونه و رحمه ته و بلاو بو نه و عذابه چهنده ساله های ساله جودانی و نیوان ناخوشی

... اتفالی ساویت و اوردوی قاره مانی وی ده آتیه شد! بومدافه ی صلحی و خه لکانی صاحب به روه رو راگرتنی امنیتیه ده کیشکدا راده وستی و هه ر به محضی نه وای اتحادی شوروی بیینی ظلم له میله تیکسی و ده کوردان ده کوری به وری بو لابرندی نه و طامحه له سه ر شوپه نه ته مداحنه ده کا

ماوه له لاهره ۴

ماوه ی له لاهره ۴

ماوهی جوابی مه ته له کان

ووردی

مانای : سه گمی سپی بو بارخانهی لوكه زهره سه گمی سپی ده گول بارخانهی لوكه زبایکی زور گوره وو كوكه چونكه لوكه خوی رنگی سپی به شنی سپی له لای چه رنگی نه به خواهن بارخانه سه ری ده سپی لوكه بهر ده كا سه دیته تپوی سه گمی هزاریش بی سووچ و تاوان ده ناو تهبسی لوكه فرآوان ده مری و خواهنی آگای لی نه به سه گمی له جیانی لوكه به ستیه گهلی چار له شه له جیانی دوزم برای خوت ده كهی هه هه هه نه زور چار براده به دس براده آرژار دمینی و ده سپی ده به ده

مانای : موژدهی شیرینی له بنی دانایه ووردی

موژدهی خوش چونكه خوشی له دوابه بوبه به نرخه و هه زبیر برمایه موژدهی خوش مایه زبانی و ده دبهنی جوانه به چه شنی گوله به زمان ناگری باسی موژدهی خوش ته گه رت ده نی ده نسا بیرو هوش هیچ موژده موژدهی آزادی نه به وه كووه نه موژده نرخیکی نه به موژدهی سه ره كه و تر دوزم له ناو جوون ا هه به نه خوشی سیالی نا ده روون په لام لای نه زان قران موژده به ؟ چونكه له پوولی دپله بنده به ؟

حضرنی بسولسی بی آزاده شه گه ری بسول بی كه وه برابده

مالای : ئیواره وه خته جرین به جه خته ووردی

کاری ئیواره به تالوو كه به ؟ چونكه گیان هه مووی شه و خسته به کاری ئیواران نه كردنی بانه ماندوو بوو بئسکی خوراو به لاشه هه چه ند تپكوشی سوو بئسکی نه به ؟ چونكه وه ختی كار له تو رووبه به كه وابوو هر سه له ده منت مه ده ریكه آزادی و به ززی به ره مه ده هه تا نه چه وه هه له بگه مه رامت ده تا روز بروا وو شكه نه ماست هه له كه وت له ده سیت دان بووه وومی بی هیز دهرد و مرده ، سووكدهیی و بی رنز

سوویاس

به كيك له برا آذربایجانیكان هه آغای حسینی شمس آوری به كه به ماله یکی نه جیی ته ورزن ، و دبته چاپخانهی كوردستان تشریفی هه ناوو ، ضمنی تقدیر له كار گهران به به سفی به نجا نه نیسی به عنوانی تشویق پیش كه شی كار گهران كرد . كوردستان : ایله احسانی نه به سرا خوشه ویسته آذربایجانه سوویاس ده كه بن .

هه لاله ده رها ت

ژماره ۲ گوواری هه لاله كه به مدیرنی برای زانا ح . قزاجی له بوكان بلاوده بیته وه به شپوه یکی بیونه له چاپ ده رها ت رنگی جوانی غم ره وینه بونی خوشی دارقینه بیگه ویخوینه وه و جزمی بیکه له دیوانی قانعیش هه له وی له چاپ هه ده ر . جیگای فروشی مه یاده چاپخانهی كوردستان .

لیت نه گوری

له ژماره ۴۵ روزنامهی كوردستان نامه یكمان له زبیر سه ده ای (بونی چاوو ۰۰۰) به عنوانی محمد محمودی و بهامضای جواهر چاپ كردبو ته بابه نیشتمان بهرسته كه ده نامه كهی خو بسدا كوره كهی بو له خو بووردن له رنگای پاراستی نیشماندا بانگ ده كا و ده لی : (ته من ته نوم كه وه ره كرد بووهی هه به شه وه كوو ایسا آمده بی له رنگای ملی خوتدا جافشانی بكهی ۰۰) . لیت نه گوری ته زمه بیره رزه پای جواهر خوشکی آغای معجیدی ساو جلا غچی وه اوسه ری مرحومی میزاقادری محمودی (قادره كه له) به و محمد محمودی نقه كورری نه وه دوو كه سی زو براوه كه ایسا له جیهی سفر خه ریكی به جی هیتانی نیشتمان بهرسته .

تكا

اداری روزنامهی كوردستان ره چاوی گرتوه كه له هه ژماره بكدا جه نگیك ا هه چه نگیانی كه له كوردستان قه و ملوه چه كونه چه نوی به تایه نی هه وه نگیانی كه ده گول دوزمانی كورد و بوو ز گاری كوردستان له زبیر نیری دیلی كراوون له سنو بیکه تایه نی دا بنوسی نگا ده كه بن هه كس آگاداری له به سه رها تی هه رجوره شه ریكی كوردستان هه بیت چه له كتیسی میزوی بنو سینه وه ویا له اشخاصی معلنی و هر گری بو مان بنوسی كه له روزنامه دا بلاوی به كه به وه و هه گه ره كسك كتیسی واله كسی بی بوخوی وه ختی نه بی بینوسینه وه ده گونجی كتیسه كه بو ایسه بنیری پاش چاپ ره وانه ده كردنه وه .

آگاداری انحصاری وراثت

به تاریخی روزی شه مه و ۱۷ - ۱ - ۱۳۲۵ آغای محمد طالب الحسام صاحب سحلی ژماره ۸۷۱۹ مه یاسا قیوم به ظاهر كردنی مدره کی قومی و روو نووسی مصدقی سحلی خوی و گوزارشی مردنی پای هاجری طالب الحسام ژنی میزا محمودی طالب الحسام و كچی احمدی سه لا كهر دانیشتی مه یاده له بروراری روزی ۱۳ - ۵ - ۱۳۱۷ له محلی دائمی خوی (مه یاده)

فونی كردوه و تقاضای تصدیقی انحصاری وراثت له ژماره ۳ - ۲۵ ثبت كراوی اداره ی عدلیه كردوه كه وارثی ارث به ری پای هاجر منحصره به كوریكی صفر عبد الحمید طالب الحسام ژماره ی سحل ۱۹۹ و زهر كوریک معید طالب الحسام ژماره ۱۴۸ كه له لایهن رایه وه ارث به ره .

اداری عدلیه له پاش ره سپیده كتی به شاهد كان مراتبی سه ره وه سه كه رت له روزنامه ی كوردستان هه ره مانگه كه ره تیک آگاداری ده كا هه ره كس نسبت به مراتبی سه ره وه اعتراض یا وه صیتنامه ی ظاهر كراوی ره سی له لایهن پای هاجر له ده سدا هه به له مدنی سی مانگ له بروراری ده رجی هه وه له آگاداری به اداره ی عدلیه مراجعه و تسلیم بكا .

ویه غه براز وصیتنامه و مدرکی رسمی یا سری و اعتراض باقی زیبا نا له ده ره چه ی اعتبار ساقطه و پاش نه و او بوونی مدت آگاداری حكمی انحصاری وراثت صادر ده كری و به قیومی صفران ده درت و هیچ جو ره اعتراضك قبول نیه و وه ختده گوزه ری .

سه و كی اداره ی عدلیه ی كوردستان (مه یاده) حسین معجیدی ۲ - آ

آگاداری

ژماره ۹ ۲۳ - ۲ - ۲۵ به منظور رفاهیتی حالی عامه چا ترین نفت و بنزین و ماسله و گازول وقتی ساختی اتحادی جامهیری شوروی وارد بوه كه له جی چا کی وی بونی ورونا كاتی به مراتب له هه مو مواد قتی چاترو و هه زاتره محل فروش جیگای پیشوی اداره نفت به رانه ته كی به یه خلیفه . نماینده فروشی نفت و بنزین مه یاده . کریم خسروی

آگاداری

به هوی نه ونوسراوه له سه فهرانی سو باره ك (جنهوریتهی كوروستان) به ته واوی میلیتهی خوشه ویستی كورد راده كه به ندرت هه ره كس به بی آگاداری حكومه تی كوردستان وتن یا تریا کی وارد مه ناطق حكومه تی آذربایجان بكا قاجاقه و هه كره ماله كهی لی بگپری شخصی صاحب مال علاوه له وه كه جریه ی قانونی لی ده ستندی به مجازاتیش ده كا خو له كاتیگا حكومه تی آذربایجانیس بیته له ریگای به كه پنی كوردو آذربایجانیه لیان خوش بیته ماله كه یان بدانه وه حكومه تی كوردستان به هیچ جوریک لی خوش بوونی نابی ضمنی زهوت كردنی ماله كهی زور توندیش به مجازاتی خوبان ده كینی .

كومیتة مه ر كه زی خرب دبمو كرات كوردستان مه یاده چاپخانه ی كوردستان

کورد و آذربایجانی

به مناسبتی به کتی کورد و آذربایجانی کونراوه و له روزی ۶-۲-۲۵ دا له حضوری سه رانی به دو میلیله ته دوسته دا خویندراوه تهوه .

م. هیمین

تی بهری ایسانی دبللی ایسته ههنگامی ژمانه خوی مه لاس دا مامه ربوی نوره شیرینی ژمانه هه رچی بیت ده کری بکه نهی دوزمنی خویری و بزاه باوی لای کرد و تافی گنجی آذربایجانه خوی له خویناوا ده بینی هه کسه دوزمن به وانه باله قور نیشی و له هه نیشی دوزمنی مه پیل وشانی چونکینی بوته برادره کورد و آذربایجانی و وکی استعماربان گرت وک به لانی ناگه هانی نازه به ربوونی محاله تاندا به کجاری گیانی صحه نی بی نا کری به نهجی به هیزی ته دوا نه و کسه ی چندیک هوه ییشی ده دالافی خودانی نهی ده هشت ایسه هه مان بی قهت ده گهل به کنیرانی کوانی له کوی به بینی پولی پیشه رگه و فیدانی تی سگانای بی له دهس شه و نه و جه و انانه ره هانی ته و کوری سه کوی ذیره شه و نه و هی ستارخانه لای آزانی کوردی هه و وک نه شیری کانی جهنگه گنجی آذربایجانی وک پلنگی تیز جهنگه نو کوری بیگانه ی خویری له کن وار عاریو نهنگه دهستان ایسته له سه رشیرو له سهز ماشی تشنگه هه به عانهم بیته پیش بیگانه ده کرینه نیشانه کوشکی استبداد ره و هه بیج نه و ظلم و بیداد وک به هه شت خه ملیوه خاک بیانی کوردستانی آزاد مولکی آذربایجانی بوته و نه و معمور و آباد مستد مالی خرابی مرتجع هه وایی ناشاد چون بیونه باعینی ویرانی ته و دو خاکه جوانه کورد و آذربایجانی بو بیاریزی خودایه هه بزین و پایه دار بن یا ربی ته و دو برابه باهنی پیشکوتی کوردی وجودی پیشه رایسه آری ته و روله نه به رده مه رده بو ایسه قه لایه دهک خودا بیمان بهیلی تبا ته بهد ته و قاره مانه ته و ریز - ۶-۲-۲۵

آگادری

به ۴-۶-۲۵ م. به حال خه رده دری له روزی شه موبه و به ۲۸ ر ۲ ر ۲۵ دهست به برداخت پولی سپرده ی توتلی مه ابادی ده کری هه کس قبض سپرده ی توتلی له دهست دایه به تصدیق دو خانیه مه ابادی بکه بینی و چون توتلی سوکان نه فر و شراوه پولی سپرده ی و کانی جاری قابلی برداخت نیسه . سه وک اداره ی دو خانیه ی مه اباد قنای قاضی

آگاداری

به گورهی نه که الهی کری حانی حاضر نه منطقه ی کوردستان دا زوزه به ره ته و له سه ر قهراری کومته ی هه کزی موافقه نهی سه و کی معظم جمهور بو پیش گیری له ضرر و خساره تی نه وانه ی جنسی فطوره یا زوزه به ته و اوی مه ابات راده گه بیدرت له و روا و نه رانا هه و ملی مانگی ۹ ر ۲۵ هه کس حقی وارد کردنی مانی گزی اهیچ چیگه به کی نیه و بیته که سبک برحلافی ته و در ستوره ره قنار بکسات سه و که ماله که ی اداره تی گورگی داتوقیف ده کری بانکو زور به توندیش مجارات ده کری . کومته ی هه کزی- حزب دیمو کرا- کوردستان

دهرسی زمانه ی کوردی

دهرسی پانزه هه

- غار غنچه
- غار غنچه
- غار غنچه
- باغ غنچه غار غازی مـ غناغ
- بوئی غنچه خوشه
- غازی غاری کرد
- تهوه سواری که غار ده کا
- بوئی غنچه خوشه
- غار غنچه
- تهوه سواری که غار ده کا

دولتی خاوهن شهامتی اتحای جمابیری شو وی ۲۸ سال له مه و به ره له نهانی بی هیزی و ضعف داوو و دوزمنز رزایان له پیش به و به م چونکو به بی تبلیغاتی لنین و آستایینی معزن دهستی برایتان دادهست بهک و له به رابه ر بیگانا بو نیشمان بوونه له به ره و هه و دوزمنانی داخی و خارجن له نیوان هه گرت تاترانیان نیشمانی معزنی ایستای شوروی بیته به ره م جا ایستایه که آزادین دهی ریشوی ته و مله قاره مانه بکه به سه سه مقی ژمانی خومان و به که و برایتی ته راپ بو مه به رنامه ی کار بیت تا بتوانین به پرمه ی خودای به رز اتحادیه ییکی پولایتنی کوردستان دامه ز رین که بتوانی له به حواتی روزگا خوراگری و هه هه بیکه ته توانی بی رووخینی . سیدعبدالقادر سیادت

ماوه ی لایحه ۱

راه یوی قاهره و کوردستان له ووتاره دا مقصد ته و به که عرضی آغانانی بکه و بزین شیوه ی گوشتار و کرداری رادیو کانی دهست نیشه کراوی انگلستان چله و نه وقسه و کرداریان چندلیک دوره و هه و وک شاعر کانی زه مانی جاهله تیان لی هاتوو که خیردای تبرک و تعالی در حقی وان فرموده تی (الشعراء ی تبعهم الغا وون الهم ترانیم فی کل داریهیمون و یقولون مالایضعلون) بهلی به راستی ((الشعراء ی تبعهم لغا وون)) داروده ستی ته و رادیو یانه هه موی گورمه وانه د ده بن و کونه کی دهستی رادیوی لندنیش چونکه زور له میزه کاری پی ده کری هه موی سواوه و زوری نه واره شه و کونه کونه که هه زه مانی به نو یک زه مروه منگی خوی ده نوینی بشکی جاهه و و کو چند و هه حه عه رضم کردون دوباره ی ده که هه و و شه و نه دیش بزین که زوری نه واره دهستی له زو کی استعمار کونه کی دیرینه ی له دهست بکه و ته خوار و آزادی سه ر بلند بیته مه بدانی ژبان :

ماوه ی لایحه ۱

ولا تقسوا فی الارض بعد اصلاحها و ادعوا خوفوا طمعان رحمه . الله قریب من المحسنین بینی فسادی که کن له مرض دا دوی چاک کردنی ته و ته رضه و له خودا داوا و هاری بکن به ترس و هومیده و به بی شک روحی خودا نیزی که له و که سه نی چاک ده کن کووانی نعمت له و گورمه تر که هر کس خریکی اصلاح و ترقی بیدانی ملت و خاک و آوی خوی بی و له باره کای خودا به کار چاک حساب بکری و له رحمت خودا نزیلک بیت بوسته له سه رتان هه موی که و به یکن له هه و کار و بار و فزانج و ترقی بیدانی ملت و مملکت و کومگی به بکدی کردن له سه ر چاکه چون خودا ده فرموی و تعاونوا علی البر و التقوی و لاتعاونوا علی الایم و العدون و معصمت لرسول یسی کومگی بکدی بکه له سه ر کاری چاک و کومگی به سه ر خه رابه دوزمنانی ده بی امری به مبر که وایی واجبه له سه رمان هه و له به مین بوچک کردو ترقی - بیدانی دیر و مه للی کوردستان و اطاعه کردنی پیشوای معظم خودا راه ستاوو به ره راریکا که هه و و نایب حضرة پیغمبر به و حدیثه : له لماء و رته الانبیاء له ماوارت پیغمبران و به نص ایبتیش اطاعه ی واجبه خودا ده فرموی اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم اطاعه ی خودا و پیغمبر گوردی خوتان له خوتان بکن شه و و که که خودا به روح خوی له زیر دهست دوزمن خوینی و مالی نه جات دوزن دهی اطاعه ی ته و و فرمایشات گوردی خومان به روح و گیان به بی بینی و هه میدم هه له باره گای خودا زور ز و ته و براده لایله ی خومان وک آهه نه جاتیان احمد حسان الدینی

پیشکش

به پای منجی دلی یک دهست ایستکان و وک چان وک که شه ی به حزبی دیو کراتی ژمانی کوردستان پیشکش کردوو له لاین حزبی نیو راو سه پاسی لی کراوه .

مه اباد

جا به لایله ی کوردستان

ماوهی لایره ۱

بکجا میروید!

وفاق و نفاق ..

ماوهی لایره ۱

کورد جنبی اضی محمد خودا راگیری کات کردوینوه . به عوی نهو پیشواخوشتو بوسته و آلائی آزادیمان لهسه رفه لانی دموکرات چه فاند . سه ره خوئی و آزادیمان نهساند نه زبر آلائی مقدسی کوردستاندا هساوبته . وه خودا کره بکی کردوه که به هه مو آئیگ به سه ره هه وانا دهنکی بزی دهولتی آزادی کوردستان به گووی عالم ده گات وهه و روی زهوی زانیویه نی که نه وهی کوردی نجیب باسکی پیاوته هه لاهه اووه آماده کاریه ؛ ودهسته و خه نجه ره لهه به پانی آزادی دا راهه ستاوه و بهله زانوانی به خاکی دا رابیری . نه وه روی به کهنی واقعه . بزی دوستی و به که نی و افاق و برابره نی کورد .

کورد زوریش بی حره تو لاره ملو کر و بی نشان ولی قوماو بون شه و به به هره ی نفاقو ناراستی . بمری نفاق چا و چوئی و نادوستی . محو نابودی طماعو به غیلی و بیگانه پرستی . ایتر له باه گای خودای عالم هومیدوایه چی دی نه وهی کورد ده ستیان به بولوی نفاق نه سوتی . الحمد لله بریتی دلی کورد که به ناسور کوتبو هه میسه زوخاوی لی ده تکا حکیمی حاذقی حالزان جایی پیشوای هه زن قاضی محمد به مهره می اتحاد و برابره تی ده رهانی کردوه گوشه رونه ی هاتونه سه شکر ی خودا وه ماتند بیوستو پندرووه که ایدی خه نجه ری نفاق نای کزینته وه وه مو دوزمه کان خاترجه م بن هیزی وان به هه دی شوله . یه کاری لی ناکات انشاء الله . م . م . قزاجی

نه و که سه باغیره ته

جان فدای نه و که سه م گهر جان فدایی میله ته خاکیای نه و که سه م گهر خاکیایی میله ته ده ولته نی پاید تاسه ره بو کسی ربک ا که وی ده ولته نی جاوید پاداری بقای میله ته مسئله غیرت له لام وایه که هه افسانه به نه و که سه باغیره ته چشم و چرای میله ته سه رزه بینی دل که هیچکای غه بری لی لایته وه چونکه هیچکای عشره ته سه برو قبا میله ته فکر و کریکم نیه من غه بری عمرانی وطن مهیش وه من به دل خنرم و برایی میله ته جسم و جانم بو به گهر خدمتگذار بی بو وطن چونکه دایکی میله ته و مشکل گنایی میله ته بو به خاکی موطن کردوه سه سه می چاوی خوم چون نه مینی میله ته و حاجتروایی میله ته گهروه طن خوینم بریزی افتخاری پیده کم چونکه هیچکای عظم و ناموسی هالی میله ته به رفی نالییم هه ج حزبی ارمنی پله اضی حی سه ره نه و که سه گه ره هه مانی میله ته پایه گاهی کمونست با به ره ره رار بی ته اید چونکه استاین له وان پیشوایی میله ته

دهرسی زماننی گوردی

- دهرسی شانزده هم
- بوق قاز
- بوق قاز
- بوق قاز
- قادر قاز بوق باسوق قاش
- قوررم قوری قوریر قورره
- قاز قهره قیرر ده کا
- دهنگی بوق ناسازه
- دهنگی قیرر قیرر ده کا
- دهنگی ناسازه

مه اباد
چاپخانه ی کوردستان

دریای دشمن میخانند شاد کینه . بار دیکر پرده از تاریخ جنگهای مردانه کورد با دشمنان را به ایمان نشان داده ثابت کنید که ملت کورده راستی نوادهای آن پهلوانان نامدار میدان جنگ بوده و در روح سلحشور ری و نجابت کوردیت آنان تفری حاصل شده و تقوی بدید نیامده است . خلاصه بخواید در این روز ارزش حقیقی شهامت و مردانگی کورد و دشمنان او را با هم سنجیده برتری و شجاعت خود را نمایان سازید . مادر میهن چشم برای مردانگی شما است از شما پسران میخواید در صورت لزوم یک در مقابل صد حمله برید .

شما در راه میهن و ناموس جهاد میکنید و اطمینان داشته باشید که پیروز خواهید شد خدا و رسول و میهن و گذشتگان و نسل کنونی از شما خورسند و شاد میشوند و نسل آینده شما اقتدار خواهد کرد نام شهامت و مردانگی شمارا در تاریخ بخلط لای درج می کنند یاد دشمنان داخلی را بخاطر نیاروید اینها اگر وجود داشته باشند بسیار کم و انگشت شمارند در برابر روح قهرسانی و دلآوری شما ناچیز و بی ارزش هستند .

و چند کلمه را که خدا و پیغمبر از آن خوشنود و از طریق عقل و برهان دنیا پسند و مایه استحکام پیروزی شما است بر عرض خواهم رسانید :

در حاتم پیروزی با سیرار احترام بگذرید و اسدا بکشتن آنها راضی نشوید و بعض اینکه به اسارت هر آهه نمانند برادر با آنها رفتار کنید خصوصاً با کسانی که خود از ادب خواه ولی

در میان مرتجعین بر سر می برند و در عین حال از خیانتکاران خارجی و داخلی که بشکل میش و بفت گر گند غلات تورزید اگر جریشان ثابت شد باندازه جرم سزا دهید و با خنثین سیاسی که به جامعه و کشور خیانت می ورزند بشدت رفتار کنید اموال و غنایمی

که به دستتان می آید متعلق به کوردستان است و تصرف اشخص را در آن حرام بدانید در شهرها و دیهاتی که ارتش تمرکز پیدا میکند مبادا به مردم فشار بیاورید مال ناموس احترام شرافت مردم را کاملاً در نظر داشته باشید زحمت بکشید مردم در آسایش باشند که خدا بارو پشتیبان شما خواهد بود .

پس ای دلاوران کورد که امروز مردانه بیدان آمده و جان شیرین را بکف نهاده اید میداید بکجا میروید و در راه چه مبارزه پرداخته اید ؟ شما میروید که رحمت کشور باستانی کوردستان را که قهرها در اثر تعدی و ستم بیگنگان و بران و به نلی خاکستر تبدیل شده بود از معرض و تعدی آنها نگاهدارید . و از زیر چنگال گرگ صفان که ساهاست خون این کشور را میکشد هاند در آورید شما میروید که برادران کورد و سایر هم پیمان ایرانی خود را که در زندان و یا امارت فرومایه گان بسر می برند و همیشه چشم انتظار در راه شما دارند نجات دهید .

شما میروید فدای کارهای بزرگ از خود نشان داده و در هنگام لزوم در راه آزادی کوردستان از بدل جان و مال کوتاهی نکنید . شما میروید عدل شهود را که بدل جان و مال است و تاریخ درخشان و طلایی خود قمامه کنید . شما میروید نام نامی این میهن کهن سال را زنده و از چنگال دزدان برهائید و لذت میوه آزادی و سرفرازی را باین ملت پرافتخار ستم دیده بچشائید .

مبارزه را که آغاز کرده اید بزرگترین مبارزه است که تا امروز بدان قیام نموده اید . در راه میهن حفظ شرافت ملی و بالاخره رهائی کورد و کوردستان از یوغ بندگی و استعمار است شما میخواید نام نیاگان پرافتخار و باشهامت خود را زنده کنید پدران شما در راه مرام مقدس آزادی کوردستان جهادها کردند .

جانها باحتند ماها پرداختند و آنی در راه استخلاص کوردستان غفلت نوزیدند ، تنگ و رسوائی بتدگی را بر خود هموار نکردند و جوانمر دانه کوشیدند و نام پرافتخار خود را در صفحات تاریخ قهرمانان دنیا جاویدان نمودند .

قهرمانان کورد ، از یاد نبرید که چه اموال شمارا که بکدیسین تهیه نموده بودید ره بودند و تاجه اندازه ناموستان رایاد دادند . جنگاوران کورد ، تصمیم بگیریید که نایبی از نمونه های قهرمانی نیاگان خود داده ارواح آن بزرگواران را که برای حفظ میهن و آزادی خود باشه شیر برهنه اسب به

له لایهن هسته تی
تحریریه و دهره

کوردستان

آبونه مان
به کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰
دانهی ۱

بلاوکه ره وهی بیرى حزبى دیموکراتى کوردستان

ژماره ۵۰ - سالی یکم ۲ شهمو ۶ جوزهدان ۱۳۲۵ ۲۵ - ۲۷ ۲۷ ۹۴۶

نطقى حضرتى پیشواى کوردستان له میتینگى روزى

۳۱ ر ۲ ۱۳۲۵

حضرتى پیشوا ره هه بهرى کوردستان روزى ۳۱ ر ۲ ۱۳۲۵ له میتینگى ته وروزه دا که ته وایى سهران و سهرکردان و ژنرالان و به زنانى کوردستان و چند هزار کس سیاووژن و فله خو بو جو تیر حضوریان بوو نم نطقى ژیروى خطاب به حاضران اراد فرموو :

برا خوشه وسته کان معلوم تصدیقى ده فره وون که ده گهل شو هه و و اختلاف دوو بهر که ده تیو کوردان داهه بوو که تیوان ناخوشى وای لی هان بوو تأییری ده خانه وادایش کرد بوو تیوانی برایش تیک چوو بوو وختی بابو کوریش پیکه وه بهک نه بیرون پشرفتی کارو دانانی تشکیلات چه نه مشکل بوو وه لی چونکو وه له مردان کار عاسی نابن وهیر به سه ره ره چوره چه وتو چه له مه به گدا فایق ده بی به هوی ره نچو زده و ست وجه و لدانی چند کس سی صاحب ایمان و راست تشکیلاتیش ساز کرا و نظم و ترتیبش ده نیو سلکتدا بهر بهرار کسرا و ده مدتیکی که مه دا اختلافات و فانه پیش دوا بی درا تو خودا که ی چه شاهدو ده لیلیک له وهی که وره تره هه ره نه و نه ده که خه بهری خطر یک له جهه ی سقرى و سه ره شتى و تجاوه زى دوزمن به حاکی کوردستان آزاد به کوردان که گیشته هه و و پیکه و و له ده ورتین قاط کوردان خویان که یانده حدودی و هه ره گاهه طرف حکومتی ملی کوردستانه و اجازیان با وهک شیرى زبان ده یک ساعه تا ته وایى دوزمانیان و و نچر به و ونجرده کرد و ناشارى کرمانشانى وهک هه زدهای ده مان هه رجی هانیا پیشیان هه ایان دهلوشی .

وه که ره شه و دوو بهر که ی جارن ما چلون له بهر به کترى دیان و برا ماله خویان به جی بلن ویست منزل هه ماهه خویان دوور که ونه وه ده جا دوزمان تا که نگی ده بی چاوی خویان بقووچین و تا که نگی له سه ره نقسامی بیرون و نه زانی که تا ایست کورد هه ره دلله و به ده به ختیکی به سه رباندا هانیا له بهر ناریکی و فانه یی بووه ده فانه که کورد دریک که وى و ته با بی کى پی ده ویری بیم وایه دوزمانی خارجی ده وهی گیشتون بووه واره جو له جول که وتون و مایان له دوور وهی ناوه به لا ده سنگی دیکنا توری تارانی هیندیکیان هینده مان خوین خوار دووه که بیهوشیکی وادای گرتون اعانیش نازان دنیا چه باسه .

هیندیکیان به نشتهی تریک سه رخوشن و عده یه کیش مستی آرته و شراب له گهل دایه رانی مه هوش خه ربکی عیش و نوشن و ده لین :

مارا بجان خوشتر از این یکدم نیست

کرنیک ویدانه شیه واز کس غم نیست به وانجی غیرى نارانی مه ره که زى فساد و شرارت و چند مه ازى شه ویری هه موی خراب بی هیشا له بهر ته و شتانه که عرضم کردن متوجهی کاری کوردان به چاکی نه بو نه ده نا هایش شه وهی که شه استقلال نام و ته مایى خوشمان به دست هینا بووه ی له حکومتی مه ره که زى معلوم بگه ین و به دنیا به ش

گوزارشى جه نابی محمد حسین خانى

سیف قاضى وزیرى جه نابی محمد حسین خانى
جه نابی آغای محمد حسین خانى
سیف قاضى وزیرى جه نابی محمد حسین خانى
کوردستان وه کو له ساتی سه رانه وهی
خوی له تارانی به لینی دابوو وه میتینگى
روژى ۳۱ ر ۲ ۱۳۲۵ دا گوزارشى ژیروى
به اطلاعی عموم گه یانده :

هاوینشتمان برابانى خوشه و بست .
نم که به هه مری پیشواى معظم و به داگر مری
و بشیوانی برابانى خوشه و بست مامور به افنخاری
نوماینده گى بسو حکومتی تارانی بووم به
پیوست ده زانم که شه رحى ماموریتى خوم
اجملا به عرض بگه ینم .
روژى بهک شه و ۸ بانه مه ره سعانی ۹ و ۲۰
ده قبه له ایستگای ته ور به و ده گهل نماینده گانی
آذربایجان که عبارت بووه آغای پیشه ویری
سه روکی حکومتی میالی آذربایجان و
رئیسى هه بیته تی نماینده گى و آغای صادق یادگان
و آغای دکتر جهان شاهاو و آغای ابراهیمى
و آغای دیلمقانی و ۱۴ نه نفر قیدای به ره به استی
بهک نه نفر کاپتان حه ره که تمان کردو له ساتی
۱۱ و ۲۰ ده قبه واریدی ایستگای (مه ره آباد) بوین
له لایهن آزادی خواهان و اهالی آذربایجان
ساکی تاران) . ایستکه که سه عتایک پیش واریدی بوونی
مه به وسیاه ماموریتى ده سنگای دیکنا توری
عبارت بوو نه افرا دی ژاندارمى بی شه رمانه
مه مانه تیکی مسلحانه بو پیشواز نه کردن له ایمه
به عمه ل ه تیو و دونه نفر له و آزادی خواهانه
کوزر بوون چه ننده فه ریشیان بریندار کرد بوون
دیسان جی بی تیکی به کچار زور که خویان
له چه نگی مستحفظان ژاندارم خلاص کرد بو
به ده سه که گو له وه خویان گه یانده بووه به دایى
طیاره ی شرو و شغو احساساتیکی وایان به
خه رج دا که روحی مه یان و له رزه خست و به
ده نگیکی بلیند چه بله یان ایده دا وها واریان ده کرد
تهنگو ته مه و نه جات ۱) . تهنگو خه لکی ایرانیو
له نه سارته خلاص کرد) ته ما ویشارین اشتباهی
نه که ن آزادی ایمه به حرکتی راست و بی خطای ایوه
به بو نه ده) . و هورایان ده کیشا وایکرا ده بان کوت
(بزی خه لکی آذربایجان) (بزی مشعلداری آزادی
ایمه آزادی خواهانی کوردستان) .

ده واقدا . ته و احساسات هه وان بیوه
با عینی سه ربلیته ی اهالی کوردستان و آذربایجان
و شه و یان به ته وایى مه عاوم ده کرد و د یانگه یانده
نشان بدین که ته مه که شه کارانه مان کردوه
له بهر مضامفت له گهل ده سنگای دیکنا توری به نه ایستکی
کورد ابرایته فازسان حاشا بکایا به ابرایته
خوی افتخاری نه کا به لانه و ده رده ی
ماوه له لایه ری ۳

تحریرکاتی ته و خاتانه ی که ده یانه وى ایران محویته وه

أصلی مرکه زى تحریرکاتی شوومى استماری
له ایران سه رچا ویدی له جیگایه کی زور قووه ،
له ایرانی دا ته ورو و له پشت برده ی سیاه ته وه
به منظوری شه وهی دولتی قوام السلطنه سقوطی
بکا له زور جیگایانه وه ده دست به تحریکات کراوه
که نه ته نا له نتیجه ی شه و تحریکاته ده وه لته قوام -
السلطنه سقوطی ده کا به لکو اگر ما وهی بدریتی
ورده شن فکران و کار به ده ستانی پاکدا ویشی تاران
چه له وگیری لی نه که ن تاجی شاهنشاهی له تیوان
ده جی شه و وه ختی ته وانه ی منظوریان لیلو
ماوه له لایه ری ۴

کوردستان

بلاوه ره وهی نیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۵۱ - سالی یکم ۴ شهمو ۸ جوزمهردان ۱۳۲۵ ۲۷ جمادی الثاني ۱۳۶۵ ۲۹ ۹۴۶

فرمایشات پیشوا و رهبری کوردستان

که در برابر هزاران نفر از رؤساء و طوایف و عشایر و اهالی مهاجرتیان فرمودند

باید از عزیزان: اولاً قبل از هر چیز لازم میدانم از سران و بزرگان کورد و طوایف و قبایل که از تمام نقاط کوردستان در مهاباد و جبهه جمع شده اند تشکر کنم: این اولین بار است پانزده هزار سوار کورد در چند روز در حدود کوردستان حاضر شود. ثانیاً معلوم تصدیق میفرمائید که با این همه اختلاف که در میان کوردان موجود بود و به حدی این اختلاف تأثیر کرده بود که بخانواده هانز تأثیر و سرایت کرده برادر با برادر میانه نداشته بلکه پسر و پدر نیز در جدال بودند پسرانرا همه جنگ است و جدل با مادر پدران را هم بدخواه پسر می دیدم. درست کردن تشکیلات چقدر اشکال داشت ولی نظر باینکه مردم بهرمانی فایده می آید با رنج و زحمت چند نفر مردان صاحب ایمان و درستکار بهترین تشکیلات در میان کوردستان ایجاد و نظم و ترتیبی می- نظری در مملکت برقرار گردید و در مدت کمی باختلافات و دوئیت نیز خاتمه داده شد. تورا بخدا چه شاهد و داللی از این بهتر بشیند خبر این که خطری از جبهه های سقر و سردشت کوردستانرا تهدید میکند و دشمن از این دو خط بخاک کوردستان حمله کرده است فوری از دورترین نقاط کوردستان کوردان خود را به آن دو جبهه رسانده و هر- گاه از طرف حکومت کوردستان اجازه می داشتند در یک طرفه امین چون شیرزبان دشمنان را پاره پاره می کردند و چون از ده های دمان بلا قاصد تا کرمانشاه هرمانی جلو ایشان می آمد می بلعیدند هر گاه اختلاف سابق می ماند چطور از ترس یکدیگر جرات میکردند خانه خودشانرا بجا بگذارند و بیست منزل راه از خانه خودشان دور شوند پس دشمنان تا کمی باید چشم خودشانرا بهم گذاشته و برقه می دوام کنند و نمانند که تا حال هر ذات و بدبختی که دچار کوردان شده از نفاق و عدم اتحاد بوده است و الا هر گاه کوردان اتحاد بکنند کمی می تواند با آنها برابری بکنند. بقیه من دشمنان خارجی اهمیت کثونی کار کوردان را دریافته اند که مثل سنگ به عاوغا و شروع کرده اند ولی عه ازدستکار دیکتاتوری تهران آقدر خون ملت را مکیده اند که بیوشی ایشان را فرا گرفته مثل اینکه در دنیا خبری نیست و عده اشدت پشته نریاک بیحسی ایشانرا فرا گرفته عده مست عرق و شراب با دایران مپوش با ساز و آواز می خوانند: ما را بجهان خوشتر از این یکدم نیست - کرنیک و بد اندیشه و زکس غم نیست. و میگویند تهران مرکز فحشاء و فسق و فجور مارا پس. اینک بخوبی متوجه کار کوردان نشده اند ما که استقلال تمام و تام خود را بدست آورده ایم برای اینکه به حکومت مرکزی نشان دهیم و بدینا ثابت کنیم که این کارهای که کرده ایم نه از این روست که ما از برادری ملت فارس دست کشیده یا به ایرانیت افتخار نکنیم بلکه فقط محض مخالفت با دستکاه استبدادی حکومت طهران است چون آنچه بر سر ما آورده اند چه قبل-

ار رضاخان وجه در زمان او وجه بعد از آن تا حال چنگیز و مغول بر سر کسی نیاورده اند. کیست نشینده باشد که در زمان قجر جعفر- آغای شکاک و هیزه آغای منگور و هزاران امثال ایشان را باجه حیل و نیرنگ و تهمردی کشتند و در زمان رضاخان بهلوی نیز علاوه بر هزاران چنین نیرنگ بزرگترین تهمردی که قلب هر کورد را جریحه دار کرده آن بود در وقتی که کوردان آزارات سرگرم دعوا با تورا کہا بودند قشون شاهنشاهی ناجوا حردانه از پشت به زن و بچه ایشان ریختند و به این جهت مردان لایب شده تسلیم قوای ایران گشتند نمودن باله چه بر سر ایشان آوردند و چگونگی ایشانرا را دستگیر و در زندانهای قصر با سوزن و گرسنگی مشاهیر ایشان را کشتند و بقیه را در میان ایران پراکنده کرده هنوز هم معلوم نشد چطور تلف شده زن و بچه ایشان چطور شدند.

و در زمستان لشکر غرب بر عسرت بی سلاح گلباغی ناخه ایشانرا کوچ داده صدها بچه ایشان در برف تلف و دست و پای مردان و زنان را سرمار زده و بعد از تلف گشتن عده بقیه را به دور ترین نقاط ایران رسانده که بعد از غائله شهر یور عده معدودی از ایشان بر گشت و عده از گرسنگی دچار شدت و در اثر زحمت طاقت فرسا محو شدند و ایل جلایی و عده از کوردان اطراف ما کورا نیز به کوچ و تبعید عمومی مبتلا کرده و چه بلاها بر سر ایشان آوردند و در ملک و بلان وی صاحب پراکنده کردند که صد مرتبه از از گلباغی بدتر از بین رفته و عده کمی پس از شهر یور بی خنمان در جاهای خود جمع شدند بی اموسی و بی عفتی که در تمام کارها بر سر کوردان آورده اند بشرنکرده و شرم دارم شرح دهم از عملیات امنیه ها چه بگویم سرتاسر ایران و دوست و دشمن شاهد عملیات و فجایع ایشان است جنایات ایشان به اندازه رسیده بود که حتی چه جای به زن بلکه با خود مردان نیز عمل بی ناموسانه میکردند شهربانی بمراتب از امنیه بدتر و عدلیه از هر دو خرابتر مرکز غارت و لخت کردن مردم بود.

از پهلوان پنهان فراری آرتش که در شان ایشان آمده همه سر بر پست به دشمن دهم از آن به که خود را بکشتن دهم اینقدر تکبر و عظمت بما نشان میدادند

که به درجه خداوندی هم راضی نبودند استاندارهاشان هر گاه برای خودشان کسر شأن نمیدانند ادعای اومیت بر سر ما میکردند آنچه سرتیب هوشمند افشار پارسال بر سر ما آوردند و اورا مان آوردند تمام دنیا شنیده لازم نیست شرح دهم صدر حمت به کفن و دوزاوی باد باز دوره رضاخان. اینک چشم ماتر سیده و همه از جان و مال خود دست برداشته حاضر نیستیم اگر همه مان محوشوم اطاعت این دستگاه دیکتاتوری و ظلم و جور را بکنیم و الا هر گاه آزادی در سرتاسر ایران برقرار شود چه مانعی هست تمام ملت های گوناگون ایران دست یگانگی و اتحاد بهم داده و برادر وار بسا هدیدگر زنده کی کنیم ملاحظه کنید دولت اتحاد جماهیر شوروی چهل پنج جمهوری و مانند عالت ایشانرا برادر کرده است دولت امریکا ۴۸ جمهوری است نزاعی در بین ندارند سوریس ۳ جمهوری است او کی روح است اندر سهدن. برای اینکه نشان بدهم که در این ادعای خود صادق هستیم باوصف اینکه با مات آذربایجن هیچ چیز ما یک نبود چونکه ایشان نیز آراد بخوا گشته و مسلک دموکراسی را قبول نموده بودند هر دو ملت اتحاد کرده بطوریکه مردن و زنده گمی مایکیست چو بادام دو مغز در یک پوست برای اینکه بهتر ادعای ما ثابت شود و پیش ملت های دیگر ایران نیز آن را معلوم بکنیم دو نفر نماینده معین کرده که در آستانه ای دولت مرکزی حاضر شود و بگوید هر گاه شما نیز تشکیلات خودتان را تبدیل به اصول دموکراسی کنید برای برادری حاضر هستیم و هر چه میگوئید اطاعت میکنیم و هر گاه دموکراسی را قبول ندارید باز ما نزاعی با شما نداریم ما هم بشرم و حقی در بشریت داریم و سالهای سال است برای این حق در مبارزه هستیم برای خاطر خدا این حق را از دست مانگیرید و بیشتر از این باتانک و توپ و طیاره به ما حمله نکنید ببینید چه مات غیر از ما در اسارت مانده و بیشتر از این برده روی چشم ما نید از بدوینیه در گوش مانگذارید آنهاستیکه این همه کارخانه های صاحب عظمت را ساخته اند و این همه اختراعات عجیب و غریب را به دنیا می نمایانند و گاهی مثل طیر در هوا می پرند در یک طرفه العین از شرق به مغرب می روند و گاهی مثل ماهی در یک لحظه از این سردنیا

ماوه له پهری ۴

با لهوه زیاتر به تاریکی دانه نیشین

به سه ره هاتی آرات

(کوهستان) وه ره سیر سید محمد حمیدی

۱۳

له آخری و اوخری هاوین دا له نینگ آرات له نیوان باریز کارانی سنوری ایران و تورک دا کیشیک رووی دا پیشمر گه کانی ایران به به کی له بوستانی تورک په لاماریان برد و گوردیکیان لی گرتن و دلاوه رانی کورد بو جگای به سه ره هاته که به یارمه تی ایرانیه کانه وه چوون . فرماندهی سنوری تورک خرابی اوضاع نیگه یشته له برده گول سر کرده ی ایرانی گفتگوی دست پیکردو دوه بره کی لارد .

هم به سه ره ته له روزانیکدا رووی دا که فرماندهی کورد بو بی راگه بشتن به لکه کانی خوی بون له آرات وده ره که وتبو و هر له ده می دابوو که شیخ عبد اقدار خه ریگی گه راه وه بو فشاخی خوی بوو و له له بندی کیوی تدروک هیزی ده ولتی په لاماریان بو مینا ایل واثیه ومالی خوی به چی هیشت به مهینه تیگی زورژن و منده کانی دهر باز کرد و به به ریشانی په نای برد بو آرات . داخه کم صالحی برزای و شیخ یاسینی آموزای و ژماره بیگی دیی ژن و پیاو کوزرا بوون بهم هوبه دیسان ده گول نیشمان په رستان که وتوه له پیش وهی نستان له نیوان هه ردوک دوزمن دا دست هه انگریزی موقتی شه ری را بگه یینی خانواده می فرماندهی کورد که له نتیجه ی گفتو گو ده گول هه به نئی ناردراوی تورک له نیزیکی بردی شیخ او به گو ذره نامه له تور کیه دهر که وتبوو و هه نبوه سوریه گه یشته آرات هم مسئله که به ظاهر بسی اهمیت ده هاته به رچا و سارمانی خوی بونی نواند هیشته قیدی هه و ملی گه بشته وهی خانواده می فرمانده پایانی نه هاتبوو که فرو که کانی تورک له آسمانی کورد آوا دهر که وتن و به بومب و آگری مسله لانی خویان و وظیفه ی به خیره اتان کوتیان به چی هینا هم کاره یان چه ندرورژ له دووی یسه ک تکرار کردوه . ماوه له لاپه ری ۳

جوزهردان

هه ژوار ره نچهر با بهس بی سهری کویستانان له دهستی توبه جاوی شه عیانان وا جوزهردانه کوچی به هاره سه ره نای ره نچی مامی جو تیاره

مزی آسناداری

- ۱ - لاپه ری ۱ دبری ۳۰ ریال
- ۲ - ۲۰۵
- ۳ - ۱۰۵
- ۴ - ۱۰
- کاغذ و پاکت صدی ۲۰

ستان به سه وهی احکامات مفتخر کران و بی بان ابلاغ کرا .

آماده نه که بن بیگانه له مال و خاکی خوماندا وده نین و جاوه نواری نین کوروه کانی دی آسایش و استراحت بو ایحه حاصل کهن ؟ باله براوه فارسه کان پیمان بلیر (آفرین شماسی کوردیت ندراید) به دهستی خومان ره کی حیات و سه ره به ستیمان بیچری نین بیته راپورتچی نه وان و راپورت و کار و آمانج ملی خومان به وان بده بن و شم سه ره برزی میلیه به دو آفرینی بیگانه بگورینه وه ؟ مه گهر ایحه نه ولادی کورده غیوره کار نین ؟ مه گه رایحه قابلی زیان و سه ره به ستی نین مه گه رایحه بو به خلق بو بن هه نا هه بن باری بیگانه به بشت هه نگرین ؟ برا کورد خوشه و بسته کاتم نه گت و ذابلی و روز ره شی له مال و نیشتمانی خومان دا ایت ره به سه وهرن همت بکه بن و حس و غیبه تی میلی خومان بیینه جوش حسودی و من وتویی قری ده بنه که نا ده ستوری پیاوه عاقده کانی کورد بگریته گوی که به فارسی فره ویانه (دودل بگ شود بشکند کوه را) هه مومان دهستی برا به تی و به کیه تی و به کدین و به کصدا هاوار که بن نایی ملتی کورد له وه زیاب تر اسیر بی و له سه ره به ستی بی به شی و مک شیر و پلینگ له ده وه ری نه و چرا ره و شنه زیندو که ره وهی ملتی کورد (ره شیس جمهوری معظمی ده ولتی کوردستان) وه کوین بدل و به گبان تی کوشین جری ساله که مان ره و شنه تر که بن باله وه زیار به تاریکی دانه نیشین .

زنده باد پیشوای خوشه و بستی کورد سه ره بلندن لاوانی نیشتمانه پروه ری کورد .

اعطای ده رجه

له نتیجه ی له خور ابردوی و خوفیدا کردن بو حفظ آزادی و نیشتمان له مرحله ی شه ول دا وله پانائیش له سه ره تقاضای ززال مصطفی بارزانی به رامبر به امری پیشوای معظم شو برا خوشه و بسته و به رزانه ی بارزانی به وه ده رجه نهی خواره وه :

- آغای عزت عبدالعزیز - میر -
- حاج احمد - مصطفی خوشناو - بکر -
- عبدالصکریم - به ره رجه ی بود بوالکوه -
- نیک بونی (نایب سه ره ننگ) و نوری احمد . طه . خیر الله . عبدالکریم .
- و جلال امین محمود به ده رجه ی مایوری (یعنی سه ره گورد)
- عبد الرحمن طیب مفتی و محمد محمود به ده رجه ی کاپیتانی یانی (سه روانی)
- له لایهن وزیر به رزی هیزی کورد .

له نیو ملتی کوردان دابه ر گوزیده کرا و مام و مأمور کرا که خانمه و دوابی به روزی به ده بختی کوردان بدات پشنی چه ماوه ی کوردان راست بگانه وه و جاوی خوین گریاوی نه و ملته مظلومه به نیشاندانی نه ونه ی رنج و زحمه تی خوی وه له کوردنی (آلی میلی ده ولتی کوردستان) که چه نندن سال بو له تاریکی به ده بختی دا جاوه مان بیی نه ده که وت ره و شنه و گه ش بکا . هه ره فردی له نه وه ی ژبری کورد مادامی که حسی کورد . یث و نیشتمان به روهری بیته ده بی شه و شخصه مجوبه) که وا حاضر بوه ایحه له اسیری وزگ هه لدرین و مال ویرانی بی نیشتمانی نه مجات بدات به (بر گزیده ی خودا و نوینه ری وحی پاکی پادشاهی گه وره ی کوردی بناسی و حاضریت روح مال و نه ولاد . ی خوی به قوربانی و هه ماشه خصیک بکا که له ری نه مجات دانی ده لیلی نه من وتودا به سه ره روحی بازی ده کا . چه ده چی دلخوشی به شه ورو که سیک گه وره و بشوای ایحه به که ساها بو و واوی عشابری کورد بو پیشره قتی کار و آمانجی شخصی محتاج به حمایت و کومه گی شه و شخصه گه وره بون (اما شه ورو شه و شخصه له چی تی پاداشی زه حمه تی زیندو کردنه وهی میلی کورد محتاج به اتفاق و نیشتمان به روهری ایحه به) ته ماعی به مای کهس نه و نظریکی شخصی ده که له هیچ کسی له عتایری کورد نیه و هه ره شه وری له ایحه ده وری (که طومان خومان ده لیل نه که شه وه) بهس نیفکرن ایوه و خودا آیا بی اضافی بی حسی بی حیمتی نیه ایحه دنی (پیشواییکی و اچا کو عالیقدر) بیشین بوچی ؟ بو شه وه هول بده بن دو باره خومان له مهنه تی زدادی ملی کور به ش - براو که بن و هم سه ره به ستی و سه ره بلیندی میلی به (به برو زندان ابد و مستوجب اعدام و تبعید شو ی) بیگانه بگورینه وه ؟ آیا بوا بیه نهنگ نیه کورده کانی ولایتی بارزان و عراق بین له ولات ایحه بو وه بیش جونی آمانجی میلی کورد تیکوشن و کوردی (سه ره شت و بانه و سقر و سته و کرمانشاه) دورادور قوربانی و صدنه بو پیشوای کوردستان بکه بن اما ایحه له نیزیکه وه خومان حاضر و

۱- اساساتی نیشتمان به روهری واداری کردم ؛ و ووتاره ی خوم به عرضی برا کورده کانی خوشه و بستم بکه به من : تاریخ شاهده که نژاد و وجنس کورد ملیکی زور نه جیه به و چه نندن قرن له سه ره شه و خا کو آوه به سه ره به ستی و سه ره بلیندی ژیاون . پادشاهی کورد ساسله ی ساسانی و اشکانی و ایوبی و کیانی و ... شاید یکی تاریخین که نژادی نه جیه ی کورد قابلی زیان و سه ره به ستیه و شه و ملته بو قه و تاندن نایی . اما بده ختانه له و بنگد و قرنی اخیر دا له انزی فاق و بی پیاو سه وه شه ستیره ی گه شی کوردان وه بن هه وری تاریک و ظلمانی که وت و تاجو ته خه تاریخیه - که مان به علتی بی فکری خومان و ده دست فاشیسته کانی تورک و عراق و فارس که وت و زه وت کرا ؛ و خا که جوا نه که مان به خونی سور و گه شی لاوه کانی نیشتمان سوروره ننگین کرا و زور له پیاو چا که کانی کورد له ژبر زنجیر و ظلم دیکتاتور - کادا عمی خومان به ده لیلی ته و ا کرد شه و بده ختیه گره انه که نایی تقایمته له بیر هیچ نه ؛ و به کی ژبری کورد بچیت ته نها په لچت باعث بو شه و شه ی فکری و به بن ناسازی (سه ران و گه وره کانی کورد) بو که شه و ذللی و روز ره شه ی به سه ره ملتی کوردان داهینا ، کورده بک که سه ره نئی شه و له نیو مات و خاکی آسیادا منشور و امتیازی بو ، کورده بک که هیز و شه و شه و شه و له شه ره قوه تا یوان و له شه ره وه تا ده روازه ی چین ده رو بی وای لی هات که پشیمان له ژبر باری ظلمی بیگانان دا چه میوه وه و شه و نیوان هیزی رویشتی نه مابو . البته عادت له و اجاری به به مفادی آیی کر به می (ان مع انسریرا) له پاش سه خله تی و ناره حته ی خوشی و راحته ی حاصل ده قهرموت . هه ره وه له ده ورانی تاریخ پیشودا (هوشتر و سلطان صلاح - الدین و نادرشا و کریم خانی زنده) خودا مأموری کردن که ربگای ترقی و خوشه ختی به ملتی کورد طی بکه بن ؛ شه و اشکری خودا له تاریخه مبارک ش دا (به کی له فرزندانی حساس و نه جیب و خانواده ی سی سه ده ساهه ی کورد حضرته تی پیشوای و ره شیس معظمی جمهوری کوردستان) له طرف خودا وه

ماوهی لاپره ۲

بهسهرهاتی آارات

ترشمکی ديسان گه رابوونه آارات هم چاره بيجگه لهبراکه چرخه و چند دلاوهري دیکه وه کوو اوسو و قو که له آزایی و چنگاوهري دا بهراستی بی وینه بسوون ده گهل بوو .

شیخ ظاهر جوانی آازو له خو بوردوو ویراکه ی هاته دی عیدالقادرو ده گهل آاراتیه کان کهوت . بهفر بارین بیدهنگی پایه دار کرد .

له آارات روزنامه ییک به زمانی کوردی به نیوی (آگری) بلاو ده کرایه وه ، هم روزنامه ده گهل کمی کاغذ به اندازه ی بیوست بلاو ده بووه وه له لایه کی دیشه وه چونکوو چایخانه ده گوری دانه بوو روزنامه زلاتین ده کرا پش مهرگانی تورک نیکه بی بوون که ده گهل دوزمنیکه بی باک سهروکاربان هه به له بهر نه وه زور هه راسان بسوون دیار بوو شهوی به آسوده بی نه ده نوسن چونکوو پتری شهوان نه نیا بهیری به وهی آاراتیه کان به لاماریان بوهیناوون تاری کایی شهوان و بهر آوری پیاده نظام ده دا ودیان کرده نیشاهی گوللانی مسلسل بومایان داویشته له پوسنیک که دهنگی شیلینگ بلیند ده بو پوسنه کانی دیش و دووی وان ده کهوتن و تیر هاویشتیان ده ست بی ده کرد . هم کاره بو آاراتیه کان وینه آوور بازی هه بوو .

لهم نه ستاندا بوو که بو سهر کوپی شیخ محمد حه سووری که فه زمانه بیری ده ولته تی تور که بوو وله نیو فرسه خنی شاری بازید داده نیشته وه دلدانه وهی خودی کار به ده ستانی نظامی سنووری تور که ده گهل ده ستی نه نیو تهی خوی به دزی ده چوه خاکی ایران ایرانه کانی ده چاپاندو ده گه رابه وه ژماریک پیاده له زیر سهروکی رسولی کوری شیخ عبدالقادر بو دی نیو بر او ناردراو شیخ محمد کوژرا له کاتیکتا شیخ محمد له لایه که وه له هوزو له خرمانی تریکی بروی حهکی وله لایه کی دیشه وه له آموزایانی ابلی شیخ عبدالقادر بوو . کمینه ی خون بوون ده سنووری ناردبوو وه گوی لکه کانی خوی دا سر تاندبوو : (بیشمانی بهرستانی کورد نه نیا ده بی قازانجی سیاسی و اقتصادی ده ولته تی ایران چاوه دیری بکه ن به لکوو ده بی عملا به نبوتی بگه بنن وه هم هویه به تأمین بی لایه نگره ده ولته تی ایران بهس نه کن به لکوو له نتیجه ی اظهاری راستی پشتیوانی منوی و سیاسی ده ولته تی نیو براوو چه ننگ بین « . هم اعلامیه که به موری رسمی هه به ته تی مهر کزی خوی بوون مور کرا بوو دوور نه که له پیش چاری کار به ده ستانی و هختی قشونی ایرانش گوزه رابی .

هم ده سنوره به چاکی به جی هات به جووریکه تا نیکه جونی سازمانی آارات چکوله تر کاریک که بیچه وانه ی ده سنووری سهروه بیت له آاراتیه کان رووی نه دا به جووریکه ماهیزه کانی آارات له شه ره کانی خویاندا ده گهل ده ولته تی تور که وهک هوردویک که کار به ده ستی راگری تهی مه له بندی سنووری ایران بیت کاربان ده کرد له بهر نه وه حقیقه ده درابه که له ده ولته تی ایران چاوه نوری پاداشی چا که ی بیت داخه کم چند به سه رهانیک رووی دا که له ژماره کانی دواییدا له پیش چاوی خوینده وارانی ده گوزه رابین که بیچه وانه ی هم چاوه نوری به نبوت گه یاند .

هه وه لی خا که یوه بوو هیشتا نه ستانی آارات پایانی نه هاتبوو شهویک هیزه کانی ده ولته تی تور که ده گهل ده دیک له ابلی ککوئی ده ووری دی شیخ عبدالقادر

آگاداری

به و وسیله به ته وای اهالی محترم دانشتوی مهاباد و اطراف راده گه بندریت که له و بر واره وه تلگراف مهاباد دایرو بوته وای تقط تلگراف له ساعت ۷ سه به یه نی تا ۱۲ وله ۳ تا ۷ عصر قبول و مخابره ده کری - ف له طرف وزیر بوست و تلگراف کوردستان باباخانی

درسی زمانی کوردی

درسی نوزده هه م

حوشتر مزراح
مزراح بحر حصیر حوشتر حوش
حلوا حه یران حول
شاری ایمه له بجره وه دووره
له سلیمانی حلوا ی که زوزوره
حوشتر له بیابا نا باش ده روا
شاری ایمه له . . . . . دوره
له سلیمانی . . . . . گه زوزوره
. . . . . له بیابانا باش ده روا

ایمه به ته وای هیزی

خومان خه ریکین له برادر

کوشتن و خوین ریژی جه له و گیری ده کین
چندر روز بیش نه ورو هه ته نی ناینده کانی
آذربایجان و کوردستان به فرو که هاته وه
نه وریز .

گه رانه وه . . . . . به لام له وی روزی وه که
چونه تارانی وه هرای کوشتی جه ند نعه فر
له کار گهران به وه سیله ی ژاندرم هری واقع بوو
وله پیشوازی نه و نایندانه ممانت کراهه موو
مان ده مان زانی که به بی نه وه ی تکلیف مه اووم
بکری ده گه رینه وه .

له و به ته ی دا که مذاکرات له نیوانی
هه ردوولا ده کرا له پشت به رده ی سیاهه وه
ده ستی استعمار بولایو کردنی آوی صلح و
آشتی هه همیشه له کار دا بوو ، سهله که نه و
ده ستانه له مقاماتی استعمار به وه ده ستووریان
بوده هات و خه ریکه قنه بازی و تحریکی
بیجا بوون به لکوو مأموری بیگانه کان هه ربو
خویان به به له قازه که وتبوون وهک سه گی بی
سوتاو هه دایان نه ده دا بوو روو بوشی عملیاتی
ناره وایی خویان له یونان و مصر و اندونزی یادا
سه ی به نه سهر که وتبوونه ته قه الا به و وینه به
مذاکرانی ده ولته تی تاران خاونه ی دوو سهر
چاوه بوو به بی یری و شونیکه که سهرو کی
ده ولته تی تاران دای نابوو نه ده چوه سهر چونکه
له پشت به رده به وه و له جه ند جیگی دیه وه
اشخاصی نادبار که هه مووی له پیک مهر کزی وه
ده ستوریان بوده هات سهر چاوه ی مذاکرانیان
ماوهی له لاپره ۴

یان گرت ، دی شیخ له منتهای بناره کانی
روز آوای آرات له پیک محومه طی راست و بان
هه لکه وتبوو . به شی باکوورو روز آواش به
کیوه کانی به ردی که وه کوو دیوار سهریان
بو آسان کیشا بووو وه سهر کهوتن له وان زور
چه تون بوو سنوری دیاری ده بوو .

دوژمن هم مه له بنده تر سنا که ی داگیر
کرد بوو ، به یانی زور زوو کاتیک که
شیخ له منزل وه ده ر ده کهوت وه بهر گوللان
درا خه لکی سه راسیه له خه ورا به رین گولله کانی
تفهنگ و مسله کان وه کوو ته رزه به سهر
دی دا ده باری لیره ابدی ماوه ی گفتو گوولیک
برسین نه بوو ، چاوه نوری گه پشستی کومه گیش
مایه ی تفغاتی زیاد ده بوو ، اسولا ییوانی
کورد جیکه لدانه ی باریز گاریان زور تیه تر
شمکی ، چرخه ، اوسی ، قو ، شیخ ظاهر و
رسول کوری شیخ و آموزا کانی علوی اردی
وجه ند کسی دیکه له شیخان به ره گی شه وانه ی
خویانه وه به بی نه وه ی ده رفه تی بهر گه ده بهر
کوردیان هه بیت به ده ستیک ته ننگ وه
ده ستیکه دیکه قیشه کدانان هه لگرت له ماله
خویان ده ره برین ، آارات له ماوه ی شش
مانگی دواییدا دووه م جار بوو که

آزایی وه خو بوردنی کورانی خوی به رووی
دووزمنانی کورددا ده کیشا توله ی سهر
قویه تی روزگاری رابردووی ده کرده وه
قاره مانان وه کوو بزنی کیوی له به ردیگ
بو به ردیگ باز یان ده دا له ماوه ییکی که مه دا
خویان به هه وهل خه طی ده ست دریز که ره کان
گه یاند ، دوژمن نه و چاوه نوری نه بوو
خوی گوم کرد ، سهر کردان و پیش
مه رگانی که که وتبوونه ته نشتی به لاماره که وه
گپانیان به پهروورد گاره مبارد ، تینی شکست
بوته وای خه طه کانی ته نه وه و تا کومه گی
کوردان له بشته وه گه بشت به شیک له تور که
کان بو نیشنگای هه وه لی خویان ده ره برین دران
به شیکه دیکه به م لاو به ولادا بلاو بوون
چند که شیش خویان له ترسی گیان هاویشته
نیو بانلاخیک که له نیوان هه ردوو لادا بوو
که له باشان نشانه ییکانی پیدا نه بوو چونکو
شیخ ظاهر ده گهل ژماریک له خو بوردوو
وه هایان په لامار برد بوو که ریگای پشته کشی
پشمره گه کانیان به ستیوو له کانی هه لاتند ابریکی
زور مجری قیشه گیان ده و بانلاخه ی هاویشتیوو
که کورده کان نه نیا جه ند مجری له وانان هیناره

مهاباد - چاپخانه ی کوردستان

کوردستان

اگاداری

تحدید حدود ثبت املاک قسمه نیک له به خسته کانی ۱۵ مه پادو ۱۷ اختیاجی و ۱۹ ایل تیپه و ۱۶ شارویران به دووای آگاداری ژماره ۱۰ به موجب مادهی ۱۴ قانون ثبت املاک تحدید حدود ژماره کانی ژیره وه .

یه فرعی ۳۳۰ محمد صوفی زاده قطعه ارزیک گهره کی ارمنیان بکفرعی ۲۵۶ علی قمری قطعه ارزیک گهره کی ارمنیان ۱۸ مانگی جوزمردان سعانی ۵ پیش نیورو دو فرعی ۱۶۱۲ رشید فقه یعقوبی قطعه ارزیک گهره کی قواه قبران ۱۴۸۳ محمود احمد پور آذر کلایک گهره کی زرگه یان ۱۵۳۰ بانو سارتمال حبیبی خانویک گهره کی زرگه یان ۱۵۴۲ عبدالله خشتی کلایک گهره کی زرگه یان روزی بکشنبه ۱۹ مانگی جوزمردان سعانی ۵ پیش نیوره و ۱۷۰۱ سیدعبدالمه ابویان مهر کزی خانویک گهره کی یونجه ۲۱۱۷ حامد حمیدی هشم یوسفی مگری کلایک گهره کی زرگه یان ۱۵۴۳ عبدالله سبزیچی خانویک گهره کی ارمنیان ۱۴۸۴ حسین کور خانویک گهره کی زرگه یان روز دوو شنبه ۲۰ مانگی جوزمردان سعانی ۵ پیش نیوره و ۱۷۹۵ جناب الحاج حاجی سیدبابا شیخ (سیادت) خانویک گهره کی زرگه یان قبله ۵۲۲ صالح ایران شاه خانویک گهره کی حاجی حسن نسبت به سهم ۱۷۶۱ مصطفی داودی خانویک گهره کی زرگه یان قبله روز ۳ شنبه ۲۱ مانگی جوزمردان سعانی ۵ پیش نیوره و دوو فرعی ۲۳۱۰ بازنیب لاله عباسی و خدیجه جهان بخش نسبت به سهم له باغیک که نارجومی مه پاد روز چوار شنبه ۲۲ مانگی جو زردان ۳ فرعی ۲۳۱۰ بایزیدو محمد امین و جعفر کریمی باغ و میشیک که نارجومی مه پاد ۲۳۷۷ کریم یمن قرضی شش دانگ مزرعه مشهور بقراالی روز ۵ شنبه ۲۳ مانگی جوزمردان (اعیانیه کانی بوکان پلاک ۱۳۰ اصلی) ۲۹ فرعی صالح نصیری بوکانی نسبت به سهم اعیانی خانویک ۷۲ فرعی سید صادق رحمانی اعیانی باغچه پیک ۹۴ فرعی رشید جباری بوکانی اعیانی خانویک ۹۶ فرعی رشید جباری بوکانی نسبت به سهم له اعیانی خانویک روز شنبه ۱ مانگی پوشه ر سعانی ۵ پیش نیوره و ۹۹ فرعی سید صادق رحمانی اعیانی خانویک ۱۰۶ فرعی یوسف بنیامین صافونی بوکانی اعیانی خانویک ۱۲۵ فرعی اسمعیل آغا جوی بوکانی اعیانی خانویک ۱۷۱ فرعی موشی و اسحق و عمرانو یوسف کهنی بوکانی عیانی خانویک روز ۱ شنبه ۲ مانگی پوشه ر سعانی ۵ پیش نیوره و ۱۷۲ فرعی عمران کهنی بوکانی واستیر یعقوبیان اعیانی خانویک ۱۸۰ فرعی محمد امین ملا محمودی بوکانی اعیانی خانویک ۲۱۹ فرعی سعید سیدی بوکانی اعیانی خانویک ۲۲۳ فرعی عبدالله و محمد صالح و مصطفی مقراضی بوکانی اعیانی خانویک روز دوو شنبه ۳ مانگی پوشه ر سعانی ۵ پیش نیوره و ۲۳۴ فرعی رحیم امینی بوکانی عرصه و اعیانی دانگیک و علی ابراهیمی بوکانی و حسینی امینی بوکانی نسبت به سهم له اعیانی خانویکی ۲۴۲ فرعی سید عبدالله کاظمی بوکانی اعیانی خانویک ۲۴۵ فرعی علی معروف زاده بوکانی اعیانی خانویک ۲۷۵ فرعی حسن تبریزی بوکانی دانگیک عرصه

نعلبندی اقدم بوکانی اعیانی خانویک له گهل صالح حمه کوردی بوکانی ۳۰۶ فرعی کبخسروی مرادبگی بوکانی اعیانی انباریکی گاه ۳۲۲ فرعی محمد امینی رحمن زاده بوکانی اعیانی خانویک روزی چوار شنبه ۵ مانگی پوشه ر سعانی ۵ پیش نیورو (دیه ی عباس آباد ۳۵ اصلی اختیاجی) عبدالله و قاسم عباسی هر یک نسبت به سهم روزی ۵۵ و ۱۳ مانگی بو دیارا (بخشی ۱۹ دیه ی قزلبه سفلی پلاک ۲۰ اصلی) ۱ - ۳ - ۵ - ۹ - ۱۱ - ۱۳ - ۱۶ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۵ - ۲۶ فرعی دیه ی نیوبراو حسین مجدی نسبت به سهم روز سه شنبه ۱۸ مانگی پوشه ر (دیه ی قره داغ پلاک ۱۷ اصلی) بایزیدی عزیز یی و حسن عمری و حمزه علی پور و حسین و رسول آغا عمری هر یک نسبت به سهم روزی شنبه ۲۲ مانگی پوشه ر (دیه ی شا هگلدی پلاک ۱۹ اصلی حسن عمری و حمزه علی پور و حسین و رسول آغا عمری هر یک نسبت به سهم روزی چوار شنبه ۲۵ مانگی پوشه ر ۱۳۲۵ له محلی شروع و دده ست بعمیلات ده کزی له براوی بموجب مادهی ۱۴ قانون ثبت املاک (صاحبان املاک) و مجاورین (جیران) شاره کانی نیوبرای سهری بوسیه له آگاداریه یی بان راده گه بندریت گه له روزی سعانی نیوبرای سهره وه له محل حاضر بین اگر بیتوهریک له صاحبان املاک یا نماینده ی قانونی نه وان له وخت و موقعی تحدید حدوددا حاضرین مطابق ماده ۱۵ قانون مزبور ملکی وان با حدود اظهار کراو تحدید ده کزیه و داوخوازی اعتراضی مجاورین و صاحبان املاک که له موقعی مقرره حاضر نیون مطابق مقررات ماده ۲۰ قانون ثبت املاک قبول ناکری

سهر و کی ثبت املاک مه پاد - موسی زاده

ماوهی لایه ری ۳

ایمه به ته ی ایی هیزی خرمان . . . . . کوشتن و خوین ریژی جهله و گیری ده که بین له قوام السلطنه وله هیته تی نمایندگانی آذربایجان لیلو کرد و نه یانیش به برکگی مسالمت مسئله ی آذربایجان و کوردستان حل بکری له و کارهش دا که له ته قه لالا دابوون و خه ریکی قته و فساد ی بوون دوو منظوری زور گه وره یان هه بوو .

۱ - مقصدی گه وره یان شه وه بوو که شه و ضاعی ایرانی هه روا معوق بعینه شه و محل نه کزی تاده ستی استعمار بتوانی له جلاستی آینده ی شورای امنیت بوو بردنه سهری مرامی پیسی خوی دوو باره مسئله ی ایران بینسته وه گوری و به هوی شه وه بتوانن لاقول رو پوشیک به سهر مسئله ی مصر و یونان یا اندونزییا دابدهن تله ویش به بی سیاستی روز هیلاننه ی دست رویشان دروست بکهن و شه و انیش بتوانن له مقابل ادعاآتی اتحصادی شوروی راجع به تخلیه ی یونان یا مسئله ی اعراب فلسطین هه میشه و ضاع آذربایجانی بکهنه حربه ی مقابل .

۲ - مرامی دوو مه یان به عنی مرامی مه نحوسی استعمار یان شه وه بووه که نه هیان شه و مسئله به حل بکری تا به لکرو اداخه ی ایرانی دا په ک جهنگی به شدت و خسورین ریژیکی وه حشیانه له نیوانی ده وله تی تاران و آذربایجان و کوردستان په دابکهن له هه وه ل نهضت دیمو کرات ایرانی بی هیزی و به عقیده ی خو یان دوو باره ظلم و زوری تارانی قبول بکهنه شه و دوو هم بیکهنه مایه ی شکستی سیاسی سهر و کی ده وله تی

ماوهی لایه ره ۱

فرمایشات پیشرو . . . .

به آن سر میروند کوهی باتونل سوراخ سوراخ بوده صدها اطاق را که شهری بار کرده اند از آن میگذرانند تا نگرا نگاه کنید و او تو موبیل را تماشا کنید و دقت در رادبو و تلگراف و تلفون بخرج دهید که از هزاران منزل راه انسان و مطالب ایشان را به همدیگر میرساند به الکتربیک نظری بیندازید که چطور شب را روز روشن کرده و تمام احتیاجات بشر را انجام میدهد خلاصه هزاران هزار از اینگونه بدایع که در سابه علم و تحصیل پیدا شده همه فقط در اثر این است که این ملت ها خودشان غم خودشان را میخورند بگذارید ما هم تکانی بخود دهیم و از ظلم و جور فخر هولناک و بیماری و دزدی و رشوه و محبط فاسد خود را نجات بدهیم بگذارید دنبال علم و فرهنگ و صنعت شخم و فلاح خودمان را مثل مردمان دیگر عمل بکنیم و ملت خود را بدان وسیله ثروتمند کنیم و کارخانه های ما و بیبکاری خاتمه بدهیم و شغل برای بیکاران خود که شش ماه تمام ملت ما بیکار هستند پیدا کنیم و از پشم خود فاسونیا بیاییم و چغندر و توتون خود را خودمان بکار بیاوریم فرصت بدهیم معادن خود را استخراج بکنیم و مملکت خود را با منافع آنها آرایش بدهیم یکی از نمایندگان ما آقای محمد حسین خان سیف قاضی برای اینکه نشان بدهد که به همه نوع به سازش حاضر است ملت کرد که در ایران اکثریت دارد در آخرین اعلامیه دولت ایشان راه اقلیت آذربایجان چون ارمنی و آسوری حساب کردند اعتراضی نکرد باز طهران از بسکه از دیدن منظره که مادر پسر کشته شده خاک بر سر می ریزد خوشحال می شوند و از شنیدن جزع و فرغ پدر گشته گان شاد می شوند و زنگاه کردن خانهای سوخته آتش گرفته خرم می شوند و از گوش دادن به ناله زخمی ها بفرح می آیند و از تماشا کردن غلطیدن چرانان در خاک و خون لذت می برند باینهم گذشت کردان و حاضر شدن در آستانه خودشان اهمیت نداده و به مایوس عودت دادند ای ملت کورد بگویند تکلیف چیست و چه مصلحت است آیا حق نداریم بطهران بگوئیم این همه قصور و قصوری که با خون ما ساخته اید برایت بس است بگذارید ما هم فکری برای خانه های خود که بفارهای حجر بیته رشیه هستند بعمل بیاوریم اینهمه خیابان و کوچه های آسفالت و رنگین برایت کافی است بگذارید ما هم در این کوچه های تنگ و تاریک که هر گاه پادی بیاید از گردوغبار نمی توان چشم باز کرد هر گاه بارانی بیاید از گل و ولای زیاد عبور ممکن نیست اصلاحی بکنیم از این همه تجمل دریک خانه جمع کرده اید و قیمت تمام خاک کوردستان است چه استفاده کردید که زیاد تر نیز می خواهید و اینقدر جواهر و طلا آلات در گردن خانهای خودتان آویخته اید ملت چه بهره برده که دست از کردلخت و گرسنه نمی کشید بگوئید سرداران کورد بگوئید برادران رنج برو زحمت کش تکلیف چیست . . . ؟

دهلی و لندن دیار بوو هه رچه نده شه وانه ی که له لند و له دهلی ده رباره ی مسئله ی آذربایجان و کوردستان گوتراوون په که له وانه شه وه بوو که رادیوی لندن له زبانی قوام السلطنه ده ی گوت: شه گه ر نماینده کانی آذربایجانی له که سهری شیطانیه نه به خوار ی به قومی جبری له گول- ان ده کهم شه وانه هه مووی له لاین ده وله تی تاران و درو خرانه وه ، له و یته یه دا به آشکرایلی معلومه که متأسفانه له نیوانی ده وله تی تارانی

له لایه هه یه تی
نوسهران ده رده چی

کوردستان

بلاو که ره وهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۳۰۰ ریال
شش مانگه ۱۶۰ «
دانهی ۱ «

ژماره ۵۲ - سالی یه کم شهمو ۱۱ جوزهدان ۱۳۲۵ ۱ رجب ۱۳۶۵ ۲ ژوین ۱۹۴۶

محمد یاهو

مه ابادی ئه وورو

مه ابادی ئه وورو که شاربه که له شارانی با صفای کوردستان و نیشنگای ایه و بابو بایرانمانه چه نند چرخ له وهی پیش یانی پاش حکومتی امیر بوداق سلطان کورری شیرخان کورری شیخ حیدرخانی مگری که له سه بهشی زوری کوردستانی ایران و به شیک له کوردستانی عراق ئه وورو فه زمانه و اوو و بناغهی ئه شاره هه و دایر شوه له چنگ دیکاتوران دا دیل بووه و میله نهی خاوه نه غه نهی ئه شاره ده گه له باقی برایی کوردی خوی بوگه شتن به آماجی آزادی زوریان هه و له داوه و له پیناوه دا چه نند جار تالان ، کوشار ، سونان و ده رده ی به خویه ووه دیوه دیسان هیزی آزادیخواهی نه ووه و هه روا مبارزه ی خویان دوام پیدا تا به یارمنی خودا مه اباد وای له مات که شانازی پانته ختی حکومتی ملی کوردستانی آزادی و چه ک که ووت بووه چاوو چرای هه مو کوردستانی مه زن مه ابادی ئه وورو به خشل و زیوه ری آزادی راره ووه و وه وهی شابالی زربنی به سه رگشت مه بانه کانی کوردستاندا یینی و کورده لی قه و ماوه کان و دل ته نگه کان که له دیلی دا به سهری دهن له فینکابی سهری خوی دا به چه سینه ووه .

نابی بوخون مژینی میله تان سه ر بیزبون و نشوان له به رانه ر قه لاتی دیو کراسی دا فه د هیلین .

ئه وورو له نیشتمان به روه راهی کورد که ئه م روزانه عزمی مه ابادی کارزار و بارزگاری نیشته نن به مرتجعین نشان دهن که له وهی پتر کورد آماده ی زیر چه بوکی و دیلی نیو بوخوی ده به وهی آزادی سه ر بلیند بزی .

ئه وورو به وهی فه رمانیک که له لایه ن حزبی دیموکراتی کوردستان ووه صادر کراوه آخندو افرادی کورد له هه مو و نو خطی کسای کوردستانه وه قه دی بی ووتیان هه لیناوه هیندیک له حالاتی کیشکدا بریک له حالته ی پاربرگاری سنوردار اوستان و آماده ن که به مستی آسنینی خویان میشکی ئه و که ساهه ی بلاو که نه ووه که - ده بانه وهی بو استفاده ی شخصی هه ردی کورده واری به توهی یسی و فاشیستی و کونه به رستی درکو دالای بکه نه ووه .

براکام - حزبی دیموکراتی کوردستان ریگی راستی سیاستی خوی دینه ووه و له محیطی سیاستی دنیا دا سیاستی خوی به ثابت گه یندوه ووه گه هینی ایدی له قه و و تبلیغاتی جیره خوران و عمالی کونی فاشیستی رضاخانی (که له واضعی داخلی حکومتی خوشیان بیخبرن و نازانن که خه لکی پانته خت له کوردان پتر آزادی کوردیان پی خوشه) ناسله میته ووه و له موته ی ترسناک شیه ووه و تازه نیری نو که ری و عبادایه تی ناویته ووه - سه رملی چلو چوئی و دو به ره کی له یو کورداندا هه لگه براره تازه ناویته ووه کورد ئه وورو که وانی سه و دی خوی ده بیوی تا به آخر ده ره چه ی بلیندی ده گات ، کورد که له پیشدا شیر سو توه ووه و له زیر پیناندا فلیقا و ته ووه هه تا نیر تیر له میوه ی داری آزادی نه خون و شاهدی آزادی ده باوه ش نه گرن چله ویان هه لناهه تگوبن و ده چه ییش تاخویان و براکانی دورولاتیان له دیلی زرگار ده که ن و هه روا ده هه مو و ایرانی دا آزادی پایه دار ده که ن - بزی آزادی گشت نه ته ووه کانی ایران .

له نیشتمانی جوانی فرانسوه هاتبو که یه کی له ده وه تانی آزادیخواهی دنیا و به لکوموسی آزادیبه له عالمدا شخصی نیو براو له جوش و همت توانندی ئه م میله ته سه رسورر ماوی ئه وه ی خوی راگری به زبانی فارسی که تا قو لوق دمی زانی کوتسی (بزی آزادی و دیموکراسی) له م کاته دا خه لکی شاری و سه ران و گوره گوره کانی عشا بر به شانازی و سه ره رزی میله نهی آزادیخواه متمدنی فرانسه هوررایان ده کیشا و هه ستیان ده نواند آغای زیکیل ناپلیون له ماوه ی مانه وه ی خوی له مه اباد ده گه له پیشوای به رزه و سه ران و نوبه رانی کوردستان ملالاتی کرد آغای ناپلیون ده بکوت « بو ده یی میله تیکی و آزادی نیشتمان به روه ووه به احسانت و تجیب هینده ظلمی کراوی و تا ئه وور له آزادی بی به ش کرابی زور تأسف ده خوم که هیندیته له ده وه ته به له وزه کان نه ختی آزادیخواهی کورد به دزی و شرارت نیو ده به ن و له دنیا دا و بلاو ده که نه ووه که میله نهی کورد لایقی زین و سه ره خوی نیه ایستاکه له نیزی که وه بوخوم نیشتمان به رستی و استعدادی سه ره مستی ئه م میله ته به چاو ده بینم تصدیق ده کم که ئه م میله ته تائه وورو ظلمی لیکراوه و له حقوقی بشریت و دیموکراتی بی به شکراره « له روزی دو مه دا ادارات و وزارتخانه کان و اداره ی روزنامه و چاپخانه ی دیدن کرد و روزی ۵ ر ۳ ر ۲۵ ساتی ده ی بقیانی زور به شادمانی نیشتمانی مه ی به چی هیش و خاطر انیکسی آزادیخواهی له میله نهی فرانسه له دلی ایسه دادانا و له کانی روین دا کوتی « هه وادارم که هه مو نه ته ووه به کی ضعیف له زیر سیه ری دیموکراتی به راستیدا به چه سینه ووه »

نوبه ری کوردستان

بو سقز
روزی ۸ ر ۳ ر ۱۳۲۵ ساتی ۴ پاش نیوه ووه جه نابی حاجی سید باباشیخ ره یسی هه بیه نهی ره یسه ی میالی کوردستان و آغایانی مناف کریمی واحمدانی بو گو قه و گو ده گه ل نوبه ره کانی تاران بو حلی هیندی جودایی له نیوان هه ردوو حکومتدا چون بسقز هه میدمان واپه نوبه ره کانی کوردستان به موفقیت بکه رنه ووه .

دوماشین آذوخه

دوو ماشین پرله آذوخه و مه مات له قه لاکون سه ره ریگای سنه و سقز و هه چنگ هیزی کوردستان که ووتوه .

به پیام نویسی آژانس فرانس

روزی جمعه ۳ ر ۳ ر ۱۳۲۵ ساتی ۹ سه یینی آغای ذیکیل ناپلیون به پیام نویسی آژانس فرانس له خطی ته ورزی را واردی مه اباد بو له کانی وارد بوندا له لایه ن خه لکی وه له م پیام نووه خارجه ی پیشوازی شایان کرا خه یال ده کرد که فرشته ی آزادی و آزادیخواهی واردی ئه م شاره بووه و حقیقیان بو چون کوشه م ذاته

ایستا ده یینی که گشت تیره و هوزه کانی کوردستان له کاتیکدا که خویان له چه کدا ره ش کرده روویان له م کبه ی آمالی ملی و فینکابی دل و رووناکی چاوی خویان کرده و آماده بوون بچه سنووو آخر هه ستی خویان له ریگی ئه م نیشتمانه خوشه و بته دا داین و جاریکنی تر نه هیلن به یی دوزمی خویان مژبه م خاکه جوانه دا رابری ده بانه وهی به ایمان و باوه ریگی به هیز ره گو ریشه ی بله ووه ز ده رین و چاوی خانی به دکار هه لکولان .

کورد که وازوو هه یچ چاوه نوری روزی سه ره مستی نه بوون و له نیوان خوف و رجادا مبارزه یان ده کورد له برر شاهیدی مقصودیان ده باوه ش گرت له حالیکدا که مطمانه سه ری اطاعتیان بویشوای زاناو به رز و له کار ده رات سووی خویان ما نواندوه و حاضرین دوا قطره خویانی خویان له به رانه به ر فرمانی ئه و ذاته به نر خه دایرین و نه هیلن دوزمن رو به رووی کوردستان چاوه له یینی ده بانه وهی هه مو و جووه اضیاطی پیش هه رگه یی له به رانه به ر فرمانی حکومت و کمیته ی مه ر که زی حزبی دیموکراتی کوردستان دا به دایکی پاکو گبیانیکسی به هیز دامه زربین و ده کاری بیه ن .

ده وه ته به هیزه دیموکراسیه کان بو به نرخ کردن و به ره پیدانی رژیم دیموکراسی خونی چه ند مایون صنت کار ، مخترع ، میکانیک ، خلبان ، و هه مو و جووره کارزان و خوینده واریکی له لاوان و گه نجانی خویان به کوشت داو پناغی یکی خوراگری دزی دیموکراسی به هیریان دارشت وحی را و گه هیلانه ی درنده ی بله وه زی و فاشیستان تیکدا و روخاند دیسان هه مو و به کده ننگ هاوارده کن نه ی ئه و نه وه نه ی که ده تانه وهی بو قازانجی خوتان آوی زلالی ژبانی میله تان شلوی که ن : ایسه گبیانی خومان له پینا و داناره یاده یی هه مو و مان پیگه وه به رین یا هه تا زه وهی خول ده خوا

ره‌نیو هینانی توتن

چاك بيسكه وه قايم ده كه ن جاوه جار توتن حتمی بازار ده كری .
 تهوبه اصول ره‌نیو هینانی توتن كه .
 ده‌توی زحمهت به خه‌سار نه‌بی دنیای‌تورو
 دنیای سیله و چق نیه ام عصره‌دا توتن
 ده‌کارخانان‌دا ره‌عمل‌دین و توتنی کارخانه‌جانش
 حنا‌ده‌بی ده‌سك با‌شربت‌بی بوته‌وه‌ی بر اجوتیاره .
 كان یاخواه‌ن ملکه‌كان زحمه‌نیان به‌ده‌ده‌نه‌چی
 هومیدم هه‌یه ته‌وه‌ده‌ستوره‌ی كه به‌عرض
 گه‌بشت كاملا له نظری بگرن بوخوتان
 ده‌زانی كه‌حکومه‌تی كوردستان‌بش پترچاوی
 له‌محصولی خاکی كوردستانه ته‌گه‌رتوتنی
 خوتان‌نه‌گه‌نه‌ده‌سك یا‌په‌شیت‌وه‌نه‌گه‌نه‌بو‌میلله‌ت
 و حکومت‌ه‌ردو‌كان به‌زبان ته‌واو ده‌بی .
 احمد الهی

زانست و فایده‌ی زانستی

زانست هیزبکه كه قه‌ومی دووای گه‌توی
 مردو له‌قوری نه‌گه‌ت ده‌رده‌هینی ، زانست
 تاجیکه بچینه‌سه‌ره‌هه‌ره‌سهریک له‌به‌دیه‌ختی و
 که‌سای رزگار ده‌بی ، هه‌روه‌کوو حاجی
 قادری کوبی ده‌فهره‌وی : .
 به‌شیر و خامه‌ده‌وامت پایه‌داره
 دیسان ده‌لی :

به‌زانست و هونه‌ر آزاده‌ خاكت
 له‌ده‌ستی دوزمان رز گه‌ره‌خاكت
 زانست هزار ده‌وله‌ه‌ند ده‌کا ، ما‌به‌بوی
 شه‌مایانه ، له‌غریبی که‌س و کارته ، له‌مه‌بدانی
 زبان چه‌ک و سلاخه‌ ده‌عامی اجتماع‌ی‌دا و بیش
 که‌وتن به‌وجودی زانستیه ، ریگای تمدن‌به
 وجودی زانستی ده‌گه‌رتیه هه‌ره‌که‌سک یا‌هه‌ر
 هه‌ردیک آره‌زوی بی له‌تمدن به‌شدار بیست
 بیوسته ته‌وه‌ریگا مقده‌سه‌ی بیوی هاتاو
 آخری ته‌وه‌ریگایه به‌که‌مین آره‌زوو مه‌رامی
 بشریت ، هاو‌نیشتمه‌ خوشه‌ویسته‌کام ته‌نگو
 به‌دروستی وورد بینه‌وه‌تی بشکرن بران ته‌ورو
 : شخص‌بکی که‌نمری زانستیان چیشته ملکه‌بی
 مه‌رامیان ده‌زبان‌دا و حسوری آره‌زویمان ده
 آخرت‌دا ده‌باوه‌ش ده‌گرن و بالعکس ته‌وا‌ه‌ی
 که‌بی‌بشن به‌شیمان و آ‌یوسن وده‌داخل‌بوئی
 اجناعی‌دایی به‌هرمن نمری زانست خوشه‌ختیه
 حتی بو‌اسیرو شپاش ره‌هنم‌سای نه‌جاته دوور
 مه‌رون ته‌مانش ته‌ودو کتوره‌ی آغای د کتر محمد
 صادق عظیمی بکه‌ن که‌له‌جیه‌ی سه‌رده‌شت‌به
 دیلان گرتیوو که‌گه‌بشه مه‌بابد زانستی‌طبی
 خسته‌کاره‌ویستا به‌کیان‌ودل به‌وجودی زانستی
 شیرینی‌خوی‌وه‌کووروله‌داسوه‌کان خه‌ریکی
 خدمته .
 علی تابانی

وبه‌و ترتیه خر بکریته‌وه تا کوو زارعان
 زحمهت به‌خسار نه‌بن و ره‌نجی خویان به
 هه‌ده‌ره‌نه‌دن و محصول‌وان‌له‌بازاری گیتی‌دا
 ره‌واجی هه‌بی :

الف - له‌کاتی بی گه‌بشتی توتن وده‌خر
 کره‌نه وده‌ا به‌لکه‌به‌لکه ته‌وه‌ی که‌بشته‌وه
 ای‌ه‌ی بکه‌نه‌وه ونا‌بی زور گه‌بش‌بی چونکو
 بی جرم ده‌بی و نا‌بی گه‌لاکان شین و نا‌کامل
 بن .
 باش لی کردنه‌وه به‌اندازه‌ی بی‌بو‌ست
 گه‌لاکان ده‌توره ده‌آ‌ویزین و به‌اندازه‌ی
 احتیاجی توتن ده‌گونجی له‌۲۴ تا ۳۸ سه‌نات
 له‌توره‌دا به‌بینه‌وه ده‌وی ته‌وه له‌توره‌هاته
 ده‌ری ده‌گه‌ل مراعاتی جوانی ونا‌حزری وحتی
 گه‌وره‌ی وچکوله‌بی به‌هوی سوزنیکی
 تایی‌نی که‌ده‌بی له‌ده‌ماری توتنه که‌بدری به‌شینه‌وه
 ده‌کرین‌وله‌جیگایه کی سیه‌رده‌ا هه‌لداوه‌سری
 تاووشک ده‌بینه‌وه پاش‌وووشک بوته‌وه دیسان
 ده‌گه‌ل‌ره‌چاو گرتی درجه‌زه‌رده‌ده‌گه‌ل زه‌رد
 سوور ده‌گه‌ل‌سوور نارنجی ده‌گه‌ل نارنجی
 ناحز ده‌گه‌ل ناحز جوان ده‌گه‌ل جوان
 زور به‌ترتیب ده‌سه‌به‌ندی ده‌کرین و ممکنه
 به‌ده‌ستش ره‌عمل‌بی گه‌لا گه‌لا له‌سه‌ریه‌ک
 داده‌نری وده‌ماری فونجکی گه‌لاکان به‌شریت
 ده‌بسنری .

ب جیگای توتن وووشک کردنه‌وه
 ناممکن بیت گوشادو ده‌وره آ‌واله‌بی‌وله
 هه‌وو لایه‌که‌وه تاو بیگرینه‌وه ، نه‌ناک نه‌بی ،
 له‌وه‌ختی هه‌لاوه‌سین‌دا ده‌بی ته‌وه‌سه‌روه‌سه‌ری
 شریته که‌به‌بزمار قايم بکری .
 وه‌وه‌ه‌ش‌ه‌ی که‌ده‌سه‌به‌ده‌سه‌سه‌ده‌کری
 دیسان هه‌ره‌ه‌لداوه‌سری .

ج باش کو کردنه‌وه‌ی توتن ده‌بی
 تیسدا دابگیری وبو داگرتیشی صندوقی
 تایی‌نی پیده‌وی وته‌وه‌ صندوقه له‌تخته‌دروست
 ده‌کری بینج لاتخته‌به‌چه‌وار لای
 ده‌چینه‌نیو به‌ک‌لای زه‌وی پانی ته‌وه‌جیگایه‌ی
 که‌توتنه‌که‌ی له‌سه‌رده‌ده‌زری تخته‌ی‌ناوی
 به‌لکو ته‌لیسی بو راده‌خری ته‌وجار ده‌ره‌جه
 به‌ده‌مه‌ج‌محصولی‌خوی‌ده‌سک‌ده‌سک‌باش‌شریت‌شر-
 پت‌ترتیبکی تایی‌تی که‌ته‌گه‌ره‌ممکن بیت‌پیاو
 له‌متخصص فیر بیی له‌نیو صندوقه‌که‌دارای
 دامه‌زیشی هه‌تا برر ده‌بی ته‌وجار ته‌خته‌یک
 له‌سه‌روه‌ده‌داده‌نین وشتیکی قوریش له‌سه‌ره
 ته‌خته‌که‌داده‌نین تابه‌چاکی توتنه‌که‌ده‌نیشی
 پاتان ته‌خته‌که‌لاده‌بن و صندوقه‌ک‌ش‌ده‌ره-
 دین وپارچه‌تلسبیکیش به‌سه‌ریده‌ده‌دن و
 تلیسی سه‌روه‌ده‌گه‌ل‌سه‌وه به‌شریت زور

به‌وه‌این تجارته‌ی ممالک‌ی کوردستان له‌حکمی
 ته‌ورو که‌دا توتنه‌چند‌سه‌ده‌ساله‌فلاحتی نه‌رتی له‌به‌شی
 زوری خاکی کوردستان‌مموله‌وچا‌کترین توتنی لی که‌وتوته‌وه
 که‌ده‌توانم‌عرض‌بکه‌م له‌ته‌واوی گیتی‌دا مشهوره‌به‌لام
 متأسفانه‌جوتیاره‌کان یا‌بازرگانان بی‌سریان له‌وه‌ته‌کردنه‌وه
 که‌ته‌وه‌توتنی بون خوش و پر به‌اء به‌جوریک‌ی وای له‌عمل
 بیش که‌له‌بازاری‌ده‌زادا ره‌واجی هه‌بی به‌عقیده‌ی خوم ته‌وه‌ش
 تقصیر له‌زارعان نیه چون زارعان‌که‌کو‌دستان له‌اوه‌ل
 را به‌ته‌واوی متابه‌ترتیبکی جوان توتنه‌که‌ریان بی ده‌گه‌بشن
 فقط له‌وه‌ختی خر‌کرده‌وه‌دا هه‌روه‌کوو چند‌سه‌ده‌سال
 له‌وه‌بیش جوانی کو کردنه‌وه‌وه‌هه‌به‌و ترتیه‌ده‌رون‌چون
 هیچ‌که‌س ده‌ستوراتیکی به‌وان نه‌داوه تا‌کو‌جوریک‌ی
 دیکه‌ی ده‌عمل‌بی‌نن چون توتنی کو دستان له‌زیرده‌ستی
 حکومتی مقه‌خورو تریاک کیش‌دا‌خربندو فروش‌ده‌کرا
 ته‌وایش له‌به‌ر تنبلی به‌رتیل خوری فکری ته‌وه‌یان نه‌ده‌کرد
 که‌متاعی‌خویان به‌جوریک‌ی وایی‌بکه‌بشن که‌له‌ته‌واوی گیتی‌دا
 ره‌واجی هه‌بی کاربه‌ده‌سه‌کان بوخویان چیق کیش بوون
 بی‌ن وای ته‌واوی بشر وه‌کو و ان له‌خوی غه‌فله‌ت‌دا
 نه‌ستوو برابانی خوشه‌ویست چه‌مأموری ده‌وا‌ه‌نی مللی
 کوردستان وچه‌ه‌یره‌مأمور فریکیان نیه‌فردا‌فرد له
 سه‌رمان‌واجیه هه‌رجی‌وو هاو‌خوینه‌کامان صلاح‌بی بیلین
 وینوسین وکاری چاک بکه‌بن به‌سه‌رمش‌خومان وهه‌رجی
 قارانجی بیوه‌بی ایی بکولینه‌وه تا‌کو‌و ایه‌ش وه‌کوو
 دنیای تازه له‌مقوقی بشریت محروم نه‌بین له‌حکمی‌ته‌ورو
 که‌دا چون ایه‌صاحبی قاریقه‌جات نین وبه‌ده‌ره‌یانی‌مادان
 آشانین له‌به‌ر ته‌وه‌ده‌بی زیاتراهیت به‌فلاحتی بازار گانی
 بدین هه‌روه‌کوو له‌سه‌روه‌عرض کردن ته‌وه‌لین تجارته‌ی
 ای‌ه‌ توتنه‌توتنی ایه‌ته‌گه‌ره‌به‌جوریک‌ی باش له‌عمل‌بی
 ده‌توانم‌عرض‌بکه‌م محصول‌توتنی کوردستان به‌شی زوری
 مه‌خارجاتی ده‌وا‌ه‌نی تأمین ده‌کا وته‌وه‌ش کاریکی گران‌یه
 به‌لکه‌بو جوتیاره‌کان هاساتره بو ته‌وه‌ی که‌زحمه‌نی
 زارعان به‌هه‌ده‌ره‌نجی و محصول‌وان به‌قیه‌تیک‌ی باش بفروشی
 هه‌ره‌چند بوخوشیان مه‌اره‌تیک‌ی تاییان هه‌به‌بیوستم زانی
 راجع به‌محصولو کو کردنه‌وه‌ی توتنی مختصرک به
 عرضی برابانی بکه‌ه‌نم :

- ۱- شتی توتن ده‌بی له‌آخری زستان به‌لکه‌که‌میک
 زوتر دای‌چینی و جیگای شتل ده‌بی به‌ره‌و تاوی هه‌ره‌چند
 روز بسوری ده‌بی ناوی لی بدات له‌به‌ره‌وه‌ی که‌زوتر‌بی
 بگاوه‌دوانه‌که‌وی چون ته‌گه‌ره‌شتل هه‌راش بی زورممکنه
 له‌دی‌ه‌ایش توتن بکری وزور چا‌کیش بی .
- ۲- جیگای توتن لای که‌ده‌بی سی جار بکیلدری
 وشو بکری چون زه‌وی هه‌ره‌چند باشتر بکیلدری ویک‌و
 ایک‌دری حاصلی باشتر به‌قووت‌ترو به‌قازانجتر ده‌بی .
- ۳- له‌باش چقاندنی توتن‌ده‌بی له‌ب‌زاری نیو
 دیراوان مه‌مه‌لی نه‌کری هه‌ره‌چند ده‌ورو‌ه‌ری توتن‌خا‌ویرو
 بی گیاو گول بی گه‌لای پاترو جواترو پانس‌تر
 بی ده‌گا .
- ۴- توتن هه‌تا ده‌گانی لافل ۷۶ جار ده‌بی‌آ‌و
 بدری .
- ۵- اهمیتی گه‌وره له‌موقی چینه‌وه‌دا ده‌بی‌ته‌وه
 ده‌ستوراته‌که‌به‌عرض‌ده‌گا کاملا مراعات بکری

بهسه رهاتی آرات

کوردده کان ۲۰ کس پيشمه رگه بان به ديل گرت برك چهك و فیشه کيان به تالان برد . له نيو هم چه کانه داچه ندملسل سوو کيش هه بوو ساعتیک پاش که فرماندهی لشکره بروی حسکی ، ده گهل شیخ عبدالقادر له پیش منزلی شیخ دانیشبوون گوویان دابوه گوزارشی چهنک له شی سر کرده ییکی تورک وله شی کورد بکیان هیناوه . هم کورده کوزراوه هه مان نمر کسکوئی بوو که چهندی ایشدا کوتوبوی (من تورکی کورری تورکم)

له پیش هم له شاندا بروی حسکی به آخ هه لکیشانه وه ووتی: صبری خوداش وه کو هه یه ل زوری نه ماوه خاتنان به سزای خوین بگه بینی قه رار له سر همه دانرا که هم دوو (برادر خوانده) ی تورک و کورد له گور بکدا بیان نژن که هیچ وهختی جیایی له نیواندا نه بی . نمر کسکوئی له بانی نه وه ی به فدای گيانی خوی شانزیک بو گوررانی خوی به جی به بی نیویکی نشکینی به یاد گز به جی هیش .

آراتیه کان ده با نه بوست حقی دا گبر کراوی نه ته وه ی کورد وه چهنک بینن که نمر کسکویش به کی اه کوردان بوو مه بهستی له حقی دا گبر کراوی نه وایل و اولادیش له نیواندا بوو بی شک آزایی و شهامتیش بوو که هاتبوو . چهنکه وه به لام نه زانی و یا پست فطرتی چاوی دبتی نه وه به بوو به جووری که به دوزمنا نی پاریز گارانی حقوقی خوی کومه گ کردبوو .

دیهله کانی تورک بویشکی فرماندهی ناررران له پاش شهویک آسوده بی ده گهل چه نه کس پاریز گار بوسنوری ایران ناردران له بزیک بوستی سنووری به ره هادی خاکای ایران کسران .

له ده می رویشتن اه (کورد آوا) به کی له پیش مه رگانی تورک گوره وه کانی کونه و درابو . هوریک نیو پیره زینکی کورد کوره وه کانی خوی ده رهیا له بی ی نه وه ی کرد تانه ریکادا سه رمای نه بی .

همه بو وینه به ک له به رزی نفس و گيانی گموره می کورد و شاهدیکی آشکرا له چلونه تی ره قناری کوردان ده گهل دیهله کانی تورک .

سلیلی ۱۹۳۰ گه یشتی هم ساله پیچه من مالی آزادی آرات بوو . مانی نه و وضعه له آرات بوتور که نه ده . کراهه لیکری . ملتی کورد وه هوش هاتبوو میرانی رابر - دونای نوی ده بوست . کورد گوئی به سی خوش بوون ماوه بیدانی به خشت و بلینی دیکه نه ده دا آراتایان ده بانگوت: **لی خوش بوون بو گونا هکارانه - ایمه گونا هکارنین ، ایمه حقی بشری و دا گبر کراوی خومان ده وی نه لی خوش بوون به لکو صلاحیتی به حشمان هه یه** دولتی تور که نه نیا به هیزی نظامی خوی به جووری که چهندين جار تاقی کردبوو وه کاری آراتای بی چاگ نه ده کرا احتیاجی به کومه گی خارجی هه بوو . آرات له نیوان سنوره کانی شوروی - ایران - و تورک هولنگه وتبوو هه ولدانی سیاسی تور که به ختتر بوو . به تبلیغات و تلقیناتی به درو حکومتی شوروی ده گهل خوی خست له آنکاراش نیوان و زارعتی کاری ده ره وه ی تور که و سفارعتی ایران بو بهستی عهدنامه یکی دوستانه که به زبانی آراتایه کان ته واده بوو گوفنو گو ده کرا و له تارایش هه ولدانیک له لایه ن تور که کانه وه به دوزمنا آراتایان ده کرا . آراتایه .

کان به ووردی و اهمیتیکی تاییه تی گفتو گو ی تور که کانیان ده گهل ایران تعقیب ده کرد . گهرچی ده وانه تی ایرانیان له خوین ده زانی باوه ریان نه ده کرد که به زبانی نه وان هه ننگاویک که وه کو نه شوی له ریشه می خوین بدن هه اینن به لام له کار کردنی ده ستانیکسی دابوشراو که به قازانجی تور که کان کاربان ده کرد بی خه بهر نه بوون .

نامه ی آگری که بلاو که ره وه ی سازمانی آرات بوو له سه مقاله یکی خوی دا له زیر عنوانی (به به ک گهور دوو طیر) بانی (به به رديک دوو په رنده) توضیحی دابوو که دولتی تور که ده وه ی نه نیوان ایران و کورد سوء تقاضیک بهیدا بکا و ده واتی ایرانیش به دوزمنا چهنکا ورانی کورد هان بداوشورشی کوردان بو ایرانیش به ته نی نه وه هه م خوی اه شهری کوردان بريك آسوده بکا وه هم کورد و فارس هم دوو برها و خوینه به ده ستی به کتر به کوشتن بدا وه ره دوو کيان له کار بجا دا . گبر کردنی آذربایجانی بو هاسا تریت خوشه - ختانه کار به ده ستانی آرات هوشیار بوون . به هه ییکیان وه چهنک کار دارانی تور که به نه ده دا که مه به ستیان به جی بیت .

فرو که کانی تورک هه موو روزی به یانی دیسارییکیان به سه ر کورد اوادا دا به ش ده کرد هیشا ایلات نه جو بوونه به بلاخ . فرماندهی کورد ده گهل شیخ عبدالقادر صد سواربان هه لگرت و بو سه ر که شی جیه می با کوری آرات چون گه بشته ده شتی ایندیر .

همه هه وه ل جار بوو که آلی کورد . ستانی آزاد له ده ست سوارانی آزایی کورد له م ده شته دا هاتبوو لارانه وه له خطی رویشتی خوی داژماره ییک دهاتانی تورک زبانی که له وه مه له نه ده دا داده نیشتن واداره به سه ر دانه وانندن کرد .

آراتایه کان چادره کانی خوین له مه له بندانی جوی جوی هه له دابوو هیشا سی روز نه گوزه رابوو هه موو جی به جی نه بیون که ده نکسی گوللان له به شی روز آوای آرات له سه ر ریکایه ک که به شی جنوب و با کوری آراتانی ویک ده خسته وه ده بیسترا له دوای نه و چهند فرو که ی تورک چادری آراتایه کانی به سه ختی بو مباران کرد پاشان زاندر که تورکان بویک پیاده ده گهل دوو توپی کوهستانی له قباغ ته (کیوی که له بناری به شی روز آوای آرات هه ا ک و بوو) دامه زانده وه هم کیوه وه کوو قه لا بوو و ته نیا پاریگه ریکی هه بوو له ده ستریزی به اده کان زبانیک بهیدا نه بوو به لام له بو مبارانی چادره کان پای فرماندهی

کورد بریندار بوو و شوانیک به زوی محمد کوزرا . همه سه ره دای به لاماری گه وره ی تور که کان به آرات بوو .

فرو که کانی تورک به پیچه وانه ی سانه کانی پشو هه موو روزیک له آسمانی آرات وه ده ره ده که وتن بوومب و گولله ی خوین به سه ر زن و مندالانی بی گونا ده داده باراند به لام چونکوو له ترسی گولله ی آراتایان زور پلینده فرین وه لایه کی دیشه وه تعلیماتی پیوست وه ر گبرا بوو زبانی گيانی وارد نه ده بوو ته نیا زبانی آراتایه کان له پایت مالانه وه بوو .

دولتی تور که ته قه لای سیاسی و نظامی به جووت به دوزمنا بیته تی آراتایه کان دست بی کرد بوو ساخلوبانی قشونی خوی بو نیزیکی آرات گوز تیه وه وه بی ووچان هیز داده مه زرا و له لایه کی دیکه شه وه ده و له شی شورویش ژماره به کی زور پيشمه رگمی له به رانه به سنووری ایران و آرات کو کرد بووه و دولتی ایرانیش مه له بندی ما کو (پستی آرات) ی به پیش مه رگه کانی خوی پر کرد بوو . آراتایه کان هه ر چهنده له ایران چاوده نوری جولانه وه ی دوزمنا بیته تیان نه بوو به لام له به ر و بودی گفتو گو ی سیاسی و نظامی ایران و تور کیش نگران بوون هم ساله بان له به رانه به ده ست تها و یشتی ده وانه کانی شوروی و ایران بو آرات به خطرناک ده دبت .

دهرسی زمانی کوردی

درسی بیستم

خان	خانوان
خوج	خوجوان
خوجوان	خوجوانوان
خوجوانوان	خوجوانوانوان
خوجوانوانوان	خوجوانوانوانوان
خوجوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوان
خوجوانوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوانوان
خوجوانوانوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوانوانوان
خوجوانوانوانوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوانوانوانوان
خوجوانوانوانوانوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوانوانوانوانوان
خوجوانوانوانوانوانوانوانوانوان	خوجوانوانوانوانوانوانوانوانوانوان

کومه گی

چهنديک له وه ی پیش برای خوشه بوست ابراهیم ابراهیمان له لایه ن کمیته ی مرکزی حزبی ده و کرات کوردستان بو مه له بنده کانی ملی جلالی . قره نی . کاری درایه که به کومه یته - کانی محلی و ولایتی نه و جیکایانه رابگا و ده ستوراتی پیوستیان بداتی پاش به جی هینالی کاری بی اسپیر درا و چهنده روزیکه گه راوه ته وه له ضمندا کمیته کانی نیو برا و به هوی آغابانی که له زیر وه نیویان ده نووسین هم ماوی له لاپره ۴

کوردرستان

ماوهی لایره ۳

کومه گ

پولانهی زیرویان له باهت بولی عضوتهوه بو کمیتهی مرکزی ناردراوه :

- ۱ - کمیتهی قزداغ به هوی امواغای
آموی صدری کمیته . ۶۰۰۰ ریال
- ۲ - کمیتهی قره نی به هوی حیدرآغای
حیدرانلو صدری کمیته ، ۱۴۹۰ «
- ۳ - کمیتهی آداخان به هوی عمرآغا
صدری کمیته . ۳۹۹۰ «
- تهواوی ۱۱۴۸۰ «
- و آغایانی زیورای زیروهوش هم پولانهیان به کومه ک ناردوه :
- ۱ - آغای عبدالله قهرمانی صدری
کمیتهی ملی . ۱۰۰۰۰ ریال
- ۲ - آغای عزیزآغای دوده کی ۴۰۰۰ «
- ۳ - آغای صدیق آغای قهرمانی ۲۰۰ «
- ۴ - آغای حسین آغای علمشاهی ۶۰۰ «
- تهواوی ۱۶۶۰۰ «

دهنگوباسی هه ندران

له نندن : بمناسبهی چوارهمین سالی دوستی و بیمانی به کهتی ده گهل اتحادی جماهیری شوروی روزی ۵-۳-۲۵ جیزنیکی زور مفضل له بریتانیا گیراوه . وتلگرافیکی دوستانه و له طرف مستر بوین بو مسیو مولونف کراوه .

دهلی : بنا به ووتاری رادیوی آذربایجان مرکزی حکومت ملی آذربایجان مذاکراتی بهینی آذربایجان و تاران مجدداً نه روزانه دهست پی ده کری و مذاکراتی ۱۵ روز قپلی آذربایجان و تاران بی ثمره بووه ونماینده گانی آذربایجان مایوس گهراونهوه وقه راره هفتهی آینده مسلهی ایران له دهستوری شورای امنیت حذف بکری .

له اندونزی شهریکي به شدت بهینی انگلیس و هلند دهست پی کراوه .

له نه نتیجهی اعتصاب کار گهرانی امریکا تهواوی امورانی خوارابار له امریکای راگیراوه .

کار گهرانی ری آسنی امریکا دهسنان له اعتصاب هه لگرت و دوشی ۳ دقیقه پیش اعلامیهی « ترومن » به حالت معمولی ری سن دهتهواوی نقاطی امریکای دا وه کار کهوتوه .

تاران : آغای قوام السلطنه سه رهک وه زبری دواتی مرکزی تاران دوتی دهستوری تشکیل دانی انتخاباتی دهورهی بازدهههی مجلسی داوه .

کمیتهی انجمن الی و ولایتی له تاران دا شروع بووه . بعضه مسائلیکی له بابت تعین و برقرار کردنی امورانی ایران له پاش مذاکرات ده گهل آذربایجان و امیدواری موفقیته ده گهل وان به انجام ده گات .

مه اباد

چاپخانهی کوردرستان

دلشاد

تاران و ایمه

باریککی زور قزرت له سه سر شایه و نه گهر دهستی مرتجع و بهد کارانی داخایت کورت نه که بهره روز به روز کارت سهخت ترده بی و له بهرامهر نسلی دواروژت مسئول ده بی .

له فهرمایشاتی نمایندهی بهریری شیعه محمد حسین خانی سیف قاضی وا دیار ده کهوی که جه نابت بوتصفیه کردنی مسئلهی آذربایجان و کوردرستان هه همیشه خبریککی و دهتهوی ریگایه کی مسالمت بینیهوه و بیگره پیش و له مددی نه و ۱۵ روزه مذاکره به حدن نیی تو آشکرا بوه به لام چه سوود نه گهر له دهواتی تودا دهستی استعمار نه ونه نده به کار و به باوبی که نه تو نه توانی له ریگای اصلاح و بو بردنه سه ری مه رابی خوت قهده میک هه اینی جا به و ونه مذاکرات چه سوودی هه به آغای قوام السلطنه .. تادهستی استعمار له ایران کورت نه کریتهوه . تا اشخاصی بیگانه بهرست له تاران دا بمینی مسئلهی آذربایجان و کوردرستان حل نا کری وهز روزیکیش که دهروا آوری بهد بختی ونابودی قهده میکگان زیاتر لی نیزیک ده بیتهوه جا له و حاله دا به و به وجوده مذاکرات بی سووده !!

آغای قوام السلطنه انجامی نه و کاره بهسته به شهمتی توبه .

مهردانه دهستی خائبن و بهد کاران کورت کهوه باچیدی تیری آرزوی آزادیمان وه بهردی ناهومیدی نه کهوی . باچیدی استبداده کان له پشتی بهردهوه نه لین : کفن به ایمه بیبری و مردو گورر به گوررچی .

له ژماره ۵۱ روزنامهی کوردرستان له ژبر عنوانی : شیعه به تهواهی هیزی خومان خهریکین له برادر کوشتن و خون ریزی جلهو گیری ده کهین . مقاله بیکم نویسیوه بهرچاوی خوننده وارانی محترم کورت له و ژماره بهدا ریگای چاره تان بهیری خوم عرض ده کهم :

تهنها چاره نهوده که جهوانانی آزادی خواه گهنجانی به ریزی هه و ایران پشتیوانی له دهواتی آذربایجان و کوردرستان بکا . تهنها چاره نهوده که تهوانه له پشتی بهردهزه و بو منفعتی ده وه تیککی مرتجعی استعماری خهریککی کارن دهست کورت بکرین ، ته نهپا چاره نهوده و الا نهی برابانی تارانی به تایبتهی نیوه و نهی برابانی ارانی به گشتی طبقه کی کار به دهستی حاضری دهواتی فارس خهریکه به آوری غضبی میللت نیوش بسوتینی نه گهر نابودیان نه کن وسوودی شخصی خویان و بو منفعتی بیگانان نیوه بی مال ده بن تیشه تان له ریشهی دهدری ایمه له خو کمی نه و رودا که آزادی خومان دهدهست نهی ده مانهوی باقی براکانی دیکه مان ک باقی نقاطی ایران پیدا دهترین له چنگ سزین مژان و دیکه تاوران ده رین و به هه هوان آزادی به خشین مه رابی شیعه نهوده که آزادیمان وه چنگ کهوی و آزادی خوشمان له یزه وه چنگ کهوتوه وه هومیدمان و به زور زوو براکانی دیکه شمان آزاد کهین .

آغای قوام السلطنه : نهوش نه ورو

اداره ی روزنامه ی

کوردرستان

شمن سه لام کوردی آموزگری بولی ۳ مدرسه ی کوردرستان نغده له حسنی هه لباردنی وهزارتی فرهنگ که آغای حسن کاگازاده به نویزری قهرنگکی نغده هه لباردوه سو پاس ده کهم نه م ذاته ههنگاویکی زورچاکی بو پیشکوهتی قهرنگ هه لیاوه وله به جی هیبانی کاروباری قهرنگ وهادانی شاگردان بو خویندن زور ههول دهدا هومیدم هه په که نه م پیاوه پتر لهوش بوخذهت به فرهنگ موفق بیت .

سه لام کوردی حیدری

آبونمانی روزنامه ی

کوردرستان

له ههوهی مانگی جوزدردان ۱۳۲۵ آبونمانی روزنامه ی کوردرستان سالیانه له ۳۰۰ ریال به ۱۵۰ ریال تنزل پی دهدری له روزی بلاو بونهوه تا ههوهلی جوزدردان له قهراری ۳۰۰ ریال که ده بیته ده تعن حساب ده کری .

آگاداری

اداره ی تهخشایی وه رارهتی هیزی کوردرستان ده ههزار بوط داری سوتنی مصرفی سالیانهی ۱۳۲۵ بولی ۳ هزی ناوهندی به مناقصه ده کری و به برابانی صاحب داره گهینی که پیشهادی خویان منتهی تا آخری روزی ۱۹-۳-۲۵ به ده فزی ستادی بولی ۳ تقدیم بکرین وله سه ر باکتی بوس : (راجع به مناقصه ی کنترانی داریه) حضوری نه و آهسانه که پیشهاد دهدهن دهه محل مناقصه که روزی ۲۵-۳-۲۵ دو-ساجت پاش نیوه رو له اموری مالی بولی ۳ ده گیری آزاده و دارنگی هیز تحویلی وه-ده گیری نیوهی تهروو نیوهی ویشک ده بیت . سهرو کی تهخشایی وزارتی هیزی کوردرستان مایور شرقی

مزی آگاداری

- ۱ - لایره ی ۱ دیری ۳۴ ریال
- ۲ - ۲ » ۲۴۵ »
- ۳ - ۳ » ۱۴۵ »
- ۴ - ۴ » ۱۴ »
- ۵ - کاغه زوپا کت صدی ۲۰ »

له لایمن دستهی
نوسهران دهردهچی

کوردستان

بلاو کهرهوهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونهمان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شهش مانگه ۸۰ «
دانهی ۱ «

ژماره ۵۳ - سالی یه کم ۲ شه مو ۱۳ جوزهردان ۱۳۲۵ ۳ رجب ۱۳۶۵ ۴ ژوبن ۱۹۴۶

ازادی خومان راده گرین

و به گشت نه تهوه کانی ایرانی ده به خشین

هورو ملتی کورد له ربگای آزادی خوی دا و بو سرخستی ژبانی اقتصادی و بهداری و فرهنگیه منگای گه وری هه لیاوه و پیرویش هاتوته دهر و بوقایم کردنی به غشی آخر کوشی خوی ده کار دیتی و گشت دارایی خوی له م پیاوه دا داده نی .

له ده وری میژودا کورد بو آزادی خوی زوری هه ول داوه و ده گهل دوژمانی گه وری به ره کانی ی کردوه و وهک دیواری آسین به رانیه به به وه زمان راوه ستاوه وهیزی آزادی - خواهی ونیشتان به رستی خوی به دنیا نیشان داوه . ملتی کورد اثباتی کردوه که هیچ وه ختیق فریوی نه و که سانهی که آزادی یان لی دارنوه ناخوا و به قیل و تله که ی هوان هه لئاخه لته و ناچیتوه زیر زوری نه وانه وه و بوقایم کردنی بنجینهی نژای خوی هه ول ده دات و آمانجی خوی تا آخر ده باته پیش و له کاری خوی دا بیگانه بهشتیوان نازانی . کورد له و ماوه که موی دا که آزادی خوی وه چنگ هیاوه پیروزی زوری وه ده ست خوی خستوه و له آرمانی خوی گه لیک چوته پیش .

آزادیخواهانی کورد هر له میزه که ده گهل به وه وه زمان به ره ره کانیان کردوه و به گژ ملوزماندا چون و صد در صد پیروز هاتونه دهری به لام زور جار بیگانهی خوی منژ و خوی ریز بوته به ره هاست واپیش که وتی گیراونه وه . زور له به وه زمان بو دامر کاندنی آورو کوزا سنده وهی چرای آزادیخواهی کوردان هه ول یان دا به لام کورد له به رانیه نه وانه یی چه فاند و نه ژنوی نه وانی شکاند ده واییدا بو ده ست خستی آزادی پیروزهاته دهر .

کورد هیچ وه ختی امریگای آزادی و دمو کراسی داماندوو و ناوه و پدانی و هه همیشه له به رانیه گشت به ره له سیتیگ دا له هر ری و شونیک و به ره ره رنگو روینگ بیت به ره ره کانی خوی ده وام بی دها و له نه تیجه دا به سه دوژمانی خوی دا زانده بیت و رسوایان ده کا . مرتجین واحالی ده بون که به ره ره شه و گورده شه و ترس ده به رنان و بالاخره به کوشتن و له داردان ده واین شورش کوردی خاموش بکن گیل بون له وهی که

خوینی کورد له آزادی حلقاوه نه گهر تهنگی لی توند بوو وه جوش ده که وهی تا یاخوی ده رباز ده کا له تهنگی یا بو رزقاری ده رزیته زهوی پات سا نه به ره ره . کانی خوین ماتی کورد آزادی خوی وه چنگ هینا و ایستا له ژبانیکی سه ره ست دا ده زی و روژ به روز به ربگایه کی بان و به رانیه سه ده که وهی و آماده به که گشت نه تهوه کانی ایرانی باستان که احوالیان له کوردان باشتر نه له چنگ دیکتاتوران بینه ده و آزادیان کا . ایمه دنیان که تم ژبانه بو ایمه بیجگاری ده بی چوبکه ایمه له خوماندا نه و لیاته سوراخ ده به بن که له به رانیه را گرتی آزادی خومان و گشت نه تهوه کانی ایراند به ره ره خیک بو مان ته و اویت شایسته گی بنوین .

هورو ایمه له خیالات و موهومات قصه نا که بن و به خورایی خومان کیف و بی جی هه ره شه نا که بن شیه هیزی ملی خومان وه دهر خستوه و هه مو ییکه وه چه کمان له مخو قایم کردوه و شه و روز بی ماندوبون به کدل و به کزمان له مه بداندا بو باریز کاری نیشته مان راوه ستاوبن ملتی کورد ثابتی کردوه و اثباتی ده کا که له هضت و شورش خوی دا بیجگه له هیزی خوی پالی به که سه وه نه داوه هر که ام قسه دا دردونگی هه به سا بیی ملتی کورد آماده به نیشته مان به رستی و ملت به وری خوی اثبات بکا . ایمه له ته وای روزی سسایدا بو پیش خستی مهران هه ول ده دهر و ایده لی خومان ده گهل احتیاجانی روزانه به رانیه ره که بر و گشت به رانگارو به ره ره لستیک هر انسدازه چه تونیش من به هیزی ملی له پیمان لاده به بن ملتی کورد خوی آماده کردوه که حا کیتی خوی له مالی خوی دا باریزی و گشت ههستی

خوی له ربگایه دا داده نین نه ماته هه وهی له به ره ته وهی که نه وانهی ته ورو به نانی کورد . ستان ژبان و کورد بان به برسی به تیو رووت و ره پالی هیشته وه جار یکی دی ده خهوشی نه بینه وه و شه وایش ده زانن که کسورد له سه ره بهستی خوی چاونا بو شی و هه مو وه که ده ست و و به که دهنگ آزادی خویان راده گرن و به نه ته وه کانی دیکه ی ایران آزادی ده به خشن . سید محمد حمیدی

دوباره مذا کراتی بهینی دواتی مر کزی تاران و نسجاینده گای آذربایجان و کوردستان ده ست پیده کری ته وه له به ره سه وه که مذا کره له سه ره اصلی حسن تقاهم قرار بگری وا به چاک زانرا که هم مجلسه لیره تشکیل بیی و کاریکی وایکین له ته وای چیه دا تا دوابی مذا کره آرامی برقرار بیت .

۳ - سرهنگ ۲ کلا عزت جوابی داوه که اصلی هاتی ایمه له سه ره اعتبار نامه به که به ته وه دراوه و ته وه به که ثابت بگری شهری قماره وا برواری (۹ بانه ره) هه ول جار حمله له طرف کیوه بوه چاله سه ره هم اصله چه نین دایلی بیان کرد له وانه به کیک ته وه بو به هه مو وقاعدیکی حربی هه میشه تلفات له عددی مهاجم زیاتر ده بی چون له عددی نظامی ایران له سه و شه ره دا تلفاتیکی زور بوه و له عددی ته وه به کیک خوبن له قامکی نه هاتوه ته وه خوی دایله که عددی نظامی ایران حملهی کردوه بو له یان تلف بزه اما هی ایمه چون له سنگری خویان دا بون گولله نه بگریون . ده لیلیکی دی ته وه یسه له اسیران خوتان که له مه باد و ته وریژن بیر سن تالیان معلوم بیت که نظامی ایران حملهی کردوه سرتیب ه ایونی کوتی : من عدیه کم بو شمالی سقر نارد بو اما نه چوبونه خاککی مه باد هه وه له سه و سوره دا ته وه به حمله محسوب بیه سرهنگ ۲ کلا عزت له جوابی دا وتی : سقزو مه باد له به ک چونی ن هه ردوگ خاککی کوردستان هه ره کوی کوردی لی به ایمه به هی کوردی ده زانن له سه و بهینه دا برای خوشه و بست کاپتان سعیدزاده له سه ره دوسی مطلبی دی له قبیل قرین طیاره وهیند شتی دی بیله به سرتیب هم ایونی گرت چون سرتیب هم ایونی ده لیلی حقی به ده سه وه نه بو و ناچار له مجلس وه دهر که وت ایدی نه هاتوه له آخر دا آغای سرلشکر رزم آرا افزاری کرد که له وه دا عدیه ک له سقزو وه نیر دراوه بو سه ره عددی کوردستان هیچ قسه ی تیدانه موضوع حمله ماهوی له لاپهر ۴

نوبنه ره کانی کوردستان و تاران له سقز

روژی به ک شه مو ۳۵ - ۲۵ هیئت نمابند گانی حکومتی کوردستان که بینه سقز لای رز و آوا سرلشکر رزم آراش له گهل سی نفر نماینده گانی آذربایجان : ۱ آغای جودت وزری کار ۲ - آغای علی زاده مفتش مخصوصی جناب پیشه وری ۳ - آغای آذربادگان فرماندار مرغه له تارانه وه واردی سقز بون سعایتیک له شه و چوبو جلسه له منالی سرتیب هم ایونی تشکیل بوو مذا کره تا سی ساعت و نیو طوی کیشا :

۱ - سرهنگ ۲ عزت عبدالعزیز بو کردنه وهی جلسه بیه زمانی کوردی بیاناتیکی زور باشی کرد که جمله به جمله به زمانی فارسی ترجمه ده کرا بنای ته و بیانه له سه ره ته وه بو که زورجی خوشه خته له گهل برایانی آذربایجان دا دوستیکی

محکم و برابریکی ته و او مان بو حاصل بوه و له م جلسه دا وادباره که برایانی فارس مه یلیان له سه ره حسنی تقاهمه که تقاضایان کردوه ته وه بینه سقز و آغای سرلشکریش بو مذا کرات له تارانه وه هاتونه ایره تالیستا که دوو برای آذربایجان و کورد ده ستیان بیک دا بو هه ویا مان هه به که له گهل برایانی فارسیش دا له سه ره اصلی برابری موافقت حاصل بیی و بینه سی برا . ۲ - آغای سرلشکر رزم آرا له باش بیاناتی برای خوشه و بست سرهنگ ۲ کلا عزت منظوری جلسه ی بیان کرد که : چونکو به مزوانه

وهه رگير : سيد محمد حمیدي

به سه ر هاتی آارات

۱۰

حيانت کردووه و به توركان وفاداری دنوینی گیل بوون لهووی که نهوه خوی به کی له اندامه کانی خوی بوون مردومی گلی زبلان سوارانی آاراتی یان که هه لگري ده ستوری دست بی کردن به بهر بهره کانی ده گله ده ولتی تورکیه بون به خوشیکی له اندازه بهدر پیشواژ کرد و له بهر خوشحالی بهیم، نهووی چاوه نوری برواری پهلاماره که بکن که له ده ستوره کدا دیاری کرابو بو حسن عندالین (محمد آغی نیوبراو دهلی نهوجیکابه چاخرنگ بوو) که خاوه نی ساخلوکی دووه ده کسي پیشمرگه بوو هه له مت برد دوی جهنگیکی کم پیشمرگه کان به دیل گیران و چه کیان لی دارندرا .

باشان بوشارو که ی نواشار (محمد آغی نیوبراو دهلی : نواشار اساساً لهو و جیکاپانه دانیه و نهویم جیکابه ارجیش بوو) ناوهندی مهلبهندی گلی زبلان یان پهلاماره برد ، گوردانیک پیاده که گروهانیک مسلسل قورسی نیدا بوو یاد کانی نهو جیکابه ی ساز ده کرد .

فهه رمانده ی نواشار (یابه ورنه ی محمد آغا : ارجیش) به کومانی هه به سه ر هاتیک دزی نواشاری قایم کسرد بوو تهوای پیشینی پیوستینی کرد بوو ته نیاشتی که به ییدی ته گه یشتیوه ههستی له گران را بردوی کورد له ریگی آزادی میلی خویدا بوو .

له ده می هه له مت بونواشار (یالرجیش) آاراتیه کان شاره کانی ارجیش و بارگری (مراڤه) ی له بیر نه کرد بوو پهلاماری سهختان بوئه و نایش برد .

کاربه دهسته کانی جولانه وه سر گهرمی جهنگ بیوون ناردنی گوزارشیان بوئه رمانده ی کورد له بیر چو بوو له کاتی کدا فهه رمانده ی کورد چاوه نوربوو برواری پهلاماری که له ده ستوره که دا دیاری کسردو و به گشت تله تهوای تقاطی مهلبهندی جهنگی کدا به گهوه پهلامار پیری .

چیژنی یه کسالی

دامه زانندی ده بستانی ده لاریژ

روژی ۵ ر ۳ ر ۱۳۲۵ ساتی ۳ یاش نیوه رو به مناسه تی به که مین سالی دامه زانندی ده بستانی گه لاریژ له ده بستانی نیوبراو چیژنیکی مجلل گهیرا له چیژنه داحضرتی پیشوا و جهنای حاجی سید باباشیخ ریشی هه به تی ریشی میلی و ژانرال مایور مصطفی بارزانی و ژماریکی زور له کاربه ده ستانی حزبی دیموکرات حضوریان بو له پیشدا آغای سید محی الدین نظامی بهرنامه ی چیژنی بهریری ژیره وه به عرضی حضار گه یاند :

۱ خوش هاتن کردن وسو باس له هاتوه کان له لاین مه لای داودی .

۲ اهمیتی الفوی له کلاسی آماده دا له لاین علی گلجینی .

۳ سرودی میلی (نیشتمان رهنگینه) له لاین هاگردان .

ماوه له لاریژ ۴

به نه کورتراوی نه هینه وه له روزیکه وه که هیزه کانی تورک و قاق نیه ی داگیر کرد له سر گردی روو به روو آلابه کی کورد هه لگرابو و نه نیا نهو آلابه به بی پاریز گاره بوو که چه ند مانگ پیش هوردووی تورکی کرتیبسو به ره نگاری ده ست دریزی نهوان بسو .

له هاوین دا بناری آارات زور گهرم و میشاوهشی زور بوو نهو کیفیته به مزاحی کورده کان که به ههواری آوو هه واخوش خوبان گرتو ریک نه ده کهوت ، له بهر نهوه له زوهره راستانی هاویندا نهو مه له ندانه چول کران پسته کانی شووری آارات بو بلیندایانی کیوی کیشرا دوزمن لهم گورانه ده رفنه ی زانی شهویک هیزه کانی خوی له بردی شیعلو به رانده وه هانه شووری آاراته وه گرده کانی دهووری ده ی شیعلو ی داگیر کسرد و چادره کانی خوبان هه لدا ، روزیکی دیکه زماره ییک آاراتی بو پیشوازی دوزمن له کیوی بولای شیعلو ههاته خواری به لام هیشا شه زماره هینه نه هاتیوه پیش که تیه باوین هیزه آنی دوزمن چادره کانی خوبان هه لگرت و بولای بایزید باشه کشیان کرد .

نهو پاهه کشیه له ترسه هیزه کانی آارات که له کوی سه ربه رووژور ده یون نهووه چوتکو دوزمن ده می که هاتیوه آاراته وه ده یزانی پهلاماری بو ده هیندری زور گومان دهه را که جولانه وه ی سوارانی آاراتی له مه لبهندی گلی زبلان تورکه کانی له پهلاماری که تازه ده یانه بویت دهستی بی بکن گیرا بووه چونکو شهوی پیشو به هسانی له گرده کان جه بهجی بیون وهویکی نه بو که پیش دارانی خوبان که نارد بو یانه نیسو آاراته وه بهم زوانه بی کشینه وه .

له لاو فولای گلی زبلان نه ماله کانی قالقان و به گرتی نه هوژی آدهمان داده نیشتن سه رانی قالقان : محوی تر آغا ، محوی درویش آغا ، بکرغلی خان ، و طاهرغلی بهگ بوون و گهوره ی بکران رشوی کورری سلووو له مانه محو (محمد - نهو محمد ایستاش ماوه و له تهه نی شهصت سالی دا به دوای دوازده سال به سه ر بردن له زیندانی قصری قاجار له شه ری ره ی ۱۳۲۰ به ره هه لدا بو ایستاله شاروکی قهره نی داده نیشی وله لاین حکومتی میلی کوردستانه وه به خرداری نهو جیکابه ی پی تمسیر دراوه و ایستاش و برای نهو ذاته حمزه و پاشا خان و دو برزای بشاروعادل له تمسیدگی تورکاندا به سه رده به نی کورری درویش آغا وه ها جیکای باوه ری سه رانی حکومتی ارجیش بوو که روزیک سوارانی آاراتی «بهووته ی محمد آغای نیوبراو نهو سوارانه کورانی کور حسین پاشا : محمد بهگ و سیدرسولی بهر زنجی و دهسته و پیوهندی نهوان بون» فهه رمانده ی زاندارمری ارجیش له روی دنیایی محمدی نیوبراوی بو ناوهره بهگ کرد بوو که له مه بهستی نهو سوارانه آگاداریک و چهنگ بخا .

حکومه تی ارجیش گومانی ده کرد له سه رهاتی ابلی حیدری محمدی نیوبراو به مه له تی خوی

له بهر نهوه فهه رمانده ی کورد پیری هتا سه رنه وه که ناو مند (مرکز) یکی بهر بهره کایش له ونه ی آارات له سه لای زبلان (دره زبلان) و گوی سیان (سیه ریان که تورکان به غلط سبحان ده لین) دانئو خه ریکی نه وه بی جولانه وه ی خوبان گشادتر بوین و نقشه ی ستادی هوردووی تورک نیک بدا ابلی آزاجی حیدر را بو تیه تانه وه ی گونا گونی پیشوی خوی دا خوازی نهو پهلاماره بوو چه ندیک پیش به هو ی لکی محلی خوی بوون له فهه رمانده ی کورد اذنی ده ست بی کردن و ده ستووری عملیاتی خواستبوو .

گلی زبلان مه لبهندی دووه بوو که له جهنگی بیرالملی ۱۹۱۴ به ونه ی آارات هیزه کانی رووسی ته زاری بوئیو خوی ریگا نه دا بوو و تاقی کرابوه مه و شایستگی خوی ده ر خستبوو .

بهم پیشنه فهه رمانده ی کورد حقی بوو بو نه م کاره به له بکا به تاییته خه لگیش بوخویای داخوازی نهو پهلاماره بیوون ، ده ستووری که بو هوند نه وه ی جولانه وه ی نهو پهلاماره وه ده ر کهوت بیجکه له پاک کرد نه وه ی گلی زبلان له هیزه کانی تورک داگیر کردنی شاره کانی بارگیری ارجیش ارنیس و تا عادل جه او زیشی پیوست ازمارد بوو ، نهو آرانه به یارمه تی زماره ییک جلالی ده ته ستوی هوزه کانی محلی حیدران هاویرا .

لهم نیوه دا هیزه کانی آاراتیش کاریان درابوو به پسته کانی به هیزه کراوی تورکیه که گشت لایه کیان لی گرتبوون لایه رن شاروگی باشکندر له باکورو کیوی تدرک یان له جنوب داگیر کسردو شاره کانی ایشدیرو بایزیدبان ده ترس هاویشت .

نهرشمکی کاری دراپه ده گله ده سته ی ابلی شمسکان شاری قاپ داگیرکاریگی قارسو ساری قاش بو آارات به سیت .

له فهه رمانی پهلاماردا برواری جولانه وه ی هه ر مه لبه ندیک دیاری کرابو نهو ده ستووره له چه ند نسجیکدا سازکرا و به گهوره کان را گه په ندرا .

فهه رمانده ی کوره لهم بیروه دا بوو که دوی را بردنی سیلاوی به لای نهو سال و پاش دیاری بوونی به رو بووی نهو پهلاماره بو آسو ده ی و دنیایی نیشمان په رستانی کورد بیریک بکانه وه بو نه م کاره کورری حسین پاشا و سیدرسولی بهر زنجی ده گله زماریک سواری بوگلی زبلان نارد .

بو سه ر گهرمی تور که کان روزیک هیزه کانی کورد هه ر جو ارلای قبان نه یان گرت ، ژماریکی ۱۵ که سی که له اوضاع بی خیر بوون و بو دامه زانندی ارتباط له سنوری سه نگره بندی خوبان ده ر کهوتبوون وه کیوی هاتیبوونه خواری و ده بانه بویت بولای بایزید برون تووشی ده سته ییک له آاراتیه کان بوون دووای جهنگیکی که م گشت کوزران و چه که کانیا و هه چه نگ آاراتیه کان کهوت .

لهو ده مانه دا بوو له هه ر لایه که وه ده سته کانی چکوله ی آاراتی پهلاماری نمایشی خوبان ده ست بی کرد امانه ده سته ی عمر کلتوری ده گله بوونی سهختی و نا یکیکی زورخونی به هه وهل خطی مه ته ریزی پیش مه ر که کان گه یاندو ته می ی کردن : چه ند کس پیشمرگه ی کوشت چه که کانی هه لگرتن ده گله خوی هینا ، جهنگ پاش نیسوره و هه ر بوو .

چهند گلهیهك

ماموستایانی خوشه‌یستی کوردستان ... له ژماره ۳ ی روزنامه‌ی هاواری نیشتمان چهند حقیقه‌تیکم له‌بابت فهره‌نکوه نویسی بوو ئهو ئه‌نجامانه‌م دی پاشی بلاوونه‌وی :

۱- چه‌نر ماموستایه‌کی خوشه‌ویست هه‌ل چوو بوون وه‌زاران انهاماتی پروو و وچیان بو ئیمه‌ دروست کردبو و چه‌ند جولانه‌وه‌به‌کی مندالانه‌شیان کرد که عه‌بیکی زور گوره‌به‌ناسی بکهم چه‌نکو هه‌تا مندالیش کاری وانا کهن ۱۱!

۲ هه‌ندی که سه‌بوون خویان تشجیمی قه‌مه‌ی ئیمه‌بان ده‌کرد و له‌بابت که موکورتی فهره‌نگ ده‌دوان که چی شه‌وینش ده‌بانه‌ویست که دووبه‌ره‌کی خودانه‌خواستیه‌ پیدایی ...

۳ ئهو شانیه‌ی که من نووسی بووم هه‌یجان درو نه‌بوون و عینی حقیقت بوون نیشانه‌ و ده‌لیشیان هه‌ر پاشی بینج ده‌قیقه له بلاو کردنه‌وی هاواری نیشتمان به‌ک به‌ده‌ره‌که‌وتن . ۱

۴- ماموستایانی خوشه‌ویست : وه‌کو پیشوا ده‌فرموی (قه‌متان هه‌به ، فکر وه‌وشدارن ، جوابی خه‌ک بده‌نه‌وه ، ده‌ایل به‌ینن که ئه‌و شتانه‌ دورن له حقیقت ، ووردی دروزه‌نه)

۵- هاواری نیشتمان و کوردستان دو روزنامه‌ی ره‌سمن هه‌یج شیک نانوسن که تصویب نه‌کرایی شه‌وه مقاله‌ منیش جنابی « مساوتی وزیری فهره‌نگ » دینی شه‌وجا تنوانیم بی نووسم ... که وا بو هه‌یج که سه‌حقی هه‌یج جوهره‌قه‌به‌کی

« جوان و ناشیرین ... به‌تامی ... . نیه . ۶- به‌هه‌یج جوهریک نایی واتئیکهن که فرقی هه‌به له به‌نی کوردی (سا بلخ ، عراق ، تورکیا ، سوریا ، روسیا ، افغان

امریکا ، مصر) گه‌ریت و وابزانی که به‌ک له‌به‌کی معتبر و مه‌ترن تاماوین ده‌ستی ییگانه‌ وئا کوکی و دیلی به‌خه‌مان به‌نادا ۱۱ کورده‌ه کورده ، غه‌ریبی له‌ئاو کوردستان دانیه

(به‌ته‌پ و قورنیان و دیاریکر هه‌موو هه‌ریه‌که‌نگه‌ نیشتمانی کورد هه‌مووی له‌یکه‌ دایکوبان هه‌ر چه‌نده که له‌گه‌ل به‌ک

ئا کو کیانی یی‌ده‌ئا روز هه‌ریران له‌یکه‌ اشورین ، به‌یداخی مقدسی کوردستان به‌کوشتی دوا زده‌ میلیون کورد به‌خون رشتی

جه‌وامانی کوردستانی گوره ، به‌کوره‌وه‌ری هه‌موو کوردیک هه‌ل کراوه ، حکومه‌تی کوردستان چاوی له‌هه‌موو کوردیکه ،

هه‌موومان به‌یکه‌چاوته‌مانشه‌کا ، چه‌وانسانی کوردستان به‌ک پارچه‌ن هه‌ر که‌سی واتئیه‌ گایه‌وه‌ل‌بدا که په‌کیه‌تی جه‌وامانی کوردستان له‌ئاویا (خه‌بانته‌ به‌ دوا زده‌ میلیون که‌س ده‌کا) .

ماموستایانی خوشه‌ویست : کوردستان حکومه‌تیکه‌ی دیموکراتی میلیه‌ حکم به‌ده‌ست ره‌یسی جمهوریه‌ وه‌به‌که نماینده‌ی گوان و جوبار وه‌وه‌وه‌مه‌ندو آغایه‌ به‌ده‌ستی میلیت

ئهو حکومه‌ته‌ دامه‌زراوه‌ و بو میلیته‌ دیموکراتیش مانای شه‌وه‌به . قه‌لم و بیر آزادن ، قسه‌ کردن قه‌ده‌غه‌ ئیه ، روز-

نامه‌ و گه‌واری ره‌سمن بو مصلحت ده‌توانن هه‌موو جوهره‌-شیک بنوسن ، اعتراض به‌جی بی گویتی له‌ده‌گیری ، تنقیدی

که سوودی بی که‌رچی تالی بی په‌که‌ پایه‌ی پیش که‌وته . احزاب آزادن ، جوو قه‌نه‌ و شه‌رمه‌نی و ... وه‌له‌ حقوقی

شخصی وعامه‌ و به‌رانه‌ر قانونی حق و عدالت وه‌که‌به‌کن - آغا و جوتیار - قانون به‌به‌ک‌چاو ته‌مانشیان ده‌کا ، حکومه‌تی کوردستان ئهو ده‌مه‌ پیش‌ده‌ که‌وی وشاده‌ که‌له‌هه‌موو لایه‌ک

اقرحات و آراء بینه‌ کار و بو مصلحتی میلیت شه‌بنوسری و بگوتری ، چونکه‌ هه‌روه‌ کوو عه‌ر زمان کردن (دیکتاتور- ره‌ت نیه‌ دیموکراتیه‌) . ۸- پیش‌وه‌ ده‌فرموی « گه‌ر ئه‌من عه‌بیکم بووله‌ اداره‌ی حکومه‌ت هه‌موو که‌سه‌حقی هه‌به‌ که‌ره‌ختم له‌بگری وزور

شادم به‌وه ... .
چانه‌ گه‌ر پشه‌وا و ره‌یسی جمهوریت و باوکی دوا زده‌ مایون که‌س انتقادی بی خوش بی چون رووتان دی که‌قسه‌ی ناشیرین بکن و ... و ... به‌شه‌رنی نووسه‌ به‌جور مصلحت و پیشکه‌وتن چاره‌دینه‌وه نه‌بی هه‌یجی دیکه‌ی مه‌بسی په‌بی ؟ عه‌یه‌ هه‌ست به‌نه‌زلی بی بکه‌ین و هه‌ر به‌نه‌زایش به‌مین و گه‌ره‌به‌کی ریگه‌به‌کی نیشان‌دان به‌جاسوس و دوژمن و غه‌ریب و ... براندازی ؟

۹- حکومه‌تی کوردستان اشخاص نانسایی برایتی و مساوت و مصلحت و پیشکه‌وتن و دیموکراسی شعاری وه .

ووردی

ده‌نگوباسی هه‌نده‌ران

ته‌وریز به‌گوره‌ی خه‌به‌ریکی که‌به‌شته‌ مقامات انگلیس به‌مدیرتی شرکی نه‌فتی ایران و انگلیس ده‌ستوری داوه‌ که‌له‌ بنگا و نقاطی حساس کار گه‌رانی ایرانی ده‌ژبکن .

ته‌وریز- له‌امریکا کار گه‌رانی امریکائی دیسان اغصابیان کردوه و قراره‌ حاکمی امریکائی مذاکره‌بان ده‌خصوص تأمین وضع‌له‌ گه‌ل بکا .

رومانی مامون چوارده‌ولت نسبت به‌استقلالی قشونی رومانی موافقیان کردوه و بو باریز گاری نیشتمانی خویان اختیاری سه‌ربازیان هه‌به .

تاران - روزی بینج شه‌ممو هه‌به‌تیکی نماینده‌ گانی ته‌وریز بو مذاکرات ده‌ گه‌ل نارار تشکیل دراوه‌ و قرار بوه‌ بنا به‌پیشنهادی آغای قوام السلطنه

له‌حکومه‌تی اکرادیش تین بگری به‌مناسه‌تی جنابی آغای پیشه‌وری به‌جنابی آغای قاضی احمد پیشوای به‌رزی کوردستان اطلاع‌داوه‌ و

تقاضای کردوه له‌طرف کوردستانه‌وش سی نه‌فر نماینده‌ تین و قراره‌ روزی چه‌مه‌ له‌تارانئی مذاکرات ده‌ستی بکن و له‌طرف ده‌واتیش

آغای سرلشکر رزم‌آراء و سه‌ره‌نگ بزاشکیان و بضیک له‌گه‌وره‌ گه‌وران تین کراون‌ده‌و مجله‌دا حاضر بن .

تاران آغای امیری عضوی اخباراتی شوروی له‌ تارانئی له‌روزنامه‌ی ایران مانقاله‌ ییکی زور به‌ تینی درج کردوه که‌ تأثیریکه‌ زورمه‌هی له‌ بابه‌ت

حکومه‌تی تاران و آذربایجان به‌خشیه . ته‌وریز آغای سه‌ره‌نگ علوی و آغای ابوالحسن نظمی رئیس کابینه‌ی نخست‌وزیری له‌ روزی به‌ره‌به‌ر کانی قشونی آذربایجان و عشایر بو که‌ن

سرلشکر ایرانی چون ولاتی هه‌شترود و طایفه‌ی عشایری بان که‌ نماینده‌ی آذربایجان له‌ گه‌ل بووه‌ تحقیقیان کردوه که‌ آغای بزمین‌اشکر له‌ سائین قلا و اطراف تحرکات بر علیه‌ دموکراتی کردوه و سی نفریش له‌ افرادی آذربایجانی کوژر- اوه‌ نتیجه‌ی عملیات دوایی معلوم‌ده‌ کری .

سویاس له‌ روزنامه‌ی

کوردستان

سلاوت لیبی ئه‌ی روزی کوردی هه‌ورانی بی‌شت روین به‌ توندی ئه‌وجار به‌جاریک شه‌وات بلاو که له کورده‌واری دووجار سلاو که

له‌ کوبستانه‌ کان به‌فرت به‌ آوکه‌ دیخه‌ کارانت په‌کجار به‌ آوکه‌ هه‌ر شه‌توی چرای تاریکی شه‌وی

بولبولی باغان هه‌م فاسپه‌ی که‌وی که‌سه‌ خه‌فت نا کات شه‌ گه‌رش خه‌وی هه‌ر به‌رزت ده‌ کن له‌ ایره‌واوه‌ی

ئه‌ی چرای کوردی به‌ بالانه‌وه‌ به‌سی ره‌نکه‌ که‌ی له‌ آاتنه‌وه‌ به‌ آغریسداغ و آراراته‌وه‌ هه‌مووی گه‌بشن به‌ آوانه‌وه‌

ئه‌ی چرای کوردی قه‌ت به‌ به‌دله‌ پرر نه‌فتت بودینم له‌ بابه‌ گورگور بلیتت بودینم له‌ هه‌ولیر و کو له‌ شاری واتو له‌ ده‌شتی زاخو

شوشه‌ت بودینم له‌ شاری بانه‌ خو له‌ سلیمان شوشه‌هه‌رزانه‌ شه‌من که‌جیکم نیوم مره‌مه دلم هه‌میشه‌ وولع‌رشه‌ غه‌مه‌ شادی و سروری بو من چه‌سته‌مه

مه‌گه‌ر لابه‌ری شه‌ هه‌ور و ته‌مه‌ آرانه‌ - مریم احمدی

آماراداری

اداره‌ی ته‌خشایی وزارت هه‌زی کوردستان ارزاق و حیوانات و غه‌یره‌ی مصرفی بولی ۳ هه‌زی

ناوه‌ندی به‌شرح ژهره‌وه‌ :
۱- برنجی گه‌ده‌ ۱۸۳۰۰ کیلو
۲- نوک ۳۱۲۵ «

۳- لوییا ۳۰۰۰ کیلو ۴- له‌به‌ ۳۰۰۰ کیلو
۵- رون ۳۳۲۰ کیلو ۶- که‌شک ۴۰۰ کیلو
۷- خوی ۲۶۰۰ « ۸- پاره‌لماسی ۸۲۵۰ «

۹- ادویه ۲۴۰ « ۱۰- پواز ۲۳۰۰ «
۱۱- برنجی صدی ۸۱۶۰ «
۱۲- کشمش ۱۲۰۰ «

۱۳- سابون ۳۵۷۵ «
۱۴- گوشت ۱۹۲۰۰ کیلو

به‌ مناقسه‌ ده‌ کری به‌ براییانی صاحب‌جنس ئوبراو انی سه‌روه‌ راده‌ گه‌بندری پیشنه‌ادی خویان

مه‌تی تا آخری روزی ۱۹- ۳- ۲۵ به‌ده‌فتری سناده‌ی بولی ۳ تقدیم بکن و له‌سه‌رپاکی ئه‌وجمله‌ بنوسن (راجع به‌ کتراتئ ارزاق)

حضوری براییکی پیشنه‌اد ده‌ده‌ن ده‌ مجلسی مناقسه‌ی پاش نیوه‌روی روزی ۲۱- ۳- ۲۵ که له‌اهوری مالی تشکیل ده‌دری آزاده .

سه‌روکی اداره‌ی ته‌خشایی وزارت هه‌زی کوردستان مایور شرفی

کورستان

ماوهی لاپره ۱

نوینره کانی کوردستانو ..

بوجود لهجایی رسمی دا معلوم بو که خطای نیروی ایران بو .

۴ - موضوع برقرار آرمی له جبهه دا له پاش گفوتو که بکسی و مطامی نخشجان نظامی ایران بافاق آرا قرار کرا تاته وابونی مذاکره هیچ لایه که حقیان نه بجه پیشه و ده بی هه رکهس له هه رچی به که هه به رابو وستی وهیخ لاش حقیان نه تهقه بکن ضماً سرلشکر رزم آرا تقاضای کرد که هیزی کوردستان چواره زار که ز له ده ووروی سقر دوورده و کون وسی هزار که زیش له سر چاده بیینی بانه و سقر بکشینه و وولای خوارا و نظامیای ایران بتوان به آزادی بو عده بیی و بانو مبردی آذوخه بیری بکن و له مقابل دا امضایان دا که طیارات بوان هه به سر چاده دا حه قی حه ره که تی بی و علاوه سی ته نفر نمایندگی خومان همیشه له سقر و بانو سرده شت داده بی و ناظر کاری تمان بن که عده مهمات بو و سی نوحه له طه رف دولتی ایران وه بیری نه کری نه ممانه گه عده یان بو عوض کردن نفرتیک که وادی خزمتیان ته و بو بیت مانع نه بن هم موضوعه به مقامات بیزی مهر که زنی خومان عرض کرا له جواب دا فهرمویان که له سر اصلی احترام دو و طه رفی نیمه هه رچه ند بکشینه و دو واه نظامیانی ایرانش هه ربه و قاره ده بی بکشینه دو واه ته نیا غبره مکنه و هه رچی که اشکمان کردوه هه ر له دست اینه دا ده بی و جادهش به جی ناهیلین هه ر به و جوره لهجایی رسمی دا به آغای سرلشکر رزم آرا جواب دراوه .

۵ - له مدت ۳۸ ساعت دا که اینه له سقر بووین فهرمانده نظامیای ایران چند چار حاواری بوا به نارد که و هوا له میره دی شهر ورن مه هیزان ته و اجاده بیینی سقر وسته هیزی کوردستان دا گیری کرد بجن بیان گیری ته و تا و ابو بووه و بیی نه هیلین ته قه بگری نوینره کانی کوردستان له ماشین دا که به بدانی شهمه تی کوردستانی له سرده لاراوه له سقره و به سقر چاده بیانه ها نینه حرکت له پشت ستری ته وانه و ماشین نظامیان ایران که به کیک له نمایندگانی و دو و سه ره تنگی ایرانی تیدا بو له زیر پناه و حمایتی به بدانی به رزی کوردستان دا هیو اش هیو اش به دو وای اینه داده شت له آچی له ته و غه له به به چرو له اغلی کیوو به چاوی خواب عده منظم پیشه مرگان و سرگردانی کوردیان ده دی که چون له کمال شهمه ت بو با که دانه و حی یانه یان دا گیر کردوه و منتظرن به محض صادر بوونی فهرمان قلب دوزمن هه لدرن به کیک له نوینره کان ابراهیم صلاح

آزادی

هه وکل بو بوستی سهره رزی میله تیک آزادیبه میله تانی دنیا به ته نیا خو وروشتی لینده تونی رای گیری هیچ میله تیک ناتوانی به بی فه رهنک آزادی خوی رابگریست ، ده کانی آزادید ده بی مقید بی ، و هه وکل ریگای پیشه و تن گیانی تجده میله تانی هو شیارو و هخبر هاتو ده بی همیشه بولای تجدد بپروا ، ده بی همیشه ریگای پیشه و تن بگریته بی ش ، پیشه نه که و تن مردنه

چیزنی به کساله ی

دانه زرانندی . . . .

۴ چند و تاریک راجع به دهستانی گه لاویژ سید عبدالله طه زاده .
 ۵ سرودی آرای کوردستان (به لهجه ی بارزان) له لایه ن شاگردان .
 ۶ ووتاری کورری کورد شاگردی دهستان .
 ۷ شه شعاری شاری میلی هه زار .
 ۸ سو پاس له ماموستایانی دهستانی گه لاویژ : احمد خلیل زاده .
 ۹ مقاله ی (ریی روناکی کومهک) له لایه ن : محمده محمود .
 ۱۰ مقاله ی (فه رهنگ و گه لاویژ) له لایه ن : حسن داودی .
 ۱۱ هه لبهستی مندالی خاوین له لایه ن : احمد فرقی . و کوری کورد . و محمد فراتی .
 ۱۲ سو پاس له دهسته ی پیشه و تن به تابه تی له برای خوشه و بست سید عبدالله طه زاده له لایه ن : علی گاجینی .
 ۱۳ چند قسه به زبانی روسی له لایه ن : محمد طلعتی قوتایی بولی آماده .

پینچ حشته کی قانع له لایه ن : عمر محمد پیشه و تن جایزه دان به نفر شاکرد له لایه ن : حضرتی پیشه و تن .
 بهم ترتیبه چیز له ساتی هه دوی هات و پیشه وای خوشه و بست هاته حصار دهستانی ته وای شاگردان ریزه یان له به رامه ریی دادا : پیشه وای خوشه و بست به زمانیکی شیرن وه کو بایکی مهربان به شاگردانی کوت . (**روله کالام خوش نی**) ته کو ته به دلی شاگردان زوری تاثیر کردوه هه ر زور به خوشی و افتخار جویبان دایه ووه .

و به بچه وانه ی روزگار روشتن غلطه ، نه خویندوار علاقه کی تاییه تی به خو وروشتی خوی هه به ر اوستان له سر عاده تی کون به رهنگری سر سر که و تن و پیشه و تنه ، نه خویندوار و ده دی تلقین ده کوموی ، هه رگا کار به دهستانی ته و قبل و خا و نه بی بی پاکن ده گونجی نتیجه به کی زور جوان له خویندوار وه رگیری و ده زبانی سیاسی و کومه لایه تیداه کار ببیندرن ، مه ردومی بی علاقه وه ک مردو وان ، زبان له وان رو و رگیری و هه راسانه ، که سبکی علاقه بیته له حیوان که متره به زمی هاتن به دا گیر کهرانی حقول مه ردوم یا کومه ل خیا ته ، به سزا گه یانندی گونا هکاران ده بی ده نیو دایی ده نا تیکه و لی که په یاده بی .
 باش علاقه بو موفقیته اضبطا پ بوسته انسان ده زبان دا ده بی واکربکا گه نی وایی که قه قط نامی بوو پانه روز (آخرت) ی واه و لیدا که بی وایی به یانی ده هری .
 هر گراستی و پاکی ده نیو و له تیکدا بی هیچ هیزیک ؛ توانی به سهری دا زال بیت ، هه و لدانی زور که ته و رو بی ده گول نه بی چا کتر ماموستای سیاسی ، سازمانی بی به ش له دیسیلین سرده کیشینه و ورووخان و پاش که و تن کاری ته ورو نه بی بو به یانی به یینه ووه ، سهره دای کاری به یانی ده ی له و رودا آماده بگری له مه وور کاربک دا دوورینی و لیکوا ینه بو یسته . قسه وده ستورانی بی عمل سو و بکی نه به لک ووه زبانی زوره ، ده ورو به ری کارده بی به چاکی ایلیک بد ته ووه ارادی ثابت پایه ی هه ووه

دهرسی زهانی کوردی

دهرسی بیست و به کسم

چاو	ورج
چاو	ورج
ورج	چاو
چاو	ورج
گوجان	ورج
چوار	ورج
نازدار	ورج
رنگی	ورج
گوجان	چو کی
نازدار	وانه ، . . . .
رنگی	بوره . . . .
چو کی	شوانه . . . .

هه شق

چنار	سهر چنار	پرچ	کچ
حه یران	حه سانه وه	حووچ	
خرشاک	زیخ	شاخ	
سهر چنار	چناری	زوره	
بو	حه سانه وه	باشه	
خوشکی	بارام پرچی	زوره	
بارام چوه	سهر شاخ	خلور بووه	
پیای	گه وری نه زان نه بونی	باشه	

هه ساقه

سی زن له سهریانی بوون سی پیای له زیر خانووی سی بیابوش له ری به ده هانن بو نه و دی به یی زنه کان پیایانی ری یان ناسی بانگیان کهرده زووری کوتان و ره نه ده ری میردی به ته و هه هاتنه وه مه ردی به باب اینگونه و خزووری به .
 شنو - محمد هاشمیان

مزی آساده ی
۱ - لاپری ۱ دیری ۳۰ ریال
۲ - ۲۰ ۲ ۲۰
۳ - ۳ ۱۰ ۱۰
۴ - ۴ ۱ ۱
۵ - کاغه زویا کت سه دی ۲۰

پیشه و تیکه ، شک و درد و تنگی کاران زور و پاش دهخا ، انسانده بی اراده ی کاران بکله زور به رزدی نه نجامی بدا . آزایی شه رطیکی زور مهمی موفقیته میله تانی ترسه نوک زو وده چنگالی ستم کاران دا گرفتارده بی آزادی میله تیک و قه خنی ته واه که آزادی سیاسی و اقتصادی و فه رهنگی بیی ، کارگر هیچ وه حقیکی نه بی له و کاره ی که بیی شه سپیر دراوه ماندوبنی و نه توانین بوینی و له گیشتن به به رو بووی کارنا هه یه نه بیت .
 رحمان عزیز

له لایهن دهسته
نوسهران دهردهچی

کوردستان

آبونهمان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شش مانگه ۸۰ «
دانیه ۱ «

بلاو کهرهوهی بسیری حزبی دیموکراتی کوردستان

ماره ۵۴ - سالی یه کم ۴ شهسور ۱۳۲۵ - ۵ رجب ۱۳۶۵ - ۶ زوین ۱۹۴۶

کوردملتیکی آزاو شایسته‌ی ژیانه

له ماوهی چواره نگدملتی کورد هیزبکی نههزوه قدرملتیکی له لاندازه بدهروشسته گیکي جوانی وهدهر خستوه اثباتی کرد که کورد دهی له ملتانه بزمیردرن که خاوه نی هوش و زرنگی واستعداده و آزاو شایسته‌ی ژیانه، چوارمانگ له مهبهرجلوچو که ران و بوکره کانی رضاخان و نازخورو کونه پرسته کانی استعمار وه او انه ی کچاواو نه نازونهفتی کوردبشکوتووه کوردیان بهیا غی، رنگر، دز، چهرده، کیوی نیوده برده بهلام کورد شایسته گیکي وای نیشاردا که دوزمن بهی به لیاقت و آماده گی او ان بوهرگرته وهی حقی له دمهت چواربردو داوای شریعی کوردوه هرچاوی دوله کوره آزادبخراکانی دنیا کهوت وله مطبوعاتی ته وای دنیا دا انکاسی به پیدا کرد، ایستا مطبوعات آزاد یخوا و دولته کانی دیمو کراسی و بیابوه به زه له خبریوردوه کانی چپ بهی آزادی گواهی ده دن که کورد له ولته آزاو و آزادی خویا به ده که ده بی حقان به مشروع و محترم تماشا بکری له ۲ ی ریبهندان (بهن) ی ۱۳۲۴ ملتی کورد له ساهی ره بهری خوی و حزبی دیموکراتی کوردستاندا به پیشکوتن و سرکهوتبکی دیاروروناک گه بهشت و له و برواردها آزابرو هیزو لیاقتی خوی به دنیا ناساند .

له پیش ۲ ی هنگی ریبهندان ۱۳۲۴ داپهشکی زور له نه ته و کانی دنیا به ملتی کورد، نیشتمانی کورد، بهوضی ژیا نی کورد، وهوهی چون ده زین چهندان آشنا نه بوون، بهلام له روزی تاریخی ۲ ی ریبهنداندا کورد خوی به دنیا ناساند و نام ملته فارمانه له نیو ملتانی دنیا جیگانه کی شایسته و محترمی بوخوی کرده و ورستی و حقانیتی داوای خوی اثبات کرد و به دنیا ی وازد که کورد له داوای خویدا کهس به پیشیان نازانی و به خوی به دمهت ی خوی داوای خوی ده کا ودهشی تهستی .

چاپویه دهینی کورژنامه ی (الجهاد) چاپی به دداد ده روسی : « حقیقت ته یه کوردان محترمین بهوهی کس هانیان بدبو شورش، نهوان نیشتمان بهرستیکی زورسختن له ماوهی حوت چرخه رابردودا یانی له ودهه ی را که سر بهستی نیشتمانی خویا له چنگ داوه بی وویا ده تیان له بهر بهر کانی ده گهن بیگانان هل نه گرتوه و نام ریگانه دا بی مانده بوون هه لیان دا و له ودهه یه که سه به مستیان لی هارناوه هیچ سالی که وههیندی که کوردان بوگیرانه وهی حرریت وسه بهستی خویا شو ش نه کن »

چوار مانگ له مه بهر ئیه سازمانی حکومتی ملی کورد- تانمان دا نا و مقراتی عا د لانه مان له نیشتمانی خواماندا ده کاو هیبا نا و دمهیدا حکوتی تران کاره کانی ایمی به هیچ دهه ته بهرچا و له حکومتی ملی کوردستان تنقیدی بیجای ده کرد و بهو کلمه نازه زه نی پیشوو کوردانی یادده کرد وله بهشی تریاک و آرفدا مه ست و بهوت بوون به لام نه و رو بریک و ده خو هاتو زوه و تیگه بهشتون که نا کری چه رخی تمدنی دنیا به باش بکشینه وه و مای له وهی پترسی ملیون کوردی دانیشه ترو ی ایرانی له زور دیلی و بارکشندا بهینه وه .

ته وازی که شورش ق و مشرعی کورژیان له را برده و ایستا دا به زری و چهرده می نیسو ده برده زوربان نه ماوه شکست بخون و له و وارو کردای که یانه ی خویان شه رنده بین نه ما نه حقیقتی کن هیچ درده نگیان تیه تیه .

بزی ماتی قارمان و آزای کوردستان .

گلهستانی سعدی

سه ر چشه شاید گهرفتن بهیل
چو پرشد شاید گذشتن بهیل
دانم که چه گفت زال دارستم کرد
دشمن نتوان حقیرو بیچاره شمرد

وه جاخزاده و ناوه جاخ

تهم ووتاره پیش کوش به وانه ی که له ری حقیقت ده رچوو ن تازی راستی خویانی بی بدونه وه . . . . بو ته و که سانه ی که خویان آسمان ده بینو و عالم له زور بی خویان تا هه و خووه نابه سنده یان چاگ بکهن . . . . . بو ته و که سانه ی که به جیگه و رتبه به که وه ده نازن که مستحق نبین و شانازی به سه ر خله کدا ده کن بوو وریا بوونه وه . . . . .

بوهاوری به کی لووت به رزو له خطه ده رچوو آغای م . م . م . با و خلاسی نفسی خوی بو ته و که سانه ی که کسورنو و ریگی چهوت بی نشانی خه لکی ده دن پیشکه شه تاریکی حقیقت بهختیاری به رزه تی بدونه وه ودهست له دهستی به کتر بین به ره و زبانیکی کامرانی بویشه وه بروین .

له ژماره ۴ سالی ۷ گه لا و ژله ژر عنوانی (وه جاخزاده و ناوه جاخ) دا باسیکی زور اجتماعو جوانم بهرچاو کهوت که به قه له می شیخ محمد خال نووسرا بوو به ضرور زمانی که له روزنامه ی کوردستان دا بهرچاوی خوینده واران ی به ریزی به خم چونکی ته م باسه باسی ده ر دیک ته کا به کچا ر سخت که به زور تر له ناومان دا بلاو بوته وه ته و ووتاره که تا نیشکه ش ده کم ثومید ده کم له پهنده نصیحتی شه و زانیه ع برت وه رگرین و ته م خوه خرابه ته گه ر ههشی به زویکی زوو به تیله ای زانست و خوینده واری سه روشانی بکوتینه وه ویکهینه ده ری :

یحیی کوری خالد بهر مه کی له ملی هر که سی ته گه ر به پیشه (و وظیفه) یاپه به یگ له خوی گوررا ، ودهه بو دهماری پهیندا کرد ، ته وه معنای وایه که پیشه که ی یاپه به که ی گله ی گله ی له سوروشنی خوی به رزرترو جواتره ، ته و ته که سه زور ناوه جاخه ، ته و ته گه ر نه گوررا مه و معنای وایه که سوروشنی خوی اپیشه و پایه که ی گله ی گله ی به رزرترو به رفه ر تره و زور وه جاخزاده به .

زور که سی واثه بینم به بی ته م ده ستوره ناوه جاخه ، به ده نگه جو به یگ ته زه ری ، زور زوو له خوی ته گورری ، تا پیشه و پایه تی به یا پیشه و پایه کی چجوکی هه به ، ته و ایپاو یک ی زورباشی ، قه خوشی ، دوست به رستی ، نیشتمان به روه ری ، اچس که ره به لام که له گهل روزگاری په ست به رست آورریکی لی داپه وه ، ایزر گزی چی و جاوی چی ته گه ر

یچوی کوری خالد بهر مه کی له ملی هر که سی ته گه ر به پیشه (و وظیفه) یاپه به یگ له خوی گوررا ، ودهه بو دهماری پهیندا کرد ، ته وه معنای وایه که پیشه که ی یاپه به که ی گله ی گله ی له سوروشنی خوی به رزرترو جواتره ، ته و ته که سه زور ناوه جاخه ، ته و ته گه ر نه گوررا مه و معنای وایه که سوروشنی خوی اپیشه و پایه که ی گله ی گله ی به رزرترو به رفه ر تره و زور وه جاخزاده به .

چاران ناسیبی ایستا ته بهوی نعت ناسینه وه ، ته که رجاران رووی تی کردبی ایستا ته بهوی بهشت نی بگا ، ته گه ر چاران به پیکه نین و گه رمی و گورری به وه به بیترته وه هاتی ایستا به وهی به ساردو سری به وه لابکانته وه به لاتا ته گه رجاران به چاویکی سه نگین و کسیران ته ماشای کردبی ایستا ته بهوی به چاویکی سوک ته ماشات بکات .

ته گه ر راست ته و ی ته م چوره ناوه جاخانه وه که هیندی سه گی سه لای نارمه سن وانه که له گهل له اویان گرا به سدر خویان به ته سب ته زانن ته جیلتن ، نازانن ته گه ر سه ریان بگا به باشایی له بهر چاوی پیای تیکه بهشتو ته ووان هر وه که خویان وانه به وه رنگو بو به ی که لی بان دراو ، و به وره شمعه شهقه به نه دهی که به سه ریانا کراوه ، وه به و له اوو زینه ی که لی بان کراوه ناگورین .

وه جاخزاده تا گه ره تری زبانی شیرینتر و ناوچه وانی رووتر وده روونی فراوانتر و دلی مه رباتر ته بی ، وه لی ناوه جاخ به بیجه وانه ی ته مه به .

وه جاخزاده ده ست مایه وادارایه کی ته گه ر بی بی هه میشه بلاوی ته که ته وه له ری خوینده واری و لابر دنی هه زاری وده ست گرتی داموان ولی قه و ما وانا به لام ناوه جاخ وه که زه رو وه ر خویان ته مژمی .

و جاخ زاده وه که موم اگر له خوی به رده دا بو ته وهی مه ردوم له روونا که کی که ی به هه رمه مند بی به لاناو و جاخ اگر له خه رمانی هه زاریک به رده دا بو ته وهی که خوی جگه ره یه کی بی داگیر سینی وه جاخزاده به چرای زا نینه و پیش گله که ی خوی ده که وی و ریگانی تا ریک وشوهی ته موه ساته چاویا ن بووروناک ده کاته وه به لام ناوه جاخ ته گه ر تورو سه که به که بیینی فوی لیدکا ده بکوژنینه وه وه جاخزاده ته گه ر به له کولو و زریز و زیوی به سه دا بریز ی هل ناخه له تی وه کاریکی وای لی ناوه شیه ته وه که زیان به به یک بگه نهیت ، به لام ناوه جاخ به آهه ر بینک گه له که ی خوی ده هر وشی وه بو پایه و ناویک ته ی کوزی و ژیری ده خا وه جاخ زاده له بیناوی سو دوزانچی هه موا نا هه ر خوشی نوشی زیان وده ردی سه ری بی بی خوه ، به لام ناوه جاخ وه که کری دیزو ایرمه زه توبینی خوی ده کا بو اه وه ی که خاوه نه که ی زبانی بی بگا .

وه جاخ زاده له سه ر پستی خوی گه ولی که ی له بیرو آمانچی خوی لانا دا وه لی ناوه جاخ وه که ریشوله و گوله به روژه وایه هر دهمی جوریک ده لی وهه ر کانه رووه له لایه گ ده کا .

وه جاخ زاده تاله پیشتر بی که سوکارو خزرم و خوی و دوست و براده ری له لاله پیشتر وه تر ختر ده بی به لام ناوه جاخ هه زاردوستی گیانی به گیانی ده گوررته وه به پارمه کی که می هیچ و بو و بووه و جیگه زاده تاله زور تری خوی تر مترده بینی و تاده وله مه ندرت بی بی دمار ترده بی اه گه رجانی بده بی له خوی ناگورری به لام ناوه جاخ بده تکه جو به یگ ده زه ری .

وه جاخ زاده نامه ردی و نایاکی بی ته تکه به لام ناوه جاخ شانازی یان پیوه ده کا .

وه جاخ زاده بی دینیش بگا له به رده به که شه رمو بیابوه تیداده بیگا به لام ناوه جاخ وای ده کا که ناموسی بی حیایی بیا و به ررووی ننگ و به دا و ی دابدروی به سه ر شانی بی باوه رری و بی آینی ما .

ماوه له لاپه ری ۲

اخباری نیوخومان

بهي خه به ريكی كه پيمان گه بوه آغای علی یار و سب الله خان اردلان به همراهی سرهنك پزشكیان واردی سقر بون خه یاتی نه وخاکنه به ميهن له کس ناشارد ریته وه وه روزه را که حکومتی میلی کوردستان اعلام کراوه هم مرتجانه آتیک له مخالفت و بهر بهر کانی ده گهل حکومتی میلی رانه وه ستاون و به خه بالی خاوی خویان خه ریکسی تیه کدانی حکومتی به هیزی کوردستان ولی کرده وه نهو نیشنمان فروشانه غه پراز محو و آبرو چونی خویان بو حکومتی به هیزی کوردستان هیچ تأثیریکسی نه جانهی براده ران له باش چند که رهت غفوله لایه ن حکومتی کوردستان دیسان دهست هه لنا کرن و نهو چه نه کس جانه ده بانه وی خویان بزرین وتسه وادی میلیت مظلومی کورد محو بونه وه ولی بی خه بهرن خوداده گهل حقه و هزار ها ناحق تأثیریکسی ده ایسه دا تیه .

له کیوی نصر آباد پشتی سقر له روزی ۸-۳-۲۵ که هیزی کوردستان له زیر فرمانی محمد حسین هه ر کی داده نیشن لهو روزه داهیزی ایرانی ده و ربه بان ده دهن که عددهی کوردستان اسیر کهن ولی باش زود و خور دیکی زور جوار سرباز بریندارو سربازیکسی ییجاره ی ایرانی ده کوزری و دواسپ و قنکیان لی- به حی ماوه و هه ره له روز هه شه شامیه و کوردیکسی له علی بی باکی تیه کوه که به پول هه فریواند بویان به وه سیله ی عددهی کوردستان له زیر فرماندهی نور کو کوزراون .

نه ورو یینج کس له برابانی سربازی فارس تسلیمی هیزی حق و آزادی کوردستان بون و زور به احترام و شادمانی واردی مهاباد کران .

دانان

آغای علی خسروی له هه وه لی مانگی جو زه ردان ۱۳۲۵ به مائونی وه زار نهی تبلیغات و مدبری ایستاسیون دانرا و حکمی رمسمیان بو ناردرا واله و برواره وه دهستی بکار کرده .

جدوهل

ج : قذلیجی

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱				*			
۲				*			
۳				*			
۴				*			
۵			*		*		
۶					*		
۷	*						*

عمودی :

- ۱ نهمری خه لکی کوردستان ۲ کاول ۳ پری که و بالی لی ده وه . - میوه به کی پازیه و هه رفیکه .
- ۴ خه راپ تیه . ۵ بولای خوی داده تاشی - دم و چاوه .
- ۶ گه چاری ارنجاع ، ۷ خمکه ر .

الهی :

- ۱ دووهم لقبی کیزان - تهباییکی موسقیه .
- ۲ حیات . روزنامه به کیشه - حرفیکه و رهنگیکه و دوا ی مهرگی خزم و قومده کیری ، ۳ برای ستر - وه ری گیری دهیشه (گرو) . ۴ مراد - ره فیق و آوال .
- ۵ جوبیکسی به ناربانکه له قرانسه - بلویسر .
- ۶ باندهی به کسائه .
- ۷ شاده کوره ههتا ..... هه به .

اخباری هه نده ران

له رادیوی ۱۰-۴-۱۳۲۵

کابینهی ده ولنه ی عراق به ریاستی توفیق اسوبدی استغای داوا اسدالممری وه زیری کاری ده ره وه ی عراق به سه روک وه زیر دانرا . وه زیری کاری ده ره وه ی دانمارک دوتنی گه بشته مسکو وله لایه ن مسیوم او توفی وه زماریکسی زور له گه وره گه وران له ایستگای طیاره پیشواز - یکسی شایانی لی کرا .

۱۱-۳-۲۵

مسکو - انتخاباتی مجلسی شورای تور کبا دهستی بی کرد بلام هم انتخاباتی له هه موو بوئی ده و کراسی دوره ، له صدیستی میلهت اشترأ کی هم انتخاباتی کرده . روزنامه ییکسی آقره ره خه نی له وه وضعی انتخاباتی تور کبا گرتوه زووبه زووله لایه ن ده وه توه داخراوه ... نیوبورک - مستر ستاینس نمایندهی ده ولنه به کگرتو کانی امریکا له مجلسی شورای امنیت استغای کرده به لام قبول بوئی استغای تاکو ویستا معلوم نه بوه .

پاریس - دو روزه له هه وه بهر محکمه ی زانرال گاملان مسیو دلادیه ده سی بی کرد ، مه مانه به خیانت اتهام کراون ، روزنامه کانی فرنسا به گوره ی موادی ۸۲ و ۱۰۲ قانونی فرنسا اعدام کردنی هم خائنه داوادة کهن .

دهلی - زه ازله ییک له شاری وارطو له منطقه ی موسی تور کبا بوه ۴۷ که س کوزرا و ۲۲ که س بریندار بوه .

دهلی - خزه کانی هندوستان یک بوون بو نه وه ی معارضه ی نماینده کانی وه زارته ی بریطانیا بکن .

تبریز - مخبرانی روزنامه که له لندن وه خه به ران داوه که خلافتانی به پنی نمایندگی کانی حکومتی مصر و حکومتی انگلیز له اتشای مذاکره رفح بوه .

دهلی - به گوره ی نهوخه بهر له پتاقیا هانوه ... پیش مهر گمی زا پونی ریگیان بریوه له اندونوسیا بو نه وه ی خویان تسلیمی بریطانیه - کان بکن .

رومانی - ایمره له ایتالیا شروع به دانانی قانونی انتخابات ده کری .

تبریز - دوتنی امپراطوری زا پون بو وه ضعی خارباری زا پون زانسرال مالک آرترتری احضار کرده .

دهلی - سیام اعلامیه ییکسی داوه به مجلسی شورای امنیت شکایت له تصرفاتی فرنسا ده کا . تبریز - زانرال بسوس ستاین له لایه ن مستر ترومانه وه بو امریکا ده دعوت کراوه .

تبریز متنگیکی گه وره له نیوبورک کراوه راجع به دوستایه تی امریکا وه ولنه تی شوروی مینینگ کوره کان شهرحیان داوه که حیانتان به دوستایه تی له گهل ده ولنه تی شوروی راده بو برین

آگاداری

ژماره ۵۳

پروار ۶-۳-۲۵

له سه ر قهراری ژماره ۴۶ وزارت بهمداری پیویسته نهو که سانه ی که مندالیان آبله کوبی ده کهن روزانی دوشه ممو و پنج شه ممو ساعت ۴ باش نویزی بوتلجیح آبله کوبی به بهداری مراجعه بکن .

سه ر و کی ایداره ی بهداری کوردستان

د کتر بصری

اطلبوا العلم و لو بالصین

آر نه : سلام کوردی حیدری

لاوی کوردی چون نه بهر دی زور به مری رابه ره غیره توبی وهک صحابان میلیته تی حیز لاشره بو دفاعی نیشنمانی گه ردنو بالا بکن بو حقوقی لی ستاو وه کشته هیان رابکن باغی آزادی وه رن توخوا به دل داوا بکن به ک به نووسین بهک به شمشیر آسمان آگابکن

چهنده هزار کوردی جوانو بیر صاحب هو شو بیر به ک هه لاوه سرا به دارو به ک هه سر یان دابه شیر

خوینی شیخ قادر وه کوه خوینی سیاوش دینه جوش خوینی پاکسی به ایل آغا عالمی هینا خروش

باندهوش قوریانی ایوه چیدی ژر دهستی مه کهن هه لگرن به یی داغی غیره ت دوژمان و ده ر بکن

باعنی پیشکسه وتی ایوه هه همیشه خویشنده اطلبوا العلم و لو بالصین بسور هانی منسه

پی پیروزه

روزنامه ی خوشه ویستی کوردستان سلوات لی بی له روزی که نه توم دیوه له دهستی لاوانی کوردی دا ده خویندری به وه له باش هه موده رده سه ریکسی که له سه ر تو کیشراوه بارانی شادمانی به باغانی کورده واری دا بلا بو توه و گولی ه بوای گه لی کوردیت پاراو کرد امیسده وارم روزی توه به شادی رابری تایه مش له بن سیبه ری تو دابه که یف و سرور بزرین .

خلخان سیده علی سعدی

درسی زمانی کوردی

درسی بیست و دووهم

بلویر

بلویر لاو - لاو لاو - کل - مل

دل شمخال مال بلویر

نهو کورده بلویری لی ده دا

لاوگی کوردی زور خوشه

دهنگی بلویر له شمخال خوشتره

گورانی او - لو به بلویر خوشه

مهاباد - چاپخانه ی کوردستان

اگاداری

ژمه ۱۰

بروار ۲۵ ۱۳۱۶

نظر به مدلوی مادهی ۱۲ قانونی ثبت اسناد و املاک که ساینک که نسبت به املاکی مجهول المالك چوارلکهی به خشی ۱۵ و به خشی ۱۶ و به خشی ۱۷ و به خشی ۱۹ مهبادله شمش مانگی نهول و دوهی سالی ۱۳۲۴ دا داوخوازی ثبتان کردوه و به رابری ماده کان به شرحی زیرهوه آگاداری ده کری ، به خشی ۱۵ ۱ فرعی ۳۳۰ محمد صوفی زاده قطعه نه رزیک گهر کی ارمنیان ، ۱ فرعی ۳۳۱ رحمن مدینه قطعه نه رزیک گهره کی ارمنیان ، ۱ فرعی ۳۵۶ علی قمری قطعه نه رزیک گهره کی ارمنیان ۶۲۳ سعید مباره کی چوار دانگونیوی نیکه ای خانویک گهره کی ارمنیان انتقالی له حسن فرهادی و غفوری اوبسی ، ۲ فرعی ۱۶۱۲ رشید قه بقوی قطعه نه رزیک گهره کی قول قهران ؛ ۱۴۸۳ محمود احمد پور آذر که لاوه یکه گهره کی رز گه یان انتقالی له ابراهیم پور رمضان ، ۱۵۳۰ بانو ارته دالی حبیبی خانویک گهره کی رز گه یان ۱۵۴۲ عبدالله خنتی که لاوه یکه گهره کی رز گه یان ، ۱۷۰۱ سید عبدالله ابویان مرکز کی خانویک گهره کی وینجه ، ۲۱۱۷ حامید حمیدی و هاشم یوسفی موکری که لاوه یکه گهره کی مز گه وتی جامه انتالی له آغای و بلهلم پورمند ، ۴۲۳ عبدالله سبزی خانویک گهره کی ارمنیان و شش دانگی به مدنی سالیک به ۵۰۰۰ قراره بیع اشرفی محمد قصاب باشی نووه ، ۱۴۸۴ حسین کور خانویک گهره کی رز گه یان انتقالی له حسین دادپه رومر ، ۱۷۹۵ جناب الحاج حاجی سید بابا شیخ (سیادت) خانویک گهره کی مز گه وتی فله انتقالی له محمد مؤمن و ابراهیم پورمند ، ۵۲۲ صالح ایران پناه دوو دانگی نیکه ای خانویک گهره کی حاجی حسن ، ۱۷۶۱ مصطفی داودی خانویک گهره کی مز گه وتی قبله انتقالی رحمت شافعی ، به خشی ۱۶ دی ده ایسکدش په لاکه ژماره ۳۹ اصلی صد حسینی قدس سبزی و سلام حسینی قدس سبزی دانگیکی نیکه ای دیه یو برابری وه ئی انتقالی قاسم شیخ- آغای اصالتاً نسبت به ئتی دانگ و قومناً له طرف عزیز حسن زاده و سلیمان و حسن و رحمن شیخ آغای و بانو رقیه و عصمت شیخ آغای ، به خشی ۱۷ دی عباس آباد په لاکه ژماره ۵۳ اصلی عبدالله و قاسم عباسی چوار دانگونیوی نیکه ای دی یو- بر دونه یوی ، (اعیانیه کانی شاروه که ی بوکان بلاک ژماره ۱۳۰ اصلی) ۲۹ فرعی صالح نصیری بوکانی پینج دانگ ایانی خانویک ۷۲ فرعی سید صادق رحمنی اعیانیه قطعه باغچه په لاکه ۹۴ فرعی رشید جباری بوکانی اعیانیه خانویک ۹۶ فرعی رشید جباری بوکانی اعیانیه سده دانگی خانویکی نیکه ای ۹۹ فرعی سید صادق رحمنی اعیانیه خانویک ۱۰۶ فرعی یوسف بنیامین صافونی بوکانی اعیانیه خانویک ۱۲۵ فرعی سید ایل آغا جوی بوکانی اعیانیه خانویک ۱۷۱ فرعی موشی و اسحق و عمران و یوسف کهینی بوکانی اعیانیه خانویک نیکه ای به قدره لکه ۱۷۲ فرعی عمران کهینی بوکانی و استیر یعقوبیان اعیانیه خانویکی نیکه ای به قدره لکه ۱۸۰ فرعی محمد امین مهلامه دودی بوکانی اعیانیه کادینیک ۲۱۹ فرعی سعیدی سیدی بوکانی اعیانیه خانویک ۲۲۳ فرعی عبدالله و محمد و صالح و مصطفی مقراضی بوکانی اعیانیه خانویک نیکه ای به قدره لکه ۲۳۴ فرعی رحیم امینی بوکانی عرصه و اعیانیه دانگیک و علی ابراهیمی بوکانی و حسین امیلی

بوکانی اعیانیه پینج دانگ نیکه ای خانویک ۲۴۲ فرعی سید عبدالله کاظمی بوکانی اعیانیه خانویک ۲۴۵ فرعی علی معروفی بوکانی اعیانیه خانویک ۵۷۵ فرعی حسن تبریزی بوکانی دانگیکی عرصه و شش دانگی اعیانیه خانویک ۲۳۵ فرعی نازدار قحی بوکانی نسبت سی ربع دانگ و صدیق و اسماعیل و کریم اسکندری هره لکه نسبت به دانگیکی و سی چوارمه دانگ نیکه ای اعیانیه خانویک ۲۹۹ فرعی محمد رشید براخص بوکانی و حمه عزیز ملک زاده بوکانی اعیانیه خانویک ۳۰۰ فرعی محمد رحیم عمه ارزاده بوکانی اعیانیه خانویک ۳۰۱ فرعی رشید نعلبندی اقدم بوکانی و صالح و حمه کوردی بوکانی اعیانیه خانویک نیکه ای به قدره لکه ۳۰۶ فرعی کیخسرو و مراد بیگی بوکانی اعیانیه انگریزی کا ۳۲۲ فرعی محمد امین رحمن زاده بوکانی اعیانیه خانویک (دی حصار بلاک ژماره ۱۳۳ اصلی) علی کاظمیان دانگیک و محمود و احمد اقتخاری چوارسم له شش سهم دانگیکی نیکه ای به نیوی دی نیویرا و به خشی ۱۹ دی قزلبچی سفلی په لاکه ژماره ۱ اصلی ۱ ، ۳۰ ، ۵ ، ۹ ، ۱۱ ، ۱۳ ، ۱۶ ، ۲۰ ، ۲۲ فرعی حسین مجدی سی دانگ نیکه ای له شش دانگ هره لکه یازده خنوی دی نیویرا و ۲۳ حسین مجدی دانگونیویکی نیکه ای باغی انگورو قلمه و بیدزار له دی نیویرا با حق نه و له سرچاوه کانی قزلبچی سفلی و دجومی مانوک په رانبری ری و شونی محل ۲۵ حسین مجدی سی دانگ نیکه ای زهینی به آو سهم له دی نیویرا باحق آو له چشمه سار قزلبچی سفلی و جوم ماوک به ری و شونی محل ۲۶ حسین مجدی دانگونیویکی نیکه ای آشیک له دی نیویرا باحق آوه له دی قزلبچی علیسا (دی حصار بلاک ژماره ۱۷ اصلی) بازید آغا هزری ۴ دانگ نیکه ای و حسن عمری و حمزه علی پور هره لکه نسبت به دانگیک و دوو سهمی دانگ و حسین و رسول آغای عمری هره لکه نسبت به نیودانگ و به شش سهمی دانگ دی نیویرا و سهمی حسن عمری و حمزه علی پور و حسین و رسول آغای عمری انتقالی له حسن بداقی و حسن عمری دانگیکی مشاعی دی نیویرا له بروراری سی سهمی خوردادی ۱۳۲۴ به انضمامی املاکی دی به مددی چوار مانگونیو له مقابلیه مبله غی چلو دووه هزار و پینج صدفران له کن حسن بداقی بیع الشرطه دی شاگیدی بلاک ژماره ۱۹ اصلی حسن عمری و حمزه علی پور هره لکه نسبت به دوو دانگ نیکه ای و حسین و رسول آغای عمری هره لکه نسبت به دانگیکی نیکه ای دی نیویرا و انتقالی له حسن بداقی

حسن عمری دوو دانگ مشاعی دی نیویرا و ده گه له املاکی دی نیویرا ۲۴۳۳۰ به موده ی چوار مانگونیو به مبله غی چلو دوو هزار و پینج صدفران له کن حسن بداقی بیع الشرطه به رابری مادهی ۱۶ قانونی ثبت هره لکه سیک نسبت به املاکی نیویرا و سی سر دی داوخوازی اعتراضیه هره ده توانی له بروراری بلاو کردنه وهی هره و این آگاداری نیویتهی (۳۰ مانگی خاکه ایوی ۱۳۲۵) تا موده ی نیوده روز داوخواستی اعتراضی خوبی مستقیماً به ادارتی ثبت مهباد تسلیم بکله ده صورته نیکه با بهی تقاضاکننده و غیر له پیش اششاری آگاداری داراجع به هره لکه له املاکی تقاضا کراو ده عوایک له جریان دا بی مدعی ده توانی برانده ری مادهی ۱۷ قانونی ثبت شاهدنامه ی دادگا که دلیل و نشان دی به رابری کانی دعوا به له مدعی ۹۰ روزدا ته تسلیمی هم اداره ی بکا والا حقی وی ساقط و له بهین ده چی و تجدید حدود مطابق مادهی ۱۴ ده ست بی ده کری حقوقانی ارتفاقی له وه ختی تجدید حدود له صورتمجلسدا ده نویری و داوخوازی اعتراضی راجع به حدود و حقوقی ارتفاقی له روزی تنظیمی صورتمجلسه وه تا ۳۰ روز قبول ده کری هم آگاداری به موده ی ۶۰ روز هره بیست روز چاریک اعلان ده کری . آگاداری نیویتهی نهول - ۳۰ خاکه ایوه ۱۳۲۵ سرور کی اداره ی ثبت مهباد هاشم موسی زاده ۳ - آ

کیشان بو محاکمه

له ادارتی کل گمرکاتی کورستانه وه اطلاعاتی د راه: که آغای احمد بابانزاده که چندی له موده ی پیش به سرور کی گمرکی خانه (لاهیجان) د افرا پویش به پینک کار کردن مرتکبی صادر کردنی چونند جواز نیکی غیره رسمی و جعلی بیو وله بهرته وهی تازه کار بو و ادارتی گمرک دی و ست چاوپوشی له بکا یلام وه کو له کمیته ی محلی بیران بو کمیته ی ناومندی نوسراوه گویا به شخصه که دووژنی هره ده رحق په ژنه کونه که ی ستمی رهوا دیوه و له ماله خوی دهر کردوه له سرته وه له لایهن ادارتی کلی گمرکات له خدمت بهر که نار و پیشی راگه به ندررا که بو محاکمه له بابت صدوری جوازه جمله کانه وه خوی به ادارتی ناومندی بناسینی .

خزینه

خزینه ورن با له غرض صرف نظر که ی ریشی حسدو کینه له دل زیرو زه بهر گه ی

کوردستان

بلاو کهرهوهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۵۵ - سالی به کهم شهمو ۱۸-جوزهردان ۱۳۲۵ ۸ رجب ۱۳۶۵ ۹ ژوین ۱۹۴۶

کوردستان ده چپته پیش

زهوی وزار و خاککی به ریزهوهی کوردستان لههههوهو دنیاا بهنوه ، خاککی کوردستان له بابت فلاحت (کشت و کیل - مالات بهروری) له ریزهوه و برکتدا له مهله نهیدی درجه به کی دنیاا زهرهردی به تابهنی معادن و مابیی ژیرهردی کوردستان له کوردها کهم وینه به .

ته گهر کوردستان بتوانی به اندازهی بیویست لهم خاک که به نرخهیی خوی بیت وهر گری و معادن ژیرهردی ده ریزی موقیبتیکی زور زور گه وهری سیاسی و اقتصادی وصفنی له دنیاا دهست ده خا و لهم پیاوه دا له ریزی نهته و زور به ریزه بیشکه و توکانی دنیا راده وهستی ده ترابن بلین هیشته خاککی کوردستان تقریباً نه کیل و دهست لی نه دراو ماره نهوه و کورد له به ر زوری زور- داران ماوهی نه بوه که سلیقه وهوشی فلاحتی خودا داوی خوی ده خاک که بر پیته که پیدا ده کارینی و له سیه ری ههول و مه بهنی خویدا بحه سیه وه و بریک کولک و بوخته پیته وه . له رابردو دا ته گهر مئتی کورد جار جاریک له خصوص آذوخوه که دینه فشار و نه نکه بوه له بهر نهوه بوه که مرنجینی بار کشینی تاران و .... محصولات کوردستان پان به زور و خواهش ، به دزی و آشکرا کیشاوه و برده و به زه بیان به کورد دانه ها توه . بیجگه ماوهش هیزی ارتجاع هه مبه له کوردستان داده کاردا بوهو

نه یان هیشته مه مئته ماوه به کده چنگ خا و اصلاحاتی که خا که جوابه بریزه- وه که کی دابکا و کشت و کیل و مالات بهروری خوی بیته بهر اصولیکی فنی و صحیح که هه م خوی تیر و و برکا و هه م برسیه نی دنیاا که لا بهری .

هاسانه که ماوهی نه یان نه داوون به کوه له قسه مئتی فلاحتدا ههولیان ده دا که محصولاتیکی سالیانه بیکی کهم که به آرهمی نیوچاوان و به و وچان نه دانی شو و روز و به دهستانی قههش قههش که جو تر و فله خوی بیچاره کانمان و چه تنکیان دینا و دهوریکه اهدا کشت نه خوش و شهل و کت و کورده بون له ده ستیان ده ریزن و نه وان له مشکلی هه زاری . برسیه نی بیچاره پیدا بهینه وه جو تر و دهاته که نه له ته واوی سایدا به هه مو هیزی خویان ههولیان ده دا .

بیجگه له ناتیکی ویشکی نهوش ته گهر لی یان نه ته ستانده یان و چه چنگ نه ده- کهوت و هیچ ریگایه کی زانست و اختراع یان نشان نه ده درا و له علم و دانشدا پیشه قتیکیان نه بوو جابوبه دهینی تا ویستا کوردستان له قسمتی اقتصاد و فلاحت و هه ر جوره مسائلی ژاندا له سهر اصولی ده وهری بهرد ماوه توه و نه بتوانیوه چکوله تربیتیک له اصولی فنی دنیاا تازه به ریت و به ته واوی بی بهش ماوه توه و بو به جی هینانی کار وباری خوی هیچ فیر نه بووه ایستاش له سهر اصولی دنیاا کون له کشت و

خاتوه ، له وچومه زورانهی که ده کوردستان دا هه ن و ته ورو بی- مصرف ماوه نهوه پیت وهر گری و نه هیلای به خورایی برزیته نیوده ریاوه و کهم و زور آویان به خهسار نه چی و ده به یوه هردی نه کیل و بوره و مردوی کوردستان برزیته وه داران بجه قینی . باغات نیاد نی و له بهشی فرهنگدا پیشرفتیکی بر وسکه آسا کراوه و ده گری و هه روا له ته واوی مراحلی ژاندا ده چپته پیش تاله ماوه به کی که مدانه وهی بو ژبانی یگ ملت پیویسته تأمین ده کا . م : حمیدی

آغای ناصر قشقائی

ده ۱۹۴۶ کوردستان و آذربایجان هاوده ردی ده نویی چهندی له وهی پیش که هیزی مرتجعین په لاماریان بولای کورد- ستان هینا و زور به هاسانی مستیکی آسینیان له ده م درا و به تلفات ورسوا-

ساز کردوه و خه ریکی ظیفانن . جی ی باوه ری نه کورد به تحریکات و هاندانیک خه ریکی قیام و ههستان بن . چونکو کورد حقهیی خویان به اندازهی پیویست و لازم ناسوه و دلیل نیسه بیته اسبابی بیگ هینانی مه بهست و منظوری خه لکی .

ملتی کورد جهوت سه ده ساله بو استقلال و سه ره خویی خویان ههول و ته قهلا ده دن . یانی له روزیکه وه اختیار و ده ستی لاتی اداره و بی را- گه یشتنی کوردستان له ده ستیان ده رچوه تاه ورو بو و ده دست خسته وهی حقی خویان له حالی قیام و کپشه دان و هیچ و ختیک سه ریان و سه ر باری بیگانه نه هیناوه . به درژیایی نهومده . به نه یزراوه ته نانهت سانیگ کورد له قیام دهستی کیشاپیته وه .

دوای شهری گه وهری پیشوو کورد به ره سمی داوای سه ره خویی خویان کرد له کنفرانسی صلح و آشتی دا به هوی سعی و تقلا ی زوری فه رمانده ی خویان ژانران شریف یاشا توانیان حقی خویان له کن (هه یه نی بین المللی) ثابت کن و به جدیت له سه ر بیگ هینانی استقلالای خویای برون .

ماوهی له لاپه ره ۲

ده ۱۹۴۶ کوردستان و آذربایجان هاوده ردی ده نویی چهندی له وهی پیش که هیزی مرتجعین په لاماریان بولای کورد- ستان هینا و زور به هاسانی مستیکی آسینیان له ده م درا و به تلفات ورسوا- ساز کردوه و خه ریکی ظیفانن . جی ی باوه ری نه کورد به تحریکات و هاندانیک خه ریکی قیام و ههستان بن . چونکو کورد حقهیی خویان به اندازهی پیویست و لازم ناسوه و دلیل نیسه بیته اسبابی بیگ هینانی مه بهست و منظوری خه لکی .

ملتی کورد جهوت سه ده ساله بو استقلال و سه ره خویی خویان ههول و ته قهلا ده دن . یانی له روزیکه وه اختیار و ده ستی لاتی اداره و بی را- گه یشتنی کوردستان له ده ستیان ده رچوه تاه ورو بو و ده دست خسته وهی حقی خویان له حالی قیام و کپشه دان و هیچ و ختیک سه ریان و سه ر باری بیگانه نه هیناوه . به درژیایی نهومده . به نه یزراوه ته نانهت سانیگ کورد له قیام دهستی کیشاپیته وه .

دوای شهری گه وهری پیشوو کورد به ره سمی داوای سه ره خویی خویان کرد له کنفرانسی صلح و آشتی دا به هوی سعی و تقلا ی زوری فه رمانده ی خویان ژانران شریف یاشا توانیان حقی خویان له کن (هه یه نی بین المللی) ثابت کن و به جدیت له سه ر بیگ هینانی استقلالای خویای برون .

ماوهی له لاپه ره ۲

جهوت سه ده ساله کورد ح - قزلبی

بو سه ره به خویی گیان بازی ده کا (تم ووتاره روزنامهی کوهستان له روزنامهی (الجهاد) چاپی به غدای وهر گرتوه . هه رچهنده هیندی جی دا خاوه ن ووتار به ههله چوه به لام له به ره وهی حقیقیکی رونا کی تیدایه و شاهدی له سه ر ظلم و زوری تورکیاو و ایران رضا خانی ده رحه ق به نه وهی کورد داوه نه و بو آکا- داری خوینده وارن وهری ده کیرینه سه ر کوردی و چهوتیه کایشی دیاری

ده که یان .) روزنامهی (الاهرام) که له هه مو روزنامه کانی روز هه لاتی نا وراست پش بلاوده بیته له بابت کوردستانه وه وا دنوسی :

قیام و هه ستانی کورد به بی ته و راپورتانهی که نسا ایستا له روزه لاتی نا وراست گیر که و توه . کورد خویان بو قیامیستی عمومی و هه ستانیکی گه له کومه کی

حهوت سه د ساله كورد بوسه ربه خویی گیان بازی ده كا

نهفت به ره هلستی استقلالی كورده ماوهی لاپره ۱

نهوت گورزی بکی توندی له لهشی كورد داوه . به کی له سه سپایی چاره ره شی هم ملته سه رجاوهی نهفتی موصل و کهر کوکه . تم زوه ته زوریه کوردستان و هم سه رجاوهی نهفته به بونه باعشی نهوه که نیشتمانی نهوان ده- آوری نهوت دا بسوتی .

دهوله ته کانی روز آوا وه حتی بهستی بهمانی صلح بو وه دهست خستی نهوان کنگا له زوربان ههول دا . دوواوی کیه بهیکی زور (هیتی بن السالی) وولاتی موصلی له تور کییا کرده وه و خسته سه عراق چونکه دهوله تی انگلیس زوری دل به کنگای نهفتی موصل وه بو ونه دهاته باری لی بوردنی .

وصیتی اتاتورک

تور کییا به له دهست چونی وولاتی موصل راضی نه بو وه کورده این ته اتاتورک (مصطفی کمال) وصیتی بوچی نیشته کانی خوی کردبو که (دهقیقه بهک لهسانده وهی موصل خاقل نه بن) دهوله تی تور کییا معامله ی له گهل کوردان باش نه بو سالی ۱۹۲۵ چل وشه سی که سی له بیوانی بهرزو فرمانده رانی که وره ی کورد کوشه وله ناوی بردن . فرمانده ی که وره شیخ سعید له وشهدانه به . باقی مهزن و فرمانده ره کانی که شی بو قراخ ده ربای ره ش گوریزه وه نا به مقصود نه گهن .

له ایران و عراق

کورد له عراق چه ندرجان قیامان کرد وه بندی له و قام نه تا نه اندازه بهک به نه تیجه ش گه یستن . قیامی دواپی که (مهلا مصطفی بارزانی) کردی به هه لاتی وی بو کوردستانی ایران ته واویو .

زه مانئ رضاخان له ایران کو د زورده مه نهت و عذاب دا بون و هم هه لکه وشینه ش بو که به ظاهر پیشی له یامی نهوان گرتبو .

ژماره ی كورد

بهی مطبوعاتی عاره بی له دو ملیون ونیو پتر کورد ایستا له شمالی عراق دانیشتنه چین و نیز بیکه ی ملیون بیکش له نیوانی شطی فرات و ده جله دا دانیشتون .

کانگای نهفت و کانگای قیمتی و به نرخی دیکه ش له سه رانه سهری نهوه رزه بر بیت و بر که له دلی خا کدا شاردر اوه . نهوه و ربگای آسن و خطی لوله کیشی نهفت نهوه منطقه و مهلبه نده به ده ربای مدیترانه و وصل ده کا .

له ایران منطقه وه له بندی مهی کورد نشین وولاتی کوردستان و کرمانشاه له تور کیش ده ورو به سهری وان و به شی روز- هه لاتی تور کییا به .

له مملکتی روسیه دا پترطوایی کورد له روز آوا ی قفقاز داسکوتیان هه به .

ملیت و نیشتمانی په ره وهی كورد

کورد له سه رزه مهینیکی وسیع وه ره اوداده ژیر که له قدیم و زور زوه وه جیگای بابو با بیران بوه . کورد که تیره به که له ره که زور زوشه ی خاصی آرپائی . ملتیکه مه وه نده آزا بو که وره به له وه ختیکیدا سیلاوی حمله و هوروز می عاره ب تادلی آسیا و افریقا و جنوبی اروپا روی بوه بهی نه توانی قه اشیک ده قدرت و خو خصلتی ملتی نهوان بکا .

حاضر ون بوقبولی یاریده

قه می تیدانه هه ره یزیکه دهریگای ساندنی آرادیدا که وه گیان بی بکا به دل قبولی ده کهن و بورز کاری خویان له نیشاندانی همه گ و حق اسینی یاریده ره مضایقه نا کهن .

اصلی ووتار نه واویو : اما چه وتیه کانی :

۱ - ملتی کورد درای له دهست چونی استقلالی ته واویش کوردستانیان هه ر بوخویان اداره کردوه به لا به چه نده حکومه تی محلی و سه ر- به خو . تاریخی کوردستان و سه سه رهانی خانوانه کانی که وره ی کورد وهک : بابان ، اردلان ، خانه واده ی بدرخانی ، امرای مو کری هم به سه زورچاک رونک ده کاته وه کسی که یقی لی بی ته ماشای کا .

ده توانم بلم ده وره ی دیلی و به ده ختی کورد هه ره له دوا ی شه ری که وره ی به یشه ده ست به کراوه نهوش دیاره وه کوله سه ره و خاوه ن ووتار کوتوبه نهفت باعث بوه .

۲ فجایی تور کییا هه ره له کوشتی ۴۶ نهقر و گوینزه وهی مهزن و ییاوه که وره- کان نه بو به لکه ملیون ونیویک کوردی له سه ر نهوه ی دواوی حقی مشروعی خویان ده کرد به که وره و بچوک و ژن و مندانه وه ده خا کوخون دا که وزانده زمانه ی زگماک و آتاری ملی لی- قه دهغه کردن وابستاش ده غایه تی دیلی و په ریشانی دان .

۳- ژماره ی کورد - نه کهر منظور هه مه و کورده دیاره وه وه مو کهس ده زانی کورد له ۹ ملیون پتره مه کهر نهوه ژماره ی (الاهرام) کوتوبه (۳ ملیون) منظور نه نهادانشتوانی شمالی عراق وه له بندی به بی ده جله وفرات بی .

۴- منطقه ی کورد نشین له ایران ته نیسا کوردستان (منطقه وسنه) و کرمانشان نه به کورده ستانی ایران له به ختیاری

لورستانه وه به تاده گنه ارمنستان .

۵ - (الاهرام) له باسی عراق دا به- سه ر کشابو نازانم لا گیری کردبو بان له سه ر نازه بی بیوهستی نه زانیوه ای بی بسدوی دهنه فاجعه ی بارزان و کشت و بر و آواره کردنی دوسی هزار مال بارزانی له خاکی بابو با بیرانی خویان له ظلمی زورداره کانی دیکه که متر نیسه و تاریخ بی تاگری هه لی بویری .

دوا ی نوسینی هم چه ندریره هه له کهوت آغا ی حمیدی مدیری به رزی روزنامه ی کورد- ستان ژماره ی ۵۶ روز نامه ی (الجهاد) ی دامی که خوینده وه زیاد له و ووتاره ی سه ره وه شتیکی وای تیدانه بو مه کهر بیاناتی افسر بکی تارانئ که له قه کانی دهرده کهوت یا آگای له حقیقت نه بوه یا منظوری نه بوه له آوی لیخن ماسی بگری نهوش وخت و زه مان جوانی داوه توه و ایستا به ته واوی دهر که وتوه که درو ده له سه بون له به ره وه بیوه ست نه بیانه گیر نه وه به ام نکته به کی له باسی ملیتی کورد دا تیدابو که له ترجمه ی فارسیدا هه ل بویرابو بهم خوشه ییگیره وه . نهوش نه مه به :

(کورد که خالص آرپائین هه زار سال پیش ظهوری موسی بیغه مبه ره له دهره ی نیل ملتیکه که وره بون و معلوم و آشکرایه کورد چه نده قرن له وه ی پیش نهوه ی آموزا کانیان له کیوه- کانی هیمالایا بوشه ره که له هیند بیته خواری نهوان ملتیکه که وره و آزا و جهنگی بون) .

روسیه چه نده ی زیان کیشا له شه ری دوائیدا ؟

هه زار بیمارستان ۸۴ هه زار مدرسه ، ۳۳ هه زار مکتبی عمومی ، ۱۰۰ ملیون کتیب ۴۲۷ هه وزه ۴۶ هه زار شانو (نمایشگا) بان روخاند ، ۱۱۳۵ کارخانه ی ره ژی به رد که له سالیدا ۱۰۰ ملیون تون ره ژی ده دا و ۳۰۰۰ چالاوی فقط که له سالیدا ۱۰۰ ملیون تون فقط ده دا ، ۶۱ ایستگای کاره بانی که ۵ ملیون کیلوات هیزیان هه بوو ، ۱۸ هه زار جیگای توانه وه ی آسن که له سالیدا ۲۰ ملیون تون آسنی ده دا تیکو بیکدا .

(اخبار ایوم)

مزی آگادای
۱- لاپه ری ۱ دیری ۳ ریال
۲- » ۲ » ۲ : ۵ »
۳- » ۳ » ۱ : ۵ »
۴- » ۴ » ۱ : »
۵- کاغزه و پاکت سه ده ی ۲۰ »

هم ارقامانه ی ژیرو له په ره ندهانی رووسی وه رگیراوه :

ته لمانه کان له روسیه ۷۰ هه زار دی و ۱۷۱۰ شاربان سوتانده ، ۳۱ هه زار و ۶۵۰ کارخانه بان که ۴ ملیون کارگر کاربان تیدا ده کرد روخاند هیندیک له وانه ۱۲۵ کار- خانه ی کیمیائی ۱۰۰۳ کارخانه ی آلات ۷۷ کارخانه ی کاغذسازی ، ۷۰۵ کارخانه ی صاعانی خقیقه ، ۵۶۱۹ کارخانه ی خوارده مه نی ، ۴۰۹ مصالحو ساختمانی بون .

۱۰۰ هه زار ایستگای آلات ۲۷۸۳ کیسه ، ۸۷ هه زار تجارتخانه ، ۴ ملیون منزلی کارگرانیان روخاند ، ۲۴ ملیون همسپ و مابین ، ۲۰ ملیون به راز ، ۲۷ ملیون مهره ، ۱۱۰ ملیون بالنده بان دزی . ۶۵ هه زار کیلومتر ریگای آسن ۴۱۰۰ ایستگا ، ۳۱۷ محزنی قطرات ۱۵۸۰۰ قطار و ۴۲۸ هه زار عه رراه بان تیکدا ، ۲۶ هه زار ده قته ری پست و ۴۰

به سه هاتی آرات

۱۶

دزی نوشار به رغمی له خو بوره نیکسی زور که فرماندهی ساخوی تورك له سه کرده کانی له خویان نشان دا بوو و بهر غمی استحکاماتی که قاطی بلیند کرد بووی و پاریز گاری هاسان کرد بوو نه توانی حتی ۲۴ ساعه تیش پیشی سیلاوی هه له متی دلاوه رانی به ما له کانی آدمی بگری له دووای دانی تفاتی زور ناچار و چه ننگ کورده کان که وت هه له مت بهر کانی کورد له روزی هه وه دا به شیک له شاری ارجیش و تووای شاری بارگری بان دا گیر کرد . هیزه کانی تورك له به شیک دیکه شاری ارجیش و دزی بارگری بهر بهر کانی ده کرد .

دهستی مجاهدین که کار به دهستی برینی ریگای ارجیش - وام «ظاهر : وان» بوون قوربانی بی احتیاطی خویان بووزو موقبتیکی گه وره گه وره که له سابهی آزایی خویان و چه ننگان هینا بوو دوو باره نه ده ستیان دا وه ده نتیجه دا موقبتی تر ساکی تور که کانیان له ارجیش به وضیعی مساعد گور ره بوو . تم روودا وه بهم جووره بوو :

فرماندهی تورك له مه به ندی وان چند توپو زماریک پیش مه ره گهی به کومه گی ارجیش نارد بوو دهستی مجاهدین نه نزیکیانی شاری که ی ارجیش پیشان بهم هیزانه ی کومه گی اکثرت له پاش جهنگیکی نیوساعه نه چون توچه کان ویشمه ره گه کان هومیدیان به ده باز بوون نه ما بوو تسلیم بوون مجاهدین حیدری له باتی شهوی زماریکان له کرده کان بهینه وه و نه تا چند که سیان بودارینی چه که کانیان به چه پیشی هه موو پیکه وه جیگایانی خویان به جی هشت و بولای پیشمه ره که کان غاریان دا بوو فرماندهی هیزی کومه گی که زه ره ی که می شه وان تی گه شت له شکسته شه رمنده بوو هیزیکی له نوی هاته وه بهر فرمانی آتشی دا بوو .

لهم تیر اندازه به دا سه کرده ی دهستی مجاهدین ده گه که چه مند کس له پیوه کانی کوزران چند کس که ما بوون وه تسلیم بوون به دوژمنان به نه ننگ زانی له کاتیکی مغرابدا به جهنگ خه ریک بوون پاش هاویشتنی دوو امین گولله خویان تم چند که سه ش بوون قوربانی آزادی ملی و به شانازی کیانیان شه باره .

بهم جووره هیزی کومه گی توانی خوی به ارجیش بگه یینی و پاریز گاری شاری به هیز بکا .

هه وه له لاما بهوشاری ارجیش هوزی بکران کردی هه وه وه چه کی کافی نه بوو به جووریکی شه و ژماره که کار به دهستی دا گیر کردنی فرود گایه که پیوون له جیگای قننگ دارو بیلیان به ده سه وه بوو و بهم حاله شهاده بان له ریگای آزادی دا له سه رزیانی نه نگینی دیلی ی به باشتر زانی به آزاییکی له اندازه به ده که خاصی نه زادی کورده په لاساریان بو فرود گایه که برد به دانی چند کس قوربانی گه به شته شهوی پیشمه رگانی که کار به دهستی پارزتی فرود گایه که بوون به دیل گرت و چه که کانیان دارتین و بهم هوبه خویان بوونه خاوهن چه که دوو فرو که که آماده ی فرین بوون له لایه په لاما بهر کانی کورد را گیران و جوونکو و خه له بنیان نه بو که ده کاریان بینن هه ردوو کیان خراب کرد .

ژماریک له مجاهدین بولای پاتنوس رویشتن و به لاساریان بوورد یاد گانی پاتنوس مسلسله کانیان له سه رمناره ی مز که وت دانابوو و جیگای پیوستیشان گرت بوو بهم حاله ش زماریک توانیان بچه نیو شاریه وه به لام نه بان توانی به سادگان

له ری به دا ده بان کرد له حیث مال و مندا له وه : تافاتیکی زوریان دا له کوررانی امین باشا عثمان و ابوبکر له کوزراوان بوون .

قتلی هه موانی بی به زه بی زن و مندالانی بی پاریز گاری مه له ندی گلی زیلان له لایه ن پیشمه رگانی تور که وه فجاییکی له تاریخی فجاییی مغول زیاد کرد .

کاتیکی فرماندهی کورد له جولانه وه ی ایلی حیدران خه به ردار بوو کاره کار تر از ابوو چونکو تور که کان به دل آسوده بی هیزی زوری به سه ره تم ایله آزابه دا رزاند بوو ، ایستایندی ده بوو هه رچی زوترباری قورسی گلی زیلانسان سوو کتر بی . له بهر شه وه به په له داود کورری دایری برو حسکی ده گه ل ژماریک هیزکاری درایه بوسته کانی پیشمه ره که ی نوره شین و سبحان له نیو بیا ناوه ندی ساخلوی پیشمه ره گهی له دی ی سبحان بوو ، له دی ی نوره شین ته نیاجل کس پیشمه ره گه هه بوو په لاسار بودی سبحان بوخه لکی دی خطرناک بوو چونکه پیشمه رگان له نیودی دا جیگای دانیشتنی خویان سه نگر به ندی کرد بوو بهو جووه شکاندنی شه وان له نیودی دا به تافاتی کم جی به جی نه ده بوو . نقشه شه وه بوو که نیزیکی به یانی په لاسار بو بوستی نوره شین ده ست بی بگری و ریگای سبحانیش بگری هه ره که پیشمه ره گه کانی سبحان به مه بهستی کومه گه به نوره شین له دی ده ره که وتن ایدی ده رفعتی گه رانه وه به وان نه دری .

هه لکردنی آلی مقدس له کمیته ی محلی سردیگلان

روزی ۳۰ ر ۱۳۲۵ له حضوری ژماریکی زور له مالکین وزانایان و سادات و محترمین و جوویروزه حه تکیشان که ژماره بان به ۶۰۰ کس گه به شتوو له آلی مقدسی کوردستان که له لایه ن حضرتی پیشوارا بوو کسیتی ناوبرا و به خلات نارد را بوو پیش وازبکی بیجگار شایان کراوه و به سرودی ملی خویشنه وه و ده سریزی تفه نگان و گاو گه ردون آلی مقدس وارد و له سه رانی کمیته ی محلی گه ردیگلان چه قیندراوه له کانی روو به روو بوون به آلی مقدس صدری کسیتی نیوبرا و آغای سید کامل له سه سب دا بهزی و بهم جوورهی خطاب به آلی مقدس کرد : به خیر بی ی شهی نمری زه حمت کیشه کانی ریگای آزادی ، به خیر بی شهی سابه ی سه ره رزی نه شهوی کورد . به خیر بی شهی گولی باغی کوردستان و چه قلی چاوی ماوه له لایه ره ۴

آسیب بگه بینن له کانی په لاما بو پاتنوس ریگای قهره کومه - ارجیش بان برری و سه رکردانی که اه زبیر نگاهداری سوارانی سیکسی هاتبوته پاتنوس تعقیب کردو چه کی هه موویان دارتین .

سیدالدین بیگ کورری فتح الله بیگ مه زنی پیشوی هوزی حسنی ده گه ل چه مند سواری جهنگاره ی حسنی گه به شته ده شتی ملاز کرد دامه نه ی جهنگیان بوئه و جیگا یا نه ش کیشا .

گلی زیلانان له بهر شه وه ی پیش و هخت بزوتبوته وه فرماندهی تورك له هه ر لایه که وه هیزی نارد بوو به جووریکی له و جیگا به ده که کورده کان له وشارانه دا خه ریگی کیشه و به ره ره کانی بوون هیزه کانی پیشمه ره گهی تورك به کومه گی زورچاکی ایلی که سکوتی له پستی سه ر داخلی گلی زیلان بوو حسن عبدالیشان دیسان دا گیر کرد تم موقبتانه ی هیزه کانی تورك له بهری احتیاطی مجاهدین و چه ننگان که وتبوو چونکو هه ره وه کوو کوتمان گلی زیلانان پیش شه وه و عده ی که فرماندهی کورد دیاری کرد بوو هه له تیان برد و له هه له متی خوشیان گوزاریشکیان نه دا بوو .

له کاتیکیا شه گه ر چاوه نوری برورای په لاساریان بگردایه چون پستی گلی زیلان به دهستی سیکسی نایه تی شه سیردرایوو هیزه کانی تورك نه باندنه توانی پستی گلی زیلان بگرن .

بیجگه له می احتیاطیه ش چه ندیش هاتیکیس رووی دا که هیزه کانی کورد ناچار بلاو بوونه وه و به سورانی فن و مندالیانه وه که له هه واری بوون چون ، له نزیکی زچا دره کانیانه وه پیشان به دوژمن گرت و ده بان کشاندنه وه تاده رفه تیکسیان بو گو برت شه وه ی زن و مندالی خویان بوو و بهم جووره بولای آرات ده کشته وه پاش .

سید عبدالوه هایش ده گه ل مجاهدین که وت به خانه واده و هه ارجیش به جی هیشبوو . له جهنگی ارجیش بیجگه له دوو فرو که که له فرود گا و چه ننگ کوردان که وت هه موو فرو که کانی دیکه به گواله بهرد را بوونه وه په کی له وان له سه ر گردیک که چه نده سات پیش وه ده ست کوردان که وت بوو هه له ده فری و به گومانی شه وه ی هیشا پیشمه رگانی تورك شه و گردمان له ده ست دایه بودانی گوزاریش شهوی تر بیوو له وه ده شه ی دا و بهر گواله که وت .

گوزارشی نو سراوی خه له بان که وه چه ننگ کورده کان که وت کاری هیزه کانی تورکی بوئه و مه به نده روونک کورده وه . له زه دو خور دیکدا که کورده کان

ماوهی لاپه ره ۳ هه لکردنی آلائی مقدس له

کمیتهی .....

دوژمان وله لاین آغای سید عبدالعزیز سیادت ، مه لاهدالمجید مدرس تورجان ، مه لاسیدعزیزی شیلان آوی ، خلیفه مه لای علی چند ووتاریکی که رم و گورر خویندراپه وه و هه م شره ای زبره وهش له لاین آغای سید کافل صدری کمیتهی ایراد له :

له و پارچه سی رهنگی وه لگ بائی هه ای آلا هه و دایه کی لی بو فوری له مام آلا نه و رسته یه تامحشر محکم له ملام دایه کیشایه زیر سایه ی خوی ایسته به یی به روا بهروام نییه نامردن له و هه خه وه دینومه گرتومه ته آمیزم هه ر زاله به نه ی به د خوا نه و داره چه داریکه تیری جگری دوژمن برونه به شابالی چند زاله به سه ر زالا هم حاصله بییم وایه یه لگ صد ده بری که نه م نه و دوو گوله که نه مانه ی وادیاره له رووی آلا نوو کی قه لعمی یعنی بی نوسه له بو دوژمن بو روزی له رووی آلا معلومه که ایته قه و ما تصریفی نیه آلا و آلابه کی رهنگیه نه سوورو سبب و شینه روح حاضره بو سه و دا کلا یه کی پر قیمت بو مه لانه ی کوردستان نرخی به ده رو زیاده نه و رو له سه رو مه لاله هه ر جیگه به رووی تی کاده ی کانه گولو گولشن دوژمن که نه وی چاو کرد وه لگ جو خوی لی شیوا نیمرو که له که ر دیکلان روزیکه که کوردستان نه بدیدوه هه تا ایستا حاصل له سه ره ساله نه ی کاکی زرننگ شمرت باکی وه کوفه نه وایه طفلی دلی کوردان بوی هه و واله گرو گالا تو هاتی به سه ر هاتم بو زیارنه ی بالا که ت وا نوو کی قه لعم نووسی تصریفی قه دو بالا

دهنگو باسی هه نده ران

موسکو - حکومتی چیکوسلواکیا به یسانی بازرگانی به یینی ده وانه تی شوروه وی و چیکوسلواکیا که له موسکو مور کرا بو و تصدیقی کره .... لندن - به گویره ی نه و خه به ره که له پتاوو یاره ر گیرا وه آوری جهنگ و یستاش له به یینی اندنوسیه کان و ژاپونه کان داده گیرسیت ... موسکو - مجرمه کانی حزبی رومانی اعدام کیران له به یینی هم مجرمانه جنرال انطونیسکو واسیللو اعدام کراون .... موسکو - مستر مورگتاو کونه وه زیری حالیه ی امریکا شرحی داوه که سیاستی مستر ترو مان ره ئیسی جمهوریتی ده و له ته یه لگ گرتوه کانی امریکا خلائی سیاستی مستر روزولته .... قدس - کوفرانس مایکه کان و سه رو که کان و که و وه کانی هه ر به له قاهره نه و او بو هه ر که س له مانه بو

درسی زمانی کوردی

درسی بیست و سی و یکم

فرزنده فیل
فرزنده فیل
فرزنده فیل
فرزنده فیل
که ف به فر فرزنده فرزین فر فر فر فر که
سینه سنت فوو فیل فیل باز
به فرزنده فر فریم بو که ر کولک
سابونی باش زور که ف ده کا
فیل فیه بازه
به ..... فر فریم بو که ر کولک
سابونی باش زور که ف ده کا
..... فیه بازه

آگاداری

برواری روزی دوشه ممو ۵ ر ۳ ر ۲۵
آغای یعقوب یسه و یای استیری بشوه نه ولادانی بابای یسه متوفی و مذهبیان جوله که با قدیم کردنی روونوسی سحلی خوان (مقوب و استر) و روونوسی مصدق فونی بابای یسه که له برواری روزی ۲۹ بهمن مانگی ۱۳۱۶ له محلی دائمی خوی (مه باد) فونیه کوردیه و تقاضای صدور تصدیق انحصار ور به ژماره ۶ ر ۲۵ ع ثبت کراوی ایداری ع مه بادان کوردیه کوارث ارث بهری بابا وه نیو براو منحصره به دوو نه فیه که عبارتن له ۱ یعقوب بشوه دارائی ورقه ی نیو ناسینی ۴۸۴۷ مه باد ۲ ی استیری بشوه دارائی وه ره قه ی نیو ناسینی ۴۸۴۸ مه باد دا زیشویانی مه باد کوردستان ایراری عدلیه ی مه باد له پاش ره سیده گی به شا هده کان مراتب سه ره وه سی که ره ت له روزنامه ی کوردستان داهره مانگی یه لکه مر ته آگاداری ده کا هه ر که س نسبت به مراتبی سه ره وه اعتراض باوصیت نامه ی ظاهر کراوی رسمی له طه ره ف متوفی نیو براو له دست داده به یالینکه ارث بره خوی به ایداری عدلیه ی معرفتی نه کوردیه و یالینکه نه کراوه تاهده تی سی مانگی له برواری درج هه وه آگاداری به ایراری عدلیه ی مر اجعه و اعتراض خوی تقدیم بکابه غیر از وصیت نامه و مدر کی رسمی و اعتراضی باقی زیاناً له درجه ی اعتبار ساقط و قبول نا کری و له پاش ته و او بوئی مدت آگاداری حکم انحصار راثت زور اران صادره کری و به نیو براوانی نه آگاداری که به ارث به موم کران ده بریت و هیچ گونه اعتراض و شکایت قبول نا کری و موقع ده گوزهری و نیو براوان به وارث وارث به ر ده ناسرین سه ره و ل عدلیه ی مه باد حسین مجیدی

بو کانگی خوی که راه له هه ر لایکه وه تلگرافی سوباسیان بو ملک فاروق ملک مصر ناردوه موسکو - جله بیکی که ره له مه تاره دا کراوه به مناسبتی که ره انه وه ی سالی ده به می مردنی نووسه ر به ناوبانک الکسی ما کسیم گورگی .... موسکو - جرنیکی که ره له شاری الهاط پایه نه حتی قازاخستان کراوه به مناسبتی اقتتاحتی اکادیمی علمی هم و ولاته به مناسبتی که گوتری که پیش انقلاب اکتوبر نسبتی خوینده واره سه دا بیست وو به لام و یستا ۱۲۰۰ عالمه تنیا له آگاداری به یه کاری ده کا .... لندن - مجاسی وزرای خارجه له ۱۵ ژوئن که تصادفی ۳۵ مانگی جو زهره ران ده کا گوده به وه له م کوبونه و ده ده رباره ی المانیا گفتگو ده کری .... دهلی - لورد ستاز گیت ره ئیسی هدیه تی نماینده کانی انگلیز بو اندن مصر به به هیئت پیش حرکت کردنی سه رو لگ وه زیری مصری دیت و بوی تأیید کرد که هم سفره ده لاله ت ناکاته سه ر اقطاعی مباحثات به یینی مصر و بریطانیا به لیکو هم سفره تنیا بو دینی مستر پیو ونه (وه زیری اموری خارجه یی انگلیز) بو نه وه ی له رژی نه و آگاداریم ....

دهلی - زه لزه له ی تور کیا جهنگدانی تری گرتوه تاکو و یستا ۲۷۱ کوزراو ۱۵۰ بریندار ۲۵۰ خانوو روو خانو .... دهلی - حکومه تی ارزانتین اعلامیه کی داوه به شه و کار که راهی که اعتصامیان کردوه بو نه وه ی بگر رینه وه سه ر کاری خویمان ....

آگاداری

به دوا ی آگاداری ژماره ۳۰۸ - ۱۱ ر ۱۱ ر ۲۵ بولی ۳ هیزی ناوه ندی جمهوریتی کوردستان هه ممو برا خوشه و یسته کان راده که یینی که بول به شه رطانه ی زیره وه پیش مه ر گه راده گرت

الف - هه تا مکه نه سه لت و بی ژنو مندال بیت ب - نه من نابی له ۱۸ که متر وله ۳۰ زائر بی ج - خاوه نی اخزقی چلگ و بدنه تی ساغ بی وسائل زنده گی و به خوی کردنی پیش مه رگان که له طه ره ف ده و له تی جمهوریت کوردستان وه نه ین کراوه به و جووره به الف - نان و چیشت و منزل و به رگ و قهند و چاپی و توت و کاغذی سفاره وه ته و او ی وسائل زندگی که به پیش مه ر که ده و نه تیکی آبرو مند پیوست بی فراهم و حاضره ب - مواجب مانگانه ی پیاده ۱۵ نه من سوار نه که ره نه سب و زینی شخصی بی ۲۵ نه من له هه ممو سه ری مانگی دا مرتباً وه ری ده گرن ج - دوا ی خاتمه خدمه تی م مانگه و فیروونی تعلیمات پیش مه ر که ی نه که ر چو بو مأموریت غیر از حیره ی ده و له ت روزی نه نیکیشی فوق العاده ده دریتی . که سانیگ خاوه نی نه و شه رطانه ی سه ره وه ی پیوسته خویمان به بولی ۳ هیزی ناوه ندی معرفتی و بناسین تابه خدمت مقدس و مه رام پیشمه ر گه ی که یه گانه مه رام ملایه مفتخر بگری . فه رمانده ی بولی ۳ هیزی ناوه ندی صلاح

یه‌ک و یه‌ک ده‌کا دوو آزادی

الوداع تهی کالینی عظیم ... انوردلسوز

نه‌یایویکی برسی ده‌برسن یه‌ک و یه‌ک ده‌کا چند ؟ ده‌لی نه‌کانه‌دوو نان ، چونکو برسی بوو بی‌ی‌وابوو که‌ه‌موو زماره‌به‌کوشنیک ته‌بی هر نان بی ، نه‌یروش کورد که‌وه‌کو کابرا برسی به‌لام برسی آزادی به‌بی‌ی‌وایه که‌وه‌رامی هر جووره برسیاریک و تبه‌جی هه‌موو تماره‌به‌یک ده‌بی هر آزادی و سه‌به‌خوبی بی ، کورد هه‌وه‌ شزانی که‌ آزادی هه‌به‌ قه‌وه‌ به‌سانایی ده‌ست‌اکه‌وی به‌لکو پیوستی اذیت کیشان و جان فدا کرده‌ بو به‌آماده‌به‌هه‌مووچه‌شنه اذیتیک بکیشی و به‌خوبی گه‌ش نه‌و آزادی به‌بکرری .

حاضرین هه‌لمه‌تیا‌ن بو‌به‌برن وه‌کو شبر به‌لامار نه‌دانه‌نیچیر حسابیکی باشی ده‌گه‌ل بکه‌مین . کورد بوی آشکرا بوه‌ که‌نا ایستا دوزمن له‌میدانی شه‌ردا به‌سفری دا زال نه‌بو به‌لکو به‌چاندنی توی خوخوری و بنضو حسادت و کونه‌ قین و تالانی به‌نتر به‌به‌ره‌کافی‌ناوه‌ خووه‌ به‌سهر کورددا موفق بووه‌ بو به‌نه‌وا له‌پیش که‌وته‌ شه‌رده‌گه‌ل دوزمنی ده‌روه‌وه‌ قهراری داوه‌ که‌ ره‌گی تم نیوه‌ خرابانه‌له‌ناو خوبی‌دا ده‌ر به‌ینی و ته‌هیلی له‌هه‌ره‌نگی (قاموس) کورددا تم جووره‌ شتانه‌ جیگانان به‌ینی .

کورد نا‌ه‌وی شه‌ر به‌کس بفروشی و ته‌مای‌زه‌وت کوردودا گیر کردنی مای هیجی کس نه‌ویه‌ دل‌پاکی ده‌ستی‌مصافحه‌ کردن‌دریز نه‌کا بو هه‌موو دل‌پاکیک ، و به‌دل و به‌گبان هه‌ول ده‌دا و نی نه‌کوشی بودامه‌زاندنی امر و آسایشی دو‌یا و پاراستنی تم نه‌من و آسایش به‌لام ناشیه‌وی هیج سه‌ودا‌به‌یک‌که‌خوی تیار بی به‌بی و بوی نا‌گونیجی هیجی تر حقی خوی ده‌رخواردی هه‌موو نه‌و به‌امت‌به‌دروو ده‌سه‌چیدی هه‌ل نا‌خه‌لی .

دوزمن له‌گوی گدا نوستوه‌ نه‌گه‌ر بیر بکاته‌وه‌ که‌هه‌ل‌خه‌له‌ناندنی کورد گیمروش سانابه‌به‌هوی‌هیندی مه‌لای بیگانه‌به‌پرست‌وه‌ کومه‌لای‌خطی وشخی‌نا‌به‌سندی وه‌کو شرح‌ره‌شیدی اولان وه‌دوا قه‌ندو بول که‌ونوی وه‌کونور باوی‌لو که‌وه‌ودبارنه‌که‌وی که‌هه‌وا قصر بوخوی دروست نه‌کا چونکه‌ تیررو ره‌به‌رو دلسوزو جان فدای کورد هه‌ره‌وه‌ مه‌لایان که‌ شه‌وو روزخه‌ربکی نصیحتی کوردن بو‌حق نه‌ستانه‌نه‌وه‌و نیشتمان‌په‌روه‌ری و آئینی (کم‌من‌شه‌قلیلة‌ غلبت‌فئة‌ کثیرة‌ باذن‌الله‌) و حدیثی وه‌ (حب‌الوطن‌ من‌الاجان) یان بو‌نه‌خوینه‌وه‌ وه‌ره‌شخی‌ صالحن که‌به‌پیش اوردوی کورد که‌وتیه‌و نه‌لین برون نه‌ی کوردبه‌ بو وه‌ر گرتیه‌وی حتی خوتان خواو به‌به‌ران پشوتانان و به‌وده‌لایه‌ که‌ چوار نه‌ه‌رنان ته‌نه‌با به‌قه‌نگ لشکریکی ۵۰۰ نه‌فهری دوزمن نه‌شکین و شه‌رزه‌ی نه‌کا که‌مه‌لحیش بوون به‌هه‌موو چه‌شته‌سلاجکی‌شه‌ری تازه .

الوداع ته‌ی یه‌ک له‌ ره‌به‌رانی ۲۰۰ میلیون ده‌ولتی شوروی وه‌ه‌زاران میلیون آزاد بخواه‌کار که‌روه‌نه‌چهرانی تمامی‌دو‌یا ... الوداع ته‌ی دوستی‌مه‌لتان و دوزمن استه‌ارو کونه‌ په‌رستی ... ته‌ی‌قاره‌مان و باله‌وانی‌آزاد بخواهان نه‌گه‌رجی ابدیا له‌شت دونیای‌به‌جی هیش به‌لام نیوت هه‌ه‌یشه‌ باقیه‌ و به‌مدادی‌فخر له‌صفحاتی تاریخ‌ده‌نوسرت ... کرده‌وست کافیه‌ و نه‌وه‌ی مجسه‌مه‌ت له‌میشکی هه‌موو زه‌حمت کیشانی آزادی دو‌یا دروست بکات ... کوبه‌روه‌ری زبانت کافیه‌بو‌انبات کردنی ده‌ره‌جی‌نی گه‌به‌شتنی آزادی‌ت.

سخن رانی آغای هیمن له‌رادیوی کوردستان دا

تاریخ نشان نه‌دا که‌ زوربه‌دل پاکی و مه‌ردانه‌ خذه‌نی شه‌مو‌نه‌وان مان کرد که‌خویان نه‌وه‌نده‌ی‌شیمه‌یان بوخونه‌ کردوله‌بابه‌ت علم‌ومعرفت‌ودین و وطن‌پاراستن عاقبت جزامان‌هه‌رم‌ل کجی و سه‌رکزی و ده‌به‌ده‌ری بو وه‌ر به‌چاوی سووک‌ته‌ماشایان نه‌کردین ایستاش له‌ورو پاشه‌وه‌ ده‌مانه‌وی خه‌ربکی ربک خستی کاروباری خومان و شارسنیه‌نی‌بین و نه‌وه‌ی له‌م بابه‌نه‌وه‌ به‌ره‌لستان‌بکا

میزوی بر افتخار و خوینینی کوردستان شاهیده‌ که‌نه‌ته‌وه‌ی کورد ناچه‌راد به‌کله‌ریگای آزادی له‌بیناوی شه‌رافت و سه‌ر به‌رزی خوی‌دا‌فیدا کاری کردوه . نه‌گه‌ری‌ایویکی ووردونی گه‌به‌شتوو و میزو زایتیکی شاره‌زا و صالح‌سه‌ره‌نج بداته‌ میزوی کوردستان بوی‌روون ده‌بی له‌وو‌ه‌خته‌وه‌ سیاستی استعماری له‌روه‌هلانی‌نیوه‌راست‌دا‌باوی‌نه‌ستاندوو و له‌ نتیجه‌دا کوردیش آزادی‌له‌کیس داوه‌ تا ایستائه‌هه‌موو‌هه‌ختیگدا لاوانی آزاو خوین گه‌رم و مه‌زنانی‌غیورو نیشتمان‌په‌روه‌ری کورد بو‌نه‌جات دانی نیشتمانی‌ره‌نگینی‌خویان و بو نه‌ستاندنه‌وه‌ی آزادی و سه‌ره‌به‌ستی نی‌کوشاون و به‌هه‌موو هیزنی‌خویان

که‌به‌هاتی‌وانبو‌آخرین‌جارج‌ن‌جیردیلی‌وا سارتیان له‌مل‌داده‌رنن و له‌پاش چندین‌سال‌دیلی‌و‌زیرده‌ستی‌وله‌پاش‌نه‌وه‌ی گه‌میلون‌ا کورانی کوردبه‌نا هه‌ییدی سربان‌ناوه‌و‌چانه‌و‌جارج‌روزی‌آزادی به‌وم‌تفقین‌خوشه‌ویستمان‌که‌شه‌و‌روز پیامان‌بوده‌نیرن‌که‌ایه‌حامی‌مظلومانین‌ایمه‌دو‌زمنی‌دیکتا‌تورانی‌وله‌هه‌ر کویکی‌دو‌نی‌چاوه‌ان‌به‌ظالمان‌یکه‌وی‌مرام‌آرزومان‌له‌ریشه‌وه‌هینا‌نه‌وانه‌نه‌وا‌ها

خوی به‌در طبیعتی که‌نه‌شت نرود تا‌بروز هرگ ازده‌ست

به‌هاتی‌هیزی‌متفقین‌وتیک‌چونی کاخی‌شاهنشاهی‌رضاخانی‌شای‌وشایی لوغان‌له‌نیو‌میله‌تی‌ظلم‌ای‌کراوه‌کان

ایرانی‌به‌تایه‌نی‌له‌نیو‌میله‌تی‌حق خوراوی‌کورد‌زور‌به‌نین‌شایی‌و شادمانی‌گراوه‌هومیده‌وار‌بوون

تن‌ولی‌داخی‌گرانم‌به‌هاتی‌متفقین‌بو ایرانی‌چاوی‌رشمان‌کال‌بووه‌بو‌مان‌روک‌بو که‌نه‌و‌هه‌مو‌کوته‌بو‌چانه‌و‌بیمانانه‌ی‌آغا یانه‌متفقین‌یستوبیان‌هه‌موی‌قصه‌و‌قصی شخصی‌به‌زورمان‌هاوار‌کرد‌نه‌ی‌آهایانی متفقین‌وه‌رن‌به‌دادی‌مه‌را‌بگه‌نی‌آغای چرچیل‌که‌ده‌ت‌هه‌رمو‌که‌نه‌من‌بورز‌کار ی‌نه‌ته‌وه‌ی‌چوگ‌هه‌مو‌ضررمال ویرانی‌قبول‌ده‌کهم‌وله‌گه‌ل ماوه‌له‌لایه‌ره‌ ۴

ماوه‌له‌لایه‌ره‌ ۳

یه کویه کده کا

دو آزادی

وهه ره ره آغا و روستایان هه، وه کو فارمان بهرامبر سلسلو توپو تانک و طیاره دوزمن راوستاون ونه گه - یان بی هه! چنون .

استعمار هه درسه بی تجربه فیری هه کو ردیک کرده که قدری کورد هه له کن کورد هه بی و بی حرمتی و به چای سوک تماشا کردن شیخ و ملا و آغا و گدای کورد هه استعمارچی کردویی .

دور نیه استعمار چی چند تقریبی بوگه نی وه کو خوی دوزبیته وه و به هه پول لاگیری خوی کردن به لام هه مانه لهومش کم ترن که تا دم به ناو هه نیمان بیس بگری . و تاریخ بومان هه گه بیته وه که ههچ ههنگاوک بویش کهوتی بشرت نه ها و تراوه که له چند به رهستی وه کو ابوچل و ابو لپ خلی بوی وه پیشینان گوئیانه « چه بی جهل نابی وده ریش به سه گ گلاو نابی و پیمان و لاله و هو رتی و میکا یوفتیش و ، نظونیسکو و ایشالیا بینه پیش چاو تی هه گه گین که هه نوعه خائنانی نیشتمان و ملتیان هه فروشته دوزمن چی هه میکان هه به و حسابی دو روزیان چون هه بی .

کورد چاک تی گه بیته وه که هه و روزیک فرصت چه نک باک هوی وه ههوی له سر فرصت بازدا با لعنتی استعماری لی و هه بی هه رزیر چه بوی بیگانه بی له ره هه آماده نیه هه لعنت و زیر چه بوی که تحمل بسکات و قراری داوه که له فرصت زور شت قازانج بک به هه رچی قیمتیک بی .

راسته کورد بومن اتومی نیه به لام شتیکی هه یه که زور له بومی اتوم به کار و به هیز تره هه ویش بروا عقیده یه تی به حقی و راستی هه داواک هه

هه ره به هوی هه عقیده و ایماله به تینه نه بو که حضرتی پیغمبری آخری زمان (ص . ع) اثباتی کردوله داواک هه وازی نه هینا وله دوا بیدا به چهنندشیری هه نگاوی ورمی شکا و به سر کافرستانه ی عربستان و دوو امپراطوریته هه هوی نه وروره دا که روم و عجم بون موفق بو و لوری حقی به هه و دویا دابلا و کردوه . ؟

هه ره هوی هه بروایه ایمانه وه هه بو که شورش چه کانی شورشیه سالی ۱۹۰۷ توانیا به به ره کانی له گه دوزمنی ناوه خو وه هه دولت هه کونه په رسته کانی درنیا بکن و به سر ویشاندا موفق بن ؟

بوچی المانه کان له شهردا بوم، بلدار و سلاحه سریه کانیان به رامبر هولتی شوروی و سپای سور به کار نه ده هینا ؟ چونکه چاک نه بیان زانی که ههچ جوره سلاحیک نیه تاثیر بکاته سر معنویته به رزی هه مینه گه لوری ایمان و بر عقیده به راستی ته و هه دالتی قضیه نیه وه بویان په بیدا

سخنرانی آغای هیمن

فیدا کار و نه و جوانی به کار و مهزانی ناوداری کورد یعنی کوررانی آزادی نه به ردی نه و فارمانانه ی که خویی خوبان له بریکای مه رام و ایده آلا رشتوه و به و خویته گه شو و پا که لاپه ره کانی ناربخیان نه خشانده و تیویکی نه مریان له دووی خوبان به چی هه بیته وه کوردستانیکه آزادی دیه و کرات کوردستانیکه قوی و ریک و بیک هاتوته به ره هه و روزنامه و رادیومان هه به ده توانین هه نکازی آزادیخواهانه ی خومان به دویا - بلا و که به وه و آزادانه بلین :

ههچیکه له و مده نه دا استعمار ریونی دروزن و دژمنانی آزادی به ایمه یان کوتوه به ره تاسه ری درویه و راستی تیدانیه وله ضعیفیش دا به و کما نه ی که چاو یان قوجانده و گویان آخنیوه و خوبان له خواره بیان ده گرن و حاضر نین حقی مشروعی ایمه به خوشی بدن راده گه پنین که ایمه تا چاکمان بیرلی نه کردوته وه و ضرور و ز انجمان لیک نه داوه ته وه هیزی خومان ناکی به کردوته وه و خومان باش آماده نه کر دوه بای المان نه داوه و ته و اعزازلمان نه کرده هه سا سی حکومتی ملی ایمه چونکو له سر اصولی دیمو کراتی و برابری دامرازوه به ههچ قوه بیک تیک ناچی و هیزی ملی ایمه چونکو له لاونی آزادی آزاد بخواره و هه کار و دا و اطاب هاتوته به ره هه به ههچ لشکریک ناشکیندیری ایمه ایمانمان به به ره کهوتی خومان هه به بویه ههقت نایر بنگینه وه نارتسین نابزین مانده و یانین و دل نیان که بوی آرذرو له باومش ده گرین و ازادیکه ته و او ده ستینین و بی شک دیمو کراته کانی دنیا بهش پشتیان مانن م ش هیمن

و کوتوبه تی :
 کوردته شراره کوردیبا و کوزه کورد چه رده و دزه کورد کیشه ی به خه لکی فروشته و له ههچ و خورایی هه بو حاطری تالازو بسرو هه و شورشی به ریا کرده وله نتیجه دا سه رتاسه ری دویا به ی بر عالی هه و میله ته آزادیخواهه تجهیز کرده . چونکو کوردیش و سبله ییکی تبلیغاتی له ده ستدا نه بو که بتوانی هه م هه وان وه دور بخانه وه وه هه هاواری خوی بگه بیته پیشگه ای عه دامت و گوی ملی آزادیخواه و دیمو کرات هه چه نه کوتوبه تی :
 هه هاوار هه داد هه بیداد هه م نه شرار نیم پیاو کوز نیم هه م چه رده و دزو ری گر نیم هه م کیشه ی به به کس نافروشم نه م چاوم له مالی کس نیه و نام هوی به گز کس دا بجم ونه نه له حقی خوم دفاعه کم و دمه هوی له چوار دیواری مالی خوم دا آزادانه بزیم و بیگانه له ما خوم و ده رنیم بی سوود بووه هاواری نه گه بوته ههچ کوی و کس یاریده نه داوه و ججورا ده ره به ده رو مال ویران بووه .

به لام ایستا که له سایه ی فمینی لاونی

په یام به کمیته کانی

کوردستان جنوب

زور به احترامه وه به کومیته کانی کوردستانی جنوبی پیام ده ده بن : که به گه له لاپن نه و کومیتا هه بولیک که م بازور یا کتب یا مطبوعات یا بنوی قیمته مطبوعات یا بنوی کومه گ به مطبوعات یا به هر نویکی دیکه که به وه سیله ی نویهری نایه تی یا اشخاصی دیکه بواداره ی روزنامه و گوواری کوردستان ناردیت ههچان بی نه گه بیته .

آقره - هیاتی نماینده کانی سودان اتقانی له گهله سه روک وزیر مصر کرده بولیک کردنی مطالب به رامبر به انگلیز . . . . بیوت - له آنی کشانه وه ی له لشکری انگلیز له مصر قرار ده دن دفاع له دولت ته کانی ده وراو پشتی مصر بکن وه کو شرق الاردن فاسطین و قناتی سویس . . . .

موسکو - امیر و جنرال بسوس ستالین و سایر ی پیشه وایانی اتحادی جماهیری شوروی اشتراکی نشیمو، جناره ی مسیو کالنین ده کن . . . .

آقره - به گوری هه و ده نگو باسه ی له ایتالیا و در گهراوه کیشه ی هه لیز اردن زور سهخته له بینی جمهوری کان و هه هه کان - گویا اهالی شمالی ایتالیا عموماً مه بیان بو جمهوریته هه به به لام اهالی جنوب میلان به ره و شاهیه **ماوه له لاپه ری ۴**

دانان

له ره ره ره ری راستی معظی جمهوری و ده تنوری ایداره ی دارائی کوردستان آغای رحمت داودی به ناظر خه رچی اداره ی دارائی و ادارانی ده ولته تی دیاری کراوه و ده سنی به کار کرده و نابی ههچ خه رچیکی ادارات به بی چاوه دیری نیوبرا و بگری .

زوی نه ری روزنامه ی کوردستان

آغای احمد صوفی زاده له نه غه ده نویهر (نماینده) روزنامه و گوواری

تکا له کمیته ی نه غه ده

له کمیته ی مخترمی محلی نه غه ده تکاده که بن حسابی روزنامه و گوواری که تا ایستا بویان ناردراوه به بستن و ماوه ی روزنامه و گووار ته حویلی آغای احمد صوفی زاده نویهری روزنامه ی کوردستان بدن و صورت حسابی روزنامه و گووارو پولیکیش که له خدمه تیا نه بومان بیرن .

ده نگ و باسی هه نه دهران

آقره - مجلس تأسیس فرانسای امرو کوده بیته وه . دهلی - روزی شهمو مجلسی جامعه ی عربی کوردیته وه . . . . آقره - تور کیا بو به نه ندامیکی لر هه یاریدن و بنا کردنی اوروه . . . .

ههچ قوتیک نیه کورد ی بگه بینی که ناخه ونه بی واز له داواک هه بینی جابو وه هر گرتنه وه ی حقی خوی که به ناحق لی زهوت کراوه ده روا و پشتیوانیشی خواو پیغمبران وه هه و آزادی خواوو عدالت په روه رانی دویا به وه له ههچ کورس په ییک دانابزی وله ههچ شتیک اسلامیه ته تاکو به آمانجی خوی نه سما که سه ر به خوی و آزادیه .

عبدالمجید احمد

اوداع کلینینی عظیم

ماوهی لایحه ۱

۱۸۹۳ به معنی له‌ت‌مه‌نی ۱۸ سالی هاتوته‌ناوکارخانه‌ی آرسیانی کون (زرادخانه‌ی پیشو) بو‌پراکنس و فیرون، هروا هاتوچوی مدرسه‌ی شه‌وانه‌شی کردوه بو‌ه‌وه‌ی زیاتر له‌خویندن آگاداری . و له سالی ۱۸۹۶ له کارخانه‌ی بوتلوفیش کاری کردوه و بو‌ه‌اندامیکسی‌فالی (کومه‌های تیکوشینی چی‌نی کارگران) که له‌نین دروستی کردبو ، و سالی ۱۸۹۸ اشراکی به‌ جزئی کارگه‌رانی سوسیالیستی دی‌موکراسی روسی کردوه و گیراوه و چه‌ند جاریش تبعید کراوه . سالی ۱۹۰۴ بو اولونیس کوبرنیا تبعید کراوه سالی ۱۹۰۵ بوسان پترزبورگ که‌راوه‌ت‌وه‌ه و دوباره‌توانیوه له کارخانه‌ی بوتلوف کا‌ب‌دوخته‌وه و بو‌ته‌اندامیکسی‌جزئی کومه‌نیست له‌زنه‌ی منظمی نارووا . له‌سالی ۱۹۰۸ تاکو سالی ۱۹۱۰ له مسکو له‌جزئی بولشویک به‌ نه‌نی کاری کردوه له‌سالی ۱۹۱۱ و تا کوسالی ۱۹۱۷ له تنظیمی کارگه‌رانی سان‌پترزبورگ کاری کردوه واشتراک‌کی تحریری روزنامه‌ی بولشو ویگ (پراودا) کردوه و له‌وه‌وه‌خته‌ستالینی به‌دین و له‌نینی به‌نوسین ناسیوه‌ده‌وریکسی قاره‌مانه‌های له‌انقلابی او کتوبرنمایش کرد و کلینیک له‌پیشوایانی که‌وره‌ی انقلابی سوسیالیستی بو .

له کونفرانسی هه‌شته‌می جزئی کومونیستی روسی که له‌سالی ۱۹۱۹ تشکیلی چه‌له‌سه‌ی دابو بو‌ه به‌ اندامیکسی کومیتی مرکزی حزب ، و له عه‌ینی سال پاش مردنی (سفیر دلوف) به‌گوره‌ی نصیحتی له‌نین به‌سه‌روکی لژنه‌ی تنفیذی کومیتی هه‌مو روسا هه‌لیزاردراوه . هه‌در وه‌کوله‌ قه‌مه‌نی سیاستداکاری کردوه له‌ خذمه‌نی‌عسکریشدا خدماتی زوره ، به‌رامبه‌ر به‌خدماتی چه‌نگی و به‌هیز کردنی له‌شکری سور دوچار میدالی آلای سوری وه‌ر گرتوه .

له کونفرانسی چارده‌می جزئی کومونیستی‌ده‌ولتی شوروی که له‌سالی ۱۹۲۶ تشکیلی چه‌له‌سه‌ی دابو به‌ اندامیکسی مه‌کتبی سیاسی جزئی کومه‌نیست انتخاب کراوه . کلین و ه‌کوسه‌روکی هه‌یه‌تی بالای ده‌وله‌نی شوروی بو به‌چی‌ه‌نیانی سیاسی له‌نین و ستالین له تیکوشین‌داهیج هریمی نه‌کرده .

به‌رامبه‌ر به‌کار کردن و به‌هیز کردنی به‌که‌مین‌ده‌ولتی هه‌سوسیالیستی کارگه‌ران و ره‌نجه‌ران له‌دوتیا میدالی له‌نینی وه‌ر گرتوه .

وله‌روزی ۳۰ مانگی اوریل سالی ۱۹۴۳ مجلسی سوویتی بلا‌سجالی (پاهوانی کار) ی داوتی .

ته‌مه‌به ۷۱ ساله‌ی عمری ته‌م قاره‌مانه نه‌به‌رده . خوینده‌واره خوشه‌ویسته‌کام ، ایبه‌ یعنی کورد له وه‌ر گرتی آزادیمان قهر ضداری کلینینی ، له‌وه‌تیکدا که ره‌بیس جمهوری ده‌ولتی شوروی بو له‌شکانه‌نی ده‌وله‌ته استعماربه‌کانی فاشیست نصیبکی‌زوری‌ه‌بو . اگر المانیسا و ای‌تایا له‌ه‌ه‌نگه‌دا به‌سه‌ربکه‌وتابه‌بی گومان نه‌ده‌بوین‌به‌ صاحبی حقی‌خومان له‌زینی دی‌موکراسی وله‌ اتفاقی‌ده‌وله‌ته‌ه دی‌موکراسی‌کان دوور وله‌ ذالیلی و ظلم‌دا‌ده‌بوین . که‌وا‌به کلینین جگه‌له‌وه‌ی خدمه‌تی ملتی شوروی کردوه خدمتی کوردیشی کردوه هه‌روه‌کو خدمتی هه‌مو میله‌ه آزاد-خواه‌کانی دنیا کردوه .

چاه‌م شعوره‌به‌ده‌یسه‌ باعنی ته‌وه که حکومتی کورد-ستان آلای‌مقدسی‌خوی بودابنونی و مزاره‌تی تبلیغاتی‌ه‌اظهاری احسانی میله‌ت به‌وه‌ی رادیو و روزنامه بکات .

مجلسی تذکر و عزاداری له لایهن حکومتی کوردستان

مخابیل‌ایوانویج کلینین رئیسی پیشوی هه‌یه‌تی ره‌یسه‌ی شن‌رای‌عالی اتحادی‌جمه‌یری شوروی سوسیالیستی و ته‌ندامی هه‌یه‌تی سیاسی که‌یه‌تی ناوه‌ندی جزئی کومونیست (بولشویک) اتحادی شوروی که‌به‌کیک له‌باشویکه‌کونه‌کان و هاوکاری وفاداری له‌نین و آستالین و ییاویکی ماقولی اتحادی شوروی بو‌وه‌ی داوی په‌نجاسال به‌ره‌ره‌کانی له‌ریگای آزادخواهی

وه‌رگیر : سیدمحمد حمیدی (کوهستان)

به‌سه‌ره‌های آرات

۱۷

هیزه‌کانی کاربی‌دراوی هه‌لمه‌ت ته‌م نقشه‌یان به‌پیرو-زی انجام دادوای چه‌ندچه‌تیکسی سه‌مخت بارزگه‌رانی هه‌ردو بستیان دی‌یل کرد و چه‌که‌کلینین دارن . ژماره‌ی دیله‌کان له‌صدکس پتر بو . دیله‌کلینین ده‌گه‌ل‌خوه‌ینا و به‌ نیومالی آراتیه‌کاندا به‌شیان کردن .

ته‌وو له‌ته‌که بو‌میکی فرنده‌کان و ته‌ژنوی دایکی بروحسکی که‌وت . ته‌م‌پیری-ژنه ته‌مه‌نی له‌یه‌کصدو ده‌سال رابردبوو . ته‌م‌دایکه که کورانیکی آزای وه‌کو بزو و ایوب به‌خو کردبوو و قاره‌مانیکی دیکه (احمد) ی له‌ریگای آزادی کوردداقوربانی دابوو له‌م‌گانی زامداره‌دا و ته‌بیکسی دیکه‌ی له‌آزایی و دلیری نشان ده‌دا بو‌م‌ایسکی ته‌ژنوی وورد کردبوو به‌لام ته‌م‌ژنه سال‌به‌سه‌ر داهاوه‌هیزی‌خوی له‌ده‌ست نه‌دا به‌خوبن ساردیکی له‌اندازه‌به‌ده‌ر به‌هاتوچو که‌ره‌کانی و له‌لام ده‌داوه‌ه‌له‌په‌ت زامداری‌خو به‌وه‌باسی ده‌کرد ته‌م به‌وه‌وه‌به‌وه که‌جگه‌کانی

آماسیان کردبوو و رژی‌بوون و بیون به‌چه‌تدله‌ت هومیدیکیان بو‌زیاتی ته‌و نه‌هیش‌ت‌وه-وه له‌کاتیکدا زور به‌خوبن‌ساردی له‌تکه-گوشته‌کانی له‌سه‌ر ایسکی به‌ده‌ست هه‌له‌دیناو چلونه‌تی برین و ووردبوونی ایسکه‌کانی به‌هاتو-چو که‌ره‌کانی نشان ده‌دا و ده‌بگوت : من پیریوم ، ته‌م برینه‌ی منیش ساریژ نایت سوپاسی خودا ده‌کم که ته‌وو منی کردوته قوربانی ریگای آزادی و زیانیکی به‌کوره‌کانی آرات نه‌سه‌یاندوه و جه‌نگجویانی ده‌په‌نا گرتوه .

روژیکسی دیکه‌نوبه‌ی هه‌لمه‌ت به‌بوسته‌کانی برون‌سور و برون‌ره‌ش بو‌ آرات-یه‌کان آره‌زویان زوربوو توییکی که‌وره که له‌برون‌سور داندرا‌بوو و ته‌سای ده‌ردی‌سه‌ری هاتوچو که‌ره‌کانی قه‌راهم کردبوو و چه‌ه‌نگ بین آره‌زویان لی بو‌که‌زاری ته‌و توبه‌که‌وره‌به‌بولای ساخولی پیشمه‌رگانی تورک

روزیکسی دیکه‌نوبه‌ی هه‌لمه‌ت به‌بوسته‌کانی برون‌سور و برون‌ره‌ش بو‌ آرات-یه‌کان آره‌زویان زوربوو توییکی که‌وره که له‌برون‌سور داندرا‌بوو و ته‌سای ده‌ردی‌سه‌ری هاتوچو که‌ره‌کانی قه‌راهم کردبوو و چه‌ه‌نگ بین آره‌زویان لی بو‌که‌زاری ته‌و توبه‌که‌وره‌به‌بولای ساخولی پیشمه‌رگانی تورک

مزی‌آسادای	۱- لایحه‌ی ۱ دبری ۳۰ ربال	۲- ۲۰۵	۳- ۱۰۵	۴- ۱۰	۵- کاغذوپاکت ده‌دی ۲۰
------------	---------------------------	--------	--------	-------	-----------------------

خوی بد در طبیعتی که نشست نروستا بروز مرگ از دست

ماوهی لایره ۱

آلمان اعلان شهری ددهم که و لهه مظلوم نراهه حق خوراو تر کوا؟ لهه ظلم لیکراوتر کوا؟ کهنگی مشوری آتلتیک اجرا ده کری؟ کوا کهنگی دیکتاتوریه به جزای خوی ده که بین له باش مدتیگی بومان سوور بوه که هه زار رحمت به کفن دوزی اول دیسان هه زار رحمت به طالمه کانی پیشو هورو ده بینی آغایان حامی مظلومان بوخویان ظالمه کان هسان دهمدن وتوبو طیاره یان ددهنی تاتوی مظلومه کان له رووی زمین هه لگیری ....

بلی دیمان که دست به روه رده کانی « گونری » وژناله فراریکانی شهروروی هه مووی لیک کوپونه وه به یارمتهی آغای گهوره حامی مظلومان شهوو روز خه ریگی کار له نیو کورده واری دا بوون چلوتهنی وضع بانه وده ربه دهری وان له سار آغایانی امضا کران منشور آتلتیک نانا اردینه وه که امثال هوشمند افشار چی کرد چی به سه ر خه لکی بی چه ک وبی کس بانهی هینا؟ وهه موده زانن که مهربوانی و هوراهانی چیان به سه ر هات؟ وچه هیر شیکان بو کوردی رضایه هینا چی ده ر دیکان به کوردی مو کران ددها؟ که آکا داربوینه وه بومان ده رکوت که ده بی هه کس غمی خوی بخوا له دنیا دا ته نه اغمخورانی انسانی هه ر بوخویتهنی با سه همتی کورانی رهشید و سردارانسی نیشتمان په روه و حزبی دیمو کرات کردستان دامه زراوته وای ملت لیک وه کوپونه له به رانه ری ظالماندا دیوار یکی آسین بکیشن وله وه بدوا نه بین که برای له کن برای بکوزن قهولاندا که هه تا آخرین توکی خویان دهی مردن وژنیان یکوهه بی ....

بالی له خوبروده کان له مدتیگی که مدا برق آسا حکومتی میلی دیمو کراسی خویان دامه زران و روزبه روز نهو حکومت به هیزتر وده ست دریزتر بو وه دهی ولی ده بین دیسان آغاگان ده ست ویوهندی خویای هان ددهن و کاریگی که ایچه و حکومتی نارانی ده بانه وی به مسالمت رای بورن تیگی بدن له باش نه وهی که هه موروزی هه زارها کس پیشه ر که له دورترین نقاطی کردستان را دین و ته نیا چاو- نوری ده ستور بکن که به زوئی ظالمانی ارانی که به ده ستوری حامیه کانی مظلومان بورشیان هیانوه بو ابد تنبیه بکن ولی حکومتی دیمو کرات و صاحبجوی کردستان حاضر نه و دهی وی کار به مسالمت جی به جی بیت و چه ند که ره ت نویه ری خوی نارده خدمت آغاگان و او میدوار بوین که به بی خوبریزی اختلافات له نیو هه لگیری ولی با وجودی وهی بو حل اختلافات حالی حاضر نویه ری طرفین له گفتگودان برخلاف ته وای قوانین انسانیت به خلاقی ری و شوئی ملل متحدن به پیچه وانهی دیمو کراسی سرانی فلسبیت و خویشخورانی هه وره ری رضاخانی و نه وانهی که برخلافی وجدان و شه رافت کاری ده کن دیسان ده ستیان کردونه کوشتا ربه تانک وتوب و طیاره دهیانه وی خه لکی بی اساحه ی مه قتل و عام کهن وشالوایان بو هینان دنیا و دولی دیمو کراسی ده بی بزانی که عمل ارتجاع له ایران دا دهستی کردونه قه تلوعام وی سوچ و تاوان به نانکو طیاره حمله بیان بو دین .

دنیا ده بی بزانی که ایچه به تانک و طیاره له مرای آسینیی خومان ده ست به ردارنن و حقی خومان ده ستین .

کومه گ

نهو یایو آغایان کومه گیان به برایی جبهه کرده :
آغای طه میرزا علی مهاجری ۴ جوت گوروه وی ۳ قالب صابون
« رحیم قاوه چی حمای نره ۱ « ۲ « ۱ «
بای صغری خسروی ۳ « ۱۵ «
آغای غنی خسروی
بای خدیجه ی حیدری ۱۰ « ۱۰ قالب صابون
آغای جعفر آغای کریمی
کار گهرانی چاپخانه ی کردستان ۱۰۰ « ربال نهغند
آغای تناح انانید کارمند اداری آمار ۸ جوت گوروه وی ۲۰ دهسته کاغذ سیگار
آغای حسین ندین ۱۰ قالب صابون ۸ جوت گوروه وی

به سه رهاتی آرات

ماوهی لایره ۱
خوی ده کاری دیناوه کار ده هات .
دریزونه وهی نه چولانه وه به زبانی
کورده کان بوو . چونکو گومان ده برا
که هیزی کومه گی به نور کان بکات
هه رچند شوی نقشه ی پیوسر کبر اووه
دهسته ی قنوعمارتی ایستگاه که له
نیوه راستی مه لیه ندی برون سور دایستگای
بانزید هه لکه وتبو دا کبر و به رنگاریگی
له جزوی هیزی کومه گی پید کرد بوو
به رهنکار بک که سیلاوی په لماره نه ره .
کانی نورک هه ر : ندازه ش به هیزه وایه ن
نه بیان ده توانی کونی تیگن .

اخباری هه نده ران

کرمانیان برد .
مسکو - سه رولک وزیر ای تالیا اعلامیه یه کی
دا گویا امیرتوشای ای تالیا اموری خوی تسلیمی
رئیس جمهوری موقت ده کات تا کو رئیس دائمی
معلوم ده بی .

مسکو - مسیو کالینن له قسری کرملن له
نه بشت براده ری خوی زگیسکی نیزا .
آقره - مجلسی وطنی تورکیا موافقه نی
کرده سه رفانونی انتخابات . گویا له طرفی
نه حقه مجلس نیک ده دریت ، به گوروی
قانونی نوی انتخاباتی تورکیا حزب و کومه نه ی
سیاسی دروست ده کریت .

مسکو - له استفتای میله نی ای تالیا ۱۲۳۹۱۸۲۳۹۱
دهنگ درا جمهوری به کان وه ۱۰۳۶۲۷۰۹
دهنگ درا شاه خوازه کان یه ای - سه سدا ۵۴
میله ت جمهوری به تی ویست و له سدا ۳۶ شاهیان
ویست .

آقره - دینی اه کوپونه وهی مجلسی شورای
انگلیز مستر چرچیل گفتوگوی کرد ، هه
لهو دانسته مستر اتلی سه رولک وه زبری کابینه ی
انگلیز گفتوگوی کرد ، کونی تصاون
له گدل ده ولته کانی روز آوا پیوسته و سه
تایه نی فرانس .

مسکو - نه نتیجه ی انتخاباتی چکوسلواکیا
اعلان کرا ، ۹۲ کورسی حزبی کومونست
قازانچی کرد ، ۴۶ کورسی حزبی نهضنی
میلی ۲۸ کورسی حزبی دیمو کرات .

ماوهی لایره ۲

و به گوروی نه و معلومانه ی که اهم دوایه دا
وهر کبر اوه جمهوری به کان ۱۶۰۰۰۰۰
ملیونیک و ونیو ده نگیان قازانچ کرده .
شاهینه کایش ۸۵۰۰۰۰۰ دنگ .
دهلی - اغصابی کار گهرانی ریگای آسن له
هندوستان ده ریگی خطر وه رگرتوه .
مسکو - دینی هه زار نه قهر له سالونی سازمانی
کار گهران چاوهروانی ده رچونی مه تی مسیو
کالینین ده کرد ، جزا بسموس ستالین مو او توف
زدانوف ، وولگان شوونیک ، مه تی کالینین
هه لگرت وله سه ر عاره بانیکی طویبان دانسا
به ره و زوی سور روبشتن ، له یوهه بو قسری

درسی زمانی کوردی

درسی بیستو چوارم

مروف

فرره فرر فکه رکه کف
مروف کیف

سوران مروفیکه باشه

مزرع فنگه کی دی

مار که رقی هه شا کیف ده خوا

پا گنه گنی دی

گرله به ک به لای سه رما گنه ی کرد

محترم ایداره ی تبلیغاتی کردستان
له ره نه وهی مالکی هچ شتیک نیم که پیش که شی هاو-
نیشتمانی خوم و پیشه ر که هه او کانی کردستانی بکه م .
په که م : گیانی خوم له ریگی نیشتماندایه پیشکته .
دووم : نه چنه کامه یه .

سهی هاو نیشتمانه خوشه ویسته کانم ؛ پیشه ر که کان ؛
گیان بهخت کردستان له مه بدانی شرفدا رو به ری تاریخ میله تی
کورد به زبرده نیوسی و له گیانی پاکتان چوارچیوهی
شاهمه تی بووه کری . نامرن ناوتان ابدیه : بو پیشه وه سه ی
ره قیانی خیزیم : بو مردن له ریگی شه ره فنا ؛ بورزگا-
ری رفیانی کوردی زبرده ستی استعمار و کونه په رستی ؛
بو پاریز گاری آلالی مقدسی کردستان .

محمود محمود

تکا : (ف) ی نه م ده رسه
به قه لم سی زو خطی له سه ر
دا نین .

دیسان دنیا وده ولته مظلوم په ر
وره کان بو کومه کی خومان بانگ
ده که بن وده لین وهرن کومه گمان
بن و یارنده مان دن .
وهزاره تی تبلیغات علی خسروی

مه آباد

چاپه له کردستان

له لا یمن دهستی
نوسه ران ده رده چی

کوردستان

بلاو که ره وهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شش مانگه ۸۰
دانهی ۱

ژماره ۵۷ - سالی یه کم ۴ شهمو ۲۲ جوزه ران ۱۳۲۵ ۱۲ رجب ۱۳۶۵ ۱۳ زوین ۱۹۴۶

انور دلسوز

چی مان له طهران دهوی ؟

نایانوهی حقیقه ته که بخته روو و آشکرای بکن ایسه حاضرین له گه لیان کویینه وه به گفتو گو کردن تیان بگه بئین ، انجا که گه به م جوړه تی نه گه بشتن زورچاک بزانی آماده بن به نیزی تهنگ تیسان بگه بئین . ایرو ایسه زورله وه دورین ثروت و واردی طبیعی خومان بده بینه دست هیتی حاکمه ی طهران خیابان و قصر بو خویان دروست بکن شاره کانی ایسه ش وه کوشارانی قرونی وسطی بئینی یان سال دوا نزه مانگ کار گه رو فلاح و خوننده وارمان رهنج بدهن مالایمان بئین بیکه به زیر له نه ستوی خانه کا ؛ نیان بکن یان تانکو توپ و طیاره ی بی بکن گه سه ده نگی آزادی له چیکا . یک هات ای بدن شله ی بگوزینه وه یان زوبانی فارسی بکه نه زمانیکی رسمی له مدارس و دوا نژی حکومت گفتو گوی بی بکریت و بنوسریت بان مأموروم وظیفین له همدان و اصفهان و طهران بین حکمان له سر بکن و شقان تی هله دن .

ته مانه جاریک خویان له جومی بی آو داوه نه ترساون واده زانن هه م به شو ایسه بیان هه لین ایستاهارک کورده انه تم جومی که له هاوینی کوردی راپرد . و خوتان لی داوه نه ترساون ته و جومه نیه له جومه دانه کو پیاده تان به لاسکو هه وسوارتان تیدا ته جیت و محوده بینه وه ته مانه جاریک حکمی کوردیان کورده هه ره بیادی جارمان ده پانه وی ته حکمه نوی بکه نه وه ، ته هی حکومتی طهران نه ورزانه ی کوردستان ته سیری ده ست بو گوزه شت و رابردو دوباره به جای خوت نایی . ته م روله نه به رد . نه ی کورد ده ست به سرو ومل که چ وبی به زنجیر تیه لدانی تو قبول نا کن ته گه چاویکت لی بی چون میله نی کورد به آغا ورئیس عشیره ته وره نه چیر و کار گه و خوننده وار ده ستیان داوه ته دست یک و به بمانیان داوه تا کو آخرین تو کی خویان فیدای آزادی و به اختیار کوردستان بکن .

ماوهی له لاپه ره ۲

به کترین کورت و خویان آماده کرد بوماه تی ده ولته سه سوئند خوره کانی دیمو کراسی ، بوته وه نه بو باش لا برد . نی ده ولته فاشیزم و دیکتاتورم کان هه میله نیک ناملی حقی خوی بیت و خوی حکمی خوی بکات ؟ ته گه ر

مه دا زور عئان . ایسه شتیکی غیره مشرو عمان ناوت هیاتی حاکمه ی طهران با له گه و ره و ما موه ستانکی خویان هیتی حاکمه ی ده ولته سه ره مابسه داران بیرسن مضمونی به بمانی آتلا تیک چی بو ؟ بو چی هه مو میله تانی ته واوی دنیا ده ستی

جاری دوومه نمایندگانی میله تانی آذربایجان و کوردستان بو گفتو گو کردن له گه حکومتی طهران بانگ کراوون له جاری بیکم هه روه کو لیان معلوم بو نه گه بئینه نتیجه یک هه ردولا راضی بکات له مه دا نمایندگانی ایسه سوچ دارنه بون هه ر وه کو حکومتی طهران بلاوی کرده . وه له زیر برده ی ته وه که مطالبی نمایندگانی آذربایجان و کوردستان به گوری ده ستور و قانون اساسی ایران نی ، هه روه کو پیشه وری سه رولگ وه زیری آذربایجان فه رموی ایسه به قدر خومان شاره زای ده ستور و قوانینی ایرانین ایسه له امریکا نه ها تو بن ، ته مه زور غریبه له هیته تی حاکمه ی طهران تردد له دانی مطالبی میله تانی آذربایجان و کوردستان بکن چونکه ته مطالبه پول نیه نه قاصه ی آسن و پول حفظ بکریت و کیشکی لی بکیشن یانه گوشت و برنج نیه له نرخی خوی که متر له گوشت فروش و بقال بخوا زین نه مان ده نی ایسه زور چاک آماده و حاضرین هیتی حاکمه ی طهران تی بگه بئین مطالبی ایسه حقی خومانه که له ناوبه لکی آزادی خوی شاردوته وه ته زور خطه واتیکه بن به مز ته به نه دید و ترسانن و ابکن ایسه وازلم هه بئین ، ته مه هه قه شمان وه ره . گرتوه ایستاهه روه کو ده زانن میله تان . نی آذربایجان و کوردستان هه ردولگ خویان حکمی خویان ته کن و هه ره . هولگ حکومتی میله تانی خویان دروست کورده بو پاراستنی ته م آزادی له میله تانی خویان هیزیکی میلیان ده ره . هیئاوه .

ته وهی ایسه له طهران ده خوا زین ته وه یه که استتماری ته م دو میله ته به شتیکی مشروع نه زانی و دوباره بو پرده ی دیکتاتوری و حکم کردن به سر کوردستان و آذربایجان هه هیان له کونفرسانی بین المللی داوانه کات و بزایت کورده له سه ره مطالبی خویان زور اصرار ده کن بو وه ره گرتی ته م مطالبه سه ره خویان داناهه و له

قابل توجه نماینده گان حکومت تهران باذربایجان

ما اسکراد چه میخو اهیم . . ؟

بقدر اشکات تراشی نموده اند تا باعث عدم موفقیت مذاکرات تهران گردیده و چند ماهی آنرا تأخیر نمایند شاید در خلال این چند ماه بتوانند به آمال و مقاصدشوم خود موفق شوند نتیجه مذاکرات تهران و عدم موفقیت آن بر ملت ایران کاملاً روشن نمود که هنوز ماجراجویان و نگاهبانان منافع امپریالیزم ها زمام امور مهم کشور را در قبضه قدرت خویش دارند .

در این موقع که نماینده گان مادر تهران مشغول مذاکرات بودند تمام آزادیخواهان ایران انتظار داشتند بزودی اختلالات فیما بین از طریق صلح و مسالمت حل شود ناگهان آرتش متحرک زنده در محورش در سقز و کردستان مرکزی که آلت دست اجرای مقاصد شوم امپریالیزم ها هستند و در تحت قدرت نوکرهای حلقه بگوش آنسان اداره میشود بر علیه قوای ملی ما با عده زیادی از سرباز و چند تانک و هواپیما حمله نموده انتظار داشتند شاید بزودی قوای غیور و دلیر ما را از پا در آورده و در نتیجه به آمال و مقاصد شوم خویش نائل شوند ولی بمحض روبرو شدن با قوای ملی ما بی به اشتباه خویش برده بعد از تارومار شدن عقب نشینی اختیار کردند ماملت کرد از کشته شدن آن سربازان بیگناه که برادران ما بوده و از فرسنگها راه باقوهی سرنیزه برای حفظ و حراست

در این موقع که نماینده گان اعزامی تهران وارد تبریز شده تمام ملت ایران انتظار دارند که مذاکرات فیما بین کردستان و آذربایجان از طرفی و از طرف دیگر نماینده گان اعزامی حکومت مرکزی در محیط مسالمت آمیزی حل شده و این مشکل بزرگ که اهمیت جهانی بخود گرفته مرتفع گردد ماملت کردستان و آذربایجان همانطور بکه کراراً بدولت مرکزی متذکر شده ایم بر خلاف نظر ماجراجویان و عمال امپریالیزم ها که سناهای متمد خون ملت ایران رامیکند و بهشتی در جه شقاوت و بیرحمی ما را بلب بر تگاه نیستی کشانیده خواهان حل قضیه از راه صلح و مسالمت هستیم و نمیخو اهیم مسب خونریزی و برادر کشی گردیم ولی مزدوران استعماری که همیشه برای مکیدن شیره زنده گانی ما منکی به اوامرو دستورات امپریالیزم ها هستند از خود ابدآ اراده ندارند و باروش ما مخالف بوده و همیشه حفظ منافع امپریالیزمهار ا نصب العین خود قرار میدهند و ابدآ بمطالب ما وقتی نمیگذارند و همین عمال و قره نو کرهای ارتجاعی بین المللی بوده اند که در ظرف چند ماه اخیر باعث تأخیر حل قضیه کردستان و آذربایجان بادولت مرکزی گردید و الان مدت چند ماه است که این مشکله را کد مانده و مزدوران استعماری

بقیه در صفحه ۳

لەم روژە دا واجباتی میللەت چیه؟!

لەدوای صدەسەل استعمار و زبردەستیی . ملتێ کوردی نەجیب هەستی بەو کرد کە پێروێزترین رێگا یوزگار بوون بو تەم کردنی میووی آزادی بو تەم کردنی آسودە گی پشناوێشتی نەتەوێ کورد ئەو کۆبوونەو بە شەرفەبە ئەو پشنتی بە کتری گرتەبە کە ئەوروو هەموو فەردێکی ملتێ کوردی سەردارە شیرە تو آغایان ، مەلا و شیخانی باشەت ، شارستانی و دیهاتی بازو آستین بە بی جیاوازی پیمانی بەک دلی و محبوونەو میان داو بو پاراستنی آلائی مقدسی کوردستان دولتی کوردی تازە لە دایک بوو .

کە میللەت دەبەختی تەدابی بە نەکو خێبانه کانی پروردە بو لە کومەک لە میللەتەو بو دەوالت وەلی مەسافە سەلە ئەو فەکر کردنەو بە کە حتی جوێ گۆرەو بە کیشان بە ناوی کومەک بە رایانی خویان نەبەختیو بە کۆ ئەوروو هەندیک ئە آغایان ناک تالک و بە کۆه ! اداراتی دەوالتە خویان بە مارجعات بو بولی تو تەماندوو کردو ، ئەوتە سەلە بە کۆ هەندیکیان سور لەبیش چاویانە توتە کەیان لە ئێباردا بە هشتەمەر هاواری پویانە ، زورجیی نەجیب ئەو آغایانە ئەو نەندە زوو پیمانە کە خویان لەبیر جی ؟ کەمەیی :

« حاضر م بە مال و بە روح خەمەتی کوردستان بکەم و خەیانەتی بی نە کەم » آیامەنای جی ؟ مەنای ئەو بە کەمە بی پر کردنەو لە مەنای آزادی خواهی هەر کەمە کلاو فرانی بو خوی بکا . زور جیی تاسفە .

برایانی خوشەو بست :
لەلای هەمو مان آشکرایە . کە

حضرتی پیشوای معظم و رەهبرەری خوشەو بستێ کوردستان چە هەول و کوشیکی لە رێگای فروشتنی ئەو توتە دا کرد . هەتا بە هیزی فەکری حکیمانەتی خوی توانی کە بە هوی فروشتنی ئەو توتەو هەندیک بوول بو ئەو دەوالتە بو ئەو میللەتە پەیدا بکا .

ئەو روش دەوالتی کوردی مەلەتی لە بیرنە کردو و توانیو بە تەستی کومەگی بو دەرزی بکا و مەلەت لەو پوله بی بەش نەکا . وەلی ئەو کلمەیی آزادی پاراستن آلائی مقدسی کوردستان بە بلندی راگرتن کە منظوری هەمو فەردیکە واجبترین کارە . آیە کەر هەمو فەردیک لە میللەتی کوردی خاوەنی کەنجی قارون بیت ئە کە رسبەتی دوز منی بە دفەر و مستبەد بە سەر زال بی سەلە ئەو کەنجی شرف و عرض و ناموسی پایدەر مال نای ؟ واجبی

شرحێ هەر شەش سال لە دەو بەر بیستەو . پیش چاوتان بە دەم و بە دل جواب دەدە ئەو دەلین بەلی . بە لام آخ ! جہات داخ جہات . بە دەختی کورد ئەو دا بە کە بە سەر هاتی دوشی ئەو رو لەبیر دە چیتەو .

رایانی خوشەو بست :
وا دە زاتم ئە کەر هەربە کیک لە ابو کە بە بائیان لە خو هەندەسی بی گومان چاوی بە بیستی برابە کێ پارزانی ماوی لە لایەرە ۳

کر دوو بو زبانی شاھی ای تاپا هاوار . یان کردو ؛ ئەمانە داوای افصالی جوی ای تاپا لە شەبان کردو .

لندن ... حکومەتی نروج بلاوی کردووە کە ... ۴ پیش مەرگەیی خوی دە نیری بو ئەوێ اشتراکی احتلائی العانی بکات .

آنقرە - ایروسقیری اران لە فرنا بە طیارە بو طهران دە گەرتەو . مسکو - کنفراستی دوستانی مەللەتی لہتان شوروی لە وارشو ئەو بوو .

دەلی ... کیشەبە کی وەزارەت لە طهران بو ، گریاچەند و مزبیریکی آغای قوام السلطنە اصلاحاتی داخلی زویان ویستو . بلام آغای قوام اعلامی بیکی داو کە زوو بە زوو اصلاحاتی داخلی دە کات .

دەلی - ازنی خزی وفد و کومەلەیی برابانی اسلام قراری اعتصابی عامیان داو چونکە حکومتی مصر سستی بە رامەر مفاوضاتی انگلیز نیشان داو .

لندن ... لە سینمایکی شناری قاہرە بو مایک تەئو ۳۹ پیشەر . گەیی هندی کوشووە یکی قریخە ویکی سیلانی بریندار کردو .

آنقرە - زانرا لیزە ناوڕ بە مناسبەتی دوو مین سالی حەمەیی دیموکراسی بە اروپا تطبیکی کردو . لندن - و کلای وزیریی خارجی دەوالتانی روسیە و انگلیز و فرانسە و امریکا کوبوونەو ، ئەم کوبوونەوی باسی ای تاپان کردو .

دەنگو باسی هەندەران

مسکو - خیر گوزاری تاس ، ئەو خبەرێ کە خیر گوزاری اناطول لە تور کیا بلاوی کردووە کە لە شکری سوور دە گاتە ستوری بونان و ای تاپا نکیذب کرد .

مسکو ... محکمەیی عسگری بین المللی ، ویستا محکمەیی زانرا ل بودل دە کات سەرو کی کلی قوای العانی زانرا ل بودل لە افادە کەیی گوتی حکومەتی تور کیا قراری دا بو پاش سەر کەوتی العانی لە روژەلانی نیریک لە گەل العانی علیی دەوالتە دیموکراسیە کان داخلی چەنگی .

آنقرە - اهالی نابولی منتکیکیان

ئەوێ لە کورک بترسی دەغل ناچینی بانە هەروە کوبرادەر ستابن دە فەرموی : ئەوێ لە درەندە بترسی ناچیتە ناو چەنگەو ،

ئەیی حکومەتانی تور کیا و ایران و عراق ئە کەر لە ابو بترسن داوای آزادی و سەر بەستی خومان نا کەین ...

زورچاک بزانی پیشەر گەیی کورداسە جیە نابری صدی لی پروا هەزاری دیتە جیگا تا کۆ کوردستان هەمووی ناللی حەقی خوی ئەبی .

ایستا هەمو کوردستان دەستی داووتە دەست یک ؛ دەلی :

هەر بژی رەهبرێ گەورەیی کوردستان جنابی قاضی محمد .

هەر بژی سەر کردە و فەرماندە و ئەفسەر و پیشەر گە کانی کوردستان .

انور دلسوز

ماوی لایەری ۱ چی مان لە طهران دەویتی ؟
کار بە دەستانی کورد لە ژیر ارشاد و پیشەرویی رەهبرێ کوردستان پیشوای خوشەو بست لە هەموو ئەمراتی دوزمانی کورد آگاداران و هەموو بیانیکیان دا ناو بو بەر بەست کردن و بەر بەر کانی هومو جوور . ئەمراتیک و بیانیکی ضدی کورد دانبدیری .

ماوی لە لایەرە ۴

له م روژ هدا واجباتی میللهت چیه ؟!

به سه ره هاتی آرات

۱۸

له م جهنگ هدا نوینه نری نوی ارمیانی مهاجری واهان که له هوردوی نزاری رووسی یا بهی سه ر کرده بی هه بوو بودنتی په لاماری آزایانی آراته کان ده گهل فرماندهی کورد هات له به کمی له گرده کان بلیندی شیخو به دور بینی خوی به سه هاتی نیو بر روی ده روانی . فرماندهی ده سته بیگ که بو بروه رهش په لاماری ده برد فرزندمه بیگ بوو نیو بر او له به لاماری هه وه لدا بریندار بوو معاونه کسی (نورو) کورری دلاوه ری موسی بر کی کوزرا پشمه سر- گان له نیوه راستی جوار دیواری که دروستیان گورد بوو دانیشیبوون خویان ده پارتست دوای داگیر کردنی برون سوور بروی حسکی به ژماره به کی که مه وه بولای کیوی قوطیس وه سه ر کهوت سه ره وه خوار به گوه گی په لامار به ره کانی برون ره شه وه چوو .

جهنگجویان که به برینداربوونی فرزندمه و کوزرانی نورو بی سه ره برست ماونه وه بروی حسکی به هیزی کومه گی دوزمنی تیگه بیشتن ده ستیان له محاصره هه لگرت و بولای آرات پاشه کشی یان کرد .

سه م ده سته به به سته کی زلتر له جهک کردنی پشمه گه کانی برون ره شیان ده سته دوا بوو به لام داخه کم هر له هوه له وه له به چی هیننی ده ستوراتی فرماندهی سستی یان کرد بوو .

له م ده سته قرار او بو ژماریک چل کسی سوار به شه و لوته کی کیوی قوطیس داگیر کن شارو دزی بایزید و ملسی شیطان دهن گوللهی خویان بگرن .

دوای ته و او بوونی کاری برون ره ش فرزندمه به هیزه کانی خویه وه چوه لوته کی نیوبراو سه ره و خوار بوللهی شیطان و شاری بایزید په لامار به ری . سه م چل سووره تانبورهی چوبوون یانی گردی سه ره وهی نوره شین یان گرت به لام وه لا سه ره وی لوته که نه کهوتبوون .

چه ند پر سیاریک له برا دیهاتیگانم

همه و له کانی نه خوشی و برینداری هاوارانه بو حکیم له کانی کشت و کال بو ترا کور له کانی هیرشی دوزمن بو تانگ و فرو که .. که چی له هاواره که زیاتر هیچی دبی نیه بوچی هه ول نادهن بو بهیدا کردن ؟ و ابزانم چاوه نوری حضرت عیسی علیه السلام ده که بن به معجزه نه خوشمان بو چاک کاته وه باحضرتی موسی علیه السلام به گه زوو گوشتی شللاقه بمان زینی یا طهری آبیل دوزمنمان بو بو باردمان بکا .

سه گه ره و چاوه نوریمان نه بو وایه ده بوو زور باش بو خویندن هه ولمان دابا چونکه سه م چشانه هه وو به هوی خویندن دینه به ره م جارن حکومتی دیکتاتوریه ماوهی خویندن به دیهاتیگان نه ده دا ایستاجی ؟ ایستا که حکومتی میلله بوچی له حکومت ناخوازین که ده رسخانه له دیهات دامه زرنی ؟ سه گه رخواز تومانه بوچی بومان بیگ نه هاتوه ؟ سه گه رده زانین نیه رو حکومت اقتداری نییه بو هه وه ودی بهک ماوه له لاپه ری ۴

سوارانی تورک له پشت تاش برون کو بوونه و ذاتیان نه بوو بچه پیش . ده تک دانه وهی هه ره نه بی گولله کانی مسللی نه ده توانی به کم بزائن ته نیا له دور وه خه ریکی تماشا شی رووخانی پشمه ره که کانی خویان بوون . دیسان هه لخرین وه له بوونیک چکه وله له چونه تی جهنگجویان به خون بابی گشتیان ته و او ده بوو . ریگای پاشه کشی یان و هه وار و زور ترسناک بوو . به بیچه واته جهنگیانی پشمه ره که گان له سه ر گردیکی بلیند هه لکه و توبو و ته و او به سه رجیگی جهنگجویانیدا ده روانی به م جو ره پیوست بوو کار بهک سه ره بگری .

له م گه رمه جهنگ دا دوو سواری کورد له بردی به ردی شیخو راسته و راست غاریان دا بو مه بلیندی جهنگ . هه ره چه ند گوللاننه تفهنگ و مسله کانی دوزمن له پیشواری سه م دوو سوواره کوتابی نه کرد ، به لام سه گه ره به راستی بیان زانی با به که له م دووانه به کی خودی فرماندهی کورد و نه وی دیش بروی حسکی به به خون بابی ته و اویشیان ته و او بیوایه نه یان ده هیشت سه م دووانه گیان ده برن ، که می بلش گه بیشتنی سه م دوو سوواره به گرده که نه به برد ته و او بوو . تفاتی پشمه رگان زور و فرمانده کیشیان له کوزراوان بوو ماوه کانیش به دبیل گران . به ری که هت دوامین گوللی تورکه کان له سینگ کی پرر له شانازی عدو عسکی سه سووری که دلکی پاک و برر له مر و بی آلاشی بوو هه لچه فی له بی کهوت .

کو تو برر زاری توبه که روو به رووی یادگانی تورک له ایستگای بایزید به ده سته خودی توبچی به کان ده سته کرد به تیر هاویشتن . سه م توبچی به دبیلانه بیجگه له سه ر دانه و ا ندن چاره یان نه بوو به لام داخه کم سه م توبه ته نیا ۲۷ گوللهی بوو .

آگاداری

به دوای آگاداری ژماره ۶۶۱، ۳۹ - ۲۵۳۹ ادارهی ته خشایی وزارت جهنگ کوردستان ده ههزار بو ط داری سوتنه بییداوست سالیانه ۱۳۲۵ بو یی ۳ هیزی ناوه ندی به مناقصه ده کری و برایاتی صاحب دار تا آخری روزی ۲۰، ۳۰، ۲۵ ده توانن پیشنهادی خویان به ده قهر معاوت تخشایی وزارت جهنگ تسلیم بکن ، جلسه ی مذاکره روزی ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ ساتی دوو باش نیوه رو له وه تانگی معاون تخشایی وزارت هیز تشکیل دبی داریکی هیزی کوردستان لازمی نیوهی (ورسک) و نیوهی (تهر) تحویل وه رده گری .

سه رو کی اداره ی تخشایی وزارت جهنگ کوردستان شرفی

مزی آگادای

- ۱- لاپه ری ۱ دبری ۳۰ ریال
- ۲- ۲ د ۲۵ د
- ۳- ۳ د ۱۵ د
- ۴- ۴ د ۱۰ د
- ۵- کاغذ و پاکت سه ری ۲۰ د

ههادی سه گه ره به سه ره هاتی ژبر ده سته بی واستعمار یان له بیر ده چی ، خونه و برا ره شیدانه هه ره که ده توانن نه سونهی مجسه ی ناحزی دوزمن بیسته پیش جاوتان له ولاتی خویاندا هه ماله خویاندا آسوده و ره حهت و ازبان له نه هینان و له چلهی زستان دانوشی ده ردی سه ری و مهاجر تیان کردن به سه ده ها بان له بی خورا کی وی به رگی وی جی پیدا لاشی بیروزبان چوه ژبر خاگه گهل سه م شدا هه وو به چاوی خوتان ده بین نه و رو هیچ نه به سه ر هاتانه یان منظور نیوه له پیشه وه به ره و سینگ کی دوزمن را وه ستاون و له شیر دفاع له کوردستانی آزاد ده کهن ، که چی هیندیگ له آغایی مهش شه ری بو یانه ، با و رابه شه وه آزادیان که نه جینیکه بو سه م فردیک ، محو بوونه وه مه مان سه له نهونی مال فهونی گیانی هه وه میلله تی کورده ، نه و رو ته و ای ده وه ت و میلله تانی دونا چاوی بریوه ته سه م به چه کوردستانه آزاده دوزمن له ریی چه وت و خوار و خوج تمقیب کردنی بومان ده کانه ده هوی آوازی ناحزی خوی دوستیش بی بی دلگیر دبی سهی برابیان کاری اسانی دوزمنمان سه ست ده کا دوستان زیاد ده کا نومیده وار بن که هه وو فردیک له افرادی میلله ت له ورزیه وه به تی بی نیکی به نه ر خه وه به گیانیکی نیشتمان به ره وه ری راسته وه ریگای راست بگری و پشت گیری ده وه تی مظمی کوردستان بکا ، چونکی ده بی نه لانان یقین بیت آسوده گیتان له ژبر سیه ری آزادی دا ده پارزری ، بو پیشه وه ، بو سکومه ک ، بو هه ول و سکوش ، بزنی میلله تی کوردی باشه مته و آزادی خواه

له لایهن وزارت هی تبلیغات

دهنگوباسی نیو خومان استعفا

له ژماره ی پیشو دا که وه لامی دانانی آغای رحمت داودی مان به ناظر خه رجی اداراتی ده وه تی دابوو گویا نیوبراو له و کاره استعفا ی داوه ولی ی قبول کراوه و آغای خلیل حیدری نامیین ناظر خه رجی کلی امور شفای یوبراو نه نجام ده دا .

نتیجه ی هه لبزاردن له بیمارستان

له وزارت هی به دار بوه اطلاع ده در ی که چه ند روژ له وه ی پیش له بیمارستان هه لبزاردن به چی هاتوه و سه م پیاوانه ی نیو براوی زبره وه به هه بیتهی ره ئسه هه لبزاردن .

- ۱- حضرتی پیشوای مظم
- ۲- آغای مه لا عبدالله مدرسی
- ۳- غنی خسروی
- ۴- سید علی حسینی
- ۵- سید عبدالله سیدی
- ۶- مه لا صدیق صدقی
- ۷- شیخ حسن شمس برهانی
- ۸- رحمت شافی
- ۹- صدیق حیدری

مه باد - چاپخانه ی کوردستان

ماه ۵۵ لاره ۴

ماوهی لاپه ره ۳

چهند پرسیاریک له

ده سرخانه دانی بوچی بوخومان ههول نادهین ؟ بوچی له دی بهك هه ره دهبی نهیا مندال له لای معلیمی تایه تی بوخوین ؟ چ دهبی نه گه ره هم معلمه تایه تی بهه هه و منداله کانی دی بلی ؟ بوچی ده وان بهه هه و اهالی آوای چوارنه فر گلوان و شولن گویا که وان و کاره وان ده گه رین و ده بیان نیرینه بهر حه وانان بوچی ناتوانین نه فریک معام بگه رین ؟ مه گه منداله کانهان نرخ گویا که کاره شیان نه به خوا عیه چت نه زانین عیب تریشه برانین نه بکین .

محمد قادری

بیمارستانی گولی سوور

به راه بهر به تصمیعی هه شه تی ره شهی بیمارستان نیوی (شیرو خورشید سرخ) به (بیمارستانی گولی سوور) گوردراوه ته وه و له هه و دووا به نیوی ازه نیو ده سیری .

عزیمت

روزی ۲۰ ر ۲ ر ۱۳۲۵ سانی ۱۰ ای به یانی حضرتی پیشوای کوردستان بو ته وریز عزیمتی هه رموو .

هاتن

روزی ۱۹ ر ۳ ر ۱۳۲۵ آغای ابراهیمی نادری که به کی له آزاد بوخواهانی به تینی کورده واردی مه باد بوه ، روز آوای ۲۰ ر ۳ ر ۱۳۲۵ له رادیوی کوردستاندا مطیعی به تینی خوینده وه .

هاتن

روزی ۱۹ ر ۳ ر ۱۳۲۵ آغای حجازی که آزاد بوخواهیکی آزای کورده گه به شه مه باد وله لایه کومیتی مه که زی له خدماتی نیو براو رسماً سیاس کراوه .

ماوهی لاپه ره ۲

دهنگو و باسی هه ندران

لندن - له روزی ۲۵ جو زه ردان وزرای خارجه به له پاریس کو ده به وه ....

موسکو - له زه زب پایته ختی یوغوسلاو یا به که م کوتر لسی کار که رانی جمهوریتی گه رانیا کراوه .
دهلی - له و ماوه بلاو کراوه ته وه که ایطالیا له روزی چوار شه موهو جمهوریت اغیار ده کری ...

موسکو - مجلسی و کیلانی وزرای خارجه دو و جار کو بوته وه ، به که تم جار باسی مسئله ی حدودی ایطالیا و اوستریا و مسئله ی مستعمراتی ایطالیا کرا ... نماینده کانی انگلیز پیش نهاد بکیان داوه گویا لزه به ک تین بکریت بو تحقیقی مسئله ی مستعمراتی ایطالیا ، هه ما له کو بوته وه ی دووه م باسی سه ره که ونی ده وه له کانی دیو کراسی کراوه ، وله چهلا کردنی بلغاریا و هنگاریا ش گفتو گویان کردوه ..
لندن - پولیس و انیمه ی شاری اسکندری به خه ریکی تحقیقان ، له آنی تحقیقات دا سه به تیکیان و ده ست که وه وه ۶۳ بو بهای ایطالیای تیدا هه بوه ....

آنقره - به بمانک به نی آمریکا و استراليا مور کراوه بو نیک دانی قانونی وام و اجاره .

آنقره - به گویه ی نه و خه به ره له بودا بت هاتوه گویا هه به تیکنی نماینده کی له ژیر ریاستی سه ره لو وزیر میسو سیوور بو آمریکا مسافرتیان کردوه گویا هه مسافرتی متاعه به هه ردوو طه رف هنگاریا و جمهوری به که گرتوه کانی آمریکا .

لندن - تهالی شم شماره دینی شه وله خیابان و کوچان

موقیبت استعماریا و عمال مزدور آنان آورده شده اند و باید گفت که این گروه سربازان و افسران بیگانه را سنگرمترک خویش قرار داده اند و بدون ذره رحم و عطوفت بشریت آنان را فدای مقاصد شوم خویش کرده این بار نیز با ایمان و اراده خلل ناپذیر ما برای کسب آزادی حقیقی بر مزدوران استعماری روشن و مبرهن گردید : اکنون در این موقع که نماینده گان حکومت مرکزی تهران برای حل مسالمت آمیز مسئله ی کوردستان و آذربایجان وارد تبریز شده ما انتظار داریم از راه صلح و مسالمت این مشله تاریخی را حل نمایند از آنجائیکه برای همیشه آرزوی ما این بوده و خواهد بود که بدون خونریزی و برادر کشی این موضوع حل شود و از طرف دیگر پیشوای ملی و محبوب ما که متکی به افکار عامه ی ملت کرد است همیشه از بروز احساسات پر شور ما برای تسرع حل مسئله کوردستان با ممانت و خون سردی که ویژه شخص معظم الیه است استقبال میفرماید با تصابح و اندرزهای گرانمای پدران خود ما را به صبوری و ممانت هدایت میفرماید ما ملت کرد با صدای بلند بتمام هم مهتنان ایرانی خود و جهانیان اعلام می داریم که خواهان جنگ و خونریزی و برادر کشی نیستیم و در صورت اجبار در ورود بدان آماده هم برای تحمل هر گونه مشقات و مشاکل که ما را به مقصود اصلی برساند از هیچگونه فدا کاری و جانبازی کوتاهی نخواهیم کرد برخلاف نظر ماجرا جوین و عمال استعماری که برای حفظ منافع و موقیبت امیر پانیزم ها نهضت مقدس ما را می خواهند در نظر آزاد بوخواهان ایران و تمام جهان کوچک و ناچیز شمرد و آنرا برخلاف مصالح ایران و نمود نمایند شاید افکار آزادیخواهان

شهبان را باوردوه بو شه وهی جه زنی بیروزی بیمن ....

دهلی - حاد نهی نه قینی ۳ بو بها له اسکندریه روی داوه ۳ پیش مه ره گی انگلیز کو زراو دووشیان بر بنداره ....

موسکو - امبرتو پادشای ایطالیای خوی آماده ده کات بو ایطالیا به چی هیشن ، مجلسی وزرای ایطالیا کو بوته وه گویا ده گوتری له م کو بوته وه دا به یداغی ایطالیا ده گورن و عضو بکی عام ده رده خن ....

دهلی - عبدالرحیم سیکارتو سه روک وه زیری انده نویا بلاوی کردوتوه که مجلسیگی پاریزگاری دروست کراوه بو به ره بت کردنی هه موو خطر یک ....

آنقره - اغتاش له زیاد بو نایه له شاری نابولی پاش شه وهی شاه له سهر حکم ده ره کرا گویا باب له چیگای خوی شاهی ایطالیا امبرتوی دیوه ....

و روشنفکران را از قیام نهضت مقدس ملت کوردستان و آذربایجان مفشوش سازند همانطوریکه بایدان و عقیده راسخ و اراده خلل ناپذیر خود وارد در این مرحله پراقتخار انقلاب برای آزادی و رهائی از قید اسارت و استعماری شد ایم بدر این راه جانبازی ها و فداکاری ها کرده و خواهیم کرد با همان ایمان خلل ناپذیر در نظر داریم تمام خاک ایران را از چنگال نوکرهای مزدور بیگانه گان و همال ارتجاعی آنان نجات داده و آزادی حقیقی را دسر تاسر کشور ایران برقرار نه ایم و ملت فلک زده ایران را از چنگال این گرگان خونخوار اجتماعی رهائی بخشیم تمام ملت ایران باید از حقوق اجتماعی و آزادی حقیقی بهره مند گردند آزادی و آسایش و راحتی همگی تأمین شود ماعمال و مزدوران استعماری را مخاطب قرار داده و میگوئیم از تمام تحریکات جناب آمیز شما وسیعی و کوششی که برای خاموش کردن شعله مقدس انقلاب مبذول میدارید اطلاعی کافی داریم مطمئن باشید اراده ما برای نیل پیروزی بعدی قوی است که توپ و تانک و سرنیزه های شما قادر نخواهد بود کوچکترین خللی در اراده آهنین ما وارد نماید ما میدانیم که شما اکنون برای برهم زدن مذاکرات جاریه در تبریز سعی و کوشش زیاد مبذول میدارید ولی مطمئن باشید تاروزیکه آرزو و آمال تمام آزاد بوخواهان ایران بر آورد نشود ماصحنه پراقتخار انقلابات را ترک نخواهیم کرد .
و برای نیل به پیروزی قطعی چه از راه صلح و مسالمت و چه از راه فداکاری و جانبازی ابداً کوتاهی نخواهیم کرد در خانمه ما نماینده گان محترم اعزامی حکومت مرکزی را مخاطب قرار داده و اظهار میساریم اولاً مسرت و شادمانی خود را از ورود و تشریف فرمائی شماها ابراز میداریم . و در این لحظه که پیشوای محبوب ملی کوردستان و آقای پیشه روی رهبر ملت آزاد بوخواه و غیور آذربایجان بانماینده گان خود مشغول مذاکره برای حل قضیه هستند دیده میشود در مجاور قوای ملی کوردستان عمال و مزدوران امبر پانیزم ها بدست و یا افتاده اند و میخواستند آبرا گل آلوده کرده و ما می بگیرند مشغول تحریکات بر علیه قوای ملی ما هستند از آنجائیکه ما ملت کوردستان اروا مر پیشوای محبوب خویش اطاعت نموده و انتظاری حل مسالمت آمیز مشکله خود را داریم وضع تدافعی بخود گرفته و از هر گونه تعرض همانطوریکه تا بحال خود داری شده خود داری خواهیم کرد و مخصوصاً اعلام میداریم در صورت تعرض به بقوای ما هر گونه استوایت از عهده ما خارج است .

کوردستان

بلاو کهرهوی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

ژماره ۵۸ - سالی به کم - شهمو ۲۵ جوزمردان ۱۳۲۵ - ۱۵ رجب ۱۳۶۵ - ۱۶ زوین ۴۶

جهنگو نیشتمان په رستن خوی طبیعی کورده

دوای نه و روزی که ته مه حکومتی ملی مان دامه زرانند و بو تضمینی آزادی خومان هیزی ملی مان به وجود هینا روز به روز هم سازمانه و هم هیزه ملی به هیزتر کراو لک و پویمان رازانده و ویا به به به زمان کرده و تا هینا نه سهرونه که دهه توانم بلیم هم وینه له امانتداری و قداکاری وله کاروهری خستن و زور را به رانندن دا و بالاخره له سیاست و تا کیک چه نکیدا پایه هی هه ملی بوخوی گرتوتوه .

مه بهستی ایسه له بهرز گرتوتوه هی سازمانو به هیز کردنی هیزی مللجان نه و به که میله نئی کورده له تهره پیدانی آزادی خوی ورا گرتی نه و دلتیا و خاطر چه بی و هیچ به ره له ستیک نه توانی هه ره شهی لی به کا و هیچ به ره نگاریک نه توانی ریکای پیشکه و تمان بگری .

ناهی نه ورو ته ماشای تازه هی و چه وانی هیزی ایسه بگری ده بی نه و پیروزیانه بروانین که نه ورو له سایه هی چه وانی آزادی پیرانی له خو بو و دو به و سه ردارانی قارمان و چه نکمان هیناره نه و روده بینین که ته وای بیوانی کوردستان له ۱۸ ساله هه تا هه ۸۰ ساله هه موو جو و ره چه کی جهنگیان به خو وه هه لا و سه یوه وله مه به ندانی سنووری کوردستان داوه ک شیر راهه ستاون و آماده نیشتمانی خوشه و بیستان له هر پیشهات و به سه ه هانگی یاریزن و گشت به کده نکو به گره نک چاره نووری فرمانی بی شوای به رزیانن که به محضی صدوری ده ستور دوژمنی خویان به رش و بلاو که ن و وجودی منحوسیان له خا کی کوردستان

سخنرانی رادیوی کوردستان به بونهی فووتی کالی

هاونیشتمانان : کسریکاران زحمه تکیشان . رفیق میخایل ابوانو کالین وه فاتی فهرو و ؟ نه وه له ده وه لئی اتحاد جماهیر شوروه و سوسیالیستی نه مرد ، به لکوله ته و او آزادی خواهانی دنیا مرد ، له روزی سی شهمو ۴ ژوئن سانی ۵ و . ده قه پاش نیوه رو دنیای آزادی بخو و ماته می لی نیش ، چونکه ره رفیق کالین و داعی له مه کرد ، مه رگ و بی نه نه نیا برایی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی داغدار کرد ، به لک آزادی خواهانی ته وای دنیا ، کریکاران زه حمه تکیشانی هه موو چیگایه که رهش یوش کرد رفیق کالین له . نوامبری ۱۸۷۵ له ایالتی کالین له . دایک بو ، ... له ۱۴ ساله ی چوو اتین گراد وه کوو کار گه ریک ده سه به کار کرد ، له پاش دو و سالان چه کارخانهی (نوتولیسکی) له به سه تران دا کاری ده کرد و ضمناً شه وانه خه ریکی ده رس خویشدن بووه وله موده ی زیانی کار گه ری خوی هه میشه به آشکراو نه هینی بوراچه کریکاران کوشی ده کرد ، ظه فجایی کار فرمانکاتی وه ده رده خست . کالین له سالی ۱۸۹۸ واردی زیان سیاسی خوی بو و له کوه لی کریکار (سوسیال دیموکرات) نیو نووره کرد ، به دلیکی بره هیز و روحیک شاد دهستی کرد به مبارزه هه تا بو به به کیک له نه ندانه کانی به رز (سوسیال دیموکرات) وله و ریکایه چند کهرت تبعید کرا به لام ده سه هه لگرتی نه بوو . هه تا روزیکی توان ده گه ل براکانی دمی آلا ی سوو له سه رکاخنی کرملین یا (مه رکه ز) تاوه نی نه زار) هه ل کا . هه روه کم هه لیشیان کرد . کالین له زیانی بر له شانازی خوی ، له روزیکی ر گه بو کاروه ر گرتن چوه (بطرزبور کی هه تاروژیکی گده گه ل لنین وستایر و سه رانی دیکه ی حزبی بلشویه نه ته وه کانی اتحاد جماهیر شوروه و

ماوه له لاپه ره :

رادپوی لندن و دونیای فودا

بحران سیاسی که امروز در تمام دنیا میان تمام ملل عالم حکمفرما است ایجاب انرا میکند که بگویم وضعی کنونی دنیا از زمان جنگ و خیم تر و خطرناک تر است ؛ از این رو بایستی در پیرامون اخباری که از دستگاره رادپوهای دنیا پخش و استماع میشود قلمفرسائی نموده هر یک از کلمات استماعی راز بر میگرو

سکوب و دقت و تفکر مورد بسط و تفسیر قرار دهیم تا بتوانیم حتی الامکان از وقوع حوادث جدید نا هنجار جلوگیری و ضمناً بمثل عقب افتاده خواب آلودی بفرمانیم که هر کس بفکری خوشه کوسه بفکری ریشه . اخبار شب ۱۱ ر ۳۵ رادپو

دقت توأم با سیاست روز بان دو ورشته مطلب که با حیات و ملمات افراد تمام ملل دنیا بازی میکند شرح باره حقایق برداریم :

۱ - موضوع گرتن سرباز و وظیفه داوطلب در بریتانیا بحال کنونی که دنیا بوسیله انعقاد کنفرانسه های متعدد وزیران و وجود سازمان ملل متفق به آن شاخ و بال و عظمت که از صلح واشتی از تهریم و جبران خرابکاریهای گذشته سخن میرانند منافات داشته سهل است بلکه صالح آینده را نه دیده نموده و بخاطر انداخته است بطور قطع میتوان گفت که اینکار مقدمه نایره جنگ سیمرا در بردارد زیرا اینکار نه گه مرحله حقیقی عمل بخود بگیرد بدون تردید و شبهه دول معظم دیگر نیز بگردار مقابل بمنظور حفظ آزادی که با تاراجان ملیوناسرباز بدست آورده اند مباردت خواهند ورزید ؛ البته در این گیرودار باز اقلیت و اکثریتی از دول کوچک و بزرگ بوجود آمده باعث میشود جنگ سیم دامنه دارتر از جنگ دوم در بگیرد ؛ امامحقی نماند مسبین غافلند از اینکه امروز هیچ یک از دول عالم بوژه دولت های وارده در در جنگ دوم نمی توانند مخارجات طاقت فرسای جنگهای امروزه را تحمل نمایند ؛ چون منابع اولیه اغلب آنها در بحران و امور اقتصادی آنها صدی صد رو بترنزل و تزلزل نهاده است . اگر بعضی دول بانکا ممالک متحده امریکا بخوانند مرکب لجام گسیخته ی خود را در دنیای سیاست بیخ و خم دار امروزه بروی ملل بتاخت و تازد در آورند . و نگذارند تا تأثیرات عامل بزرگ جنگ را که در روحیات ملل کوچک برای بدست آوردن حقوقی اولی خود (آزادی و استقلال) بخشیده است ؛ صورت عمل بخود گیرد (۱) اطمینان کامل داشته باشند خوابی است خرگوشی و خیالی است سطحی ؛ چون عقاید ملت امریکای امروز به رئیس جمهوری (مستر ترومن) بر عکس گذشته (زمان مستر روزولت فقید) است . زیرا مستر روزولت فقید یک نکلوساکسن و یک شخص طرفدار دست راست بی اراده و تابع بود والا امریکایی که در آن سر جهان واقع و از خیلی چیزها مستثنی است چرا بایستی روزی بیاید که خود را فدای سیاست شوم و افکار بوالهوسانه این و آن بکند . بقیه صفحه در ۳

هنگ و نیشتمان پرستن خوی طبیعتی کورده

ورد تهنیا پیاوان آزاو جهنگی نین به کورنیشیان آزابی و جهنگاوه ریدا له پیاوان کهمتر نین و حاضر نشان نهی پیاوان له مهیدانی جهنگدا حاضرین له رابردووش داله بکوردان ژنی زور آزاو جهنگاوه و بووه و به کور بلی جار هه لکه وتوه که گیانی هه زاره ها که سه بهره شاده و باهه تی به کور نیشتمان پاراز تراوه بونه نهی به زبته تی گیانی انی کورد پیوست ده زمانه دایکی برو حسکی پیشوای بونی آرات و بهیر بینم : تم ژنه مه نهی له سه دوه سال پتر و کورریکی له ریگی آزادی دا قوربانی دابوو و دوو ورری دیکه شی ده مهیدانی مبارزه دا آمادهی قوربانی بوون کاتیکدا که له تکه بومیکی و هلاقی که وتوو و هومیدی نی تم ژنه سال به سه ردا هاتوهی به نا هومیدی کورری بووه و بکوت : (سوپاسی خودا ده کهم که نه ورو منی کردونه ربانی ریگی آزادی و زبانیکی به کورره کانی آرات که یانده و جهنگ جویانی ده به نا کرتوه) آیا تمه به سنیه به زبته تی گیان و آزابی و وطن پرستی ژنی کورد ؟

هورو میله نهی کورد هه موو بیکه وه آزادیان ده وی گشت به پیر آزادی به پیشوای آزادی رو به رووی ادی دسان آزادی ده رون و جوی له آزادی هدف و انیکیان نه و ایستاش له ماویگی که مه داوه سایی و جهنگ مانی نه و شانهی که بوژیانی میله تیکی زیندوو پیوسته فه راهم باوه و ده وی شرافه تی ملی و عظمتی تاریخی خوی به دنیا سینی وی پاریزی .

هورو له گشت مه له نه کانی کوردستان دا سه ر یه کورد ده دره وشیتوه و جوی دوزمان کور ده کا سرودی ملی کورد ده نگ ده دانه وه و گوی بله و زمان کور ده کا .

له دای پیران ، لاوان ، پیاوان ، ژنان ، مندالانی کورد و جوتیرو کربکاری کورد آووریک هه لایساوه که بیج هیزیک ناتوانی بیکوزبیته وه .

کورد هه روه ختی که وره بی تاریخی و مه زنی نژادی وی و بهیر دیته وه، کاتیک و بهیرده که ویتوه که له رابردودا نی خذمه تیکی به دنیاوی فه ره هنگ و صنعت کردوه ؟

زه مانیک و بهیر دیته وه که خواهه نی چی آزادی سه به سیککی به نرخ بوو ؟ و دوزمان چونان لی تمستاند کوررانی آزاو پیاوانی دلیری کورد بو و هر گرتنه وهی و حقه له ده ست چوو به نه خه ی خوی چی مجاهداتیگی کردوه و چی قوربانیکی داوه ؟ دای آوور ده گری و دیته بوش و هه رده کولی و به خوبن نهی نانشیته وه کورد نه و بقیته ی زانیوه و باوه ریشی بی کردوه که پاریز گاری کوردستان کورده و هه ر کورد ده توانی حقوقی کورد پاریزی .

سید محمد حمیدی

صوره تی اشیا ئیکی که له طرف نیو بر اوانی خواره وه بو پیشمه ر که کانی جبهه « هدیه کراوه »

ردیف	نیو و نیو بانگ	نیوی دیاری
۱	صالح بارامی خیاط	۵۰ ریال
۲	آغای علیرضاخان اردلان صدری	۱۰۰۰ ریال نقد
۳	کومیتته ی سقز . هشت دکان علاف میرزا محمود حامیدی و خلیل صالحی و عبدالخالق و میرزا مصطفی سید نجمه الدین و سید صالح و محمد بایزیدی عزیزی کوری و هابی عبدالله ربیعی .	(۲۵) پوط آرد
۴	رحمن رشید زاده .	۳ قالب صابون و ده دسته کاغذ سیگار .
۵	محمد غالب دباغی ماهوستای گلاویز .	۸ قالب صابون ۱۰ دسته کاغذ سیگار .
۶	عبدالله حاجی کریم خیاط .	۴ جوت گوره وی ۱۰ دسته کاغذ سیگار .
۷	میرزا کریم فرهادی .	۲ جوت گوره وی ۴۱ دسته کاغذ سیگار ۱۰ قالب صابون .
۸	امیر کوری کا که رحیمی جوانمرد .	۱۰ جوت گوره وی و ۱۰ قالب صابون .

له رومانیا اعلامیه بیکیان بلاو کردوتوه ، له هه مو ژبانی رومانیا داوا ده که ن تأییدی دیمو کرا - به کان بکن . . . . .

موسکو - له طهران کونفراسیک بوه بیتی دکتوره کانی شوروی و ایران ، له م کونفرانسه دا ، آغای قوام السلطنه حاضر بوو . . . . .

موسکو - به بیانیکی مالی بهینی یوغو سلوو و اکباو باجیکا مور کراوه . . . . .

انگلیزو شوروی له سفاره تی روسی له لندن داوا بان کردوه روسیا رزبارت بکن و حکومتی شوروی دوتی سفارتخانه ی خوی له لندن آگادار گره که مانع نیه له زیاره تی هه بته تی باسکراو . . . . .

لندن - هه بیته تیک له ژیر سه رو کی مظفر قبروز ایمره له تهرانه وه ده گاته آذربایجان . . . . .

آنقره - تهواری دنیا ایمره و چاویان له کونفرانسی وزرای خارجه له پاریسه گویانه گه هه مسئله ییکی تمه مانه نه انجام نه دن بو ۲۱ ده و اهت ده تیردریت . . . . .

آگاداری انحصاری وراثت

به تاریخ روزی شهمو ۱۷ ر ۲۵ آغای محمد طالب الحسام سجیلی ژماره ۸۷۱۶ مه آباد قیوم به ظاهر کردنی مدرکی قومی ورو ووسی مصدق سجل خوی و گزارشی مردنی یای هاجر طالب الحسام ژنی میرزا محمود طالب الحسام و کچی احمد سه لاکه ر دانشتوی مه آباد له برواری روزی ۱۳ ر ۵ ر ۱۳۱۷ له محلی دائمی خوی (مه آباد) فوتی کردوه تقاضای تصدیق انحصار وراثت به ژماره ۳ ر ۲۵ ع ثبت کراوی ایداره ی عدلیه کردوه که وارث ارث بهری یای هاجر منحصره نه کوریککی صفر ۱ عبدالحمید طالب الحسام ژماره سجیل ۱۹۹ ۲ مجید طالب الحسام ژماره ۱۴۸ زر کوری یای هاجر که له طرف بابی وه ارث بره . . . . .

ایداره ی عدلیه له پاش رسیده گنی به شاهیده کان مراتب سه روه وه سه کرت له روزنامه ی کوردستان هر مانگه که تیک آگاداری ده کا . هر کس نسبت به مراتبی سه روه اعتراض ماوه له لاپه ری ۴

دهلی - شاگردیکی مدرسه له اسکندریه بومبا به کی هاو پتوته خانوی سه رو کی پولیسی اسکندریه بلام بی نه که وتوه منداله که گیراوه بوخته خانه نیردراوه . . . . .

بیروت - ۳۵۰ مأمور ۱۰۰۰ معلم له زاپون له کاری خویان دهر کراون له بهر ته وهی که به فاشست ناسراون . . . . .

دهلی - معاون وزیری اموری خارجه یی بریطانیا اعلا میبه کی داوه گویا حکومتی بریطانیا چوتیه تی هه لاتنی مفتی فلسطین له حکومتی فرنسا پرسیره . . . . .

دهلی - سه روکو زه عیمه کانی احزابی هندوستان و هیتی نماینده کانی بریطانیا و نائب ملکی هند ۴ سمات کوبونه وه گویا له م کوبونه وه به پیشنهاد کانی بریطانیا بیان خوننده وه . . . . .

دهلی - برای پادشای سیام اتاندا به پادشا هه لیز بردراوه . . . . .

موسکو - به کتی ژبانی دیمو کراسی

دهنگ و باسی هه ندران

موسکو - مارشال تینو له شاره چند میدالی باوته تهو ته فه رو پیشمه ر گانه ی له شگری سوور که له جهنگی العانه کان بو پاریز گاری و رزگاری یوغوسلواکیا آزابی و رهشیدیان نواندبوو . . . . .

موسکو - هه بیته تیک له کومه له ی دوستانی میله تی

رادیو لندن و دنیای خود

درست است که در جنگ بین المللی دوم (۱۹۳۹) دولت امریکا منافع و مصالح خود را در مقابل حملات ژاپون امپریالیست و متحدینش در تهدید دید که داخل در جنگ شد. ولی آیا اگر خدای نخواستند جنگ سیم در بگیرد تکرار این کار برای امریکا مفهوم حقیقی را بمصدق گذشته در بر خواهد داشت یا خیر؟ خیر. چون اگر روزی پیش بیاید که معالک متحده امریکا و زمامداران دیلمت آن از سه سبب پیدایش جنگ سیم به مخفی باعلی پشتیبانی بکنند؛ جز بر این نکته و منشأ نمیتوان چیزی دیگری اطلاق و حمل نمود؛ مگر اینکه بگوئیم: امریکا با دخول در جنگهای محتمل الوقوع آینده، میخواهد حداکثر استفاده را از قانون وام و اجاره بفتح خود بکند. و همچنین میخواهد از راه استقرار منافع قسمتی از اروپا و دول خاور میانه و نزدیک را به ساط خود در آورده از این راه تحت الشعاع سیاست خود قرار دهد تا سیادت بازرگانی امریکا را نه در این نقاط بلکه در جاهای دیگر نیز دست آورده بتدریج موفق شود که اکثر این مناطق را به مستعمره یا مستملکه خود در آورد و ... البته ناگفته نماند اگر روزی امریکا اجرای چنین نقشه ای را که در مخیله خود پرورانیده بخواهد به محیط عمل در آورد غیر مقدور خواهد بود، چه این امر با منافع مستعمراتی بریتانیا اصطکاک و تولید مغایرت شدید خواهد نمود سهل است بلکه صدی صد انهدام فرمانروائی و زوال منافع و منابع بریتانیا را در سراسر آسیا و افریقا و قسمتی از اروپا تهدید ابدی میکند، دولت انگلستان در این تصادم ناچار و ناگزیر است که برای حفظ سیادت و سیاست مستعمراتی خود بر علیه دوست یکرنگ امروزش (امریکا) دست به ائتربیکهای زده و ائتلافهای حکومتی را راه یابد و ...

اما خوشبختانه چون آشنائی تام به افکار و سیاست روز مستر ترومن داریم و میدانیم که مزئی آیه یک طرفدار جدی و هواخواه دست راست نیست و از این طرف نیز مخالف دست چپ نمیباشد به یک جهانی نو و سراسر آرامش امیدوار بوده و انتظار داریم اینگونه طرح ریزیهای انگلستان یا غیر آنها که بوسیله رادیوها بخش میشود در جهان سیاست تأثیر سوء نبخشند که موجب ایجاد جنگ سیم بشود. و ضمناً دول معظم سیاست یکجانبه را پیش نگیرند که بار دیگر نااهای جانکداز مادران داغ دیده به رش و فلک بلند شود بلکه کاری بکنند که روحهای پژمرده و المناک را به اعلام صلح و آرامش تسلی بخشند.

۲ - اگر دولت بریتانیا اشاعه و بخش خبر سر باز گیری را بمنظور رواج سیاست خود و از راه بدر بردن حریف دردنیای بریج و خمدار امروزه تلقی مینماید اطمنان کامل داشته باشد با این امر عکس نتیجه مطلوب را خواهد بخشید. فقط کاری با این ندارم که بمنظوری پیروی از اصل «بمگش بگیرد و به تب دست بردار» اینگونه اخبار و بالاتر از اینها در دستگاههای خود بخش و باعث خوف و هراس افراد ملل بشوند.

(البته نه هر ملت بلکه بعضی از ضغفا)

۳ - اینکه دولت بریتانیا تا آخرین مرحله از سازمان ملل متفق پشتیبانی و قرارداد و طرح ریزیهای آنرا قطعی میدانند تا اندازه ای .... بنظر می آید.

زیرا مجالس و کفرانهای منعقد شده در عرض این شش سال (از آغاز جنگ تا امروز) بین سران و سیاستمداران دول معظم که برای حل و فصل اختلافات صورت گرفته. برای تمام ملل ثابت و برهن شده که اغلب منظور این مجالس و کفرانها

احداث اقلیت و اکثریت آراء بوده که خواسته اند از این راه بتوانند نتیجه قیام و دسایس سیاسی چندین ساله خود را بگردن این و آن بیندازند و ... از اینرو باتکاء آثار و اعلام کفرانهای گذشته و حاضر ما میتوانیم بگوئیم: سازمان ملل متفق هم تاکنون جز ایجاد اکثریت و اقلیت آراء برای تصویب بار باره امورات و مسائل به قلع عده معدودی کاری بر فایده ایرا که نتواند روح اغلب ملل مستمیده و فشرده شده لای منگنه استبداد و زحمات طاقت فرسای جنگ دوم را رهائی بخشد انجام نداده اند.

بهترین دلیل مدعا موضوع ایران است؛ که هنوز هم سازمان ملل متفق باین موضوع داخلی که عکس العمل جنایات و مظالم هیئت حاکمه ایران است نتوانسته تصمیم قطعی اتخاذ نماید.

بنظر من سازمان دول متفق باتکاء قانون مجازات عمومی مدلل به یک دادگاه بین المللی شده که نماینده گان ملل بجای دادستانها بایستی بموضوع ایران که بطور سطحی و واهی بمداخلات همسایگان شمالی نسبت داده اند بنام مدعی و مدعی علیه رسیدگی نمایند و تا آخرین مرحله و صدور رأی قطعی بر له اکثریت موضوع ایران در دستور شورای سازمان باقی بماند پس سازمان ملل متفق و کورسی نشینانش وجهه جزائی را باین موضوع داده اند که باوصف موافقت حکومت ایران ب خروج شکایت از دستور سازمان هنوز مرحله عمل بخود نگرفته است و میخواهند بگویند سازمان نباید از حق جزائی

(کوهستان)

به سه رهائی آزارات

۱۹

ایستگای بازیدیش دست بخن سه ره و ژور هلمت بهرن بوشاری و کومه گ په هیزه کانی فرزنده بکن.

توب قورس بو و هووی هه لگرتن و گوز. تنه و مشی نه بو و ناچار به هووی دیله کان و به مبه تیکی زور کیشا پانه نیو آزاراته وه. ایدی بردنی شه بو نو تکه کانی کیو وده کارهینانی نه ده کراهه بر شه و گنگدنی توبه گه بان ده رهینا شاردیانه وه ناده کاره هیندری.

هه ره و شه وه تور که کان بوسته کانی برون. رهش وحنی ساخوی گرجی بلاغ که له بهرانبه ر بازار گان (مه لبه ندی گمر گئی ایران) هه لکه وتوب چول کرد هیزه کانی خویشان برده لوتسکی کیوه کانی بهرانبه ری آزارات.

چه ندرز پاش ده سته به که له هیزه کانی آزارات له تاریکی شه و ده ره تیان هینا خویشان که بسانده ماوهی له لایحه ۴

تینا کازی که نه نجامان دا بو و شه بو و اسوارانی نور کیان که له گرجی بلاغ (سنوری ایران) به کومه گئی برون رهش هاتبوون کشانده نه وه پاش. فرزنده به آزاییکی له اندازه به دهه که هه یوو به تفهنگ دهستی به لاماری دیواری به ردی دا بوو بریندار بیوو بزوی حسکی به دانایی شه و می که لوتسکی کیو له ده ست جنگاوران دایه راست له کیوی قوظیس سه ره که وتوو. دوا پشه کشی کورده کان نیو برایش خوی له نیو دوو آورده باز کرد که راه آزارات.

شه وضعه ناحزه بوبه مایه می شه که مجاهدینی برون سوور دوا گرتنی توب و دیل کردنی پیشه ر گان و ددوی کاری خویشان نه که ونش شه وایش گه رانه وه آزارات.

شه ده سته ش کاری درابویه پاش ده ست خستی توب بوتاش بردن به لاماریا و هووی دا گیر کا وتوبه که په نه پیشتر و به کومه گئی شه و

خود بگذرد و ....

اگر بحقیقت این سازمان برای اصلاح اختلافات و امورات معوقه و برقراری صلح دائمی (نه مانند صلح عمر کوتاه الهای ۱۹۱۴-۱۹۱۸) ایجاد شده و منظورشان بوجود آوردن سوء ظن و کلاه ... نیست و منظورشان این نیست که این سازمان را حال حاضر یاروژی بر علیه دول ... بگاریند از نند تقاضا داریم که تمایل گه های سیاست را نگه داشته در یک محیط صمیمیت و برابری با تقلیل با دعاهای که دارند اهدا مذاکرات که دنیا چشم بر آه آن است و ما قدر آدم روزمدار بانتظار مؤذن و صدای آن نشسته اند بدهند.

همچنین تقاضا داریم برابر بماده ۳۳ منشور ملل متفق (بشورای امنیت مأموریت میدهد که درباره اختلافات که ممکن است به تفاق بین المللی منجر گردد تحقیقات لازم بعمل آید و تا بر اثر تحقیقات شورای امنیت معلوم شود که آیا اختلافات با اوضاع مذکور استقرار صلح یا امنیت بین المللی را بمخاطره خواهد انداخت یا نه) یک هیئت صالحه را باتفاق آراء سازمان انتخاب و به نقاط مختلفه دنیا بویژه آسیا اعزام دارند که از راه اتحاد رأی نهائی از قاطبه ملت اعم از زن و مرد استفسار شو و نامعلوم و مبرهن گردد مردم نشنه چه حکومتی و هواخواه کدام مرام و مسلک است والا بعکس این موضوع جز امرای وقت و تولید سوء قشامات سیاسی با بهتر بگویم جزئیته بریسه یکدیگر زدن کاری را صلاح خود و ملل انجام نداده و نخواهد داد.

هاشم خلیل زاده

وهر که بر سیده محمد حمید ز

کوردستان

تکاله نوسهرانی

خوشه و یست

هنوسهرانی بهرزو خوشه و یست تکاده که بن له نوسراوی خو باندا که بو چاپ له روزنامه یا گووار داده بئیرن ئەم شهه رطانه چاوه دیری بقهره وون :

- ۱- له رووپه رریگی کاغذه که دا بینووسن .
- ۲- قهلم لی نه دراو و خواتابیت .
- ۳- که میگ کاهه کان بلاوینوسرین .
- ۴- املا که ی به شیوه ی کوردی صحیح بیت .
- ۵- غلط و ته رک ی تیدانه بیت .

ئه گه ئەم شهه رطانه چاوه دیری نه فقهه وون ووتاره- که بیان ده بینه مایه ی ده ردی سه ری کار گه رانی روزنامه و چاپخانه له چاپ کردنی ووتاریک که جامعی ئەو شهه رطانه نه بیت هدرده خوازین .

ووتاری ناردراو نادرته ووه و ادارهی روزنامه له رده و دست لیدانی ووتاردا سه ره بسته .

باربوو

آغای حسین داودی له رووی ههستی نیشتمان بهرسته ووه حقرقی دوو مانگی خوی (۳ هزار ریسال) باربووی هیزی کوردستان کردوه .

آگاداری انحصاری وراثت

له برواری روزی شهه مو ۲۵/۱۳۳۱ یسای نرجسی داودی ژنی حسین میرزا علی داودی متوفی صاحب سچل ژماره ۱۳۳۰ مهاباد قیوم به نیشاندانی حکمی قیومیت مربوط به صغیرانی حسین میرزا علی داودی که دایکیان قیومه و به تقدیم کردنی رونویسی مصدق سچیلی خوی و صغیران و کبیرو رو- نووسی مصدق فوتی حسین نیوبراو که له برواری روزی ۱۲ آبان مانگ سالی ۱۳۲۰ له مجلی دایمی خۆی (مهاباد) فوتی کردوه تقاضای تصدیق انحصاری وراثت به ژماره ۴ - ۲۵ ع ثبت کراوی ادارهی عدلیه کردوه که وارثی ارثه ری حسین میرزا علی داودی مرحوم و مهابادی منحصره به چوار نه فقه که عبارته له ۱ - محمد داودی دارای سچلی ژماره ۱۳۳۲ کبیر ۲ - خلیل داودی دارای ژماره ۱۹۲ صغیر کورانی متوفی ۳ - پای مریم داودی دارای سچلی ژماره ۱۳۳۴ صغیر کچی مرحوم ۴ - پای نرجسی داودی کچی عزیز دارای ورقهی سچلی ۱۳۳۱ ژنی مرحوم ورقهی نیویانگیان صادر کراوی ادارهی نیونویسی مهاباد و دانشتوانی مهاباد ادارهی عدلیه له پاش ره سیده گی به شاهده کانی مراتبی سه ره ووه سی که رت له روزنامه ی کوردستان هه رمانگی په گ مرتبه له روزنامه دا آگاداری ده کا هه ر که نسبت به مراتب سه ره ووه اعتراض یا وصیتنامه ی ظاهر کراوی رسمی له طرف مرحومی نیوبراو له دست داده په یالنه که ارثه ره خوی به ادارهی عدلیه معرفی نه کردوه ویا نه کراوه تامده نی سی مانگ له برواری درجی هه وه آگاداری به ادارهی عدلیه مراجعه و اعتراضی خوی تقدیم بکا . ۲ و به غیراز وصیتنامه و مدره کی رسمی یاسری

به سه رهاتی آارات

ده بان پارزتن وله چه ننگ آاراتیه کان ده رچون دوایه زاندره که دولتی شوروی زور به گه رمی پذیرایی ای کردون به چه گ و تجهیزاته ووه دیسان له چومه که ی په رراندونه ووه بوشاری ایفدیری ناردونه ووه .

خهلکی باشکند به هانتی هیزی آارات خوشه وخت بوون . له پیش آلا ی کوردستانی آزاد که له جیگای آلا ی جمهوری تور که به ده ستوریگی تایه تی که له سه ر عمارتی حکومه تی باشکند هه لکره امه رریان کرده قوربانی . مه لاسین مجاهد دینی و میلی که له ده ورو به رمی وانیه راهاتیه و آارات وله نیوایی کلتوران داده نشت ده گدل عمر سه وهیزیگی باش کاری درابویه له کانی په لایه و ناشکند تش برون داگیر کا . (ئەم تاش برون جیگایه کی دیکه به که له نیوانی ریگی باشکند بوایشه هه لکه و ته) و به و جو ره پیشی هیزه کای کومه گی تورک بگری . ئەم مه به شتهش به جی نه هه تیوو . پاشان تور که کان گوردانیکیان ناردوه تاش برون .

ماوه ی لایحه ۳

نیزیکی شارو که ی باشکند . باشکند له به شی روز هه لاتی ده شتی ایفدیر هه لکه و تیوو و ناوه - ندی مه له ندی آرا لئ بو و دانشتوانی شه وی تورک زمان وله نیوانی آارات و سنوری شوروی هه لکه و تیوو . نیزیکی به انی چه ننگ ده ست بی کرا و ناتیگ دوا ی روز هه لاتی شارو که داگیر کرا .

پاد گانی تورک شاریان چول کرد هیزی کرد بان و ده دوو کهوت . له ده ره وه ی شاری هه ر چه ننگ بوو کورده کان ریگی ایفدیر بان به ستیوو . فه رمانده بی تورک ناچار بوو بو لای سنوری شوروی پاشه کشی بکا . له دوا ی تلفاتیکی قابلی ملاحظه به شیگه له پیشمه ر که کان به دیل گیران که ژماره بان به ۱۵۰ کس ده گیشته کورده کان نیزیکی سی کی سیشیان له نیوشاری دا دیل گرتیوو ماوه کانیان خویان که بانده قهراخ چومی ارس باننی سنوری شوروی وروسیه به ده ست ریژی مسلسل و پیاده نظام

آگاداری

انحصاری وراثت

ماوه ی لایحه ۲

یاوه وصیتنامه ظاهر کراوی رسمی له طرف یسای هاجر له ده ست داده به له مدتی سی مانگ له برواری درج هه وه آگاداری به ادارهی عدلیه مراجعه و تسلیم بکا .

و به غیراز وصیتنامه و مدر کی رسمی یاسری اعتراضی باقی زبانن له درجی اعتبار ساقطه و پاش ته و او بونی مدت آگاداری حکم انحصاری وراثت صادره کری و به قیوم صغیران ده دریت و هیچ جو ره اعتراضیک قبول تیه و ده گوزهری

۳- آ

سورو کی ادارهی عدلیه مهاباد - کوردستان حسین مجدی

اعتراضی باقی زباناً له درجی اعتبار ساقطه و قبول تا کری وله پاش ته و او بونی مدت آگاداری حکم انحصار وراثت نیوبراوان صادره کری و به قیومی صغیران و کوری ارشدی مرحوم ده دریت و هیچ گونه اعتراضی موردی قبول تا کری و موقعی ده گوزهری و نیوبراوان به وارثو ارثه ره ده ناسرین .

رئیس ادارهی عدلیه کوردستان حسین مجدی

۲- آ

مهابار - چاپخانه ی کوردستان

ماوه ی لایحه ۱

سخرائی رادیوی کوردستان

بان نجات دا هه مبه خوی به سه ریلند ده زانی که بو آسوده کردنی کریکاران و ره نجه ران تی ده کوشی کالتین ووه کو مبارزه کانی دیکه ی گیتی خه وو خوراکی چاک ی پی مطلب نه بوو کارو کوششی بووه سه ر که وتی آمانجی خوی بو پیشه رفتی علم و هنر له روسیه دا زوری زه حمت کیشا ، کالتین په کیک له ناطقینی گه وره ی روسیا بوو . و ته وای سیاست مه دارانی گیتی که چوونه روسیه ته و بان ملاقات کردوه ، له قیافه ی خوشه وستی و بی که زیاتر لباسی ره شی ده بهر ده کرد له هوش و تدبیری و بی بیریکی باشبان به دونیادا بلاو کرد و ته و له و آخره ی دا له اثر زور کار کرن و پییری مجبور بوو هیندیک له زه حمتی خوی کم کاته ووه له بهر ته ووه له ریاستی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی استفسای دا .

چهند مانگ له ووه پیش که انتخابات ده ست پی کرا کالتین وه کو ژنالیسم استالین و مولوتوف ریاسته تی سی گانه ی اتحاد جماهیر شوروی نصب بوو ....

ایعه میله تی کوردمه رگی میخایل کالتین به میله تی ره شیدو باشه مته تی اتحاد جماهیر شوروی مخصوصاً ژنالیسم ستالین تسلیت ده لین . له لاین اتحادیه ی جهوانان دیمو کرات کوردستان .

مصطفی بارنجی

کوردستان

بلاو کهره وهی بییری حزبی دیمو کراتی کوردستان

ئه ورو ازادام

ئه ورو ازادام وه چه ننگ کهوت که خوم دیت له ژیر آلائی آزادی حکومتی میلی کوردستاندا ، ئه ورو واده زمان له دایک بوم وله دنیای آزادی دا ده ژیم که ده بینم خاکئی کوردستان ته ووقی دوزمنی له مل دامالاره و گهلی کورد به ره وروی بهختیاری وسه رهستی ده روا .

کوردستان که له میژنه نیشتمانی گهلی کورد بوه و تبادا نیشته و به بهره گهتی ئه و خاکئی به ربوه چوه دهستی استعمار و کونه به رستی ماوهی فراوان کردبو بو دوشمنانی تورک و عرب و فارس که ئه و وولاته شیرینهی له نیو خویان دا بچر بچر بکن و بیکنه چی له وهری لشکر و سپاهیان و دانیشتمانی فریو بدنه به ره مورجوری . ناحزی و به ره بهر کانی بختنه نیو یانزوه و هانیان بدنه بودوشمنانی پیدا کردن له نیو خویانا تا کوبو خویان توی فسادبان و به رستن و به گچاو بینه وه بو به چی هینانی آمانجی بیسیان . کریکارانی استعمار له وولاتی کوردستاندا به در یژا . بی وپانایی ؟ و خاکه هه لده سورینو ده خولینه وه بو بیس کردنی به و به یمانه که هه مو دانیشتمانی و وولات به ستیانه به لام لیان روون بیت جار هه ی میلیتی کوره ناخه لانی و ئه و کوه دانهی که

له پیش به نرخکی هه رزان میلیتی خویان دهر وشت و به مقربان ده دا ئه ورو که سه و ما یان به خشیوه و جا فیدا . بی ده کهن له ریی نیشتمانا بورز کار بونی گهلی کورد له ده ست بیگانه و استعمار .

ئه و کسه نانی که وازبان له استعمار به رستن هیناوه و گیانی برابانی خویان ئه گورنه وه به دراوی که استعمار پی یان ده به خشی . دلنایان له به دنابو بیاو خه رایی به و لاره هه چی دیان وه ده ست تا که ووی و ئه و که لکه له ی حرامزاده یه ی میشکیانی بی آودراوه ماوه ی نه به هه چ کلوچی توی فساد به چینی و هه ره نه قه لایه ک بدنه بی سو ده و به شیمانی له دوا به . جا بو و وانه ی که ئه م نه خوشیه زفی لی سه ندون و قامچی استعمار وه دوا ی ئه م ایشه نا به چی به ی خستون چاره یان ئه و به که ده رمانی ده ر دیان به گورجی بکن ، ئه و ده رمانه ش : استعمار به ره لا کردن و آزاد خواهی پسند کردنه .

ئه م حکومته فاشیستانه ی که نیوی خویان ناره دیمو کرات . ئه لیم شه و گورگانه ی که خویان له بیستی مه ردا نیشان ده ده دن دنیای آزادی (به نایه تی میلیتی کورد) چاک ده بیان ناسی ماوه ی له لاپه ره ۲

بو وزاره تی به رزی به راری

چه ر خه یه ک

له شیرو خورشید دا

هه چ گومانی نه که جمله ی (العقل السليم فی جسم السليم) یعنی : (عقلی ساغ له له شی ساغ دایه) و جمله ی (الصحة تاج علی رؤس الاصحاء) یعنی : (سای تاجی سه ری له ش ساغانه) له حکمتیک ویره وه ریکئی جوانه وه هاتوته سه رلیوان . میلیتیک وه کومیلله تی کورد که هه شیسه دیکتا توری و استعمارری ی ئه ووی نه داوه که له قه فه زی جهالت دا

به له کوتی بکا و خوی رزگار بکا و هه ره وه ها به به ده بختی و چاره ره شی ماوه ته وه هه میسه دو چاری نه خوشی عقله ئه گه ر هاتو به کیکیان توشی نه خوشیه کی بدنیش بوو و وه سیله به کی تیمار کردن نه بو تکلیف به رامبه ر ئه و بیچاره به چیه ؟ (ریوی ده لسی خوم به کونه وه نه ده چوم هه شکیکیشیان اسی کرده نه وه . ماوه ی له لاپه ره ۳

پی را گه یشتن به شاره وانی

چهنه دروزه له مه و به ره حضرتی پیشوای کوردستان پیش نیوه رو تشریفی بویرا گه یشتن چوبه اداری شاره وانی له کاتیکدا که هه موو کارمه نده کان له سه رکار ده بن آغای رسول کورد بوور به پیشوازه وه دی و چلونه تی شاره وانی عرض ده کا وله

خدمتیدا هه موو وه تاغه کان ده گه ری و به دوستاخانه و دوستخان راده گا و ئه مری آزادی شه ش کس له . دوستا خه کان صادر ده فیه ر مویت له کاتیکدا که آتاری خوشحالی له بو چاوانی ده یشترا مراجه تی فرموو .

وله شی عباس و نو کهره که ی (یوسف مهنگور) به مردوبی ده یینی . و ده ستی حسین زه رده ش له سه نکه ردا ده بن عبدالله آغا به و حاله . ش زور ده بارته وه و بانگیان ده کا بو آشتی به لام فایده ی نیایی و به ره نه نگیان ده ده ن خوی و محمود و نو که ریکئی دیکه ی ده کوزرین له ده ستی عبدالله آغای آغا دوونو که ره ده سته حسین زه رد یه ک آغا کوزراوه و به کیکیشیان برینداره .

حلی اختلافات له نیوان زوینه رانی تاران و آذربایجان

شه وی ۲۴ ۱۳۲۵ ر ۲۳ رادیو خبری دا که اختلافات له نیوان حکومتی تاران و آذربایجان دا له ۱۵ ماده دا حل کرا و به یمان له لایهن آغای مظفر فیروز معاونی نخست وزیر تاران و آغای پیشه وه ری سه روک وه زبری آذربایجان شه وی نیوبراو به امضاء گه یشت و به م بونه یسه آغای مظفر فیروز له رادیوی ته ورز نطقی کرد .

مه اباد - چاپخانه ی کوردستان

کوشتاری به خورایی

روزی ۲۵ ۱۳۲۵ له نیوان آغایانی کیچ آوا و حسین زه رد که ئه ویش ده گه لوان له دیی خورر خورره دا یه شداره له سه ر آو کیشه ییک به ییدا ده بی له نتیجه دا عبدالله آغا کورری ارشدی علی آغای کیچ آوا و عباس برای و محمودی آموزای که برای حسین آغای حاجی خوشیسه و دوو تو کهری عبدالله آغا و بایزی برای حسین زه رد کوزراون . چلونه تی ئه م کیشه و ابوه که گوبا مه زرای خورر خورره هه رو و به ش له به ندی گاپیس پاراوده یی نو به ی آو ده گاته به شی عبدالله آغا به لام حسین مه رد ده یته به ره است و نا هیلی آو

بومه زرای عبدالله آغا به ریدرته وه . ناچار عبدالله آغاش عباسی برای ده گه ل نو که ریک ده نیری بوسه ر به نده که و ده لی : بچو به آرامی بی یان بلی یا آومان بو به ر به نه وه یا قرعه مان ده گه ل به کیشن عباس ده چیه سه ر به نده که وله وی تووشی بایز ده بی پاش گفتو گو ییک زور بایز نا هیلی آو به ریدرته وه و کیشه یان ای به ییدا ده بی ولیک راده کیشن بایز و عباس و نو که ره که ی عباس به کترده کوزن وه لام ده ده نه عبدالله آغا . ئه ویش خوی و محمود ده گه ل چهنه نه فه رنو که ره یک دی بو جیگای به سه ر هات و حتی قه نگیش ده گه ل خوی نا هینی

انور دلسوز

تجارت بو منفعه تی میللهت

آزادی اقتصادی بهیترترین ستونه که سهرهستی وولایتی له سهر راده وهستی ، فهرقیش به بی وولایتیکی مستعمره و وولایتیکی آزاد ههر شهوه به اقتصادی وولایتیکی بکهم له وولایتیکی ترهوه ده خوریت واستنمار ده کریت وولایتی دوهم اقتصادی خوی بوخوی ده خوا و احتیاجاتی خوی بی تأمین ده کا، ههر شهوه به تمانا ده کین وولایتی مستعمره له هه وولایتیکی به تقصایان هه به وولایته سهرهسته کان جگه له وهی تقصایان نه به لکو مواردی طبیعی و غیر طبیعی له خویان زیاتر ده فروشن یان به شتیك دهی گورنه وه که احتیاجیان بی ههیت .

بکهم ، تجارتهی اعتباری ، که هه مو حکومه تیک و ده واه تیک وه کو کوردستان به گورهی شه جوره تجارتی دهی کوردستان ههر وه کو کوتمان مواردی طبیعی زوره شت به شت بگوری یعنی ده توانی گه تم به کارخانه بگوری یان خوری به ماشین یان به طباره بگوری ، تهوش پاش شه وهی احتیاجاتی میللهت له گه تم و خوری تأمین ده کری انجازهادهی شه جوره تجارتی بی ده کریت .

آسن وریگای ماشین دروست بکهم نا کو خومان له ریزی شمدینان بزمیرین . شه مه سه شهی کوردانی خوشه ووست و شهی شهوانی تینوی آزادی و ترفی ویشکه و تهن به همتی ایوه ته ولوده بی .

حکومهتی کوردستان قرار ی دلوه تجارتهی گورین بکا ، بو نفی میللهت و دولت انجایوه دهی هه موجوده محصولاتی بکهم به بی زیادی به حکومت فروشن ، تاکوتصانی کوردستانی خوشه ووستمان بو بریکات نا کو له ریزی باشکه و توان بانهینه ریزی ویشکه و توان شهی دانشتوانی کوردستان ، شه نیشتمان به وهران ، حکومتی کوردستان ههر له خوتانه و ههر بوخوتان کاری ده کا ، شه یاریدهی بدن تاکوتصانی وون ،

شرکتهتی ترفی گورینی حاصلاتی کوردستان به و شتانهی که احتیاجیان بی هه به ده رعهدهی خوی و مرگرتوه ده بی شه کاره تلبیه به هه مو لایکمان تشجیح بگری .

ههر به رقراری حکومتی خوشه ووستمان له ژیر سیهری ره بهری گه وهره مان یشوای معظم .

ههر بزی شه و کوردانهی یاریدهی حکومت ددهن و آره زوی ویشکه و تهنی میللهتی کورد ده کهن .

جا شهی کوردانی نیشتمان به وهره پاش شه وهی زانیان تجارتی گورین چه ندقازانچی هه به دهی شه جوره تجارتی له لاهن هه مو دانشتوانی کوردستان به سندن بکریت ، شه سندن کردنهش به قصه نابی دهی قصه بگورتی و کاری بی بکریت ، و سناحکومهتی خوشه . و سناح قرار ی داوه به ماویکی کهم احتیاجاتی میللهت تأمین بکات . هه مو تقصاییکی وولایتی بریکات بو شه وهی بگاته ریزی ده واه تانی شمدن ویشکه و تهن .

هه لاهت خوشتان ده زانن احتیاجات به آسانی تأمین نا کریت چونکه ایسه حتی ده رزی و ده زو له خارج ده کرین ، جابو شه وهی شه مو تلافی بکریت دهی هه موجوده کارخانه بکرین بو شه وهی هه مو شتیك خومان دروست بکهم دهی شمدن و فیرو و ماشین زور بکهم ریکای

هه روا تمانای کوردستان بکهم چونکه تا کو ایستا له ژر چه برکی استعمار بو له هه مو یاه وولایتی احتیاجی خوی له حکومتیکی تر یان وولایتیکی تر به پول ده کری شه مش جیگه له قازانج ضرری زوری هه به ، چونکه شه وهی تجارتی ده روهی بی ده کری دهی مقابلی زیر له بانکیکدا دابندرت ، هه مو ده و له تیکیش مسکن نابی هینده زیر به یا بکاتا کو احتیاجاتی خوی بی تأمین بکا بکا، مانه کوردستان ههر وه کورده زانن کوردستان مواردی طبیعی زوره بلام ممکن نابی هینده زیر به یا بکا بو شه وهی شه و شتانه بکریت که له کوردستان دا شهی .

دوهم : تجارتهی گورین ، که هه مو ده واه تیک ده توانی شت به شت بگورینه وه ، شه جوره تجارتی قازانچی زوره به تأییهتی بولایتیکی و تقصایان هه به . هه مو شتیكمان پیوستنی اصلاحه ، شه تمانا تمانای کرده وهی جوارمانگی شه کوردستان آزاده سهرهسته بکهم چونکه اقتصادی خوی بوخوی به کار دینی ده گه ل تازیهی و کچکی بی له زور ریکاره زور اصلاحاتی شه نجام داوه .

انجا بک له تروتی مهمی هه مو وولایتی تجارتی ؛ چونکه هیچ ممکن نابی وولایتی احتیاجی به هیچ شتیك نه بی پانه خوی به مواردی خوی هه مو تقصاییکی تأمین بکا ، شه وه امریکا و ده ولتهی شوروهی ده واه مند ترفی هه مو حکومه تانی شه وای هه نایه دیسان له هیندی شان احتیاجیان به ده واه تانی تر هه به . تجارتی دوجوره .

جدول ژماره ۲

افقی : شاعریکی ملکی به ناوبلنگی کورد له چه رخی بیستم داوه ۲ - مه لیکه که ها و جنسی خوی به ده سنی بکا نان به کوشتن ده داوه ۲۱ - وی چوو - شه کریکرن ده سنی ده برن ۴ . ده له نگی . شه گهره له نیو کوشتی دابی فری ده دهن به بلخ ده دهن ۶ . اصلاحیه کی زور به هیزه .

۱	*				
۲		*			
۳			*	*	
۴			*	*	
۵		*		*	
۶	*				

عمودی : ۱ - برانیه ۲ شه گهر رقی هه ل بستی هیچی وه کیر نه که وی له گه له که ندالی به شه ردی ۳ - شیر له پاش وی دی - قسمت ۴ - شه تونا - آحادیکه ۵ - پا کو بیسی وی پا کو بیسی انسانه ۶ - نانی چاره وادارانی بری -

فهی فستق
 ۱ مهر کی له ری نیشتمان زبان هه تا هه تابه
 ۲ وه شتیکی دوزمن هه لدی پیروی آزارورن
 ۳ نا هو میدی له هر کلر یکدا که وره ترفین خطای به شه ره کفابلی به خشین نیه
 شه ری و افتخارات به و کسه سانه ده دربت
 کسه داو خوازی شه ون وه وهی بو ده دهن .

شه ورو آزادم

بکا تانه و آغابه شهی له ده سته نه حیث ؛ به لام دنپایی آزادی دلیرانه به وه هه لستی ده کا وه و خه به خاوهی شه و ده بکایی گومان ههر له پیشکه دا سهریان ده کاته وه ونابه لی بته ده رنشونما بکا . بزی حکومتی میلی کوردستان . بزی آزادیخواهان و نیشتمان به وهران عبدالرحمن هنی

ماوهی لاره ۱
 و گوی له در ووده له سه و تله که بازبان بر بو و جی دی وهر نا کریت . دنیای استعمار که تا بسنا آغابه تی خوی به فروقیل جی کیر کردوه به سهر میلله تانی چه که دا و تا بسنا خوینی مزون شه ورو . که ده به ویت به زور و هه ر شه و گوره شه چاوتر سپیان

سه لوهی نیوی شه و که سانهی کومه گیان به بر ایانی جبهه کردو

- ۱۸ حلجی محدود فلک نازی ۵۰ قالب صابون
- ۱۹ حسن مجور ۱۶ دانه کاغذ سیفار ۴ قالب صابون
- ۱ جوت گوره وی
- ۲۰ وه ستاصح عباس سلمانی ۵۰ ریال نه غد
- ۲۱ سوفی علی ۵۰
- ۲۲ محی الدین حمه جی ۵۰
- ۲۳ محمد احمد حاجی سلمانی قاوه جی ۵۰
- ۲۴ سوروی آو کیری حدام شجاع الملک ۲۰ ده سته کاغذ سیفار ۴ قالب صابون ۵۰ ریال پول
- ۲۵ احمد حاجی سلمانی قاوه جی ۵۰ رال ۵ ده سته کاغذ
- ۲۶ عبدالخالق مینهی زینهی ۲۰ ۵۰
- محمد رسولی انجیری ۱۰
- ۲۷ محمدنواسه اعیل تکمه جی شاگرد مدرسهی کوردستان ۱۰۰ ریال نه غد
- ۲۸ سعدون شمسی ۱ جوت کهوش

دهنگ و باسی ههنده ران له رادیو

دهلی - گوباجی امین الحسین به طیاره یکی امریکا و به سپورنیکی درو له فرناوه ده رچوه ...

دهلی - انکتره لژنه یکی دروست کردوه وه کو امریکا بو خو بندنی مسئله فلسطین ....

آقره - مجلسی وزرای امور خارجه روزی ۱۵ ژوئن له یاریس کوده یته وه ...

دهلی - ۱۲ کس کوژراو ۱۰۰ کس بریندار له شورشیکي ناو شاری نابولی بوه له بهینی جمهوریه کان و بادشا خوازه کان ...

آقره - گوباستله ای المایاده یته موضوعی گفنو گوی هره بهمی کونفرانسی وزرای اموری خارجه ...

آقره - مفتی فلسطین حاجی احسن الحسینی بودوو روز حجازی زیارت کردوه ....

آقره کابینه فرنا استخای کردوه ههروه کوو ده کوئری مسبو گوین کابینه دروست ناکات بهلام احتمال هه به مسبو یدو کوئولیری اموری خارجه ی فرنا کابینه دروست بکات ....

لندن - سیاستی دهره وه ی انکتره موضوعی گفنو گوی کونفرانسی حزبی کار گهرانی انگلیز بوو ....

لندن - مستر بووین پیشهاد یکی یشگهش کردوه له نظقی خوی دا به رانه به کونفرانسی کار گهران دهلی ده ی عرب جوی له فلسطین جهک بکسرن ...

لندن - پاش می روز رئیس جمهورینی لبنان شیخ بشاره الخوری بو آقره مسافره ده کات ...

(کوهستان)

به سه رهاتی آرات

۲.

دوای چند روز عمرسه بوتولی ههله بوونی رابردوی ده گهل له خو بوردنیکي تایبه تی خوی په لاماری تاش برونه دا یشمه ر گه کانی له تاوله کانیان دهر په راندو چوه جیکای نهوان بهلام داخه کسم به گولله دوزمن نهنگیو را گیانی نه سپارد به لام پیاوه کانی و دووی جهنگی کهوتن و چند گریه کانی له تور که کان وهر گرت . له مده مه ی دا کومه گیکی زل به اتومبیلانی باریه وه له ایدیر گه بشتنی تاو بوو کورده کان نه یان توانی شه وه ملسه ندانه ی که دایان گرتیوو رای گرن .

چهند روز پاش له ایران چند به سه ره هاتیک رووی دا که بوو به هوی داخ و دهردی آراتیبه کان کهوتن و تیک چوونی آراتی نریک کرده وه و جی به جی ی کرد .

له پاش شکانی گلی زیلان ژمارنیک زن و مندالانی کورد بو نیوایی جلالی (اتباع ایران) چوون له م کانه دا نه مایله له ههواره کانی خویان له مه له بندی اوه جقو سنووری ایران و تورک رای ده بوارد هیزه کانی تورک نه مه یان کرده به هه هانه به هیزیکي زوره وه بو سنووری ایرانیان په لامار برد فررنده کانیان بو به کانی خویان له خاکی ایران به سه ره چاردلان دا رژاند . له به رامیه ر نه م دست در بیدار فرمانده ی سنووری ایران ههنگاو یکی ههله نه هینا .

خالد آغا سه روکی ایلی جلالی که تاوله کانی ایله که ی وه بهر په لاماری تور که کان کهوتیوو بوئوه ی زن و مندالانی ایلو مالاتیان و چهنگ تور که کان نه کهوی بیجگه له وهش سرده می گه راه وه له هه واریش گه بیشتیوو دوای

وه رگمیر : سید محمد حمیدی

دهلی - سلطان شاریاره هیری اندونوسیا قانو نیکی شورش بو آگداری بلاو کردوه وه ...

موسکو - په بیا نیک بهینی بوغوسلاوا کباو دهوله تی شوره وی مور کراوه ، به گویری نه م په بسانه ، دهوله تی شوره وی سلاح و مواد خام ده دانه دهوله تی بوغوسلاوا کبا ...

موسکو - مارشال تیئوسه روک وزیر بوغوسلاوا کبا له گهل هه بهینی نماینده کانی نه م دهوله ته به طیاره بو وولانی خوه دینی حرکتی کرد .

موسکو - له سفارتخانه ی نروچ هیژنیک کراوه بو هوه ی میدالی نوروچی یشگهش مدام گولتای سفیره ی دهله تی شوره وی له نوروچ بکهن ...

دهلی - نوینه ری انگلیز له کونفرانسی وکلای وزیرانی اموری خارجه پیشهاد یکی داوه که لژنه ییکی چوار سوچی بیدر در ربه لیبیا بوئوه ی له رای میلیه تی لیبیا بزنان به لام نوینه ری شوره وی نه م پیش نهاده ی رده کردوه گوتوبه تی نه م لژنه ی نه گه رچیه لیبیا نه یا ده تسوانی له مأموره کان یرسی نه مانیش ده لین ایسه به استعماری انگلیز ریاضن ..

دهلی - مستر کاندی نیوسات له گهل نایی ملکی هتدوستان گفنو گوی کرده .

بخشنامه

له ستر دستوری وزیر بهری جهنگ به ته واوی بریانی کورد وهاو نیشته انانی کوردستان راده گه بندریت که هه رگه کاریکي خلاقی اصولی دیمو کراسی و برابته ی له لایه ن مامورانی هیز کورد ستان بهرله پیش مه رگه یا لفر نسبت به لایه ی نه ته وه ی کورد رویدات و یاداوا ی ره وه وغیره بو ییک هینانی کاروبار بکهن پیوسته به زوی مقاماتی هیز واید یکه له حقیقی موضوع آگادار بفرمون والا به بیچوانه ی نه بخشنامه اگر رفتار بکری قطعاً مجازات هه ردوک لایه اندازه بکده بی معاوینی حزب وزارت جهنگ کوردستان جعفر کریمی

وه لامی جدوهل

آغایانی سعید زهر که بی و محمد قزاق جدوهله که یان زانیوه .

تکاله مشتری کین

له ته وا ی لکه کانی حزبی دمو کرات و مشتری کینی خوشه ویست تکا ده که بن که له ناردنی پرلی آبونمان په له بکهن له هه هلی دامه زرانندی روزنامه تاهه وه لی جوزردان ده تمن وله ویرا سالیانه ۱۵۰ ریال .

کرا ..

تبریز - هه تی نماینده گی طهران دوینی گه بشته نه م شاره ...

تبریز نماینده کانی طهران ملاقاتیان ده که له پیشوا ی مجویی کوردستان و پیشه وه ری ره به بری آذربایجان کرد ....

موسکو - حزب و کومه له کانی رومانیا بو انشایان بخشان آماده ده کهن ....

موسکو - ۱۷۰۰۰۰۰ پیش مه رگی امریکایی پاش اخراج کردنیان بی کارن .

موسکو - قوه تی هولاندا له جزیر کانی جاوه (اندونسیا) خه ریکي حرکاتی جهنگن .

موسکو - هیندی له روزنامه کانی فرنا هیندی دهنگو باس و درویان نوسبوه گویا دهوله تی شوروی فرسنزه کانی که له زندانی المانان ده رچوون منعی گه رانه وه یان ده کات بو وولایی خویان ، به لام نه م دهنگو باسه له طرف دهوله تی شوره وی تکذیب کراوه ....

بخشنامه

له سه ره زمانی ژماره ۲۹۴-۱۸-۳-۲۵ پیشوا ی معظم به ته واوی پیش مه رکان و افسرانی هیزی کوردستان راده گه بندریت که له هه وودوا احترا ماتی نظامی نسبت به افسرانی آذربایجان و کو لفران و درجه دارانی حکومتی میلی کوردستان بعمل بچندری و مراعات بکری ..

معاون حرب جهنگ کوردستان جعفر کریمی

کوردستان

آگاداری

له‌دوای آگاداری ژماره ۳۷ ر ۶۹۲ - ۱۱ ر ۲۵۳
 اداره‌ی بخشایی وزارت هیز کوردستان معصرفی ارزاق و
 حیوات و غیره بولی ۳ هیزی ناوه‌نسدی به‌شرح زیره‌وه
 کنترات ده‌کا .

۱ - برنج گرده	۱۸۳۰۰	کیاو
۲ - نوك	۲۱۲۵	»
۳ - لوبیا	۳۰۰۰	»
۴ - لپه	۴۱۰۰	»
۵ - رون	۳۳۲۰	»
۶ - کهشک	۱۵۰۰	»
۷ - خوی	۲۶۰۰	»
۸ - بازالماسی	۸۲۵۰	»
۹ - ادویه	۲۴۰	»
۱۰ - بیواز	۲۴۰۰	»
۱۱ - برنج صدری چاک	۸۱۶۰	»
۱۲ - کشمش	۱۳۰۰	»
۱۳ - سابوون	۴۵۷۵	»
۱۴ - گوشت	۱۹۲۰۰	»

به‌منافسه ده‌کری به‌برایانی صاحب جنس نیو بر اووان
 سه‌روهه راده که‌یندریت که پیشنادی خویان منتهانا آخری
 روزی ۲۰ ر ۳ ر ۲۵ به‌ده‌قه‌ری سه‌روکی اداره بخشایی
 وزارت جنگ تقدیم بکن وله سه‌ری پاکت نه‌وجمله
 بنوسن (راجع به‌گترانی ارزاق) حنوبرایانی پیشهاد
 ده‌هنده‌کان له‌مجلسی مناقصه‌ی پاش نیو‌ه‌روی روزی ۲۴ ر ۳ ر ۲۵
 که له‌وطاغی معاوینی بخشایی وزارت هیز تشکیل ده‌بی
 مجبازه .

سه‌روکی اداره‌ی بخشایی وزارت جنگ کوردستان
 شرفی

ماوه‌ی لایه‌ری ۱ چه‌رخه‌یک له

له‌روزانه‌دا چوومه شیرخورشید له
 رینگا هور عقل دیه‌وه عقل ده‌به‌م جارچار ایو
 ده‌جولنه‌وه دوعای خیرو عمر دریزی آزادی
 ده‌که‌م ، تاگه‌بنشه به‌رده‌می بنایه کی حسابی
 خوش ، له‌جابه‌جنگار دلم کبرایه‌وه چوومه
 زوری ، سالونیککی خوش ، چه‌نده‌وه‌تاغیککی
 مرتب ، سبی کراره به‌راستی انسانی دوچاروی
 نه‌وه‌ده‌کا که‌سه‌ری له‌کاری چاککی مستولانی
 ده‌ولت سورر بمینی ، غیرمت و تمصبی قهومی
 و دل‌خوشی وای لی کردم که‌سه‌ریک به‌همه‌وو
 وه‌تاغیکدا شور بکه‌موهه بزانه چپاسه :

۱ - زوری نه‌خوشه‌کان :
 له‌نه‌له‌ی نه‌خته به‌توو به‌رکی نه‌خوشاندا چاک
 بوو . به‌لام مناسفانه‌ده‌تم کرد بو ۱۵ نه‌خوش
 نه‌ها شوشه‌یککی آو خوارده‌نه‌وه‌دانراوه . زوره
 تمجیم زانی که دکور چون‌تیم ده‌ستوروی
 داوه باجون قبولی کرده که ۱۵ نه‌وع
 نه‌خوش به‌گوبره‌ی تابلو کایان که‌ه‌ه‌ره‌کی
 نه‌خوشیکیان هه‌وو به‌یک شوشه آوبخونه‌وه
 دوچاروی هه‌موونه‌خوشی بین به‌همه‌وه له‌لای‌خویان
 چوونه‌شیرخورشید بو‌تیمار کردن ، ره‌نگه
 ایستانه‌گه مأموری مسئول‌له‌م ووتاره بخوشه‌وه

ددرسی زمانه‌ی کوردی

ده‌رسی بیست و پینجه‌م

توب نفاق

تفاق تاق تاق تاق
 توله پشته تاق تاق تاق
 کورت جوت جوت جوت

پستی ربوی به‌که‌ک
 پستی ده‌ست زیره

توله‌که‌ی نو ده‌ستمی که‌ست
 سه‌گ بوپاس تازی بوراوه
 تاقی خشت جواتره له‌تاقی به‌رد
 هه‌مه‌ر شه‌قیککی هه‌ندا له‌توبه‌که

ددرسی زمانه‌ی کوردی

ده‌رسی بیست و شه‌سه‌م

ئه‌سه‌ب

آسک ئه‌سه‌ب ئه‌سه‌رو آرد
 روزآوا آگر آگردان اوگر
 آش آو

هه‌مه‌ر سواری ئه‌سه‌به‌که‌ی بوو چوو بو راو
 دوو آسکی کوشت
 وه‌ختی روزآوا هاته‌وه مالی
 آگرمان بو کردنه‌وه
 گوشته‌که‌به‌مان به‌رزانه
 باراشمان نارد بو‌آشی ماکینه
 آشی ماکینه‌گه‌تم پاکسو ووردنه‌هاری

ده‌کا به‌ونه‌خوش‌ده‌لی برو ده‌ری نه‌ونه‌خوش
 هاوار ده‌کا «ادو کتور به‌گ ... دو کتور
 میصری گوربان‌وا ئورم چوختاندر بسورده
 دهره‌پشه‌م « جواب‌نیه ... هه‌روه کوو سه‌گ
 به‌مانگه‌شو بوهری وایه . شه‌خوشه‌ناچاره
 قوربه‌سه‌ره مجبور ده‌بی راوه‌ستی ته‌گهر
 ده‌ولمه‌ندی تی ده‌گا که‌ده‌بی بجه‌نه‌مالی ته‌که‌ر
 فقیریش بی ته‌وامجبور ده‌بی شه‌ونده‌دی دبی
 باری نه‌خوشه‌که‌ی گران بکا نادو کتور به‌گ
 جوابی ده‌دانه‌وانجا جواب‌دانه‌وه‌که‌شی چون ؟
 ... سیدقادر ... به‌لی ... بزانه چیه‌تی سیدقادر
 فقیریش بوئه‌وه‌ی رضامندی دو کتور به‌گ بو
 خوی وه‌ر گری ... له‌نه‌خوش ده‌برسی چیه‌؟
 چونکی بی وایه‌ته‌گه‌روانه‌کا محقق دو کتور
 به‌گ که‌له‌کیککی بو‌سازده‌کا ده‌بکاته‌دز ...
 هاوارده‌کانه‌ی هاوار ده‌رمان نه‌ما ... ایترحققی
 په‌شرفی خوی له‌مردنی ۱۰ کس له‌لاچاره
 ته‌مه‌به‌حالی معاینه‌ی نه‌خوشی ... که‌ده‌وو کوریش
 ده‌برسی ده‌لی خوبایم ته‌من‌بیره‌ دانه‌نیش‌وووم
 ده‌زوی له‌رزوه‌ بو خه‌ک بیرم ... یا‌آوی
 سارد بینم هه‌ندی فوری بیاکه‌م ده‌رخواردی
 خه‌لقی بدم بی‌چایته‌وه ... شروخورشید
 ... شیروخورشید ... به‌هداری ... به‌هداری ...
 ناری زلو دی‌ویران به‌وه‌ده‌لین . خه‌نه‌م
 نه‌ ده‌رمان تیه . چی بیکه‌م فوری کوی
 بکه‌م به‌سه‌ری‌خوما‌رووله‌کوی که‌م ... ته‌مه‌ش

ده‌ی چی بکه‌ن ؟ بولنه‌وه‌لی خو
 ده‌توانن بوهرنه‌ خوشیک استکانیک
 که‌به‌ قرائیکه‌وه‌(۱۰) نه‌ن کافیه‌بو
 (۱۰۰) نه‌خوش‌توانم بله‌زبان‌ی (۱۰۰)
 به‌خوش به‌وه‌ (۱۰) ته‌نه‌ محفوظه‌ شه‌وه
 ممکن ده‌بی نه‌وه‌وینه‌بی بک‌دوووه‌ تاغه
 به‌وجا برسه‌به‌خوش‌دی‌هه‌به‌وتیان به‌له‌له

خواری هه‌به‌ چوومه‌خواری چی بیتم .. کاشکی
 فهورایه له‌حیالی نه‌خوشی‌خانه‌ مردن‌خانه‌هانه
 پیش چاو . قریکه ۱۰ تا ۱۵ نه‌خوش‌نسر
 له‌سر ارزی ره‌قه له‌سه‌یری گری گری
 لی که‌وتون‌ناهلایان ده‌گانه‌حه‌وت‌طبه‌ی
 آسان هایشتا ده‌ه‌رن هاشمانیککی که
 ته‌که‌ر ام روزده‌ا ته‌ختی آسن ممکن‌نایی
 خوته‌ختی دارو دوشه‌که‌ممکن ده‌بی . ته‌گه‌ر
 به‌خوش چاک‌نا‌کرته‌وه ده‌رمانی مردنی بو
 بو فراهه‌م بکری . باجه‌ته‌مالی‌خسوی خوی
 بدانه‌ده‌ست قضاوقه‌ده‌ره‌له‌بشر چا‌کره .

۲ - هه‌مه‌وه سه‌ری چومه‌وه‌تاغی
 دو کتوره‌کان ته‌وه ده‌دوازده‌نه‌خوش له‌لاوله
 لا به‌ناو وه‌تاغی دو کتوره‌کاندا بلا‌بو‌ونه‌وه
 په‌کیک هاواری زگیه‌تی په‌کیک هاواری‌چاوبه
 تی چاو‌روانی دو کتور به‌ک ده‌کس‌ن .
 خواده‌زانی دو کتور به‌گه‌له‌کوی په‌له‌مالیه . خه‌لق
 به‌باره‌ ته‌داوی ده‌کا . بافلان آها ناروویه‌تی
 به‌دوای کاری بیه‌تی یادوی شه‌وه مه‌ست بووه
 هشتا‌له‌خه‌وه‌له‌سه‌تاوه‌ نازانم چی ؟ به‌لی هه‌رجی
 چونی بوو نه‌خوشه‌کان‌خویان راگرت‌دو کتور
 به‌گ لوزاوزه‌ات ، ده‌وه‌چاویکی‌مون ،
 نووره ، ده‌له‌ی‌حه‌وت‌که‌شتی له‌ده‌ری‌به‌دالی
 غه‌رق یوه‌ به‌خپه‌بیکه‌وه‌ته‌ماشای نه‌ونه‌خوش

هه‌باد : محمد محجود

له لایهن دهسته
نوسه ران ده رده چی

کوردستان

بلاو کهره وهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شەش مانگه ۸۰
دانهی ۱

ژماره ۶۰ - سالی ۶ کم ۴ شمەر ۲۹ جوژهر دان ۱۳۲۵ ۱۹ رجب ۱۳۶۵ ۲۰ ژوین ۱۹۴۶

قابل توجهی آغای قوام السلطنه و آزادی خویان دیسان په لاماری مرتجعین !!!

به هوی ده لک و باسی که له جبهه ۳ - دوو فرور که شکاوه و گه بشته بو جاری چه ندم روزی سوناوه .
۲۵ ر ۳۰ ر ۱۳۲۵ پشمه رگانی مرتجعین ۴ - مقدار یکی زور ننگ و وسه رازانی بله و زه کان له جبهه ی قیشه لک و مسلسل و چه ننگ که وتوه سقر به یاده نظام و تانگو و تسویه و په لاماریکی زور سهختان بو هیزی ۱۱ کس بریندار بوون . ثم عدم دیموکراتی کوردستان هتاوه و هیزی تعادلی زیانه نشن در ده کسه په لامار له پیشدا له لایهن مرتجعین بوه .
کوردستانیش له بهرام بهرام دست در بیبه داپاریز گاری کردوه و چه ننگ حالته یکی راسته قیبه ی و خو گرتوه . مجارناچار له لاین هیزی کوردستانه و په لاماری مقابله براوه دوا ی حدیگیکی زور سخت هیزی قاشیست سه کسوزراوه زبانیکی زور ووه له نه ایته رسوایی داهه لاتوون و زبانی که داویانه به ترتیبی زیره ووهی :
۱ - له میزانی هه زار کس کوزراو بریندار
۲ - دوو تانگ شکاوه .

کوردستان بو خوی داوای حقی خوی ده کا

ح - قزلیجی
روژنامه ی (الهه) چاپی بیروت له ژماره ۳۳۸ تا ۳۳۹ له روزنامه ی (المصری) بهوه به عنوانی (کورد ده ترسن) ده گیریتوه و ده نووسی :
روژنامه ی (المصری) خه بهری ژرووی بلاو کردوه و به یه وهی شیخ و بناوای معلوم بکا : ایستا که هوردوی سوور خه ریکی روین و چول کردنی ایرانه کورد ترسیان ری نیشته که حکومتی ایران به سهریان داداوقیم و راه برینی به توان بو آزادی ، به آذربایجان بکوزنیشته و واده بیتری که دخوشی
به کوردانه ی له کوردستان دایسته حین به دامه زرانندی کوردستان یکی نوی اه (مه آباد) پتره له دخوشی یکی کوردی به غدا ده نوین چونکو نه من ناتوان له و آزادیه بدوین .
کوردی سایمانی رووان کردوته ایکولینه وهی سیاسی بریتانیا و ده لین (هیچ جوورده باوه ریکمان به بریتانیا نه ماوه هینده ی ده و ده کانی خودادرو کردوه ناچارس به نه برین بو خه لکی دیکه ، به لام تی نا گه کن بریتانیا بوجی عجاب ماوه له وهی ایمه روومان ده لای رووسی کردوه ماوه له لایره ۲

میللهت و خویندن : رهوشن فکری .

مه آباد محمد محمود
برایای خوشه ویت .
اهم روزانه دا فسه له خویندنی عمومی وه زور بوه به لام هیشته لای زور کس وایه که نه نه بو جیتیگی تایه تی میللهت ، وه میللهت نه نه او هام و آلوزی خوی مه ، به لام آیاهه ر خویندن نه نه گه ههاته دبی که زانینی سه چاره ی او هامانه ، زانینی نه هینی مادوو بوونماه زانینی کانگای آزارمانه زانینی نه نه یی آلوزمانه بالا خره زانینی به وده زمانه کاری گه رانه به که ده بیته هوی سووگ کردنی آزار و له بیچکه وه ره گی به و هام و اندو بوونمان در ده هینی .
ماوه له لایره ۳

دهنگ و باسی حهفته

به حوالی سیاسی له حهفته مه دا وا ده ره کوی ۱۰۰۰ مسه به ی آذربای - بجان دو حهفته بو له ییدهنگی دابوو ، روزنامه و رادبوکانی دنیا له مه مسه به نه ده دووان چه ند روز مه مسه به نه دو باره که وتوت سه رزبان ، هانتی آغای مظفر فیروز مه اوینی نخست وزیری حکومتی طهران بو نه وریز له محافلی سیاسی دنیا دا شتیکی نوی نیشال نه داوه له آئی برانی مباحثاتی طهران له به نی آغای پیشه و هری ر آغای قوام السلطنه له لاین ههردوو - طرفه وه اعلامیه درا که نه که بشته نتیجه یک وده قهم حاصل نه بوو ؛ و هه ر دو لاولو بلاو کراوه که نه تی دوباره کوبونه وین هه به نه به وه مسه به ی مباحثاتی وریز شتیکی کونوپوری نه بوو .
مباحثاتی وریز : هه ر وه کو بومان دیار که وت آغای مظفر فیروز هه همیشه له گه ل آغای قوام السلطنه له اتصال دابوو ، مباحثات پیش نه وه

مسئله ی کورد

بینه سهرو کاری مسه به ی کورد خوینده واره خوشه و سته کان ههروه کو ده زان مسه به ی کوردی بهرام بهر سیاسی دنیا ی شتیکی به ترسه پیشوای معظمان له بهر مه قله به به سیاسی حکیمانه ی خوی مسه له ی کوردستانی ایران به مسه له ی آذربایجانی به سته و مه و مه دا ما ه ای قازانج هه بیچ ضرر بیکان نه کردوه چونکه میللهت آذربایجان ههروه کو میللهتی کورد نه زیر چنگانی استعمار و چه بو کی

طهران .
ماوه له لایره ۴

کورد هه ربو خوی داوای حه قی خوی ده کا

ماوهی لایه ۱

میرزا توفیق قزاز کورده پیاویکی گه موری کورده کونیه کورد باوردان به هیج میله تیک نه ماوهی (لایه ۱ نه حده) نی که بیستونه بونه جتی بشر کارده کا .

ئهم یاسه به نیکه نوسراوه به لام بویه ایسا جوانی ده ده نه ووه چونکو و خشو زه مایش تصدیقمان ده کا .
آغاینتی نوسرانی (العصری) ایدز وایه هه ووه کوس دزه وادیاره خودانه کا ایوه له وه طان قیروشان بن ولسه وه توفیق مصر نه میکانه چول کریو نه ده ست قه قی آزادی خوازو نیشتمان په رستی مصردا بقینه وه بویه اویرا ایش له خوان بهر چه وه ندو قیاس ده کن درو مه بدانی کورته شهوا هوردوی سوور به نیکه روپوه به پیچ وایه نه قلاته ی شومی ایوه برابنتی ایسه و آذربایجان به هوی به نیت به مایه وه توند بوه ودلتیا بن روز به روز قایم ترش ده بی . کوردیش نه ترسو وه نه ده شترسی دنبا ده زای کورد هه آر او وه هه آر او ده شیدیش ده بی . گه هه ده ده نه ووست دروه به نیت ده بو دروه که هه به نیت سه ده کی حه کی دنیا باوه ری کوردیان .

ایمه ده زانین قیر کراون وانیشان بدن که قیامی ایمه به هاندان رووس بوه و دوا ی رویشنتی ئه وان ده ترسین نه ان زانیوه کورد حه و جوی به و نه وه وه منقه وه به نیت ده ش دا ئه و چه ره تحریکاته نه بوه و نه نه شبی کورد بوخوی داوای آزاده ده کا و حاضری نیشتمان فروشی نه واصلا گوی له مسی و به اندان کار کردن له قه و سی آزادی خوازو دانیه چونکو آزادی خواز بو قزانچی میله ت و وه طانی خوی حه ول ده کا . به لام گوی له مست بو ضرری میله ت و نیشتمان قارانچی خه لک نیده کوشی ، دیاره که سیکی کاری ئه م به ی آزادی خواز نه و وه طان فروشه .

ایمه ده زانین بیتان وایوه به و چه شه قیشلا به یا به با حکومه تی مر کزی هه له خه نه تی بن و آوری شه و برا کوشین هه له آسی و نه حه ز خوی له بر گه رم ده کانه وه نه چی ئه وانه هیجان نه بوون و نه وانه ده که له حکومه تی مر کزی قه ده کری که به خوشی و آشتی بیرته وه .

بیجکه له ویش ایمه نه که له هه ووه میله تی ایران خومان به برا ده زانین با له ظلم و بی به شی له حقوقی خومان بشنا لین آخری بوخومان ده نا و خومان دا ده ساری و حه قی خومان و ده ره گرین و احتیاجیکی به و جو و ره فه ره باشانه نیه و بهم جو ره قسانه ش ناخه نه تبین .

ایمه ده مانه ی به اصولیکی دیو کرائیک بزین وشه قامی دیمو کراسیش پان و به رینه و که سی له خیری نه گوری ده زانی حق به طرف دیمو کرا نه و حه قیش هه ره ره سه ده کوی و نا که و نه سه ری (الحق به و لایه علیه) .

خسکانده وه و به رته نگ هه ایانی کوردی به غدا به اندازه یکی واکه اصلانه توان له آزادی بدوین دیاره چه ظله یکی که و ره به .

که سیکی بی وایه به به ست و بیلا فو هه نه کوشین حقوقی نه ته وه ی بیده س لانی هه روا ده خوری و ده . یه و ده و نه ته بو توزی خه یالدا وون بوه نازانی ر کیف له چی ده دا و ه ختیککی روزی آزادی و دیمو کراسی دنبا ی و ناک کرد ریگی راست و چه و ته ده ره که و ی و وه ما و ده بی ظلم نتیجه ی نه . به ظالم ی :

سوف تری اذا جعلی العیار

دیسان په لاماری ارتجاع

ماوهی لایه ۱

آزادبخوا ده زانین و پیمانز وایه خه ربکی نه وهی آملی کوردو آذربایجان و گشت نه ته وه کانی ایران بیکی وله به پتر نه و نه نه ژیر چه بوکی استعمارو ارتجاع نه بن . سه زمان سوور ماوه ئه گه ئه م په لاماراه به ده ستوری جه نایته دیسان سه ر سام تر ده مینین له لایه که وه نویند زانی خوت به سه روکی آغای مظفر فیروز ده نیر به آذربایجان و ده که ل کوردو آذربایجان خه ربکی گه گتو گو ده بی له لایه کی تریشه وه فه رمانی ده ده ی که هوردوی سقر په لاماری بو هیزی دیمو کرات بینسی . ئه م کاره پیچ و انانه چه فلسفه به کی تیدا هه به ؟

ئه گه ره به به ست نه وه به هیزی دیمو کرات بخفلی و ماندوی ؟ دیاره به ده خفلین و نه ماندوو ده بن و ده ست له آمانچی خویان هه لنا گرن هه تا آزادی له م سه رو ئه م سه ری ایران دانه مزرین .

ئه گه ره به ده ستوری جه نایته نیه ؟ بزانه که نه فه ران و سه ر کرده کانت تبه می مه که ز نین و بو خویان سه ر به خون و به لکو به در و و ده له سه وه ندانی مرتجعین فریوان خوار و ده و به ده ستورانی ئه وان هه لده سورین . آبا و به بالی ئه م سه ر بازه بیچارانه که سه کوشتان داوون وشه و روز دایک و بایان چاوه ری ئه وانن به نه ستوی کی به ؟ آغای قوام السلطنه به هه بیته تی حاکمه کونه په رسته کان بسیره له مه زیار خفلاندن به سه نا به راستی و درستی حقوقی نه ته وه کانی ایرانی که دلیل کراون بدری . ئه و رو دانیش توانی مکران و سیستان و بلوچستان ده گه ل نیمه ها و ده تگر و نهضتی ایمه به مقدس نیو ده بن . مات به ته و او ته مستی راست کرد ته وه و ددانی ده چیره وه برد و هه ایست و تو یکی دی مستی خوی ده و نه شینی له هه ره که سی بدا ده ی فلیقین ته وه و هه یج هیزیک خوی له به ر رانا گری . ئه گه ره به راستی و درستی حقوقی ئه وانه ی که له لاین هیشی حاکمه ی ایران وه هه ژار کراون بدری زور باشه ده ناخویان و به به رستی گریکراوی ملت ده ده ن و هیز یشیان له به را به ره هیزی ملت دا پان و پایش ده بیته وه . سید محمد حمیدی

تا ئه و رو چه نه ر جازبان برر داوه ته هیزی کوردستان به لام دوا ی شه ربکی که م وه ک ربوی کلکیان ده نیو گه لی خویان گرتوه و ده که ل زبانیکی زور به به شرمی و سه رایی کشاو نه ته وه دوا یی و خویان ده کونه که یان کیشا وه ته وه .

ئه و دیسان ئه م روزانه ش له لایه که وه نویند زه کانی کوردستان و آذربایجان و تاران له ته ورین کوب و نه وه و خه ربکی به به نیت به ستین له لایه کی دیکه شه وه به هه مو و هیزی خویا نه وه په لامار دین و ده یاره و ی به کارا هیزی کوردستان به خافلین و له م نیو دا خویان سه و استفاده بکن . گیان له وه ی که به م جو ره فیل و نه له که نتوانن کوردستان و آذربایجان بخافلین .

کوردیش که له م ماوه دا له خورا هه یج جو ره تعرضیکی نه کردوه مه باستی ئه وه بوه که کوته ک و چه نک مرتجعین نه که و ی و به هه مو و هیز ده هولی رسوایی خویان نه کوته و نه لین کورد شرارت به حه لکی ده فره شن و دزو چه رده ن . ئه و رو جاری چه نده م که دوژمن په لامار بو کوردستان دینی کوردستانی که له نه بایته تی آراییدا به سه ری ده یا . له عالی خویدا به آسوده بی رای ده بویری و شرارت به که س پافروشی و ته معنی ده عالی که س دانه آبا ایدی آزادی خویانی دنیا اجزه ندان که ایله له وه ی پتر له مقابل ئه م ربوی ماندها حه و صله به خه رج نه بن و توله ی خومانیان لی بکه نیته وه ؟

آشکرا به ئه گه ره له مه پتر فشار بوایمه بین و حاضرنه بن حقی مشروعمان بدن به چاکی بزانی که هیزی نه به زی کوردستان لی یان نابوری و ده ماریان له روزگار ده ردینی . ایمه له م قیامه دا که کرد و و مانه آره ووی دا گیر کردنی حقی هه یج که سو و هه یج ملت و دولتیکمان نیه ته نیا ده مانه و ی خومان له له خومان دا آزاد بن و ته و او ی نه ته وه کانی ایرانیش و نه نیمه له آزادی به ددار که بن . و آره و و شه نه سایری مللی دنیا ش له حقی سه ر به خوی و آزادی به ره م نه دین . آغای قوام السلطنه ایمه ئه و به شخصیکی

دهرسی زمانی کوردی

دهرسی بیست و سه و ته م

یاری

یاری یوسف شه قین فیکه
آشه به ته و وری . چاوشا که میوان
یاری چاوشا که زور خوشه
ماه کان آشه به ته و وری ده کن
یوسف یونس چوون بو چاوشا که
یوسف له مالی ایمه میوانه

چوونی حضرتی

پیشوا بو سه را روزی ۲۶ ر ۱۳۳۵
رادبوی کوردستان و له می دا که حضرتی
پیشوای کوردستان له ته ور بزه وه چوته دی
سه را و ده که ل سه مرتیب زه م آراء گه گتو
گوان بووه و ایستا خه ربکه به جهه کان
رابکاو ده ستورانی پیوستان بو صادر
ده نه رموی .

سو پاس

له برای خوشه و یست آغای احمد صوفی زاده
نویند زه روزنامه و گوواری کوردستان
و متصدی کاری شماره وانی نه غه ده که له ماوه ی
۱۲ روزدا ۳۱۵۰ ریال روزنامه و گوواری
بو فروشتوین سو پاس ده که بن تکاده که بن
کمیته ی به رزی سه ر کزیش له و داته کار
را به رته و وظیفه ناسه قدر زانی بکا .

تکا

له کمیته ی محلی نه غه ده ش تکاده که بن
یوولی روزنامه و گوواری که له کن ان هه به
بومان بنیرن و ماوه ی مطبوعات تحویلی آغای
احمد صوفی زاده ی نیو برا و بدن .

مه باباد - چاپخانه ی کوردستان

میللت و خویندن

ماوهی لایره ۱

من له فلاحی کورد داوا نا کهم که آینی دارون و تی بیتی انتین بزایت . وله ماوه ستای کورد داوانا کهم که اصولی زبانی هیروگلیفی بزانی و له تجاری کورد داوانا کهم که آوازی بیتووون بزانی . و له موظفی کورد داوانا کهم که دیاتی بودا بزایت . بهلام له گدل شهوشدا که ده زانم شهوانه زور مهمن تهنا شهویان لی داواده کهم که هرچی به زبانی اقتصادی و سیاسی و کومه لایه تیانه وه علاقه دار بی بزانی . و هرچی کار ده کاته شیوهی کار کردنیان و ریگای بزانیان و علاقه یان بیکه وه هه بی بزانی .

بی گومان میللت فیر کردن و راهینانی که اهمیت بدانه مساللی عمومی خوی له مهمترین شته بو به سه ره که وتی قضیه ی آزادی ته وای دنیایه .
شه به که بیوسته هه مومان بزانیان و هه ستی بی بکه بن به نیایه تی که ایستایه له سه ره تای روزی سه ره خوی و آزاد کردنی نیشتمان داین . چونکه هیچ هیزیک له هیزی بیر وه ری میللت به قوت ترینه که کوله که می آزادی و سه ره به خوی ایچی بی رابگیریت .

چونکه شه گر جامه خویندنیک میلی و سیاسی و کومه لایه تی فیر کرا . یعنی شه گر جامه که لکی سه ره خوی زانی ، له ریگای تیکوشین بو سه ره به خوی شاره زای پیدا کرد و لای یقین بو که به کیته تی بو سه ره به خوی بیوسته ؛ و زانی که دوزمانی سه ره به خوی شهوانه تی که ده پانه وی میللت له که نازگیری دایره ی بزوتته وه میلی دا به مینه وه و بو شه وی له پیت و به ره که تی سه ره به خویان بی به ش کن و با خود شهوانه تی که ده پانه وی سه ره به خویمان لاوازیت . شه گر جامه هه ستی به وانه کرد وزانینی شه و ده مه ده زانی و ده توانی که چون سه ره به خوی پاریزی وله گرانترین و ناخوش ترین وه خندا چون ده توانی دفاعی لی بکا .

شه گرچی زور جار بیستومانه که سیاست بازی مال ویرانی و ولاته . بهلام له حقیقتدا نه زانین و تی نه که بشتی سیاست له لایه ن جامعه وه مال ویرانیه نه که سیاست بازی .

وا به ده ره ده که وی که کم کم خوینده واری و گرانی شه کردنه وه تی هم دوو سیه مهمترین به ره نشتن که ده بنه وه تی بی سه وادی میللت به ره هلستی ، کم دور که وه شه وه و کنار گیری خوینده واره کانمانه له میللت . و هه وه هادوور که وته وه له تیمار کردنی مهمترین قضیه ی جامعه . وزوریان خویان هاویشته وه ده ریای ادبی خه بالی و ره نکیک له شهویه کی سه ره به خوی فکری ، شه گر نیشتمانیان بیر که وته وه قسه ده کن و با خود پیا هه شه دن ، مثلا باسی شاخو دارستان و شه شکر و تو روبرار و ده شته کن یعنی دایره ی بیر کردنه وه بیان له چاوه ندازی طبیی نشتمانیان هه راجی . بهلام باسی له دانشوانی شاخ ، و پانیکوشین بو آسوده گی شه دانشوانه پیمان وایه که شه شهیکه بوزانا لاتیق نیه که باسی لی بکا .

خویندن و ره وشه ن فکری به صورتی عمومی عمومی تهنا که ره مه بیر وه ره بک و داناییکی و شکی بی گورین نیه که بتوانی زخی خوی له هه موده میکدا له هه مو پیشکوه تی شارسانی و گورینی زبان دا بتاریزی . به لکو به پیچوانه تی شه وه کومه زانین و بیر وه ره که که له شارسانیه وه ویتده گری . مثلا له زه ماننی شیر و تیر و رمدا خویندن و باسه وادی و زانین له دایره ی تعریفی شهوانه ده ره ته ده چو . و له زه ماننی استبداد و زانی ژیر ده ستی بی شاهدا ، له و ده مه دا که میللت هیچ ته وانا و ناویکی نه بو .

خواه نه کانی چونکی شه مانه هه مو به هه مو آده می زاوهره علاقه مننده .

که وایو له وه قیقیدا که ایچه له شارسانه نیتی بین المللی به شدار بین ، ده بی له خویندن و باسوادی بین المللیش دا به شدار بین . و شه گر له چاخی برقداسوار بونی گوی در بز به شتیکی کم بده بنه قه له م . هه ره ها که میه ماشینه چی ناویشی بن « ولاغدار » و یا گمیه چی ناویشی (سوارچاک) و شه گریشی نیانی خومان له وایه که سه ره به ستی و آزادی و حق و خویندن خوش و بستوه بناسین . ده بی ایروش شه و هاوریان نه مان بناسین که آزادی خوا و حق و به رست و خویندن به رستن . و شه گر شه و ریگایه مان زانی که باو و با پیرمان پیار ویشتون ده بی شه ورورش شه وریشکایه بزانیان که خومان و نه وه ماننی پیاده روین .

ایره دا معنی شه و نیه که ده بی هه مو بیر وه ریکی نوی بزانیان ، و هه مو شتیک پیشانمان ده دری قبولی بکه بن و اهمیت به هه ندی شت بده بن که له کاروباری ملی و اقتصادی و سیاسیمان دا علاقه مننده تی .

جاریک دیو ستین له ناو قه له بالنیه کی یونانیدا له بابه ت هه ندی اموری میللیه وه نطقی ده کرد ته ماشای کرد گوی گره کان ته ملی و ماندوبه تیان نیادیاره و فکریان لای قسه کانی نیه بو شه وه تی وریایان بکانه وه و تی حکایه تیکی زور سه برتان بوده که قه له بالنیه که هه مو گوی بان هه لخت . دیمو ستین گوتی : واده گیر نه وه که سپاهیج جاریک گوی دریشک له خواونه که می به کری ده گری و هه ردو کیان ده چن بوشاریکی تر . وله وه ختیک که به ریگایه بون سیاحه که له که ره که ده ته خواری زوریش دنیا که رم ده بی بو شه وه تی نان بخوا . وستی له سیبهری گوی دریزه که دانیشی خاوه ن گوی دریزه منعی کرد و بی گوت « من تهنا گوی دریزه . کم به کری داویتی و سیبهری که ره کم له گه له دامقاوه له نه کردوی » سیاحه که ووتی : به لی من که ره کم لی به کری گرتوی و سیبهری که ره کهش جزیکه له و له به ره وه حقه تم تیدایه که استفاده ی لی بکه م .

پیش شه وه تی که دیموستین حکایته . . که تی ته وایو بکا له سه ره شه ره که هانه خواری ده نگه ده نگ له ناو قه له بالنیه که دا به پیدابوو و داوایان لی کرد که حکایه ته که تی ته وایو بکا بو شه وه تی بزانیان سیبهری که ره که بو کی هه بان ده بی له و وخته دا دیموستین چوه وه سه ره شیر و گوتی (میللتیک که شه و منده اهمیت بدانه مسئله ی سیبهری که زبانتله وه تی که اهمیت بدانه اموری میلی خوی شه و میلله ته حتی زبانی نیه)

چاوه رن شه ی کورد ، شه بنه یونانیه کانی شه وروره . خوتان به هه ندیک شه و هه ریک مه کن که له سیبهری که ره که بی قیامت تره . جامعه ماوه له لایره ۳

و میزوباسی هیچ شتیکی نه ده کرد له و حکایه تی روستم و زبانی شاهنامه و دیو و درنج به ولایه خوینده وار هه مو فکری خوی بو شه وه صرف ده کرد که چون مدحی شابکا . و یا ریگای خونیزیک کردنه وه له شاه و پیاو ماقول چونه . بهلام له شه ره ی دنیا به دا . ده بیتین که خویندن و ره وشه ن فکری وینه به که له شه ره که وه و مرگبار وه و شه گدل مله آدا علاقه مننده . مثلا خوینده واری رنه ر فرهنگی فرنی باس له دواروژی فرنی و چونیتی روخاندنی گوشک و ته لاری قهومی خوی ده کا . فرهنگی انگلیسیان باس له ده و کراسی ده کا و خوی به جوانی و چاکه تیبه وه هله کیشی . فرهنگی شه و وه ی باسی له علمی دل برری له دوزمن و نیشتمان به ره کی بی هاوتاده کا . رونوسی نوسراویکی پیشمه ره کبکی شه و وه خوینده وه که بو دلداره که تی نوسی بوو ده لی : (هه مویار چه بک له تانک و تیاره که زیادا وه کی بوت دانراوه دروستی بکه تی سه ره که وتیکه بوخوت . و هه مو شه ره که ریکی بریندار له هه بدانی شه دا که به خوی وچه که که به وه هه لی ده گری فخریکه بوخوت . هه مو پیشه کبک که له تفه ننگه که ته وه که آراستی حی گیری دوزمنی ده که تی و ده به قیتی لی . دانیشکی حی گیری دوزمنته . خوینی با کی زویا و لیزا جیکینا و تانیا بشرووا به صدها له هاوری . کانیان هاوارمان ده که تی بو توله و اتقام . بومان به ده ره که وت که باسوادی علاقه .

به کی زور به هیزی به جامعه و شارسانیه تی و گورینه وه هه به .

و خوینده واری و باسه وادی ایمری ریگایه کی بین المللی گرتوه چونکی شارسانیه تی ایمری خوی به ره وریشکایه کی بین المللی ده روا و چاوانا کاته حیوازی قومیت و جنس و دیانت و سیاست . مثلا مار کونی که کابراه کی ایالیه و تلگرافی بی سیمی بو وه ده ره که وت به ره هلستی له امریکایه کان نه کرد که له قسه کردنیان بی سیم به کار بین . و باستوری فرنیسه که ریگای درزی باراستنی دوزبه وه شه بو هوی به کارهینانی له لایه ن زایونیه کانه وه و هه ره وها شه ورور و عالمیک له علمایانی دنیا که راستیکه ده دوزینه وه ده بین ناوی شه و عالمه و شه وشته ی که دوزی و به تی وه به هوی ایستگایه به ته وایو دنیا دا بلاو ده کرتیه وه و له ته وایو دنیا دا کاری پی ده کری . ایچه شه ورور که گه نه که نه و انسولین که له تیمار کردنی نه خویشیان دا به کار دینن و یاماشین و تیاره له سه فنه رماندا به کار دینن و رادو و تلگراف و تلفون له قسه کردنه ماندا به کار دینن هیچ ده میک بیر له خواونه که تی نا که شه وه که له چه تیره به که به چه دینیکه به لکو تهنا که لک له و شتانه وهرده گسرن بسی شه وه تی چاوه بده بنه

میللت و خویندن

محتاجی هه مو فردیکه فردیش محتاجی روشن فکری و باسوادی . بخوینن . سبه ری پاراستنی وولات هه خویندنه . هه سه واده . هه زانینه . هه ورو که میللتی کوردی . ایوه هی براکان هی خوشکانی به شرف آزان و ده و اهنتی دیمو کراسی هیچ دهر گایه کی فیرونی له ایوه دانه خستوه . بخوینن بزانی دنای هه ورو که پشتوه چه به بهک . بهسه : له جیانی هه و هی باسی نفاق و دروو دله به پختن هه و وقته جوانهت به فیرو بدی چوار کلمه فیربه هه مو کلمه به کی صد دهردی خوت و چاره ی پی تبار ده کدی .

ماوهی لایه ۱

دهنگ و باسی حهفته

تطبیق قانونی اساسی ایران دهر عهدی خوی وهر گرتوه ، جائه ههش وایه ته نیا له آذربایجان پی به ککو له هه مو ایران سه رایا . جائه گهر بهم چشمه که ته ماشای مساله ی هه مو گوردستانی ایران به کهن زور به آسانی بومان دیار ده کوی که کویره و هوی هه منده سالانه مان به خنار نه چوه وه گه بنینه مرام و آمانجی خوان . . . . . نگیختنی ایبه تا کو ویستا هه هه نده بو ایبه به زوبانی خومان نده خویندنه بیگانه ده هانن ده بونه حاکی ایبه ته میش له تطبیق نه کردنی قانونی اساسی و ده گه اصول دیمو کراسی جائه گه راهه مو ایران قانونی اساسی به امینی تطبیق به کربت معای هه و به که نه کرمانشای له سنهش به کوردی ده خوینددریت وانجه نانی ایامتی و ولایهتی له طرف میانه و به صورتیکه دیمو کراسی راست انتخاب ده کربت و سه رو کی خویان خوان تعین ده کن ، ته گهر ته ههش زیاتر تفسیر به کم .

واده ده کوی : شاره کانی کوردستان چونکه هه مو یه بزبانیک گفتوگو ده کات تا بهی یک مرکز دهس یعنی پاش هه و هی له طرف اهالی ته شارانه انجمنه مان و ولایهتی انتخاب ده کربت له طرف ته منجه مانه انجمنه نیکه ته به له تی له یک مرکز انتخاب ده کربت و له طرف انجمنه مان ایامتی یک نفر یان چند نفریک به سه رو کی انتخاب ده کربت .

هه و کو عرضم کردن : اتفاقیه ی آذربایجان و طهران ته نیا مشغولی میلهتی آذربایجان ناکات به لکو گوردیش حتا ارمنی و آتوریش له هه دو به شدارن دهی هه مو کوردیک ته روزانه ی روزی شادی و بهم خیره به اختیار بی . . . . .

بو تمام کردنی مساله ی کورد کوسه به یکمان له پیش ده مینی ته و کوسه بهش ته و به که انجمنه مان و ولایهتی کوردستان ته ماشای یک انجمنه مان ته به تی بکهن بو برینی ته مساله ی زور احتمال ده بینم به آسانی تفاهم بکن چونکه بو آسایشی ایران ته گهر امه نده زحمه ته نانا آسان بکربت وه حکومتی مرکزی طهران هه مو مطالبیمان بدات ده بی ته هه شمان دورست بکربت و الا هه و کو شتیک ته بونی وایه چونکه هه مو کوردستانی ایران ته ماشای سابلای ده کات و چرای سابلای ریگایان بوروناگ ده کات و هه مو کوردیک امرو ده بوی له زیر سیبهری پیشه وای ره بهرمان بهر قرار بی .

بینه سه و وضعیتی سیاسی و اقتصادی دنیا و امان بو در ده کوی . . . . .

له م حهفته به دا - اتفاقیه یک له بینه یوغوسلوواکیا و ده ولهتی شوروی به سه واره ، ته اتفاقیه به ده بینته عملیکی زور به قوت بو نهضتی تازه ی یوغوسلوواکیا ، وه میلهتی ته وولاته له به بهمانه زور فایده و ورده گری ، به گوردی ته ته به بهمانه ده ولهتی شوروی حتا اساجهش ده داته یوغوسلوواکیا -

هه ورا به بینه یوغوسلوواکیا و بلجیکا به بهمانیکی اقتصادی مور کراوه . انگلیز و امریکا اتفاقیان کردوه المانیا به ۱۲ بهش تقسیم بکن و هه و به شتیک بوخوی سه و به ستیکی اقتصادی خوی هه بی ، ده ولهتی شوروی له مساله به نه دووه انگلو امریکا ته مساله یان بو مجلس وزرای خارجه هه لگرتوه ، ایبه احتمال ده بینن ده ولهتی شوروی ته تقسیمه المانیا به راست نه زانی موافقهت ده کات چونکه ته و ضمه ایستای المانیا پاش ته و هی اکثری کارخانه و صناعتی له ده ست جواحتیاجی به و ده حده یکی اقتصادی هه به -

مساله ی اسپانیا دوباره هاته سه زوبان مجافلی سیاسی دونیا بهر امه بهر ته مساله به اختلاف نیشان ده دن ، انگلیز و امریکا بهر امه بهر بهمانی نظامی فرانکوی فاشیست سستی ده نوینی بلام ده ولهتی شوروی و فرانسوا ده ولهته آساجه پوربه . کی ایانیا بونه مانی نظامی فرانکو و لابرندی فاشیسته کانی اسپانیا زور شدت ده نوینی ، مجلس شورای امنیت بوساله ی اسپانیا له حهفته به دا کوده بووه بلام بهر امه بهر به پیشنه ادیکی نوینه ی انگلیز سی ۳ روز دو اخیارته ووه ، ایبه مانه و هی فرانکوی فاشیست زور به خطر ده زانین نه ک ته نیا بو آسایشی عالمی به لکو بو آزادی کوردیش چونکه مساله ی آزاد خواهی له تمامی دنیا یک پارچه به له هه گری کی نقصانی هه بی ضرر به پارچه کانی تریش ده گه بی ، وه کو ته ملی تلفون له هه ر جی جیگایک بیسی کویت له مقابله کت تا بی -

بینه سه و مساله ی مصر : هه و کو حهفته ی گوزه شته بوم دیار کردن : نماینده کانی انگلیز ده میانه و هی به پاله ته ستو اراده ی خویان له سه و میلهتی مصری بنوینی ، وه کابینه ی صدقی پاشا زور سستی نیشان ده دا . بلام میلهتی مصر له سه و مطلبی خوی اصرار ده کات به هیچ جوره شتیک راضی نایت ، ایبه دیسان احتمال ده بینن انگلیزه کان به آسانی واز له مصر ناین ، بو جی به جی کردنی مطالبی میلهتی مصر کابینه کی میلسی بی ده و ی ده بی اعتمادیک و ایمانیکی زور به هیز به میلهت هه بی ته ههش له کابینه ی صدقی پاشا زور به دور ده بینن -

استعماری انگیزی و استعماری هولاندی و حکومتی کونه په رستی چیان کای شیک له چینی وجودی حکومتی میلی اندونسیا به خطر ده زانین بولابردنی ته حکومت ته آزاد خواهه هه و امرو بیلان دروست ده کن ، له روزانه دا له شکر هولاندا گویا خوی آماده ده کات بو هیز برندن سه و جزیره ی جاوه . . . . . ایبه ته ووه زور به غریب ده زانین له میلهت و حکومتی هولاندا عجباً روزابی زیر دهستی المانیان له بیر چوه ؟ . . . . .

محاکمه ی ژنرال یوول سه رو کی کل له شکر المانیا دوباره فاشیستی تور کیا اثبات ده کات ژنرال یوول دهلی - حکومتی تور کیا قراری دابو پاش ته و هی المانه کان بگه نه روز هه لات تور کیا علیه حکومت ته کانی دیمو کرا - سی داخلی جهنگ بی . . . . .

کونفراسی وزرای اموری خارجه له ۱۵ ژوئن له پاریس کسوده بیته ووه ، بو ته م کو بونه و به زور شتین آمانه . کردوه گفتوگوی لی بکن یک له مانه مسئله ی احایا به ، ایبه ته م کو بونه و هی وزرای خارجه به کو بونه و هی نهانی نازانین و به شدهت بونی خلافتش به احتمال ده زان بین ته گهر جی رادبوی لاندن چهند روز له هه و پیش ده لی - ته گه ره سه ره رچی شتیک ته گه بیسته اتفاق بو ۲۱ ده ولت ده نیردریت رادبوی لندن و ادیار ده کات که ته م جله سه به نهانی بلام ایبه ته ووه زور له احتمال دور ده زانین . . . . . جمهوریته له ایتا لیا بهر قرار بو بلام تا کواست آسایش بهر قرار نه بوته ، جمهوریته خواز کان پادشاه حوازه کان و هه ، پیشه له شورشان ایبه ته و وه تحریکاتی استعماری ده زانین . . . . .

شورشی کوه منسته کان و حکومتی مرکزی چین راگیراوه بو . و هی به گفتوگو و مباحثه بگه نه اتفاق له با به ته چه معلو ماتی نویمان و ور نه گهر تووه مباحثاتی پیشه و ایانی هندوستان و نماینده کانی انگلیز ته گه بیسته نتیجه .

اگاداری

زماره ۱۷۲ - ۳۰ ۳ ر ۱۳۲۵
چاکترین موادی نفت و بنزین و مسله جات محصولی ایران سو نفت له شعبه ی کوردستان واقع له انباری نفتی حاجی داودی ته قیمةتی زور مناسب و هه ر زان هه همیشه بو فروشی حاضره .
شرکی ترقی کوردستان -
محمد امینی معینی .
آ - ۱

له جبهه

وه ککو له جبهه و لام گه بیسته ته م شهری دوائی که له کردی دی ماهه تا روهی داوه و دوژمن به ۳۳ هزار که سه ووه به لاماری هه ناوه و ته نگ توپ و طیاره له ارض و آسمان پشتیوانین له دوژمن کردوه ته نیا به هوی ۳۰ کهن له برای باز زانی دهستی مهلقه رنه به سه رو کی برای قاره مان مصطفی خوشنوا جواب دراوه ته ووه و دوژمن به گوزرا و بو برینداریکی زوره ووه کشیوه ته وه دووه و له لاین حضرتی پشوا ته مرصادر بوه که به ۱۱ کهن له شهر گهره کان که به کی له وان برای خوشه و بست محمد قدری به میدالی قاره مانی بدریت .

پی راگه بیشتن

روزی ۲۳ ر ۳ ر ۲۵ آغای ابراهیمی فهی مدیری کلی گمرکات بو پی راگه بیشتن به اوورانی گمرکاتی نه غده . شنو . خزه . پوستی بالانیش چوه و له اقداماتی آغای سید احمد گیلانی سه رو کی گمته ی محلی نه غده و مجید میرآخوری سه رو کی گمرگ بو وصولی مالیاتی گمرگی له دور و بهری رادانه . بازاری محمد بار سه پردی نه غده اظهار رضایت و قدر زانی کردوه .

له لایه ن دهستر
نوسه ران ده رده چی

کوردستان

بلاو که ره وهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شش مانه ۸۰
دانهی ۱

ژماره ۶۱ - سالی به کم شهمو ۱ پو شهیر ۱۳۲۵ ۲۲ رجب ۱۳۶۵ ۲۳ زوین ۱۳۶۶

له سه ر ژبانه وهی میله تهی کورد

یست و هشت سال له وهی پیش بوو که ژنرال شریف پاشا له لایه ن میله تهی کورد وهی بو وه رگرتی حقوقی میلهی کورد به نویسهی رسمی بو مجعی عمومی بین المللی نیردرا ، شه و روزه هه وهل روزیک بوو له پیژوی میله تهی کورددا که له روی اصولیکی منظم و سیاسی داوای حقی خویان له دنیا ی مندن و بارزگاری حقوقی ملی چو ک کرد دیسان هه وهل روزیک بوو که میله تهی چنده هزار ساله ی کورد موجودیت و حقی ژبانه وهی خوی به بهرچاوی هه موو جهانیان خست ، وهه رواه ول روزیک بوو که بناغهی آزادی میله تهی کورددا ، هه رچه نده وهی که وهی رابردوو که وهه ترین صدمه ی مادی به میله تهی کورد وارد هینا و سالانی دریز ایسه ی له سه بری تکامل وهه داو خست به لام سه ده رابه ری هه وهی ایجماعی و آزادی پاشه روزی کوردی تأمین کرد ، زانا و نو سه ری به رزی سیاسی فرانسه مسیو هانری له پاش شری پیشوو له کیبکی خوی دا درحق به کورد ده لی : « کورد میله تهی کوردی زور آزاولیقن علاقیکی زوربان به بهر زبوونه وهی پیشکوتن هه به به گه به تم میله تهی آزادی بدرت له سه ر شقا یکی تمدن وهه بری تکامل و وضعی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی چنده صده فرسخ ری دراوسی کانی خویان به چی دبلن « وهه روا هه نو سه ره به رزه له سه بره خوی ده روا و ده لی : « روزیک دی میله تهی کورد علی رغهی هه مووانه ی که وا ابروهی دوا که وتیه تی آزادی وهه بره سنی خوی وهه چنگ دینیت موجودیت و حقی ژبانه وهی خویان به جهان ثابت ده که ن چاله و روزه به کهنیوی کوردو کوردستان له سه ره وهه ری دنیا بینه ده بیت « هه بوو نظری هه نو سه ره فراسه وهی وهه به چه شنه پیش بینی کردوه که میله تهی کورد هه تالید له حقی ژبانه وهی خوی بی بهش نایت ، و دنیا گه ریکی دیکه ی سویسی درحق به میله تهی کورد ده لی :

« روزیک که میله تهی کورد بوخوی سه و کیگ پیدا بکات وای به حالی هه میله تهی که نیازی ده ست دریزی به حقوقی کورد بوویت .. ژبانه وهی میله تهی کورد یه کورد رانی کلی رژیم سیاسی روز هه لانی نا وهه راست و لابر دنی بیکجاری نفوذی سیاسی هه ده وه تانه که هه وه به سه ر میله تهی کورددا زال بوون « هه میوو نظری چه ند نو سه ره و سیاسی بیگانه درحق به هه وه که روزی و ور یا بوونه وهی میله تهی کورد زور نزیکه .. له خو بووردن و آزایی میله تهی کورد له شه ری گه وهه ری رابردوو له سه رنوشتی جریاناتی سیاسی روز هه لانی نا وهه راست موقبیتیکی سیاسی و استراتژیکی و اقتصادی کوردستان دیسان نظری پیاوه که وهه کانی جهان ی بوخوی کیشا و چهنده ساله متلا ی تیدا ده که ن تا به نده ازیه یگ مسئله ی کورد گه وهه بوو که مجعی عمومی بین المللی له دوا ی شه ری رابردوو نه بتوانی که سه رنوشتی میله تهی کورد له رووی عدا تهی بشر به وهه داری بکا منافی استعمار به کان ایجابی نه کرد که حقی مشروعی کورد که تازه لیزر قیدی اسارت و استعماری امپراطوری عثمانی نه جا تیان بیو بدر بتیویسیان زانی که داوای مشرو عی ملی کورد بامال هوا وهه وهی استعماری خویان بکهن هه نا کویتوانن منافع و امتیازان له روز هه لانی نا وهه راست حفظ کهن و له سه ر هه به بو که حقی کوردیان له ابتدائی ترین حقی بشریت محروم کرد دوباره اسیری زنجیری زمامداره ماجراجویه کانی تورکیه و عربیه کان کرد ترح کردنی مسئله ی کورد له مجعی عمومی باو تباری سختی نمایندگانی کورد بو ثابت کردنی هه جو- دیت و ازومی آزادی خویان له لایه که وهه و له لایه کی دیکه ش هه ول و تقلا ی زور و فشاری سه ختی استعمار به کان بو تالید نه گردن حقوقی ملی کورد مشکله یکی له نیو مجعی عمومی به وجود هینا عقیبت هه به تیک له لایه ن مجعی عمومی له زیر سه ر پرستی

(کویت تیلکی) سروک وزیر ی سابق مجارستان بو مطالعه ی مسئله ی کوردو شه رستی موصل بو روز هه لانی نا وهه راست نیردرا اولین بر خور دی هه هه به ته به شوانیکی کورد بوو له شوانه که یان پر سی آیا تو بیت خوشه له لایه ن ده ولاتی تورکیه یان عراق کوردستان و میله تهی کورد داره بکرت شوانه که زور به تنیدی جوابی دایه وه حکمی هیچ کامانم نایت ده وهه ی له زیر حکمی کورددا بژیم هه به بو جواب شوانیکی کورد درحق به ازومی آزادی بو میله تهی کورد له پاش هه وهی که هه به تهی نار درا و تحقیاتی لاره ی کرد گذارشیکی به مضونی زروو بو مجعی عمومی بین المللی ناردر (ریاسه تی محترم مجعی بین المللی به گوریه ی هه تحقیقه که من له موضوع مسئله ی کوردو شه رستانی موصل کردم بووم به در

کهوت که کورد میله تهی کی تاییه تیه دارای زبان و عادات و رسوم یکی مخصوصه نه تورکن له عه ره بن و ازومی تأمین آزادی و استقلال ی کورد ضروریه « « بلام داخی گرانم هه رچه ند که هه موو وهه سایی بو رزگاری و آزادی کورد پیش هاتبو و مخالفتهی استعمار به کان هه موو هه و وسائله ی تیک داو عاقبت علی الرغم هه وهی که له مساعده ی (سه ور) آزادی کورد تأید کرابوو له عقد هه رارادی لوزاندا تیکیان دا وهه حقی مسلمه ی میله تهی کوردیان بامال کردوه هه هه وهل دانسه ی مجعی بین احلله تینا بو هه وه بوو که شه رستانی موصل یانی سه رچاوه ی قتی عراق له تورکیه جیا بکه نه وه . دوا ی هه وهی هه مه به ته یان به چی هینا مسئله ی آزادی کورد بیده نگکی لی کرا هه روشی مجعی عمومی بین الملله نسبت به میله تهی کورد ما وهه لاپه ری ۴

چلون امانجی آزادی

خواهی په یدابوو

له رادیوی کوردستان وهه رگیراوه به یامی لاوان و گه نجانی آزادی خوی سقر به بریانی دلیر و گورده پاککی مهاباد . هه رکه سی بییری مزاری باوگ و بییری هه بوو بو قای اعزازی خاکی خوی چلون تقصیرده کا بریانی خوشه ویست له ده وهه به وهه که آره زووی نیشتمان به رستی وتوله سه نده وهه له بیگانه خوین مژه کانی کوردو کر بیکاره کانان له همیشه ی لاوان و گه نجانی کورد چی گیر بوو وهه ده ربازی نیشتمان له دیلی کومه لان و ده سه به ندی و نهضتهی میلیان دامه زراند- وهه همیشه به عداوتی جوی جوی هه موو وجود وهه نه نکار و یکیان هه لیا وهه به هه موو هیزی خویان تی گوشاون . به لام داخه کم بی ووچان ده سنی ناپاکی زور داری مرتجعین ده کاردا بووه و به وهی کر بیکارانی خویان توانیوا نه بینه به رنه نکار وهه سنی نیشتمان به رستی و چرای پیشکوتنی ایسه بکوزیشه وهه به لام گیل بوون له وهی

برایانی خوشه ویست له ده وهه به وهه که آره زووی نیشتمان به رستی وتوله سه نده وهه له بیگانه خوین مژه کانی کوردو کر بیکاره کانان له همیشه ی لاوان و گه نجانی کورد چی گیر بوو وهه ده ربازی نیشتمان له دیلی کومه لان و ده سه به ندی و نهضتهی میلیان دامه زراند- وهه همیشه به عداوتی جوی جوی هه موو وجود وهه نه نکار و یکیان هه لیا وهه به هه موو هیزی خویان تی گوشاون . به لام داخه کم بی ووچان ده سنی ناپاکی زور داری مرتجعین ده کاردا بووه و به وهی کر بیکارانی خویان توانیوا نه بینه به رنه نکار وهه سنی نیشتمان به رستی و چرای پیشکوتنی ایسه بکوزیشه وهه به لام گیل بوون له وهی

دهنگ و باسی هه ندهران له رادیوی شهوی ۲۶ و ۲۷ ۲۳ره

لندن - اتفاقیه کی سنوورنه بیتی دهواتی شووره وی وافغانستان مورکراوه وبه موجی هم په پیمانته اتفاقیه ی سالی ۱۹۲۱ آغا ده کری ...

لندن - امپرتو پاهشای ایتالیا دوی ایتالیای بهی هشت ...

لندن - بیزز وزیری اموری خارجهی امریکا که پشته مطاریک نیریک پارسی ههروه کو ۳۶ نفر له نمابنده کانی دهولته شوروی که پشته هم شماره بهلام هیچ معلوماتیک نه له که پشته ونه که پشته مسیو مولوتوف ..

لندن - فیرو بهانی مستر بوین وزیری اموری خارجهی انگلتره که پشته پاریس ...

موسکو - که ورتترین کارخانهی چرا بهرق به کار خراوه له جمهوری یلوروسیا ، هم کارخانه به برق بو شارانی ایکهوف ویتسک و شیکوف ده نیریت هم کارخانه به به نیوی ستالی نیورواوه ..

موسکو - له ترستا تمدی کراوه و سه ره خبریکی یوغوسلاویا اکتیویو نیو دهلی هم ته عدا به له طرف فاشیسته کان یوه ...

موسکو - مجلسی اعیانی امریکا موافقه تی کرده سر بیتی مستر اسمایدر په وزیری مالیه .

آقره - رادبولندن بلاوی کردوتوه که روزنامهی ره بهر دهنگ و باسی قاهمی آذربایجان و طهرانی بلاو کردوتوه .

آقره - زورزیدو له گهل سه رو که کانی احزاب گفتو گوی کرده بوته شکلی حکومت .

موسکو - وزارتتی صنایعی بهداری به موجب مرسومیه به پته سوو ته بالا درست کراوه تریشه گوف به وزیری بهم وراره نه دانرا ...

موسکو - کوبونوه ویکه اتحادیهی جوانانی شوروی لهم شاره دا بوه ژر سه رو کی میخایل بو لهم کوبونوه بهدا قرار یاندا اشتراکی مساعی جوانانی دهوله ته دبمو کراسیه کان یکن بو به رفه رار کردنی آسایشی عالمی ...

موسکو - ویتات اونیو به سه رو کی مجلسی تاسیسی فرانسی هه لیزردرا ...

موسکو - دوی ایشاری برلین کو فرانسی کوملهی داگیر کردنی المانیا کرایه وه ...

موسکو - محکمه ی خائن یوغوسلاوی میخایلوویچ وشهریکه کانی له استمرار دایه ...

موسکو - ژاره ی بی کارانی ژاپون که پشته ۷ ملیون کس .

موسکو - ۴۰۰۰۰۰ کار که رلیوربول قرار ی اعتصالیان داوه نه کهر مطالبیان نه دریت ...

دهلی - مفتی فلسطین گویا ویستا له باودانه بهلام هم خیره تأیید نه کراوه ...

آقره - امری شاهانه روزی دووشه مو له طهران صادرده بی بو انتخابات .

دهلی - قوام السلطنه تصدیقی مجلسی وزرای طهرانی بو په یسانی ته وریز وه رگرت ...

پیشنهادیکی چاک

به چاک کی دیاره وه مو ده زانین که له سرده می رضا خانی بله وزدا که لیک زور له که سه بهو کار که رانی مه آباد

بوزانین

Zanist

تربیتی به نشانی (وزارت قهره ننگه ده قهری کوراری زانست) بومان شیرن تاله کوراری زانست دا درج بکری .

مدبری مسئولو خاوه نی امتیاز دلشاد رسولی

کوراری زانست کوراریکی . زانستی ، کومه لایته ، تربیتی ته ده یه له مسانگی بووشه یری سالی ۱۳۲۵ وه مانگی زماره بیک وه ده رده که وی ، له نووسه رانی به رزی کوردستان نکا ده که بن مقالانی ادبی زانستی کومه لایته

به ک شهوه

اداره ی محترمی روزنامه ی کوردستان جه نایی آغای سید محمد حمیدی

زور به احترام وه وه شمرانه ی خواره وه که نمونه ی بیر شاعریکی نه خوینده واری کورد (سید مردانی) ته تقدیم کرد خواهش ده کم محضی تشویق و ترغیبی ته و بعضه شاعرانه که با وجودی بی سواد ی شعر ده لین ته مر به ده رچی به فرموون :

کوردان کوهه بن ده وری خومهانه نه جات مان بووه گشت له ته نگانه

توفیق یان ددها خودای بی هاونا حاجی باببه شیخ ده کهل پیشوا

صاحب منصبان سه رجو که و به فسر لشکر وه کو کهن وه ک روزی محشر

سازگی کهن لشکر بو جهته ی عجه م نه جاتمان بدن گشت له ده رده خه م

هوردوی پیشوا بروا بو تاران شرع دایریت وه ک جاری جاران

بادایر ییتو شرعی شافعی پیشوای زاننا ییته رافعی

هه موو نی وچن به دل و به گیان ته مسانه بستان کوردی هه ورامان

هه موو سه نگری هه م که ژوه م کو کوردی شجیمن ایلی تله کو

وولات توند بگرن نه یستودبان اشکرتان بروات بو نیو لرستان

ری عجه م بگرن نه ییتو نیوتان کوردی پالوان ها ایه لرستان

تو شادیت نه بی بوخوت به ته نیا به دل تیسو وچو بو کوردی دنیا

زحمته م کیشا وسن زنج به بادم جهرگم براوه چون بی سوادم

که ورتده زانن جاده بی یه که کوشی خسومان چه نه دیرا بهر بکه بن شه ورو که ده ییته چه نه د

هه زار کهس برای نجیب و آزادیخوا ی ایه ایه جیهه راوه ستاوون خه وو آسوده گیان له خویان ده ر

کرده و با یز گاری نیشتمان ده کهن ایهش که ایستاله سایه ی له خو بووردنی ته وان له مانه خومان

چه استراحت ده زین و بیجکه له غه می ته وان غه میکی دیکه مان نه وه رن هه موو بیکه وه

هم هه نگاوش هه لینن که هه ره حه قده له به ک با دووشه و خوواکی خوش چاوو بووشین و بو

برایانی جیهی شیرین .

که هه م ته وان پتر له آسوده بی دا بن وه م ایهش وه ظیمه ی نیشتمان به رستی

و نوع دوستیمان به جی هینایی مدبری ده رسخانه ی که لاوز مه لای داودی

له سر بیر آزادیخواهی تبعید و زندانی و فراری بوون و به دزی و به آشکرا بو هاندانی

میللهت و بهر پیدانی بیر آزادی هه ولان ددها دیسان له چه نه د ساهه ی آزاده داخه لکی ته م شاره

له پیناوی نیشتمان به رستیدا زور یان کوشش کرد و به مفادی (وجاهد و اباموالکم و انفسکم)

له مر یگایه دا به گیان و مال تیوه چوون و مه یه تی بهر پیدانی ته میره ته نیا گه لی هه زار و متوسط

کیشا و به تی و که متر له سه رمایه داران پشتیوانان بوون و بیر آزادیخواهی له میشکی ته م دوو

ده سته دا به ته واو ته جیگیر بوو و روز به روز له آمانیج و مه سه کی خویان دا به تین تر ده بن

بو به ده ییته له هه موو لایه که وه کورد له قه و ماو و نیشتمان به رسته کان روویان له کوردستانی

آزاد کرده و وایره به پیر سو زو چرای کوردستانی

(کوهستان)

وهه گرير : سيد محمد حيدري

به سه رههاتي آارات

۲۱

محمد امين دهلي : جيگاي تاو له کاني نيمه پيشمه رگاني تورک دا گيريان کردوه بوژن و مندال ناگونجي خوم ده گول هموو پياوواني چک دار له زير فرمان دابن بوهر جي کايه ده دستور ده فرموي بچين . ياوهه فتح الله خان دهلي : هر ده بي به زن و مندال و مالانوه بروي محمد امين و لام ده دا : به خورايي ناگري زن و مندال بکرته نيشانهي گوللهي دوزمن له تاويان بهرين له هم گفوه گويه دياوهه فتح الله خان جهوت تيرده رديني محمد امين آغا له نيو تادله کاني خوي داده کوزري و به غار ده گريته وه پياوهه کاني محمد امين آغا که گشت چک دار بوون به احترامی دولت بولاي ياوهه وه له دووي نهو حتى گولله به کيش تاوين ته نيا سواراني چريک که ده گهي بوون ده گرن و چه گيان ده کن . خالد آغا له به سه هات آگادار ده بي له کن له شي براکهي کاغذک بوفه رماندهي ماکو ده نووسي : و دهويدا دهلي : براي من که کوزرا قورباني شابوه چونکو ايل بو قتلخني خوي ده - گه رريته وه ده دهوي نه يته به رهنگار .

شه و ايل بار ده کاو ريگاي قشلاخ ده گريته پيش (ايلات له چوون و گه رانه وه بو قشلاخ شهوانه دهرون به روز و وچان ده دن و مالان ده نيره له وره)

نزیک نيوه شه ده گنه تهنگه بهري گاجوت . پوستي نظامي به هيژ سکر اوي گاجوت که له نيوه راسني تهنگه بهريه که له سهه گردبک دامه زرا بوو ايله که يان وه بهر ده ست ريزان دا . چک به ده سهه کاني ايليش په لاماريان بو پوستي نظامي برده و پيشه - رگان و سهه کرده که يان ده گرن و چه گيان ده کن و بهم جوړه ريگا ده که نه وه وله پيش ماکو رراهه برن له کن ده ي طانه اي تاوول هه له ده دن . ياوهه فتح الله خان بهم جوړه کاري پيسي خوي کرد و به مشوش کردني پيري فرماندهي لشکر و ستادي ارتش خدمه - نيکي چاکي به ترره که کان کرد .

روزي ديسکه هم باسه خهه هينه ره گه يشته آارات بودايي هيتاني هم به سهه هانه به داخه فرماندهي سکورد ده گه له چهند کهس له سهه راني گه وري آارات هانه نيو ايلي جلالی سهه کرده و پيشه بهر گه گيراوه کايان به ره له دا کرد و چه که کاني دولتيان ده دانه وه و بو کرانه وه ي گري و دوايي هيتان بهم به سهه هانه به سهه ماندهي لشکري و هخت سهه لشکر حسن خان مقدم و لام ده دا که له بابته هم به سهه هانه هر جي آره زوي ده و ته وه هر چلونیک ده يانه وي

لهم باه ته وه يسه کن و لام بدن تاده ستوراني دولت له لايه ن فرمانده يي کورده جي به يندري . له سهه هم به سهه هانه موسي ابراهيم نيو سهه روکي ايلي ساکاني ايران که ده گه له ايلي خوي له دراوسي به تي پوستي نظامي ايران له (آبه ي) تاو لي دا بوو بو خوشيرين کردن راپورتيکي بوفه مانده ي لشکري آذربايجان نوسيو و کوتوبوي :

« سواراني آاراتي خهريکي په لاماري پوستي سنووري ايران » هر چهند فرماندهي لشکري آذربايجان له تبيجه ي ناقي کرده ونه ي چهند ساله ي دا له يرو مه به ستني آاراتيان آگادار بيکي ته و اوي هه بو و نه ي ده تواني بهم ديرو ده له سانه گوي بدات به لام وي ده چوو موسي ابراهيم له لايه ن سلطان محمد خان سهه روک پوستي سنووري آبه ي بو نوسيني هم راپورته هان درايي و فير کرايي سلطاني نيو براویش بو ته و او کردني کاري پيسي ياوهه فتح الله خان ده ستوري له گه وري خوي هر شه و ياوهه وه رگر تسي . خالد آغا له سهه روکي ايلي جلالی ده ره که وت و کورري گه وري عمر آغا له جيگاي بابي سهه روکي ايلي ده ستو گرت .

نيو براو آموزابه کي خوي حسن خالدو کورريکي ديسکه ي مصطفى بو نو اندني راستي ناره کن امير لشکر فه رمانده ي لشکر مصطفى ي برده ته ورين و له ويرا به خوشه و پستيکي زوره وه هينا باوه ماکو و به مراحمي دولتيان اميدوار کرد .

خالد آغا له شاري ماکو دوستا نيکي محترمي بوو هر چه روزه يه کي له وان به مصطفى ي کورري خالدي و لام دا که نه و شه هيزه کاني نظامي و افراد چريک تاو له کاني بابت ده و ره ده دن و خالد آغا به زينده ي يا مردوي و چهنگ ديش .

مصطفى خيرا له ما کورويشت و گه يشته ماله بابي و ته وي لغه يهي هيزي نظامي آگادار کرد . خالد آغا شه وي به چادره کاني ده وري خو به وه جيگا ده گوي ته وه چونکو به وه لام ده ره که باور ريکي ته و اوي بوو .

گورري مامي خالد آغا حسوي ابوب که تاو له کاني له پشته وه تري خالد آغا وه دراوسي ايسخين بوو بهم و له ماله ي ياوهه نه کرد شه وي له جيگاي خوي نه جول .

وله ماله ي و لام ده ره کان راست بوو . له شه ويدا ده سهه بهک له هيزي دولتي نيکه له پيشه ره گه و چريک که وت هري که گه يشته جيگاي تاو له کاني خالد آغا به چول کراويان دبت چوونه پيش ده وري هه و هل بهش له تاو له کايان که به شه حسوي ابوب بو گرت .

جلالی حسینی - فقی می مدرسہ سی بازار

کوردہ گیان

کوردہ گیان به نيکي زور کورته که هه ستاوي له خه و کيشتي آزادبت به چاريک هانه سهه و هختي دروه بي دروو گيره ي بکه به راي بده تا سو ور ده بي بي خهفت دانيشه بي خو هانه ده ست عمري نهو سيوي افالت له ميکرو بائي خائن خاليه داري عمرت پووجه ليوپوشي نه ما تونده و پته ني پيري شه و گاري دلبت هاته پيش کاني فرح تازه چيدي نايه زير ده ستني دزو . . . . و بهر و بشکه نه سهه پشکي به يني مردنو و زير ده ستني به ست هه لگره مردن مه به زير ده ستني هم يادايي نهو هيج خه مو و غصه ته به ي ده لچووي له زير زنجيره و به ند باسي آزادبت نيه محتاجي ته قيدي به (او) دوزمنت که و توونه گياندان چاوه که لم يي خو که وه زه به ريکي و اي له پشني ده که لم يي بکرته هه و بهس له يسه دا بنيشه ده ره به ره وه شري نير سينگي دوزمن بهک که ره ت آزن که وه لک بيزنگو که و باله راست پيدا بده و ايي نه ناسبي خوي خوي باله سهه ر دادا يوه ري هه ره و لکه هه لوداد پته که و ره ي کورده سهه ر بزي و چا تر ته ياري تا هه به د شاخه کانت پرر له پيش مه رگه و نظامت بن به ره و هر به يني (پيشه و) ياخودا له سهه ره فنجو زه فه ره تاکو روز رووني ده به خشي لاده جي شه و قی به شه و به ياني زوو حسوي ابوب له کايه کيدا که ده به ويست مه رو مالان لي خوري له نيو تاو له کان و به برده ست ريز که وت گولله ي وي که وت گياني ده رجوو .

له م ده ست ريزه دا که بولاي تاو له کان کرا ژني براي خالد آغاش کوزرا .

ده ورو به ري حسوي ابوب ده ستان ده کاره که هاروشت به ده تنگي گولله و به بولک سواري کورد که وه بو وه ده ستان کرد به جهنگ هيزي ده و له تيان شکانه ده و و اي شکا نيش له لايه ن سواراني کورده وه ره بي نران و ده سهه سيکيان (به تايه تي له چريکه کان) لي کوشتن به لام ده بي بکوزري که هه نطلي ايل له ده و له ت به ته و او ته ني نه سا بوو .

هم به سهه رهانه که کورده کان هيج تيدام سهه ول نه بو ن دبارنيه که به جي ره تنگي به کار به ده ستاني ده و له تيان گوزارش دا بوو که کورده کايان به ته و او ته ني له به رچاوي ده و له ت ايران به سهه ر کيش نيو برده بوو ياره مني شاي مردووي به هيزه کاني نظامي تورکيه بوله نيو بردي آاراتيه کان کيشا و کراسي عملي ده بهر کرد .

ده رسي زماني سکوردی

ده رسي	بيستو	هه شته م
جوچک	کيج	ميش
بوک	به مبي	که له شهه
جوچک	بيچوي	مه ريشک
له زستان و	به هاردا	کيج و نه سبي زوره
سهه ريکونه	گه و ره ده بي	ده يته بوک

مه باد - چاپخانه ي
کوردستان

ماوی لاپه ۱

له سه ره ژبانه وهی میله تهی کورد

شیف وه کوو کورد رهوشی ظالمهانی استعمار به کانی ده رحه ق به نه وه پچوو که کان نیشان دا.

له شهری رابردوو کورد له مجعی عمومی بین المللی محروم و مأیوس هانه ده ره وه به لام ایمان ملت کورد در حقیق به حی زیان و موجودینی خوی زور گه وره تر له نه شکسته بو که له به رانه ری میل و ره غینی استعمار به کان خواری ملتی آزا و دلیری کورد له نه چشه ناملا ایمانی ژبانه زوری دیوو. سیلی بنیان کنی ظلمی مغلول هیرشی سکندرو هزاران انانی هم پیش هاته قادر به نه وه نه بون که مانع راحتی و آزادی ملتی کورد بن تاریخ وانسانی داوه هر گز نه دیتراوه که یک پیش هاتوی تاریخ ملتیکه زیندوی بوابد له حق میله می خوی محروم کرد بیت به هم چشهش ملتی کورد بدون پچوو کترین باس و نا امیدی واری مرحله یکی تازه بون مانگان و سالان رابردن روز به روز ایمان و عقیده بان نسبت به آزادی و سرستی قایم نه بو زجرو شکنجه جس و اعدام تبیدو نیره باران توپو تانک و سرنیزمو طیاره قادر به نه وه نه بون که سه هر نوشتی ملتی کورد تبین کنن وله در کی حقایق محرومیان کنن روز به روز ملتی کورد ورپا نه بون له سه ره ناسه ری کوردستانی گه وره له پاش شهری گه وره ری رابردوو هه تا کو نه ورو سه ده اقلاب له لایه ملتی آزاو دایری کورد بورز گار بون له قیدی اسارت و استعمار کراوه به هم چشه ژبانی ملتی کورد هه تا کو شهری دومی جهانی گاهی به شهرو اقلاب زمانیک به آرامی و راحتی رابرد به لام شهری دومی جهانی که شیوری آزادی بو هه مو ملته حق پامال کراوه کانی دنیالی دا ملتی کورد پیش وه کو بقی ملته حق پامال کراوه کانی دنیا له زبر زنجیری دیلی و اسارت هه لساند آمو ناله ی خویان به گوی ملته به رزه کانی دنیا گه باند به لام سیاسی امپر یالیز مه کان بو حفظی منافی سیاسی خویان به دست و پا که وتن شاید دو باره ملتی مظلومی کورد له زبر زنجیری اسارتدا اسیر کنن وه وول و قلا ی زوریان بو هم غرضی رزیلو پستی خو پاندا به لام اشباهی زور گه وره بان کرد چونکه کوردی ایرو له جینی ژبانه وهی اجتماعی و سیاسی له گه کوردی رابردوو فرقی زوریان هه بو حوادث و جریاناتی سیاسی که له پاش شهری رابردوو به سه هر کوردی رابردوو دا هاتبو گه وره ترین تجربه بو بو کوردی ایرو اغفال کردنی کوردی ایرو و محروم کردن له حق ژبانه وه شتیکی زور دور له عقله بلکه نه توانیم غیره ممکنه له پروونا کابی فداکاری وله گیان بووردندا چهند ملیون افرادی آزادی خواهی کورد بونجات بون نه سیاه چالی اسارت حهول و قلا درا ایمان و عقیده ی خلل ناپذیری ایله عقب تشراتیکی له ژبانه وهی سیاسی و اجتماعی ایله دادا روزی کورد له زبر هوری نگیتی به در کهوت استیره ی بختی ایله گه شاهه خوری مقدسی انقلاب بورز گاری له قیدی اسارت و دیلی له سر تاسری کوردستاندا دره وشا کانونی ملی کورد یک هات وه کو نوری ایمان دلی دردمندو زه جر کبشاوی ملتی کوردی بیرونک بو کجبه ی آمال و آرزوی ملتی کورد له سه ره پایو اسلو یکی دروست دامه زرا اراده و ایمانی خلل ناپذیری ایله نشان شه دات روزی سرستی و آزادی ایله شتیکی معلوم و روشنه پیوسته هه مو کوردیک مطنش بیت که جابریکی دی حق مشروعی ایله پامال ناکریت به اسارت و بندگی حاضر ناین ایله دمانه وهی بزین وحقی

ماوی لاپه ۱

چلون آمانجی آزادی خواهی په یدابوو

کارن و تا توانیویانه فعالیتی ایسه بان خشتی کردوه ووه ختیک له پاپوش دروست کردن ویانو ساز کردن روویانلی وهر نه گبراوین . (سه ده رحمت به کفن دزی ههول) به راستی زمانی ۲۰ ساله ی ذبکناوری پیش به نه اندازه ی هم چوار ساله ی دوا ی به سه ره هاتی خه ره مانان (شهر پور) ی ۱۳۴۰ فشار بومانی ستمدنیوی کوردستانی روز هلات نه هاتوه : به شیک له لاوانی دمو کرات ویسر رووناکی ایسه به باوای جوی جوی ده دوسناح خانه کران اذیت دران . دار کاری کران . بوویان لی شه تیرا . به شی کیشیان پرش و بلا بوون وله ده وره ی خانوو مسکن و نیشتمانی خویان دوور له مال و نه ولاد رای ده بویرن به نه ندا زه به یک خرابکاری وسونی اعمال شه هم به ده کارانه زوره که زمارو قه له مان له کوتن و نویسن راماره شه وهی عرض کرا تو کیک له بحر یکه . به لام نه و روز وه کنه نشی مللی له سه ره چاوه ی دمو کراسی کو دستانه وه مک روز هلاتو دلی غه مکنی شه وان هه رچهند له غه نه تاریختی و به ده بختی دارای ده بویرن به گوشه ی شه روزی سعادته شاده وه میذارن که زور ژوو مه لبه نه کانی شه وانیش رووناک بکاته وه . برایان نیوی بر افتخار ایوه له دلی بر اپنی دوور وولاتدا نیت و مایه ی زین و سه هر به رزی نه وانه .

ره ووشی عقالنه وزانا بانه ی سه رانی حزبی دمو کراتو برابانی خوشه ویست آماده بوون گیان و مالی خویان به پیناوی دمو کراسی و آزادی خواهی دادا بین پیشککش بکه بین . هم برابانه توانیان به وسایلی موجوده به هم هسته له ته وای کوردستاندا بلا و بکه نه وه واه اغلب شارو دبهاتی کوردستاندا ملک و بو یی حزبی دمو کرات دامه زین ویسری هه مو و کوردیک بووه جهنگ هیانه وهی آره زوو و آمانی باوک و باپسریان رووناک و آماده بکنن وداوای مشروعی خویان به دنیای دمو کراسی بکه بین .

زور خویان به خوش بهخت ده زانین که له کاتی خویدا خدمتی که له لایه ی حزبی دمو کراتی کوردستانه وه بیان رجوع کرا بوو به باره تی و اشتراکی لاوانی خوین گهرم و آزادی سقر به ری و شوی نیکی چاک نه انجام ماندا وله ماوه کی که مدا زماریکی زور له گه نجانمان به حزبی دمو کراتی کوردستان ملحق کرد و به بونه ی له خو بر دنیکی له نه اندازه به در وهه ننگاو هه ای تانیک بلیند رضایتی کینه ی ناو بندی و آزاد بخواکانی مه باد و برابانی هار نیشتمان بولای خومان کیشا . به لام داخه کهم وه کو هه مو و ده زانین له نیو کوردانی هه زاری له قه وای مه لبه نه کانی کوردستانی روز هلاتیدا ده ستانیکه به یزی سوری گبراوو کونه به رست خه ریکی

نه مه شان عرض ده کین که هم دوو بهنده خدمتگذاره وچند هاوایکین له بر اتهامی آزادی خواهی تربیک بوو وه که گلیک له برابانی دیکه مان دیل بکری بین وهی نیمه ناچار بوین بو در باز بوون له جهنگ شه و به وه زانه خانوو خانه واده مان به یی یلین بوو قباهی هومیدمان (کوردستانی آزاد) به نا بین به راستی له مچند روزی دا که هاتوینه ایره به نه ندا زه به یک له لایه برابانی خوشه ویست وه له به به پذیرایی و پیشواز کراوه که ناتوا نین له عوده ی سوپاس ینه ده ری هومیدمان هیه له سببه ری پیشوای خوشه ویست و به رزی کوردستان و سه رانی زانای هور دوی کورد ستان و به هوی له خو بووردنی پیشه رگان و سه هر کردن و هه مو ییاوه آزا کانی هوزه کانی کوره که گه لیکیان ایستاله جبهه به سه ری ده بین و له ری نیشتماند خه ریکی گیان بزین پیاو ته کی پیانو نه بنویسن و برابانی خویان که له جهنگ دیکه تورا ندا دیلان ده ربین و ده سنی ارتجاعیان له سه هر کورت کنن و له مزایای دمو کراسی بان به شدار کنن .

بزی پیشاوره به ری مه زنی کوردستان . بزی کار به ده ستانی حکومتی ملی کوردستان . بزی هوزه کانی دلپاشی کوردستان . بزی هیزی مللی کوردستان . بزین فرهنگ خویان . جلال حجازی - حاجی عبدالله محمدی - نویسنه رانی حزبی دمو کراتی کوردستان له سقر .

ژبانه وهی خومانیش هه تا کو بومان ممکن بیت له هری صلح و مسالمت دا داوا هه که بین بر خلاف شه وهی که عده یکی ماجررا جوو هحالی استعمار انقلابی مقدسی ایله دیانه وهی تنگین کنن و دیانه ویست ایله له ابرائیت محروم کنن ایران کانون ملی کورده ایران به یی وجودی ملتی کورد مساو مفهومی نه اگر ایسه ملتی کورد بوستان رزیمی کونه و برده فروشی و استعمار ری بگورین مرامی دیمو کراسی له سه ره تاسه ری ولانی خوماندا ترویج بی بدن ده لیل شه وه نه ده مانه وهی خومان له ایران جدا که بین و دیسان شه کوشین که هم مرامی مقدسه له سه ره تاسه ری ایران بلاو که بین وهه مو و براو هاو نزاده ایرانیه کانی خومان له زبر پتجه ی به ک مشت گرگانی خوین خور اجتماعی رز گار که بین به ره و راحتی و آسایش و آزادی حقیقی هه نانیان که بین وانتظار مان وابه له برا آراد بخوا هه کان ایران مان که گوی به قصه ی بوچ بیگانه کان نندن و ده سنی برائی بورز گاری هه مو ایران له هم ریگدا بولای ایله دریز کنن شاید بتوانن له پرووناکی به که تیدالاته کی خومان له کونه پرستی و زیر چوو که ی استعمار به کان نجات بده بین . ابراهیم نادری

له لایه زده سته
نوسه ران
دهرده کهوی

کوردستان

بلاو که ره وهی بییری حزبی دیموکراتی کوردستان

آبونه مان
یه کساله ۱۵۰ ریال
شش مانگه ۸۰
دانهی ۱

زماره ۶۲ - سالی به کم ۴ شهمو ۵ بوشهر ۱۳۲۵ ۲۶ رجب ۱۳۶۵ ۲۷ زوین ۱۹۴۶

ههرازادی

م : هین

نطقی حضرتی پیشوا

راجع به جهنگی مامه شای سه قز

وهه موی : له مادهدا اقراریران به حقانیت و موجودیتی ایسه کردوه و البته نیمه ده مانه وهی ته وای کوردستان له م مزایایه وله ازادیکی که له سه تاسه وهی ایران به ده سته کوردان به زومی به رقرار ده گرت همو بران بهره مندین پاشان اشاره ی به شه ری روزی ۲۵-۳-۲۴ جبهه فرموو : که سوؤ تقاهم بیوه وهی روودانی نیم جهنگه چون کومن ده ستوری تلگرافیم دابوو که ریگی بویرده ی وبانه و سه ده مهت بکه نه وه که خواری ده منی بو سه بازه کانی ایرانی که له مه له ندانه هه ن بیریت نازانم تلگرافه که ده رنگ گیشتروو یا اجراهه کرابوو سه رتیب رزم آرایش که ایستا له سفزه تلگرافی بو آغای قوام السلطنه ناردبوو و موضوعی ریگانه کردنه وهی و لام دابوو قوام السلطنه ده ستوری دابوو به هیزی خوینان ریگا آوله بکه نه وه له نتیجه دا ماوه له لاپه ره ۴

شهو ی ۳۰-۳-۱۳۲۵ حضرت پیشوای کوردستان که له ته ورز رابویرا که یشتن به مه له نده کانی جبهه تشریفی چوو بوو که ره رایوه و به یانی ساتی ۸ له عمارتی پیشوائی حاضر بوو و سه کاره کانی به رده سته را که یشت و له ساتی (۱) دوا ی نیوه رو بو به جی هینانی فریضی جمعه جو م زگه وتی سوور دوا ی نو یز تشریفی برده سه ر منبرو نطقی ایراد فرموو . له پیشدا حضرت پیشوا له بابت به یمانیکه وه که له نیوان اذر با یجان و تاراندا به سترا وه که لیک دو و او پتری موادی به یمانه که ی تشریح فرموو و به تابه تی اشاره ی به ماده ی ۱۳ به یمان کرد که ده لی : (دولت موافقت ده کاکه کوردانی نیشته جی اذر با یجان له مزایای نه موافقتنه استفاده بکن و به یسی ماده ی (۳) ابلاغیه ی دولت تا که لاسی ۵ ابتدائی به زمانی خوینان بخوینن

آسینتی وان هه له سور ی له و خانوه قورم آویانه له و غاره ره شانیه بینیه ده ر ، و تکابان لی بکه مین و تیان بکه مین که خانوو به ره ی باکو و خاوین بوخویان دروست بکن و چیدی له تیو نه و به ین و پال و توز و خولو کنا فت و میکرو به دا نه زین آخر نه و انیش آده یزادن - نه و انیش آسوده یی بان ده وی - نه و انیش ده یی له زبان به ره ره و هر گرن و هیچ نه ی خانوو به ریگی آبرو مه ندانه که آده یزاد بتوانی تیدا هه ل بکا ساز بکن .
بی که نیم و کو تم : خوشه و سته که نه تو بوخوت شارستانی بی گومان و مک من که اصلا لادی بیی وله با و عشی ماوه له لاپه ری ۴

سانی بازده ی به یان بوو - هینا له مال و ده ره نه که و توبوم - وهه ره خه ریگی نوسین و مه و تالا بووم - کتیبو ده قه ره و کاغذیکی زورم له ده وررو به ری بلا و بیوتنه وه - لپر ده رک ی دیوه که م کرا وه و رابه ک . ها و خوینیک آشنا به که له میزه به کتری ده ناسین و هه همیشه له هه مو کاتیک دا پاریدی به کترمان دا وه بو مه به ستیک کارمان کردوه . وه زور که وت - روز باشی لسی کردم - هه ستام ده ستم کوشی و له لای سه روی خوم دانا و ده ستان کرد به تسه کردن له مشرو نه دیانه وه پیدا هاتنه خوار - باسی جوانی دیه منی خوا کرد و خوشی شه وهی مانگه شه و له نه چه ولاری که جولان و آههنگی موسیقی و دهنگی خوش و شیری چاکمان کرد - ورده ورده هاتنه سه ر باسی سیاست آوا له کم که تاینسا زیاتر بیدنگ بوو و گوی بو من رانا شبو کوتی : به ری براله شه تو تا که نکی ماندو نابسی ! تا که نکی واز له و چه شته نوسینانه ناهینی ؟ تا که نکی هه ره له موضوعی سیاسی ده دوی ؟ تا که نکی هه ره هاواری آزادی ده کی ؟ بوچی جاریگی موضوعی اجتماعی ناسی ؟ - بوچی بریک له وه ضعی کومه لایه نی نادوی ؟
نه و هه مو تانه و تنقیده نه و هه مو هاوارو هه رایه و نه و هه مو پارانه وه هه ره شه به چه قازا تجیکی بوایه هه به ؟ چه ده ره دیکی ایسه ده رمان ده کا ؟ و چه برینیکی ایسه به ره ده کا ؟ ایستا ده بی ایسه بو آوه دان کردنه وهی دی کانمان بوو رازاند نه وهی شاره کانمان هه ول بده یین .
ده بی خیابانان اسفالت بکه مین و کوچو کولان خاوین بکه یه وه و ریگیان چاک بکه مین .
وبه تابه تی ده بی خه ریک بین لادی به هه زاره کان - جو تیره قه ره کان - فله خوی بی نه و کان که چه رخی زبانی نه وه که مان به زوری باسکی

قارهمان

خوشه وهی خلیل

مزوری

به ره (۵۰۰) نفر شه ریگی زور سه خت کرا وله نتیجه ی سی حمله دا نه هیزه بچو که ی دیموکرات نهائیهیزی دیکتاتور یان شکاندن هه ره له وروده ا قهرمان خوشه وی خلیل وه (۱۰) پیش مرگه ی بریندار کران . وله لایه ن فرسانده سه سر او وه نیردان بو بوکان وله ویش را به ده ستوری پیشه وای مظمی کوردستان (قهرمان خوشه وهی خلیل) نیرورا بو ته ورز له ته ورز له خسته خایه ی شه وهی چوار روز له تدا ویدا بوو وه لی داخه کم (باج اجل هات وله ناکا و دقتری ژینی در ی : هیشتا غونچه بوو له باخدا به ناحق هه لوهری) گیانی پاک ی به ابندی سیارد وله وهی له لایه ن وزیر هه زری کوردستان جنابی محمد حسین سیف قاضی جنازه ی بو مه باد به ری کرا . له تشییع جنازه ی نه م قهرمانه دا ته وای هیزی ناوهندی کوردستان و دانیش توانی مه بادو حضرتی پیشه وای معظم و ژنرال مصطفی بارزانی و هیئتی وزیرانی دولت و هیئتی علما و شیخ و ملا و هه یه تی نوسه ران و نه هه ران هه مو حضور یان بو و جنازه ی قهرمانی نه ره ی کوردستان به غایتی احترام بو مالی ابدی روشت . خوشه وهی خلیل له ریگی آزادی کوردستانا . له ریگی پاریز گاری آلای مقدسی کورد - ستاندا ، له ریگی شرف و نیشتماندا لاشه ی به خاک سپارد . به لام ماوه له لاپه ری ۴

وله آکری تا کلاسی چواره می ابتدائی ته و او کردوه . له سالی ۱۹۴۲ دا که زعیم ملامصطفی بارزانی له سلیمانیه وه فیراری کردوه بارزان (اسعد خوشه وهی) و (خوشه وهی خلیل) له دوا ی دا گیر کردنی پوستی امنیه ی (بیره کیره) گه بیشته ملا مصطفی و دوا می شه ری آزاد یان کرد دیسان نه م قارهمانه له سالی ۱۹۴۵ دا له شه ری دو هه می بارزانی اشتراکی کردوه وله دوا یی دا له گه ل عیلی بارزان هاته خاکی کوردستانی ایرانه وه .
نه م قارهمانه له لایه ن زعیم ملا مصطفی بارزانی وه به فرمانده ی (جل - دو) لکی بک داترا و نیر را بو جبهه ی سقر .
له روزی ۲۵-۳-۲۵ دا هیزی دیکتا توری فاشیستی قاران له سقر وه حمله یان هینا بو وه سه ره هیزی دیموکرات له طرفی جبهه ی قار - مان خوشه وهی خلیل نه م قارهمانه شه فوری گوزارش خوی دا به فرمانده ی لک مصطفی خوشنا و له جوابدا امری بی کرا که نه گرهیزی فاشیزمیان گه یشته ناو سه نکه ره کان فرمانی حمله بدریت قارمان خوشه وهی خلیل فرمانی فرمانده ی لکی خوی به دقت به جی هینا وه که هیزی دیکتا توری نزدیک بونه وه به (۵۰۰) کس و دوتانک و سی تیاره (قهرمان خوشه وهی خلیل) دستوری حمله دا به پیش مه ره که کانی که عبارت له (۴۰) نفر بو و به را

خوشه وهی کوری خلیل خوشه وهی رئیس عشره تی مزوریه که به کیکه اهه ره چوار عشره تی بارزان له سالی ۱۹۲۸ میلادیدا له کویستانی موسه کا له وولاتی مزوری له دایک و بابیکی کورد هاتوته دنیا به .
باو کی شه م قارهمانه که (خلیل خوشه وهی) به زبانی خوی هه ره له گه ل به ره به کانی دولتی تورلو دولتی عربدا به سه ره برده . له سالی ۱۹۳۰ میلادیدا له وه قتیکیدا که عیلی بارزان له نتیجه ی فشاری هیزی انگلیزو عرب چونه خاکی تر کی او وه وله پاشدا له سه ره و عدی حکومه تی عراق گه رانه وه وه له گه رانه وه یاندا ده ره ده ست کران و نفی کران بو وولاتی خواروی عراق له م و قه دا (خلیل خوشه وهی) له شاخ مایه وه نریکه ی شه ش سال له دواتی عراق عاصی بوو وله دوا ییدا له زستاندا به هوی هیزی تورلو عراق له سه ر ستوری تر کی او عراق کوزا . له م و قه دا قهرمان (خوشه وهی خلیل) مندال بو له مالی مامی (اسعد خوشه وهی) گه وره بو و و فیری خویندن و نوسین بو

ماوهی لایه ۱

نطقی حضرتی پیشوا . .

له حدودی ۳ هزار کس سرباز که به ۸ توپو دوو طیاره دوو تانک پشتیوانیان لی کراوه په لامار بوگردی مامنا دین و فرماندهی بوستی ایمنش لهوی پیام بوسه کړدهی خوی مصطفی خوشاو دهنبری که نهوا هیزی ارتجاع په لاماری هیناوه چاره چه ؟ شویش دهستور ددها تانهینه نیو سنگه ری ایوه دهست مه که نه یه بهوازش که جمعا به کومو گیکه وه که له لاین سهر کړدهی خویناوه پیلین دهگا دهنه ۳۹ کس دهنگ تاکن تادوزمن دهگا نه نیو سنگه ره که یان به مجار لی بان دهه ده پهرن وعده یکیان لی ده کوزن وینجا هزار فیشه کیان لی ده گرین ودوزمن دهشکی دواي که میک دیسان دوزمن په لامار دینی نه مجار له حدودی ۳۰ کس له پولی سهر کړده میر حاج احمد کومه گ بوکوردده کان دیت وشه ریکی روستانه وقورسیان ده گکل ده کن وگورهایکیان لی دیلده کن بهلام چونکو پیشمه که کانی کوردستان که رمی شهر ده بن وژماره یان له ۷۰ کس پتر نایت کس نایی نه دیلانه لی خورری به مجاریش دواي لی گرتی چه نه تنگ وکوزرا ویکي زور دوزمن دهشکی دیسان جاری سی به په لاماری دین عدهی مه که وسیله هاگرنتی برینداره کایان بوواچار بوخویان برینداره کایان هاله گرن وده کشته وه وگردی مامنا بهی دیلن وله سهر بازه کان ۵۰۰ کس یان کوزراوو ۲۵۰ که سیان برینداره دوو تانک دوو طیاره یان سوتاوو شکاوه .

حضرتی پیشوا فرمروی : مقرنی شه به لاماره لهو بهری چومشرا له دی خه بدره وه وله بوستی میره دیشرا په لاماریان بوهیزی کوردستان بر دبوو هر چند له جهی خه بدر پیشمه که کانی شه له بهر که می له هه وه له وه یانه کشتی یان کردووه بهلام سوارانی آغای احمد خانی فاروقی به هیمداد یانه هاتوه بالتیجه له ههر دوو جهیه دوزمن بریک تفنگ و فیشه کی بهی هیشه وعده به کی کوزراو داوه وهالا توون وله جهیه میره دی محمد آغا شقیف شه به تی شهادتی جیشه .

به مجار حضرتی پیشوا هاته سهر تاریخی ابلی قارمانی بارزان وفرمروی : شه ایله آزاده گکل ووش که نیشنگانی خوشه ویستان بهی هیشه وهه مو له مالو مندال یان دوورن وگهلی ناره حتی دیکه شیان هبه ذره به که که یان شهوان تأثیری نه کردوه وروز بهروز له نیشمان په رستی خویاندا به تین ترن نه نیا دلخی که هه یانه هه وه بوو خه یالیان بوو په لامار بوسقر بهرن وداگیری بکه ن بهلام شه منم کردن ، شه بریک که ایلی بارزان کردوویانه له میژو دا وینه ی نه وده گکل آزایی روسته مو اسفندیارو . . . بهرجهوند نا کری نه سهر شه هه موومان بیوسته که به مالو دارایی مانه وه له کومه گ که به هه موو ابلی بارزان به تابه تی هوانه ی که له جهیه رای ده بویرن به تابه تی هوانه ی که له شه رری دوایدا قارمانی یان نواندوه وله نیو هواندا هوانه ی له شه رریدا بریندار بوون نسبت به خویان و زنو مندایان کوتایی نه که بن و به لکو هوان له خومان و زنو مندالی خومان له پیش تر بزانتین .

سه لامور و ژباش

لهم گانه دا که له جنگ دوزمنانی ازادی و دیمو کراسی رزگاریم هاتوه به پیوستم زانی که له هه ول سحاندا شه پیامه به وسیله ی روز نامه ی بهرزو خوشه بوستی کوردستانه وه بنیرم :

سلام ای پیشه وای بهرزی کوردستان و جیگی هیوای نا هومیدان ، به شا نازیه وه جواتر بن و پاکترین ههستی نیشتمان بهرورانه ی خومان له گکل گیانی ناقابل پیش کیشی خاکی بهریت ده که بن و ووه که مری قوربان نایلا گهردان دهین وره جمان وایه که له ژرجه بوکی ظالمانی مستبد که حاکی گیانم الو ناموسی ایمن رزگارمان فره بیت ولهم ریگه یه دا پیروزیست .

سلام ای آلی پیروز و خوشه بوستی کوردستان که تیشکی روزنکت اگر ی هاویشه خه رمانی ژبانی دوزمنان وروناکی و هیوا بیکی روربه تینی خستوه هه مو کوردستان . شه آزادنه

به ره بو هه مو شارکی ایران و پیشرومی سپای دیمو کراسی به رزاش ای نامه ی بهرزی کوردستان که هردیری له نوسراوه به هیز و جوانه کانی توتیریکی به هیزه که رابسته و راست ده جینه ناو جهرگی دوزمن ، و مزده و نویدیکه بسوایمه ی هزارو دیل دلمان روناک شه کانه وه له خدی عفت رمان ده پررینی وهیوادارین که هه ره به نریکانه خاکی داگیراوه و غصبی و تاریکمان له سایه ی پیشوای بهرزو خوشه بوستی دا به تیشکی پرشنکی روژی الای مقدسی کوردستان روناک و جوان بیته وه .

سلام ای قاره مانانی دلیراوازو رهبران ونوسه رانی تیگه بشتوو وزانای خاکی چاک و پاکي شمال به شمالی به هیزوتینی خوتان شه مه رشه هه ورانه که عاصمانی جوانی ایله ی تار یک کردوه لاین شه مه شمالی خوتان رزگار فرمون .

له لاین حزب دیمو کراسی هوانه عبدالقادر دباغی

ماوهی لایه ۱

شه فرمانه ناوی ابدیه . له زمینی آزادی کوردستاندا نیرا گیانی پاکي به سهر آلی کوردستانه وه له سوراوه دایه . (قهرمان خوشه وی خلیل) شه ورو گه شته شه دای ریکی نشتمان . نیو شه قهرمان ! نیو بنو بنو سنجکی ! ابدی ! نیو ! خاکی کوردستان آزادی شانازی دهگا که شه رو جسدی پاکي هه وه ی شه شه قارمانی ریکی آزادی خوی له ناو دلی خوی دا حی کردووه و دایاوه . . مه اباد - محمد محمود

[شینی هیمن بو قاره مان خوشه وی خلیل]

خونچهی خوینین ! .

هیمن

گول چکول هه مو تیر آوو بزوبن
گول چکول هه موی وه کو بی خوین
بونیان دهه وی تومار به تومار
بونی وان منی کرد مهست و خاندان
له نیو یاندا بو خونچه یی نازمش
تنگ ایی ده تنکا خوینی سورو گمش
دیشم نوسراوه له به نیکیکی وی
به خطی خوینین نیوی (خوشه وی)
لیم برسی و کوتم شه خونچه یی خوینین
توچی و هوانه ی دهورو بهرت چین ؟
کوتی شهوا شه شه شه ای کور دن
کورانی آزادی بهر وای کوردن
که وابه دهستی دوزمن کوزرا وون
له سهر نیشتمان شه هید کرا وون
منیش لایو یکی شو خو جو نام
فیدا بی نازمه ری نیشتمان
له خویا گه وزیم له سهر نیشتمان
به چلی خوینین هاتو مه کن وان
شه باغه جو نش خولدی بهر شه
حی بهر و ورشی شو نچه یی خوینینه
مه اباد کوردستان ۱۳۲۵ ر ۴

دوینی ایواری جومه سهرو گشت
نابانگی شهوان گهرام کیوو دهشت
شهوات تاریکی به دایو کم کم
دلی دا گرتم ورده ورده ختم
به سهر دنیا دا کتا په ردهی ریش
هه لاتن بهک بهک شه ستره یی گمش گمش
منیش به دلیکی پر دهردو مه لال
له لای دهشتی را گهرا مه وه مال
به ژوزه کهم دا بهرو دا کهو تم
تا بهری به یان ساتی نه خهو تم
بی وهی بزرا شم آزا رم جهیه
بو چی قهرار و آرا مسم نه ؟
ده تلا مه وه له جیگا کم دا
له چه شتی ماری جینگم ده دا
.....

به یان بهر ییو خه مو لی کهوت
ده یا ییو بلیم چه چار بی کهوت
له خه ودا دیشم باغیکی پر گول
پر له هه لاه و سویتو سنبل
منی راکیشا بولای خوی له دور
له لایکی باخ بوباک گولی سورو

سینمای کوردستان

صحهی سینمای کوردستان که چهندی له وهی پیش له لاین وزارتتی بهرزوی تبلیغاتیه وه دهست به ساز کردنی کرا بوو دواپی هات و فیلمی نوی زور اعلاقی که شه نندازه یی له خوبور دنو نیشتمان په رستی قارمانی جمهیر شوره وی نیشان دهدا وده نوینی که شه منته آزابه بوپارازتی نیشتمانی خوشه ویستان چه فیدا کار ییکیان به خه رج داوه وارد کراوه ودهستی به کار کردوه بیوسته برایی نیشه جی مه اباد ودهورو بهر استفاده ی لی بکه ن و به تابه تی له لاین وزارتتی تبلیغاتیه وه راگه به ندراره که له کانی چوون بو سینما وله وه ختی وارد بوون و دانیشهندا مراعاتی انضباط به فرمون .

مه اباد : چاپخانه ی

کوردستان

دهنگو باسی هه ندهران

له رادیوی شهوی ۲۹، ۳، ۲۵

موسکو - روزنامه کانی فرانس زور له مستلای المانیا ددوین دوینی ئەم روزنامه اعلامیهی وهزیری اموری خارجهی امریکایان نویسو که دهلی ایسه له گهل انگلیز بهرنامه بیکی مشترکمان نیه ده ریزی المانیا له اعلامیه به وه درده که وهی هه به که له امریکاو انگلتره بهرنامه بیکی تایه تیان هه به . . .

موسکو - رئیس محکمی میخائیلوفیج خانی یوغوسلاوی ممانهتی کردله امریکاو شاهه بدجلب بکریت وله میخائیلوفیج و بیچی پرسی عجبیا تومهتی له شکری میلی یوغوسلاویات کرد ؟ له جوابدا کوتی بی . . .

موسکو - میسو خیرون سه روک وهزیری اسپانیای جمهوری اعلامیه بیکی داوه دهلی پیک نه هاتنی مسئلهی اسپانیا له لایهن دهوله ته دیوه کراسیه کان ده بیته سببی شورشیکی داخلی . . .

موسکو - میسو ولوتوف اعلامیه بیکی داوه دهلی له حوادتی ایتالیا ده ترسری بیته سببی شورشیکی داخلی چونکه نهوانی له حوادته دورست ده کهن هه ره وانه بوون که بشتیوانی فاشیزم بوون له ایتالیا . . .

انقره - اعتصابی کارگه رانی تلگرافی

کرا دهولتی شوروی لهم بابه تهوه موقفی خوی به آشکرا دیار کرد وه که پیوسته له سه ر ایتالیا نهوه ضرره ی به دهوله ته دیوه - کراسیه کان به خشیوه عینا بدات . . .

موسکو - له ۲۲ ژوین کونفرانسی سازمانی کار گه رانی بین المللی له موسکو کو ده بیتهوه . . .

انقره - کومه له ی دهوله تا - نی عرب له مانگی اوت له لبنان کوبونهوه .

انقره - روزنامه سهی المصری هاتنی مفتی فلسطین حاجی امین الحسینی بومصر نویسه . . .

انقره - ریگای آسنی فلسطین ولبنان دو جاری تیکچون بووه له نتیجهی حرکانی جوله که ی فلسطین .

انقره - گویا ده گوتری ایتالیا کان آره زوی تقوم کردنی هیزی ده ریبیان ده کهن نهوک تسلیمی دهوله ته سویند خوره کانی بکهن . . .

دهلی - ۹ بومبا له کارخانه ی ریگای آسن له حیفا نه نویسه .

دهلی - هاتو جوی له بینی

فلسطین ولبنان ماورای اردن قه دهغه کرا . . .

دهلی - پردی نهلی که ده که و بته سه ر سنوری فلسطین وماورای اردن به بومبا ویران کرا دوو سه عات پاش نهوه ی فیاد مارشال مونتگومری له سه ریداتیپه ری . . .

دهلی - سفیری انگلیز له مصر دیده نی صدقی پاشا سه روک وه زیری مصری کرد گویا ئەم دیده نییه به تایه تی بوتعدیلی به یهانی انگلیز ومصره .

آگاداری

ژماره ۱۷۲ - ۳۰ ر ۳۰ ر ۱۳۲۵

چاکرین موادی نفت و بنزین و ماسله جات محصولی ایران سو وقت له شعبه ی کوردستان واقع له انباری نفتی حاجی داودی به قیمة نی زور مناسب و هه ر زان هه میسه بوفروشی حاضره .

شرکی ترقی کوردستان - محمدامینی معینی .

آ - ۲

تکا

له آغابانی نوسهران تکا ده که ین وتاره کانیا ن به خه تیکی خوش خوین و ایملا ی کوردی پاکتوس به رمون جای شیرن و تا پیشیان ده کری له دوسی ستونی رونامه دریزتر نه یی .

(کوهستان)

به سه هاتی آرات

۲۲

خیلانی گلی زیلانی نارد درابونه آرات و بهم جووه ژمار بیکی زور رزابوونه آرات له هه ر لایه که وه سه خت محاصره کرابوون فرره نده کانی تورکیش بی ووجان سووژناتی کون کهری خویان به سه ر تاوله کاندا ده رزاندو به نیو آراتیه کانیدا وه رده کرد .

به فرره ندانه که بی ووجان له آسمانی آرات له فرین دابوون هیندی جار و بهر گواله ده که وتن و بویشنگای خویان نه ده گه رانه وه به کی له فرندانه زور بهرز فریبوو وله حکمی گواله خوی ده راز کرد بوو و خوی گه باند بوو لو تکه سی هه ره به رزی آگری هه مه ایدی بو آگری هه له نه ده گیرا به مه زنی به رده خوارد . چونکه آگری تا ویستا سه ری خوی له بهر چاوی بشر شارد بووه ایمرو آگری نه بده توانی اجاره بدا که دوزمنانی کوررانی تا نه وه نده زه به زیک بن به رزفرن ده بوو ئەم دوزمه به زیکه نه بی بکری بهک شه بلاغی پای توندی آگری

فرنده که ی وه ها سه ره و بن کرد که هاویشنه مه به نندی آرات خه له بانه که ی وورد کردو کوشی و بهم هویه ئەم بیچاره به سزا گه بشت و نه توانی نهوی دیوه تی بوئه وانی دیکه سی بگیری شهوه .

کاتی گه رانه وه بو قسلاخ گه بشت تاوی آراتیه کان بولای خواری کیشرا .

نادر به گ کوری دلاوه رو له خو بوردوی حسین پاشا کاری درایه که خوارده مه نی ساز کاو به به نجاسواره وه له آرات رو بشت .

ایره داده بی بکوتری که کوررانی حسین پاشا به بیچه وانه ی بیان له ریگای آزادی و خدمت به هیلهت به گیان هه ولان دا بووله کن هاوسالان خوشه ویستی و اخسرامیکی زور بیان بوو و دیسان ده بی دیار بکری که کوزرانی حسین پاشا ده گهل نه وه هه مو خرایه که به میلیله تی خوی که ر دوو نه وادی میلیونی خه مناک کرد بوو به جو ریکی قاتله که ی «صدنی» که نه امیرانی

موش بوو له ریزی گونا هه کاران و خه یان تکارانی میالی نیو برابوو .

فرماندهی ماکو باوهری و دلنایی آراتیانی به دهولتی ایران نا قی کرده وه و بهم جووره که نائب هه وهل آغلاروفی نارد سنووری آرات آگای به فرماندهی کورد دا که آراتیه کان ده توان کاروانیکری خن و بیترنه دبهاتی ماکو و شه منده ی خوارده مه نیان پیوست بی بکرن و بی به نه آرات به گه ر به راستی بهم پیشنهاده درو نه بوایه کومه گیکی که وه ره بوو به آراتیان وله روز نه ننگانه دا بوو جاهد بن کورد زور به نر خ بوو به لام داخه کهم هه مش فیلکی دیکه بو بی هیز کردنی جوولانه وه و کم کردنی هیزی پاریز گاری آراتیان بوو .

آراتیان وه کوو له و تاره کانی پیشوودا نشان دراوه خویان به ریشه ییکی پاک ی ایرانی ده زانی چاوه نه وری هیچ هه نگوو هه یلیانیک به دوزمنایه تی خویان به دهولتی ایران نه بوون له به رنه وه

لهم بارمه تبه ی فرماندهی ماکو داخوش بوون و به سوپاس و منه تیکی زوره وه کاروانیکی گه و ره یان ساز کردو ناردبانه ایران به لام ایدی رووی شه و کاروانه بان نه دیته وه .

چونکو روزی دووه می رویشتی کاروان هیزه کانی گه و ره ی تورک دوو امین و گه و ره ترین به لاماری خویان بوئاوه نندی آرات ده ست پی کرد و به شی خاکی ایرایش گه له بشت آراتیان هه وه له که و تبوو بو سه ر کوتانی کورده کان درابوه ده ست هیزی تور که کان .

دیاری دا فرماندهی ماکو له بانی شهوی آراتیه کان له بی به سپاردنی زه وه کانی پاسگراوه تور که کان خه به ردار بکا شه وانی خساق لاندوه و سایی گویرته وه و ژمار بک بیوانی چه کداری له آرات وه ده ر خسته و و کیشا ونیه ایرانه وه بیچکه له و مش له ضنی دوو زخته وه ی ایلاتی ایران له سنووری آرات به شیک له ایلی ماوه له لاپه ره ۴

وه ر گیر: سید محمد حمیدی

کوردستان

په لاپهره ۲

بهره‌هاتی ارارات

لږلښ اوځلی که چندسال پیش چووونه نورکیه ولهم جهنگی آزاده‌دا کاره‌دهستی پاریزگاری جهتی پاکوری روزهلانی ارارات (سردار بولاقی) سوون له‌لاین قورق‌ده‌ده ابرانه‌وه دلسیاکراپوون وراپوونه ابرانه‌وه .

سکومنی تونک به‌تلیفاتی زیاد نیکول ده کهل هه‌ره‌ده ده‌بویت مجاهدینی ارارات واداره‌سردانوونن بکات به‌نایه‌نی له‌نیومجاهدینی جیدران روری هه‌ول ده‌دا . کاهه‌ذیکیشی بوپروی حسی وشیخ عبدالقادر توری له‌وانی دلپاده کرد . وده‌بکرت چلچرنی جیدراوه‌جلائی بودیهاتی‌اصای خویان بگه‌ره‌وه و سهرده‌وانه‌وین له‌خو بودوانی کورد به‌په‌چوانه برسینی به‌ریشانی وحی کورانی له‌زیرآلای ملی خویاندا به‌سهرگه‌رانه‌وه و سهر هانواندنیان بوتورکه‌کان به‌چاکر ده‌زانی تنیا له‌وان عبدالله حسن آغا ده‌گه‌ل کوروری خوی بایزید بو تود که گه‌راه‌وه‌به‌لام گیان‌بیزارانی جهیری ریشانی به‌گرتن و سنبان خان کورن به‌لام نیوان کرمی سهرانی آرلوه‌بوو به‌هوسی ده‌ریازبوووسی عهوان باغچه‌په‌سرا که‌باش نیکچونی ارارات هه‌وه‌هه‌بان له‌ویاوه‌بیره‌بی . چارخا‌بوو که‌هه‌ره‌هه‌جی نور که‌کاندا گیسانی ده‌هه‌هه . به‌لاماربو ارارات ده‌هتت چکرا تشکره کنی تورکه‌ده‌هاتنه

روزی هه‌وه‌لی جهنگ دوابی هات هه‌ردولای دوژمن به‌حسابی خویان له‌چلونه‌تی جهنگ راضی بوون روزی دووم اراراتیه‌کان به‌له‌خوبوردنیکی له‌نه‌اندزه به‌ده‌ر به‌برده‌کانی یادگاری باوگو باپیریانه‌وه نوسان شه‌ریکی خویینیان ده‌ست بی کردبوو له‌م کاته دا له‌پشتی سهر له‌سنوری ایران به‌ پیچه‌وانه‌ی چاره‌نوری هه‌وه‌ل ده‌نگی توپ له‌ای‌به‌ی مه‌ل‌ه‌ندی پشت‌سنوری ایران پاشان ده‌ستریزی پیاده‌وسلسلان بلیندبوو . بو اراراتیه‌کان زور ناحه‌زبوو که‌ده‌گه‌ل هیزی ایران به‌هه‌رسوره‌تیک بیت جهنگ بکن .

هه‌رمانده‌ی کورد هم به‌سهره‌هاتی له‌ به‌ک خراب‌حالی بوون ده‌زانی به‌هومییدی اصلاح ده‌ستوری به‌ره‌به‌کانی نه‌کردنی له‌پیش هیزی ایران دابه‌لام کاتیک گه‌بشته سنور شتیکی باوه‌ر پینه‌کراوی دیت : هه‌نگه‌کانی تورک له‌خاکی ایرانیش له‌ پشته‌وه به‌لاماری بو ارارات ده‌ست بی کردبوو دیارکه‌وت ده‌وله‌تی وه‌ختی ایران داوای ده‌وله‌تی جمهوری توریکیه‌ی قبول کردبوو به‌شتیک له‌خاکی خوی که‌له‌بشت اراراتیه‌کان هه‌لکه‌وتبوو بوله‌بین بردنی شم‌گانونی میلسلی کورده‌کانونی ره‌گه‌زی ایرانی خستوته زیر اختیاری هه‌رمانده‌ی عالی‌تورک .

پیش اراراتیه‌کان له‌پشته‌وه له‌سنوری ایران خاطر جه‌م بوون . هم‌مه‌ل‌ه‌نده یان به‌ی لاپه‌نگه‌هه‌زانی له‌به‌ره‌هه‌وژن و نه‌ده‌هه‌مالای خویان بوتوریکه‌ سنو رای ایران تاره . پیوانی جهنگی‌پیشی به‌لاملری تورکه‌کایان گرت . مه‌به‌ حیان نه‌وه‌وو وه‌کوه‌سالانی پیشوو آرام آرام هه‌نونی تورکه‌بو نیوه‌راستی ارارات بکیشن ماندووله‌کاربان‌بخه‌ن له‌نیوان به‌ردانی زه‌لامی به‌نرس وشپوو وولانی‌تول‌دا بلاوونابودین بکن .

کومه‌لیک له‌فررنده‌کانی تورک آسلی ارارات هه‌له‌فرین باری حه‌رن بیره‌سهر ژن‌ومندالی بی کو له‌مه‌ده‌رشت هم‌کومه‌له‌کاری‌خوی به‌ی ده‌هینا گومه‌لپکی دیکه‌وه‌ده‌ر ده‌گوت و بوهمبارانی ده‌ست‌بی‌ده‌کرد .

ماوه‌ی لاپه‌ره ۱ هه‌ر آزادی

دیهاتدا به‌دره‌وازه بوم چلونه‌تی زبانی لادیه‌کان نازانی رهنکی‌بی جه‌نابت‌میج و دیواری ره‌ش و فورم آوی و بانی بی‌هه‌لاش . کون کونی‌دی‌یه‌کانی کورد . ستانت و له‌کن نه‌دی‌بی و دلوبه‌ی ره‌ش و ساردت و سه‌روگویی لاکه‌ی نه‌که‌وتی و توژوخولو و غباری گوجه‌و کولانه‌ پرزبل و زیله‌کانی میل نه‌هه‌ره‌ویی به‌لام هم‌ن که‌بیست و چوار سال له‌دیهاتد زیانم‌وله‌نیزیکه‌وه زبانی‌تالی دانیشتونای له‌توچاتر ده‌زانی ته‌طرزی خانوبه‌ری لادی‌یه‌کان ده‌گه‌ل ۵ جه‌رخ له‌وی پیش هیچ تفاهه‌تیگی نه‌کردوه و ده‌ زانم که‌چلونه‌تی زبانی‌خواه‌نانی نه‌و کوختانه‌وه‌گ زبانی آدمی زاد نه‌ویش آدمیزادی جه‌رخ‌یست‌ناچی و ده‌زانی له‌هیج‌جیگه‌یه‌کی کورده‌واری دا‌هه‌پشتا

هه‌نگاویکی توند بویش که‌وتن هه‌ل نه‌هیندراوه‌ته‌وه به‌لام مسایه‌ی نه‌وباش که‌وتنه‌ش باش ده‌زانی و نه‌گه‌ره‌توش که‌میک‌ورد بیته‌وه و بربیک بیریکه‌به‌وه تی‌ده‌گه‌ی .

که‌له‌قرنیک له‌وه‌ی پیشه‌وه استعمار چه‌کان بوپاراستنی مستعمراته‌کان کوردستانیان کردوته مه‌یدان عملیاتی شوم و کرده‌وه‌ی بی شه‌ره‌نه‌ی خویان و له‌و مدته‌ش دا دانیشتونای نه‌وسه‌ر زه‌میننه‌ ره‌نگینه‌له‌به‌ر کیشه‌کیش و تالان و بوروبه‌م و زوزی درواسیه‌کان نه‌پرزانه‌سهر جواغ کردنی وه‌لانه‌که . یان و له‌ولاشه‌وه دوژمنه‌کان واستعمارچه‌کان بوپوران کردنی کوردستان به‌ همو و ختیک و به‌هموو چه‌شتیک تی‌کوشاوون .

جاریگی شه‌ریکی روتانده‌وه‌ی کوردان‌بون و ده‌ست‌رنه‌چی‌ایمه‌یان‌بردوه و مالی‌ایمه‌یان‌ویران کردوه و کوشک و سهر سهرای خویان بی رازاندوتوه و ده‌میکیش به‌توپ‌وطیه‌ره‌وه هاتونه مه‌یدان و مال و خانوی مه‌یان‌وهر توپ و بومب داوه سوتانندی‌بانه و مه‌ریوان و هه‌ورامان و بومب بارانی نه‌و منطقه به‌ده‌ستی سهرتپ هوشمند مرتجع له‌سالی رابردودا و آورتی به‌ردانی دیهاتی ده‌ورو به‌ری سهرده‌شت بدستی ده‌ستو پیونده‌کانی نه‌وله‌هه‌زه له‌و به‌هاره‌دا له‌سه‌کانی من‌ثابت ده‌کن . که‌وابو معلومه‌که‌هه‌پاش که‌وتنی ایمه‌له‌به‌رتنه‌بلی و ته‌وه‌زلی و بیکاره‌یی و خویری‌گه‌ری نیه .

ایمه‌ش پیمان خوشه وه‌لانه‌که‌مان آوه‌دان بیته‌وه ایمه‌ش پیمان خوشه خانو به‌ره‌کانمان برازینینه‌وه .

ایمه‌ش ده‌مانه‌وی به‌ره‌و تمدن و شارستانه‌تی بروبین ایمه‌ش ده‌مانه‌وی له‌آپارتمان و قصری مجلل دابرتن و چیدی له‌و کوخانه‌داری نه‌بویرین و ده‌توانین زور زو نه‌و نواقص ته‌رفه‌بکین به‌لام نه‌وه‌ی بزانه‌تانه‌سو دوژمنانه‌مان تا نه‌وزور . دارانه به‌سهرماندا زالین تاکاری ایمه‌له‌ده‌ستی بیگانه‌کان دایی هه‌روابلکو خراب ترده‌بین . کورد .

مئادو مچیک آوه‌دان هه‌پته‌وه : کوردستان هه‌نگه‌لیک ده‌رازیته‌وه

که‌ده‌ستی مرتجه‌کانی‌ای

کوتابی وله‌زیرشجی خویشینی استعمارینه‌ده‌ر ده‌ی ایمه‌له‌پیشدا‌بشت‌ایک بیستین ربک که‌وبن کوشش بکنه‌بن هه‌ول‌بده‌بن آزادی‌وسه‌ره‌به‌ستی بستین و ده‌ستی مرتجه‌کان بی‌ریزین جاتوه جارخه‌ریکی عمران‌ی ولانه‌که‌مان بین‌هم‌ن که‌خوم‌به‌ کوره‌یکی دلسوزو نیشتمان په‌رست ده‌زانی نه‌نیا‌هه‌ده‌فیکم‌هه‌به‌ه‌ویش آزاده‌ی به‌لی آزاده‌وه‌وه‌مو آواله‌کانم بوته‌ستاندنی آزادی باسگ‌ده‌کم و ده‌لیم :

خوشه‌ویسته‌کانم . نه‌گه‌راه‌وژنه‌نه‌نگینه‌ جارزبون نه‌گه‌سه‌رآره‌زوی پیشکه‌وتو هه‌به‌له‌ ربگای آزادی‌دا فیداکاری‌بکن . هه‌ر آزادی ده‌توانی ایوه‌بگه‌په‌نینه‌ریزی نه‌ته‌وه‌پیش که‌وتوه‌کان هه‌ر آزادی ده‌توانی وه‌لانی ایوه‌ آوه‌دان بکانه‌وه و هه‌ر آزادی به‌کاردی هه‌ر آزادی‌ملت له‌چاره‌ره‌شی نه‌جات ده‌دا‌ه‌پاش‌نه‌و گفت‌وگوه‌ آشنا‌کم هه‌لسنا و رویش‌له‌به‌ر ده‌رکی هه‌رام‌لی کرد و به‌پیکه‌تینه‌وه کوتم :

عزیم‌له‌بیرت نه‌چی . هه‌ر آزادی .

سهره‌خوشی

زوربه‌خه‌م و خه‌فته‌وه‌شهادتی قاره‌مان خوشه‌وی خلیل‌به‌زعیم مه‌لامصلقی‌وه‌هه‌موو برابانی‌بارزانی به‌تایه‌به‌ستی خانواده‌ی نه‌و قاره‌مانه‌ سهره‌خوشی عرض ده‌کین خوشه . وی خلیل نه‌مردوه‌به‌لکوله‌زبانیکی امانیه‌وی‌بی ناوه‌ته‌زبانیکی ایدی کسکی ناوی‌باش و به‌رزه‌جی‌دی‌لی نامری مردوئه‌وه‌به‌ ناوی‌به‌ خرابه‌یری .

عزیمتی‌حضره‌تی‌پیشوا‌بو‌له‌و‌ریز
روژی ۳ - ۴ - ۱۳۲۵ سه‌عانی ۱۰۳۰
حضره‌تی‌پیشوا‌ی‌کوردستان‌بو‌له‌و‌ریز
عزیمتی‌کرد .
ورادی‌وی‌ته‌و‌ریز‌خبری‌داسعانی‌۶‌دوای‌نیوه
روی‌ته‌وی‌روژی‌تشریفی‌سه‌پشته‌ته‌و‌ریز .

درسی‌زمانی‌کوردی

درسی‌یست‌ونوه‌م

۱	یەك	☆
۲	دوو	☆☆
۳	سی	☆☆☆
۴	چوار	☆☆☆☆
۵	پنج	☆☆☆☆☆
۶	شەش	☆☆☆☆☆☆
۷	هەوت	☆☆☆☆☆☆☆
۸	هەشت	☆☆☆☆☆☆☆☆
۹	نۆ	☆☆☆☆☆☆☆☆☆
۱۰	دە	☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

له‌به‌ر مانیکی‌قنی‌روژی‌۲‌روزنامه‌ی
کوردستان‌بلاو‌نه‌بووه .

له لایهن ده سته
نوسهران
دهرده كهوى

كوردستان

بلاو كه ره وهى بىرى حزبى ديموكراتى كوردستان

آبونه مان
به كساله ۱۵۰ رپال
شش مانگه ۸۰
دانهى ۱

ژماره ۶۴ - سالی به كم ۳ شهمو ۱۱ پوشهر ۱۳۲۵ ۲ شعبان ۱۳۶۵ ۲ ژوئيه ۱۹۴۶

بقام : ابراهيم نادری
آقای قوام السلطنه
از نهضت آزادی خواهان پشتیبانی
کنید
شیراز تحمل چندین سال با فشار و جورستم يك مشت مأمورین ماجراجو و استثمار طلب حکومت مرکزی که آلت اجرای مقاصد شوم امپریالیزم ها بودند ، بدون کوچکترین رحم و شفقت این برادران نژادی خویش را روبرو با ضمه حلال قطعی سوق میدادند ، عاقبت فرزندان دلیر و بزرگ نژاد کرد و آذربایجان برای نجات از سیاه چال اسارت و رهایی از قید استبداد و بندگی ننگهبانان حفظ مصالح استعماری ها دست اتحاد و برادری بهم داده و با منتهی درجه تهور و شجاعت که خصمات باک نژاد ایرانی خالص است خود را از زیر چکمه و ظلم و فشار استعمار طلبان و خائنینی خارجی پرست نجات داده . و در اندک زمانی که این دو برادر زجر کشیده زمام امور خویش را در دست گرفته و از زیر بار بردگی رهایی یافتند قدم های بلندی برای رفاهیت حاکم خویش و عمران و آبادی سرزمینی خود و استخلاص سایر برادران ایرانی که در زیر زنجیر اسارت دست نشاندهگان - تجمین دست و پامیز دند بر داشتند و همچنین منویات روحی خود را برای مبارزه قطعی بر علیه ارتجاعیون و استعمار پرستان از هر حیث آماده نموده و عزم و اراده خلل ناپذیر خویش را بر دشمنان آزادی ثابت نمود ، از همین سرزمینی مقدسی کوردستان و آذربایجان است که راحتی و آسایشی تمام ملت ایران در تحت مرام دمو کراسی حقیقی تأمین خواهد شد ، از همین سرزمینی است که روح باک آزادی خواهی در سراسر نقاط ایران سرایت کرده و توده زجر کشیده را بقیه در صفحه ۳

ملله تی کورد

بی گومان مله تی کورد له و کومه له نسانانه پیک هاتووه که هه ره که له وان دوازی گورینی ژبانی له روزی له دایک بو نهوه دیوه . و هه ریکه له افرادی نهوه مله ته له بیری به زرخه خویدا ههست بهوه ده کا که بویه هاتووه دو نیا و به آسوده گه بزی نهک زیر دهسته و کریکاری انسانیکی بیگانه بیت که هیچی بهوزیاتر تیه . میله تی کوردی له از له وه که خلاقوه هه تا ایمره له گهل لافاوی دورانی تطوری بشر به شدار بووه و بهو گویره به بی گه بیشتووه له وو تارمه دا نامه وی باس له هه مو جو ره تطورا تیکی مله تی کوردی له احوالی اجتماعی و زراعی و اقتصادی و قافی و صحنی و... هه ره که به جوی جوی یکم به لکوته نه باس له هه ندی هه وله ته - لای نهوه مله ته ده کم که بو ریگای ژبانی آسوده گی خوبی داو به تی . هه مومان ده زانین که له پیش آیینی اسلامی مقدسه مله تی کورد ده وله تیگ بوه له وولاتی خویدا وله دووای پهیدا بو نی آینی اسلامی دیسان مله تی کورد له دووای

تیبینی ویر کرده وه له آینی اسلام نهوه دینه به قیسه تهی قبول کرده و گه لهی شهر و شهری خوبی نینی له سه کرده وه پیرتان نه چی که به بفر که ره ره لهستی روز آوایی و غیره دینه کانی کرد بو یا راستی دینی اسلامی که حمله یان هینا بو سه ره گو کرده سوار چاکه ... نهوه کورد ایمان قائمه ... نهوه کورد زرینگه سلطان صلاح الدین ایوبی بو . . . . بهلی سلطان صلاح الدین ایوبی بو که به راهمه ر حمله ی صابیی و مستاو هه مویانی به ره و دووا کشانده وه و آینی اسلام و قبله گی هه موه سلما نانی دو نیایی له رو خاندن و محو کرده وه پاراست به لام روز آواییه کان نهوه یان هه ره له دلدا ما بوو له سالی ۱۹۱۸ دا که قشونی انگلیز و فرانسه داخلی سوریا و سلطین بوون ژنرال البینی که سه ره کرده به کی قشونی انگلستان بوو به ده سه که گولیکه وه له شام چوه سه ره ره قدهی سلطان صلاح الدین وله احترامه داله به ره قبره که پیدا رازه ستا و ده سه که کوله کهی خسته سه ره گوردی صلاح الدین ووتی ده هی صلاحه لدین ایستاشه ری صبیی ته و او بوو ... چا ته مانا که تهی کورد له دوای رابواردنی هزار سال به سه ره شهری صلیبی داله دوای مردنی قارمانی کورد و پاریز گه ری دینی اسلام سلطان صلاح الدین به هه زار سال به کیکی بیگانه حتی له قبره که شدا وازی لی نه هی تار زاخوی دلی خوبی بهو قسه به دایوه .

هه ره له دوای صلاح الدین گه لی دولت و ایاراتی به چو کچو کی کوردی دامه زراوه و روخواوه دیسان دامه زراوه ته وه دیسان دهستی اجتهبی کاری تیدا کردومی و رو خاندو به تی . بر ایانی خوشه ویست .

خوم نیزیک ده که موه باس له و شهرو شورانه ده کم که میله تی کورد همیشه بو آزادی کردو به تی : شهری دیار بکر و درسیم و آرات ملله تی کوردی نجیب له تورکیا دا شه قایو ک له ریگای هه ولی آزادی دوانه که تووه نه گه ره به ریگایه کی مسالمت بو ی نه جو بیته سه ره آخرو سیله ی که خوین رشتن بو و ولی رانه و ستاوه و دهستی کردو ته شه کردن وازی له حقوقی طبیعی خیری نه هی تا وه له وه قتی کدا که له شهری آراتاندا گورد به هیزی ده وله تی دیکتاتوری تورکیای کمالی شکاوه سه ره که کانی کورد گیران برانه پیش محاکمه ی صحرا بی قسه به کی یک له وان تان بو ده گیره وه که نه ویس قارمانیکی شهری آزادی کوردان دو کتور فوآده که له ته مانی بیست و چوار سال دا بوو :

ره شیس محکمه : آیاتوی دو کتور فوآد دو کتور فوآد : بهلی من دو کتور فوآد .

ره شیس محکمه : توجیت وله چنه ته وه به - آیت ؟

دو کتور فوآد : من پیش مه ره گیکی هیزی کوردانه و له دایک و بابیکی کورد له دایک بووم و به کوردی زیانوم وه کوردی دهرم . ماوه له لاپره ۳

مندی مو افتنامه ی

نمایندانی دولت و آذربایجان

به دووای گفتو گو بیکی دا که له یینی نمایندانی دولت و آذربایجاندا کرابو ده گهل رعایتی . ۷ ماده ی ابلاغیه ی سرواری ۲ پانه مری ۱۳۲۵ که نهو نماینده انه قبولان کرد بو باش ته گبیر و مشورت موافقتیان کرد که نهو ماده نی خوار وه به عنوان روش و نه و او کردن بنوسری و اجرا بکری .

ماده ی ۱ - له به بت ماده ی به کی ابلاغیه ی ده واته وه موافقت کرا نهو جمله به ی لی زیاد بکری : رئیس . مالیت به پیش نهادی انجمنی ایالتی و تصویبی دولت معلوم ده کری .

ماده ی ۲ - له به ره نه وهی له ماده ی ۲ ابلاغیه ی دولتدا قرار دراوه آستاندار به شرطی موافقتی انجمنی ایالتی معلوم بکری و اجرای نهو ماده به موافقت کرا . که وزارت تهی داخله آستاندار له چه ند نفر که انجمنی ایالتی پیشنه دیان ده کا هه بزبری بو و تصویب به وواتی پیشنهاد بکا .

ماده ی ۳ - نظر به تحولاتیکی که لهم آخیره دا ده آذربایجاندا بووه دولت مجلس ملی ایسا به جوی انجمنی ایالتی ده ناسی . دوا ی تشکیلی مجلس ۱۵ و دوا ی تصویبی قانونی نازمی انجمنی ایالتی و ولایه تی که دولت پیش نهادی ده کا آذربایجان له روی نهو قانونی که تصویب ده کری خیر اده ستده کا به انتخابی انجمنی ایالتی .

ماده ی ۴ - نهو قشونه ی که له نتیجه ی نهضتی آذربایجاندا له کو کرده وهی نظام وظیفه پیک هاتوه و به امضای شه م قرار داده ده بیته جزوی قشونی ایران بو و معلوم کردنی تکلیفی نهو قشونه و ره مانده کانیا موافقت کرا که سیو نیک له نمایندیه ی دولتی آغای قوام السلطنه و انجمنی ایالتی آذربایجان تشکیل بدری و خیرا ریگای حللی اوسله به بدوزنه وه بو تصویب پیش نهادی بکن .

ماده ی ۵ - موافقت کرا که عوایدی آذربایجان صدی جه تا و بیچی بو مخارجی محلی دایتری و

مندی مو افتنامه ی

نمایندانی دولت و آذربایجان

صدی بیست و یینچی بو مخارجی عمومی ایران بیزدریته مرکز .

تی بیی ۱ - مخارج و عایدانی بست و تلگراف و گمرک و ریگای آسرو کشتی لی خورینی ده ریاجه ی وورمی به نه ستوی ده وله و بو ده وله به لام ناو برده ده کری که تلگرافی انجمنه کانی ایالتی و ولایه تی و اداره - کانی ده واتی به خورایی ده کرین .

تی بیی ۲ - دروست کردن و چاک کردنه وهی ریگا شوسه اساسیه کان له نه ستوی ده ولته و دروست و چاک کردنه وهی ریگای فرعی و محلی له نه ستوی انجمنی ایالتیه .

تی بیی ۳ - بو قدر زانین و حق ناسینی خه لکی آذربایجان که بو مشروطه کردنی ایران خزمه تیکی گه وره یان کرده و ملت غیوری آذربایجان له ریگای دامه زرا ندنی آزادی و دیمو کراسیدا گیان بازبان کرده ده ولت قبول ددکا صدی بیست و یینچی گمرکگی آذربایجان بو مخارجی دارالفنون آذربایجان به تخصیص دیاری بکری

ماده ی ۶ - دولت قبول ده کا که خیرا ده ست به کیشانی ریگای آسنی بین میاوه ته ورز بکا زووش نه و اوی کا دیاره بو نه و کاره فله و متخصص آذربایجان له خه لکی دیکه له پیشن .

ماده ی ۷ - بیجگه له نظام وظیفه قشونیکه شه به نیوی فیدائی له داو طلبان ریخه راوه ده کرین به زاندار مری بو معلوم کردنی تکلیفی شه و هیزه انتظامیه و معلوم کردنی هه ره مانده کانی شه هیزه موافقت کرا که سیو نیک له نمایندان دولتی جنبی آغای قوام السلطنه و انجمنی ایالتی آذربایجان تشکیل بدری و خیرا ریگای حللی اوسله به بدوزنه وه بو تصویب پیش نهادی بکن .

تی بیی ۱ - له به ره نه وهی له و سالانه ی آخیریدا له به هیندی کاری نامناسبه انیه و زاندارم له کن هه مو خه لکی ایران به تاییه تی خه لکی آذربایجان نیو بانگیان به خیرا به رویشتوه و چون کولم دوا به دارایی دولت بو خوبی ره مانده یی نه و تشکلاته یی و نه ستو گرتوه و هومیدی ریک و بیگ خستن و خاوین کرده وهی شه و اداره له کار به ده ستی خراب هه به موافقت کرا دلیری خه لکی به تاییه تی هه ره کی آذربایجان له زاندار مری به رئیس ده ولت بگات تانه و نیوه ی لی بگورن و نیویکی باشی لی بنین .

ماوه له لاپره ی ۲

جهنگ و سیاست

خوشدهوارانی خوشه و بست - زور چاك دوزانن كه سكود ده مېكي نهی توانیوه به آرامی دابیشی و به اسكو نهیان هیستوه بیت لهژانی خوی و هر گبری ناچار بیوه دهستی داوه ته چك و ناتوانیویه خوی و نیشخانی خوی پارانزوه .

قیامی اسماعیل آغای سكو له ههمومان دباره كه چلون دست پیکرا و چهیه و زیکی و ده دست هینا ویش داخه کم له بهر دوبره کی نیو خومان وه کو قیامه کانی رابردومان چرای کوزاوه و دامرکا .

جا بومان ودهدر كهوت كه پیروزی نهیا به هیزوجهك وده دست ناگهوی و زور شتی دیگه ی بیویسته به کی او شتانه سبسته جهنگ بی سیاست پیش نا گهوی جهنگ ته گهر سیاسی ده گهل نهی پیروزی ناگات دولتی آلمان له جهنگی دوهم دا له چك دابه سه طرفه - کابیدا زال بوو به لام بهك غلطی سیاسی نهوی شكاند و نوهد میلیون کسی زیردست و زبون کرد .

کورد لهم دوا له دا له زبر سیاسی زانابه کی به رز جنای قضی محمد پیشوای به ریزی ایستای کوردستانه نهضتی کرد همذانه که سیاستمداریکی به رزه میله تی خوی و بیشکه و تیبکی که بو کوردی رابردوی وینه بانک کردوله زبر مساکسی دیمو کراسیدا هم میله تهی خستری و بهم ربگایه دا حزبی دیو کرانی دامه زرانده هم مسلکه چاوهی ژبانی میله تی کورد دزه بریدی وه به دنیسیای را که یاند که میله تی کورد دیمو کراسی دوهی و داو خوازه لهم سهر چاوه ژبانه آو بخوانوه و له سییریدا به آسوده یی بزى و بو قایم کردن و بردنه سهری هم مسلکه هیزی ملتی دامه زانده ودهستی هل نه گرت تاهیزی خوی به حکومتی مرکزى تاران ناساند . هیزی تاران چند جار وهك هار به لاماری بو هیزی دمو کرانی کوردستان هینا به لام خیرا مشتیکی نهدهمی دراو کشاپه وه و بیجکه له به کوشت دانی عده بهك نظامی بیچاره نتیجه کی و هر نه گرت ، سکورد له که ناری چومی آراس و بناری آراته وه هه تاهه ورامان و مهربان هیزی کی گه وره ی دامه ز رانده که هیزی نظامی تاران که معلوم الحان و بو خومان چاکیان ده ناسیدن به هیچ جوریک ناتوانن به ربه ربه کانی ده گهل بکن هم جهنگی دوابی ۲۳ ر ۳۰ ر ۱۳۲۵ له سقر نیشانی دا که پیشه ر که کانی کورد له برانه ر سهر باره کانی نارایدا پهك بهه هزار ماوه له لایحه ی ۴

به چاکی دباره که له ته و اوای کوردستانی آزاددا به لکو له نور کیه و عراق و سوریه و هم سهر و نهو سهری و نهو چیگایه ی کسه کوردی تیدا نیشته چین به کانی دامه زراوه و هیچ هیزیک و تبلیغاتیکی بیگنان ناتوانی هم به که تیه تیکدا میله تی و چاغ زاده ی کورد له زور کار اما شایسته ی تاریخه و کاری چك و آزادی هم میله ته لایحه ی مزوی رازاندوته وه کورد هر چه - له اصولی دزای تازه ترتیبی فهرهنگی بی به شر و له صنایع و کارخانه جات و دهرحستی کانگایان و . . . که له ربگی فهرهنگه وه به دست دین ماونه وه به لام له بهر له قابل و بی استعدادی نه وه به لکو وضعیتی جغرافیای کوردستان و اهله که توه نه کورد ماوهی دراوتی و دهوی فهرهنگ بکهوی و نه نهوانی کوردیان له زبر دست دا بووه هوی بیشکه و نیشان بوساز کردن زور چاك دباره که کورد له ربگایه دا کوتاهی نه کردوه کورد اثباتی کردوه که میله تیبکی خون بیرو هوش و شجاعته کورد له میزودا له نه ته وه کانی آزا هم زیردراون کورده هه - شه له دوره ی مزوی خوی دا بورا گرتی سهر بهستی باوه جهنگ هیناوه ی آزادی به ربه ربه کانی کردوه و خونی رزانوه و خونی رشتوه و هیچ هیزیک نه توانیوه ههستی سه بهستی و آزادی هم میله ته دلمر کینی کورده رگیز نه توانیوه دو ال له سز پهك بی جهنگ (بو آادی) دانسته و بی و وچان لهم پیناوه دامه ولای داوه ده گهل و شنه کوه له سهر وه کوتان له فهرهنگیک که بو دنیی شور و بیویسته زور له باش نهضتی میله ی و قلم کردنی بناغی دجو کراسی به فهرهنگ بی ده گری و ههستی آزاد بخواهی به فهرهنگ هل دایسی و نیشتمان به رستی به زانست و تیکه بهستی ته و او ده توانی پوره بستینی چابوتی که بهستی نه ته وه ی کورد نه وه نده بهسه کا بی نه وهی فهرهنگیک کی حسابی بو بی هه همیشه بو آزادی خاکی خوی هه لساوه .

وکاری گه وره گه وره ی نه نهجام داوه ده گهل شو هه و کیشه کیشه و نه وه مو جهنگ و جداله نه له ربگی آزادی دا کراوه داخه کم چرتکو ربگایه کی یان و راست نه وه پیدایرون جوش و خروشه که یان دلمر کاوه شه کمر بریک و پیش کهوتن ورده ورده له بهر دوبره کی و نه نیات به رستن له چه نگیان داوه و زده حمت به خسار بوون .

شاران پیشنهاد بکا و باش تصویبی شو قنونه نه هه و ققطی ایران انتخاب و هه بازار دنی انجمنی شاران دهست پی ده کری و نا شو قنونه تصویب ده کری و انتخابی انجمنی شاران له روی شو قنونه وه دست ییده کری و ته و او دهی انجمنی شارانی ایستا و طبقه ی خویان ادامه ده دن .

ماده ی ۱۵ - هم موافقتنامه له دونه خندا تنظیم ده کری و ده گورر درسته وه دوی تصویبی هیستی ده و اهت و انجمنی نه اله نهی آذربایجان اجرا ده کری .

نوریز ۲۳ ر ۳۰ ر ۱۳۲۵
پیموری - مظفر فیروز

متنی موافقتنامه ی نمایندگان دولت و آذربایجان

ماده ی ۸ - له بابت شو زهوی یانه ی که له نتیجه ی نهضتی دیمو کراسی آذربایجاندا له بهینی لادی ماکندا بهش کراوه نه وه نده ی که خالصه ی دهوتیه له بهر نه وهی دولت اصلا موافقتی هه به نه و اوای خالصه ی مملکت له بهینی دیهانیاندا بهش کری اجرای شو کاره بی مانع دزانی و لایحه ی مربوط بهو مسئله به له هه وه له ده رفند و بو خوب به مجلس شورای ملی پیشنهاد ده کا به و اراضیه ی که بیجکه له خالصه ی دهوتی له نتیجه ی تحولاتی هم آخرا بهی آذربایجاندا لهین دیهانیان دا بهش کراوه بو توله کرد نه وه ی ضرری مالکان باگوریته وهی مالکه کابیان که بیونیک نه ناندانی دهوتی جنای آغای قوام السلطه و انجمنی ایالتی آذربایجان تشکیل بدهری که ربگای حاسی شه مسئله به بدوزینه وه و بو تصویب پیشنهادی بکا .

ماده ی ۹ - ده و اهت موافقت بکا به کرا نه وهی مجلسی ۱۵ لایحه ی قانونی انتخابات روی اصولی آزادی و دیمو کراسی یانی : عمومی - مستقیم - متناسب - به رانه ریی به شرطی نه وهی شاملی زمانیش بی تقدیمی بدابه مجلس و ققطی تصویبی فوری بکا هه ره و هه ده و اهت قبول ده کا نور یاد کردنی نوماندانی آذرا بیجان و ققطی دیکه ی متشککیش له قده رزماری خاکی و چیگایه نه وهی روزی که مجلسی ۱۵ ده کریتره لایحه ی قانونی پیشنهاد بکا و به دو گوویت تقاضای تصویبی بکا تالمه باش تصویب کری بدهدی شو چیگایه هه بزیر درین و روانه ی مجلس بکرن .

ماده ی ۱۰ - ایالتی آذربایجان عبارت هه له آستانه کانی بکا .

ماده ی ۱۱ - دولت موافقت ده کا بو نه وهی کاو آذربایجان باش بیجه پیشی شوراییکی اداری له استاندار و هیسی اداره کا نو هیستی رئیس هی انجمن ایالتی دروست بکری و نهو شورابه له زبر چاوه دبری و نظارتی انجمنی ایالتی دا و طبقه ی خوی نه نهجام بکا .

ماده ی ۱۲ - له بهر نه وهی ماده ی ۳ ابلاغیه ی ۲ پانه مه ی ۱۳۲۵ ده و اهت له بابت معلوم کردنی تکلیف مدرسه ی متوسطه و عالی مههم و تاریک بوته ر جمله ی ای زیاد ده کری :

له متوسطه و عالی به زمانه کانی فارسی و آذربایجانی و له روی بهرنا مه کی اصلاحی وزارتی فهرهنگ که به پیی زمانه و مکان و بهرنا مه ی اصولی دیمو کراسی تنظیمی ده کا تدریس ده کری .

ماده ی ۱۳ - ده و اهت موافقت ده کا سکوردی آذربایجان له مزایای نه و موافقتنامه اسفند بکن و بهرنا مه ی ماده ی ۳ ابلاغیه ی ده و اهت نا کلاسی ۵ ابتدائی به زمانی خویان بخوین .

نی بیی ۱ - شو اقلیتانه ی له آذربایجاندا هه ن وهك ارمنی و آتوری حقیان هه به تا کلاسی (۵) به زمانی خویان بخوین .

ماده ی ۱۴ - ده و اهت ده نظر ده گری بو هه و ایران له روی اصولی دیمو کراسی یانی : به عمومی . مستقیم . تساوی له ده و ره ی ۱۵ مجلسی قانونی انجمنی

به سهرهاتی آرات

له آرات در کوت .

له کانی رویشان دا داوای کدوو که خانه وادی
فرماندهی کورد ده گهل خوی بهری له ترسیان ده رازکا
و کوتووی احسان نوریش پانان دیت به لامهای فرماندهی کورد
کوتووی هرتسیک له مردم نیشک یسته وه میش تیدا
به شداردهم هرگز نه و له نو آورنا به جی ناعلم تاخوم
ده رازکم پیکه وه ده کوزرین .

روزی دواپی راپورتیک به فرماندهی کورد گهشت
دهی گه پاند : چه ده هزار کس له هیزی شوره وی بو بارمه تی
به هیزی نور که کان له جومی ارس به رونه وه وداویش با کورری
آراتانی چکوله بیان گرونوه ، آراتیه کان هر چه ندله
به رامهر نه هیزی زلو بارمه تی حکومتانی شوره وی و
ایران به حکومتی جمهوری تور کیه بوله نیوردنی تشکیلاتی
آگری تی گه بیوون که به ربه کانی به روووو به کی نیه
به تایه تی که ززو مندایان له ره لابه که وه له زیر گولانی
دوژمندا ما بو ونه وه آزادی جوولانه و بیان له وان دارنی بوو
دیان قرت و فرتیان به دل ربگانه دا .

سدانی آگری کو بو ونه وه وله باش وورد بو ونه وه
به کی زور له وضعی آرات پندک ده ننگ جه نگیان تا دوامین
هناسه به سند کرد وقراریان دانا له پاش هاویشتی آخرین
گولاه به خچرو مست بوریزه کانی دوژمن هه له مت به رن
دهست دریزه که ران که له بیبری له مت کسردنی جه سته ی
آزادی کوردان دا بوون به دمان وورد کهن هه وه و پیگه وه
بکوزرین و نه میگی آزادی میله که ایستا ناوان تا آخر
بیوون ده گهل یادگارک له کوزرانی خویان ده گهل
روحیکی به رزو آزاییکی بی وینه به جی بهینی و سه مشیک
بو پاش ماوان و کوررانی نه وان بیت .

چند پاش وو نه که انه ی له که وره بی له خور بوردن
کوردانی تور کیه بو به ده مست هینانی آزادی ملی دردونگیان
بوو نه چاوه ندازه ی آزایی له خو بوردوانی ملی بان به چاوی
خویان بدیایه .

گوا کیوه کان و شیوه کانی آگری ده گهل کوررانی
خوی هاوده ننگ بیوون ده بیان کوت :

- نیزه بی نورکان
- زخون کوردهان
- همنک قه نکان
- مرخاصن و مطهن
- دراندن زیکان
- سوربوون نه والان
- چیپان هه لمان
- هاوار بیگهن

هه له متی پاله وانانه ی کورد ده ست بی کراوو
جه قایده ! وک گواله یک به او بزرینه نو ده ربا شه بولانی هه له چوو
کون کا ده رویش وادی نه ده گراوه وداویش خوی ده وو
به خوراکی آو ، به راستی نه ندازه ی ژماره ی هه دووولا
وه ها بوو ژبان ترخی نه ما بوو کوشتن و کوزران شکلی
کاره ی زور عانه تی وه خو گرتوو .

له جبهی با کورر له راسته تی قورخان بو کیوی
« کور کول » که وه ده ست نظامیان که وتوو به لاماریکی
سه ختیا برد کیوه که بیان گرت نظامیه کانیان بولای قباقیه
کشاندوه به لام له به رامهر پیری بی ژماری ژماره ی دوژمن
تبعیه که ده اوست وده ست نه کوت و نه وه مه لاندانه ی
که به ده ست آراتیه کانه وه بو سووته تی نه بوو آویش زور کهم
بوو نه و کاره بیوه ده ردی سه ری وه وی برسه تی ، چه نروز
چنگ بهم جووره هه ربوو فررو که کانی تورک له تیوان

له ره ههر

پیاوه گه وره کانی امریکا و دانه وه ی قارص و اردهان

له ره به رگانی ملی نه رمه تی له ریگای آزادی دا
تی گه یشت . سرهارت نو نه ری جمهوریه ی خوی
کالیفرنیا اظهاراتیک وینه اظهاراتی سه ره وه
کردو تی ویک خسته وه ی هه موو زه ویه کانی
نه ره نستان ته نیارینگای جی به جی کردنی نه مسئله به یه
سرهارت رای گه باند که ره چاوی گرتوو به یامی
بورزیدنت ترومن نیبری وه وی دا وایک که نه م
نه صله له عقیدتی اساسی سیاستو بین المللی امریکا
وارد بکا .

نیویورک - پیاوه هل که وتوو وگه وره کانی
امریکا له داوای شورای ملی نه رمه تیانی امریکا
و کمیته ی راگرتنی حقوقی نه رمه تیان بودانه وه ی
قارص و اردهان به جمهوری نه رمه نستان پشتیوانی
ده کهن سناتور آزادیخواهی کالیفرنیا به نیوی
دونی له م داوایه داپه یامیک بو شورانار دو وه مو فیتی
شورای له امریکا به داوایسته وه وه ییدی نواند که
بیری هه میوان له امریکا له ره نه م هه ول دانا به تر

دهنگ و باسی

هنده ران له رادیو

نه نقره - له (۵) نه سه ری انگلیسی که له لایه ن
چوله کانه گیرا بون دوانی دیکه شیان به ردران
له مانه ته نیایه کیکیان له اسارتدا ماوه ...
دهلی - مستر گندی دوانی دو جاری و وزیر
کانی انگلیس دیت ...

دهلی - حکومت هیندوستان له حکومتی
جنوبی آفریقا شکایتی کردوه نه م شکایه ته ی داوه
به مجلسی شورای امت چونکه حکومتی جنوبی
افریقا سیاستیک ظالمانه له گهل اقلیتان
به کار ده هینی ومله به نه وه ی شورای نه میت
آگادار بکات ...

دهلی - مجلسی شورای امنیت دوانی
باسی اسپانیا فوانکوی کردوه ...
نقهره - مجلس و وزرای اموری خارجه
قراریان دانه و منطقه یه ی ده که وینه به بی سنوری
ایتالیو او طریش بدری به ایتالیا ...
لندن - مجلس و وزرای خارجه دوانی
دو جاز کو بو ونه ...

لندن - هیستامه اوم نیه و وزیرانی اموری
خارجه ده ربه ری تری به ست ریک ده که ون یاخیر
به غدا - مسیو بیدو کونه و وزیر اموری
خارجه ورتسی حزب جمهوری فرانسه کابینه ی
نوی دوروست کردو خوی وزارتیه خارجه ی
گرتوته ده ست . مسیو موریز توریز ریشی حزبی
کومونست ورتسی حزب سوسیالست هه ردوک
بونه وونی سه ردوک و وزیر کابینه ی نوی فرانسه
له م سی حزبه تشکیل دراوه : ۹ وه وزیران له حزبی
جمهوری ۷ له حزبی کومونست ۶ له حزبی
سوسیالست .

به رده می محکمه ی صحراپی تور کبابی دیکتاتور
محاکمه کراوه روزی (۲۵) جو زه ردانی سالی
۱۹۲۵ به سه ر (۳۷) قهاری لاشه ی قاره مانانی
کورد هه لات له وه قتیکدا که شیخ رضا که له
ته م نه ی ۹۰ ساپدا بو تورکان هینایانه پیش
سی داره وونی : زورم بی خوشه که ایستا
له دنیای ژیردستی و یگانه په رستی
رزق مارم ده بی ده چه دنیای ابدی و کامرانی
له م وه قه دابه دارا کراو گیانی پاک به یشت
ماوه له لاپره ۴

هز گینی
کتیب خانیک به نیوی « کتب خانگی فره هنگ »
له تیشست مدرسه ی گه لاویز کراوه ته وه تکاله برایانی
خوشه ووست ده که بن چه کتیب و چه به میز و صندلی
باردنی نه م کتیبخانه که قزانچی بو هه مان هه به
بدن . خویند نه وه ی کتیب و روزنامه و گوغار
خوراپیه - مدیری کتیبخانه ی فره هنگ

ماوه لاپره ۱ میلله تی کورد

رئسی محکمه : آبارسته ایوه ده تانه ووست
که بارچه به ک له بولانی ده وله تی تور کیدا گیر
بکهن وده وله تیکی کوردی دابه زباین ؟
دکتور فؤاد : آغی رئسی محکمه وادیاره
باش حالی نه ویت ، کورد هرچ ده میک
ته ماعی له ارزی هرچ ده وله تیکی و میلله تیکی
بیکانه دا نه ایچه ده مانه ووست و ایستاش ده نه وه ی
که بولانی خومان که مالی خومانه و بی ده لاین
کوردستان له چنگ ایوه ی وهر بگره یه وه
که به زور دا گیران کردوه وده وله تیکی
آزادی خواه عادل که له میلله ت و بومیلله تی
به ناوی ده وله تی کوردستانی سه ره به خو
دابه زباین .

رئسی محکمه : که و او راسه نه تو
به کیگیت نه وانه که شه رت له گهل ایچه
کردوه ؟

دکتور فؤاد : به لی من نه ویش سه ره گه
کورد هم که هرچ و ختیک ناحقی قبول نا کم
بوو ده ر کوتی حق خویشی خسوم ده که مه
کله ایستا که ده ست و بیم زنجیر کراوه نه گه ر
بیکه نه وه هه موو به شه ریکی حق خور
ده کوزم .

رئیس محکمه : دکتور فؤاد له داوای نه وه ی که خوت
اعتراف کرد هه یه تی محکمه قهراری دابه
اعرامت وله سی داره ده دریت .
دکتور فؤاد :

قه سم به روزی کانی زه رده به سر
به شاخ و داخ و دولو ده ست وده ر
به گیانی پاکی ده رجوی سی داره
به لاشه ی کوردی زبری قه ناره
به سه ری کوردو رولی نازه نین
به خردای آسمان و دانه ری زه مین
سه سته و دودلی کاری بی کاره
نه م خنکانه وه م لاوک به سه ره
نه م به کیکه له وه قاره مانانه ی کورد که له

کورد کانی آراتانی و کورده کانی ایرانی
جیایی دانه دنا تاوله کانی موسی ابراهیمیان
که له (آی بهی) و له قراخ بوشتی سنوری
ده وله تی ایران هه لکه و توبو ده بن آووری
بو مبان گرتوو چنده که سیک کوزران .

میلله تی سکورد

ماوهی لاپره ۳

شادبو انجا کوره زان که بان هینا به بیش که جای به لاشه یایی کسوت به ناره که وه راوستا وونی .

ئی یایی به شرف له ریگای آین و نیشتمان و آزادی ناولت ابدیه ایستاجه ندده قیقه به کی تر روحانی هم مومان له بهشت ایه به ک شادده یی نیش به دارا کرا .

به یی له گل نه موشدا کورد هیچ ده میک وازی له حقوقی نه هیناوه شورشکانی کوردی ایران به سر کرده یی قاره منای کوردی سایل آغای سکوسه ردار عه شیرنه تی شکاک نیشانه به کی آشکرای کوردی ایران شورشکانی بارزان و شیخ محمود هموی نیشانه یی جوانمردی مللته کوردی بوریگای آزادی . روزی رهشی شهشی اول به کیکه له وفجائمانه یی که مللته کوردی بویه تی هه سالی ۱۹۳۰ داله دوی ته وه که شیخ محمود سلیمانی تظلمه کردبو وه له مطلقه یی مریواندا بووده راه تی عراق اوای سلیمانی به پارچه به ک نه ده وه تی خوی زانی و متصرفی بودا و قشونی ده ولتی عراق له سلیمانی بوو

وریری کنوری عراقی نه ده مه جفر عسکری هات سلیمانی و ته وه یی نماینده یی کورد بومجلسی شورای عراق داری بکریت دانیشونی شاری سلیمانی زیرده سنی ده وه تی عراق قبول نه کرد هه وه کو بوونه وه نزدیکه یی ۴۰۰۰ نفر له به رده می ابداری ده وه تیدا مینگیگی زور که وره وه آگریان دامه زرانند : هه اواری

بمیرت استعمار . . . . . بژی آزادی وسه ره خویی : ده ولته تی اجنبیمان ناولت نماینده یی کورد پیوسته له جاسی سورای ده ولته تی کورد بیدایت ته هه اواری که گویی انسانی که نه کرد له برهیزی استعمار و کونه پرسی ده وره یی دان و مسلسلی دامه زرانند

له پنج دقیقه دا (۱۲۰) لاشه یی جوانانی کورد له خوینی یایی خونی ندا به ده سنی استعمار وه نه لاپره . . . . . به یی ته هه وه به سه ره هاتانه له دلی هه وه کوردیکدا بوته برین وله دیتی هه مواججه بیان له خاکی خویدا که هه وه بوخون نه زینی بداده کولیته وه روحی انتقام ظلم نه هیشتن و حه قه وه درگرتی کورده هان دده که تا احیر قطره یی خوینی برزی .

ته مریوانه به هه دونا بزانتیت به هیچ شینگ ساری نایت به آزادی نه بیت به یی دوزمنانی مللته کوردی به یی بزانتیت

مللته کوردی که بشو ته ده ره جی تکامل حه یی خوی هه رده وت گیانی یایی شهیدانی ریگای نیشتمان . چاره روانی شادبو به آزادی کوردستان به سر به خوبی هه وه مللته کوردی . رعنا له سر که بوی استعمارده یی که تاخرنفس ده یی که دنلیا به نه یی کوردده زین ده زین ده زین .

نه یی نه وه جوانه کوردی که لاشه یی جوانی خوت له ریگای آزادی به خاک سپارد بزانتیت

نه وره کورده که نایی به دو هیچ قوه تیک نیه نه م به که نیه روختنی خوینت هه وه له قه لات نافه وتی . کورد اما نچت که آزادی ده هینیتنه جسی بژی آزادی بژی به که تی هه موه محمد محمود کوردیک .

ماوهی لاپره ۱

آقای قوام السلطنه از فرصت . . . . .

رای رهائی از جنگال گرگان خونخوار ایتماع رهبری مینماید . نهضت مقدس دموکراتیک کردستان و آذربایجان و فداکاری و جاقه سانی فرزندان رشید این دولت بدنی ثابت نمود که هنوز خون پاک و حقیقی ایرانی در گهای فرزندان غیور این دو گوشه عقب افتاده ایران باقیست . همین نهضت مقدس ما باعث گریه و کینه بانزده ملیون توده زجر کشید که سالیان دراز در زیر پنجه خون آشام استعمار خورد و تقریباً نابود شده بودند متوجه فرزندان غیور کورد و آذربایجان شدوست استمداد بوی این برادران رشید خود دراز کرده و از نهضت مقدس دیو کراتیک ما با هزاران هزار امید استقبال نمودند . جناب آقای قوام السلطنه شما باید فراموش نفرمائید از آن روزی که قدم استعمار در کشور ما نهاده شده ملت فلک زده ایران ارتنام مزایای زندگانی که لازمه هر ملت زنده است محروم گردیده کشور کهن سال ایران میدان تاخت و تاز یک مشت عمال و دستنشانده گان آنان شده ، و کار بصره را بجایی رسانیدند که میگفتند : میانبو میروند بکار کنی ندارند .

سهانها خون ملت ایران را مکیده فرزندان آزادیخواه و دایر ایران را در گوشه زندان های تاریک و منحوس دیکتاتوری جای دانه و مقام بلند و مقتدر آنان یک مشت عمال و دستنشانده گان خویش سپردند . هر چند در دوره بیست ساله دکتوری تمام مایملک ما اگر اذ دست رفت و با مال هوا و هوس بکندم مأمورین ماجراجو گردید ، و بدست قرمنو کرهای

رضاخانی و دو شمنان حقیقی ملت ایران مانند ارفع ها و سید ضابها و هوشمند افشار هافلح و قمع و نیمیدو زندانی گردیدیم و همچون برده های قرون بر بریت از شهری به شهری کوچاند و از دیر خویش صد هافر سنگ دور انداخته و آنچه که در این قبیل موارد در حق توده فنک زده کرد روانیداشند در تاریخ حتی در اوایل زمان بر برت هم بی سابقه بوده است بازور سر نیزه در حین کوچاندن مایملک مأمورین ماجراجو و پول پرست به باد غارت میداند ، و باقی مانده را با جسیل زاندارم های دولتی که حفاظ مال و نموس ملت ایران بودند! بر ایگنان میدادیم ، فجایع و مظالم مأمورین ماجراجوی دولتی که در تحت اوامر یکمده اذ دست نشانده گان استعماری اداره میشدند . در حق به ملت ایران بویزه اگراد زائد از وصف است ، باوجود این سابقه تنگین که شرارت و دزدی و بیهن قروشی آنان همچون روز روشن به ملت ایران بوده ارونرفته ما آراد بخوانمان را شرورو غارتگر میخوانند معلوم نیست در قه مومس زندگانی این قبیل دست نشانده گان استعماریون دزدی و شرارت چه معنی دارد ؟ درست است که این گرگان خونخوار اجتماعی مارا از هستی ساقط نمودند و مایملک ما را به اوین مخنه قه بیاد غرت دادند ، ولی یک چیز برای ما باقی ماند و آن ایمان و اراده خلیل نا پذیر ما بود ، سالها نچ و قشار آنان را به امید اینکه روزی دولت مرکزی توجهی بحال ما نماید برخود هموار نمودیم ولی متأسفانه فقط برای رفاه حال ما قدمی برداشته نشد بلکه روز بروز مسائل اضمحلال مارا از طرف زمام داران ماجراجوی دولت مرکزی فراهم میاورند . هیچ نیروی قادر بدار نیست که در عزم و اراده یی قلابی توده یی باک نژاد کرد خالی وارد نماید هیچ قوه ای قادر نخواهد بود متی از تلاش برای کسب آزادی رای اید محروم گرداند ، این نکته در حین انقلاب کبیر فرانسه به جهاتیان ثابت و روشن گردید ، در حینیکه مت زجر کشیده امروز فرانسه در زیر قدرت استبدادی یکمده مأمورین ماجراجوی درمتهی درجه مراتب و بدبختی زیست میکردند ، ناگاه آتش مقدس انقلاب در دل های افسرده آنان شعله ور گردید و سرتاسر وجود آنان را زهر پاک انقلاب فرا گرفت و بایک تکان به غلبه استبداد و نیروی مجریه یی مملکت خویش قیام نمودند ، زمامداران وقت که روز انتقام رانزدیک دیده برای جلو گیری

رخاموش کرد آتش انقلاب آزادی خواهان از دولت وقت آلمان استمداد نمودند . در حینیکه سربازان و افسران مغرور و متکبر پروسی که با آخرین سازوبرگ آنروز بمساعت دولت مرکزی فرانسه وارد آنکشور شدند خود را بایک مشت توده لخت و برهنه که آتش انتقام از چشمهای آنان بدرخشید روبرو دیده و انتظار داشتند در اندک زمانی همگی آنان را نابود باقی مانده در زیر دست استبداد و ن اسیر گردانند ولی در حین مبارزه یی به اشتباه بزرگ خود برده و اسلحه های سنگین آنان در مقابل ایمان و اراده اقلایون پیوسته و قابل دوام نبود ، و در اندک زمانی نیست و نابود گردیدند ، این آزمایش به ما نشان میدهد که ملتی میتواند انقلاب خود را بنفع خود خاتمه دهد که متکی به ایمان و اراده خلیل نا پذیر خود بوده و در این مرحله بر امتحان قدم نهد .

آقای قوام السلطنه :

میایستی از همار روز اول عمال و دست نشانده گان ارتجاعیون بین المللی که سالهای ممتد بر ملت ایران تحمیل شده و همه چیز را از ما سلب نموده بودند ، نهضت مقدس دیمو کراتیک کوردستان و آذربایجان پیشینی نموده ، و از ادامه خیانت های خویش دست بردار میشدند با همگس همانطوریکه خصلت اولیه این گروه است از هیچ توطئه و دسایس اغراض امیز برای درهم زدن نهضت مقدس ما خود داری نکرده ، خوشبختانه تمام اقدامات و دسایس آنان دره قابل ایمان و عقیده ما به پیروزی قطعی آزادیخواهان قابل دوام نبود ، و هر جمله که از طرف آنان بجای میزد از طرف دلیر و وفدا میان غیور ما به شدیدترین وجهی رد میشد .

آقای قوام السلطنه همانطوریکه در مدت چند ماهه زمامداری خوینی مشکلات سیاسی و اجتماعی زیاد ملت ایران را حل نموده و دست عمال استعمار یون را تا حدی از سر این ملت کوتاه نموده اید ، و تقریباً روش شما مایه امید راری آزادیخواهان کشور شده ، ملت کردستان برای اینکه به ماجران جوان و مغرضین که نهضت مقدس ما را بر خلاف مصلحت کشور و انمود کرده ، و سعی میکردند ، که افکار سایر برادران آزادیخواه ایران را به علیه ما به شورانند به همتایم و به آنان تسلیت نمائیم که خواهان اسایشی و رفاهیت خود و سایر برادران ایرانی میباشیم پیشوا و رهبری ملی ما که همیشه متکی به افکازی عامه ملت کرد میباشد شخصاً برای خاتمه دادن بمسئله کردستان اعزام تهران شدند انتظار از ادبخواهان این است که حضرت عالی از روی صلح و مسالمت و عدل و انصاف بحقوق مشروع ما بدل توجه فرموده و این مسئله تاریخی را حل نمایند ضربت قطعی را به سر راهریمانان مرتجع که فقط و فقط منظور آنان حفظ منافع امپریالیزم هاست وارد دولت ایران را از سر آندن تا باید رهائی بخشید .

بودنیایی مشترکینی خوشه ویست

تانه وره به یی (۳۰۰۰) ریال (بیجگه له بولی گوواری دیکه که راجع به روزنامه یی کوردستان نیه) له لایه ن مشترکینی خوشه ویست که به وسیله یی برای بهر ز (عثمان دانش) نار دوویانه به اداره یی روزنامه یی کوردستان گهیشتموما

مقاله یی جهنگ و سیاست

به قلم می آغای احمدی الهی ماوه کنی له لاپره ۱ شماره ۶۵ داده خویننه وه .

هه روزنامهی ایرانی ما به کورتی

رههبری حزبی دیمو کراتی کوردستان

گه یشته تاران

ایستادهیی مسئلهی کوردستان
شکلکی جوان به خوبه وه
بگری *

آزادبخوانانی ایران به دلخوشیه وه ده روانه
مسئلهی کوردستان .
باش چه ندره وه که باسی هاتی جنابی
قاضی محمد بوتاران له هه موو جیکسایه که دهیسرا
دوینی واردی تاران بوون .
دوای موضوعی آذربایجان افکارو
اذهار هه ره به آرزه ووو چاره نویره ی که بو
هاتی پیشوهری و نویماندهانی آذربایجان بوین
چاره روانی هاتی جنابی قاضی محمد بوون .
آزادبخوانان ری و راست ده این که به
علاقه ییکی تابه تیوه تماشای موضوعی کوردستان
ده کن و چاره روانی اقداماتیک که بو کوردستان

ده کری .
هاتی جنابی قاضی محمد
بوتاران دهر فته تیکی یاشه
بو هه وهی موضوع به
شکلکی باش بریتیه وه
که وه کازی آذربایجان
به قازانچی هه موو میله تی
ایران و دیمو کراسی
واصلاحاتی ایران و ده عینی
خالد امین قاضی کوردستانیش
هه اوویی .
روزنامهی ایرانی ما

ایسره دا به دریتی اعتقاد پیشوای
هه زن دده دوی و له آخری دا دووپاته ی
ده کاته وه و ده ایسا که جنابی
قاضی محمد له تارانه ایسه به هه بواین
گفتو گو به کی صیمانه ده گه له دولت
بکن و نتیجه ییکی بشی به قازانچی
ایران و کوردستان لی به بدایکون .
شیکلی که لیره دا وه بیر هیئانه وهی
به یوست ده زانین هه وه به که ایسه بیان
واپه ده ولت تابی وه که هه وه ختی
که آغای یشته وه ری هانه تاران مانی
هه وهی آزادبخوانانی به راستی جنابی
ماوه له لاپه ره ۴

هه ینه کی اسه تعمیر

به چه جور یک مسئلهی کوردده یینی ؟

هه مقاله برابه کی خوشه ویست له کوردستانی
جنوبه وه یومانی ناردوه و نیمهش له هه ریبه وه به کوردی
پیش که همان کردن .
ووردی

مسئلهی هیند هاتوو به لام واپه دیار ده که وهی
بوتجارتی (ترانیت) ده که وهی چونکه چند
پوونیک آردو چند هه ییکی شه که ده گه
خوی هینوو بورزگار کردنی شه که سانه
که له به برسیه تی لاقان له سه روخی قه بریه .
پوه مسئلهی کوردیش گری به کی نه
گراوه به له قسی میسره دا .

له مسئلهی کورد دده دوی :
مسئلهی کی وا گوره و سیاسی شه
به شکوو مسئلهی کی (آجوری - اقتصادی) به
که هه طبیعتی جغرافیای کوردستان هاتوه ته
هه هم به تابه تی ده کوردستانی عراق دا . ۱۱

نازانین میسره (برابری) نازانی ؟ باخوی کله ده کا
سه (مسئلهی اقتصادی) پیرسی
(تصور بکا) ده یشته مسئلهی کی سیاسی
سه هوره ؟ ! بشکوه هه دوو کیان پیوستی
به کدین ؟ ، آیا نازانی حزبی کارگر چند
پیچوا نه کی (عوامل) آجوری پیکی
هیناو هه وه نه که تابه تی تأثیر به سه بر تانیا دا
ده کا بشکوه بوسیاسی (کیتی - بین المللی)
تأیری هه به .

دهلی : کهر یشوو حکومتی عراق چند
(نیشته یه کی به رفقی نه محلهی کارما)
له سه جومی دجله و رووباره کانی دابی و عه ورو
آو به سه جووتاره کانی کورد دابهش بکا
مسئلهی کورد حل دهی . ۱

سه بری هه قه بله سه هه چه دهلی . . .
کله میسره برابری : دامه زرا نندی نیشته کی
چرا به رفقی بومصلحتی گوردان نه به بشکوه
به استفادهی دهست و بیبه کانی خوتانه ،
ماوه له لاپه ره ۴

له روزنامهی (الشعب)
له به رواری ۲۰ مایس
۱۹۳۶ .
(میسره مورگون فیلیسین
برابری) که خیریکی
انگلیزه و هایدی حزبی
کارگر هه مسئلهی کورد
دواوه له باشی هه وه که
له روز هه لانی ناوه راست
و کوردستان گه را
بووه ،
هه بویاوه و وحل کردنی

یا کوثران یا آزادی

به دیکی پر له آشتی و
برابه تیوه .
به رابه به به هه موو انحن
وهوزو هه رفیکی خاوهن
وجدانی جنابی هه لیم
۱ - ایسه هه رفیکی خاوهنی
نه خشه به کی هه ره شیرین
ولاته که همان مساعده بو
یشته هینانی هه موو آره -
زوبکی آزادی مان انکار
ناکریت که زه مان و خویشما
ن له میله تانی تر جیا به
چهند هزار سالیکه له نیو
هه که زوبکیه و آسوری و
دانه زین و بهم بیشکوه خه
گه ایسه هه لیم کوردستان -
طبیعتی نه زه لیلی
به ی قایلیه تی کورد
هه بیشکوهی کوردستانه ی
به (خرخال و دسرازه ی)
کانی نهوت و هه زاران
معادینی رنگاو رنگی

له شکری کوردستان

انور دلسوز

به گومان دروست کردنی هه مولشکر
هه هه یی بویه کی له دوومه به سه ته دروست
بگریت : یان بو به لاماری بیگانه دان
وولانانی تر دا گیر کردن یان له لاماری
بیگانه خه پاراستن نه له شکری به لاماری
وولانانی تر ده کت به له شکری استعماری
ده ناسریت که بومصلحتی ده ولتیک که
به چند کهس عبارتت کازی ده کن
وجهوان پیروورولی میله تی به کوشتن
ده دن ملام هه مولشکر بو یازیز گاری
وولانانی خوی دروست ده کریت همیشه
ده میته مو به به برابری هه ریش و به لاماری

له شکری نوعی یکم و به له شکری میلی
ده ناسریت .
چاگوریا له شکری کوردستان ده بی له دوو
چوره له شکری له کامیان بی ؟ . له
شکری استعماری له وولانیکدا ده بی
وه کوالمانیا و انگلیزو و امریکا و فرانسه
یشته سازی به ییزی سه رمایه داران به یته
حاکمی وولان و ده دولت هه لسورین
ویشته مانهش هه مولشکر له وولانیکدا
ده بی که ده ست رمیج به عادلانه دابهش

پیشوازه له پیشه وای

کوردستان

له روزنامهی ره هه ره ۱۰ پووشپه
هه ووه ساتی ۳۰ - ۸ به یانی
چه تابی آغای قاضی محمد له کاتیکدا
له لاین آزادی خوابانه وه پیشوازی
لی کرا و هه ستیان ده نواند گه شته
تاران .
هه ووه یانی ژماریکی زور له
دانشتوانی بای ته تخت بویشوازه وه هیت
نواندن له به رابه ره آغای قاضی محمد
ره هه بری حزبی دیمو گرات کوردستان
له فرودگای مه آباد کو بیو نه وه .
له نیو هه خه لکه دا آغای صدر
قاضی نویندری پیشوی مجلسی شورای
میلی و چند پیاوکی گه ووه به ناو
بانگ کورد که له تاران نیشته چین
ده بندگان ساتی ۳۰ - ۹ فرودکی
هه لگری آغای قاضی محمد له فرودگا
نیشته - آغای مصطفی فراد له لاین
ده ولته وه آغای قاضی محمدی به خیر
هینا و پیشوازه کان نسبت به آغای
قاضی محمد هستی له نه اندازه به ده بران
ده نواند و هه وریان ده کیشا .

جنابی آغای قاضی محمد تا له
تارانه میوانی ده ولت ده می وله ویلا ی
ژماره ۵ هتلی دهر به ند داده نیشی و
دوینی قه راز و انوک آغای قاضی محمد
له کوهکی کویستانی وزارتیه دهر وه
له گه آغای سه روک و وزیر ایران
به کتر بیستن -

دهنگ و باسی هه نده ران

له رادیو

لندن - له شکری انگلیز له فلسطین
کانگای جوه کانی دا گیر کردوه هه مه له لاین
سفیری فوق العاده ی انگلیز له فلسطین به بیانیک
اعلان کراوه .
لندن - نایب السلطه ی هندوستان ناوی
شهش و وزیره کانی انگلیزو وزیره هندیه کانی
اعلان کرد ، سیر او کینلنگ به وه زبیری
چینگ داده ندریت ، گویا هه وه وزیرانه
حکومتهی موقت داده مه زین تاکو کایته
دروست ده کریت .

آقره - شیخ ششاره الخوری رئیس
جمهوری لبنان هه شهاری به یه هیت ، عصمت
اینوئو له ایستگه شهنشده رفی آقره بوو بو
به ری کردنی رئیس جمهور لبنان .
لندن - گویا مساحتانی تورکیا لیستان
ته نیا اقتصادی ته بو به لکوه اتفاقیه به کی سنووریه
له به نی ته دده وه ته به ستراره . . . .
بغدا کارگرانی بغداد مینیشکیان
کردوه ، له م مینیشکه داوا ی آزاد کردنی

چوونی حضرتی پیشوای

کوردستان بوتاران

رادبوی هه وریز - حضرتی پیشوای کوردستان جنابی
قاضی محمد روزی ۴ ر ۱۳۲۵ ساتی ۸ به یانی له
کاتیکدا که جنابی آغای محمد حسین خان سیف قاضی
وه هه تی وزیرانی حکومتی ملی آذربایجان جوه به ک له
محترمین له حضوریدا بوون به فرو که له ته وریزه وه بوتاران
چوو و رادبوی تاران به یانی دا که ساتی ۱۰ ی به یانی
حضرتی پیشوا ره هه بری کوردستان له کاتیکدا که سه رانی
احزابی آزاده بخوا و ژماریکی زور له آزاده بخوان و رجال
و محترمین پیشوازیان لی کرد بوو له ایسنگا دابهزی و خیرا
له لاین جنابی آغای قوام السلطه سه روک وزیر ایران
دعوت کرا و به احترامیکی زور وارد کرا .

جهنگ و سیاست

(الفیه) ن .
واستاقی له به مراعاتی سیاسی بین المللی و بو نه وهی
دیشان پیمان نلین : کورد شرارت ده فروشن پیشوای
مظلوم خوشه ویستی ایسه ده ستوری حمله نه فرموون و مایل
به خوین زبیری نه و ده وهی به آشتی کارجی به یی بی ییمه
هیزی خومان تاقی کرد وه وه هیزی طرفیشان ده زانین وله
بایه دار کردنی اصولی دیو و کراسی و آزاد کردنی برابری
خومان ده ست هه ل ناگرین و به زوویی هیزی ارتجاع نابودده که من
و آزادی له سه روک وه سه ری ایران به رفه رازده که من . احمد الهی

ماوهی لایه ۱

شاعر ملی جهوان هیمین

هیمین ناوی سیدمحمدامینه کوری سید حسن (شیخ الاسلام) له خانه واده ی علمی زانای زور به ناو بانگی کورد سیدی چور به له ادبیکه شه و نه وهی شیخ بوسف شمس الدینی بوره هاته شهوی ۱۵ مانگی شعبان ۱۳۴۱ هجری برامه بری ۱۳۰۰ شمسی له دینی لاجین که فرسخیکی مهاده له ادبیکه شه و نه وهی شیخ بوسف مدرس کانی سعادت و بهلولی مهاده شه و له باشانیش له مدرسهدی دینی (خانقاهی شیخ بورهان) به نیک خهریکی تحصیلی خصوصی بو و مده تیکیش ادبیاتی له کن شاعر و ادیبی مرحوم مهلا احمد هه و زی خویندوه و هم تحصیلاتی ادبیه به نایه تی روحی ادبی فهو زله قرجه هه هیمین دانا نازی زور بو و له و ده مه مه هه هه وای شعر کوتی که نوته سه ر .

هیمینش طبع ره وانی ژباوه و تلیه تی ماموستای هه لای دوه و دمستی کرد و بوضعی کورد و کوردستان به ناو به تی هاوکازی و آوایی شاعر ملی هه ژار که پتر پیکه وه رایان بواردوه و ابیتاش رای ده بویرن هیمینی نه وه ندی که خسته چه و چول وله هه مه و مجلس و جیز و شایبو سروریکدا پیکه وه شرکتیان کردوه و شعریان خویندوه ته وه . هیمینش و ده که هه زار شعره غزل و عشقی زور که وه بلکه هه هه شعره کانی ملی و مبارزه به ده که لارتجاج و ده و له حقوقی ملتی کورد و را که باندنی هاو . ری کورد به گوی دنیایا . اشعاری هیمین له روزنامه ی کوردستان و هاواری نیشتمان و گوواره کانی هاواری کورد و آوات و هه لاله و گوواری کو . رداستاندا چاپ کراوه و شرحی حال و ونه ی ده که ل ده سته شعر بیکش که به آذربایجانی ترجمه کراوه له روزنامه ی آذربایجاندا چاپ کراوه . هیمین شعره کانی له دوجیزد ابه ناوی (بایسه - فرمیک) کو کرد و ته وه و آماده ی چاپ هیوادارین هه و شاعر جوانه نامدتیکی زور دیز بزوی و موفق بی بو خدمت به ادبیاتی ملت - سید محمد حمیدی دلی :

ونه وشه و گوله میلاقه

هاته دهر مانگی هه وه لی به هار گوله میلاقه له اپوی جیوار هیندیک له وهی دور و نه وشیک هیندیک و نه وشیکی چون مل که چه و رشین روزیک و نه وشه کوتی به لاله هه مه برسیاریک له نو براله وه به راستی و له لاسم ده وه بوته به گری سهر دلم نه وه ؟ نه تو روخنارت و سوورو گه شه هه ناوت بوچی وک خه لووز ره شه (گوله میلاقه) جت له وهی داوه دس هه لگره اپم رازی دلی خوم بو به تو بلیم (و نه وشه) سه ویندت بو ده خوم هه نا بیهنم رازی تو له کن کس ندر کینم (گوله میلاقه) که وایه ایستا گوی راگره بوم تا به تو بلیم رازی دلی خوم نه من له خاککی کوردان روواوم به و آوه ساره خوشه دیراوم به شه باکمی کوستانی کوردان گه شه وه و بووم به گولیکی واجوان ماوه له لایه ۳

یاکوژران - یا آزادی

مهو هه و جهود کوشیده دا قضیه ی کوردان نه گه باندوه اندازدیک که له عصری مدینه تی و میکاتیک و نوره دا . که بتوانین شان به شانی ده وه ته خاوم و جده نه کان پارمه تی سلامه تی و سهر به سنی و آسیایشی بشریه تی بده من . پلکو هه وه کو ۲۰۰ سال پیش امسرو به کلاوی سیاست ده وه چاومان دابو شراوه و نه وت و معدنه به قیمة نه کانمان بو کراوه به ته و قی اساره ت بی بندی . جا شه گهر سرنج له وقائع و تاریخ زور داره دکناتورره کان بکرین . تی ته گه من که کورد له زیر بهر داشی بی رحمیدا گیانی تیک هاراوه . و یا چند په بیانی نه پیشی له سهر که ولی کورد گیراوه و یا کوردیان چون کردوه به کلاویکی شخصی له بازارانی سیاسته دست به ده ست نه ی گیرن . و یا نه ی خنه ره تی چند وه لاتیکی آوا که هه یچ ونه علاقه ییکو به کورد ده وه ماوه له لایه ۳

مهوآ ده میکه پنجه ی سیاستی کیشاوته ناو کلیشه ی انجمن و سیاست گیره کانی چانه وه . به هزاران نادیه واته و کو گای بو اسراری کوردیه تی له ولاتن تأسیس کردوه و به سدها که به لی نه تی بو باریز گاری معنویات له و لانا دلمز راندوه . به هزاران مجلات و گووارو روزنامه و تواریخ و نه خشی پرهیزو هه یه تی هلیستوه و به هوی شاعرو فهیله سوف و ته دیه کانه وه ملیونها مقالات به رزو پر معنای به وه لانا بلاو کردوه وه . و به هوی پیاوه داهی و سیاسیه کانه وه به هزاران ناشیرو اوئح و مضابطو عراضو گزاریشاتی سه تی بر جوشی به انجمنانی لاهاو ژونیس و اوزان و فرسارساتقرا - نسپکسو بوئسدان وه لندن و موسکو و استنطن راگه باندوه . بو شکانی نشانه ی آزادی خواهنی خوی ته ماسی هزاران بیای سیاسی انگلس و فرانسو و امریکای کردوه . به لام داخی گرانم له بهر نه وهی که روحی زور داری ده وه ته هیز داره کانی دیکتاتوری نه وه هه مه رهنجیان به هه ده داوین . له که ل

بوچی ؟ و له سرچی ؟ . بو پاراستی شه رفو آزادی نیشتمانی کورد . له بیره وه بریکی زهر که ما شه شوریشانه مان ناوه ته وه کو ته مارت و شورش اتاکیکی اور له ۳۵۰ وه هتا ۸۲۷ و مارتو شورته کانی بابان له ۶۰۵ وه هتا ۱۲۸۰ و ته مارت و گردن که شی آرد له لانی له ۶۱۷ . هتا ۱۲۹۴ وشو . به کانی جار داری حج له ۶۰۰ وه هتا ۶۷۵ و پنجه بازوی سهر ششی زنه کان له ۱۱۷۰ وه هتا ۱۲۰۷ هجری . و تشکیلاتو حکمرانی محمد پشای رواندزی له ۱۸۳۰ و بدر خای و تانی له ۱۸۳۲ و توره ی شیخ عبیداله شمزیان له ۱۸۸۰ و تورو حره کانی عشازی یزدی له ۱۸۸۶ و ۱۹۲۱ و ۱۹۲۷ میلادی له که ل نورک و سگاس و فارسدا : و تشکیلات توره ره شهوره کانی شیخ محمود و شیخ سعیدی . ایته تی له لانی ۱۹۰۷ وه هتا ۱۹۴۱ برامه بر به توروک و انگلس و عربی عراق و توره ی هه ره به رزی شیخ سعید له توراکیا له ۱۹۲۴ وه هتا ۱۹۳۰ و حره کانی اسماعیل آغای محکو له ۱۹۱۵ وه هتا ۱۹۳۰ و توره ی ملا خلیل و شگوره له ۱۹۲۹ و توره ی مشهوری خویناوی ۶ ابلولی له ۱۹۳۰ متورانی سلیمانیه له سلیمانیه ی عراق و توره ی عشائری جلالی و دیرسم له ۱۹۳۸ و حره کانی شیرانه ی ملا مصطفی بارزانی له عراق له ۱۹۳۲ و هه لته تی قلم مانا ته ی حمه رشید خانی قادر خان زاده له ۱۹۴۱ له ایران و هه رای تایه تی و تأسیس دیمکرانی حکمجانیه پیشه وای به رزی کوردستان جنابی قاضی محمد له ایران نه ۱۹۴۴ و توره ی دوباره ی جنرال مایور مصطفی بارزانی له عراق له ۱۹۴۵ و حره کات و اقدامی دوجاره ی جنرال مایور حمه رشید خان قادر خان زاده له ۱۹۴۶ له ارا .

حاجیالیکه ند حیدری به دست زربان و زستان شیتو هارم به خیرین شهی شه مالو نه وه به هارم له دوروی نه و گولی باخی دلی خوم شه ریکی تاسه وو زاری هوزارم له هجرانی بو تی زیبا شه وه روژ نه یه سه بری نه یه تابوو قه رارم وه کوکو و جنون له عشقی روپی لیلان هه همیشه ویلی ده شتو کوه هارم کسی سوژیکی عیشی بی ده زانی نه من چند دل به ایشو ده رده دارم وه ره ساقی بده جامی صروحی له حاجی شه و ته وه مه ست و خوماوم گرتاری نه سیری حب مولام نه وک عیشی که بیه نه نک و عارم له بهر زوری معاصی (حیدری) من له خدمت مرشدی خوم شه رمارم

قابل توجهی اداره محترمی شارداری

مهاباد * مودیری به رزی روزنامه ی کوردستان * ره جاده کم له بهر رفاهی عالی دراوه شه که ره اداره ی به رزی عمومی ته عالی محترم مه اباد شه و عراضه ی خاوه وه له روزنامه ی به رزی کوردستان دا ده رج قهرموون . به چوریکه که ده پیندیری چند روژه به بی جهت نان له بازارنی ترقیکی بی ته ندازه ی کردوه ! به چوریکه که له که ل چند روژ له وه ی پیش به هه یچ جوور قابلی مقایسه تی !! شه و سال کشت و کل نسبت به سالانی دیکه زور زیاتره وه لی داخه کم باوجودی زوری آردو که من نان کیلوی له ۲۵ ریال به ۵۰ ریال ترقی بی

مهاباد - چاپخانه ی کوردستان مهاباد آموزگار م . حیدری

ماوهی نیوی ئه و کهسهانهی که کومه گیان بهجههیی کردوه

ردیف	نیوشهرت	نیوی دیاری ها تو
۳۷	آغای میرزا حیدر ایلانی	۱۰۰۰ ریال نقد
۳۸	میرزا حمزه رسول کاراژ	: : ۵۰۰
۳۹	امین زنی عزیز کاروانسرادار	: : ۱۰۰
۴۰	معروف دربابی	۶ قالب صابون ۴۰ دسته کاغذی سیگار
۴۱	محمدی شاطری	۱۰۰۰ ریال
۴۲	سلطانی عزیزپله	: : ۲۰
۴۳	کاکر رسول مینائی بقال	۱۰ دسته کاغذی سیگار ۶۰ ریال نقد
۴۴	مصطفی مینائی	۲ قالب صابون چونیک گوره وی ۲۰ ریال پول
۴۵	بارون آتبار سوم	۱۰ دسته کاغذی سیگار ۱ دسته چمچه ۳ قالب صابون
۴۶	دهدانه مودنه	۵۰ ریال پول
۴۷	کریمی طاهیر	۵۰ ریال پول
۴۸	بارون ارمنناک	۱۰ دسته کاغذ ۲ جوت گوره وی ۱۰ قالب صابون
۴۹	کچی : : چکوله	۳۰ ریال نقد
۵۰	زنی باوون ارمنناک	: : ۳۰
۵۱	آردوشی کهوش درو ۸ ساله	دو قالب صابون ۱۱ دسته کاغذی سیگار
۵۲	حاجی خلیل دانشی	۵۰ ریال
۵۳	کریم باغچی بقال	۳۰ دسته کاغذ دو دسته چمچه ۴ قالب صابون
۵۴	حاجی علی نو کچه چی	۱۲ : : ۵۰ ریال پول
۵۵	محمدی خدادانی	۵۰ ریال نقد
۵۶	عزیزی گل باغی	: : ۵۰
۵۷	حسن اسکندری	۲۰ دانه کاغذی سیگار
۵۸	غنی حسامی	: : ۴۰
۵۹	حاجی صالحی خرازی	: : ۳۵
۶۰	رحیمی خرازی	۱۵ دانه کاغذی سیگار
۶۱	حسن خرازی	۱۰ دسته کاغذی سیگار
۶۲	رحمنی : :	: : ۵
۶۳	صوفی حسن فاچی	: : ۱۰۰
۶۴	محمد حاجی مجید کر بانیان	۳ جوت گوره وی ۴۰ دسته کاغذی سیگار
۶۵	دهدانه مودنه	۱۰۰ ریال نقد
۶۶	حاجی محمدی تکاملی	۳۰ دسته کاغذی سیگار ۱۰ قالب صابون ۲ جوت گوره وی
۶۷	حکیمی زرگویی بقال	۱۰۰ ریال نقد
۶۸	پیش مرگه فتاح مطلب آلهوسی	۱۵ دسته کاغذی سیگار ۱۰ قالب صابون
۶۹	خانم جیران ماروجی	۵ قالب صابون ۲ دانه آرد چغندر ۴ جوت گوره وی
۷۰	بارون مشروب فروش	۲۰۰ ریال نقد
۷۱	وستا رحمان شیری و سلطانی مرادی	۶۰ دسته کاغذی سیگار

ماوهی لایه ۲

وهه وشه و گوله میلایه

چاکهی کوردانم له چای دایه
 کهی مهه له کن خودا رهوانه
 کورد واهزار بن من همزاره بن
 هومان داخدار بن من داخدار تمنم
 ههناووم رهشه جهرگم سووناهه
 چون کورده واری داگیر کراوه
 لومه ی من ده که می وهه وشه که چی
 بوخوت هه میشه کزو مل که چی
 وهک من رازی خوم گیراره له بوت
 وش بگرهوه بومن دهردی خوت
(وهه وشه)
 تهمیش به دهردی تو گر قنارم
 هاو دهردی تووه ووهک ووهه پارم
 بهنو بو کوردان هتاوت بوو رهش
 منیش بو کوردان سهروم ناله ههش
 به ملی که چم وه کوردان ده چم
 چون کوردمل که چی منیش مل که چی

باربو له لایه خه لکی نه شه ده

نونه ی روزه می کوردستان له
 نه شه ده وهلامی داوه که امانی محترم
 و آزادی خواهی نه شه ده به ترتیبیک که
 نیویان له زهره ده نوسری هه یوو له
 یان که له بهرام بهر نیویان هه نوسراوه
 بو آوه دانی وریک وریک کردنی خیا بانان
 و کوجه کانی نه شه ده داوه :
 ۱ آغای اکبری هه به بهایع ۱۰۰۰ ریال
 ۲ میرزا ابراهیم زهره گری سلطانی
 ۱۰۰۰ ریال
 ۳ حاجی قادری حیری ۲۰۰
 ۴ کریمی معروفی ۴۰۰

هه یه تی پشکین

هه یه تی حزب له کوربه نووی روزی
 ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵ دآغابانی شمس بورها
 نی حاجی کاکه رحمن حاجی
 مصطفی داودی احمدعلی نجم الدین
 توحیدی محمد امین معنی بههیتی
 ششکینی اداراتی دولتی دیاری کرا
 وه وه ادارات راگه به بندراوه که ههر
 کاتیک تیو برآوانی سهرومه بوپیک
 هینای ششکین بجه اداراتی
 بویه ده سفاترو هوی پشکین
 ده اختیاریان داندرو و هه ره سفاتیک
 داخقی بیراگه پشکین هه به .-

اخباری وولات

(له رادیوی مهاباد)
 له بهرام بهر کرده نووی مهردانه وه به
 شهرتی برابانی بودبولکونیک مصطفی خوشناو
 بودبولکونیک میرحاج مایوربیکر عبدالکریم
 مایور نوری شیردل که به فکری ووردی خویان
 به عده ییکی که کم عزیزی بی دادی دوزمه نیان
 تیگدا وه به قاره مای کوردستان ناسران له لایه
 وزارت تیباغاتی کوردستان ده گهل نوسراویکی
 تقدرو سوپاس بو هه ریکتیان ده سیک لایس به
 تهوای لوازمات به خلات ناردره .
 شهو روزانه له لایه من وزارت هیستی
 کوردستان وه به بیوتهی دامنه زراهدنی

مه در سهی گه لاویش

به همری پیشوای پوزی
 کوردستان له شهوی ههوه لی به برانباری
 ۱۳ مه در سهی گه لاویش بو به روزانه
 ویستا شاگردی روزانه ۵۰۰ نهر
 و شاگردی شهوانی ۱۰۰ نهر له اهلی
 ههوشاره لومه در سهی داده خوینن به لام
 بیجگه له کوری کاکه سواری منکوره
 له آغابانی عشاری کوری هیج بیگ
 لوان نهمیدوه که بیته هه مدریسه ی
 نه گهرچی هه موسیان کومه گیان به
 مه در سهی کردوه نازانم که له سستی
 بو ناردری بندالی خویان جه رله هه تیگ
 هه به رجاله هه بان هه وه که بو دوای
 تمطیلات له پاش هاوینی هه ساله که
 (خهرمانی ۱۳۳۵) منداله کانیان
 بو هه مه در سهی که مه در سهی یکی
 ملیقه وه زیانی دایکو بابی خویان
 ده خوینن وههولیان بی دهردی که له
 بهرانه به خویندننی سلانی پیشو که
 شش سال ده بان خویند به دو سال
 وری خویندوه ونوسین بین
 مه لای داودی

کوهستان
 حالته دل روشینی زنه و مندالان که له زهر
 گوللانی توپو بیدا بهم لاوه ولادا غاریان ده
 دلی ووهک پولای بیادنی نه سرده کرد زنه کانه
 پارانه وه که نه ههوی هه خویمان وه مندالیاره
 جهنک دوزمین که هون داوای در بازی یاکوشتیان
 به دهستی پیاده کانی خویان ده کرد .
 خطی محصره وه هه ویک ها تووه که دوزمین
 له هه مولا به کوه دهی توانی آوری خری له سو
 خطه به کدا گو بیکانه وه هه ایلی ونه بی میدانسی
 کرلایه وه تنیا جیاوازی هه وه بو که به لاماره هه ره
 کانی عرب به زن وه مندال کار بیکان نه بووه له لام هه له
 که ره کانی نظامیاتی تورگ زگی زانی کورد بیان
 به نیزه دهردی مندالیان به سهری نیره وه له زگ
 دهر در فریان ده دان
 شکر زنی دیوانه یو برآزای بروی حسکی
 ووزانی دیکه که بو چک توره ککان که توپون
 توشی هه حاله بوون . ههوی تهر آغا له سه رانی
 آدمی بیرونه خوش بوو هیزی جوله نووی نه بوو
 پاش شکانی ارچیش به هه به نهت خوی گیان دیوه
 آزارات هه به شخصی ده گهل بنوی مایمی بروحکی
 که ههوی تهمی له صد و بیست سال ته به وری بوو
 وعلیکونوی حسنی له بهر عملی جراحی که له
 سهری ذاکرا بووه خوش و بی هوش که ههوی بوو
 ووزامیکی دیکه له بیرونه خوشان که له گوشه
 که تار مایور نه وه وچه چک دوزمین که توپون له
 کانی گرفتاری جهسته بی تین یان بووه نیشانه ی
 تاقی کرده نووی برینی نزان نظامیاتی تورک .
 زنی علیکو ژنیک جوان وساغ بو له بهر
 وفاداری به میرده که ی خوی ده گهل کچیچی
 چکوله ی له کن میرده که ی مایسه وه و کچیچی
 دیکه که سوواره کانی فرزندنه ده گهل خویان
 برده بووه و له دست سواریان هه لایه و خوی گیان دیوه
 وه دایک و بابی هه رجواریان بیکه وه وه برتیزی
 تورکان که قوت گیانیا له کالی فریندا

به سه ره هاتی ادارات

به کدان به تهنی نه هه شته وه له باک جوی نه بو
 نه وه وفاداری اعضا خانه واده بی کور
 دیان نواند تاوا بووه و هه پاش کورتی
 که له آزارات ۲۷ که سن له زن وه مندالیانی
 احمد حاجی بروی جیدی وه برآکانی
 شهر که رانی هه لکه و تووی آزارات
 بوون له نیزیک سنووری ایران له مه له بندی
 سه رکاتی وچه چنگ نظامیاتی تورک
 کهوت تهوای هه ۲۷ که سه
 بی گو ناهه شان تیره ایران کرد و جه سه
 یان ماوه به که لوی مایه وه ، احمد
 حاجی برو که برآ که می صوفی بووشو
 له شه ری دوای آزارات له هه ننگد ا ووه
 ده گهل دوو برای دیکه ی اصلانو
 عبدالله کاتیک که شسته جیگی کوخته
 که بان جهسته ی زن و منداله بی
 گو ناهه کانی شمنی خون دیت .
 هه مانه دوامین قوربانیا نی بوون
 که خانه واده ی حاجی برو له ریکای
 آزاری ملتی خویدا دا بووی به لکو
 هه شانازه بوخودی احمد و برآکه ی
 اصلان راگیر ابوو چونکو تهوایش
 بریک دوای هه به بهر هانه له
 جهنگیدا ده گهل شهیدانی آزادی
 ککوتن .

گهرا واره ی بچه یان

بیره کانی ناموس بهرستی و آزایی بهرومه
 ری آزارانی کانی ماوه وه ی ناچار کرد که
 له زمی جرمی خویان دادیسان بنوارن
 زن وه مندالیانی خویان له دست دوزمین
 ددریاز کن . ده سته بهک له ایله کانی خیدی
 وکلزوری هه هه لمه تیک بیان بووه که کانی
 دوزمین که له راستی باشکنده اخورث
 سه رکوتیون برده پاشه که تیان بی کردن
 وپردنانه خوارتر له هه له ته تا نقطه ی
 ضعیفی خطی محصره دیاری کر ابوو .
 روز آوا سالاتیان بهچی هیست به زن و
 بندالیان وه له ووه خطه وه ده ستیان کرد
 به وه دهر کهوتن ده سه ی هه مه ول بهک
 هه له مت به شهوی محاصره بان شکانده
 روزی دیکه جه نسه سات له روزر ابردیو
 دهر راز بوون . ده سته دوو بو خافلاتنی
 دوزمین چون راستی قورخان روزبان له
 وی را بوارد شهوی دوم دهر چون ژماره
 به کیش له قورخانه وه به خاک تورکیه دا
 بلا بووه وه له ژماره بهرشوی سلوسروکی
 شه رکمری هوزی بکران که که ل عددی
 خوی ماوه بهک له مه له بندی گلی زیلان
 داندیش جه ندچار هیزی تورکائی شکانده
 ناله جهنگیدا کوزرا بهم چوره آزارات
 ههومر کزی آزادی کورده وه جهنگ
 تور که کان کهوتی سیاستی کورد کوز
 له هه ره لایه که وه ده سته بیکرا .

آزاداری

به عهده می اولیای شاگردانی مدرسه کانی مهدر-
 که زنی راده که بندگی که به محضی دینتی هه و آگهی به
 مندالی خوی مجبووه وادار بکا که له مهدر محاضر و مرتب
 مشغولی خویندن و ورزش بیبت والا به وسیله ی پاسوان
 به اجباری ده بان هه شته وه و هه مجازاتیش ده کرین -
 له لایه ن ریسی فرهنگ مهاباد صدقی

یا کو ژران - آزادی

زهی قوتو تجاربی زه مانیش کومان کردوه
 نهوه هه یش مان لی وهر بگر نهوه . . . . جا
 بوچی . . . . . به هه وهی که افقادیاً سیاسی
 و منسویاً و محلیاً چوار حکومتی بیگانه سی
 تورک و فارس و سوریه و عراق به وجودی
 ایبه ولسر حسابی کورد منسوتی بکن .
 ویا له بعهته هه وقتیکه لروماری جودی هه مان
 به ایبه ته دید بکن . بوچی ؟ بوته وهی که
 سه ری اطاعتی و خدمت کاریان باش بو دا
 بوینن جا بو مناسبه وه به زمانی نو ملیون و
 نیوی کوردی آروه اتی روسیا و تورکیا
 ایران و عراق و سوریا - هه واهه و هوزیک خاون

تکا

وچندان و مستدنی جهان بو نوسراوه و هاوارم آگادار
 هه که مه وه . که ایسه دهستی معاونهت و کومه گهی
 و برابری و خویندهواری بو هه مو میللتانی جهان
 راه کیشین . و بیارمه تی و کومه گهی آشتی له مه
 مو وچدانیک سره زمین داوا ته که بین .
 به لام هتا آخر هه هه نامه مان سه ری ذلت
 و اسارت و خدمت کاری بو هه یج هوزیک نا هه ز
 دانانوی نین .
 برامبر بههر تجاوز و کاری بی اضافه
 له میدانی دعا . (بهه قلم و آگرو پاره)
 وه تا آخر کچه کورو زن و پیامان
 بوسه لاهتی شرف و آزادی پیشوا په رستی
 و سه ره بخویننی خویمان له جه به ا آساده ی
 خوین ریزی .
 وچاوه ری له پلامر دانی دوزنمان هه که بین
 چا به ونوسراوه مان له بهر ملتانی خاون وچندان

کوردستان

ره‌هبری حزبی ..

ماوه‌ی لایره ۱

جه‌نابی قاضی‌بین و گفتوگه له‌گه‌له‌وه‌به‌چهند کس‌بسیرن کزور جیگای باوه‌ری‌نه‌بن چونکو مسکله‌هیندی کس ده‌ژیر اظهاری خدمت‌دا به‌قازانجی خویان‌به‌هره وەرگرن -

دوای هوه‌ی روزنامه‌ی ایران مابه‌تفصیل له‌عقایدی پیشه‌وای به‌ریزی کوردستان دواوه‌ایمه‌به‌بیوست نازانین دوباره‌لیره‌دا دریزه‌ی به‌بشی ولسناکه تشریفان له‌تارانه هیئتی دولت و آزادی‌خواهان به‌راستی له‌نزیکه‌وه ده‌بین‌وه به‌تواوی تیی‌ده گهن که پیشه‌وای کوردستان ته‌تیا نظر یکی که‌هه به اصلاحی جامعه و دامه‌زاندنی آزادی و دیموکراسی به‌اسرتاسه‌ری ایران و به‌هره وهریونی ملت‌ی کورده له‌حقوقی اجتماعی و بشریت و هرکاریگی به‌بشی دیموکراسی و آزادی‌ییت پیشه‌وای مه‌زن به‌دلیله‌شوازی لیه‌کاوه‌به‌شامتیکی که‌مخصوصی ذاتی‌وی به له‌هه‌مواسپایی به‌نهمی و دبلی ملت‌نه‌فرمتی هه‌به . ملت‌ی کوردیش له‌زیر ره‌هبری و آموز‌گاری پیشه‌وای خویله‌خاخره له‌ریگای آزادی و دیموکراسیدا هه‌موجوره گیانفدایه‌ک بکا .

پیشه‌وای کوردستان له‌هه‌موزه‌مان و مکانیک‌دا بناغی کار له‌سه‌ریایه عقل و منطق داده‌نسی و به‌تعلیمیاتیکی حکیمانه‌پیشی له‌احساساتی گهرم و توندی فرقه‌ی دیموکراتی کوردستان گرتوه و نه‌ی هیئتوه احساسات به‌سه‌منطق‌دا غلاب یی و تباجیکی احساساتی نه‌ویش احساساتی فرقه‌ی یکی که‌یست سال ظلم‌و زور و بی‌سخت کردن له‌حقوق بشریت تیی دابوو رووبیدا نه‌وانی له‌مقتی اجتماعا آگادارن ده‌زانن که‌ته‌تیا تیوخ هه‌لکه‌وتن ده‌توانی فرقه‌

آگاداری

ژماره ۱۷۲ - ۳۰ ۳ ۱۳۶۵
چاکترین موادی نفت و بترین ماده جات محصولی ایران سو نفت له شهمی کوردستان واقع له‌تباری نفتی حاجی داودی به‌قیه‌تی زور مناسب و هه‌ر زان هه‌میشه بو‌فروشی حاضره .
شرکتی ترفی کوردستان -
محدومینی معینی .
۴ - ۲

عینه‌کی استعمار

ماوه‌ی لایره ۱

دیتنه وهی کاره بو مهندسه کاتیان . . . .
سفری جه‌نابیشتان وه‌لسفری مام نوری سعید ده‌چی . . . به‌لام ره‌نگه له‌و سفره بی خیر بن . . . چونکه گدلی له‌روز نامه‌کانی عراق به‌و سفره مباره که‌بان پاس کرد بوو تا (هه‌ر دوو ضله‌کان وک به‌کیان ای‌بی ده‌گن زاویه‌ی به‌بان که‌بابه کورر گورره) .
چون ژبانی اقتصادی مان ناززی خوار به‌خبرو به‌رانی ئیمه به‌خو ده‌گنو فیزیش به‌سه‌ر گیتی‌دا ده‌گن قه‌ ششان زه‌هره بومان .

بوجی بو‌مصلحتی استعمار چه‌ندمشروعیکی و له‌سودانی مصری که‌به‌هی خوتانی ده‌زانن داننن . . . ؟ یاله سه‌ر هه‌لیره کای نیل . . . خو؟ و جیگایانه به‌کیمی ئیوهه و جیگه‌کی فن به‌کار هیئانن . چون له‌زیمان و هه‌رزه ژابین مسئله‌ی توتی کوردتان کرده مسئله‌ی اوکمی مصر ،

دابه‌ش کردنی عهدو آویش مسکن نایی ؟ چونکه پیره استعمارن ره‌گی بیسی داگوتاوو عهدو آویش دهره به‌گو آغاو سه‌رمایه داره‌کان دسینان به‌سه‌ر داگرتزون

ئیوانش داری ده‌ستی ئیوه‌ن سه‌ری آزادی خواوه مصلحتانی بی ده‌شگین . . . هه‌ر خوتان به‌ده‌ستی مباره‌کی خولامه‌ کاتان میدالی افتخاری (رافندین) به‌سینگی خانو و جاسوس و مبله‌ت فروشه کا‌هوه ده‌کهن له‌په‌کی وایی به‌هه‌زه‌وه گوزانه (به‌وانانی شمیری عظیم و ستالین گراوه سبواسنول و لنین گراوه موسکون) . ته‌تیا کورد

به‌یرینی هزاری و که‌سایه‌وه نانالی به‌شکوو هه‌ر جیگه‌به‌ک که‌ تاعونی استعماری تیدا بی سه‌ری چوه ره‌شی بابی . . . . ده‌می جلمکی کونه په‌رستی ده‌کاته به‌ر ، سانی به‌وینسه‌ی اشتراکی خوت نیشان دده ، ره‌نگه آخری وای ای‌بی اته کیسه‌ی (هاری بسولیت) دراو دابه‌ش بکا . . . .
مامه : مامه : هیند نایینی که‌ قورره قورری زگی دی له‌برسان ؟ گهر چی له‌خبرو به‌هرات به‌کم وولاته ؟ به‌لام موادی صناعتی هیند ، مشارعی سنو کنج ، ئیستگه کانی به‌رق ، (که‌ریا) و آوی بناوانی (خزان) (متور) نوشی گیاتان به‌چاکی بخون . . . . خاله (برابن) بوج له‌حالی کوردانی شیران نابرسن که‌ بیست سال بوو له‌زیر چنگالی تیروی به‌لوی ده‌بان نالاند تاخو بزهریت به‌گوردی تور گیادانایی که‌له‌صیری دیمو - کراتی وحتی ئیستادا ناتوانن بلین کوردین ؟ به‌یدانی سعاد آباد چی بوو ؟ به‌بیلائی چه‌کومه‌تیک ایران و عراقو تور کو افغان به‌ستیان ؟ نه‌و حمایه‌ی که‌ (قیاد مارشال نوری سعید) بردی بوسه‌ر (ملا مصطفی) به‌بولی نه‌نکم بیک‌هات ؟ به‌به‌بول و یاره‌ی حکومتی موافسه‌کی عراق ؟ نه‌و توپو ته‌بیاره‌وه موسله‌له‌و تانکانه که‌عراق له‌شهری بارزان به‌کاری هیئان له کارخانه‌کانی (بتاوبن و صابون‌چی و فضل‌عموم خانه) دورست کران ؟ بالمسحری مامه‌لستعمار بوون ؟

نه‌و هه‌موو کفرو تجاوز کرده له‌لای استعمار به‌حق و سخاوت ناو دهر دری . . . . ده‌لاو میللت فروشه‌کان کی‌هاتیان دده ؟ چاک زبانه نه‌ی میستر (برابن) که‌ مسئله‌ی کورد به‌بیلاو و تصریحاتی استعمار که‌ دنیای پر کرده‌چاره ناکری ، مسئله‌ی کوردان به‌وزارتی عراقیش مربوط نه‌ه ، تیسر کردنی ده‌ره‌به‌گو نوکه‌رو کونه په‌رستو به‌سه‌ری گیراوه‌کان کورد تیرنکا ، ئیستگه‌ی چرابه‌رق (که‌ریا) مسئله‌ی کورد حل ناکا ، کورد به‌غیری آزادی و یه‌کیه‌تی و نه‌مانی استعمار نه‌ی گوی له‌هیچ به‌سته‌به‌ک راناسری !! ؟

آگاداری

هم‌آفاده ده‌کرن -
۱ - ترقی‌بی‌دانی پایه‌ی معلوماتی معاین بو‌نه‌وه‌ی چاکتر بی‌وان به‌ره‌نگی کوردستان خدمت بکنن که‌ وظیفه‌ی هه‌ره‌فردی اصلاح طلبو نیشتمان به‌روه‌ریکه ؛
۲ - باش‌ته‌واو بونی ده‌وره‌ی دومانگه‌هه‌ریه‌که معلمین امتحان‌ده‌کرن و به‌هوی ایافت‌رتبه‌ی ایدارمان ته‌دربنی چونکو عده‌به‌کی زورله‌برا معلمه‌کان دارای‌رتبه‌ی اداری نین بیوسته‌له‌م‌فرسته استفاده‌بکنن - به‌م‌چهنه هیوادارین که‌هه‌مو‌برا معلمه‌کان لهم‌فرسته استفاده‌بکنن و به‌کمالی شادمانی لهم‌ده‌وره‌ش کت بکنن ته‌وده‌رسانه‌ی که‌ده کورتیت ۱ شعبه‌ی - ریاضیات - حساب - هندسه - جبر ۲ ادبیات - شعر و ادبیاتی کوردی و فارسی - تاریخ و جغرافیا ۳ « طبیعیات - فیزیک - شیمی - زمین‌شناسی - گیاه‌شناسی - حیوان‌شناسی ۴ « اجتماعیات - تربیت - ورزش - گورانی کوردی - بهداشت
ساعتی کار
هه‌مووروی له‌سراعتی چواری باش‌نیوه‌رو له‌وزارتی فرهنگ ده‌رس‌ده‌س پی‌ده‌کات ده‌رسی شه‌وه‌ل له‌ساعتی چوار هه‌تا کویینج ربع که‌م
ده‌رسی دوم له‌ساعتی پنج تا بیینج وئو له‌به‌ین ده‌رسی شه‌وه‌ل و دوم یک‌ربع ساعت راحت‌تی هه‌به - یعنی له‌ساعتی چوار حاضر بون و له‌ساعتی بیینج وئو و امسی رسمی تا واده‌ییت روزی ناسی شه‌وه‌ل کلاسه ضروری و مؤثره - دوتیجه‌ی گوره‌ایمه‌له

له‌شکری .. . . . آگاداری

له‌شکری کوردستانی آزاد که‌ عبارتته له ۵۰۰۰۰ پیش‌سه‌ره‌گه‌بناغی له‌شکری کوردستانی گه‌وره به‌هه‌لگری به‌بداغی آزادی هم‌له‌شکری کوردستان و هه‌ر زور له‌شکران دینا زحمت و سه‌رباری ملت‌ی خویان نین هه‌مو پیش‌سه‌ره‌گه و اه‌ریک و ژنرالیکی له‌شکری کوردستان جیاوازی له‌گه‌له‌نفریکی قه‌ریخه نیه هه‌رچه‌ند چو که‌بان گه‌وره‌ی . . .
چاهه‌زبزی پیش‌سه‌ره‌گه‌واسه‌روژنرالان له‌شکری آوارو شه‌یدی کوردستان .

به‌هوی شه‌وه‌سراوه به‌دوای آگاداریکی دیکه‌دا به‌ته‌واوی برابانی فرقه‌ی دیموکرات شاری مهاباداده‌کگی هیندریت هه‌روه کی له‌ته‌وه‌ل داندگرتراوه هه‌رچی زوتر کسانیکی کاتیان و هه‌ر گرتوه بوپرداختی مانگانه و دوا که‌وتوه کسانیکی موثق بوور گرتنی کارت نه‌بون بوور گرتنی کارت به‌گومرتی محلی شاری مهاباد مراجعت به‌هه‌رمسون چکوله‌ترین اقدامیگه‌که‌راوه کومیتتی محلی مهاباد توجه‌نکردنی برابانی خوشه‌ویستی به‌وه‌تلف کردختی له‌به‌ر دستنگیو بی‌بولی به‌حالی حاضر که‌ له‌لاین پیشه‌وای معظم به‌پرداختی بولی سپرده رفاهیتی ته‌واوو هه‌مو کس روی داوه پیوسته هه‌رچی زوتر گه‌سانیک که‌ مانگانه‌یان ده‌ی داماو و که‌سانیک که‌ موثق بوور گرتنی کارت نه‌بون بوور گرتنی کارت ودانی مانگانه به‌ده‌قه‌ری گومیتتی محلی مهاباد مراجعت به‌هه‌رمون و حسابی و خویاز تصفیه‌بکنن له‌کاتیکاله ویرواره و هه‌ر تاماسوی - ۱۰ - روزی دیکه به‌ی ام‌خوی بته

آبونمان	
بو سالیك	۱۵۰
« شمش‌مانگ	۸۰
« سی	۳۰
ریال	«
«	«

مچ‌وره به‌رانبه‌ری مقرراتی فرقه‌ده‌گه‌له‌یان ره‌فتاریکات . . . س کومیتته مسر کیزی حزبی دیموکرات کوردستان . . .

محمد محمود

بوجوانان

کورد به عشقی ازادی دهژی ومله ده کاوله م پیناو ددادو امین هیزی خوی بکار دینی

له ماوی حسوت سه دانی دوا
پیدایانی له ووه خهوه که کورد آزادی
سهرهستی نه وای خوی له دست داوه
و به عبارتی دیکه له ووه به ووه که
استعمارو استعمار بی ناو ته خاکه
جوانه که کوردستانه ووه ووه ممله
وه جاج زادی بو باندنی هه و وادی
به که تی و بجراندنی شرتی برایتی
وروخاندنی قه لای سهرهستی بان به امارات
وعشاری جوی جوی بهش کردوون
و پاهو و خهوه که بو پیت بردن
له خاکه پور پیت و کانگا پور له زیرو
که ووه ره کانیان به سهره ملتاندان دابش
کراوون بی ووجان هم میله آزادی
آزاد بخوابه به عشقی آزادی زیاده
ومله کردوه و هه ره بکار و له م پیناوه دا
بو ووه زنجیری دیلی له ملی دهه ری
و به تی هه زاری پینتی دوامین هیزی
خوی بکار هیناوه و هه روا
بکار دینی

میژوی کورد به افتخاراتی
تاریخی آزادی له خو بوردن
فداکاری بی او تی جوان مهردی
رازاوه ته ووه نو خه به کی کوردستان
نه که به خونی گهشی که نه جانی
فداکاری کورد نه رنگی به دریک نه
خونی لوان نه خه خه تی به به به به به
ی آزادیخواهی له خو بوردن به ووه که
کورد هه چنه امپراطورت و عظمتی
تاریخی خوی له دست داوو به لام دیسان
له آزادی نیو خوی بی بهش نه بوو
وله کارو باری خوی دا آزاد بیوه
و گدی جاش سلطنت ویا اماره تی

سهره خویی بو ماوه به کی دریزیا کورت
دامه زرانده و له سیه ری دا حه ماوه ته ووه
تا هم چنه سامی دوا پیدا که هیزی
استعمار له روز هه لاتی ناوه راست دا
شالای هیئا و به ته وای مانا به ری
سند هه موو جووه آزادی که له کورد
دارندرا و له گشت لابه که ووه تی
وروگان به کوشتن به بعد . تالان
کردن . له قهره ننگ بی بهش کردن
شارو دیپات سوتاندن به پیچه و او به
هه ره و قانونیکی انسانیت تی رو هان
ماوه له لاپه ری ۴

راپه رینی به ادراک

نا بیته راپه رینی به ادراک که حقیقی
کار له ناسحقی جیلاواز بکاته ووه
بی ده کا و نمو ده کا ؟ ویا هم گدر
دست کردن به کاریکی به دراز به
دوای نه که ویت شم راپه رینه
نه نتیجه کی هه به ؟ شه و هه ست کرد
نه کی ژبانی نا ته وای خوی بی
ته و او ده کا که تیوانی سهره رازیک و
آسوده گی که به گیانداران به خشی
هه مو به کیک له ایبه هه ست به و راپه رینه
گیله ده که که آده میزاد وای ده که که
هه همیشه به دنیای خه و خونی به ووه دهستی
ته و راپه رینی کورانه و بی ری
و حی به که هیچ سودیکی بو گیاندار
نه شه و نه بی گیاندار ده خه ده ریای
خه و خهبال و او هلم . و نه گدر
فردیش تسلیمی شه و نه ووه راپه رینه
بوو ده گه ری شه و سهره خوی تاریکی
و له کامرانی راپه رین و بر کی حسی
جوانی و چاوه ندازی ادراکی بهش
ده بی . و هه ری له فرده باوهر
بکری له مجعیشدا باوهری
بی ده کری .

نه گهر وورد بینه ووه له ماوی
هه مو روز هه لاتی و روز آوا و بیکدا
سریکی زبان به رامهر گیانداران
هه به . له تاریکی شه و رونای ووه
خه به ده هاندا به ری ره به نامی شه
سهره جی گیرده بی .
آیا نه گهر مانده تی هه و ول و
ته قهلا و یاستی تمه بی ویا ویشکان
نه بی تسلیمی نوستین ده بین ؟ آیا
خه و تاریکی له زه ری بیهوشی
و هی کروی ناخه زی به ده ره جی دیکه
مان به سهردا مسلط ده کا ؟
آیا نه گهر خه و به ووه ووه ووه و
طولی کیشا له چی ده تر سین ؟ آیا له
قنا نتر سین . نه گدر شه و نوسته مان
به ایبه ووه به ستر او و بومردیکی بی
گه رانه ووه ؟
راپه رین ! آیا نه گهر ووه
نه گه شه و سهر ادراکی راست و

راجع به روبروی دیمو کراتیک
به تابه به تی ایرانی بونی هم دو نه شه
ته و نه ده کی کی بیسته له روز نامه به ره
ترقیه کاندانده قلم رادراوه . شتیکی ایبه
خسته سهریاسی مسئلهی ژوور ووه
بو که جلون ایبه به شتیوانی کردن
له م دو نه شه هاوره ننگه و بلاو کرده ووه
قازانجی شه و له سهرنایا خواری ایرانی
ده گه به هیزی قوتیکی ملی

ماوهی له لاپه ره ۳

ماوه له لاپه ری ۲

له ژماره ۷۴۲ روزنامهی ره به
وه ره گیر : ح قزلجی
نهضتی آذربایجان و کوردستان سهره نای
نجات و استقلال ملتانی
تالیستا مسئلهی آذربایجان و
کوردستان ایران ده گه ل شه ووش

مه باب : ع دباغی

سهر دشت . بانه . سهر دشت

هم شارانه مه رکزی ظلم و
و زور و استبداد و کانونی کونه
په رسی و خهبال باقی و ارتجاعه چاوه
روانی آزادی و دیمو کراسی و کانگای
بیری بیسی ظلمه خورن شه کان و طه بی
بورژوازیه ، که به دستور و فهرما بی
استعمارچی کان له سی شارانه میزوه
یکی زور به هیزی له به بی حه ق و اطل
گاهی به نه بی و گاهی به آشکرا
ده ست بی کراوه .
به لی ، هه مو تینی به هیزی
باحقی مرتجه کان شه ووه که ووه ته
سهرشانی لاوانی دیمو کرات و آزادی
خواهی هم تارانه که حقا نه ووه کی
هه رجوانی نیشتمان په رسی و نه ووه
دوستین .
به گویری میژو و معلوم بووه که هه رک
تی میله تی نه جیب و بهش خورای کورد بو
آزادی ورز گار بون له چنه نک استعمار
هه ره کاتیکی سیاسی یا انقلابی کردی
آنا له لایه ن دوژمنانی آزادی ووه لیشاوی
دینار و پاره و سیلاوی اسکاس ولیره
ده گه ل سیاسی مه مشومی ارتجاعی
روبه کوردستان هه رشی هیناوه ووه
وه سیله چه نه نفر سهرما به داری
مرتجع موقبون که تا مده تیکی کم
نه میلن ده تکی آزادیخواهی کورد به
گوی دنیایگات .
له کاتیکه ووه که هاواری زبان و
دیمو کراتی له مه بابادی خوشه ووست

که کبهی ائمال و آرمانی ۱۰
ملیون کوردی دنیایه بلیند بو ته ووه
دیسان سیاسی بو وای استعمار ووه
چاران که ووه کار و هه رشی هیئا
به لام هه چنه شه ووه تی شه کوشن
ده بین که بهشکاوای سهری قهرانی
ده گه ن . استبداد و زور و سهر نیزه
وه کار دین و حه بی ولیدان و گرتن و
خه کاندان و کوشن و تالان کردن و
قی و تمید و ده ر کردن و هه رچی
اعمالی زوره ، که ختی له قرون وسط
له زممانی به ره ریت و توحش دا و نه بی
ته و کرده ووه نه بو بی ، به عملی دین
دیسان نساتوانی بیته به ره ههستی
په رستی آزادی و آزادیخواهی .
مرتجه کان به چاوی خویان دیشیان
که ، پاش ۲۸ روز حه بس و زه جری
به شدت که ده گه ل آغای عبدالله
درخشان به کار بان هیئا و به غیر از رسوایی
و قرتی خویان نه بی هیچ فایده به کیان
نه دیت مه بله غیکی زویان و عده دایه که
شتی بلیت که بو ته ووه بیته مدرک ،
بلام شه و کار گه ره فقیره بوشرافت و
ملیت شقی له دهستی پرله زیری
دوژمن هه لدا و برایتی
خوی نه خه رنهج و زه حه ته ووه .
هم وینه به چو که به آریابانی سیاسی
استعماری قاماند که کوردی هه ووه
کوردی پشو نه ، کار گه ری هه زار
شهرافتی خوی به پارمو دینار نا گو ریته ووه

کوردستان و عراق ! شوان

سکالای جو تیار

هه و چاره که سهرشان اوه و له گو نه ووه
په ره و شیفه که دی در به ری و له به
خه ووه هم سکالایه که که کچه رگی
مهرد راهه خور پینی و نامه ریش که
شکه به کا .

ته وای به ری به یانه و تازه آسو
رو و قاتی تی که توه و خوریش تیشکه
زیرینه که توور داو ته سهر زوی
و یانده کاتیش بول بول به جری ووه
له هیلاته کایانه ووه ده ره به رن و تا ووه نه
سهر فرمان کردن . لاله ی جو تیارش

دهنگ و باسی نیو خومان

اعطای پایهی سهروانی
له نتیجهی فداکاریه ک که آغای
محمدی قادری له شه ری ۲۳ ر ۳ ر ۲۵
له جبهه ده گه ل برایتی بارزانی تواند
بووه له لایه ن جنایی و زیری هیزه ووه
به دره جی سهروانی سهر به رز کرا .

چونی ووه زیری جهنگ بوجبهه
روزی ۱۴ ر ۴ ر ۲۵ سهراتی
۸ به یانی جه نای آغای محمد حسین خانی
سیقی قاضی و زیری به رزی هیز و جه نای
ژنرال مایور مصطفی بارزانی ده گه ل عده بگ
په شه ره که بوجبهه عزیمتیاں کرد .

پانهی زانستی ایران و یوگوسلاوی
پانهی زانستی ایران و یوگوسلاوی به
سهر وکی افتخاری آغای قوام السلطنه
سهر وک ووه زیری ایران و آغای وزیر
مخاری یوگوسلاوی له تاران تشکیل
بووه و جنایی صدری قاضی برای پشه وای
مه زنی کوردستان و تومایندهی مه باب به
عضوی هه پیتی مدیری شه یانه به
هه لیزر دراوه .

جریمه
اداره ی شارداری کوردستان
مباقی ده ته نی له آغای ملا رحمن .
خات مشیح . درویش احمد که بی اجازه ی
استفاده بان له آوی شارداری کرد بوو
به نیوی جریمه شه ستاندوه .

نوی له روز هه لاتی نیوه راست . بلاو
کرد ووه .
ایستا به چاوی که سیکلی لاگبری
دیمو کراسی و استقلال و آزادی ملتانی
روز هه لاتی ناوه راست له قیامی آذربایجان
و کوردستان ده دوی بن .
بناغ و بجه نی هم باسه ایبه
دوشته ، هه ووه شه ووه که دو نهضتی
آذربایجان و کوردستان معلول جیری
هه لکوشن و زور بو هیناتی رابردوی
داخله و خارجه و هه ره دویان له به
ته ووه رهنکی دیمو کراتیک و ایرانی
بان هه به له لایه ن کومه لی زورو
زه و نه ندی باقی خه لکی ایرانی
بشتیوانی بان له ده کری . . . . دوم
ته ووه هم دو نهضتی لاگبری پیک
هینان و به قوت کردنی ابراتیکی منقل
و به هیزی آزادن .

آگری به ره رانه کی حزبی و نه په ردی
کومه لایه تی کوردستانی ته ووه به هیچ
قویه ک نا کوژیته ووه ، بوچی ؟
له به ره ووه که به رانه ری سیاسی استعمار
یوان که له روی نقشه به کی کونه و
بو ووه و بیرو میشکیکی ژهنگلای
که اساسه که در ووده و هه و قروفیشال
ماوهی له لاپه ره ۲

سه هزار سهر باز

سالی ۱۳۲۵ پادگانی سقز به سهر کردهای سهرشکر حاجی علی رزم آرا دوساعتی سهری مابو دستی کرد به آگر بارانی هیزی شیمه که له دوره ی شاری بوون به و هوایه آگه به بوستانه ایسه دامان سهرزاندون له سهری ری سه قزوینه بگرنه دو اووه و خواربار بگه به من به قشویان له سهره دی ، بانهر سهر دشت ، هم شمره سوازه ساعت دهوامی کرد ، سهرچی له توانیان دابو به کاربان هینا : ۳ هزار سهر باز ، هشت توب ، دوتیاره دوو تانگ بی و وچان شهرریسان ده کرد شهرری ده کرد له گهل هیزیک وه کی خوی آماده و پرر چک ؟ نه آ ۱۱ بوسنیکي نیمه که علمرت بو له سبونو تهنه ننگ چو بازانی به سهر سکرده ی بوت بولکونیک آغای مصطفی خوشناو دایرانه خوبایو له سهرنگه ر خستبو و به تنهاسنیکي به رامهر به و آگره زوره راگر تبو ! هیزی شیمه له بهر نهومی که دستوری شهرری بی نه درابو آماده نه بوو شهر راهش سعیت هینه تی نه و اوو ۱ به لام سهر بازه کان بیست صدوقی سهر موری فیشه کیان بهچی هیشبو له سهرنگه کانی پیشه و میان عمه فیشه گاه و دست هیزی شیمه که ونن نه و چار ههرده بی

سهر قز بانه سهر دشت

و خه تاندن وه و تاندنی هممو نه نومی بچوک به تابه تی فومی آزای کورده و هممو تازمه واردیکي مه بدانی سیامت نهومی نی معلوم بوو نه مرو له سایه لظی حودا و ره هیری حضرتی پیشوای مظم و خوشه ویستی کورد . تان سیاسکی زور به تیر و هیز که چاوی دوزملاتی کویر و ناینا کردوه و دروناکي خستوه هلی دوسان له سهر پایه و اصولی دیمو کراسی ، اسلامیت ، زانست ، برابری و پیشرفتی حهق و تومسعی راستی و درستی و چاکی بو زرگار کردنی برابانی مبارز و آزادجووامی هموایران و کوردنی دیلی دهستی استعمار موجوده که سهر کویتو پیش کهوتی هم مراره مقدسه له شوقای تمدن و شارتانیه تی سات به سات معلوم و آشکراده که بهلی ، مهنده و نه ویدی خودایه ، که : اذا جاء الحق زهق الباطل . به بارمه تی به زندانی مهن مهربم زوانه آسوی هیوای نهو به شیره هزارانه به دهستی به هیز و توانای برابانی آزای

ماوهی لایه ره ۱

به کان ، ایرانی نه و نه دمه کیشابوه خرابی تا که یوه ریزی دوه له تیکي بچوک و بی هیز و کوی له هست و وایلی هاتبو نه نیو هیندی دولتی و مگ : تورکیا ، عراق ، افغانستان ، مصر و ... دابوه بیس مهر گه خانه به کی انگلستان . هیز و قونی ظاهری و رواله تی تورکیا له روزهلانی ناوه راست دا و بروی قسه ی تورکان له لای هیندی له ده سه لالت دارانی افغانان له و سختیکدا که سیامت نهی ده سه لالت داره کانی ایسه به آشگرایی وه شیوه ییکي شوینستی مند لانه ده گهل افغانستان نا کوک بوو . ایسه خسته بوه آلهی محاصره و ده ورده دانه وه . دوا ی هم شهره ی دوا یی تورکیا به ره سخی که ونبوو آقهی (قدرتی) شد و بیچه وانه ی دیمو کرا- سیوه و دیواوماسی انگلستان هه ولی دا که نه یوان تورکیا و ده ولته زیر چوبو که کانی دیکه ی روزهلانی نیوه راست و مگ عراق دوسه تابه نه که له گوین (دیواوی امنیت) دروست بکا . بو آرای خواران و ملیونی ایرانی له بهر چونه بوئی هم هه لک و ته عاقلانه نه . هورمندی ایسه باش تیگی یون که به دایون و نشونما وه بچوونی قدرتیکی میالی گهوره ده ایران دا ، شیخ و بناوتی روزهلانی ناوه راست ده خانه سهریایی تازمه . تورکیا و عراق له بانای نهومی هاو- شوری اراییکی (سهر آباد) بن ده شنه دروسی قدرتیکی پشت به ستور به میلهت و ضدی استعمار که به روی و شوینیکي باش ایسه فکری اقبانی ملی و دینی روزهلانی ناوه راست و کومله ی به کجار زوری میلهت استعمار کراوه کانی روزهلانات آئیرده کات . بیچیکه له وه ش ده یته و هروی ناکی کرده و هی سیاستی دیمو کراییکی روزهلانی ناوه راست و میلهت نه دروسی کانی فیرده کا نه گنر نه و انیش که قیسان له آزادی و استقلاله دمی :

- ۱- بهر بهر کانی بکه ن .
- ۲- ایران بکه نه سهره شقی خویان .

مشله ی دووم له کنزایمه زور اعیتی هه به . ایسه که ایسا نفوذی معنویمان بو دروست کردنی سفیک له میلهتانی عاشقی آزادی له مملکته نه دروسی گنمانده به چه شتی که لازمه نه . نه گنر نه آزادی به له کوردستان و آذربایجان پهیدا بوه تمبعی که بن و به هه وه لایه کی را که به یه شو و فوذه و نه و مان وه ده سه تده که وه .

خه نیک داکیر که بن . به لام چیه مامعینی حه به گهل وه کومله ملی ملتانی دروسی و ده بته به کی دیمو کراسی روزهلانی ناوه راست تماشای تاران که بن ؟ ههروه کو له و پیش که ده سیاستی ایرانان به گوی مه بدانی گوو گوچانی امیرالیست ده زانی موقعتی ایرانان روزهلانی ناوه راست دا به و جانایی که ایسه آذربایجان وه خه لکی کوردستان له تاران ، تاراضی بیلینه وه تاویلی بی به چاریک روله ره که زی مملکتی ایسه و مرگین به لکبو سیامت نهی ههره گهوره ی ملایمه ههرده بی نهومی که چیکه له وه ی کومهل و گهل سی آذربایجان و کوردستانی ایران راضی بکه بن . دروسی هه مو اولیاتی ملی و مذهبی تورکیا و عراق و ولاتانی دیکه ش بکه مملکتی (به هیزی دیمو کراسی) خزمان .

هم تاکیدی جبری و مترقی به بیچه و راه نهی بیر و فکری هیندی له نوسخه نویسانی نه ده بانای (کومه لایته - اجتماع) نه گنر ده سه لالت واعیتیگ له ایران زیاد نه که هیز که کم تاکتوه . ایرانی دیمو کراسی له وه دوا ده ی مگ قه لایه کی قایم و محکم له نیوان تیر کی و عراق و هیندوستان و به افغانستان و به گه تی سهویت دانه خه شی مملکتیکی سهر- به خو و به شخصیت و نیو به دره وه که به بکا . له هه مو جهه بانای بین المللی به قازانچی آشتی و امنیتی دنیا و خه لکی ایران به هره وه رگری و قازانچی نامه شروع و ناسیاسی به هیز مملکتیک نه دا و به نوری خوی آقیه کی زن جبری امیرالیست بشکینی ....

له موقعتیکی وادا بی نهومی ایرانی دیمو کرات عملا به قازانچی دیمو کراییکی خاوهری میانه بیته کایه وه . ده ولته دراو- سی کان هه ره له بر نیوان آوزی خویان مجبورن له سیاسی دره وه و زورده و هی خون دافکر- یکی نوی بکه وه و ریسیایه کی تازه بگرنه پیش .

کومه لانی شوینستی تورکیا جیدی کوردان و ارمنیان به (ره گزی سو کدر) تازا نه گنر ... کومه لانی ارتجاعی و پاشه- کده ی افغانان له قدرت و ده سه لاتی ارتجاعی اروپا (انگلستان) و قدرتی اجتماعی آسیا (تورکیا) که مگر قازانچ بکه ن ...

ده ولته ایستای ایران له سهر ریگای اجرای سیاستیکی میالی و بین المللی ناریخی زاوه ساره . برینه وه و حل کردنی خیرای مشه ی آذربایجان و کوردستان . دست .. بی کردنی اصلاحتیکی خیرا و حیسانی له باقی جیگایای ایراندا ، دامه زانندی آزادی انتخابات و هه لیزاردنی نویسه رانی مجلس بو آشکر کردنی آره زوی حقیقی و راسته و نه ی میلهت .

ایران وه کو مشیکی به قوت ته کار له دلی (پشتوپنای روزهلانی ناوه راست) ده دا . نهوتا کتیکه هدرچند تدهافیه وه ره یواراستنی حتی ایران ده بهر اجرایکی . به لام گهل و کومله ملی ملتانی روزهلانات نسبت به و مسته به هیزه به زوی بناعی صلح و دیمو کراسی روزهلانی ناوه راست علاقه مندده کا .

هیندی که س که بیر له (رابودوی پرله افتخاری ایران) ده که نه وه و فرمیسک به چاویاندا دینه خواری . و اچا که نه و چوره که سانه رابردوی دور به چه شنه به هوی آتی نه یزیه وه تازه بکه نه وه که چاونه بررنه استعمار و استعماری مسئله دروسی کان ...

وده سه لاتی معنوی ایران له ریگی دلنه وای چهنده سد میلیون توده ی دنیا وه دست بخن .

گی به شاهده کان مرانی سهر وه سی که رت له روزنامه ی

توردستاندا هه رمانگی یک مرتبه آ لاداری ده کا هه ر که س نسبت به مراتبی سهر وه وه اعتراض یا وصیت نامه ی ظاهر کراوی رسمی که طرف متوفی نیو براو له ده ست نا هه به یا اینکه ارث به ره خوی به ادره ی عدلیه معرفی نه کردوه و اینکه نه کراوه نامدنی سی مانگ له بهر واری درجی هه وه آ کرداری به ادره ی عدلیه به مراجع و اعراض خوی تقدیم بکا به غیر از وصیت نامه و در کی رسمی و اعتراضی باقی زبانان له درجه ی اعتبار ساقط و قبول ثاگری وله پاش ته و او بوونی مدتی آگاداری حکم انحصار وراثت نیو براوان صادرده کری و به تیر ویراوانی نه و آگاداری به که به ارث بهر معلوم کران ده ریت و هیز گوناه اعتراض و شکایت قبول ناگری وه وقع ده گوزهری و نیو براوان به وارث وارث بهر ده ناسرین- هرو کی عدلیه ی مه آباد- حسین مجدی

آگاداری انحصاری وراثت

لهبرواری روزی دروشه مو ۳۵ ر ۳۲۵ آغای یعقوب یشوه ویای نه ستیری یشوه نه ولادانی بابای یشوه متوفی و ما هیان چیره که با تقدیم کردنی روونویسی سچلی خویان (یعقوب و نه ستیر) و روونویسی صدقی فوتی بابای یشوه که له برواری روزی ۲۹ بهمن مانگی ۱۳۱۶ له محلی دائمی خوی (مه آباد) فوتی کردوه و تقاضای صدور تصدیقی وراثتی به شماره ۲۵۶ ع ثبت کراوی اداره ی عدلیه ی مه آباد یان کردوه که وارث ارث بهری بابای یشوه نیو براو منحصره به دوو نفره که عبارتن له : ۱- یعقوب یشوه دارای ورقه ی نیو ناسینی ۴۸۴۷- مه آباد ۲- یای نه ستیری یشوه دارای ورقه ی نیو ناسینی ۴۸۴۸- مه آباد دانیشوانی مه آباد و کوردستان اداره ی عدلیه ی مه آباد له پاش رسیده

ماوهی لایحه ۱

راپهرینی به ادراک

بوینه گهوره می نیشتمان و خوشه ختی دلی پر کرد
ین گیاجان و نیشته گوت. بهود و ستانمان گوت

آیا هم راپهرینه له کوردستانی نژادماندا
راپهرینی به ادراک ده بی اباراپهرینی گیلی

ایا له یه نترسین که له م کاجی کامرانیه دا
به به و هری کاجی نوستن و ههست کردن به خوه

ایا چه زمانین که له زمانی بی خبری و نوستندا
به نه و عه راپهرینه رانه هاتوین . به لایم راپهرینیکی

له تو همتو ریگی سهر کون
له ئیمهش ژبان یاروح نهویستن

هم پیشکه وتنه به گیتی اوی
ملهت یه ک دل بی قهت پاش نا کهوی

Table with 2 columns: بو سالیک, آبی نمان. Rows: ۱۵۰, ۸۰, ۳۰.

درسی زهانی کوردی

ریوی چووه لای وه سستا
ووتی وه سستا کهوش که بو کیژ

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

ریوی چووه لای مریشک
ووتی مریشک هیلکه که بووه متا

بو آزادی

راوستان له سنوری نیشتمان چما جلی
تیریتره ؟ باراستن و پاسهوانی نیشتمان جی

چی کاتیک له کاته خوشتره له پاش روزانی
زور له سنگردا دانیشتن و دوزنی نیشتمان له

چی ده میک له ودهمه جواته که له پاش
رشتی خوشی هزاران لای نیشتمان په روه

چی ساتیک له وسانه خوشتره که برا کوزراو
به دوی دوزمن خویشخوردن بروی وله کوچه و

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

چی دوقه بیک له دوقه دایگرتزه گهله
شاره رز کار کراوه کانی له بهرام بهر براخوشه

بوشوا

پیشه وای شیرینی خاکی کوردستان
مایه ی زبانی

ههل که توی میژوی چرای گشت لاوان
سهر کرده میزگی گشت نره شیران

گورد چاویان له میزی تویه
رز گاریان بکه می لهم و ته ن رویه

هم پیشکه وتنه به گیتی اوی
ملهت یه ک دل بی قهت پاش نا کهوی

ایتر مل ناده بین به گورده غدار
خومان ناخهینه ناوداوی بهد کار

که پاش یه ک کهوی پیمانی کوردان
کیوهل نه کنی همتی مهردان

آگاداری

چایخانه می کوردستان
به چوار نهر کار گهر

۱ - گواهی نامه ی
ساله ی ابتدائی هه بی .

۲ - نامه ی له
سال کمتر نه بی .

۳ - رابرد و یکی خاو
بی هه بی .

داوطلبان به چایخا
نه می کوردستان مراجعه

قههرون .

قهه نهسته ق
کاری نو سهری نهویه راستی بلی و هچچی تر

ورگیر : سید محمدی حمیدی

به سه هاتی آارات

۲۵

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

دوست و دوزمن ده بی بزانی آشای شهم
مملکت توره که . کهسانی که له ره گه کانی به دنیا

شرطی تی گه یشتن نهویه که به هوی
کردنوهی جوگه لایک له و لافاوه ویران که رانه

نوسر لیردا له بهرانه بهردی نه مقبره
له خو را باوه رری خوی نالی روز گاره که نیشان

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

دوست و دوزمن ده بی بزانی آشای شهم
مملکت توره که . کهسانی که له ره گه کانی به دنیا

شرطی تی گه یشتن نهویه که به هوی
کردنوهی جوگه لایک له و لافاوه ویران که رانه

نوسر لیردا له بهرانه بهردی نه مقبره
له خو را باوه رری خوی نالی روز گاره که نیشان

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

فرمانده می تورکیه له گهر مهی
شهره کانی آارات دابو خسالد آغسا

دوست و دوزمن ده بی بزانی آشای شهم
مملکت توره که . کهسانی که له ره گه کانی به دنیا

شرطی تی گه یشتن نهویه که به هوی
کردنوهی جوگه لایک له و لافاوه ویران که رانه

نوسر لیردا له بهرانه بهردی نه مقبره
له خو را باوه رری خوی نالی روز گاره که نیشان

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

کوهستان

له سهر لوتکه کانی آگری می گهوره و چکوله
دانرا بو کیشا و له سهر بهردی نه مقبره نوی

ماوهی لایبره ۱

سکالای جو تیار

بی ته که تم ساتی بدمم کامه رانیوه ؛ ته وساتهی سکم قیری له جیو و تیه اندان به دورو بیم .
 خوشگشت ساتیکش ته تایلم و ته نلیه وه به دم دمردی هه زاری وه هغه سارده وه و ته توانم خو له سردی بگرم اناوشه و یاس و ییگاری زوردار .
 فرمیکی کلولی وکلیزه مهی بارانی به هار له دیده کامه وه به کرزی و زاق ته دانه خوی و خوی بو زه وی ته کوتی ته ای لداوی دیبیتی دهر باز بووه . . .

چهر گم به ناسور ته که وی که به بیتی ؛
 منداله کام ، بی خوندن ، حول ، گه مزله به تیاره ، ناشی . ته سوریه وه وله برساته زروقین و له رویتا هل له رز و ته لین ؛ هه هاوار !!
 هه هاوار !! زبانی به ختیاروی بو روو له ایبه نا که ؛ تا وانمان چه ؛ ؟ . . .

دالده بصرکی به برین وکی
 بیکه بین به ره بهر ؛ دهستی بار بووو و یارمه نیمان بوورژکا و له دهر به کئی به رز-گارمان کا و ژبانیکی بر له ختیاروی و اسوده بیمان نه شاندا ؛ ؟
 کوا ته دلسوزی ههست به دمردی گرانمان بکا و بلی ؛ من دالده تانم . . .
 وهرن . . . راپه ررن له رووی زوردار بیدا و بشیکش کوتی دیبیتی و تیکدن کوشکی بالایی به خوی هه زار دروست کراو و سه بره زری ته وانهی که له سه ر بسازوی ایوه دهرین و له ناوهرن تهوختانی میلهت و نو که رای استعمار - دهر مزی گم و نه شتمان - هه ر چهنه سردوی بهری بیان به زمینی بخوم و کور به کامه ادیت و له ناوهیلی جوته که دانه چی بیتی به گویم داوه ته ؛ تهی خک به سه هه که ای و به بهر وشوه بو

ماوهی لایبره ۱

کورد به عشقی . . .

امنیه بی ناموسی بی ده کرد مالی ده برد سه ر باز ناتون شکینی وله هه مو لایه که وه دمست دریزی به و ده کرد وظلم و زوری کار به ده ستانگی دیسه کئی ته و ده لوانه که کرد بیان خرابه زور آلاوه بو بو خو شیان نو که رو به ریتل ده رو جیره خوری استعمار بوون له نه اندازه به ده ره و نایه ته نه ژماره وه .
 دیسان ده گم له ته هه مو دهردی سه ر به ورده له می آزادی ته که موت و وازی له داوی خوی نه هینا و گیانی له به می آزادی خوازی نه هه ته خوازی و بی و وچان به به سابی که جیو به می و به هوی اجزای که دای مزرا ندووه بووه ده ست هینا ته هوی آزادی به ره ره کنی کرد وله هه مو مه له نه دیک دا قور بانگی زوری دا حنا هه من آگام هارم که یکه صدویست کس ته تابه به گرادانی به نیوی مه ریان به گوناخی بیری آزادیخواهی له ماوهی ۱۵ ساندایانی له سال ۱۳۰۶ تسالی ۱۳۲۰ لقصری قاچاردا کوژراوون و مریدون وله گشت هه لیکه - ته هه و له ته هه لای کورد به فریو چو تاخر دا دهر فنی ده ست خست و خزیسی دیبو کراتیان هینا به ره هه .

ملتی کورد له ژیر ره به بهی ته مز به دا هه لستاو شورشی کورد و پر و زه ته ده رو آزادی خوی به ده ست هه ا اور وایی له کورد ستانی آزاد داله کار به ده ستانی دزوخا و له اهنیه آزانی مال برو ناموس درر نشانه به کئی نه ایدی هه چی ته مه و مز و له غاو هه لالا وانه له سه ره زری چو تیر و فله خوی بیچاره هه ل ناسوری ایدی آسن و خسته داری سورده بو به هشت و که له که ته ستوی بی ته وه نازی ایدی لای جییلان له کورت و زنجیر ناگری و دستان له به هشت و هه ره به نا داری ؛ چاوی دهر مانی کورد له به ره دهر مزی آزادی هه لئا و ته وانی دیتی ته سه ره به ته بیان نه ته دهر مزی به پامال کردنی ته آزادی و په لهر و زری که کورت و دستان به ده ست به پای و فیل و ته له که کورد و و مر اگری جوسی یان دامه زانده و ته مانه گیلن له وهی که ملتی کورد دای چه نه مایون خوی زرا و خوی زشت ته ته آزادی ده ست خستوه و به هه و هیز بکه وه پشتیوانی بی ده که دای باریزی له می بهری ته ته آزادی حسانوه وه له روونا کا ییدا حاوا و نه وه کورد اورو مل که چنن لاره ملی له نیویان باری کورد و و زور میدانی زبانی دایش که کورت و ته به زمانی خویان ده خوین دهنوسن و طبیعات به زمانی کوردی

بلا و ده که هه هه هیز بکی به هیزی ملتی مان به تیری و پری و سازو به ره که وه دامه زانده که دهر مانی له پیش دهر مانی بیته به نه سگاری بیچگاری دم کوتی بکا له آهه نهی نه شتماننه جوانه که مان داله ماوه بکی که دها زور چو نه ته پیش وضعی اقتصادی مان نه بته به زور زور که و پیش بینی ده کری که به زوانه گورانیکی زله له هه خوی بی کوردستاندا رو و ده دا و به هوی ترا کورت و آلاهی چهرخی بیسته با توری فلاحتمان ده که بوته کار و دنیایک به بهرو بو خا که زبیر ته که مان تیره که به و به وه دای منقابه هه جو ره وسایی زبانی ملتی تمدن دینه نه شتماننه که مانه وه و ملته که مان نه زبانی خوشتر به ره ره هه ده که بهی .

که واپه هه فت ناگونچی که ایبه له آزادی ده ست هه لگرن و بو به ره چیره مه و به ره کانی ده گم دهر مانی آزادی حاضرین ملتی که به عشقی آزادی بی و نامی سه ره به ستی چیشتی هه ر کیز له ده ست خوی نادانی به له ماوه که ده هه ننگاوی زور زلی تاریخی مان هه لئا و نه . حزبی دیمو کراتی کوردستان به عاقلانه توانی ملتی کورد ره به ریکا و باوه رری و پشتیوانی هه مو کوردیک بولای خوی بیکشی . حزبی دیمکرات هه و ده دیک ملتی کوردی دیتوتوه و بو ده رمانی ته و ده دانه هه و لای داوه .

ته و رو کورد ته نیا آزادی خوی زبیری بلکه به چرای ایمان و هیزی به که تی خوی آزادی له هه و ایراندای پی ره به ددها . ته و رو ایران پهلایکی تاریخی هه لئه بویری و کوردستانی له آزادی ته و دا له خو بووردیکی له نه اندازه به ددر د زبیری ته و رو له سابهی نهضتی کوردستان داخریکه گورانیکی گه و ره له ایراندای رویدت . ته و رو ۱۵ ملیون دانیشترانی ایران چاویان بریوه ته بیاهوی کوردان و آذربایجن ایستایش ارتجاع له به لا زری دایه هه مو هیزی خوی کو کرد و ته وه و ده هوی پیروسی آزادی ایبه وه هه مو برانگی ایران که هه شتا به حال تر و سکه به کیان که و ته به ره چار بیکشمن و چرامان لی بو کور زینه وه و آزادیمان لی بستینه وه ایبه ش به کومه گی هه مو آزادیخواهان یکه چه به مان دامه زانده وه به عشقی آزادی مله و به ره به کانی خومان دوام به ده بین مبارزه ده که به تا آزادی خومان قایمه ده که به آزادی ته و ملتانتهی که چاویان له ده ست مانه تأمین ده که به و میوه سی سه ر به ستیان دهر خوار دده دین و داوی دیلیان له نه ستو داده رنن و هه مو آزادیخواهی دنیا بو یاره مه تی خومان بانگ ده که به جاهر بیزی برایتهی و دیمو کراتی .
 سید محمد حمیدی

ماوهی لایبره ۳

راپه رینی به ادراک

ده کری و هه یچ شتی که دنیا به دا به قدر کوشش کردن له ریکگی مبدأ خوشترینه . وه له دوی کوشش و کار کردن و به سه ر که و ته هه چ آسوده گی که نه که هاوتای ته و سه ر که و ته بیت .
 که واپه سه ره خوی جوان و گه و ره به چونکه بلندترین قطعی زبانی صاف و بی گه رده به به لام ووه کو جیره وایه . جیره ویش هه ووه کورده زانن نه رزوه که وچی به خوی ناگری ته که گرده ستی بو و بهی که ییگری له ده ست دهر ده جی . و بهی ته و ی بیبیری دینی له قایکی حکم دروست کرا و دا دهر بیری . بو ته و ی له ده ست دهر ده جی هه ره هه سه ره بویش له رز وک وچی به خوی ناگری ته که ورسپله ی باریزی گاری بوهرام نه کری ته و سپیلانه له مظاهری زان دینه جی چینی که سه ره به خوی خوی بلند تر بین مطهری زیانه

وه ته که ره ادراکی راست به باهی ته و وسپله دانین بی گومان راپه رینی راست ده بیته دایک . و ادراکی بی راپه رین بی سوده هه ره وها راپه رینی بی ادراکی بی که مانکه و ره راپه رین له وه ختی که ادراک ته ره ره ریری که چه وانان هه ست به حقیقه تی مدهت و قانونی زبانی بکه نه و وجو له و مان به رننیک بیت که ادراکی راست و بی بیچ و به نای لی و ته بکریت .

به لام راپه ریش به هه یچ شتی که نایه ته جی بو ته تهی که بی خیا و ازای له بیته کازی دانیشترانی و ولات و قانونی زبانی فراهم بکری و ته کی ته بکی به هیز له بیته چاوانان و ره ره راندا بیته جی . ره ره ران له دوی ته وهی که زبانیان راپه رینی که به ادراک له نا و چه و اندا جی گیر بوو ریکگی کار کردنی راستان پیشان بدن وه زیاتر هه و له و ته قه لایان له گمدا بدن بوو ریکگی راست و حقیقه ت .

له و خطرناحه تر و ویران که ره تر نه که ره ره ران چولا نه و ی چاوانان بو مصلحتی شخصی و طماعی ذاتی خویان به کار بیزن . تهی ها و نیشتمانانی ره ره ره ران آگادار بن چه وانان له کار کردنیان و چولا نه و اندا فریو مه دن و بییر له وه مه که نه وه که هه رخوتان ده ست ره نه جی کوشش و هه و له و ته قه لایان بخون چو نکئی ته که ره و ره گمرا انتقام و مرده کری و ته که ره و ته انتقام و ره گرتیش خطر دمی و شورشیکی به آزار هه لئه گیر سینی ته که ره ته به بی و ته وه زیش گرتی هیلهت به ره و سه ر ده گه رانی و مال ویرانی و محروم کردن له سه ره خوی سوق ده کا .

که واپه و با آگادار بین . بوچه وانانان مخلص بین ته که ره گیانگی به اخلاصمان بو ملت و نیشتمان هه به . چونکی هه ره به اخلاص باوه ره له به بی چه وانان و ره ره ره راندا به پداده بو و سپله ی باریزی گاری سه ره خوی و ریک و بییک کردنی و محکمی فراهم ده بی . ته و ده مه له و ته نرسین که ته و سه ره خوی مان له ده ست بیچی که خومان و با بو یاپه ران مال و گیانمان تیصرف کردوه . به وه اثباتی ده که کی که راپه ریمان له ادرا که و به . گیل و بی سه ره شورشی و بلند بوته و مان ته سه ره و اساسی راپه رینی به ادرا که بنا کراوه بو ته و ی باریزی گاری سه ره خویمان بکا . وه ره ته و سه ره خوی به شه که به که کفیلی آزادی و آسوده گی و گه و ره یمانه

آگاداری

به هوی ته و نوسراوه به دوی آگاداریکی دیکه دا به ته و اوی بر ایانی فرقه دیمو کراتی شاری ما با دراده که هیندریت هه ره و کی له ته و مل دانه دگر دراوه هه رچی زوتر کسانگی کراتیان و هر گرتی وه بو برداختی مانگنه و دوا گوته و کسانیک موقف به وور گرتی کارت هه یون بوور گرتی کارت به گویمتهی محلی شاری ما با دراجت به هه لهرمون چکو له ترین اقدامیک نه کراوه گویمتهی محلی ما با دوتو نه کور دنی بر ایانی خوشه و سستی به و ته تلق کردختی له ره دستنگیو بی بولی به حالی حاضر که له لاین پیشوا میظم به برداختی بولی

تعلیماتی پیشه ره گهی

به بی ده ستوری که له لاین که بیتهی ره کری به و ده راپو روزی ۱۴۱۴ ر ۱۳۲۵ ته و اوی رسا و و کار به ده ستانی ادارات و اندانه کانی که بیتهی ره کری سعاتی ۷ به یانی له پیشه ره گه خانه حاضر بوون له پیشدا له لاین آغایان حاجی رحمن آغای ایلخانی زاده . کاپیتان میزانی (سه ره کرده کی آذربایجانی) حضرت عبدالعزیز . محمد محمود ابراهیم نادری . محمد امین نادری جعفر کریمی معاون وزارتتی هیز . صدیق حیدری . ابراهیم صلاحه رماندهی هیزی نا و نه دی له بابت فریوونی تعلیماتی پیشه ره گهی و خوشه و سستی و باریزی گاری له نیشتمان و فریضی فردی و اجتماعی هه ره کسبک نطق کرا . یاشان حاضرین ریزبان به ست و تعلیمات ده ست بی گرا و ته سعانی ۱۱ ادا مهی بوو

مهاباد - چاپخانهی کوردستان

سید محمد حمیدی

په چاپ وده ستلی دانی ووتاردا آزادین

هه یته تی نوسه ران وده دهری ده خن

دوستان کی یه و دوژمنان کی یه ؟

هیچه مختیک وه کواستا آدمی زاده هه و گیتی داله بک سورته یوه توهو آشکرا نه یوه . بهر بهر کانی بهینی دوهیز به تهاوی شدت روی داده .
هزی به کم له ولادت اگیر کهره کان (استعمارچی) وچندنه یکی ولات فروش که مصالحتیان ده گهل مصلحتی استعمار چی به که په پداده بی و هزی دوه له آزادی خواهان و هه ولدهری لاردن و کوزاند . نه و دی ووشی (استعمار) له تاربخدا دینه چی .
پارتنی به کم به چک و صلاحی صدهی (قرنی) بیستهمین شه رده کاو ده یوی به غفلتی صدهی ۱۵ مین صلح بهستی و نایه وی له میژو ههچ درس هیر بی و عبرت و درگری
پارتنی دوم ده یوی ههچی تر هیمانی به دزی و کو سایکس پیکو وس ریو وسعد آباد و نایه وی چیدی په پمانی لوکار نو و مشکلهی دانزیک هه میسه بیستهمین شه و شور که به ملیون ناخوینی جهان و اسپانی شارتانیه تی دایچی پارتنی به کم بی وایه که چهره چی میژو هه رله دوران بشتی خوی دسورته و هه یوشه و ناروازه دلی له و دی هه به چا . کتر نای و هه چی هه به بیوسته هه روه کوخوی بیلوتیه و هه پارتنی دووم هه روه بی سوران و بیوش رو بشتی چهره چی میژو

کشی فرمول
کشی فرمولی چدری اسم له حکمتی ریاضی دا له مقولهی کمی متصل بهر اهری ده کا به کشی اسراری بهی آئی له فیزیک و شیمی دا . داعی حاضر م که هه مسئله مهمه با اقامه برهان به متخصصین فرهنگ تقدیم بکم . به افتخار و شرافتی کانگای مکاری مهاباد .
الحقیر حاجر سیدنا با شیح

په کیک له شاعرانی خوشه و بستی خه اصی روسی الکساندر سهر گه و بیچ پوشکین له سالی ۱۷۹۹ میلادی له ۲۹ مانگی مه له شاری مسکوله دایک بوو له لاین بسایه و هه له نسلی کوئی (دووریان) و له لاین دایک و هه اولین به خشراوی پاتور سلطانی تور که به نیوی ابراهیم له نسلی عربیکی بوو . پوشکین و مختی له دایک بون دایکو بای زور قهر بیون اما دیسان عاده تی دوپانی خوین له دهس نه دا و تها و دار ایه تی خوین له و مختی بون دا به یوانی صرف ده کرد له و زممانی را له نیوان دورانی روسدا زمان وعاده تی فرسه وی و اصولی ژبانی هه وان ده کار دابو و خاندانی پوشکین تابی هه وقاعدیه بون هه و بوو که پوشکین به چکوله تی زمانی فرانسه ی چاک فیربو له مالی له

نه ته وهی کوردچی له یه که تی لاوان دهوی ؟

دوینی ایواری رادیوی کوردستان هوزدیکتی خوش بلاو کرده وه کوتی به وزوانه یه که تی لاوانی دیمو کرات له سر تاسه ری کوردستانی آزادا تشکیل ده دهری به بیستی له و خه بهر هه گوره خوشه زور دلخوش بووم و گز گز بالام کرد .
ایستا دهه یوی به هوی له و نوسراوه هیندیک ده گهل لاوانی تازه گه بشتو و کوره گه لی له جو بوردوی کورد بدویم بیان رابگه نیم که ملتی کورد چی له وان دهوی و چاوه

وهر گیر مصطفی کریمی
له ادبیاتی آذربایجان هه

کسیخانه ی بای دا کتبی ده خوینده وه و شوقی له سر ادبیات زیاد بو جیا له و موش (کارمزمین و ژو کوسکی) له شاعرانی به قدری هه و ده می زور هاتو چی ماله پوشکین یان ده کرد و بو ادبیاتی و قسهی و انیش تأثیری کرد بوو اما دایکو بای و مختی تربیتی و یان نه بوو و هه موش بو پوشکین قزانج بوو پوشکین ته وای و مختی یگاری خوی له کن نه نک و خالی راده وارد و ته و دو پیره حکایه تی روسان و شو شتانه ی که رابره یو قسه یان بوو ده کرد و پوشکین هه و تی زور پی خوش بو تها وای هه وان ی به تاییه و ته تی خای بو ته دیاتی پوشکین به انتهای ده رجه تأثیری کرد بوو پوشکین له متدالیه و هه شده یانی خه تی زور ماوهی له لاپره ۳

خوینان ده مژن !
وه کو ما کینه به کار یان ده هین بو آمانچی خوینان !
به لام هه خه له تاندن و واده و ودهس خهرو له مدهه پولی ناکن !
چونکه میله ته کان له خهوی بهد بهستی رابره رین !
استمارو دیمو کرات یان لیک کرده !
زانیان که استعمار به هه رجوریک بی یاهه ر ریگایکی ده بی بهر بهست بسکری و بهر بهر کانی له له گه لا بکه بن !
چونکه آمانچی هه و هه و چهنه استماریک رووت کرده و هه و دهس برین و خوین مژنه . . .
گهرچی له بن به رده ی دوستایه تی و خوشه و بیستیدایی . . . . .
واحدوستان به هه موو هیزیکتی خوی دا وای آزادی و حقوقی خوی ده کا دهلی :
هه ها و او ! من چوار سه دمایونم سالی دوانزه ی . انگ ده چنیم ده درو و مه و کار ده کم که چی طاعون و برسیه تی و هه زاری په خم

جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل کان زهوقا

هه خوینده واریکی فامیده ازانی که تاییسته بنجی استعمار وه ک گیا که کم کشتو کالی آزادیده چون رشه ی خوی بلاو کرده و ، بو کوزانه و دی چرای سهرستی و زانستی همیشه به بو به گازی کاربون و هه بست و و چانی رونک بونی نه ده دا .
میکروبی استعمار هه رده می به ناوی نه خو شیکه وه وه نازی ، دیکتا توری فاشستی ، یونخوش خستن و هه و تاندن آزادی له کار دابو ، و بو و شک کردنی نه نهمانی تازه هه لچوی سهر به زری و هه برین و وچرا ندنی تانویوی به که تی وه کرم و مورانه هه جاری له شو پینکوه چین له سر چین له کیشه و بهر دابو .
ایستاش که ته مالی بهستی آزادی دائم لهضنه دایه و به آشکرا دینه چی کراری ژیردستی و استعمار وه نازیو دیکتاتور یو فاشست بهرسته کان همیشه به انواع بیلاتو درو و به دوزمانی نوی ناحزبو ناهه مواری له ناو کومه لی آراو آزادی خواهاندا بلاو ته که نه و هه بوبه انجام گیاندنی بهستی خوین به ناوی سیاسته و انواع دروو بی قولی

برباری هه کن ، و همیشه پیشه یان هه و به که بشوی بخنه نابه رده چه و نه ته وهی آزاد .
گویا تم بهدکاریه ههچ سودیکی هه ؟ ماوه له لاپری ۴

گهرانه وهی جنابی و هزی هیز

جنابی آقای محمد حسین خانی سیدقاضی و زبیری هیزی کوردستان و جنابی آقای زانرال مهلا مصطفی بارزانی که چنندروز له وهی پیش چون بو جبهه روزی ۲۵/۳/۱۸ سعاتی ۸ پاش نیوه رومر کز گهرانه وه جنابی وزیر له کوبونه و به کی خصوصیدا که به دستوری کار به ده ستانی حزب سعاتی ۱۰ نه و ژو گهیرا یو له فیداکاری و اخلاص و روحیه ی آغبان و سهرانی کورد و سهر بازانی کوردستان که له جبهه رای ده بیرن زوری تقدیر و تمجید فرمو و . و ضمنا فرموی ریگای اتوبیلرو له دی هه ر خوزه وه نامیره دی و شه قلمی یانه به یارمه تی و کومه کی خه لکی محل ته و او بوو و ایستا ماشینه کانی ایسه ده توانن به هاسانی خوارده منی به سهر بازانی هه و به لپه تده بکه یین .
که متهر ته و او بوو خه ریک بوون له دهس حیصه و به صه رزگار بن استعمار خوی لی قیت کرده وه هه ولنده ی به دوو خوری دا . . . . .
ته ندونزه ی کان بی یان ووت هاستر چیتان دهوی به یننگه یننگ ووتی ههچ .
به لام میوانه کای جارام بو هینا و ته وه ماوهی له لاپره ۴

گوزارشی هه فته یی

دهنگو باسی هه رده مهمی داخلی حه قته ی رابردو تشریف بردنی پیشه وای هه جوبمان هه تاران ، پیشه وای روزی دووم می هه روزی که ایره مسافره تی فرمو له توریزه و هه بطیاره بو تاران مسافره تی فرمو . له اعلاوهی دوستان و نیودا که بشته فرود کای تاران . له فرودگاه لاین نمایندی آقای قوام السلطنه . نخست وزیر و عدلیکی زور له کوردانی ناشته جی تاران و ناسیوان له پیشه وای واز کراره . له مهمانخانه ی ده ربه ند له طرف ده واه ته و هه مهمانی ده کریت پیشه وای معظ له اول روزی که بشته تارانی له لاین نخست وزیر آقای قوام السلطنه دعوت کراره تراکو ایستایشکی رسمی له مباحثاتی پیشه وای حکومتی تاران نه زاندراره یلام هه روه کوبومان و هه رده که وی بی دلگیری له ژر آسمانیکی دوستایه تی و تقاضم بسوتیجه دهرون ، آقای کتور سوهر وزیر اقتصاد

درو و ده له سه باویان نه ماوه

گهالی له قه ومه زرد دارو فاشیسته کان به هوی « فرتوو فیلو دهس خهرو » که له بی هیزر کا بازدا گیر کرده و هه چهنی « زهرو و

پیشه‌های مه‌زنی کوردستان به فرو که له‌تاران گه‌راو دهمینی سه‌عات ۸ به‌یانی له‌کاتیکدا عده‌یه کی زور له‌رجال و محترمین و شاگردانی مدارسسی آذربایجان به‌پیشواز یه‌و چون تشریفی گه‌یشته‌ته‌ورین .

۲۱ شهریور

کوردستان

شماره ۶۷

ماوه‌ی لایپره ۱

کده‌ده‌کانه‌وه چونکه هم‌مواصراری یوغوسلاوا بوشه‌وه بو نوه‌کدوباره ترسناک‌ترین هیئت‌های کورنایی‌ده‌واتیکس خارجی مسئله‌ی تریستا بیوه‌گری به‌کی سخت له‌بینی یوغوسلاوا هرره کو بومان دیار ده‌کوی هیتائیکس ملی ناتوانی شاریک و ایتالیا و لوزیر پرده‌ی تیران ده‌وله‌تی شوره‌وی انگلزو به‌ته‌واوی یاریری بوتال‌ده‌توانم شاریک‌دانزیکتان بیخه‌مه‌بیر، امریکا حل‌کرا ، و هزه‌رای اموری خارجه بی‌قراریکی بلان‌ناراندیرت رای‌حکومه‌تی یوغوسلاوا به‌راپه‌ر به‌م‌مسئله‌به نه‌ای تم شاره‌بان کرده شاریکی بین‌المللی ، هر چه‌چواروزیرانی چون‌ده‌بی ؟

اموری خارجه به‌قراره راضی‌بوون به‌لام تا‌کو اینتا ناراندیرت رای حکومتانی یوغوسلاوا و ایتالیا چه ؟ عجا به‌صوره‌تیکس موه‌قه‌ت‌وزرای اموری خارجه قه‌رایران‌دا که یوغوسلاوا به‌م‌قراره‌ی کونفرانسی‌وزرای خارجه‌ده‌مه‌لمیچی؟ مسته‌راتی ایتالیا حساس‌لیک له‌زیرچه‌نکی ایتالیا و نظاره‌تی چوار چونکه‌چنه‌دروز همه‌وویش اعلامیه‌یکس دا کونتی حکومتی تم‌ساله تم‌چواره‌وله‌ته ده‌گه‌نه‌انجاییکی قطعی . هرره کو یوغوسلاوا به‌م‌قراره‌ی قراریکس وزیر خارجه که له بومان‌وه‌ده‌ر ده‌کوت له‌باحتاتی وزیر خارجه هررسی حقوقی ایسه که بکانه‌وه راضی‌نایت و قبولی ناکت . انجا ده‌وله‌تی شوره‌وی امریکا انگلزو ده‌واته‌وست نظاره‌تی مسته‌راتی ناراندیرت تم‌قراره‌ی وزیر خارجه له‌حقوقی یوغوسلاوا ایتالیا نه‌یا بوخوبان بی انگلزو و امریکا به‌نظاره‌تی ده‌وله‌تی شوره‌وی راضی‌نه‌بوون هرره کو ده‌وله‌تی شوره‌وی له‌نظاره‌تی انگلزو و امریکا ته‌نایت‌نیاراضی‌نه‌بو چا کترین حلی زو‌ه‌وه‌بو کرا که هم‌مستهمراتی ایتالیا له‌زیرده‌ستی‌خوی نظاره‌تی هر چه‌چوار ده‌وله‌تان‌دابی

گوزارشی - هفته‌یی

ماوه‌ی لایپره ۱
جاء الحق ...

بازار یو دیکتاتوری و قشتیست پرده‌سه‌کان بزانی که به درو ده‌له‌سه‌یکان ته‌زانی شو خورمایه تیران خواردویانه ناو که کی لای ایسه به با نو کوری استمار و زبرده‌ستی بزانی پرپوغانده‌ی تیران که بلاوی ته‌کانه‌وه بو تفرقه‌ و جیسا کردنه‌وه‌ی هیزی دیموکرات هر ره‌نا که ون، تم گرو-گاهله هیچ تأثیریکس بقوه‌ی منوی و دلی به‌تینو توانای هرزی شیردلانی ایسه‌نادا چونکه هیزی ایسه همیشه چاره‌وران و آماده‌ی به‌رامهری دوزمه و ده‌یکه تینوی خوشی به‌دخواب بد کرداره‌کانی و له‌لانه‌ی خوبانه‌وه و لگ بلینگی به‌دین آماده‌ی هلمه‌تن .

با همو استمار به‌رستیک بزانتی که آزاد بخواه ری به‌بو به‌دیو به‌خوابیسه ته‌بمن و آگادارن که له‌سه‌کوردستانی عراق و تور کادا بومان هیتانی میشکی سه‌رستی و به‌ر هله‌ستی بزانی آزادی که نه‌جه و طینه‌آزاد بخواه کال ته‌گرن و ته‌زانی به‌بند کردن روحی راپه‌رین و تیکوشتیان ته‌ناسی و به‌مه‌ به‌رامهره‌کانی آزادی ته‌کن و ته‌می استمار له‌رو به‌تیه و به‌بازرن . نانا ... یا لی‌بان آشکرای بیخته‌نه میشکیاته‌وه که تازه ده‌وره‌ی استمار به‌مرچو ، دیلیو به‌ندی تین بو میشکی که نه‌جی آزاد ناهینی و له کرده و وونه‌ی خوبان به‌شیمان نایه‌وه ، له‌ش به‌نده‌ت کریه به‌لام بیر و پاوه به‌نه فاکریت . به‌ندیخانه ناتوانی به‌و نیشانه‌ی که نه‌جی آزاد تیری آمانجی ته‌گرن له‌چاو وون و له‌بیر دمرکا .

تازه استمار ناتوانی به‌ره‌له‌ستی شلاو و راپه‌ری آزادی خواهان بکات . میکروبی استمار ته‌وتینه‌ته‌ما که روحی به‌رامهریو هر و ل و نیکوشین بو رزگار بون بکوژت . دیکتاتور و نظری و قشتیست پرده‌سه‌کان شو و تاو که‌بان مرد که به‌سه آره‌زه‌ی خوبان بی‌ترس له‌سریش خونی‌ه‌زاران که نه‌جی خوبانک و نیشتمان به‌روره و بییری دل رون و به‌را و تدبیر بمن .

بانه‌مو به‌ده‌ندایدک بزانتی که همو آزاد بخواهیک برابری به‌نیشمانی داوه که هه‌تادوا گیان‌له‌سر خاکس باکی خوی به‌دلیکی به‌هیزوه‌له‌تیکس شیرانه‌گیان به‌خت بکات . باندنای آزادی بزانتی شمشیری هر که ون ته‌ده‌ستایمه‌وه به‌با استمار خواه بزانتی که آلی آزادی به‌سر کوردستانی آزاده‌وه له‌ره‌شوه وشه‌مالی سه‌رستی بوته به‌ختیاری بوهمه‌مولاتیکس کوردستان ته‌بات هیزوتوانی ته‌که ته‌مه‌به‌یداخه له‌ره‌شوه و هم‌شماله‌سته بیخت .

با استمار به‌رست بزانی که چاره‌ته بورزگار بوئان جگه‌له‌مه که ته‌وانیش له‌ره‌ی چوت بکه‌ره‌نوه‌وه‌له‌سر داری‌ناله‌باری یینه‌خواری وه‌آزاد بخواهان به‌دلیکی پالشو سیه‌یکس بی گدر بلین (بزنی آزادی بزنی حشره‌تی بی‌شوه‌ا که به‌رهم‌هرینی بزانی آزادی به‌پا‌ده‌داری ده‌سه‌ی آزادی بخواه همیشه‌هر به‌رزو به‌ره‌شوه آلی آزادی .

له‌همو آزادی خواهانی دونیاریکن و تالونیکس ته‌وایان له‌یندای ته‌ونه‌نده زور ته‌توانن قبر بودزمنه‌کانیان هه‌ل کنن و گورر به‌گوریا بکنن .

نجر به‌ی تقوی بو می‌آئومی له‌حفته‌ی راردو جلی نظری ته‌واوی دنیای کردبو تم‌نجر به‌له‌جزیره‌ی بیکینی له‌دریاری باسک کراوه ، نشیجه‌ی نجر به‌هره کو له‌رادبو ی امریکا و انگلزو بلاق کراوه گویا بو می‌نجر به‌کراوه بو می‌هیرو شیما کوره ترو له‌بو می‌ای تا گزاکس کچیکه تر بووه بو می‌ای نجر به‌کراوه ۱۸۵۶-متره له‌سطحی ده‌ر باندن تر ته‌قیوه و له‌م حیواناتی که بو نجر به‌به‌کار هیترابو له‌صد تودبان‌ساع ماون بی‌له‌هرسه‌ده‌جیوان ته‌یاده‌بان مردوه تودبان ترو دوز . . . . .

کونفرانسی صلح - وزیر امور خارجه چواره‌وله‌تان‌قراریان دا کونفرانسی صلح له‌۲۹ تم مانگه کوبینه‌وه تم کونفرانسه له‌۲۹ ده‌ولت مششکل ده‌یت . هرره کو بومان ده‌روه کوی مباحثاتی تم کونفرانسه زورسه‌خت و تونده‌بی تم کونفرانسه ده‌به‌تفقته‌ی انتهای جه‌نکی بین‌المللی دوم چونکه قرارانسی تم کونفرانسه ده‌ینه‌قراراتی نه‌ای و چون‌تی هم‌مو ده‌وله‌تیک معلوم و ده‌ده‌ر ده‌کوی .

بو آزادی هه‌مو تیکوشین

ایستا که به‌هه‌بو یای چند هزار ساعی خونمان له سایه‌ی پیشوای محبوبدا گه‌شوتین . ایستا که له‌زیر چه‌بو کی ظلم استبدادی ده‌وه‌وی رضاخانیدا نه‌جانمان بوه ایستا که آلی سی‌رنکی کورد به‌شته‌ی یای آزادی ده‌جولیه‌وه .

ایستا که هه‌مو و برآگه‌لی کورد بو آزادی بازاستی ولاتی نه‌هاتوه ده‌کات . هه‌می شیعه که زجری نو کرانی بیگانه و به‌ندی‌خانه‌ی ارتجاعان دیوه وشه‌ر به‌تی آزادیمان چه‌شوه به‌دلیکی یا که‌وه برآزاکردنی ته‌وانیش تیکوشین هه‌می ته‌وانیش به‌کورد بزانی هه‌می بزانتی که ته‌وانیش ته‌ولادی خاکس باکی کوردستان هه‌می ته‌وانیش به‌آزادی بزنی نادابکی وتنه له‌دستی شیعه رازی بی نابی به‌جورمی ته‌وه‌وه‌که پیوسته بو آزادی خوبان نه‌بان کوشیوه بو آزادیان هه‌ول نه‌ده‌ن هه‌می همو برا کورده‌کانی ایران له‌زیری قهرمانی پیشوای مظلما آلاوه‌هه‌می خوبان له‌ده‌ستی استمار بون نه‌جانت‌بده‌ن و بو بازاستنی ته‌ونه‌نده تیکوشن که به‌هونیا ثابت می‌کورد صاحب‌استعداده‌وه‌توانی حکومتی ملی اداره‌بکا .

ض - اقلیدس

دوستان کی یه و دوژمنمان کی یه ؟

پارتی دووم به‌چاو ده‌بینی که نزدیک کی ۱۰۰ ته‌وه به‌به‌کده‌له روسیادا ده‌زین و ۱۱۱ زمان به‌کارده‌هینده‌ری و هه‌مو بان وه‌کورا به‌هک دل و یگ گیان و یو بک آمانج هه‌وه‌ل ده‌دن وتی ده‌کوشن وترقی به‌باندنی کارو باری ناوه‌خووو شاره‌سائیته‌ی . و کنسین نالی من او کرای تیم و شه‌وه روسی سیتی و وه اسکیموبه وشه‌وان اونیکس ارمنی و کورجی و جرکن .

هم‌هه‌مو داواو نزاعه له‌ینی تم‌دوو هیزه هه‌به . البته کوردیش گه‌وه کو ته‌وه‌به‌که ده‌وه‌ی به‌آزادی و سه‌ر به‌ستی بزنی ده‌بی‌ام دوو پارتیه دوست و دوژمنی خوی دیاربکا که توانی به‌شی‌خوی خدمتی دوستی بکات و به‌ره‌له‌ستی دوزمن یث . مارکس ده‌لی هیچ نه‌وه‌به‌که نه‌که استعمارچیته‌ی بکات خوی آزادی که وایو استمارچی ته‌گه‌ر آزادی نه‌وه‌ی خوی له‌ناو یا له پیتاوی استمار چون به‌خواهستی خوی کوردو غیره کورد آزاد به‌کا و دوستی استمار ده‌بی ظلم بکات و ظلمتی لی‌بگری که تم سه‌وه‌اوش بو کورد ده‌ستاندا له‌هر ته‌وه ده‌بی دوستی آزادی بخواهانی هه‌مو دیلی و بقدر ته‌وانیش خوی پاره‌تیان بدات و چاک دوزمن‌تی استمار بگا .

استمار قومی و وشکی (اعتدالی) فیری عالم کردبو . یه‌ی که‌من سکورده‌م نیشانی ته‌وه‌به‌روپم ته‌وه‌یه که سه‌رقم له‌نه‌ته‌وه‌کانی تریسته‌وه و ده‌بی شریان بی‌بگه‌مین و خوم به‌زورو ته‌وان به‌که‌م‌داییم ! تم‌چوره قومیه‌ته استمار بلاوی کردبووه و هه‌روخوی قازانجی له‌دی بو چونکه به‌م‌خووو هه‌مو گیتی به‌گزیه کتروه نابو‌خوی له‌ناوه راستدا به‌آشکرا دزی و خون مزنی خوی ده‌کرد و کس توانای لی‌پجاه‌وه‌ی نه‌بو . تیمرو باوی ته‌نه‌نه‌ماوه .

تیمرو کس کوردیکی خاخی نیشتمان فروشی له‌عرب ایجم و یایوانی و بازا پانیکس آزادی بخواه به‌چا کتر نازانی چونکه هر وه‌کو کوره کرفازی ده‌ستی استمار نو که ره‌کانه‌تی ته‌وه‌ی عرب و صیغ و غیره بشعینی درد گرفتارن . و هه‌رچه‌ندی آزادی خواهانی کیتی له‌هک دل پیسن ته‌ونه‌نده‌جه‌بان بی‌هیز ده‌بی و جبه‌ی به‌راهه ربان به‌نین‌ده‌بی له‌هرمالیک دزو چه‌ند شریکی دزی زورچاک ریگ که وتون چادوژمنی من مال دزراوی و کوخوم نه‌به‌لام دوزمنی من و هه‌مو مال دزراویک هر دزو باش دزو شریکی دزه .

تم حاد‌نه‌تیشان ده‌دن که تاجه‌ته‌ندازه‌یک دزوشریکه‌کانیان ریکن چابو مال دزراو کاتیش ریکو یک دل‌ته‌بن بو ته‌ستانده‌وه‌ی مالی دزراویان و پاراستی و له‌ناو بردنی خون مزان دکتور و ایزمان سه‌رما به‌داریکی چولکه‌ی انگلزو به‌شی زوری شرکی (کارخانه‌ی کی‌یوی) انگلزو می ته‌وه له‌م شه‌ردها کارخانه‌یکس له‌ناری طوکیو پایختی زا بون ئوبو تانگ و چه‌کی بو زاپانیه‌کان ده‌رده‌هیناوه ۸۰۰ طیاره‌ی انگلزو و امریکا مدنی دومانک خریکی بو یار دومانو تیک‌دانی تم کارخانه‌به بون و که‌له‌خوبان برسی که تم جو ره‌کارانه دوزمن به‌هیز ده‌کا وهرامی هه‌وه‌هه‌تجارت سه‌ره‌سته .

له‌نوری پیشو له‌وتیکدا که کلیمسو سه‌روک و زیری قرانسه تلگراف له‌هر تلگرافی ده‌نوسی بو ولسن رئیس جمه‌وری امریکا و مستر لوید جورج سه‌روک وزیر انگلزو که قطر یک نوت به‌رامهر قطر یک خوی سه‌ربازی فرانسه و امریکا انگلزو راده‌وستی له‌وقت‌دا هینری دیردنیکی شای نوتی انگلزو به‌دزی نوتی به‌المانه‌کان ده‌فروشت که به‌وه‌ی ته‌وه‌ه شهر ۹ مانگ دریز بووه . چاپزانه له‌وه ۹ مانگه چند خون رزاوه بوچنه‌ند پولیکس دیردنیکی ؟

که‌المانه‌کان نزدیک پاریس بونه‌وه له‌شارده‌ا حکم‌دارانی فرانسه که عیالات بون له‌ ۲۰۰ بزمال پایختیان به‌ی شهر تسلیم دوزمن کرد نه‌وه‌که دانیش‌توانی پاریس یینه جوش و هیزی میلی دروست بکنن که به‌بکته کمیشان لی‌ستین . تسلیم کردنی پاریس و هه‌م‌قرانسا بو دوزمنان به‌باشر زانی له‌تسلیم کردنی و جوجوامشی ناوه‌خو (به‌تیبیدی خوبان) واسه به‌اعتباری نتیجه هر دیردنیکی و دق و لشگون و بیتن و مارسیله‌ده‌با و نوری سید و امیر عبدالله ته‌ده‌چن . و هه‌ر (هاری‌ولیت) (وگلشر) (مورس‌توریز) و ژون دو کلو و عبدالقادر اسماعیل واحد شدنی صالح سه‌رده‌کون . به‌لام هه‌رچه‌ندی ته‌وانی دلوی و هه‌ویره‌کانیان عبدالقادر احمد

سسقر : محمد سعید نیک‌دین

(ووریا)

له حسرت آوو خاصکی موطنی غماز و به‌دندردی ده‌ریزی تیشکی حسرت غصه‌باره دل له بهر دهردی...

نامه‌ی گه‌یشته

آغای مدیری محترمی روزنامه‌ی پهرستی به اداری تبلیغات اهدا کرد کوردستان...

روزنامه‌ی به‌ریزی کوردستان دارج محمدامین معنی بفرمون هتا بوساری برابانی‌هاو... کوردستان : ایبه هر چه نده تیکه ایمان...

دنگوباسی هه‌نده‌ران له رادیو

دهلی - له قاهره اعلام کرا که تهاو... گه‌لبکی زور له‌ربازانی انگلیسی لندن - مسیوه مولوتوف پیشنه‌ی کردوه...

میروی دامه‌زراندنی کنفرانسی صلح ۷ی گه‌لاویز دیاری کرا...

اورشلیم - روتیر له بیت المقدس خبر ده‌دا که هیزی انگلیس له آغه‌لبکی دا...

لندن - ۳ سهر کرده‌ی انگلیسی که چهند زوز له‌وهی پیش...

لندن - وزرای خارجه له خصوص مسئله‌ی ترست و مستعمراتی ایتالیا و...

ماوه‌ی لاپاره ۱

درو و ده‌له‌سه‌باویان

تکاده‌م خوشم چه‌ندوه‌ختی له‌لای یوه ده‌گل‌ه‌ل میوانه‌تان ده‌مینه‌وه...

سردانا... لبیان ده‌بیته کیشه‌ویشته‌تا دوس‌ده‌نه‌چنگ له‌که‌دردی...

استعمارده‌چی پیشمه‌رگه اسلامه‌کاتی هندوستان ده‌هینی به‌گژ نه‌ندونزیه‌کانه‌یوه...

برستی زه‌برستی زاپونه‌کاتی له‌له‌شی خوی‌تیار ته‌کردوه...

پوتیه‌کان به‌هیزی! بوته‌آمانجه‌یسه چه‌کوتاق دده‌تاه...

چینه‌کان که بیلاتنی مام‌روی

داهی دباتوشی وخامت‌بیت... په‌ریزی - کنسگری لاوان و گه‌نجانسی...

دیموکرات ۱۵ پو‌شه‌ره‌له‌توریز داهه - زری وله‌لاوان و گه‌نجانسی نه‌واوی...

لندن - دامه‌زراندنی حزبی سیاسی دیموکرات له‌ایران اشکاسیکی چاکسی...

لندن - موضوعی غرامات چهنکی ایتالیا جی‌به‌جی نه‌بوو...

تاران - به‌مزوانه گفتوگوی انگلیس و مصر له‌بابت تجدیدی نظر له‌بیمانی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

تاران - هور و به‌هوتی یوه‌ی سه مصادف بو اه گدل تاریخی استقلالی...

ده‌رسی زمانی کوردی

ریوی چه‌سه‌ر خه‌رمانیکی ووتی خه‌رمان به‌ره‌که‌ت...

وو‌تیان خيرو به‌ره‌که‌ت

گه‌نمیان دایه‌بردی بو‌مریشک

مریشک هیلکه‌ی دایه‌بردی بو‌وه‌ستا

وه‌ستا کوشی دایه‌بو‌کیژ

کیژ چو‌چی کردله‌کاتی

کاتی آوی دابودار

دار گه‌لای دابوبزن

بزن شیرری دابوداپیر

دایر کلنگه‌ی گولی دایه‌وه

ریوی کالسه‌ی کولی یه‌ره‌گرتوه

به‌قیل‌پسکیه وه‌نوسان

گه‌چوه ناوه‌اوریکانی

هموو پی‌یان زانی

ده‌یان‌ووت برروبونی قیلت‌لی‌دی

تویست‌تیر هاوروری به‌تیت‌ناک‌هین

له‌نیو‌خویان ده‌ریان کرد

گه‌بشتن هه‌ردولایک‌هاتوه... خوته‌گه‌ره‌هوالی مصریه‌قور به...

سه‌ره‌کان‌یرسین ده‌بیشین که‌به‌یمان و دروی استعمار ریشه‌ی جه‌رگی...

پرپون ده‌می به‌لیاسیکی سپی‌ده‌می به که‌سک ده‌می به‌بشین خویان نشان ده‌دا...

یپچاره‌کانش به‌ورته‌نگه‌جوانانه‌هه‌ل ده‌خه‌له‌تین و فریودوخون ناده‌س‌له‌قور...

قورایمان قایم‌ده‌کا چندی خویان راده‌یچکرین نه‌خیره‌کوقیلی گه‌وای...

سپی به‌ریان ناداناده‌کوتی‌به‌له‌کوتی‌له گه‌لی نه‌وجانه‌ختی چ‌رتوکه‌کاتی له...

ملیان شله‌ده‌کا پاشی شه‌وه که‌زه‌ردو لاواز ونیوه‌گیان ده‌بین... شه‌وه‌مو...

ده‌رده‌له استعمار ده‌بیشین یوه‌ی روژ تا ییواره‌هه‌رهارا‌یانه‌ده‌لین‌ماه‌قوربانان...

بسی چیکه‌گه‌ورده‌ی تومان‌ناوی ده‌می خوتو‌جوله‌گه‌کانت بچه‌ده‌روه‌که‌روا...

نه‌گن یادمان‌خنکینی یادته‌خنکینین! خو‌فله‌ستینی قوربه‌سهر به‌زندوی...

چاوایان گسوره‌و شساریان دا صیونی‌ل‌زیر به‌ردی استعماری گه‌وره...

تنگی به‌غفره‌به‌کان هه‌ل چنی! وچه‌ر گیانی داغ کرد!... نیشتمانیسکی که‌چهند هزار...

ساله‌هه‌ره‌به‌کان یوه‌ی به‌بول و هه‌رچه‌ده‌روودله‌سه‌کردیه‌چولکه!!...

هه‌رچه‌ده‌ر جوله‌که‌کان له‌فله‌ستین شمش‌له‌نده‌ی اسلامه‌کان و هه‌زار...

هیندی وان چه‌کو تقایان هه‌یه... لاوه‌آزادی خواهه‌کان واز‌بان...

له‌به‌ره‌به‌رکاتی وگیان بازی نه‌هیناوه‌هه‌میشه‌له‌گدل دست‌و‌پسای...

استعمار شریانه‌له‌انجام‌دا سه‌رده که‌مون... میللتی سوریه‌ولیان چهن...

سال‌بوو دیان‌ویست فرانسه‌ده‌بهرر نینو سوریه‌له‌هینگه‌پاش بکه‌نه‌وه...

په‌لام‌به‌آوات تده‌گه‌بشتن زانیان که‌به نوسین وهاوار شیر له‌بیشه‌ده‌زانی...!

هه‌مو دیان به‌چاری گواوانو سه‌ردار پوتیه‌تیکرا هه‌ستان... هیرشیان...

برده‌سهر فرانسه‌کان چهن شه‌ریسکی گه‌رم له‌شام‌وطرابلس و حلب قه‌ومانزیکه...

هه‌زار لاویسکی نیشتمان‌په‌ر وه‌ره‌له‌ناو چون... فرانسه‌کان شاره‌له‌میننه...

کاتیان‌بیماران کرد... وله‌لای انگلیز هاتوه‌فر موی...

(سه‌ری یایم شه‌وه‌چیتانه‌ری‌ده‌ده‌ن من بسیم ریگتان بچه‌مه‌وه؟ چهن تیب لشکرکی هینا به‌ناوی...)

(آشتی و آسایش دامه‌زرا نده‌وه) : په‌لام‌به‌سپی داگیر کردن و خویان مژن بو)

سوریه‌کان هه‌ستیان به‌آمانجه‌بیانه‌کردو به‌خوشی و به‌سه ناخوشی هه‌ردو خون‌مزیان بیکه‌وه‌ده‌به‌راند و به‌هوی خویان...

گه‌بشتن... کوردی چاره‌ده‌شیش له‌ریگای آمانچی پیسی‌تورک له شه‌ری گه‌وره‌هه‌زاران رولی له‌ناو‌چو به‌فریولی ده‌خزای...!

که‌مصطفی کمال‌هات کوردی‌ده‌س خه‌رودا تا تورکیای به‌هیزی کردله‌پاشان ((قتل‌وعامی)) کوردی... ده‌می به‌کوشتن چاری...

به‌سیداره‌وسوتان، کاتی به‌تبعیده‌گه‌رتی... گه‌کردن تورک کورده‌کاتی خه‌لاس کرده... شه‌وه‌له‌تورکیا...!

له‌عراقیش بیره‌انگلیز ملیک فیصلی هینا‌کردی به‌ملیک. وه‌گو عه‌ره‌به‌کانش فه‌رب‌دا که ((خودم‌وختار یوده‌ده‌می تا عراقی‌ی کرده‌به...

حکومه‌ت له‌پاشان... به‌عه‌ره‌به‌کان وون‌برانن شه‌و کوردانه‌له‌ناوتاب‌ه‌ن...

ده‌ی له‌چاوی منتان‌گه‌وی ایسه‌ی به‌گزه‌ره‌ب‌و‌غ‌ره‌به‌به‌گژ نیمه‌وه‌نا... له‌تیرایش مام‌رزاشای راست کرده‌وه له...

ره‌زاشاش شه‌وی خراب‌نوشیرین بو‌له‌ه‌قی کوردی کرد... په‌لاه‌ه‌واتاسو حه‌مامش نه‌ما... ایستاش کورد وه‌ک کیو...

وه‌ستاوه... استعماربه‌کان سه‌ریان سورماوه‌ده‌لین: کورد خوتو دیوتسه‌یوه‌ی نه‌فه‌وتای‌ده‌ریا نه‌بووی تهاو نه‌بووی...

ده‌ره‌کی مه‌وزین ته‌بووی هه‌رمای؟ کورد له‌دیو گه‌وره‌تیه له‌ده‌ریازل‌تیه، دررکی چاوی...

دوژمنانه... هه‌رماوه و هه‌ر ده‌مینی (و به‌کس قوت‌نادری و به‌بلینی‌ودرو و ده‌له‌سه‌ی استعمارچی هه‌لناخه‌لته‌ی و به‌هیچ وه‌ختی...

استعمار آماده‌یه که‌کاربکی باش بو کوردبکا چونکه‌نه‌هوربو‌یه حه‌زه‌لاشه‌ی مردوده‌کا کورده‌وه‌آزاده‌ی‌ناوی که‌استعماربی‌دانی...

ماوه‌له‌ژماره‌ی ۶۸

کوردستان

ارگانی حزبی دیمو کراتی کوردستان

له چاپ ودهستلی دانی ووتاردا آزادین

هه یه تی نو سه ران ودهری ده خن

جهوانان و واجباتی نیشتمان پهروهی

بی گومان کار به دست و بهر - هم هیندی آسوده کی عه و مله - نیک دوو طبقه : به کهم : پیرانی ملت : که همیشه کاربان دانانی ری به کی راسته به هوی تجربه و بیر هودی حکیمانهای خوبانه و بوتهودی جامعه و ملت له پیش رفت کردنیانا له هه و و کارو بار یکدا به اشتباهه چین . دوهم - جهوانانی ملت : که هم چیه له ناو مله ندا له هه و کس زیاتر توانانی تقیذ کردنی هه و کاریک پیروستی مله تیان عملا و وجدانیا هه به ایردا من تنها باس جهوانان ده کهم : و به تاییدی له وقتدا که ملت کورد به کهم ههنگامی ریگای آزادی له کوردستانی آزاد داته و کردوه به هویا و به کهم کالی فر دیک له جهوانانی کورد تکلیفی کاروباری ملی خویان بزنان و قفلا نه له به قسه به دل و به گیان بی هودی کوی بدنه قسهی هم و هه خریکی کاری خویان بن .

هه و رو که جامعهی کورد له هه و روژیکی تاریخی زیاندا پتر محتاجی فداکاری وله خوبوردنی افرادی خوبیتی به خصوص جهوانان که ده توانان بله شرفیکی زور که در بیان و هر گرتوه که ده ستیاری انقلابی مقدس کوردن له دوری منحوسی دیکتاتوری و استعمار هه و به دوری آزادی و روانی سه به خوبی ملت زورچی یه سقه جهوانانی انقلابی کورد هه و رو دست بی به ستراو دایشن و له ناره گیری بکن زور

ایالتی آذربایجانی روژ آوا یا کوردستانی با کورری ایران

له روزانهی دوایدا اغلب جرایدی پای - تمخت چهنه مستیکیمان در حقیق به کوردستان با کور نویسه بوتهودی خوبنده و ارانی خوشه ویست به اوضاعی جفر قیام ، و وضعی عشایر و ایلاتی هم به له بنده آشنا بکه بن به کورنی کلیاتیک که زانینان به پیوست ده زانری له زهروه بهاطلاعی داوخوازان ده که بینهن : کوردستانی با کورری ایران آستانه جوار هم تشکیل دهه که له سنوری شوروی دست بیده کا و به سنوری شار - ستانی سنه دواپی دیت هم به بنده و دک پهراویزیکه که به خوی خلی سنوری ایران و توری که دا کیشراوه ، آذربایجان له خاککی توری که و هه له نندی با کورری آزارات جوی ده که توه .

هم به شهدا خلی سنوری به ک زنجیر کیو دای ده زرنی که له نیوان دو ده ولت و دک پردیکی و آیم له لرتکهی آزاراتی چگوله ده دست بیده کابولای جنوب ده کشته و هه .

ریگای گئی کون که له بلندیانی هم زنجیره کیوانه راده بری به ریگای سلطان مراد نیوده بری ریگای که بووه که له لایین سلطان مراد بادشای عثمانی بو

له گوارای « انغد » و هر گبر - عبدالرحمن علی

جولانه و هی گیتی له حفته هیه کدا

آمانچی چرچیل و هه و روژیکی میستر چرچیل له ووتاره شومه که یا که به سینه کی زوری بخشی به رابه بر به دوتیای آزادی ، ووتی میزو شهرری و دک له شه رری دواپی نه دیوه که به و چرچر جانفدایی بو بکریت و هه سه فی زوری خوارد بو که ووتی المانیای نازی ، هه و هه و هه زور ناره حمت بووه که واد بینهت دوا روژی هه و او نه قلائی له شه رره به و چوره که درا که ایستا اورپاتی پدایه هه ووش واده بخشی که چرچیل زوری بی ناخوشه قلائی کونه به رستی له اورپا پشتی شکا به که ووتی المانیای نازی و به رسته نندی دیمو کراتی و به کار هینانی میاله تان آزادیو سه به رستی خویان له فرانسوا بو کوسلویا و اروپای ناو مر است .

ایمه زور چاک تی که پشتون

نطقی جنابی آغای محمد حسین خان سیف قاضی و زیری به رزی هیز

روژی ده بنو ۲۰ ر ۳ ر ۱۳۲۵ سه عاتی ۲ ی نیودرو پیشه هر گه کانی هیزی ناوه نری کوردستان بو عملیاتی صحرانی چوبونه دری شاری سه عاتی ۶ گه رانه و له سیری به حضور سیف جنابی آغای محمد حسین خان سیف قاضی و زیری به رزی هیز و سه ر کردان و ژماریکی زور له خلکی شاری سنی کی جریانان به ت و جابا ، وزیر نطقیکی

له روزنامهی کوهستان و هر گبراه و هر گبر - م . حمیدی

ایالتی آذربایجانی روژ آوا یا کوردستانی با کورری ایران

تور و کیشی بولای بقداد کیشراوه که ایستاخلی سنوری دیاری ده کا . له م زنجیره کیراندا ویت که ووتوه له نیوان دو ده له تی ایرا و تور کی محدود به چه ندریکه که ۱ شه قامی اتومبیل روی خوی - ما کور با زیند . ۲ ریگای خوی - قرعینی - هه و اجق و زل د تری - قره کوسه - ارض روم . ۳ ریگای خوی - قو طور - سه رای - وان ماوه له لابه ری

له ره هه بر آمریکا کومه که به ده و له تیک ده کا که میلیو نیک به رمنی بی مال و حال و به دنیا داپه ره و اهه و آواره کردوه

انجمنی هه رمنیان له آمریکا که هه زیکه اعترضای یان داوه به ستراو سر هه وانی وزارتنی اموری خارجهی امریکا وله و نامه به دا لومه و گله بی یان له قهر ضدانی آمریکا به توری که کردوه و کوتوانه به

و هر گبر - عبدالرحمن علی

جولانه و هی گیتی له حفته هیه کدا

له ایر کردنه وودی استعماری میستر چرچیل و هختی که تین و شه پور که کا بوته ماننی نازی تی . له دوا یه ماننی انانیا ووریا بوته و به که له نیو ملته ده دست به سه ر گیراوه کان وولانه دا کیر کراوه کان به پدایو بوه مایه بی هیز بوئی استعمار ، آره زو بولا بردنی استعماری هه و چور رنیکیک پشتیوا نیکی به هیز بو که و میله ماننی آره زومند بو سه ر به سنی راکیشا بو یارمه تی له شه ردا له به ر هه و زور بوته نندی تی بی تی ددکا بسوه به ر هینانی هه و آمانچی و هه وادی که ووتوه تاوه کو ده بکاتی و هه کوشکی خوشه ختی و کامرانی خوی له سه ر دروست ددکا وده بیکاته قلائی که به هیز بو آسوده بی هه و ریاوار دنیکسی بی جیاوانی . له لابه کی دیه وه هاو کارانی استعمار لیان آشکرایه که هیشنا هیزی

ماوه له لابه ری ۲

ملتی مبارزی کورد

و هر گبر - ح - قرلجی (گوارای [آذربایجان] شوره ودی له ژماره ی ۵ لابه ره کانی ۲۹ و ۳۰ خوی دا وینه هر حضرتی پیشه وای مزنی گورد و آغای حاجی بابوشیخ و آغای محمد حسین خان و هه و ژا و عده بیک له اشخاص کوردی چاپ کردوه و هه و و تاره ی ژیروشی له بینه د نوسی بو شه و ابو آگساداری خوینده واران له خواره ووه ترجمه و چاپ ده کری)

به ختی کوردان راست نه هاتو حوادثیکی زور شومی تاریخی هه و ملتتی کردوه چه ندر پارچه ، هه و رو کوردان له نیوان عراق و توری که و ایراندا به سی پارچه بی ده ژین . وینه هه و کوردانی لیره دا دیان بینه هی کوردان نیکن که ده ایراندا ده ژین .

قازی محمد پیشه وای ملتی کورد و محمد حسین خان فارهمانی کورد و پیواوه گوره کانیان

میزری ریگای خوشبختی و مختار بی میلی خویان و نمایندهی کوردستانی هه و رو که بن . یه کی له شخصیته دیدنیه کانی روز هه لات قازی محمد له نطقیکی که له هه و زیری کردی گوتی ، « کورد له ملتانی زور فقیری دوتیان » . کورد له خصوصی مدنی و شارستانی تیه و هه واده تاریکایی دان . به لایه تماشاکی شونده که بن ، کوردان به کیکن له ملتانی هه و وریا و به خه بری هه و رو که دی دنیا . ماوه له لابه ری ۲

بهر جه و هندی فه ره هه نککی شور هوی و فرهنگی آمریکا به چاوی

کابرایه کی آمریکایی لیبی یورک - دو کتور ما کدند له شاری یوفالو له به بات فه ره هه نککی آمریکاره کوتی له کازیکدا له به گه تی سه ویت بو به ز کردنه و دی فره هه نک بولی به جگ رز و خرچ ده کن له آمریکا و هه کوملوم کراوه له سه دی دوی بو ده مملکتیان بو فره هه نک دا ناوه . حقوقی ماموستا کانی دانیشکا و مدرسه کان هیه تی له به ر دست تهنگی و نه داری شاگرد مدرسه کان بویان نا کری خویندن خویان ته و او که کن و دوا ی کورو کسبی ده کون گوزران به سید کن .

ناکوککی فکری ددولت و کار به دستان

آغای گویان دهنوسی فکری کار به دستانی دولت له ولایات اغلب ده گله نیتی اصلاح طلبی دولت ناکو که و هیه چ و دبری دیمو کراسی و اصلاح طلبی دولت ناکو که و دوا وای نارندنی چهنه مفتشی کردوه که شه و ناکو کیسه له ناو به رن

هوشمند له کار ده رکا

باش برادر کوزی کوردستان و آواره کردنی ده هه زار مال هه و رانی هه و رانی باش ضرر دانیککی زور له دولت وله کوردستان هوشمند افشاردمستی راستی ارفع له کار ده رکا دیاره ده رکردن کالی نیو کوردستان چاوه نوری محاکمه و مجازاتی هه و خاتمه به

جوانان و واجباتی نیشتمان

۱۹۵۵ - ۵۷

تور و رکه له دونای آزادی اتکای جامعه له مو سله تیکدا هیزی بازوی جوانانیتنی اتکای ملتانی انقلابی لاریکای آسوده گئی و سرفرازی ملتانا بییری تازی شارستانی جوانانیتنی . کوا جهوانی کوردستانی آزاد ، چه کاریکی کارگری مالی حقیقیان نیشانداره ؟ چندکسییی هه ملله بی چاره یان له سکروری جهلو بی سوادی رزگار کرد ؟ کام جهوان کام رهوشن فکری کورد له روزمدا بییری هومی کردهوه که اختلافیکی شارستانی راست بییری هه ملله بکا ؟ هورو له مهابادا حنا له درجه بکدا عینک له چاو کردن جیی لومسی اکثریتیی ملله . ویا سهر روت کردن عیبکی زور گورهی جامعه به چه جهوانیک له گل جامعه داخه ریک بوو که تم نقصانه نه هیلی ؟ به راستی جیی تاسفه - ایستاجرانه کانمان که گویان له مو تارمه هه مو موویان گرز بوو . ویا محتمله بلین هه مانه کی کمند دلیلم قابلی گوتن و اصلاح تیه . . . به لام مناسفانه هه من له بی صبری و کمند تحلیله ویه . هه گهر طبقه جهوانانیتنی نه توانن خویان له به راه به لاقوی ارتجاعا راگرن باهر له ایستاهه فاتحه له سر روحانیتنی پیاوانی دواروژی تم ملله دا بخوبین . چونکی بی گومان هم طرزه بییر کرده ویه له میشکیکوه درده چی که ماندو بویت ویا ساله های زبانی به جوره رهوشیکی محدود رابواردیت که بییر کرد هومی له نتیجهی زور تکرار کرده ویه هه جولانه و محدودده چاپ بویت ولی یونه عاده تیکی طبیعی که هه مو شتیک خلفی هه مو هه گهرچی باشی بی جیی لومه به . تکام له جهوانانیتنی کورد هه ویه له عالمی خیال و کم صبری لومه خوتان دورخه هه ویه . چونکی جهوان هر وه کو جسمیا جهوانه خاصیتنی بییر کرده ویه بیوسته دتره به کی زور گورهی انقلابی و نهضتی قومی به گویری دنیای هورو قبول بکا وه له سهر هه ویا اسامه

بییری جوانی خوی چاپکانه شونمای بی بکا . لیره داغابله نهضتی قومی هه ویه که رفتاری خراب که وجدانی بشری فقرتی لی ده کا به نهضت بزبردیری : مثلا چاو له زن داگرتن به اخلاقیکی تازه شارستانی بییری و بییکا . ویا به مست بوونو له سر خیاباندا هوار کردن بده وشتیکی عصری و تمدنی بزبردیری بکا . بلکه به بیچه وانه هه ویه هورو واجبی جهوانانیتنی کورد جله و گیری هه ویا اخلاقی به دهانه به که مله ت سوقی هه ویه که آگاداری وسائیلی پیش رفتی نه بن و دیودنیان له دهست جیی .

هاواردده که هه متو هه جهوانی کورد

له مرحله تاریخی انقلابی ملتانا خوت بهش دار که سهله تها به صاحب بهش راضی بیت بلکه هولو و کوشش علمی ملت هه یی له ده ره چه کدا بیت بیسته حاسبی هه ویا تاریخی انقلاب به - هه جهوانانیتنی کورد مله ت محتاجی هه ولدانی تویه . بهک بگرن :

بهی ره وی انسانیت و مله ت به روه ری ریکخن هه له کیسی خوتان مه دهن هورو کوزد له دونای دیمو کراسیدا ده زی . ره به ری مله تنی کوردو حزبی دیمو کراتنی کوردستان بی گومان آماده به که هه مو دستیکی یارمه تیان بودریزکا . له خوی فقرات راست تدهوه جهوانی کورد دیمی له جهوانی هه مو مله تیکی دی به کاریتیت - بهلی جهوانان دیمی بهی ره وی خوتان بومله ت معلوم بگرن . که چه ده کن ویا چنان ده وی . تا ارزونه مان بیست که اتحاد بهی جهوانانیتنی دیمو کرات به راه به کی خوتان بومله ت آشکران بگرن

امیدوارم که هه مو جهوانیک هه منی به و کرده بی که بیسه و او رهبری کورد و حزبی دیمو کراتنی کوردستان کانکای به سندن کردنی هه مو کاریکن که مله ت بییی آسوده بیت . بزین هه ویا جهوانانیتنی که هه مست به کاری جوان ده کن و خوتان کوده که هه ویه له زیر فکری ؛ به نرخی ره به رو حزبی دیمو کراتنی خوتاندا له هه ووره بازوی شاهانیتنی جهوانی خوتان هه ولده کن و ده ست ده که نه کار :

ملتی مبارزی کورد

ماوهی لاپره ۱

ملتنکه به هه درای کورد باوه ری به رسم و آداب ولایت و قدرتی خوی بییی کمتر نه دنیادا دیر ده که وی . همتی ملتی فقیری کورد به ناویانگه . نه جابت و قارمانی کورد به قدرایی قبطه ثابت و به منایه . کوردان له ده وی شه ریور (خهرمانان) سه و ده ریگانی به که تی عیلات و طرایف و آزادی خوتاندا کاری زور گهوریان کرده . کوردان بویش گرتنی دوزمنانیتنی به بهینی طایقان و هیندی تیکه لچون و خوتن رشتنی احتمالی فکرو مقصدی به گرتان و ده ست خست ، آلاهه لکری و علمداری خوتان در ریگانی دیمو کراتی و آزادی ایران دابه دنیا ناساند . غازی محمد به ره رهبری فرقه دیمو کراتی کوردستان ملتی کوردی در ریگی آزادی ملی دا بومبارزه شاره زایی کرد و موحتی ته وای آزادی یخوزانی ایرانی جلب کرد . کوردان تی گهوریون که آزادی به که تی

ده وی . آزادی کوردان بسته به آزادی هه مو دروسی زور قدرتی خوتان ملتی آذربایجان به بیانی دوستایه تی و برابرتیان امضا کرده . به خت کوردان و آذربایجانیتنی ریک خستوه هه وانه مقصدیان ، فکریان به گه . هه ردولت و مبارزه در ریگی آزادی ملی دا بیکه وه هه لستان هه ردولت بوا داره کردنی کاروباری خوتان به ده ستی خوتان ده داخه یی ایراندا گیانازی ده کن له به ره هه ویه به گرتی هه ویا له نقطه نظری تاریخوه به که تیه کی بیوست و لازمه . چاگی نهضتی کورد و آذربایجان هه ویه که هه وانه له توه بت کردنی ایرانیان ناوی . ده یانه وی ده گه ل خوتان به ره ایرانی به آزاد و خوش به خت بین بو به هه و آزادی خوتان ایرانی به که تی و دوستایه تی کوردان و آذربایجانیتنی تقدیر ده کن و هه ویدو هیوانه کی گهوریان به تی خواردن و ره سدر که وتنی هه ویا هه به -

ماوهی لاپره ۱

نطقی جنابی اغای محمد

حسین خان

کس بیتو کاریک به بیچه وانه آزادی کورد بکا و باده ره به که له ده ستورات لادام حو و نا بودی ده که و حکومت ملی و هه بیته تی دولت ده ست لاتی هه به دوزمانیتنی آزادی کورد به مجازاتی ده ست به که بییی له به یتر زحمت و نادم و به خوادوده سپیرم

۲۳-۲۵-۲۳

آگاداری

روژی هه یی نوی رابردو خود نویسیم له لای عنبارتی ثبت دیو هه ویه - هه هه ره که سه بیت نشانه یی بلیت تاییدیه و ده - سهر کرده یی هیزی ناوه ندی محمدفاضلی

نطقی جنابی اغای محمد

حسین خان

ناتوانی هستی آزاد یخوایی نیمه گو ژیتیه و هه ویا خوتانیتنی دنیا هه مو پشیمانیتنی ایمنه و به ره اسه و رسمیک بیت کورد آزاده و آزادی خوی وه گره هیا وه به لام گهوره ترین وظیفه به که هه ووره له سهرایوه هه نجامی بیوسته فداکاری به لاریگانی رراگرتنی آزادیدا . هه وورونریگی میلیونیک کورد له زیر آلی مقدس کوردستانی آزاددا زوره خوشی ده زین ودلیان پرله هستی نیشتمان پرستی به . هه وور و چله و پیچ هه زار فدایی کورد له زیر اختیاریی من دایه و گشت آماده دن به چکوله تر اشاره بک خوتنی یا کی خوتان لاریگانی پاراستنی نیشتمانی مقدس دا بزین . آغا یان هه ویا رسما به هه بوو که رس راده که به تم . له هه وواهر

جولانه وی گیتی له حفته به کدا

(میسوری) وه ری خست ، له آوی سینی ناوراستا ده ستی کرد به منا و ره . شمش بو آمانجیکی آشکرانیه

ایران

هه مندی لاتی نه هیشتون به پرسن له به رچی دولتی شه ربوی ده یویت فزوی بریتانیا و آمریکا له ایراا بشکینی ؛ هه مو مان هه زانین هه ووازه له گه ل کونه به رسته کانی ایران به که هه وتون ایران به که نه قلابک بوچی به چی بوئی آمانجی بیسه . کونه به رستی ، له هه مه بدانه داچهند جاری کاری ناپسندی یان کرده به راه به ره به دولتی شوروی له به ره هه ویه دولتی شوروی بو یاریز کاری وولاتی خوی ناپه وی دولتی ایران که هه و سسنوریتنی دستی بیکانه گالته تی بیدا بکا به لکو ایرانیکی ده ویت که سهر به ست و آزاد بیت . له گه ل هه ودا آمریکا وانگیلس هه ولی خو قایم کردن ده کن له ایرانا و دیا هه وی ایران گفتوگو بریت له گه ل روسیا وه باسی ایران بخریته کوملی آسودگی ، به لام سهره کی وزارتنی ایران پیشانی دا که ؛ بو باسی ایرا به گفتوگو له گه ل روسیاچی به چی ده یی ایبه دیسان ده زانین که بیوسته به دولتی شوروی هه ویا باسی ؛ جیی کلچونکه آسوده گه هه ویا سراه به آزادی دولتی ایران و دور بوئی له دستی بیکانه . له هه وخته داده بینین دمو کراتی و پیش ده که وی له فرانساکم کراتی به ره و چاکی دروا وه بهش بولشویک و سوسیالی ده ستوری تازه داپه ری سنده و ، بریتانیا وازی له لشکری اندرس پولونی هینا ، روز به روز یونان به کان به ره هلستی هه ویا هه لیزار دنه نا هه واره ده کن که لشکری داگیر که ری انگلیز دروستی کرده .

له اندونسیا ، هندوستان ، مصر یونان وه یی دیکه له مو وولانانیه هیشته نا بئین له زیر چه بو کی استعمارا ، روزنامه کانی استعماری و انگلیز و امریکا به لاماری زور یان بردو دولتی شوروی که به که ری گره به راه به ره استعمار چه کان ؛ به لام هه ویا تانانیه که تلاوی استعمار یان چیشته وه لور ته ته لادده دن و مجاری دی به فریو نچن ؛ واز ناچین له کاری خوتان ، هه ویش نه هیشته تی استعمار که به ویه ناپه یی هه زاری و خوتنی هه ویا . کی زوری گری له کومه لای میله تانی به که گرتوده کا ؟ لیره دا هیندی نمونه له وکاره ناپه یی یانه یی فوتابیانیتی چه رچیل دیان کرد له وختی که کوملی آسوده یی (مجلسی امن) آماده بو بو کو بو نه و . نیروی انگلیز خوی کورتا بو جیل تازق و ده ستی کرد به هه ویا سراه به که به گرم دیسان له وکاره نیروی هه ویا کسوری بریتانیای دستی کرد به تاقی کرد هه وی فرسیدانیتی به سیس له جزیره یی هیلنگولاند ، هیزی آمریکا و کنده له گه ل هیزی هه ویا به یاره تی به کتری دستیان کرد به جولانه وه به که به رسنی او یان نسا (مه بهس هم جولانه وه یی تارزا و به بو تار کردن له آسوانیک و دک ته هم آسما نه له ولاتی دولتی شوروی که به ته نیش امریکا و کنده ویه . ده ولتی بریتانیا به راه به ره به مصر یونان له ملیت بوسته گوی ندرتیه هه ویا جوره کتاره یی وه کو (عدالتی سیاسی ختسوقی سیاسی) ، چلانی شه ری که کومه لای هه ویا توریت نقشی کرده و له هه ره سالی ۱۹۲۳ ری گیری نه کری . له هندوستانا افسرانی گهوره به بریتانیا ده ستی کرده به قایم کردنی قه لای چننگی له ویدا شمش آشکرانیه که به ره هلستی به راه به ره به دولتی شوروی و نارده وه یی لاده یی سبری تورک له واشتتون دولتی امریکه ره گهوره ترین نیروی آوی

ماوهی زماره ۶۷

دروده لسه باوی نه ماهه

ونکه سهر ناگری هه ویه قه ومی چون ناوی که گوره کانی بلین « شیعه ده رحق به کورد چون بوین هه روا ده بین » ... استمار رحم به هندوستان و افریقا و کنده و استرالیا و عرب نه کا ... بزوبی به کوردادی که دوازده میلیونه ؟ ... هه هه ویه وانه هه که استعمارین واز لسم کاره به سته به چین چیکه خوتن هه یی مه کن ، چیکه تهاموسی (راستی) ، هه سات ، دیمو کراتی ، برابرتی ، دوستایه تی ، بشریت خق ، مه بن ... هه استعمار به کان ژبانی خوتان و خه لای به ریگی ناهقی به خستی مه کن ! ... ده نامردن به چاوی خوتان ده بین .

آگاداری

زماره ۱۷۲ - ۳۰ ر ۳۵ - چاکترین موادی نفت و بنزین ماسله جات محصلی ایران سوئفت له شه ری کوردستان واقع له انباری نفتی حاجی داودی به قیمتی زور مناسب و هه رزان هه میسه بوفروشی حاضره . شرکی ترقی کوردستان - محمد امینی هینی . آ - ۶

له حقیقه تا هه ولدانی کونه به رستی بو بهش بهش بوئی دیله ته به که گرتوکان له لای به که وه وه سهر که وتنی مله تانی دیمو کرات له لای کی تروه ، تیمان ده که هه یی که دو آروز و استعمار و فاشیستی تیه ، به لکو بو هه وانه به داوی آزادی و سر به ستی خوتان ده کن

مهاباد - چاپخانه یی کوردستان

ماوهی لایره ۱

پیشروانی جی - رازر - شوره

هم سی ریگابه مه‌لبندی آذربایجانی ایران ده گدل سراکه‌زی و زوربوهرتانی که مه‌دوستو کاربه‌دستانان دیت عمدی نظامی و خطوطی سوق‌الجیشی تور که تیک ده‌خانه‌وه .

شقامیکی دیکه له مه‌بادو سردشت (ظاهر وابه له‌مه‌بادو کرد خونه‌سپاردن به‌دوژمنان له‌دانشتن له نغده‌وه خانگی چونکو ره ریگابه‌ی که له مه‌بادوه کیشراوه و ایرانیان به‌باشترزانی خانه‌وادهی حسین پاشا‌هورو و نه گدل شقامی عراق یک ده‌گره‌وه له‌تنده‌وه خانه ده‌گوزهری و له‌مه‌لبنده‌کافی روزآوای عده‌نول له‌حاله‌تی نه‌ریگابه‌ی که له مه‌بادوه بوسه‌ردشت کیشراوه هیشتا به‌خاکی عراق تبسیدا رای‌ده‌بورن .

وصل نکراوه) . ودراده‌بری ده گدل خطی : ره‌واندز . ه‌ولیر موصل . امخاکی عراق یک ده‌گره‌وه : مه‌باد له‌بشی جوی هم مه‌لبنده . ه‌لکه‌وتووه و نزیگ ره سورانه‌به که (تورکیه - عراق - ایران) ی تیداشریکن و نوخطه‌ی مقابلی آزاراته .

له‌نوخطه‌ی دهره دووری هم خا که عیلاتی جلالی که‌مه‌علی مه‌زنی زیلان جوی بو‌نوه و نه‌بشته جین . له‌مه‌لبندی ماگو - عرب‌او - و به‌بشی قره‌عینی ش هم عیلاهی نیشته‌جین . جلالی نیوی خوی له‌نیوی نه‌وهی (زبل) جلال‌الدین و ره‌گرته‌وه که‌نور و به‌جوار هرزی که‌وره به‌ش کراون : ۱ - خنکان - ۲ - بلخکان - ۳ ساکن - ۴ - قریلیش اوغلو .

هم‌جوار هوزش به‌چنده ده‌زی دیکه به‌ش به‌ش ده‌بن . به‌بشی زوری هوزه‌کافی خلکان بلخکان و ساکن له‌خاکی تورکیه ده گدل چه‌ندهور له هوزه‌کافی زیلان دانشتوانی مه‌لبندی یازید تاز یکیانی شاره‌کافی قانزمان و قره‌کوسه تشکیل ده‌ده . به‌بشیک که‌م له‌هوزه‌کافی بروکی که‌جیگی اصلیان له‌خاکی شوره‌وی دایه له‌به‌سهرهانی شوره‌یی‌بن‌العللی رابردودا له‌ه‌گری‌اصلی خویان جوی بو‌نوه و چونه ایران و تورکیه و له‌سدر ده‌می ه‌له‌شانی کوردستانی تورکیه که‌رانه‌وه ایران له‌نیوان قره‌عینی و ماگو‌وسو‌کمان آوه نیشته‌جی بوون نه‌مانش له‌لکی زیلان . شارو مه‌لبندی قره‌عینی که‌کوردان « قه‌انی » (قه‌ان له‌کوردیدا به‌مانا جیازی بوو که)

په‌ده‌این به‌قه‌باله‌ی تایه‌تی ملکی علی حیدرانه . له‌سدر ده‌می خان خانی سهررداری ماگو به‌بارمه‌تی عیالی جلالی مرحومی ظاهرخانی حیدری و ره‌گرت و به‌زور داگیری کرد و له‌سدر ده‌می په‌لوی شکانی عیالی نیوبراو که‌به‌هوی آغای حسن صدیق نه‌نجام ده‌در له‌به‌رامبر پولی که‌زاقی میرات به‌ره‌کافی سهردار به‌جیگه‌یک نه‌گه‌بش‌نوه . کورری طاهرخان که‌نیوی حیدر آغابه‌ی ه‌ورو سهروکی

به‌بشی حیدری په‌کافی ایرانه . عیالی حیدرانی ه‌وزی کی زلی زیلان بووه و نیوه که‌ی له‌شیخ حیدر کوروی شیخ زبل گیراوه‌نوه . نیشته‌کافی له‌خاکی تورکیه سارسانه‌کافی بارگری - ارچیش - عادل جواز و مه‌لبنده‌کافی آباغوا باتوسی بووه ته‌نیا به‌بشیک که‌م له مه‌لبندی قره‌عینی ایران نیشه جین تاه سهروکی به‌ده‌سه‌لانی هم‌هوزه کورحسین

پاشای په‌نیو بووه له‌کسورانی نیوبراو محمد بگ و نادر بگ دووای به‌سهرهانی آزارات سو دولتی ایرانیان په‌ناغینا به‌لام له‌به‌ری کوشین

به‌لام له‌رماشان وسنه‌ش عضوی زوره مبدیان‌بالو گردنه‌وه‌ی دیمو کراسی به‌راسته له‌ه‌موئیران .. بس‌زوری ده‌ه‌وز به‌فرسن به‌لام له‌گه‌لی گورد مخلص‌ترن و به‌سوزیگه‌وه‌یاریز کاری‌ملتی کورد ده‌کهنو هرورم ده‌به‌سهر کوه‌په‌رستی و استعمار شه‌حزبیه ده‌به‌وه‌ی حکومتی ایران بگانه‌سه حکومتیکی میلی دیمو کراسی (خونه‌وحر به‌سهر بخاچریکه مصلحتی کوردو فارس و ه‌ه‌موونه‌ته‌وه‌ی ایرانی تیدایه) . زبانی حایان روزنه‌م‌کافی (ره‌بر ایران ما ، نجات‌ایراه حیری هیوا : به‌نازی حیری هیوای تورکیا گراوه . به‌لام کی دای مه‌زانه‌وه ؟ استعمار انزانی داری ده‌ستی استعمارن . تک‌اله‌ه‌موو که‌نجیک ده‌کهن که‌ خوبان‌نریکی شه‌آفاته نه‌که‌نوه نه‌وه‌ک بسوتین چونکه‌مبادیشان ه‌مووی دیکتاتور و فاشسته . ه‌چی بیلین درویه ، ه‌هرچی بیکه‌ن زهریگه‌ کانی میله‌تی کورری پی‌درزین ه‌وار به‌فریونه جز به‌فیشالی شه‌وبه‌گری گیراوانه . ووردی

که‌نیشنگا یان دبار به‌کر بووه عیلاتی مه‌زنی جبران و حسناپیش له‌م‌هوزن . له‌جنوبی مه‌لبندی شکاک عیالی هرکی داده‌نیشن و که‌وتووه نیوانی ده‌ریاچی و ورمی له‌عراق له‌ده‌شقی ه‌موایر داده‌نیشن و ه‌اوبانان بو مه‌رله‌وه‌راندن دبه‌کیوه‌کافی ستوری ایران و عراق و تورکیه . شادو که‌ی سندوس له‌مه‌لبندی شه‌واندا ه‌لکه‌وتووه (خوبنده‌وارانی خوش‌ویست بزانت سندوس نیوی مه‌لبنده که‌به‌وشارو که‌ی سندوس نغده‌وه‌ی دیسان سندوس له‌مه‌لبنده‌ی هرکیان‌دا ه‌لکه‌وتووه و ایستا سندوس له ده‌ست عیالی قره‌باغ و عامه‌ش و هیندی له‌خاوه‌ن ملکی دیکه‌دایه و ته‌نیابریک له‌بشی باگورری سندوس له‌ده‌ست هرکیان دایه) . طایفه‌ی زهرزا له‌مه‌لبندی شونیش‌ته جین وله به‌گزارانن . مه‌لبندی لاهیجان گه‌له‌نیوان شنوو مه‌باد دایه عیالی مامه‌شی لی‌داده‌نیشن . له‌کونه لاهیجان (مه‌به‌ست محالی بیرانه ته‌دی کونه لاهیجان) نیریکی ه‌ه‌زار خان‌وار له‌عیالی پیران ده‌ژین . طایفه‌ی منه‌گور که‌نریکی چوار ه‌ه‌زار خان‌وارن له‌مه‌لبندی نیوانی مه‌بادو سهرده‌شت نیشته‌جین . ماوه‌له لایره ۴

قانعوشه‌مال

مژده‌به بوساروادی و حیو هویه‌سورده‌س جزئی سهره‌ستی و ولانه‌وروزی به‌رزی نیشخان پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان جایدده‌بو گورده‌واری بیژره‌ورت گه‌وته‌دهر مژده‌بی دوری نه‌ما ده‌دی دل زامی‌جگر مژده‌بی دوری نه‌ما ترسه شوره‌فیمی‌خه‌تر لایرا سیداره کانه لایرا قه‌صری قه‌جهر پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان مدعی خیری‌بی‌نه‌گیراوه‌وی میدانی گورد چونکی زوتر چیشته‌وی نوگی‌رمی‌شیرانی گورد ملکسی سهره‌ستی به‌تا‌پوداله ده‌س‌لوانی گورد جاله‌ه‌ولا بیره سهری معرگی‌مه‌میدانی کورد پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان بیده‌تیلی به‌م‌وسادای بانگه بانگی‌القرار راپه‌ره و خوت‌هاوه کورر ناوه‌راس‌تی کاروزار شیرله‌بیشه بیته‌دهر عه‌بیه نه‌کا مه‌لی‌شکار کاکسی گوردم نشته‌ساست چاوه‌نواره انتزار پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان هم‌ه‌ستی قازی محمد پیشه‌وا و فرهادی کورد روشنی کردوله‌وه و بنجینه‌وه بنیادی گورد خاکی آزادی به‌جاریک خسته‌دست‌اولادی گورد لایره‌ی میژو ده‌نوسی روله‌و ایجادی گورد پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان خنی بانه حضرتی سهردار رشیدی داروخان فی‌الحقیقه بو‌نجاتی هوزی خوی ساعی نوان نایلاوه ملک‌ومال و عااله‌وه روح و ژین روستمانه مگریانی کردبه ده‌شت مازنده‌ران پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمت کورری زوان شیخی کورری حضرتی شیخ مصطفی و له‌نهره‌شیر خوی و ه‌وچی بارزانی به‌لکه‌به‌لکه‌تر ده‌نگ دلیر کوچی خیری بو‌وولانی کورده‌واری بو‌به‌خیر تاقسی به‌ززان و دوژمن ه‌روه‌گو کاردوپه‌نیر پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان ه‌هرکه‌می ارسیکی‌ه‌س خوی‌ن‌رشته ارسی شکاک شاهدم سالاری‌سنگر چون مشه‌رف‌بو به‌خاگ دوژمنی عیالی شکاک‌ه‌هر سهرشکاره و سینه‌چاگ عمروطاهر بزین بوگیان فدایی آووخاک پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان قان‌خاوخ‌گم به‌خوت بو‌کوم‌هل و پشت‌ونه‌نات په‌که‌له‌به‌کتر چاکرن خانو به‌گو شیخ و مه‌لات سهری که‌ چون‌تی‌ه‌چن بو‌گرته‌ی ریگی‌نجات شادی‌ه‌رگی چا‌که‌بو‌تو ه‌ا‌ته‌چی گشت ادعات پیشه‌وامان ه‌هریزی بو خدمتی کورری زوان

حزبه‌سیاسیه کان

که‌نجه کانی سوریه به‌زوری له‌حزبی (خوی‌بون) کارده‌کن و فعالیه‌تیکی زور ده‌نویین و به‌رسمی مفدوریتی کورد پیشانی ده‌ولته گوره کان ده‌ده‌ن‌وله آمریکا زور به‌هیزن . حزبی کومونست نه‌ه‌وزبه له‌سوریه دابه‌رسمی ناسراوه (معاونی رئیس - سکرتر) ی‌هو حزبه‌وه‌گه‌لی له‌اعضاکانی کوردن به‌نایبه‌تی له‌کوردانی شام و بیروت ... حزبی کومونستی سوریه تالی‌ی ووردکاری به‌هیز ده‌کام‌مخابرانی ده‌گه‌ل حزبی کومونستی عراق ه‌یه ... زبانی حالی نه‌ه‌وزبه گوواری (الطریق) که‌به‌رزه‌ترین گوواره‌م‌خوره‌لانی ناوه‌دست دا‌حزبی خورتی وولات : نه‌و حزبه له‌سور و عراق بلا‌بو‌تووه حزبه‌کافی کوردستانی عراق : حزبی کومونست : له‌بشدا زبانی حالی‌شو حزبه گوواری (یکه‌تی تیکوشین) بوو به‌لام ایستامه آزادی اعضای شه‌و حزبه له‌تیکشتو ترین و فعال‌ترین گنجی کوردان و زور باسه‌واند گلیکیان مدرسه‌کافی (حقوق‌واطب واهسریان ته‌واو‌کردوه مرایان نه‌هیشتی (استعمار، کوه‌به‌رستی ، دزی ، ری‌گری ، فدای اخلاق بی‌سواد ، ه‌ه‌زاری به ... * ه‌هر دزی‌بگری ه‌هرخیا نه‌تیک روید گورج ده‌ی‌نوسن ... جاسوسه کان په‌ک

به خیر هاتنی هیندی له اغایانی بانه و پیروز

* بایی له قبولی مەرامی دیمو کراتی ئەوان *

هیندی له اغایانی بانه کتا ایستاهه بهر هیندی بهر هاستی ارتجاعی نهیان توانیوه به آشگرانی له رینگای میارزه دیمو کراتیدا ده گهل ایسه ده دست بهنده دست و بیته مهیدانی جبهه ی آزادی وه ایستا که قوه می آزادی شه بهر ههستانه ی لایرووه شه و براننش ههروه کو له وه پیش به بدل له گهل ایسه بون شهوا به آشگرایش ره گهلان که وتون . له کاتیکدا که تشریفان چوته سهرا وه هیزی آزادی ملی کوردستان ملحق بون برای خوشه ویست آغای عبدالرحیم قاضی صدی کمیته می محلی سهرا نطقی ژیروی کردوه شهوا ایسه بون بو آگاداری خوشه واران خوشه ویست جایی ده که بن وله و آغایهش به خیر هاتنی و پیروز بایی ده که بن .

گه ووه و پوجو کیان شه می بی له هر قطعه ارزیک ته یوه وابسته ی شه وه کوو به که نفر سهرا باز دابین شه و قطعه به به شو و ملکی خویانه شه گهر بودفان له مرامه بدلیکی محکو عزمیکی بیگنه ویستی لی بان داگیر بکا حقه دفاعان هیه به شه کوریه زه وه که هیشتا که سی تیده بوو بایتری یوغزمی شه و زانه نه یوه و نایی و هیه بیج آده می تی هینرا هه مووی ملکی شه و بوو ووه که اسفیکی نه یوه شهوا شه می که له ری می فدا خواته فرموی (انی جاعلی فی الارض خلیفه) کاریدا شه و ختدا که وختی ده دست به ده دست یانی من شه می جیگه دارو صاحبیک بو شه مه روضه دروست بیکم له باشان به ره به ره شه و لادو نه شه می لی بهیدا و هه ره به که جیگه به کیان انفال کرد تاوه کوه و پهرمان به ست و کومدل وستان هه ر کومه له قطعه بیکی و ده دست هینتا له آخردا که کس نایی شه و کوه و مل ملک ملکی خویانه کوه شه فرموی (لمن الملک آیوم) شهرو که کس نه می کی شه شه ملک خوی شه فرموی (الله الواحد القهار) که کس نه فقط ملکی خوی به گه ووه و پوجو کی فیه رموی ته می (اطیعوا لله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم) یانی خوا ره به دری دیشان اطاعت بیکن و اطاعت گه ووه می که له خواتنه و هاو زبان و هاوشو تانه بیکن شو می بیگانه شه که ون بیگانه دلی ناسوئی استفاده ی خوی منظوره ابیدی بو مقضی ابوه تی ناگوسی ققط گه ووه ی خواتن ترقی ابوه ی منظوره وه کوه و له جیگای دیسه دا خوامت شه نیته سهرا عرب شه فرموی (اقتداءکم رسول من انفسکم عزیز علیه ما عتدتم حریر عابکم بالذمین رؤف الرحیم) یانی بو شوگرانه تا که ن له خواتن ره به ره بیک هاتوه خرابی ابوه می له لا ناره شه ته زور حریر له سهرا ووه به به گوه می ایماندار مهرا بون به روحه و به گه ره خواتن نه بوایه وانه ووه شه می آغایان و سهرا دارانی بان له باش شه می که شه زه شه شه دان و تصدیق شه فرموی شهوا شه عه ره کرا حقیقت ییزی و خالی له افواوه له خواتنه و شه عه ره بیکم شه فرمایشی دینی بوو .

صدی کمیته می محلی سهرا عبدالرحمن قاضی

آگاداری
به عمومی اهالی راده گه بندریت شه و که سانه ی که بی بضاعت و بو معالجه و ده زمان وه گرگرتن به ادا هی بهداری و بیمارستان مراجعه ده که ن پیوسته گواهی نامه ی بی بضاعتی له ادارهی شارداری وه گرگرتن ده ناهه ره کس به بی گواهی نامه ی شارداری به بهداری به بیمارستان مراجه بکا معالجه ناگری .

وزیری بهداری کوردستان

اگاداری اداری

به هو می شه نو سهرا وه به ته واوی برابان به تابه ته تی برابانی دانیشتوی سندوس راده گه بندریت که آغای احمدی صوفی زاده متصدی اموری شاره وانی له نه غه ده نویته ری روزنامه و گو فاری کوردستانه - پیوسته بووه گرگرتنی هه ره جوره مطبوعاتیکی کوردی به شخصی نیوبرا و مراجعه به فرمویون :
دفتری روزنامه ی کوردستان

به مناسبتی هاتنی آغایانی محترمی بانه ووه آغای نصرالله خان رستمی و محمد رشید بیک به که وقاهرخان آمرده و محمد کریم بیک نچته و سایرین یوسهرا و قبول کردنی مرامی باکی دیمو کراتی شه خطابه به ایراد کراوه ره جا شه که بن له هه وه فرستدا به فرموی چاپ کری .

به ناوی شه خویانه که به رزی و ترقی میدان به ایراده می ازلی خویته هدایت و نشان دانی حقیقی کار بی مشیتی خوی نایی ده سه لایو ملک و مال له اختیاری شه و دایه هه رروژی ته پیدا به کی و ایرادی لی ناگری ، سلامی ایسه بو شه و محمد شه که به عقل و سیاست و نیت و ره خو گرگو ماندو نه بوون بو مرامی خوی حزبی اسلامی به ته تشکیل داو له اعلا سدا بلای کردوه ، دیسان سلامی ایسه بو شه و ییوه به هه رانه که مرامی اسلامی له وره می شه حزبه قبول شه فرموه روز سه روز به دزبوشه آشگر ها و یان داو کوه لیان زیاد کرد و کومه می فکری و مالی و گیانیان به ره شه و پیشه وای خویان کرد له مقابلی شه و اموری شه و دا گیانو مال قیمتی شه بوو هه تا به یوبی ده سه لایه ده سه لانداریان هینا به ژیر محکو به سه ره می خویان و سهرا ایمان له حزبه کانی دیکه ده سه لاند روزیک بوو کوه لیان به به نایی کوه بو شه و نه تابه ته ندانمی عمری فاروق بوون به شه نفر و آشگرای کرد و روزیک بوو استادی شه و حزبه مئاره که له گهل حزبه کانی دی دا بی نشان شه و کوه و شه فرموی (اککم دینکم ولی دین) یانی ابوه له سهرا مرامی خواتن و شه شه سهرا مرامی خومان روزیک بوو تیکوشینه بوو تیکو کوشاری بی نشان شه دان له گهل حزبه کانی دیکه و کوه شه فرموی (نا ایها النبی حریر المؤمنین هللی القتال) یانی شه می یشو او ره به ره ی حزبی اسلام شه ندانی ایمان داران شه بگوشینه بوو شه کردن و گیان بازی له گهل حزبه کانی دیکه روزیک بوو پیشه وای شه و حزبه شه شه فرموی (و ما علینا الا البلاغ) یانی ایسه ته نه یی ووتنه له سهرا روزیکیش بووه ره شه و شه شه شه فرموی (انانینا بالسیف) یانی به شه مشیر ره به ره ی خواتن بی نشان شه ده م .

منظورم له م نقله شه وه به حزبی دیمو کراتی کوردستان له بهر شه شه که له سهرا رسماً به ره می شه و حزبه به ته واوی مئانه و سیاست و سهرا شه می تقیب کردوه و به بکا و منظری ده ستورانی استادی معنویه به ته و فقی خوا بووه ده ست هینانی انتها مرامی خوی و شه می صد موفقه گه ره وانه نه که ن که دلایان ضعیفه ویا خویان به بیگانه به رستی گرگرتو و بوو جیقه دین و قومی خویان شه فروشن ، دیانت و تیکه بشتن به ایسه نشان شه دا که هه ره میله تیک له سهرا زه می حقی سهرا به خوی هیه و بوخواتن

به مناسبتی هاتنی آغایانی محترمی بانه ووه آغای نصرالله خان رستمی و محمد رشید بیک به که وقاهرخان آمرده و محمد کریم بیک نچته و سایرین یوسهرا و قبول کردنی مرامی باکی دیمو کراتی شه خطابه به ایراد کراوه ره جا شه که بن له هه وه فرستدا به فرموی چاپ کری .

سهرا خوشی

به دلکی خفت بارو چاویکی فریسکا و یوه ضاهدی سهرا گردمی رشید و فیدا کار بوو بو لکتونیک محمد نانه وازاده به خوینده واران راده گه بنین گه هه بو برابانی کورده به تابه تی خواته وادی نانه وازاده سهرا سلامتی ده که بن روزنامه له ژیر چاپ دا بو شه خیره پرله ایش و او فه مان بی گه بشت له شه و خفت پتر جیدیکه مان بو نه گرا له ژماره ی دوا یه دا چو نیته مه رگو و خدمات و به سهرا هاتی شه و لادو ناکامه ده نوسری و بیستان راده کا .

ایالتی آذربایجان

ماوی لایه ری ۳
طایفه ی گورگ نیزیکه ی سهرا هه رخانه واده له نیوان مه اباد و سهرا ده ست و له مه له ندی نیوانی سهرا وانه داده تیشن ، (محالی گورگ له روز هه لانی محالی مئنگور هه لکه و توه .
عیلی دیبو کری شه شه هه زار خانوار ده بن له مه له ندی نیوان مه اباد - سهرا و میاند و او داده تیشن .
فیض الله به گمی له مه له ندی نیوانی مه اباد و سهرا نیشه جین (له روز هه لانی دیبو کریان هه لکه و تون) له ده ورو به ری سهرا ده ست چه نده و زیکه ی جوی جوی وه کوو : براجی مالکه مرری - دارمه - باسک - آلاس نیشه جین که بیکه و نیزیکه ی جوار هه زار خانه واره بن .

خانه واده کانی قاضی رستم بگ خواتن سادات و مشایخ که بیکه و نیزیکه ی بین هه زار خانه - واره بن له مشاری مه اباد و ده و رو به راده تیشن .
شه شه که مکه بو له جیگای دانیشتن و دا - نیه توانی هوزه کانی کوردستانی با کوردیاره له جوه - تیرانی کورد که ده گهل عشار له دیهات داده تیشن و له جیگای خویان به نیوی کرمانج نیوده برین له ریزی خانه واری نیوبراوی سهرا وه نه زه میر دراون .

دنگو باسی نیو خومان

له ادارهی دارائی کوردستانه وه اطلاع دراوه که له سهرا قه رار هیثی حزب له بر واری ۱۷ ر ۳ ر ۲۵ آودارخانه ی نه واری اداراتی کوردستان جگه له آودارخانه ی دفتری پیشوائی ملتایه و ادارهی دارائی له و بر واره وه به هیه ج و جهیک شه و جوره خرچانه قبول نا کا .

اضافه حقوق

له کوه میته می مر که زه یوه ده ستور دراوه که ادارهی دارائی به هیه ج جوریک ناتوانی به بی به سهرا کردنی حزب اضافه حقوقی هیه ج اداریک به سهرا خت بکا و شه ده ستوره به ته واوی ادارات را که باندراوه .

کارداری بی کار حقوقی نادریستی

له سهرا قراری هیه ته تی حزب هه راداره به که له اداراتی ده ولتی که کاری نه می کار به دستانی شه و اداره حقی وهر گرتنی حقوقیان نه به تابه تی ادارهی آماری سنو ایستا کار بکیان نه وه حقوق استفاده ناگن .

له چاپ ودهستلی دانی وواتاردا آزادیین ارگانی حزبی دیمو کراتی کوردستان هه یه تێ نو سه ران ودهد هری ده خه ن

دوملتي از او قاره مانی كورد و آذربایجان

سید محمد حمیدی
ملتی آزاد قاره مانی کورد و ملت هه گوره نیو به دهره وانه یه که چوار هه زار سال پیش میلادی مسیح مقدراتی ایران وروژ هلاتی ناوهراستی لهدهست دابه . ملتی کورد بهر هم هه بهری اقتضای تمدنی شرق وایرانی کونه هم ملت هه جاغ زاده چهل چهرخ لهه مو بهر هه میشه سه ره لیند وبار بهی شانازی ملتی روز هلات ووه لایه ره کانی میژو پر هه له اقتضای کورد ، کورد هه میشه له مر بگای آزادی خوی و ملتی لی قه مابوی دیکه دا آماده ی هلاکاری و له خو بو ردن بووه . کورد هوزیکن که له چهر خه کانی کونه نوئی دا خاوه نی نه خه یه کی هه ره سه رین نیشتمانی کورد رینک که وتوه بوینگ هبنانی هه مو آره زویکی زیار و آزادی خوی کورد چهنه هه زار سالیکه له نیو ته و که ژو کیوه رهنه یانه داده ژین و به لانگ و نیشتمانی هه وان دله ی کوردستان خورسگا و هم کوردستانه و له به هه شته ی

پیشه وای مه زنی کوردستان کورد و کوردستانی به دیداری مباره کی

شاد کردوژ یانده وه
حضرتی پیشه وای مه زنی کوردستانی تاران که راه و چند روژیک ته شریفی له ته وریژ ماوه و وروژی ۲۶ ر ۲۵ که خیری هاته وه ی به مه آباد که یشت هه یه کی کمینه مرکزی و سه رانی حکومتی ملتی و سه ر کردانی ارشدی کوردستان

مصاحبه ی نوینه ری روژنامه ی ره به ره له گهل پیشه وای مه زنی کوردستان

روژنامه ی ره به ره له نویسی : بیره که سه عات ۶ دوی نیو ورو آغازی قرشی نه ندانی هه یه تێ نو سرائی ره به ره له له بولای ژماره (۵) وقع له ده ره به نه له گهل چنایی قاضی محمد ره به ره یی حزبی دیمو کراتی کوردستان که ده وروژ پتره بو گهنگو له گهل ده ولتی مرکزی خاتونه تاران مصاحبه ی کرده شرحی هه مصاحبه یه له خواره وه به نظری خوینده وارن ده گاه :
جناب قاضی محمد کوت و شه لوا ریکی سا کاری له بهر دایو و زور محجوب و به و قار و به

سه رپولی دو محمدی نا نه وازاده شهیدی ریگای نیشتمان

سید محمد حمیدی
ده رچو وه که هه یج دهمک کوردی و جاغ زاده و ق بهرست شه وان له بیر ناکات . نوی : هم پیانو له خو بو ردا و نه له دفتر ی شه پای نیشتمانی هه تاهه تابه نو سراه و ته کورد و کوردستان له دنیا دا ماوه به هه مو دهمک نیوی شه وان به گوره یی و مه زنی به سه ر زمانه نده را ده بری .
یه کی له قور بانان و شه پیدانی خوینده وارانی خوشه ویست ، دیاره نیو هه یج دهمک قور بانانی ریگای نیشتمان و هم که سه نه ی که له پیانو رزگاری و آزادی کوردستاندا سه رو گیانان به خت کرد له بیر نه گرتوه . نیمه له ریگای آزادی و رزگاری کوردستان داهره له رزگاری گوتوه اته ورو کومه لانیکی زل و زورمان له لارانی دلیر و پیرانی به هه یز لهدهست

کورد بو و نه وه یه که که له نیوان ژانر ال حمه رشید خان و به گزاده کانی بانه چه ند سه ر کرده یه کی

دی که یه یی دمو کرات دا رووی داوه
آغای م . محمد امین منگوری
چهندی له وه ی پیش هم گوزاریشه ی ژیره وه ی یو اداره ی روژنامه ی کوردستان ناروه و چونکو دینک که بشتیوو زوونه کرا له چاپی بده بن شهوا ایسا عینی شه و گوزاریشه بو آگاداری خوینده وارن له گیانی فدا کاری ملتی کورد له ژیره وه دهنوسری : فرمانده و سر کرده ی هیزه کانی بانه ی له گهل چند فرمانده یکی تری هیزی دیمو کرات بو تفلحانیکی عسکری له دی سه رای مه ر که زی قیاده کو کراوه .
فرمانده ی جبهه ژانر ال حمه رشید خان دابر به تالیسی حزبی دیمو کراتی کوردستان و آمانچی بهرزی لیشه وای خوشه ویست و له بابه ت کرده ی عه عادت به دوری کوردی مه آباد و برایانی مابلاغی بیانیکی زهر مقصل و به قیعتی خوینده وه .
شه و بیاناته تاریخه غیرتی آغایان و بگزارانی هه یه خوا شکرا کردن له باش شه و او بونی شه و بیاناته بهرزه یه آغایان یه که وه لامی ژنرال محمد رشید خان دایه وه . له باش شه و او

۵۰۰۰ نه فهر کار گه ری شرکتی نفتی سه ر کوک هه یی نگ ده ده ن

له ایرانی سا
۴ - ضمانتی کومه لاتی (اجتماعی) .
۵ - بسژی سندیکی کار گه رانی نفتی عراق .
قهنگ به ده ستانی شاره وانی له هه مو لایه که وه شه و پولا نه نیان ده ووره ۱۵ بو و زخمیکه به خو رایی بان ده کیشا بو وه ی میتیکه که بان تیک چی به لام آخری بول وده سه کان به آرامی که بشته نزیکی کوشکی فرمانداری ۳ - پیش گیری له ده رگرنی بی دلیل .

له (ره به ره) شورای بهرزی عاره بان به توندی ره حنه له ترومن ده گری

شورای بهرزی عاره بان دهلی (ده ست تیدانی شه و مملکت له سنوری قدرت و صلاحیتی ترومن و بیگا نانی دیکه شه به ره) .
فلسطین کالانیه به چه ند
دولار له بازاری نیو یورک بکر دردی
اورشلیم - شورای بهرزی عاره بان قسه ی پرزیدنت ترومنی له بابه ت قبول کردنی سه ده زار جوله که یه کوچ کردو بو فلسطین و راجع به وه که آمریکا مسئولیتی مالی و فنی شه وان له ره هه ره

شورای بهرزی عاره بان له دنیا دا وای کومه لده کا

ورشلم - جلسه ی شورای بهرزی عاره بان سسی سه عات در پیره ی کیشا بو نه چاتی عاره به ده ر کراوه کان و محاکمه ی ره به ره رانی جوله که - که زه مانی شه رری فلسطین حبس کراون تصمیمی گرتوه داوای یاره تێ له دنیا کا .
وادیاره شورای بهرزی عاره بان داوای شه و ده کا که بو توله کردنه وه ی ضرر و زیانیکی له طرف بهت فرمانه وه که وتوه هه ر نفتر جوله که یه مبلعیکان به بژاردنی ضرر لی بستیندری .

كوبونه و پهك لهنيوان . .

كعيني ولامی آغايان بنوسمهوه . بوتهوی که همو کوردیکی دوروات تی بگات که غیرت و روحیه عسکری کوردی ایران له چه اندازه بهک دایه . و یا ملتانی آزادیخواه تی بگهینم که بی قیمت ترین شت امر و لهناو کوردی ایران گیلان و یار په محمدا مین منگوری له سهره

و لاملی آغای قادرخان زاده سهر کردهی هیزی دیمو کرات آغای ژنرال حمه رشیدخان له مقابل هو رهنجی که پیشوای بهر زمان له وری آزادی کوردستان گیشا و پیتی من هو اگیانی خوم به و فیلسوف بهر زه ته به خشم . . بوجی . . بوتهوی که به خوینی من لاپهری میژوی کوردی مسعودی پی بنوسیتوه .

و لاملی آغای قادرخان آره رده سهر کردهی هیزی دیمو کرات

آغای ژنرال حمه رشیدخان بهرام بهر بهورنجی که توله مودای ژبانتا بو بهر ز بوتهوی هوزی کورد کیشا و تانه . وله پای هو حکمت و منطقهی که پیشه وای بهر زمان له ری گورد . یه به انجامی هیناوه . من هو اگیانی خوم به تو به خوشی اجازت به بی لزوم تصرف له گیانی من بیکه بوجی بو هو امانجهی که پیشه وای همی گریت بهر نه زه .

و لاملی آغای محمد رشیدبگی بله کی سهر کردهی هیزی دیمو کرات :

آغای ژنرال حمه رشیدخان انسان که نه خوش بو چاره ی ده زمان و تداوی به . به لام درمانی نه خوشی نیشتمان ته ناخوینی دوژ من رز ته

من هو اگیانی خوم به هیزی دیمو کراتی به خشی . بوجی بوتهوی که به خوینی من اگریجهی خاوی ز اوریشمی دایکی نیشتمان آلو ان بگه . و به خوینی اجازت من گوردیش هورنگ زردیعی نیشتمانی از دارمان لاپهرون .

و لاملی آغای عبدالله بگی سرحدی سهر کردهی هیزی دیمو کرات :

آغای ژنرال حمه رشیدخان هو گولله تیروسامدازهی که میشکی من ایرژی و له لوله تیفتگی توژ من هو برانگارم نه بی . و اتی مه که هه تانها پیت بی ده نگم که کات بی ده نگم تا کوله چاواندازی نام ترسینی . به لگلو تنوک تنوک له قبرا خوینی زامدار په که به بهر زوی فیلمی سینما هه بیتهوه بهر چاوه که گوته کی چانی کوره ستانی بی سور نه کريت . و به خوینی من هو کچه بالاغنگانه داستانی شوخی و به زم وزمی دلداری هه رازینهوه :

و لاملی آغای احمدحانی فاروقی سهر کردهی هیزی فیض الله بگی :

آغای ژنرال حمه رشیدخان ده میکه تو به مقدس اناسری که رده وای ساله ۱۳۲۰ ی تو لاپهری تاریخ کوردی روناک کردوه توه کردوهی هه مجار هشت هه موتی که به شوکی تی گه یاند که تو آزادی و به آزادی بی و به آزادی نازی و به آزادی نه مری . به لام کردوهی به مجارته به کردوهی جار ان باشی چونکو فیلسوفیکی بهر زت پشتیوان و هو پروسور هه زاتی پیشه وای بهر زمانه منیش هاوری تانته له اولی خوتان به مجیمه هیلان ها هو اگیانی منیش پیش کیش و لاملی آغای نصر الله خانی روستمی سهر کردهی هیزی دیمو کرات :

آغای ژنرال حمه رشیدخان له گنگام تا مردن . خدمتی تو به شتیکی واجب نه زمان . چونکه تو پیشوای محبوب مان بهر هه بیکه مقدسی دانه نی .

و لاملی آغای حمه صدیق سلیمانی خانی جاف سهر کردهی هیزی دیمو کرات

آغای ژنرال حمه رشیدخان من هو اگوروم بوجیه . اگه گور زام به خوینی سهری من قافه زیکی سره خوشی بو باو کم بنوسه بی پیشه وای خوش .

آغای قادرخان فرج خان سهر کردهی هیزی دیمو کرات له و له اماده لی :

آغای ژنرال حمه رشیدخان تو خوا بهم تیره بوجی گایکی له کوژران نژی بیکم باه گوللهی دوژ منی سهر به تی شهادت بنوم . بلکه پیشه وای بهر زمان تقریری شهید بوتم له به لاهیکی جنگی دایخوینیتهوه و بهس .

آغای فیض الله خانی روستمی سهر کردهی

شاعری ملی و بهناو بانگی کورد هه ژار

له ژماره ۳۳ [هه لاله]

تهوخت کورد خوینی لای خوردان به (تورک) ی چادی مست گردحواله به خوینی سهی ده دی آوی مزولت بزانتک بوجی سهر نیزی (گماله) دنوی سهر (آگری) ان لاجانک و کولمت له خوینی نه و جوانان داشه لاله بیان

چاوت که گوشه دارهوه کوردوی (نیشتمان) به یه داده کا هه رایه گی له و کورده واریه بیان :

کولمت گش و به تینهوه کوجهری مستبد بر چترهش و در بزه ووه گوردوی گورد کان هه دت حتی ژبانی هه موسلنی چچوک آزادی کوردستانه دمت لبی نیشتمان

هه ژار ۳ ساله بی ناوته عالمی شرمه و له ماوهی تم ۳ ساله شدا ۲۰۰۰ شعری زیاتر کورتوم شعره کانی له گواری (نیشتمان) و «هاواری کوردستان» « آوات و روزنامهی « کوردستان داچاپیلا و کراوه تهوه و له به بهر زوی معنا و ترخی هه ده بی جزیکیشی به بیوی (آله کوک) له تهوریز له لایه (سه و هت مدنیته ایوه) به و چاپ کراوه و له طرف اهسری زانابه رزی شوروی (جعفر خندان) به زمانی آذربایجانی ترجمه و چاپ کراوه توه .

رفیق جعفر خندان عاشقی اشعاری هه ژاره و اغلب شعره کانی دیکه شهی ده که له به ره هاتی وی ترجمه کردوه و له روزنامه (وطن بولندا) و گواری (شوق) و کتیمی (شاعر له مجلسی) نشریه کانی (سه و هت مدنیته ایوه) و گواری (آذربایجان چاپی پاکو داده رج کراون .

هه ژار اشعاری ادبی و ملی زوره به تاییه تسی جزیکیشی به نیوی (پیشه وای به بیوی) که به مزوانه چاپ ده کری به راستی گالسهی تیدا کردوه و له شاکاره بهر زه کاتیه تی .

له خودا ده خوازین تمه شاعره گه نه خوین گر مه توفیق بدبو خر تخی نیشتمان .

ح قزلبی

عراق بو منطقه و له به ندی قو ذی نهضتی دیمو کراتیکه اینه روناک ده بیتهوه و ده رده کوی به لام ده بی بلم که ده و له تی فرانسه ده گله حه و سه دهه زار کوردی که له ور په داده زین باش بوه .

برسیار - چه رابطه کی معنوی له نیوان نهضتی کوردستان و آذربایجاندا هه ؟

وولام - هه رده کلامان بسوا مانا سچیک که آزادی و سه ر به خوینی حقیقی و سه راستی ایران هه کار ده کسین .

برسیار - ده کری له گتو گوی تاران یا کلیاتی هو آگاداران بکی ؟

وولام - ته من چه ندجسه ده گله آغای مظفر فیروز معلانی سیاسی آغای قوم اساطنه سهر کوز و سیر و آغای سهر له شکر زرم آرا .

و ده دوجار ده گله جنابی سهر و لگ وزیر ، ملاقاتم کردوه نظری آغای سهر و لگ وزیر زور نیکه له بحسن ظن و چاک زینی دیوه . داخه کم به ره له سیتیکی که گتو گوی ایمی و ده واخسته نه خوشی جنابی آغای قوم اساطنه بووه - له خودام طبعه زور چابینهوه تا مزاکره به خیری و خوشی و قفق و قازانچی آزادی دوا بی بیت -

برسیار - آیا له ناوه دا چلو جوی مرتجع و پاشه که شه کان قابل توچه و لی و ور یا یون نه ؟

وولام - و هختیکه ارادهی ملت و ده ولتیک له کاریکه صحیح و چاکدا ریک کوی . هیچ شتی ناتوانی پیشی لی بگری . من آتی به کی زور چاک تی بیی ده کم هویا دارم ده و له تی مرکزی بتوانی دیمو کراسی به هه مو ایران دا بیاوی کاتهوه .

ماوه له لاپهری ۴

یه گیشه وینه گر تم وینه بهم که خوین ده گری سهر تیج بدیت و بیینی دله به خوینی من چینی ده وی که له پاش من بیینی هه و عکسه فلک بهمن چده کا تا با که به ونسهی من شاعری گه تیخ و قابل و بهناو بانگی کورد عبد الرحمن هه ژار کوری مهلا محمد له به مالی حسن خالیه که تیریکه ماقول و نیو به ده رده وی کوردی موکریان بون . له سالی (۱۹۲۰ م) داله سا بلاغ له دایک بووه . له نه دایله و له زبیر آموز گاری باو کیدا که بیایو یکی زانابه معلومات و نیشتمان هه رده و بو تربیت کراوه و هه متی ملت و نه وایه تی تیسه کل ره گو خوین بووه .

هه ژار له لای باو کیو ماوه ستاگانی سا بلاغ عربی و فارسی خوینده و له گله هوش که تعلیماتی مکتبی نه دیوه و هه ر به بتالی خوی به سبک و شیوهی ادبیاتی تازه آشنایووه و خواهنسی استمداد بگی جوان و قریحه بیکه ره وانه .

هه ژار هه ر له منداله ووه عاشقی چیا بهر زو سهر زو هه وای صاف و دیه منی جوان و بیهاو تای کوردستان بووه و به چاویکی شاعرانه و دلیکی پر له ملت روانیو به ته کیوو کزوده شت و ده ری کوردستان - له بهر نه موی پتر متالی اشعاری حاجی قادری کوبی و نالی کردوه کبانی نیشتمان بهر و دهی حاجی قادر ده گله لطافت ووردی هویوه نالی ده شعره کانی هه ژاردا یکه ده ده بینداری ده لیلی هو دو روحه گه رانه ووه ده لایسکی تازه وایوی هه و ردا خوده نوین .

وه کو ده لی :
تهری تهی کیزه کوردی چاوه کزاله
تهری تهی شوخ و شنگی چاره ساله

برسیار - آگات له حالی کوردانی جنوی کری و راست له زرنقو ذی معنوی نهضتی ایوه داین هه ؟

وولام - لهو چیکابانه له هه هه جو چه بروت و هه کی هیمو کراتیک پیش گیری کراوه به لام ایسه زه - نین له هه مو چیکابیک هه مو کوردیک زورنی کراوه عاشقی آزادی لاگیری نهضتی بهر و ترقی ایسه .

برسیار - وضعی ایستی کوردانی دنیا بوایه شرح بده .

وولام - بیجه که کوردانی ساکتی ایران نژیکه ی دو ملیون و نیو کورد له تور کیدارا یه دی بوسرن . له تریزی بروتته و ره قاری ایستی ده و له تی تور کیه نسبت به کوردانی ساکتی هوی خه بهر یکم نه به لام له و هیش کشتار و عه ز بهت و آزاران ده کردن . و ته هه ش که ده و له تی توره کیه ادا ده کا که (مستلهی کوردی له و مملکت ده داخل کرده) له لای من قابل قبول نه . مه کهر پیمان وای که ته و حل کردنه به باری هه لکوشین و دامر کاندنی آره زوی ملی ته و اندا بیوی . . . بیجه که له و هه ش تریگی ملیونیکیو دسه ده هزار کوردی دیکه له عه راقاده زین . آکارو بزو - ته و هی حکومتی عراق شت ده گله ته و ان له قرا و هه لاتی به یول و کومه لی کوردانی

مصاحبه له گله پیشه وای مه زن . . .

برسیار - مه له ندو قلمرو ی ایستای نهضتی دیمو کراتی کوردستان تا کوری ده روا ؟

وولام - مه له ندی قو ذی جزیکه که به ناو کو - مه لگی زور و هه وندا بلا و بیتهوه زه حه ته معلوم بکری . به لام نهضتی ایسه راسته و خو کوردی ده و رو بهری ما کو - شاپور . خوی رسایه . شنو سندوس . سه قوسه رده شت که تریکی ههوت سه ده هشت سه ده هزار که من شماره زایی و ره بوری ده کا .

برسیار - هندی له سابقه ورا بردوی تاریخی نهضتی خوتان شرح ده و وولام جز بی دیمو کراتی کوردستان سهر تهی له مظلومی و ناراضی قهیم و کونه و به هه ر چه نده سابقه ی زوره به لام له نو مانگ بهم لاهه دست بی

فالیتی عملی کردوه (کسینهی هه رگه زری حزب له مه اباده) ده ست پی کردنه و هی جز بی ایسه به فعالیت عکس العملی زور بو هینانی ده و له تانی مرتبسه که له پیش ده و له تی ایستادا له سهر کار بون و ده یانه ویست ده گله هه مو نهضتیکی لاگیری

آزادی و استقلالای ایران بهر بهر کانی بگه . برسیار - چه اقداماتیک تا ایستاله و ناچه و منطقه دا

کراوه ؟

وولام - کاریکه هه ر هه گوره گه نهضتی ایسه له مه له ندی ده ست لاتی خوی کردوه ایچادی گیانیکه صمیمیت و په کته کی بی نظیره له نیوان چه نده سه ده هزار ته قهر بر ایسانی ایرانی ایسه ودا .

امنیته و آرامه کی که له و سه له نده داده به قهت نه بووه ملتیی ایسه له خورا له ایچادو ابداع و ده ست کردنه و هه کی به شهره قانه له حیث ملتیی ایران زور شا کاران سکرده .

ده گله ته و هخته که مه و نه بوئی و سا ئله چاک کر - دنه ریگیان - دامه ز راندنی هه دره سان دامه ز راند نهی چا یخانه و بلا بوته و هی روزنامه و گووارو تریتی سیاسی و نظامی کومه لیکه زور له کو - ردانی ها ونیشتمانی ایوه بهر و ته رقی رویشته و -

سه‌ر پولی دو...

له‌ساله ۱۳۳۳ له‌کاروباری ده‌ولته‌ی که‌تاری گرت و‌خو‌ی‌دا بازار گانی .

ناه‌وازاده‌ سالی ۱۳۲۰ دا‌خ‌لی‌خ‌زی آزادی کوردستان بوو و‌سو‌ین‌دی‌ خو‌ار‌د که‌بو‌رز‌گاری کورد و‌آزادی کوردستان له‌ظلم و‌زور له‌ه‌ی‌ج‌و‌و‌و‌دا‌و‌یک‌ رو‌و‌و‌نه‌ گیری و‌له‌م رینگ‌دا ه‌ی‌ج کونای نه‌کرد و‌به‌ر علاقه‌یک که‌به‌خ‌دم‌ته‌ی پ‌ش‌مه‌ر‌گ‌ه‌ی‌ بو‌وی له‌مانگی ریه‌دانی ۱۳۲۴ دا دا‌خ‌لی‌ه‌یز‌ی کوردستان بو‌و‌و‌به‌د‌رج‌ه‌ی پ‌ت‌بو‌اس‌ک‌و‌ت‌یک به‌فرمانده‌ی ه‌یز‌ی‌نا‌و‌نده‌ی کوردستان دیاری کرا .

له‌ه‌موو جو‌و‌ر‌ه‌ خ‌دم‌ه‌ت‌یک‌ی ده‌وله‌ت‌دا نپایته‌ی کوش و‌ورد‌ایته‌ی له‌رینگ‌ای‌به‌ج‌ی ه‌ینان‌ی و‌م‌ظ‌یف‌ه‌دا ده‌توانده‌ل‌ه‌خ‌دم‌ته‌ی پ‌ش‌مه‌ر‌گ‌ه‌ی دا سه‌ر کرده‌ی‌یک‌ی له‌خ‌و‌ بو‌و‌ر‌د‌و و‌و‌ظ‌یف‌ه ناس بوو .

ناه‌وازاده ش‌م‌س‌م‌ین که‌س‌پ‌که که‌بو آزادی گوردستان له‌چ‌ت‌ن‌گ‌ خ‌و‌ین‌خ‌و‌ران سو‌ین‌دی خو‌ار‌د ه‌ه‌و‌ل که‌س‌پ‌که له‌رو‌ژی‌به‌رز کرده‌وی آ‌ل‌ای‌م‌ق‌د‌سی کوردستان و‌ج‌ی‌ژی‌ ۲ ی ریه‌دانی ۱۳۲۵ دا احتراماتی نظامی بو‌حض‌ره‌ته‌ی پ‌یش‌و‌ای کوردستان به‌ج‌ی ه‌ینا .

له‌دوای مرحومی خوشه‌وی خ‌لی‌ل محمد‌ناه‌وازاده‌ دوو‌م قوربانیکه که کوردستانی آزاد له‌رینگ‌ای رزگاری خو‌ید‌اد‌ای‌و‌ه‌ه‌و‌ل که‌س‌پ‌که له‌کوردستانی آزاددا به‌سه‌ر کرده‌ی مق‌ض‌ر کرا ، ه‌ه‌و‌ل که‌س‌پ‌که له‌نی‌و‌یر‌سو‌ین‌د خو‌ره‌کانی خو‌ید‌ا ش‌ان‌آ‌زی ش‌هادته‌ی و‌به‌ر که‌وت و‌نی‌وی پرر افتخاری خو‌ی له‌م‌یز‌وی کوردستان له‌ریزی پی‌اوه به‌رز‌ه‌ش‌ه‌ه‌ید‌ه‌کانی رینگ‌ای آزادی کوردستان ثبت کرد .

مرحومی ناه‌وازاده‌ له‌ج‌ی‌ژی‌سه‌ره‌خ‌و‌ی کوردستان که‌له‌ش‌وه‌ی ۱۳۳۱ر ۲۴له‌پ‌ش‌مه‌ر‌گ‌ه‌خانه گیرابوو له‌و‌ت‌اریکی‌دا دو‌و‌ای‌ته‌م‌ز‌س‌ارد‌نی ۲ ق‌ض‌ه‌ افتخاراتی خو‌ی ده‌لی : (نوم‌ی‌دم له‌خ‌و‌ای لاپه‌زال ه‌مه‌به که‌افتخاری‌سی‌به‌می من ه‌مه‌ی که‌له‌رینگ‌ای‌ن‌ش‌مان‌ی‌خ‌وش‌ه‌و‌ی‌ست‌و سه‌روکی به‌ریزی کوردستان موق‌ق به‌خ‌و‌ین رشتی خو‌م‌م) ه‌مه‌تاده‌م‌یش‌ین که‌خ‌و‌دا‌آ‌وان‌ی سی‌به‌می به‌ج‌ی ه‌ینان‌ه‌ رینگ‌ای‌ته‌ن‌جام‌ی و‌ظ‌یف‌ه‌دا شه‌رته‌ی ش‌هادته‌ی چ‌شت .

چلونه‌تی شه‌ه‌ید بوونی

مرحومی ناه‌وازاده له‌حدودی مانگیک دا‌بوو له‌ل‌اب‌ن‌ وزارت‌ی ه‌یز‌ی کوردستان‌ه‌وه کاری درابویه که‌له‌س‌تر ب‌م‌ی‌ته‌وه که‌له‌ج‌م‌ل‌و ق‌ض‌ی خو‌ار‌ده‌ته‌ن‌یدا بو‌ته‌و سه‌ریازانه‌ی که‌له‌پ‌انه‌و سه‌رده‌شت دا ده‌ن‌یش‌ن له‌ل‌اب‌ن‌ه‌یز‌ی کوردستان‌ه‌وه محاصره کراوون و‌نه‌پ‌ان ده‌ه‌ی‌شت له‌ل‌ش‌ک‌ری س‌ق‌روه خو‌ار‌ده‌ته‌ن‌یان پی‌نگا چ‌ا‌وه‌د‌یری‌ب‌کا .

روزی دوو‌ش‌م‌م ۲۴ر ۲۵ به‌آ‌غ‌ای‌ح‌ام‌یدی مان‌و‌و‌ح‌ی ر‌یش‌ی د‌ز‌بان‌ی نا‌و‌نده‌ی م‌ه‌اب‌اد که‌ه‌و‌ش له‌س‌ق‌ر ده‌ی ده‌ستور ده‌دا که‌ده‌گ‌ل ژماریک ماش‌ین که‌ه‌ل‌ک‌ری خو‌ار‌ده‌ته‌نی بو‌سه‌ریازان بوون بو‌پ‌انه‌و سه‌رده‌شت ب‌ج‌یت

دو‌ملتی از‌او‌ق‌ار‌ه‌مان‌ی...

و‌ه‌ی‌ج و‌م‌خت نه‌ی‌ت‌و‌انی‌وه‌ه‌ه‌ر‌ام‌به‌ر ما‌و‌ز‌م‌و به‌ل‌ه‌و‌ز‌ان‌دا د‌انه‌و‌ش‌و‌ی‌و‌بی‌کار‌د‌انی‌ش‌ی و‌بی‌و‌و‌چ‌ان له‌رینگ‌ای آزادی خو‌ی و‌ای‌رانی با‌س‌تان‌دا لا‌وان‌و که‌نج‌انی خو‌ی به‌ک‌وش‌ت‌ دا‌وه‌ و‌خ‌و‌ینی ر‌ژ‌ان‌د‌و‌و‌و‌ خو‌نی‌ر‌ژ‌ا‌وه‌، ه‌ه‌ر‌آزادی خو‌اب‌ه‌ک‌ گ‌یان‌ی پاک‌ی پ‌ا‌ه‌و‌ان‌ای آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌انی وه‌ک‌و ق‌ار‌ه‌مان‌ و‌د‌ای‌ر‌س‌ت‌ار‌خان و‌ز‌ان‌ا‌و‌د‌ل‌یر‌ش‌ی‌خ محمدی خ‌بان‌ی و‌ه‌یر ب‌ی‌ن‌ت ناچ‌ار له‌به‌ر‌ام‌به‌ر پی‌ا‌وه‌ته‌ی و‌م‌ز‌نی نه‌و گ‌یان‌ه‌ به‌رز‌و به‌ه‌یز‌انه‌دا سه‌ری ای‌ک‌لام‌ و‌اح‌رام‌دا ده‌نو‌تی .

ملتی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان دو‌و‌بر‌ای زور له‌م‌یز‌ه‌و ک‌ون‌ن که‌ه‌ه‌رد‌و‌ولک پ‌یک‌ه‌و له‌د‌ام‌ه ز‌ر‌اند‌ی ن‌ار‌س‌ت‌ایته‌ی پ‌لا‌و کرده‌ته‌وی زان‌ست ، به‌ره‌ب‌د‌انی آزادی و‌چ‌ه‌ت‌اند‌نی نه‌مان‌ی سه‌ره‌به‌ستی و‌ت‌اس‌ی‌سی ام‌پ‌راط‌وریته‌ی ا‌یر‌ان‌ی با‌س‌تان‌دا ها‌و‌ی‌رو پ‌یک‌ه‌و ده‌ست‌به‌ش‌م‌ش‌یر بوون .

کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌انی له‌ب‌ناغه‌ د‌ان‌ان‌ی ق‌هره‌ه‌ن‌گ ز‌ور‌بان‌ ه‌ه‌و‌ل و‌ته‌ق‌لا داره‌ و‌ه‌زاران زان‌و‌د‌ان‌ش‌من‌د و‌ش‌اع‌رو اد‌ب‌و‌ن‌و‌س‌ه‌ریان به‌د‌و‌نی‌ای ق‌هره‌ن‌گ ب‌یش‌ک‌ش کرده‌ه .

به‌ک‌ورت‌ی ملتی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان وه‌ک‌وله آ‌ز‌اب‌و آزادی خو‌ازی و‌د‌ل‌یری و‌ق‌ار‌ه‌م‌اب‌دا ها‌و‌ر‌ه‌ن‌گ‌و ها‌و‌ی‌ر بوون ه‌م‌یشه‌ سن‌وری ن‌یش‌مان‌ن‌یش‌ان ل‌یک‌ک‌را‌وه‌ته‌وه و‌آ‌رای تج‌ار‌ته‌ی و‌ا‌ق‌ص‌اد‌ی و‌نی‌وان‌ی سی‌اس‌ی‌بان پ‌یک‌ه‌و زور‌ت‌وند بو‌وه و‌ه‌رینگ‌ای ژ‌ان‌دا ق‌س‌ط‌بان ن‌اریکی‌و نا ک‌ورکی له‌نی‌ران‌دا نه‌بو‌وه‌وه‌گ‌ر بر‌یک‌ه‌وت ن‌اریکی په‌ک‌یش رووی د‌ابی به‌ه‌وی چ‌لو چ‌و‌تی و‌دو‌و‌زمان‌ی اش‌خاص‌ی چ‌لو چ‌و‌که‌روه به‌ل‌و‌ه‌ه بو‌وه که‌زور زوو نا‌خ‌زی و‌نا‌ه‌بار‌ی نه‌وان تی‌گ‌ه‌ی‌بوون و‌له‌نی‌وان ه‌ل‌گ‌ر‌ت‌وون ه‌ه‌ر‌ری‌نگ‌ای‌ک‌ ملتی آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌انی پ‌یدا رو‌ش‌یت ملتی کوردیش‌ی پ‌یدا رو‌یش‌وه و‌ه‌ه‌ر‌ه‌قه‌ای‌ک کورد و‌پ‌یش‌ی گ‌ر‌ت‌یت آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان‌ش و‌پ‌یش‌ی گ‌ر‌ت‌وه .

له‌چ‌ه‌ند چ‌ه‌رخ‌یک‌ی د‌و‌اب‌ی‌دا ده‌ست‌و بی‌وه‌ند و‌ن‌و‌گ‌ه‌ر‌ه‌کان‌ی اس‌تم‌ار‌و‌ک‌ونه به‌س‌ت و‌خ‌دم‌ت ک‌وز‌ار‌انی زور و‌ستم چ‌ه‌ند ته‌پ‌که په‌کی سی‌اس‌ی و‌م‌ذ‌ه‌بان نا‌وه که‌زه‌نج‌یری د‌وست‌و ب‌رایته‌ی هم دوو ملته و‌م‌ج‌ا‌خ‌زاده ب‌ی‌س‌ت‌ین و‌بو‌خ‌و‌یان له‌آ‌وی ل‌یک‌ م‌سی ب‌گ‌رن و‌هم دوو ملته ب‌ین‌ار و‌ه‌وش‌یاره ب‌ک‌ه‌نه‌نج‌یری خو‌یان به‌لام هم ک‌ونه‌ب‌ه‌س‌ت و‌م‌یش‌ک ز‌ی‌و‌ا‌ه‌ه گ‌ر‌ل بوون له‌وه‌ی که‌هم دوو ملته و‌ه‌گ بازی آز‌او ش‌به‌نی تی‌ژ‌ه‌ر‌ر و‌ان و‌ی‌ر‌ر‌و نا‌کی و‌ آز‌ابی ن‌ه‌ران به‌رز‌زه له‌وه‌ی‌به‌دا‌و‌ای بو‌او‌و ته‌پ‌که‌ی ری‌وی ما‌بان‌ی نه‌وانه‌وه‌بن .

پی‌و‌و‌چ‌ان ه‌ه‌زاران پی‌ا‌وی ق‌ار‌ه‌مان‌و‌آ‌ز‌ای ملتی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان وه‌ک‌وش‌ه‌یدی رینگ‌ای آزادی س‌ار‌خان‌و ق‌ار‌ه‌مان‌و‌ق‌ور‌بان‌ی رینگ‌ای سه‌ره‌به‌ستی س‌مال‌ک‌ خ‌انی س‌م‌کو له‌به‌ر‌ام‌به‌ر گ‌شت به‌ر ه‌ه‌ل‌ش‌ت‌گی اس‌تم‌ار‌و اس‌تم‌ار و‌ک‌ونه‌به‌ر‌ست‌یدا بو‌ونه به‌ره‌ن‌گار‌وم‌له‌ی زور س‌خت‌یان کرد و‌گ‌یان‌ی به‌رز‌و‌آ‌ز‌ی‌ر‌بان له‌سه‌ر د‌انا .

هم ق‌ار‌ه‌ماه به‌ه‌یز‌انه ه‌ه‌ر‌چ‌ه‌ند له‌رینگ‌ای آ‌مان‌ج‌ی خو‌یان‌دا پی‌روز نه‌بوون و‌به‌ته‌وا‌وی

۱ - جنای آغای قازی محمد پیش‌واو ره‌به‌ری آ‌ز‌او‌و زامای کوردستان .

۲ - جنای آغای سید جعفری پیش‌وه‌ری ره‌به‌ری دل‌یرو زامای آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان .

ه‌ل‌س‌تان و‌د‌ام‌ین ه‌یز‌ی خو‌یان بو‌پ‌ابه ر‌ج‌ا‌ک‌ره‌نی آزادی و‌د‌ب‌از‌کرد‌نی مللت له اس‌تم‌ار‌و‌ک‌ونه به‌ر‌ستی و‌پ‌ه‌ره‌ی‌د‌انی علم‌و م‌عارف . ت‌اس‌ی‌سی م‌دار‌س و‌کار‌خانه‌ج‌لت . د‌ام‌ه‌ز‌اند‌نی ه‌یز‌ی به‌ه‌یز‌ی‌م‌یل‌لی له‌کوردستان و‌آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان‌دا به‌کار ه‌ینا زور‌د‌ار‌یان له‌م دو‌و‌خ‌اک‌ه جوانه بر‌ری و‌آ‌وان‌ی ک‌ونه‌و‌ن‌وی ه‌ه‌ر دوو ملتیان به‌ج‌ی ه‌ینا .

هم‌د‌وو ب‌یشه‌وا م‌ظ‌لمه ده‌ستی ی‌ار‌ه‌ت‌یان به‌ته‌وا‌وی مانا ب‌ولای ب‌ه‌ک در‌ژ‌کرد و‌موق‌ق بوون به‌یم‌ان‌یک‌ی ت‌اریخ‌یان له‌ ۷ ماده‌دا له نی‌وان ه‌ه‌ر دوو ملت‌دا به‌س‌ت و‌ه‌ه‌رد‌و‌کی‌ان بو‌ب‌ش‌ی‌وان‌سی آزادی و‌نا‌سو‌د‌ کرد‌نی ک‌ونه‌به‌ر‌ستی کرده‌ه ها‌و ب‌یر‌یک‌ی زور مح‌کم و‌ب‌رایه‌کی به‌ام‌ه‌ک به‌م‌ه‌ر‌ای‌ته‌ ده‌ستی د‌و‌ز‌مان‌ی آزاد‌یان له‌آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان‌و کوردستان بر‌ری و‌ق‌ور‌ریان به‌د‌مه‌وه‌دان و‌پ‌ی‌روز‌یه‌کی زور گ‌م‌ور‌یان و‌م‌چ‌ه‌ن‌گ ه‌ینا .

ملتی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان هم‌پ‌ی‌روز ی‌انه له‌س‌ایه‌ی هم دوو ره‌به‌ره مه‌ز‌نه‌د‌ان‌زور به‌گ‌وره‌ده‌زانی و‌ش‌ان‌آ‌زی بی‌وه‌ده‌کا و‌م‌ز‌گ‌ین‌ی ده‌دم که‌نو‌م‌لی‌ون کوردی دنیا ق‌ه‌رمان‌ی پ‌ش‌و‌ای که‌وره‌ی آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان و‌ه‌گ ق‌ه‌رمان‌ی پ‌ش‌و‌ای مه‌زنی خو‌ی مح‌ترم ت‌مان‌ده‌کا .

و‌گ‌شت ح‌اض‌رن خو‌ینی خو‌یان له‌رینگ‌ای آزادی آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌اندا ب‌ری‌ژ‌ن و‌د‌ان‌یش‌ان که ملتی و‌م‌ج‌ا‌خ‌ زاده و‌ ق‌ار‌ه‌مان‌ی آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان و‌یشه‌وا‌ی نه‌و ملته آم‌اد‌ه‌ن آ‌خ‌ر‌ین ه‌یز‌ی م‌ادی و‌ مع‌ن‌وی خو‌یان له‌رینگ‌ای آزادی و‌سه‌ره‌به‌ستی کوردستان‌دا به‌خت‌ده‌کن .

ب‌ز‌ین به‌ش‌ادی و‌ پی‌روزی دوو پیش‌ه‌وا‌ی کوردستان و‌ آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان -

سه‌ر به‌رز‌و آ‌ذ‌ب‌ن ه‌ه‌تا‌ه‌تا‌به‌ ملتی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان -

پ‌ای‌ده‌اری ب‌رایته‌ی کوردو آ‌ذ‌ر‌ب‌ای‌ج‌ان .

ه‌ه‌ر‌پ‌ی‌روز‌ین پیش‌و‌ای‌ان‌ی آزادی و‌د‌ی‌مو‌ک‌راس‌ی -

م - حمید‌ی

ش‌ینی قانع بو قارهمانی کوچ کرده نانسوا زاده

کورده وادیسان شین و زاربه زاس‌له‌ی چ‌ه‌مه‌ر بسی ق‌س‌ر‌ای‌مه ق‌ار‌ه‌مان‌ی کورد زاده‌ی کوردستان نانسوا زاده شیر‌ی ن‌یش‌ت‌ان بو‌آزادی کورد به‌مه‌ره‌بانی گ‌یان‌ی شیر‌ی کرده‌به‌ق‌ور‌بان‌ی ه‌ه‌ر‌ه‌وه‌ر‌به‌ش‌ه‌ شیخ سعید‌نوش‌ی د‌کت‌ور‌ف‌و‌ادی خ‌سته‌سه‌رخ‌وش‌ی ماوه‌ی لاپه‌ره ۳

ماوهی لایحه ۳
نشینی قانع بوقارهمانی کوچ . . .
کشیک قادری ناردنه ناموزو سسکوی کردبه کان و فو آبرو
امیش نهویاله نهوهزه نهوهی

نهوهزه نهوهی و بساط نهوشادیه هه هه
ههروا نهوشه رب آلی گولناری
کردبه نوش گیانی بو فداکاری
هسوک نهرویش لاجا کی په سندن

په تروی (۱) زمانه خوشهوی هه لکه نند
له ههردو چاوی کوردو گوردستان
فرمیسک اباری تا آخر زمان
باوجود نهوهی نالین مردن
له ری آزادی گیانازی کردن
خوینی شهیدان بو یه ناوه سسی

طراهی آزادی هوزی نه نویسی
وهطن موژده بی قوربانیت زوره
قاره مانانت نه یکه ن به نوره
سد هزار لاوان فیدای ناوه کهت
هاژه نویسی سهر کلاره کهت
مترسه تازه شکا زنجیرت
پیشهوای مهزن گهوتنه تکبیرت

تازه به سهر چوده ورمی استعمار
موژده بی کهوا هاتینه روی کار
بیمهوه سهر باس جوانه مهر که کم
زوخواوی دهرون گزه می چهر نه که کم
کاتی تشریفی برد بولای یاران
بوسه بهستی هوزخوی کردبه قوربان
وهطن بو بروار سالی نه مسانی
نه وی له قلم زور به آسانی
بهستی ابجد هاته گهنگو
(آزیز لاله چاک شیر شیران رو)

۱۳۶۵ -
۱ - قرتماغه

سهر خوشی
لهجه نابی ژنرال محمد حسین خان سیف قاضی
زوره تا سغه و خیری شهادتی گهنجی به قیمت (سهر بولی ۲
محمد نانوا زاده مان وهر گرت به مناسبتی هم خواره گوره به
خومو برایی بازمانی که له گه مند له جهن به مقامی به رزنان
سهر خوشی عهده ده کین . گه نجانی کورد شهیدده کورین
به لان کوردستان هه رده زی به آزادی .
سهر بولی ۲ بسکری حویزی

ماوی لایحه ۱ ۵۰۰۰ نه فهر کارگری . . . . .
ونوبه رانی خوین ناردنه ژورده وی کوشک و وختیکی
نوبه ره کان هاته ده ری ورفیقه مبارزه زبندانی کراوه
که شیان ده گه ل خوین هیتا بووه به نطق به تین و کیف
خوشی رفیقی خوین له هه رده ستان هه لکرتو رویشتن

مهاباد
چاپخانه هی کوردستان

له سقره وه نامه ی گه یشتو

رابانی خوشه ویست : مصباح : هوشیار - عمری
غزایی . لاری کورد نامه به کی دریزان له روژ
نامه ی کوردستان نویسه وه به هوی روزنامه وه
سوسایان عهده ی پیشه وای مه زنی کوردستان
کردوه ونوسیواته :
(مخصوصاً واجبه سواسی نهویشه وایه بکهین
که له خویمان ظهوری کردوه وه مونه ته وه ی
کورد فخری بیده کا ورونا کی زه مانیه . به
که شتی هه مهنی خوی له موه جی ظلم و قهت نه جا
تی داین وه شمشیری کوششی خوی نه تاقی دای
وه خبیری قطع نه کا وه به یزی عداله تی خوی
له جنگی دوژمانان نجات ده دا وه عله وشریعتی
نوی له چال وچولی بدعت و جهالت مان ده رده تی
وایمه که دا به ده ست به دو عابن ایستا که دیلو
به خبیری دوژمه حیله گه رو رویی پیشه کانین
وگر قناری خیزان و مالین نه گیتا یه ش هه ر
کورین و له بشمه ر که کانین وه هه رچی بیمان
یکری له سسی و کوشش خافلین هیوامان هه به
محرومی ایله له زایای بووه ایتر به سی وله جس
وناختی نجاتمان بی جانان به شانی برایی خویمان
بو آزادی نیکوشین .
له آخری نامه که یاندا سهر خوشی
شهادتی (قاره مان خوشه وی خلیل) یان لژنرال
مصطفی و برابر زانیه کان کردوه -

له اندونزی به ره ره کانی هه رو . . .

ده گه ل نهوش خلکی جزیری (باوا) بو
کومه گ به خلکی (مابی) هه ر ده جن . له
منظومه داگیرته کراوی (سوماترا) کارخانه ی
صنعتی دروست ده کین . خلک بو ده ست
کردنوه و پاراستنی نیشنمان و جمهوری خوین
به دل تیده کوشن .
تاقه قهریک له اهالی اندونزی شش
میلیون دارایی خوسی بسوهیدی تشکیلاتی
جمهوری پیشکش کردوه و بو خوشی
داخلی هیزی ملی اندونزی بو . له
(سورابایا) کومه یکی زور له کچان به
دلخوشی چونه جهه کان بوچشت لی نان و جل
شوتنی هیزی ملی خوین .
گسواری (اندونزی) ده نویسی :
۷۰ ملیون ملتیی اندونزی به ده ست هیزی به
قومی انگلیس وه لندو هیزی هه وایی وه مو تریزه ی
نه وان له تا وده جی وه هر به جه صکی چکوله
ده گه ل نه و دوو ده واته به ره ره کانی ده کا
وقت تسلیمی دیلو به خبیری تایی ،
خلکی جزیری (مالاکا) ره گه ل
نیشنمان به رستانی اندونزی گه وتون وده - بان
به شهر ده گه ل هیزی انگلیس کردیه .
توبخانه ی ده واته هاند له جنوی روزنه لایه وه
هیزی هالی اندونزی وه بهار توپ داوه .
به دسریزی توبخانه جینی و اندونزیان
زوربان لی کورژاوه .
وه گیر ح قزاجی

آگاداری انحصار وراثت

برواری روزی بیست و نه مه ۲۰ - ۳ - ۲۵ آغایی
حسین موادی و کا که مم موادی و حسن
موادی کوررانی مرحومی مصطفی
موادی به تقدیم کردنی رونوسی سجلی خوین
(حسین و کا که مم و حسن) و رونوسی مصدق
فوتی مصطفی که له برواری روزی ۲ - ۱۲ - ۲۲
له محلی دائمی خوی (مهاباد) فوتی کردوه و تاق.
ضای صدور تصدیق وراثت به شماره ۲۵۸
ع ثبت کراوی ایداره ی عدلیه ی مهابادان کردوه
که وارث ارث بری مرحوم منحصراً به سه کوره
که عبارتند له ۱ حسین موادی دارائی سجل شماره
۷۱۹ - ۲ کا که مم موادی دارائی سجل شماره
۳۰۰ ۳ حسین موادی دارائی سجل شماره ۷۲
دانشتوانی فعلی دبی به سوی حومه ی مهاباد ایداره
ی عدلیه ی مهاباد له باش رسیدگی به شاهده کان
مراتب سروه سی که رت له روزنامه ی کورد
ستان دا هه رمانگی بگرتیه آگاداری ده کا هه ر
کس نسبت به مرانی سروه اعتراض یا وصیت
نامه ی ظاهر کراوی رسمی له طرف مرحوم بو براو
له دست دا هه به یا اینکه ارث بره خوی به ایداره ی
عدلیه معرفی نکردوه و یا اینکه نه کراوه تاملت
سه مانگ له برواری درج هه ول آگاداری به
اداره ی عدلیه مراجعه و اعتراضی خوی تهریم بکا
باقی اعتراضات زبانی ادرجه ی اختیار ساقط و قبول
با کری و باش ته واد بونی مدت آگاداری حکم
انحصار وراثت بو براو صادره کری و به نیو براوانی
نه و آگاداری که به ارث بر مر معلوم نه کری ده
دریت و هیچ گونه اعتراض و شکایت مورد قبول
نا کری و موقع ده گوزه ری و نیو براوان به وارث
وارث ده تاسری .
سهر وکی ایداره ی عدلیه ی مهاباد -
حسین مجدی

ده ستورات له بابته مالیات

ومخارجاته وه
له لایه ن کمیته ی مهر کزی پیوه به ته موادی
اداراتی دولتی و کمیته کانی ده رده ده ستورات
دراوه که له هه ر چیگه بیک هه رچوره دا هاتک
له قبل گمرک و مالیات و عوارض نه جزئی
وگلی بیان بیت بیوسته روز به روز دا هانسی
خوین ده مقابل صدوری قه بیضی صندوق تحویلی
اداره ی مالییه محل بدن و اداره ی مالییه ی
هه رمحل وظیفه یه تی له سهری هه رمانگی دا
حقوقی مأمورینی که به تصویبی کمیته ی مرکزی
گه یشتی په رداخت بکا و اسنادی مانگانه ی خوی
بو مرکزی به رری بگه توه و ضمناً مخارجاتی
دیکه ی اداراتی کمیته ی محلی که ضروری
و فوری بیت له پیشدا به هوی اداره ی مالییه ی
نه و چکا به به مالییه ی مرکزی راگه بیت که مالییه
مرکزی باش تصویبی کمیته ی مرکزی ده ستوری
په رداختی بدا .
عذرخواهی
وو تاریک له زیر عنوانی (جزاء السحق و زهق
الباطل . . . . .) به قه لمی برای خوشه ویت یحی
چرستانی له شماره ۶۷ روزنامه ی گوردستانند
درج کرا بو و نیو نویسه ری محترم له بیر چوو بو
عذرخواهی ده کین .

سه و پاس

آغای محمد ووردی - عید القادر
احمد - عثمان دانش - جهیل بهاء الدین
ایداره ی فرهنگ کوردستان له طرز اخلاق
ورفتار و سعی و کوشش تو که له مدتی خدمت
له فرهنگ دا گرد سیاست لی ده کا هومید وایه
جدیدی توروژ به روز بو پیشه کوه تی شاگردان
و ترقی فرهنگ کوردستان زیاتری .
له لایه ن رئیس فرهنگ مهاباد - صدقی

مصاحبه له گه ل پیشه وای مه زن

ماوهی لایحه ۲
برسیار . . نهضتی دیمو کراتیکی کوردستان تا
چه ته ند از بیک باره تی دیمو کراسی آتی
ایران ده دا ؟
وولام - نهضتی ایسه له آزادی خو ازانی تارانه وه
الهامی گیر کهوت ، ایسه شاعریکی ملی به ناو
بانگ مان هه به یزوی هزار که قصیده به کیشی
له روزنامه ی ره به ردا چاپ کرا بو . ام قصیده به دا
کوتوبه (ایسه به شمشیر نه وان به قلم) شه من
نه و قسه به وایه بان ده که کم که قلمی ایوه له تاران
کاری سه شمشیری ایسه له منطقه ی خویمان
کرد . ملتیی ایسه زوربان دل به نهضتی آزادی خو ازانی
ایرانه وه به . روزنامه آزادی خو ازانه کانی
تاران به اشتیاد خوینته وه و نهغو لغت له روزنامه ی
ارتجاعی وپانه کسه ده کهن ؟
برسیار . له و مانگانه ی دوایی له عنوانی ده واته تی
مرکزی و نهضتی کوردستاندا به ره شتیکی
وایو که نه به یلی هه ر دکلا لیک تریک بینه وه
وریک که وهن یان ته ؟
وولام . پیش ده ولتی جنابی قوام السلطنه
به مجوره به ره هه ستانه زوربون به لام دوی نه وه
که نه و ده ولته هه ته سهر کار . ده ولتی مهر کهزی
هه ول و ته قه لای دا بوریک که وتن و سازان ؟
برسیار . بوچی فرانسه ی راجع به مسئله ی کورد زور
عزیزه ده نویسن و آبا نه و خبیری مخبری فرانسه ی
به زمانی تووه کوتوبه : (ایسه هه ر و ختیک
که کیشمان لی بی کرمانان ده ده ست گرین)
راسته یان نا ؟
وولام . من بیه وایه فرانسه ی ده گه ل کوردان نظریکی
خراییان نه له سوریه نه و نه ندی له ده ستیان هاتی
کومه گیان به کوردان کردوه . راجع به خبیریکی
مخبری فرانسه له زمان منه وه کوتوبه ، هه ول
نه وه به که نه قسه به بیستا که ایسه لاگیری نه وه من
مسئله به مساومت حلایی مربوط نه . دووه بیست
نه مه به که منظور ده ده ست گرتیکی خاصانه و
امپریالیستی نه بووه به لیکو مقصود آزاد کردنی
به شیک له هاو نیشنمان و کومه گیکی بتر به آزادی
نه وای ایبران بسوه و دیسانیش ده لیمه وه
که ده ولتی ایستا نه و چوره نظریاته
که هه زه مانی حکومه ته ارتجاعیه کانی پیشووه
له او ده با .

آگاداری

چونکو مطابق معمول هر عریضه یگی له طرف
اشخاص به اداراتی دولتی بدی ده بی تعبیریکی
بکریالی پیوه الصاق بکری له بر نه وه به اطلاع
عموم راده گه بندرت که له وه ی دوا به عرضحالی
خوین به عنوانی هه راداره بیک ده بی تعبیریکی ربالی
پیوه الصاق بکین و ضمناً به ته وای ادارات
دولتی عرض کرا که به عرضحال بی تعبیر اشخاص
ترتیبی اثر ندهن بی و بسته ته وای اشخاص مطابق
آگاداری سهر وه اقدام به تقدیم عرضحال خوین
به اداراتی دولتی بکین بو کربشی تعبیریکی ربالی
به اداره ی دارائی مراجعه بفره ون .
سهر وکی اداره ی دارئی کوردستان - علمی

جهوانان گهزجان لاوان

جهوانان باسی ئهونه مامانهی که به دهستی یاوگان جهاون و به شیری دایگان آو دراون و به شکر و شیرینی تریتی خانوا دهیی پهروه ده کراون و به باهوانی ماموستایانی روحانی رازاندراونوه و باسی پرله میوه و هو میدی دواروزیان دامه زانده .

لاوان گولای گولزار نیشتمان و لاو لاوی گلستانی به هشتی وطن . دایکی نیشتمان چاوی له موه که له باوهشی ئه م توله مامانهی تازه بی گهیشتهانی خوداله به سه هاتی روزگار بیاریزی له سیهیری شه خهله پرگه لایانی دا بهیتهوه ، و به شهنش و جولاوهی شه گولالانه دلخوش بی جاوتیهوه .

گهزجان هومیدو هیزی پشنی دایگان و باوگانی پیرو نسی دواروزی نیشتمانی پرله شانزین گهزجان ذخیره ییکن که دایگو باوکه کان ئهوانیان به هه زاران منت ودهری ساری بوروز کاری پیری و باشه روزی وطن خزینه کردوه .

له (رهبر)

اعتصابی گشتی له جنوب

مسکو - ۱۴هه ئه مانگهوه (ژوشیه) نواری کارگه رانی شرکتی تفتی ایران و انگلیس آگاداری اعتصابی گشتی بان داوه مهستی اعتصاب که ره کان په کبان مهر کردنی استانداری جنوبه ! مخدمت و به کی دیکش ئه موه به که شرکتی تفتی انگلیس و ایران دهیی له هه شورانی سیاسی خوی ده کارو یاری ایراند دهست هه لگری واداری سیاسی شرکت تیکدیری وله وهش دوا دهسکاری ده داخله ایراندانه کاوتنیا شرکتیکی اقتصادی بی . گوزهرانی کارگه رانی چاگری جاری ته واله و جیگه پانهی اعتصابی لی کراوه له لایین دولتی ایرانه و حکومتی نظامی دامه زراوه

محمد منگوری

چاورونی و پیروز بایی

بو هه په تی جهوانان مهاباد

۱- پولی جهوانان ایوه شو پولن که نغانی طبیعت له هه رنی ۳۰ ما بوتیک دانی ده ستوری گونه به رستی دروستی کردون یاوه پولن که به شریقهی دانش و هوشیار ری ئه تانهوی ئه مویگروانه بگوزن که عاسمانی کوردی پر کردوه له نه خوشی تماع و دوه به رستی ، یا بیگانه به رستوه دوزوشی . به لی ایسه پولیکین که دایکی نیشتمان له خونی ملیون نا نوجهوانی کورد به رهمی هینا وین بوئهموی که تولهی

۲- (روله کانی) . وله وختانه بکینه وه که چهرگی دایکی نیشتمانیان سوتاندهوه .

۳- پولی جهوانان - ایوه پولیکین که مامو ستای شهزلی له دانش گدهی شهزلیت و تجاری کوردستانا بی خویندن . بوچی ؟ بوئهموی که بوئصنادیانی ولانه کتان گزوه کیوو چیمنه رهنگینه بی نازه کانتان برانینه وه ئه م که چه بالا به رزانهی بی بخه به زمی شوخی و دلداری گرتا ایستا (روزی هولیود) زینهی روی ئهوانی نه دیوه .

۴- یانه پولن که شه تانهوی به (آگروخوین به ره ههستی شه مامه ضرردارانه بکهن . که هه ایستا مانی زنده گانی وسر به رزی کورد بو . به لی - ایسه پولیکین که قلهمی (فراسهت) له کولبهی فرصه تی زمانه سه رمشقی ئه وده رسی بودا دون که ئه مایه نوی ساری ملته کانی آزاد ماوه له لاپیری ۴

رابر دوو ژیانی مر حومی قاضی علی

حه فتادویه ک سال ژیانی پررله شانازی و دینداری و پهره

پی دانی دین و زانست و خووره و شتی چاک

(تیرماه) ی ۱۳۴۱ شمسی نه شاری مهاباد له دایک بو پایوکی ماقول و زامان و تعلقو به دین و بورده بار و ملت به روه رنیشتمان به رست و خط خوش و نوسه ریکی به ناو بانگو رئیس العلماء سخی و قه خوش بووه ، بو زانست له نیوه او سالان و زانا یانی چه رخی خوسیداوه که وهه ری روون ده دره وشاپه وه .

له ئه نه جو مه نان و کو قفرانسانی علیدا وله حضوری سلطین و امیرادا نطق و قه کردن راجعی به بو و له کانی لی قه ماموی و هه زاری ملت و معاشی نیشتمانیان به ناگاو جیگای هومیدو حاللی گوی بوچه کانی مشکلات بوله خط خوشی و نوسه ریدا که دیشه بووه . ناوبانگی به مامونوخه به کی ایران و مه له نده کانی کوردستاندا رویشیو رئیس العلماء و مرجعی اهلی زانست بووه

ماوه له لاپیری ۲

هه لستانی کوردستان

له دواي مسئلهی اعراب و یهود دو هه م مسئلهی

مهمی روز هه لاتی ناوه راسته

نامهی حه قه تی کوهستان ئه م ووتاری له زیر عنوانی (هه لستانی کوردستان له دواي مسئلهی اعراب و یهود دو هه م مسئلهی مهمی روز هه لاتی ناوه راسته) نه روزنامهی ایرانی ما اقباسی کردوه روزنامهی (ایران ما) ش له گو فاری اکونو مسیسه چلی لندنی مهر گرتوده و ئه م ش له بهر اهمیت به پیوسته شانزانی بو آگاداری خویشو ارانی خوشه و ست وه ری گه رینه سه ر کوردی .

سید محمد حمیدی

له مسابقه ی ئه سب دهوانی سیاسی که بی ووجان له دواي جهنگی بین المللی هه وهل دهست پی کسرا (کوردان) و (ارمنیان) دوو ملت بوون که وه مین سمی ئه سبانی فاتحه کان کونتن دوقه بانی کاردیادی سیاسی ئه وان بوون . پیروزی روناکی لورد کوزن له کفرانسی لوزان که تهنانی قه لهنی کی سیاسی زل له نیوان تورکیه و به کتی جماهیری شوروی به یه دابکا به جاریک اقداماتی اقلیه کانی سه ره و نوخون کردوه له نتیجه داد او خوازه کانی کوردان و ارمنیان وهه ر وهه ئه و بلتیانهی که له لایین متفقین بیان دراپرو

چل سالی تهاو و تمه نی خوی به ده رس کونتن و قضاوت و داوهری رابوارد سفره ی بو هه م کس به تاییه تی بو اهلی زانست آواله بو . له دینداری و حلم و بورده باریدا وینه ی زانا به رزه کانی را بردوی اسلامی نیشاند دهاله طرقت دا به روهی حشره تی شیخ (شمس الدین) ی بورهانی ده کرد و له میناوه دا زوری ارادت ده نواند پایوکی لطفه گووزار باک و له تهاوی عمری دا کس جنیوو و قه ی خرابی لی نه یست وهه رگیز توره نه ده بو مر حومی قاضی علی له ی تهاو آزادی کورد و نه هشتی مشروطه ی ایران دا زوری به یه نت کیشاوه کی له ئه ندانه به رزه کانی ئه ونه نه ده زمیر دراوله به ریری آزاد خوازی چوار چاره دل گرا

ماوه له لاپیری ۲

لوتی سایان

وه کوروزنامه ی (ایران ما) نویسه لوتی سایان سه روه کی تهاوی به کتی کارگه رانی دنیا دهیی روزی جسمه ۲۸ بو شبه ر ساعت ۳ بجای نیوه وهاتیته تاران

زه نه ی دلخوشی ئه و

نه ر مه نیانه ی

به ره و نیشتمانی خو یان

وهه ری ده که ون بیروت - کشتی سهوت به ناوی (روسیه) دوینی (۲۵ بو شبه ر) له بیروت به ره و نه رمه نستانی سهوت وهه ری کوهت . ئه م که شتی ده م زاروسی سه نه رمه نی سوریه و لیبانی تیدا بو که ده چونه بو نیشتمانی خو یان : له به ندر پینچه هزار کس بو به ری کردنی ئه وان کو بونه وه زوره وهی که شتی که پرله که یف و شادی بو که کشتی که تهری له هه م لایه که وه نه رمه نیان سه روه قاضی مللی نه رمه نستانی شوریه وان ده خوینده وهه .

له (ایران ما)

تکلی سیام له شورای امنیت

دهولتی سیام له شورای امنیت تقاضی کردوه که به کیشهی سهوری سیام وهیند و چین هه رانه دایگا و پریاریکی به جگاری تیدا بدا و کوشه تی شورای امنیت هه ر پریاریک به داله لایین سیام وه اجراهه کری .

ماوهی لایبیری ۱

شهید بوئی نانهوا زاده

لەسر واجباتی مقدسی عسکری (دیپلوماسی لەرۆزی ۲۵-۴-۱۳۲۵ لەسعاتی ۱۲) پاش نیومرو . داخی گرامم لەطیاره بکا که له سەردەشتەوه بی ئەهاتەوه یوسقز لەسەرگەردم . نەبەرزی (کەلیخانا) بهوی گرتی بهریونی ئەو فرووکه پالسخنه لهعینی وختا آغای نانهوا- زادهش گرتی شهولی آزادی گرت و گیبانی پاکی بهفرشتهی خوی کوردو کوردستان بهخشی . چهپخشینک ئەوگیان بهخشینە که شهبانای و مطن پهروه لریری آزادیادایوانه جابهوئی شهیدبون ولی دور کهوتنهوی ئەو براههواوشره بههاوخوینم . بهناوی خومو هههو هیزی ملی کوردستانهوه بههوی ئەم نوسراوه سەر خوشی لههه مرفردیکی فابلی نهوجوانی شهیدبوی مرحومی آغای نانهوا زاده ئە که ههتا آخره ناسم شهیدبو آوایی نهوتزیه تاریخیم که به آتاری سرفندی بو فابیلی ئەوتافانه غیرت دارمان به چی ماوه . وتسکینی ههوتنگیه شه بهرز بو نهوهی آزادی وسلامهتی پیشهواوی خوشه ویستی کورد ئەدمهوه ؟

ژنرال محمد رشید قادر خان زاده

ماوهی لایبیری ۱

جوانان- لاوان گه نجان

ورده وورده له ماوه یه کچی کهندا ریشهی جوان و کومهل ده کولن و بهزه هری یسی جوان دهی رزین تاواده کن که فردواجتماع بی تین و بی هیز دهنه جابهویم کوله کهی راوستانی جامه ده کهوی وخانوی کومهل ده رروخی و نیشتمانی آوا جوان به که لهواو و برانه و کوررستان ده گوردریتهوه .

لاوهی هه میسه به باوه شینی که لای شینی فرهنگ و نیشتمانی خوی کومهل باوه شین کاو نیشتمان بلاوینیهوه و به پونی خوشی مهارف ده ماغان بون خوش کاوبه که لای رهنگاره نگی سوروسی و که سگ برانیهوه ده نا نیشتمان و هاوتوعه کایان تووشی باشه کشی و دوا کهوتن ده کن وله پیش کهوتن و بهرز بو نهوهی طبیعیان ده گیرنهوه و ملت که بیان له حالیکه نزم و نهوی داده هیلنهوه

لاوهی لهخو رهوشی بی آینی و کهم ترخه می و بی مشوری له ریکای سهر کهوتی نیشتمان و کومهل خویدا خویاریزی وههوه کاریک و رووداو یک به چاوی جدی بنواری واه کردنی کاری چاک ولا بردنی خوی خراب ههنگاری لاوانه هه لینی و دهست و بردی - بیاوانه بئونی

گهنج ههوه به کهچهوتی چهوی ملیت و نیشتمان راست بکاتهوه و به ریکایه کی راست و رواندا به رهو شارستانی و تمدن بیان پا و تا ده توانی بربگای اقتصادی و فرهنگی داوطن بههیزکا وله ههوه کاریکدا زور به ووردی اصولی انضباط و دیسپلین مراعات بکا وله ههوه بابه تیکه وه بو بهرز بو نهوهی نیشتمان به مال و گیان و کار نیکوشی ئەی جوانانی کورد ههوه آزادی خویانی دنیا له لایه کهوه . . . و کریکاراتی استعمار و کونه برستی له لایه کی دیکه وه چاوان له کردهوی تویه جا ئەی جوان دوستانت دلشکاوو دوژمنانت بهخوت خوش مه که . . . !!

ئەهی لاوانی آزادو به شرف روزی ووریا بو نهوه وه کاره راپه ررن لهخو . راپه ررن راپین . نیشتمان چاوه نوری لهخو بووردن . گیان بازی ایوبه . . . و هرن و هرن له دهووری به کهمتی جهوانانی دیسوکراتی کوردستان کوینهوه تا بههیزی باسکو بیری روونا کتان نیشتمانی خوشه ویست و هه ژارمان بهرز کهینهوه و بی بارزین . . .

ئەهی گهتجانی کورد دهستی به کهمتی و برابتهی پدهن بههک و دوژمنی و ولانه که تان به تیری به کهمتی له بیخه ن ملتی کورد به دایکی پررچوش و خروشهوه به ئیوه دستور ده داربک که وون ناسه رکون . . .

ئەهی جهوانان . لاوان . گه نجان : به کهمتی جهوانانی کوردستان به کهمین مدرسه ییشکه و تئانه و دوا هین ریکاو چاره ی بهرز بو نهوه تانه . بو نهوهی نیشتمان به روهرت اثبات بکه ی . . . خیرا که و هره نیو کاره وه . . . تاو که کی بکه ی له میدانی نه بر دنی . - سید محمد حمیدی

ماوهی لایبیری ۱

رابردوژیانی مرحوم . . .

نهواوی علومی معقول و منقولی له خدمت علامه ی بهزو [مه لاه عبدالله بیه باب] ههوته میسه و مهابادوله خدمت زانای بهرز [مه لاه محمد حسن بو رهانی] له مهاباد له مز کهوتی قاضی خویند .

روژیک مرحومی قاضی شعر یکی عریبی له [معاقلات سبع] [مه لاه عبدالله بیه باب] ی ماموستای ده بر سهیته وه مه لاش بیری بو مامای شره که تاچی قاضی دهلی : مه لاده ی ههوشنیک بزانی (مه بهستی نهوه دهی که نهوه هوشنیک ده زانی) مه لاش که مبهک توره ده ی و دهلی : (نه خیر ناوالله وایه مه لانه وه ههیدی شت بزانی ههیدی شتیش نه زانی) مرحومی قاضی چند جلده یکی کتیب له علوم دا نویسه به لام له جهنگی بین المللی هه وه لدا که مهاباد سوتا کوشتاری تیدا کرا کتیب خانه که ی بلابوو و نوسراوه کان له نیو چون نه نیا شره حیکلی که له سهرقصیده [بانت سعاد] که به فارسی نویسهوتی به خطی خوی ماوه مرحومی قاضی علی حه قناره لاسالی نهواو نه مه ننی به شانازی و دین داری راپوارد تاسالی ۱۳۵۰ هـ ۲۵ مهری ۱۳۱۰ شمسی بو نیشنگای ابدی جه جرتی کرد دو کوررو چه نه کچی اپاش به چی ما . کوری ارشدی حضرت آغای قاضی محمد پیشه وای بهرزی ایستای کوردستان و کوری دیکه بیان جه نیاسی آغای ا بسوا تقاسم صدی قضاوسی تسما ی شهدهی ده وری چه واره هه می مجلسی شورای ملی ایران که ایستاش هه له تاران و شه ندهامی هه ی شه نسی رئیس هی انتجمنی فره ر هه نگی ایران و یوگوسلاری و له یوانی سیاسی و هه لکه وتوی ایران ده ژمیرداری وفاقی قاضی علی له کوردستان دوزوری تأثیر به خشی وشاعران به شعر و نوسین زوربان شین بو کرد له وانه شه شیره ی مه لامارقی کو که بی که له شینی مرحوم دا کو توبه نی

چمه می خواهی برادر زین جهان و عالم فانی بیا بنگر بهن معرفت گهر اهل عرفانی کجا رفتند باران و غزریانی که تودیدی تراهم عاقبت رفتن بود مگر شاه و سلطانای علام همت آنم که در این کهنه میخانه نیند دل بجام و ساقی و صهبای نفسانی بجز دیوانه گی یکد معنی دیگر نمیدانم تکبر بانیم و نعمت و جاه و جهان بینی بهای این حیات ترا سعادت گیر و روحانا مده جان عزیزت ای عزیز من به مجانی رضای خالق آمد در رضای و خدمت مخلوق مشو غافل زمکر نفس و تبولات شیطانی جناب مستطاب فاضل مولی علی قاضی رئیس اهل علم و مرکز افراد روحانی نبیند هیچ غواصی باقیاتوس هندو روم نسینند هیچ ملاحی بقمر ببحر عمانی چون او در یتیمی شاهواری قابل التحسین چون او یک گوهر صافی تر از امل بند خستانی بیاغ حسن خلق و معرفت دیگر نمیخواند چون او یک بلبل باقلمه های شکر افشانی بر اوج آسمان علم و حلم و منطق شیرین چون او هرگز نبیند منجم نجم نورانی زاو صاف جلیل و قلم قاصر زبان کوتاه کجا گنجد بدقتر وصف رب النوع انسانی زمینای شراب (کل نفس هالک الا) بنوشیند اورا شربت تفریق جسمانی زدیوان قضا فرمان (کل من علیها فان) بنامش آمد از دربار رحمت کجا رحمانی اجابت کرد روح پاک او لیلیک دعوت را بدار السموت چون گردش سروش غیب جهانی مقام طیرر وحش جنت الفردوس شد لیکن بدله یازد بنار فرقتش داغ سیریشانی مقام نیک نفسی احترامات و تواضع را بیسببید و بسرفت از این سرای تنگ ظلمانی

ماوهی لایبیری ۱

هه لستانی کوردستان له . . .

(مه لیه نندی ده ریا چه ی وان) ده گهل جمهوری ارمنستانی شوره وی ده بیته هاونور نه وه بو- لای جنوب ده گهر ریته وه و له ناوچه کانی جنوبی روز آوای ایران که شه شیک له مه لیه نندانی به ریزه وی نه مه مملکت که له ده ورو بهری ده ریا چه ی وورمی هه لکه وتوووه یانی عارستانی میانداو راه ده بری و ده گانه خاقین لیر به دو اووه خطی روینی جغرافیایی نیو بر او به دیر یابی دجله له خاک عیراق داده روا له وه شه مهمانی عیراق که کوردی تیدانیسته چین یانی مه لیه نندی چالاوم- کانی نفتی موصل و کرکوک راده بری و ناوچه- کای مهمی دیکه ی .

نفتی هه لکه وتو له با کورری ایرانیش داده گهر ته وه جمعیتی هم مه لیه نده که به پیوان نر یکه ی - ۱۰۰۰۰۰ میلی چوار گوشه له نیوان ۱۷ تا ۱۱ ملیون کس بهر آورد ده کوری و ملیونی کورد ادعا ده کن که له م ژماره ۸ ملیون (کوردان)ی خالصی روز هه لاتی ناوه راستن هم رقمه حتمیه که مهاله ی تیدا کرا وه ژماره ی کوردی دانیشتوی هم ناوچانه له ۳ تا ۴ ملیون تسی نا بهرری .

ده گهل شهوش خودی هم رقمه رقمیکی زله و نیشان ده دا که گورده کانی روز هه لاتی ناوه راست له سه ر مملکتیک نیشته چی بن به پایه به کسی مه-م له سبستی نه و مملکت ده ژمیر درین .

ماوه له لایبیره

روزی ۲۱ ر ۴ ر ۲۵ له مز کهوتی سهرا له لایه ن صدی کومیتهی محلی ملاعبه الرحیم

قاضی خوسندراوه ته وه

قانونی دیمو کراتی کوردستان چی به ئیمه دهلی ؟

- قانونی دیمو کراتی کوردستان به ئیمه دهلی :
- ۱ - بوریکای دیمو کراتی هه ر کس زحمت کیش بی پاداشی زحمتی نهو ره چاوده گیری :
  - ۲ - له دیمو کراتیدا به هیچ جوریک ماوه به ظلم و زوز نادری .
  - ۳ - هه مو کس له دست ره نه چی خوی به هره ور ده ی
  - ۴ - جسو تیران و کارگه ران آریزترین دانیشتوانی کوردستان .
  - ۵ - هه مو نه ندهامیکی دیمو کرات وهک بر او ان به هاوارو بانگی به کتره وه ده چن قازانچی به کریان له لا وهک هی خویان وایه . هه مو له سه ر کوردستان لهخو بووردو فیداکارن .
  - ۶ - دولت و ملت وه کو یهک ده ژین . تهواوی دانیشتوانی کوردستان به ییشه ره که ده ژمیر درین له کانی بیوستدا گشت آماده ی فیدا کارین .
  - ۷ - حزبی دیمو کراتی کوردستان دلی به حالی هه مو دانیشتوانی کوردستان ده سوتی

هه‌لستانى كوردستان له....

لەرقمى نيوپراوى سهره وه نزيكهى
 ۱۵۰۰۰۰۰ كس له توركيه
 ۵۰۰۰۰۰ كس له ايران ۸۰۰۰۰۰
 ۲۵۰۰۰۰ هزار كس له سووريه
 ۲۰۰۰۰۰ له خاكسى اتحادي
 جماهيرى سوورى نيشتهجين به مرتبه رقى گلى
 كوردانى روزهلانى ناوه راست شتيكى وانسه
 كه نه ديتر اوو بگيرى .

(ئەم قهه و اظهار نظرى كه نوسهر
 ليره دا كرد و به تى به حتمى بايى اطلاع و باه مطبوعاتى
 استعمارى وه رگرتوه چونكو ئەم قهه به لويهى
 ئەوقسانه به كه بو داسر كاندنى آزادى كورد
 هه لىان بستوه و ويستوانه به ويته به كسى
 دل سووانه و دوستانه قوسى كوردان له اهميت
 بهخه دنانه گر ئەم قهه به سهره رجاو نه گرابى
 هيج كسيك له جغرافى نووسان جمعيتى كورديان
 له نوولميون كمتر نه نو سيوه مه گره و كسانى
 كه ريكارى استعمارين ئەم تازو به آشكرا
 مسيو الكسانر له كتبيكيه خوى دا كه له سالى
 ۱۸۶۰ له لهنين گراد بلاوى كرد و توه و زور
 نزيك بصخته و جىگاي باورى به قوسى كوردان
 وه كى زير وه دهنوسى .

له توركيه	۹۶۰ ، ۹۸۷ ، ۳
له ايران	۳۰۰ ، ۳۰۰ ، ۳
له عراق	۳۸۰ ، ۲۴۹
له سووريه	۹۳۰ ، ۲۸۹
له جمه و پرتي ارمنستان و ممالكى ديكه -	۶۷۲ ، ۷۳۰
تيلگر را	۹ ، ۰۰۰ ، ۰۰۰

ئەم ئەمزاره هه رچهند تقریبى به هه هه جوهره
 نظرياتي سياسي خالي به و زور نزيك به راستى
 و جىگاي باورى زانايانى ئەوروپه .
 ديسان پياوسهرى سوور دهنه ميني ئەوهى
 آغاي نوسهرده لى . له ايراندا ۸۰۰۰۰۰
 كس كورده به له سوور تيكدا ده بينين له رووى
 شه زمارى صحيح نهيا له كوردستانى آزاددا
 كه سى به كىگى كوردستانى ايرانه
 وه كوله داويدا نوسهرى وتاره كه بوخوى ده لى
 . . . . . ۸۰۰۰۰۰ كس كورده به جامه گر
 مه به تى نوسهرى ليره دا قوسى كوردستانى آزادى
 ايران بيت . وه رگير)

تائير باسى له موضعتى ميزو و جغرافىاي
 كوردستان بوو . بهلام له لايهن سياستوه
 كوردان له ماوى ئەم چهند حقه قهه داويدا
 كوتور سهرمان له اوډر پناوه . حكومتىكى
 ميللى كورد به رسمى له ساكوردى روز آواى
 ايران دامه زراوه و به ميانكى نظامى ده گهل
 حكومتى مىللى آذربايجان بستوه
 سه روڤ و زيرى ئەم حكومه استا ده گهل
 هوشى نوينه رانى آذربايجان له تارانوه له
 ده وروپى استقلال آذربايجان و كوردستان
 ده گهل سه رو كه كاني حكومتى مركزى كفتو-
 گوى ده كهن .

خه لكى ته ويز له نيو نمايشاتى د دووى
 خوراند چهند تلگرافىكان بو تاران ناردوه
 كه : (كاسه صبرى آذربايجان پر بووه
 وله حكومتى ناوه ندى و بستوانه كه ريكابه كى
 حلى به تالوكه و خير ابو مشلهى آذربايجان
 بدوزينه وه كوردانىش لهم به شه دا ده گهل
 ئەوان هاو بيرن .

ژمارهى كوردانى روزهلانى ناوه -
 راست له سه ر ده مى به ماني لوزانه و بى
 ووچان زيادى كردوه بهلام خو و ر هوش
 وروالته ره گزى بان هه روا به ده ست لى نه
 دراوى ماوه توه .

له هه متى كومه لايته دا ده گهل ئەوهى
 مسلماني له هه ردى تا آسمان ده گهل عريان
 جياوازيان هه به وطنيتى حبي ملتى ئەوان
 بو ده و كه رت شورى كه له ما وهى ۲۰
 سالى دوو باي دا كرد و باه به هيز و قايم بووه
 و چونكو به له شيش آزا و شه ركه ريش وه بار
 هاوون وا دياره ده رفته تى كه بويا هه لگو
 توه به هيج جوړى له ده ستى نادن .
 له خو گورنيتكى زور كورده به گهر
 واتى بگه گين له شورى كورد ان به هاند انى
 ده ولتى به كنى جماهيرى شوروى له رووى
 هه لانى ناوه راست دايه .

نامه يهك بو سه ر بازى وون بو

ئەمى سه ر بازى وون بو ، رولهى فداكار
 بوسهر به رزى نيشتمان ، استرهى گشاو
 له آسمانى سرفرازيدا .

توتوه و نه مامه شو خوشنگه بویت كه له
 باغچهى هيوای كوردستانا تازه هه له چوى
 داخه كه ووشك بوى .
 توتوه كه نهچه گران بهايه بویت كه بو
 به ختيارى هاو نيشتمانى خوشه و بستوه و ده ر كوتى
 صد خه سار له ده ست چويت .

استيره يكي كرش بوى كه له آسمانى
 سه ر به رزىدا برىسكوه پرشنگت ئەدا آى
 بوچ آوا بوى .

سه ر بازى وون بو ، گولى سيس بو ،
 شيرى له هه له مته كوتو توتوه لاوه دل قايمه
 بویت كه به نه ركهى به تينو هه له مته شيرانته
 بو رگار كردنى نيشتمانى پيروزت ته ختى
 ناوچه وان وه پانى سينه ت كردبو به نشان
 بو تيرى زاراوى دوزمه وه بو به ره هاستى هيرشى
 به دكار بى يك به رامبه ر به آگرى سوورى ناخه زت
 راوستا بوى .

سه ر بازى له گل كه وتو توتوه و نه توه
 سامداره بویت كه بو نيشانهى آزادى به رامبه ر
 چه بو لهى خو نيشخوارت را وه ستا بوى ده ستى
 ئەوه شكيت كه له ده ستى خستى :

توتوه و دلاوه ره بوى كه هه ميشه بى ترسو
 انديش رو به روى دوزمه رانه و ستاى و مچاوت
 له تيرى ناخه ز ته نه تر و كانده چاوى حه سود كو برى
 كه كارى لى كردى .

آى چرخى به دكار چهند چه پ كهدى
 توى خوا كه بيم نه لیت چون ده ست چوووه
 كو به يهك كه جىكر گوته وه روناكى چاو
 وه هيزى ئەزى نوى دايكى نيشتمانى كوردستانى
 كه موره بو .

ئەمى چرخى ستم كار ئەوه چون ده ست
 چوه روله يهك كه دايكى روز گاره هه زاران
 له وه ماموستاى طبيه ت به آوه وه وا له يشكهى
 زهوى له زىر آسمانى شينى كوردستانى كه موره دا

سه ر بازى وون بو له كيزى چه رخی كه رونا
 هه نا رووى رون له آسمانا بگيرت باسى توبه
 له رو به رى هه رو زمانه و كوواروه ناوى توبه
 له سه زه نانى قلمى هه مو آدب و خو نيه و ارانى
 دو نياى آزاديدا ديتو ده چى .
 هه مو گولى سيس ئەمى توبه سوره گولى
 شيوه شيرت جين به چين له چينى روز
 كارا ئەم كه شينه وه .

هه مو نه ماميك ووشك نه مامى سه ر
 گو زه شتهى حيمت كارانه ت له به شجهى ميزودا
 هه ر له شه وه بالا كرد ناه .
 هه مو چه رايهك ئەم كو زينه وه چه راي كرده وه
 وه باد گارى شيرت له دو نياى آزاديدا هه ميشه
 له مه وق دايه وه پرشنگى دوا بى تابه ت .

كه وا بو سه رى خوش به ختى بئيره وه چاوى
 بختياى به سه ره كاني خه رى به خيرت بيت كو چى
 دو وا بى ت پيروز بيت (آى سه ر بازى وون بو)

دينج مينجى قانع

سه رى ئەم مينجه دو وا به بو دلى كوردى هه زار
 زوكه واره لى به هوزم پيخ خه لانى تازه كى
 زورده مامخ جاخه ابعرو ديم كه ئەم مينجه هه به
 واله ساپه ي پيشه وای به رزانه ما پيخ چشتى بيس
 سه دشو كر ناوى نه ما لهم خا كه دا پيخ دردى دل
 به ره هاستى زنى كوردى پيخ به لاي زور گه روه بو
 پيخ به رى نيشتمانه وا دوزمى من كو بره كا
 خه طى ماجنوى طبيه كى كوردان ئەم مينجه به
 من به پيخ بارانه خو نيم چه شنى بول بول بو ده مامخ
 قانامه رو نه چاوت بو له پيخ ده ردى گران

(كورد كاني) عراق صورتى گرتوه وه قلمروى هه ردى
 ئەم حكومه ته وه واوى له رواوسى به تى مه له بندى
 كوردستان بين انهرين دايه كه نزيه ده هه ست
 صده زار كورد ده ويدا نيشته جين .
 ليدر سه روڤ و زيرى كورده كاني ايران
 آغاي قاضى محمد به كنه ر انقلابى تحصيل
 كردوه و به چه ندماننى خارجه قه ده كا و به
 رانه رى ئەم راپورتانهى كه به لندن گه شتوه
 له مه متري بى و به شخصيته بوو كه له (كنگره
 مله كوردان) كه له مانگى نواميرى رابردو وله
 باد كوه دامه زرا تيكه لى هه بو .

مه لامصلطى زعيمى كورده كاني عراق كه
 هاستانى شورى سالى ۱۹۳۵ ي به دوزمانه تى
 حكومتى ناوه ندى بغداد ره هه رى كردا بيه تابه
 فه رماندهى هيزى مله كورد له ايران دانسراوه وه
 ده سته كاني زير فه رماندهى ئەم وه كو وه لام گه -
 يشتوه ده گاته ۳۰ هزار كس كوردى چه كدار
 كه له نيويان داژمار بهك بى گه ياندر اوانى له كار دراوى
 نظاميش هه ن .
 له مانگى اوت رابردو وه لا مصلطى به رعى
 زيانكى قورس كه كيشاى بهك زنجيره شكستى
 له دو وه كى عه ده ي سه ره هيزى عراق دا هه لده واويدا
 حكومتى ناوندى ناچار بوو كه ده گهل سه رو كه كاني
 ماوه له لاهه رى ۳

فهرهنگ بنچینهی شارستانیه تیه

له ماوی نو مانگدا که نیمه نهستی دیمو - کراتیمان ده ست پسی کردوه و کارو بارمان بهدسی خومان هیناوته سه بارینگی راست پایهی فهرهنگمان زور بهرز بو تهوه و ههستی خوندن و خوندواری له نیومان داوه جوله جولو کهوتوه وی و وچان ههملته غه سبار وپاش گهوتوهی بهره و پیشکوتنیک سهرلی سورماو خستوتهری و دوارو- ژیکه یه جگار روشن وروونک منگینی دهدا له سه دهمی ارتجاع دایه باوه دیری پور و مکل ده گهل خیالات و خرافات

کرد و ورهه می به انسان ههله هینا که ده بوو خوندن بهم زمانه که بو نیمه سهرسامی و واتان نه نهی ده هینا به شانازی و فخر بزاتین (!) ده گهل فریوشال و ورریان ده کردین و نه یان ده هشت ههنگاو بیک بولای فهرهنگی حقیقی هه لیبین روژ بهروژ له شارستانیه و ژیمی دنیای پیشکوتو و پاشه گشی یان به ده گردین و بوچتی نه زانین ده گشاپن . تاروژی گه هشت گه منی خاوهن میژوو و جاج زادهی کورد بهری نیشان دانی حزبی مقدسی خوی تهو سیاهه سته گونه و رزبوانه ی هه ل رشت و بنچینهی فهرهنگیکه نوی دانا . له رابردو دا چوار دیواریکه آستین و یولاین بهدوری نیمه دا کشرابوو ماوه له پهری ۲

له خوبوردن

کومال و حزبی سیاسی له ده و له تاندا زورن هه ریکه له واتینش آمانج و مه به سکیان هه به وه که حزبی سلطنت و حزبی جمهوری خوا که پتر وایه هه وانه له هه مان به قوت تر ده بین هه ره ها حزبی کریکار و حزبی اشتراکی و . . . . واده بی حزبیک له و حزبانسه زورده ستینی و به سه نه و انیدیدا زال ده بی ، به تاییه له ده و له تانی دیکتاوری دا جاج به تیشکاوه کان به ده ست حزبه تیخوار دوه که وه ده که ونه مهینه ت و چه ره سه سهری و هه م چیر و که

فیلمی عاسمان له سینمای کوردستان

رهنگیکه عابی ساکار دبه ن و دیارگه ی دابوشی بو . هه یج جوره خال و به له ییکی پیوه دبارته بو بیده تنگه یگ ته و مه له بندهی دا کرتیو . نه قریوه ی خه لک ده هات ته سه یوه ی با و اخیال ده کرا دنیا حسابی روزانه ی خوی ده کا . چاروبار بالنده و به له وه ر بول بولو ناق ولوق به به ره ده دا ده قرین و هاتو چوبان ده کرد و خط و خالیکی به جم و جول و جی نه گرتوبان له سه ره و په ده عایبه دا ده ناو

به کوری گیر او

« له بهرگی نیشتمان په رستیدا »
رودانیکه سهر تیه که به کیک له نو که رانی زهر به ده ستی تورکو استعماری انگلیسیکان و مجرمنی فاشیزمی : که دلی مردوی له بازاری آشکر اییدا سه ره له نوی دیاری بکا چونکی شه و ژبانه ی وای راجتاوه که خوی به و اجنبیه فروشی که گراترین نرخی داوتی - هه ره و هه خوی بیس تجاری نرک ترین ریگای شه و بازاره ی نیشان ده دا که امواله که ی تیدا به ره و اجبه . خوی به استعماری ایستاده فروشیت هه ره و که له پشدا به استعماری فاشیستانی ده فروشیت . شه و روز

چا که کردن ده گهل ته و نه ره مینه نهی تازه ده گه نه روسیا

مسکو - باس - زماریکه زور له نه ره مینه ان که له هه نده ران رایان ده بوارد له نه ره مینه ان جی یان بو چاده که ونه له شاران خانوبان بو دوروست ده که ونه و نه ی گه بشتونه جی له ۲۰ تا ۳۰ هزار روبل بولیان به مولتیکی زور به قرن سه ده درتی نه ره مینه نیکی تا ایستا گه بشتونه ته جی یا له و ده دا ده گه نی به بی سی سلیقه و زانستیان کاربان به ده دیری نه وانه ی له بیروت و شامه وه گه بونی له کارخانه و مؤسسات دا نیرداونه ته سه ره کار .

شهر له چین

نانکن - نوته رری ره می ده ولته تی چن به خرنوسی روزنامانی کوهه : هیزی کمونیت به لاماری گشتی ده ست بیگرد و ایستاله به باله تی باکو - رری چین (هوان و هوب) شه رریکی خویاوی هه لاپناوه .

ته و او ی کار به دستانی پست و ته لگرافی به مپا اعتصایان کرده

به مپا - ته و او ی کار به دستانی بوست و تلگرافی به مپا اعتصایان کرده و دا وای زیاد کردنی حقوق ده کن . هه ره و هه سی هزار و بیچه ده قریش له کار به ده ستانی بوست و تلگرافی به مپا اعتصایان له کار هه لگرتووه و کاغذان ناگه یه ن . بیچه له ره ش اعتصای به مپا هه ره و در برزی کیشاوه و به که تهی کار گوان و کار به - ده ستان خواهیشی کرده گه سه سو و یگرا ده روزیگدا اعتصاب اگاداری بکنن تا کار گهران و کار به ده ستانی پست و ته لگراف به مقصودی خویان بگن

قراردادی انگلیس و فرانسه

پاریس - له نیوان منطقه ی دا گیر گراوی فرانسه و انگلیس دا قراردادیکه بازرگا تی به شراوه ته و ده و به بنده نرکیکی ۸۵ میلیون مارک هه موجهه کالایه ک به به کترده فروشن هه ره و هه بیک له وه پیش له نیوان عملیه ندی دا گیر گراوی آمریگار شوره ویش دا قراردادیکه کرین و فروشتی کالایه نیجا میلیون مارک بستراره .

اعلامیه ی وزارت تهی جه نکی آمریکا

واشنگتن - وزارت تهی جه نکی آمریکا آگاداری داوه که تا ایستا هه مودیه کانی اوردیا مرخص کراون و چونه ته وه ولانی خویان هیند یکان نه بی که نه خوشن و له مرخصا ناندا که وتون و ناتو انن بیچه وه و هیندیکی که ش که کاری بی قانونیان کرده و مها که ده کرین .

تیکه له چون له تور کیا

آنکارا - له هیندی جیگاله سه ره انتخا بات تیکه له چونیک بی سووه به تاییه تی له نر دیک ایر میر ۳ که سه له اندامانی حزبی دیمو کرات به گولهی قهنگ کوزراون . حزبی دیمو کرات دملی کار به دستانی دولت له کاندیده کانی حزبی خلق پشتیوانی ده کن و هه لیزار دتیکسی به سه ره و فیشالیسیان ریک خستوه .

عزیمه تی

پیش شه و او ی مه زنی کوردستان بو ورمی روزی جمعه ۳ ر ۵ ر ۲۵ پیشه و او ی مه زنی کوردستان بو هیندی کاری اصلاحاتی تمشرفی به ره و ورمی بولای برادره کورده کانی شمالی رویشت وله وه ختی حه رکتدا نطقیکه مفصل و به تینی به ره و له سه ره و ی روزنامه له زیر چاپ دابو له ژماره آتیه دا چاپ ده کری .

خو ازینی کچی ژنرالیسم استالین بو شادرویه

روژنامه ی (نجتهی ایران) ده نویس . ده روزانه داخبریک له تاران هه روا به هه و او بی بیچو خاوان بلا بووه که ده ولته تی انگلیس نان ده کانه ده ستده (جیره) نان فروشانی لندن ایرادیان گرتوه له شه قلمان میتینگیان داوه لندن . پارس - له هه وتوی آتیه له انگلستان ده ستنده ی نان ده ست پیده کری ۱۵۰۰ نانوا و نان فروشی لندن بو ایراد گرتن له ده ستوری دولت له بابیت ده ستندی نانوه له شه قلمان میتینگیان داوه .

ده سی پیکردنی انتخاباتی (هه لیزار دنی) تور کیا

رادبوی ده لی - سه سه ره و (۳۰ پوهه ر) له تور کیا هه ول

نانوا و نان فروش کوتویانه اصلا ده ستنده خوری غلطه و نان تا کری به کوپن به فروشی و کوتوشیانه له هه و نوی آتیه دا که ده ستنده خوری نان ده ست پیده کری ایه تانی خومان بی گوبن به خلک ده فروشین . هه رادوا به نوینه رانی نانوا یان نوینه رانی دولت بیکه وه قسه ی بکنن .

ماوهی لاپه ره ۱

فهرهنگ بنچینهی . . .

وهه موو ریگا یه کی پیشکوتن و بهرزبوننه . وه یه کیان لی بری بوینه و ته می هه زاریمان له سر نیشته و دهر کای نا هومیدیمان بهر وه رو کرابوه و امان لی هاتبوو که گوره و چکوله له خویندن نقرتمان ده کرد دهر سه مان وه کو- بهندی خانه ده هاته پیش چاو وهه موو بیگه وه چاونووری هه رفهت مان ده کرد وله عینی حالدا له پشت هه و دو باره آستنه انوه بونی عالمیکی دینگمان ده کرد که نجات و دهر بازی خومان له کورت ورنجیر ده و عالمه داد دیت له نا کادوبول- ری به ندیخانه رووخا و کورت ورنجیر مان له عمل دارنا به هیزی باسک و بییری رووناکئی آزاد- یخو ازان در کای رحمتان بهر وه رو کرابوه و بناغهی اصلاحاتمان ده ست پی کرد و شوق و دو قیگی فهرهنگی بی وینه مان له نیو بهیدابو له ماوه یه کی گمدا اصولی خویندنمان له مدرسه- کانه ماندا هیسه بر باریکی راست و جهند مدرسه ی دیکمان بوندلان و اکبری ژن و بیوا و دامه زر- اند و خویندنمان بهرمانی زگماگئی خومان بهر پیدا بیستاقه وه ناده بیینی لاوان و گه نجان و قوتانیانی تازمپی گه شتو کومهل کومهل روویان له خویندن ناوه و بی مه بنهت و دهر دی سه به زمانی ماب و دایکی خویان له مدرسه کانه خه ریکی خویندن دهر و نه مدرسه بهم زوانه کجان و کورانیکی خویندوار و شایسته وتی گه شتو وه دهر ده خه ن پیشکشی کومهل نیشتمانیان ده گه ن که هه موو آماده ی فداکاری له ریگای بهر ریبه تی ملت و نیشتمان دهری نه گه ره بر آوردی نه تم تر قیاته یکه من که له ماوه ی جهند مانگدا کرد و مانه باورر ده که من که له ماوه که ماندا جهنده نکاوی زور بهر زمان له ریگای فهرهنگدا هه لینه و و زوری بی ناچی که هه رهنگمان دهره زوری فهرهنگی مللی متمدنی دنیا و ده گه لیان لاسی شان به شان لیده و ولایت و استعدادی کورد جهندی متمدن نیشان ده دا .

بیست له شاری پرله شانازی مه پادای دا جهند روزنامه و گوار به زمانه هیری کوردی بلا و ده بهتوه کنیبه خانی عمومی دامه زراوه و کتیبی که لاسی دهنوسرین و ده خرینه زیر چاپه .

لاوانی بیه همیشه به هومیدبون که روزی بیت که بیچاره یی و روزی رده ی هوان لاجیت هه و تاله سایه ی پیشواییکی زانو بهر زدا خودا بهر منی بیان دا هات و بهر دهری رمه سی چاره رمه سی له سر هه لگرتن چونکو هوان له روز- گاریکی تاریک و تونک دا هه ولیان کاوله هه ستیره ی خوشه ختی خویان گه رران و له گناری عاسمانی سعادت دا گه وه هری وون بوی خویان دهره وه ووه ک گیانی شیرین له با و هه شان گرت رووناکایی هم گه وه ره بهرهم هینه ری زانیکی پرله کل مرانی و خوشه ختی و له بهر نوری هه ودا ملتی کورد ته و او ی پیوستی زانی خوی ده دوز- بهتوه و بهم جوهری که تمیسه ده چینه پیش هومید وایه که به زویکی زوو اصلاحاتیکی زور زلتر له بهر نهنگمان دایکین و له وه و داو بیوان و ژنا- نیکی زور خویندوار و ساغ و راست پیشکشی مقامی بهرزی نیشتمان بگه من چونکو فهرهنگ بنچینه ی هه موو جور هه شانیه تی .

ماوهی ژوماره ۷۰

براکورده کانم :

ده خوینتن (سه ری گه لاویزی) ژماره (۶) سالی (۵) بکنه پاسی کورده کانی روسیای بومان کردوه بهرانه هه و برایانه مان له وی چون نه ژین ؟ چی تر هه سه بهستی به کیان هه یه نه وه کو به نه نیا هه نه وان و این نه خیره هه مو هه و ده داموای له سیبه ریانا به هه وه کو خویان نه ژین ایسه هه مو ی به هوی هه وریکی به هه یه گه روسیای سو فیات دایناوه ...

له جهند لاپه ره پیدا پاسی هه و ریکی یا نه تانه بوته که من براکانم چاکی به خویندوه تی بیگن بزانتن هه ریگه به چی سه بهستی به کی بوته م خله به خشیوه لی وورد بینه وه له گه ل خوتانا بهرجه و نندی بگن جامه پانا به یه زدان ایش بگن ، دلنایان سه رده که ون .

ماوهی لاپه ره ۱

له خو بسوردن

حزبی جمهوری به و ذلته راضی نه بو و بهر جو ریکی بوی ده گرا بهر بهر کانی ده گه ل ده کرد .

له وه هری سیاسی بهینی هه ووه حزبه گه ورا نه دا که زور و له شه هری خه به خری ده چر زینش به شیکی زوریان تی دابو .

حوا زیره ک و به غیرت و همت بلند و کار له دست هاتوو . نه ته و بی حزبی سلطنت خواو لاگیری حزبی جمهوری بو . له هه مو کو بو نه و بیگدا حاضر ده بو . نطقی ده کرد و به غیرتی و به خه لک ده نا . مه تیک مله و مپارزهی ده گه ل روزگار کرد . له باعشان چوه و نیوده ستی انقلابیان له دوا پیدا گیراو ده گه ل زانیکی زورده زیر خانیکی زلو تار یگدا زیندانی کرا .

هه وزیندانه هه به تابه تی هه آفره تان بوژه زیندانیه کانی زور نارحت کردبو له هه ره هه و ده بیگدا بیست تاسی زنی له هه مو طبه قییک تیدابو .

حه و توی هه و له و دووم رابرد ژنسه زیندا نیه کان بیده ننگ و کشو مات بون .

به لام دووای هه ووه دووم چیدیکه خویان بیرانه گیراو صبرو شینه یی ان له لانا ما دلایان بی هیز بو که و ته نیکه رانه وه ، هه مو-

ماوهی لاپه ره ۱

به صگری گیراو « له بهر شکی نیشتمان په رسید »

له مان کانه دا : استعمار به کان له و جیکایا نه دا که ده سیان هه به .

به کری گیراو کانی فاشیزمی پیشوو له خویان تریک ده که نه وه به ماییکی زور سلوویان ، لی ده که ن و پشت گه ریان ده که ن و له لایه ن حکمدا رانه وه پشت نه ستورن له مصردا جه ته ی « مصری جه وان » که له دوا ی ته و او شه ری دویا به کینیسی که ناوی « چرچل » دهره نیا پشت گیری لی کرا و بو و زا به وه ، له سوریه و اینانیش دسان هه ندیک هه ره کو مصری جه وان « ده ستیان کرد زانی مدح و ثنا - و گه و ره بان استعمار - بو باریز گه ریان - بو به خه و کهریان . و نه مانه هیچ کار یگیان نیه نه وه ته یی که روحی نفاق و تفرقه بخته ناو چینی مللته وه وه کوششی نیشتمان بهرستی و بهر بهر کانی استعمار دوا بختن . هه ره وه هه عراق و ایرانیش له وانسانه خالی نیه که له پیشه ی خیانته یازی دا . شاره زایه کی ته و او بان بهیدا نه کردی و هه ره وه هه ده ستره نجان بولی نه چنه یی بووه ته مانعان تیدا هه به .

خه بانه تیان له نیشتمانیان کرد له وه قییکدا که خویان به فاشیزته کان فروشت . هه ره وها خیانتیان له نیشتمانیان کرد له و ختیکیدا که بهر امیر هه ول و ته قه لای مللان راهه ستان که بو آزادی و سه به خویی ده بان کرد . هه ره هه وان . هه ره هه وان امیروش خیانته تی له ده کن . و بهر ضدی مصلحتی و ولات کاری ده کن . معنای نیشتمان بهرستی تیک ده دن . و جه وای مللته بهر وه کاری ریک کرا و گوردر ا و وه ره گیرن . که مللته له مصلحتی دا نیه که تماشای بکا له مصلحتی داینه . دوا ی که وی . و ازله کوششی دوا ی حقوقی خوی بهینی ، بو کامرانی

آوله کانت و هه بهر بین یازیندانه و انیکی که برانی و هه ره دو کمان سه رمان تیداچی . کابرای زیندانه وان بیی کوتوم هه ول ته ختی لای راستی ده راکه جیگی توبه . نیوه شه و دیم که ده ستیک و دستت کومت مه ترسه و هه رامه که . گورج هه ته و دوام که وه . ریگه به کی نه دهر سوم دوزیوه ته وه ده مان گه بیخته دهر وه ی زنده ا نه که به لام بوته وه ی لیم تیک نه چی و دلنیا به شه وه هلی دستینه ته توی خواهش ده که م نه م شه و نه کوستیله له لاسگئی که ۳ سال له وه ی پیش دوامی ده قه مکی ده ستی چینی که به لیم گوری و بزانتن هه وه ی له و زیندانه به ترسه ی شاره زایی ده که م بودنیای رون و آزاد ته توی تاشه وه ی ده ت گه سی به خودات ده سپیرم له بیرت نه چینی . . .

حوا وه و کاغزه ی خویندوه آهیکی دهل گرا و گیاتیکی و بهر هاته وه و هه خوشبانه ی دهر ابر و داد بیی و بییری ده که ته و ده رده ی سوریه و هه بیکیه نیی که توبه سه رلیوان - خیراییکی کاغزه کی ده به خه و بهر وه کی داشار . ده وه وه هانه سه رته خته کی خوی ، هه رتاشای نه گوستیله له لاسه کی ده کردوله بهر چاوی بیوه سه بان خوشه ختی و نه چانی .

مه پاد -

چایخانه ی کوردستان

نیشتمان بهر وه ری راست و درو له به کجا نیگانه وه .

نیشتمان بهر وه ری به کری گیراو دوره له زانیی ملت به لام نیشتمان بهر وه ری راست ته وه ی دهری کوشش ملت و ده کار ده خا بوته وه ی ولات آزادی بی و هه یزاردن سه بهر بهستی و تقو ذی هه و بیگانه به نه و لاندنا تاهیلی . نه مه به که نیشتمان بهر وه ری به کری گیراو له آمال و آمانچی ملت به دوره نیشتمان بهر وه ری راست شه ریکی گه رم بهر امیر دنیانی تفرقه بریاده کا : تی ده کو شی بو کو کرد ته وه ی کله ی مات و به ک گردنی هه مو چینه کانی بو تیکوشینیکی گیانی به گیانی بهر امیر استعمار .

نیشتمان بهر وه ره به کری گیراو شه و دی نالوت راضی نایی . بلکه شه و هه ولی ته وه ده دا که تفرقه بخته تار چینه کانی ملت هه ول و ته قه لایان بی بهرو بو کات .

نیشتمان بهر وه ی راست هه مو آین و دینه کانی بو ریگای کوششی مللی لاله که که فرق له بهینی مسلمان و ته رمنی وجود نا کاهه موله هه پدانی شرف دایه کن .

به لام نیشتمان بهر وه ری به کری گیراو دین ده کانه و سیله ی تفرقه آمانچی هه و بهر ته به که ده لی : دهره کی بهیدا بکه : استعمار فایده یی . نیشتمان بهر وه ری راست هه و که سه به که برایه تی ده کانه قانونیک که بو هه موله تان بی و به نایه تی بوته و جیکایانه کی که زور ملته تیاده ژین به لام نیشتمان بهر وه ری به کری گیراو کورد ده کانه تونک و جاری ده بکاته فارس هه مو ملتیکی بهر امیر بهرک راست ده کانه وه .

هه ی به کری گیراو : نه مه هیندیکه له و جیا وازیانه گه به بی توو نیشتمان بهر وه ریکی راستداهه به . و ایسه هیچ ده میک غرور نامانگرت چونکی ده بیین ملت هه مو ی بهر یگی ایسه دا ده روا . به لام تو که هاواری غرورده که بیت چونکی هه چته نیه : ده ته و بت ملته ب و خوت راکیشی به خه پایکوه که قه کانت جیوانه . هه ی خاش ریگات هه له کردوه . هه ی آله تی ده ستی استعمار هه ول ته ی سو ده .

تأثیری لاویکی

سقزی

ته گهر مردم وطن لاوانی توخوش
ته گهر قیصر نهما گوانی توخوش
ههزار لاوی وه کومینا بسوتی
به شرطی کوردو کوردستانی توخوش
فرو که ههستا . . . کی تیدا بو . . . ؟
مجسمه شجاعت - ویتشتان پهوهری . . .
تیشکی زیربنی خور لهسهرلوتکه
بهزری کوه کانی کوردستان وورشه دههات :
فرو کیک لهشاری (باهوه) ههستا . . .
سه بولی ۲ «ناوازاده» مأموری
سیاسی وهزارتی هیزی کوردستان لهیوقروه
که دا بو . . . لاوا نه دا تهواوی دهشت وچیا
سهوزه کانی کوردستانی جوان سهوزه زه زهر
بالی آسینی فرو که که دا دهی تواند ؟ «ناوازاده»
لهفکر دا بو . نازانامچی دهفکری ، وپرشنگی
فکری تهو لهو سانه . له کوی ده کهوت ؟
لاما بو بوئرقی کوردستانی گهوره قشهی
ته کیشا : آره زوی ده کرد که روزی بی هه مو
برایانی کوردی خوی لههواوی کوردستاندا
لهزهردهستی جه وروظانی استعمار طلبه کان
نجات بدات بهم آره زوه جیرانهی خوی بیده کهنی
وله ریگی تهم آره زوه مشرووع پا که دا بهر
هه لستی زور سهختی ددی . وختی که تی ده فکری
بهشی زوری تهو مانه و بهر هه سانه لاجوه و به
کومک و شجاعت وله خوبردنی کورده خوی
گره که کان : آزادی کورده کان سری کرتوه
بی ده کهنی . . .
ناوازاده دهی توانی قاقای پیروزی و
فتح بیکشی . ههستی ده کرد که تهو ورتشتانی
خوشه ویست فداکاری و خدمتی تهو بی بوسته .
له گهل تهم آره زوه شیر نانه دا له نیو
فرو که که دا بهر سرتیکی تی به سهر خا کی مقدسی
کوردستان داده رویش . کیوه کان . اوتکه کان .
دهشته کان . چومه کانی سهزری ، هه مو
ده ناسیره . . .

سقز
۲۶ - ۴ - ۱۳۲۵
نشینی (شپین)
(بو سهزری پول ۲ نانه وازاده)
گردون آگرت بکه وینه مال
گرر گرر سوئی یینه کوی زوخال
برزی به سهز تا کوسی بی واده
ههروه کو مرگی ناوازاده
سقز چین و دارو بهره کهت
ملتی دبل و خاوم دهرده کهت
بوچی ناسوتی و نازری وک من
پاش نه قه ربکی وا گه ورومه وزن
ای سهزری پول والله بهر گت مرگت
سوتانی جرگم ههروه کو جرگت
تو وجودی بوی مایهی افتخار
شجیع و ژانوا سیاستمدار
بهم خرابه دا دایکی نیشتمان
گتجیکی وک توی تیدا کرد پهان
مرگت آگری بهردا به سقز
کره ی لیختنننننننننننننننن
داخم تهو به نه توانی به کول
شیتت بو بکم وک بولبل بو گول
دهنگی گریاتم بگانه گردون
ررو ررو بختی کوی بیستون
توخوت دت فرمه (ته من پیش مرگم
بو کباقدایی له نیو تهم بهر گم)
بهلام تووه که مرد همت نوان
خوت نه دابه کوشت بلکو خوت سوتان
توبنو روجت شادی به جنت
بژین لاوانی به زوزو به قیامت
تاگو کوردستان تهواو آزاد کهن
رووحی نور باقی شهیدان شاد کهن

له کیتی (الانی دالسوقیاتی) وهر گراوه
وهر میرر - عبدالقادر

حق زبانی هه مو قه و میک :-)

هه رفه و میک حق زبانی هه به کهوه کو
قهومه سهزریسته کاتیر به آزادی بژین ، بهزدان
ایمه ی وه کو بهک خوتاندوه ، بوچی هه مو
به آزادی نه زین ؟ بوچی هیندیکمان بیین به
سرداد بهسر تهوانی ترا ؟ آیانه و سهزردارانه
هیچان لهوانی تر زیاتر هه به یعنی [له
تهو ته ندامانهی کهخوا بوپانی بهخشروه]
تهماشابه کی تهم حکومه نانه بهکین که
سهزریان دا کشاوه به سهز تهو عالمه دا ،
و بازانین به کی له هاو به بیانه کانمان که
آره زوی سهزریسته هه مو گیتی تهکا تهویش
[روسیای سوقیاتی به] چی تهو عه حقوقیکی
بوهم به شهزه بهخشیوه . . . به کی لهو
رهوشانهی که بوسهز بهستی هه مو قه و میک
دا پناهو تهه به که فالی : تهی له
وولایتیکا جیاوازی له ما بهن ته دیان ، وله ما
بینی هه مو قه و میک ، وله مایینی آفره توبیاو
نه مینی ، هه مو شان بهشان به تتر کار
بکهن له ریگی زبانی کومه لایه تی و حکومه تی
و آجوری (اقتصادی) و ژانستی سیاسی دا
تاوه کو وولایتان سهزریسته (تهم قسه
که باسمان کرد قسه ی پرو بوچ نی به
به لکو ایستا له حای ایش کرد نیایه :
سهزری سیربای گه وره بکهن که له
زه مانیکا بی بهر پیوه ایستا وه کو جارن
نه ماوه اهه مو جیکابه کیا معدنی به نرخیان
دور بوته تهو ، و تهو زه و به به خیره پانه کردوه
به بهشتی که بهشتی زوری صنعتی روسیا
له ووه دمت گیر تهیت .
سهزریکی جه ورتی (اوزبه گستان)
یش بکهن ، تهم جه ورتی ته اوه ختی قیصر تهی

سهزری به سته کانی :-

(دیموکرات)
ههز کوردیک گایستا بلی من کوردم
لی ی برسی توبوچی ته کوشیت : تهلی ی :
[بو آزادی کوردستان] . کوردستان لهم
کاته دا سهزریسته ته هیچ که سیکمان به سهزریسته
نا تواتین بیری خومان بختی بهرچاو (ساتی
زبانی سهزریسته له ههزار سال زبانی بندی
چاره) ، برواته تهو سهزریسته پانه ی وهها
حکومه ته دمو کراتیکه کان بهخشیویاته به کی له
مانه که حکومه تی روسیایه هه مو چه شته سهز
بهستی به کی بهخشیوه ، ایستا هندی له (ماده) ی
دهستوره که بان که باسی سهزریسته تهکا به خه پنه
یش چواتان :
ماده ی ۱۲۵ تهلی هه مو کسی سهزریسته له قسه
کردنا . سهزریسته له گورینه ووه و بلاو کرد نه ووه
پیری خویا ، سهزریسته له کوبونه ووه ، سهزریسته
له یک هینانی خویشتندانی (مظاهره) کشتی یسا
روسیای اشتراکی بوته ووهی که مظاهره گره کان
به چاکی ایشی خویان بکهن سهزریسته بی بان داوه
که به که بی خویان له شه قه کان بگهرین و بیری
خویان بلاو که تهو ، ههروه ها به آره زوی خویان چاپخانه
و گوگای کاغزه کان (مخازن الورق) و پوسته خانه و ته لسخانه
کان به کار بیین .
ماده ی (۱۲۶) تهلی «ههز کوسی به آره زوی خوی ته توانی
دا حلی هه مو کومل ، پانه ، و گوگوبونه ویک بیی ، که خیری
وولاته که تی یاهه به» .
ماده ی (۱۲۷) تهلی «هیچ کس به زوری
ناخر بته به ندریکانه ته گهر به کی بهندی بکهن
ته بی له پیشا محاکمه یکی دورو دریزی بکهن تابتوانی
حق خوی وهر بگری و نیکه تزی خفه ووه « ماده ی (۱۲۸)
تهلی : « حکومه تی سهزریسته داوه به مالی هه مو سیک
یعنی تهو جیکابه کی که تیدا ته نیشی لهوی دا آزاده ، وله هه مو شه
به کهوه دوره تهو هه پانهی که له لایه ن حکومه تهو ته گریست .
و دیسانه ووه حکومه ت کاغزی ته بیی (سری) هیچ کس سیک ناکیننی

بو آسگاداری آوالان

چه ندشا گرده شا گردانی مدرسه ی میلی که لاویز
رحیم شهوزنه نگه احمدی طاهری برایمی فهره نگه
هانشی اقل الطلاب . صدیقی قوی په نجه نامه به کیان
له اداره ی روزنامه ی کوردستان نویسه دهه لین :
۳ مانگ له ووهی پیش شهوانه بو درس خویندن له و
مدرسه به محاضر بوین ده که له ووهی که کاملا بی سواد
بوین له ماوه ی تهو ۳ مانگه دا له سایه ی توجهاتی حضرتی
پیشوای بهرز و کوششی مدیری تهو مدرسه به سهوا -
دیکی بادنه مان په پندا کردوه و ایستا ده تواتین له عهدی
امتحان بییه : دهری ده تواتین زورچاگ به زمانی شرینی
ماوه له لاپهری ۴

پیشوای زنانای کورد

سه دشو کروان نه مردم تا که دیم آلائی کورد
که وته بهرچاوم به بهزری صورت و سیمای کورد
باز بو دورا بو دیدی نه رگسی شه هلائی کورد
مژده بی نه مرو که به رو چاوی پریشانی کورد
ههزری آلائی کورد و پیشوای زنانای کورد
بانگ که نه ارواحی پاکی نه زده لانی نه ره شیر
یابلین کاوه له کوی روژی ههزار یادت به خیر
بی به نه بهر چاوی خوتان هه لمه تی زنده ی دلیر
سابلین تهم شهزه ته هلی کوهسارو گرهمیر
ههزری آلائی کورد و پیشوای زنانای کورد
چه نه مانیکه اسیر وزیر چه بو که ی عالمین
سهزری قیامتی بهرچاوی زاده ی آدمین
دیلی زندانی نه زانی مهستی یاده ی ماتمین
بانگ که نه په کتر هه موتان چونکو ته مرویی خه من
ههزری آلائی کورد و پیشوای زنانای کورد
ماوه له لاپهری ۴

کاتی که فروگله نیوه راستی عامسانی شاری بانه
ولوتکه ی بهزری (که لی خان) داده رویش ههستی کرد که
جره که ی فروگله حاتی عادی دهزچوه . . . دقیقه ییکی بی چو . . .
فرو که که رو به عرضی دههاته خواروه هه بیچی بی نه کرا . . .
امچا به سرتیکی زوروه چاویکی که یه دهشت و کبیر و
چیامقده کانی کوردستاندا خشانده . سهزری بهزری کرده ووه . . .
بو بهزری کوردستانی که ووه له خودای گه یره بارایه ووه .
نی فکری که نه ووه وانه که (طیاره جی) چه نری کرد و تهووه
و چاوی تی بو ، که خوری فری داخواروه له ووه زیارتی
به دی . و طیاره بی رحم ، تهو گه وهره پاکه و تهو بیاره نیشتمان
به زوری له گله خوری برده گه روی بی رحمی مر گه ووه . . .
بروتابندبو . . . بروتهی کوردی فداکار و نیشتمان به زوروه
ایسته دهر گای به ههشتی خودا ده کرینه ووه ، به ههشتی خودا
جیکه ی لاوه چاگلو نیشتمان به زوروه کانه .
روتهی لاوی فداکارو سهزری کوردستان .
توا تهم چه ندرته به که له دل بیکتی به سوزو دهرده ووه دهر دیت ؛
له آوی فرمیسی هه مو برا کورده کانی (سقزی) نیککل
بکراوه تازی روحی فداکارت ده کری .
برا کورده کان وه کو ناوازاده رو به فداکاری و مرگی
باقتحار .
عرضی تهستی ته ضایعه گه ووه و دلسو تینه به حضور حضرتی
پیشوای معظی کوردستان و تهواوی آزادی خواهه به تینه کانی
مه اباد و افرا دی فایلی تهو مرجمه نه لایه ن حزبی دمو کراتی کو -
ردستان شعبه ی سقزه ووه پیش کهش ده کریت .
سقز روزی چوار شه مو ۲۶ مانگی بو شهز ۱۳۲۵

کوردستان

به هوی روزنامه‌ی کوردستان و هه‌مه‌و کوردان

هه‌ی کومه‌لی کوردانه سه‌رم به‌فداتان
سد قیصر دارا به‌فدای شامو گه‌دانان
ده‌س بگرن به‌بک روکه‌نه ده‌باری خوداتان
بوچ ماتوکه‌زه شورشو غوغاو سداتان
هه‌ی من به‌فدای هه‌لمه‌تی مه‌بدانی هه‌راتان
نه‌مفرسته آخر نه‌سی سکوردی هه‌زاره
گره‌ی تو به‌فوتی چه بلم چه‌سونه دباره
سه‌واتندی دها نو به‌ریشانی شاره
کوی بگره چه‌گرانو چه‌فریادو چه‌زاره
وه‌گ لشکری تورکانه له‌گه‌ل کوردی براتان
ته‌ی کوشی به‌خوین گه‌رمی هه‌تاماره‌حیات
نه‌شکینی له‌به‌ترسی عدو عزمو نجات
خوت که به‌فدای کیوو که‌زو خاکوولالت
شیرانه له‌ل بگره هه‌وای روزی نجات
خوتان بینه خاوه‌نی هه‌سوانو سه‌راتان
هه‌وزینه چه‌زینی که‌سیری نه‌وو نه‌می
روز ره‌نچیری بی‌ماه‌وشه‌و گه‌زی ۰۰۰۰ بی
هاوسه‌که‌می باران و کسرو ماتو به‌شم بی
دنیا بگری توله‌هه‌وو که‌شتری که‌می
ده‌لاری نزم سه‌ری بکه‌م زینی وه‌اتان
ابوه که‌ کوری کوردی و کو بازی نزارن
بوکوشتی بیگانه وه‌کسو شیری شکارن
بو به‌زمی فدا کاری له‌ناو گه‌نی دبارن

زورچه‌گه‌وا ایسه هه‌وو سه‌ر گرو خوارن
ده‌ستی منو داوتی هه‌وو شیخو ملاتان
ای عیلی جلالی بگره ده‌ستی شوکاکت
به‌رزانی به‌ شو غیره و طیتی پاکت
زه‌زا وه‌ره بتواره له‌بو بی‌کسی خاکت
بانه بگره هه‌رکی و به‌گزاده‌ی چاکت
رزگاری بکن شاخ‌وده‌مروه‌شو چاتان
فانع منو توش چاکه‌که‌هه‌ر روله خواتین
بوته‌جو ظفر رانه‌وسین ده‌سه‌وه دو‌عاین
بوکومه‌لی لاوان هه‌نا گیری قضا بین
هه‌ر وه‌گ مه‌ری قوربانی له‌مه‌بدانی فدا بین
ناشونی نه‌ینی له‌جهان جه‌ورو جاتان

آگاداری اداری

له‌و آغایانه‌ی که‌ روزنامه‌ی کوردستانیان آه‌ونه
کردوه زور به‌جی تقاضا ده‌که‌ین که‌ پولی
آه‌ونمانی خویان بودفتری روز نامه‌ بنیرن و
قبضی که‌ پشتن وه‌رگرن -

ماوه‌ی لایبری ۴

بو آگاداری آوالان

کوردی بنوسین بنویینه‌وه نه‌و آوالانه‌ی
بی‌سه‌وادی پیشوی خومان آگادار ده‌که‌ین
که‌ نه‌م‌نمته‌به‌غنیته‌بزان و تازوه بوخویندن خویان
به‌م‌مدرسه‌بناسین .

تسکا

ایسه‌بو گورنه‌وه روزنامه‌ی کوردستان بو آغایانی
مه‌دیرانی جه‌راکه‌ ده‌نیرین رچاده‌گه‌ین نه‌وانیش له‌هه‌بلدا
گه‌وورو روزنامه‌مان بوته‌یرن .
ده‌هه‌ری کوردستان

ماوه‌ی لایبری ۳

پوشی ووشکی ده‌شته‌کانم بونه‌بی نه‌مروه‌ه گول
چاوی به‌د گوی کوردسانم چون نه‌بارینی به‌گول
واشکوفه‌ی به‌ختی کوردی بویه‌گول بوتاجی چل
کوردده تودینت به‌جاری هه‌ربلی نه‌مروه‌بدل
هه‌ربزی آلالی کورد ویشوای زانانی کورد

قه‌ت له‌یرت ده‌رنه‌چی کوردده زه‌ری زنجیر ی‌پیت
توتاشا که‌ له‌ده‌ستی اجنبی‌چی هاته‌ریت
کوانی‌بابی گورغریب ومامه‌که‌ی بی‌شونوجیت
کا که‌چون تو دلبرینی شلکه‌ بوته‌م‌شعره‌ گویت
هه‌ربزی آلالی کورد ویشوای زانانی کورد
'ویه‌ته بازاش لی که‌ آشی‌کیتی هاته‌گه‌ر
شیره‌ترساره له‌به‌زمی شورشی مه‌دانی شه‌رد
کوی نه‌ده‌ی هه‌رگیزه‌هاشو هوشه‌یی نه‌ربایی زه‌رر
هه‌لگره‌ نه‌م ده‌سته‌شعره‌ ودابنی سه‌ده‌سه‌ولی ته‌ر
هه‌ربزی آلالی کورد ویشوای زانانی کورد
سه‌دشو کر وانهرمن رومووان بتلیس‌چه‌چان
ده‌ستی دایه‌ده‌ستی هه‌رکی کوردی زازاوبه‌بان
شاری‌خه‌ربوتو چه‌یره‌و مظه‌تی: به‌رزانیان
بایه‌ده‌سته‌و چه‌له‌ پیژنده‌م به‌ده‌م شاموبه‌یان
هه‌ربزی آلالی کورد ویشوای زانانی کورد
خاقتی‌مژده‌ی نه‌دانه‌مرو (به‌دیاربکر وهرات
پیچه‌وانه‌ی روزی‌پیشوو روزله‌شمالو هه‌لات
سه‌یری که‌ تیشکی چلوزرونا کی‌خسته‌م‌رولات
نه‌م‌ووتاره‌ پیری‌دل‌بی‌چا که‌بوریگه‌ی نه‌جات
هه‌ربزی آلالی کورد ویشوای زانانی کورد

آگاداری

به‌نواوی اهالی محترمی مه‌باد اطراف راده‌ کله‌بندری
چون قرار دراوه ته‌اوی ارمنیان بو نیشتمانی خویان
بکه‌رینه‌وه هه‌رکس حقی و حسابیکی ده‌گه‌ل وان هه‌یه
بزو به‌کی‌زوده‌گه‌ل‌بان هه‌ی به‌جی بکه‌ن که‌ده‌ موقعی
روشتیان دامطل نه‌ین - له‌طرف فرمانداری مه‌باد تقی

آگاداری

بموم آغایان شاگردانی مدارس له‌کلاسی دوم راه‌تا
کلاسی شش‌راده‌گه‌بندریت که‌له‌روزی هه‌وه‌لی رمانتیه‌وه
له‌سه‌ر دستوری کچی حضرت پیت‌وای مظم کوردستان
له‌سه‌اتی ده‌ی سینی‌وه‌هه‌تابک سمات پاش نوژن مدرسه‌دایره
وده‌ی هه‌ویان له‌مدرسه‌ حاضرسه‌ زنگ مرتب مشغولی
خویندن ووزش بین‌وه‌ه‌رگس تهردی کرد ایداره‌ به
وسله‌ی پاشان حاضران ده‌کاجزایان لی‌ده‌ستینی واولیای
وانیش‌جریسه‌ ده‌ کری‌مه‌وانی فخره‌هنگ کوردستان دلشادرسولی

آگاداری

نه‌من دو‌کتور سه‌لامه‌ت به‌بخش که‌ به‌سه‌رو کی
به‌داری‌شارداری مه‌باد معلوم گراوم روزانه
به‌یانی له‌سه‌عات ۷-تا ۱- پاش نیوه‌رو له‌ اداره‌ی
به‌داری و ایوانان له‌سه‌عات ۳ تا ۸-پاش نیوه‌رو
له‌ مطبعی شخصی له‌عمارت دو‌کتور یونانان حاضری
ته‌مانا و مه‌الجه‌ی نه‌خوشانم که‌سیکی کاریی له‌و
وه‌خانه‌داتشرقی بیت
کوردستان: آغای سه‌لامه‌ت بخش حکیمیکی زور
چا‌شوله‌ کارده‌ره‌اتوه‌هه‌وادارین ده‌له‌ش سلفی خه‌لکی
مه‌باددا اقدامیکی چا‌ش‌بک‌واخه‌ لکیش له‌و جودی
نه‌ستیا ده‌بکه‌ن .

فیلمی عاسمان له‌سینمای کوردستان

وله‌نه‌توه‌که‌ی خویان وورد بونه‌وه . کوردستانی
آزاد ده‌ره‌تی هیناو له‌هه‌وه‌له‌وه‌خوی‌نیشاندان
ئستیره‌کان به‌دیتی شو دیمه‌نه‌گه‌ش بونه‌وه‌له
خوشیا‌چویان له‌به‌که‌ده‌گرت واهارمه‌یان بوته‌وه
پارچه‌ کوردواره‌ ده‌ کرد .
هه‌ی وای‌خوی بی‌رانه‌ده‌گیراوه‌به‌ویست بگه‌رتوه‌وه
لایان . له‌ریزی شو‌انیکه‌ جوی ده‌بووه‌ خوی
هه‌له‌داشت‌بینه‌خواری و به‌ه‌رشانی کوره‌ شه‌سه‌.
ره‌کانه‌وه‌ بینه‌توه‌وه . له‌م کانه‌دا کوردستانی
دیلیان به‌رچاو‌که‌وت کلویو چاره‌ ره‌ی شه‌وان
کره‌به‌کی وای‌له‌جهرگ هینان .
هه‌ی اختیار له‌رلین ودرنگیان پروسفا
به‌دلیکی به‌کلویو به‌گه‌رویه‌کی پرله‌ گرانیوه
آوردیکی تیکه‌ل به‌چاوه‌ روانی وگه‌یی وینا-
هه‌تانه‌له‌ کوردستانی آزادداوه‌وله‌تاوان ده‌سه‌ری
هه‌ویان به‌رویی خویانه‌وه‌گرت وریزه‌نه‌فره‌سیکیکیان
رشت .
جه‌راه‌له‌کراوه‌ وخواه‌نی سینما کونی : له‌رون
ح قزلجی

تریگولی سه‌پشته‌سکو

۳۰ پوشه‌رمنشی کلی مجسمی ملل منق‌مسیو
(تریگولی) وارد‌مسکوبو .
له‌فروده‌گما معاوینی وه‌زیر هه‌نده‌ران ویشنیسیکی
وسالاجکورتیس اداره‌ی اموری بین‌المللی‌پیش
وازیان لی کرد .

کردوه‌وه‌ ومنتظم ده‌سه‌ری روسی لی‌ده‌خوینداری
هه‌وانه‌ی ده‌بانه‌وی روسی فیرین به‌زویی
مرجه‌ به‌ده‌قه‌ری اداره‌ی فرهنگ کوردستان
بکه‌ن و نیوی‌خویان بنوسن وشه‌وانه‌ خه‌ریکی
ده‌رس خویندنی روسی بن-
مه‌وانی سه‌روکی فرهنگ کوردستان دلشاد
رسولی

مژده‌به‌برایانی کورد

اداره‌ی فرهنگ کوردستان بوسودی عموم‌دوو
کلاسی ده‌سه‌ری رومی شه‌وانه‌ی نه‌مدرسه‌ی گه‌ل‌ویژ

له‌نجانی ایران

اعتصابی کارگه‌رانی نه‌وتی عراق

بوخارست . ناس - ته‌واوی روزنامه‌کانی به‌غدا
اعلانیه‌ی ده‌له‌تایان بلاو کردوتوه‌وه که‌ده‌لی:
روزی سه‌ی به‌می‌ژویه‌ کارگه‌رانی نه‌وتی عراقی
کوبونه‌وه‌ داوای زیاد کردنی کری وگوزه
رانی چاک وحقوقی روزانی تعطیلیان کردوه .
روزی ۱۲ ژویه‌ فرمان‌داری که‌ر کولک‌به‌کاره
که‌ره‌کانی کوت‌وه‌کو لیم‌حالی بوه .
شرکی نه‌وت‌حاضره‌ به‌قه‌کاتان رایگا .
که‌واو خواهش ده‌که‌م به‌چنه‌وه
سه‌رکار دوا‌ی‌نظقی فرمان‌داری که‌ره‌کولک
کارگه‌ران شتگیکی گه‌ره‌بان‌دا که‌تصمیم‌یک
بگرن -

فرمان‌داری نیوبراو بی‌ی‌واو میتنگ‌امیت‌و
آرامی تیکه‌ده‌ده‌له‌به‌ره‌وه‌وه ده‌ستوری‌داکارگه‌ر
بلاوه‌ی بکه‌ن . پاسه‌وان بو به‌جی‌هینانی قسه‌ی
فرمان‌دار خیراشلینگ ده‌که‌ن بیج‌کارگه‌ر
ده‌کوزری وچوا‌زبرنده‌ره‌بن شه‌س پاسه‌رانیش
بریندار ده‌ی -
روزنامه‌ی (سوت‌الشایر) له‌م‌بایه‌ته‌وه‌واده‌نوسی:
پاسه‌وان ده‌سرزیان له‌کارگه‌ران که‌بشرن کرد
ایسه‌له‌و کاره‌بی‌روحمانه‌ی ده‌ولت به‌توندی
ایرادمان‌هه‌یه . ده‌ولت نیشانی‌دا که‌حقوقی
دیو‌کراسی خه‌لکی‌مالکی خوی‌ناباری‌زی‌له
جی‌خوی راوه‌ستی ده‌ره‌قیشتی هیناوه‌به‌بیانوی

بەم کتێبه که له مسکێ دیمو کراس، دەدوی و به قلمی (شوێن) له کوردستانی عێراقه و ده نووسراوه بومان ناردراوه و ورده و ورده له ههژمارێکی روژنامهی کوردستان دا هیندیکی ده خڕینه بهرچاوی خۆینده وارانێ خوشه و یست

سه ره تا

پشکەش به جوانانی غیور و بیڕانه باند بهیری میلهتی کوردی ایشکەش به پیشوا ی بهرزی کورد، تان و ره هه بهر و آزاد کهری کوردستان له زیر بهنجی استعمار جهانی قاضی محمد !! له دوا دهنگا ته لیم پشکەش بهیری به حزبی دیموکراتی کوردستان !! پشکەش بهیری بهر هه بهر و سه رفراز کهری ته وای گیتی له چنگ سیاستی شوومی استعمار مارشال ستالین ... کوردستان عێراق ۹۴۵ - ۱۲ - ۱۵ دانه شووان

بەم کتێبه پشکەش بهو کهنه جانی بهی . که دوا ی ریگایه کی واقع کهوتون و ته یان بهوی کوردی له ههوار به جی ساو بگه یه نه مه بنده !!

پشکەش بهو دلوارانه ی کهنه دای آزادی میلهتی کوردی نه جییدا به چنگ !!

پشکەش بهو بهر چه شیرانه ی که خوله پناوی بهرزی نه ته ووه که یاندا بهخت نه کن !! و شقامی بهختیاری بو میله ته که یان بهدی نه کن !!

پشکەش بهو دلوزانه ی ته گم ، که نه یان نهوی وولانه که یان له لا فوای سیاسه تی شوومی استعمار بیاریزن !!

پشکەش بهو خۆینده واران بهی ، که نه یان بهوی له چوونتی وولانی سو فیات دوستی تازه و راست کوی میله تی کورد بکن !!

پشکەش بهو نه جوانانه ی ، که نه دوا سه رفرازی میله ته که یاندا نه قه لا ته دن له ده ستی هه ژاری ... زور داری ...

پشکەش بهو جوامیرانه ی ، که نازان گولدان ... آزار ... ترس چی به لهری بهرزی گوردو کوردستانی گوره داوه تا دوا شو به دوا آزاد کردنیان نه چنگن !!

ماوهی لاپهری

نقشی حضرتی پیشوای معظمی کوردستان

دیان له عملیاتی کیویانه ی تور که کان آگاداران که چان به سه رف کوردان هینا که میسا ماوم نه قه جایی گیان برزین و دل قه جینی نه واتان بو بگره مه ووه . ته م ملانه به هو یی یاره تی هندی له ملتانی ییگانه ی دیکه دا یما خه ربکی شیرزه کردنی کوردان بوون به لام مانی کوردی آزاد بو نه به زوشه رف کورو تجربه دینوو نه و هه مو دوردو ناخوشیانه ی به یازانی و روژ به روژ پتر دهنگی خوی بلیند ده کاته ووه له ملتانی دیکه ی ده که یینی که حقی ژبانی هه یه و نامای له آزادی ده ست نا کیشته ووه . . . . بهلی نه و ظلم و کوشتن و بیاد به هه مو و کو بوونه ووه بوون به مدرسه یه یه فیری پشتی به کهری گرتنی کردین و آگاداری کردیوه ووه ، بخوین ، دو بهر که لاپه رین ، خیانت به کومهل و به کهری نه کن ، له سه رف ته مع یه کتر نه هار رین ، دوستو دوژمنان بناسین دووژمنانی گورد وایان ده زانی که به کوشتن ده توان گیانی آزادیخوازان بکوژن . . . .

بیستای له سایه ی هه ژو قهرتی آزادی شمه ش چاو و گویمان کراوه و جار یکی دیکه ناچینه وه ژیر چنگالی بیدادی ، کورد جوی له حقی خوی - هرچی له هه لکی نه ویستوه ده بهوی به زمانی خوی بخوینی ، له بیت و کانگی ولاته که ی سوود بهری بیته خاوه نی کارخانه و کانگا کورد نا بهوی ده ست دریزی بو خاکی هه یچ ملتیک بکا ، شمه له وروونا که یی که له دنیادا برسه کی دی خویمان به بهش دار ده زانین و بیمان نا کهری له روژی روونا که دا چاو مان بچوین و له تار یکی دادانی شین . ده توانین بلی بن که ریگامان بو کراوه ته ووه و له توانی حسانه ووه تریک بو نه ووه ، به لام ده یی پزاین که هه مو ووه خه یه یه به شه روو خوین

له کومه له قه ومانیکی چینی ... ده بنواره ته و کومهل برچاوی به که له جیگی کومهل دهره به گی دامه زراوه ، له یاتی ته ووه میله تن گه شی آزادی هه لکاروی راست به میله ته دامه زه - کان نیشاند ، جاری برسیتی و ، میله ته کلو له کان له خه ورا به برینی و بیانگه به نیته راده ی میله ته پیشکو توه کان که چی ا کومه له چینیکی تری هه یانه سه شانوی تاریخ ، جو ره آسالیکی تری دا هه یانو توفاندن و زنجیر کردنی میله تنان بکو له هه ش سه رف ترا نه و زنجیر (۳) کردنی که له ژیر بهر ده یه کی دینیدا ته کرا له ژیر سا یی ته دما خرایه روو بگره

له راده به گی فره فطیح و خه یانوی دا ... به دما بومان دهره که کوی که به شی مسیلت له ژیر سایه ی هه ژو آینیکی کومه له به تسی دوور له عداله تا هه رف نالاندن و روونا نه ووه بووه و بهس آینی دهره به گی فره ناسی هه یانوی جه مووش میلت به جاری هه ستی به آزادی آینه که سگرد افکار یان بهرام بهیری گورزا به نه نه یی نوسه ره کان و بو یزه کان و دل سو زه کانیا نه ووه وک فو لته ر هان و گشت به جاری ووزا یان دا به خو ره که به یه روی دهره به گی یان له بن دهر هه یان و جو ره شیوه یه کی تریان له تاناج جو ره افکار و احکامیکی تریان هه یانه کا به ووه بو جاری زور داری و برینی ده ستی یاره ووه

هه بهس له شورشی فره نسه که سه نگره ی دهره به گی بهی روخینرا هه نه ووه نه بوو که فکری دیمقرا تی جیگای فکری ارستقرا طی کورت و حقه یی انسان چار درا ؟ قه رال له سه رف حکم هه یان به خوار ووه جمهوریت اعلا ن کرا و دهره زانی با ستیل شنگیرا و یرو دینه کان قه لا بو کرا ن . . . . نه . . . . هه ووه « ۱ » العاده الدالیکتیکه . « ۲ » بهرمو روونا گمی . « ۳ » له بلا و کراوه به کی نه یینه ووه

هیندی له برابه کانمان به قه کوی بیستوون بوون به لام به کار میسوله ش ته و او نه بوون . کوردیش ته وانه یه یه که به یه که تاسی زانی که به « قه یی گوره کورد سه رف نا کهری به کار میللی کورد ده کاته هه وای خوی » و له و هختی خویدا هه رف کهس به مزانی خدمت خزی ده در ته ووه به یه یه - و یستین که بو آزادی هه رف بدن و مرامی خویان یه نه سه رف به لام داخه که م هیندی کاری نا شیر نیان کسرد که به سو (له که ه) له سه رف خه یان .

برایانی خوشه و یست : ته من له یه ووه دهوی که ته یان سه رف کهر نه بن به مشکوو چه کبکی واهل بگرن که بو تان بهرام بهیری ده که ل اشکهری میلتانی تر بکن ته و چه که ش (علمو زانسه) مرچه ای شه رف ته و او بوو نو به ی هه نه وه . . . . ته من له یه ووه دهوی که به زانست بهر بهر که یانی دوژمنان بسکن « چکه یی نه ل نوزن نایری » . . . . به لام داخه که م آغا کان آماده نین که له میوه ی خه یاندن به هه ره وهر بین ته سگر با یم کورر کاتان برابه کاتان به یین بیان نیرم بو جبهه پاکیان نه ته که گره ده کورری هه یی هه رده یان دینی به لام ته که گه ییم بوخه یندنیان ده نیرم رووی خویان گرز ده کن و عذری نا مو جه دینه ووه ته که گره بییان با یم مدرسه یه له دیه کاتان بسکه نه ووه مات ده بن ، شه و کاره به ده شت سببی ته ووه به ک هه یشتا له بهری خه یینه واران یان نه خه واره ووه ، نازانن انسانی بی سه واد ته که ره روسته م بی به کاری دوشایی نایی ، ته هه شای میللی روس بکه م سر نه ی به ده ته سیاست و پیش که و تیان بو تان دهره که ووی که به هوی زانست و هه نه ره که سه ده قوناغ

هه ییش هه موو میللیکی رووی زه وین فره ماشی یه هه رف سالی الله عایه و سام « اطلبو العلم من العه دالی المجد » یان به کار هه ناوه و هه رف ته واران ناوه ی له لاپه ره ۳

له بنچینه ی سو سیالیزم که سی که قه یلیتی کار یگی هه یی ده توانی به دل خوازی خوی له سه رف ته کاره داندری هه مو کار گهران ووه به نیت کیشانی به که تی شووی به دلیکی پرر له هه مید خواروژی خویان ده یین به کی له بنده کانی قانونی استالین ده نویسی

ملتانی به که تی شووی خاوه نی حقوقی ووه کو روژگاری استراحت و خه یندن وله کانی پیری به یی کار کردن بو را گرتنی وضعی مادی خویان به شدارن . له به که تی شووی ژبانی هه مو و حقه یی قه یکه دا ده که ل پیاوان بهرام بهرن له بهر بووی ته م بهرام بهری ژبانی افرا دی سیاسی و مدنی کار زانی دیکه به که لی خویان تحویل دده دن و هه ها که استعداد وله خو بو رشی ته م ژبانه له گه رانی میزو دایی و نه یه .

بو نه ووه ده توان ژبانی آذربایجان نیو به یین که له ته وای دواتر دولتی و کانگه کانی نه ووت کشت و کیل . . . . خه ینتانی پرر ترخیان به جی هه ناوه وله نیو ته م ژبانه دا کچانی مهندس و گرتی و آموزگارانی بی ژمار هه ن که مایه ی شانازی و سه رفاری آذربایجانی شوون .

ژبانی آذربایجانی شووی ره بهری قانونی استالین ده که ل پیاوانی خویان له ریگای بهر ژبانه ووه نیشتمانی خوشه و یست گوشیکی زوریان کردوه ماوه ی له لاپه ره ۳

قانون استالین

وگشت خاوه نی یه ک حقوق له به که تی شووه ی قانون استالین اصولی نو کهری و عه دایه تی لاپه ره ته وای ملتانی به که تی جهاهیری شووه ی له مدارس و آموزشگایان دا به زمانی زگما کی خویان ده خوین ووه بو بهر ژبانه ووه ی ادبیاتی ملی خویان هه رف دده دن له به که تی له به نه کانی قانونی اساسی به که تی جهاهیری شووه ی و هه ده نویسی .

ته وای ملتانی به که تی جهاهیری شووه ی له حقوقی وک یه کن هه ره شه یی پاکه یه لیک سی کا به تی به تر و تی ملی ویا به مقده سات ملی اوان بکا و یا خوی هه ل ژار درا و به ز تر له وی دی برای به هوی قانون سخت مجازات ده کهری

له به کی شووی ته وای ملتانی بران ویکه ووه ده ژین . ملتانی شووی له مرامی شوو نیزم بی ته دازه ردم ده کن دولتی شووی وک قلا یکی قائم له بهرام بهری به لا مارانی دوژمن زا وسته ووه و عزمی را سخ و متانتی ته وان له سه رف ته وای خه یکی دیاره ملتانی به که تی شووه ی به که کبه یان وک رفیق صمیمی خه ی شووی ملتانی به که تی

جهاهیر شووی بو نچانی خاکی نیشنگای خویان له ده ست داگیر کهرانی فاشیستی ووه دوژمنانه ی امپریالیست ژان شان به شانی یه که به آزاییکی بی وینه بهر بهر که یانی یان کرد پیروز بوون . ته م حقه قه ته له سه رف هه مو و دنیا دیاره . هه یتر ده یه و یست له یوان ملتانی به که تی شووی تووی دو بهر که کی بچینی به لام ته و له پر ناخه ز و شیطانی بهی خوی پیروز به کی ده ست نه که ووت :

به که تی ووه ست دانه ده ست به کی ملتانی شووی وک پولا قایمه وناشکی چوونکو ته وان له زیر آلا ی قوانینی استالین به به ختیار ی و خوشه یه ختی گه یشتون بو را گرتنی ته م به که تی و به ختیار یه یی آزادی شووه ی ده که ل داگیر کهرانی آلمانی به شه ره ران وله نیو خوشیاندن به که تی و برابه یان زیاد کرد قانونی اساسی شووه ی ها تو چوی له نیوان جهه وریه کاندازور قایم تر کردله قانونی استالین دا به ندیکه و کار دیاری کراوه که هوی شانازی و سه رفاری ملتی شووی به له م بهنده یان ده نویسی :

ملتانی شووی به ته نده زاری کار و چوونه تی ته ووه حقوق وورده گرن و ته م حقه قه ژبانی ته وان ددر دینی نه نیاد ولتی شووی به که خاوه نی ته م قانونه یه له به که تی شووی بکار و بیکاری ده ست نا کهری روژگاری جه نگو آشتی نیشانی دا که ته م بهنده یی قانون ووه کو باقی بهنده کان مقده سه .

له بنچینه ی سو سیالیزم که سی که قه یلیتی کار یگی هه یی ده توانی به دل خوازی خوی له سه رف ته کاره داندری هه مو کار گهران ووه به نیت کیشانی به که تی شووی به دلیکی پرر له هه مید خواروژی خویان ده یین به کی له بنده کانی قانونی استالین ده نویسی

ملتانی به که تی شووی خاوه نی حقوقی ووه کو روژگاری استراحت و خه یندن وله کانی پیری به یی کار کردن بو را گرتنی وضعی مادی خویان به شدارن . له به که تی شووی ژبانی هه مو و حقه یی قه یکه دا ده که ل پیاوان بهرام بهرن له بهر بووی ته م بهرام بهری ژبانی افرا دی سیاسی و مدنی کار زانی دیکه به که لی خویان تحویل دده دن و هه ها که استعداد وله خو بو رشی ته م ژبانه له گه رانی میزو دایی و نه یه .

بو نه ووه ده توان ژبانی آذربایجان نیو به یین که له ته وای دواتر دولتی و کانگه کانی نه ووت کشت و کیل . . . . خه ینتانی پرر ترخیان به جی هه ناوه وله نیو ته م ژبانه دا کچانی مهندس و گرتی و آموزگارانی بی ژمار هه ن که مایه ی شانازی و سه رفاری آذربایجانی شوون .

ژبانی آذربایجانی شووی ره بهری قانونی استالین ده که ل پیاوانی خویان له ریگای بهر ژبانه ووه نیشتمانی خوشه و یست گوشیکی زوریان کردوه ماوه ی له لاپه ره ۳

ماوهی لایه ۱

نالهنالیک له

کوردستانی جنوبه وه

جمه به ، کارگه خوشه ویسته کانی نهوتی کرگول جوت جوت و نفاق نفاق بهیرون بو جیکه کوبونه و بیان دهجن ... شادن ، بر یاریان داوه که چیکه ذیلعت قبول نه کن روزی دوازه سه سات بهو گرانیه به (۱۲۰) فلس کارنه کن ، مال و منداله روت و برسه کانیان چی دیکه به برسه بیتی رای نه بویرن ، نه وایش و کو سه راهه داره کان حقان هه بی و بتوانن کورو کچه کانیان له مدرسه کان به خوشیکن به مامور و له آینه باو کوبانیکان به خوشیکن حقوبان پراره بی ده گهل آغا و ده و له مند به بی بو نه و آمانجه بیرونه له تزیک «پردی خاسه» کوبونه وه کی (میشنگ) زور گه و ره بیان دا سه ره که کانیان مقدوریت و هدیدی دلی بر- کانیان به نطق بیان ده کرد ... له نا کاو (بولیس) گشتابوی عراق به موه سه لان نه و هه زاران بهان دا گرت ، وه کو گه لاریان نه و بیچارانه که و ته گوری ، بو هاتو هوا ره ، گریان و فوغان چوو آسمان - به بی رحمی بولسه به به به ختنه کان کارگه کانیان سخت دا بوه به له به ره وه که کارگه ره کان چه کیان بی نه بو نه بیان توانی پراره به هیزی بیادی رابوستن ناچار هه لائن به لایم بولسه ظالمه کان و زبانای نه هینان له کانی هه لائن دا چه ندجه وانیکانی شهید کردن ... زنیکی هزاراه و هاتو عواره خهریک بو طلقه کوره که خوی ده ربازیکا نه خیره موه سه له (متره یوز) میشکیان پرزانن فاشسته کان به خوبن رشتنی (۶۰) نه فر کار گه بوخیان نه هات بیانی حکومته به فاشسته کی عراق فرمانی دا و شسته مالی به گوره و وجو که وه گوله یازان کردن !!!

به بی موه به دیمو کراتی ، نه و به و وجدان و شرفی استعمار ، نه و به پاداشتی آزادی خواو و خاوه حق . !

نازانی نه و فضا ته چون وصف بکه بن ؟ نازانی تا به کی استعمار له زبر په رده حق و برایتی و دیمو کراتی و رحم به بی هیز کردن خوبن رشتن و ظلم و جور و تفرقه دانمان نشان ده دا ؟ آیا لمانه کان نه و جوره کارانه بیان ده کرد که به خوبن ریژ ناسراون ؟ ده سا کوت السمانیا حکومتی فاشسته ده بی له نا و بجی به لایم نعمان ده زانی که لمانیا خراب تر په پیداده بی . نه شهیدانی ریگه کی آزادی ! نه نه و که سانه کی که خوتان کرد سه بر بو گوله می ظالمان ، نه نه و باه و وانانی که له ریگه کی حقوقی بر کار گه کاتان شهید بون بویر کردن زن و منداله کان نان خوتان به کوزدا تبریکتان لیده که بن ! ! که به وشه ره به برزه گشتن .

خوتن به و دو مزان به ملیون براتان هه به ، و له تان ده مستین نه وان ترخی میوه ده زانن ... تخوبنی میوه ده بیته (مه ره کب - جه و هه) چیره - کی مهردانی و پانکی و فدا کاری شهیده بی ده نوسری !!

هاوردتان - ووردی

ماوهی لایه ۲

نطقی حضرتی پیشه وای
معظمی کوردستان

ده زانن معنای چه ... نیمه واده زانن که باسه وادی نه و به که بتوانن چوار هاروی و دوو کالک کوبه بیه ووه . باگنذ بخوبینه ووه ! کورد (۳) شتی گوره له زبانی دا زور پیوسته :

(۱) خوسنده وای (۲) نه بی باش (۳) فدا کاری .

و - لایم سه دمه پانک ساره ماوهی نیمه ووه و وه گوره ووه آسمانه .

ده بی مانی تربیت فیرین و به کاری بین و سه کرده کانمان ده بی معلومات نظامی زور کو که نه و ده بی شاره کانمان زور پاک رخاوبن ربابگری که ملل له نه خوشی و هه زاریدا به مری (پیوسته کار و ادعا مان وه کوبه ن) ... آزادی به قسه و هور راهور را و هه نا گیری به ماندوو بوون و له خوروردن بابه داره ...

بی خوشه و پیوسته کانم و مخصی بللی کورد به اختیار ده بی که نه و واز له مناقعی شخصی بهین ... هه ووه کو کاری خومان چی به چی نه که بن کاری ملیش و ابخه بیهری کاری شخصی و پیش کاری عمومی نه خه بن . درستکار نه و که سه به کپول و ملک و مقامی منظور نه بی چیتکام و ابه که چی دیکه چاوتان له مناقعی شخصی نه بی مدرسه له دیهاته کان بکه نه ووه بیمارستان درست بکنن یاریده هه زاران بدهن کارخانه بکرن ... دناینج و دوروزیکه پول نیوی انسان باندنا کابه لکو خدمت به ملت و نیشتمان نه ستره ی سه شانی انسه . بوخوتان ده زانن که نه بو و هه رگرتی حقوقی کورد شه و ورور و و و چانه نه واده و شه و زحمتش به فخر ده زانن تا به دوروز له دنایمانی ده ست له فدا کاری هه ل نا گرم و به هه ووه که سیکه ده سه ملیم که کورد شایانی ژانه . دربان بوخوتان ده زانن که له پیشدانی به هه یج جوریک دا وای تجزیه ی ایرانمان نه کردوو و نه تیا به مستمان آزادی خومان و پارتی دیمو کراتی بوو . به لایم پیشدانه کار به ده ستانی ایران بیکه له وهی جویان نه داینه ووه شوخی شیان به دا وای نیمه کرد و ناچار بوین حکومتی مله مان دامه زراته و هیزی خومان له به راه به به وان دا تقی کرده ووه نه وان که به ستیان لهه به نیبیش نه هه ن هوان چونه بی ش نیستان نه وان حاضر بون پاشه کشی مکن نیمه آماده بوین یکشی نه ووه نه وان ده گه لیمان هان نه یاری با و ته نیمه ش گوی بان بوراده گرین . له سفری نارانه دا ده گهل آغای قوام السلطنه زورم گفتو کو کرد آغای قوام نظریکی مساعدی ده گهل کوردان هه به روزیک آغای قوام بی کوتی : نه وائیمش بوینه دیمو کرات و حزی دیمو کراتی ایرانمان دامه زراته و ابه باش ده زانن که نیوی (حزی دیمو کراتی کوردستان) بگوررن و نیوی بن حزی دیمو کراتی ایران منبش و له لام داوه : که نه من به بی تصویب کیمته ی مر کزی هه یج کاریکی با کهم چونکو دیمو کراتی مانی نه و به که (شخص فتوانی مصالحی ملتی بی مشا و ره بگریته دهستی خوی . آغای قوام دانی

دیمو کراتی بوو . به لایم پیشدانه کار به ده ستانی ایران بیکه له وهی جویان نه داینه ووه شوخی شیان به دا وای نیمه کرد و ناچار بوین حکومتی مله مان دامه زراته و هیزی خومان له به راه به به وان دا تقی کرده ووه نه وان که به ستیان لهه به نیبیش نه هه ن هوان چونه بی ش نیستان نه وان حاضر بون پاشه کشی مکن نیمه آماده بوین یکشی نه ووه نه وان ده گه لیمان هان نه یاری با و ته نیمه ش گوی بان بوراده گرین . له سفری نارانه دا ده گهل آغای قوام نظریکی مساعدی ده گهل کوردان هه به روزیک آغای قوام بی کوتی : نه وائیمش بوینه دیمو کرات و حزی دیمو کراتی ایرانمان دامه زراته و ابه باش ده زانن که نیوی (حزی دیمو کراتی کوردستان) بگوررن و نیوی بن حزی دیمو کراتی ایران منبش و له لام داوه : که نه من به بی تصویب کیمته ی مر کزی هه یج کاریکی با کهم چونکو دیمو کراتی مانی نه و به که (شخص فتوانی مصالحی ملتی بی مشا و ره بگریته دهستی خوی . آغای قوام دانی

هه یج دینی کیان نی به و باور به هه یج دینی کیش نا کهن و حورمه تیان نا گرن نه ی خوبنده واره کورده کانم : به قسه ی بی سه روپا با و هه ر مه کهن و قسه به گله چا کتان زانی نه وسا بلاوی که نه وه گوی بو قسه ی دوژمنانی روسیا شله کهن که تا ایستا نه وایان به ته مایه به درو کردن حکمرمه تیکسی گه و ره ی و شه روسیا له بهر چاوی خهلقی بخه ن به لایم (ده ریا به ده می تا پا کان پس نابی) .

حکومه تی که هیزی نه و نه می بی

ماوهی لایه ۲

قانونی استالین

قانونی اساسی شوروی قانونیکی دیمو کراتی تیکه حاکمیت له دست ملت دایه شوروی مه زنی اکتبر به کارگران و چوبتیران و افرادی دیکه ملتی شوروی آزادی و هه به هری به راستی به خشیوه هم آزادی و حقوقه رفیق استالینش پسنیدی کرده .

قانونی اساسی نیمه له م با به ته ووه ده نوسی : ته وای نونه رانی په گه تی شوروی له لاین کارگران و چوبیرانه و هه له به بزر درین . نیمه قانونه له ته وای دولتانی کابینه ایست زو سرا و به لایم ده کاری نا هینسن . هیندیک له ملتان له هه لزاردن بی به شن و حقوقی راسته قیتتی نه وان پسانال ده کری . دوستانی دیمو کراسی بو رور و بو مستملکتی خویان هه یج جوره حقیق دانانن له کاتیکدا که خودی نه وده ولته ملتی متبوعی خوی له هه م جو ره حقوق و مزایا به هه وردن . په کی دیکه له چا کانی قانونی استالین به راهه ری بونی حقوقی ملتی .

ارکانی شوروی عالی به که تی جمای هیری شوروی عبارته له دوروی : په کی شوروی عالی به که تی جمای هیری شوروی و په کی دیکه ش شوروی ملل . بوشورای عالی په که تی جمای هیری شوروی له هه س سصد هزار کس په کفر هه له بزروری ته گرلم عورادا له یگ جمهوری یرله ی کی دیکه نونه ر بیین وایان به رو بو ده ست ده کهوی که نه و جه و ره جمعیتی بتره .

به لایم بوشورای ملل له هه جمهوری بک ۲۵ کس نونه ر هه له ده بزروری . قانون استالینی له حقوقی زحمت کیش یاریز گاری ده کا و قانونیکی و له میزوی هه یج ده و لتیک دایشینه ی نیه . له کاتی هه لزار دن نه گه کسی په تصرفی هه لستر او ویا رانی درست گرا و و یه و ی هه ل بزروری به دوژمنی ملت ده ناسری و به سختی به سزاده گا .

وه و ره ها که سانی که زحمت کیش له ارادی خوی بگیرنه ووه به سختی تعقیب ده کری و مطابق قانونی محاکمه گرین .

نونه رانی به راستی ملت ده توانن له شورا رهبری بکنن و اشخاصی که فزانمی ملتان بگه و ره بگرن و له ریگای بختیاری نه واندایی ماندوو بوون هه ل بدن به درجانی به رز تر ده گه . قانونی استالینی مطابق دوامین آره زوی ملتی په که تی شوروی په .

له به ره شه و ملتی شوروی خوهی ژنرالیموس ستالین آموزگاری خوه و یست و باپی گه و ره خطاب ده کهن و هه له به ره شه په . که خلکی په که تی شوروی روز به روز

به اخلا صیکی تر له ده ووه به ری ره به ری خویان استالین کوبونه و وه تاسی کردن وانی فورس وزه [طاقت] به رستینگ به سنیک راهه ستاوون و کو کویک پاریز گاری لی ده کن هاتو جوی به تین له نیوان خه لکسی و ره به ری گه و ره دا بوته هوی نه ووه که به سه ت و وای گری یو چکاندا بیروزیست و نیمه ده گهل فتح و ظفر بکانه ها و بادش و له دوا روزیش دایه بیروز بانیکی زلبگین .

که نه م شهره بیاته ووه آیه لیکتی وای نی به که سه ژبانی ها و ولایتی کانی به کار بینی ؟ ! !

روسیای ایستا گه لی دینی تیا به و هه میوان به چاکی و سه ره هستی نه زین و حتی هه یچان نه خور ووه . و حکه مته ت سه ره هستی داوه به هه ره دینیک تا . ووه کو به راد په گله خوی بنای مزگه وت و که نیشه کان نه کات و هه یج ضربه به کیان -

ماوه له لایه ۴

کوردستان

باله‌پیر کر نه وه مان دا آزادیین

ده کارندا راست دی، نهواته ی کاروخدمنی گهل و کومه لیان پدهسته وهیه کهتی گهین کومه ل و گهل خوین درشت و تیزه رینگای خوشی و حق و عدالت ده گرنه پیش ناوین دروو ده له سهو گال و بخور بکهن و جنبوده ن .

هه ره نه وه نه به س نه به آزادی فکر بکه به وه په لگو یوسه فکری خوت به آزادی بلایی فکری آزادی شه ره سر ده کیشته وه ده رخستی آزاد . و ختیکی ایمان بینی به وهی حقیقت هیه به اشتیای خوت بیربکه به وه ، به اشتیای خوت وه ده ری ختی قسه یتدایه ایمانیشت ده به وهی که خلیکیش حقیقی بو جو ره آزادی هیه . هه وه خت احترامی رای خت له ده گری با یچه وانه رای خوشتی بی .

وه ختیکی که ساتیکت دی خت له ده آزادی رای دا به رتنگ هه لنین پزانه هه وانه نسیان چو کوله و شیفه . خو یکی نو که رانه یان هه به به لهر چاوی خت لکیش خو یان به جلی ماقولی و گه وره به یوه نیشاندن . که وایو ده ست لانی هه واه ده ست لاتیکی وانه هه ختیکی به رزو نسیکی گه وره وه روی دای به لکو قوه یکی دبکه به هه و نه سچو کانه ی دابوشوه .

پاخوی ایسه هه وه بی :
 حرمتی انسان له به ره وه بگرین که رای که ی محترمه نکر رای که ی حرمت بگرین له به ره وه له خاوه نه که ی ده ترسین .
 له خاوه نه که ی ده ترسین .

له خو بوردن

پیاو بکی نه تا سیا و خو گوریو ، له اندامه کانی حزبی خومان ، هیندی شه به شارزایی هیندی له زبانه وانه کان گه نیاو نیوانیان ده گهل حزبی ایسه خوشه دیت و هیندی له زنه زبندانی کراره کان هه له ستینی به لام ناتوانی جاری له به کیتک پتر هه ستینی . هه نوی نوره دی ده بی به ست و خوست و سه ویاس دوی گوی لبیا کوتی : حواخمت له دل بریم و سر گیتی چاک دای . من تافته ی هه وه نه له تاریک بیهه بهینه وه ، نهوشه یی و خورا گریسه ی توشم به ؛ هه وه و خسته بختیکم له که زمان وه هه وای پس ی تیره . که ی رونا کایک ده بسی ؟ که ی ده توانم بچمه وه دیسای آزاد و بگه وه ده ستیگران ؟ . هه وه ده ردی له دلی مندایه تو بو ت ناگری لی حالی یی چونکه هین تاشو یی دلدا ری نه بوی . به لام نه من ادونم هه همیشه له بهر چاوه قهت ده قیقه به کم لی وون نا بی هه ره هه وه و دلخوشی من له نه تکاندا هه ره وه گو باس گردنی دلم به هیز ده کتا بو هه لگر تنی یاری مه ینه ت و ده ردی گران .

کوتی : ده زمان برا کهم تا اندازی به رستن توی خوش ده وی له میربو خه ریک بوم هم کیشه تاله نه هه وانه بت هینی . هه هیچ یاد گاری گری شهوت له کنسی نسه ؟
 کوتی : نه خیر شکلی نه بی که له بهر چاوه وه شقی نه بی که له دلم ایسه چیدبکم له کن نیه .
 کوتی : که وایه هانی هه وه انگو ستیله نه له سه له ده ستی چه ییتکه نریک له دل چو نکو هه وه هی شه وه وه یو یاد گاره جو انه بو تو با شتره له من .
 لبیا به چا ویتی پرله سو یاس و ممنونیتی ته ماسا کرد به لام نه سه ده زانی چی ده دل

سه ربه ستی [دین] له روسیای اشتراییکی :

لی ناسینی . و همیشه زبانی مه لاو شیخه کانی آماده کرده و حکومته هیچکار به قورسی مفاقی هه وانه له کات که وه ها قه شه ری و ته زیت به دیشتر نه گه یه ن .

مسلمانان له جمهوری روسیای اشتراییکی زورن وه آره زوی خو یان هه و چه شه قراضی دینه یان مه به نه سه . له پیشا چنانی « عبدالرحمن رسول » مفتی گه وه ی هه وه موسولمانه کانی روسیا به وو و جیگی دانشتی شاری (أوبا) بو که که ونه وه ولایتی (به شکیریا) به لام له نشری اولی سالی ۱۹۳۳ سه رو کی اسلا مه کان له جمهوریانی اسلامیه کان که عیاراتی له (اوزبه گستان ، تورکمنستان ، قزا خستان وه قیرقیریا) کو یونته وه و برابریان (قرار) دا بوته وه ی (کومه ایکی گه وره ی اسلامیت له آسیای ناو مرست) هه لیزیزن و دایه .

انگوستیله که ی وه رگرت و ده قام کیکی ده ستی چه یی کرد ، ماچی کرد و کوتی ؛ هه یه ئهنگو ستیله ی جوان توده بیه فینکی دلم له وه نند یخانه به ترسه ، به لکو قاصدی دلخوشی بودلی برینداری من ، تا خودا ده ره تانیک ده دا : هه گهر توشم به توشی مه ریکشه وه بی تو بو قه بریش آو المی دلی بریندارم ساریز ده که ی .
 کوتی : آخر ته من بیم کوتی خاتر چه به تو نامری ، ایدی هیچ مه ترسه .
 کوتی : حاجون ته من سو بیاسی تو

یکم ده سته خو هکه کم بو شه دیاره چا که ی دات به من ؟

کوتی : من چه له تو نا وی نه وه نه یی اجزمه بدی شو شه و له وچی وانه ی تودابنوم ، توش له چی وانه که ی مندا بنو چونکه چی وانه که ی خودم به ستوا وه و چه نده شه وهی له چاو ساندیم چی وانه که ی تونه تره بکه لکو هه و له شه لاو نام که له بهر ناره حته یی و بی خودی تینی تیدا نیه بریک به ستیوه . لبیا ایستا محتاجی حسانه وه تاینیکم وه به ربی بوعزیه ت و آزاری سبه بی لبیا هیچ له وقسانه یی حالی نه بو کوتی : زور به دل نه خته که مته بیکیش ده کم و بیجگه له وه ش به وایه هه وه خودم لی نا که وه ی ناتوانم چاو م لی یک بنیم ، هه وه ندم به سه شه و به بادی ده سگریانم روز که مه وه آگام لی نه بوی که مه یاد گاره جوانم ده ده ستدایه ، هه ره هه وه به ته ایسی مه کلای خوشیه ختیم ...

حوازه زه رده به کی هاتو کوتی . منیش هه ورام به دلدادی ..
 له وه نده پتر چیدی نه کوت تیلما حالی نه بی و نسخاتی بکسه و بیته قول سه واشکا له وه بریکی بیجو حوا شه و باشی له ده سته خوشکی کرد و چوو وه سه ر جیگی که ی ..

تیوه شه چاوی به حال چوو وه خودم ده ستی که ده ستی که وه . رایزه ری به لام قسه ی حوا ی وه بیر که ونه وه که بیا ویتی خو گوری ویدی خودی مات کرد ؟ پیاوه که ده ستی به ده ستیدا هینا که ده ستی وه ئهنگو ستیله که کتوت هه لیساند ، و ده ستی ده کیشا و که وه ی شه وه ، به بی دهنگی ده تاریک بیه دا وله نیوانی هه دیوارزه ته رانه ی هه زورخانه دا شاره زایی ده کرد :

هه روا به بی دهنگ و بی هه ست و خوست ده روین تاله زورخانه در پزه که ده ره که وون گه شته دالانیک تهنگ له ویش را چونه ده ری ، رانه ویستان تالغو دارو ده ونی باغاندا وون بون ، تاریکی له بهر چاوی هه وه که یی

حکومتی سوفیات به زورزن ناخاته ایش کردنه وه به که بی خودی ایش ته کا تا کویری له کیتی بلا و بیته وه . اگر زنی له کو نو قور زنی خانو دا ده ست و نه ز نو دابنیشیت که سه هیچ سو دیکی لی نایی ، وه وه ماله ی که له و زنه هه بی پس و بی مزو ترستو که هه بی ، زن له وی به کوری کارد کردنی خو یان باره شه سینت هه ره وه کو بی او معامله کن ، وه که ر زور زهره کل یی نه توانی له حکومه تا سه ر که وی و حکومه ت لیره دانا به ستوانی باره تی یان ته دابونه مانی هه موجوده ازیه تی که توشیان نه یی . زنی روسیا له م حوقه که بی یان به خشا وه سو دی گه وره ی لی یه هینن . شه مفورسه ته له ده ستی خو یان ناده ن .

له روزنامه یکی امریکایی له پیشا که وتی زانان امرسیا و امریکا چه نه زماره به کیان نوسیوه ، که هه یی ، له هندسه و میکا نیک زانانی امریکا که شهاده تی زانستی هه و عطفه یان سه ند زماره یان که بشتونه (۱۰ هزار) آفرته به لام امرسیا که بشتونه (۱۰۰ هزار) ؟ گواریکی فرمناوی و توهی . (نه ۱۰۰۰۰۰) ۱۰۰۰۰۰۰۰ مهندسه کانی روسیا آفرته ن . وه ۱۰۰۰۰۰۰ مهندسه کانیانیش هه مو آفره تن) ؟ ؟ لیره بومان به چا کی ده ره که وت که زانانی هه وناه هه ره کو بی او به لکو زیاتریش سو دیان بو و لاتی خو یان هه یه و زنی شه وی بونه به هه ره گر تکرینی نه ندانم له کومه لی روسیای گه وره .

زن خواستن و مالداری :
 شه که ر ته ماشه به کی زن هینانی نا وخومان بکه یین زور نو قسانه تی تیا ته یین سه بر شه که ی باوک ماری (کچیک بو کوره که ی خودی هه برری به شه وه ی کوره که ی بی ی بزانی) و یا باوک کچی خودی ته دابو کوریک یه شه وه ی

ته ده ن و بیجگه له هه زن چا وه دبری مال و ماله کشی هه کا ، و شه کاردی که آفرته روسیای کان شه بکن زور به رزه چو نکو ته و ان زانان و خو ینه وه ران ، آفرته لی ایسه زور ته زانان . ماده ی (۱۲۲) ی ده ستوری روسیا له حوقی زنا شه لی : له هه مو بانه تی زیانه وه زن وه کو بی او حوقی بی درا وه وه کو زبانی (آجوری ، زانستی ، سیاسی و کومه لایه تی) چاله به ر شه هه ره کو بی او له ایش کردن و حسانه وه و مضمانی اجتماعی و فیر کردن له قوتنا یخانه معامله شه کریت ، وله کاتی مثال هینا زن دومانگ پیش مثال بون و دو وه مانگ باش مثال بون حسانه وه یی شه دبری ، وه م کاته دا کری ی ایش کردنی خودی هه ره به سینتی . له روسیا گه لی جیگانان دروست کرده بو مثال هینان و بو یاراستی هه منالانه خسانوی گه وره و خوشیایه کرده وه وه ، شه م ساوا یانه و ختی بوی شه چن که دایکیان ده سی به تال نا بی له وی و ختی خو یان به خوشی رای شه بو رن . وه م جیگابانه ته لین (باشغی منالان) .

آگادری

۱) له سه ره قهراری فرمانده ی محترم پیوسته ته وای کر یارانی چرای برو سکه بی سعات تاده روزی دی کشتری برقی ته به بکه من له صورتی تاخیر سیم وان قطع له ردیف مشتریان خارج دین .

۲) پیوسته تاپینچ روزی دی ته وای کر یارانی برو سکه که حسابی کوزو تازه یان ده بی دا ماره بی ده ن له صورتی تاخیر تاپینچ روزان شرکت برو سکه سیم وان قه ده کا .

مدیر چرای برو سکه ی مهاباد صالح مکالیی ماره لاپره ی ۱
 تاسی خومان له دوروی برایانی کورد اظهار ده که ین و له خودا ده پارینه وه که هه تاهه تابه ملتی و چاخ زاده ی کورده به سه ره زری و آزادی بزنی و نیوی مزنی و عظمت و سه ره به ستی نه وه ملته له کیتی دا دهنگ به اته وه .
 ماره بو زماره ۳

زن و ایشکرده ن :

آفرته روسکان شان به مانی پیاوه کانیان ایشو کار شه کن بوربگشتن کارو یاری و لاتیان و له وی زن به اندام کیکی زور گرتنگ (مهم) شه زیرن سه برکی حاله نی عشایی روسیا که ن ته یین پیاو و زن بی که وه له (ده ره و سکرده ن) نوم وه شاندا ، گیره کردنا (باره تی به کتر

له حوقی زنا شه لی : له هه مو بانه تی زیانه وه زن وه کو بی او حوقی بی درا وه وه کو زبانی (آجوری ، زانستی ، سیاسی و کومه لایه تی) چاله به ر شه هه ره کو بی او له ایش کردن و حسانه وه و مضمانی اجتماعی و فیر کردن له قوتنا یخانه معامله شه کریت ، وله کاتی مثال هینا زن دومانگ پیش مثال بون و دو وه مانگ باش مثال بون حسانه وه یی شه دبری ، وه م کاته دا کری ی ایش کردنی خودی هه ره به سینتی . له روسیا گه لی جیگانان دروست کرده بو مثال هینان و بو یاراستی هه منالانه خسانوی گه وره و خوشیایه کرده وه وه ، شه م ساوا یانه و ختی بوی شه چن که دایکیان ده سی به تال نا بی له وی و ختی خو یان به خوشی رای شه بو رن . وه م جیگابانه ته لین (باشغی منالان) .

شارد بونه وه هیچ زبندانه وانیک هه بی نه زانین و ختیکی تریک به روز بو وه له ترس و خو فیکی رزگار بو یون ، مانگ هه لات و ریگای بورون کردنه وه هه ردو کیان تما شای به تریان کرد له بانکیان دا :
 لبیا ! : :
 آدمون ! : :
 خو یان هاو یشته با وه شی به کنی و ده ستیان ده ته ستوی بک کرد تاهه نیک : هه و جار آدقون ها ته وه هوش و کوی ته دی کوا حوا ؟ کوا خوشکی ماره بو زماره ۳

«ابراهیم نادری»

انتخاباتی تورکیه یان آخرین تیری ته رک زمامداره کونه په ره سه کانیان

له پاش ئه وهی که شه رری دومی جهانی له چه نیدین مـرحله ی خویشین به شکستی قطعی متجاوزین تواریبو وهیزی پرزوری فاشیزم له بهرام بهر به حق و نه ژنوبان دازه وی به رزبومی کونه به رستی و استبدادی که دیوست زیانه وی آزادی و رزبومی پیش که وین به رزقرونی وسطی و به ره بریت همل کریشته و له بهرام بهر هیزی دیمکراسی و عزیم و اراده ی آزادی خواهانی گیتی بوئه به محکوم به زه وال کرا و گروهی ته فرادی به بشر امچنگالی استبداد رز کاربون و به ره و آزادی رویان نا .

به چینی که امچوروه و مان به دی ته کریت له عرضی هم چند مانکه ی پاش شه رری دوومه بازاری کونه به رستی و استعمار داخرا و به ره له بهر ته و چینه تانه که گروه گروه ته فرادی به شه ری له سیری تکامل دواختو و روز و روز زیانان تال ده کرد همل کیرا اقدامات و فایاتی امیریا لیزمه کان تایی بهر به ره کانی له بهرام بهر به هیزی ایسانی آزادی خواهان کونه و فرسوده بو ایمان له عرضی هم چند مانکه به چه چینی گروهی آزادی خواهان واردی مبارزه به رعلیه ارتجاعان بیون و تاحدیک له چین و ایران و یونان و یوگسلاوی و دولته کانی بالکان و فرانسه و اندونزی و

استعمال حربیه دروغ بر علیه کرد و کردستان بعضی از خبر نگاران و جرائد ارتجاعی حقایق را انکار کرده تصور می کنند بانادیده گرفتن آنها حقیقت از بین می رود

از روزیکه مبارزه آزادی بازور کوئی آغاز و اراده خلیل نابذیر دستجات آزادی خواهان شروع به کار کرده مرتجعین نیز برای حفظ منافع ستمکارانه خودشان دست به فالیتهای دامنه داری زده و از هر چه کونه اقدامی دایر به جلو گیری از افکار آزادی خواهی و نهضت آزادی خواهان ستم دیده فرو گذازی نتمودند .

مخصوصاً در این اواخر که که چه آزادی به موفقیتهای شایانی نایل گشته و شکافهای بزرگی به خطوط ارتجاع وارد کرده جرائد منسب باین دسته بانشتت غربی به نشر کاذب پرداخته اند .

حقایق را انکار کرده و یا به خلاف واقع انتشار میدهند که شاید بانادیده گرفتن آنها حقیقت از بین برود . . .

بیولین

تاران - ۳۱ بوشنه رر له میدانی به نیوی ورزشی بیولین هوردوی سور به ره ژه رویشته .

انگلیستان

له ۳۱ بوشنه رر کابینه انگلیستان جلسه ی کی به دزی کرتووه به لام دبیری نه داوه که ده و جلسه ی قه له چی کراوه .

اتحادیه کارگرانی انگلیستان

کنگره ی به کتاری کارگرانی انگلیستان به یونه ی ده همین سالی شه رری نپوه خوی اسپانیا بر ربار نامه ی کیان ده رخشته و له ده و له تیان خواستوه که رابطه ی خوی ده که له اسپانیا به پراتنکو یری .

محاکمه ی جنایت کارانی ژاپون

توکیو - له چین محاکمه ی قهرمانه ی پیشوی هوردوی ۴ ژاپون دست ییکراوه .

یتالیا

اعتصابی عمومی له شاری توری له ایالتا به قعی کارگران دوابی هات له م شماره داخوون کارخانه کان به قبول کردنی داوخواری کارگره کان مجبور بوون و له قاطعی مهی ایالتا کارگره کان بوزیاد بونی حقوقیان هدرده اعتصاب دان .

اندونزی

باتاویا - له له به نه کانی سوپاران کاسو- رایایا هیزی اندونزی له بهرام بهر سه رب- زه کانی انگلیس و هلنددا شه رری ده کن .

نویسنه رانی انگلیس له کنفرانسی صلح دا

هیته ی نویسنه رانی انگلیس له کنفرانسی صلح دا عبارت له وزیر خارجه - وزیر مایه - وزیر بحیره - معاون وزیر خارجه .

فرانسه

زحمتکشانی پاریس له ۲۹ بوشنه ردا میتینگیکی زلیان داوه و داوای زباید بونی مزیدان کرده و له و اشاره کوره کانی دیکه ی فرانسه ی بهم به به سه میتینک دراوه .

کوردو دهوله تانی تورک و عرب و فارس

همه و میله تیک ده زانی که کوردو زبانیکی تاییه ی و خووو ره و شتیکی جویی هه یه ، له زادی آر به خوونی خاکو نیشتمانیکی فراوانه . به لام استعمار و گونه به رستی هانی ته و سوسی میله تانه ده دا که باین «کوردیش له نسلی قیسه یه» - به یلی میلتی عرب و فرسی و تورک همه ویان نالین که کورد به شیکه له نیمه به شتکو و هندی شخص هه که هه و چه و ره قه یی ری و چی یانه ده کن - کورد تاییلی آزارو ده به ده ری و به ده بختی له زیز چنگالی ته و سوسی میله تانه دیوه هزار روله له زیندان و تیریدگا ، له زیز بهندی و چه یس هه و تاو ، گه یی له گوره گهورانی کورد له ریکای آزادی له تاردان زبانی باوکو بایرمان لی قه دهه کرا قتل عام له همه و کوردوستان چاره ها کراوه ، ناله لمان دنیای پر کردبوو خوبمان به ناحق شه و روز له سه رزه- مین و شتک هه ده بووه ، کس نه بو بیزه ی بیمان دایی ، کس نه بوو بلی بوچی له عصری آزادی و دیموکراتی میله-

له مسکو و له مده ددن که مجله ی (تان نوو) دولتی امریکا به مشغولی قضایای چین ده زایی و ده یی : که امریکا ده یوی تسلطی اقتصادی خوی له چین دامه زرنی .

سه دیویست هزار کس کمونیست له چین چون به سه ختی په لام ده یه .

میستا به شیک له هیزی په لامار بهرمان په نجا کیلومتری روز آوای نانکن گه بیون و له وی شه ریکه سخت ده گهل دولتیان ده کن .

پایانی اذربایجانی شوروی

له گورای آذربایجان هه

پایانی شوروی پاله و انانه ی یان و کچانی آذربایجانی شوروی پاریز سماری له نیشتمان

پایان آذربایجان له میژوی پاله وانی نیمه دا چاکترین جیگایان بوخویان گرتووه .

له نو سراوه کانی هرودوت میژو وزانی یونانی و ده ده رده کوی که نزدیکه . . . ۲۵ سال له و بهر تومرید سه ر کرده ی حکومتی آذربایجان به سه ر کبخسرو پادشاهی ایران که له نیشگاهی هواندا زوری په یدا کرد بوزال بوو .

نظامی شاعری به رزی آذربایجانی له آتاری به نرخی خویدا آزادی .

خوشه ویستی نیشتمان- نوع دوستی به نیمه فیر کرده ، نیمه له آتاری نظامی دایایانله ره و وشت چاک و یاک خو و سکو توشابه . . . مین بانو و شیرین مال

دهرمانخانه ی شفاء

آقای محمدی صالح زاده مدیری دهرمانخانه ی شفاءه نویسی : چونکو مالی لهدر مالخانه زور نریکه له همو کاتیکدا متزنیانی محترم به ری ده کا و له وخت و بی و هختدا حاضری خرمته ی هاو نیشتمانی خوشه و بسته .

ناردنی سوقات بو برایی بارزانی له چه

وه کو اداری تبلیغاتی کوردستان خبری داوه روزی ۶ گه لاویژ له لایه ن اداری ناوبراوه وه ۳۰۰ جوت گو- ره وی له سوقاتی خه کی شاری بو برایی بارزانی له چه نارددا .

وهر گیرسید محمد حمیدی

سهره تا

شایانی گیرانه میزوبیت لیم کاردا «۱» انتاجی دسمایه داری جیگای انتاجی دهره به گی گرت اینتاج له وینهی دستیهوه خرایه وینهی ههلمی نهشی بلیم له باتی قوهتی گاجووت ماکینهی زهوی کیلان هینرایه میدان له باتی خهرهک ماکینهی قووماش دروست کردن هینرایه کابوه به قهقی بازرگانی فرهوان گرا ، بهیرهوی دهره به گی به تهواوی چرای گوزابهوه به تهواوی ساپه و انتاج کوهته زیر چنگی بر چههازی بهوه ، تهویر جوازنامهی کلهی رووتاندنه ویی ملهته داماوکان ناژین ، بهلام خوا شکر تهوچه کلهی کسه نهکهری دهره تهگی بان بی رووخاند ههرعینی چهگ له آینه به کلهی قهه کهدا آراسته به چه رگی خوسی به گری وله خاک تووند ته گری وغالمیکی پر له آسایش و بهختیاری و آزادی دانه موزی .

وهک له پیشهوه دووام که ملله تانی سهر زهوی گهلی بهیرهوی کوهه لایه تیان بیوه و بهی بی غروف له ژیر ساپهیا بهیرهوی چون بیرمه وتم به پت زنی تههههه نه آینه بدویم تاخقیقت وه لوزوی روون دهره کوهی .

پهیرهوی نازی

« ۱ » پهیرهوی نازی که سه رچاوه کلهی وولانی لیتانیا بوو وهاموستا کلهی موساوانی بوو وه هتلیرش قوتایه کلهی دلسوزی بوو وه وولانی المان بوو بلاو کردهوه له سهر باغهی « ۲ » ره گهزه و بهرزی خویینی خاوتی « دامه زبازوو وه مایانوست گیتی داگیر کهن وعانهم له زیر آرمزو و پنجهی دکاتوری خوییدا بهرن بهیرهوی بوته مایهی دواخستن و آزاردانی میله تان به ناروا .

وهوه میله تانهی که بهر له متهی المانیای نازی که هومت « ۴ » بیکی سوفیات بوو که هرگی سووری نایه بهرچاوه که ته گهر المانیای نازی به سهریا زالی ، آساییی استعماری به سهریا تطبیق نهکا وله زیر پاری زورداری دا نه رزین . خخوا ههل ناگری مهردانه میله تانی سوفیات به خویانوسووبا آسینه تانهوه - (سووپای سوور) - که وهته بهر بهر کلهی له گهلیا ، کومهل کومهل خویان لهری بهرزی نیشتمانه که باندانه دابه کووشت ههتا به آوات که بشتن و ماکینهی جهنگلی المانیان شکاندو گیتی بان له استعماری المانوی بی له زنجیری رزگار کرد و که ته م سهر که وهته به آوی ته له له سهر لاپه رری زیو بوله شگری سوور . . . بوهارشال ستالین بوسریت . . .

چالکوا به یواحهش ایمی دووا که وتو بهمی دهل کراو ، ایمی به ته قهلا بو شکاندن کوهتی بنده تانی . تی به کوشین بو کوشنی فکری فاشیزمی و رمالینی له هه رلا دهر که هومت چونکی : -

۱ - جهنگلی بو رواوستانی گیتی له پیش که و ن وشاره ستانی ، ته قهلا تهدا بو گه رانه وهی

سهر بهستی

دین له روسیای . .

ههندی بی عقلی و امان هه به ته لین ، له روسیای ماره ی زن نه ، . . . ! . . . نه خیر ، لهوی ههرومه کوخومان ماره به برن موسولمانسه کان ، لای مهلاکان ، و مسیحیه کان له کئیهسه ماره ی کچی خویان به برن و بازن و بیواو له بییش محکمه دانه بی حاضرین و لهوی ماره ی زن بیرن ، به صورتیکه گشتی لهروی عاده تابه زن له خزمی خویان نایه نن .

له نویاچه مانا ناهه ندی ژنان له بهر بهوه شوته گن و باهه ندی له بیواوه کان له بهر بهوه زن ته خوازن تابارمان دهست گیرایی ، به لام لهرو- سیاژن له بو باره شو ناکا ، چونکو زنی تهوی بی تهوهی شو بکه کن ته توان خویان بزهن . و مادام له روسیا مالداریه کی تهوتو هه به که هه ردولا حورمه تی به کتر ته گرن ، ته م مالداریه قهت هه ناوهشی وهچ رقه بهری و دل بیسی تا که و ته به بیان وه لاق دان لهوی تانی له که مایه تی بابه ، وادی حکومت زور باری قورسی ناوه ته سهر تهویاوهی که زنی خوی طلاق تهدا .

رتکه هه ندی کلهی نه زمانمان باین (زن طلاق دان لهوی نه ، مادام وه مایو تهوان کافرن) له روسیا زن طلاق دان هه به به لام وه کو لای اینه ، که طه لاق دان بوته وه له که خوار دن لهوی زنی که داوی طلاق له میرده کلهی بکا تهی گهلی اسایی و این ته که هه ردولا ناتوان بیکه وه بزین ، ته هه جاکومت بریاری طلاق بیان بوته دا . و اگر هانو بیواویان داواوی طلاق کرد بی تهوه هه سیایی شهره ی بی له لابن حکومت و خهقه وه به (بیس) ته زیر ریهت ، جابه کی وه مای به شیوعی ژماره نسا کر بهت ، ته مجا مرندی بوچاره .

قهدهغه کردنی زینا کردن : - حکومتی روسیا به به کچار قهدهغه ی جیگا خرابه کانی کردهوه ، تهو جیگا بابهی که به آس کر لابه نه نی بوتیک دانی رهوشی موروو کار نه کن ، بهم کاره گهوزمه حکومت کوملهی روسیای ازما یکی زور گه نو بیس رزگار کردوهوه سهر بهوه که تماری ته مزانه به کرد بو به به کمین حکومت که به کم جارایی خرابی فو تاندوه . حکومتی روسیای اشتراکی ریگی کردوتهوه بهوه و ژنیک که ایش بکه نن ناخویان بزهن ، و زنی که توانی به شریقی باره مای بکا تهوه ندیش زانی که زانی انتجایی ایشی خرابه چه ند خرابه ، ایش چاون ته م ایشه دوانه ته کا ؟

تهه کرد . دوودوستی صمیمی صفرا خانم باشایف و سکینه علی یسف هه رگیز له برتاکم له م سوزوی شهروانی نیشتمانی دانسیوی فارمانسی وینهی زیبا و سکینهی و لیللا صونا نوسراوه و خا طراتی تهوان به یگجاری له دلسی خلکسی آذربایجاندا چه یوه یایی پشتی جههش دوامین ههول و ته لایان بوکومهگ بهه یزی سرت ده کار هیناوه ته یایانه له کن تهه زور خوشه و ستین یایان تا اندازه بهک ههولیان داکه ۱۰۸۸۰ کس له یایی آذربایجان بهوه گرتنی مدالی (پاری

له خو بو ر دن

خوشه و بستم له و برسیاره وهک ماریک به دلی لمبه وه بدا هینه به ایش بو ، شل بووه و خوی کیشا دو لوه کوتی : ایستا له بهند بیخانه له سهر تهخته کلهی من نوستوه ، چونکه خواهشی لی ده کم تهوشهوه من بیدم بهوه . . .

آدمون هاواری کردو گوتی : تهدی تهو تهنگوستیلت له کوی گیر کهوت ؟ کوتی دهسته خوشکم حوا بوخوی بهداری دای می خواهشی لی کردم دهده تهی چهی کم . . آدمون گوی له بو بهلام نهی ده زانی خوه یابه خه بهره : خوین ده قالیدنا ویشک بو : تهویش وهک له میا تی گه بشت ته حوا له خوی بو ر دووه بو تهوهی دسگریانی برای نه جاتی بی چه گیانفادایکی گهروه وچه له خو بو ر دنیکه زلی کردوه ؟ دلان پر بو له کنز جری بو نهوه

یکهوه بو نیان به گونا وه به گیان به خهتا ده زانی آدمون به لیداهات بگه ریهوه بهند بیخانه . . بهلام خورایی بو : چونکو ده رگاکان کیشکیچان لی بو و نورهی تهو کیشکیچی بهرتیلی دا بو به وه گهلی ریک کهوتیو گورا بو .

ادبون و حواء تیکه بشتن گیانی بهرزی حواء که بی لهوه بووه خوی فیدایکا بو تهوهی دستگیری برای نه جاتی بی . بیته پسه الوانی بیاوتی و آزی ، کوتری خاوتی و خوشه و یستی ، ده جالانی یه ندی خهتا بو هیانی برینه مهیانی کوشتن وسهری وه زیر تیعی چه لاب کوهی :

دهی زانی که تهوان (لهیوادومون) له خو- شبهختی خویاندا به حواء قرضدارن :

له ریگی لیرهوار یایان بهوه بر دووتی گی بیون :

تهوچار ریگی لیرهوار یان بهر وشار گرتته بیش وهیچان نه بان دهویرا تماضی تهوی دیان بکا فرمیسک به جیواناندا دههاته خواره ، کولهی ده سوتاندنو له سهر لیوانی ویشک دهو :

له ایش تهوه ایلی لیک جوی بونهوهی وهه ده سوتان و دبرزان دت کوت به سهرهانی حواء دیواریکه له نیوان تهوان و خوهبه خیتاندا کیشایه گیجاری له بکه هه لبرتان . . .

اماحواء هه رنهوی روزی بر دیانه پای مهیدان بهمرگی پاکمرد . . .

ادونیش دوی تهو که ناری گرت و خوی له تهیکه لی خه لک هه لا وار دو خه ریگی ، چاکه بو ، .

گارانی قفقاز (گه بشتن) مهندسی نفتی اداره ی آذربایجان صفرا غابووف و مهندسی نفت و سهروکی تکنستین قهت سکینه خانم قلیف و مهندسی نفت عزت خانم اروجووف هه مو کس ده نان ناسی .

یایان و کار گه رانی نفتی آذربایجان له زمانی جهنگ ههولو ته قهلا به کی زور یان ئیستا له کارخانه ی صابایی قهت ۳۰۶۳۵ کس زن خه ربکی له ریگی وهدهست هینانی خوار بارش یایی کلخوز کارانی بهنرخان ته نجام داوه .

له شارو که ی جیرا ئیل له کارخانه ی لنین مکنانیک شهناز خانم امیروف له هه رهکار ۵۵ (سننندر) بهمجوی کو کردوتهوه . له شارو که ی اعلام له کارخانه ی (کار ته رما کو) کلخوزی به ناوانگ قه دیروف له هه رهکار ۶۶ سننندر بهمجوی دهسته خستوه و تهواوی بهمجوی کو گراوه بولباسی سهر بازان ده کار هیندراوه .

له نیوان یایی کار گهرو تهوانه ی بهمدال لادیندراوه تهوشی نیوی یاییکی زور ماوه له لاپه ری ۳

ماوه لایه ۱

پینج خشته کیکی هونهری به ناو بانگ قانع

هروی سه رشاخو کوستانم طیبی درد و غلله تمه
خو آوایی تم خا که که مایه ی زین و صحتسه
دهه بی کویری که هر که ن لهسه رفوتانی جتمه
نیشانه ی تیری خفت بی نهوی خصمی سعادتسه
غریقی بحری ذلت بی نهوی بدخاهی ملتسه
دهستی خوم نیه والله له دیوانی خو کوردم
نه ناو شاهو گدا میر و بگو شیخومه لا کوردم
تماشای جوهری من که ی نه زانی اشکرا کوردم
به کوردی بوم و خلقاوم هه تا روزی جزا کوردم
لهسه نه مسله که زینم مالیکی حقیقتسه
له حالی خوم چه سه رخوشم لهسه رافکاری خوم شایق
که چون دوینی بیانی کرد پزشکی عالم و حاذق
وهای فر و به قلابی پالشو قولی بیریا و صادق
له ملیت بهری بون که ره لای مخلوق ولای خلق
نهوی اهلی حقیقت بی هه موی شاهه به حاله تمه
فیدات بم کورده بوخا کت چی عیبه و چنی دلگیر
نه گر خاکب نه سوتینن به ناری حیل و تزویر

بهشتیکه که احیای نیهر گیز به جو گی شیر
وطن مجوبه ، قدری بی نهایت ، نایه ته تقریر
له لای عالم که دوزخ بی بلندتر صده جتسه
تماشای پیره مگرون که دماقی چندسه ره رزه
له باغاتی طیبی دا گولاله ی صده زار تهرزه
تماشای آینه ی خوا گه ی له اوصافی وطن ره مزه
به بور هانی کلامی حق به دل حبی وطن فرضه
کس منکر بی به مقله نه زانی لهسه رختسه
وطن دیوانه که ی خوتیم بلا گهردانی به ریتیم
نه گریته قبولم گه ی به دل سه ربازی سه ریتیم
جگر سوتاوی لاوانی به بی مالو ؛ به بی جیتیم
له باغی عشقی مله نما فیدا کاری نه که م شیتیم
فیدا کاری لهسه ر رپی هیرشی سیلی محتبسه
چه خوشه زحمه تی بی حد له باشا رحیمی تیایی
چه شیرینه دهوای طالر به شرطی صحتی تیایی
نه بونی خوم و نه ولادم قبوله عزه تی تیایی
به روح کیشانی خوم را ضیم ؛ رفاهی ملتی تیایی
به بی ژینی وطن ژینم ؛ حیاتیکی مله م
خو بوخاطری جمعی وطنخوا هانی دل پاکان
به خوینی ناحق کوژراوی نه شکوتان و بن بردان
به حقی حضره ی پیغیرو سی جزمه ی قورآن
بژی کوردو بهینی تاقیامت خاکی کوردستان
به عونی نهو خورایه خالقی فکرو طبیعتسه

به کتی سوغیات
له لایه ن شولن وه گبراو

دیمو کراسی بر جوازی

به ره وهی له م دیمو کراسی دیمیم به بی بلم که ووشه ی دیمو کراسی
ووشه ی کی وانی کونه و له دوویش پیدا بووه .
۱ دیمو به معنا گهل باخود خه لک دیت .
۲ کرات به معنای دهسلات باخود توانا دیت .
۳ له ووشه ی دیمو کراسی هه زمانه هیرودتس میتوزانی به ناو
لبانگی یونانیوه تمه بووه : « نهورنگه حکومه ته که له ناو کومه لا
اداره ی اهالی بیشان هه دا کومه ل به فکری هه مووان اداره ی بکریست

استعمار حربی دروغ بر علیه کرد و کردستان

بعضی از خبرنگاران و جوئندار تجاعی حقایق را انکار کرده تصوری کنند
بانادیده گرفتن آنها حقیقت از بین میرود

دوقره انقلاب که در رسی گذشته ههین قرن در
آنجا رو داده طوائف کوردرا محو و نابود کرده
و در تمام نقطه آن کشور پراکنده نمود . بعد آغای
مخبره کلمه ی (کوردستان) حمله کرده و امکان
اطلاق نام کوردستان را بر یک منطقی دارای
بش و وحدت جغرافیایی و خواص اقتصادی انکار
میکند و میگوید : که کوروان رو به استهلاک
تدریجی داضمه جلال سریع میروند و موقعیت
ملی کورد هیچگاه برای اصلاح احوال و آسایش
ایشان مساعدت نخواهد کرد .
آغای جلال بشدردی در جواب این خبرنگار می
نویسد : چون من کورد هستم و ادغان به دروغ
بودن گفته ان خبر نگار دارم بمنظور آزادی
قلم بهر اظهارات این خبرنگار فادان که قطعاً از
ناحیه ی یکنگان استعماری به نشر این تلگراف
اقدام نهوده میرد از مویکوم و تمام آزادخواهان
دنیا به استتا استعمارها و نوکوانشان در این
گفته بامن هم آواز هستند که (مشکل کرد) در
وحکم عائدی زور ترسین یست نه لک
که مترین .
جایه م « ۲ » ووشه ی ش که معنای
حکمی میلهتی به خشویه شاری هه موو
جهتگینی بووه به ووه رگرتی آزادی نه ونا
که وه که میلهت بوته چندت چینیکی ناریک
به ره ره کاناوی له ناو به یکا ، شعاری هه موو
چنگینیکیش به بی هه نا وه کو دیمکراسی
به بی به حکمی میلهت و له چواری جوهری خه با دا
دهه ره چی و میلهت نه یه وه به چینیک . . . .
له رووی راستی به وه دیمکراسی به رجوازی
که له رویدا روویدا له نه نه جانی نه و حکمه زور
داری ویر له چوره دا که قهرا له کانی چرخه
ناومند نه بانکرد ؛ و به بو دیسان که له فرانسدا
چون گله ی آگری شورش حوا که ووت
وهه نا گه ره یی و دهسلات چه ننگ میلهت
که ووت حقوقی انسان له سالی ۱۹۱۷ دا
بلاو کرایه وه . . . .
جایه م کراسی بر جواریش که ایستادنگی
هه به ره رگی نه وه ره له ده ریای خیا دایه له
چند دهه ریکدا رابوورده هه نا که به شتوه
هم راده یی که ایستا هه به . . . .
- : « ۳ » دیمو کراسی به ندایه تی : -
دهوری ایندایی شروع به سه ره انسانا رابوورد
نهو دهووری که میلهت به لک چین بوو و آر
مزوی چنگ کیشان به سه ره زوی دا و استغلال
کرهن به بیرانه نه مات . که ووت دهووریکه
« ۲ » زه وه که بی نه ووتری ! دهووری به ندایه تی
و هم دهووریش له نه تجامی گوردان و تحصیاتی

نرکیه بوده و با اینکه برای تسخیر نژاد و
تورک نشان دادن آنها در نقاط آن کشور
کوشش فراوانی کرده اند حالاً هم
هست .
این رفتارها از موقعیت ملی
دموکراتیک که در اعماق قلب ملت
کورد جای گرفته کترین چیزی
نخواهد کاست . همانطوریکه موقعیت
دیموکراتیک در اعماق فلوب آزادی
خواهان غیر کورد نیز چه در آسیا و چه
سایر جاها در تمام کشورهاییکه دست
استعمار آنها را دچار نگیب و ادبار ساخته
رو به فرونی و توسعه گذاشته است .
اینجا که حقایق هستند مثل خورشید
تابان روشن و درخشان و هیچ قابلی انکار
نیست .
اما آنکه گفته است کوردان
تدریجاً مستهک میشوند حرفی است
بسیار بیجا و دور از حقیقت زیرا شورملی
کورد در فهم میدی دیموکراتیک روز
به روز رو به ازدیاد رفته و موقعیت ملی
دیموکراتی آنها رو به بزرگی و
عظمت میرود .
جای تعجب نیست خبرنگار یک
جریده استعماری این گونه اخبار را
اشار دهد چون اینها فقط برای
اوهام برآکی و گمراه کردن مردمان
نقاط مختلفه جهان بکار افتاده اند .
من چون یکفر عراقی و علاقمند
به کشور و هم میهنان خود هستم از
برادران عراقی خود میخواهم که
فضاحت این گونه تبلیغ شومرا که
تنها بمنظور تفرقه سفوف آزادخواهان
است فاش کنند زیرا مقصود از پیش
این اوهام تنها حفظ منافع استعماری است
چه با ایجاد یک ملت و چه با انحلال
و استهلاک ملتهای دیگر .
اینجا گفته آقای جلال بشدردی
تمام شد در حقیقت آقایان خبرنگاران
رویترو دلی تلگراف که این اوهام
پراکنی کرده اند با قبول آقای جلال
بشدردی از قریط نادانی تصور کرده
اند کسی دروغهای شاخدار آنان
بی تیرسد و با لکیر و نخوت بی مورد
استعمار مایی گردی روی تفرشان
نشته و پنداشته اند وجود عدم اشیاء
بسته به دیده و نادیده گرفتن ایشان
است و هیچ بخود نیاید اند که تالش
آزادی این نارسکها اوهام راز دیده
و شعور توده های خارج از حد و حصر
تدر بالابرد که دیگر مقام الوهیت
را از دستهای استعمارچی سلب نهوده
و به عقل کسانیکه سعادت و سعادت
مردم رادرمشیت خود می پسندارد
بخشدند .
آیا انگار نهضت آزادخواهی
اندوژی یا اصل و خود هیندوستان
یا اصل و قرع یونان و . . . .
و هم چنین روزنامه اطلاعات
دست به دروغ بافی و هرزه گوئیهای
زده که خوردا نیز در میان آنها کم
کرده و هیچ ملتقو متوجه حرفهایش
نیست و از نسبت دادن هیچ نهمت
و افتزائی به نیروی دموکرات
کوردستان فرو گو زاری نکرده
مثلاً در ستون سوم شماره ۳۰ ر ۳ ر ۲۵
یک تلگرافی از آن تلگرافهای آبدار !
چاپ کرده که هر شخصی قهیده را
میخواند و چون از دور و شاید از
رفتر همان روزنامه تهیه شده هست
کمی از افسانه های قرون وسطی ندارد
هه مدم از شرارت و جیاول و هزدی
وغارت ! میزند جملات مسهل و
کلمات زشت از قلم گذرانده و با
بیشری غری در سطر ۳۳ همان تلگر
افزودنه ایسکی از یسک زاده گان
فیضالی یکی بنام کیخسرو اقبالی
کتابشکایت کرده که اثر کرده
. . . . .
در صورتیکه کیخسرو اقبالی
نیست اقبال کیخسرو است و او هم
شکایت نکرده چون چند سال است
مرحوم شده . همچنان در سطر مقاله
همان شماره به جملات مفرضانه خود
ادامه داده نهمت و افترا به نیروی
دموکرات کردستان یسته و آنها
را به دزدو غارت گرتهم نموده باع
کات مذبو هانه گما می به کردان
ودمی به ده دولت طفه میدهد غلطیخوا
ماوه لایه ۲ پری ۳

ماوه لایه ۲ پری ۳

استعمال حربہ دروغ برعلیه

ماوئی لایه ۳
هدر فین راعصابی کرده آتش فسادى روشن نماید.
وبرای جلب توجه جامعه نسبت به اکاذیب خود
و مشتبه کردن اذهان عمومی گاهى هم از
ایرانی بودن کردان و دمی از مداحی قسمی از
آنها و اتقاد از برخی دیگر بنظر ایجاد اختلاف
ودو دستکی سخن میراند بیخبر است که دیگر
این خار تک نخواهند گرفت و هیچگونه
دشمنه در اتحاد و یگانگی کردان که با تعلیمات
حکیمانه پیشروی بزرگ خود حضرت آقای
قاضی محمد پایه ده و کرائیک و آزادی
خواهی فداکاری در راه آزادی و استقلال
حقیقی تمام کشور ایران ایجاد شده کمترین
رخنه نخواهد کرد.

انتخابات تور کیه

کجوآن و کوباقی نه توه کانی دیکه زه نچیری
بیسارت و دیلی له نه ستوی خویان دارتنه.
نه لیه ته عتی نه صلی شومش بو آزادیخواه کانی
دونیا وه کو روژ روشنه منافعی استعماری و امیر-
پالیز مه کان بو پاراستنی منافعی اقتصادی خویان
مانه وهی رژی فرنگی له اسپانیا و تورانیزم له
تور کیه یان به ضروری کونه پرسته کان زور هول
وتفهلایان دا به لکو برده می نه زانی به سر چای
دوریبنی آزادیخواهانی بکیش و له رژی دیکتا-
توریبه یان له پر چاوا دا بوشن بلام غافل له توه
که شرکت کردنی زمام داره کانی اسپانیا و تور کیه
له جنایه تی فاشیزمه کان هولوتنه لایان بوشکت
داین هیزی متفقین و مگوروز روشن بوهرگر آزاد
بخواهان نه میان له پیر ناچیت کسهر بازه کانی
فلانیش فرانکوشان به شان سه بازه کانی آلمان
زه گمل فارمانه کانی استاجامه میر شوره وهی مبارزه بان نه
کرد چون هم موضوعه دور له مطلبی شه به تهنیا منظور ی
ایمه رژی استبدادی و کونه پرستی زمام داره کانی
تور کیه دهمی هم چند تکانی زیره کده لیل
به شه ریک و هاوکاری بوینی بهرمان رهوا کانی
ایمروژی تور کیه له گمل فاشیزمه کانی آلمان
بولیل کردن سه رچای راحتی و آسایشی نه توه
کانی جهان لیرمه دا بوخوبنده واره خوشه وسته کان بیرم.
۱ - میدان سه بازه کان و گشتیه کان
چه نگه کانی آلمان بوها توجون له دار دانسلا
له حالیکدا کسهر بازه کانی هه وره وهی به منتهی
درجی فداکاری و گیان بازی له عالمی شریعت
دفاعیان دم کرت .
۲ - داین مه وادی خواربار و شه لیه
که تاثیر کی له لیگ هیئانی له سلحه ی جهنگلی
بو به آلمان کان .
آزاد کردن دست ی جاسوسه کانی آلمان له تور کیه
بولیک دانن وضعی ایران و عراق سوریه و خراب
کردنی یشی جبهه کانی شهر .
۳ مبارزه شه دید بر علیه آزاد یخواهان
و طرفداران پیروزی هیزی متفقین -
همه بوچوار ده لیلی بچوک بو توهی بزاین
مدار کانی ایسته تور کیه روز یک آله تی

کوردو ده وله تانی تورک و عرب و فارس

ده زاندر بین و آقله تیش حوقی ته وای نادریتی
به لام شیمه نه به ردین ، نه به زور پاله وانین
کوشتن و حبس و تبعید به باده زانین به بیکینه وه
رووبه ره مردن ده روین بو بی نه مردوبن قهت
ناش مرین هر کسه بیوهی به مردمان دابنی
پاله ناومان بیا ده توانین به هیزیک کی کم تیی
بگه بیینن که میلیتی کوردی زیندوه و ازله حق
و آزادی ناهینی استعمار واده زانی که کورد
چای به اعدام کردن هه رشه ، ده ربه دهری
کوشتن دهرسی نازانی که وه کسه کی آزادی
بوی شه روزمه شاده که له ریگی آوانی
پیروزی هه ر پارچه به سه ریزه می دوژمنیکه وهی
حکومه ته کانی ایران به هاندانی استعمار میلیتی
ایرانی فقیری به گز شه وه دونا ، عرب ده بونه
طعمه ی گوله شیر کانه مان شه ویرا بیچارانه به بی
سوچ و تاوان به شه به کوشتن دهن . . .
بزاینن تابه کسه آدمیزاد آدمی زاد کورزی
کوانی میشاقی ته تهنیک ؟ کوا دیوه کرائی
نازاینن تهنیکه بوو یا کرده وه ویا به عهد و وفا
کردنه ؟ سه دملیون کسه کورزا بو توهی و و
که میله ته جو که کان له زیر چه بوکی فاشستی
و دیکتاتوری دهرین و له ناو و ولاتیان به آزادی
بزین . . . آبیملتی کورد له وانه نه سه د
هیندی به لیکه فلندله لیتوانیا ، یونان ، آلبانیا
بو کو سلاویا . . له زیر پرده می دیوه کرائی
دا ظلم دیکتاتوری دیوه . . نازاینن تورک
فارس تابه کسه بیملانی استعمار هله ده خله تین
خوسور دهمانن که کورد تابه که نه هری مایی
وازه نیشتمانی خوی ناهینی ونایی نه به عرب
نه به عجم نه به تورک ؛
نعم به راستی ده لینی و ابائیش ده کهن
نه هه ر تورک و عرب و فارس به لگو همو
میله ته کانی روزمه هلات هیزی خوی بکوه به ک
هیشتا کوردی بی ناهه و تی چونکو تادوژمنان
پتره ی پتره لیکاری ده کمن و بو آمانچی خومان
چاکتر هول دهنه یان و کارده کین ، زورتر
به ربه رگه کانی دوزن ده گمن ناچارین بو یار-
استنی خومان و ولاتمان چه کده کاربین و توه چه
کسه که دوزن پیمان ده گوژی شه چه کسه کی
په یدا کین . . زوروسته می دوزن هیزی
نیشتمان پرستی ویری آزادی خوازی چاله
تر له دل و که له ی شه داجی گیر ده کا .

یایانی آذربایجانی شوروی

ماوئی لایه ۳
دین . اهمیت و حقوقی که رهبری به کندی
شوروی زنیالیسموس استالین به یایانی کلخوز
چی و ترا کور چی دهنه کانی ته وان که لیک
بو کار به هیزده کا
کاندید له آکادمی علوم بیولوژی دلشاد
خانم مؤغانلیکی و کاندیدی شه علمانه ی شیمیایی
خیرا نا علی یفویوک خانم خانالازوف و زیور
خانم علی یف و خانم حاجی یف له ته وای
آذربایجاندا زور به ناو بانکن -
پروفسور ماموستای گوره خانم صونا
دانشکده می شیدا کتوری و روت زبانی انگلیسی
به درس ده لی و روخساره خانم عابوبوف که درری
تندی و قندراسی و ژماربکی زور له جو ره
یایانه مایی شانازی و افتخاری تهنه ،
نعم یایانه بودرس کونن به کار گهران تازه
فیر بو ان هه و لی دهنه . میستا له آذربایجانی
شوروی ۱۸ کس کاندیدی علوم له نیشتما
نی به کندی شوروی بو حقوق به ربه ریی یایان
همو جو ره شرابلیک ره چاو گیرا وه . له ییش
انقلابدا زنی به سه وادوزانوه گیرنه که بوت به لام
میستا له مدرسی آذربایجان ۲۴ ۳۴ ۳۰ ۲
کس کیچ درس ده لینه وه هه ر وه له علوم ی
جوی جوی دیکه دا ۸ ۶ ۹ ۲ کس کیچ
درس ده لینه وه ؛ له شه روه دایایانی صحبه
بزیشکیش گرانایه کی زلیان ده شه و دا بو وه
بو آسوده می ورحه تی یایانی کارگر ۶ ۲ ۶
ده سگا ساختمانی شیر خوار گاه بو مندالانی
چکوله هبه له شیر خوار گیانه دا ۱۷۰ ۸۹
مندال نیگا داری ده کزی له سه رده می شه ردا
دولت چند کومه کسه اضافی به دایکانی زگ
پرروو دایکانی مندال زور ده کرد فایده می تر-
تیبی ژنان وه به گوره گر تیی یایان بودوا
روژی نیشتمان له هه وه کس دیاره له به کندی
شوروی بو دایکانی محبت و حورمی کی له شه دا
زه به ده رقایل دهن ؛
نوه سه ری به نیویانگ . اکیم گورگی ده نوسی
محبتی له شه دازه به در دایکان ته وه که سانه ی
که به هیری خویان خله کی دنیا یان وه به ره یان وه
خاوه ن شرف گوره کرد ؛ هه وه کو شه گر
روژنه بیت خونچه وه نمام په یدا ناییت هه ر
وه ها شه گر دایک نه ییت شاعروه قاره مان
به وجود ناییت) شه به دایکانی که کوررانی
قارمان یان وه به ره هیانوه شاناری ده کهن
میستا له ۱۵۰ کس پتر لقبی (دایکی قارمان)
یان وهر گرتوه ۱۲۴۳ کس له دایکانی
مندال زور به در گر تیی مدال تشوق کراوون
به دایکانی مندال زور و دایکانی به ته می ۵
ملیون ۷۴۶ هزار منات و تقاعد دراوه
یایان آذربایجانی شوروی له به ختیارترین افرادی
شیری ده زیمدرین .

آگادری

۱ له سه ره قهراری فرماندهی
محترم پیوسته ته وای کرایرانی چرای
بروسکه بی سمات تاده روژی دی کتتری
بر قسی ته به کسن له صورتی تاخیر
سیم وان قطع وله ردیف مشتریان
خارج دهن .
۲ پیوسته تاپینج روژی دی
ته وای کرایرانی بروسکه که حسابی
کوزو تازه یان ده پی داماره بی دهن
له صورتی تاخیر تاپینج روزان شرکت
بروسکه سیم وان قطع ده کا .
مدیر چرای بروسکه می مباد صالح مکایی
ماوئی لایه می ۳
دیوه کراسی بر جوازی
آروانی إنتاج و به رده نندی کاری بازرگانی
له یینی خپله کان و کومه له کانی میله تدا . وه
له حجه ی شه و تقاقانه ی شه کرار و شه و شررا
نسان بوو - چونکی انسان به آدوانی إنتاج
نه زیمیرا بو به بو کرار شه شیا هه ر چونی آره و و
یینی وه ها به سه ر کرایوا - انسان - حکم بکا
چاله م حه شه دا کومه لاتی میله ته له دوو چین
یک هاتبوو .
۱ - چینی آغوات (خاوه ن سه لکان) .
له وانه بوون که خله ونی زه و ی ادواتی
إنتاج - په انسا وه - بوون .
۲ - چینی مسکین (دیل کراوه کان) .
له وانه بوون که له زه و ی سایه داره کانه دا -
آغا کان - به نه سکی کاربان شه کرد .
آله م ده ورده و وه شه دیسکراسی هانه
و وجود و شه نجا په یزه و ی کوماری به ت
(جمهوریت) - که له لاین آتیه کان و
رومانیه کانه وه وازره بووه - هانه میدان .
ماوه شه ۷۴

ته وه گمچند پولیکی بو وهر بگرن ؟ کوردیش
چی دیکه بی قبول نه کرا ده لی ؛
داریکم لی بده توه دوو تان لی ده دمه وه
جنیویکم بی بده ن پیتان دهنه وه ، په کیسکا
لی بکوژن ده تان لیده کوزمه وه چونکه (یه
آزادی و یامردنی له پیش چاوی دانسا وه)
له سه ره توه وه وظلمش آماده ین کده گه لتان
بزین ؛ یاریده تان به دین ، تجارت بکسین
چونکه ده میکه پیگه وه به ژیر دهن ده ستیتان
راضی نین چونکه دمی (تو کوری و آغابه تی
نما) چاله و سی میله ته ده خوازین شه شه لای
گورد به چاوی استعمار تماشا نه کمن ونه سی
سه لمتن که شه به ده سه یی روسان کارده کین
وه حوت سه ده ساله بیسری آزادی له کله ی
داوین و چند چهر خیکی دریش به آزادی
زیاوین ؛ له ناو آکریش بیس واز له آزادی
ناهیینس و آسایشی گیتی ش تیک نساندن
ووردی

له تور کیه بو حفظی مناهمی خویان به ضروری
شه زانن و بو خاطر توه ی ده تگی آزادیخواهان
دارنن حریرکیان له تور کیه نیوی حزبی دیموکرا-
ت دورست کرد و چاره نچالیکیان به ری خست
له حاله تیکدا اکروه گره آزادیخواهان له گوشه
تاریکه کانی زندان و تبعید گه گانه به مریان شه برد عذ
قیبت دیمان که محرری بو شالی دیکر اته به چه شه نی
واردی اینتخاب بو له صورتیکدا بچو کترین نتیجه
به ده سستی طهره دهرانی دیمو کرائیک شه کورت
وته نیا منظوریان شه بوو ری له آزادیخواهانی
جهان گوم که ن زمامداره حیره خوره -

ماوه‌ی ژماره ۷۳

دیمو کراتی بر جواز ی

بلام عبده‌کان له‌مفسهوماتی تم ووشه‌یه بی بهش بوون هه‌ر چه‌نده که ادوانی إنتاج وهره‌ک له‌سه‌رشان بوون، له‌گشت باقیبکی کردگاری مه‌جروم بوون وپیشان ره‌وانه‌ته‌ئیرا نه‌ه‌لبیزرن وئه‌ه‌لبیزرن . . . حکم هه‌ر عانیدی خاوه‌ن سایه‌کان بووه . چاکه واپوو روما پینج هه‌ره‌نده‌ی ژماره‌ی خاوه‌ن سایه‌کان بووه . چاکه‌وابوو ووشه‌ی دیموکراسی هه‌ر (۱ - ۵) ی دانیشوانی رومای هه‌ر گه‌رته‌وه به‌س . . .

بهدا بومان دهر ته‌که‌وی که‌دیموکراسی چه‌ند برشتی بووه له‌و دمه‌دا له‌دوا کوزاندنه ووشه‌ی دیموکراسی به‌ندایه‌تی له‌سه‌ر زارو کار دیموکراسی به‌ر جواز ی هاته‌ کایه‌وه که به‌مه‌ عبده‌کان که‌ی آزاد کران و ریگا به‌ئانسان درا که‌ته‌قلای خورزگار کردن بدا له‌آزارو وه‌سه‌رای جینایه‌تی ، وسانلی انتاجیش به‌ره‌ به‌ره‌ که‌وته‌ زیاد ی وپیشه‌سا زی روه‌وو بزوتین ته‌روی . . .

وه‌ی دهره‌به‌گی هیشتا که‌لیکی سه‌خت بوو له‌ری ی پیش که‌وتی پیشه‌سازی وئانتاجا به‌ویه‌ جینی ناوه‌ند و میلت گشتی به‌جاری چو کزان‌دایه‌ سه‌رسنگی ته‌مه‌ به‌روه‌ وشه‌رشان له‌ فرمانه‌دا ؛ «ساواتر برابری له‌فره‌وان کردن شه‌قامی بازگانی و به‌ره‌بیدان به‌قه‌برقه‌ی نفاق» . . . هه‌تا پشویان لی بری و خویان له‌ ژیرباری درواز کرد و به‌روه‌ی جمه‌وری به‌ رطانیان له‌جیکای دامه‌زاند . به‌لام حکمی میلت وپایه‌ له‌مه‌ به‌روه‌مه‌دا هه‌ره‌به‌ده‌س جینی ناوه‌نده‌وه بوو له‌خاوه‌ن قه‌برقه‌کان و خاوه‌ن سامانه‌کان و زه‌وه‌ داره‌کان و بازار گه‌سانه‌کان و هه‌س ! ایتره‌واوی میلت سه‌ر گه‌ردان و مه‌جروم به‌مه‌و باقیبکی انتاجی و آبه‌وری و کرد گاری .

وه‌ی دیموکراسی بر جواز ی چاک له‌دای چه‌قیوه هه‌تاسه‌ر وابه‌ی آزار بوئی ناوه‌ی خونی میله‌تان بوشی و خوی له‌سه‌رانی کری کاراو جوتاری کلول تا ئس دا « !! به‌ . . . بلکو له‌آینه‌به‌کی فره‌ که‌مه‌دا هه‌وچه‌ که‌ی دهره‌ په‌کی چال تا هه‌میش چال ته‌نی وده‌ستی عداله‌تی خوی دره‌گا . . .

دیموکراسی سوفاقی « ۱ » بومان ته‌شی بر به‌دل بلین دیموکراسی حقیقی وه‌ی بیج ، چونکی ته‌ودیموکراسیه‌ حقیقه‌ که‌ ابراهام لینگولن ته‌لیت ! « حکمی - میله‌ته‌به‌ میله‌ته‌و بومله‌ت . . . »

خوته‌ گه‌ر مه‌نای دیموکراسی حکمی میله‌تی ! میله‌ت هه‌ره‌له‌جینی خاوه‌ن سایه‌به‌یدا نه‌بوه . تا . . . ته‌ی !! له‌چه‌ند چنیک بیک‌هاتوه جینی کریکاروو جوتیار . . . جینی کاز به‌دستانی حکومت نیکرا . . . دوکان داره‌کان . . . ته‌ی گه‌بوه‌کان . . . ته‌ی ته‌مانه‌ش ده‌سیکی بالابان هالی له‌دامه‌زاندنی بستی کاری میله‌ت وریک خستی زبانی گه‌مه‌له‌بته‌ی وه‌سه‌لورانندی کاری مملکت . . .

هه‌روه‌ها ته‌ی آزادی‌رائی و کو بو نه‌وه و بلاو کرد ته‌وه‌ی چاپ و نواندنی فکری بالایی به‌سند کوشی بو بلاو کرد ته‌وه‌ی خوینده‌واری بداته‌ی

له‌ئاورولانی میله‌تدا بی‌روانته‌ ره‌ که‌زونه‌ته‌وه ته‌شی دست‌ی استقلال که‌دریبری . چنک بو باقی میله‌تانی بی‌ده‌س در بزنه‌ کری .

جادیمو کراسی سوفاقی که‌له‌سه‌ره‌فلسفه‌ی اسکندر - له‌نین - ستالین دامه‌زروه‌ و به‌هه‌مو معاوه له‌تبیق‌دایه‌وه‌له‌چوار جبه‌وی خیال به‌ده‌ره‌وآمانچی هه‌ره‌به‌ریز ی عملاً جاری برسی ته‌ وه‌رامی‌رزگار کردنی گه‌تی به‌هه‌رای جینایه‌تی و آشوب‌دچار کردنی مسأله‌ی گه‌له‌ته‌یه‌ که‌گوره‌ ترس نه‌ که‌ره‌به‌کی سیاسی به‌هه‌روبرنی ده‌ستی انتقال که‌ره‌کانه‌ ورماندنی سه‌نگه‌ری استه‌اره‌و بلاو کر دته‌وه‌ی آسانه‌وه‌ نه‌ه‌شتتی جه‌نگه‌ . جیاوولانی سوفاقی (ه‌رای گه‌تی) له‌زیرسایه‌ی ته‌مه‌ آینه‌بالایه‌ به‌ریزه‌ ته‌جه‌ن و فره‌به‌به‌ختیاری و آزادی‌بی‌آشوب ته‌زین . . .

« ۱ » ته‌ماشای (الدمقراتیه فی‌التطبیق ، اند ، المجتاه) - کراوه

به‌که‌تی سوفاقی ۳-۱-۱۹ به‌قه‌لامی (شوان) اشتراکی چه‌ ؟

پیش که‌وتی ده‌سه‌به‌داری مه‌نای زودبوونی کریکار له‌کانگن و فایزیه‌کاندا ، مه‌نای شه‌ره‌زایوونی کریکار له‌حقیقه‌ت وه‌رامی بر جواز ی به‌کانوپی گه‌بشتیان که‌چون خاوه‌ن فرمان ته‌زی‌ده‌وه‌له‌مه‌نده‌یه‌ی ، به‌چی ؟ به‌هیزو إنتاجی ته‌و ! به‌ته‌قلای برسودی ته‌و . . .

کریکار هه‌ست ته‌کایه‌مه‌ناوه‌واوی به‌وه‌که‌می کریکه‌ی ومان ته‌کری له‌فرمان کردن . به‌لام مانگرتنه‌ که‌ی بی‌سووده‌ ! خاوه‌ن فرمان وه‌رامی نادانه‌وه ، چونکی ته‌مه‌به‌وه‌ی له‌سه‌ره‌زای ته‌وله‌ کوشکی به‌رزا ؛ بزوی خواردنی چاک‌په‌خواوه‌ری که‌ی به‌نرخ له‌به‌رگا ، ته‌وش ته‌به‌وه‌ی کریکه‌ی که‌میگه‌ بوزیاد کن هه‌تا ته‌وانی خوی و خیزانه‌ که‌ی بزوی ته‌میری له‌به‌رسا . . .

ته‌وآواته‌م جوهره‌ بر جواز ی کری کاره‌ره‌نجینی ، سه‌رای ته‌مه‌پیش هه‌رای جینایه‌تی ته‌نیه‌وه ، خوینی مه‌لت دوا که‌ته‌وه‌کان ته‌مه‌وه‌و لاوازیان ته‌کا هه‌تا ته‌وانی به‌آسانی بی‌ترس و ولاخی خوی سه‌باوه‌نی مه‌ردوما به‌ره‌ لاکت . . .

دیاره‌ته‌م کرده‌وانه‌ی که‌ته‌نوبری له‌لایه‌ن بر جواز ی به‌کانه‌وه‌ له‌گه‌له‌فلسفه‌ی انسانی داریک‌ناکه‌وی چونکی به‌م کاره‌ برستی به‌سه‌ره ته‌مینی . . . بی‌فرمان زور ته‌ی . . . هه‌رای جینا - به‌ته‌ی روه‌به‌دا . . . جه‌نگی که‌وره‌ گه‌وره‌هه‌ل ته‌ گه‌رسی که‌هه‌زاره‌ها لاوی‌زیرو به‌چه‌رگی تیاه‌روا . . .

جابه‌را به‌ره‌ به‌م تاریکی به‌ته‌قه‌له‌دا بودزینه‌وه‌ی چاره‌ ۱۹ بی‌گومان ته‌ی که‌ه‌وان و فکرووشانی میله‌ت . . . به‌که‌م فکری دانا به‌و جاری ته‌مه‌حاله‌ته‌ (کارل مارکس) بوو که‌آینی اشتراک - کی‌داهینا له‌سه‌ر بناغه‌به‌ک که‌مه‌دا هه‌وینی زبانه‌ و خوی عملاً نیکوشانو سه‌لاندنی فکره‌ که‌ی به‌ عالمی به‌شریت به‌لام داخ سه‌دداخ ته‌گه‌می وه‌گه‌ل خوینته‌م آوازه‌به‌ریز برده‌چال و ته‌ی ته‌زانی له‌وولاتی روسیا ، وولاتی بره‌سه‌نگه‌ری آغاو دهره‌به‌گی ، بزله‌هیزی کوشنده‌ و به‌ره‌به‌رگانی ، بره‌له‌ده‌ستی زوردار ی ، بره‌له‌استقلال و به‌ندایه‌تی ، له‌وولاته‌دا که‌له‌نین ته‌لیت ! به‌ندیخانی ی میله‌ت ته‌مه‌بدا بالایی ته‌کری به‌شماری جه‌نگین بو جاری برستی ورماندنی سه‌نگه‌ری دوزمانی جینی فه‌رمانسکه‌ره‌ که‌چاکرتنه‌ گه‌زی ایشکه‌رن له‌وولادا . . .

لیک‌دانه‌وه‌ی مه‌نای اشتراکی : - مبادی ماوه‌له‌لایه‌ری ۴

ماوه‌ی لایه‌ری ۱

ته‌گه‌ره‌محور زال به‌اممالکی

اسلامی ده‌کرانه‌تحت حمایه‌ی محور

ته‌وه‌ بلیسی گشتا بو به‌له‌که‌لیان خستوم بوچاره‌ دیری و جاسوسی و بی‌بسته‌ به‌بانی له‌ میلان موسولینی بیستم کونم زور مشکله ئاتوایی . ده‌ی موسولینی به‌ته‌نی بیستم آیا باوره‌ره‌ ده‌که‌ی که‌بتوانم به‌ته‌نی بیستم به‌ احمدم کونم ته‌وه‌وه‌ به‌خت ته‌به‌تایه‌نی که‌ته‌و بیست له‌گه‌له‌ . چاکه‌به‌هه‌ره‌صورت احمد له‌چی مه‌مانخانه‌به‌کی داده‌بزی نیوی مه‌مانخانه‌ که‌ی بی‌کونم له‌جوابدا کونم زور چاکه‌ ته‌میش هه‌ر له‌و مه‌مانخانه‌ی داده‌به‌زم و ته‌گه‌رتوانم حتی الامکان یاریسده‌ت ده‌ده‌م شاید ته‌وانی موسولینی به‌ته‌نی بیستی له‌وه‌ قسه‌ی داوین بلیسی گشتا بو هانه‌وه‌ بوترنه‌ که‌ احمد له‌ترسان روه‌ی ورگیرا هه‌ر که‌گه‌بشتمه میلان به‌قه‌دی ته‌و مه‌مانخانه‌ی که‌ احمد بی‌کونم بووه‌م به‌خیابان و کوجاندا رویشتم رویشتم ته‌م سه‌ره‌وه‌سه‌ری شه‌ره‌ که‌ غرق قه‌یری هه‌زازی بوو خیرا خوم گه‌بانده ته‌و مه‌مانخانه‌ی که‌قرارمان دانا بوو ده‌گه‌ل احمد له‌وی به‌کری بیته‌وه‌ له‌وی و به‌جیو بنوان کونم زانیم که‌بیانی موسولینی به‌ فرو که‌ دی . به‌بانی ده‌گه‌ل چه‌ند روزنامه‌ نووس جووه‌ فروو گام موسولینی په‌نا قالی له‌فرو که‌ هاته‌ده‌ره‌ ته‌نگی به‌رری بوو وه‌ به‌ر سینه‌ ته‌دی نارمحه‌ت ده‌هاته‌ به‌رچاو عیناً و هه‌له‌وه‌وه‌ ده‌جوو موسولینی دوو آژانی گشتا بو یی به‌دواوه‌ بوو که‌ده‌ره‌جه‌ان له‌بلیسی مخفی احمد که‌مه‌ربوو پاشان نقلی وه‌م بیست که‌ه‌ موقیسی حکومه‌تی ئازی ته‌صیمی گه‌رت دوو بلیس زره‌گه‌ل موسولینی بخابو جاسوسی موسولینی اسراری کرد دوو مأموری پست زه‌ی له‌گه‌ل خه‌ن تا که‌س نه‌زانی . به‌کورتی گه‌رامه‌وه‌ مه‌مانخانه‌ احمدیش گه‌بشتمه‌بو به‌ خیرا بیست کونم آیا ته‌وه‌ به‌من باورری ده‌ که‌ی ته‌من ده‌توانم خوم به‌گوررم و کاربکی وا ئکه‌م ته‌وه‌ به‌ته‌نی موسولینی بیستی آیا ته‌وه‌ ده‌ته‌وی له‌خطر بسگه‌ره‌ری . به‌لام خطر ته‌گه‌ر هه‌ی بومن زاتره‌ ته‌گه‌ر له‌ته‌قی ته‌من دا چه‌ند بی‌نظمی هه‌به‌ به‌لام ته‌وه‌کارانه بوته‌ ضرری کی نه‌ی . خوب که‌نگی لیره‌ ده‌رووی . چاره‌گه‌کی دی . خبی خوب بولیه‌ که‌ له‌کوی به‌ . له‌واتاغی خوینی . به‌تالو که‌ به‌بلیگانان دا جووه‌ سه‌ر ده‌رکی دوی آژانی گشتا بووم کردوه‌ و چه‌وه‌ زور ازقضا بشتی له‌من بوو خه‌ریکی که‌وش داخستن بو ماتراک که‌ی له‌سه‌ر میزی دانا بوو به‌ته‌سایه‌کی هه‌له‌م گرت بی‌وه‌ی بزانی به‌هیزو قوتی خوم له‌ته‌لی سهرپدا که‌وت بی‌هوش بوو اییاسکام دا که‌ندولایی ویم له‌به‌رخوم کرد به‌لام زوریش ویک ده‌چوین که‌لاکه‌ پیسه‌ که‌م راکیشا بووه‌تاغی و له‌ده‌ره‌وه‌را ده‌ر که‌م له‌سه‌ر داخست وه‌جووه‌وه‌ کن احمد دیم که‌ اتومه‌بلیک رسمی له‌به‌ر ده‌ر که‌ی به‌

به‌احمدم کونم باورین چاوبکی لی‌کردم و دوام که‌وت که‌مه‌ستا چاوی ورگیر و وه‌پیش‌خوی خستم هه‌تا به‌تای اتومبیله‌ که‌ی له‌ری به‌ تماشا ی نه‌ده‌ کرده‌م و منطوری ته‌وه‌ بوو لافی وه‌ی لی‌دا که‌له‌ گورریش بولیه‌ که‌ی ته‌ی نه‌گیوه‌ به‌هه‌رحال پاش ده‌ده‌قیقان که‌بشتمه‌ ادارسه‌ک که‌ده‌ بوو موسولینی له‌وی ته‌مه‌بارید . منتظری مه‌بوون وه‌ی وه‌ی لیمان بیرسن ریکابان نشان دان بووه‌تاغی دوچه‌ی و کوده‌مانه‌ویست به‌ته‌نی بووه‌تیا دو و آژانی گشتا بو ی له‌کن بوو که‌به‌کیان له‌ بشته‌وه‌ی بوو و ده‌توانی قسه‌ی مه‌وه‌ موسولینی گوی له‌ی ته‌وه‌ی دیش له‌کس پنجه‌ری به‌ناده‌رکی بوو انترش ته‌مه‌ جوینه‌ پیش ته‌من سلای قازیم کردو گورراندم هایل هیلر ! کونم ته‌من افتخارم هه‌به‌ که‌ احمدی به‌جانت ده‌ناسینم ته‌وه‌ مطالبی داخواری قو هوریه‌ که‌دوو رفیقی عزیزی وی گتو گویه‌کی تا به‌بیتان هه‌به‌ له‌و خانه‌ سه‌ردم وه‌ر سوراند به‌بولیه‌کام گوت لیره‌ بروون له‌ترسی ده‌ره‌جه‌و مقالی من که‌ه‌ لیاکه‌م نشان ده‌ه‌ا سلایان کرد و چه‌وه‌ دهر الان ته‌مه‌به‌ته‌نی بن . هه‌ره‌به‌ر خاطر جه‌می موسولینی بیست کونم ته‌من متعلق به‌ گشتا بو ی نیم‌ته‌وه‌ تاش پاش پورتم که‌له‌و لیاسه‌م داده‌بینی مه‌بادا خیالی وه‌ی بکه‌ی له‌اضاعی گشتا بووم بلکو بو به‌وام کردوه‌ که‌به‌کرت دیتی تا به‌ته‌نی توو احمدی ممکن بکه‌م و که‌س الان غیری من لیره‌ نه‌ی که‌گوییان له‌قه‌ی ایوه‌ بی‌امیش البته‌ راز بوشی ده‌که‌م موسولینی پاش پورته‌ که‌ی دامه‌وه‌ و ده‌مانجیکی اتوماتیکی له‌کوشی میزه‌ که‌ی ده‌رنا و له‌سه‌ر میزه‌ که‌ی داناو کونی: احتیاطیکی ساده . مبادا سوچه‌تم بی‌بکه‌ن له‌و جیه‌به‌ . چون ته‌من ناتوانم جگه‌ له‌ اظهاری مخنویت چوو عرض بکه‌م له‌وه‌خوسه‌ی که‌ته‌و دوو جاسوساته‌و لی‌وه‌ دوور خستوه‌وه‌ که‌ ماوه‌یه‌ی که‌ شیطانی برلنی وه‌دوای خستوم .

موسولینی کونم به‌احمد شه‌ن گوی ده‌ده‌مه‌ته‌و به‌عربی به‌احمدیم کونم گه‌موسولینی آماده‌به‌گفتو گوی ده‌گه‌ل بکه‌ی به‌کورتی ته‌من له‌بیتی ته‌واندا بووه‌م مترجم ته‌وه‌ی موسولینی کونم بای به‌عربی به‌ احمدم ده‌گوت وشه‌وی احمد کونم بای به‌ایالیایی به‌موسولینی م ده‌گوت احمد کونم جنابت له‌گفتو گوی من وه‌یلتر وو زیری اموری خارچه‌ی وی آ گادار بو که‌له‌برلین ده‌گه‌لم کردن و له‌تیجه‌دا فریوان دام . چه‌پیشته‌ادیکان کردوه‌ کونم موسولینی . احمد کونم به‌منیان پیشهاد کردوه‌ که‌له‌ایجاد بکه‌م مملکتیکی واحد که‌عالمی فلسطین و ترانس روزدانی و سوریه‌ی و ته‌من سه‌ره‌کیان به‌م . آیاتوراشی بیت چی‌دیت ده‌وی کونم موسولینی . نه‌خیر ته‌من راضی نیم‌ده‌ی ته‌وه‌مملکه‌ شالی ته‌واوی ممالکی مقدسه‌ی . ته‌من له‌مویشته‌ادا ته‌ی ماوه‌ی له‌لایه‌ری ۳

کوردستان

ماوهی لایه ۲

اشتراکی چیه؟

اشتراکی ههنگاوی به کومه بودامه زانندی بناغه شیوعی وه لئاو بردنی سنگری ده ره به گی و رووخاندهنی قهلائی سهختی به جوازی و بی هیز کردنی استعمار و بلاو کردنه وهی شارستانی وه کردنه وهی دهروازهی خوینده وهی له سه رر ولانی میلت و بلاو کردنه وهی آسایش و بهختیاری و دوز-ینه وهی فرمان بو کورانی میلت چونکی له وولانی اشتراکیدا : « مه وهی ره نیچ نه دا ناخوا » جابه گوهری هم مبدأ مه وهی ره نیچ نه دا ! « به بیی نسوانا فرمانی بیی مه کری و به گوهری فرمانه کهش احتیاجاتی چی به رفع مه کری » . . .

بهشی (۱) له وهی وولانیکدا که هم مبدأ به رزه تطبیقه کرا وهک ایستا له وولانی سوفیاتدا تطبیق کرا وه جاوه دیری لاخواره وه به وورد بینه وه بکری : -

- ۱- نهشی زهوی داری ههنگیری وزه وه کان وهک برا به سه رر ولانی میلتدا دابهش کریی .
- ۲- نهشی خراب به گوهری توانای میلت دابنری و به ره زیاد کری .
- ۳- نهشی چنگ بکیشری به سه رر املاکی مهاجرین و به انه ای احکامهت یاخی نه بن .

۴- بانقیکی حکومی دامه زری بو یار مه ن کریکرو جووتیار .

۵- نهشی اهتمامیکی فره بدری به زراعت و به هزاره ها ماکینه زراعی دابهش کری به سه رر میلتا .

۶- نهشی فرمان کردن بکری به اجباری و حکو مهتیش به پروشه وه کلرای بو بدوزینه وه و مسئولی له بی ایشی

۷- نهشی تهقلای بدری بو آماده کردن و به هیز کردنی لشکری سناعی وزراعی نه میلتا .

۸- نهشی تهقلای بدری بو کوزانده وهی له وه رفقه به به له بیی نیانی کومه لایه نی شارو گوته درا .

۹- نهشی خویندن بکری به اجباری و مسجانی بی روانسینه ره که زومان .

۱۰- نهشی میلت آزاد کری له کومه به بهستن . نو سین ره خته کرتن ، آرانواندن بو به هیز کردنی مبدأ که .

۱۱- نهشی اهتمامیکی فره بدری به به روه رده کردنی مندالانی میلت له سه رر و به به کی نه نی .

شیوعی چی یه؟

مرازی شیوعی فره به رزه واته : -
 کیتی له نه دایه تی آزاده له استقلال رزگار نه کا . . .
 دستنی زور داری استعمار نه بری . . .
 جرای که شی آزادی بو کشت میله تیکی سه رزه وهی ههک نه کا . . .

تینی شارستانی به هه مو گوشه به کی کیتی نه که نی . . .
 دوزنه نی جتنکی و هراو آزاده و دوستی آسایشه . . .
 تهقلای ههنگرتنی تفاوتی جینی نه دا . . .
 قهلاو سهنگری سهختی بو جوازی تیی به هاری . . .

پرویتاری آزاد نه کا . . .
 برسیی چار نه کا و له چاگرت و نه دا آوری وولات به سه رر ولانی میلتدا دابهش نه کا . . .
 مه سانهی که لایه نی ههک نه کا . . .

له م مبدأ به رزه دا که ته نه دایه تی و استقلالو داماری تیدایه ! « هه ر کهس به بیی توانا فرمانی بیی مه کری و به گوهری احتیاجاتی زبان فاقی بیی مه ددری » . . .
 جاتهم آینه بالابه له وولانی سوفیاتدا و له سه رر تالی کاردا و به رزه به تیشه زبیره که بیی به گیتی دا بلاو نه بیته وه مه سا

چیژنی مشروطیت

مه کهر بیی و نه وقیامی مشروطیتمه آرادی حقیقیان داچه قاند کهل انقلابی که وهی فرانسه و انقلابی و به خوینی دل آویاریان به رزو پرافخار بیست و جهوت سالهی کرت .

مله کانی اتحادی شه و وهی به راره یی به هم چه شته دده وین بکه بن ادویتی هه رسی ته و انقلابیه هم سی انقلابی که وهی روهی اصل و مبدائی کی جوان دست بیی کراوه و هه رسی ته وانهش تائیری کلتی یان له سه رر زبانه وهی پاشه روزی مئه که کی خوین کردوه .

له کانه که قدره تی تراریه انقلابیک تائیریکی هه به مله تی اتحادی جماعیری شه و وهی له زبیر بنجهی بیرجمی خویدا دامه راند و سه رر تاسه ری ته و لاته که ورا ظلم و استبداد داگیر کردو ، و هه زاران دهردی بی دهرمانی کومه لایه نی و سیار

سی و اقتصادی بیک هینا بو ، و ده بوست و آخربن ره قیقی ته مدهانه بیژت ، ناگنا آلائی پرافخاری انقلاب به ست فرزه تر نیو نه و خا که سه رر به ده ر دلسوزو گیان بازه کانی ته و مله نه زجر بیی و دسان فرانسه شیش کیشاوه هه ل کراو بورز گاری بارو که له سه رری انقلاب توانان دابک به خوشک و نه ته وه کانی خوینان هه تا کو آخربن بیکسی ته و انانی خوینان مبارزه مان کردو خوینان رزاورزانند

تعاقت به آرزوه کانی خوینان که بیشتن ته که باها به رگیری بکه ن آرادی و آسایشی حقیقیان له سه ررته به لام له ایران داخی گرا سه ری ولانه که بان دامه زران و بایهی تم هه و هه مو خوینه کی ترقی و پیشکوه تی پاشه روزی مله ته له ری به رفقاری مشروطیت

که کی خوینان داناه و دسان ده کانی که سه رر رزا به نه و چه شته کی که تاسه ری سه رزه ونی جوانی فرانسه له بیوست بوله ته و فرسته فرححکی آوری دیکتاتوری داده سوئا استفاد بکرت به گرا ، گروه گروه ملتی آزاو فداکاری بیی آزادی که به خوینی نه و کشوره له گوشه و کاره کانی زندان دل و ده مستیان هینا بو

« پامتیل » گیانان ته و او له زبیر زنجیری روزگار پردی فراموشی اسارت و ظلم آفرین سخطاتی زبانیان به سه رر یادا کیشا به لام دسان راده بوارد ، تودوی نه تر بیست نه مرگی ناتوانین ته و روزنه اهیر

فرانسه و کوه برشی بیان که کی طوفانی ته و ته نتانجانیه که له پاش ملتی فرانسه ده سنی بی کرت ، به چاری مشروطیت به ده سنی مله تی ره گو ریشه یی ظلمی سه رر تاسه ری ایران که سه رر له نه شتمانی خوشه و بیستی فرانسه که نه مامی بیی بکه بن .

تعاقت به آرزوه کانی خوینان که بیشتن ته که باها به رگیری بکه ن آرادی و آسایشی حقیقیان له سه ررته به لام له ایران داخی گرا سه ری ولانه که بان دامه زران و بایهی تم هه و هه مو خوینه کی ترقی و پیشکوه تی پاشه روزی مله ته له ری به رفقاری مشروطیت

که کی خوینان داناه و دسان ده کانی که سه رر رزا به نه و چه شته کی که تاسه ری سه رزه ونی جوانی فرانسه له بیوست بوله ته و فرسته فرححکی آوری دیکتاتوری داده سوئا استفاد بکرت به گرا ، گروه گروه ملتی آزاو فداکاری بیی آزادی که به خوینی نه و کشوره له گوشه و کاره کانی زندان دل و ده مستیان هینا بو

« پامتیل » گیانان ته و او له زبیر زنجیری روزگار پردی فراموشی اسارت و ظلم آفرین سخطاتی زبانیان به سه رر یادا کیشا به لام دسان راده بوارد ، تودوی نه تر بیست نه مرگی ناتوانین ته و روزنه اهیر

فرانسه و کوه برشی بیان که کی طوفانی ته و ته نتانجانیه که له پاش ملتی فرانسه ده سنی بی کرت ، به چاری مشروطیت به ده سنی مله تی ره گو ریشه یی ظلمی سه رر تاسه ری ایران که سه رر له نه شتمانی خوشه و بیستی فرانسه که نه مامی بیی بکه بن .

تعاقت به آرزوه کانی خوینان که بیشتن ته که باها به رگیری بکه ن آرادی و آسایشی حقیقیان له سه ررته به لام له ایران داخی گرا سه ری ولانه که بان دامه زران و بایهی تم هه و هه مو خوینه کی ترقی و پیشکوه تی پاشه روزی مله ته له ری به رفقاری مشروطیت

که کی خوینان داناه و دسان ده کانی که سه رر رزا به نه و چه شته کی که تاسه ری سه رزه ونی جوانی فرانسه له بیوست بوله ته و فرسته فرححکی آوری دیکتاتوری داده سوئا استفاد بکرت به گرا ، گروه گروه ملتی آزاو فداکاری بیی آزادی که به خوینی نه و کشوره له گوشه و کاره کانی زندان دل و ده مستیان هینا بو

« پامتیل » گیانان ته و او له زبیر زنجیری روزگار پردی فراموشی اسارت و ظلم آفرین سخطاتی زبانیان به سه رر یادا کیشا به لام دسان راده بوارد ، تودوی نه تر بیست نه مرگی ناتوانین ته و روزنه اهیر

فرانسه و کوه برشی بیان که کی طوفانی ته و ته نتانجانیه که له پاش ملتی فرانسه ده سنی بی کرت ، به چاری مشروطیت به ده سنی مله تی ره گو ریشه یی ظلمی سه رر تاسه ری ایران که سه رر له نه شتمانی خوشه و بیستی فرانسه که نه مامی بیی بکه بن .

بوزا نین

اداره ی فرهنگ کی کوردستان بو تر بیستی به نه نی لاوان ولات کلویکی و هه رژی کردوه ته وه که نه جانیک کی که مایلن له وه هه رژی به نه نی داوه پیش یگ و ن له شیک کی ساغیان به هه بیت خوینان به آغلی احمدی مه نگو ری معرفتی به فرمون تانویان بشوریت و به اعضای کلویی و هه رژی بناسرین

معاون رئیس فرهنگ کو. دستان-
 دلشاد رسولی

رووسیه به یه ونه ی شه شه مین سالی دامه زرانندی حاکمتی سوفیات له ممالکی لاتیویا لیتویا و استونیانچیز نیکی به شوکت گیرا بو.

ته بیستی گیتی به کی پرله آسایش و بهختیاری و آزادی و دلگیر به هه مو معاوه . . .
 (۱) له بلاو کراوه به کی نه بیته وه
 ۲ « فاسفه اداره کیه ، صرت الاهالی .

محمد گلوانی - عطری (من و گوله سوسینیک)

کرتنکی خور له داوینی درای شرق : دای دا له به بیی هه وروساوی بری دشت جیوه ریژی دست هه وایو .

له دانه ی شه ونه و قطر می شه و او ی دی هه ر گول به خنده آل ووال بو

له روی بلبل کالی هه ابوه سلاوی هه لاله و لاله و وشلیرو شصتیر

گولنی سووو و نه و شه ی سه رر و او ی ته شر بیژی هه زار شیری نی ارمن

گولی بییون به چارو که ی درای قورینک و سووو دورنای نیوشتاوان

که وو قازو گلی کونرو سراوی هه زار عیبی له تاجی گول و ده درنا

چوره بوین به تیلایکی گولوی له بزاری چه من کرریاری گول بون

به بیی مایه گونم چون بجمه (۱) نلوی وه کو مجنون کنارم گرتو رویم

له گول غمخور کم (قلبی غمانی) له دم برده کی دیم طاقه سوسینیک

که رووی سوو کردبو فرمیسیکی چاوی کونم تهی طاقه گول فسه لی به یانه

گه شته بوچی له ده ست داوه ؟ زکاوی ؟ گول و گولزاره مو سه رر مه ست و شه بدان

پژاره ی چی له سه ررنا و چه ماوی ؟ به سوزه بیی کونم : بو بیختی سسختم

به وها سووو رفیق و به رر ، بلاوی به هار جوانی بو من زهوقی چی بو ؟

به غیری دور له گول رولی براوی گول و بولبول به ویستا پاک کی جمن

له نه خته جیمه من و ده وهی شتاوی نه دیم عشقی بولبول له مچایه

نه بیستم سوزی مستوق بیی له نلوی نه هشتی باغه وانم دی له بن گوی

ته بوم و زلفو روینک شه و گولوی ته ناز داریک کی محبوب بوئی کوردم

ته کومهل بوم له سه رر سنگی . بلاوی نه سووینگ سیری هاویشه سه رر من

ته چایک آوی خسته نیو هتاوی به پای بشکوتمو دسان دهم سیس

نه مجنونم نه لیل دل . سوواوی که شه یی عیزیم لم که ناره

ده بی هه ر خوینی دل برزیمه چاوی کونم ای گول برو شکر کی خوا که

به چی ماوی له گل لی هه ل براوی قهصه ی سه رو وفا لایه له نیوا

وفا خوی مردوه هه ر ماوه ناوی به گول سو بلبله رازی دهرونی

نه بلبل سو گوله هه یج به نه و باوی شرم لایه عیزیم سه رر هه لینه

گولی بیخار له نیوا هه رتو ماوی گر کوکات دهوی جمعی که ناره

له گولتان کوهه که بیری بلاوی له پاله یی که سی غمگین مبه هه یج

له راو گی کونه راو کر خوشه راوی له نیو جمعی گولان و بلبلاندا

په راستی هر اتوی لم گوشه ساوی له کوشیک که و نه طبیعی شکاوی دابن (عطری) ش و کوتوما : ایستا

اعتصاب له تور کیه له ۱۸ ی ژوئیه کار گرانی به نه دری استانبول اعتصابیان دست پی کردوه کار گرانی به بیی ترقی جنس داوای زیاد بونی کری ده که نه به بیی نویسنی روزنامه کان ته و او ی کار گرانی له ماعتصابه دا شر کتیا ن بو ده نتیجه دا که میان هه لگرتن و گوین ته و دردا و ستاوه ن دوایری دولتی بو تیگداننی او اعتصابه هه ول ادن

انقلابی ایران و دامه ز راندنی مشروطیت

سید محمد حمیدی
میژوی پسر لهشا نازی
سلطنتی ماد به تابه تی فداکاری وله خو
پوردنی (خوستر گیاره = سیا
گزار) وهیستی کورش موزن
باقی خاندانی هه خاندنی ویاودنی
سلسله اشکانی وشجاعت ودلیبری
خانه واده زه نو کشور کشانی نادر
شای دیرو هه ولسی کورش اصغر
وتهقلای جلال الدین خوارزمشاه
گیانازی لطفعلی خانی زه نو ...
به ئیمه نشان ده دا که ایرانان له میژوی
چهند هزار ساله ی خویاندا هه بیج
وه ختیک حاضر نه یون له استقلال و
سهرستی خویان چاویوشن و آماده
نه یون شخصیتی ملی خویان له دست بدن
که گهر له بهر به سهر هاتنی روزگار
هیندی چارینچه نه ی استعقلال نه م
مملکت له ق ولوق و سنوره کانی توشی
تالان و بروری ملتی بیگانه پیوسی
دانیشوانی هه مخا که زیرینه به هه مو
هیرو دهسه لاتی استعقلاتی خویانوه
آلاتی استعقلایان هه گرتوه وله سهر و
همساری مملکتی خوشه ویستی
خویان هه لگروه و درمنانی نیشمانیان
هیندی جار به تیهی جوهر داروری چاره
تدیروسیاستی جوان دوزمنان له نیو برده
وباله نیو خویاندا مسته لک کردوه
وتواندو یانه توه هه لستانی هه سام
خراسانی گورد به دوزمنایه تی بنی امیه
وتیکدانی کاخی ییادای واستیاد
تهوطایفه و بره لست بوونی دو ملتی
کوردو آذربایجان و بهر بهر کانی
نه یون ده گهل چنگیزو جی نشینه کانی

نطقی جنابی ژنرال محمد

حسین خان سیف قاضی له بهر ام بهر میگرو فون به ونه ی
چلویه هه مسالی جهشنی مشروطیت
برایانی خورشویست به سلامتی پشورای
به رزو برایانی خوشه ویست چیژنی
چلو یه کهمین سالی مشروطیتی ایران
ده که موه و بو هه ولین چارله نیشتمان
خوشه ویست دایه زمانی دایکی بیروز
بایو عرض ده کهم
۴۱ سال له مو بهر به زوری باسکی
چا که ترین ویا که ترین برایانی ایران
به تابه به تی بیرونی فداکاری آذربایجان
وکوردستان مشروطه ده ایراندای دامه زرا

چیژن و په ذیرانی له فهر

مانداری مه اباد به ونه ی چلویه کهمین سالی
چیژنی مشروطیت

شهری دووشه مو ۱۴-۵-۳۵ به بونی
چلویه کهمین سالی مشروطیتی ایران
چیژنیکی مجل گیارو له چیژنه دا به
پی به نامه که له پیشدا دیاری کرابوو
وبه هوی بانگ هیشتنیک که له خه لکی
به عمل هاتوو و به تریبی ژیروو و ناوای
طبقاتی اهالی له چیژنه دا شرکت و
تیکلی هه بوو
۱- له سعاعتی ۵-۲۰ تا
۲-۱-۵ نونیه ر کانی خارچی وهیشتی
مدیری انجمنی روابلی فره هتگی
وخلیفه ی آزاده و جوله کان و معاونه
کانیان . هه نامه کانی که به مرکز
وته نامه کانی هیشتی شاری و گه نامه
کانی هیشتی که تی جه وانان و سهر و
علما و روحانیان و تجار و اعیان و مالکی
واصناف و بیروزایی حاضرین
۳- له سعاعتی ۲۴ باقی طبقاتی
شاری له فهرانداری حاضرین و بیروز
های خویان به فهرانداری خوشه ویست
پیشکش ده کرد و مراسم و مضافه یان
به جی ده مینا
حسین خانی سیف قاضی فهرانداری
مه اباد و باقی کار به ستاتی فهرانداری
په ذیرانی گهرم و گورد له ته وای
انواد طبقاتی اهالی به جی ههات
هه رطبقاتی باش پیشکش کردنی
بیروزایی (و حرف) انوای میوه و شربت
که لری و خه دا هه لده ستان صندله ی
خویان بو طبقاتی که دی به جی ده هیشت
ماوه لاپاری ۲

دو تلگرافی

گه یشتوو

جنابی آغای ژنرال سیفی قاضی
دونی سعاعتی سی باش نیوه ررویه له
نیو احترامانی پیش مه ر که بی پیش
مه ر که کانی خومان به جی هیش
وسعاعتی ۹ واردی ما کوبون وله
کومیته ی دیمو کراتی کوردستان
دایه زین ۲۸-۱۲ ره ر ۱۳۲۵ غنی خسروی

ژیانی ملت به زانسته

به درونی آگرین و چوای بر آو
ولهشی له رزان به سواری قهله ی خوش
به بیوست ده زانم که به گوی ی دیران
وزموی زاری شهیدان ررا بگه به م
هه روه ده بی بزاین ژبانی ملت به جی
ولهچی ریگایه که وه ده توانی بزی
که لی که سن هه ن به قسه ی علامه ی
زمان و قسه زانی دوران! به لی زانی
دوران به لام دوره ی بهر د (حجر)
هه ی ملت به قسه خو هه لکیشان کار
پیش ناکویت و ریگا و بیویان
به رین نایت و ته نیا قه ننگ و چه که
واسب وزین ایوه به سهر منزل آرزو
نگه مینی به ته نی چه له وه را له ریزی
ملتی زیندوتان جی ناکاه ووه . شهیدی
ئیمه تا بیستا به حورایی چون
دلاوران بی سوچ تاوان خونینان
رژا و داغی ابدیان له سهر دلی بی
تاو و چه کی دانا جاده ی له بیران
نه که بن وتوله یان به سینه یه قه لایک
که یایه ی له سهر بنایه ی ن قایم و بنجینی
نه زانین دایندری زوری بی ناچی
ده روخی و کار گهران ودانیشوانی
وه بن خوی ده گری انسان ده بی له
ررابی دوو عبرت هه لگری و به هومیدی

امریکا مخالفی اصلاحات

رادبوی مسکو روزنامه ی نیویورک
به ست ده نوسوی پیشنهادانی نماینده ی
شوروی له توکیو راجع به مساللی کار
له لاین عوموه له ژاپون تحسین کراوه
روزنامه ی شیکاگوساند بیانی اجسن
نویسنده ی امریکا و تورده ی و ررقی
ویاه شورای متفقین له ژاپون مورد
تقیح قرار داوه هه روزنامه به ده نوسوی
له مخالفی هه ووه گهل ژنرال دریا توکو
نویسنده ی به که تی جمهیری شوروی
واده رده که ری که امریکا به اصلاحاتی
ترقی خویانه ی ژاپون میلی نیه -

لندن

وزیری کاری استرالیا یانی
کرد که ۱۰۰ هزار کس داوای
هجرتان کردوه بو استرالیا وه له
مانهش نزیکه ی ۹۰ هزار یان انگلیز

گهر انه وهی

حضرتی پیشوای معظیم
کوردستان

روزی ۱۸ ر ۵ ر ۱۳۲۵
سه عتی ۱۲ خبری ههاته وهی
حضرتی پیشوای مه زنی کورد
ستان که چند روز له وی پیش ده گهل
جنابی حاجی سید باباشیخ سعادت
بودینی شارانی وورمی - شاپور
خوی . ما کو ، و قناتی کوردستان
شمالی تشریفان چوویوو به مه اباد
گه بت بی ووجان جنابی آغای ژنرال
سیف قاضی فهرانداری مه اباد
وته نامه کانی گمته ی مرکزی و زما
ره یکی زور له شا گردانی مه اراسی
کورو کچ و معلمین و معلمت و نه وه
ران و خه مگلی شاری به ماشینانی
تایه تی به پیشوازه چون وله سه عتی
۱۷ له حیدر آباد حضرتی پیشوای جنابی
حاجی سید باباشیخیان ملاقات کرد حضرتی
پیشوا له ماشین دا بزوی ده ستی له
نیوه ستی هه مو هه نامه کانی کمیته ی

سپاس

بیسته اوریل ۱۹۴۶ مقارن با اول
اردیبهشت اسما که طبیعت بهترین نحوی
محیطه زیبای مه اباد را به زیور بهاری
آراسته بود اهالی مه اباد از بروز مرض
خانسان سوزتیفوس دچار عیب و اند -
پشه شده و این موضوع موجب کمال
نگرانی و تکدر عمومی گردیده بود
در این موقع لای دکتر صمدوف با چند
نفر پزشکان مجرب در مطبخانه شوروی
و مقدار کافی از دواجات و وسایل فنی
برای چاره مردم به مه اباد تشریف
آوردند بلافاصله به مبارزه قطعی شروع
نموده و با تزریق ایبول ضد تیفوس
و معالجات فوری و موثر از این خطر
ملک جلوگیری نمودند بدیهی است
نیکی فراموش نمیشود مخصوصا در این
موقع اقدام شرافتمندانه و مراحم مخصوص

خصوصه و گه تو گو بکا له متابعی
اوردر بیگراو خبر گه شتوه که بر
زینت ترومن و ستر ترنس به پیشنهادی
انگلیس که فلسطین به دورو به شی
عرب و یهودی بهش بگری موافقی
کردوه و دولتی امریکا آماده به بوه
جی هیثانی هه مه به سه سیصد ملیون
دولار بدات .

فلسطین ده کوپه

نیویورک - به یام نووسی تابه تی
روزنامه ی نیویورک تایمز له پاریس وهها
خبر ده دا له هه وول روزیکه وه مستر
پرنس گه بیسته پاریس ده گهل نویسه ر کانی
انگلیسی له خصوص مسئله ی فلسطین
گفتوگویی کرد ده گهل وهی که
گرفاریانی انجمن صلح بی پایانه توانی
چهند جار ده گهل کلمت اتلی له

شرق الادنی

روتیر خبری دا که حزبی دموکری
هندوستان به سهر و کی مستر غانندی
لهضاری سلاکو یوه وه عصبه ی مسلمین
یان له بومی نی که یاند که روزی ۱۶
مانگی آب هه مو کاریکه رایوو به بندری
به رامیه به به ره له ستانه ی که انگلیز
کان تا ایستا نواز دیو یه تیان بویه که تی
هندوستان .

تخمیسی قانع له سهر

غز هلی مفتی

[اجتماعي]

نعماترسې دلم نه مرو ایتراغی دل ارژینم
 به جیشی معرفت ایستا سرباهی جهل ارفینم
 به سه به سستی نه وی دردی دلم بو ظاهیر افرینم
 له مهولا خانان اچم به مهولا تویه اشکینم
 حقیقی هم کورده بیچاره له چاودا تسی استینم
 سه رم گهرمه و به بانگی به رزا خونم بی غم وی هم
 له کوچه و شاروبازارا له سه ره چین و هر چه م
 ده شرطه خانی بی خیرایی من چینه که تده رخ م
 فنونی حیل و مکر تده بی یگسر بیانی که م
 نه که رسد فقهه اچی لهی قوری زیر که وشو و داوینم
 زه مابگی فراوانه انوشم شهربه تی تالی
 دروونم پر له اشعاره وله ترسا ده قترم خالی
 شو کور ایستا که کوو کوومه به مثلی کوتری مالی
 که وای جهل و خه رافانم دری یکدغه دامالی
 به لا فای خیالاتم تمامی علم اروینم
 غم و مضه زمانه می زو وده اچا که که بر باد م
 له سایه علمه ووه شانی له شانی درسی علیاد م
 به سه رچو دردی محکومی لپو حورری تقلا د م
 لهیری گونویاتی که و توابی یکدغه من لادم
 کورانی بی که یشتوی مکتبم امجاره داوینم
 ده امه صد اسف بو توناشوش دلی خوش
 محاله تازه رام که ت به مکر و حیلای بوشت
 هغه قور به سه رچاوت هلینه وانه کوی هوش
 نه که ت واهلی علمی خوبی عالم بو چا که بی نوشت
 وره میری دلی من که که چنه پاک و خاوینم
 خیالم وایه تا اوروزه امرم حورو سه ر به من
 به روح دوزنم به اخلاقی رزیاو خیر و نا کس من
 ده سم بیرن له سه ر نوسین له سه ر حق خوشه بی ده من
 له سه ر نه م پارچه شعرانه نه گر ایرای مجیب من
 ده مکه حاشری دارو شلاخ و اذیت و جوینم
 له روزی خلتا والله به پایگی بوم و خولت اوم
 فقط جیکم به زنجیری اسارت حبس خنکاوم
 وطن سوینم به کورسانت له روی دونه اها ماوم
 وه کرماسی به سه ر به سستی غواصی گیزوین اوم
 له بنکی بحری فکرا گه و هری عینکه ده روینم
 ههر لاشوری مجنون به زبان حوستی لیلایه
 که چون ههر گس بامیدی و صالی یاری رسوایه
 دلی من بو تره قی کوردسانه شیت و شیدایه
 به ده سستی چیه لیدم داخه که م دنگو تهی نایه
 گهلی گس و ازان خه اریتم یا آرداوینم
 امیدت پووه پیدا ده کورده بوچی تو بزی
 له نه ده ووهی ترقی دا له به رچی هینده بی فکری
 نجاتت گراوی قانع له سستی هر مگر بهری
 آتش مفتی ا گرمه دردی لپو زیندوی ذلیل بگری
 ملی دهنک خوشو مردوی عزیزی خوم لا وینم

نطقی جنابی محمد حسین

خان سیف قاضی

ماوه لاپری ۱

قبول ناکا و حتی مجلسی شورای ملی و دولت
 و پادشاهی نتوان هیچ يك له مواد اصولی شو
 بگورن بومللی ایران بیوسته هم امتیازانه
 بنهوه نسبت به خوی بزانی ورزای گری تا
 نه چینه زیر زوری هیچ که سبک ووه :
 به هوی قانون اساسی مشروطیت که م زور
 و وجانی بی نادری .
 خه لکی مملکتی ایران له به رانه بری
 قانون ده ولتیدا حفر قیان وک يك وایه .
 افرادی خه لکی له حیت گیان و مال و مسکن
 و شرف له هه مو چوره دست درین يك محفوظ
 وده نه نا گیرا وون . ناکری دست بو کس
 درین بگری الاله و حتی کردنی جنجه و جنایات
 و تقصیراتی عمده .
 هیچ کس نای خیر ادمت گیر
 بگری به مگر به حکمی ریسی محکمی عدلیه
 مطابق قانون وله صورت نشدا دبی گونا هی
 خطا کار خیرا یا منتهی له ماوهی ۲۴ ساعات
 دایمی درانگه بندری و خیر پدري . هیچ
 که سبک نای له محکمه يك که دبی له بهاری
 وی حکم بکا بگریته ووه به زور بی نیرته محکمه
 به کی دیکه . حکم و اجرای هیچ مجازاتیک
 نای الا به هوی قانون . منزل و مالی هر که
 سبک له حفظ و اماندایه کس نتوانی به زور
 بچینه هیچ منزلیک هیچ يك له ایرانیان تالی
 نهی بلد یا من له درانشتن له محل یا مجبور به قامت
 له چیکایه کی دیاری بگری .
 ذاکیر کردنی املاک و اهالی خه لکی به نیوی
 مجازات منوره تحصیل و تعلیمی علوم معارف
 و صنایع آزاده نه وای مطبوعات چکه له تری
 ضلال و موادی مضره به دینی من آزاد و جیا
 وازی له و اندا منوره انجمنه نان و اجتماعات
 که منتهی دینی وله نیوی پیدا نه کن و محل
 به نظم نه بن له تهاوی مملکت آزاده به لام نای
 نه که نه ای که کو دینه ووه اسلحه بیان هدی
 مر اسلانی بی کله محفوظ وله ضبط و کشف
 مصون افشا یا توفیقی مجازات تلگراف بهی
 اجازه خاوم تلگراف منوره .
 هم مواده له قانونی اساسی که بو ایوم
 کون مزایایه کی هم ابتدایین که به هوی قانون
 اساسی بو هه مو فردیکی ملتی ایران داندراوه
 و هم مزایایه چکه له ودی له رابر دو دایه تابه بی
 له دوری دیکتاتوری رضاخان دا به ملتی ایران
 نه در کار ساتیکی واکرا که اصلا به مقامات
 و موادی قانونی سوکابه تی و نه ننگ بوو سبک
 له مقرراتی قانون اساسی تعطیل و تهاوی
 مقدساتی مشروطیت و به بر بی بان خرا له کابکدا

ماوه لاپری ۱

خیزن و به دیرانی له
فهرمانداری مهاباده
بونهی چلو په که مین
سالی چیژی مشروطیت

جنابی آقای ژرفال سیف
 قاضی تطبیکی به سستی
 راجع به مشروطیت و قانونی
 اساسی ایران له به رانه بری
 میکروفون ایراد کرد له
 دوی نهو آقای علی خسر
 وی .
 آقای ابراهیم نادری
 آقای جعفری کریمی
 آقای عبدالقادی دناهی
 هه به که نطقیکان له
 خصوصی مشروطیت و آز
 ادی ملتی ایران خونده ووه
 له دوی هم مو ان آغای
 ابراهیم صلاح فرماندهی
 هنری نا و نهی کوردستان
 نطقیک له به امت مشروطیت
 و دیموکراتی له پیشدا به
 کوردی خونده ووه و پادشاهان
 عینی نطقه که به انگلیزی
 بکارای کرده ووه .
 له نیهای خوشی وشاد
 مانی چیژن له ساعتی ۲۴
 دوا بی هات .

خلاصه نطقیک که شهوی

۱۰ شهریور ۱۳۰۲ آقای خلیل خسروی سه ر وکی کار له رادیوی کوردستان ایرادی کرد

برایانی خوشه و سست هه ووه کو آکا دارن کوردستان له جینی
 صحت زور دوا که توه و خه لکی کوردستان سدی به نچوی
 بیکاره وله به ریکاری ده سوسان راوستا وون . نه که
 کوردستان بتوانی به هوی کارگرانی خوی له و خا که به
 نرخی خوی پت وهر گری و معادنی زیر زوی ووه درخا
 چیکایه کی زور گوره له دنیا وده دست دغا ودی په
 رزهی مله مندمه کانی دنیا . وستا خاکی کوردستان سه هی
 هه شتی نه کیل ووه دست لی نه در اواموه و نه توی کورده نا
 وستا له بر زوری زور داران و جین و زباندانی بله ووزان نهی
 توانیوه نه ووه که ددی و بگری بیکا له باش نیک چوونی کاخی
 دیکتاتوری شه و نه مان توانیوه بویشکه و تتی کار له کوردستاندا
 هه ول بدین چونکو له وده بدا چلکو خوره کان وده ست
 پووه تده کانی رضاخانی هه مو دمی که به تما بوون که دیسان
 نیشه بانی خوشه و ستان دا گیرسگن به لام نیمه ملتی کورد له
 مدی نه و بیچ ساله آزاده بدا هه مو و هه ول و کوشمان له
 به ربه رگانی مرتجعین و پاریز گاری له سنووری نیشمان
 صرف بووه و خه لکی کوردستان له و ماوه بدا به هه مو هنری
 خویوه له ور بیکایه دا گیان بازی کرده وده میک و وچانیان
 نه داوه و نه بر زواوه سه ر پیشکه و تتی خوی و به ر لشکر که شی
 ده رفتی له ده مان نه و که له به شی صحت و فره ننگدا پیش
 که وین . به لام دانیان که رری و شویسکی حسیان بو
 فلاح و معادن و کشت و کیل کیشاوه و انشا الله له مدنیکی
 کورده هه مو و چینه وسایل و اسباب و معاشین آلائی دنیای
 نوی تهیده که بن و به هوی نه و ماشین آلا نه و به ده سستی خه لکی
 کوردستان ده ست وزه ووهی نه کیل درا و معادنی بن هه ردی
 ده کیلین وده ردی ده خه بن .

ژیانی ملت به

زانسته و هیه

ملت دکتور و بیسوی سیاسی
 دیپلوماسی پیوسته .
 ملت ده بی همیشه زما ریکی زور له
 کوران و کجان خونده و وار و خارجه دینو
 زانا ، مخترع میکاتیک ، فیلسوف و سیاسپونی
 هدی که بتوان له کانی قوم اویدا ده سستی ملت
 بگرن وله قوری هه زاری و گیزاوی دام اووان
 رزگار بکن .
 زانست و صحت بوی آزادی چهرین
 پشتوانی ، ملتی نه زان چکه له مردن چاره به
 کی نه ، زبان هر لایقی ملتی زیندو زانایه
 رخت عزیزه و به هاری جه و تانی راده بری
 جه ننگ و گالنه و سخت رابوارن به شیمانی له
 دوا به له بیانی هه ووردا ده بی بی بی واری
 بگری به روز ددی چرای شهوی ساز که مین
 پیش خنکان مه له به کاردی ، پوش و پلاش غربی
 نجات نانا ، بوشه ری نانگو و توبو تده ننگ
 و بوله سناغی به داری پیوسته ووزانستو
 فره ننگ مدارس و دانشگا لازمه ، علم و عمل
 پایه و بناغهی هه مو چوره پیشکه و تیکن
 ق . م .

مهاباد

چاپخانهی کوردستان

ماوهی لایه ۲

نطقی جنابی محمد حسین خانی سیف قاضی

جاوهرن به دوزمانه می میرد ز می ارتجاع هر به سره گانی یکمین - نه که هر به سره گانی نه که بن جیز نیشمان نیه دهی غزابه بکرین به بره گانی بکین و حقوقی خومان رابکرین وله علمی پیش هر گیدیا نیره دعوت ده کم که افتخاری نهو آزادهی که کورد وه گیر خوی خستوه به به سی بدن و بورا گرنه و پاریز گاری لهوی فداکاری بکن - بژین نهو فارمانه ای که گیبانی خوبان ده ری آزادیدا له دست دا .

بزی پشه وای به رزو آزادیخواهان بژین نهو بیشمه رگانهی که ده ری پاریز گاری نیشماندا سینگی خوبان کرده مه تال

ترجمه الفصول چاپی - مصر

مجددی (قسانی زور جوان)

به غلط چوه او کسهی پی وایه مقصوده ژبانی ته نیا خدمتی خدایه مقصوده غایتی ژبان در کر سعادته تیشه هر کس و دوی ویش که وی رضای خدای خوی تکمیل ده کا تو نشوی ترمن گوتی امن ریاستی جسم و ریم پی خوش نبوی یکیک له حاضران لی پرسى نه دی بو جوایی ده ده ... چونکی بالاتر لهوی نیه

فیلا دلفیا ریکورد قانون احرار له جامه سازنا کا بلکوا احرار اوانه ن قانون به حریت ده که به ن

هینری دانیه سه رورم

اوی به چینه محکمه بشلیکی وه گیرده که وی و مانگایه کی له دست ده چی . مثل چینی به چینه محکمه ای قهوماویه کتیبی که گرا به وه لیت مثل دانمارک ده بیته دو .

اوانه ی گفاتیان کردوه به وهی له مدرسه فیری بون وه او مندالانه وان که نازان له که ل فیری مریانی خوبان بدوین - قیمتی وقت او ده زانی که استفاده یکی لی وه گیر که وتبی ن

نخرشی جسمی جسم له بین ده با مانخوشی روحی روح نابتلینی روح ایدیه پاک بی یان: پس بی قسهی فولتیر

آگاداری

به عمومی ملی کلیمان دانشتوی مه باد راده که به نم که زبر حمایتی حضرت پیشه وای معظوم و مجبوی کوردستان و نظارت ایداری محترم فرهنگ به اجازه له مقامانی به رزی کوردستان مدرسه یک به نیوی تیکه لی کوردی و عبری ده که به وه بیوسه له برورای نهو آگاداری وه مندالانی خوتان چه کورچه کیج به دقیری نهو مدرسه که روه روی عمارتهی داودزاده به معرفی وه بیتی بکه به نی لغیری نهو صورتها مسجوراً به وسیلهی شاروانی حاضرده کربن مدیر و سرپرست مدرسه عبری - داودزاده روتوس بواقدم به آگاداری به نوبهی خوی به ایداری محترم به رزی تبلیغات کوردستان تقدیمه کری - سرپرست و مدیر مدرسه عبری - داودزاده

انقلابی ایران و دامه زاندنی مشروطیت

و موری بیده نگی به زاری مات و قانون و نویته رگانی مجلسه و منا . ته نیا به دستور خوی نویته رگانی مجلس هله ده بزرگان . قانون به رایی شخصی خوی تصویب ده کرا . همزاران کچ و ژن عصمتیان به بادی فنادر . دزی وارنشا! له تواری ارگانی مملکتدا به ریه سهند . شرافتی ملی و دینی ملتیی له به بن رید . اساسانی ده هیشته که کله می مشروطه به گوی ملت بگات سستی له تواری اداراتی دولتی داره خستی کرد وه علاقه به مات و مملکت له دلی خه لکی باری کرد باب و ادابگانی له دیداری روهی خوشه و سست نا هو مید کرد و رولانی به هه بیوه هیشته وه به کورتی وضعیتیکی وای به سر ایران و ایرانیان هینا که قهلهم و زبانه کورت و نووسینی داماره به لام چرای به ختاری ملتیی ایران هه لکرا وه

کاخ قایمی دیکتاتوریه له شهر بوری ۱۳۲۰ داروخاونه فروتونا بو . ملتیی ایران گیانگی نوی هاته وه به نهو تائینا ده بینن دوومنی دلاویری آزادیان و کورد به نهضتی مقدس خوبان چرای آزادی و مشروطیتی ایران و ایرانیان به ده سته و گرتوه و هومید و یارمندی خودای به رز پاش ماوه و خوش و خالی دیکتاتوری له تواری ابراند اراده مالی و اختیاری حکومت و مملکت ده خاتوه ده دست خووی و ملت له تواری حقوقی انسانیت و نه و مزایای که مانوئی اساسی بوی داناوه به شدار ده بیت

حاملاندنی ژنان

روزی که له ادارای فهره ننگه وه بومالی ده چومه وه و سه رم له به رده خوم نایوو دینم ژنیک له به ر درگی کانگی حزبی دیمو - کراندا راوستاوه رووی تی کردم وه له چه به کی ژنانه که مخصوصی ژنی نه خوندنه وارو ساده و ولاتی ژیمه به ای بی پرسیم : (نه ری براله ایره کوبی) دینم : که ر بلیم کانگی حزبی دیمو کرانه نه له کانگا ده گا و نه له - حزب نه له دیمو کرات ناچار سه رم به رداوه وه پاش که میک بیر کردنه وهی گوتم : ایره چن کس له که وره گهورانی کوردی که له کن بکه وه خورده بن وه کاروباری نیشخان بیرده که نه وه شیدی هیچی دیم نه کورت و تی به ریم ته نیا چند ههنگاویک که دوور که و تمه وه له بال خومدا کورت نه ورو له مملکتی زیندوو و تمدن دا ژنو حاملاندنی ژنان به پایه کی گهوره تمدن ده ژمیردیت و بتیری مخترعانی گیتی ژنن به لام له کوردستاندا چون ژن نه خوندنه وارو کوبن دچان له تواری مزایای تمدن بی به ره وه بی به بن نه مه درسه به بگ هبه ته دا بخوین نه تربیت و تربیتیکی واحه به کده سستی که مری و شوینی

رونوس بودرج له روزنامهی محترم کوردستان به آغای مدیری به رزی چاپخانه تقدیمه کری - مدیر و سرپرست مدرسه عبری - داودزاده

آگاداری

ژماره - ۳۲ ۱۶ ر ۵ ر ۱۳۲۶

له برورای نشری نهو آگاداری وه به تواری فصان راده که بیدریت که بیوسه هر حیوانیکی ده کوزرتیه وه به ستوری دامبزشکی وه له ممایه درجیت و هر که سیک حیوانات له هر قبیل به عنوانی تجارت له مهابادبو خارج صادر بگات بیوسه نهویش تحت نظری - دامبزشکی کوردستان انجام بدری . کسا - نیکی خلاف فانوئی بیطاری رفتار بکن طبیعی مقرراتی دیمکرانی مجازات و جریمه ده کرن .

سه روکی کشاورزی کوردستان ولی زاده مال و مندال به خوی کردن و پاک و خاوشی و شرفه جووی و ساغ و سلامتیاں فیر بکا وله هه مووی خرابتر و تکتب بارت نه وه به که له - کوبه و نوانی زانستی در سیشدا که له ولاتی ژیمه دا دامه زری له هه مو و باهت و مه به سیکه وه قسه ده کرنه الا له باهت ژن و خسویندن و تربیتی وان نهی له کاتیکیدا ژیمه نه ورو خومان به میلتیکی دمو کراتی و قانونی ده زانین وده مانه وی له سه رو بسوی زانست و شارستانیت استفاده بکنه ونه هه مو و مملکت دیو کراندا هه وروژن له نعمتی آزادی وه لکرا و باهتیاں هبه وه بتری شونی کومد - لایه تیداحقوقی ژن ده گدل پیاووه لکه که . من باوهریم وایه هه مانه وروژنی که ده دست به تربیتی ژنان نه کراوه و زله حقوقی سیاسی اجتماعی خو یان تی نه که گه ونه له هه مو و بهات و شارستانیکی گورده واری مدارس بو کچ و کور به ایه تی بو که چان داننداروه نایی بیمان وایی که ههنگا

ویکی بلندمان ده ری آزادی و شارستانیت هه لیاووه نه وه . ده کونچی خوندنه وارن له قسه بکونه وه و بلین ژیمه ده سوریه تیکیدا مدارسسی کورانمان ایستایه تواری بوساز نه کراوه و فهرهنگان له هه مو و حیوه و زور له باشه له تی - که بشتن دوره که پیش هه مو و شیکیدا ده ست پکه بن به تربیتی ژنان و مدرسه به نه وان دابین ژیمه هه زار دردمان هه به که ده بی درمان بکرین به لی نهو کولینه وه نه که سه سره ری ای ی و ورد بینه وه به چی به به لام به سستی ژیمه نه وه به که ده بی نه ورو له ایه را ده ست بی بکن و نه و کاره به ساسیانهی که له شیشه خانه زور به چا کی به له ادوا - پاک ته نظامیان بدین و حاملاندنی ژنانیش - که پایه کی تمدنه به چیکای خوی نه انجام بدری . به لام نهو مندش هه به له سه باوهری زانایانی عامی اجتماع و تربیت خوندنه و حاملاندنی ژنان و کچان له هه مو و شت له پیش تره و نازن تربیتیکی حسابی نهی مندالانی ژیمه که نه اوهش نهو ادبیکانه ده خوی ده کرن ربیبیان نانه و اوو تا کامل دهی .

رسول میکائیلی

آبونهان	
وهرژیک	۱۵۰۰
شاه مانگ	۸۰۰
دانسه ی	۱۰۰

انتاج زوره

به لام خراپ دابهش کراوه

بیرنارد شو نوسه ریکی ارلندیه وه له انگلستان ده ری وله هه ره که وره ترین ادبای دنیا ده ژمیردیری سه ریکی روتی بی وه و وریشکی زور بری هه به لیان برسی دنای بورجوازی (دیو کسرائی سه ر مایه داری) چون ده بینی ؟

گوتی وه کو سه روریشی من وایه . بیان گوت چون ؟ گوتی به هه ر دو کیان موویان زوره به لام به نالحق به سه ریان دادا بهش کراوه . چی ده بوته که ره نیدیک له مووی ریشم له سه رم داشتین وایه ؟

آرای فرنیس بیکون

ترجمه له الفصول

ژن دارویشن

پیای ژن دار آزادی شخصی نه تسلیمی قضاو قهده نازانی ده ست به اقداماتی که وه به گاخو اقدام و کاره که نتیجهی خیرمی یان شر واضحه اعظمی کارانی چاک واکشا قات و تالیفات که فایده یان به چیر گیانه وه توسطی اشخاصی بی ژن بیک هاتوه چوونی ام جوره کسانه قیدو قیود بیکان نیه ده توانن نه واری عقول و سعی خوبان صرفی خدمت به جامعه کن .

۲ - اما واقعه دی سه روه شازی هبه چوونی اشخاص له حیثی امیال مساوی نین تواری حزبی دنیا قادر نیه خدمت به رفاهیتی بشریکا نه وانه ی خوبان دهوی که له فکری ازدواج داین و داین ازدواج طراوتی زبان

لهین ده با اوانه وجداناً (له مقابل وجدان اجتماعی دا) مسئولان که فقط اشیش و عمری دریزی خوبان منظور و ازدیادی قوس که بیکیکه که ظایفی هره قورسی فرد و به رچاو نایه ن .

۳ - بیه زانداریک خوبان قطع انسل ده کن چون بیان وایه اولاد فقعهی دهوی بقعهی له روتی وان کم ده کاتوه که تر و تیان که م بووه قادر به تمتع له ایدای مادی ناین وه خودیستانه بقطعه او قضیهی ثابت ده کن و ده بین دو پیای هاروتوت بون پاش چه نسلان بگیان کم بول بوعلاتی نهو کاره اوه بو اولی ژنی هینا بولی کورتی هینا دومی نهی هینا کمی نه کرد بولاوه پاش مدتی احترامی اولی چونکه بولی کمی کرد بوروبه نقصان ده چو .

۴ - دین نشان ده دا که عرب زور زریای راست و دروست و دانشمند و خادم هه هه بیان له هل ده کوی وریا با زین و زیاد له حد نواضع نا کن غلین بصر نفسی خوبان و دفاع له حق و حریت ده کن چون له مقابل ظلم دایه امانتقت و رحیمان به قرار صاحب مندال نیه ژن دار صاحب شفقت حی اولاد ایجادی رحمی له دلی وان دا کرده

۵ - ژن که میردی عافلی چاکی بی ده توانی عفت و اطاعت بیکه وه جمیع کاتوه اما اگر چه جردی ...

گفتوگویی (زاری)

ده گهل هیزی دیمو کراتی کوردستان
لشکری کوردانه جوشاوه لهدهشتی کوردستان

نه عهدهتهی موی دهر فرسخ به فرسخ هه رزه مان
بازهمانی نوحه جوشا آوی ارضی و آسمان
که شتیبه هم کوردستانه پیشه واره و که شتیوان
تهی خودانهم که شتیبه رابگره تا آخر زمان
غیرتی کوردانه سینهی دوژمانی ههل درری
خائنان و خوین مزانی نیشتمانی سه بربری
پاپلنگیکه به هه لههت و ورگی گورگانی درری
غیرتی دوژمن له ترساوه و کهوی باز ههل فرری
تهی خودان یادی به که ته نصرته بر گورده کان
به ختی کوردانی گرفتاره که هه ستاوه له خه و
باشماری روژی روشن بو طارعی دابه شه و
پیشه و اسکندره و خضری مبارک پیش ره و
شیره کانی شیه وه و بازن عدو و مک باره که و
بی ههیت کهی خودایه شیره کانی بارزان
روژی آسایش وه کوو مهر روانه روژی شه رر پلنگ
بو شه درری صحرا وه کوو شیرو شه درری ده ریانه هه ننگ
هه رنه وان پان و ده که نه مهروسه درری دوژمن به سه ننگ
وه ختی هه لههت روژی شه درری گوی ناده نه توب و ته ننگ
چون مطیعی امر و تدبیری جناب مصطفی ن
احمدی فاروقی و خانی شلیری دوو به دوو
بوونه سهدی آستو پولاو بهر گر بو هبلو
ههل چه قینه چاوو ریشهی و قلبی دوژمن وه ننگ دررو
روژی شه درری هه ختی که بازو ههل ده که نه وهی به قوو
لال نهی دوژمن له هه درری تیر نه نگیوی نه وان
له لشکری ایلی شکاک نه مهرو که طوفانی بووه
بووه مو دهشتو بیارو پیچو که نداوی . چه
سه ره مو . کیوانی به رزو لابه لایمی کهو توه
عهده ره سالاری نه وقومه و به ههیت هاتوه
هه ره کو ظاهر که ماشینی له صاحب دارر نان
باله وانیکن عمو ما قاتلی سه د شیر و به ور
لهم به هاریداله جیگای توژه باری وون له هه ور
وابه تیزی هاتون هه در دوژمنه دینه ته ور
صاحبی انصاف و دین و رحمه تو پاکن له چه ور
تهی خودا بی یان بزاینه تهی ناشاره زان
تهی خودا رحمی به حالی شیرو مردانی غیور
واله وانو کیوه کانی هم وه لاته بونه توور
و بررینی ریشهی دوژمن ته و اووی نیزه سوور
بی توقف هه راده که نه بو بیستون شاره زوور
تهی خودا لا فاوی توفیق بر رزه سه ره نه مان
گروه بن که وره و بچوگ تهی کورده کانی به ره بلا
باپاررینو به سوژی دل له آسانهی خودا
نصرت توفیق و فتحی وابه زوور به هم قومه با
تاله مهود و ایان گرفتاری قهرهی دوژمن نه کا
شاهرم (زاری) له خوشی کورده کرتومه زبان

مهباد چاپخانهی کوردستان

تهی جهوان « ۱ »

به مناسبتی دامه ررانندی یه کیه تی جهوانی
دیمو کراتی کوردستان

تهوش بزاته که نه گر خوت نه زان بی
مللت بی وه پیش تاسه ووی . و به او میدی
هوه مه به که ایواک نیون له قهر هه لستی و
بهی مارکس بگری و به دوان انشان و
ه کتور بیش رابرتن بو فر کردنی خوت و
مللت لینگ دهن . چاره ت نه هه دهی
خوت برنی خوت در مان کهی . و ته وانه
و ماموسایانی هم وان که (کیه) هه مته
له بهر دهسته جابزانه چون استفاده یان .
ای ده کهی ؟
تاپلون ههلی : تاپیک که به دهستی
چی لانگی مندا کهی دهه زنی دووریه
به دهستی راسته و دونه به زینه ووه . و چون
به هیوای بی که باندنی هم جووه روله به دهی
که دایک و زن و کچو خوشکت به چاوی سوگ
تاشا بکرین و به نیوه انسان له قلم بدرین -
چا زور به مه ردا نه دستی مبارکت بو ته وانه .
دریز که وه زیندانی اسارت ده ران یته بو
برزی آده می زاد تا کو بتوانن روله دایری
وات بو بی که بشن که هه یکی وه کو بوله
رزه بک به کورده وای چاگ دو قیای استعمار
کوته به رستی به زینه ووه .
تهی جهوان : په لایگی شه وه بار
یکی گران زور له کاروانی بشریت دوا
کهوتوی و آزاده خواهانی کاروان هه مته -
چاویکیان له دوا ته که به کورچی بان که نهی و به
هه مه لایکه وه هه پیشه نکه دل پیساتی که
به خورتی (زور داری) خو بان په سه آده می
زاده دایره و و جلیو کیتی کاروان ده که نه و به
ری خوار و خبیان داده به نه له ماروان بی و هه چی
تردو چاری ری . به پیچ و به ناته و به راست و کورت
ترین رینگا دوا مانج و هه هه مه ولایک برون .
تهی جهوان : که نهی بیگانه بیلانی
سفری ده ورایشی کهری زمین و سا کشتی
مه جاهی افریقا و قبه کان میده تره به بیله تره به یوی
وله کانی تطیق زور که غلطی تیداده کا آماده
به بو هه مو جووه اذیت کیشان و گیان بازی له ری
ترقی یدانی ملت و نیشتمانی خوی . جا و بزانه به
قدم یدانی خیابان و آلا به سینگه وه گردن و مر حمت
والتات زور و که کاری توجی به چی نای .
(دیموستین) حکیمیک که وره ی
پوتانی کانی قدیم بووه . روزیک تطیق زور به
قیمت و بررستا بو اهلی شاره کهی ده کا له بانه ت
نه ته و و نیشتمان به روه ری . له بان که میک
دوان ته مانا ده کا که قومه کهی طاقبان
چوه له پسه کهو خه و بان دی دیموستین
دهلی حکیمیکان بو بگریه ووه . هه مه و بان راست
ده به ووه و زور به اهتمام گوی راده کرن . د .
دهلی : کاربایک جو سفر بو سواری که ریکی به
کره گرت و ختی نیوه رو برسی و بو سنی اسه
سیه ری کره که له بهر گره ای هه تاروان به خوا
خاوهن کهور که گوتی من که درم به کری داوه
سیه ری به تدا و هه پیش گوتی سیه رنه گهل که ره
ختی به کاره بان هه دردو کیان هه پان بو هه مشنو
هرر چونه شکایت و باسه کهی بریه و وه سده ننگ
راوه ساقومه که هاته جوش و به شدت دا و بان لی کرد
که مسکا که که ته و او بکا نازان حق بو کامیان

آگاداری

وه کسو مفاهمه
ده کرت اشخاصیک که
هاری اما کن صومین
له قبلی قاومی . و کبا .
بچی و شیرینی بزی و غیره
اکر ژیل و کاتی ده کان
خوبان له خیابان پامیر
صومی و پیش ده کان خوبان
روده کن . بدون نه وهی
که ره پختی ظافت و اسول
هداشت بکن و معلومه
که ته و کاته هینه باعت
تولید نخوش و کافت
کسوچه و خوبان له بهر
ته و به ته و او ای اهلی و
لشخاسی نیو برای سه
موه راده که پندرت گه
له وه پاش جدا له کارانه
خود داری و بیبری ته و
هی بانیه که بو هه وانه
تیس کراوه و اداره ی
شارداری حلیان ده کا
زیل و کافت له هه چی .
جی به کی دی رونه کن
والا له طرف فرمانداری وه
تعقیب جریسه ده کرین -
لشرف فرمانداری مه باد
ژنرال سیف کانی

سویاس

مدهی مانیک مبله نه
خوشی (نفوس) بوم هه
آغای ده کتر کمال هه
بندی که کتریک شاره
زابه هه مو نه خوشیان زور
به زوری و هه لرت مه لایچی
کردم گهلی سوپاس
له ده کم .
وجودی هه و ده کره
شاره زابه زور غمینه و نه .
خوشی زور سمانک به هه .
سانی علاج ده کا .
هه وادارم هه که سیک
نه خوش بی مر اجهی بی
بکا حی اطیباته .
زادی

جیزن له سپاس

سپاسبول - ناس - دینی
شاری سپاسبول چاوه
ندازیکی جوانی و مخوی
گرته و چونکو جیزنی
هه مه زانندی نا و کانی سو .
ری کر نیوه چندی هه وهی
پیشه وه خلکی سپاسبول
خوبان بو جیزنیکی و هه
آماده ده کرد

پنج خشته کیکي

هونهري بهناوبانگ

(دفاع) له ژرخي حزنې محمدالمصطفى صل الله عليه وسلم
 يامحمد ليوبه بارو دل به پوربانم مه که
 اي ره نيسي همدوعالم دیده گريانم مه که
 دهسته از نو چاوه ريگه ي دهستی يارانم مه که
 من که آلي توم ذليلي باري عصيانم مه که
 غيري قايي رفته توت بو گهس نئاخوانم مه که
 اي شماعي شمس و گه و کب شماعي انواري تو
 زيتي جنات وعدن شبيهي رخساري تو
 اي براقوتا جور و رف رف خه لمتي اطواري تو
 اي مسيحا چاوه ريگه ي نقطه ي گفتاري تو
 بهش بر او بي نصيبي لطف واحسانم مه که
 اي فلامي بارگه ات قيصر و داراو جهم
 اي له ديواني جزا دا شافعي جمله ي امهم
 مسندي نه ورهنگي بزم ت که و نه روژه له حوقه له م
 انتظاري فيضي لطف تون همو رو عجم
 غيزي الي طاهرينت دهسته دامانم مه که
 تو کلیمو تکیه گاهت عرشي اعظم مثلي تور
 قلبه وسيني له به نياما به تیکه له نورو نور
 باعثي تزيني قصرو چنه تو سيملي حور
 روژي محشر چون به باري نه که به تو ييم بو حضور
 ساله به خاطر حسينت دل پریشانم مه که
 واسطه ي نطقی بعيرو مقتداي مرسلين
 شاطري ميداني فضلت صدو کوروح الامين
 ريزده جووي خواني لطفت صده زارانعا کفين
 يارسلو الله به حقی آل و بيتي طاهرين
 سه رکزو آشفته حالی دهستی شيطانم مه که

ماوي لایبري ۱

نطقی حضرتي پيشه وای

مهزن کوردستان ...

هوان آستانم ویم گونځ ډوډه بوخوتان ده رانن
 که تيمه نهغتي کي گوره مان کردوه وانم
 ريگه به دا زورمان زحمت کيتاوه و گه ليکنان
 فداکاری نواندوه ميتاش ښو نه گره م کاره تان
 له پسر گرانه هيج مانبيکي نيمسکنه کوردي
 هره به له بندگ ده گه له شوشارنه اي آذربايجان
 گه لي يان تريکه هاو کاری بگن . مثلا
 کوردي ده وره بيري وورمي ده گه له وورمي
 و کورداني ده وره بيري شاپور و خوي ماکو
 ده گه له شوشارنه هاو کاری بگن . و ښمه
 ده گه له آذربايجان هيج جياوازيان نه
 له و له امدا گونيان ښمه آلاي مقدس سي رهنگي
 کوردستانم هل کردوه که له سيهري دا
 خومان وهه موو کورديکي دیکه به سينه وه
 هتا قطره يک خون له بهر بدني ښمه داماي
 آلاي مقدس ايمه تاي نه وي بيت . ميتاش له حمدي
 خوداوه آلاي مقدس کوردستان له نه واري قاطبي
 کوردستاندا ده له رينه وهه درمي به رينه وه .
 نه و آلايه نه ياهر ئي ښمه به به لکو آلاي همو
 کوردانه وهه و انيش چاويان له و آلايه وه به
 هوميدى له رينه وهه نه و آلايه ده زين وانو
 جيگانه تا ده که ده ميتاشا له سرخا که مقدسه که بان
 له راوه توه ده به به رينه وهه و نه گه ر سنکيش
 تا هوروه له ښمه يندرياييت له به رينه وهه که ښمه تا
 نه وورمه دارمان نه به وهه له خوښدن و تارستانيت
 دوور که وتينه وهه وه کارواري حکومتي
 تشکيلاتي بي خبرين . ده ښمه همو و کوردي
 خون ياکين و گتله ريگاي کورديت دا
 ده مري . جوايي کورده کاني نه و ناوچانه به بن
 نه وهه بو که غرضم کردن .
 ولهم سفره دا کمن به شاره کاني وورمي
 شاپور : خوي . ما کوردا روبردم برايي

راجع به تاقی

کرده وهی دو وهی
 پيسی ائمی
 ساقر اتيسکو (۸ گه لاو
 يزرويتر) دو وي نه درياسالار
 بلاندي له انجمنی روزنامه نو
 سان راجع به دو وهه م تاقی
 کرده به پيسی اتيسکو وهای گو
 ت : له ليکولينه وهه داوياري
 کله به دو وهه مهنده .
 سانی آمريکا گشتي يان
 وهه در دست کن که يتوا
 نی له به رانبه ر توفيني پيسی
 اتيسکو خوي ورا گري .
 مسيو روژه راول کرنا .
 سي اموري درياي آمريکا
 در گاندي ۳۰ ميه پولي به کم
 ۸ تا ۴ متر بلند بو
 وي که وتني توفيني پيسی
 اتومبک به رزي دار نکاتو
 به ننداز . يک سهخت بو
 کناو نيو براوي ايردريا
 تاجه ند سه متر فرري
 داوه وهه ونده ي اسب
 ديوه که ناچار به ازدر
 قوسان کرد کارناسان
 پي يان وابه که ئيدي تاقی
 کرده وهی پيسی اتيسکو
 پيوست نه به لکو ده ي
 نه و در سانه ي که له دوو -
 جارتاقی گرده وهه دا فيري
 بوون به که به گه دويسان
 بيتن .
 نيويورک - رويتر سهه
 وي ۸ گه لاويز راديو ي
 نيويورک له بايست تاقی
 کرده وهی پيسی اتومبک
 هم خبري زيروه وي بلاو -
 گرده وهه :
 له سرتاقی کرده وهی
 دو وهه جاري پيسی اتيسکو
 جيگه له و ناوه ي که تاقينا
 خبري تقوم بو يان دراوه
 دو وزير دريايي ديکته
 تقوم بوون -

وینه هه لگرتن

له فلاي پامير
 تاشکند - نه و فروکادي
 که کاريان در اوتني سه
 له فلاي پان و به رين
 (نيشتان اصلي نه زادي
 آريا) و ينه لگرتن ۷ ي
 گه لاويز بولاي ساخو ريني
 خويان چون .
 لوتکي هره به رزي کيو
 اني نه سه مرتبه ۷۰۰ متر
 بيلنه به م بوته فروکه
 کان ناچارن له بيلنه يه که
 پتر هه لگرتن تانوان
 وينه هه لگرتن .
 فروکه جي وزا ياني
 که له فرو کانه دن
 چندي له وي پيش
 تعليماتي پيوست فير بوون
 و چاوه نوري ده گري
 که له حورينه به رو بو -
 به که روونک و مچنگ
 بيشن .
 به گهتي سوسيالتي
 دنيا به ده توان آشتي و آرا
 بش حقيقي به ره رار
 بگن ليون بلوم ليدر
 حزب سوسياليت افرانسه
 گوته يتي بو به ره رار
 کردي آشتي به راستي له
 دنيا به دا سوسيا ليستاني
 دنيا به ده ي پک بن
 و يال و پک دن

معزني اسرادي نه يوره هيري ريگه ي هدا
 خاگي ريگه ت کحلي مازاغ البصرو انبيا
 شادقي بورجي نيوت شاهبزي گبريا
 رحمي خيرت بي به قانع تويو ذاتي خوا
 کواخلا تي تم مستحقم روتوعريانم مه که

ماوي لایبري ۱

بیمارستانی شوروی یاشفا

کوردهستان به سه ده به کوردستانه چوونگو له محبت به داري زور
 له باهه و ناچارن بو داوا و مهالجه به تهوريز مراجه بگن خنده نيکي
 زورزي به کوردان کردوه و تا نه و روچنه سد کوردي له کيان بورده
 گه له به سه ختي مرض مرگيان له پيش چاوي خويان محتم ديوه
 له مرگ بجات داوه و له وهر گرتني حق الممالجه بي نه ندازه مراعاتي
 هزاران ده کن بيمارستاني شوروي له تهوريز شفاخانه ي کوردانه هه خندني
 بيمارستاني شوروي له تو ريز له مده ي کي که مدا به کورداني کردوه بي
 وينه و ته و اوي تم موه يته لائر زاناي هه ول وتي که پيشني شخصيکي
 بز دوست هه و وره آغاي دکتور صمداوف رئيسي بيمارستاني نيو
 برلوه تم خصه به شو و به روز ته و اوي وختي خوي سرهي خدمت و چاوه
 دم بري بيماران ده که آغاي صمداوف شخصي خوي جزيايي وضعتي
 بيماران له محبت خوراک و پوچاک منزل تخت خواب . رخت خواب لباس
 هوا حالجه نظف و ساردي گه رمي منزل و هر عتيک که بويما رسودي بي
 و يا ضرر بگيبي ره چاوي گرتوه و چکو تر غفلتنيک له بيماران
 نهاکا تم شخصه بوخندني بيماران سه و روز

آذربايجاني له سه مانداروه بگره تا رؤساي
 ادارات و کارمنان و خه نکسي شاري تاجه ند
 فرصي ييشوازيان له ښمه گسرد وهه مرکه
 گه يشتونه نيوهاري بويشمه مرگه خانه ي خويان
 بانگ ده کردين و له چوون و گه رانه وهه دا گارد
 احتراميان له ريگه دايو داده تان و نه گه ر ل -
 نازاني ويوه و وختي استراحت و کاروه که که
 ته تايه و وخته و هر کاره له به چاوه و دا اهميتي
 هه به که به نازاني بيماريت . باورم يي ! کن
 پياوخال ده که اساسا ماندوو بوون له وجودي
 هم شخصه فاهه دا کار نا کوي او وجودي له موله مده يک
 دروست کراوه که ده گه له وجودي خلکي
 دیکه جياوازه . خانمي آغاي دکتور صمداوف
 له خوي که مرته به هم خانه زانا و پرده مهره
 محبت له ته و اوي مراحل يي را گه بشتن به
 وضعتي بيماران شان به شاي ميرده که ي حاضره
 و به ره قار و کرداري پرده مهره عاطفه ي خوي
 نه خوشان ده لاويته وهه و به ساغ سلامتني وشفا
 او ميده واريان ده که . به راستي ي هم دو و زانه
 باو کوردا بيکيکن که خودا بو نه خوشاني نار دوون
 له بيمارستانه ده له به رجاو آغاي دکتور صمداوف
 و خانه که يدم هم بيمارک و له کيک وان هه و .
 به نايه جديت بو به نظري صاوات ده زمان ده کرين
 زور دارويي زور قتيور ده و له مده له کن وان
 هيج قريان نه مهن که هم قسانه ده ليم به هوا

ماوه له لایبري ۴

اداره اقتصادی کوردستان حساب الامر جناب آقای فرماندار بقیه تمیرات انبار تپ غاه مهیار به تقصیلی کی که حلیه منقشه... شرح ددری به منقشه تعمیر ده کاله آغایانگی مایل به کوترانی تعمیر انباری نیو برارون خواهش ده کم پیشهادی خویان ناروژی ۲۲ ر ۵ ر ۲۵ ده گل فیضی سپرده سندنهنی که حساب اداره غله تحویل سندوق دارائی مهیار درایی بدتری اقتصادی تحویل و ناروژی جوار شمو ۲۳ ر ۵ ر ۲۵ سانی دهی بیانی له اداره نیوهارو حاضرین که به حضور هیئت کمسیون له وموضوعه مذاکره بیوست بگری البته اشخاصیکی کترین میلی پیشهاد بگن منقشه بهوی تعلق ده کری هه کس منقشه به نیوی هه او بووه له کاری تمیرات خودداری کرد سردهی وی بنفی دولت ضبط ده کری --

۲۹۳
۱۹ ر ۵ ر ۲۵

ماوهی لاپره ۱
روژوی مانگی
رمضان یکی له ارکانی مهمی اسلامیه
ومانگی رمضان مانگی عبادت و طاعته
شهر رمضان الذی انزل فیہ القرآن هدی للناس و بینات من الهدی و الفرقان

و ديسان شیري هه ده خوا انشایش له کاتی روزودا ده گل هه هوی له محققدا مسافرتیکی روحانی کسردوه به لام کاره کاتی جمایش نهجام دده .
که او بو دیاری ده که به کی له فوایدی روزووی نزدیک بوونه هوی بشر نه میدنی هه صلی و زیان و تربیتی حقیقی خوینتی . ده تواین به چاکی نی بگن که چلون روزووی له شو و گیان تیک ده مخا و هه رددو گیان ده خانه بیری زیانی به راستی خوی . روزووی مانگی رمضان به کی له ارکانی مهمی اسلامیه و مانگی عبادت طاعته و چا کترین عبادتان له مانگی ده بهی ده هیندری . خودا له مانگی ده له عبادتی خوی تریکتره باشتر توبه ی قبول ده کا و گو فاهان چاتر ده به خشی وله فضلی خوی عیدن به شدار ده کات . مانگی رمضان مانگی که قورآن ده دیدا نارده راره :

(شهر رمضان الذی انزل فیہ القرآن هدی للناس و بینات من الهدی و الفرقان) (مانگی رمضان هه مانگی که قورآنی تیدا ناردراره که ریکا نشان ده ری خه صیبه و نیشانیکی - روونا که بوریکا نشان دان وجوی کردنه هوی چا که خرابه) مانگی که خودا له نشانی ویدا فضالیکی دیاری فرمووه . و به کی له شهوانی ویی که وره تر له هه زار مانگی بو براوه مانگی گیرانه هه یاک کردنه هوی نفس . مانگی خویان کردنه هه نزدیک بوونه له خودایه . به راستی چی مانگیکی پرر، بیتر، پرر، روحانیه ؟

خوگیرانه هه له کارانی که ده گل روزووی دیک ناکه وون ، ده کارهینانی مقرراتی که بو سخی روزووی - فانراوه :

روزووی وره زشو به به ره کانیکی بررینه که به سانی و سلامتی گیان و نه ندانی ظاهر و باطنی انسان و بو بیز کردنه وه له ده ره و عبادی برسیان ویی چیزان له شرعی مقدسی اسلام دا

مشروطیتی ایران

کومه ملی خه لکی که له بهر چاوی وان وه کو میشوله دی نواند و خه به ری و نهضت بکه به راه بهر ارتجاع و بله وزی راهه سنی بی شک موفق و بیروز دهی
ملتی ایران بو هه ستاندنه هوی توله بو آسوده گی نه نه هوی دواروز و بورز گاری له زرنجیری استداد داویشی بیاره تی بلاوه کرد و هاواربان ده کرده که ر ضعیف و بی هیز له به راه . مه ر کرده هوی ظالمی دا هیزی خوی دیار نه کا هه وضعیه بو نه بو له بین ده چی و چاره هه وه به که باغی روزی رشی خویان له نیوه هه گرن

تاله روزی هه زده ی ذی القعدة ۱۳۱۳ به یچه هیزی وایمانی قایمی میرزارضای کرمانی دمانچه آردار چه ند کوله ی هاویش و سیکک له گه لکان له سه ردای ناصرالدین شا حی گیر و بودوین چار ناراضی بونی خه لکی له دولتی ظالم را که یانه

هه روه کو هه وانه ی که ناراضی بون له ده ره می نادرشاه آغامحمدخان به شه و شای خویان گوشت نه وای میز و نوسه کان و هه که سانی میزوی مشروطیتی ایران نیوسیه سه رچاوه هه و نهضت بیان له کوشنتی چواره مینشی شای قاجار ازماردوه

له بهر نه هوی له روزووه فرعونه کان و جاو و جلال زور جار تیک روخان و ترس و خوفی خه لکی له روزووه صد ها کس فندا کاری و گیان بازی نواند و هه زاران کس سه ری له ریکای مرانی مقدس مشروطیت دانا

له روزمانی را تاویش شای هاتو به ره له سنی زور هاتو ته سه ری و هه ر مدیک بیابونکی بی همت مفور بیابو کوز خانن چاسوس دزی آزادی هاتو به سه رکارو نیانه شتوه قانونی مشروطیت اجرا کری سی سال له باش بلاو کرده هوی فه رمانی مشروطیت له لاپه ن هه مفر الدین شاه کورری بی عقلی بی هوشی وی محمد علی میرزا به دوزمانشی و به ره هایتی مشروطیت هه استاو عماره تی بهار ستانی له توبست و آزادی خواهانی ژور به نیابوه تی کوشتن که به یزوی وی زور به لاری کردوه و فقط خویان نیابوه

بالاخره له باش هوی که محمد علیشا له تبیدگی اسداد دنیای هه چی هیش چاوتنه تی رضاخانی میرنج که قوری بو به حضرت اشرف سردار سه و زرنجنگ فرمانده ی عالی کل قوا هینه ی بی نه چوله وزیر را بو به سه روک وزیر بالاخره له سه رتحتی بادشای دابشت فجایع جنایت ظلم و زوری که هه مملونه ده که له خه لکی و به نیابته تی ده که له نیمه ی کسرتا دنیاهه به له بیرمان ناچی ناقضای شهر بوری ۲۰ هوی نه ده بو بگری ده گل ایسه بیان کرد هه رحیس و تبیدو قتل و عام و تالان و ربووی هه رباب بو له تاو کوری دینا له ده ره هه تبوی بی دایک و باب له کوچان ده

گر باهه رزن بو مملک برابو هه ر کچی کورد بو فساد کرا بالاخره هه زارن هه زار ظلمی دی که نه که ریتو شرح دم ده بی کتیبای لی نیوسیه و آغایان هه مو شاهنذ فجاج ده وره ی بیست ساله ن ولی له وره زوه خه لکی ده به ده ره سر گردان کورد له ده وره ی بک کوبونه هه و بیکدوبیکبان حزب دیمو کراتیان دامه زرانده له زور رهبری پیشوای معظم هه آتیک خه ریکی بار بزرگاری آزادین وی و چان بویشکه وتی کوردستان به که وره و چوگک به ییاووزن هه ویان داوه و هه ولده دین نه و آزاده که به خوینی ملیونه کورد کر در او له چنگی ناده بن وهه و آتیک تی ده کوشن که به ری صلح و آشتی دا براکاتی دشمنان وزگار که بن له دو ایاده لیم بهری استبداد و ارتجاع چون هه وان هوی کشتار و قتل و عامی مظلومان بزی آزادی و دیمو کراسی لاگیری آسوده ی و راختی مظلومان

ماوهی لاپره ۳
بیمارستانی شوروی یاشفا
خانهای کوردان ..

به راستی هه واهمیتیه که به معالجه ی مهمترین شخص دده را به چکو ته تریشان هه واهمیتیه دده را نه ساساً ده ویدن هه زارو دوله مند و که وره و چکوله معنیه کی نه و ته ومانهش هه مو و له به ره بووی بشر دوستی نوع به روه ری آغای کتور سمداف و خانه کی دوزانم له بهر نه هه هوی هه مچنه کلمه سوپاسی بی پانی خوم له لاپه ن هه مو و خه لکی کوردستان به نیابته تی له لاپه ن پیشه ر که کاتی کوردستان هه به دوو شخصه نوع به روه ره بشر دوستیه که میوه ی باغی تربیتی لنین استالین مه زتن بیشکه ش ده که موهومیدم و ابه دولت و افرادی ملته کاتی اتحادی جماهیری شوروی هه همیشه به ده هه لات سه به رزه روزوومن له بهر انیه . یاندا به سگ و ذیل بیت خودا هه دوست و ملته هه ناهه تابه پایه درکار و بو خدمت ها به نوعی بشر موفق و بیروزان کات .

آگاداری
به هوی هه و آگاداری به ته وای طبقه ی سلطانی کبابچی - قصاب - آشپزخانه چی - فهو میی - شاری مه یار و ته وای هه کسانیه که له اما کتی عمومی دخالتیان هه به راده نه بندرت که نه و تاریخه و تاینج روزی دی به اداره ی بهداری سرا - جهه و له باش مایته ی زوم تصدیقی سلامتی مزاج له بهداری و ده رگرن و به اداره ی شارداری بیشکه ش که نه له صورته تیکدا له باش . روزله و طبقه قاته بدون تصدیق بینداری شارداری له کتیبوی جلو گیری ده کا و طبق مقررات تحلف تمقیده کری
سه روکی شارداری مه یار خسروی
به رنامه ی دواروز
زیانی بی هدف پانی سه ر گهردانی ادامه ی سه ر گهردانی مردنی حشی دینی

روزوواوه .
خوگیرانه هه له نه هیات و خه ریک بوون به یادی خوداو روو کردن له میدا . روزوودارانی به ایمان بو لا سه رووی سفار آسایشی وجدان - بهرز ده کاته وه .
روزوودار - ده ردره نه چی برسیان تی ده گار آگادار ده بی که نسبت به برسیان و رووتو قوتان و لی قوماوان چی قرضیکی ده نه بو - دایه و هه ره له بهر نه هه به که مانگی مباره کی رمضان دا پتر له هه روخیک له جامهانی اسلامی دا به خنش و خیرات و ده ست گرتی هه زاران باوه .
روزووی جگه له وه ی به یونه ی به ره ره کانی ده گل نفسی حیوانی رووناکی و سفاو پاک و خاوشی - گیان به یاده کا به ک استفاده و معالجه به کی طیش ده که بی چونکو به ناکی کرده هه ده که توه که روزووی گرتن له که لیک له به راجان دا به ک جور معالجه و اصلاحی مزاجیه . روزووی گرتن معالجه شرايط و مقررات جگه له وه ی اطاعت له امری خوداو هوی نزدیک بوونه هه له میدا و پاک و خاوشن کردنه هه و به هیز کردنی گیانی انسانی و ملکوتی به بو جامه ی اسلامی به ک یاسمو شه که ست و دیلینه که هه او ده تکی و نظمی دینی به ک کومهل مجسم ده کا .
آشکرا به هه فواید و محسناته و تم مزایا و شانازیا نه بوروزووی گرتن و هختی به یاده بی که روزووی به پاک و خاوشی و ایمان و مقرون به شرايط نه نیجام بدهی . هه گه ر - روزووی گرتن هه ر بوخونانده و فریب دان بیت دیاره که کاریکی بی بیتر و بی هوده به .

هه میده مان هه به له مانگی مبارکه ده ته و که سانی که خودایه رحیمتله نفسی خوی به شی داون قورو هه زاران و به بریزن و له حقوقیک که له لاپه ن خوداوه بو یان دیاری کراره ی به شپانه کن . به کی له فلسفه ی روزووی هه وه به که لای که نه و هه هه می که له خواردن ده گیردنه هه و به بری به هه - زاران . قیرو هه زار عابله ی خودان جا و مرن کومه نگ به عابله ی خودایه کن ناخودا پارمه تیان بده له دو ایاده و کیر که وه ی بهختیاری که مینتن به اجری مه وی بو هاویش تانانی مسلمانانی خوم ده که استفاده له موقیبتی مانگی رمضان داوخا و زووی تمنی ده که بن .

آبونمان
وه رزیک ۱۵۰ ر
شش مانگ ۸۰
دانه ی ۱۰

هه پهنه تی نو سه ران وه ده ری ده خه ن

ار گانی حزبی دیمو کراتی کوردستان

له چاپ وه ستلی دانی ووتاردا آزادی

امریکالهینی دووشهر

عبدالقادراحمه

وصلح دا

یا ولسن روزفلت ترومن

شهری گه وری پیشو که رویدا له بیینی
المانیا وده ساومجر له لایکه ووانگنتره وولانه
زیر ده ستگانی وفرنسه وروسیا وچهند
دولتیکی بچو کی تر وه کولبچیکار
سرب گرواتی ورومانیا له لایه کی تره ووله
پاش چند مده پکتر گیش ده گهل المانیا
و ژاپان و چینیش له لای بک گرتوه
کانه و داخلی شه ریون . ایطالیاش
که هول جارده گهل المان وو لی
وه رسوراپه ووله گهل حلفاداحل بو .

له پاش زبیکه دووسال شه رله بیینی ته مده و
پارته امریکاهه خوی به بی طرفانه دانه نا .
به لام چه نده امبیک بیدایو بوتیوه
خرانی امریکاله شه ریکیکان له م سبانه
هوه بو که المانگان زور بی ولسیان
نواند به رابه ر هندی مقررات که
دابوین وه کو دخل نه کردنی سنو-
ری بلجیکاری دان به کشتی دولته
بی طرفه کان له عاتو چوب هه رده و پار-
ته هه رکه ره کان له سالی ۱۹۱۶ و له
پاش دووسال شه رکه هه رده و طرفی مانده
وهی هیز کردبو و له پاش تصدیق ودانی
چهندیمانیک امریکاله لاین دولته بک
گرتوه کان له پابه ست دامه زانده سنی
آسانی دنیای پاش شه ر . و له پاش

هده ووروبه ری مسئلهی کوردان و

دواروژی ته وان آیاد اوخوازی کوردان بودامه زانده نی
دولتیک له کوردستاندا پیک دیت

وهاله نالیکی عجب ده کن که بکه بره ووه
بویشتمانی اصلی خوین و داوخولان
کدروز کار هم که رانه ووه پهنه بچیب
کا که ده نیشتمانی خویندا قوبیکن
بی زروخو قن هیز بیسته به ره هم وو
آلابان له نیوملانی آزدو سه به خوه
پله رته ووه . ماوه له لاپه ره ۳

هه م صافله بی ووچان له اساری هم
قضیه ده بان کولیه ووه وورد بو ووه ووه هم
قضیه له نه قضایای دولتی روزجه لایدا
جیکابه کی گه وری گرتوه .
قضیه کوردله عالمی شورش و
آزادپه خوازی داچه ندوره کی کاه
کرد و آخری هم شورش شورش
هوزه کانی کورده له عراق و آذربایجاندا
زماریکی زورله کوردانی تورکیه
وعراق و ایران وسوریه که لیک له
مسالکی عریدا بلاق بو ووه ته ووه هه مانه
کوردیکن که روزگی له نیشتمانی
اصلی خویندا که کورده ستانه داده
نیشن ویشتمانی بی ووچان آره زو

به یام نووسی تابه نه تی (المصری)
له دمشق نووسی : دوا یه ووه شه رری
بین الملل هه رهل دوا یه هات له زو
قضایای زلزله نی دایدا قضیه کورد
سه ری ووه مرنا ونظری اهتدای صحافی
سیاسی دولتی بولای خوی کیشاو

له رادیوی شهوی

مکسراتکو عیده دار پره که هیندیک
لورانیوم و آمریکا بیری گهله برامبو
دماشین ولسانی و بکدوری :
انگرا- سبه نی له بابت ایطالیا له کنفر-
انسی صلح دانه ده گری . تاران
هویی سیو مولوق له پاریس پشالا
زی تونیه رگانی کنفرانس صلح کوبو
ته ویک شیطانی شه زانده ده وضیاته
انزیک کی هنزلر کس تونیه ری
سیاسی ده مروه حاضر یون له آمریکا
ستر بزس و له لاین انگلستان ستر
الکساندر بانگ گراپون و له سیو
چیدویای و به یوانگ و سیاسی فرانسه
گیراوه تاران ته ووی خلکی
بیلو روسی که کانی هه رده المانیکان
بوخلکی المانیا ن مری کردیون
تریکه سیبه هه راکمیان گه وانه ووه

که چاوم بیت کهوت هیچ ساتی
پیکه نیی امل لیوه کانی به بی نده
هشت ، له بهر خوشی چاوه هینه
چوانه کانت ده بریفاتنه و دت کوت :
(ووردی) نمر دین و آلا ی کورد
و حکومتی کورد ستانمان به چاوی
خومان دیت ، خوزیا هه و آلا یه ره نگینه
له سه ر کیوانی آزارات و کره ماشان
وسه ری سلیمانی و هه مو هه رده کانی
کوردستانی گه ووه ده له راپه ووه به لام
داخه هم شه و آره زوه پیروزه ت مره
زیر خاک ! !
ته و هه مو احسانه ت هه بو

هه رچه نه روزنامه ی کوردستان روزنامه یکی حزبه وارغانی

حزبی دموکراتی کوردستانه ونه مقاله ی ژیره ووش له بیری حزب
به دووره به لام به نیوی آزادی قه لاهم له زیره ووه چاپ ده کری .

نیشینی برای کوچ کردوم

برای خوشه ویستم چلون له بیری
ده کم بارله کانی شورش سی بارزان
له عاری (و) توم دیت قه ت نه م دینیوی
به لام له لاین یکه له برانی کوردی
لیران چه نه نیشتمانیکت بره به ساری
هینایوم . ته ماهای بیرویه ووه هه م
کوردی بونی چوانیکی به هیمت ودل
پاک و خوزین گه رمیان لی ده هات ، به لای تو
کانت چه نه شورش برون که باسی کوهه
به لای و پشه وات بووه کردم دت
گوت :

برای خوشه ویستم (م) خوزیه آگات
له دلی پرله نیش ووه ردی من ده ووه
فرمیکی خوینی منته دیت ، ته و
مانه که به جیت هیشته هه وریکی
تاریکه به بهر آیدانی هه وای هه وچه
وانانه که حقیقت و آزادی تیده گن
نه ویدیه که به رده نی آواته سانی
تیدایه ! ! !

کار بکه بین

وتی کوشین

برایانی عزیز خوشه ویستم شیمرو که
دایکی نیمه (نیشتمانی) چاوی هه -
لیانوه و به دایکی بره رانم و چاوی بره
فرمیست تماشای رفقاری روله کانی
خوی ده کا و چاوه نوری و به که روزه
روز اولاده کانی هه نگا و پایند کن
ودایکی خوین که چه نده ن ساله له ژیر
زنجیری دلی و له بن بیی نه وظالمانه
شه و وروز هه ران بوینه ده ر . که
واپه لازمه هه ووه هه مانه لمان له ده ست
دایه هه مو مان هه و له به دین و کار بکه بین

تاران- دولت هوروی مصمم
گرتوه که بیستی زبانی خوی و انگلستان
بیری ولندن ده پته توه ندنی بیستی
بین المللی

به لام که ووه خنی لوسراوت بوله جردانه
کوت ددر حینام سه رنیم داناوی
ته ماهام کره هشت تومنه تی هه .
ماوه له لاپه ری ۲

مزگینیت ده می بهو زوانه
آلا سی رنگی کورد له عاری سا -
بلاغ هه له ده ریت و چاوی هه مو
کوردیکی بی زون ده بیته ووه . به لای تو
له حکومتی عراق قاچاق بووی به لام
ترست نه بو ووه ت گوت : هه من پیوستی

انجام ندری . له سه ر نیمه واجیه که
هه مو مان ده ستی برانه تی و به کانی
پدیه ده ستی یکه و به پشتمانی خودا
ویهمیر کارواری خومان زو به ره و
ژور به رین و رچاده کم که هه چیان
له ریگای باراستی نیشتمانی کوتلی
نه فرمون چونکو سه رچاوه ی روناگ
کردلی هه رمانج و آره زو یکه کارو
زحمته و هه ریک له برانی عزیز
آگادارین که ماهی تمدن و سه ر که و تن
و که ووه ری امیزاد و به آواز و آره زو
که شتن به ووه ۳ پینه به (ل-ر) زیانر
نیه له و نایدا هیچ آمانجیک نیه که
به بی ووه ی کاره که بو زحمته نه کیش
تیچه بیک لی به ده ست بیستی .
قاسم حجازی

ماوه ی (چلون له ژبانی خومان

لذت به رین

نه دما بهزه حه ستیکی زور له لاه ووه
له سازی بو دای زبانی خولی قالب
له زری ریگایه تین گرا ا اجوائیکی
واپه نشاط و نه کاره چکوله به ده کی
واعالی به وریگا پسته ا ؟
آپا به و حاله ووه به مقصود ده گات ؟
له وخت کاردا نه فسانه ی له زری لیه ووه
له کرد تاییکیک له هه و کاره کانی که اویش
و کسار تیل له ایشی خوی ناراضی بو
آمونه لای وی بیست هه گانی بی گه ووه
برونه دردی دل کردن
خیالیا ن بوهره دوکیان بچه لای ریه
کیان داوای شه لیکتی چاکتر بکن
وختیک قیامی هوس رلیمان حله
برچا و پشیمان بو نه ووه ماوه له لاپه ری ؟

میر بیو میر پونی ته و رزانه کاریکی
آسان بو و وانگرن کار کردن ؟
باریکی فورس و ناره حه ت نه ده زانی
بلکو بیی و ابو که خه ریکی هه ریکی
زور خوش و شیرینه هر وه گو انسان
اگر هه ریکی زور بی خوش بی ووه
چاکلی و له قله کانی نکات بکمال بیه ووه
له کری له سه ر او هه ره ت مرکز ده دا
و زوری اهمیت بی ده دا تا کوله آخری
ته دا پیروز ده نی

میزوی ژبانی ته و گه سانه ی
که له ساقه ی حیاتی خویندا مو فیتیان
ودست گه ووه توه به نیمه تابت ده کا
که .
عقیده ی انسان نسبت به زندگی
و به عمل هینانی او عقیده به له مدت ژبانی
دا گه ووه ترین عالمیکه بو ویش
کوتن و بختیار بوون ! هه رو که له
مثالی سه روه دیت مان : که له و روزه
وانگرن نظریه ی خوی له خصوص
زندگانی و کاری خوی گوردی . . .
هه ر له و روزه ووه سیلاوی خوشه خنی
و آسوده گی روی تی کرد : بوچه
چونکو کار کردن ووه گو هه ریکی
خوش ده زانی و توای روزی ته و هه مارش

چلون تالی ژبان

به گاری شیرین تبدیل ده کری
ساموئیل - کوردیکی جدی و بانشاط
و ولی بی کار بو کس گاری بی

وزیری امور خارجه ی جها میر شوروی
مولوتوف له م با به توه گونی هیچ
دلیلکمان نه دیوه که ایطالیا وازی
له سیاست گه نه که ی خوی هینایی
چونکو نیستا داوای عارو محاسلی
قیسنا ده کا دیاره هه رله سه ر ده وشتی
پیشویدایه

شرق الاذنی

دوینی له گونگره ی صلح دا هه ریکیک
له اشخاصانه له بابت آهتی به ستن
ده گهل ایطالیا دوان وزیر خارجه ی
رومانیا و میجرالی ساروک وزیر
انگلیز و نماینده ی حه سستان و مولوتف

کانی حزبی نه خنی میلی مبلعه کاتیا ن
به گوی خوتان بیستوه بی ته ووه
بتوانی نه هسی بکیش : ایوه که . . .
ایوه که . . .
ایستاکه خوشه بختانه
زنجیری ارتجاع له بیک بووه و ده ستگای
کنترول و قنیشی بیر له بیک تلاهی
کراوه خوتان زرگار کن و به ووه
آزادی و راحتی پیش برون ایستاکه
ره بره کانی ارتجاع گه رتاری سه ر
پنجی آسنینی آزادیخواهان بیون
وله گوه و که تاری زنداندا ته مرن .
عاقبت امیروز که شخصی
ره سپی دولت ماوه له لاپه ره ۳

آزادیخواهان

چوانان روشن بیری

سقره گهل ایوه هه

ایوه که ایستا متجاوز له بیک
سال پتسه به نعمل کردن اسواعی
هه داندو مشقات بو به ست هه و رده نی
آزادی هه ووه و نه فلانان داوه مدتی
به کسالی ته ووه که بو استفاده له مزایای
نه خنی پیش گه ووتسی دیمو کراتیک
خونی دقان خوارده و ، ایوه که دایم
له لاین ده ستگای ترسناکی ارتجاع
که به و بختانه تا گوا ایستا له سقر ماوه توه
له زیر چاوه دیری سه خت بو نه ووه
وه گناهی آزادیخواهی اهانت و تو بیخ
و حسو و شکه چه راتان گرتوه ،
ایوه که هه و روزه ی هه زاران ته و هین و جینیوه
هه زاران کلیماتی تاریکمان له هه ره نو که ره

له الفصول چاپی مصر محمد مجدی

بویکه نین

چرا ووناکایی خوبی بلاوه کرده و برد کشتی بهسه دانه دهات شاتوف ری لهوی کهوت تاشای کرد چول وهوله وده سببکی لاس لهسه ره وکغذبکی لهسه دانراوه گزانی کس لهو دورو بهره دیارنیه دهستی برد کاغذه کئی ههل گرت وخبو قدهوه نهوهی لی نوسراوو : بهمن خوم قوم (غرق) کرد زیان نهوهی بی ناوی کهانسان بوتوشی زحمت ودهری سهری بکا . . . که کاغذه کئی خربندهوه بی اختیار هاواری لی بلیند بوو روانیه چومه کهچی وه برچاو نه هات دانیش و سهری لهسه نه زنی داناو به فکر داجو وله بهر خوه وه دیگوت بهلی واقاحتی بووه خوی آسوده کرد له کویره وه مری دنیاخوی نجات داراستی راستی مهمانان که باوجودی وه شپاری و زانانی نان و آویکمان نیه و سهرمایه دارانی بی هوش و گوش به فیله فرج پرزیمان لی بوروی و زبانیکی بهذلتان هیه عیب نیه تو خولا همه لهسه ره وه هه نامه ساربه ررا که توشیان کردوین علاقه مان به زبان و جهان بی ناواله نجاتی من لهو چومه دایه : قهله می ده رنا هوش کاغذبکی وهک وهی سی نوولاسی دا که ندوخوی له چومه که هاویشت به دبه خستکی بیچاره ی دیش هات ولبسه کان وکاغذه کانی چاوی کهوت له بهر خوه وه گوتی لابند نه وانه له بهر نارمخی وچاره رشی ودرمزبون و بهو چه شته خویان آسوده کردوه پتین تراسی وان حدبکی هه وه به لام خو ژین نهانی نیه به راستی و فائده نه من و لیزیم و اچا که خوم نجات دم بقین نه وانه هه ر دوک به اشتباه نه جرون نجاتی قطعی من لهو چومه دایه هوش رووت بووه وه کاغذبکی نووسی و خوی نجات ما یاش قدریکی پولیس هات ۳ دهستی لاس دین

۳ کاغذهی لهسه بوو سهری سورما گوتی لابند چراید موضوعی قوم بوونی نهوه ۳ کهسه یاس ده کن و نه من که پاسه وانانی بیرم و که سه نه دیوه بیره دایه نه کاره بکا تووشی کیشه دهیم نه گهر نقریک باده کرا خوم برنه کم به لام خو کووه ایکن حتماً ده لین بوئه گهر شار هه ر پر دیک بوو که نه وانانی لی هه لبران ! بی ری کرده وه ریی علاچی نه بوو بوئه وهی توشی عتاب نه بی لاسی دا که کند و خوی له چومه که هاویشت بیده نیکی مطلق فضای ری را گرتبوو له ناکو و تارمایه که بیدابوو بولای لبسه کان هات لبسه کانی خوی له بهر کرده وه و نه وانانی هیکه ی به شانی داداو به کیف خوشی چوو مهالی نه و تارمایه رراو که ریکی ما هر بوو نه نکده ست و بیچاره بوو به وفله که میک خوی بو ژانده وه .

ماوهی لایه ری ۱
چلون له ژبانی خومان
لذت بهرین
۲- آبا ده بوو نهوه شغلی که به هزاران زحمت بیدایان کرده دستلی لی ههل گرن به میدی شغلیکی چاتر ، به امیدی کی واهی :
۳- آبا ده کری هر به شغله پست و سخته بی (ونه گورد رینه وه) بکاریک آسان و خوش ؟
نه و فگرانه و کو پردهی سینما بهر چاویان دا ده هات وده هاتن استفا به دن ولی اگر زمانه ی به کاری وده ت تنگی خویان و بییر کهوت وه له ترسان پشتیان ده لرزی ! اوجوانه (ساوئیل ماوه له لایه ری ۴

نشینی برای کوچ کردووم

لیتم برسی : آبا لیره چه چوره خه مینگ دانساوه به کوردستانی بکئی ؟ لهوه دام نا گوت : آمادم بیمه پیش مهرگه یک وله ریکی آزادی کوردستان بکوزریم داوای پیشه مهرگه بیت کرد به لام گویمان نه دایلی چونکه له رکاره زور شرزا بووی ، ویست بیه معلم نه خیر ممکن نه بوو چونکه بی سواد هه بن کار نادرته به سه وادان ، داوای ماموریتی تلفونت کرد نه ویش قالو قیلی هاته سهر . لهسه ره نهوه ناو میدیه چاریدی روو کرژیم له تو نه دیت . تا نه ورژیه که لهسه خیا بان دوو کولیره ی ردهم به ده سه موه ت دیت ده ر کم گرد که حالت چاونه به لام داخی گرانم بهک حفته بوو باخه لی من چاوی به به نایاتیک نه کهوتبو . لیم برسی کاربان نه دایلی آهنگی سه ردت ههل کیشا و هگوت : واده زانم کارم ناده نی تنیا هه ره نه ره دانه واننی ده گن نه من داوای با دشیان لیده کم که ده لیم کاریکم ده نی . چیرار روزی بی چوو وون بووی تیواردی به نیمه له دورموه چاوم بیت کهوت داریکت به ده سه وه بوو ، به پشت کوری له ریکی ده وریشتی ، رهنه گه سووره کت وهک لیموی زهردی لی هاتبو ، قهله کت ده کردو دوو عفا شت ده خوارده وه .

بهلی له بهر برسیه تی ، له بهر نیا تومیدی له بهر بی نوینی ویسی تووشی (تیفوس و تیفوئید به چوته بووی هه ره نهوه م بیکرا که دلت بده سه وه ویت بلیم براگیان نا تو مید مه به ، عزم و نایات بی به آوات ده گه ی ، چوار روز وون بوی به لام نهوه وون بو نه ت له من نه بهدی بوو ، چاریکی دیکه چاوم بیت نه کهوت وه له ته منی بیست سالدیا ، به بیکه سی ویی ده رتا دوور له لباب و دایک خرم و کس چویه زیر کورری تهنگ و تاریک ، حسرتی بیست سالدیت برده ناودلی خک چرای به خت کوزاوه . هزاروبهک آوات له دلی داو به لام به ناکایی روشنی ، خوت بوژیانی کارمانی ههل گرتو به لام دای هیوات بهری نه دا یاشی مردت به چوار روز امری و طیفت ده ر

جو ، به لام باشی باران که بهنگمان بو ده هین برای خوشه ویستم (م) نه نی نه تو له برسان نه ره دووی ، به شکوه هزارانی وه کوتوله که ساسی و ناسا چاری له ریکی آزادی هه و تاون ، گه لیکیش ریکی تو یان له بهره زستان دای کلیل میوانی هاوده ردت ده گه نی ، نه تو که وشت هه بوو چلگی چرات له بهر بوو به لام ده ی بزانی نه واننی که زستان ده ت گه نی رووت و قوتی به لام داخم نه و داخه که له کانی مردنت دا ره نکت نه بووم ، به لام بهو چهند شعره دلت به سکین ده دم : هه ره بچینی کونه به رستی کورد زرگارانی له ده ردی بهستی هه تا بچینی خوین نه و نه زان کورد زرگار نابی له ده ست بیگانگان هه تا کار به دست ده شتیان وابی کوردستان ده بی هه ره بره لابی ده تا نهوه نی سه رمایه داری میلت بهد بهخته نابی زرگاری برات : ووردی

میردم و خویان اغفال کردبه و قسانه چو بو شهرو کوزرا و تا ایستا هه روم ده زانی که راسته له ری آزادی و منقحتی به سهر کوزرا وه هچ حیف نه بوو سویم زده به وه - به لام بیستابوم آشکرا بو که کورری من و هه زاران و کوس و کوری من ههل خله تا ون و به ناوی حسرتی بشر کراوینه قوربانی سه زمایه داران، چاشی جنابی ترومین نهی خلیه ی جو رج و شطن و ابراهام لنگران وولسن و روزفات نهوه ی بهی گه تو گرتی ته چکه لهوش که ده رناچی و سه ر ناگری ناو دیوانگ و سعه ی ولانه که شتی تیا به دده بی و نه و تاریخه جوانه ی ولانه کت له سه ر شتیکی سه رنه گرده شت مه که - چونکه هه تا کو بیره زنیش له رفشار و کاره کانت گیشتوه .

آزادی ملتانی تیا بو . البته هم هه وه عهد و بیصانه متنا قضا نه زور زحمت ریک ده که ون . له پاریس و له دو مه ها نخانه ی به رانیه ر کلیمتسو ریسی وزارت فرانسه له یه کیکیان ولوید جورج ریسی وزارت انگلتر له شهوه ی ترانه وه وه که گوله سه گله سه ر که لاک به سه ر بین له بگیان ده مراند وله ناو و راست له خیابانده ولسون چانتا که ی له زیر بالیه وه به ۱۳ قاطعه وه هاواری ده کرد ورن و عده نان به جسی بگه به نر نه سه چوارده قاطانم : به مال کن . سی روز قه نه کردن وله ریک مراندنی کلیمتسو ولوید جورج دوامی کرد له اخیر دا جنرال سمس (مارشال سمس نیستا) سه زولف و زیری افریقای جنوبی بو نه م تیه و نیچایه خوی ترع کرد کلیمتسو ولوید جورج جی اقاع کرد که وهی استعمار قوربه بایی گورنه ویه انتداب و له لای تروه ولسنی اقاع کرد که

بعضی ولات زور له مدنیت له باشن بیویسته تا کرده گه نه سنی رشده طرف دولتی که چاوه دیری بکرین . نه سه سودایه یونان چومه سه ر قهله کانی ولسن قره درانه تیه و راه تی محیطی اطلطیک . و که ولسن گه راپه وه امریکا سه رمایه داره کان بی نه ش کردنی خویان له نیچیر له وزانی و شتیانی کردو نه و شیان به شون ۱۴ نقطه کانی وه نارد که نیستاش له مخیطه دا هه ره شو نیستان ده گه ری . رییس روز قلت له گهل وه شدا که مرافیکه یی زور به شیدت ده کرا له طرف سه رمایه له رکه

و ترومن به نیوی و کیل و ه کاری مراقبت به سه مه دا تین کرا بو و له لاپکی تریشه وه منافه که ی له راستی جهوریت که (دیوی) بو زور به توندی له علیه ده واه . دیسان توانی له پیش داخل کردنی امریکا نهوه ش هه ره چند عیدک له باو کی استعمار (انگلین) وه ریکری که میانی اطلطیک و مقرراتی طهران و بالتایون . وه گه ره نه بهمانانه به جی بهانابه بو سادتی بشر زور تأثیران ده به خشی به لام داخی گران روز قلت و فاتی کرد پیش نهوه ی هتا بعضیکه له نمره ی جهدی خوی بو شرت بیینی ترومن که وه کوزانیمان مرافیکه سه رمایه داره کان بو به سه ر روز قلت که هاته سه رکار میدانی بوچول بوو زو داروده ستی زور قلت گوری و رچی ترین شخص که بیرتره هینیه سه رکار رده ستی شرکتی (ستاندار داویل) دریز کرد به سه ر هه وه کونو قو زنی دنیا یعنی به ته و اوای خوی پک لا کرد ده ستی له کومه گ و یارمه نی آزادی خواهان هه لگرت و چوه ریزه ی استعمارچی و بو به ره ه تی هه ر جوره آزاده ک .

له بهاری باردا قرتساویه کان شاری شامیان دایر توپ بووب که فکری آزادیه تی دامر کینه وه و سوریا دووباره بیکر نه وه زیر ده ستی خویان . زنی پر و فیسور یکی امریکی که میرده که ی ماموستای جامعه ی امریکا بوله بیروت . چاوی به لاشه ی کوزراویک کهوت له خیابان راوستاو تیرو بر گر لایسان برسی برچی ده گری ؟ گوتی نه و نه مه نه گه شتم پک کورم بو . له م شه رده دا نه فرمایان دام که بو آزادی بشر جچی بو شه ر نه و

بو به مرهم

بی که سی بری ده سی به م قومه و اثری ده سه بو ایستا بوچی بو ته به ر نومیزه رویه رمالی کورد مالو حالیکه به به وه هچ بی غم تیا بشتی جی ی پدر سوخته و افنی یابه بو نه وه مالی کورد نه ی ده زانی هچ بلی جوابی قسه ی هچ که سه بدا بلیلی خوشخوانه خویمرو زبانی لالی کورد باغی او میدم نه مردم صدشکر خوم دیم به چاو پی که یاند آزانه زو خوینی ژاوی آلی کورد آرزوی دوزمن له مه و لاجی به جی نابی به هچ تی پهری گوراهه موهوشو خیالی کالی کورد حیفه لای من گه ره زابه ز که مه به گولزادی جهان خاکو خولو به ردو دارو بو شو در کودالی کورد شرطه من نه ی ده م بو تین و به وه فاسوز و حریر یهک کلاش و دو هه میش را سکو چوغه ی شالی کورد سه د که ره ت زبی بری قاضی محمد پیشه واه بو به مرهم بو برینی داخو ده ردی حالی کورد

امریکا لهیننی دوو شهرو صلح دا

له هه وه ل داخلی بوئی امریکا بو شه ره نیزیکی ۳ ملیون سه سه رباز هاته زهر سلاح و نیرابه جبهه و دو وه ونده ی نه و مقداره له یاش جبهه بهنی له امریکا تدریب ده کرا . حسیگه له وهک و اسباب و نیویستانی شه ریا خصوص نهوت نه کاره مه و یانی پک گرتوه کانی توندو نوئی کرده وه هسیکیان هاته وه بهر وه عکسی حال ناگیری مسویت بی هیز کردن و عزیمت شکانی به خشی به سه ر المانه کان و شریکه کانی . له سالی ۱۹۲۷ و به گو بری مه هه ده ی [لینو بر بسک] روسیا له شه ر ده رجو و دولتی روسیا فیصری له ناوچو و شورش جبه کان کاربان هینایه زیر ده ستی خویان . هه ره چندی نه م ده ر چونه ی روس له شه ر قازانچیکی زوری بو یو المانه کان و به وه بو وه - و به طرفی ۱۸ روژ تو نیان پایتختی رومانیای بگرن به لام چونکه المانه کان له نزعی اخیر دا بو خوی و شریکه کانی نه بان توانی زور خور ا بگرن بلغاریا و تورکیا تلیم بسون و له یاش که میک المانیس مجبوری تسلیم بوون بو . انجا شه ر هاته سه ر میزی صلح

له سالی ۱۹۱۶ انگلین و فرانسه به یما - نیکی به دزبان بهت له ابهت دایه ش کردنی نه و ولانازی که له تورکیا دایچراون به گوره ی معاهده ی سایکس پیکو و له عینی سالد اوله به یاش مدا کرتیکی دوزو دریز له بینی ملک حسین شر - یفی مکسیر هینتری مکماهون کار به ده ستی انگلین له سه ر له ابهت داخل بوئی عربه کان بو شه ر ضدی تورک که به م هویه وه ناوی جهادی اسلامه کان که دینیاً مرطوبی خلیفه عثمانی بوون بیته وه . و له قاطی نه و مه دا و عدیان به شریف حسین واکه . ممالکی عربستان به ستوری طبیعی خویه وه آزاد بگری و دولتیکی عربسی تیدادامه زری .

له سالی ۱۹۱۷ بلقوروزری خارجه ی انگلین و عده ی به جوله کانی ده وه مند و سه رمایه داری دونا دا که حوظنیکی قومی بو جوله که کان له فلسطین دایه زر بینی . شه ر و مکسو دیتمان له بیشتانیش و عدیان به رئیس ولسون ریسی جهوری امریکا دا بو که ۱۳ نقطه کانی بو به جی بسین که هه مو قهله کان خیری

ماوهی لایه ۱

بوگون ییزیم قدر تلی و سو یملی رهبریمز و صدیق معلمی

میز و غالب دمو کرات فرقه مز بن باینسی و شانلی ناجی میز و دوغما آتامیز بن خوی شهرینه نزل اجالالی احترامنه

دنیا لاریولی شادالوب (سلام و خوشی سالدیز) عرض ایدریک

باشاسین آذربایجان و کوردستان ملتاری نسن
قارداشایی و سلاحداش لقی
باشاسین بویکی ملتین دمو کرات فرقه لاری
باشاسین کوردملتی نین غیرتلی و قانلی جوانلاری
باشاسین واوزون اینساری بون مظفر و فرور عمر
ایدسون داهی رهبریمیز حضرتیشوا
خوی جوانلاری طرفندن حسین بعیری

بشریت عالمین تاریخی تحولاتی و ترقباتی
همیشه بویولگ شخصیت لرین آدابیه فرقی لاری
سرحدن لیر . چونکه بویکی بولکوعالی شخصیت
لرین حیاتی ن تأیری ملت لرین تحولات تاریخی
کجشمیش دورلردن آیروب و گنجلیک ایچون
تازیه ترقی دورسی آچر . مثلانین واستالین
آدینی سوته ملتین تاریخی چوروموش
تراردورشدن آیریبو وسرحدن لیر . بونا
کوردملک اولارکی کوردستان ملتین
تاریخی تحولاتی و آزادلیق و سعادت و ترقی
دوری ده حضرت پیشوائین مقدس و شانلی آد
یله سرحدن لیر چونکه کجشمده رزیه ن و ظم
واستیداد بجه سینده سخی لان و اسارت زنجیر
شین آتندایشان ملیون لارجا کوردستان ملتین
آزادلیقی و خوشی گولمه چخارشدر .

بو نا گوره بیزخوی کوردستان
دمو کرات فرقه سین جوانلاری اوچاسی ایل
دیملک الیریک که آلدیمیز آزادلیقی و چالده
یقیمیز غلبه ملی مبارزاتی آخیره جاندرماق ایچون
لروم گلیرشه بیرواج قانمزنی توکمک و جان
مزی قربان و بریکمه ابدامخا بیز بوخوردور .
جان عزیزدیرسه کوردستان ملتین آزادلیقی
ده اغیزدیر . قان قیغیلی اسه قهرمان دیمو کرات
فرقه میز بون پاراندیمی کوردستان حکوم
متی داخاقینلی دیر . کوردملتین خوشبخت
گیلی قارشی سندا بیز جوانلارین جانی قیمت لیر

بره ده دور . قیمت لیر هدیه ملی و بریک قیمت
لی آزادلیقی آلماق کوردستان جوانلار قین
باش شمار دور . چونکه آریخی میز بونی
دیلیلر و بالاریمیز بونی گوتیرر و گولچیک
نسلیمیز بونی ایستیر سوگون آنا بوردوموز
کوردستانی تهران که نه چورهوش مرتجع
حکومتاری بیزه ضرر بیه و قبرسنا بیزشکلده
تحفه ویز مشدیر بیزگرگ خرابه بوردوموز
آباد و قبرستانه روتن عزیز وطنی میزنی گلستان
ایتمه لیلک و اگر بیزیم بومقدس مقصدیمیز
قباقلین آماق ایستین اولسا که کوردستان
ملتین تاریخینده بوزقانعز ایله قانلی صحنه
تشکیل اینمگین حرارتله استقبال اینمه لیلک
بیزه قین دورکی کوردملتی نین بویگوتکی
رهبری و الهام جیستی حضرت پیشوالیون لارجا
قهرمان و اسکیت کورد ملتینه داینازاق
کوردملتی حقیقی آزادلیقا و دائمی خوش
بخت ایگیسنه هدایت و رهبریتک اینمکده دیر .
(کوردستان همیشه لیلک کوردملتی نه قالاچاق)
بودور بیزم ملی و باش شماره ز .

بیزسارسلماز اتعاده زنه و بوزولماز تاریخی مبارز
میراه و اونودولماز قهرمان قی زنه که له جکه
امید ایدر و حضرت پیشوائین رهبریلیکی سایه
سینده او قدرچا اشاجاق و او قدر آزادلیق بولوندا
مبارزه ایدم جیک که نابوتون دنیا نه ثابت ایلد که
تا گون بوز نورونی بر کورمه سیندن کسی بوب
کوردستان ملت آزاد دمو کرات باشاچاق دور .

آموزگاری نوژبان

تلپه ی چافری مده له ته که یکدا کوی بکوره و
نادو و هرقه له بلشا ایتریک آری بی بکوه بی کوه
اینه له باش کولاندنه که دای بگری و نری بکوه
وسمه عانیک لی بگری ، نه نچای بگوشه و آوه
که ی بکوره ناوشوشه بکوه و بوم آوی
چایه شووشه به نچیره کانت پاک بکوره و
به راده بیکلی و پاک می کانه و و کوه
آری بکوه بی دی وزور رونک نه می .
بو پاک کردنه و می منجه لو ناود و نه که
ن و که و چک و چنگاله زنگاوی و چوره کان
همندی خری بگری ناو آوی له کوله و .
وبه و آوه بیان شو زور به آسانی پاک و
خاویزین نه کانه و .

باش شهوی هاو برسه کی من زوری له
موضوع قیه کرد گوت مبهستی کوردان له
جولانه و بیان چه و جی بان دهوی ؟
جوابی داره : که قضیه ی کورد قضیه ی قومیک
دوازده میلیونی به و نیم قوم بینه صد ساله و آزادی
نیشتمانی خوی کده و له تانی دراوسی له چکیان
ده ریناوه کار ده کا
س - که او باو چاون ده توانن نیم له توبه نی
کوردستانه بجه نه و سه ریک ویکه نه بگدوت ؟
ج - بی شک نه خطوطی سیاسی هورست کراوانه
که نیم حدورو سنورهی له نیواجزای به لوظندا
چیدا کردوه و هر نیم خطوطی سیاسی به که له که
نی طبیعی مهم وطنه طا باغان و مه له نندی به پیدا
کردوه . هر روه ختی نیم سنورانه کی سیاسی
استعمار دای مه زانده لاجی کوردستان لشکلی
طبیعی خوبدا و ده رده کوهی . نه و دم قومیک ده بی نی
خاوه نی خاکیک کی ده و له مده ده توانی شان به شانی
مللی متری بکوه و بگری .

س - آباستان و اینه که خور کرده و می نیم
له ت و کوه بلا و نه له لاین نه و حکومتانه و که دست
لانان به هر بان داه به نسه لینه دیر ، و نه نگوشی
رژاندتی خوبی زورده کا و آشتی روز هله تانی ناوه ر .
ستیش لیلده کا ؟

ج - نیمه نامانوی قضیه ی عادلانه ی خومان
له ریک کی زوری و خون رشتنه و دست بجه نی بکوه
به ریک کی صلح و مسالمتدا و چه تنگ دین چونکه
قضیه ی نیمه له عدالت و حق و به یمانی ده و له تان و له
و لاتی انسانیت و له میانی آتلاستیک و له و بینه
آشکرایانه که له لاین پیشوائی دیمو کراتی له
چهند کفراندا گوتراوه کومک و هیز
ده خوازی و نیم پلینانه به همو هوزیک کی گوره
یا چکوه دراوه که آزادبان بدریش و زنجیرانی
به نده کیان له دو و ده دست بگریسته و
و نه که قضیه ی کوردان امه راساسی نیم صط
هدات و به یمانانه حل نه کری ده می نیم پلینانه
لاهرانی میزودا به کلماتیک بوج و بی نیولگ
نیویزین .

به هر صورت قومی کورد بوخی
خوی هاو له رده کا و له و دوات ده ی باریزی هر
چند توشی قوربانی و کوش و کوشاری به که
به شورش کانی نیم قومدا چاوک بختین سوری رسو
خنی غنیده و مبارزه ی توان ده ریک کی مراندهر
ده کوهی امامشله ی مصالحی دولتان که له ریک کی
ده ستلات به هر قومی کوردیدا تأمین ده می مسئله
به کی عادلانه و مشروع نیه کورد راضی تانی
که نمروتانی طبیعی نه و بینه آلتی تماعی ملتانی دیکه
و بینه موسی ختکاندن آزادی و برسیا به نی کورد
که ملتانی دیکه لذتی لی بینه .

س - آبا نه نکوراضین له و چه ورته کورد به که تازه
داهه زراوه و اطلاعاتو له وی چه ؟

ج - وختی رضاشای پهلوی له تخی ایران هاته
خواری کوردان نه و ده رفته بیان به غنیمت زانی و
نه واری کا به ده ستانی نه و حکومتان که له و
ده و پیدا لایه تگری فاشیسته کان بوله مه له نندی مه یاباد
پایتختی جمهوری نی نوی ده ر به راندو هیشکی
تحریریه ی موقیان دامه زرانده و باشان جمهوری تیان
به پیشه وای زعمیم محمد سابلاخی هله لیزارد
س - آبا کوردان تیکرا هم جمهوری ته تأید
ده کن ؟

ج - هیچ گمان ده و به یمانیه که همو کوردیک
خالص له نویستی خوی داهه مو جولانه و به کی
آزاد بخواری ده و دیو قیاده و کوجولانه و هه هاند و نوزی
ماوهی لایه ۱

له ده دور و بهری مسئله

کوردان و دور و ژنی نه و ان آیداو خوازی کوردان بو دامه زراندننی دو لیک له کوردستان داپیک دیت ؟

هیتا به هریم و نیویان تا (هیوا) بانی هومید
و نه ش و نه و جز به که قدری به گ به کی له
ارکانی تانی و که له پیشدا اثاره و له لاکرد .
و باش هومید شوری گوره کوزا
و و آرامی پیدا بو کوردستانی قدیم کرا
به سی به ش له نیوان عراق و تورکیه و ایرا
ندا و زماره بیک کی که میشله کوردان له نیو
حمه بریه کانی به کمتی شوروی دا نیشته جین
و اهیزر آلی نه و اندا ده زین .

قدری به گ له به لبت جولانه و می شورشی
کوردانه و هه سدی بو کرد و کوتی : هه
و هل شورشی کوردان له کوردستانی تورکیه
شورشیک بو که به پیشه وای شیخ سعید که .

بویا بیک کی آزاو و به میزو بیرونک بوو
ده دست بیکرا .

و نیم شورشش له برو بووی نه و فشارانه بوو
که تورکان له نه بینه کانی کوردستاندا دستیان
بی کرد بوو و نیم شورشه چند له به ر نه و می .
له وختی مناسیدا ده دست بی نه کرا تیشکا ویشوا
که ی ده گول ۴۸ کس له گوره گوردی
کوردان له سی داره دران مرانی نه و نه بوو
که خدمتی دولیکی ییگانه بکا بیلکو مرانی
آزادی نیشتمانی کوردو سه ر به خوونی نوو .
و نیشتاش نه و کوردانه ی که له لایه بونه ته
و به به معانکی عرییدا ده گول خلیکی نه و
ولاناه به محبت و برایتی ده زین و نه و نه ی .
که له تورکیه و دور که و تون و له خاکی
جزیره له با کوردی سوریا نیشته جین له ریک کی
آزادی نیشتمانی هه و ملی خویاندا کارده کن
چهند سالیک له موه به فرانسه بیان و یستیان .
نیم کوردانه به دوزمنانه ی خلیکی اصلی سوریه .
فرودن به لام پناوه گوره کانی خوینده وار
که قدری بک له پیش یانه و بوو کوبونه و
به فرانسه کانیان گوت . نیمه اولادی ملتیک
ظلم لی کراوین و به زمان بویم خاکه هیناوه
نه نگه و فای چا که له لیر به رینه و و کومه کی
ظالم بکین له هر مظلوم فوانتوایتش له
جزای نیم قسه دا . افرادی نیم کومه له ی .
تعیید کرد ولک دورختموه .

له سوریا زماره بیک کی گوره که کوردان
هیه و له نیو نه و اندا ذاتیکی مزین و کیز .
ده کوهی که له شاری به بویا بیک کی کوردان
(دیار بیکر) دور که و تونونه و له فشاری کار
به ده ستانی تورکان هه لایه ووه ، نه ویش شخصی
قدری بک جمیل پاشایه گه ماوهی بیست
ساله له با کوردی سوریه داده نیشی . نه مده
۳۵ ساله له جولانه و شورشی کوردان ده
به شیک کی زلی هیه ، بانی له و ده موه که
مصلحتیک کی کوردی بو له اندیشکای آستانه و
مؤسسینی کومله کوردی (هیوا) به له
استامبول و هه ورو اشتراکی کرده له و اوای

تشکیل بیکدا که بو استقلال کوردان دامه زراوه
له کوردستان ، له و ده موه چه نده جارن توشی
تعیید و بندو زنجیر بوه آخری نه و نه
حکامه بیک کی سخت بوون که محکمه ی
استقلال که باش کوزانه و شورشی که زعمیم
شیخ سعید آوری نه وری هه لایه اند بوو له
کوردستان دامه زرا به دوزمنانه ی قدری به لک
صادری کرد .

و نه من هاو برسه کیم کرد له گول قدری
به گ که بویا بیکه ر دینی ماتن و برنجی بوو
له به لبت نه و شته بوه که بوی و ده ر که و توه
له قضیه ی کورد له میز ووی نوی پیدا و له به لبت
نه و مه رانه به رزه و که کوردانی مخلص له
ره گزو قومیتی خویاندا پوی هه و هل -
ده دن . نه ویش مسرام و غایانی کوردانی
به دیری بو شرح دلم نه و بی وای که
جولانه و می کوردان نوی تیه ، له دوا ی نه
وهی خلافتی عثمانی که به هوی دین عرب و
کوردو تورکی بیکه موه بستی ووه و نه بیک چوو
سیاستیک کی ضدی ره گزی له تورکیه به پیدا .
بوو نه م سیاست به و سالیکی زور مسامح بوو
وله باش اعلان کردنی آزادی احزاب و کو
مه لانی تورکی هاتنه وجود و عربانیش بو
خویان له نچمینیکی عربان استامبول ساز کرد
و ارنا تو طیش . و ده و می عربان که و تن و خری
ارنا تو طی (باشکیم) بان بیکه و نه و کوردا
نیش به ریک کی نه و اندا توه چوون و خری بیکان

کوردستان

ماوهی لای ۳

له ده و روبه ری

مسئله کوردان و دواروژی نهوان

بلسوریه یا مصره موچی و تایید ده کاره ره شه به طبیعت هه جوولانه وه وشورشیک که به بهستی ده ویدا نجات دانی هوزی گورد و درناز بوونی نهو بی له مه بهت ده چنین و خوشحال دهوی و جیوا و زیگ له نیوان چولانه ری احسان نوری باشلی بتلیسی و مصطفی بارزانی و قیامی محمدی سابلانی (قاضی محمد) ی دا مادامیک هه مویان وطنی و قومی و به دوزنه نایه تی

استعمار بن دانانی بن س- به لام دیره دا کومه لیک له زعمای کورد هه نه له ممالکی عربی دیکه دا داده نشین به آشکرا ده لاین نیمه میلان له به که تی کوردستان تیک دراپه و هه ریبه که له جری خومان خود مختاریمان به سه بر تان چیه ج- یله وه و هلامی نهو پر سیاره بو کوفاری (الحرب الجدیده) که له ۱۵-۱۶ اپریل دراپر دوو له بیروت و هه در که وتوه له مه بهسته دا ده لی:

و بی گومان نهوانی نهو شورشه به درو ده خه وه له شورشی کوردی داصمیت یان نه و نه من زیاد ده که له سه ر نهو که بی گومان نه وانه که موی یورن له قامکانی ده ست پترین اغراضی شخصی یا ذمعی ذاتی نهوان وادار ده که بهم قه و دواروژی امانی هوزی کورد که وتوته دهستی کوردانیک مخلص و متدن و کس ناتوانی به ره نگاری چونه پیش نهو کاروانه بی

س- له دوایانه دا چه چاوه نوریکو هه به له خصوصی رابطه له نیوان کوردو عرب له دواروژی دا ج- زور به چاگی وه که خوی ده مینی، روابط له نیوان نهو دوو هوزه دا قدیم و قایمه میز وودین مصائب ویک را ضرریان ده کانه وه به رشته به کی قایم که ناپسی و یایه تی نهو برایه تی تاریخی له نیوانی کورد و مریدا هه واده مینی و بناغه ی قایم ده بی به اذنی خودا-

داهات و مخارج له

دوو مانگهی خا که لیو هه بانه مه رری

۱۳۲۵

- ۱- داهات له دوو مانگهی نیوبراو ۵۰ ۹۲۹۱
- ۲- مخارج :
- الف- کری خانوو ۱۲۰۰ ریال
- ب- بابنه کورنی میز و سندی و رومیز ۵۲۰۰
- ج- حقوقی عایشه نظر علی و دوو مانگه ۳۰۰
- د- حقوقی خدیجه زینلی ۳ مانگه ۶۰۰
- ه- حق حه بال و رهزی ۸۰
- و- حق جارچی ۶۰
- تیکررا ۷۵۳۰
- له شاره وانی ماوه ۲۸۰
- زح- له خزی یان دا ماوه بوونی جی ضروری ۱۴۷۱
- تیکررا ۵۰ ز ۹۲۹۱

ماوهی : (چلون له ژیانی)

خومان لذت به رین

له یسترده می و قه جی چاکری وه کبرده که وی هه ره و تهره تی : که سیکه که له سه تنظیمی ههنا دسنوری نهوه وی وری پشان هه نه ناتوانی ابیکه ریک له شغلی دایکا و سه به خو اداره ی بکا، بزانی نهو که سه همیشه زبردست دهی وهر- گز ناتوانی به بی مستدری کارانی که وه وه قه خوی له سه رفاهی بکا که وه ناپشی ووه که سیکه که هه وه له کاری خوی به وجمله ی شروع بکا : نه من له و کاره دا دهنرم، دهنرم نه توانم بهاری بکمه هه و جوره اشخاصه هه ره به بی له ساجلی قهری دا یلقه زه بکا ! وه همیشه له گه به سخی رو به روی ...

له برعکس کسبکی به دلیکی گرم وری آوات و بشوق قلبی وه دست بکار بکا : اگر مشکولیکی هه تپشی به جیزی ارد مرای برنی ولای برنی نه و شخسه کامیاب دسی، و سه ره کوی بوو کی خوشبختی بو دینه ما وه ... هر وه کوانمان اگر به دلی کار بکا و نظریه بکی دورنی بوژیانی خوی به بی بدستی خوی چالی بدستی بوخوی جهل کنده هه وه هه هه کی سیکه علاقه مند به کاری و نه زندگی داهدلیکی واحدی هه بی کسریک له خوشبختی و سعادت بوخوی دورست کردوه چسکو و سبلی ژان کر کردنه : انسانی کار له برسان ده مری، که وای بهمهش صفت برین، شغلیکی که هه مانه نهرلی نه دایک بهن و مسابق ذوق و استعداد خو-

مان میگورین تا که به قهوی احسن انجمنی بدین وتی دا موفق بین و له نتیجه دا ده زیان خومان به نوازی معنی لذت برین نوا بوو .

ماوهی لای ۱
به قه له می خوی نه مردم
له کوهستان به کورتی و ره میرا وه
آزاد یخواهان . جه و ا
نانی روشن بیوی به سقز
له گه ل ایو هه

له گه ل بیرو و هشتی آزاد یخواه کان موافق و اعلامی کرده له نهعتی دیمو کرانیک بشیانی نه کات نیو و بواحت دانیشتون و له نهایت درجه ی محافظ کاری نهو زیانه ی خوتان راهه بورن ایو خبال ده کن که مر تبحر و دیکناتور مشه بکان له دور نه بزیگ شاهدهی اقداماتی آزادی خواهانه ی ایون ایو له بریان به چن و بامکنه نشیر عقیده بان وایت و بلین اشتبانی مدتی ایو مان اذیت و آزار داوه ؟ به گه خخوا نه خواسته گردشی روزگار روزی به عقیان بگری له ایو صرفی نظر کن و له بشیوانی نهعتی دیمو- کراسی نهوان به خشن ! نه آغایان به گه ایو مابندی و عقیده کنلی اشتباه کن . سوخت به عزت و جلال و که وره ی آزادی نه گه روزی بچوک ترین خلی له تهر کانی آزاد یخواه کان بی وارد بیت یان له به کیه تی و ایوانی نه وانه زه ری سستی ناتوانی تصور بکریت نیو ما ولین که سانیکن که ده که وه به ری یای تند بای بی احترامی مر تبحه کان خوتان و عقیده ساتی ملی تان به بای ناموسی ده روا و مخصوصاً چو نکو له وهستی خویا دهستی اتحاد و بگانه گیان به به که نه وای نه وهی که بتوا نن بچو کترین دفاع له به گز تری بکن له بین ههرون ایترای آزاد یخواه کان ای که ساتی که خاخر بون به قبولی مرامی مقدسی دیمکراسی اعمال و گیان بوردن و بو بیشتره تی مرامی مقدسی دیمکراسی له هیچ گیان بازی و فداکاری کوتاهی نه کن .

داهات و مخارجی حزبی

یایان له یه ک مانگهی جوزردان ۱۳۲۵

- داهات
- له دو مانگهی خا که لیو هه بانه مه رری داهاتی مانگانه ی حزبی یان به تریبی زیر و مه :
  - ۱- بهوی یای کلوم سلطان سرو کی محله هه رنهان له برنه تی مانگانه ی جوزردان ۱۳۰۵ ریال
  - ۲- بهوی یای خورشیدی شاطری سرو کی محله ی بازار له برنه تی ۵۰ ۲۸۲
  - ۳- یای خدیجه ی ماشی سرو کی محله ی جومی ۵۰ ۲۲۷
  - ۴- یای سید عایشه شاطری سرو کی محله حاجی حسن ۵۰ ۸۲۲
  - ۵- یای سید عی و لی زانه به مواتی یای رعنا زر گه ری سرو کی محله ی خزی ۵۰ ۹۳۶ ریال
  - ۶- یای زینا حاتم به تونوه ری یای رعنا زر گه ری سرو کی محله قوه قبران له برنه تی مانگانه ی جوزردان ۳۳۰ ریال
  - ۷- یای آمینه ی داودی سرو کی محله ی قیله ۲۱۰ ۲۱۰
  - ۸- یای زارای مولوی سرو کی محله ی زر گه بان ۲۰۰ ۲۰۰
  - ۹- یای پیروزه ی مشیری سرو کی محله ی جامه ۱۲۰ ۱۲۰
  - ۱۰- یای طه و زه ری به زاده سرو کی محله ی بیودیان ۹۵ ۹۵

تیکررا ۴۳۲۹

پولی و هه ره که وتو له داهاتی جوزردان

- ۱- بهاینه ی نظر علی دراوه بابنه تی حقوقی بو شه ره ۱۳۲۵ ۲۰۰ ریال
- ۲- در او به ستدوقی مالیه ۴۲۲۹
- تیکررا ۳۴۲۹

نووکي قهله مي ازادله نووکي شعيري ده بان تيزتره

ژانبايي دنيا وئو نهي که پياوي وورده اي لهستاني شان ده کورله نوکي لههه دوروه وروزگاري کدا که تيزي نونه سهداتي برونه مهول لهستون خوتن زستي ربار دوان ويشتو تران گول چينان کرده له دوايه خوشيان لههه بوي يکته من خوشي دل خورل رون وتاي کرده نو وختونسي مهول ني دوز حفايکيان لههه درابر دو وزياد کرده ولتهراني تاريخ ويده نگه چنه گوهرني روو ماکي دهريان دست ختوه کورک روزي روزک له درويان بهي ماه تازه ناني تيه راگيروه و دست بدمت کوروه نه حفايه دو برون جوړيکيان لههه زکي شاني شاره دوايه دوزرا ووتوه ولههه بوي مديني بتر هست خراوه يسي لههه گيروه که همو روزي لههه زيهه دهکزي وخت تندرته بتر بيوست يت دايري شم

کومهل جون به امانج ده سمات

کوردني لههه بوي يکته من خوشي دل خورل رون وتاي کرده نو وختونسي مهول ني دوز حفايکيان لههه درابر دو وزياد کرده ولتهراني تاريخ ويده نگه چنه گوهرني روو ماکي دهريان دست ختوه کورک روزي روزک له درويان بهي ماه تازه ناني تيه راگيروه و دست بدمت کوروه نه حفايه دو برون جوړيکيان لههه زکي شاني شاره دوايه دوزرا ووتوه ولههه بوي مديني بتر هست خراوه يسي لههه گيروه که همو روزي لههه زيهه دهکزي وخت تندرته بتر بيوست يت دايري شم

حقوقی ووظف ده بي بزاتري چيه له داخلي قانوني مديدا

چيهه چيهه ده بي بزاتري چيهه له داخلي قانوني مديدا

سجاده تسني به شه به چيه

لازم که سادتي دنيا وئو نهي که پياوي وورده اي لهستاني شان ده کورله نوکي لههه دوروه وروزگاري کدا که تيزي نونه سهداتي برونه مهول لهستون خوتن زستي ربار دوان ويشتو تران گول چينان کرده له دوايه خوشيان لههه بوي يکته من خوشي دل خورل رون وتاي کرده نو وختونسي مهول ني دوز حفايکيان لههه درابر دو وزياد کرده ولتهراني تاريخ ويده نگه چنه گوهرني روو ماکي دهريان دست ختوه کورک روزي روزک له درويان بهي ماه تازه ناني تيه راگيروه و دست بدمت کوروه نه حفايه دو برون جوړيکيان لههه زکي شاني شاره دوايه دوزرا ووتوه ولههه بوي مديني بتر هست خراوه يسي لههه گيروه که همو روزي لههه زيهه دهکزي وخت تندرته بتر بيوست يت دايري شم

راسه ياندني

راسه ياندني

نه من چي جوړه ووتاريکم بي خوشه

نه من چي جوړه ووتاريکم بي خوشه

چه حاه لانديک بو

چه حاه لانديک بو

وکه بهري کوردان

وکه بهري کوردان

کوردستان دانه زبانه ملي ديو کراتي عايله ديو کوردستاندا

راشه یا ندنی ناله دل !!

نیلزری باری استوار و استاز دادنهالین دست و پیوه نه کالی رضاخانه کتیب له سفری نوینرکھی سد خیه ارتزاق ده کن بی ووجان لهسو وپرتراکمان ددهن گنیزیر باری سهوا پنتن چیموتوه - گاجوت نه گهر دته وایدا بهتدکرا سکنولدهکا شاخ لهوارو دولران ده کسوتی ، ده بورنی تاکسیک بهادروره دت ودمرگای جودهکا - توه ودریازی دهکا - پلام نیمسالانله گاجوتی پندگراوش خرابره یودستان دزنجیر دایه پله لایبان بی بگری : زلمان آخراوه هزاران بی بگری . شیشتمه به بهدرهات ده زله تیز له ده لدا کدلان پورالین وحرولته لیر غنچه له بنایگره بی بگری بگریان گبراو وهدلیکی برهم وخورنیکي گهرهوه لشت ده نیرن روه سو گندهی کتیب بوری به ند - گمان دهستوی تیه کردوه وبعوری ونهوه هزارو سهو کر خاهاوه و به دهنگیکي نوری ونوزیه کی هزارانوه هموو دایبان ودهخویرودوانی آزادی خوی دنیا بو کومه گی خویان باشکده کن کتیب کتیب کتیب بگردان ونهوه گایتکن ده پندایهوه به عوارتهوه بین کلمه سی گسوتان له لمره کنی کتیبه ش بهیک له نیسی آراوه آزادیخوا ودرگین تفسی اونی که بر تری ره گاری به سپر خداکیدا دوتوبی ؛ لنتی لهواتی که موی بربریت - ویزدگی آزیمن (ایسرا) ده کن -

له لاین حنکی ستر - حنکی - نویزه ی پنه - بجهوه - نویزه ی سرفه ی - لدر - نسونه ی - سهوشیو - شیخ علی

بهرجهان تسی به به شهر به چه ؟

اسمانی زور دلیلی حاره به که تورو نهاییه خای سادترینی آدمه مان دویاودنیاه نه بو مردن خوی تالی له قرانی جیددا له سورده ایفاد آبی ۲۷ دهری (کولایه آناه واکم واولادکم فیتوان الله خلقه اجر عظیم بی بقرآن کتیب گومان مال ولولای نه گهر فتنه ی توتوبی گوبه زخده لایته لیری گهره له بیگی کی دی له سورده البقره ای ۲۲۳ دهری (آلهی نفقون له واکم بالملی واتهترسیرا وعلایه قلمه اجرهم عظیم ولاحوق علیهم ولاحق یحزقون) بقره موای خرح ده کن مالی خوی بده وروز بهدزی و به آشکرا وواتیه اجزی وای له لای خدی خویان تریان له سورده وعتیقیت تیزو و اخر تانایکن له حدیثه دانه واهاره که ایبه بعیت بیالی دنیا ده دین حرولته کی لایق تیه وده عداوه که کتیب خویان بقره ورت دهستیزه زور وولایه ملیونا زور وری بوجبت کوریکی دنیا ولایت بقره بقرت لیا که جابو عود که آرموزت همی سادت وزبانی خوت له ریگای مالی دنیا بعیت بیی لفا کیلیک ده توبن به آکسور وریانی خدی تالی وقاتو بکن کتیب خویان له ریگی -

سید و نیشنان برستی به تیزو هزارن مایه بیکن و بوجبت کوریکی خویان مطالبه ایته قرانی پنه بیساله بیرون تاخوشی گلموای وساده تیه ووتیو ولایت تان تاخوشی -

احمد الهی

گلی ازادی بشر بو

ای سب هت آملاین کوردان
می بلی ناطیلی کوردی هزار
یکدلو یک جیتو آوازن
حتی شوه خویان ده خوازن
تایتن انبیلی تریکی
لیر به ولایه له دوری تایاکی
ینه نیو کوردی و خوی بیژی
حکی نارسو بیگان کوزی
نابین جردی حفره کنه ببری
هرچی هت این بگوزی و لیزیری
بشری زبر زرنکی بیور
حوت سال کردی تحدل شروشور
تا کو ظلمانی ظلم حل بگری
ورث می ظلم و جلا حل ببری
القرنی منقش ره که مردان
نویان حکی نجات بونی جان
تورو بخونی بی ملون شهیدا
حکی آزادی پتر بولایا
جایلون ایسه له وی دواوه تلم
ایکراو بین بقره تین اولوم
ایسه بردین وشرا قندین
ساحی غیر تو هر و رنه دین
ایسه ن هیشوه ایران ویران
یتو کیدیل بی بلای شیران
ایسه پروردنی کویستین
له هوا بکن کالی آزا
ایسه کردونه زبان تا ایته
ظلم زور بیلتی به برادر نه
موردوری که ی مقابله
بیست سال ظلم جناولی کردین
بکت و ثروت مالو بردین
بیست سال قدرتی ویکتوری
دستکای نکت و ظلم و زوری
ملی کوردی هزار کردوندا
هرچی بیله بوله دسترپی کورد
هرچی بیایدی ده کرد کچی کورد
گشتان دایه طیارو به پتنگ
گشتان دایه عشارتی قشنگ
دایه طیاره اندی بی بکوزند
قریکن ملت و خوی بجزن
یک دوسی مدرسه برقصان
هیچله فکری بی پیلور بون
بیشای تم حنو خاوقه تیزن
تیزو بوجیهی ملی کوره
بونه زبر جگمی شهیدورد
بی خبر بون بختا له ایزه
هیچ لهر جزو نه بو تم کیز
بشا بون که مایه
پاندلو خیره و شاختایه
بی خبر بونه تیراتی دمور
بودا بروه سرخسی خور
برش آزادی لهر که تروسکا
کاشی ظلم ستو لیر و نه

نه من چی جزوه زوتاریکم

بی نامن بدوبین بنوسین و ده حکی راگه بین
که انصاف و عدوت چاکه ده کداری و طایر بنبر
ودوا فروش نای بیلی خویان شتی بی روشن
ودوسنی پراباری قیتی الملاح برلی له برابان
خویان بشتین ؛
تمن نهو ووتروم بی خرهه گاییری
خاکلی بودنیای بری لنتوب و طیاره و اتوبیل
وانتکی کوردان آمادگا و تورو زنه هسو
ده طوبین و گورو که ترتیب ده گری و مدرسه
له هموو دیات و دارستانی کورده واری
ده کورتوه و کوردیش دینه بری ملتی شتین
بیخته بهرچاوان - شدالان و گنجان و لاولون
به که موبدی ملت و سلطنه دهی مطلق دینی
توروه که دهای و رادیه بهاملین - خرابت
له نو زن ویاو تیشی هرکس خویکی کارو
ویک هینای و طلهی خوی و حلت به شیشاه
نه گهر ولان کردو ولان تروسی
وامان گوت خالک ویشا دهرتوه و له خوی
بی خبری حاله شتی و تو ملتی که هزاران
دهردی عیبه باوسیلی له می بگری بهرمان
وحشی بیخوی سلطه مان و گوره گاوواتی
کورد دهرمان ده گری نه خونی و ناخونی
تایشی و دهری مرتب ملت بیگ و خاوین
وخالک ساغ و سلالت زن خوینده وار بیوا گراوه
وشه دهی سیکانلیسی

حقوقی موظف ...

له ریتو له سراجیدله . دویاره
لیردی بوقت جبه ونگلی ایدی حیه
هناسی سال لنتی مانگوه : فیسان
نه کو توبونک هر دومی هر دوسه
وسمی خوی . توروته هینی لهبه
نیوسراوه دهری ده کتیب له سلطت
توبش طردی ایدی بیادومی بون
هیدالیکامه متاحوت حال ؟
کچی متاسله لیره تاشا
نه کن ملورکی ده ولتی دوجه یک
لهوی که گوره شریسی به شاپور
وینا فدی نالایق ده کت . بلکه ترشر
ده کت . ورنه پانه دلی بروسا
به توم لازشیه . عیناوه گو به هلان
ناویازا بگری . - له بو توه
حد یک بو توه که کز
دایب - سوری و ساروشی دولت
بتوان بیحدت سی بکن ودهویا
به سوطیک قوتی وسعتی برا
و خویان بیوت نلرتن وچمان
تویجه بخرته زبر مدی نظر
ع سعیه
دهله آغای هرام السلطنه لندوا
بریتانیا له بابت هینای قنون لنگ
بوسوتوری ایران اصرات
گرتوه :

کومهل چون به آمانج دگات

بوتوشی بهر مایه شتابکی دینهوه : کوردان ده دوشه ده گرنه ووروه دهرتی
ملتی کورد کفره نایه خویان له نه ریگی آزادی دانه فله نادایک و همونک
بیگ برشی استوار و استاز نجات دن نوزله لای ناوه رانیش که مده تابه دوز
مانک و توانی مدتی که قسی آسونهی حل وچوری یگانان دارو و گیان سنه
کیش و ده کی ساری ملک نه و نای تورو ساتیک وزمانیک خریکی دست هینای فرس
عرشی اندامکن قریابها و خاغانی واین بون و نایب و جیش دان ره دار لفته خیال
دواوه که بخوشی بهر جسته ترین و گورنه ترین
فرزندانی کوردان تواروه . پلام به بیکن
له قیری اطلاق قوسی و خرابی ولایان هیچکونه
روایکی و دی نهیاوه . عانی تروسی قسط
مقاری دستلات و خردی حکومتی جاری
وقت بو که منگلی عیدیه وان به کلی انکار
ورویان خفه کرده و به وسیله خاق
دو بیره کی ملتی هرکونه یسکه و تیک بون
و بهریت و نه تفرقه و خانگی نهوشی
دواوه و بوسیه لستارین کردون و له همو
جور به خیلری و بیکیان نهوش کردون به لام
توروه و مله چاری گراوتوه و شیان
وچانی بیستلهی ولایان میسازوه .
وساله و هیللی مسور بیو دحم کایان
حیالین قراوداوه و ختر هردان چکوه
که روه . هرلوه دولت به خور دایان اساس
کردوه له یوروه به سونکی زور گهرم
وروه درشیان مسول دان و بهر قیشکی بی
بودست حیانه شردیان که آزادی ولایان
خویان و مال کوشنت و فداکاری ده کنون
له پرابانیه بیستلیک و هیچ مزیکر شیان
دانا توبن و آشکرانه سادت و خوشیختی و
مشترک خویان که قاعیه و آسوه کی دوسی
تیک بوه و زگی شرور و بیگتوری
بی طیاره بی سه و نوری
دولتیک که لیلی زوره
تیک ده بی بلایه به هرزه

دهلی آغای حسین علاه لیری
ایران له امریکه رسا اعتراضه
ستوبومی خوی له بابت شرفی
بنگلیسی بر ایران قدیم دولتیه آمر
و اطری کردوه ته گهر یته شکتی ده
به کیشیه له ایسه ی ملل شکایت ده
دهلی انگلیسه دلیله له بو توی
بیستیه بی له ایران دا اکثریتی
له یو خط سابع بریتانیا له آیدان و
عراق و قوتومان تمه که یه اوه
دهلی سیمولتوف له بیاسی بیله دایم
گرددوه و سیتروین برانی دولتیه
دهلی نمایندگی اوکراین له بجرانی
گونی که بی سلطی و اهدار لوه
صلح داوروز مانیه کت

آبوتمان

دولت	۱۵۰
سرمایه	۸۰
والتی	۳۰
	۱

مبارزی

ازادی و

دیمو کراسی ئیمه‌یی ده‌پینجه‌مین سالی خوی نا

بو هه‌ولین جار ئیمه‌ له‌دوای چوار سال به‌ره‌ره‌کانی له‌ریگای آزادی و دیمو کراسی و ده‌گه‌له‌زاران کری بوچکه‌ و مشکلائی اجتماعی و سیاسی و مادی و معنوی هه‌روه‌یه‌ آشکرای و له‌ کمالی قوتدا و له‌ کاتیکدا که هه‌زی چه‌ کدارمان دانه‌ زانده‌ هه‌زاران فایمان له‌ سنووری کوردستاندا بو باسه‌ وانی دانه‌ و به‌ حالیکه‌ آزادوسه‌ر به‌ ست‌روزنامه‌ و گو‌فاری ملی خومان به‌ دویا دابلو ده‌ که‌ به‌ هه‌ و خویندنی زمانی بیگانه‌ مان له‌ مده‌رسدا به‌ زمانی زکامگی خومان گه‌وره‌ بوته‌ و هه‌زاران اصلاحاتی سیاسی و عمرانیان له‌ ماوه‌ به‌ کئی که‌ مده‌ ئه‌ نه‌ چاره‌ داوه‌ و ده‌ره‌ که‌ به‌ کئی هه‌میدمان به‌ دو‌روز له‌ رووی ملتی کوردوه‌ کردو ته‌ و به‌ پینجه‌مین سالی دانه‌ زانده‌نی خوی دهنی .

خجالتیکه‌ چاره‌ نابه‌ ذیر له‌ به‌ر چاری ملتی و دایکی نیشتمانی خویدا هه‌نا هه‌ تابه‌ ذخیره‌ کردو و کو کردوه‌ هه‌شتا ره‌قناری پیش و به‌ دکر داری ئه‌ و ناخه‌ زانه‌ی که‌ به‌ دوژمانی ئه‌ نه‌ مده‌ له‌ خو بو‌رده‌ کانی ئیمه‌ دمان کرد و ده‌ یانه‌ و ست بوستی شکرو که‌ له‌ به‌ که‌ نه‌ ده‌ و برابانه‌ی ئیمه‌ دزبندانی دوژماندا چرتین له‌ به‌ر ماوه‌ له‌ لاپه‌ری ۳ ته‌ چوه‌

بوچی کوردستان و له‌ به‌یر کردوه‌ ؟

کوردایرانین و بیجگه‌ له‌ ایران حاشار گه‌ یه‌ کیان نه‌

خوی بتوانی ده‌ گه‌ل ملتی غالب و ده‌ ستلات و زوردار مله‌ مبارزه‌ به‌ چه‌ نه‌ و نه‌ که‌ به‌ قدری هه‌ نه‌ و نه‌ له‌ ریگای آزادی و سه‌ به‌ستی دانیدا کاری و جان بازی کردوه‌ و قوربانی داوه‌ و ریسانی دیسه‌ و آواره‌ و دهره‌ دهره‌ کراره‌ : ماوه‌ له‌ لاپه‌ری ۳

به‌ دانیشتوانی سه‌ زه‌دی بیلیمنی و ده‌ دوژمانی خوی به‌ گه‌ به‌ نی که‌ کورد هه‌ زینده‌ و پا به‌ دارمه‌ به‌ هیچ‌ جور به‌ ناری و سیلاوی حوادث بناغه‌ی عزم و غیرتی وی نه‌ قه‌نی :

تی فکرن - که‌ به‌ ملته‌ له‌ به‌ رامبه‌ ئه‌ وه‌ مو کوشه‌ی که‌ به‌ له‌ نیو بردنی وی کراره‌ و ده‌ کری هه‌ نه‌ هه‌مین خو راگرو با به‌ دارین .

که‌ به‌ ملته‌ - بو بار ازستنی ملتی

علی خرویی سید محمد طه‌ زه‌ دلشاور نسولی سید محمد جعفر کریمی : ووردی : جعفر صدیقی : سید عبیدالله طه‌ زاده‌ عثمان دانش محمد امین قادری - کاکامین شرفی مدیر نطق و مقالات و اشعار خویندرایه‌ و ده‌ نیوان بطقه‌ کاندایی و وچان موزیکلی ملی و سه‌ روی ملی کوردستان دلی حاشرائی فینک ده‌ کرد و جیزن له‌ سه‌ مغانی ۱۲ زوره‌ حوشی دولی هات

که‌ به‌ ملته‌ - بو بار ازستنی ملتی

ناظر خه‌رجی ادارات

که‌ به‌ ملته‌ - بو بار ازستنی ملتی

چیزنو چراخانی

روزی ۲۵ ی گه‌ لاپه‌ری به‌ بو نه‌ی روزی پینجه‌مین سالی دانه‌ زانده‌نی حزب دیموکرات کوردستان له‌ به‌ر هه‌ یوان و حماری عمارتی پیشه‌ و جیزنیک گه‌ یابوو له‌ م جیزنه‌ دا ته‌ و اوای اهالی شرکتیان کرد و شیرینیات و چا و میده‌ جانیان مصرف کرد جیزن له‌ سه‌ مغانی ۱ پاش نیوه‌ و ده‌ ست به‌ی گه‌ ده‌ وورو به‌ری عمارتی پیشه‌ وانی به‌ آلائی سی رهنگی کوردستان و ونه‌ی پیشه‌ وای معظم رازا بووه‌ و شه‌وی سه‌ مغان حوت به‌ نه‌ مایه‌ی جیزن ده‌ ست پیکرا و به‌ بو نه‌ی ئه‌م جیزنه‌ له‌ لاپه‌ری آخانی

بیمارستانی شوروی یاشفا خانهدی

کوردان - دکتور صه‌ داوف و خانهدی

بقله‌م جنایی ژنرال سیف قاضی زندگی ملل و محروم از مه‌زا ییای زندگی صرف مینمایید

در نظر ملل شوروی هیچ چیزی بالاتر و گرانبه‌ تر از هه‌ مگانی نمردن آزاری و بالاترین سطح زندگی و حفظ بهداشت نوع بشر نیست خلاصه‌ رژیم و اخلاق افراد و جامعه‌ استاد شوروی که‌ لنین بزرگ بی‌ ریزی نه‌ سو ده‌ و استالین کبیر محکمش گردانید باند کردن ملل افتاده‌ و دست گرفتن ملته‌ی اسه‌ت گه‌ در گل بدبختی و بی‌ چیزی غرق و با اعراض گونا گون دست به‌ گریبان و در بطلان سیه‌ روزی ماوه‌ له‌ لاپه‌ری ۲

کلاس‌ی دوهم بوخویندنی درسی روسی کلاس‌ی سه‌م درسی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی تیداده‌ خویندنی جاتکا له‌ چه‌ و انسانی کوردی مرکز ده‌ که‌ یس که‌ خووان به‌ کانگای به‌ گه‌ تی بناسین و هه‌ر کلاس‌یکه‌ دهبانه‌ وی یادداشت بکری (۲) له‌ روزی ۲۶-۲۵ له‌ حوزی ژنان هه‌ لیزاردن ده‌ ست به‌ی کرانه‌ و خانهدی خواره‌ و هه‌ لیزاردن .

کبرای عظیمی ماوزه‌ ری به‌ لیزاده‌ خدیجه‌ خانم مریم خانم سلطنت خانم

صدیر یاریده‌ی صدر خه‌ نه‌ دار نو سه‌ر حساب‌ دار

ماوه‌ی له‌ ژماره‌ی ۸

برریک له‌ جغرافیای

شاری باکو

یجگار چاکه‌ ئه‌ من ده‌ گه‌ل و دی که‌ ماوه‌ به‌ کئی زوره‌ کم له‌ خاکی شورویدا یوم و نه‌ و مده‌ بو آشنا بوون به‌ تمدن و هه‌ ره‌نگی وان به‌ یجگار که‌ مده‌ دیان به‌ غنیمت ده‌ زانم که‌ چه‌ نه‌ دیر به‌ ریک له‌ دقتری خاطرانی خوم بوووشیاری هاووولاتی نی خوم نه‌وسم هه‌ تا کس به‌ یگ هه‌ و شه‌ یی میوه‌ یگانه‌ یی که‌ ده‌ نگی ترقی وی دنیای داگرتوه‌ آشناو آکا دارین به‌ لاپه‌ری ۲ پیش و دی که‌ ده‌ ست به‌ نووینی دیت راوانی خوم به‌ کم پیویست ده‌ زانم که‌ به‌ یگ له‌ جغرافیای شاری باکو بدویم وضعیتی ئه‌م شاره‌ بو حویبده‌ و ادنی روزنامه‌ی کوردستان دیاری به‌ کم : باکو پایته‌ خت و گه‌ و ره‌ ترین شاری جمهوری آذربایجانی شوروی و به‌ یگ

له‌ به‌ نه‌ ده‌ رانی گه‌ و ره‌ و زور مه‌ی دهریای خزه‌ ره‌ جمعیتی ئه‌ و شاره‌ به‌ که‌ به‌ یون شتیکه‌ ماوه‌ له‌ لاپه‌ری ۴

ژان ژاک روسو فیلسو

فیککی گه‌ و ره‌ی

له‌ به‌ به‌ت شورعی ۱۷۸۹ فرانسه‌ ناپلیون ده‌لی : ولتیر و مونتسکیو به‌ نووینه‌ تونده‌ کانیاں دارووش توریاں دانا روسوش هات که‌ به‌ یگ با نرنی به‌ سه‌ ردا کرد و شه‌ ییگی پیوه‌ ناودا گیرساند .

رسوده‌ لی : تریه‌ یومندالی ده‌ و له‌ مند پیویست تره‌ له‌ مندالی فقیر چونکه‌ مندالی فقیر طبیعت په‌ و ره‌ و ده‌ و نرنی ده‌ دا به‌ لام مندالی ده‌ و له‌ مند بنانو نعمت په‌ و ره‌ و ده‌ ده‌ کری .

یعنی ئه‌ که‌ ره‌ دومندالی هاوته‌ من داشتی دا اظهار کراره‌ که‌ ده‌ بی ناوه‌ کانی شوروی به‌ داردا نیندا ها توو چو به‌ یگا .

تهوریز

تهوریز - هیتی نرنی به‌ رکانی کار گه‌ رانی اینگیس ده‌ گه‌ ل ژنرال سیم ستالین دیدنه‌ یان کرد ئه‌ م نوینه‌ موانه‌ له‌ لینن گه‌ دیدنه‌ یان کرد و گوتیان ئیمه‌ بو - فایم کردنی دوستابه‌تی نیوانی دو سه‌ ماتی نگلیس و شوروی ها نوین و بیزویش وین .

ده‌ لی - دولتی شوروی ددانتیکه‌ داوه‌ ته‌ دولتی تورکیه‌ و تجدیدی نظر له‌ یمانی مو ترو دویا

تهوریز - هیتی نرنی به‌ رکانی کار گه‌ رانی اینگیس ده‌ گه‌ ل ژنرال سیم ستالین دیدنه‌ یان کرد ئه‌ م نوینه‌ موانه‌ له‌ لینن گه‌ دیدنه‌ یان کرد و گوتیان ئیمه‌ بو - فایم کردنی دوستابه‌تی نیوانی دو سه‌ ماتی نگلیس و شوروی ها نوین و بیزویش وین .

ده‌ لی - دولتی شوروی ددانتیکه‌ داوه‌ ته‌ دولتی تورکیه‌ و تجدیدی نظر له‌ یمانی مو ترو دویا

ژان ژاک روسو فیلسو فیککی گه‌ و ره‌ی

بانگ هیشتن بوتاران

ته‌ وریز - به‌ بی بانگ هیشتنی آغای قوام السلطنه‌ سه‌ روک وزیر ایران کسبونیکی پینج گه‌ سی به‌ سه‌ روکی آغای شیشتری ریشی انجمنی ابالی آذربایجان بو تکمیل موافقت نامه‌ی ایران و آذربایجان روزی سه‌ مغانی ده‌ ی به‌ یانی آغایانی دکتور سلام الله جاوید استناداری آذربایجان صادق پادگان معاونی ریشی انجمنی ابالی - ژنرال په‌ ناهیان ژنرال گبیری سه‌ روکی ۲ مرتضوی به‌ ماشین بوتاران و ده‌ری ده‌ کون

ته‌ وریز روزی ۲۱ ی گه‌ لاپه‌ری له‌ وین پایته‌ ختی انریش به‌ بو نه‌ی دهر کران و زرگاری شاره‌ کانی انریش له‌ پتنگ المانی فاشیست جیزنیک گیسرا بو :

ته‌ وریز - به‌ بی بانگ هیشتنی آغای قوام السلطنه‌ سه‌ روک وزیر ایران کسبونیکی پینج گه‌ سی به‌ سه‌ روکی آغای شیشتری ریشی انجمنی ابالی آذربایجان بو تکمیل موافقت نامه‌ی ایران و آذربایجان روزی سه‌ مغانی ده‌ ی به‌ یانی آغایانی دکتور سلام الله جاوید استناداری آذربایجان صادق پادگان معاونی ریشی انجمنی ابالی - ژنرال په‌ ناهیان ژنرال گبیری سه‌ روکی ۲ مرتضوی به‌ ماشین بوتاران و ده‌ری ده‌ کون

ته‌ وریز روزی ۲۱ ی گه‌ لاپه‌ری له‌ وین پایته‌ ختی انریش به‌ بو نه‌ی دهر کران و زرگاری شاره‌ کانی انریش له‌ پتنگ المانی فاشیست جیزنیک گیسرا بو :

ته‌ وریز - به‌ بی بانگ هیشتنی آغای قوام السلطنه‌ سه‌ روک وزیر ایران کسبونیکی پینج گه‌ سی به‌ سه‌ روکی آغای شیشتری ریشی انجمنی ابالی آذربایجان بو تکمیل موافقت نامه‌ی ایران و آذربایجان روزی سه‌ مغانی ده‌ ی به‌ یانی آغایانی دکتور سلام الله جاوید استناداری آذربایجان صادق پادگان معاونی ریشی انجمنی ابالی - ژنرال په‌ ناهیان ژنرال گبیری سه‌ روکی ۲ مرتضوی به‌ ماشین بوتاران و ده‌ری ده‌ کون

ته‌ وریز روزی ۲۱ ی گه‌ لاپه‌ری له‌ وین پایته‌ ختی انریش به‌ بو نه‌ی دهر کران و زرگاری شاره‌ کانی انریش له‌ پتنگ المانی فاشیست جیزنیک گیسرا بو :

ته‌ وریز - به‌ بی بانگ هیشتنی آغای قوام السلطنه‌ سه‌ روک وزیر ایران کسبونیکی پینج گه‌ سی به‌ سه‌ روکی آغای شیشتری ریشی انجمنی ابالی آذربایجان بو تکمیل موافقت نامه‌ی ایران و آذربایجان روزی سه‌ مغانی ده‌ ی به‌ یانی آغایانی دکتور سلام الله جاوید استناداری آذربایجان صادق پادگان معاونی ریشی انجمنی ابالی - ژنرال په‌ ناهیان ژنرال گبیری سه‌ روکی ۲ مرتضوی به‌ ماشین بوتاران و ده‌ری ده‌ کون

ته‌ وریز روزی ۲۱ ی گه‌ لاپه‌ری له‌ وین پایته‌ ختی انریش به‌ بو نه‌ی دهر کران و زرگاری شاره‌ کانی انریش له‌ پتنگ المانی فاشیست جیزنیک گیسرا بو :

بخو ئین چو نکو خو ئیدن بو دفاعی تیغی دوژمنتان هه موو آنوزه مانیک

عینی قه لغان و سپورتانه

هاوینشتانه کانم - په کیک له مرامی په کهنی جوانانی دهو کرات بیش خستی زانست و یاریده دان په قهره نکی کوردستانه . چونکو په کهنی جوانان باوهریان بو په که هرنه نه و به ک که په وی بی ده قه قامی شارتانی بی ده بی خه لکی هه و مملکت بی ووجان دهو ریگه دا ریگی پیشکه وتی قهره ننگ دا هه ول بدا وینشتانی خو شه ویستی خوی له زیر قهرمانی دوژمنتان نجات دا .

قهره ننگ لاپهري هه موو په دبه ختیله وه زاریه که ، قهره ننگ ده توانی درگودانی خرافات له گشتانی کوردستاندا بمالی وتووی تفاقو دوه ره کی له تیوان هه لگری ، قهره ننگ حکومت به عیزو ملت ده و له نددکا و به هوی قهره ننگه وه ده وتاین پیچینه ریزی نه ته وه شارتانیه کان جابه بو په وه په کهنی جوانان به هه موو هیزی خوه وه بو په بیدانی زانست قهره ننگ له سرتاسه ری کوردستان تیده کوشی وتاویشتا له سایه یه برا به رزه کانان هه واده سته ده سته دانش آموز بوخوئیدن ده چته معالکی دهرومه یوا دارین که خه لکی کوردستان یاریده ی په کهنی جوانان بدات تا په کهنی جوانان بتوانی یاریده ی خودا ویره جوانه کانی پیشوای به رزو کوشی خه لکی کوردستان وهیزی باسکی خویان قهره ننگی دوا که وتوی کوردستان بیه نه ریزی نه ته وه پیشکه وتوه کانی هه ربا به دار بی قهره ننگ و قهره ننگ خواز

نالهی دهرونو

هاواری برایانی فیض الله بعی و سه قری - رووله آزاد بخوازه کانی کوردستان

هه وری نه گه تی وچاره ده تی و سیلاوی هیزی دیکتاوانی خوین مژ و خوین خواری کورد که له هه و کاتیکا به ره ه لستی آزادی و آزادی خوازین به ته وای هیرشی هیناوه وده یانه وی که وه ک جاری جارای بمان خه نه وه ژیربیری گراتی واسیری و دیلی و کری کاری مبارزه ی دلیرانی بو ده گه له مرجعین سات به سات له زیادی و شدت دا به به هه هیزی خویانه وه خه ریکی پایوشی سازی و کلاو دروست کردن و به روه نده سازین وده یانه وی به نیوی داد گستری تبعیدی اهواز و آبادانمان یکن و به زنجیری ارتجاع و استعمار بمان خه کینن ایوه ای رولانی دلیری دایکی نیشتمان وای قاره انانی به ریز و به رزی کوردستان به دلیکی پر له بایسه گر به ی ده زدی به وه ده سستی برابته ی و به و کیتان بو در بزا که یین و با یارینه وه که به همتی بیارانه وه هه له مته تی دلیرانی خوتان بو زگاری گوشه یکی دلکش له خاکی پاکی کوردستان بو نجاتی برایانی آزاد بخواهی خوتان بو مه و کرده وه ی استبداد و ارتجاع و دیکتاتوری زوبن و زرگارمان بکه ن و ایسه له خوینی خومان ناترسین بلام آخ آخ بو دواووزی نیشتمان به پروشین باسکی به هیزی ایسه که بیگانه آلا ی پیروزی و مقدسی کوردستان بلیند ترده می ایتر جای قولی نه هاواره به بروشی و نالینه وه به خروشی نه کین و ده لین بزی کورد و کوردستان نی گه ووه بزی پیشوای به رزو خو شه ویستی بزی آزادی و دیموکراتی .

مهاباد

چا به خانه ی کوردستان

بیمارستانی شوروی یان شفاخانه ی کوردان - دکتور صمد اوف و خانمش

یادرو مادریماران

بقلم جنابی ژنرال سیف قاضی ازروی همین حسنیت و بشردوستی است که بیمارستانهای شوروی در مدت ۳ سال واندی که در ایران تشکیل یافته خدمات فراموش نشدنی به مریضان و کمچیزان نموده اند و تا امروز هزاران مردم مریض و مایوس و ازجان گذشته را از مرگ رهایی دادند و در میان شعبات بیمارستانهای شوروی در ایران بیمارستانهای شوروی در تبریز از حیث معالجه و رها کردن بیمارستان از مرگ درجه اول را حاضر است بیمارستان شوروی در تبریز نظر باینکه محل مراجعه کردن است و کوردستان هم از حیث بهداری بسیار عقب مانده است و برای ممداد او معالجه بیشتر به تبریز مراجعت میکنند خدمات بزرگی بکردار کرده است و تا امروز مدعا مایوس را که از شدت از خطر نجات داده بو بزندگی امیدوار نموده اند و از حیث دریافت حق المعالجه بی اندازه جانب فقیران مزاحمت میشود بیمارستان شوروی در تبریز شفاخانه ی کوردان است خدماتی که این بیمارستان در مدت کمی به کوردان کرده بی سابقه است تمام این موقعا که نصیب بیمارستان نامبرده شده است در نتیجه زحمات و حدیث یک مرد دانشمند فیداکار و از گذشته نوع پرور آقاسی دکتور صمد اوف رئیس بیمارستان نامبرده است مایسن مرد شب و روز تمام وقت خود را صرف خدمت و موافقت بیماران میکند .

آقای صمد اوف به خصا جزئیات وضع بیماران را از حیث خوراک پوشاک منزل شست و خواب رختخواب لباس دوا معالجه نظافت و حتی سردی و گرمی منزل و هر چیزی که به سود و بیمار یازبان آور باشد در نظر گرفته و در جیب و دفع آنها میکوشد ، این شخص برای خدمت بیماران شب و روز را نمیدانند وقت

کار و استراحت در نزد او بیک وقت کار در نظرش گرانهاست که به سود بیمار باشد باور بکنید آدم خیال میکند که خستگی اساساً در وجود این کار نمیکند و باینکه وجودش از مادمی رحمتش که به او جسد و دیگران متفاوت است خانم آقاسی دکتور صمد اوف از شوهرش کمتر نیست این خانم دانشمند پر مهر و محبت در تمام مراحل رسیدگی به وضعیت بیماران شان بشان شوهرش حاضر و به رفتار کردار پر مهر عاطفه اش مریضان را نوازش میدهد و صحت و شفا میدواریان میکند راستی این دو شخص بدر و مادری هستند که خدا برای ما فرستاده است در این بیمارستان در نظر آقاسی دکتور صمد اوف و خانمش متمول و فقیر فرق ندارد و همه به نظر مساوات معالجه میشوند زوردار و بی زور در نظرشان یکی است من که این حرفها را مینویسم به هوانیست چونکه علاوه بر اینکه خودم شخصاً چند مرتبه بیمارستان را دیده ام شخصاً بایک عده از آسیب دیده گان و مریضان کرد و بایک عده از فدائیان زخمی ارتش کوردستان در این بیمارستان بستری و تحت معالجه بوده ام هیچ شعبه از بیمارستان بود که چند نفر کرد در آنجا معالجه نشود در حقیقت اهمیت که به بهترین شخص داده بیشتر به کوچکت نیز همینطور اهمیت میدادند اساساً در آنجا فقیر و دولتمند بزرگ و کوچک معنی ندارد راین محسناً تمام از نتیجه حس بشر دوستی و نوع پروری

آقای صمد اوف و خانمش میدانم لذا بوسیله این چند کلمه سپاس و تشکر بی پایان خود را از طرف همه مردم کوردستان بویژه از طرف فدائیان

کوردستان باین دو شخص نوع پرور و بشردوست که میوه باغ تربیت لنین و استالین بزرگه تقدیم میکنم و امیدوارم دوست و افرازا ملل کوردستان و اتحاد جماهیر شوروی برای همیشه سر افراز و توانا باشند و دشمنانشان خوار و ذلیل باشد خدا این دولت و ملت را تاابد پایدار کند و برای خدمت به نوع بشره وفق و پیروزی و کامیاب باشند .

له رادیوی شهوی ۲۵ ۲۴ ۲۳ ۲۲ ۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸ ۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

یادداشتی

دولتی شوروی به تورکیه توریز - وزارتیه دهرومی اعلامیه به کی بلاو کرد ته وه که دولتی شوروی ده خصوصاً به بهمانی موتروسی اوت دایادداشتیکی به و مضمونه بو دولتی تورکیه ناردوه :

ههرو کو بیشت هات له شه ریشاتی دا که هاتوچوی که مته به کان ده بوغازه کاندا به رامهر بیمانی موترو امنیتی دوله کانی قه راغ ده دریای رهش تا مین تاکت و دولتی شوروی ده سالی ۱۹۴۵ دا هه کفرانسی برن دایشنادی تجدیدی نظری ده بو به یمانه دا کرده که له لاین دولتی شرکت کنند ده و کفرانسه دا قبول کراوه قرار بوو انگلیس و امریکا و شوروی به جواوای ده گه ل دولتی تورکیه واردی گه تگوبن هه و تا که به هوی یادداشتیکی که انگلیس و امریکا ده پیشدا بو تورکیه یان ناردوه و دولتی شوروی تجدیدی نظری ده به یمانی بوغازه کاندا له سه راساسی هه و مواد به دولتی تورکیه پیشک شده کا :

۱ - بوغازه کان ده بی بو که شتی بازرگانی ته و اوای دولتان آزادی .

۲ - بوغازه کان ده بی نه یابو کشته کانی چنگی مملکتی کانی قهرانی دریای رهش آزادی .

۳ - هاتوچوی که شتی چنگی دولتی دیکه منوهه هه گه ربه هوی شرایطی تابه ته ی .

۴ - دامه زانندی مقامیکی صلاحیتا بو بی را که بیشتن به او ضاعی بوغازه کان .

۵ - بیک هیئتی وسایلی دقلی مشترک له لای شوروی و تورکیه بورا گرتی بوغازه کان .

دولتی شوروی هه و اعلامیه به وسیله ی سفارتخانه کانی خوی به آگاداری دولتی انگلیس و امریکا گه یانده . دویته له آقره دولتی تورکیه کو بو نه و به کی تشکیل داو هه ره یادداشتی دولتی شوروی گوتو گو یان کرد .

توریز - له وروژانه دا به هونه ی اصلاحی قبر ستانی فارمانانی شوروی میتینگیکی گه و ره دراوه توریز هه ورو به کو بری نویسنیکی سفیری چین له مسکو اعتراضی له دولتی چین داوه و کونویته ی چین کو بری کو برانه له آمریکا به بر روی ده کن

لنلن قراره که هه وچوله کانه ی که به پیچه وانده ی قانون مهاجرت ده کن بو جزیری قبرس یا جری دیکه بنیر درین له کانی بری کردنیان باوچودی حکومتی نظامی ژماره به کی زور هه و میمان بوخیانان هینا که له نتیجه ی اقداماتدا ده ستگیر کران .

قاران - دویته به یانی کوبو نه وه کالی کنفرانسی صلح له باریس دا هه زرا و ریاستی چله به عهده ی برنس بوو مستر بوین و میو مولوتف حضوریان بوو ده و کو بو نه وه دا پیشنهادی ورودی جواز دولتی مصر لیبی مکرک آلبانی یوشرکت له کونفرانسیدا رأی درا و به اکثریتی ۵۱ رأی ده به رانه ر ۳ رأی دا قبول کرا مخلفین عبارت بوون له شوروی . لهستان روسیه ی سی . و دولته کانی چکوسواواکی اوگرائی یوگوسلاوی له دانی رأی خود داران کرد نویته ی لهستان له و کفرانسه دا پیشنهادی تعطیل مذاکراتی دا

مزگیننی

که سانی که آره زویانه به راویزیکی عربی فصیح و روان له سه ر قاعده یه کی مصری و حجازی فیری توران خونیدن بین به ماه و ستا مه لاسید توفیق له مزگه وتی سرور ره مراجعه به فرمون ساعاتی مراجعه ۸ به یانی تا ۱۲ و ۲ پاش نیوهر و تا ۴ ی پاش نیوهر و .

خطیبی روژی چیژنان

له سه ر ده ستوری حضرتی پیشه وای معظمی کوردستان جنابی آغالی مه لا عبدالله مدرس (مزگه وتی رسته به گ) به خطیبی روژانی چیژن له مزگه وتی جامعه دیاری کراوه و به زمهاری ۱۳۳۶ ۲۴-۵-۲۵ له لایه ن آغالی مدیری او قانه وه حکمی برناردراوه و ذاتی نیوراو له چیژنی رمضانیه و سالدا له مزگه وتی جامعه خطبه ده خوینی .

نویشی چیژن

له سه ر نه مری حضرتی پیشه وای معظمی کوردستان و ده ستوری اداره ی آوقاف و اقرار داد کراوه که ده بی بو نویشی چیژنان وه کونویژی جمعه له مزگه وتی جامعه وه خرین و به مرتبه شه وه کانی چیژن خه لکی هه ر که ره که یک له مزگه وتی مربوطی خوی تکبیرده کا و به یانی هه ر که له خه وه ستا بیچته مزگه وتی جامعه (مزگه وتی سور) و تکبیری به یانی و نویشی چیژن له وی به جی دین و کو بو نه وه له مزگه وتی جامعه له چیکای چیژنه پروروزی یه لادی دیتنه ئیدی پیوست نه خه لکی وه گه وچه و دو لانان که وون و بو به کدی دیتن بچته مالان مه گه ره مصالحتیک ایجاب بکا . چیژنی رمضانیه و ساله له مزگه وتی جامعه دا ده گریت .

هه ربه ک له نویته ره کان ده گه ل سه رو که کانی خویان کفتگو بکن . بوشتیکی به علیه هه و پیشنهادی اعتراض کرد میو مولوتف پیچه وانده هه و که رت که به رووسی قه ی ده کرد به زمانی انگلیسی اعلامی کرد که مایله نیوی وی ده بری ناطقینی به یانیدا بنوسری : دویته نویسنه ری رومانسی له کنفرانسی صلح له باریس که رانه وه . ده کو بو نه وه ی دویته دا بو هه لیزاردنی دبیرانسی گنفرانسی کفتگو کرا و قرار درا هه هشت که س به ترتیب زیرو هه لیز بردرین چوار که س له دولتی گه وره له یاش کفتگو بو چوار قری دی له نویته ره کانی استرالیا . چین : بلژیک : بوکوسلاوی هه لیز بردرین

ماوهی لایره ۱
روزنامه‌ی همدردی ملی
به‌قلمی احمد سروش

ترجمه‌ی م. هیمین

بوچی کوردستانو

له‌بیر کردوه؟

کوردایوانین ویجگه‌له‌ایران حاشار گه‌یه کیان‌یه:

ملتی غورتر و آزارو ته‌به‌زتر له
براکوردنه‌کاتی ایسه که داخه کم
ایستا له زبر پنجه‌ی بی روحی
یگانان‌دا سه‌سیرن که متر وه‌گیر
ده‌گویی و بلکه هه‌رتایندری .
هیندیک له‌دوله‌ته‌ارتجاعیه‌کاتی
عراق که‌به یارمه‌تی مقامانی استماری
و به پیچه‌وانه‌ی میل و رغبتی ملتی
عراق هاتونه سهر کار و هه‌میشه لا
نگری سیاه‌تی استماری بوون و
قازانجی ملتیان چاره‌دیری نه‌کردوه .
بر په‌یدا کردنی دوباره‌کی و
دوژمنانه‌تی له‌به‌ینی کوردو عرب‌دا .
ره‌قاری به‌کجاری شه‌رمانه و خرابیان
ده‌گهل کوردان کردوه .
دیسان ده‌ولتی تورککیش نه‌وه
ره‌قاری ده‌گهل نه و مله‌ آزاریه
کردوه و به‌کوشاروقلتی عامی وان
صحنه‌یکی خوشینی له‌ دو نیاداهینا
روو که‌روخی بشریت و نوع‌دوستی
له‌کاره‌بی شه‌رمانه بیزاره تاریخ‌ظلم و
زوربکی که‌ده‌ولته‌ ارتجاعیه‌کاتی
عقمانی و تورکیا له‌ برا کوردنه‌کاتی
ایسه یان کردوه قه‌ت فراموش نا‌کا
ملتی قاره‌مانی کورد به‌ خوشی گه‌س
وسوری خوی نیوی بلندی‌خوی بواید

له‌لایره‌ره‌کاتی میژودا ثبت کرد وه
هه‌تا آده‌بیزاد له‌دو نیادا ده‌زی نیوی
نه‌و جلاده‌بی روحمانه‌ی که‌ ده‌مه‌
ده‌سه و پول پول لارانی کوردیان
سهر بریوه و زیندو زیندو ده‌آوریان
هاویشتون به‌خرابه‌دینی
به‌لام‌ه‌رجی زوتر زوری‌بو مللتی
کورد بی‌بیدری و زیاتر جزیره‌بدری
به‌ه‌و آوره‌ مقدسه‌ی که‌له‌نیودلی باکی
وی‌دا له‌میژده‌ایسی پترلیسه‌ ده‌ستینی
وی‌گومان سهرتاپای دوژمنان‌ده‌سه‌
ینی
سهردانانندن و چاوشور کردنه‌وه‌له
قاموسی کوردی‌دانیه
هه‌وه‌حقیقه‌تیکه‌ که‌میژوی خوشین و
برافتخاری کوردستان شاهده‌ی‌له
سهرده‌دا
وته‌بی کوردان هه‌ره‌له‌ ده‌ره‌وی
نیشتمانی خویانداتوشی کوربه‌وه‌ری
وسه‌خلت و تاره‌جه‌تی بوین بلکه‌له‌نیشتمانی
اصلی خویان‌ینی ایرانیشدا لئه‌زه‌مانی
حکومه‌تی رضاخانی په‌لوی داتوشی
گهلک مه‌نیت و کوربه‌وه‌ری‌بوون و
حق‌نیانان نه‌وه
به‌ پمان سمدآ باد که‌هه‌موک‌س
ده‌زانی سرفا‌بو له‌نیویردنی کوردان

مجیدی ترجمه لایره

دیاری عاشق

عاشقیک زه‌حشیککی زوری دی
تاله‌سهر ده‌جله به‌مشوقه‌ گه‌بی
ریکی نکشی بو ده‌س و خورر خالی
هلی نیزی بو دو لبوی آلی
که‌ فلک ده‌سه‌بکی کول‌لنکار
توری هلدا له‌هوا بو نیو آو

نازنین چاری له‌ روپنی آو بو
بی‌خبر له‌ دلی دل سوتاو بو
دی‌واددی له‌ گول آوی به‌خروش
نو‌کلک‌وه‌ک گولی کلمه‌ی بو‌نی‌خوش
گوتی به‌به‌ چه‌ گولیکی جوانه
لاستی ده‌ستی کچو خنسانه
نه‌و گوله‌ هینده‌ که‌ سورو پاکه
بو‌یه‌کی جوانی وه‌ کو من‌چاکه

حیفه‌ زور حیفه‌ که‌ سیلاو بی‌با
آو له‌بیر چاری عزیزمی لایا
به‌و قه‌ عاشقی روی سیمین بر
خوی به‌آو دادا به‌بی ترس و خطر
خوشدوبی نه‌و منله‌ پینج‌سند پاو
ده‌بی چاکت هه‌بی حتی بو‌آو
کوتی مشوقه‌ بررووی رزگار
ملی چس‌دی به‌جفا بو‌ نازدار

له‌غمی عشقی خلالم کردی
گه‌لی آسوده‌ حواسم کردی
المرض عاشقی شیت و شیدا
بی‌هشر خوی به‌شطلوی دادا
دی که‌ آویکه‌ وسبح و بی‌بن
ریسی ره‌هاسی نسه‌ الا‌سردن
اعلاج ده‌ستی له‌روخی خوی‌شوش
به‌گه‌لی زحمت و جهد و گوشت

گولی ده‌س که‌وت و له‌ووی‌هاویش
به‌مرادی دلی خوشی نه‌گه‌بشت
کوتی به‌ی آقی گیانم گیسوت
او‌گوله‌ی هانی به‌ک‌زیتی روت
او‌گوله‌ی هانی به‌ک‌زیتی روت
من‌له‌ری مه‌روه‌قا خوم‌ختسکان
وه‌عددی خوت‌به‌چی گه‌ری نه‌کیان

من‌که‌رویم له‌جهان توخوش‌بی
به‌هره‌بی توله‌جهان هه‌رونوش‌بی
مجیدی و بیزانه‌ وه‌طه‌ن دل‌داره
حسرت گول تمییش جو‌باره
خوت‌به‌آو داده‌به‌بی ترس و دره‌نگ
هیچ‌مه‌ترسی له‌گروی مارو‌ه‌نگ
نه‌و گوله‌ی بگره‌وه‌ با‌آو نه‌ی‌با
دوژمنی حیز هه‌یه‌له‌ غرق‌ی کسا

مبارزه‌ی

آزادی و دیموکرا

سی ئیمه‌ پی‌ی ده‌ بینج‌مین سالی خوی نا .

زرمه‌ زرمی پی‌ی تنگ‌کیان و شغی‌چه‌خسا
خی‌ته‌نگان هیشا له‌ گوسان‌داده‌ زرشکی‌وه .
ودیمان حبو دوستاینی به‌و که‌سه‌انی
که‌به‌بی‌ی سیاسی روزو بوخفتی سیاسی
شخصی به‌ظاهری ده‌ گهل دوژمن بوون به‌لام
له‌باطن‌دا دوستو برای ئیمه‌ بیرون و له‌پشت
په‌رده‌وه‌ پشتیوانان لی‌ده‌کردین وه‌ اقداماتی
دوژمن آگاداریان ده‌کردین له‌بیر نه‌چوه
وقه‌نیش له‌بیر نایجیت .

مبارزه‌ی ئیمه‌ نه‌ک هه‌ر له‌غیه‌وه‌ به
لکو له‌عالمی واقیش‌دا کوردستان بولای
دوا‌روژیک‌ی پرر له‌شافتزی و افتخار ره‌منجایی
ده‌کات و به‌ک مه‌لو به‌ر به‌ره‌کاتی قطعی
به‌دوژمنانه‌تی استعمار حیوانه‌ کایه‌وه‌ و به‌م‌بو
نه‌وه‌ محبوبیت و خوشه‌وست به‌کی له‌نه‌نازه
به‌دیری له‌دلی هه‌موو کوردیک و هه‌ره‌زیک‌ی
آزادپنخوا‌ی دنیاا‌جی‌گه‌دوت‌وه‌ روزیک‌بوو
ئیمه‌ زماره‌مان له‌عدده‌ی‌کی سمدود که‌پانی
خوداو همنی بی‌اوانه‌ی خویان پشت و پنا‌به‌
کیان نه‌بوو ته‌به‌دیری به‌لام نه‌ورو ملیو
نان آزادپنخوا‌ی دنیا به‌چاری‌براینی تماشای
ئیمه‌ ده‌کن و حقان به‌مشروع ده‌زلتن و
آماده‌ن خونی خویان له‌هرمان ده‌زین
و ئیمه‌ش خونی خومان له‌بیانو نه‌واندا ماز
ده‌که‌بن چاچه‌ هیزیک یاچه‌ کومه‌لیک‌ حدی
وه‌ی هه‌یه‌ که‌بتوانی به‌چاری خراب تماشای

شورشی مقدسان بکات ؟
ئیمه‌ ده‌گهل پیشینه‌به‌کی روونک‌که‌له
دنای آزادپنخوا‌ی ده‌ستان خسته‌وه‌ده‌گهل
محبوبیتی که‌له‌ک گومه‌لانی آزادپنخوا‌ی
دنیاا‌ده‌مانه‌ بی‌شک له‌مه‌ودواش پترو چتر-
ده‌توانین له‌ریگای هدنی آزادخوامان پیچیه
پیش . ئیمه‌ پیش قه‌ره‌وولی مبارزین ایران
و آلا هه‌لگری . کوردستانی باستان‌وزیندو
که‌ره‌وه‌ی ایرانی قنبین . ئیمه‌ ده‌مانه‌وی
به‌ردو بناغی استعمار له‌ایران و به‌لکو له‌هه
سه‌وو روزه‌لانی ناوه‌ راشدا له‌بنج‌وون دتر

نینین و به‌کومه‌کی آزادپنخوا‌یان په‌ه‌موو نه
نه‌وه‌ استعمار کراوه‌کان ایران و روزه‌لات
آزادی به‌خشین . برایانی ئیمه‌ که‌به‌آوه‌
حسره‌ته‌وه‌ چاریان بریوه‌ته‌ نه‌غنتی مقدسان و
هیشا نیری استاریان له‌سهر شانه‌ وه‌زیریدا
ده‌تالین‌دل‌تایان که‌روزی‌آزادی نه‌وانیش‌تریکه .
ئیمه‌ جی‌له‌پیشدا و جی‌نه‌ورو به‌شافتزی
شهادی‌آزادی و به‌اخترامی نه‌و خوشینانه‌ی
باندا راوه‌ستابن و به‌ره‌به‌ره‌کاتی ده‌گهل‌دیوی
ارتجاع‌خه‌ریکن . ئیمه‌ نه‌ستیره‌به‌کی ریگانی‌شان ده‌ری آزادپنخوا‌یان آلا .
هه‌لگری دلاره‌ری نه‌غنتی ده‌و کرائیکین .

گیراوی بگره‌مین مسئله‌ی کوردستان
نیش به‌غنتی‌آزادی و قازانجی‌ایران
ته‌واوده‌بی
ایسه‌له‌جه‌نایی آغای‌قوام‌السلطنه‌تمنا
ده‌که‌بن که‌هه‌رجی زوتر‌آغای‌مظفر
فیروز که‌ لاویکی‌ترقی‌وزانای‌مه‌لا
سه‌ره‌بو کوردستان به‌ری‌بکات‌تاسله .
ی کوردستان حل‌بکری
کوردبرای‌ئیمه‌ن : یاد‌گاری‌بابو
بایری‌ئیمه‌ن - ده‌بی‌بو داوام‌شروع‌کا
نی‌وان گوی‌را‌ب‌ب‌رن نه‌وان‌به‌بجگه
له‌آزادی و عدالت‌چی‌دی‌ان‌ناوی
نه‌من‌په‌وا‌به‌ شه‌و‌چرا‌رونا‌ک‌ی

کوردستان

ماوهی لایه ره ۱

بریک له جغرافیای شاری باکو

شاری باکو له هه و مله کانی جمهوریه کانی اتحادی جما هیری شوروی تپدایه .

شاره درزیای که ناری دریا یه ده جگه و توه و شارو دریا به هه و سله ی بولواره کی زور جوان له یه کجوری نمونه هه .

درسی لای شاری نسبت به وه شه ی که له که ناری دره .

پایه هه لکه توه بلیند تره باکو له به روه ی که هه دتر له سطحی ده ریا به قول تره قشاری هه وای زوره هه وای ده هه وای که رم و ده زستانیدا سارده و چونکوله کنار دیا به هه یه که یه قونی دی و گورانی هه وایه ۴۰۰ ندره به که که مسکه ده روز .

یکدا یینج شهن جور هه و باگوری . باکو شاری کی که ون ویزویه کی که ونی هه به ده که لوه ی که به تر خنوی هه و تازو به هه و دی نوی درست کران دیسان عماراتی کون و به عظمت هه و شاره دا زوره . به طوری کلی باکو شاری کی جوان و به شه که وه میزوی انقلابی روسیه دا نیوه کی که هه و یه .

یه کیک له عماراتی قدیمی و که هه و یه باکو به عمارتی آکادمی به که زور جوان و نمونه یه که لذوق وسیله ی دوروی سابق روسیه به .

یه کیک له و جیگانه ی که زور قابل تاریخه ایرا (نماشخانه) به به لام نه هه و تماشا خانای که نیمه دیومه .

له و تماشاخانه دا چند هه زار کس جیگان ده بیته وه و ده توانیم بایم که هه وای مالکی روز هه لانی ناوه راستیدا جیگای و اجوان تیه . سیمای چک به تابه تیه پارکی بلیند که به کی له وسایلی تفریح و دلخوشی خه لکی باکو به زوره شه وانه وه هه و کی خه لکه کار ته و او ده بن وه و هه و خنی استرا حته و دیت هه یه یه که له وسیمایانه چول و تماشاخانه به تالانین چه نه کارخانه ی زور که هه و که هه زاران کار که ده و اندا کار ده که ن باکو به شاره کی صنعتی کوریه وه و هه و خه کی که ایسه به فرور که به سه ر باکو به ده هه تین به شیکه ی زور له شاری له به دو که لی کارخانان دیار نه یه .

اگه ادارای

به ته وای نه ندامه کانی به که تیه ژناتی دمو کراتی کوردستان راده که به تدریت که ده بی له م به روره وه تاریخی ۳۱-۳۵-۲۵ هه ر کس مانگانه ی خویان به حساب اداری به که تیه ژناتی دمو کراتی کوردستان له عمارتی امریکائیان تسلیم بکا و قبضی که یشتن و در گری پیوست نه بی که چاریکی دیش پی یان رابگه به تدریت وه هه و مانگیش سه ری مانگی مانگانه ی خویان بدن و قبضی که یشتن و در گرن .

حساب اداری به که تیه ژناتی دمو کراتی کوردستان ماوزری به زاده

تقاضا له مشتر کینی خوشه و یست

آغایانی که بولی آهونمانان نه داوه تقاضا ده که بن بی هه وی مراجعه بان بی که بن بوردلختی و جی آهونمان اقدام غه وون ده نا اداره ی روزنامه جگه له وه ی نیویان له لایه ره ی روزنامه دا ده نوی اقداماتی پیوست بوهر گرتی و جی آهونمان ده کات،

مبارزه ی آزادی و دیمو کراسی

نیمه بی ده پینجمین سالی خوی نا .

دنای متحول و مرقی نیمرو ده که ل کوزانده وه ی احساسات و نمایانی هه یه کو .

مه لیک ریک تا کوی واژادی بشر به حکمی قاعده ی طبیی که قلیتی وی به خونی چه نه ملون جوان و بیر به نیت که بیوه خنی نه وی ترین افرادی ناوچه کانی افریقا له حقوقی او .

لیه ی خویان به شدار دهن .

نهضتی کوردستان به آزادی و دامه زرنی دنای اسولی دیمو کراسی راست خنیشکی که و رمی کرده که دواروز اهمیت وی ثابت ده کات و زور زور امیدوارین که له سایه شورشی مقدسی کوردستاندا به زور یکی توو نه وای نه ته وه کانی ایران و ملته هه زار کرا وه کانی روز هه لانه کانی ناوه راست به آهرو

وی کونه و نووی خویان بگن ونیری بنده بی و ذلیلی له نه ستوان دارون .

له آخریدا به اخلاصیکی له نه ندره به دور و قلیکی بر له شور و نیشمان به رستی چیزتی یینجه مین سالی مقدسان به حضور مبارکی ذاتی آفندی پیشوی معظم وه هه و و برا کو رده کانی روز حالات عرض ده که م وه - خودای بی هه وای دیار نه وه کیشوی به رزمان موفق و برورکت که له سایه ی ویدا چاری هه و و برا کوردیک به فینکینی دمو کراسی روزن وه هه و مان نهضتی آزادی به شدار بن .

له داریدا دنییم بزی وه هر مه به ریزو بیروزیت پیشوی زانو به رزمان .

وه هر یه خاریت کومله و حزبی دیمو کراتی کوردستان .

مقامی ماموستای نه لف و بی

(ترجمه و اقتباس له به رنامه ی کاری ماموستای نه لف و بی علی کلجینی)

هه لکه و یکی که انسان هه لیدنی ، چاریکی که ده بگیری ، وونه یه کی له زاری دینه در : هه ووی تایی قانونیکی خطا ناپدیره که نه که به هه و ده وای کی باش ویش بیت هه یه یه که له وان نه نه جایی مطلوبی تاییته ی خویان وه رتا گرن .

تلمو تریش یه کیک له هه ووی طبیعت و خاومنی قوانینی تاییته یه ، که نه که مرعات نه کری نه نه جا

یکی که ده اجرای ویدا مطلوبه به ده ست نایه

برایانی خوشه یست مامو - ستانی نه یه و بی : چون به یه و بنانه ی تلمو و تربیت له کلاسی هه و .

لرا ده ست پی ده کری و یومش ماموستای هه و بن به جاده که به یزوی قو اتینی طبیعت بن و ته یه لگیان تان دله به نه وای نکشتو دقیقی قوی و روان شناسی مرعات خه ر -

مون هه یه یه تصور نه که ن که تدریس له یولی آماده وه و ول کار یکی حسان و سه ل - وه واتی نه که ن که هه ر کس ده توانی له عه دی بیته در . ماموستا یه کی له ریاسیات داسره و خنی نه بی : هه که ده ستله یه کی ریاضی به وی بدن که هه لی بکا باقور اشتراف ده کا که نه وه کار -

یمن تیه : بوجی ، ده زانی نه نه جایی دروستی هه و هه یه مربوط به زانی قو اتدیکه که نه و بی آخه یه که و ابوشرطی تلمی نه لف و بی به نه به ماموستایه یه و کتب خوندنه و تیه به لکی آگدار بون به اصول و قوا -

عه دی : سالی و دینه وه ی عیب و محسناتی عکار شرطه

چون اسولی تلمی نه لف و بی به اسولی روان شناسی به نندانی چو که له که وره تریشی ایشه کانی تلمو و تهر بی روح ده زبردیت ، به وه علما ی قنی تلمو . مقامی ماموستای نه لف و بی یان زینرو بالاتر له ماموستا کانی کلاسی بالاتر ناسیوه . به لاپد - خه که م هه یه لکه له ماموستا کانی که تخر به و سابقه بان له ماموستایانی دی زیاتره بی یان عاره ماموستای بولی آمادوه و ده بن !

تیدی نازانن اقتضای تدریس نه لف و بی له بوله کانی ۳ و ۳ و ۳ زیاتره و وه ستای سه چاره تلمو و تربیت مامو - ستای نه لف و بی به .

دو جبار بووله رزه له ۲۴ سه عاتدا

روزی ۲۴ ر د ر ۲۵ له عاتی ۱۳ بوله رزه یه کی زور سهخت یه دیا بوو دقیقه یه که دوامی کرد دیسان بوشه ی و ختی یارشبو بوله رزه یه کی دیکه روزی دا ۳۰ تاینه دوامی کرد .

به یام به

دو کتور و ده و اساسه کسان به ته وای دو کتور و ده و

سازه کانی کورد له هه ر ناو چه یه کی کوردستان بن به یام ده در

یت که له سه ر ددستوری حضرتی

پیشه وای به رزی کوردستان

هه ر که سیک له وان مایل بن

برایه تی نیمه قیو که ن وه او -

کاریمان ده گه ل بکه ن تشریف

یشتن بو مه آباد زور به محبت

پیشوازیان لیده کری و قبول

ده کرین وه هر کس به بی

معلوماتی خوی کاری ده دریتی -

دفتیری پیشه وای کوردستان

اگه ادارای

برواری روزی بیچه و ۲۰ ر ۴ ر ۲۵ آغایانی حسین مولودی و کا که م مولودی و حسن مولودی کوررانی مرحومی مصطفی مولودی به تقدیم کردنی رو نوی سبیلی خویان (حسین و کا که م و حسن) و ونوسی مصدق فوتی مصطفی که له برواری روزی ۱۲ ر ۲۲ له عاتی دائمی خوی (مه آباد) فوتی کرده و تقاضای صدور تصدیق انتصاری وراثت به شماره ۲۵۸ ع ثبت کراوی ایداری عدلیه مه آبادیان کرده که وارث ارث بری مرحوم منحصر به سه کوره که عبارت له ۱ حسین مولودی دارانی شماره ۷۱۹

۲ - کا که م مولودی دارانی سجل شماره ۳۰۰ - ۳ - حسن مولودی دارانی سجل شماره ۷۲۰ دانیشیدا

ی فعلی دی پیسوی حومه ی مه آباد ایداری عدلیه ی مه آباد له باش رسیده کی به شاهد کان مراتب سه وه سی که روت له روزنامه ی کوردستان دا هه رانگی یه که تیه آگاداری ده کا هه ر کس نسبت به مراتب سه وه - اشتراف یاروسیت نامی ظاهر کراوی - رسمی له طرف مرحومی نیو برا و له دست داهه به یا لیکه ارث به ر خوی به ایداری عدلیه معرفی نه کردوه و یا لیکه نکراره تالمقنی سه مانگ له برواری درج هه و له آگاداری - به ایداری عدلیه مراجعه و اشتراف خوی تقدیم بکا باقی اشترافات زبانی له درجه ی اشتراف سافظو قبول تا کری و پاش ته و او بو تی مدت آگاداری حکم انتصار ورا ت تیوبراو صادر ده کری و به تیوبرا وانی ته و آگاداری که به ارث بر معلوم ده کری ددریت و هه گونه اشتراف شکایت مورد قبول تا کری و موقع ده کوزره ی تیوبرا و ان به وارث وارث بر ده تاسری سه و کی انداری عدلیه مه آباد

۲ - ۲ حسین مجدی

مجدی
ترجمه له نشره ی عربی

(فریومه خون)

چوله کیک دیتی له دهشتی داویک
چوه پیش جیکاندی لی کردسلاویک
لیی پرسی گوتی تووچی ته نیای ؟
چونه ره ز نابی بوخاطری خلای ؟
سه جواب دا گوتی خاوه ووریسی
ویرم هل بژارد نه من تنهای
تا کو له شهرری من آسوده بن
بچه سینه وه هم خلک هم من
چوله که پرسی ای بوچ له نوخاښ
منزلت کردوه رفیقی خوین باڅ ؟
وه رامی داوه داو پاش ذگری الله
تواضع چا که بو یوای خدا
چوله که گوتی نهی بوچ لاوازی
بوواره ننگ زه ردی بووای وازی

له جواب داو گوتی راست : پی یژم
چونکه شه ووروز خریکی نو یژم
گوتی نه تورته بوچه له سرشان
گوتی نهویه جلگی درویشان
نهوعصایه چیره فیتی هاووم
نه کهر ماندوو بوم پالی وی ده دم
نه دی توخلا کهی چن نهو که نمانه
چوله که اوغذای میوانه
چوله که گوتی به داو ، بستزمان
اجازم هه په لیتیم میوان
داو اجازهی داو که دنکیکی خوارد
پیوه بوو هوری له یشتی صید
له آخر نفس لی هات زریوه
گوتی بناغهی دنیا فریوه
گوتی : بناغهی دنیا فریوه
-وی راخستوه بو کرداستعمار
دهنکه گه نه که ییره په و دینار

له میره دی وه

سو پاس

نه من محمد هارودی به خوم ویشمه رگه کانه وه که ماوه یه ک بوو
له گوندی به له جهر کارمان پی نه سپیردرا بوو آغایانی به له جهر
به نیوی مامند آغاو فارس آغاو برایانی مامند آغاهه میشه به یونی
نیمه شادو خوشحال بوون وه موو روزی دیده تیان لی ده کردین
وده پانگوت نیمه بنوبه یی خومان له هیچ جوړه خوده بیناوانیک
کوتایی نا که بن و آمادین به مال و به گیان دهری آزادی و
پاراستی آلائی مقدس و به دوژمنایه تی ارتجاع گیانازی بسکه بن
دیشان روزی چیزنی رمضان ته اوای پیشه رگه کانی به له جهریان
دیدهن کردو چیزنه پیروزه یی لی کردین له به رواروی ۹-۶-۲۵
له لایه بن جنایی بوتولگونی مکملی خوشناو به نیمه رگه کانه تندرأ
که بوستی به له جهر بگو یزین وه بو میره دی آغایانی به له جهر
به گو یزین وه نیمه زور غمناک بوون و تسمیره دی ده گه لمان
هاتن و به بریان کردین .
که چونه بوستی میره دی آغای رسول آغای جوانمردی
هات به بیرمانه وه وه بوستی میره دی دیده نی لی کردین و له ناموی
چه نده عاتان که گه گمان دانیشتن رسول آغا به قرآنی مسجید
سو بندی خوارد که من به نیوی خوم آمادم دهری آزادی
و پاراستی خاگی کردستان و آزینی دستوری پیشه وای
محبوب داله هیچ جوړه خوده پناوانیک روو رنه گیرم پاشان
دهستی له ناو دهستی هه مووان ناورو به دلخوشی و شادمانی
به جی هیشتین .
نیمه نه و آغایانه : رسول آغا ، مامند آغا فارس و سایر
به کوردیگی نیشمان به رور ده زانین وزوریان سو پاس و قدر
زانی لیده گه بن کاپتان محمد مولودی

دیمو کراسی

یانی چی . . . نه دی ده بی
دیمو کراسی چی بی ؟
دیمو کراسی مانای نه وه که حکم به دس ملت
یت و بو ملت بکریت ، ملت له کاروباری خویدا
به یی قانون (نه که رفانونه که له سر پایه یی
دیمو کراسی دانرا بی) آزادیت هه رکس
به نه ندازه یی کاری خوی نان بخوات ، کاره نده
زوریت هه رنه ندازه انسان یه وی کار بککاری
دهس که وی و کروی و مگرگی ، باوره رو دین و
قسه و نویسن به به رزمانیک ییت آزادین . قانون
بو هه مو کس وه که به آژین (اجرا) بکری
که بی ترس و له زری کی وای نه بی دلوزمانی
به ستری و نه توانی هیچ بلی و هیچ نویسی هه مو
به رووخوشی و دلخوشی و به هه ویدکی که هوری
دواروز بزى - کس نملی ناحق له کس نه
کاوختی هه مو که سی باحقه که زوریش چکوله
ییت بی رابگن و بوخواونی حتی بستین جابا
بی بن له بابت دیمو کراسیه وه ته ماشا به کی
کوردستان بکه بن :

له سوربه له به رنه وه حکومه که شکلی دیمو
کراسیه به وه مملکتی سو فیات له به رنه وه
حکومه که به ته اوای مانا دیمو کراسیه له و دوو
جیکایانه ماتی کورد آزاده و هیچ جوړه ترس
وله زریکی له سرتیه کوردستانی نور کاته و قی
دیوی و دیکتاتوری له هل کر او و خه ریکه
بخنکی . کوردستانی عراق له ذاتی خویدا
به ره و دیمو کراسی ده جی و ده یوی آزادی و
سواری اسپ بو و ده یوی له دیمو کراسی پیشواز
بکانه که هیزی ارتجاع له اسپ فری نه داته
خواره وه . کوردستانی ایران بوته دویه ش
به سی زوری نیسان و نویسن و حویدن به نه یی
کوردی که ابتدائی ترین حتی شره به یه شه
به لام له به ره وه کییری دیمو کراسی له هه مو

و ایران بلاو بوته وه هه میده به زور زونه وایش
له مزایای دیمو کراسی به شدار بن بی نه سه رباسی
کوردانی آذربایجان ، تمانای مر کریم که بن که
داوای دیمو کراسی کردنی هه موو کوردان
ده کات بزانتین دیمو کراتی دیره داج
جوړیکه ؟

دیمو کراسی له به شه کوردستانه دا به مانای به
راستی هه په ولیشه و اووه بگره هه تا کار به
دهستیگی چکوله هه موو دیمو کراتیکی
به راستین ، دواروزی ملت له ده ست که سانبیکدا به
که هه رکس له کاری خویدا زانوله کاره رها
توون هه رکس دهردی هه بی و با زوریکی
لیکرای ده توانی بی به ره هلث و زور به هاسانی
پیشه وای خوشه وستی خوی بیستی و به نویسن و
به گوتن دهردی خوی بی بی ملت به عموم له صرفی
گیان و مال بو قازانجی عموم کوتایی تا که ن کار
به دستان هه میشه له سه رکاز حاضر و به شه و و
به روز له کاری خویان غافل نین له شاری دابه
نه ندازه یی بو یوست مدرسه به زمانی کوردی
کراوه نه وه و به مزوانه له هه مو و دی به کانش
ده کرینه وه له هه مو و اداره کندا حکم قه رما به ،
شاگردان له مانگیکیدا به قدر سالیکی فری
خویندن و نویسن دهن ، قانون بو که و ره و چکوله
وه که به که ده خیره کاره وه ، به بی تحقیق کس
مجازات و اعدام ناکری ، هه رکس به گو بره یی

شهرری صلیبی

دریان بی گوتن : حضرتی مسیح اسلحه به کی
مدفونی له قیسان دابه (قیسان بنا به کی گه وره به)
اگر او حربه یی بیننه وه ایوه غلبه ده کن والا
شکستی ده خون اورا هه و شیاره ابتدا بوخوی
له و جی به کی له خبر دابو اسلحه به کی شارد بووه
وهوینی ون کرد بو امری کرد سی روزان به
روژو بن تو به یی بکه ن توای لشکر به قسه بیان
کرد روزی چواره م بر دینه او جیکایه یی که به
فیل اسلحه یی لی شارد بووه هلیان گرد اسلحه
که یان دتیه وه یی گوتن مژده یی یادگاری مسیح
که بو غلبه یی ایوه ذخیره کرا بو بینه درا و یقینو
بی موفق دهن او حله عافانه بی اندازه فرنگیانی
تشجیع کرد ولی یان تمین بوخدا و مسیح به رمه
تیان دهن روزی بینه بینه بیج و شش شش
فرنگی ده هاته دهر سلیمانان به کربو قایان گوت
لازمه له به ره در کی راوستینو و ده ست به
کشتریان بکه بن چون قتل و امان بو هه ل
ناکه بو توه بلاون تا نظام ده گرن خلاصان ده کین
کربو قایان نه بوو گوتی لی یان گه رین
هه مو بینه دهر له انظار که پاشان ده ست به کشتریان
ده کین عده به که کشتری فرنگیان کرد که بول بول
ده ستیان به کشتری فرنگیان کرد که بول بول
له شاری ده هاته دهر کربو قایان شخشا چو و جله و
گیری لی کردن ونه هیشت ادا هه یی ی بدن
که فرنگی له هاری هاته دهر شر ده ست یی
کرا سلیمانان له به ره تهوه نیی کربو قایان جله و
گیری وی له کشتری فرنگیان پشیمان له شاری
کردی به تفر رویشتن فرنگی نه وه یان ذبی
بی یان و ابو سلیمانان خریکی جیلان چون
باوهریان نه ده کرد له شکر سلیمانان و ابه هاسانی
له به ددان دهر چو تیا جماعتیک له سلیمانان زور به
غیرت بووی که شه ر به یی شهادت بنوشن
له به ددان زیز نه یون و شریان گرد تا هه مو کوژران
الفرش له وه شه ردا سلیمانان کان موفق نه بون
و سازویرگی له شکر اسلام هه مو به خسارت چو ،
ایوه که خیالی جادی سلیمانانویه و اچا که هولی
گرتی بیت المقدس بدن چون ایسه له گل
افریقا بیمانان هه ناتوانین بی شکستین فرنگی
که له وی نالید بون رایان هاته سروی که به
قسططنطین : دایرون بو شام پادشای رومی به شرتی
ریی دان کسوندی بو بخون انطالیکی بدن
وختیکی گرتیان پادهاهی روم یی و ابو که

فرنگی ناتوانن شامی بگرن له وه مامله به منظوری
او بو که فرنگی ضعیفین و له وی زونه بن
به رسورت فرنگی راضی بوون و له خلیجی عبوریان
کرد بطرس قائدی فرقه یی اول بو مجاهدی مسیحی
له المان و هنگری و بلغارستان داروین به قتل و
غارت خلکیکی زوریان هاته سرو کشتریکی
سختیان لیگ کرد به و چه شنه مجاهدین
گهینه قسططنطین دستوریان درایه که له وی
ن : ناتوانی دیش خردینه وه یا د شای قسططنطیه
نه به ره یی خوی بر دینه سواحلی آسیا لشکر
فرنگ له وی له گل سلیمانان (لشکر سلجوقیان)
تصادفی کرد شرتی سخت رویدا فرنگی شان

پیش هکاتی مجاهدینی صلیبی بطرس گراو
وه قسططنطیه و له عدم انتظامی لشکر صلیبی
شکایتی کرد بو پاش بیستی خیری شکانی سپای
صلیبی زور ناراحت بوو سویندی خوارد که
له قصه یی خوم به شیمان نامه وه تاته ری دوه نه یینم .
کاری خوی نازده خوات . ترس و دزی ورشو
مت و خاتن و زور دار له ولایتانین عقیده و قسه و
نویسن و رای آزادان . هه رکس ده توانی بیرو
باوه ری خوی بی . له م ماوه که مه دا زماره بکی
زور له خلکی قیری کوردی نویسن و خویندنه وه
بوون ویری خویان ده عینته سه ر کاغذ
و بلاوی ده که نه وه .
عمران و آوه دانی زور پیشه که وتوه وه درواروز
به روزام ریگه ادا قنایت زور ترده بی هومید

سو پاس

وق قدر زانیسی
نیمه ۳- کس . حاجی صالح خرازی
محمدی وورکی حاجی رحمن شیره گی
خلکی مهاباد که تریکی مانگیکی له
مه و به مالی بازر گانیمان کری بوو
شهو له میهمانخانه یی شستری دانا بو وه هوی
به کتفر له ریو آرائی اهر (قاشی نیو) ماله
سه یی لی دزی بوین به یانی زووه لام مان
به که لاتهری ناحیه یی ۷ دابه راستی
آغای الوندی رئیس کلا تهری به
جدیتکی بی وینه دزه که یی بو دست
گیر کردین و ۸ توپ له ماله که یی له
کایرا بو و هر کرتینه وه و موضوعه که یی
به تاینانی آذربایجان شه یی ۳ حه واله
کرد له ویدا آغای محمود صادق زاده
رئیس تاینانی حبه ۳ ویوسف وزیر
خواه مستطقی لیاقتکی بی وینه بیان تواندو
گه لیکان کومه که یی کردین و به سیاستکی
سه لیلی سورما و راستیان به دزه که گوت
و نیوه یی ماله که بیان به بی هیچ چشم
داشتکی بووه هر کرتینه وه و تسلیمان کردین
و قراره به م زوانه نیوه که یی دیکه
شمان بووه هر کرتونه نیمه جدیت و
کوشی آغایان محمود صادق زاده
ویوسف وزیر خواه الوندی ستایش ده که
بن وحسنی نیت و انسانیتی له وان بی نه ندازه
سو پاس گوزارین
حاجی رحمن شیره گی حاجی صالح
خرازی - محمدی مورکی

ماوه یی لایره یی

پاویک راهه ول بدین

له هه وندا چاوه نوری بون پیک نه هات ،
ته وه یی کوردی ورو له آغاشان و
ده و له مندو هه زار بیکرا بی هه و ده له
سه بو قایم کردنی آزادی و به ره سه نندی
دیمو کراسی تی ده کوشن و به کور باری
چاوی دوژمنان و بیکراهه ول ده دن
و دو به ره کیکی که دواته ارتجاعیکان
ده بانه و یست له نیو کورده ویدا بلاوی
که نه وه هه مو یی هر دهر چو ونه یی توانی

سنگری اتحادی کورد دارویشنی
برقه راری به که تی کوردستان .
چا که وابه ، رؤسای به ناموس ، آغایانی
عشایر ، ماموره کانی حکومتی میلی
دبهانی و شارستانی با زبانه سیمی بکه بن .
بازایان فداکاری بکه بن .
بویشه وه بورزگاری براکمان بو
بویشه وه بورا کرتسی آزادی و
دیمو کراسی
بویشه وه و اجرای ده ستورات پیشوای
محبوبان . زیندو به ره راری پیشوای
گه وورمان

ده چی که له ماوه به کی که مه اویرانه
نه یینی و هه موو کوچو خیا بانان
اسفالت بکرن چه ندیمارستان به اسباب
و آلائی نوی و تائیس کراوون و ده
واویو بیستی کافیان ده ده ستیدا هه په ،
واخلاقی عمومی روز به روز روو ؛
چاکی دهر وا و زنجیری برایه تی و به -
که تی قایم ترده بی و هیزی ارتجاع سعادت
به سعادت ده کشته وه و آزادی پشرتیشکی
خوی و ده رده خا کورده کانی نه م
کوردستانه آزاده زور له خویدا
ده زین و به کهرانی رای ده بویرنو
دوا روزیکی زور روو تا که له پیش
چاوی خویان به دی ده کن

بهره و آزادی

پراگورده کان ئەگەر لەریگا آومان
 برا آویکی زوزمان ههیه که بهو عرقه -
 ووشکەه بهلشمانه ووبه ، ئەگەر خواردهمه
 نیشمان پیرا چاکترین خواردهمه نی له دلدا
 ههیه ، مههسان بهکه ووبهک آمانج -
 لهروین ههوش « آزادی کوردو کوردستانی
 گه ووبه ، ، ئەگەر ایسه نه گهشتین ههوا
 نی پاشان ئەگەر ، هه وری نه گهتی بلا
 وو نهیتهوه تاریکی و تاریکی نامینی لهو
 بلیسه به آگرههه لهی ، هه و بهرتهوی بهی
 که سه بهستی کوردستانه له سه بهرته بهی
 لهو کاته توفو که له مه بهستین ، دیواری
 گرتیخانه کان لیک نه بهتوه ، مروف به سه
 بهخوینی دیتهدر ، هه و وو آده میزادن جو
 دای له بهیانی آیتو مذهب نامینی ، دهوله
 مندوی ههزاری نامینی ، خوهد کیشانو
 بی دادی نامینی ، کوردیکی نوی کورد
 ستانیکی تازه پیدا ههیی ، کوردستانیکی
 خوشه ویشیو برهاتی وهک بهک بون ، کو
 رستانیکی دیمو کراسی وهه دادو حاق و
 مرووت ، کوردستانیکی بهک له خواردهمه وی
 خوینی ملت ، نه ظالم ههیی نه زوردار -
 نهی کار ههیی نه سه بهرته بهدار .

ئهی کورده ره نهجور بهرو پیشهوه
 بهویش کهوتن ، ریکامان به که ویک کولانه
 له چه بهی سیستم یاره هاگور که کان به هیرشی
 توند هاتن گوشتی ایسه یان خوارده ، له
 شوانی تاریکی زستان دههاته پیشهوه له
 وکته که هه و وو کورد له هه و دابو ، ددا
 تیان لیک نه دان آمادهی هیرش بون . بهو
 مشکه که ورانه هه چون که له جیکای نه خوشی
 رشانه وه بیدایه بن ، بهلام شیتینه جیتان ههویت ؟
 نه تانه وی به پاشه وه چونه وهی کورد بو
 چه رخی نه زانیو بوسه ده می نه خوینده واری
 و تاریکی !
 تانوقاتی ایسه یان دزی به بهی تهی مایه وه ووستا
 ش هاتون داوای بتره که کن له زیر به ردهی
 دیمو کراسی فاشیزکان گه به هه به هه میچی
 و آسن نه کن .

بهلام ایسه تاومان گرت وستان هه
 نهو تاومه . هه ووها گهلی ناخوشی وکزی -
 مان دی ، زور براده رمان له ویتاوه له کیس
 جوو ، گهلی زانو تی گهشتو وخوین گهرو
 سهروکی چاک وی هاتو مان له ده ست جوو ، چه نه
 ملیون چهک به دهستی جان قدامان دوراند ، هه
 سووی له پیناوی شهو آمانچه که به که
 آمانچی هه مومیله تیکه .

گوریان بو هه لکولیون بهلام لهو
 گورانه نه یان نیشین ، بوله ناو بردنی لیه هه و
 جوو چه کیان به کارهتا بهلام هه به وچه کانه
 له ناویان نه به بن ، له کاتی بی هه ستیان هیرشیان
 هه یسه بهلام ایسه وستان هه
 له هیرشیان .
 کانی کارهات ، کانی توله سنده وه
 هات ، ته له سه نه وه بیکای چاوترین و دوزمن

بهشی زوری مفاخری اسلامی کورد بوون

... باش لشکری فرنگ بره و [مهرة
 النعمان] روی و محاصره یان کردو شریکی
 زور سخت لهینی فرنگی و مسلمان روی
 دا برانبر به قلاهی مسلمانان فرنگی قلاهی
 بو شایان ساز کردو لهوی را ده کول مسلمانان
 ده ستان به تر کرد بلام پاشاری مسلمانان کایان
 نه کرد که شه و داهاات عدیک له مسلمانان کان
 ستیان که وه نه یو وریان هاته سهروهی
 قلاهی به جی یان و بجه تيو کاروانسرایانی
 که هه وان قلابان بهی ههشت ده ستیکی بهی
 چاویان له وان کرد بهم جوو قلاهی محافظه چول
 بو فرنگی به نیردیوان چونه سهر قه لای وان
 ولهوی را چونه تيو کاروانسرایان سسی روز
 کشتاریان له مسلمانان کان کرد سهده زار مسلمان
 کوژرا اسیرکی زوریان لی گیرا وشاره که
 یان له کیس جوو . پا شان فرنگی چونه
 (عرقه) چوارماتنگ محاصره یان کرد اما چون
 نه یان توانی بی گرن به مالچه یان کرد بهرو وحص
 رویشتن حاکمی وی جناح الدوله له گه یان
 بیک هات لهوی را رویشتن بو عکا نه ویشیان بی
 به گیرا . تا علاج چونه تيو : المنفس عدی فرنگ
 یان له وه ختی حمله بو بیت المقدس ملیونیک بو
 آخری شعبانی ۷۷۲ گرتیان چنده هه بهک
 کشتاری تیدا کرا حقاها زار که سیان له مسجد
 الاقصی دا اکوشت له اغلی علما و ائمه یون هئا .
 شیکی زوریان له قبلی شه ها جرای زبووتور -
 ی زبووزیر وه کبر کهوت عدیک هه لانتن چونه
 بندا فجایی فرنگیان بو خه لکی گیرا وراز
 قضاموقی ، رمضان و خه لکه به بیستی شه وخره
 زور نارحمهت بو ختی له بهر شدنی غم وانده
 روژیان شکاند شرعاً صابدان گوت له واره دا

خلافت له وموقی دا به ده ست المستظار بالله بو
 له وده می دا اختلافیکی زور له بهی پادشاهاتی
 سلجوقی دابو نه کرامهت دهی مسلمانان بکن
 ولشکریان بو نیرن مصری لشکریکیان نارد به
 لام زوشکاو که راه قریبی ختاویه ک سال قدس و
 شارانی سواحل شام به دهس فرنگیانه وه بو نوای
 پادشایانی اسلام سیان کرد نه یان توانی لی یان شیتینه
 وه بهلام صلاح الدین له سالی ۵۸۳ دا لی استانده
 نه وه . هه ره و سالی دا شاری سروجیان گرت
 کشتاریکی زوریان لی کرد هه ورو هاجفاو
 قیسار به شیان گرت سالی ۴۹۵ چون بو ولای
 طرابلس خلکی طرابلس شریکی جاکیان
 ده گه ل کردن قریبی سسی هه زار فرنگی
 کوژرا پاشان نروسو و توبانیان گرت

شکین رابرن نهی گه ل .
 ایش بهر به ویشه وه بویشه وه بو آزادی
 ورزگاری کوردو کوردستانی گه ووه .
 هه ربزی بهیته وای به رزی کوردستان ، اوردوی
 دیمو کراسی کوردستان ، به پیدای سسی رهنکی
 کوردستان ، به کیهی جهوانانی کوردستان
 پارتی دیمو کراتی کوردستان ، جیهی رزگه
 ری کوردستان ، ده وهاتی دیمو کراتی به که
 تی سوقیات ، آزادیخواهی جهان ژنرال لیسوس
 ستالین .
 عراق « بی باک »

لی استانده وه سالی ۵۴۱ عدی خوی گوشتی بابی اق سنقر
 غلامی ملیک شای سلجوقی بو که عمال الدین کوژرا حلب بویه
 ای کوره کهی نورالدین محمود که اهلی عام و تقوی بو
 (ترجمه کیش هه به) لشکری ساز کرد وشارانی ارتاح و
 اورقاو چندجیکای دیشی له فرنگیان استانده وه له سالی ۵۴۲
 داسطان محمود فشاری بو فرنگیان هتا ونا علاج فرنگی
 کومه گیان له اروبا خواست شای المان و فرانسه به سه ره کرده
 بی کومه گکی اعزامی اوروبا تعین کران شای جرمانیا پیش
 شای فرانسه گه شته فلسطین بلام قسمتی عدی لشکره که
 له ریه به نخوشی و برسیه تی و شه ره یان چوبو که گه شته
 سواحل سوریه لشکری اسلام گه شته سهوهی و شه رزی
 کرد ناچار ده گه ل بهی لشکری خوی هلات له گه رانه وه دا
 توشی لشکری پادشای فرانسه بو که نه نواحی انطا که توشی
 لشکری اسلام بون ویش شریکی زور تا علاج شای فرانسه
 به قونه شه هاتوبه قدس و ملحق بویه بقه السیفی لشکری
 شای جرمانیا له سالی ۵۴۱ طرامس غرب گیرا له سالی ۵۴۳
 نورالدین له نواحی انطا که له گه ل فرنگیان به شه رات و
 زوریای گوشتن و نوازی کردن فرنگی دمشقیان محاصره
 کرد بو بلام بی یان نه ده گیرا شهی فرنگیان و نورالدین تا
 سالی ۵۶۹ دوامی کرد نورالدین سالی ۵۶۴ صلاح الدینی
 نارد هه مصر و مصری گرت .

سالی ۵۶۹ نورالدین وفاتی کرد صلاح الدین له زه مانی نور -
 الدینی دا چه نه شه ری له گه ل فرنگیان کردن جمله سالی ۵۶۵
 که فرنگی دمیاطیان محاصره کرد پادیزکی چاکنی نشان دا
 که منجر به عقب نشینی فرنگیان بو له سالی ۵۶۹ داخلکی
 مصر کاغذیان بو فرنگیان نوسی بو وده رتانی صلاح الدین
 کومه گیان ویت فرنگی کومه کیکی زوریان بوناردن
 به نام خه لک ولشکری اسکندریه شکستیان بی دان . صلاح
 الدین که خیری شه ری اسکندریه ییست به لشکره وه له مصر
 وده ره کورت و احتیاط عدیکی نارد دمیاط له وکته داغلابیکی
 صلاح الدین خیری هاتی بو اسکندریه هتا .

آغای محمد ذکری حسابدارو تحویل داری دارائی بو کان

به استناد تصویب نامه شماره ۲۸ - ۲۵۵۵۹ هیئت باز -
 رسی و تأییدی شماره ۴۲۹ - ۲۵۵۵۹۲۲ فرمانداری
 مه آباد که رونویسیان بو آگاداری به تو ابلاغ ده کری
 چونکه ته توله اثر خیانت و غفلت له نه نیجامی وه وظیفه
 به گسری نصفی حقوق ششمانکان و صدور تو بیخ
 کتبی محکوم بوی نه وه به دایره ی حسابداری صندوقی
 نه واداره ده ستور درا که له اولی مه مرداد مانگی
 تا آخر دیمانگی ۲۵ هه مومانگی نصفی حقوقی توبه
 نیوی جریمه کسربکا وه به عوی نه ونو سراوش تو بیخ
 ده گری لازمه مبلغی ۶۹۰۷۳۰ ریال چه بندی
 که له صندوقت هلکرتوره بهو اداره بدیه وه
 و حساب مبلغی - ۱۱۳۰۶ ریال علی الحساب اشخا -
 ص ده که ل صندوق دارائی تصفیه بکه می وچو
 نکه آغای خلیل حیدری به رئیسی دارائی بو کان
 منتقل و اعزام کراوه بی ویسته فورا بهی وه بو
 کن و سرویس و سوابق خوت برابر ۳ بر گه -
 صورت مجلس به نیو براو تحویل بدیه له پاش خاتمه
 تحویل و تحول نه توبه سمت کارمندی نه و اداره به مه
 بادی منتقل ده کری و ضمناً مطابق ده ستوری هه
 یشی بازرسی اگر پیش گه بشتن نه و بولانه له
 خدمت مستعفی بی مبلغی نیو براو له اموال منقول
 و غیره منقول تو وصول ده کری و مالی وطنی
 توش برابر ده ستوری فرمانداری کوردستان له یشی
 فقرایان بهش ده کری . - ع
 سهروکی ایداری دارائی کوردستان - علمی

کوردستان

ماوی لاپه ره ۱

نطقی سید معروفی به رزنجی ...

له خۆین گه زین و که و ته سه ر خاك چاره له وه که به دلی و ذلیلی له زهر بهنجی استعمار و ارتجاع و کونه بهرستی و بی گانه بهرستی دازیانکی ابی بی تاز به گه یشتوانی خوشه و پست و لاره کانی کوردستان له سه ره هورمان لازمه یک دفعه ده ست بدینه ده ستی یک و باب و دایکی خومان که چند ساله له زهر ظلم و ارتجاعی خۆین خوره کان که ده یان و پست کوردستان آزاده بهی هاواریان ده هات و دایکی یشتیمان که ده ست و بی ده اسارت و قیدی زنجیری دلی دامابوو به یک دفعه ده ستی اتحاد بگرن و له زهر امر و سه بهی با ره کمی پشه وای معظمی کوردستان بو نجاتی میلت و حسی یشتیمان بهروری و نجاتی کورد و کوردستان وه و بهیش که وتی مرامی مقدسی دیکر اسی سعی و کوشش بکین وه آماده بین بو فداکاری و گیان بازی و له مال و گیان ده ست هه لگرن تا به آزاده گی و آسایش و راحتی هه و کوردیک به سه بهستی و آزادی بو خوی زیان بکا .

له آخری و تاره کم ده لسم : بزێ به زانیکی زور حضرتی پشه وای معظمی کوردستان . بزێ کار گه رانی حزبی دیمو کراتی کوردستان بهر قه رار و پایه داری به کهنی جوانانی دیمو کراتی کوردستان

معروفی به رزنجی

آگاداری

۱۰۳۴ - ۲۵۶۱۷ بهیمی امریه ژماره ۸۶۰

۲۵۶۱۴ له سه ر امری مبارکی مقامی فرمانداری مه آباد به ته راوی مات و اهالی خوشه و پست راده گیندیری که له وه بهر واره ی به ولاره حمل و خوار باره اجناس

که له وه بهر واره ی به ولاره حمل و خوار باره اجناس بو عراق به هیچ وجه مجازینه کایه متوعه هه ر کهس به هیچ وانه ی نه وه ده ستوره ره قه راریک امال بو عراق وه ده ره بیا ماله کهمی به قازانچی دولت ضبط ده کری وه هه ره و هه اهالی اطراف که بو خواره ده متی وه اجناس مراجعه ده کهن پیوسته ضامن معتبران بی وه دو کاندیداران و صاحب الاتیش متداریکی که میان بده نی .

وه هه ره دو کاندیداران و صاحب مالیکیش جنس به عراقیان بفروشی و یا مقدار یکی زور بدونی آگاداری ایداره ی گمرگ به اهالی اطراف بفروشی شدیداً تعقیب وه جریمه ده کری .

رئیس ایداره ی گمرگ مه آباد - کریمی

آگاداری

بو آغایانی که سه ره بهرستی صغیران محترماً آگاداری ده کری او انسی که مقیم مه آبادن ده ظرفی ۱۵ روزه و آغایانی مقیمی اطرافی مه آبادن ده ظرفی دو مانگاندا خویان به دادسرای مه آباد معرفیه بفرمون و صورت امرالی بقول و غیره منقول و عمل کردنی زمانه متصدی خویان به دادسرای مه آباد تقدم بکین که نسبت به امری صغیران ده ستوری لازم بدری و ده صورتی تخلفدا اداره ی مدعی العمومی به وظیفه ی خوی عمل ده کا .

دادستان دادسرای مه آباد - لاهوتی

ماوی لاپه ره ۱

کوردیکی به نرخ اغای

دو کتور اسماعل اردلان . . .

باشان بو به دیرایی و استراحت چوه منزلی آغای صدیق حیدری و نیمه ش سه عات ۳۰ ر ۲۱ که هاتی آغای -

دو کتورمان زانی بی اختیار بو منزلی آغای حیدری چوین و میوانی خوشه و یست و مجوبمان که زور له میژ بو آره زوومان ده کرد زیارت کرد . و ماوی ده سه عات له خصوص روزنامه نگاری و ادبانی کوردیه وه گفتو گو باز بو . به یانی جنابی آغای سرب قاضی قه رانداری مه آباد و نه ندانه کانی که بهی مه ر کهزی و ژنرال مصطفی بارزانی و رؤسای ادارات و طبقاتی اهالی دیدنه یان لی کرد

جنابی آغای دو کتور اسماعلی اردلان پیایکی متواضع و مؤدب و وقاره له فقه کر . دننا متین و آرامه له نه زور خوی ده پاریزی ، قاضو دانشنده له ته مه نی ۳۳ سالیانیه شش سال ونبو له بار بس پایته حتی قه رانه خو . یندوبه تی و گیسنا خاوه نی امتیاز و مدیری استولی نامه ی هه ته کی کوه ستانه وه دانشکده ی دام پزشکی تاران دا سنی اسنادی هه به . آغای دو کتور و ه لقه له می شیرینه بو خوشی له بهر دلانو خوشه و یسه کاتی ۷ ره شه مه ی ۱۳۲۳ داهه وه ژماره ی نامه ی کوه ستانی بلاو کر . ده وه خوی و مقامی هه لکه کوتوی به هه وه کوردیک ناساندو خوشه و یستی خوی به دلی هه وه کوردیک دا جی کرده وه نامه ی کوه ستان شوریشکی سه رلی سورماوی خسته دلی کوردانه وه وتا سه رلی سورماوی خسته دلی کوردانه وه وتا

سه رلی سورماوی خسته دلی کوردانه وه وتا شش مانک بی و جان له لایه ن بیوان و بیانی تقاطی کوردستان وه چه ته سه ده ه لکه چه ته ده زار نامه ی بیروزیانی به ده قه راری نامه ی کوه ستان که به یشت لاپه ر کانی شش مانگی هه وه لی کوه ستان شایه دی ته م ادعا به مانه نامه ی کوه ستان پاش ساها بیهوشی و بیهنگی له ده بیکدا که تاران کانونی ارتجاع بو نیوی کوردی زیندو کرده وه له وه خیکدا که له تاران نیوی کورد به سه ره زمانه اینان گونا هیککی نه به خه راوی و نیوی کوردستانی بهرز کرده وه

کوه ستان هه ر که بلا و به وه له که نی ارتجاع له کوردستان دا ده ستی کرد به سه ره کردن و توانی به کی له وتانه ی که داوای خودا و ندی کوردستانی ده کرد و خونه ی رشت . مالانی کول کرد له به رابه گه وره ی گیانی کورداندا به سجد می دا خه ت و اه کوردستانی پاک کرده وه آغای اردلان به هوی نامه ی کوه ستانه وه خذمتیکی زوری به کورد و کوردستان کرد وه تیشکی نامه به رزه کهی روز به روز روناک تر و به تین تر ده بی . وه سه ره کوردیک له قولایی دله وه خوی و نامه که می خوش ده وهی

قه رار وایه هه قه به ک له مه آباد تیشرفیان

آگاداری

ده وهی و اطبیقی نشری حضرتی پیشوای معظم شوردستان اداره ی عدلیه دانرا وه و تشکیلاتی خطاطی وی به تصویب جنابی ژنرال سرب قاضی فرمانداری محترم مه آباد گه یشتوه به عمومی اهالی محترم شاری و اطراف عرض آگاداری ده کری هر که سه ده امور قضائی دادا و خوازی حتوفی و جزائی مراجع عاتیککی هه بی ده کمالی عدالت و شرع و دقت له حدودی اصول مربوطه دارسیدگی و احتیاتی حق ده کری . .

دادستان دادسرای مه آباد لاهوتی

ماوی لاپه ره ۱

انور حسین

شوردستان

مرحوم انور کوری حسین ملای دزمه بی له سه رو که کانی به ره مالی بازه خوی که نچیک بو له ته مه نی ۱۷ - ۱۸ ساله له سالی ۱۹۳۵ له مدرسه ی دیرستانی هولیر له بولی بیخ تصدیق نامه ی وه رگرت . بو ته و او کردنی تحصیل آره زوی چونه مصری ده کرد که له دانشکده دهی (فاروق) حقوق ته و او بکات نازانین له جی بییری گورا وه ره له دانشکده ی حقوقی عراق ده وای کرد !

له گه له وه ش که ته م ذاته له سه رو که کانی ده وه له مند عشیرته ی دزمه ی بو وه گه له یه وش که گه نیجه ده وه له مه ته ده کانی ها ته مه نی وی هه وه و هختیان هه ره به کیفی و به زم راده بوارد ته م که نیجه لاوچا که له و کارانه زور دور بو وه که وره تیرین برادره ی هه میسه جه رکتیب بو و شاگردی خۆین پاک و بیرتی گه یشتوی دیالکتیکی نینی گه وره بو .

هه ره چه ته ده له عمری ۱۸ سالی دا بو به لام به بیرو نی که یشتن له بیایکی چل ساله ده چو . لایستی کوردی خون گه رم و آزادی خواهیکی بیترتیزو پر ره سونه له ده ست کورده واری چو وه کانی که هه وه کوردو آزادی خواهی دنیازور احتیاجیان به جوانی وه کوته وه هه بو . کوردستان غناکی و تساهی خوی به ره ام بهر نه وه ضائعه یه نیشان ده دا و له خودا و ندی گه وره ته مه ته تا ده کا که به رحمی خوی صبریک به باوک و کس و هاویر کانی بیه خشی .

بهوردی بی خوی نه وه

له ربان و مینر کینی خوشه و یست و ته و کله ته ی که به یسه روز نامه ویا گو فارمان بو تاردون و تاپستا بولیان نه تاردوه تکاده که یه

بوزانین

به ته وای خه لگی شاری مه آباد و دور و بهری مه آباد راده گه به ندیری که هه ره له سیککی بولی مانگانه ی نه ندانه تی حزبی دیمو کراتی کوردستانی ده پیدا ماوه ده بی له بهر واری نه وه نووسراوه تاده دوژی دهی بولی مانگانه ی خوی به حسابداری کمیته ی محلی مه آباد بسپیری و کارتی خوی وه رگری که سانی له م ده ستوره خولا ده ن به جزای قانونی ده گه ن حزبی دیمو کراتی کوردستان کمیته ی محلی مه آباد

تلگرافیک

به مضمونی ژیر وه وه لایه ن جنابی آغای قاضی محمد پیشوا و رهبری حزبی دیمو کراتی - کوردستان مخاربه گراوه تاران - جنابی اشرف آغای قوام - رهبری حزبی دیمو کراتی ایران ، رونووس جنابی آغای دکتور کتورز ره رهبری حزبی نو ده ی ایران ، روو نووس جنابی آغای صالح ره رهبری حزبی ایران ، روو نووس تیریز جنابی آغای پیشه وری ره رهبری لره ی دیمو کراتی آذربایجان ، روو نووس تاران آغای پاکان معاونی صدری لره ی دیمو کراتی آذربایجان .

فرقه ی دیمو کراتی آذربایجان ، به اخترامه وه حزبی دیمو کراتی کوردستان آماده بی خوی بو اتلاف ده گه ل احزابی آزاد خواه (ده و کرات ایران توده ایران ، دیمو کرات آذربایجان (حزب ایران) راده که نیی و ته م اتلافه و جیبی سادت و عظمتی ملت ایران ده زانم و به وسيله جنابی آغای سرب قاضی له لایه ن حزبی دیمو کراتی کوردستانه وه بو گفتو گوی بیوست وامضای اتلاف نامه به نمایندگی معرفیه ده کهم - ره رهبری حزبی دیمو کراتی کوردستان - محمد قاضی

وجهی که ده ته و یته سه ر بان بومان بشیرن کمیته کانی محلیش ده بی انه نار دنی بولی شه و مطبوعاته ی که به بومان تاردون توجه به ره ون . به تابه یته ی له که یته ی محلی شاری شه و رجاده که یه ن که بولی آبه و ته مان بوسکو کاته وه و بومان بوسپیری

کوردستان

هه‌په‌ته‌ی نو سه‌ران و ده‌ده‌ری ده‌خه‌ن
ارگانی حزبی دیمو کراتی کوردستان
له‌چاپ و ده‌ست‌لی دانی و وتاردا آژادین

مترجم: عبدالرحمن ذبیح

له‌روزنامه‌ی ایرن ما

[حزبی دیمو کراتی کوردستان]

دلنادر سولی

دیمو کرات . . . سهر چاوه‌ی خوشه‌ختی و نیشانه‌ی انسانیت . . . دیمو کراتی حقیقی . . . هه‌مان قانونه‌ه‌ری بشریت . . . هه‌ورو له‌ولاتی مه‌دا له‌وبارچه‌ی کوردستانه دا . . . هه‌و کوردستانه‌ی که‌چند سه‌ده‌سه‌ه‌ ژیرده‌سه‌، ظلم‌ای کراوه‌، له‌زیر باری زورداران پشت‌چه‌ماوه هیزنه‌ماوه له‌وبارچه کوردستانه‌دا هه‌وه‌نونه‌ه‌و مه‌راهه که نیشانه‌ی سعادت‌ی بشریته که‌پاریزگاری آزادی فخرده‌ ته‌نھا ریگای، نه‌جانی و لاته‌ه‌ورو به‌ی هه‌ورو له‌ولاتی مه‌دا هه‌و لاته‌ی به‌ه‌وی هیزری ظالمه‌وان و خوین‌مزان ، له‌فره‌نگه‌له تممیرات له‌کشاورزی له‌به‌داری بی به‌ش کراوه ، ولاتی قه‌یر هه‌زارو ویرانه‌ی کوردستان ولاتی بی‌علم خه‌را به‌یکه‌ی تیکرماوه ممله‌تیکه‌ی هیزنه‌ماوی کوردستان هه‌وی هیزری که‌له نه‌زاین و به‌جی‌مان له‌قنای ته‌مدن هاتو ته‌دی له‌ولاته‌دا هه‌ورونه‌ته‌ها هه‌و مبدیک چاره‌یک ده‌مانی ده‌ریدیک به‌وتیعه‌ پشتیوانی کردنی حزبی دیمو کراتی کوردستانه .

حزبی دیمو کراتی کوردستان هه‌مان حزبی که‌ آزادی ولات وابه‌سه‌ته به‌پشتیوانی هه‌و حزبه ، هه‌مان حزبی که‌ که‌ پاریزگاری ولاته هه‌مان

بو ماموستا کان

(۱)
به‌قه‌له‌ی ابراهیم نادری

مه‌به‌ست له‌تربیت ابتدائی چیه؟

مه‌به‌ستی اصلی له‌تربیتی ابتدائی که‌ پی‌وسته هه‌و کاتیک ماموستا کان به‌ره‌وی لی‌بکن و هه‌مه‌میشه‌ه‌ولو ته‌قه‌لاپه‌دن که‌له‌کاتی ده‌رس ووتنه‌دا بی‌هینته کاره‌هه اوله‌زیره‌هه‌ چهند شوومیک پیش که‌شیان نه‌که‌بن :

(۱) مندال له‌خویندن و نوسین پیش بکه‌ویت و بتوانیت هه‌وی که‌ ده‌ه‌وی فیری بی بیوسیت و بیلیت و له‌مقدماتی حسابیش هه‌وه‌نه‌ه‌ تی بکات که‌ له‌له‌کاتی ژبان نیزمندیه دبگه‌ران نه‌یت .

شاگره‌قه‌یر بکریت که‌چون نه‌ندرسنی خوری خانه‌واده‌کی یاریزیت له به‌راه‌ه‌ری هه‌موجوره نه‌خوشی و میکروباتیگ و به‌تایه‌نی کوشش بکه‌ن بو‌اوه‌ی روزبه‌روز وضیتی اش‌سافی خوین چالگه‌تیکه‌ن . (بی‌وسته‌له‌سه‌ر ماموستا کان اطلاعاتیکه‌ی بان له‌به‌دانت و ته‌رزی خو‌بارستن به‌شاگره‌کان‌را بکه‌به‌ن)

شه‌وی ۲۵ ر‌ر ۲۵

شدن - اعلامیه‌یک له‌بعی بلاو کراوه اته‌وه‌ده‌و اعلامیه‌ده‌داده‌لی چالونه‌تی به‌پشی آرام نه‌ه‌وه‌ته‌وه‌ دویستی له‌تیجه‌ی تیر هاویشتی ماشین‌بینج که‌س کوزراوه و سی و بینج نفر برنده‌داره به‌جی ده‌ستوری حکومتی خه‌ه‌کی تامانگی‌دی خه‌قیان نیسه‌که‌ چهنده‌کس ده‌گسه‌له‌یک کوبه‌وه و اجتهاعات به‌کلی ته‌ده‌قه‌به .

په‌رده له‌سه‌رسیاسه‌تی نه‌له‌مازه‌کان ده‌تور کیه‌داده‌دری

تور که‌کان ده‌بانه‌ویست و ولاتی قه‌قاز و سه‌ر تور که‌یه بگه‌یرن کومه‌کی تور که‌کان به‌له‌له‌مانه‌کان باله‌وزخانه‌ی هه‌له‌مان له‌تور کیه‌ز به‌ده‌ست بلاوی بوه‌لی خه‌رج ده‌کرد

هه‌روه‌کوه و خوینه‌ره‌کان ده‌زانن تانیزیکه‌ دوا به‌ه‌نگ تور که‌کان به‌دل‌هاوکاری : له‌مانیاکانیان ده‌کرد کاتی جه‌نگ ته‌راو بوو سه‌ردوم هه‌وو چاوه‌ری بوون به‌لگه (نه‌سناد) کانی هه‌واو کاریه بلاو بکریته‌وو په‌رده له‌سه‌ر سیاسه‌تی فیلانزانه‌ی تور که‌یا لادری ، تادوینی آژانسی شووره‌وی هیندیک له‌وبه‌لگه‌یانه به‌یه‌کته‌ی سووت و گیتی دا بلاو کرده‌وه .

داسیاسه‌ته، عملی‌ی تور که‌کان پاسی کراوه «فون‌پاین» له‌راپورتی خوی دا که‌بو حکومه‌ته‌کی نووسه‌وه‌ها ده‌بژی : له‌کاتی گه‌تگوبه‌ک کله‌ باری هه‌وضاعی عمومی تور کیه‌ده‌گه‌ل سه‌ره‌ک و هه‌زیری هه‌ووولانه‌دا کردم نظریاتی ویم‌ده‌ه‌حق به‌یه‌کته‌ی سووت پرسبار کرد و له‌لامی دامه‌وه : ((نه‌من زورم بی‌خوش یو که‌ه‌و پرسبارت لی‌کردم ایستا له‌دوو قه‌ظه نظرمه‌ به‌ک له‌تقه‌طی نظری هه‌وی که‌به‌ک‌نه‌فر تور که‌یه‌کشی له‌تقه‌طی نظری هه‌وی که‌سه‌ره‌ک و هه‌زیری تور که‌یا م جواب ده‌ده‌ه‌وه : هه‌ره‌ه‌ه‌ریکی تور که‌به‌ تالو که‌بیکه‌ی ته‌واو ناوخوازی فه‌ناو له‌ناو چوونی به‌کته‌ی سووت هه ، له‌ناو چوونی به‌کته‌ی سووت به‌ده‌ستی پیشوای هه‌له‌مان کاره‌ساتی کی هینده‌زه‌ که‌به‌ درزایی چهریک و بنه‌ی نه‌به‌تر اوه ، نه‌نانت (پالچین) نووسه‌ری تور که‌که‌ لایترگی انگلیزه‌ کانه‌له‌وبه‌ته‌ه‌ه‌ هاو- بی‌ری تور که‌کانه . هه‌له‌مان مه‌سه‌له‌ی به‌کته‌ی سووتی بوسف ناگری مه‌گر که‌ رووسه‌کان له‌ناو به‌ریو که‌ما به‌تی اقلیت) کانی هه‌ووولانه‌ له‌زیر نفوذی وان به‌نه‌به‌ده‌ه‌ر و قازانچی راسته‌ قینه‌ی خو‌بانیان تی‌بگه‌هینی و بی‌بان بی‌که‌ هاوکاری حکومه‌تانی دیکه‌بکه‌ن و له‌ه‌به‌ی ره‌گزی (اسلاو) هانیا‌ن‌بدا ، بوله‌ناو برنی توانایی ماددی و مه‌ه‌ه‌وی رووسه‌کان مقنن ریگه‌به‌کی راستیان

گر ته‌پیش))
ته‌وجار پاین ده‌نه‌س که‌سه‌ره‌ک و هه‌زیری تور کیه‌دله‌ی : ((اما له‌ نظری هه‌وه‌ که‌سه‌ره‌ک و هه‌زیری تور که‌یا بی‌وسته‌ه‌ چالگه‌تیکه‌ی بی‌طریقی و بوولانه‌ ده‌بی‌ه‌رود کوه‌خوی را بگه‌ری)) به‌لام پای چالگه‌تیکه‌ی که‌ به‌شت به‌ده‌دی بی طرفی چالگه‌تیکه‌ی حاکمه‌ی تور که‌یا نه‌تقه‌ی ته‌رزی کارانه‌ی خو‌بان طرح کرد و به‌رورزی بینج‌دی اوتی ۱۹۳۱ داته‌کمه‌یک دوا به‌لاماری هه‌له‌مان دا بووسه‌ری که‌تی سووت (فون‌پاین) راپورتیکه‌ی بو به‌رلین نارده‌ه‌ و له‌باسی نه‌تقی اتحادیه‌ی تور که‌کان ده‌لی : پاویکی باور پیکراو زور کوی له‌ت (معمده‌مطیع) ماوه‌له‌له‌ه‌ری ۲ له‌باری .

هه‌نزی خو‌بان و نه‌تایکی شه‌ودن‌بدا ده‌گری به‌کیک له‌به‌نجه‌ره‌ کانی خانو به‌ره‌ی گه‌وره‌ی - (کرملین) رونا که‌ و تا که‌ ماوه‌به‌کی زور له‌ شه‌ودچی هه‌ررون‌ک ده‌بی ته‌واوی کیشک ده‌به‌ کانی کوشکی کرملین و هه‌صاحبه‌نصیانی کیشک ده‌زانن که‌ هه‌وه‌ناغی آغای مو‌وقت و زیری کاری ده‌ره‌ه‌وی شوروی به‌ هه‌زیدیک و هه‌خان ماوه‌ی سی‌وشه‌ش به‌لکوه‌و چله‌ه‌ه‌ه‌سه‌عات به‌دوا به‌ کداوی و چان له‌بشت‌میزی خوی داده‌نیشو له‌وی نابزوی و خوراک‌کی خوی هه‌راه‌وی ده‌خوا ماوه‌له‌له‌ه‌ری

استقلال‌ی کوردستان

کوردان هه‌ته‌با به‌آرزوی خو‌بان نه‌گه‌ن ده‌س هه‌ل ناگه‌ن

گه‌ورای «اکونومیست» چاپی لندن که‌ بلاو که‌ره‌وه‌ی بی‌ری حزبی محافظ کاری انگلیسه‌ مقاله‌یکه‌ی له‌زیر عنوانی سه‌ره‌ده‌دا بلاو کرد و ته‌وه‌ اگرچی ظاهر آژور بی‌چوانه‌ی حزبی محافظه‌ کاری انگلیسه‌ هه‌وه‌به‌ترجمه‌ی مقاله‌ که‌ ترجمه‌ی آبریت برتراری

کورد و هه‌ره‌منی له‌وه‌گه‌لانه‌ن که‌ ده‌پناوی سیاسه‌تی ته‌واوی چ‌نگی عمومی پیشو نران و کرانه‌قوربانی بوته‌وریکه‌ به‌بیجه‌ه‌واهی شرطیبه‌لم- تیکه‌ی مقنن ده‌گه‌لیان کردون : مسئله‌ی کورد و هه‌ره‌منیان له‌به‌راه‌ه‌ری زلی و به‌یزی مصطفی کمال باشا و سه‌ره‌سه‌ر که‌وتی «لرد کرزن» له‌ کوئترانسی اوراندا که‌توانی له‌بو انی ترکیه‌ و شوروی دا مه‌سابه‌نیسی تاریک و تیوانیکه‌ی سیاسی ایجاد بکا له‌بیر چوه

لیکولینه وه‌ی جرایدی

فرانسه له‌مه‌رمه‌ اوتف و هه‌زیری کاری ده‌ره‌وه‌ی شوروی (ساویت) ده‌ژبانی تابه‌ته‌دا له‌م‌آخرا نه‌ دا که‌ آغای مولوتف و هه‌زیری کاری ده‌ره‌وه‌ی شوروی له‌ باهت نظریاتی خوی له‌کوبه‌نوه‌ی صلح توچی دنا به‌ی ولای خوی جلب کرده‌ روزنامه‌کانی فرانسه چه‌ده‌ستونیک بیان بووه‌زیری اموری ده‌ره‌وه‌ی ساویت اختصاص‌ناوه که‌ایمه‌ش هه‌و مقاله‌مان له‌سی روزنامه‌ی فرانسه‌وی. تومبا‌باتای

استقلال‌ی کوردستان

کورد و هه‌ره‌منی له‌وه‌گه‌لانه‌ن که‌ ده‌پناوی سیاسه‌تی ته‌واوی چ‌نگی عمومی پیشو نران و کرانه‌قوربانی بوته‌وریکه‌ به‌بیجه‌ه‌واهی شرطیبه‌لم- تیکه‌ی مقنن ده‌گه‌لیان کردون : مسئله‌ی کورد و هه‌ره‌منیان له‌به‌راه‌ه‌ری زلی و به‌یزی مصطفی کمال باشا و سه‌ره‌سه‌ر که‌وتی «لرد کرزن» له‌ کوئترانسی اوراندا که‌توانی له‌بو انی ترکیه‌ و شوروی دا مه‌سابه‌نیسی تاریک و تیوانیکه‌ی سیاسی ایجاد بکا له‌بیر چوه

ته‌واته‌ی که‌ به‌باراستنی قارانه‌جی خو‌بان هه‌و کاره‌ سیاسه‌ به‌سه‌ره‌مانه‌یان کرد له‌نظر و اندا که‌لی کورد و وایله‌ چیانیشنه و ته‌مه‌هاجره به‌ره‌نیا به‌ی که‌ به‌ه‌زار کوریه‌و هه‌ری و ده‌ردی سه‌ری به‌ری ده‌چون نه‌ان ده‌توانی ضرریکی

لیکولینه وه‌ی جرایدی

فرانسه له‌مه‌رمه‌ اوتف و هه‌زیری کاری ده‌ره‌وه‌ی شوروی (ساویت) ده‌ژبانی تابه‌ته‌دا له‌م‌آخرا نه‌ دا که‌ آغای مولوتف و هه‌زیری کاری ده‌ره‌وه‌ی شوروی له‌ باهت نظریاتی خوی له‌کوبه‌نوه‌ی صلح توچی دنا به‌ی ولای خوی جلب کرده‌ روزنامه‌کانی فرانسه چه‌ده‌ستونیک بیان بووه‌زیری اموری ده‌ره‌وه‌ی ساویت اختصاص‌ناوه که‌ایمه‌ش هه‌و مقاله‌مان له‌سی روزنامه‌ی فرانسه‌وی. تومبا‌باتای

بلو پیری شووان

نیو دهوه دونیا خاموش
 دیته گویم آهنگیکي خوش
 آهنگیکي گیان په روهه
 شادی هیته : خهفت بهره
 آهنگیکي دلنه وازه
 تاره ؟ پیانووه ؟ یاسازه
 ناه ، ناه ، آهنگی بلویره
 جاوه ره گوی لی رادیره
 ههزار خوزگه به خوت شووانه
 که بهو مانگه شهوه جوانه
 دانیشتووی له کن آوه هلدیر
 قامکان ده بزوی له بلویر
 پادشاش به نو که ناگری
 وهک من له غما نامری
 ده گهل طبیعت هاو ده می
 شادو به کیف وی غمی
 توخوا شوانه هه موشوی
 لای پارشه می کانی خوی
 له وشاخ و داخه زه نویره
 تی توریته ده و اویره
 له سه ر تروپکی نه و کیوه
 قامکان له بلویر بی زیوه
 با کیوه که دهنگ داته وه
 هیمیش خه وی با توه
 هیمین

په رده له سه ر سیاسه تی . . .

تعمیری سه ر که وتی له لمان له خاکی سووت دا
 اظهار کرد : هه به تی حاکمه ی تورکیا
 ایستاه جارن زور زیاتر به بند یولیان (علاقه)
 ده گهل چاره نووسی هاو نیشتمانه کانی خویان
 که له ده ره موی سنووری تور کیده زین هه به
 له محافلی هه به تی حاکمه ی تورکیا ده یزری
 رهنگه نه قهشی سالی ۱۹۱۸ تازمه بکریته وه تا
 ناوچه کانی تورک نشین به بر نه وتی هیژای باکو
 وه سه رخاکی تور کیکبیرن « لیره دافون باین
 شتیکی گرینگی ده بر یوه و ده لی : نه قهشی
 ته جاوه زکارانه ی محافلی امبرالیستی تورکیا به
 ههچ باریک ده گهل آره زووی تورکه کانی
 قه ققازیه کتر ناگرن « فون باین له دوابی
 راپورته که می خویدا ده یزی : « له دانه ی که
 حکومت له مه سه له می تور که کانی قه ققاز
 پیده کا (ژنرال حسین حسنو له میره رلیکت)
 له ورسته به را بومان دهرده که موی پیدا گرتی
 محافلی دهوله تی تورکیا وشار دنه وه می رولی
 سیاسی (تریلیکت) و نیشاندانی نه نیا به بیابونکی
 نظامی هه موی درویه چونه کوو ها تو چوی
 (ژنرال تریلیکت) بوناوچه می ستادی هه تله رو
 به خیره هاته گهرم گوره کانی لی بان ده کردله
 راستی داوای ایسه و دروی به وان جهخت
 (ثابت) ده کا

له ناو ده سه تی نه و به لکه با تده که به زماره ی
 ۱۵ بلاو کراوه تهره رولی راستی (تریلیکت)
 آشکرا بوه نه و به لکه به نامه یکه که (تریلیکت)
 به ده سستی خوی به زممانی له لمان له ۲۷ ی
 لوز و امبری ۱۹۴۱ بو (فون ماتیک) ی نویسه
 و ده لی : « دو کهس به نیوی (موسته حیب قیل)
 (و ته دیب که مال) که له و دوا یدها با سپورتیان
 و مر گرتوه په نیوه می ده ناسیم به وان مه مومرن
 یارمه تی له لمانه کان بدن له وه یینی حالدا
 چاوه دیری تور که کانی کریمه ش بکن .

(موسته حیب) وه کیله ونوسه له و دوا یانه دا
 مدعی العموم بوو (ته دیب) ش که نجیکی زاناو
 به کاره هه دروو کیان خه لاسکی کریمه
 و باوه ریان پیده کهم یکام وایه نه و دوو که سانه
 به ری بگی بو کریمه تا بو قازانچی مشترکی
 له لمان و تورکیاتی بکوشن ، نه واته زمانسی
 نه لمانی نازانن به لام رووسی زور جاگ قسه ده کهن
 له ماو میکی که مدها فیر له مانیش ده بن «

له لایکی دیکه اظهاراتی نویهرانی سیاسی
 تورکیا آره زووی ته جاو کار می مرجعین
 تورکیا مان پیشان ده دا ، پاکر (ماون) ی
 فن رین تروپ له راپورتیکی دا که داوایه تی
 ده نووسی : « نه و رو بالیوزی گهره ی تورکیا
 مستشاری - تازمی بالیوزخانه به من ناساند
 ده ست به چی نه و مستشاره له بابهت عشاری تورک
 که له خاکی شووره ی دا ده زین گفتگوی

ده گهل من کرد وی- ی گوتم که به هوی نه و
 عه شیره تانه ده توانین ده ست به یرو پاکانه میکی
 گهره ی ضدی شووره ی بکن له پاشان
 آشکرا تر بی- ی گوتم ده گری دانیشتوانی
 هه ره سیک بیهوی به قسه و تار حقیقتی ون بکا
 حقیقت موی رسوا ده کا میمه حق قتمان ون نه کردوه
 بو به ناتر سین ، بو به دلنیا به به آسالی خومان شاد
 ده بین ، بو به همیشه هاوارده که من :

ته می پشه وای گهره مان بووه ده ست خسته وه ی
 آزادی بو به ره راری دیمو کراسی برویش هیری
 نهری شیمت هه به .

قه ققاز ریک به بن وده و له تیکی سه ره خوی
 تورک تا که تار ده ریای خه زه ته شکیل به بن
 فون باین له تلگرافی به رورای هی زانو به ی
 ۱۹۳۲ دا دلخوشی خوی له ونه ی سه ره ک
 کوماری (ره نیسی جهه وری) تور کیکه
 گوتبووی می طرفی تورکیا له وه بدوا زیاتر به
 قازانچی به ره ی تروه (جبهه ی مصور) به تابو
 سدودی انکستان

(له سالی ۱۹۳۱ دا کتییک له طرف کتییخانه ی اقبال له
 تور کیک چاپ کراوه) (به نیوی قریل آلاماسیوی سوور)
 سه ر سه ره خونی ته شکیلی تور کیکای گهره ی
 تیدا بینه و له سه ره تا که داله زبر عنوانی تووران
 ده سه شیریکی چاپ کردوه مقطه که می نه وه
 وطن نه تور کیده تورک تاره نه تور کستان
 وطن بو یوگ و مؤیدیر ٹولکه در توران
 (عه یی نه و کتیه ایستاله که من هه به و شاهیدیکه
 بو وجودی رووسی ته جاو له ناو هه به تی حاکمه ی
 تور کیدا چونکوی گومان نه و کتیه به اجازمی

وزاره تی به عاریف چاپ نه کراوه سه ر تر سه وه به
 که له م کتیه دا روحی ته شکیلی وه نه تی گهره ی
 تورک و اتان توران له شاری باکورا !!! الهام و هره گری
 دا خوار و زیکی دی که له کتیه دا هه ره مبلاته می حقی
 خوی بدیره وه ده ست ؟ ته گهر روزیکی وای
 نه وه می مه ظلومی کوردیش حقی زور به سه ر
 تور کیکای متجاوزه وه هه به (عبدالرحمن ذیحی)

له دوا به فون باین نظریاتی سه ره ک
 کوماری تورکیا نه فیسیرده کا نیو راپو ابوه ری
 وایه ته گهر هاو به یمانی تورکیا انگلیس
 یارمه تیان بده تور که کان ده توانن بالی نیوه روی
 (جناح چوی) روسه کان له دریای ره ش بگرنه
 ده ست وه هوش چا کترین ریکایه سپواریز
 گاری له ققاز

با بن ده لی ته من بیم گوت ته گهرایه
 له به اردا په لاماری ققاز به بن کوپونه وه ی
 هیزه کانی تورک له ستوری شو ره وه ی وایسه
 زور زور قازانچی ده می ، له گفتگوی شه و
 دوا یانه ی علی قواد و وزیر ی مختار داله م
 موضوعه دواون بریاران داوه ستادی هیری
 تورکیا ته مسئله می مطالعه بکاو چلونی بوایسه می
 تی خیری اقدام بکن

دیپلوما ته قاشیسه کانی له لمان بو
 روانگ کردنی وضعی تورکیا بی بان خوش نه بو
 به ریگای رسمی و معمولی دا ده ست به کارین
 بو به ده زگای جاسوسی و مندی جاسوسی له لمان
 خلاصه می هاو پر سه کی وه زبری مختاری سویش
 له آنکارا ده گهل وه زبری ده ره وه ی تور کیکای
 په وور دیککی نه و او راپورته ها و وه زبری ده ره وه ی
 له لمان ، له و راپورته واده ده که موی وه زبری
 مختاری سویشی باوه ری نه وه بو که سیاسه ت

مه دارانی تورکیا به آشکرای حه زان به به ره
 گرتی قنوحانی له لمان له روسیه کردوه
 یسولای مسکو : دیپلوما ته کانی له لمانی نازی ته نیا به
 نفوذ له سیاسه تی ده ره وه ی تورکیا ذابین نه
 بوون به لکو کوششیان ده کرد به ده سستی
 مقاماتی تورکیا هه موه چه شه آگاییکان له
 نقشه ی جهنگلی متفقین و ده ست بکه موی

راپورتنی به رورای ۲۲ دسامبری
 ۱۹۳۲ ی نون باین بووه زاره تی ده ره وه ی
 له لمان ده لی : ماوز ژنرال رود آتاشه ی نظامی

آگاداری

به نه وادی لکه کانی حزبی دیمو کراتی
 کوردستان وشعباتی اداراتی دارایی و
 کمی گنی کورده ستان و ته وادی اداراتی
 دولتی و شنگابانی ملی و اهالی خوشه و بست
 راده که به ندریت که احتیاجی سالیانه ی
 خویان له خصوص چاپی و وراق و انواعی
 خط که شی گهره و چکوله و دقاتر
 وقیوش و کاغذ و پاکت و کارت شخصی
 هه رجور و رنگی که یانه وای و هه ر
 جو ره پیوستیکی سالیانه ی خویان
 زوره خیرای ده نظر بگرن وسعتی
 فوری مدلو چاپخانه ی کورده ستان
 بپرن که به نه نازمی احتیاجی سالی
 بوای چاپ که بن و محتاج قه بر به
 شنگابانی دیکه مراجعه بکن
 هدیر چاپخانه

بالیوزخانه ی له لمان ده گهل کولونل
 ژنرال عظیم فندوز با کاری ستادی هیری
 تورکیا گتنگوی بکن کردوه ،
 ژنرال فندوز زور توند رختی له اقداماتی
 ستادی هیری ایسه گرتوه و کتویه
 « هه لکه کانی شه ونه ی آفریکای باکوری
 (خطوط ارتباطی افراطی شالی) که
 وتونه تر کردوه مخاطره وه ، ته من
 ره ختی خوی آتاشه ی نظامی ابو م له م
 موضوعه آگادار کردبو ، اینجا
 فون با بن ده لی - زوره به چی به توجیچی
 خاص بکریته سه ره و سفاته چونکوله
 وانه واده ده که موی له سه ره تای سالی
 نازه هیزه کانی خوسان له با کووری
 (نوروز) دادمه زین - چا و بک به م
 راپورته دا پخشین بومان معلوم ده می
 که دیپلوما ته کانی فاشیست ریکای
 ده ست په پیدا کردنیان له تور کیکازور
 جاگ دوزیوه هه موه کتیه دم زانی که

له لمانه کان بو سیکاتی آمانچی خویان
 له تور کیدا له هه یج کارکده ستیان
 نه ده گیراوه .
 تلگرافی ده له بری ۱۹۳۲
 ی فون رین تروپ بو فون با بن ریکا
 ییکی که بو راکرتی دوستانی خویان
 گرتوتویش به ایسه نیشنل ده دا - له م
 تلگرافه دا وه زبری ده ره وه ی له لمان
 بو بالیندی گهره ی خوی تلگراف
 ده کا : « ده ستورم داویشچ میلیون
 مارکی زرت بویتین که پیده ی
 به دوسته کانتان ناباری فورسی اقتصاد
 پاتان له سه رشان هه لاجی ، نکات یده
 که موه و دراوه به ده ست بلاو بساخوه
 نیکی زور بلاو بکریته وه و آگادارم
 بکه ی چونست سرف کرد .

ماوه لاپه ری ۳

سو پاس

به نده محمد رسول کوردیور سه روکی
 کومیساریای شاره وانی مهاباد روزی
 ۲۵ ۱۹۳۹ زور به سستی به نه خوشی
 که وتوی گرفتار بووم خوشه خانه له
 نتیجه ی ده رمان کردی آخای دکتور کمال
 الدین نقشبندی له ماوه ی بیسج روزاندا
 حق تعالی شفای می به خشم له به ره موه له
 چاکی نیت و کوشی آغای نقشبندی
 بو م داوام زور سو پاس و تشکر ده که م

استقلالی کوردستان

کورد وک جوله کان تین کله هه موچی دنیایه اقلیتیان بی و بو استقلاله که بیان پشتیوانان زور په پیدابکهن به لامه توانیش شتی وایان هه به کوزور مهمیان بگا و کومه گمی ده ولتا نی گه ورمه یان پوتامین بکا وک پشتیوانی اتحادیه ی اعصاب له کهورد

به راستی کوردان توانیان شه و ری و شونی ده ولتا نی انگلیس و فرانسه دوای شه ری پیشو پوروزهلانی تا ودراست دایان ناویه ته واوی وه ری گیرن وری وشوینکی تازه بینته و :

ولاتیکی که ته ورو کورد داواوی

ده که نه نه دبه شیکه له خاکی اصلی کوردستان و هه ووه ک داسیکه دریای مدیترانه و بولای حلب و له وراه تا خاقین و شمالی به بغدادیه دریزوت و هه به شی خارجی ته و داسه له جنوبی شرقیه و تا شمالی خاکی ترکیه تا پیستنه گولی «وان» پیش له و نیوه دایه و هه تا ارمنستانی شوروی تا نژیکی شاری ایره وان ده و راه و جابولای جنوب یانی بو شمالی ایرانی دی وهریت و برکت و بهرزه و تره زرای ایرانی که ده ورو بهری گولی ورمیه و بهری ده که و ی ته و خطه له قراغ میاندا و هه به وریه بولای خاقین ده و راه و له خاکی عراقیشدا ده که له آوه وری زبیه دجله ده جیه پیش و کانگه برله فته کانی موصل و کرکوک له با و هه ش خوی ده گری و دیسان ته و به شی جی قه شی جنوبی ایرانی که هیشتا ره نیوه هاتوه ادعای کوردانی تیدایه :

له وولتا نه ده که له حدودی حدزرمیلی مرجه دایه بی له ۷۷ تا ۱۱۱ میلیون خه لکی تیداده زی ملت بهرسته کانی کورد زما ره ی خویان له روز هلانی نیوه راستا ده ۸۰ میلیون داهه نی بلام رهنه گه عده ی وان له ۳ تا ۴ میلیون زیارت نه بی ؟ به قسه و عقیده ته واته بی طرفن کوردان له هه ر ده و له تیکی دا که هه ن کومه له ی زلزله و به کاربان

دورست کرده و ژماره ی کوردان له نورکیه ۸۰۰ میلیون و نیویک و له ایرانیدا ۵۰۰ هزار و له عراقیدا ۸۰۰ هزار و له سوریه ۲۵۰ هزار و له ارمنستانی شوروی ۲۰۰۰۰ کسن

سازبونی حکومتی ملی کورد

له هه ر ته و حابه ده بیندیری که کورد هینده به چوکنین که بیابوه هیجان دانی بوچی ؟ ته گه ر له زور و که هیان برسن قه و بیکی زور و قابل توچن و ته گه ر له جلوتنه تیان بکولینه و ده بینن که کورد له وچنه د مانگی دوایدا له نه کاو به شکلی عاملیکی زور به کار و سیاسی هلته به دانی سیاسته و هه و گریو گویکی زیان ده کاری دنیا خست و هه و راهنگا میکی گه ورمه یان بریا کرده

وستاله شمالی غربی ایراندا حکومتیکی ملی کورد سازبوه و ده که حکومتی ملی آذربایجان بوته یلک و به بیانیکی نظامی له که له به ستوه .

سه ره له زوری حکومتی ملی کورد به نیوی انهامی هیشتی نماینده ی آذربایجان بو گفتگو ده که له کار به ده ستانی مه ر که زی ایرانی یوتاران چوه . کوردان له پاش پستی قه راردادی لوزان نوشی کوران و هه لگیر و وه رگیری زور پون و مه رمای به کبته و میلیت له قبه ته وانه دا

زور به هیز تر بوه .
ملتی کورد له روزیکه وه دینه دنیا و هه مو آزا و شه ر که و نه تر سن و له بهر ته و خیال نا کری ته و هه له ی له کیس خویان بده ن .

بیم وایه زور سه وه آگر بیلن هه رای کوردان مانور یکی سیاسی ده ولتا نی شور ویه کار به دستانی کوردانیش ته و ته هتانه سخت تکذیب ده کن . یا کی له پیشه وایانی کورد حلقی به گ ده لی ته و جاره کوردان قه راریان دا وه هه تابه آره زوی خویان ده که ن له تیکوشن و مبارزه ده ست هه له گرن .

رهنگه کورد سه یاره ی سیاستی آسیایی بو ده ولتا نی شور ویه له روز هلانی نیوه راست دابن ده که له هه و هه ش معلوم نه دوستایه تی و هه مو شو به کی زور له نیو ته وان و کوردان دایه ی کوردان له که له ته و هه ش هه ری گه وری رابردو دا له یار بیده دان به متفقین زور بان تجربه ی تالیدی دیسان له و شه ر شدا زور بو متفقین به و قفا و خذمت گذار بون ته وان له سال ۱۹۳۹ داقه وایان به ژنرال «ویگان» دا که به هیج جور بک آسیایی زحمتی فه رانسه وایان به دانه که ن دیسان له و ده میدا که هیندیک له خلکی عراقی سال ۱۹۴۱ به سه ر کرده بی «رشید عالی کیلانی» باغی بون کوردان ره که له رشید عالی نه که و ترو نه بیشتان ده بینن که ده که له کومه لی عرب قازانجیان شراکه و زور پاش ده توانن له یاری ده ی ده ولتا نی انگلیس به شدار بن .

چونیه تی کوردان له تور که دا به چاکی معلوم نه سترگیکی آستین به ده وری کوردستانی تر که دا کیشراوه ته و ی ته خه بهرمان هه به ته و به که له سالانی ۱۹۳۰ و ۱۹۳۷ و ۱۹۳۸ لشکری تورکیه به ضدایه تی وانیکه بهری کوردان ده ستی به کار کرد له و ده میدا جلال بگ و زبری کوشوری تر که خیری دا که مته شی کورد له تور که دا هه رته دوای ته و تاربخه کوردان وجودی خویان له تر که دا بهر سه می ده که سه عملی له دست دا بلام ده بی ته و نه مانه ی وان آمانه تی بوی یاه کجاری ؟ ای هه و له ی زور تر

ویده جی له وری بگه وه ده توانن بلین که زور ممکنه کورد ده و له ی سببی زور هینانی شوروی بو تور که بن -

مسئله ی کورد له عراقدا

وه که کورتان ۸۰۰ هزار کس کورد له عراقده ژن . پیشه وای کوردی ایرانی که نیوی قاضی محمد هه به کی اشخصیه تانی زور بهر زو مهم بو که مانگی ته و امیری رابرد و له کنگره ی کوردان له یا کوبه شزکتی کرد . ملامصطفی بارزان که مانگی اوتی رابردو ره نیسی هه را و شه ری کوردانی عراق بوته فه رمانده ی لشکری کوردی ایران و له زاندراره ژماره ی لشکری وی به ۳۰۰ هزار کس ده گا . کوردی عراقی به پیچه وانه ی قسه و ادعای بغدادیه له موضعی خویان ناراضین .

ته گه ر کوردی ایرانی له تاران کومه گی مادبان بی بکهن زور له کوردی عراقدا تاثیر ده کاله بهر سه و ته ورو کوردی عراقی ده زانن که ده ولتا نی گه وریه شوروی زور ده که لیان باشه و ته گه ر لازمیان بی هه موجوده کومگیان بی ده کا ؛ سالیک له و پیش که ده یزانی آذربایجان چیه و کمیته ی قجانی ملی وی کین وچن ، بلام مسئله ی کوردان امر و گه وره تر و قعی تره . له وخته دا که سیاستی انگلستان له روز هلانی نیوه راستا ده ست به کار بکاده بی **چاوی زور** ده کوردانه و بی خوییتو ته و ی جی به جی نه کا

به شی زوری مفاخری اسلامی کورد بون

مترجم - محمد مجدی
دیواری فلاکه یان کون کرد هیشتا شاره که مقاومتی ده کرد اما که زانیان فایده ی نه و روز به روز ضعیف ده بن شاره که یان تسلیم به صلاح الدین کرده و جاره صلاح الدین روی له شارانی رمله و داروم و غزه و خلیل و بیت لحم و جبریل و نظرون کرد و هه و ی گرتن له پاش ته و قه حاتنه نوری قتیکی گوره ترین مراکزی فرنگ هات که بیت المقدس بو بطرک و بیرزان هردو که قدس بون و هه ست هزار نفر لاشکر خر کرده صلاح الدین که گه یشتی فلاکه ی زور محکمی هاته بهر چا و بینج روزان به دوری قدس داگرا تابزانی له کیه له و به لامار بهری گمتر توشی خارته ده بی پاشی ته و فکر بیکه ی زور طرفی شمالی بو حمله به مساعد زانی دستوری دانجینقیانی له ساز که ن ویرجانی لی دامه درین هه روزی فرنگی له قلا ده هاتنه در شریکیان ده کرد ده گوژران و ده میان کوش پاشان ده گه رانه و هه رله و شه رانه دابو امیر عبدالدین بن مالک گوژرا که له گه وره ترین امرای اسلام بو مسلمانان بو قه نیه زور عسبانی بون مرده تی و می له استحکامات و منجقتاتی قدس و بهر چا و بین حمله یان کرد و بزوبیکی زو له زبر ساهی منجقتات و دیابات که بشته دیواری قله و ده ستیان به کون کردنی کرد فرنگی که وایان زانی خر بونه و هه مشورتیان کرد رایان هاته سه و می که امان بخوازن عدیکیان ناره کن صلاح الدین بو امان له جواب دا گوت بوی و الله امانا و نه دم تاله گلو ته که م او ی ابو سالی ۳۹۲ له که له خلکی بو کرد هرتی اعزامی به ما یوسی گه رانه و هه جار بالان بن بیزرانیان نارده و هوش قصدی مستجاب بو

هیج دور نه ته و قشانه ی کیشاو له ی سه ره و هه خون بی و هه وقته کی لورد «کوزن» له کو قرائسی لوزان وه گیری که وتبو ته و جار پشه بلا به کی گه وره بوخومان -

هه زار

نوسه ری مقاله هه چنده زور له وری آگاداریه وه باسی کورد ده نوسی بلام سه ره و دایه له باسی نفوسی کورد دا یازور بی خه به ره پاخوی لی کیل کرده .
به بیوستم زالی چند کلیه ییکی له و باه ته و هه به عرض بگه بینم

۱ - بوخوی ده لی له ۷۷ رانا ۱۱ میلیون نفوس له کوردستاندا ده زی ویشی وایه کورد ۳ تا ۴ میلیون یانی ده بی ته و زیاده ییکانه بن وله کوردستاندا رای بویرن خه و هه ش له هه مودنا آشکرایه که کوردان بیچگه له ماموری حکومت ته کان هیج قهومی ییکانه یان ده نیودانه و دیاره ماموریش به نسبت دانیشتی و لات ته گه ر سه تی دوی زوره -

تواوی دانیشتی کوردستان کورده ته و به اتفاقی هه مو مستشرقین کورد له به پنی ۹ و ۱۰ میلیون دایه .

۲ - ده نوسی کوردی ایران ۲۰۰ هزار کسن ده صورتیکدا هه ر کوردی قوچان ۶۰۰ هزار و کوردی اورستان ۵۰۰ هزار کسن ایدی کرمانشان وایاتی کوردستان و سقزو مه بادو اطرافی رضاییه و شاپور و خووما کوو . . . و . . . نازانم به چنده حساب ده کا ، ته گه ر نوسه ری محترم آماری کوردی ایرانی بهیدا بکاتیده گا که کوردی ایران بلانی که هه وه پک چواره می ایرانی ۱۲ میلیون ته تشکیل داوه .

بلام پاش و ی که مایوس بو به صلاح الدین گوت : ای پادشا بزانه عده ی مه له و شاره دا زوره و هه بیه لغشردا ستیان لی ده بیننی چون امید ایامان هه بیه ده نا که بزاین امان نادرین و مرده نی به چاوی خومان بیستین نایه لین دوزنم بمان کوزی قسم به خدای اولادو زنی خومان ده کوزن دنیا یک مال نایه لینه وه که باغینه بی ؛ زانسان سخره و مسجد الاقصی ویران ده که بن ایرانی مسلمانان ده کوزن جاباشان بو شری به پیرتا و وه دیسن دیاره و هه م چون لشکرانی مه علاقه به کیان بدنیاه و نه ماوه تاچندن برابری خویان نه کوزن له بین تاچن حال خالی ته یان غالب ده بین یان مغلوب صلاح الدین که اوقصانه ی بیست استشاره ی کرد رایان هاته سر امان قرار داندرا له مده ی چوارروزان داهر کس بیست دیناریدا فجاتی ده بی بالآخره روزی جمعه ۲۷ رجب سالی ۵۸۳ شارتسلی مسلمانان کرا فوری آلا ی مسلمانان خداهر بلندی کاله سر بانان وه له رانه وه که و ت صلاح الدین رحمت و شفقتی زور له که له بخرج دان حتی سی هزار قتیری بی فدیه آزاد کرد او جارس صلاح الدین روی له قلا ی سور کرد بلام چون قلا بکجا زور قایم بووه به صورتی جزیره به که له نیو آوی دابو ظفری بی نبرد بلام چند جیگایه کی دی له قلی انظر سوس و جله گرت پاش اوقصاحه صلاح الدین روی له لا ذقیه کرد خلصکی شاره کی چون ته و انای بهر به کانیان نه بو به جی یان هیشت و چون قلا یانه وه مسلمانان قلا کانیان محاصره کرد و پاش کیک شرخلکی قلا مانان خواست صلاح الدین امانی دان و آلا ی اسلامیان له سر هلدا صلاح الدین شاره کی تسلیمی برزای خوی تقی الدین عمر کرد او جار قصدی گرتی قلا ی سهیونی کرد شریکی سخت روی دا منجقتاتی مسلمانان و له تیری شهاب نازل ده بوه سر کافران اهلی قلا داوی امانان کرد

امانان درا ناصر الدین گه رابه امیری وی او جار مسلمانان بلا بو ته وه قه لایانی بلاطوس و عیدو جهنهرین یان گرت قلا ی بکاس بسی شر گرا قلا ی شقر که زور محکم بو بو وسیله منجیق ته دید کرا بلام کار گرتبو که مسلمانان زانان محاله شقر بگیری له دور وبری قلا اقامتیان کرد خریک بون نیکتیه یی ده قلا ی بی بکرن له نا کاو فرنگیکیان لی پیدا بو گوتی سی روز مه لمان بدن تسلیم ده که بن اوسی روژه ش بو به بو تا بیره کن حاجی انطاکیه و اجازه ی تسلیمی و مرگرن خلاسه اویش تسلیم کرا قلیج کرا به امیری وی الفرض له اعمالی انطاکیه فقط قصیر و بغراس و درب ساک باقی ما به دست فرنگیان

ماویه نسی

ماویه لایسه ۲

په رده له سه ر

سیاسه تی . . .
ویکورروف و هه عده مان ده دانی که به م زوانه به لکه کانی سیاسه تی ته هه مان ده سیانیا بلا و کانه وه - بی گوماق ته و بلیگه یانه په رده له سه ر سیاسه تی ته هه مان ته سیانیا دا لاده بن و دانیشتیانی کینی آگادار ده کهن .

بوکان لایسه ۲

بومامو ستاکان

منداله کان به اخلاقیکی شایسته وه ته ریه تیکی چاڅ برازیننه وه، ونیشتمانی خویان خوش بویت ومیللهت په رست بن، دوودلی و نفاق و کینه ووری له گهل یه کتر به خراب و ناریک بزنان - وله سر ماموستا کان پی ویسته نه هرتنه به په ندو آموز گاری اکتفا بکن به لکوره فتارو رهوشتی خویانیش بومنداله کان به سر مهشتی قهرار بدن .

لیک دانوه : دسه ره کانی پولی یه کم بی جگه له روخوینی کوردی که کتایکی خویندنه وه یه پی ویسته سایی ووتاره کانین شفاهی بیت نه لگه روی کتیه وه بیت . نوممو وادانه که بو ماموستا کان دانراوه پی ویسته به تهوری شفاهی به منداله کان رابگه به نن . هر کاتیک پی ویستی کرد بوتی گه یاندنی منداله کان له موضوعی یابخیشگ ده توانن له (وینه) و (نشقه) کان ویان سایی الات وادواتی سادهی مدرسه کان استفاده بکن . و کتیب هر بوتماشا کردن بیت .

لیک دانوه : پی ویسته ماموستا کان به منداله کان را بگه به نن که ساعه تانی بیکاری خویان به کارانی به نرخ وه کو خوندنه وه و بازی و ورزشه کان به که لگ بگوزره رینن -

(۲) دهرسی دین

آیاتی هلبز یردراو

مه بهستی اصلی له خویندنی قرآنی گوره تیگه یشتنی شعاری اسلام آشنا کردنی منداله کان به خویندنی کتیه کانی دینی یه له به رنه وه پی ویسته له سر

ماموستا کان که منداله کان به نه و عادهت بدن که له کاتی خویندنی قرآنی گوره عادل و مؤدب دانیشن و مه رواهر آیاتی که دهی خوینیت مطابقی به برنامهی مخصوص پولی خوی به له هجه به کی ساده بویان ته فیر بکات وه پی ویسته له کاتی هم چه شنه ته فیسیرانه کوشش بکریت که که لمات و جملائی ساده و نزدیک به ییری مندالان به کارینیت ؛ وه هروا له کاتی لیک دانوهی شهرعیاتی مقدس اسلام و حکمه ته کانی آسمانی تاحه دیک بوشا گرده کان لیک بداته وه هه تا کو حاصلی به دهست هاتوی نه وه به چاکی له میشکی منداله کاندای جی گریبت وه له سر نویشتی ژبانی باشه روزی تأثیر بکات .

وه چون مه بهست له دهرسی و تنی شهرعیات تی گه یاندنی منداله کان له اصول و فروعی دینه ده بی تا حدیک له دائره ی میشکی نه و مندالان ده دورنه که ویته وه وه له گهل مصلحت و ته رزی بیر کردنه وهی روزان مخالف نه ییت له بهر نه وه پی ویسته که ماموستا کان هم چند نو کته ی ریره وه بیان له بهر چا ویت .

۱ - له دهرش و تنی شهرعیات دا ته نیابیه بیان کردنی معانی سه هلو آسان قناعت بکن وله لیک دانوهی دور و دریز و پر په ناویچ که سه به بی شه که تی وه ناراحه تی میشکی مندالان نه بیت کوتایی بکریت .

یکو لینه وهی

جرایدی فرانسه ...

دهرسی و شش یان چل و هشت سعاتی دایی دهسته یان چوارده سته له کار گهرانی وزارتی خارجه ی ساویت ده گوردرین و ونوبه ونوبه ده وزارت خانه دا حاضرده بن کده گهل آغای مولوتف کار بکن وه له دوايه ماندوو ده بن و سو نوستن واستراحت ده گهر ریشه وه مالی خویان که چی مولوتف هر واله بشت میز دانیشته وه خریکی کار وه بولانو هه لگرتی ماندوویتی و ختیه بگ چای و زما تیک قاوه ده خواته وه بلام خوار دنه وه به کی که آلکی هه بی ده کاری نا کوره اصولا مولوتف تانه و کانه که له بت میزی خوی دانیشته وه خریکی بیرا گه یشتنی ده وسیره نوسراوان بی مشروباتی آلکی نا خواته وو

پیروی واسوسی .
ته وای کار گهرانی وزیر ی کاره کانی خارجهی شوروی ده وزارتی ده ره و ده ناوی به پیروی واسوسی دین له بهر نه وهی نوارین (دقت) و لیوورد بونه وهی مولوتف ده کاراندا به ده ره جهی واسوسی ده گا .

بمشکووه ده ته وای شوروی به لکوه ده ره و دینا که میکی به دانا کهن که ده کاراندا وه کو مولوتف نه ونده ده قیق بی وه له بهر نه وهی تاپستا نه دیتراوه که مولوتف کاریکی و عوده ی بگری و ده پیک هیانی ویدا توویتی له بیر چوون یان اشتباه بووی و ختیک که فلان نه ندای روتبه گهر وهی وزارتی ده ره دهی شوروی دواپی کاریکی دینی و بامضاء کردن له سره ییزی مولوتف دایدنی مولوتف به رهنده (ده وسیه) که له بهر یی هوه ل رزاده کیشته پی خوی ده ست به بی ررا گه یشتن و خویندنه وه ده کا و مزور هه لکه و توه کده سعادت یان یستر (زبان) و مخته وی صرفی مطالعه ی بهر و رهنده

یه کی گوره ده بی بلام له موهینه ته هیگجار زور راخی به چونکو دلنیا ده بی که اشتباهی نه کردوه .

ایستایدی (یتر) اندامانی وزارتسی ده ره و تیکه یشتون کده کاراندا ده بی زور یروان و دقت بکن وه کاری خارجه به سره سر ی نه گرن چونکو ده زان که مولوتف له پی را گه یشتن به کمو زور چاونا بوشولی نابوری وایدی هیه خور را گرتن و اشتباه و ته به لیک نا کاری له بهر چاوی نه و دایو شری و بشارد ریتوه

حافظه
مولوتف حافظه به کی عجیبی هه به وه هیه شتیک ده هیه کایکدا له ییری ناچیته وه له روزیکه وه که مولوتف گه یشتو ته ژبانیکی سیاسی وه که بوستی (بست - محل) به اهیتی وزارتی کاری ده ره وهی ساویتی گرتو ته عوده هیشتانه یاندیتوه که ده کوبونه وه کی بیر لیکر دنه وه (مجلس مشاوه) یان کنفرانس دامولوتف ده فتر چهی بیر وری (یادداشت) له پیش خوی دانسی یان موضوعیک یادداشت بکا و ته نیابونه ختیه که نا گزیره به وهی وهر گیر (مترجم) ده گهل یی وانی سیاسی دوله تانی دیکه قسه بکا مطالبیک له سر کاغه ذ بادا دت ده کانه کو وهر گیر یی نه و کاتی وهر گیر راندن (ترجمه) اشباه بکا دنا بوخوی هیه بیدایوستی به یادداشت (مطلب و قسه نویسنه وه) نه .

له پاش هر سه ره هر کردنیک که مولوتف بو کاری سیاسی بو دهر وهی شوروی دیکا ده ییداری (پولیت بور) دا که چیگای ییداری سیاسی حزب کمونیست شوروی به آماده ده بی و ته وای گوتوو گو ی لیژنه کی گورهی

(وه گفرانسی وزیرانی کاری ده ره و بیان کنفرانسی آختی) بو نه اندامانی (پولیت بور) ده گهریته وه به بی نه وهی که بنواریته دفتری بیرو وهی و بیان صورت کوبونه وهی به نو و ساوی (صورت مجلس کتبی گوتوو گو له گرفان ده ربینی .

به وهی نه و حافظه له نه ندازه به دهری که مولوتف هه ی تی نه تیا ده مستله ی مربوطه به وزارتی کاری ده ره وهی شوروی مسراجسه به یی ده کهن به لکوه چونکه ده زانن که له جیگای دایره المعارف گیانداره له اهور و ساویلی دیکش له وی اطلاع وهر ده گرن .

مولوتف ده مندالیشدا خاوندی بیرو حافظه به کی سه رلی سوورماو (عجیب) بو که هه ر کتیبکی گهره تیکی ده بخوینده وه له بهری ده کرد . هه موه ده زانن که مولوتف عینوائیکه که له دوايه خستراوته سه ر وزیر ی اموری ده ره وهی شوروی و نیوی اصلی مولوتف و باجسلاو میخائیلیویچ اسکر اوین موه ختیه که اسکر اوین ده ره وهی هه و لیلن (ابتدائی) داد بخو بند ماموستای نه و ده کار نامه ی سالیانه ی ویدا نووسی به ییری نه و خویندنه واره به هیزترین بیریکه که نه من ده ماموی ژبانی خوددا دیتوه وه که بی تو و و دواپی خویندنه کی به بی گوومان به مقاماتی گهر و ده گا ناب و دایکی (و باجسلاو میخائیلیویچ اسکر اوین) ده گهل هه وش که بی ده ستایه (هزار) بوون چونکو استعدادی هیگجار زوری کووره کی خویان ده دیت ده ره وری (سالی) ۱۹۰۶ میلادی دانه ویان بودانیشگاهی اقتصادی سن - پطرو بور یچ ناردوه وه دانشکده به دا (اسکر اوین) به زوی و هیش ته وای خویندنه واران که وت به لام ده و خاله ته شدا به یونه ی نیوان بوون و مر اوده ده گهل انقلابیونی روسیه تیکل نه و کومه لی (پارتی - حزب) سوسیالیست بلشویک بو که له باشا را و کر مه له به کمونیست نیوی - برا چونکه زور کار کردنی (امالیی) بیشان ده دا ایداره ی شار - هوانی به ناویانگ و به هیه تی تزارمه شه ورو به (او کرانا) سی که رت نه ویان را گرت و که رتی سی به م هه لیان داشته سپیر به نه و و ختی له سپیره جیلک به نیوی (ویشنیسکی) ده ژبا . که وه کو (اسکر اوین) له بهر کار کردنی سیاسی خوی دور خرابوه و هه لیان داشتو هه ره و (خوینده واره ججه له که نه ورو به نیوی ویشنیسکی یاریده دهری (معانی) و وزیر ی اموری خارجهی شوروی به کده کونفرانسی آختی پاریس دا

وه وظیفه ییک دینی ده ره وری ۱۹۱۶ دا اسکر اوین له سپیره هلاتو هانه بطور کرداد وه گه یشته وه انقلابیونوه ده ره وری ۱۹۱۷ میلادیدا وه ده هه رانی (انقلابی) اکتیردا نه ندای کمیته ی پیش مسر گه بی انقلاب بو

هه ولین که رت که (اسکر این) به لنین ناماندر ا به هری استالین بو کتیک که لنین چلونه تی کار کردنی نه وهی دیت کوتی (نه و شخصه دقیقترین و وظیفه ناسترین نه ندامانی یه که تی جسا هیری شوروی) مولوتف به انداز ه بگ کده کاراندا ووردو ده قیفه ده مسیاسه تیشدا ره لسته (بانی به حقایق اموری سیاسی پتر له آمال و آرزو بیرو احکام اهمیت ده دا

مولوتف ده گهل نه وهی دینی که سی (۳) دواتی فرانسه . انگلستان . ایٹالیا . دست ی هینار یان بو له تاهت کردنی چکوا سلاو کی آزاد هیشتونه و وزانی که بی تو هینلر به لامار بو شوروی بهری نه و سی ده ولته ده ست له سر ده ست داد تین و له جیگای خویان نابزوون چونکو ده ولته سی شوروی بو شه رری آماده نه بو مولوتف هانه سر نه وهی به هه ر ختیک بی به لای شه رری له سنوره کانی شوروی دور بخاته وه و له لای نیو برا و بکه ویته سر دواتی دیکه . .

که هاتا سیاست گریکی (سیاست مداریک) دیکه با ده گهل نه و دونه یانه تی که ده نیوان شوروی و آلمان دا بو به شکوراضی

نه بوا به کده گهل هینلر بیته ره دابه به لام مولوتف کده یاستدا به تیجهی واقعی پشرو زیاتر له شتی دیکه اهمیت ده دا اصلا بیرونی وهی نه کردوه که خه لک ده لین چی و به ناو که یکی زور کاری کردو و خطری شه ری له شوروی روسیه دور خسته وه ده ناهینلر که ده گهل ده وله تانی فرانسه و انگلستان خریکی قسه کردن بو بهمانی هه ل نه کوتانه سه ر و به لامار نه بر دنیان (عدم تاجیمان) ده گهل وان ده به ست و به آزادی به لاماریان ده بهر ده ره و زیو خاکی شوروی و ده ولته ی شوروی نه ییده توانی که له له اسکستان و نه له آمریکا یاریده وهر گری

نه ورو استالین زور قدر و قیچی (مولوتف) ده زانی وه ده مویانیکه گهره که هایش شکندنی آلمان له مسکودرا استالین جامی (گیاسی) خوی به سلامتی مولوتف هه لیا و کوتی که سیاسی قازانچاوی مولوتف اچند بن هینر (فوت - آرتس) ترخی پتره

ژنرالیم ستالین زور جبار له ده ورو بهری دان گوتوه تی که ده ختیه که کهن کاریکی به مولوتف ده سپیرم بیرم به ته وای آسوده به له بهر نه وهی کده ده زانن مولوتف به راستی و به وورد بونه وه شوکاری ییک دینی وایدی پیوست تی به که نه من ده ییزی و کاره ی دا به . .

مولوتف سیار و هیندیک و ختایش و گه ب (تقریح) یبده کیشی و خاونه ی بیه ی چاڅ و جودیک و له شیکی سلامه ته و خوارده مهنی به ایشاده خواهه ووه کو زور له روسه کان ده کاتی نیوره و ده گلاسیک وودکا (عاره قی روسیه) ده خواته و عقیده یی هه به به وه که مشروویکی چا کترو باشتر

له وودکای روسی و گهر نا که وی به شکو مولوتف نوارین و خویندنه وهی کتیبی بی خوش بی به لام که سیگ نه ی دیوه که نه و کتیبیک بخویننه وه به شکو زور بونی کاری ماموی نادا که مولوتف روزگی دووسه عات و خستی خوی ضرفی خویندنه وه بکات

له زمانی بیکانه زمانی انگلیسی و زمانسی فرانسه ده زانی به لام له کن ژنرالیم ستالین که متر به وود و زمانه قسه ده کا له بهر نه وهی نه که جملاتی قرانسه و انگلیسی به گو بی ژنرالیم ستالین گران بی و شتیکی عاده تی ته گرتی یته بهر چاڅو چا کترواد زانی که له کن ژنرالیم ستالین به هوی وهر گیری زمانه ده گهل بیگانان قسه بکاله سه ر و ته ی (شیشرون خطی) به ناویانگی رومی پیشو که هاتا بو مولوتف هیه هونریک (سننیک) به غیری دقت و کر شت و له کار ماندوته بوئی خوی چی دیکه نه زانی با به سی بو که ژورابروا و ته رقی بکا وه کونا به و روچیکگی به رزی وزارتی کاری ده ره وهی شوروی اشغال کردوه

مولوتف ده ماموستا کان به منداله کان را بگه به نن که ساعه تانی بیکاری خویان به کارانی به نرخ وه کو خوندنه وه و بازی و ورزشه کان به که لگ بگوزره رینن -

(۲) دهرسی دین
آیاتی هلبز یردراو

مه بهستی اصلی له خویندنی قرآنی گوره تیگه یشتنی شعاری اسلام آشنا کردنی منداله کان به خویندنی کتیه کانی دینی یه له به رنه وه پی ویسته له سر

ماموستا کان که منداله کان به نه و عادهت بدن که له کاتی خویندنی قرآنی گوره عادل و مؤدب دانیشن و مه رواهر آیاتی که دهی خوینیت مطابقی به برنامهی مخصوص پولی خوی به له هجه به کی ساده بویان ته فیر بکات وه پی ویسته له کاتی هم چه شنه ته فیسیرانه کوشش بکریت که که لمات و جملائی ساده و نزدیک به ییری مندالان به کارینیت ؛ وه هروا له کاتی لیک دانوهی شهرعیاتی مقدس اسلام و حکمه ته کانی آسمانی تاحه دیک بوشا گرده کان لیک بداته وه هه تا کو حاصلی به دهست هاتوی نه وه به چاکی له میشکی منداله کاندای جی گریبت وه له سر نویشتی ژبانی باشه روزی تأثیر بکات .

وه چون مه بهست له دهرسی و تنی شهرعیات تی گه یاندنی منداله کان له اصول و فروعی دینه ده بی تا حدیک له دائره ی میشکی نه و مندالان ده دورنه که ویته وه وه له گهل مصلحت و ته رزی بیر کردنه وهی روزان مخالف نه ییت له بهر نه وه پی ویسته که ماموستا کان هم چند نو کته ی ریره وه بیان له بهر چا ویت .

۱ - له دهرش و تنی شهرعیات دا ته نیابیه بیان کردنی معانی سه هلو آسان قناعت بکن وله لیک دانوهی دور و دریز و پر په ناویچ که سه به بی شه که تی وه ناراحه تی میشکی مندالان نه بیت کوتایی بکریت .

یه کی گوره ده بی بلام له موهینه ته هیگجار زور راخی به چونکو دلنیا ده بی که اشتباهی نه کردوه .

ایستایدی (یتر) اندامانی وزارتسی ده ره و تیکه یشتون کده کاراندا ده بی زور یروان و دقت بکن وه کاری خارجه به سره سر ی نه گرن چونکو ده زانن که مولوتف له پی را گه یشتن به کمو زور چاونا بوشولی نابوری وایدی هیه خور را گرتن و اشتباه و ته به لیک نا کاری له بهر چاوی نه و دایو شری و بشارد ریتوه

مولوتف حافظه به کی عجیبی هه به وه هیه شتیک ده هیه کایکدا له ییری ناچیته وه له روزیکه وه که مولوتف گه یشتو ته ژبانیکی سیاسی وه که بوستی (بست - محل) به اهیتی وزارتی کاری ده ره وهی ساویتی گرتو ته عوده هیشتانه یاندیتوه که ده کوبونه وه کی بیر لیکر دنه وه (مجلس مشاوه) یان کنفرانس دامولوتف ده فتر چهی بیر وری (یادداشت) له پیش خوی دانسی یان موضوعیک یادداشت بکا و ته نیابونه ختیه که نا گزیره به وهی وهر گیر (مترجم) ده گهل یی وانی سیاسی دوله تانی دیکه قسه بکا مطالبیک له سر کاغه ذ بادا دت ده کانه کو وهر گیر یی نه و کاتی وهر گیر راندن (ترجمه) اشباه بکا دنا بوخوی هیه بیدایوستی به یادداشت (مطلب و قسه نویسنه وه) نه .

له ماوه یه کی که مدا کوردستان ده بیته کانونی

دیمو کراسی

زیان و سهرو مالی خویان له بیناوی دیمو کراسیدا داناوه و کوره کانبشیان هه له مندالیهوه خوی فداکاری و گیانازیان هه لگرتوه وی ووجان له مرنگه دا هولیان داوه ویو ده ربار بوونی کورد له زنجیری دیلی تیکو - شاوون بهلام بیست سال زورو ستمی ماوه له لایه ری ۳

له چه تدم مانگی دوا بیدا گهلی کوردان گهروه و چکوله و ورده و درشت خویندوار ، نه خویندوار له دور یه کوبوونهوه و بو به ولسی آزادی یه که دهنگ وها و ده ست بوون ، هه هر فردیکی کورد ده بیته به صفاتی نیشتمان به عشق و غایه ی آزادی آماده به به بهرگانی ده گهل هه و جو ره به بهر هه لستیک بکا . سه رماو گه رما ، سه ختی و دمردی سه ریگای دوورو دریز پیهان مادام بو آزادی و بو خا طسری دیمو کراسی بیت له بهر چاو کوردی فدا کار داناو نیی ، کوردی هه و رو گشت له کورانی هه بیاوه به نا و با نگانه ن که

۲۴ ۲۵

تهوریز . جیهه ی ملی یونان نوسراو یکی بو شوروی نارده و ده ونوسراوه دا اظهاری کردوه که سیاستی انگلیس له یونان تاوستاماهوی نه داوه که دیمو کراسی له یوناندا بهر قه رار بی ورزیم سلطنت روز به روز دیکتاتوری و فشار تولیدده کاونیا آگاداره که ملت یونان ده ریگای آزادی و بهر قه راری دیمو کراسی دا زوری قه رابانی داوه هیوامان وایه که له درجه ی هه ولدا هه زری انگلیسی خاکی یونان چول که ن و دولته آزادخوا به کان ده بی گوی به و ته ی

هیندیک له روزنامه کانی معلوم الحال نه ده نه ده بی ته واری دولتی دنیا به آزاد خوا به کانی یونان باره نی بکه نه ونو - سراوه له لایه ن نوسری جیهه ی میلی امضا کراوه

سهال تی و هه سوورا !

هه نجومه نی ره واطی فه ره ههنگی
شبهی کوردستان

هه نجومه نی ره واطی فه ره ههنگی شووره وی ده که له ایران له ره کوی شبهی کراسیته وه ده رگای زانست و شارنا تبتی . ده رگای خوشی و کامه رانی ، ده رگای هه ددب و فه ره ههنگی بهرووی دانیشوانی هه ر جیکه به دا کراوه ته وه هه نجومه نی ره واطی فه ره ههنگی

بازرگانی به مشوره رهت باشه

و که بوکاری سیاسی اجتماعات پیوسته به هه و کاریک تبادل افکار و تشریحی مساعی کردن ریگای پیش - کهوتن اساترو چا کتر به ده ست بی مقصودی مز لیره دالمخصوصاً له که له برایانی بازرگانی کوردستانه وه کو ده پینداری ته واری بازرگانان هه وای که له جوانی دا له پاپویرا ویا له خویانه وه فیربون هه تا آخیره هه ر به م جو ره ده وای ده که ن بی گومان نه و تجاره ته زور به ناته واری عملی ده کری چون له روی ترتیب و اصولیکی صحیح هه و ادماسی بی ناکری وه کورد نیای مته دین که روز به روز دمه ترقی دایه لازمه تجارتیش به ره و سه ر کهوتن بر واه و ترقی بی بدری متاسفانه له نیومه داله هه و شت زیاتر که وه دو که و ته وه به نظر ریگا له وضعی ته و رودا مسئله ی بازرگانی به آیا چه ده بی اگر جمعی بازرگانان بو ترقی خویان

و نیشتمانیان فکریکی اساسی بکه نه وه تدریجاً به نسبت محیطی خویان رشته تجارتی تغییر بدری و تنها به کرین و سه روشنتیک اکفء نکر ی تاچندین قازانچی که و ره و ده ست بیخن و برها و خوینه که م ده ستلا کانبش به ره و سه رین وله - بی شی

برایانی به رزو خوشه و یستم

به که نی جه وانان عباره له که و مه که و نیشتمان به ره وری و خدمت به هه و و نه ته وای کورد . وه ته که ره جه وانانی خوشه و یست زور به دقت سه ر نه بده نه شم به که ته ته واری ملتانی دنیا حالی

فروشنتی عادی زور باشتره و به قزانج تروچندین خواصی هه به اولانقی تجارتی زیاتره و ثانیاً آسایشی ملت و که م کردنی بی کاری و قایم کردنی سرمایه ی اقتصادی

به کوری چشم هر تجعین اتلاف آه نین صورت گرفت

در این اواخر که نهضت دموکراتیک کوردستان قوت گرفت و در جبهه ارتجاعیون ضعیف و قوتوری روی دا ه مرتجعین و استعمارچیان که منافع غیر مشروع خویش را در خطر میدیدند بدست وافتادند تا شاید آب رفته از جوی رابجوی باز آرند و زندگانی سپری شده را تجدید کنند این بود که برای اجرای مقاصد شوم و بلیداین اربابان برده چی که حیات خویش را در مرگ دیگران و جلال خویش را در ذلت این و آن جهستاند دست بحریکات دامنه داری بر علیه جنبش مقدس مازندند که در سقف منظم آزادیخواهان ، آزادیخواهانی که چون یکم مستمیرین نطف جلوه گر شدند اشرا و متجاسر نامیده شدند شکاف های سیاسی ایجاد کنند

بقیه در صفحه ۳
ده که ن ویی بان ده لین : بیما که جه وانین و جه نسا یک آزادیمان له بین جو و بوو تیرو که حاضر بوین که له روی دل گه رمی و به که نی سازمانی جه وانان که جه نده مانی بودوله مرتجعان کان له دایک و باو کی نیمه ظلمیان کردی و نیان هیشبو که هه م وطنی خوشه و یستی کورد له قسمتی آزادی به ره ر یه ن سینه وه و له چه هنگی ده دین .
ماوه له لایه ری ۴

پاشماوه ی منظور له تریه تی ابتدائی (ایاتی هه ل بژیرا و)

۲- بو تایدوو و تارک که ماموستا بوشا گر - ده کانی ده گرتیه وه بو ته وه ی که میشکی آرامی منداله کان تیک نه در تی بی وسته له اشاره به و ته ی گه و ره کان و کنبی مختلفه کوتای بکرت . وه ته نیا به دلائل ساده و روشن منداله کان به نه صلی موضوع تی بکه بندرت . و دیسان کوشش بکرت ده رسی یاس کراوله نظری شاگرد کاندای واضح و روشن بیت و دیسان له رووی ده لایل و چیر و کی ساده بو یان ثابت بکه ن .

مه آباد چاپ خانه ی کوردستان

۳- ته وه ی که له بهر نامه ی هه بو اده انرا وه پی وسته له سه ر ماموستا کان به ته واری رعایه تی بکه ن وه تی بکوشن که وارد به اجائی خارج له وه بهر نامه به نه بیت چونکو به و چه شته که دیشرا وه به یان کردنی لقی هه ر با سیک بوشا گرده کانی ابتدائی پی و یست تیه و سه به بی تیک

میژوی حاملان دن

تاریخی ته ریه عبدالله در احمد بی گومان شارستانیته تی بیستاره گیکی زور قولی له گلی رابردودا روا وه . وه بو ته وه ی هه و شارستانیته ته له ده ست نه دری و هه میشه بویشه وه بر و او بو ته می هه ر علمیک ویا فذیک له بناغه به وه به محکمی وریکی دایمه زربندی کرا وه به عادت که بو هه ر به گیکیان میژویک دایبری . حاملان دنیش که علم له عینی و مخته افنیشه ده نی میژویکی هه بی وه کو ساری علوم و فنونی تر . البته هه ر وه کوسه ر و چا وه ی هه و جو ره اسپاییکی شارستانیته ته هه ر ده گه ر ته وه سه ریونانیه کانی قدیم هه رو هاش حاملان دن هم ملته به هوی شه و نظامه پیش که و ته وه ی نیویان له و و خته دا که ملی تر له خه و ی غفنی امیر اطوریت دایون . به هوی ته و زانواتی گه بشتوای و وه کو سراطو افلاطون و ماموستای گه و ره (ارستوتالیس) و فیثاغورث و دیوزانس و امثالین که له هه مونوعه علم و فن و زانست دا وون و چا کترین ریگایان بودوزینه وه به نسبت هه وزمانه و شارستانیته تی هم ده و ره له سه ر اساسی محکمی و ان دایون . به دایکی پاکه هه و به به لگ ده تنک با یین آگری سور همیشه نه کو ژیتیه وه .

به دلیکی پاکه هه و به یه که ده نگ بلین آگری سه و ره هه میشه نه کو ژیتیه وه

له ته نی ۱۵ سالی مه وه هتا مرو ته که ریم به شویتا به سایه ی آگری سور نیستا وایلت نریک بو مه وای آزادی له پاش به ره بو ته وه له شاخ ، که و ته چال قه و بو ن له گومانجام بو و آسوده ی کردم آگری سور له پاش رویشتن له ره که ته نگ به ته نهایی ها وری بی زاد و آوخته سه ر به قایم یان و به رین رونالگو آ و ده ان آگری سور تریکی کرده وه له آزادی له پاش ها وریکی که ره م نا خوش ره شه با و توز و خول کردی وه دره گای باغی گول سه و زه زار به خششی طبعی بی شمال ژینیکی خوش تازه دلشاد آگری سور تریکی کرده وه له خه رمانی آزادی له پاش با زریگی و شک و پر نه خوشی و دمر دوغم خسته دهنم سادی جیمه نی کامه رانی و خوشی تریکی کرده وه

مفاخری اسلامی بهشی زوری کورد بون

صلاح‌الدین روی‌قلای پریزه کرد که زور قلایه کی منیع بوو طرفی غربی قلابو حمله مساعد بو مسلمانان لهوی را قلابان وه بر گلهی منجیقان دابلام تاثیریکتی بو له وشردا ابن‌الایر صاحبی تاریخ له خدمت سالادین دابو صلاح‌الدین سبای خوبی کرده سی بهش هه ره بهشی که ماندوده بو به شه کی دی حمله ی ده برد به وجوره پاش شه ریگی زور و پاش او هی وه خت مسلمانان کان ابروی که او ان له داوینی کیوی و فرنگی له سه ریگی راشریان ده کرد بشکین قلا وه دست مسلمانان کهوت او چار صلاح‌الدین روی له درب ساک کرد له هه وه له وه خلکه کی بامیدی کومکی صاحبی انطاکیه پایداریکی زوربان کرد دابلام که مایوس بون امانان خواست صلاح‌الدین به وشرطه که ققط لایس بریان بو بیینی امانی دان او چاره چون بو گرتنی بفراس له حمله ی بفراس دا اختلاف له بیینی سراسی نئسگری صلاح‌الدین پیدا بو عبدک دهی کورت هوعده که وه سه وه دوروی بده بن عبدک ده بکوت هوعده به کفایت بهر صورت پاش استخاره رویشتن دموره پاندا ابتدا مسلمانان کان له بریی آوی زور نارحت بون بلام که صلاح‌الدین امری کرد چندی حوضان هل که ن و آوی بو بین عباری که ن رفاهیت حاصل بو بالاخره مسلمانان خدمت نرتیان بده وه اویشیان گرت بلام متاسفانه ویراتیان کرد پاش ویران کردنی صلاح‌الدین

پشیمان بووه او کاره ضرری بو اسلام کم نه بو چونکه پاش ویران بونی ابن‌الایون صاحبی ارمن هر له وحیگی قلا ساز کرد و عبدکی لشکر تی ناوو لهوی را دهاتن سواد حلیان غارت ده کرد صلاح‌الدین پاش گرتنی بفراس خیالی گرتنی انطاکیه کی کرد صاحبی انطاکیه ترسا ناردیه کن صلاح‌الدین که حاضرم ناوای اسرای مسلمانان برده بو وشرطه صلح له کهل بکهی صلاح‌الدین مشورتی به اطرافانی کرد هه کویتان زور چا که بدهی هشت مانگ صلح بکه بن تاله و مده بدها لشکر استراحتی بکا خلاصه به شرطی سه وه صاحب کراوه صلاح‌الدین گراوه صاحب لهوی راجوه دمشق واکری سیاهانی خوبی بلاو کرد پاش او قوتخانه هینتا کرک و سفد و کوکب وغیره به دست فرنگیان وه مابو پاشان هر به جوری پیشوقلاعی کرک و شوبک و هر مزو و بعد تر وصلح کیرا و مسلمانان بگلی دلیان آسوده بو صلاح‌الدین هتایوهی ره شان له دمشق بو او جاز خیالی گرتنی قلا صفدی کرد که له نیو راستی بلادی اسلام دابو پاش محاصره و تیراندازیکی زوره بهر دوه تیر تسلیم بو نوره که بشته قلا کی کوکب فرنگی له نیو خویان داده پان کورت مسلمانان که قلا منیعی سفیدان گرت کو کیش ده گرن اگر به کوا کیش هلاوه سوری خلاصه دبابات و منجیقانی

تسلیم بو پاش او قوتخانه صلاح‌الدین بو عبیدی اضحی کراوه قدس لهوی راجوه عکنا سال تازه بووه لهوی پواولی سالی تازه ۵۸۵ چوه شقیقار نوم ارناط صاحبی شقیق به قیل هانه کنی اظهاری اطاعتی کرد و کوتی امن دوستی نوم و ده ترسیم که مر کس صاحبی سور له دوستانه تی من و تو بگا چون اگر سوسه ی محبتی من و تو بکا خانواده کم که له کن وین دفوتینی و اچا که موله تم بدهی بچم او ان بین پاشان قلات تسلیم ده کم صلاح‌الدین راضی بو صلاح‌الدین زورنگران بو له وهی که مدهی صلحی وی و صاحبی انطاکیه ده هانه تو او بونی تقی‌الدین برازای ناردیه پیش انطاکیه تامله پاش تاو بو بونی هشت مانگ کی صلح دهس بشارتی بلادی اسلام بکن له اجتماعی فرنگیان له صفد زورنگران بو مخصوصاً بو خبری که شای فرنگ او شایه کی صلاح‌الدین پاش قتی قدس آزادی کرد له گیل صاحبی صور صلحیان کرد بو و جماعتیکی زوربان له خویان خر کرد بووه صلاح‌الدین پاش تاو بونی موله تی ارناط احضاری کرد و کوتی قلا کم تسلیم که بلام او قیل بازه کوتی هیشامال و منداله که نه هینا وه تهوه صلاح‌الدین او چاره له فکری وی که بشت ناردیه دمشق به نجوسی خبریان بو صلاح‌الدین هینا که اووه فرنگی له سر بردی صور خر بوته وه و خیالی حمله ی صیدایان هیه صلاح به عبدیکه وه چوبلام فرصت له دهس چوبو و فرنگی صوربان بچی هیشت بو و بره مقصدی خویان چو بون یزکی صلاح‌الدین که له و قوتخانه پوله سر بردی حمله پان بو بردون و جماعتیکی زور له طرفین کوزرابو

ماوهی لایسه ۱

میثوی حاملاندن

بو نانیه کان له و زور بیدا له نیزیکی ۱۰۰ شاردا نه سه به خوبی له هه ریگیان ده زیان بهلام مه

و گه وره ترین شاریان آتین و اسپارطه بون وه هه میسه منازعه و دوژمنایه تی بیینی شم دوو شاره له سه سه رو کیه تی یونان له جریان دابو شاری اسپارطه که به شهر کهر و سگیان فدا کردن لهری نیشتمان شه رتبان به ستیو مندالیان زور به شونت بهر ورده ده کرد له تمه تی ۷ ساله مندال له دایک و باوکی دستگیرا دولت پهروه دهی ده کرد و ورزنی گران و کاری بی نه ندازه سهختیان بی ده کرد برسی و تینو و توشی گه ماوسه رمای غایت به شدت تان ده کردن و سواری و رویشتن و غار و به کاره نیانی اسپایی چه تکیان فیرده کردن تا کو عمری ده گه بشته ۲۱ ساله جا نه وهی بهختی باش وله کارده رچوبایه به گیانیکتی و مک یولو به صبر و عزمه تیکی نه بز بو یاراستنی نیشتمان و به ناوی سه ربا زاستخدام و به کارده هیزا هه و شتمان له بیر نه چی که ترتیبی طبقاتی کومل له و کاتیدا دوویا به بون (۱) سه ربه سته کان (احرار) (۲) دیله کان (عبید) و دیایه دوو هم که دیله کان بون له جوره کاره بی بهش بون آتینه کان له گه له هوش که له بابته اهمیت دان بهم جوره پهروه ده کردنه زور ساده بیوون له لایکی تریش یاری اولومی و تشکیلاتی دولت اهمیتیش به فونونی مختلفه ده درا له بهر هه وه ده تواتین پایه ی حاملاندنی اسپارطه تنیا شه و آتینا بو شهرو زانست پهروهی دابنن رومانیه کایش هه له سه رده ستوراتی یونان ده رویشتن چونکه مینیتی خویان له وانه وه وه رگرتیو بهلام یونانیه کان اهمیت زوربان هه بهوشارانه ددها که تیدایشته چی بوون بهلام رومانیه کان امپراطوری خویان له ته وای ممالکی زیر دستدا داده مه

له سه ذانی ناوه رگست (فرون وسطی) سه تریبه ی مسیحی و اسلامی شایع و بلا بوون حاملاندن به و غایه به و ده کرا که آده میزاد بوو زبانیکی خوش تر آماده بکری که قیامه ته وله روی بهم جوره حاملاندنه وه اهمیت به لهش نه ده درا چونکه لهش به شتیکی بیس و فانی و روح به شتیکی باک و باقی له قه له مده درا لهم روزگارانه دا زانست له به لک جا نه ده کرانه وه و به هه مو اتواعی به وه به لک پارچه داده ترا تا کو (کونت) المانی (و دیکارت) فرنی فلسفه بان له علوم و علمه کانان له به لک جا کرده وه هه وه کو اتواعی معارفی تر حاملاندنیش له سه دانی دوابی به علم و فیکسی سه ره بوو زانرا وه و فلسفه ی حاملاندن و فنی حاملاندنی بودانرا که فلسفه که ری و شونیک داده نی که وه روی و شونه دافنی حاملاندن ده خریته کار وه کونترین کس له و سالانه ی دوابی که له حاملاندن دوابی ژون لوگ زانای به ناوایکی انگلیز بو هه م ذاته عقلی انسان به چه ندهش ده زانی وه کویر کردنه وه و وه بیر هینا وه و هه ریکیک لهم نوعانه جوره ورز شیکتی بوداده نی بو هه یز کردنی هه ریکیک له مانه مثلا له درسی حسابدا هه رچه ندی زاینسی حل کردنی مسئله ک ازماندا سویشی نه بی و به کار نه هیندنی به لام به کیک لهم هیزانه ی عقل پهروه ده کا که له قزانج خالی نه هه م نظریه به نا چندیک رواجی بو به لام بیستا چاگ آشکرابوه که هه م هه یج اساسیکی نه و عیب و عاری به کس چار زوره جاری عقل پارچه ی جوی جوی نه وه هه یکی به تنها به هیز تا کری به لک و عقل به به لک پارچه داده تری و به هه مو به وه هه م کاریک چی به چی ده کا له پاشان هه نظریه انسان له محیطی ژاندا دوره کانه وه له پاش چند سال خویندن انجا ده ست و بی سبی درده چی که له حل کردنی که مترین مشکله ی زبان سه ری ده ناچی وه کی هه که وی له پاش هه م نظریه ی طبیعی باوی بو که ده لای : و از بهینه طبیعت مندال پهروه ده کات و

و دانه ری هه م نظریه ی زان زالک روسوی شه پوری فرنیسه ده لی : انسان به طبیعتی خوبی شه کهر ری بی بدنی ریگی باش و مناسب بو خوبی ده دوزینه وه بهلام (عادات و تقالید) نای هیلی و ده لای : انسان به سه ربه سته ی از گی دایکی درده چی به لام هه ر که ده ر چوخیرا له پهرو و پال و لانسک و جولانه ده تری و نامردنیش وازی نای هیندنی وله کفتی ده گرن و نامردن ری و شونیی آزادانگرتیه پیش و بی ی دملین هه وه مه که خرابه هه وه بکه باشه و اختیاری اده ست ده ستیندنی وهروه کو آلت به گو یرهی باشه و خرابه ی کومل ده جولیته وه روسو ده کتیه که ی دا (امیل) اصولی تطبیق کردنی هه نظریه نیشانددها و بی ی وایه که حاملاندن ته نها بو مندالی ده وه له مند سودی هه به نه وه لک بو مندالی فقیر که طبیعت خوبی پهروه دهی ده کا بی گومان هه نظریه ش له چا که و خرابه خالی نه خرابه کی هه وه به که مندال جزئی اختیاری نه یعنی هه کهر لی بگه ری هه وه کوغریزه بو هیندی شتی چاگ سوقی ده کابو هیندی شتی خرابیشی سوق ده کا مثلا مندالیک له سه ربان دانزی به کا گوله ده روا بو سه ره راغی دیوارو هه کهر چاوی به شتیکی که وت زورده کونچی که خوبی فری دا چونکه مقابسه ی هه و ناکا که ممکنه به بیته وه و په راسوو چوار به لی بشکی و بمری و باسقطبی روسوده لی وازی لی بیته په ریته وه و آزار بیینی تا کو بزانی هه م کرده وه به

دزله نیی و کوی نادانه ته وه که ممخفه بقرئ : چا که کشتی هه وه به که مندال به بی هه وی گوی بدانه خو و ره و شتی کومل خوبی تجارب له زبان وه ده گری و ابتکار ده کا وه عادات و تقلیدی کونی له لای بی قیمت ده بی و خوبی قیمت بو خوبی به بدها کا

هه رچه ندی زور نظریاتی تریش هه ن بو حاملاندن به لام بیسه له بهر در پزته کرد وه وی بحت بک سه ر دینه سه ره نظریه ی ژون دیوی فیلسوفی هه ره گه وری امریکا

زور له مدرسه کانی امریکا و حتی هیندی جیگی تریش که سروایان به چا که ی نظریه ی ژون دیوی هه وه له سه ره و نظریه دهرون و به نایه تی (ولیم هر د کلبا تریک) که ماوستایه کی زوریه ناواینگه چا که ی نظریه ی دیوی به عمل انبیا ده کا : وه همیشه شه ر له دیوی وه رده گری دیوی ده لی له بابته تعریفی حاملاندن : حاملاندن ژبانه - نشا نمایه

و عادات کرابو که مندال له مدنی مندالی و که نایه تی تا هه ۳ ساله هه رچه ندی زحمت بکیشی و میسکی بر له معلومات بکات ته وه نه له زبانی آینه ی آسوده ده بی له بهر هه م هه جور ده کرا که خه ریکی شتی زور قورس و گران بی به بی هه وی که خوبی میل و آرمه زوی له سه ری دیوی ده لی که و ابو هه عمره له ژبان حساب نا کری چونکه هه کهر خوبی و ناخوشی هه و عمره به رامیه که بن رننگه ناخوشی و کو بره وه ری به کسار له خوبی زیاتری له په ره وه نایه عمری بیستای مندال بکریته قوربانی عمری آینه ی ده بی بیستاش خوبی له ژبان بیینی وه له لای تر وه که ده لی حاملاندن نشا نمایه منظوری هه وه : زبان له تطوره یه یعنی هه یج روزیک و بالخطیگی انسانیه له لحظه یکی رابردوی بچی چونکه هه کهر دولخطی له یک چون معنای هه وه یه ژبانی راوستا وه و ژبانش به مرند نه بی را ناوستی و چونکه هه و در زمان

و یا نه ورگیکی دوشی بو مشکله یکی انسان باش بو یی ایمر عینی ریگادسته نادات چونکه زبانی دوشی غیر زبانی هه و ره بده می ریگاکایش تطوره ی نشا و نمایکات که ده گیل مرحله ی زبان به خریته بک تر

هه رچه ندی نظریه ی ژون دیویش له ایکو لینه وه خالی نه (هرمن هورن وود کور فینی) به شدت هه نظریه انتقاد ده کن که جی دیار کردنی هه وانتقادانه نیه به لام بیری دیوی بو هه ورو به نایه تی بودوله ته سه رامیه داری دیو کرائی که امریکا له سه ری ده روا چا که برن نظریه به وه باشترو بو هه و مملکه به نه رخرته که بی خنه کاره وه

هیندک له شا گردانی که له بیری دیوی بییان وه رگرتوه وستیان له عراق هه نظریانه تطبیق بکن که چی هه رچه ندی اصرارده کن پیروژنابن چونکه به ته وای اوضاعی هه ولانه ده گیل اوضاعی امریکا جیا وازه وشه وانه ته نها بک له سی ریگیانی هه نظریه و رده گرن که حاملاندنی مدرسه و دوور بگاکانی تر که - ندنی خانه واده و بازارو کوچا وه پاش د و آشکرا ته که هه م دور ریگیای تر به تاثیر ده به خسته سه رحاملاندن و ماموستای لاندن زور بی ده سه لانه له ربک خستی هه م سوور بگیایه و اجرای هه مانش به ستراره به قوانین و ده ستوراتی دولت

له ماوه په کی که مدا کوردستان .

رضاخان و دیکتاتورانی دیکه له روز آوا نیوهرچای آزادی دیمو کراسی کوردانی بی نور کردو له زبر بندو بهستی هواندا کزو مات بوون . شینا کهری وشوینی دیمو کراسی هه یوه هسه وو کون و قوزستی جهان بگری ونه هوه ای قوماوه کانش اهزیر چه بوکی ارتجاع بیسته دهری و آهیکیان بیسته و بهر وتی بگن که هوانیش بشرن و بهر کپواندا شرفیا نه هیه وله نیو آسمان وزموی و آودا به شدان ، شینا که چرای دیمو کراسی دیمه یوه هوه قهراخ و بیچارک روونک بکانه هوه همانیش هه ندازی هه لو و کوشیان بتر کردو و بو ده ربازی خوین و بر اکایان و به کوبو دیمه ربازی هه وو هه هوه ولی قهوماوه کانی ایران و روژه لاتی ناوهر است که هیشتا له زبر چه که می ملوزمه کاند ده نالین نی خروشاون و گشت به ده نیکک ده لاین نیمه کوردین هه هوه ی مادین لاپه رهی میزو له سر که وره یی و شرافتانه ده بال ده کیشی ، نیمه کوری پیاهه آزا کانی منظومه ی زاگروس و آراراین سردارانسی هه منظومه و پادشاو امپراطوره کانی ماد . اشکانیان له افتخاراتی کوردین به هوه بالی میزو هه پیشواونه هه تمدنی دنیای کون دا زور به تأثیر بوون کیوه کانی کوردستان بررن له افتخاراتی کورده او روزوه که دوه زن کوردستانی دا گیر کردو هه کیواوه هه هه باروره ش پوشت و تا کورد هه هوه ی آزاد نه کری هه موزمان له سر نارمه هوه .

تاکه می له زبر نه گهری ستمی ستم

گه راندا بقلیقینه هوه تاکه ی رووت و قوت و کور کوزراو و کچ به دیل براوین ، نیمه نامانوه ی فرمان ره وایی به سر که سدایکین نامانوه ی مالی که سر برین ، هه خاڅو آوه له هوه ولی تاریخه هه منزل و اوای کوردان بووه هه کوردی تازباوه هه ده بی تازی وهی کوردان بیت .

هه برابان وهی گهوره گورانی کوردستان به کورتی بیویله هه هه هه و به له شاناری میزو دانا گاته هه تنگو باو کوو بایرانان دامه زرنه . ری دنیای کون بوون ، بهر ووداری کوردستان به خوینی باو کوو بایرانی نیوه که له ریکای آزادیدا رزاوه نه کینه کوردستان هه نیوه به به زور لیتان هه سینه راوه ده بی به هه هوه هیزی خوتان تیکوشن آمانجی کونی رابردوه کاتان پرنشینه و ژندوه ی بکه هوه و کوردستانی آزادو سه ربه ست به وجود بین نو سه . مال . اولاد پول . دارایی له ریکای نیشماندا ترخی دامه نین نیوونیشانی تاریخی که عبارت هه زبانی اهدی بوویا و پیوسته بناغه و بیچینه به کی و ابو دیمو کراسی له کوردستاندا بیسته به ره م که هه رگیز نه روخی هه گه رتیوه براین له خو بووردین ، نیشمان خوشه و بستن قازانجی که له نازانجی فردبه چا کتر بران له ماوه په کی که مدا کوردستان ده بیته کانونی دیمو کراسی و له رانه وهی آلا

کوردستان ییجگاری ده بیته و کوردستان آوه دان ده بیته وه که می کورده خوشه ختی و کامرانداده زی . سید محمد حمیدی

باسی مهربوان

مهربوانه مکانی مهربودخانه مهربوانه وه کوبانی چانه برا سه رچاوه که ی وه سلسبیله بیینی خا که کی فردی زمانه هه وایی مشدل کویستانی بر گول به سه ر باقی وولتا آسمانه . له بو تو تن له که ل گور گانو شه شو مقابل ناکری دوسه چه نانه برنجی زورتره نار شه شو گیان له بوداری وه کو مازنده رانه خوریو رونو کتیره ی چی بنوسم به عقم خارچی شرحو بیانه گه زوو مازوی بهی حدو فراوان مهورو مالانی مشهوری جهانه کلبله ی به فری ناهاوین هه میننی گرلو گوزار و باخو بیسه لانه هه ناسه ی عطری شه بو به له شه ودا که نشای میشکی لاوانی جوانه دریزی بیستو به لاساعت نه و اووه به بانسی یازده فرسخ ریکه یانه له چوار دهری حصاری شاخو داخه وه کو دهری حصاری چینیه یانه له ناو هه وده شه دا گولی زری بار نمونه ی چاوی سوری عاشقانه هه مهور فخره بوخاکی مهربوان که میژنوس هه لاین جیی آرده لانه له ابا آرده لانو تا کو ایستا هه و آغلاری شیری زیانه چه نایی ناری فهره ی خاکی اجه قدیم تاپسته جیکه ی شاعرانه دروسته یی بلیم دارالاموه که آتاری له عالمدا عیانه ا بوبسگری مصنف سید چورر ویا پنجوبنی ماموستای مه لانه له ابراهیمی شارانی مهربسه چه علامه ی زمانه ی کورده کانه که شرحی کرد له تصریفی مثالان به کوردی نوسی هه شرحو به یانه هه و مشهوری عامه کابه سور هه و خاکی دهری دوری گرانه هه و خاڅا کو خولی تکیه گاهی نشانه ی فخری تاجی خسروانه له آبادی دهره تقی حاجی مه لالا عزیزو خوشه و بستنی انس وجانه ملا فایق اهدی پالک له علما چرای روتاکی خاکی کوردستانه هه مانه پاککی بحری معرفت بوون هه و وه که وه هری گه نجی نهانه له شاعر چی بلیم سید زباتر هه و وه که قانی بی چیونشانه

به کوری چشم مرتجعین ائتلاف ....

لهذا استعمار برای باره بیونم اسلحه کهنه و زنه تگ زده خوشی را که از زمانی ملکه الیزابت برای بریتانیا بیادگار مانده و طی قرون و ترقیات شگرف صنایع همچو اولین روزگار بردوش تغیری نکرده بمیان آورد تا شاید در این عصری آتم در این زمانی که افکاری توده ها روشن و بیدار شده و ملت ها چهره شرقی چه غربی بواسطه اینکه سالها در زیره یوغ اسارت و بردگی نالیده از آن متنفر شده اند آرا بکار برد . ولی هیهات در عصر تراکتورهای برقی استعمال کاو آهن های زمانی حضرتی آدم خنده آوار است استعمارچیان نقشه ها شان نقش بر آب شدو دست خالی از این معامله مرگشتند . باوجود این همه سنگ و رسوائی که در این چندسال بر اثر اقدامات بی شرمانه آنها بر علیه آزادیخواهان نصیب آنها شد باز آسوده نمی نشینند و با همان سلاح پوسیده با همان لیره استرلینگ و ابداعی اختلافات مذهبی و بقتل رسانیدن عمدی که سه نفر از اتباع خویش در کشوری بمنظوری سوق قشون بان مملکت بمیدان آمده می خواهند خورشید آزادی را از ماضی نموده و اشعاعش را با خاک بپوشانند .

گول و بولبول

کاتی کا زیوهی به یان بولبول له شه قه ی بالی دا چووه کن گول پی ی گوتای بیوفای عشو ده فروش بود گه ل خلکی و اسه رو رو خوش بو به پرله به دوره تا ده گهری بو ده دی بلای صبا له کن خوت ری آده میزاده توده که نده سگیر له خیابان و کوچوه و بازار دهرت فروشن به قیقه تی هه رزان دهرت دهنه دهستی نا که سو هه رزان بو به سو شو چرو کی ناوچه مه نی بلح و جلفی هه همیشه پی ده کنسی هه لکه را و ده بنازو گرل پی گوت تی بگهای هه ژاری دلکو آ گوت وه کو تو عاشقه په پوله ی زار بوچ به خورایی شه و بدهم آزار بلای صباری بی ده دم که بولای خوم بو به یه بوخه لک بهری نه و بووم دهم فروشن نه گهر له بازارا آدمیزاده بو به یه یارا من بیزی به هه دبه و دیاری عاشقیکی هزار بو یاری من که نا گاته هه فته یک ته مه نم بوچی بگریمو بوچی پی نه که نم هیمن

بریتانیا و استعمارچیان خه رند که نمیتوان جلوسیل بنیاد از مبخراهی و الحاق حقوق برده های وسیع ملل را با خن و خاشاکه ی خیراست که آتش احساسات از آتش اسلحه دست کمی نداشته و ملل بسوی هدف غائی پیش میروند آری این آتش های احساسات را با آن آتش ها نمی شود خاموش کرد . چه فقط آب است که آتش را خاموش میکند چه آب ؟ آب بر خور کردن مردم از حقوق حقه می . چه آبی آب آزادی آب سپردن سر نوشت هه ملت بخودش . امروز توده های وسیع ایران علی رغم تمام آتیک های خارچیان دست اتحاد و یگانگی بهم داده و باتکانه های سخت و جنبشهای بی سابقه می خواهند حلقه های فرسوده زنجیر استعمار را دور اندازند می خواهند بایر انداختن عناصر نالایق و بیستی که . آنچه استادان زل گفت بگو میگویند . حیات نوینی در کالبد سیاسی کشور خویش بریزند می خواهیم بر زمین شهودالیه که با دگاری قرون وسطی و ارمغان همین اربابان استعمار گراست برای ابد خاتمه دهیم می خواهیم عزم و اراده آهنین و ثبات و بی شکار خویش غرور ملی و احساسات برادری خویش را در قالب اتحاد و اتفاق ریخته بناظرین صحنه سیاسی کشور خویش بنمایانم و ثابت کنیم که ایران رشد سیاسی دارد ایران قیم نمی خواهد می خواهیم بدین وسیله استفاده ی خویش را از جگر سوزهای این دایه های مهر بانتر از مادر نشان دهیم و امیر اطورها میرا که با خون و گوشت مردمان سپاه و سفید بوسیه بکار بردن سرمشق (فرق تسد) . حاصل شده دجار خیران نمائیم می خواهیم سیادت خویش را با اتحاد و ائتلاف بدست آورده مشت های گره کرده خویش را بر فرق مجریان فرق تسد کوفته محیط ایران را از افکار مسموم مصدقسی و توده های ایران را بشاهراه ترقی هدایت کنیم

محمد مجدی رادیوی شهری ۲۴

تیز - بری هیسکت به سر و کی وه زبری مایه له اهستانی واردی مسکوی بوون و عدیکه زور به بر یانه و چون و به خیر بان هینان ته وریز - له شورای امنیت دوتینی تشکیل جلسه بان داوا له بات ترسیت گفتو گویان کرد لندن - له بیبی له کانی دا خاکی زور له خیابانان دا ده گهران له نا کاود بیتان ماشینیکی سواری دی و بو لای - لکی به مسلسل تیر اندازی ده کا خلکی شاری هه و هه ده به به کتیز بر بندارده کا له دوابی ماشینه کده بیدری و که می تپدا ته بووه

اگاداری

چون ده بیدری بعضیک اهدکانداران و اشخاصی دی له کاراز باجیکا بانسی ده که اجناسی وارده ی خوین به بیی آگاداری بازرسین گمرگ و باپرداخت مالیات گمرگی مخفیانه بومال و دوکان حمل ده کن . به هوی هه و آگاداری به

بعموم نجار و کسه راده گه بیدری که هه رگاله هه و دوا مبادرت به کرداریکی و ابیکن اجناسی مرتک قچاق و بقیخ صندوق گمرگی ضبطوبه پرداخت دوو مقایله گمرکی هه نامی جریمه محکوم ده بن . به رئیس اداره گمرگ به یاباد جعفر کریمی

بوچ ملتی کورد وابه‌دبه خت و سه‌رالی شیواو

به‌قلمی رحیم سیب قاضی
هوانیشتمانی خوشه‌ویست . برایانی
مه‌زنم . وه‌کوهه‌موتان ده‌زانسن
سالانیک دریزه که ملتی کورد له‌ری
سه‌به‌ستی و آزادی کوردستان دا
مه‌یه‌تی کیشاو وه‌ام ریگابه‌داقوربانان
له‌ته‌ندازه به‌دیری داوه‌به‌حاله‌ش به
مرامی خویان نه‌ده‌گه‌بشتن و ته‌م‌پسی
به‌شیشه هه‌راه‌به‌ر دووبه‌ره‌کی و کیشه
کیشی نیوه‌خویان بوو .
له‌هوت چه‌رخ له‌مه‌وه‌به‌ر
تاه‌وو چه‌رخیک نه‌بوه که به‌ک‌یاچه‌ند
پیاوی نیشتمان په‌رست و آزاب‌به‌دانه‌ی
که بو‌آزادی و ده‌بازی کوردستان
له‌اسارت‌مله‌وه‌به‌ره‌کاتی نه‌کامه‌به‌تانیان
کیشاو وه‌گیانازیان به‌خه‌رج‌داوه
له‌زبانی خویان و مال و مندالیان ده‌ستیان
هه‌لگرتوه و پوون و نه‌بوونیان له‌پیناو
آزادی کورداندا به‌خت کردوه .
کاتی که له‌آمانجی باکیان
تریک بو‌نه‌توه و گه‌لی جاریش دوستی
خوشه‌ویستیان له‌باوه‌ش گرتوه باش
پینیک کو‌توبر له‌نیوجون و سه‌زمانیان
بلاوه‌بوچی ؟ چونکو هاوردی
وه‌اوده‌ست و باره‌ده‌ره‌کانیان
ماوه‌له‌لاپه‌ری ۳

قه‌دیری به‌گ جه‌میل پاشا پیاویکی نه‌ییشه‌مان په‌روه‌ری

له‌سالی ۱۹۱۱ به‌عنی نه‌مه‌نی ۱۹ سایدا
قه‌دیری به‌گ ده‌ینی که نه‌ونه‌ته‌وانی
له‌زیر آلائی امپراطوریتی عوسمانی
داوه‌زین وه‌کو عه‌رب ، نه‌رمه‌نی ،
آرناوود (آلبانی) خه‌ریکن بورزگاری
خویان تیده‌هوشن و بو‌ته‌و آمانجه
کو‌مه‌ل و احزاب ته‌شکیل ده‌ده‌ن
هه‌وش به‌راهنمایی ده‌رونی باک‌وه‌ستی
میللت په‌روه‌ری ده‌گه‌ل چه‌نه‌ند
محصلیکی کوردی دیکه‌به‌ره‌به‌ری
وارشادی ماموستا (خه‌لیل‌خه‌بالی موتکی)
کو‌مه‌لی (هقی) بان‌ساز کرد آمانجی بو
کو‌مه‌له‌وه‌کوله‌وه‌م که‌س آشکرایه
سه‌رخستن و پیش‌خستنی کاروساری
نه‌ته‌ودی کوردبوو
ماوه‌له‌لاپه‌ری ۲

میتینگ گه‌وره‌ی ده‌هه‌زار نه‌فه‌ری له‌شاری مه‌باباد

به‌قلمی هه‌زار
کرنیک له‌سه‌رانی دا هیشناشاری
مه‌باباد و داوینی کیوه‌کاتی ده‌وره‌ی
نه‌ی داویشیون کیوه‌کانسم وه‌ک
هه‌حاجه‌ی پیرانه‌ده‌هاته پیش‌چاو که
په‌که‌شیدی زه‌رده‌وه و بیستاون‌چاو
نوری‌ه‌م‌ری ره‌یسی ناحیه‌ی خویانن :
هه‌چه‌نه‌ده‌وره‌وه که حزبی
دیمو کراتی کوردستان ته‌شکیلی
بوه‌هه‌موساتیکمان به‌رحه‌سه‌و تاریخین
به‌لام روژو و هخت‌وسه‌عانی و اش
دین که‌فه‌ریکی تایه‌نی هه‌به‌وله
روژانی دی‌تاریخی نرن‌روژی
• • • ۷ ر ۱۳۲۵ پیش له‌وانه
ده‌زیرری .
له‌وره‌ده‌دا له‌پنج‌لای‌شاره‌وه
له‌هه‌رله‌به‌ی خه‌کی تاجیه‌یک‌به‌سازی
و به‌مساجی کو‌بو‌نه‌وه و له‌باش‌حاضرو
غایبی که به‌جی‌هات به‌مه‌شق زور
به‌ریک‌ویکی رویان کرده مه‌پیدانی
عمومی چوارچرا .
ته‌ماشایان له‌پاووژن جوان
و پیر کچ و کوره‌زاره‌ها وه‌ک‌کو
له‌ه‌وره‌یان کو‌بو‌نه‌وه هیشتی نه‌جمنی
کوردستانیش به‌ریسه‌نی جایی‌حاجی
پا‌باشیخ و به‌شیک‌ی زور له‌گه‌وره
گه‌ورانی عه‌شار له‌مه‌سازی حزب
له‌خدمت پیشه‌وادا، سه‌ف‌راوه‌ستابون
که‌هه‌وی شهامت و مرده‌و نیشتمان
په‌روه‌ری له‌سجایان نمایان بوو -
و یستاده‌هه‌زار که‌س چا‌گ‌دار

تلگراف اورمیه‌دن

آذربایجان ۵ مکررات فرقه‌سین
حرمتی ره‌بری جناب آقای پیشه‌وری
حضور لرینه کوردستان دموکرات
فرقه‌سین عزیز ره‌بری جناب پیشوا
آقای قاضی محمد حضور لرینه‌اوسزی
آذربایجان روز نامه‌سی اوسزی
کوردستان روز نامه‌سی بو‌موقده
آذربایجان و کورد ملتین خاین‌لر
طرفدن کورد ملتین آدینه ویرین
پالان انتشارات نیز اشاعه‌کی امضاء
ایدنلر ارومیه اطرافندا اولان کورد
قیله رئیس لرینی و ادار ایدر بو
تلگرافی حضور یزه عرض و وز
عزیز ره‌بر لریمزی ایمن ایدرک
هیچ بیر ارتجاعی قوه‌لر ایدر بیلمز
ایکتر قارداشی اراسینی ویرسون
کورد ایلی باخچی بیر ملت لر اراسیندا
قازاندیقی احترام السده ایتگنمز
ازادلیق نتیجه‌سینده اولمو شیدی
بو نیله اولندان انجیدیکنمز ایندی

خدماتی حزبی دیمو کراتی کوردستان به‌جامعه‌ی کورد‌ه‌واری

به‌قلمی دلشاد رسولی
زه‌مانیک بو بییان ده‌گوت زه‌مانی
دیکتاتوری که نه‌و دیکتاتوران وه‌کو
دبوی حوت سه‌ر شالویان بو خاککی
ایمه‌هیناو به‌ته‌ما بوون له‌ریشه‌وه نابود
مان بکنه‌وه وه‌هیچ کوردیک ته‌وا -
نای نه‌وه‌ی نه‌بو بلی من کوردم اصلا
نه‌ی ده‌زانی زبانیک و آزادیگ هه‌به
پاداوا‌ی بکا زوردارو خوین مزه‌کان
کوردیان وا له‌ریشه‌وه هینا بوه دهر
نه‌گه‌ر خودای متعال روحی به‌و مللته
نه‌کردباوچه‌ند لاویک بورزگار کردنی
نه‌و که‌له - هه‌زاره‌گیان نه‌سه‌ر
ده‌ست دانه‌نبا و نه‌هاتبانه مه‌بدانی مله
و مبارزه‌هوانی نیوی خویان نابو
عدالت په‌روه‌ر ایسه‌یان بابود کرد بو
ونه‌یان هیشته‌بوین -
جه‌وانانی مبارز لاوانی نیشتمان
په‌روه‌ر به‌مه‌ردانه به‌نیوی حزبی
دیمو کراتی کوردستان له‌ده‌وره‌ی
یه‌ک‌گه‌مه‌ل بوون و هه‌ریه‌که به‌ایمان و
عه‌قیده‌ییک‌ی قایم و به‌دلیکی پاک‌سویندی
خوارد - هه‌تا کیانم له‌په‌ردا به‌بوسه‌به
خویی و سه‌ر به‌ریزی و لا‌تومیلله ته‌کم
له‌تیکوشین و ته‌له‌لا ده‌ست هه‌لناگرم
به‌حقی نه‌و هه‌رانه - نه‌و که‌ومه‌له‌نه
وجه‌وانانی به‌هیزی کوردستانه
ماوه‌له‌لاپه‌ری ۲

درسی یه‌که‌م له جغرافیة کوردستان

به‌قلمی ووزدی
جغرافیه علمیکه له‌دنای شه‌ورودا
اهمه‌تیک‌ی زوری هه‌به . میلله‌ته‌پیش
که‌وتوه‌کان هه‌مووسالیک‌ی به‌میلارد
تومنه بو‌خدمت کردنی جغرافیه
خه‌رج‌ده‌کن .
جغرافیه گه‌لی جووری هه‌به
وه‌کوو (جغرافیة آ‌بوری ، جغرافیة
فلکی ، جغرافیة میاسی و...) .
بوچی جغرافیة کوردستان
ده‌خوینن ؟
(۱) بوته‌وه‌ی درحق‌آوو
هه‌واو‌کنه‌گو و چوو شارو دیهات
وعشارو هه‌موو‌جووه شتیک که له
کوردستان هه‌به‌معلوم‌تیک‌ی باشمان‌پسی
و به‌جاک‌ی له‌خاک و آ‌وی‌شاره‌کانسی
کوردستانی گه‌وره آ‌گادار بیسن
(۲) نه‌ومیلله‌تانه که‌نیوانیان
که ته‌واوی کوردان وایان چو‌بووه
میشکی که‌منته‌ای خوشه‌هختی له‌زبان
په‌وه‌به‌که‌هه‌وی خوی له‌سه‌رت کردوه
به‌گه‌وره لیت راضی‌بی نه‌وی روژی

تجدید ادب بو وسیله ایله ازادلیق
یولوندا تو کولن آزادخواه لارین
مقدس قانونا آند ایچریک آخرین
نفریمز قالانا کیمن آذر باجستان
ملتینن اراسیندا توده دن بیرلیک و
قارداشلیق و اذیتیمز ازادلیقی که‌گی
حفظ ایدر جیک
به‌دیری - پیروی -
شکاکی - آ‌فانک - سید جهانگیر
- حسن آ‌فانری طاهر خان سمیعوی
- حسن‌تو - توری یک - عباس تمر
خان هناره

بوزانین

له‌وره‌زه‌وه که‌حکومه‌نی میلی
کوردستان ته‌شکیل دراوه تاش‌ورو
برایانی کوردی هه‌مو منطقه‌یک‌ایرازی
احساساتیک‌ی بی‌ته‌ندازه‌یان کردوه
وله‌هه‌مو لایکه‌وه بو‌ته‌نجامی وظیفه‌ی
کوردایه‌تی و نیشتمان په‌روه‌ری به‌راه‌به‌ر
په‌کوردو کوردستان رویان کردو
ته‌مه‌ر که‌زی حکومه‌نی میلی کورد
ستان که مه‌بابده معلومه نه‌و برایانه‌ی
نشریفان دینه‌لای ایسه‌هه‌مو ته‌شخصی
فعال و حدی کارزان و تیکه‌بشتون

اگاداری

به‌سوی ده‌ستوری ژماره ۲۸۰
۱۰۷۱۰ ر ۲۵ انجمنی به‌ریزی کوردستان
له‌هه‌وه‌لی مانگی ره‌زه‌به‌ری ۱۳۲۵ ه‌قی
روناک‌ی برق‌بهرار کیلوانی - ۸۰ ر‌ریال
و صدشمی ۹۰ ر‌ریال (کیلوانی قرانیک
و صدشمی تمینک سو - شاداری
اضافه له‌حقی مدتی بیشو) تمین
ده‌کری سال میکاییلی

احساسات له‌وولاتی خویان راره کیش
بارده‌کا بو مه‌بابده‌ی هه‌وش بزاین
که‌سایری منطقی دیکه‌ی کوردستان
نیش‌هه‌ر وه‌کوناوچه‌ی مه‌بابدو آزاد
بون‌احتیاجی به‌فعلاتی که‌نجان‌ولوانی
فیداکاره . گه‌وره‌ترین خذمه‌تیش به‌نظری
حزبی دیمو کرات نه‌وه‌به‌هه‌ر که‌سه
له‌منطقه‌ی خوی‌دا فعالیت و کوششت
بکانه‌ک هه‌لوه‌دای جیک‌ای دیکه‌سی
چونکو نه‌وه‌تانه هه‌رچا‌ونیک‌بی هه‌ر
فردیک له‌منطقه‌ی خوی‌دا چا‌زده‌توانی
خدمت به‌نیشتمان و ملته‌کی بکا .
چونکو له‌حیث‌وضیعت مالی ایسه‌ده
مضیقه‌داین و سورف نه‌رمضیقه‌بش
اقداماتی لازم‌ده‌ست بی کراوه هه‌ر
وه‌خشبک مرتفع بو بوقیوایی راب‌انسی

له‌کفرانسی آشتی‌پاریس
ده‌کو‌بو‌نه‌وه‌ی سیاسی سنوری ای‌تالیادا
نویسه‌ره‌کاتی بو‌گوسلاری ده‌این که
نه‌گه‌رسنوری ای‌تالیابو‌گوسلاری هه‌ر
به‌چه‌شنه پمینیته‌وه‌و نه‌نیردریسه پیش
چاوی وزیره‌کاتی ده‌روه‌بو‌گوسلا
وی‌ته‌و قه‌رارداده‌ی امضاناکا .
له‌اندونیزی
له‌باتاویا اورد کیلرن تاردراوی تایه‌تی
انگلیس هیندیک له‌نویسه‌ره‌کاتی هلندی و
اندونیزی بانک هیشتن کرد که
ده‌گه‌لوی نهاری بخون و دو‌کستور
شهرپاریس حاضر بو .
خومان آماده‌بن و آ‌گاداریان ده‌که‌بن
مه‌اون کو‌میته‌ی هه‌ر که‌زی حزبی
دیمو کرات کوردستان - مناف کریمی

بهشی کشت وکل
۲ - ولي زاده

افات نباتات (۲)

د - کلوروز: کلوروزیش به کبک لهو نه خوشبانه به کله نتیجه می مختل بوونی خوراکی نباتات دا تولیدده بی علامه تیشی نه و به کله که گملای نباتات بونک بو کله رنگ زهردی لی پیدا ده بی و یا نیکه نه اوای گلا که زهرده له ده که بری و هورده ورده نه و زهردیه به سپیه بی تبدیل ده بی :

باعنی بروزی نهونه خوشیه بوئی آهه گی زوره له زهردی ، بوره فمی نه و نه گر جوتیار پیوهی زورمه زراکه ای له آفاتنه نجاتی بی .

به تابه تی سولفات دوفیری بسکاری بی میلانیو ۱ ۲ الی به کلو محلولی سولفات دوفیری له گله صد (۱۰۰) لیتر آوی صاف به هوی تروم پای مخصوص به گلا زهرده کان هله ده برزنی له نتیجه دا که لاکان دوباره رنگی خویانده گرنه و و کسک هله ده گرنه و .

و بویش گیری اساسی پیوسته وورده وورده له هر هیکار زهردی (۲۰۰) - ۵۰۰ کیلو تیزی سولفات دوفیر بلا کر پیوه .

نباتات ممکنه به هوی دو کله زهراوی وزیادی کارخانه جات و یا موادیکه کله کوده کانی شیمیائی دا هبه وورده دری به شیناوه درده زمان داوین .

نه و دو کله سمیانه زورجان له سهره دردی و هیندیک و خنایش له زهره دردی داسه ده می به نباتات ده که به من ، نه کر له سهری ههردی داتائیر له نباتات بکن گله لای گیاه ته اوای له بین دبا ومانی وهر گرتنی

خوراکی هوائی دهی وله نتیجه دا به گلی ضعیف و خسارده من .

نه و دو کله سمیانه زیاتر گازی سکو گردان له که له و نه و گازه که له گله دو کله له دوو ده کیشی کارخانه کان و ده ده که هوی به قسمه تی دهره و می گله لای نبات نفوذ ده کاو آوی شیرهداری گله لای هله ده می له نتیجه دا ده بیته جوهری سکو گرد که گیاهی موجود کاته و . نه و گازه ده گونچی به ههردیش داجیته خورای و آهه گیکی له زهردی دا هبه له بینی بهری بویش گیری له موضوعه پیوسته آهه گی زهردی زیاد بکری یعنی آهک به عینوانی سکو بدیش گیری له نه خوشی ههردی بدن و نه هیلان دوو کله سی زغال سنگ تخونی زهردی بسکوی .

آویکی که له کارخانه شیمیائی و غیره شیمیائی کاربان بی کرده و بیس بووه (کنداو) و به وسایلهی جو که لارده چومو آوانده کری نه گر آوی نه و چومانه به زهردی بدری نباتات دهرمان داوه کا و نه و آوانه که لیک و هختان مقداریکه زوریان خوی له که له له صبر تیکدا نه گر له هر لیتریک آودانیا تر له ۰ - ۱ گرم خوی موجودی بو نباتات و گیا زهرده نه و آوه سورانه ده به باعنی کم کردنی آهک و مانیزی و بطاسی ههردی . هیندیک له کوده کان و کو کودی

بوچه سلامتتی کورد

و ابه ده ختو . .

له بهر به دشرستی بو معایکی هیچ بوچی دنیا بی و بود راهسیکی معدود فریوی سگانایان خوارده و خوی نیشتمان فروشیمان که و تونه سهرو آما . دهی نه و بون که برای خوشه و بست و آزاد و هاودین و هاو خویان که هه مو شتیکی خوی له یناو شرافت و نیشتمانی خوی و نه و انداد اباو ده چالای باوین و یا به دم گورگ و بر از به و به دن و خویان و پیشه و ایان له آزادی و که و به بی بی بهش ده کرد و نیشتمانیان ده خسته روژی ره شه و .

و گله لی جاریش ههستی خود به سندن بیان و جوش هانوه له بهر خود خواهی به گزرای خویاندا چون و له نیویان ردو و آره و زو آمانی کوردیان به نا هومیدی و بی بهشی گوریوه توه و نه بیان ده زانی وتی نه ده که به شتن که ههر شه و شتانهی که نه و ان فریویان بی خوارده ده بیته تروق و ده چیه نه مستوی خویان و گشت برا کاتیان و به چگاری نان برا و خانده خراب ده من

دوژمنانی کورد سالانی در بزه نه و دهوی مال ویرانی و به ده خت کردنی کورد که ونون به کی له و شتانه که کرد بوانه هوی دو به به کی و نیویان ناخوشی کورد نه و به که ههستی بیلی کهری و عشیرت با زبان خستیه نیو کوردانه و به هوی کوردیان له تله ت و ده سته ده سته کردبو و ههرده سته ده گله ده سته کانی دیکه دوژمنانی و نیویان ناخوشی هه بو به کتی له نیو کورداندا به جاری باری کردبو دوژمنیش له وخت استفادهی ده کرد (ههروه کو ایستاش له کوردستانه کانی دیلدا نه و کاره ده کن)

وده می تیده تان و به بی بهک زهردی خونی ده زین ههروه کو ایستاش ده مژن و بی و وچان به کتر به کدران دا ده کردن و بیرو که نه چی کوردیان به خورایی به کتر به کوشتن ده دا . دولتانی دوژمنی آزادی و هاوده ستهی استعمار چند چرخیکی در بزه به ضدی آزادی ههول و نه قهلا ده دن و خه ربک بوون و ایستاش ههر خه ربکن به قیل و قله که کوردان بخا فلین و چاکتر سواری سهران بی و ایان بخنکین کده تکیان لی لینه نه بیت به تابه بی له دوی به سهرهاتی واقعهی خه زمانانی ۱۳۲۰ سید ضیاء الدین نیشتمان فروش و بیوطن زوری ههولدا که سهرانی کورد به قند و چایی و قماش هله خهله تیتی به لام فمایت و له خور دنی پیاوانی تی که بشو به یان هیشت تیری و بی و نه نیشانه بکری اساساً سازمانی نه و یان تیکداو دارو ده سته که بیان بلا و بی کرد نهی ده زانی که کوردی نه و و کوردی سالی ۱۳۹۹ نه که بتوانی له تاراندیا کوده تاپان بی سازکات ههرله

مصنوعی آهه کی آزونی ممکنه له بانی قازانچ زهردیانی بی ، بو هوی که جوتیار به چاکسی استفاده له کو دانه بسکا پیوسته به لانی که هه و ده دو هفته پیش تو پیوه کردن ، نه و کو دانه زهر زهردی بسکا تا کوسه بی بیان نه بینی وینه باعنی هیزی زهردی .

روی هم به دیشیه و به که کوردستانیان به چار بک له فهرهنگ و له شغالی بی بهش کرد بوله دپهانی کوردستاندا له لایه نه و مرجمینه و نه بو نمونه ش به کمدرسه شش کلاسه ش داننه مزراوه و نه له شارستانه کاندایا چند مدرسه به کیان بنساید اباو نه ویش نه نیویان و نه و خالی نه بوئی عریضه بو چونکو له سالیاندا بودجهی کی زور که میان بو نه مدرسه ای کوردستان دادنه له بهر نه و نه مدرسه که نهی ده توانی بیروزی بک و به چنگ بخت له مدارسی متوسطه ش ههر بهر سه چون نیان هیشت اساساً مدرسه می متوسطه و عالی له کوردستاندا نیویان هیست نه که له جیگایه کیش مدرسه به کی متوسطه می ۳ کلاسه ش هه پایه دیسان وضعیله مدرسه ابتدایه کان زور خرابش و مفتضخ تر بو و له خصوص به داریشه و چی بنوسم قهلم له نویسن کول و زمان له بیان لاله ههر نه و نه ده لیم که بیاده توانی بیلی که کو ردان اغلب به بی اجل ده مردن له ده وورده دیکتا توریاندا

ههر له کوردستانه آزادهی خوماندا جوتیر و کار گران له انتخابات بی بهش بوون بو نه و می صورتی قانونی له کوردستان دا به انتخابات بدن حکمیان ده کرده سهر آغا و آغاش بی نه و می بوخوی و یا جوتیر کانی لی حالی بن به زور قامکی دانیش توانی دبی به کاغذی انتخابیه و ده ناو بی بهری ده کرد نه و له لایه کی تریشه و امنیه و آزان و باقی مأموره کانی حکومتی هه مو جوهره حکمیکه نا حقان ده کرده سهر آغا و آغاش بو در باز بوئی خوی له چنگ نه و ظاهاته و بر نه و می مرامی پیسی نه و مأموره بله و نه انجام بده هه موجوده ظلمیکه له جوتیر و کار گره ده کرد آغا اجازهی هه بو نه به سته زمانانه تالان بسکا . به زستان له دی ده ریان کا وختی بیان کوزی بو نه و می مرامی ظالمیکه به حی بی نه نه مانه بوون هوی به ده ختی و سهر لسی شیوای کورد نه گدر بیو ظلم و قجایی ظالمان که نه کوردان کراوه هه مو بنوسین و خستی

زور طولانی و به تون کاغذ و مر کبی ده و نه هه میدم و ابه نه و و که کورد چرای آزادی بو هله کراوه و روی له دیمو کراسی حقیقی کرده له سایه می هم سهرامه مقدسه و له به نای پیشه وای خوشه و سیتیدا که خاوه نی هه مو شرایطیکه بیسه و ابیه بتوانین به سهر ته اوای گیری بو چکانسی سیاسی و اقتصادی دایر و زین و هه مو مشکلاتیک له پیش خومان هه لکرن و به ته اوای معنی کو رستانیکه آزادی دیمو کرات و خوشه خت به نیت به ههرم و خومان و ته اوای برابانی دیلمان له روزی زوناکی آزادی و دیمو کراسیدا بی بین - بژی به زبانیکی به چگاری کوردی و جاغ زاده و بیروزی و سهر بر زبی پیشه وای مجبوری کوردستان .

اگساداری

بودر دست کردنی مزگوتیکی کوردان له شاری میاندواو که زور و چیکای احتیاج و له سهر مسلمانان کانی دانیش توی کوردستان زور نه مریکه و اجیه (کمونیست) تشکیل کراوه که مقصدی شه و احسانه بی وینه به حاجی باباشیخه خدا کومه گی بی و ناظر خرجیش حاجی مسلا خالد بیوانی نیوبرا و له زهره و بوور گرتنی بولی کومه گک به مزگوتی نیوبرا و به نیوی امین

درسی په کهم له جغرافیای کوردستان

آگادارین ، نه گدر بیس کهوتین بزائین بوچی پیش کهوتون نه گدر یاش کهوتون بزائین بوچی یاش کهوتون ، آیا کوردستانیش حاله تی و نه کو نه و میله تانه به یا نه و له بهر چی ؟ (۳) نه گدر سه فهریکمان کرد بویه ک له شاره کان له کانی سهرمان دا به نه هاره زایی نه گدرین .

جغرافیای کوردستانیش به گوری خوارده و دابه ش ده که بن له ههر به شعی به دو ورو دریزی ده نویسن

- (۱) جغرافیای طبیعی کوردستان
- (۲) جغرافیای آوری
- (۳) جغرافیای سیاسی

ماموستا چون جغرافیای ده لیتوه :

- (۱) نه وورده سهری که دهی دا پیوسته به اشیا محسوس له میشکی شاگردانی بکنجینی و له شتی خیالی دوور بکنه و نه و .
- (۲) ناگویی ده کوری معلومات له خودی شاگرد به یاد بکا .
- (۳) نه قشعی کوردستانیان له گیج ، قور ، له سهر کاغز بی دورست بکا .
- (۴) له کانی و وچانی مدرسه دا نه و شارو دیهانه که نیک به مدرسه نیشانیان بسداو هه موجوده معلوماتیکه در حق به و و جیگایه و هر بگرن و خویان له کن خویان بی نویسن .
- (۵) موزیکه له مدرسه دورست بکا و هه موجوده مدن و آوو حه یوانیکی ممکن بوو . تیدا کوبکاته و نه و نیاتانهی که له کوردستان دا شین ده بن یا به عکس یا به چاندن نیشانیان بدا .
- (۶) له سهر ماموستا پیوسته که له جاتی کوردی به دو ورو در بزی بو شاگردان باس بسکا .
- (۷) نه و معلوماتانهی که به شاگردی ده لی پیوسته له ده فتهر بنوسریته و .
- (۸) به هیچ جور بک معلم نای بو کلاسی ، چار و بیچ و شش معلوماتی و هه با بیان بسکا که میشکی شاگردی بی بشوی .
- (۹) له کانی جغرافیه کونه ده دا حقت

هه به که باسی تأریخی ، به داشت ، ریاضیات ، ورزیش و . . شتی دیکه ده گله تیکه ل بکی بو و هوی که شاگرد میشکی ماندوو زبی و له درس و درس نه بی .

هزی آگاداری
له و می نه راره سزی چاپی آگاداری
له روزنامهی کوردستاندا له ههر لاپه ره
و نه ک چاپ بکری
دیری ۳ ریاله

- ۱ و صدق دار هه ل بزیرا و ۱ له مهاد چنایی سید عبدالقادر هاشمی گورک ۲ له بوکان چنایی قاضی کا که حه و حاجی صالح حریری ۳ له میاندواو حاجی مصطفی شاطری ۴ له نه غه ده حاجی خالد ۵ له شتو حاجی احمد زبیرین - نه و اشخاصانهی که پیشه کی اعانه یان داوه له زبیره و نیویان نوسراوه -
- ۱ چنایی حاجی باباشیخ مهاد ۱۰۰۰ ریال
- ۲ چنایی سید عبدالعزیز کوری چنایی حاجی باباشیخ ۱۰۰۰
- ۳ حاجی خالد نه غه ده ۱۰۰۰
- ۴ حسن حاجی عزیز میاندواو (داری ته اوای مزگوت) و بولیش ۱۰۰۰
- ۵ مصطفی حاجی باباشیخ مهاد ۱۰۰۰
- ۶ حاجی میرزا عبدالخاق حسن زاده مهاد تور و بوی مزگوت

لندن په پام نیری رویتر که ده گول سهر کرده ییکی گه وریه ایران هاویرسه کی کرده دهلی : له بندر بوشهر شهر ریکی چکوله روی داوه قه شقایه کان له شاری کازروون دوا سی مه عات شهرشکاوتو ته افاتیکی زوریان داوه به وودوا گه راونه وه هیزی ایران له جه نوب له سه رباز خانه کاندازوره شدت بهر بهر بهر کانی ده کهن ، نه و به پام نیره له سهر کرده گه یی پرسیبو و بیت وایه که هیزی آذربایجان نه و کاته به ههل بزانی و به لاماری تاران بدا سهر کرده که جوابی داوه نه وه اگر هیزی آذربا بجان به لاماریدا هه وه ل جار ده گول هیزی ایران له زهنگان بهر ورو ده بی

له هاند

مسکو - کار گهرانی امستردام وده ووره و پشته له بهر کوزرانی نمایش دهره کان ده ستیان له کار ههل گرتوه به کده دنگ هاوار ده کهن نه مینی حکومتی برنس به ووده ست له کار ههل گرتوه ته و اوای کارخانه و بندرو کشتی کان وریسگی آسن له کار که ووتون

له لندن

تهوریز - روزنامه یی کروتیکل چاپ لندن ده نوسی نطقی ژنرال ایسم ستاین له سه ربه بونی شهر ته و اوای دنیای حسانده وه و و مودوا هه ناسی که کی راحت ده کیشین .

له فلسطین

دو صد کس چوله که که له اووردو گای عربان داگیرا بون بهر لاکران .

له هندوستان

به ورو پان دیت نهرو و گاندی هه ورو کیان به جوی ناب السلطنه بیان دیت .

له شوروی

تهوریز هیشکی نویتهری پیوهندی قهره نگی شوروی ک عبارتن له علماو زانانی شوروی بوقام کردنی ره و ابسطی فهرته نگی شوروی و اطیش روین

له مصر

مسکو - گفتگو له بابت بهیمانی ۲۴ سپتامبر ایستاله قاهره ی دوامی هه به بهیمانی پیشوا ستانه ی سودانی ده گول بولباش

تحویل بهیمانی ۱۸۹۹ : هه واکه بو بهملکی انگلیس و مصر و تالاخیرا انگلیس مصری له سودانی دهر کره و تاویستاهه به نیوی سودان مصر نیوده میرا امپاری ته و سال صده هزار کس له ییمانی مصر و انگلیس که یمانیکی ناچه زوزورداریه اعتراضیان گرت رد اوایان کرد تازه بکریته وه و اصلاح بکری نا علاج انگلیسیان وضعی مصریان خراب دی وهان ده ستیان به گفتگو بو اصلاحی ییمانی کرد .

له یونان

بندا - ده ۲۳ سانی دوانی دا شابه فرو که له لندن را بو آتن ده گه رته وه .

له لهستان

واوی روزنامه کانی لهستان جوابه کانی ستالین یان له سه ره مقاله ی خویاندا درج کردبو

له نورمبرگ

روزی دوشه موی آینده له کوبونه ی نورمبرگ که له باره ی بیوا کوزه کانی آلمان تصمیم ده گیری کومسیون عبارت له چوار زنرالان : زنرال یکی شوروی انگلیس . امریکا . فرانسه

له ایران

لندن - خه پر هینه ری رویتر وای ولامدا که هه ی دوله تی ا تارانه وه بوشیراز ناردراو شاری تاران آراهه .

له لندن

کومیتری فرعی فلسطین دوو سه عاتان له لندن ی کسبو سه وه و یکه هاتون .

له فرانسه

ده ست ههلگرتی کار گهره کانی فرانسه له کار دوامی هه به .

له هلند

آزاد خوا کان بویچه وانه ی ناردنی هیزیو اندونزیا میاشیان داوه پولیس بو بلا و گرتوه بیان اساحی له کار کرده

کتیب چون ده

خویندریته وه

۴

ترجمه ی عبدالرحمن ده بیچی جنبه ی اجتماعی کاربو تشکیلی دقت اختیاری اهمیتی زور بویه چاک تیگه یشتی کار ده بینه هوی حل کردنی مسئله - خنده تی فکری خنده تیکی که ده بی به خنده تی شهره و قاره مانستی پیماو بناسری

دقتی اختیاری ده گول دهره جهی محکمی بیاوله کاری خودبازور مربوطه . محکم کردنی اراده و بهر بهر کانی کردن بویه نه انجام دانی کاری ده ست بیکراو مبارزه بیکه که بو ایجاد ی (دقتی اختیاری) و سهر که و تون له دهره سدا ده گری پیوسته وه ختیگ باسی (دقت) ده که من حجم و محکمیتی شی له نظر بگرین ، دقتی محکم نه وه به که ما و ییکی زورده و وام بسکا بی هیز نه به و بی اختیار نه بهر بینه سهرشتی دیکه بو بده بی خهریک بین نه و شتانه ی ده بینه سببی بی هیز بونی دقتمان بناسین و به له ناویردنیان دقتی خومان محکم و ثابت بکهن له عینی حال داده بی (دقت) و ما تری به سگری که حجمیشی زل بی مولا : وه ختیگ گوی له تطبیق راده گرین ده بی بتوانین گوی بده بینه نقطه که و بی شی نویسه وه (له ژماره ی دوا پیدا باسی حافظه و چلو نیته ده گری)

له لندن

ته و اوای روزنامه کانی لندن جوابه کانی رفیق ستالین یان له لاپه ری هه و ولدا درج کردبو

له امریکا

روزنامه کانی امریکا و روزنامه عصری نیویورک تابع هراند تریون جوابه کانی رفیق ستالین یان به حرفی درشت درج کردبو

له فرانسه

روزنامه کانی فرانسه جوابه کانی رفیق ستالین که تا تیر بکی زوری له میاتی فرانسه دا کردبو ده لاپه ری هه و ولدا درج کردبو

له شوروی

بوخویندن له دانشکده کانی شوروی هیندیک له دانشجو بیان اسلاو گه یشته مسکوله وانه شازده کس لیسانسی بلنارستانین

له یونان

کومه ای کومیتی یونان کوبونه وه بیاتنامه بکیان بلاو کر ده وه ده و بیاتنامه ده لین :

۱- ده ی هیزی انگلیس خاکی ایله چول کا .

۲- ده بی ده ولت له هه مو کومه لیکدا تیکله هه بی .

ته گهر نه و کارانه نه کهن کوشت و کوشاریکی زور له یوئندا سازده بی .

له امریکا

دیموگرات پرده مجلس دا گوتی که نه من ده گول گوتی زنرال ایسم ستالین که ده لی هیزی امریکا جینی چول کا واقفم .

له پاریس

مسکو - بیاتنامه ی چوارده واتی گه وره له پاریس بلاو کراوه شه و چوار ده ولت گه و رانه چلونه تی ته و اوای ای تالیا ده نظر ده گرنو ته گه رچوارده ولت نه توانن تاسالیکی دوا بی بو بده ن نه وده می مه جیورن که بو کونفرانسی پشیره وه .

له کونفرانسی آشتی پاریس

له کمسیون سوری و مالی ای تالیا بوماده ی ۱۷ بیمان آشتی رای و هر گیرا ماده ی ۱۷ به اکثریت تصویب کرا ، نویسه ری او کراین گوتی که سازمانه کانی فاشیستی له ای تالیا ده ستی به کار کرده .

نویسه ره کانی شوروی گوتیان که ده گول مجارستان و قلاتند قهراره ستراره که سازمانی فاشیستی له وی دانه موزری بلامده بیمانی ای تالیا ده هه و قهراره نه به ستراره له ای تالیا ده بوسازمانه کانی دیموکراسی هیرش ده بردری و فاشیسته کان روزنامه ی بلاوده که وه مرامی دیموکراسی و ایجاب ده کا که هه و قهراره ش ده گول ای تالیا بسبتری تالی تالی بوله نیو ههلگرتی فاشیست کوششت بگا بلام نویسه ره کانی امریکا و بریتانیا راضی نه یون گوتیان لازم تیه کمسیون سوری و مالی رومانی کاری خوی ته و او کرده

بومشتر کین

مشترکین محترم له ناردنی و جی آ بونه مان توجه به ره وون له وه ی پتروه پاشی نه خه ن

کوردنه کانی شام که شه ری مامه شا له روزنامه ی کوردستان دا ده خویننه وه له سه رمرقدی صلاح الدین گوده بته وه و شاعر مامه شعرانه ده خویننه وه .

بژی کوردستانی

گه و ره

له کن مرقدی جنابی صلاح الدین له ناو چهند کوردین دهر به ده رودل برین له نیشتمان و برادرانی خومان به دو ورو هه هزار حسرت و آه و غم مین روزنامه ی کوردستان هاته ده ستان سه رچاو و دلان نه ی نامه ی خوشه ز مین نیستایمه دکارن به افستخاری بلبین ته همیشه خودانی ازادی و ژین پیشه و ای کمان هه به امثالی نه له ناو دیای نیمروسه ررووی زه مین نه و قاضیه نه و غازیه نه و غازیه (۱) بوئزادی کورد زور زاناو رزین پیشه نه ی پیشدارو قهرمانی مه زن نیمه هه و چندین نه و سه ردار ی گه و رین رازین (۲) له مرقدی خو نه ی هه پیدی کورد به راحت له گه ل میانی صلاح الدین میدان فسارغ لیه له قه ره ممانان جاریک بنیرن له گری مامه شه به به چینه خونه وای بده ننگ له گه ل چه ندروستی کورد به هه زاران دوزمین له بهر خوداره وین لاپه رین دیرو کمان (۳) به مناقب سه راپامالامالین به حرفی زیرین بژی کوردو بژی کوردستانی گه و ره بژی سه روکی کوردان و آلی رهنگین (قدری جان)

(۱) په ناسا (۲) بنوون (۳) لاپه ره کانی میژومان -

ته ریه تی ابتدائی

۵

ریاضیات - (حساب و هندسه)

ابراهیم نادری مه به شی اصلی له ووتته وه ی ده رسی ریاضیات (حساب و هندسه) له مدرسه کانی ابتدائی بو آشنا کردنی منداله کان به اسول و قوا عدی حساب و اشاره زایی اشکال و احجامی هندسه و مساحی

ته واته . و ما و نده له حساب و هندسه بهر مند بین که بو توانن له به کانی زبان یانا نیازه کانی خویان جی به جی بکهن واونعه محتاج به کومه گی دبکران نه بن . که و ابو پی وسته اه تعلیماتی ریاضیات له کلاسه کانی ابتدائی له جنبه ی نظریه ی حساب و هندسه چاو بوشرت و ته اجنبیه علم ده نظر بگریدریت بو اووی جا کتر بو توانن له مه زبای علمی حساب و هندسه به هر وه بین بی وسته ته چه مند موادانه ی زیره وه به کارینن .

۱- هه ولو تقالای ماموستا نه و بیت که که متر له اعدادی مفصل و چه ندرقمی بدویت و له چوار هه تا کوبینج نه گوزهریت هه روا کوشش بکهن که هه مو اعمال له اعدادی بچولدا به منداله کان فیربکرت هه تا کو اساس و قواعدی بکی چاک له میشکی ته و مندالاندا بو پناه روز دا به موزیت

۲- له ذ کری اعدادی مطلق هه تا کو نه توانیت خودداری بکات له هه مو کاتیک ماموستا مکلفه عدد ده گول مه و ده به شا گرده کان بلیت وه کو (۳۵ قران یان ۱۵ متر) نه وه کو (۱۵ یا ۳۵) وه به آبیته تی لازمه ته ماده یه له بولی یکو دووو سی و چوار رعایت بکرت .

لیک دانه وه : - لازمه له سه رما ووستا له بوله کانی نیویراد چوار اعمالی اصلی و اعداد له پیشی هه مو شتی کدا به واسطه ی اشیاه وه کو توکولویا داری شمه چه به منداله کان حالی بکا

۳- مسائلی که به منداله کان ده دریت پی وسته ده گول سیرو و محیطی زبانی منداله کان مناسب بیت و له لیک دانه وه ی مسائلی غیر عملی فرضی که سه به بی تیک دانی میشکی مندالایت خودداری بکرت

۴- عادت دان به منداله کان به حسابی بیرو حالی بونی قاعده ی ماده له حدودی بیرو منداله کان رعایت بکرت

۵- لازمه له بوله کانی بین و شمش هه مبه تی مقیاسه کانی دنیای نه ورو به کورتی به منداله کان بکورتیت ....